Etha gm nomie

Alpha Betha Delta Ethamicros Ethymega Dygama Gamma

a b d e bȓue e longu f g

A B D E H F Γ

Consonantiu Vocaliu Jota Kappa Lapda My

h Dyasan phylon i c k q l m

H Ⱶ Ⱶ I K Λ M

Otho gm nomie

My Ny Ny Othomicros Othomega Py

m n n o bȓue o longu p

M N N O Ω Π

Quope Ro Syma Tau Vy Apd eoles vy

q r ſ s t v v

Q P C T Y OY

Xi ÿ Zetha Chy Phy Theta

x i z ch ph th

Ξ Ẏ Z X Φ Θ

Psy Psy Dydasci theulogos

ps ps

Ψ Ψ DẎDACK TIEVΛOΓOC

Nicolao Bezale deto

P. n. ...

[illegible]

94

[illegible]

... sortes ... sicut ... sic figura ... sic colora ...

... causa ... duntaxat ... accidentia ... [illegible]

[illegible]

[illegible] ut voluit [illegible]. sic ut [illegible] in intellectibus [illegible] nudis [illegible]
[illegible] quod ut [illegible] duo posuerit [illegible] universalia [illegible] intellectu [illegible]
[illegible] eius [illegible] rei [illegible]. Secunda quod dato quod sit [illegible]
[illegible] sit [illegible] corporalia vel incorporalia [illegible]
[illegible] corporales vel incorporales [illegible] illa universalia sit
separata [illegible] in eis [illegible] et non solum [illegible]

[illegible]

Ad [illegible]

[illegible]

Capitulum prohemii in maius volumen Prisciani A. i.

I YNYWKANAW.

Diuinitus optime an-
pelum/ quos pertinuisse/
in illa rite fundat
ex ordine/ tendunt fundata in
sapientum ruinosa minus vero de-
pura cordis cellula tractabi-
lem illud architectonum ad-
sciam largitorem. O qui secre-
tas hominum mentis archanas/ et
immo quod claudis dubium monstru-
osa fatum. Contere latices nostre
deus influe menti/ eloque-
ntiam sicut in fimo labellis.
Tu quoque celica heres virgo
regina feminarum domina maria/
gaudium angelorum spes et asi-
lum miserorum/ te celi regina
que cuncta vales obsecro/ per
virtutem gratie qua superhabun-
das/ astans plus generose/ ob-
go benigne/ deduc hodie sus-
pira mea/ conspectui eius quod
tibi nichil negans omnia do-
nat largiendo ut sit dux
refugium hominibus in hoc ve-
ritate honoris/ ne sinat gratia
sue pietatis labefactam eius
qui in ipsum iactans cogitati-
onis opus cepit scolasticis usibus
commodare/ Et ne/ quod absit/ re-
trogradi more serpat obliqua-
do/ seu contrarium conficiat ridi-
cula/ preterea non et fame re-
ptando/ sed potius quod cepit
conficiendo utile feceris principium
et finem fructuosum Amen. Sup-
plico preterea in virtute summi con-
ditoris/ cuius contexta videnti
materiam ut si quid utilitatis
invenerit/ in eum retorqueat
ac/ si quod nichil inveniet forte fac-
tum. Sin autem quod presumptuo-
sius perhorres tortuosum quis-
piam conspexerit/ ac in pertinet

comparatum/ ne in singulis ca-
nis iactat lacrima/ prelatus
ampulosa/ beatum ... scanda-
losum/ atque dictat/ garrio iste du-
as qui vix componere partes. Valuit/
Sic magnas cepit de summa par-
tes/ nichil deinde noui/ nil hic
adiecti in usitati/ Sed obrogatum sub-
lati/ et profectum in scolastice astantium/
Prisciani in maiori volumine/ greca
et latina translationibus/ eorum calami
commendauit/ perstrinxit precipue he-
glosum modernis quibus quantita-
tem proportionis adducendo/ et p-
tremis methodum qui ... pre-
dicat/ in titulo/ sciant abesse sine
fundamento pruinosum/ ubi necessa-
rio ordine in plerisque locis tamen sunt
tabula/ eorum non sit ex ordine ma-
gis gessit/ quo ordine postea sequitur
quod nichil de textu maioris vo-
luminis/ nichil de commentatoris se-
rie/ ... quem ... omnis ...
ut ordo subscriptus declarabit

Incipit litera Prisciani

Cum omnis eloquentie
doctrinam/ et omne studiorum
genus. Sapientie luce pre-
fulgens/ a grecorum fontibus de-
riuatum/ latinos proprio sermone
inuenio celebrasse/ et in omnibus
eorum vestigia liberalibus consecu-
tos artibus video/ nec solum ea
que emendata sunt ab illis pro-
lata/ sed etiam quosdam errores eorum
amore doctorum deceptos imitari/
in quibus maxime vetustissima ars
arguitur grammatica peccasse/ cuius auc-
tores quanto sunt iuniores tanto
perspicaciores/ et diligentia valuisse/
et ingeniis floruisse/ omnium iudi-
cio confirmantur eruditissimorum. Quid
enim herodiani artibus certius/ quid
apollonii scrupulosis questionibus
enucleatius possit inveniri/ Cum
ergo eos/ quod fere vitia que-
cumque antiquorum grammaticorum

Commentariis et commentatis ... glosa exponit ...
commentum ... et commentarium ... glosarum ...

commentariis sunt relicta artis grammaticae
expurgasse comperio, certisque rationis
legibus emendasse, nostrorum autem ne-
minem post illos extitisse imitato-
rem eorum, quippe in negligentiam stu-
diis cadentibus litterarum, propter inopiam scrip-
torum, quamvis audacter, sed non impu-
denter, ut puto, conatus sum pro viribus
rem arduam quidem, sed officio professionis meae
non indebitam, supra nominatorum praecep-
ta virorum, quae congrua sunt visa, in
latinum transferre sermonem, collectis
etiam omnibus fere, quaecumque necessaria
nostrorum quoque inveniuntur
artium commentariis grammaticorum, quod gratum
fore credidi temperamentum, si ex utriusque
linguae moderatoribus elegantiora
in unum coeant corpus, meo la-
bore faciente, quia nec vituperandum
me credo, si eos imitor, qui prin-
cipatum inter Graios scriptores grammaticae
artis possiderunt, cum veteres in er-
roribus etiam, ut dictum est, eos imitantes
maximam tamen laudem sint consequu-
ti. Quorum etiam in hoc opere placuit, ne pi-
geat alios quoque amore ignorantiae for-
te praetermissa vel vitiose dicta vehemen-
tius ex omni parte perfectum in humanis in-
ventionibus esse posse credo. Dicta quae-
que in dispositione adquirunt liberatore professoris
utilitatem communem. Omnis proportione
vel addere vel mutare. Tractatores ha-
rum festinavimus quam volui, hos e-
tiam libros compulerunt, qui alienis
laboribus insidiantes et grammatica pla-
giaria [illegible] aliorum scripta surripien-
tes, unius nominis ad titulum perti-
nentis infanda mutatione totius
operis ipsi gloria tumefacti conantur.
Sed quia in tanta operis materia probabile
est aliquid praeteriisse ~~fine operis~~ breviter
exponi spatio, quoque veniam peto.
Romanus ad Herodiani scriptorum pela-
gus et ad eius patris Apollonii spa-
tiosa volumina, meorum compendiosa
sunt existimanda scripta librorum,
huius tamen operis te hortatore sor-
titus iudice quoque factis, Iuli-
ane, consul ac patricie, cui summos

Primus

dignitatis gradus summa adsunt
in omni studio ingenii claritu-
dinis, tamen accipimus ab excel-
sis honorum gradibus [illegible], quantum illis
decorum addens, tantum me-
tam tantam homini credo quam
vigiliam oris constare, quorum utrumque
possederat artem ministre, te tamen
ex utroque gradu esse confirmans, qui
prae eo unus Graecorum quam
Latinorum omni doctrinae genere
praefulgente. Tibi ergo hoc opus
devoveo, omnis eloquentiae
praesul, ut quantacumque in deus
auxerit suscepti laboris glo-
ria, te cum te quam solet quo-
dam dilucidius consequitur. Titu-
los etiam universi operis per singu-
los supposui libros, quo facilius
aliquis quod quaeritur in his quae erant
discretis locis possit invenire.

P singulis continet sex
speciebus de littera, quid
sit et de eius generibus
speciebus et singularum
potestate. Secundus in quo
continentur praedicationes
vel compositos pro ordinis
sedes de syllaba. Quid sit syllaba,
et ex quot litteris constat, et de
ordine ... de accidentibus
singulis syllabis. Quid sit dictio. De dictione
Quartus cum dicta ad syllabam de
oratione, quid sit oratio, quot sunt
eius partes, et earum proprietate et ordine. De
nomine. Quid sit nomen, et de accidenti-
bus eius. Quot sunt species
propriorum nominum, quot appellativorum,
quot adiectivorum, denominativorum,
quot de patronomicis, quot
eorum formae. Primus dicuntur
et ex quibus positivis, de diversis
possessivorum terminationibus, de eorum
regulis. Tertius de comparativis
et superlativis, et eorum diversis termina-
tionibus, et ex quibus positivis

ma di cedo

et qua ratione formatur. De diminu-
tivis. Secundum corpus spectat. Et quinque
declinationibus nominum quid formetur.
Quartum de denominativis et ver-
balibus et participialibus et adverbialibus.
Secundum corpus spectat. Et quinque pri-
mis, quid valeat. De tertio et
quarto, digressio sextendis singu-
las terminationes. De numeris. De
figuris, et earum compage. Quinta
Septimum de casu per singulas quan-
titates omnium nominum, tam in voces
quam in consonantes desinentium per or-
dinem, et tercio tam de ultima quam
penultima syllaba. Septimum de ceteris
obliquis casibus, tam singularibus
quam pluralibus. Octavum de ve-
terum accentibus. Nonum de regulis
generalibus omnium generum. Decimum
de preterito presenti, et de coniugationibus
a quarta. Undecimum de preteritis.
Duodecimum et tredecimum de prosodia.
Quartumdecimum de figuris. Quin-
tumdecimum de adverbiis et interiecti-
one. Sextumdecimum de comparativis.
Septimumdecimum et octavumdecimum
de constructione sive de ordina-
tione partium orationis in textu. Sed
antequam ad litteram procedatur, premit-
titur prohemium quod intitulatur prohemium.
Primum est generale et ad omnem gramma-
ticam non inventum est. Prius generaliter
de his libris et partibus grammatice doctrine
compilabit. Prohemium commentatoris.

Ad maiorem artis grammatice
cognitionem primo videndum
est quid sit grammatica. Quod
genus eius, quid materia, quod
officium, quis finis, quod species,
quid instrumentum, quis ar-
tifex, quare grammatica dicitur, quo
ordine docenda et discenda.
Grammatica vero est scientia qua
ratione scribendi et recte loquendi
et recte intelligendi. Gram-
maticus vero dicitur ille, qui per
artem scit, quid et quid fiat, non
quod illud faciat. Recte autem
scribendi, vel loquendi, intelligendi,
dum unumquodque genus loquele, in quo
composita est grammatica, ut si in greco,
latino est, sciat quis recte scribere et loqui.
Genus vero generis plurali aliquis mo-
dis accipiatur. Genus hic pro qualitate
accipitur, cum sit arti attribuitur. Genus
enim cuiuslibet artis est qualitas eius,
effectum sive finis. Hoc, quod in disponente ef-
ficit. Huius genus grammatice, id est, huius qualitas
est, scilicet vel ipsa littera, vel scientia, eo quod
efficit litteratum. Litteratum vero di-
cimus illum, non qui libros plu-
res revolvit, sed qui litteras in syl-
labis, et syllabas in dictionibus, et dictiones
quoque ordinare scit in orationibus, et ordina-
tas quoque competenter novit pro-
nunctiare. Materia cuiuslibet artis est
illud in quo artifex secundum artem
agit, non cum arti attribuenda est
materia unde fiat, sed potius in
quo fiat, sicut alibi apte demon-
stratum est. Materia itaque gramma-
tice artis est vox, non ut prolata
accidit, sed ut pro eius placito. Littera
vero namque secundum artem grammati-
cam de voce fiunt litteras, syllabas,
dictiones, et orationem, in quocumque genere
lingue, ars grammatica composita sit,
et tractata. Nec illud dico, quod littera,
syllaba, dictio, oratio, artis huius sint
materia, sicut hec omnes antiqui dixerunt,
sed vox potius. Unde secundum artem
grammatica, illa quatuor
formantur, quod quemadmodum fiat,
suo loco demonstrabitur. Officium cuius-
libet artis est id quod facere debet arti-
fex secundum artem. Huius artis est
officium litteras componere in syllabis, syllabas
in dictionibus, dictiones in orationibus, quas etiam or-
dinare, et easdem ordinatas competen-
ter pronunctiare, ad vitandum soloe-
cismum et barbarismum. Soloecismus
est in compositione dictionum ordinatarum, ut dum
venit dicitur. Aut soloecismus
quasi mos Solecensium, a Solo-
e civitate Grecie. Cum cives enim
Romam venirent, ut loqui la-
tine discerent, corrupte loquentes, dictiones

¶ in quo grece committebant. Barbarismus vero
est in congrua litterarum vel sillabarum in scriptura
compositione sive dictionis in congrua prolatio. ut si
scribas f an b in ceadis (?) sillaba vel si producas
naturaliter productam penultimam
correptam (?) cum eam debeas producere. Barbarismus vero dicitur quasi
mos barbarorum. Barbari vero nationes qui grece
plerumque litteras et sillabas pronunciare
nesciebant. vero omnes antiquitus
barbari preter grecos et latinos. ¶ Finis
autem huius artis est id ad quod tendit
artifex per eam. Finis ergo huius artis
est recte scribere et recte loqui. Sive
in scribendo et loquendo Soloecismum et
Barbarismum vitare. quod idem est cum
eo quod predictum est. ¶ Artis huius partes
sunt quatuor quarum nomina quia non
habemus. Dicitur una pars de litteris et de
sillabis et de dictionibus et de orationibus.
Partes autem huius artis sunt illa quorum
omnium simul et nullius per se ipsa ars
est scientia. Ars enim grammatica est
omnium istorum simul. nullius istorum
tamen per se. Unde compositis dicitur quadam
similitudine. quemadmodum enim paries et
tectum et fundamentum sunt quedam
domus est in tecto. Si vero una illarum partium
fuit. in tecto non est. Itaque si hec
omnia sunt convenient in aliquo ut
scientia istorum quatuor habeat in tegra
huius artis scientiam. Cum vero
unum illorum defuit perfectam huius
artis grammatice non habet scientiam. ¶ Opifices
vero huius artis sunt qualitates quas
artifex attribuit parte materie.
Cum enim species pluribus modis attribuit
hic formam vel qualitatem ponitur.
Sunt ergo species artis grammatice grammatica
linguarum in quibus ars grammatica composita est et tractata. Vocem enim
format artifex in diversa linguarum
grammatica et arte grece. ¶ Est autem
grammatica composita in lingua greca et latina
hebrea et caldea. Et possunt huius
artis esse species plures. ut si grammatica
tractaretur in gallica lingua quod
fieri posset sive in aliqua alia
in qua nondum tractata est. ¶ Artifex
autem huius artis est qui artem exercet

¶ Est autem artifex huius litteratus
vel potius litterator. qui a
de voce litteras format et has in sillabas.
sillabas in dictiones. dictiones
in ordinem competentem ordinat.
Grammaticus enim proprie dicitur qui
artes docet. litteratus qui artes
exercet. ¶ Instrumentum vero huius
artis est multiplex ut dentes
quatuor precipue. labia. lingua.
pallatum et cetera. Sive quidam
mensas nominant. Ut colligam
quodlibet instrumentum scribendi vel
loquendi et vocem recte formandi
instrumentum artis grammatice esse dicimus. Grammatica enim dicitur a gram-
maton quod est littera. Grammaton
vero dicitur a gramme quod est linea. eo
quod littere quibusdam lineis depin-
guntur. Dicitur enim grammatica a prius
quam litteralis scientia. ¶ Hoc ordine
docenda est grammatica. Primo enim
agendum est de litteris in qua parte ars
notaria continetur. qua omnes communiter
sumus. Postea vero legendum est de dictione
in qua parte continetur ars metrica
que ad musicam multum pertinet.
Tercio vero loco tractandum est de diversis
dictionibus que eis accidant et
que debeant construi. Ad ultimum
vero agendum est de ordine docendo
quo dictiones et illa accidentia constituuntur.

Philosophi diffiniunt vocem esse littera
aerem tenuissimum ictum
vel suum sensibilem auditum
id est quod proprie accidit auribus. Et est
vox diffinitio a sua superiori. Altera vero
a ratione quam greci ΕΜΜΟΙΑΝ di-
cunt. hec est ab accidenti. Accidit
enim voci auditum. Quintum in ipsa
est. Per quam littera quantitator (?) per hoc (?) Contra
Materia autem vox materia huius
artis est tamen ecclesie (?) quod in de species
eam littere. sillabe. dictiones. et orationes
nomine vocis utitur per hoc. Videtur a
voce inchoat agendo de illa
et ordinando. Primo enim describit
vocem divinam (?). deinde dividit vocem
in quatuor species ut accidentis preterea ex
parte illa de qua intendit
ad ultimum ethimologizat nomen vocis.

non propter hoc tractat de voce incidentaliter non autem principaliter intendit
quod sic expedit mutabilis ejus cum vero ut naturalis philosophus debeat
de voce considerare.

Margin notes (right): scilicet grece — cognitum esset — scilicet ante grecos ab eis quod sic … (?)

mede continuatur. Sed antequam descripcionibus
aptentur proprietates, opponamus sen-
tencias diversorum de voce singulas, ponen-
tes eas que diximus. Agellius
itaque in libro noctium acticarum duas
antiquorum ponit de voce sentencias,
unam Stoycorum, aliam Platonis.
Stoyci namque diffiniunt vocem
esse aerem, ideoque corpus quod pluribus nostri
temporis tenent et confitentur. Ita
est ut pleraque corporea, quia quecumque
instant, concedentes quod vox
alba et nigra considerata, per dispositas
aeris qualitates facile est concedunt,
quod abcedens volant hypo-
theticas propositiones. Sed rerum consequentiam ante-
cedentis et consequentis volent. Alii michi
vellem quod homines illi tam hereticorum
dicerent, prius phisicorum
hanc sentenciam indictam nec philo-
sophorum dogmati accomodatam.
Platho quoque vocem esse aeris pla-
gam id est aeris passionem. Sed hanc
rursus professorum quidam nostri
temporis diffiniunt esse passionem
passibili qualitati adiunctam.
Alii actionem. Alii itaque vocem di-
cunt substanciam. Alii qualitatem.
Alii vero quantitatem. Alii in alio po-
suerunt predicamento, que generaliter
utpote flatum repellimus. Vitiam
enim vocem non esse eorum que sunt,
sed pocius eorum que proferuntur.
Ideoque esse substanciam vel qualitatem
vel aliquod illorum decem
plane negamus. Nam illa enim
decem dividuntur ea que sunt
res. Res namque ea tamen dicimus que vel sunt in subiecto vel sunt
ut in subiecto. Vox autem neque substanciam
neque substanciam informat. Quare
vox non est res, sed quod profertur. Ad
nullum itaque predicamentum pertinet.
Una namque natura
rerum sequitur. Vox vero nullam
rerum supponit naturam, quia
nec substanciam informat, ut sepe
dictum est. ¶ Est autem vox singu-
laribus instinctis in aere for-
mis. Non autem est substancia, vel ac-

Alii vero actionem

¶ Vox autem est eorum que proferuntur, non eorum que sunt res

cidens, quia non est res, sed profertur.
Et hec descripcio vocis generalis, ut predicamentalis
placere attendatur. Nunc enim vox specialiter
non generaliter predicatur. Et tunc ita
describitur: vox est aer percussus audi-
bilis. Illa itaque descripcio, vox
est percussio aeris etc., per eam data
est, quia vox lingwa percussio
aeris formatur. ¶ Verbum non hac
ponit descripcionem: vox est aer te-
nuissimus ictus. Aut dicimus eum
in sentencia Stoycorum fuisse, et hac
plane deceptum. Et consequenter erit
differencia id est constans ex generalibus et specialibus
diversis. Aer namque hic id est genus
est vocis secundum eos. Aut si ab illo
hereticus propositum defendatur in aliquo,
dicimus descripcionem illam datam esse per
causam, sed et illa: Dies est sol lucens
super terram, non quod sit sol, sed quod lux
solis diei causa est. Itaque vox est
aer ictus, non quod vox sit aer, sed
quod aeris percussio. Causa enim vocis tenuissimus
aut additur, quia in spisso
aere vox fieri non potest, unde et
piscibus muti dicuntur. Vel tenuissimus,
id est tenuissimus, hic antiquos, quod aer in se
tenuis est, tenuior cum
attrahitur, tenuissimus cum in pulmone
colatur. Vel aer tenuis fit cum
attrahitur, tenuior cum in pulmone
colatur, tenuissimus cum per arterias
emittitur. Unde cum emissione
vox formatur. Tamen consequentius poterit
describi: vox est sonus sensibilis
auribus, id est quod sit de auribus sen-
ciatur, eius proprie attribuit. Bene autem
additur sensibilis auribus, quia auris sentit
quemadmodum tactus, sed non est auris instrumentum
tangendi, sed potius audiendi.
Et per differenciam apta supposita est prima
causa data, quia voci singulari quod
datur conferat substanciam, vel apta est sunt-
ta id est specialis est differencia, constans ex generalibus
et specialibus diversis. Sed verbum hereticus
re Stoycorum sentencie. Alia vero
anoccionem, quam eunoiam vocat.
Hec est ab attrahendo. Bene appellatur
noccionis attracti, quia cum attrahitur, pro

[illegible]

sensibus accipi[untur] / ideo primo loco nostre notitie subiacent. Hinc [est quod] substantialia, licet sint notiora secundum naturam, sicut [in] accidentalia / hac de causa accidentia noticiores appellantur quam primo occurrunt nostre noticie. Veniunt autem ad mentem / quam greci ennoiam vocant / quasi en in et noi mens [in mente] / in ennoia, quasi in mente / quia assiduo in mente versatur. cogendo / ut in mente considerando qualis sit res aut quanta / et propter hoc litteram texit merito pri[mus] sui libri.

Sicut ab hac re soliti re primordia ... philosophi. Vox et aer tenuissimus ictus. Aut quod per se sentitur ab auribus / et vox. Est anima ... per se ista prodit ... Accidit et ... post vocem manifestat.

Voces autem dicte sunt ... articulata / inarticulata / literata / illiterata. Articulata est que coartata / hoc est copulata cum aliquo sensu mentis eius qui loquitur proferentis. Inarticulata est huic contraria que a nullo affectu mentis proficiscitur. Literata [est] que scribi potest. Illiterata est que scribi non potest. Iubemur [illegible] voces literate articulate / que possunt scribi et intelligi. Ut arma virumque cano. Confusa que non possunt scribi / ut sibili hominum / gemitus. Hee enim voces quamvis sensum aliquem significent proferentis eas / tamen scribi non possunt. Alie autem sunt que quamvis scribantur / tamen inarticulate dicuntur / cum nichil significent / ut coax. cra. / Eas enim voces quas non intelligas, et qua sunt volucre perfecte / tamen in arte dicuntur. Vox que dicitur inarticulata est que a nullo affectu mentis proficiscitur. Nec non est inarticulate et illiterate que nec scribi potest nec intelligi / ut strepitus, mugitus et plura. Sciendum autem quod habet hec quatuor ... vocum / perficiant hec due superiores / quantum voci accidentes / sive per singulas in vicem coeuntes / Unde per hec litera tacuitur. Commentum.

Vox alia articulata / alia inarticulata. Rursus vox alia literata / alia illiterata. Articulata est illa que copulata est secundum aliquem vel quendam sive ... articulate et cum est copulatio / unde sumptum est articulus. Inarticulata est illa / que nulli ... coniuncta est. Literata est illa vox / que licet a rusticis scribi possit. Illiterata non est / que scribi non potest licet a rusticis. Unde dicta [est] que est literata / additur cum est articulata fiet tunc ... que est vox articulata et literata / ut arma virumque cano / Coniungatur iterum illiterata et articulata / et fiet alia species vocis / ea scilicet que est articulata illiterata / ut gemitus infirmorum / Locat ... literata cum inarticulata fiet tertia species vocis / inarticulata literata / ut coax / que est ranarum vox / unde verbum facticium in Ovidio reperitur coaxo coaxas. Tertio et cum inarticulata et illiterata que vox corvina est / Tercer quarta coniungatur illiterata et inarticulata fiet quarta species vocis / que est inarticulata et illiterata / ut strepitus pedum, mugitus et plura / et propter hoc litera recepit merito sua [illegible]

Quaerita ... vocis dicit / quibus hic tractare
Prima notis dat vox dicitur articulata
Alta vel signis sit inarticulata ... vota
... scripti / non substat et figuris
Combinando modos ipsos dat hec isti
Scribi / ... ipsum fit / ut virumque
Non scribis gemitus / tamen hic aliquid ... ipsum
Scribo coax vel cra / non sicut tamen ista
Ut scribi strepitus / vel ipsum fit ... aptus
... plura studium ipsos addit ... illa
Que describo notas ... colligo et plura

Vox autem dicta est vel a vocando / ut dicitur adnuendo / vel ... ut quibusdam placet. Commentum. Et quod restat ut ethimologia huius nominis que

[illegible]

est vox dictam quid ethimologia habuit ab pluribus. Ethymologia ergo est expositio alicuius vocabuli per aliud vocabulum sive plura, inquantum nota sunt rei proprietatem, vel litterarum similitudinem, ut lapis quasi ledens pedem, fenestra quasi ferens nos extra, hic enim rei proprietas attenditur, vel litterarum similitudo observatur. Est vero ethymologia composita nomen ab ethimos, quod est interpretatio verum, et logos quod interpretatur sermo, ut dicatur ethimologia quasi veriloquium, quia ethimologia facit notam, id est, primam vocabuli significationem assignat. Differt autem ab interpretatione que est translatio vocabuli alicuius ab una loquela in aliam. Ethimologia vero sepius fit in eadem loquela. Vox ergo dicitur vel a vocando, quam ethimologiam [illegible] vel a potoy boo, id est ab hoc greco, quod est boo [illegible] littera [illegible]. Et videtur quod a boo grece ab dicitur latine [illegible] est autem apud grecos [illegible] sicut [illegible] dicitur a potoy boo, id est ab hoc verbo boo, quod interpretatur sono. [illegible] in veniunt rebus ab vi, id est sono [illegible] vel in rebus dicitur reboat [illegible]. Sequitur littera. Littera.

Littera est minima pars vocis composite. Est que constat ex compositione litterarum. Minima autem quantum ad totam compositionem vocis litterate. Ad hanc etiam [illegible] solet breviter et producte legi brevissime partes in veniunt, vel quod omnium brevissimum eorum que dividi possunt, ad quod dividi est pars. Possunt enim sic diffinire: littera est vox que scribi potest individua. Continuatio.

Post hunc de voce tractatum agit primo de littera hoc ordine. Describit litteram dupliciter, deinde ethimologizat hoc nomen littera, tertio loco tractat ponit numerum figurarum, tertio ostendit plures esse punctationes modos, quarto loco et adulterinum [illegible] littera et sequitur ea usque in fine. Primo ergo de littera quid digni sensit edissamus, deinde quid nobis videatur explanabimus. Diffinierunt itaque antiqui quod littera equinitate dicitur figura et punctationis, quod nobis minime videtur. Dicimus enim quod figura est eadem littera que et punctatio, quia ipsa littera. Littera namque complexionibus non est sed esse videtur. Est autem complexum nomen quod singulariter pluraliter continet quia unitatem illorum significat, sicut hoc nomen homo est et per omnibus nomen, ita et unum quodque nomen est eadem per omnibus. Ita sicut quod omnia nomina sunt, sunt et per omnibus, et unum quodque nomen est eadem [illegible] per omnibus hoc ipsum quod duplici complexione dicit[illegible]. Colligitur vero littera complexum non est et figure et littere et punctationibus. Ita scilicet quod figura a littera quedam est et in ceteris et punctatio a est illa eadem littera. Figura itaque et punctatio que ipsa littera sunt littera. Itaque et figura ipsa littera est et punctatio eadem littera. Differt autem collectivum a complexo. Complexivum a collectivo, quia collectivum nomen omnibus simul et nulli eorum per se, ut plures et cetera. Complexum vero pluribus et ita quod omnibus illis sunt sicut et unicuique illorum per se, ut superius demonstratum est. Dicimus itaque quod littera est punctatio simul et figura et figura mutans simul et punctatio et est data predicatione. Hoc differt. Antiqua enim punctatio sive figura est vel figura sive punctatione vel punctatio mutata figura est. Ita sic quod figura et punctatio sunt sunt eadem littera et unum quodque eorum per se, ut predictum est. De littera ubique in hoc tractatu agit primo quod sit hoc nomen [illegible] quedam enim attribuit littere pro hac que ceteram [illegible] per illam. Describit ergo primo littera [illegible] littera est pars minima vocis composite id est elementatis sonis distincta. Composita namque vox dicitur hic elementatis sonis distincta. Colligitur ergo secundum dicimus illam quod sonis elementatis vero et intelligibilis, ut gemitus infirmorum. Littera ergo pars vocis composite dicitur minima quia sunt unde ex eam in vero dicitur, ex eo scilicet quod minima comprehenditur sicut dam est, vel per minima dividi vero potest, vel valde exilitas [illegible] [illegible] dividi non potest, vel partes sicut sibi, et hec quidem de expressione unum significare sive sit oratio, sive dictio, sive sillaba, tamen principium est illa littera et sic hoc non potest opponi quod littera sit contra minor est quam producta quod non minima dicitur respectu comprehendentium partium.

adtota compositionem id est ad totam vocem compositionem vel ad omnes partes litterate vocis ergo dicitur pura sillaba minor littera minima pars.
Et hec prima diffinitio vocis est quantum ad totam vocis [illegible] et potest [illegible] ad totam compositionem vocis vel [illegible] adtymbis vel ubi diffinitio sicut que littera est scripta.

ptis intellis est. Litera quoque sic de scribitur. Litera est vox in diuidua que scribi pt i. vox reputata figura que e scriptibilis et in diuidua i. que p alias diuidi no pt. Vox ergo ibi ponitur pro gne. Sz additur voces que scribi no pt. Additur que pt scribi sic q scriptibilis. Sz quia hic totum hz sic a redeo toto additur oium aliorum. Additur in diuidua a d differentia qstans ex gre et specialibz diuiciis.

Composite in voces ps litera. Litera Sequitur textus postea. Dicitur at littera vl quasi legittera quia legentibus pbeat iter. Vel alitturis ut quidam placet quia plerisque in ceratis thabulis antiqui scribebat scribe literas. Come littera no sm ethimologia dicitur quasi legittera eo q iter pbet legendi sine figuris punctuationibus attendentis. Legittera e vox no stima / q ethimologia quia quis sc liraz scit scribe / ut fiat assensus ad pietate rei / p voces non stima / sic in illo ptz ex. Alit q dicitur littera alitturis eo sz q antiqui scribebat in thabulis ceratis et postea delebat. Ex hac lira tex metrus

Nomen

Inde trahit q iter solea pbe legenti

Sive q pcis substat delenda liturus

Aut ex hoc q sit pedis iterata legendo

Litterarum aut elementorum vocabulo Litera innituntur ad similitudinem eadem elementorum. Dicitur em illa corpora oia pficiuntur corpus sic eos hoc gnate literalem vocem quasi corpus aliquod qpo nunt. Vel magis corpus vero. Nam sicut aer corpus est et vox que ex de icto qstat corpus esse ostendit. Quoniam ptem et tangit aure et ptibus diuidi. q est sonus corporis in altitudine latitudine et longitudine. Unde ex omni pte pt audiri. Qua tum singule scribe altitudine q dem habet in tenore. Spissitudine vero vel latitudine in spu. Longitudinem in tpe. Hic in fronte pbz q dicitur lire elementa ex similitudine quadam quia sicut elementa coebuntur corpus efficiunt ita lire coebuntur faciunt literalem vocem quasi aliquod corpus vel magis

Cinquentu

al magis vero corpus

omne corpus quod multis pbatur ar in tendit ibidem Adq dicimus q vel illa sfla sit sima Oto eorum fuit deceptus q vox sit corpus sit lo q illa ar in dicit. Vel si quis ab illo errore defendere maluit dicimus q vocem dixit vero magis corpus no q ipsa sit corpus sz quia pietate corporis quoda mo retinet eos sz q sicut oe corpus e latum et longum et spissum est ita e vox audi in longum idest ante et retro. In latum i. dextrorsum et sinistrorsum. Spissum sursum et deorsum.

Litera litera i est no elementi et velud ymago queda vocis literate. Hic cognoscitur ex qualitate et quantitate. Sic lnie hic aut intelligitur dicitur linearis elementa et liras. Elementa quidem pprie dicitur ipse punctiationes note aut eorum lire. Abusiue tn et elementa pluris et lire p elementis vocantur. Cu em dicimus no possunt stare in eadem silla pr an p / lo de litteris dicimus sed de punctiationibus earum / ua quantum ad scripturam ptinet quinque / no tn enuntiatione nisi postposita r / ut putepis Comentum

Addit etia pbz q cu elementa pprie dicantur ipse punctiationes et p similitudinem pdictam. Elementa tn abusive dicitur lire i. equoce. Sm aliquos qui dixerunt quod lira ibi equoce dr punctiatio. Nos aut intelligimus abusive quasi qtra ethimologia huius nominis quod e lira quam hoc nomen datum e ex scriptura sm q dictum est prius. Q lire dicitur alitturis. Lira tn no e nomen equocum sz q plures illarum pt pdcm est. Sz multa dicuntur de lira p punctiationes que non pnt de ea dici p figura et ordo. Sic quoque dicimus q lira r no pt stare in eadem sillaba an p / illud no p figuris dicitur sz p punctiationes que r an p scribi pt. Sed no punctiatio. Lira tn no est equocum adhuc nomen sz q plerumque est eorum ut sepe dictum est. Quod at q r punctiatur an p sit i ea dictione ge stirpis / sz intellig dictum esse hoc

hoc appo de stirps q hic r an p ... quo determinatur ... Sz diligens ... no e ... determinacione ... loco designari ... sz ps loco ... q hz pati r an se qua literam ... sz loco eius ps ... in designacione eiusdem elementi

Tercia parte ... qui docet nomina litterarum ... / in parte ista docet nomina litterarum ... accidentia ...

de pertinentibus/ sed non de fine vel nomine proprio ... sed ph greca.
Nomen habet potestate elementi littera sed est
Hoc quod profertur elementum littera scriptum
Ista tamen saepe ponitur mutuo pro se littera
Sunt item figurae litterarum quibus nos utimur
propter/ ipse non pronunciationes earum vel
... plures amplioris/ quippe cum
singule vocales duos inveniantur
sonos habentes vel plures/ utpote a littera
brevis/ quatuor habet soni differentias Cum
habet aspirationem et acuitur vel gravatur/ et
circumflectitur cum sine aspiratione est a
cuitur vel gravatur/ ut habeo habe
mus/ abeo abimus/ longa non eas
dem modis sonat/ cum habet aspirationem
et acuitur vel gravatur/ vel circumflectitur
ut are aratum ara Similiter et
alie vocales possunt proferri/ praeterea
tamen i et u vocales que medie sunt
alterius inter se sonos videntur
continere teste donato/ ut vir ju
venis quis Et quando quin que
u consonantem loco digamma fungi
collocate posita brevis/ sequente d.
vel m vel r vel t vel s/ sonum y
grece videtur habere/ ut video dum utique
virum vis/ u autem quamvis contem
ptum ... habet ... sonum habet/
ut que vel ... vel ae dipton
gum positum/ ut que quis qui quae.
... inter g et eas vocales cum
in una sillaba sic inveniuntur/ ut pin
gue sanguis lingue In contra
tibus ... sunt ... plures/ ...
mutans in alias consonantes/ vero
... quippe ... sic
perfectus Probat litteram quantitatem
Nostra ... de scriptione et ethimo
logia nominis quod est littera re
stat numerum figurarum ponere Sunt autem
figure litterarum propriae quibus utimur Sci
endum ... quod in hoc numero computat
... h. licet litteram non teneret/ sed
nota sit aspirationis In hoc
etiam eodem numero ponit y et z/ qua
mvis etiam non ... h ... nisi
in barbaris dictionibus ... Ideo autem ponunt
tur de figuris/ ut ... unam
figuram quam ... multa ele
menta/ ut i. z y/ et plures figuras
unum elementum ut c k et q

Quod autem in abecedario ponitur
illa figura .h. non ideo ponitur quod sit littera
figura/ sed quia quasi una figura
unita/ ac si esset una littera Et vi
debitur quibusdam fortasse quod figura
posuerit propter quas in unius expressionem una
ta aspirationis nota/ Dici tamen potest
secundum Ysidorum/ quod illa figura .h. debet sin
gulis litteris preponi in abecedario/ ut
ea eas copulet ad perficiendum numerum figu
rarum/ videlicet ut dicatur a. b. c./ eodem mo
do et cetera Sed ea que pedum semel et
ultimo loco posita/ ut unicuique tamen
preponi debere intelligatur. Cum vero
propriae figurae sint/ pronunciationes earum i
mo pronunciationes multo sunt plures
Quippe cum singule vocales habeant
duos sonos ut cum quod de una duplo
decetis debeat intelligi A brevis est
vel producta/ quando non vel aspirata brevis
est vel sine aspiratione profertur brevis.
Aspirata vel acuitur ut heo/ vel gra
vatur ut hemus Et hii sunt modi pro
nunciandi brevem. Rursus a brevis non
aspiratur/ vel acuitur ut abeo/ vel gra
vatur ut abimus/ et hii sunt duo
modi pronunciandi a quando corripitur. Sunt
autem sex quando producitur videlicet a vel aspi
ratur vel sine aspiratione profertur/ produc
ta aspirata vel acuitur/ ut hemus
vel gravatur ut hamor/ vel circumflec
titur ut hamus/ Et hii sunt tres modi
pronunciandi a productam Rursus aut
producta non aspirata vel acuitur
ut are/ vel gravatur ut aratum/ vel circum
flectitur ut ara/ producta penultima. producta
quadrata secundum quod alterae dicorum patet.
Nam ara producta brevis est/ unde illud
Est ara producta brevis et non ara de
structum Et quia de accentibus locu
ti sumus licet accentus ad accidencia
sillabe pertineat/ ad predictorum tamen evi
denciam. que ad accentum pertinent/
breviter ... Primo igitur videndum
est quid sit accentus/ et quare sic
dicatur/ deinde quot sint accentus. Et quis
sit unus cuiusque corpus/ et super quam sil
labam latini ponant suos accentus/ ad
ultimum autem rursus quando accentum
ponemus. Accentus .i. est modu
latio vocis in pronunciatione sillabe/ in
qua sermo usque loquendi Et vide.

q(uod) in p(ro)nu(n)ciac(i)o(n)e s(e)c(un)d(u)m dic(tione)m. p(er) dicc(i)o(n)es in
quibus n(on) obs(er)uat(ur) accentus. In qui(n)
simone dictum est p(er) cantilenas. in q(ui)
bus n(on) obs(er)uat(ur) accentus s(ed) racio temp(o)r(um)
i(dest) p(ro)lac(i)o(n)is. Vsq(ue) loqu(en)di. Dam (et) p(er)
metr(a) in quib(us) n(on) obs(er)ua(tur) accentus s(ed) q(uan)
titatis ped(um). Accentus eni(m) s(ecundu)m p(ro)p(ri)a (con)sideratur
in p(ro)saice loquend(o). Dic(itu)r aut(em) accentus.
ab ac q(uod) est ad (et) cano canis / vt dicat(ur)
accentus quasi ad cantus / eo s(ci)l(icet) q(uod) vni
s(ylla)be accantat(ur). om(ni)s in p(ro)lac(i)o(n)e d(ic)c(i)o(n)is
vnus cu(m) alie p(ro)lac(i)o(n)e vnu(m) sec(ern)it(ur). /
Tribus n(ost)ro modis fit modulac(i)o vocis
Aut eni(m) acui(tur) p(ro)nu(n)c(iatio) in p(ri)ncipi(o) / (et) in
acutu(m) tendentes illuc desinimus / vt
dominus / (et) accentus iste est acutus. Aut
acui(tur) voce in p(ri)ncipio / ibiq(ue) p(er)seueram(us).
vt. hic. (et) est g(ra)uis accentus. Aut acui(tur)
in acutu(m) tendentes / ad g(ra)uem ven
im(us). (et) hic accentus circumflexus dici(tur).
Illud vero sciendu(m) est. q(uod) latini ponu(n)t
accentu(m) nisi in penulti(m)a s(ylla)ba / vel in an
tepenulti(m)a nisi in s(ylla)ba fuit dicc(i)o(n)es excep
t(is) illis / in quib(us). vel p(er) sincopa(m). vel
ea dic(tio) po(n)it(ur) accentus in fine / de q(ui)b(us)
postea dic(itu)r. hys itaq(ue) p(re)missis g(e)n(er)a
les re(gul)as accentuum colligam(us) / monos(yllab)a
dicc(i)o s(i) vocalem na(tura) cor(rep)ta(m) habue(ri)t
acuta(m) p(ro)fert(ur) ut par fax p(ro)p
n(isi) Dicat ub Remigius. q(uod) par
n(on) d(ici)t ibi intelligi n(isi) cuius
qui est par. g(e)n(itiv)i. s(ed) ad vnu(m) comi
tu(m) / q(uod) p(ro)nu(n)c(iatio) ponit(ur) / s(ed) in(dec)li
nabilis h(abe)t(ur) / Quod aut(em) h(abe)t
no(m)i(n)a cor(rep)ta(m) vocalem habeant aut
totali(ter) credimus / h(abe)t eni(m) in ceteris
p(er)endi p(er) ex obliquis casibus /
monos(yllab)a tercius dec(linacionis). si vocalem
na(tura) p(ro)ducta(m) h(abe)nt circumflecti(tur). vt
res dos spes / (et) de monosilabis dictu(m)
est / In dissilabis. s(i) ambe p(ro)duc
te. vel cor(rep)te vel p(ri)or sillaba
fuit p(ro)ducta / p(ri)ma acuit(ur). siue
p(ro)ducta siue cor(rep)ta sit / ut ne
pos legens Remus in dissilabis
si penulti(m)a p(ro)ducta fuit / (et) vlti(m)a
breuis / p(ri)or circu(m)flectit(ur) vt roma / ex
ceptis paucis / que in dic(tione) in fine
circumflectu(n)tur / ut pone / (et) excep
tis illis. que ex trisilabis fiunt
p(er) sincopa(m) dissi(lla)b(a) / ut fumat p(er)fu
mauit. De sincopatis (et) apocopatis /

siue dissillaba fiunt. siue no(n).
h(ec) est g(e)n(er)al(is) r(egul)a. Quocienscu(m)
q(ue) fit sincopa vel apocopa
in de qua diccione / accentus manet
sup(er) illa vocalem in sincopata
sup(er) qua(m) fuit integ(ra) / vt dam (et)
p(er)amauert. Cu(m) eni(m) dici(tur) ad
huc n(on) remanet accentus
sup(er) illa vocale(m). sup(er) qua(m) p(ri)us
erat / quia n(on) remanet ibi /
(et) de dissillabis sufficiant dicta
In trissillabis (et) deinceps. si penul
tima cor(rep)ta fuit accentus
in antepenultima(m) siue illa cor(rep)ta siue
sit p(ro)ducta. vt tullius. hostilius.
exceptis hys vtracq(ue). (et) pleracq(ue).
(et) exceptis (com)positis ab infinit(is)
v(er)bis / ut fio (et) facio ut calefio / et
calefacio. Et exceptis sincopatis
p(er) p(re)dicta regula vt vigili in
tui. Dutem? eni(m) corp(us) sunt
vigilie (et) intuere In dissilabis
(et) trisillabis (et) deinceps si penul
tima fuit longa na(tura). (et) vlti(m)a / penultima
breuis circumflecti(tur). vt cathegna possi.
In trissilabis (et) tetrasillabis et de
inceps / si penulti(m)a fuit longa
na(tura) / (et) vltima longa. penultima
acuet(ur) ut athene micene /
In trisillabis (et) tetrasillabis / si penul (et) deinceps.
tima fuit longa posicion(e) / ipa
acuet(ur) / (et) antepenulti(m)a mag(is) q(uam) g(ra)
uabi(tur) qua(m) in aliis / vt vnc. tel
lus / hec accentu(u)m regulas in dic
cionib(us) declinabi(li)b(us) obs(er)uande
sunt / Aut de indeclinabili
bus dic(tu)m est / Est aut(em) vna
p(re)p(ositi)a p(re)posicionum na(tura). que e
h(ui)us d(ic)c(ionis). Omnis p(re)posicio p(re)posite
casualib(us) suis / vel q(uasi) relato
ad suu(m) casuale / g(ra)uat(ur) p(ro)nus
p(re)ab(us) / vt sup(er) domu(m) / vel supra
reges domini. Supposite vero
acuunt(ur) in p(ro)nu(n)c(iacione) / vt domu(m) s(upra) /
nisi equiuoce sunt adalias p(ar)
tes oracionis / (et) tunc acuunt(ur).
sine / vt tu(m) sua maia / ne s(ed)
tu acuat(ur) in fine / no(n) vel ad
v(er)bu(m) esse putaret(ur) excepta
. cum. q(uod) suppo(nitur) p(re)p(ositio)nis p(ro) h(oc)

quam ibi vim enclitica habet. Hec ita
quod sunt rationes accentuum, quas
latini ubique observant, nisi quod in in-
terrogativis vel relativis quedam fit
motio, sed suo loco dicendum erit.
Illud quoque sciendum est, quod in dictionibus
nullam sequuntur regulam, quod habeat
affectus animi, quorum sunt voces interiectiones.
Illud quoque diligenter tenendum est, quod
per singulas voces diversos so-
nos habere, sicut supra dictum est, vel
etiam plures, quod dicat. [illegible] que
quando [illegible] sunt, alternati suos of-
fendunt sonos, id est sonus unius ad
alterius sonum videtur accedere, ut vir-
tutis etiam littera [illegible] obscure so-
nat, ut quodammodo accedat ad so-
num y. Cum vero dicitur optimus, sim-
iliter quos, ibi media u vel clausa sonat
ut accedat ad sonum y, sed etiam
huius composita per u consonantem
sequente, id est ut in vel y vel i ut
vir, sonum y quodammodo videtur habere, ut
video; hic enim [illegible] quodammodo sibi-
lo profertur, ut sonum y quodammodo
habere videatur. Restat ut de accidentibus
littere dicamus. Accidunt littere tempora
metrica sua metra. metrica

Sunt littere viginti tres, set nostra de legem
Que sibi consilbe dicuntur liquida lat.

Accidit littere nomen, figura, potestas. Littera
Nomen vero ut a, b. Et sunt
declinabilia tamen apud grecos elemen-
torum nomina, quia apud latinos
sive quia barbara intacta dicuntur,
sive quia simplicia. Haec et stabilia
esse debent, quia fundamenta omnis
doctrine immobilia. Sive quia non aliter
apud latinos poterant esse voces
quidem nisi a suis vocibus vocalibus
nominentur. Semivocales vero cum
[illegible] desinant ante se in capien-
tes vocales, terminentur, quas flec-
tas, hec quoque nomina vel obliquis
at vocales [illegible], ut dictum est supra
platea, non sicut ordinant Semi-
vocales vero a se incipientes, et in
se terminantes, absque x que sola ab
i incipit propter antistrophen grecam nominis
xi, quia neque fuit aut sit semivoca-
lis a vocali incipere et in se terminare
que post novissime a latinis assump-
ta. Vel quia omnes ponuntur litteras, quibus
latini dictionis egent. Unde alii ab

incipit cum nomen suum declinat. Et Ser-
vius in commento quod scripsit in donatum
his verbis: Semivocales sunt vii, que
ita proferuntur, ut incipiant ab e littera
et desinant in naturalem sonum, ut ef el
em en er es, ix vero x ab i inchoat.
Idem est et Eutyches: quia finiat dictione vel
duplici est ix que vero ab i incipit, quia
apud grecos in eandem desinit. Mute autem
a se incipientes in vocalem desinentes
excepta q et k, quarum altera in u, altera
in a finitur. Sed quoniam nomina h, enim
litteram aspirationis magis est nota.
Figura accidit quas videmus in singulis
litteris. Restat ut de accidentibus
littere dicamus. Accidunt littere dicimus, que
quamvis faciant litteras partes, id est que faciunt
faciunt vocem esse litteras. Nunc vero proprie-
tates sive accidentia greci dicunt Epi-
theta. Tria vero sunt que accidunt littere,
nomen, figura, potestas. Nomen enim tamen quo vocatur vel
est littera, id est nisi nomine, figura [illegible] et
pronuntietur. Solent etiam antiqui que-
rere quo sensu hec accidentia habeant esse
et dispululent quedam in littera. Cum enim
ipsa est vox et ipsa corpus est sensibile
erunt, hec enim sola similitudine ac-
cidentia dicuntur. Sicut enim substantia manens
una et eadem diversis variatur accidentibus
sic et littera manens una et eadem diversis
variatur figuris et modis pronunciationis
diversis. Sunt vero accidentia similiter sola
non quod substantias informent subiectas, immo
non sequuntur, quod si sunt accidentia littere
quod non sunt accidentia. Et ut de nomine
prius dicamus: nomina litterarum in decli-
nabilia sunt, sive quia barbara recepta
sunt, qui nullam habent declinationem, sive quia
stabilia debent esse, quod fundamenta to-
tius doctrine, et fundamentum debet esse
stabile et immobile. Sive ideo quod aliter
non possunt esse apud latinos. Cum
littere dicuntur voces, eo quod per se voces
suas proferunt, vel quia ipsa vocalis no-
men simplicius observatur non posset si
vocalium nominibus diversis terminationibus inflecte-
rentur. Semivocales vero sic semivoca-
lium nomina a vocalibus incipiunt et in se ip-
sas semivocales desinunt, vel in nomi-
nibus illius. Semivocalis que e
lem antiquis libris in uno scriptum
per e l. Et hoc idem in omnibus nominibus
ceterarum semivocalium invenitur. Sed
vero nomina semivocalium diversis termina-

nominibus inflecteretur / illud quod predictum
est observari non posset / Hinc quoque
mutarum nomina / ab ipsis mutis in-
cipiunt / et desinunt in e vocalem / exceptis
q k et h / ut itaque hec proprietas observaretur.
Indeclinabilia quoque permanserunt mu-
tarum nomina. Unde non litterarum hec se-
mivocales ille mute nominentur suo
loco dicetur. Sed tamen ipsa vocalis nomine
suo proprius sit / potest dubitari quod ei ac-
cidat nomen. Sed nomen ei accidere
nichil aliud est / quam quod accidit ei / nomi-
nari / scilicet ipsa est sua voce nominetur.
Figure non litterarum sunt iste / quibus
elementares semper pronunciationes notantur
Exprimat littera tempus metrique sua metra.
Accidit hiis nomen pariterque figura potestas
Harum te nomen constat precepta didicisse
Nomen et potestas donee nosse figuras
Hiis satis diffusius ubi et tercia potestas
Potestas autem est ipsa pronunciatio littere
propter quam figure et nomina facta sunt. Gram-
matici addunt etiam ordinem, scilicet prius et poste-
rius litterarum. Commentator. Post hec autem re-
stat ut de potestate dicamus / potestas ergo
est ipsa pronunciatio / vel modus pronunciandi / propter
quam nomina et figure reperta sunt. Potestas
non alia est sillabis accidens / Sillabis
potestas est littere / quod ipsa est vocalis vel consonans
Sic enim pronunciatur littera, ut vel per se vo-
cem suam perficiat et dicitur vocalis / vel
ut cum alia sonet et non per se et appellatur
consonans / Hii non pronunciandi modi sunt de
sillaba littere. Metricus.
Est quo littera perficitur modus ipse potestas
Hanc partit a voce sillaba sine qua ipsa
Accidit / ut sit vocalis aut consona. quodque
Semivocalis sit consonans muta vel. quod sit
Hoc imputat ei sillaba propria vocis. Littera.
Ex hiis vocales dicuntur / que per se voces
perficiunt et sine quibus vox litteralis pro-
ferri non potest / Unde et nomen hoc proprie
sibi defendunt. Cetere enim que cum
hiis proferuntur consonantes appellantur / Et
sunt vocales in numero quinque a. e. i. o. u.
aut Utimur etiam y grecorum nomine tamen. Commentator.
Vocales ergo sunt que per se vocem suam
perficiunt. Unde vocales dicuntur et sunt
quinque a. e. i. o. u. Consonantes non sunt / que
per se suas voces non faciunt absque vo-
calibus. Unde et consonantes dicuntur
eo quod cum aliis sonant / nec per se proferri
possunt.
Vocales per se fiunt in primis fore
Vox per se sua per tantum potestas cognoscere sonos
Rursus et parat vocales lingue latina
Inferior fortis voces pulso premam
Extremis labiis impulsa parat ymaginem
Orat me me / medie late habent
E potius consequens / Litera.
Comparatione autem alie sunt semi-
vocales / alie mute. Semivocales
sunt ut plerisque nominibus latinorum
placuit septem / scilicet f l m n r s x. Que
f multis modis ostenditur muta in
greco / et qua post [illegible] / et quia v-
tuntur in greco duabus / hec ergo hoc
est semivocales / quamvis minime
absolute / tamen superant mutas. Sed apud
grecos quinque omnes dicuntur vel in vocales
vel in semivocales que consonantiam habent eu-
phonia desinunt / quas nos sonori-
tate possumus dicere / Apud latinos
autem ex maiori parte non tamen omnes /
Inveniuntur enim quedam in mutas
desinere. Semivocales autem sunt
appellate / que plenam vocem non habent /
ut semidoctos et semibibos appellamus
non qui dimidiam partem habent doctorum
vel virorum / sed qui pleni docti vel
viri non sunt. Commentator harum. autem
hec est consonantium alie sunt semivocales
alie mute. Semivocales sunt 7
scilicet quosdam f. l. m. n. r. s. et x. Sed f
magis muta est / et non semivo-
calis greca est / qua non utimur nisi in
grecis dictionibus / Dicuntur autem semivo-
cales non a semis / quod est dimidium /
sed a beo quod est [illegible] ut
dicantur semivocales / quasi minus
sonoritatis habentes / quam vocales / cum
plus sonoritatis habeant quam mute /
sed semidocti dicuntur / sed minus habentes
quam docti / qui sed non plene sunt
docti / Exprimat littera / et tempus ex post etc. /
ubi tercium est de potestate / tercium metrique
Corpus bis tria volunt incipit / atque

Desinit in semet h b c l r n s z p m.
Unde solet semivocales dicere vocali. Littera
Reliquae autem mutae sunt, ut quibusdam videtur, in quibus b c d g k p q t h. Et sunt qui non hoc putant hoc nomen eas accepisse, cum haec partes quoque sint vocis, qui nesciunt quod ad comparationem semivocalium ita sunt nominatae, velud informis dicitur mulier quae non caret forma sed quae male est formata. Et frigidus dicitur, cum sit ... quod opponitur calori, sed qui minus habet caloris. Sic et dicuntur mutae, non quod omnino careant voce, sed quae exiguam partem vocis habent. Comm. Mutae quoque hic sunt novem b c d g k p q t h. Sed h non est littera, sed cum sit nota aspirationis, pro sola figura in abecedario ponitur inter litteras. Et dicuntur mutae, non quia nullam vocem habeant sed minimam, sed quia parum sonant ad semivocalium comparationem vel vocalium, sicut mulier informis dicitur, non quia omnino forma careat, sed quia male formata sit. Et ... partem ut ... sufficienter ...
Quae restat, a se partitae nomina mutae,
Incipiunt a se vocalem applicientes,
Ut sunt haec b c d g k p quoque q t.
Vocales autem apud Latinos ancipites sunt, id est liquidae, hoc est, quae facile nunc produci nunc corripi possunt. Sed e et o apud antiquissimos Graecorum erant ancipites, antequam inventae H et W, quibus inventis e et o, quae antea ancipites erant, remanserunt perpetue breves, cum earum loca possessa sunt a supradictis vocalibus longis. Comm. Super hac littera consideratur de accidentali potestate. Accidentalis vero litterae potestas quinaria est: prima est quod littera corripitur vel producitur; secunda quod aspiratur vel sine aspiratione profertur; tertia est quod una cognata est alii in sono ...; quod una transit in aliam ...; quod una postponitur alii vel praeponitur ad constitutionem syllabarum. Et ex hac parte tantum ... illa ... de potestate accidentali.
Porro quod duplex sit, liquide media ve
Quod possit aspirari, quod denique possit
Mutuo mutari, talis vis accidit illis.
Sequitur ultimus ... super praedicta littera productum. Comm. Vocales vero omnes apud Latinos ancipites sunt, id est nunc producuntur nunc corripiuntur. Unde et accidentalis dicitur haec potestas, quod vocalis una et eadem manens de correpta fit producta et e converso. Similiter et apud Graecos erant omnes vocales liquidae antequam inventae essent istae figurae H etha, quae non mutatur nisi e producta, et W othomega, quae non mutatur nisi o producta. Unde dicitur othomega quasi longa o, a mega quod interpretatur longum. Antequam vero repertae essent hae figurae, e et o mutabant modo productas modo correptas, sed nunc tantum correptas. Unde et una illarum dicitur otomicron quasi minor o, a micros quod interpretatur minor. Et ex hac littera ... tempore metricus metra
De septem vocalibus illa. metricus.
Septem vocalibus uti
Graeca longa solet, parva mediaque duabus
E mediat, quod potest ... simplo sonido,
Altera par ... duplice dat,
Et sequitur ultimus continuum. Comm. De quo ...
quod vocalis alia longa natura, alia positione. Longa natura est quae producitur contra ... natura sua. Natura enim in vocalibus nichil aliud est ... quod in verbis ... natura enim ... nasci vero ... vocabula quod aliud nisi in ... ea longa. ... quae ... sequentibus consonantibus vel per duplicem una producitur, ut dixi. Vocalis ... correpta ... longa positione. Et quia de brevi ... est ... Brevis positione est ... quae ... longa fit positione sequente vocali correpta est, sed in audivi longa natura penultima est ... quia in forma ... qualis ... penultima ... audivi ... penultima ... positione sequente vocali ... Positione vero sequente ... est ... ad valorem ... ultima ... vale, quae longa ... Et longum ... illa ... longa sunt ... vocalis

sequatur producta plerique in metro corripiunt
illam, ut ibi: Et super petram et lac sub
dulce agnis. Et ob hanc literam et superiorem
poetae [illegible] metrum sua metra illa

Amplius antiquitus voles dicere
Quomodo loquar levit modo corripitur.
Sunt etiam in compositis longe, ut propter
duplices x et z; sic enim longe vo-
les, sic haec quae longa faciunt syllabam.
Illud quoque sciendum est, quod consonantium
aliae sunt simplices, aliae duplices,
ut x, quae dicitur duplex, vel quia ubi modo
ponitur solebat apud nos duae poni, scilicet
c s vel g s, quod ex eorum genitivis comprehenditur. Cum
enim duae [illegible] apud latinos
antiquos solebat scribi cs ubi modo scri-
bitur x, quam non regit [illegible] in compositio [illegible]
multo solebat scribi g s apud latinos
ubi scribimus x [illegible] hic duplex
quod habet eandem vim in metro, quia habet duae.
Dicitur enim facit producentem vocalem producti,
sicut duae consonantes, quae ratio verior
mihi esse videtur. Nec enim puto esse
quod x habeat c s vel g s, ita sicut ut eos
priores reputet, sed unius tamen illis duo-
bus affinem vim pollens potest. Et ob hanc literam
[illegible] metrum illa metra, quae tamen modo
non apposuit de ingenio suo. metrum
Composita tamen duplex est [illegible] quod quare zeta
Unius est loquelae vocalis sibi praeeuntem
hic agit [illegible] reliquis modo [illegible] agit hoc
De zeta ut [illegible] Mezentio topazio [illegible]
Sunt similiter in compositis accipitur
vel liquide, ut l et r, quae modo
longam modo brevem mutas posite [illegible]
eadem syllaba faciunt [illegible] quando addunt
non [illegible] m et n, quia et ipse quod
quaedam faciunt syllabas, post mutas po-
site, quod dicitur [illegible] auctoritas tam
graecorum quam latinorum [illegible]
[illegible] Persius [illegible] [illegible] poeta graecus
[illegible] metallis [illegible]
ΥΡΗΟΕΝΙΣΟ. ΟΤΕΤΑΝΕΤΑ ΖΗΝΚΑΙ.Α
ΡΑΟΝ ΡΙCΑΛΟΝ ΑΣΣΟΔΟ. ΑΛΕΙCΘΙΑ. ΑΙΑ.
ΚΑΚΟΙC. ΠΑΙΑC ΕΙC. ΤΗΚΝΟΝ. Debent
[illegible] posite, vel producens
se vocalem [illegible] Cal-
limachus ΤΟC ΑΛΕΝ. Ο ΑΛΝΕC ΑΡ
ΧΙΟC. ΕΘΙΤ. ΗΝΟC. ΟΑΕ. CΙΝΑΙΝ. Quo-
quam literae [illegible] Sunt modo consonantes
quaedam liquide, ut l et r
quae post mutas posite modo producunt

ΜΑΡΥ CΗΝ.ΡΙ. ειςθ

tamen faciunt producentem vocalem, modo
patitur eam esse correptam. Dicuntur
ergo liquide, non [illegible] vocales quae
producunt, ut tenebrae in metro per-
poni penultima producta, quae est tamen
brevis natura. Graeca vero est, quod in-
invenitur ante [illegible] posita, modo producens
vocalem ante se posita, ut ΤΟCΚΕΜ
ΟΗΝΗC, ubi e non correpta. [illegible]
ultima. Sed non est ibi omnis [illegible]
[illegible] [illegible] est, quod de
[illegible] omnibus [illegible] sic ram-
nes ramnus ramnetum. metrum
has [illegible] et simplex consistunt
Quarum illarum liquidarum non adepte
Hunc [illegible] reliquarum, sed brevis [illegible]
Post muta posita voluit forte [illegible]
[illegible] loquatur [illegible] metrum eadem
h. l. r. [illegible] varius m. n.
Sed nec [illegible] sit haec eadem [illegible] muta
Subdat eas [illegible] [illegible]
Obvius [illegible] potius [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] potius producere [illegible]
At reliqua [illegible] subdi vocalibus [illegible]
Corrumpit plures [illegible] brevis tes
Apud antiquissimos graecorum lin
non plus quam sedecim literae e-
rant, quibus ab illis acceptis
et latini antiquitatem servaverunt
[illegible] [illegible] reliquas [illegible]
eas haec et sedecim non plus quam duas
additas [illegible] veniunt, F eo-
licum digamma, quod apud antiquissimos
latinorum eandem vim habuit, quam apud
eolicos Φ. Cum autem [illegible]
ut [illegible] f. cum aspiratione [illegible] p.
sic et apud veteres graecos p Φ / p et
h ponentes, ut Orpheus, Phaeton.
Postea vero latinis visum est pro
p et h f scribi, ut fama, filius,
facio. Loco autem digamma u
[illegible] ponitur, quod [illegible] soni vide-
batur affinis esse digamma ea litera.
[illegible] f loco mute ponatur
p et h sine Φ, miror hac [illegible]
[illegible] [illegible] graecis [illegible] atque [illegible]
[illegible] p Φ p et h ponentes [illegible]

voles posuisse grecum certoris / nichil enim
aliud hnt quam litteras semivocalis / nisi noss
platonem / qui et avoli in tertio. Oz hot
ptate: mutae non debent. De enim
esse semivocalis / natalis tunda lis non
in venire / g minime repiens. Item
Nec aut l et r in ead sillaba possi posse
qui locum mutarum et dictapat. Nec
quemadmodum aut casum posita facit sillabam /
postremo gri quib[us] i. ei doct[ior]a auc
toritas utimur. Quamquam locum aput nos
f obtinet / quam ondit magis in his
dicib[us] quas agens supposita h c e fa
ma fur fuga / multa ee que finat
Deinde tamen e q h quod error aquib[us]
da antiquis grecorum gtes i vasit la
tinos / qui ph et th et ch semivocales
putabat. Nulla a ta / nisi quod
plus in eis hundat. inducti q
h e vis / debent e q ct t addita
aspiratione semivocalis esse / q olim ca
ret vacat. Sed posui enim ptate no
luntat. Ipsam vero voles addita as
spiratione. alie fuit / et alie ea de
pta / h c tamen posuit debentem / qui non tam
supris labris e pimenda f quo
p h / atque hoc posito in te e / p eam
duplici loco c b et g b posita.
pg ea agens invecta asuppesquam ei
et q quamvis scribatur contra videtur
aliqua h vel dicam / tu c / tamen ead
ta a pono vocem qua i met quam
met ptate / et b quod penitus
supravatur e. Nulla enim videtur no
cur a sequente. b sibi debeat / Car
thago enim et caput / sive pe / sive
p b scribatur / nulla facit / nec in
sono nec in ptate cussum consonans
dicam. Ethis p nichil aliud sc
benda vi ee / nisi ut ondat ee
quod v aut altera volem i eam
sillaba posita / per se vim litterae i metro
Unde h io a lita z estimanda
quam que c / det g quod eu sepe proponitur
p amitteret vim littere a putari /
et a / ei id non facit. Dicimus enim
anglabis / sicuti et quis / et angui
sicuti et cur. Ipsum se vellemus cum
veritate contemplari eas litteras / ut dicam
p ing non plus quam decem et octo litteras
in latino sermone habemus / hoc e sedecim
antiquas grecorum / et f et z pp grecam addi

tas / et eas quoque aberasse putas. Na
p z et z grecorum ea ut b de hoc nunc as
sumpsimus. H autem aspirationis est nota
et nichil aliud habet littere / nisi figuram / et q
in usu scribitur inter alias litteras. Quod suf
ficeret ut elementum putaretur / multis
locis quorundam numeros sunt que in v
sunt inter alias litteras scribuntur / quamvis eis
dissimiles sint. elementa sunt censenda / sed
nunc hoc e adhibendum ut aliquid de
quod antiquorum pretermittant quamquam
elementum quo ptas. qua caret aspiratio.
Neque enim h vocalis nec consonans esse
potest. Vocalis non e h / quia per se vocem
non facit / nec semivocalis / nec vero sillaba la
vergilia pretermisit dicitis / i. ead deficit
necessitate / cum h i ead sillaba cum duabus
mutis habet positionem / ut phthongus cum
chthonios / nulla enim sillaba plus
duabus mutis potest habere / nisi potest /
nec plus tribus consonantibus cumulate. Auc
toritas quoque ea varronis qua attica
teste censorino. Nec h vero qui h i nis
adhibet litterarum. Videntur tamen i et u cum
in consonantes transeunt quantum pertinet
ad ptatem / quasi mutari in alias elementa /
de littere q prius sunt dictas. Multum enim
interest utrum vocales sint / an consonantes
vacant. Dic enim quamvis i vaia
sillaba et vale non sint, ter et quae / tamen
unam vim hnt / ta i met quod i pono.
pro una littera accipi debent. Dic i et u
quamvis unum nomen / et una hnt
figuram. tamen consonantes quam vocales / tamen
quia diversum sonum / et diversam
vim hnt i metris / et in pronunciatione
nominum / non sunt i eisdem in
dicto elementum accipiende / censorino
et Cesorino doctissimo artis grammatice
id placuit. Multa enim e differentia i
consonantes / ut dupliciter et voles. Tantum
enim fere inter vocales et consonantes
quantum inter animas et corpora. Anime
enim per se moventur ut philosophis videtur /
et corpora movent. Corpora vero nec
per se sine anima moveri possunt / nec
animas movent / sed ab illis moventur.
Corpora vocales similiter et per se moventur
ad perficiendam sillabam / et consonantes
movent secum. Consonantes vero sine vocalibus)

in mobilitas sit (Et i) quidem modo
pro simplici, modo pro duplici accipitur consonante:
pro simplici quotiens ab ea incipit syllaba
in principio dictionis posita subsequente quoque
vocali in eadem syllaba, ut Iuno, Iupiter.
Pro duplici autem, quando in medio dictionis ab ea in-
cipit syllaba post vocalem ante se posita, sub-
sequente quoque vocali in eadem syllaba, ut maius pe-
ius eius. In quo loco antiqui sole-
bant geminare eandem i litteram et maiius
peiius eiius scribere, quod non aliter pro-
nuntiari possit, quam si cum superiore syllaba prior
i, cum sequente altera proferatur, ut peiius
maiius eiius. Cum duo i pro duabus
consonantibus accipiebat. Nam quamvis i
sit consonans in eadem syllaba geminata
ri non possit, quod non aliter quam tellus
parum alias mammus proferri debuit.
Unde Pompeii quoque genetivum per tria i scribe-
bant, quorum duo superiora loco conso-
nantium accipiebant, ut si dicas Pom-
pelli. Nam tres i vocales qualis esset
sua pronuntiatio [illegible] pro voca-
le accipiendum. Quod Caesari doctissimo
artis grammaticae placitum est. Auctore quoque
in arte grammatica de syllabis comprobatur [illegible]
[illegible] in magna hoc in versu [illegible]
ut [illegible] adiunge tertii reice
Vergilius in Bucolico [illegible] pa-
sit pro dactilo: Tityre pascentes
a flumine reice capellas. Nunc quoque
autem potest ante ea loco consonantis po-
sita assumi in verbis, sed nec ante
u consonantem. Unde hiulcus [illegible] est.
Nulla enim consonans ante se aspi-
rationem recipit. U vero loco conso-
nantis eandem prorsus in se vim ha-
buit apud Latinos quam apud Eo-
les habuit digamma. Unde a plerisque
hoc nomen ei datur quod apud Eoles habuit
olim F digamma, id est vau ab eius
voce profecta, teste Varrone et Didi-
mo, qui id nomen ei vau esse ostendit.
Ɉ Pro quo Caesar hanc Ɉ figuram scribere sic
voluit, quod quamvis illi recte visum
tamen consuetudo antiqua superavit. Adeo
autem hoc verum est, quod pro solito digam-
ma F v ponunt, quod sicut illi solebant
accipere digamma modo pro consonante
simplici, teste Astyage qui dum
hoc ostendit versibus ut in hoc versu

ΟΦΟΧΕΗΝΕ ΚΕΑΝΑΝΕΑΝ ΚΑΛΟΧΕΑΛ.
Sic nos quoque pro simplici habemus
plerumque consonante v loco F diga-
ma posita, ut at venus haut
animo nequicquam contrita mater.
Est tamen quando idem F Eoles inveniuntur pro
duplici quoque consonante digamma
posuisse, ut obiector ΝΗΦΥΛΑ
(alias ΠΑΙΔΟΣ) ΦΟΚΑΡΑΟΣ. Nos quoque videmus
hoc sequi in preterito perfecto et plusquam-
perfecto tertie et quarte coniugationis, in quibus
ante v consonantem posita producitur
[illegible] quae subtracta corripitur, ut cupi-
vi cupii, cupiveram cupieram,
audivi audii, audiveram audie-
ram. Unde etiam pro vocali contra
hoc digamma illi usi, ut ΚΑΚΕΜΙΝΑ
ΛΟΓΟΝ ΤΡΕΒΙΦΙΔΑΦΙΟΝ. Est enim di-
metrum iambicum, et est pro consonante
F ut faciat brevem syllabam. Nostri
quoque hoc ipsum fecisse inveniuntur,
ut pro consonante v vocalem brevem
accepisse, ut Oratius silue tetrametrum
protulit in Epodo. Hoc invenimus [illegible]
quoque deducunt vel [illegible], ut mare
nunc silue. Est enim dimetrum
iambicum coniunctum penthemimeri
heroico, quod aliter stare non potest, nisi
silue trisyllabum accipiatur. Similiter Catullus
[illegible], quod zonam solvit
diu ligatam, in eo endecasyllabos
phalecios posuit; quod nisi sol-
uit accipiatur trisyllabum, versus stare non
potest. Hoc tamen ipsum in declinatione vel
compositione saepe solet fieri, ut vol-
vo volutus, solvo solutus, avis
auceps, auspicium, augurium,
augustus, lavo lautus, faveo
fautor. Unde fautus. F digamma ¶
Eoles est quando vocales in metris
pro nichilo accipiebat, ut ΔΕΕ
ΝΕΦΕΙ ΕΟΝΤΟΑΣ ΤΑΡΕΕ ΤΟΑΑΕΚΟΥΑ
ΕΑΝ ΚΑΙΑ. Est enim [illegible]
trum heroicum. Apud Latinos
quoque hoc id est v in venit pro nichi-
lo in metris, et maxime apud
vetustissimos comicos. Ut Teren-
tius in Andria: Sine invidia
laudem invenias et amicos pares

Est enim Iambicum trimetrum / quod
insi. ffi. xvi. pirrichio acuta / stat
usus non potest. Denique tamen quod hec ipsa
F Eoles quidem ubique loco aspirationis
ponebant / effugientes spiritus aspi-
ritatem. Nos autem in quibusdam non etiam
in aliis illos sequimur / ut cum dicimus
vespera pro hespera et pro hestes vis et ve-
stis. Hiatus quoque causa solebat illi in-
terponere F digamma, quod ostendunt compo-
te Eolide usi / ΚΑΙ ϜΕΙ ΚΑΛΥΠΤΕ Α-
ΚΟΝ. Et epigrammata que egomet
legi in tripode vetustissimo Apol-
linis, qui stat in Peloponneso By-
zantii sic scripta. ΔΗΜΟΦΑΦΩΝ ΔΑΦΟ-
ΚΑΦΟΝ. Et nos quoque hiatus causa
interponimus u loco digamma F / ut
Davus, argivus, pavo, ovum,
ovis, bovis. Hec tamen etiam pro aliis
quasi consonantibus hiatus vel eu-
phonie causa solemus facere, ut prodest, com-
buro, sicubi, necubi / quod Greci
quoque solent facere ΜΕΚΚΤΙΟΝ. ΚΕΚΕ.
Sed tamen hoc attendendum est, quod preva-
luit in hac litera, id est in u, loco di-
gamma posita / pro tali simplici
consonante apud omnes poetarum
doctissimos. Unde etiam soli apud
Eoles invenitur F digamma, quod omnibus
ab eis in initio dictionis que solet aspirari,
ut / ~~vethor Bretor~~ / ϜΕΤΟΡ. ϜΡΗ-
ΤΟΡ. Dicunt quidam pro digamma u
vocali poni, quod non puto, scilicet nec
potest. Nam in locum eius transsumunt
quoque b vel f digamma post r in eadem
syllaba pronunciata non potest. Apud nos
etiam in veniunt / quod pro u consonante b
ponitur / ut celebs, celestum vi-
tam ducens, pro b scribitur / quia u consonans /
autem consonantem poni non potest.
Unde etiam Bruges et Belena anti-
quissimi dicebant / teste Quintiliano,
qui hoc ostendit in primo insti-
tutionum oratoriarum. Nec mirum.
b. quoque in u euphonie causa con-
venit / ut aufero pro abfero.

Commentum. Expectans illius / quod
ad correptionem pertinet literarum et
productionem / debet prius ostendere
que litere aspirari debent / sequelle

int prius. Quamvis hoc non est esse
literam, et hanc vel ipsam Octave towrum abece-
darium emendat / Sed itaque quod latini
pro hac literas, sicut antiquissimi Gre-
corum solebant scribere / post illas duas
additas, scilicet f Eolicum digamma / quod
propter dicere licet / Videte ergo quod deinde
literarum concludit hec / non enim est litera / sed
non aspirationis / quamvis pro figura ergo
hec / in literis in abecedariis scribebant
E quoque et q. eadem litera prescribens sunt / et k
omnino supplevit. Illa enim ratione ut k
scribi debeat sequente a / nulla est. Omne
enim scribitur ibi c / sine k / ut intersit Q
vero supplevit / sed omnino retinenda inter
figuras / ut u posita inter eam et consona-
ti ostendit literam vim non retinere / ut in equa
dare / que est quis. Et deponit auti-
qui / quod u ibi vocalis littera est. Omni-
enim ibi esset vocalis / faceret diptongum /
conveniente producere quis / quod tamen non ... Nec non
consonans ibi potest esse / cum una u post
post aliam consonantem poni non possit
in eadem syllaba. Nos non dicimus / quod
ibi est litera consonans / placeat sive quod non
retinet vim litere, pro metro dicitur /
quod in metro nihil operatur / non tamen sim-
pliciter est / si tollis ita tamen ut
pro omnino deleat tacere / sed cum quo-
dam sibilo prius / pro ... non sunt de
nudarum uno literarum / quod non utimur
illius / nisi in dictionibus Grecis. Enim autem
F Eolicum digamma duplicem / sicut
tercium est / digamma namque componitur ex
duplici quod est duo / et gamma / quod est Γ Gre-
cum / ut dicatur digamma / quasi
duo gamma / ostendit enim Grecus talem
habet figuram F. Omnis vero alia habet
consimilem superadditam / hec vero F. id
est / quod illa figura vocatur digamma
et dicitur Eolicum / quia Eoles illi vide-
licet Greci hanc reperierunt figuram.
Vide ergo / quod antiquissimi Latinorum
scribebant F. Eolicum digamma / ad
vitandam u consonantem / ut in hiis
dictionibus vado, et venio. Unde hiis enim
et similibus scribebant F / ubi hodie
scribimus u loco consonantis / et mutabant
tamen u consonantem. Quamvis
pronunciabant f tunc / quia fatigamus
fatio / et aspirans qua non pro-
nunciamus u consonantem / ubi non modo
f ponimus / ut in fuit et fatio et similibus

sive
aliter Byzantii
scilicet est / firmiter / illius mox
i. est
i. gamma super gamma F
alias faciamus

scribebat tunc ph aspirans punctuacio
quam punctacionibus. Placuit vero postea
modernis in fastis et talibus quam minus
aspere sonabat ph / ut loco eius scriberetur
f eolicum digamma / quia lenius sonat
Ubi vero scribebat f ut in vado et vendo
instituerunt / ut ubi scriberetur illa vocalis
littera que est v / ita fit ut mutaret
v consonante / quam prius mutabant f eo
licum digamma / hanc namque fecerunt /
ad similitudinem latinam / Antiqui enim
eolices scribebant f eolicum digamma ut
mutaret v pro consonante / scribebat autem pro
h. ubi hoc scribimus f. Sed modum re
perunt aliam figuram / quam posuerunt f pro
loco ph / ut lenius sonaret / sed quod vo
luerunt esse quandam / ut in veniret lit
teram que dicitur vav / et eam pone
rent / vel ubi scribebat prius f eo
licum digamma. Alii vero dicunt / quod
gamma nomen fit tunc / vav non in
elementis / quia digamma mutabatur. Et
autem verius sit oppositum non habeo
Unde nota / quia ubicumque antiqui latini
scribebant ph nos scribimus hodie f / non
tamen dicimus ubi antiqua sonantem scrip
turam scribentes ph / ut phetonis Camina
non f ponitur loco ph / que muta est
in principio protheus / quia f non est semivocalis
sed muta / X vero quoque que addita
est a latinis et a grecis sumpta / multi ali
ter dicimus / unde quod duplex consonans est /
posita pro g et s vel pro c et s pro eorum grecis
sonum quam assumere / et s dempsimus de
h. queritur utrum sit vox nos aut de
timus / quia non est vox sed sonus /
non enim plectro lingue formatur /
sed ad modum tussis surripitur / Additur
iterum pro eo / quia plures litteras quam primum
antiquas et duas postea additas i f et
Videntur hic / quod dicit quare v et i. quomodo
co consonantem accipiuntur / Et quod quando
post consonantem / quia sicut simplici debet
prima sillaba in initio / ut ligurio pro
duplici non accipitur / quando in simplici sine
post aliis prima sillabam / aliquando in medio
abiecta / ut maulo / Unde duo n. ple
bat antiquitus scribere et tamen ut utroque et
consonans / et prima longa et cum prima et
altera cum secunda Iungitur / ponitur
pro simplici / pro prima sillabam / ut ibi
Aeneas capellas. Ubi enim virgilius
pro elementarium pro capellas posuit /

qui constat ex sex brevibus / ut venite a
sit unus pes constans ex duabus bre
vibus. Et nota ibi re producitur / rei
cere naturalis / poetica licentia fuit.
Unde quod videtur posita producitur composite /
in audiendo composita / loco sive quod de
corripitur substracta v / illa vero apposita
producitur / In locum duplicis videtur
obtinere. Sed verius est / quod de producitur
ibi eadem / substracta non v. correptionem
postcorum sequentium vocalium / sicut supra
dictum est / v magis in vi. sumpta con
sonantem sibi ponitur / Unde quod consonans
pro vocalem transit / ut ibi Ninosque
sedeunt solebat / Nunc mane / nunc
silice / ibi enim debet v vocalis pronun
ciari / quia versum metrum probat / Est enim
dimetrum iambicum / metrum petha
metrum heroicum. Unde nota / quod iam
bus / est pes constans ex brevi et
longa / In tali illud Oratii Silba
longa brevi. Iambicum nota me
trum est / quia constat ex iambis.
Sed unus iambus unum metrum non
facit / propter nimiam celeritatem
quam habet in metro. duo iambi simul
unum faciunt metrum / ut nota sit
dimetrum iambicum. i. ex metris
duobus constans / quod quatuor sunt ibi pedes
iambi / quorum duo unum faciunt
metrum / reliqui duo alterum /
Nota quod in iambico / spondeum in primo loco
recipiunt / vel sed in tertio loco /
metrorum aut in pari / Unde Ora
tius. Spondeos stabiles in
iura paterna recepit / Ex quo
comprehenditur quod ad tardandam iam
borum celeritatem imponuntur spon
dei. Sed cum in dactilico metro
spondeus quintum faciat unum
metrum / in iambico metro non pro
cessit sed tantum iambus unum metrum con
stituit / quia ex iamborum celeri
tate constat. Sed quia prius / cum
iambicum metrum spondeum nunc
recipiat / nisi in loco impa
ri est / nisi in primo vel 3o vel
in quinto vel decimotertio / quod ia
bicum dicitur. Quod ita solum Spon
deus ut predictum est in tempore iambi
non quod iambo ratione equipolleat /
sed potius adtardanda iamborum
celeritate. Illud quod dictum est quia

in iambico metro non spondeus ponitur sed
cum iambus unum metrum efficit. Dicitur
ergo iambus illi spondeo cum quo unum
metrum constituit preponitur quia iam platus
esset iambus nulla ei tarditate constare
posset sequente spondeo necesse est ergo ut
spondeus preponatur ut circa platonem
iambum sequentem cum quo metrum con-
ficit possit retardare. Itaque cum
preponi se debeat iambus cum quo me-
trum conficit necesse est ut se ante
primo loco ponatur et iambus in 2° aut
spondeus in 3° et iambus in 4to et sic
sic spondeus in loco impari ponetur.
Videtur ergo quia prius illa versus satyri
que est trimeter quod tres deducunt iambi
dimeter iambica est trimeter cum
iambus est sic quod et de et hii duo iam-
bi unum faciunt metrum. Sicut non
spondeus est in primo in tempore. Ponunt quoque
iambus qui cum spondeo posito metrum
alterum constituit et est dimetrum iam-
bicum. Exinde quod est metrum petre
mel heroice pentha cum interpretatur
quinque menerum dimisso sic me-
dietas heroica dicitur dactillica quia
pede dactillo pollent heroum facta
descripti pentimemeris ergo heroica
est medietas pentametri versus
in quinque pedibus constitit. Ita sicut
illa medietas sit dactillica quod
non recipit spondeum tamen est ultimi
pentametri versus ut ergo illa po-
satyri versus que est nunc mare
nunc silue sit pentimemeris heroi-
ca quia et silue essent perfecta sic
apte demutatum est. Dudum ergo
per commissionem ad probandum quod v vocalis post
per compositum quod est. Cum zona solet
dum ligata. Ibi cum pollent ne-
tessale essent est quod alia non potest
nisi preferatur v vocalis quod in probatur
est cum endecassillabum phalerium
endecas enim interpretatur undecim
dicitur endecassillabum quasi qui sillaba pha-
lerium non dicitur ab inventore quia
phalerius invenit. Non possunt enim
esse undecim sillabe nisi solueret
sit essent. Aliud quoque satis
est quod eolis loco aspirationis ubique
ponebat digamma quam ergo in hic
choo quod est morem consule et in hiis
aspiratur r ph voluebat ponere di-
gamma eo non quo ratabit v
per compositum. Sed quam non poterat pro-

fert per compositum in eadem sillaba ideo tamen
mutatos posuerunt digamma ac
t et vitensi quia non poterat sonare nisi
ante vocalem ideo proelio digamma po-
nebant b. bivideos et bivetor dicitur et i-
ta probabat per digamma b. Latini etiam
ponunt b. pro v compositi ut in eo quod est
celebs quod est grece in celesti et vita et
ducere. Celebs enim dicitur celeste vitam
ducens sed ~~[struck through]~~ que est ducens / abducere
inest hic nisi e abeat non que est vitam
inest hic nisi b. posita per compositione. Per-
hac plurima litera non plus metrum tempore
nisi de assumationem que est h. et de f. et
v compositum in illis metris. **Metrus.**

ista litera Et nulla tardat in metrum quia litera non est
Sunt et adhuc alie duo que sibi sunt
Crescunt sit cum se vocalia quevis
Diminuens probat hec v vel porro fit hec hiis
Sicut cum confert eas vocalibus ipsas
Dicitur non debet esse duplex ut cum sita binas
Iunt vocales vult posteriori
Est vocalem loco facit esse potentem
Est tamen ut binas vocales inter et pos
Nec duplex fiat bimgo etiamne dictus
Hoc magno maior probat hec sit arma
Troia super hiis tennia velloa produnt
Hiis tamen et per se fit sillaba nec reputatur
Copula quod si intratur sepius illi
Pro. nullus iasson cum dicit hinlus hiasso.

Aspiratio quod ante omnes vocales potest poni / Liii
poni per compositos aut post. Apud
nos antiquorum constituit. vi et t
p r ut thremes thrasso philippus pur-
thius post vocales ut habes hemans
hiemps homo humus. hilas. Ideo
aut e tuisset vocalibus asscribitur ut in
uno sonet composita aut in tuisset
ut plenius sonet. Quamvis enim / si i vox
litera sine voce plus sonat se se cum
ipsa proponitur qua cum proponitur quod dicendo
videtur esse vocalibus non si tollatur ea peri-
rit et vis spiritus ut si dicatur eremus

sine aspiratione / quamvis vicium videatur fa
cere / intellectus tamen permanet integer. Con
sonantibus autem sic coheret / ut eius si pe
nitus sublata sit / ut si auferatur / sensum im
mutat penitus / ut si dicam cremes
pro chremes / unde hac considerata ratione / grecorum
doctissimi singulas fecerunt eas quoque
literas / quippe pro th θ / pro ph φ / pro ch χ
scribentes. Nos autem antiquam servamus
scripturam / in latinis tamen dictionibus. Nos enim
pro ph raro f scribere / ut filius fama
fuga / nisi quod ut supra dictum est aliquid
in pronunciatione eius litere dicam / hoc autem
differt quod ipsius pallati pulsu / et
lingue et labrorum f / cum sono ph. Et
h autem non est tam flata ab illis in a
lia figura / quia non sic coheret huic / quod
minus / ut si tollatur minuit sensum. Cru
dus enim subtracta aspiratione dicam
rethor pirrus / intellectus manet in
teger / non aliter quam si autem vocalibus au
feratur aspiratio. Unde ... quod esse
quam cogitio vel litere cum vocalibus / de quo
quidam dubitaverunt utrum preponi an
subiungi debeat huic aspiratio. Unde eo
les loco aspirationis ut diximus digamma
ponentes in dictionibus / abiciunt in capitibus so
lent digamma scribere / indicantes de
bere preponi digamma quam vocali. Sed
[illegible] digamma in eadem
ponere versantes / commutabant in
b / ut bretor brodos dicentes. Sed
apud grecos h litera id est [illegible] multis modis
fungitur loco vocalis / ut est in [illegible]
[illegible] pura desine
[illegible] que scilicet aspirat [illegible]
ut [illegible] / sophia sophiae. Apud
latinos autem non adeo. Et ut est
in interiectionibus vah ah proh solemus
postponere aspirationem. Et dicimus quia apocopa facta
est a parte vocalis / tamen preponebant aspi
rationem. Unde prefata aha et vaha sunt [illegible]
autem abscisione facta a parte vocalis / as
piratio remansit [illegible]
vocali / quod similiter est in interiectionibus / voce
abscondita [illegible] Itaque [illegible] abscondite
optinuit videtur quod [illegible] interiectione [illegible]
li platone remansisse. Nec mirum
[illegible] in fine aspirare [illegible]
interiectionem / ad plerique [illegible] sunt [illegible]
[illegible] voces. Conic. hoc
[illegible] restat / ut que litere
aspirent / que non dicamus. Omnes ergo

vocales aspirantur / quamvis non
ubique. Et preponitur eis aspiratio /
ut habeo herus hiemps homo
humus. Consonantes autem quatuor
tantum aspirantur / postposita semper
aspiratione. Aspiratur ergo c ut chremes /
t ut thrasso / p ut philippus /
r ut pirrhus / et vocalibus quidem
preposita / ut mane sonet / conso
nantibus vero postposita / ut plenius sonet /
quia omnis litera vel vox plenius sonat
cum preponitur quam cum apponitur. Illud etiam
quod alibi dicitur / quod in obscuro sit
[illegible] in fine / non est [illegible]. [illegible]
enim magis obscurum sonum habeat
in fine sit / eo quod labiis pressis pro
nunciatur / plenius tamen quam si prepo
neretur. Videtur ergo quod aspiratio prepo
sita vocalibus tam levis sit / ut ac
cidentalis illis esse dicatur.
Cum quamvis taceatur aspiratio
ad eos parum sit / ut non dicatur mu
ri [illegible]. Si ergo sic preferas
animus abhamis / ut aspirationem
taceas / quantum ad plationem evocan
dum adaucte quam scriptura fa
ciant. Consonantibus postposita as
piratio tam aspere spirat / ut quasi
[illegible] esse dicatur. Ita scilicet ut si
taceatur ipsius sensus mutatur.
Si enim cremes sine aspiratione
pronunciaveris / alius vero intelle
ctus. Si aspiratur proprium nomen est.
Sciendum ergo quod consonantibus proprium ponitur
aspiratio / ideo greci per singulis
consonantibus aspiratis / singulas in
venerunt figuras / pro th scribentes
θ theta / pro ph φ phi / pro ch
χ chi / excepto quod pro rh nulla
figura invenitur. Adeo namque
accedit ad naturam vocalium / ut
accentus vel non specialis ei dedi
catur / propter quod etiam quidam de eo
pronunciant preponi debere aspirationem
consonanti r sicut vocalibus / unde hretor
et hrodos ponebant aspirationem
an r / et qua eoles volentes
scribere digamma loco eius quoque
ponebant b / ut bretor et bro
dos dicentes / sic apte scripsimus de

abs[illegible]
loco
r. huic [illegible]
pro rector.
pro rodos.
alias
aspiriore
et
voles
et
sanxire

mutatur est, quod in valde et aliis post
ponitur aspiratio vocalibus. Adeo dux
sit plures, quarum vna est quod inter
iectiones sunt interiectiones quedam omnibus
gentibus et barbaris, qui solet as
pirare voces in fine. Alia est plu
est, quod interiectiones que mutant
animi affectum dant absconditam vo
cem per se. Ideoque cum integre interiectiones
sunt valde et absita sic dant puncti
tiam, ut aspiratio postposita sit voli
Secundo. Vt notetur dominum esse integram Sic quod
dicitur est illud quod sic vocis nunc
quam aspiratio in fine dicendi, in interiectione
dicere et. Metricus.

Voces ob aspirari debet ante
Sed non sunt siles dach. vel ghos
Nunquam aspirat veterem dicere sonites
f p c t quoque vult aspiratio subdi
Dant thiras pulchre chreos sit philippus
Voli mihi solum pertica sonare
Sed post aspirans cum sit subscripta sonanti
Vt si tolla mutat vim significati
Cui prima onus ex primo philippus
Vo sit r. tamen nil mutat spiratio dempta
Vnde non agis fuit vel uncta sub vim
Sic f. ch. th. ph. composita fi.

Item **Litera** C sine aspiratione et
C cum aspiratione quod est dicit
t quod et th est d. et inter p et ph si
ue f. et b. Omnia hec tres hec
et b d quod medie que non carent
penitus aspiratione ut ea plene
possident. Hoc ab eo est ipsius
pallati pulsu et lingue vel la
brorum consimiliter quidem inte
rius inter p et ph vel f et b et remissi
inter c et ch et g. Dicitur inter t et th.
et d. Sed in lenibus optior sit pul
sus, in asperis intior, in medijs vero
vtraque suppeditatione locum. Quod
facile dignoscitur si attendamus in

suppeditet vocibus aliarum motibus sua in
mutabili ne lege modulancia vocis
Tanta est autem cognatio earum quod in vice
invenitur posse poste in quibusdam dic
tionibus ut ambo. ΑΜΦΟ. bujus. ΠΥΞ
ΞΥC. publicus ΠΟΠΛΙΚΟC. Tri
umphus ΘΡΙΑΜΒΟC. puniceus
ΦΟΙΝΙΚΙΟC. purpureus ΠΟΡΦΥΡΕΟΝ.
gubernator ΚΥΒΕΡΝΗΤΟΡ. Gobio
ΚΩΒΙΟ. Deus ΘΕΟC. Commentum.

Restat ut dicatur de literarum propinquitate
ac de literarum cognatione dicamus.
Videlicet quod inter c non aspiratam et ch
aspiratam est g. Dicit t et th et d.
Dicit p et ph sive f. et b. g et d et b
et d sunt medie, quia quandam
similitudine soni attendunt adeo si
sit medie. Ita est quod non ta
to spiritu proferuntur quanto ille aspi
rate, et minori tamen spiritu proferuntur
quam eedem aspirate. Quod non pre
pendit. Qui in proferendo eas non as
piratas magis laborat et operatur ex
teriora in proferendo eas aspiratas ma
gis laborat interiora in proferendo me
dias, inter utraque fit vocis formatio.
Quod facile perpendes si in suppeditatis
motibus attendas sua voces naturaliter
modulationi. Nec illud dico quod g
sit media inter c et ch. Quod non
omnino aspiratur nec omnino est sine as
piratione. Sed tamen hoc sit non potius
dicitur media quod quodammodo silet et in
non ad c et ch quod ex sonus sit in
quibus ponitur facile perpendi potest.
Et hoc de extis. Nunc est de **H litera**.

Hoc quoque observandum est quod
has partium consonantium aliarum
que solent mutari ab aliis et
aliis immutabiles sunt tres litere apud nos
l. n. r. ponitur cum eas ceteris prima
ut sal salis, flamen flaminis, cesar
cesaris, et quoque et cunctis tribus
solis nominibus conveniatur, que pos
sunt declinari, hec eis sunt ut
caput capitis et ab eo composita
sinciput, occiput, et allec al
lec quamquam et additur
quam aquimbrasa ubi vero ubi
hic lacte placet in venitur. Reliqua
vero consonantes abiciuntur vel mu
tantur sic abiciuntur ut aliis aliqui ut

templum templi. plurima lis. Dicitur ut mag
nus magni / ut rex regis numquam nimis.
A in arborum quoque praeteritis solent omnes (perfectis)
nus mutari / nus manere / E praeterit hec
l r s p hec cum mediam mutatur / ut
hebeo hebui / iubeo iussi / compesco compescui /
(ascendi) dico dixi / ascendo ascendi / cedo cessi / lego legi /
pingo pinxi / demo dempsi / sumo
sumpsi / moneo monui / sino sivi / neco
necui / torqueo torsi / dissero disserui
vivo vixi / verto verti / flecto flexi / I vel
aut cor ut supra diximus / mediam
mutatur in praeterito perfecto vel ut celo
celavi / doleo dolui / volo volui / mollio
mollio molivi / O: crepo crepavi / stupeo
stupui / scalpo scalpsi / lippio lippivi
U: quasso quassavi / texo texui / ar
cesso arcessivi / nopo nopui / topo.
topui / Vocales quoque in eisdem praeteritis
perfectis que in principalibus sillabis inveniuntur
vero / nunc corripi producta / nunc
mutantur in alias vocales / nunc ma
nent eadem / plerumque producuntur omnes /
ut faveo favi / caveo cavi / se
deo sedi / lego legi / video vidi / mo
veo movi / foveo fovi / fugio fugi
Nam in praeteritis accidit / **Commutatio**
que est literarum mutatio restat. Dicere
de modis [illegible] literarum sunt mutationes
vel per casus ut hic homines vel per tempora ut
facio feci aut per compositionem ut sal
sio insulsus vel per dirivationem ut servo ser
vus aut per consonantiam [illegible] in latinum ut
thus thuris vel per antiquitatem ut
(alii legendi pro legundi) legendi pro legundi / amplector pro ample
xi / quod sit ab antiquis dicebatur. [illegible]
[illegible] nichil dignum [illegible]
verum usque ad illum locum ubi dicitur [illegible]
(dimittere) [illegible] Vide in fine alia perfecta contra
[illegible] que est hic interrupta / ubi tracta
de commutatione v. · **litera prisciani**

Mutantur a e e / a quidem in e quando
producta nunc correpta / producta
ut ago egi / capio cepi / facio feci /
frango fregi. Quando correpta / ut tago
tetigi / cado cecidi / pario peperi / parco
peperci / Ex hac litera et precedenti con
tationis illa ut Nam in praeteritis [illegible]
[illegible] illa met. **T. metrum**
Nec quod notis numerus [illegible] vetat
Vel deleo / vel dedicando / vel ipsam
Composita voce dando / pergula pando
A fit e duplex fieri [illegible]

[illegible] in e correpta [illegible] in e correptam
[illegible] vero [illegible] singularis
literarum mutationem quomodo una litera [illegible] mutat
in aliam sive [illegible] sive [illegible]
sive [illegible]

Venio tu sit in ut eo ivi vel in **Litera**
Solinus in collectaneis vel pol (al pollu)
lux [illegible] Statius in arte ubi
[illegible] edes est Iunonis monete
qui anno quinto quam in [illegible] ur
bem fuerat [illegible] in templo
est septima et vicesima olim
[illegible] hominum [illegible] / Tenes (penultima)
qui vel [illegible] cadit [illegible] in verbis
coniugationis sepe mutatur
in v ut doceo docui / moneo mo
nui doleo dolui / Quod [illegible] est
[illegible] in [illegible] coniugationis [illegible] patitur
ut rapio rapui apio apui /
A et u manet in [illegible]
posite [illegible] quibus
dam verbis / ut tueo tui / domo
domui / doceo docui / hic quoque
observandum est / quod numquam in [illegible]
[illegible] geminari neque in principio
neque in fine sillaba / nisi que a
mutata in ti / ut tondeo totondi /
pedeo vel pedo pepedi / disco di
dici / posco poposci / tundo tutudi
pedo pepedi / tango tetigi / cedo
cecidi / cado cecidi / pello pepuli
fallo fefelli / prodo prodidi / fendo fe
(vendo vendidi) fendi. Ex quo est apparens [illegible]
[illegible] obtinuit [illegible]
[illegible] est sillaba / Ante
[illegible] duo [illegible]
que geminat [illegible] / sto steti / spo
deo spopondi / Antiquissimi etiam
scindo scicidi dicebat / quod in
[illegible]
[illegible]
[illegible] amittit [illegible]
posita [illegible]
[illegible] repeti [illegible] geminat et ut
mordeo momordi / quod [illegible] loco
[illegible]
[illegible] posita [illegible] ut ra
[illegible] sic chremes chremetis
Iambica enim sunt que sic decli
natur / [illegible] Callimachi quoque
[illegible] in [illegible] / sic
[illegible] supra dictum est / hic [illegible] TωCHN
M·OMNH CAPOE IOC ·ΦΓΑΤΕ·
NOE WAΦE·EI·NANOY· Et nec
[illegible] eadem [illegible] naturalis
[illegible] volens pati in eadem [illegible] esse·

Ut illam illum al artem pp
fluctum rem spem diem Sim
alie omnes feminales ht hinc ut
sol pean par mecenas paps/ ptea
sola h feminotalis am post b
ponitur/ q e mutata/ ut sinu
ina smaragdus/ z an liquida
n ut samnius. Et q am b posita
in finali s a nomus ante mo
re in tposita q. fat gtm/ ut hie
mis hiemis/ velud in ope in
opis/ celebs celibis ¶ litera

Apparet i. q elementorum a sub
eius gnis/ ut vocales. etq
sonantes/ alia eius spei/ ut in vo
lib, breves z longe/ z in q sonantibus
simplices z duplices. Et que
hnt aspiracom z que no habet
z earum medie. Alie no sunt b
affines pdum q z i. q in vice
pse posite invenuntur/ ut bre
ves z longe/ que hnt aspira
com/ z que carent ea. Alie de
pgnga q al cognitom cognite s
lie. pse in vice posite/ ut b p f cu
retrio (?) g q c cu aspiracom sive
sine ea. x quoq duo simul
d z t cu aspiracom/ vel sine ea.
Et cu hys z. dup/ vn sepe d.
scribentes latini/ hac op puntu
pro z. ut meridies p meridies
hodie p hozie. Antiqssi quoq
medentius dicebat p mezentius.
Ceterum s simpl ht aliquam
cu supdicte cognacom vnde
sepe p z. ea (celebri) plenq geminata
ponere/ ut patisso p patzo/ ma
tisso p matzo/ massa p maza
Et Greci. ti p rosi/ vn nos q
ty p ti/ z te p te/ Attici aut
ΘΑΛΑΘΑ p ΘΑΛΑCCΑ. ΤΡΗΖΑ
p ΤΡΗCCΑ. ΕΤΕΠΟΝ p ΕCΟΝ. ET TI
ΜΑΧΑC p CΙΜΑΧΑC. Roma
in ecc aiax p aiax in volib,
q sunt affines. E correpta
sive pducta cu/ ey diptongo.
qua veteres latini utebant
ubiq loco i. longe/ nunc aut
eq p ea i. longa ponit/ vel
e pducta/ ut neilos nilus/ cal
liopeia calliopea/ choreya cho
rea/ E penulti mo correpta mo pta

Obus sine longa cu v ut bos
bubus ebur robur p ebor robor
platanum p platanos. A q cu e est
affinis/ ei cum q/ ut arceo coerceo
facio inficio necnon alie cu alijs
et quam frequenter hec in omnibus pene
libris inveniuntur nos spm peragi/ vel ptpa
q ea p figurando q postea/ vel p
derivaciones et tipleces. A gto in la
tinis s solet/ nec cum it e pone eam
oped/ ¶ litera prisciani ¶¶

A correpta quedam in pductam
ut faveo favi/ z in e corre
ptam p ea p eci/ armatus ermius/ z in e
pducta/ Ut facio feci/ capio cepi
pducta q in e pducta in venit
aliter anhelitus. A qui in corta
annitus innitus. Opto ino etiam
ut ΜΑΡΜΑΡΟΝ marmor. Quo
in v. salsus insulsus/ ara arula/ metrum

A fit e dup: feci p bat atq pepi

A fit q refecit/ o q dimarmaro ortu
Marmor/ in b nigt q insulsus ma tat
E correpta transit in pducta/ ut lego ¶ litera
legi. in a correpta/ ut sero sa
tus/ reor ratus. in i correptam/ ut
moneo monitus. lego diligo/ cito
in o tego toga. Antiqui quoq am
plecti p amplecti dicebat/ Et Am
nuberti p amnuberti. in v tego
tugurium. Et aput antiquissimos q
tamen z d. secunt in hijs dub q
az quinta masculini loco e vsurpatum
in vemg/ ut faciundi legundi dicundi.
pertundi. p faciendi dicendi legendi
utendi ¶ ¶ metrum

E fit a quintus/ in q lbt. diligo p fect.
O toga q mutat/ b q monui mai tat
I transit in a/ ut genus gntis quantum ¶ litera
paulus pauli paulatim/ in e fortis
forte. sapiens t fter. in o ut pat
pris patimus z patior vm/ dell p
illi/ sapi su pessum in v taceo tac
mensos antiqui. p actum mensos/ z libens
p libens z pessimus p pessimus metrum

I dat a cu socijs/ testes q quantum
Inposi sit pris p lana/ libescoq libescens
Sequitur toptris qui colligit anti
quitate in pri regula ¶¶¶

Sciendum tamen est quod plerumque nomina littera que cum verbis sive praepositionibus componuntur
aliquas litteras mutant, crescunt etiam [illegible]
tur, ut arma armipotens, homo
homicida, cornu cornifer, stella stel
lifer, arcus arcitenens, fatum fatidi
cus, aurum aurifex, causa causidicus, luc
rum lucrificus, cornu cornicen, tu
ba tubicen, fidis fidicen, nam fides
plurale cum singulare fides est, unde
et dicimus fidicula, tibia tibicen pro
tibiicen. Tibia enim a mutat et abiunt
mutatur, ut supra dictum est. Unde pedica
bus [illegible] ii. [illegible] fit [illegible]
alia huiusmodi composita nomina veniunt
niens, [illegible] vulnificus, magnus
magnificus, amplus amplificans,
fructus fructifer, opus opifex
vel [illegible], vir viri viripotens, pater
patris parricida, qui vel apud quosdam
vel ut alii dicunt aptius, per s et
apud r ta euphoniae additur. Unde
apud t in r convertitur. Crimbida tamen
apte videtur esse compositum, et
parricida per sincopam et conversionem
t in r factum, patricida dicitur. Sunt
quoque lucrifer dicitur lucrifex, flos
floris florifer, sat satis satisfacit,
frater fratris fratricida, soror sororis
sororicida, ars artis artifex.
Pauca sunt que hac non faciant
regula, ut anceps, auceps, capio,
mens, [illegible] meceps, capio in
te angustus in sillaba, et que ex duo
bus integris componuntur, ut nomen iuris
iurandi non mutat ceteras sillabas.
Sed ea cum designans dicemus latius
tractabimus. Ceterum de commutationi ||
O aliquot Italiae civitates littera
teste Plinio non habebant, sed
loco eius ponebant u, et maxime
Umbri et Tusci, (et) tunc o in u, ut
(alias Umbri)
treso treani que, ut tutor tu
tela, bonus bene [greek], Geminus [illegible]
es pes. Antiqui composita pro com
pes. Itemque coles seguimur,
illi ea odonta pedunta di
cunt, (o) quidem transit etiam in e, ut [illegible]
vergimus, in u, ut tremo tum
huc illuc, ph? illoc. Virgilius. &c.

(alias odonta pedunta)

hoc
hunc tunc ignipotens telo depre
dit ab alto. Et plerumque que
apud Graecos sunt o ob [illegible]
o in u convertuntur apud nos, ut kipos
(circum) [greek] cipus. pelagus pelagos [greek]
multa etiam [illegible] vetustissimi
in principalibus mutabant sillabis,
ut [greek] pro [illegible] [greek]
[greek] pro [illegible], et [greek]
pro hominem pro fontes [greek]
pro frontes [greek] pro frondes.
Unde Lucretius in libro primo:
Angustoque freto rapidum mare
dividit undis. Pro freto idem in
tertio. Atque ea nimirum quecumque
acherunte profundo, pro acherunte
te Duetonus, ut titiono volucres
invenit acherunte iacentem,
que tamen a iunioribus repudiata
sunt. Quasi rustico more dicta. (metrum)
Dic rostabus in [illegible] tumuli mal
V quoque in multis Italiae po
pulis in usu non erat,
sed eius loco O utebantur, unde
Romanorum quoque vetustissimi
in multis dictionibus loco eius O
posuisse inveniuntur, ut poblicum
pro publicum. Quod testatur
Papianus de orthographia, pol
cher pro pulcher, colpam pro cul
pam dicentes, et Hercolem pro
Herculem, et maxime digamma
antecedente hoc faciebant, ut se
vos pro servus, volgus pro vulgus,
davos pro davus. Transit etiam
a, ut veredus verdarius.
Dant, ut pondus ponderis. Decie
rat peierat, pro deierat pe
ierat. labrum labellum. Satur
satellum. Antiqui auger et
augeratus pro augur et augu
ratus dicebant. In i, ut cor
nu cornicen. Arcus arci
tenens. fluctus fluctivagus.
Cursus vel currus curriculum
vel cursiculum. In o, nemus
nemoris, robur roboris,
ebur eboris. Ü Mettus.

(i·tantum in [illegible] sola vel [illegible] post alios [illegible] vocales · [illegible] · d[illegible] sta[illegible] · [illegible] patet [illegible] stupro)

Sic v. de paulu paulas podis ait
Cornice et fedus pro testab; addit. ista Lra
Ponit h' eas litteras grecis no-
bis in loco o y locu diptongi
ut musa pro moysa apud eos p o correpta ut
homerus pro homeros pro eadem o pro ta
ut fur pro for dicunt enim bo bi
bus apud eos pro longa mus pro mic
apud eos pro correpta ut πορφυρα purpu
ra duplensum et coleos secuti
hoc faciunt Illi enim θουγα
τερ dicunt pro γατερ o y ta
puncteos ad magis pro pro hoc pliti
sunt punctas loco ascribit o
ut ut diptongi fatiat sed ut so
m colitu addit ut καλλουχο
πουλοενος epishias θουγατερ
καλλουχα γ cavus

Unde nos sequenti hoc productam
hemus dicimus videat ou diptongi
primum ita o pro o solet frequenter
ponere ουρος pro ορος ou-
δος pro οδος νουσος pro νοσος
dicentes nos frequenter hemus
po in finalibus magis sillabis ut pa
mus pro panos pro pilos pe
lemus pelon et ceteres Co
metu O est qua lita quod super
erat tacta et est gemina Pugnus
omnis ut dignus operis congerie
mo. usque ad illa locum ubi dicitur
in grecis dictionibus aut apto suppetit pone
pro loco o ut musa pro moysa ut
po correpta ut pauo pro pavos fur
pro for pro quia hoc colles ponit po-
pulos ut bos pro bos ubi mutabat
u. pro y scribebant et punctalos po
... et u. pro y longa dicentes m
us pro mys et hoc fatig sequendo co
leos in plerisque qui dicunt thoy
gat ubi alii dicunt thugatu
Sed videndum est quod quaris scribebat
ibi o y pronabat tum pro y vide quod hoc fa. i. y
apud antiquos grecos mutabat sed
pro ... hoc ... nascebant
... coles instituerit
ut scribere o ... hoc ...
... tue pro mutaret hoc
... scribere pro y. mutaret y
Sed addit ... adscriptura ...

quo est ibi que nascebatur quod pro y mu-
taret diptongum et quod pro hoc ablata
instituerit u. pro y. puncto supposito mu-
taret y pro eandem quoque figuram ad sup
posito puncto. mutaret. Y. est u. una
sed fusio dicta est dicimus quod ταγουσα
scribebat y et sum scriptura dicitur est et hoc
... tugatu sum quorundam interpretat
... omnium resp. Et 2 aliorum nomen
fuit cuiusdam puelle Sequitur litera.

O est quod amittit hoc uirtutem volis quam
consonantes ut est cum inter et aliam
vocalem ponitur sicut ad quadram
ut quis quid hoc est pleraque quod inter .pati.
et alia vocalem ut sanguis lingua
et quoque ante u et sequente a vel e. hoc
id sepe fit ut suados suauis suesco
suetus Quod apud coleos quoque
hoc sepe ponitur et amittit uim lit-
meteo ut σαφφο ... ευτιοτικα
τεροτα Omittit ... Similiter
... in veniunt apud easdem
... est diptongus est quod sunt
in consonantem et ... ut nabta
nabita gaudeo gauisus Dicunt enim
in ... in volo ... ut supra
... canto cantus ... plus pluries
... volo voluntas favor fautor Sepe
in ... et ... etiam in grecis no-
bis ut ΗΡΑΚΛΕΣ hercules ΑΣΚΛ
ΛΑΠΙΟΣ esculapius Et antiquum
ΑΓΑΜΕΜΝΟΝ palamemon metri
Post qui u. perdit alia vocale sequente

Post que ... fit id ... Lra
H ... sunt alii fuit
L Silat ... triplice ...
ut videtur ... exilem quod ge
... loco posita ut ille metellus.
Plenum quando finit nomina ... sillabas et
quod hoc ante ... consonantes
ut sol silua flamus clarus. Medium
in aliis. ut lectus ... Exilem ...
ut paulus ... mala maxilla
Vela vexillum ... tabula tha
bula Come illud ... e. ...
... volumus ... in
... quas ...
... loco posite ...
... Dicat itaque ... triplicem
sonum ... exilem ... et tenuem
plenum et medioere tenuem sonum
hoc illa que 2° loco posita est ... pleni

vocem sonum habet l(itte)ram al nomina finit ut pl/
ul silbas ut silua / vel cum habet alia (con)sonan
tem in eadem silla(ba) an(te) se / ut flauius (con)se
drat hec sonum c(on)tinet huius loci posita.
Vt lentus / Medioc(re) no intellige
quin non pressi plenum / ut (con)sulo epileuo
Ep(isto)la post tempora metrum et inc(ert)...

Velum vepillum probat. p(ro) quod ablatiuum habet ortu

Dic quoque detabla fit lr nata tabula

Addit in tenpa(?) / puta pro reliquas danaorum
Sed hoc ultimum metri et pl(us) ad movet
ut quintator / et magis primo minor / **Lra**

M obscurum in extremitate dictionis sonat ut
templum / apertum in principio ut magnus
Mediocrem in medijs ut umbra / Transit
in n / et maxime d · vel t · vel c · vel de sequen
tibus / ut tantum tantundem / Idem
Identidem eorum corundem / Nunquam numquibi · ut
nunquam Anteps pa(r)neps / Am enim pro
poses f · vel c · vel q · sequentibus / in n
mutat m ut Anfractus anceps an
quiro Volo no(n) sequente incipit / ut
Ambitus ambesi(?) ambustus ambages /
vetus est in abburo (com)bustus / Idem fit
finalis dictionibus subtrahitur m in metri
plerumque / si ab vocali incipit sequens dictio /
ut Illum expiratem tuxisse pec
tore flammas / Vetustissimi tamen no
stri eam subtrahebant Ennius in x · an
nalium ... fere tantum milia mili
tum octo / Dupit delectos bellum
tollare potentis / **Come** **M** quoque ob
scurum habet quod est tinnulus sonus / ut te
plum / labiis enim magis fissis pron(un)c
iat si sic posita / Idcirco obstrussus sonat
Nec illud putes esse grauissimum quod
supra dictum est / quod si sit littera plus sonat
sese postposita · quam tum amplior est
...nis enim m obstrictius sonet cum
dictorum mutat ibidem tamen pleniorem
sonum habet / Aperte non sonat eadem m po
sita in principio dictionibus / ut · i · magis
hoc enim clarius sonat / ut tam fissis
labiis pronunciatur / **Metricus**

M fit n f c ct t d sequentibus / etc

Testes anfractus a calla(?) nunc identi

dem / tantumdem / Si quidem incipiente

Ab vocali tamen fugies / ut erunt / aut h.

Dimmo(?) tantum / velud est abustus et ambit

N quoque plenior in primis sonat et **Lra** in ultimis partibus sillabarum / ut nomen
stamen / exilior in medijs ut amnis
damnum / Transit in g / ut ignosco ig
notus / Ignarus ignominia cog
nosco cognatus / Potest tamen in qui
dam eorum sermonum esse per dictionem
adempta videlicet n / quia in simpli
cibus quoque potest in verum pro dictione
nem g / ut gnarus gnatus / N sequen
te g vel c / pro ea g scribunt greci / et
quidam vetustissimi autores ro
manorum euphonie causa bifaciunt hoc /
ut agchises agceps agguilus ag
gens aggelbilla / quod ostendit Varro
in primo de origine latine lingue
vt in his verbis aggulius pro angulus
aggens aggulla aggerunt / Et
in huiusmodi sermonibus greca et Atti
cus noster secuta est scribunt Alij
n et g / quod in hoc veritate facile non
est videre / Similiter agceps ag
cora / Transit n etiam in l / ut unus
ullus / nullus / bivum(?) villum / Cate
tatella catinum catillum / bonus
bellus / Similiter collega colligo
Illido collido / Transit in m sequenti
bus b vel m vel p / auctore plinio
a papiriano et probo ut imbibo
imbellis imbutus imminco(?)
immitto immotus impubus(?)
imperator impello / Similiter in grecis
nominibus neutris in on desinentibus
ΠΑΛΛΑΔΙΟΝ palladium / ΠΕΛΛΙΟΝ
pellium(?) / Octauo transit etiam in r / ut
corrigo corrumpo / Irrito / hat ...
...rone / ut celerrorem
motu ligule labiorum ad vicios
faciliores transeuntis pulsus / No
no transit etiam superdicta consonans
n in s / ut scando scissi · fundo
fissus / n et t / ut canis tatellus tatulus
Inde ut equus ...quid duo
decimus appellatur / Affixum in on de
sinentibus enim latina transeunt
forma / ut demophon simus(?) leo
dracus / Sic etiam additur latinis
nominibus in o desinentibus / apud gre
cos / ut citeram tatorum paterum(?)
tato ... Transit etiam in s consonantem.
vt sine fini ... stram / **Comet'm**
Similiter et n plenius sonat in
principio sillabe posita et in fine / ut
nomen / Exiliorem non sonum · i · tenue
habet in medio dictionum posita / ut am

Plinius plag(ius) ... nuncius

alii aggerem

stricte

Ante de nali...
quadam fici
vocatione
vel adi...

nis chedum aut intellige quicq
nt putam et fine est / Residuum
aut non concretisat / metricus.
M per b sit subeat m n fit / ut imminet imp
Jmbibo / eccep c fieri mutat q sequente
Si subit n fit g cognosco testificare
Vel dicas q condempnata sit n / ex ptheseos addit
Simplicibus g / q guarus guaria mutatur
P comitate fit r / ut corrigo / t fit ilis
Vt catulus r fiss / rabo q uet ullus
Alius fit limis / sic h v q spina fiet
Jnponendo fugit ut cohibz coeundo Litera
R Sine aspiracione ponitur in latinis
dictionibus nisi forte sit / ut puer
vel greca in media dictione aspi
ratur / ut rhethor theus thodus
pithagoras tyrthenus orthena pro quo
nunc orthena dicentes aspiracionem
in s atque sonant scripture Litera
S sit in l ut niger nigellus um
bra umbella Jn s ut arbos pro
arbor / odos odor Planctu in cap
tiuis Ennius odos subbasilica
nos omnes adegit in foro / Ver
vor aput Quenadus. ss vro uss
gero gessi Jn b conponitur / ut te
ro triuii / sero seui Jnde ut encus
pherzus / metricus / cassit
R v quasi fit l n s / ss quoque dempto
Senit agellus odos mutat ereus /
S In metris aput vetustissimos Litera
mos vim sui frequenter amit
tit ut virgilius in primo Eneidorum po
nite spes sibi quisque Quod inprimo
Jn te esse viresque distinend fio
ne aut sequente consonanti cum apo
tropho penitus tollitur / ut viden
satin vin / pro videsne / satisne /
vis ne Nec nos etiam in greis nomi
nibus ut eo tumantibus plerumque
tollitur / tum sint prime declinacionis
ut geta byrria pheda cheirea po
eta sophista quoque scita citha
rista Jn quibus etiam eo producta
in a correpta quiescit Transit
in eandem / ut russum prorsum
sero / deminuimo profisum ino

Terencius in adelphis desinunt tibi
tibia Jn n. nuntia. S ut sanguis sag
uinis Jn r ut flos floris mos moris
optis tetelus et tetelum Jn p ut a
rap paras et pistrip pro sicut pistrix Jnq
scrumeis dicunt Alli cum stirps
ponunt dicunt Jn d ut custos cu
stodis. pes pedis. pes pedis / palus
paludis Jn t ut nepos nepotis
ditus ditutis salus salutis. sannus
sannutis / S in b conponitur vos bonis
Sepe post aspiracionem ponitur in his dictio
quas agit semper sing ut semis sex
septe nam fikeis. fikz. fikista.
Aput grecos aspiracionem habet in princi
pio dictionis aut conjuncta est cum litera s
cum aspiratione / quod post in quandam
dictionem solebat ponere pro s h ponere
Vt uncha primipla dicentes / hinc p
ponitur pro s loco. C, sima. greci fungitur
pro qua claudius cesar antisigma.
H hanc figuram scribi volunt Sed
nulli sunt ausi antiquam scripturam
mutare. cuius nos sine racione / hec
quoque ψ pst / dux agis addita vid
at / magis multo molliore et volubi
liore sonum ψ · pst · hec / quam ps / vel b
7 b Sed hec in · i · b b nos alias de
bent poni ψ ψ hec e in eadem si
gnificatione nisi in fine retinui cum grecis
in bis desinunt ut vrbs vrbis / celebs
6 celibis / arabs arabis Dicunt quidem ψ ·
pst · melius sonat quam ps et
b b / sit p etiam dicitur qua sonat et
b / et p quod assumpsit ψ · aut litera
Quoniam q et etiam ex predicaciones ps ψ
ps · tum p b · quam s b · Deoque ab
ipso videtur plurisque loco ψ · ps / p b de
be scribi / ut in ops · Reus dictio
literas docentes / plenius tractabimus
Commentum Jllud etiam notandum quod dic
de s quod sequente ne conjunctione cum apo
tropho / penitus tollitur s / ut viden
satin pro videsne · satisne Vide
quod apostropha est virgula recurva
scribitur super n semivocali / quando s demi
tur sequente e · Semivocalis n · quo
predebat · cohet illi vocali que
prius erat ante s · Deoque ut des
net n · ad illa e apostrophari
id est tonniti / suppositur illa virgula recurva
que dicitur apostrophus · Sed quia ante

XX

videtur sit una pars composita ex vo et ne coniunc
tione. an sint due partes / et dicunt
plures quod verum est compositum et indeclinabile /
et est unum tantum. Sed quid dicetur
de Datiuo. Erit ne adverbium compositum. Sed
hoc fieri non posse videtur / quare eum di
cunt pars quod s penitus tollitur sequente
ne coniunctione. cum apostropho Datiuo
quidem due partes dicuntur esse. hic plane
videtur voluisse pars. ut due sint
partes et neutra integre prolata / prolate tamen
sit cum apostropho ponitur in textu ne
Viden quod non est una pars sed due scilicet
vide. verbum 2e persone et ne coniunctio / sed
quorum neutrum prolatum est integre.
ut dictum est / metricus. hinc tra

Sub composita fit n. r. p. m. d. t. bonis quod ut

Sanguinis et florum ayar et suorum nepotibus

Et pedis est verum audin quod recedit

Inque vice fungitur h. tamen sillaba latina

Dat semis septem pergens hemis et hepta
Ponit dictum quia licet. de Donato post te
illarum litterarum sunt v et s. que pars non ta
git eum dicunt. et sunt ista metricus

Hac. s ex primis minus tamen dedo simplex

has in binas voces tollatur / ut se

Veneret nisi / et sit composita post has

Sine petit / vel ablativus recipit sit initialis

Vel sit finita finalis sillaba / preferat

has prius aspirat / ut recte corrigesse

Dicto composita par est quatinus sonaret

Partibus integris / ut persit malesanus

Melchisedech et mathusale. sillabis quamvis

Compositas tamen unus compono / sicut

Desero vesanus desideo sine resurgo

Hoc quamquam fit / recte ne partes esse putetur. Lra

X simplex non pars. non per. et
s accipit / ut apex apicis. grex
gregis. Capit tamen x ex in s compo
tem ut inops inopis / nec non in t ut

non quoniam ex pro ex una tamen et ex quamvis integrum manet.

nox noctis. supellex supellectilis.
Sed hec regula declinari videtur. Dubit est loco aspirationis
ut veho vexi / traho traxi / vertit in f
ut effero effero / Metricus.

X g. c. dat et f. rege duces effero testes

V nisi anomala est t dat nox atque supellex

Ponit de inventis metricus et anima metricus. que
hic non tangit pars / et sunt ista

Parte sui pretereo pro sit dicto greca

Sepe dat s simplex / quod mutat preterite psi te
Et scribunt. quo omnes sequentes ex pre. per com Lra
posita similibus a vocalibus in capitum
de s / vel ablativus quando componitur
hic est c. p. t. s. in textu manet.
ut ex arcto ex eo. ex iho ex oleo.
Sonitus. Exemplo ex peto. ex traho
exsequor expectes. Sequitur videmus
facere contra consuetudinem grecorum illi
enim s sequente / nunquam x proponunt /
sed prepositionem k ponunt / ut EKTACIC
Melius quam nos quoque preposition
planum ponimus / que locum obtinet
c. s. Cum ratione non solum ipse pars
auris iudicio possit reddere
Sed et hoc / quod s geminari aliqua
quente ante minus pes / gemina
ri autem videtur post consonantem
sicut p ante que loco. t s fungitur
ipsa s consequatur. ut exsequitur
exsequor. Quod si licet licebat
est pars per s. vel s s. quas loco
V duplex accipimus addit s. ut dicens
obsessus absectus / quod nunc
littera nostra est nec s / ut a consonantibus
geminari presa ante consonante /
Ex hac lra textus. metricus illa met
dictum in textu de sillaba pars fundamentum dente
que habet quatuor preterit et. metricus

X si cum parte iungas ab s incipiente

S non scribas / quod consonans non geminatur

Cum si sequitur / vel si petit altera / misit

Muta duas liquida prebes / verbi gratia effluo sufflo

Cum et quidem s. pro prepositione sit geminares

S pro posita an duas sillabas putes

Non scribas expectans exsequor expectes

Oz nec
naqz sit scebas absequor / assto. assto^r et
Nunc de muta f dicamus / Litera
B Transit in C ut occro succ
roDum f ut officio sufficio suf
ficio G suggero in ch. summitto
globus / glomus D. P ut suppono
Cum sutripio arripio D. S inbeo
iussi. Nam sustipio sustuli asu
sulli vel sursum qua sunt adverbium
Subaucticus / ? subaumbo ad
mutauit b in c. Suspicor quem
suspico assursum vel assursum q
Hec ponit ? stabiunt vna / quia
non pt duplicari q pdict. a subse
quente consonante / quo ut ante pre
muta aut liquida sit / ut Suplop
suffragor sufflo efflo effingo
gero z aput grecos ut. HISSHO.
ΔΑΝΦΦΗΙΤΑΛΑΡ in tercio metro
Vertitur c in les. r. f. a. c. g. p. q. sequens. s
Decli. fit b / f sutript offeb tes
Suggero summitto succubo supp iussi
Vnde dt ta metra quesit illa
Addit abeunt b unit / addet isti vel illis
Ingris in se volis / ut abigo. gessi
Ne ponet / abi / q flatti mutat omitto
No tripit metrum ophat litt iam
lcta / quia ut dicit de additione
vel abiectione illius litt b / s. pm
de mutacione / posuit aut pt
an vnu opus q bustovbi b mt
ponit / z hoc ibi ubi est et
de digama eolico. require supra.
I z est i 2° li^o dest^a tta illam
litam dest^a in bene / tc. de mutto
magis dicit pt in pmo nuo
rio ptct. de additione vel abie
ctione litterarum / q ibi lz videlicet sur
sus illud metrum /
Sit qz volis pieus f / aufero test
Ho tangit pt de Comutacione S
in superioribus inmuit ibi cu di
perit Hec nuzz cu b quoqz tc
In illu topcu dspia. quoqz zt. sm
uo metrum q sequitur i media
te vz.
Ast ypotito i dit / zq deduc ab illo
Non tangit ibidem pt z n h i loco

Residua aut met. sz. q q q
Rumpit hoc pactu p diffine vel vsum
Ierugo quta rubeo ruo rideo rado
Rumo. subgruda ruffus rube rubitudo
Nunc metrum pmo opperoums in
muit Arc. de Comutacione b in r non
tangit pt Alia aut que secuntur
sz illa
Hys q de tme ou sub gpo. adde
estimatum
Ne qi gm de Suttino sit reputat
quodam modo continet pt ibi Vnde
subacticus tc / Sed videtur hic
metrum pt. hic de Suttumbo
pquo pt ponit Subtumbo / vltim
vo ta met. sz An Cum z lo po^{ut}
eo q ibi magis q grunt sete
Non aut hic distinxi metrum
ad ysam pt / quia quoda. versu
q dependent De de Comutacione Lita
C Transit in v q sputem vt q
cesto quiesco / pasco pani as
tisco ascim Sup dico dupi / duco
dupi / noceo nopa nopui Nu S
pto psi z pepci. Idem q ante u
vt quadringenta quingenta septin
genta Ango qz pancho. Et no
tand z q an hant slam muta
finalem inveniuntur loge voles
vt hic / z hac. z hic iste aduca
Si qua em invenitur an t. pto
tison hic euenit vt audet pau
dluit muniit pmunivit. fimat fimat p
pfimauit. Hec non e pgs posita fimauit
trsit alr in t / vel assunt ea / vti
nastor natus
rastor irratus / nancistor nactus.
patistor pactus / Metricus.
C pait p 6 t. dupi ysu ybt atqz.
Pastu / nogeti. pbat hic i q qz verti
S peunte bis fit b q / teste quebi
Martinum metr de assumpcione
illius litt C videlicet illud
Addi i tz dat situbi mutubi ttum
Innuit pt supius ibi / hoc tu est
palias zt Residua aut ta me
tra pt no tangt i litt / ista que sut

Capiens e[st] al[iquis] ipse p[re]dat ut ipsum cepi

Sed sita p[ri]ncipii b q[uod] re p[re]dat videtur
clamis

Ut clarus clerus o[mn]e toto[rum] cado culpa

Sequit[ur] lit[er]a de co[m]muto[rum]e. Litera

D. Trasit in C ut accidit q[uod]q[ue]
Ds in g ut agg[r]edior D in l ut allido
D in p ut appono in R ut arrideo
meridies. qu[as]i medidies. Antiq[ui]ssi-
mi p[ro] ad ponebat freq[ue]nt[er] ar. ut ar-
venas arvectores arbocatos ar-
fines arvolare arfari dicentes p[ro]
advenas advectores advocatos ad
fines advolare adfari. D q[uo]q[ue] s[e]c[un]d[u]m vete-
rem ?? dici ab arcio vbo/ q[uo]d nu[n]c ac-
arcio dicim[us]/ q[uo]d e[st] op[us] ad arcio q[uo]d posit[um]

dicebat Arger q[uo]d pagger. Trasit etia[m] in S
assido. rado rasi. suado suasi in
duas q[uo]d assint cedo cessi. fodio fossi ab ar
sub. D in T attineo attingo atta-
mino. hec eade[m] tn d[e] in t[em]po[r]i[bus] frequ[en]-
1. 19. b t[er] t[ra]nsiat[ur] ta[m]en p[ro]hibendi ~~m~~/ ut red-
digo redarguo [et] p[ro]desse. Subtrahit[ur]
etia[m] cu[m] seq[ui]t[ur] silla[ba] ab s/ [et] alia
q[ua]n[do]q[ue] in t/ ut aspic[i]o aspico as-
tendo asto/ Hinc trasit metricus

D sit l. r. s. g. t. p. t. sequentib[us] ip[s]is

Alligat arrid[et] assint [et] attipit/ at[que]

Aggerat appo[nit] attingit id [est] dicat/ [et] cp

D up[er]ius fiat/ cedo cessi manif[est]at

Affico fac[it] f/ S[ed] [et] amo mutt[at] i n d

Desist/ nimi[s] ut p[ro]desse[t] ne sit t[ra]nsiat[ur]

q Ista aut[em] duo met[ri]ca n[on] tangit p[ri]us
hic sec[un]d[u]s/ de co[m]muto[rum]e loquit[ur] d

Vel cu[m] d sequit[ur] ut reddo tu[m] genuit

Ne sua derides videa[s] d[i]cta magistri a
Duo de[inde] ponit metricus s[ed] illa met[ri]ca

Subtrahi[tur]/ quoniam hac b [et] n[on] sequit[ur]
cognostis

Dime g n/ q[uo]d agnosco p[er]dis [et] rasto

Neq[ue] p[ri]mu[m] hic tangit p[ri]us s[ed]
p[ri]mu[m] reliquim[us]/ dans fortasse

p[ri]mu[m] dat intelligi Sequit[ur] de lit[er]a

F Multis modis muta magis
ostendit[ur] cu[m] p[ro] h [et] aspira-
tione ponit[ur] que similit[er] est
muta/ de quo suffic[it] sup[ra] dixi[mus]
h[uius] p[ro]p[ter] antiqui romanorum p[ro]-
les sequentes loco aspirationis ea
ponebat ip[s]i q[uo]d effugientes
aspirate [et] ma[n]i[festa] cu[m] q[ue]su[n]dat[e]
recusabat ea[m] p[ro]f[er]re. i la[tin]o ffr[e]n[u]m/ o[m]ni[n]o
habebat aut[em] h[oc] lit[er]a f i la[tin]o
simile hunc p[ri]mu[m] que ut h[oc] v
loco q[uo]nd[am] fuit posita. D[e]ni[que] antiq[ui]
a[utem] p[ro] ad scribe solebat S[ed] q[uo]nia[m]
p[ro] vau h[oc] e[st] digama. i. fine
sillabe in veni[t] f/ id muta e[st] f i
b S[ed] Sifilla q[uo]q[ue] p[ro] sibila Teste
nonio marcello doctorum in da
gine. dicebat F partim op[us] hat
lit[er]a. p[ri]mu[m] op[us] p[re]cedenti de f. tip[us]
metricus subsequen[s] metra/

Aspirati p[ro] vice fungi f/ p[ro]p[ter] in

Ni tenet mute vim/ q[uo]m[odo] b desiat[ur] i[n] se

Cu[m] peat liqdat/ ut casp[er]/ geiata

Dicto q[ua]n[do] iungat/ n[on] se nisi finiat illa

Hec op[us] simp[lici]b[us] semolib[us] insunt

Trasit f i p h velut[i] p[ro]for in p[ro]ph[e]ta

G Trasit in C ut p[er]go p[er]rexi. lit[er]a
ungo unxi D in p rego rexi
pingo pinxi in C T ut agor
actus. legor lectus. pingor pictus

G dat b p[ro] ex[em]p[lum] g[ra]t[ia] go fort[e] tibi p[er]rexi

Nat pingo pinxi p[ri]us de le[ct]o lectus
ponit adhuc tria met[ri]ca que n[on]
tangit p[ri]us in hat lit[er]a s[ed]

Si p[ri]us g venit e[st] al[iquis] ipsum v[er]g[e] v[er]ge
an

H ipse repost/ d[ic]t[u]s comitatib[us]. alt[er]
seq[ui]t[ur]

Sit p[ro] g/ ut virga virgo gladius gula lit[er]a
H ut lit[er]am n[on] esse ostendit lit[er]a
H S[ed] nota aspirationis/ q[ua]m
grecorum antiquissimi sicut ut fati
in vsu scribebat hac aut[em] diuiserat.

ei dextram eius partem super litteram po
neretur. psilen nota habet. quandam
rerum palenus / ophelem / grillius
vero ad virgilium de accentibus scribens
lene nominat. Sinistram ante
hec aspirationis habet dasian quam
grillius hatilem vocat. Cometu-
habet usque cometatos de mutatione
mutatam non loquebatur sed hec circa h.
cometisat ita dicens. Illud quoque
addendum est quod cum post mutonis se
minotalem dementem consonantem
addat / ... si autem non quod sit littera sed
incedentem de h et dicit / quod quidem di
viserit h in duas partes quarum una sibi
latini servierunt quarum dextra pars
que est hinc id est dicitur nota psilen.
quod interpretatur siccitas. Posset videri
... esse dictum nisi (als. con. seu silendo)
prohiberet hoc precedens / per hanc non
dextra parte imponebant super
litteram in illis dictionibus de quibus
erat dubitatio an deberet aspirari /
hec itaque supposita signum erat re
mote aspirationis id est nota designans
sillabam non debere aspirari. Unde meri
to a grillo dicitur non psile quod est sic
citas / hec vero nota a quibusdam
latinis vocata est opilus ab opos
non dicta est lenis. Sinistra vero (sinist. dext.)
hinc fuit que est hinc id est dicta
est a grecis nota dasiam quod interpretatur (als notasiam)
libertas. Et ponebat super litteram
que debebat aspirari. Unde
a grillio vocata est flatilus (al' i agrillio)
Cum tamen prius dixit sinistram partem
esse hec aspirationis dicitur plu
res quod non psile voluit que
parum aspiratur. Ut superius dic
tum est non advenit quod sunt ca
dant aspirari / sed quod parum. Sinis
tram non supponebat consonantibus
aspiratis ad designandum quod multum
deberent sonare ibi aspiratio. Ut superius
dictum est. Idcirco hic dixit
prius hec aspirationis quia
multum sonat aspiratio dextra est
quodammodo parum sonanti. Et post hac
littera tempore metrum et est per pre-
illa metra metrum.

Est aspirandi signum id est sed h littera non est

Sit licet ob usum propriam sortita figuram
(alias vsu)

Ponit in super duo metra que non tangit
prius scilicet illa (als th. transformas in x.)
Ho transferas in pi. quod fortis vehe vepi

Et minus in nectum / quod dicit theo tetu littera
R supernativa est ut super dixi
que quandoque servabat nulla ali
am viam hec que est

Esse supernativa reperitur k / tamen illam

Appetunt b genera / kalende kyrieleyson
Sed aut metrorum quod post dicit metrum non
invenit prius / et u autem / ... titulum. littera
D ... quod sufficit super dictum est
quia nisi eandem viam habet quod ...
C ... finitorum in principiis et
interrogativorum quorundam non po
sita. Pro quo eam in c litteram transi (als. illa)
rent ut quis cuius cui quibus
in ... genitivis in quadam ...
c transfertur ut loquor locutus sequor
secutus. Transit in q ut torqueo
torsi. Dicunt et ... pro ... d
abierit ... in ... ut linquo liqui
c vinco vici. Transit etiam in ... ut
coquo coxi. ... duco duxi. Aput
antiquissimos frequentissime loco ...
sillabe ... ponebatur ... equus ut (als egrio)
arguis coquus equus equulus. par
... equulus. quum ...
quam ... dicebant ... hinc ... me
trus metrificat illis verbis. metrum.

R sibi non ... nisi ... continuatur

V ... cum vocale sequente

Sit c quibus ... sequitur in secutus ... fit

Torqueo torsi ... fit ... ut ... coxi littera
T transit in s ut verto versus
... convertio ... greca latine
... non ... in ... pecto pexi (... transit)
... flecto flexi. Post hac littera ... (alibi)
fit metrum illum versum metrum

T dat ... ut ... metra ... non ...
Ponit ... plura metra que non ta
git hic prius. Et sunt illa

Di vel ... post vel post vocale sequente (Et alibi ... fit ...)

Semper ... voce non ... utitur in c

Ni ppond' b a ph ve sequa'
Et corruptio sive correctio sive mathias
Voles dabis subiungens d° pyth fatum scz
Ns in muti' / probat hoc fateor
Ac t muti' quotiens pma locat'
Sa sequit' hac / vbe cata tiara tiestes
Ponit vntisi's metr' q met' que
ad in muti' p'ogl / i sunt illa
Scto p treat i sive t / pneumatic
Cos / fit cition i pulsio voci / vt arde
Tardior e zacuta magis / p 9 pd dixit
Et lex zeatat / hijs eti no' assedatur
Quot tot at quotqt / tant' i 9 met' Lra

Y z in grecis tm° dictionib' ponunt'
quamuis i multis veterib' quoq;
inuitasse in vetr / z p y v / p z nos
q pdicit' s 9mutes actu' d e po
suisse / vt fuga muta p Φyga Myrra
Saguntu massa p zakyntho osd
quoq; asotoy ozop d̄ecutus p ze
toc dicentes / et medentius pene
zentius / go corymus c nympha
orpa scriptura agrestis sumta / non
e dubia qn p y scribant asotoy
Kop Xoc / Solebant enim antiqs
simi grecorum l p n scribe / in quinqua
ginta q' nui signum / q' illi p N
scribant nos p l more illorum anti
quissimo scribimus · Metricus·

Y tm greca capiunt · hinc iungito zeta
Y sonat vt latie / cybile probat atq; cypressus
Depeq; tresit ms / ad° cubile cupressus
Zeta duas pit ss · s° patrisso matrisso

Vero quoq; accidit lris / quia
quamuis in sillbis diuiso sit
tamen q° quedam esse videtur pro
ptate acci' elementorum ho absur
dum puto ei nunc illam subiungere
Sunt i vocales compositive aliis vo
calibus subsequentibus in eisdem sillbis
A · E · O · Subiunctive e et v · vt
Ae · au · eu · oe / i quoq; apud
antiquos p 9 e ponebatur et ei
diptongon faciebat / quando poi
i longa scribebat more anti
quo grecorum / Subiungitur hec e
ad i / post v in grecis nominibus
vt appyia · Nam yi diptonus
gus est · Sunt e diptongi qui
bus nunc vtimur quatuor / dip
tongi aut dicitur / eo q bina
s ptongos hoc est binas voces
9prehendunt · Nam singule vo
cales suas voces hnt / z ae
diptongus qn apocrisim pdieresim
pfert' / in grecos p a i scribi'
vt aulai pictai / p aulae pic
tae · Virgilius in 3° eneidos · Au
lai in medio libabat pocula ba
chi · Idem in viij° · Diues equum
diues pictai vestis et auri
In grecis vero dictionibus quociens
diuiditur / apud nos dieresis
penultime sillbe / i y duplex 9sona
te accipit / vt maias p maya
dias payas · Transit in y
dictationis / vt quaero in quaero
op quiro / quamuis op quaero ·
plautus dixit in aulularia in p
mo · Introite op quaero · Sit ne
ita ut ego dico / laedo illi
do caedo occido / ponunt p e lon
ga vt σκηνη pscena / et p a
ut αισχυλος · αισχυλ pastula
pinus · In quo etiam vo
lens illi enim · νυμφαι · p
nimphas · et φαινειν · p fasin
dicunt · In venit' tn diptongus
h i ne dicitur contra / tunc
qn 9 te dicunt ae sic est an
quando volunt · ut praecessit · Virgilius
in viij° · Stipitibus dum agre
Sudibus ve pensis / Homerus
ΙΝΑΗΥΜ · ΤΟΝΟ · ΛΕCΧΛΙCΛΥ
CYΝΑΥ · Sic est longe vo
les solent corripi / vt de histo
Virgilius i v° eneidos · In
fundunt pariter sulcos · totiq;

Abhisat convulsum remis ros
trisq; stridentibus equor. Ae quoq;
in patri apud grecos ΑΟΗΧΙΚΙΚΙΝ
ΡΟΗΤΟ ΤΑΝΤΑΗ ΝΑΡΤΗΥΗ ΚΟ
ΧΗΥΤΑΥ. Unde quidam non
sine ratione putant consuetudine sin
gulas eas has tres dicit. Hoc
c sequente compositum que dividitur
tres has duo producuntur. Au quoque uel
est pati dicitur cum ... v addita
[illegible]
ut gaudeo gavisus ΝΑΥΤΗϹ
nauta et ΝΑΥϹ navis. Cum
sit est in ... ut aufero abstuli
ablatum. Et sciendum est ... quod ab prepositione
ab ponitur in hijs verbis aufugio
et aufero. Greci quoque frequenter solent
... ut ante a ... loco ...
[illegible]
... ΑΥ ... dip
tongus fiat ... v ... vo
lens ut lavor lautus faveo
fautor avis auceps augurium
augustus. Au ... o
producta unde antiquo ut lo
tus plautus plostra plaustra
cotes cautes. Dicit etiam
... o ... au ut austra postra
ausculum posculum frequentius
sunt antiqui hoc faciebant. Au
quoque longa ... fraudo
defraudo claudo includo. Eu
quoque ... longa ut achil
les achilleus ulixes pol
leus ... ulixei ...
[illegible]
... eu ... ulixei ...
... fugio ΦΗΥΓΙΩ. De
est ... in ...
nominibus et greca ...
tura ... dictum est locum obtinet
... ut ... ptidea
maia ... hoc quoque
... dividen
tes diptongon ΚΟΥΛΟΝ ΚΟΗ
ΛΟΝ dicunt. Apud grecos ...
quoque ... sequente ... producte liquida
... brevis ut homerus
in ... ΝΗϹΤΥ ΡΑΔΟΥΚΑΗ
ΧΑΤΗ ΝΙΑΧΗΝϹΙ ΦΑΝΡΗ ΩΡΕϹ

Aufert est oe diptongus aliam vocalis se
quente e longa. Unde antiquo ut po
eta ΠΟΥΗΤΑ et poema ΠΟΥΗΜΑ ΠΟ
ΥΗΣΑ ... diptongo ...
... oe ponimus ut come
ΚΩΧΟΥΔΙΑ comedia ΘΡΑΓΟΥ
ΔΙΑ Tragedia ...
... quoque ... in ...
tongo accipimus ... quoque ad
imitationem boetorum solemus facere ...
in u longa ut ΦΟΗΝΙΚΕϹ puniceus
ΦΟΗΝΙΚΗΥΚ punicum ...
punio ... diptongus
... audio au
dum ... oe ... ut ...
... loco ... nominibus et ...
producta ... in ...
coles ... ΘΟΥ ΘΗΚΟϹΧΗ
ΝΗ dicunt demostenoy et ΗϹΤΟΝ
peroy ... plerique cum ei apud
grecos sit penultima ...
... feminis que ... as
sumunt. A apud grecos mutamus
ei in e producta ut ΚΑΛΙΟΠΗΥΑ ca
liopea ΘΗΥΟΠΗΥΑ deiopea ...
... que in ... desunt apud
grecos ... ut argia alle
pandria nicomedia langia lam
pia. Statius ... thebaidos. La
... langea ...
in ... secreta ... langia
sub umbra ... Tunc do
mos argia mittit ...
... ornatus ... perfert
auro ...
medeam et plateam ...
... tela ...
... dorica est ...
... diptongo ... Au
latinis aut ... difficile in
venies ... longa ... volem pos
... in ... desinentibus
ut illius ...
... in ...
fiat ... aliorum ...
... regulatum ...
masculis ... ei ... e
longa ... ut ΑΧΙΛΗΥΟϹ achi
leus ΑΛΦΗΥΟϹ alpheus ϹΠΟΝ
ΘΗΥΟϹ ...

[illegible]

cione tamen hoc fit. Sed quia i pura
penultima / aut vocali a / vel u / preponitur
non invenitur producta / in latinis dictionibus /
nisi in dissillabis / et in ipsis grece. Nam a
grecis sepe invenitur / ut chius et dia. Et i
Et in uno trissillabo / quod apud Statium
legi. Lerna. Statius in .v. Thebay
dos Adrastus. sic quondam domos optata
quod pedum / Lirie templa dabis. tot
dicta dona sacris postibus / et tu
tum voti memor aspice thauros
Qualis vero nominibus composite sequente
pei diptongo longa i ponitur / ut Ar-
chelaos. nilus / Sequitur Comentum.
Nunc est ut de quarta accidentali
parte dicamus. que est de ordine a
git post de ordine / et ostendit primo que
vocales quo sibi iungantur ad constitue
dam sillabam / et hec est doctrina per ea de
consonantibus / deinde quo volens que ponuntur
in diptongis. ad constituendam sillabam.
Dicendum est primo quid sit diptongus
quare sit dicta / postea quibus de cau
sis reperta sit diptongus / Deinde certa
diptongi sint apud latinos / et qualiter
proferantur diptongus primo / Diptongus
tongus est duarum vocalium in eadem
sillaba / cum quadam sonorum collisione / vel
utraque sua vim habeat in metro posito.
Quando sillaba / dicitur est sinalimpha /
que fit in collisione duarum sillabarum /
ut utraque in metro sua vim habeat /
additur hoc quod in sinalimpha
in q. et al.
ium volens. vim sua in metro non
retinens / Dicitur diptongus vel vo
li non fiat / diptongus autem compositum nomen
est a dya grece. quod interpretatur duo la. et
ptongus. quod est simplex sonus.
Inde dicitur diptongus / quasi sonus du
arum vocalium. Commentum est de causis etc.
Tribus vero de causis reperta est
diptongus / aut enim causa differentie. ut quod
quae nomine scribitur per ae diptongum / copulata
ut per hoc differat a que // coniunctione
quae scribitur per simplex e / aut ideo causa differentie
in veta est / aut causa sonoritatis
Vel euphonie / ut musae per ae scribi
tur diptongum / ut longior sonus sit per
latinos / aut enim venustatem a de
si collige [illegible] / Compositionis
causa reperta est diptongus / ut tae
lum per ae diptongum scribitur / ut
per hoc ostendatur esse compositum / ut hoc ponitur

cum abeo quod est casa / et elios. quod
interpretatur sol / vel deus est tutela /
quasi casa elios / id est domus solis.
Potest et dici / quod ibi sit diptongus
et hoc magis breviter / ut duarum
sillabarum / et unum conglutinetur.
Sunt autem quinque diptongi quas
utimur. ae. oe. au. eu. Et similiter.
quod diptongus ae per dieresim quandoque
profertur / dieresis vero divisio id est duarum in partes divisio
in tempore. Unde compositum nomen est die naque duo
resis / quod quandoque ae profertur per dieresim / sit scilicet dicitur divisio
pictai / ut aulai equipollet / hec est vel di
diptongo greco ai. Et est pictai visio
scribitur / quod fit dieresis quia in illa
dictione producitur penultima / vocali ante
volens posita. quod raro fit in la
tinis dictionibus / sed sepe in grecis /
Et ideo ubi sit / in qua sit ae. due
sunt sillabe / et est sic / pictai.
ut aulai paule / sic dicit Virgilius
Aulai in medio libabat pocula ba
chi / videtur. quod eam fit dieresis ai
diptongi grece in dictionibus grecis
quod et hec producitur concite accipitur /
grece enim dicunt maia. ponentes
ai diptongum in penultima. Nos
dicimus maia. dividentes ai
diptongum. et i consonantes ad ultimam
sillabam / pronunciantes eam non vo
lens sed consonantem. Illud quoque
sciendum est / quod ei diptongus nunc
non utimur / sed loco eius in grecis
nominibus ponimus i longam. pro ei.
Unde grece. quod greci habeant feminina
hic dupliciter utique / quandoque terminantur
in ei et ab eo quandoque hic per additionem
a ut dyopei pro dyopeya Unde
hic feminina que per additionem
assumunt a apud grecos / tamen apud
nos sit ei penultima producta / et
tamen ei in e producta. dicens
diope pro diopeia / Dicit etiam
Priscianus quod in his maxime feminine
nominibus ei in e / maxime vero quia
in his metrum fallit / Ipsilon
non que desinit in ae / raro sit
ut similiter ei in e producta / sed
ponitur in i longa / Greci enim
dicunt allopandreia / nos vero
dicimus allopandrea. penultima

producta fiat aut dicti e[st] / pr[aete]r me
dea· plathea / pro quibus greci dicunt
medeia. plathea / In his po
nitur e longa pro ei / non aut[em] I. vi
de tunc / quod virgilius tiphoea dicitur corri
puisse ut ibi Tu nisi tela tiphoee
temnis / cum tamen greci ponunt ibi
ei diptongum. dicentes tiphoeia
Dicendum quod non fit unitone diptongi ei /
sed potius subtractione alterius vocalis
huius e. I / quod solent illi greci facere
cum dorice inceperant. Item
eum diptongo utraque vocalis corripitur /
sed due breves tamen valent unam
longam / ideo diptongum producit Dicendum
ergo tunc utraque sit brevis / altera
subtrahatur. altera vero remanet
quod factum est in virgilio in tiphoee.
dorico more ut prendit quod et al
lexandria et allexandrea ut
dicitur / pro I. vel pro E / sine producta /
si fiat diptongi unitio / sive
correpta. si fiat subtractio / Item ergo
ei penultima producitur apud grecos /
in pleyas ponitur e longa pro ei /
sicut dictum est In quibus ei penultima
producta non est / sed consonans
sequitur / ponitur I longa pro ei
diptongo. ubi enim greci dicunt ney
leos et nos nilus / Ex hac littera
tempore metrum illa metra in 2o tractatu
dicta / que post potest in sua primi
libri de littera **Metricus.**

Diptongum bine vocales dant situate (sociate)
Unum vel proprium proprium vel confer sonum reddentes
Diptongi sunt quatuor / duas propter plures
Quas retinebis / au neu eu / h ...
Unus sic ... vocitatur
Ut ... adde oe
Ut coepit poena / por his ... tace
Vocalem ... picturam vestes et auri (alias ...)
Ponens dictis ... more loquendo
Sine loco / ut nos succedit aene plus
Diptongus producit / tunc est cum

Dicto composito vocale sequente priore
Diptongo binat / sicut dicto ~~prest~~ / praecessit
Multa ... greci ... cognita ligat
(al. penultima non cessit)
Est ei / quod verbo non successit abusu
Cum ... quod cedat / quamvis ... ab illo
hectore ... nos ... i e vocale sequente
Ut ... calliopeia ... dicto calliopea
... in ... diptongo ... subsit
Breves ... nilus
Sequitur littera ... que semivocales quum
semivocalibus anponantur / **· litera ·**

In semivocalibus similiter sunt alie composite
alys semivocalibus in eadem sillaba ut
m sequente n / ut mnesteus amnis
S quoque sequente m ut smirna
Smaragdus Nam vicium faciunt
qui z / m m scribunt / ... cum
... in capite sillabe posita. ut
alia ... composite / ... quod
hoc ondit in ... sedent crebro
maculis distincta smaragdolica
si esset z / m m subtili in metro
... staret ... cum in
metro vim consonantis sepe amittit
Comitu. his itaque ... ostendit
post que semivocalis cum semivoli
ponatur / m igitur ponitur m n ut mne
steus. quod est ... non est amnis Sic
enim littera debet / ut a sola prima
sillabam faciat / m et n sint de sequenti
sillaba sint / S quoque scribi m m
ut Smaragdus / Item cum scribunt
z m m vicium faciunt / sed equaliter
cum posita dicitur in principio sillabe /
cum ... ut ... conte. ...
... ibi scribere. falsus esset ...
... / in quo ait tergo sedent cre
bro maculis distincta smarag
dis. unde non stat metrum / ... composita sit S liquescit · i · ... amittit

Semivocales semivocalibus ista (metrum)
Incipiens potis ... (al. prima) sola
Si ... pro voli ponatur (al.) ... bina

(marginal notes: ... ; i. poss)

M pponit n/ sm pz amne smaragdo
Misive aut sillabe omnis liquide pollent m (pponi/ ut pulo. hic
mo monos ars dicti m p/op tep. fonis liquide
m/ut falx lamp arx metricus
S peunt os p pulo nos zhimus ars
liquide
Tres tm peunt p/calp lamp arx dog
In m/ut pponit b z g sequente d/ut lia
BDHAAIPWC BDHAAIIYC gemus
lapidis/ AB DIP/ABDAIHN MIΓΔO
NIDEC/ C no z p ppo mut sequente
t/ vt actus lectus aptus diptongus.
hec peunt mutemus. b g peunt d
lia
Bdelia migdonides / C p tm peunt t
lectus diptongus/ reliqs quinque nescit lia
Semiuocalis nulla pponit mutis
nisi s sequente s vt asbestus asbrutes
C vel q ut scutu squalor/ p ut spes
spes T ut statuis stemma alte
illa aut nullam mutaz/ ppon s asst
Semiuocalis nescit pcede mutas
Pret s/ ipsa pt b c p q t pure/ testes
Asbu tes scutu spes squalor stamina
stem op hat lia kep illa met
Oz n mut valet ulla
Semiuocalis pponit nisi sola
Habent post/ ubi argum gt pem
in illis metris/ Asset auctor i. p
in p medio q silba nulla et/ vi
de in fra lia Mute no semiuocalibus pponunt/ liquidis absqz m pe
omis omnibus/ bl vt blandus/ cl
vt clarus/ dl abodlas nome bar
baz/ gl ut gladius glabrio/ tl
vt tlepolemus atlas/ pl plang
fl flammus/ b n abnus Oz b mag
simplex est silbe C n cindus/ dn
adimus Adriadne/ g n gnegi/ t n
et na/ p n terampne sipng/ b r b
ms umbre/ C r treber/ d r dran
ces/ g r gnatus/ f r fractus/ p r pratu.

t r tractus/ m m aut m veniunt
d c g t/ vt pum alcmena dragma
admois admotus agme tmolus
itmos/ hec hat lia kep it met
tus h pumpto ordine adiungens
et ad supplicam p illa met
Ponis nuts semiuolibus hus has
Cu quat m mute peunt c d g t
Dut tmolus admetus alcme dragmes
Post os mut liqds at das os/ tes
Mac tm alege sut e z q veniod
L blandus clarus abodlas flos glad
Plurit atlas/ r cindus et cidmus
signu sit ethna q pneu
Abinnit a abuerthis a dafinis pria
P bue et dicto fredo gdg pcia tpt
Tres aut ductes no put alit lia
iungi in pua silbe/ nisi sit p
s vel c vel p/ z quid p s C
vel t vel p/ post C aut aut p
pncipales/ z et/ z l vel r/ Sed
in solis illis que ab o in ci
piunt/ vt asclepiodotus sclba sple
didus sclopus stratus splendidus
spretus ingrex/ lex q scda
ponit qua nos p p h plerp
q scribimus HΦPACIC vt vic
to stepter Nam p q ct/ vel pt
sunt iunctas l no invenitr
vt ordinis/ ipsa pm vel phi
bente diffinire nb dims ni ve
ni esse. prima liquida/ sc
quatem uincta/ pgtrema O
vt urbs sps Comentum
Vt aut difficiliora sicut pro
pri colliga videns est illud
q dicat/ qd 3 q pontes no pos
sunt iungi in pmo silbe/ nisi p
sit s vel C vel p/ z hs p q C vel
p vel t/ p q C aut vel p pua les

vt strat' sep[te] p. et 3a l. ut spledidus. sep[te] p[ri]ma r. ut spretus. [et]c.

Impu[n]ctu[m] posita sc[ri]pta est t/3. n vel r vel l/ Ded'. in hijs s[c]ri[p]tis que ab s. incipiunt/ ut de singulis po
nitur ex[em]plis/ S p[ri]ma d[i]sequente t/z
z r. vt spretus. Et h[aec] amistinos
quod est nome[n] fluuij/ vel mont[is].
debeat sc[ri]bi p s/ vel pt tu[nc] Ded
s. co[m]posita s[un]t in simplicib[us] d[e]co[m]ponib[us]
eius[dem] silbe. tes s[ed] z sit t/z d[e]b[et]
esse l. vel r. s[ic]u[t] p[ro]b[atu]r Ded ami
stinos h[abe]t m[…] in 3o loco/ g[ra]tio no[n]
pt sc[ri]bi p s/ Metricus.
i. a. g[ra]m[m]atic[is] m[a]g[is]t[ri]

Sia n[ost]ra tu[n]c potit t[u]u[m] initiare/ silop[…]

Simp[…] sit t/ vel c. vel p/ p[ro]priore
post s. r vel t vel p/ finalis. l aut r
Vt p[ro]bat asclepi[us] stireos sp[…]le sp[…] sto
Seu p[ro] p[ri]mis locis seu e/t subiect[a] actis [aut omnino]
Vt sceptra victo/[…] [Committit silba sine] […]
[vacat] At si q[ui]s statuat cu[m] p[ri]mis silba fienti
Prima locat s[ibi] licidaz/ muta b[…] vel sc[…]
dab s p[ro]stinat/ testa[tur] id v[er]bo s[…] vst[…]
Sin aut[em] i duas desinat co[m]posita litera
dicto/ m[u]t[a]e est pore liquida esse.
a sequente[m] s vel q/ ut s[…] s[…]dig
[Et sequente] t vel t/ a[n]te n/ ut hinc hunc [de p. liup]
Condicunt amat/ Dicat itaq[ue] q[uod] si q[ui]
dicto in duas co[n]tes desinat/
m[u]t[a]e e[st] porem liquida esse/ [et] se
quente[m] s vel q/ vel c vel t a[n]tecedente
n. ut hinc amat. Sz obiciunt vest
ast post fert l[ite]r[a]s z h[oc] vic/ Quod sol
uimus sic/ Est h[aec] s in [com]posito no[n] na[tur]a[lite]r.
m[od]o naturalit[er]. etia[m] in forma co[m]ee
fert z l[ite]r[a]s irregularia sunt/ p[…]
no[n] fit apocopata. apostea/ ast
no[n] fit ab at. in t[em]p[o]r[e] s/ h[oc] vic no[n]
no[n] desinit i duas co[n]tes s[ed]
addit c. additam in tiertionib[us]
h[oc] vic vel dicamus q[uod] no[n] e[st] re
gula. ut dicit. N. s[ed] qua[n]do i p[ar]te
q[ue] litera di[vid]it sequente d vel
t/ ut hinc dictum est metricus.

Dicto g[ra]tia ma[n]dat p[ro]cias i sic s[…]putes

Aut s lic[…] s[…]ugi[…] c q[uod] vel t

C sit n velud hinc/ Tu[n]c residua illius l[ite]re s[cilicet]
finalez p[er]uenit t/ Et sic qui seq[ui]tur s[cilicet].

Quatuor s l n r s[un]t stat l[ite]r[a]s s[…] q[uod] mutat
no[n] t[em]p[or]e op[or]tet litera p[ro]b[…]/ sed ob[ie]cc[i]one pet
h[…]/ vt in tiertia · litera sequitur

[Consp[ic]e] Mute e[st] vel loco ps g[ra]ece b s vel p s sc[ri]be
p[ro] rone g[ra]ci/ vt arabs arabis/ pelops
pelopis/ celebs celebis/ p[ri]nceps
p[ri]ncipis/ Quibus[cum]q[ue] tu[n]c ut sup[ra] do
cuimus no[n] aliter videt[ur] ps g[ra]eca/ nisi
p p s sc[ri]benda/ quaq[ue] eni[m] ro g[ra]ci
op[or]teat sup[ra]dicta sc[ri]ptura/ tu[n]c cog[n]a
tione sonu[m] adhibet p[ro]ximo re esse
aiunt/ h[oc] tu[n]c sonu[m] est/ quod p[ri]ma
silbe o[mn]is p. ps p s deb[e]t h[ab]ere/ ut p[ro]s
tacq[ue] p[ro]sendulus ipse. Ambo o[mn]es imp[…]
si/ sc[ri]bos s[e]p[ar]e faciunt/ quamuis analo[gia]
gia p b cogit sc[ri]b[er]e/ s[ed] euphonia su
pat/ que et inepta no[n] inibitam/
[et] s[e]p[ar]atam no[n] sc[ri]btu[m] g[ra]pellit p p[ro] d[…]
p. b. dicere sc[ri]bere · Comentu[m] · p[ro] h[oc].
Secund[…] quoq[ue] e/ q[uod] loco ps p[ro] q[ui] g[ra]ece [sc[ri]be p[…]]
sc[ri]bunt/ p b s vel p s. p[ro] r[ati]o[n]e g[ra]ecum ut
arabis pelopis/ Iudicijs eni[m] g[ra]eci
sc[ri]bunt ps/ Illud tu[n]c sonu[m] e[st] q[uod] ipi
volubiliore h[ab]ent sonu[m] [et] mollio
rem q[uam] b s/ ideo in p[ri]mo s[…] p p sc[ri]bunt
latini loco ps. p s/ lic[et] sc[ri]pture racio
op[or]teat ut sc[ri]ba[n]t p b s. ut q[ui]n[…] imbo
p b sc[ri]bi/ op[or]teat sc[ri]ptura/ ut p[ro]p[…]itu[m]
sc[ri]ba[tur] p b s/ sc[ri]bi[tur] tu[n]c p p s/ dici e[tiam]
imp[…]/ [et] h[ab]et u[…] delicata suffi[ci]at
supplere · Metricus.

S q[uod] p[re]ue[niu]nt mute subsi[…]e b vel p
Vt plebs p[ri]nceps/ p[…] dux lit[er]a g[ra]eca
Si[n]gul[ari]s istorum vice/ su[n]t r[…] ti[…]s/ seu
Si[n]gula finita peas/ venies tu[n]c op[…] b.
Vt[…]q[ue] s[…] s p[ro] s[…] s[…]/ sed p.
[i. v[…]a] [ut in m[…] i. s[…] dica[tur]]
Vt imp[…] s[e]p[ar]e/ lic[et] analogia velit b.

Liber secundus de Silba :

Sillaba est comprehensio litterarum consequens sub uno accentu et uno spiritu prolata. lra. Est lib. 29 scr. 9° conventu p. h. sit. De sillaba tractat per hunc ordinem. describit primo sillabam. secundo dividit eam in species. postea agit de positione litterarum in sillaba. adulterat de hiis que sibi accidunt. Sillaba ergo est comprehensio litterarum consequens sub uno accentu et uno spiritu indubitate prolata. Vide ergo quod ista descriptio datur per nominis quod est sillaba interpretationem. Sillabum enim grece in latino interpretatur comprehendere. unde sillaba dicitur comprehensio. Hec ergo descriptio largior est quam ipsum descriptum. quia ethimologia in interpretatione quandoque excedit. ut homo ab humo dicitur. multo tamen plura de humo sunt esse. Quandoque non excedit. ut interpretatio huius nominis quod est sillaba. Dicitur enim sicut quarum litterarum comprehensio quandoque perfecta. ut quod dicitur. philosophia est amor sapientie. Comprehensio est ergo litterarum quarum earum continuatio. per quod differunt ab elementis. Sequitur ultimus litera.

Abusive tamen etiam singularum vocalium sonos sillabas nominamus. ubi continetur p. h. Com. Quamvis enim una sola littera. ut a. quandoque est composita dicitur sillaba. abusive id est improprie cum simulatur in interpretatione. Ipso in composito. p. h. glosat precedente diffinitione proprie. ubi velociter fiebat. et hoc sit. Consequens non additur. quam quidem ut sit absque barbarismo. sed quia hec tota in hec ora subditur. sub uno accentu. Non enim totum ora sub uno accentu proferuntur. sed diversi quelibet in ea suum habet accentum. Quia toto dicto sub uno accentu profertur. adeimus dictum additur. et uno spiritu id est in pulsu prolata. Numquam enim sillaba in dictione sunt hec in pulsum. Et opponitur quia hec tota que et non sillabe dictionis. dicitur quod non sillaba dico. eadem est sillaba. et ei illa diffinitio dicitur. ab eo quod est sillaba. non ab eo quod est dicto. facile est cassari obiectio. lra.

Possumus tamen etiam sic diffinire sillabam. Sillaba est vox litteralis que sub uno accentu et uno spiritu indistanter profertur. Super qua continetur p. h. Diffinitur vero. Com. Sicut hec non Sillaba est vox litteralis etc. Vide ergo quod hec diffinitio est constans ex genere et specialibus differentiis. Vox ergo ibi ponitur pro genere. litteralis additur propter ea. litteralis ergo eo quod ipsa litterarum est comprehensiva.

Et quod hec tota ratio additur sub uno accentu. sed supra exposita est. Vel si velimus ut etiam elementa que sunt litere similiter hec continent. diceremus quod litteralis appellatur eo quod elementalis sit sono formata. Vel dicitur litteralis. etiam quod est confusam vocem. que sonis elementaris non est distincta ut est mugitus bovis. et equi. Et quod hec tota hec ratio dicitur. additur sub uno spiritu id est in pulsu. Sed quia hec hec inoffensa. Ideo additur indistanter ut sicut sine distantia alia sillaba sequatur. in composite dictione. Et per hanc litteram tripertiti metrici sinam sinam in duobus versibus tantum. 2. que tangit ea circa descriptionem. metricus.

Sillaba vero tripertita quidem propter unde vocabulum distat. et accentus perfectio verbatim. Et singulis tamen incipimus. non litterarum. plus quam ad septem litteras sillaba procedere potest in latino sermone. ut a. ab. ars. mars. stans. stirps. Et sensus est quod sillabe que ex singulis constant litteris non plures sunt quam ipse vocales ex quibus fiunt. sillabe vero que ex ampluribus litteris. pene innumerabiles sunt. Com. Sunt autem septem species sillabe. Est enim sillaba vel unius litere ut a. vel duarum ut ab. vel trium ut ars. vel quatuor ut mars. vel quinque ut stans. vel septem ut stirps. Quot autem sunt sillabe vocales. tot sunt sillabe que ex literis singulis constant. que vero ex pluribus constant literis fere sunt innumerabiles. Per hanc litteram tripertiti metrici sinam sinam in versibus apparet ex uno etc. Utrumque addendum vero. Sillaba qua statuit. lra.

Nulla sillaba habet tres vocales. unde i et u. non alicuius iungunt diptongum. nisi loco consonantium posite. Vel tamen etiam tunc magis per diptongo. tamen amittit unam literam. ut quae. linguae. Sepe tamen in venitur per duabus vocalibus iuncte. hec est in diptongo. singule vocales posite. ut plostrum plaustrum. et in quiro pinguiro. Et ubique pro ei diptongo est producta vel constant super dictionem est. Non autem v. in grecis ponimus dictionibus. ut CΠONDHYOC pro spondeus. NHIXOC pro nilus. MOYCA musa. Ubi continetur p. h. super hac

Hic diffinit sillaba. put sillaba est vox litteralis vel plurium.

et sequitur littera per quam metrum habetur. Et ergo hac littera tempus metrum sua metrice in ebus ... Dicta vocalem ... usque ibi. Iungitur ex uno non plus ...

Dicta vocalem tamen unam vel duas ve

Diptongo metas ... non valebat hic re

Nunc ac maior pluralis vi perducit ... ve

Iungitur ex uno non plus quam ... [illegible]

Syllaba sufficit ut auctor ... sonus ...

Plures quam quinque non sit ... constat v.

littera non plures constat vocalibus illa littera Sive singularum litterarum sit sonus ex vocalibus ut dictum est constat ut a e que aut ex duabus constat vel a vocalibus fiunt et invenitur diptongus ut au ae vel fit a vocali consonante ante vel sequente sive ante ut da sequente ut ad. Nec plures tamen quam tres constat ... antecedunt vocalem ut instructus sequi non possunt tres ... notandum est ... antecedunt tres consonantes ... non possunt duo consonantes vocalem ut monstrans ... item sequuntur tres ... antecedunt nisi due ut stirps ... Ubi antecedunt plus supra hac littera ... Nulla syllaba tres vocales habet.

Commentum. Dicendo non tamen ... tres consonantes habet nulla tamen ... tres vocales habet ita ut unum suum in metro retineat quamvis eam unum diptongo syllaba v. ut in illa dictione que est quadriga non retinet ibi unum ... Et subdit ... illa littera. Sive aut ex duabus constant etc. Et ut ... litterarum ... sicut ... vel due vocales faciunt ... ut in illa diptongo que est au vel vocalis et consonans una vel plures ita quam vocalis antecedit consonantes vel consonantes vocalem. Iungitur tamen plus quam tres consonantes ante ... possunt vocalem et tamen ... nec nisi tres sequi. Ita tamen quod sit tres consonantes ...

ante vocalem non nisi due sequuntur et quia ex pluribus ... quando ... sonus ... constare. Ex hac littera tempus metrum illos usque

Syllaba quam statuit pluralis littera talis fit

Ex pluris vocalibus a vocale sumentem

Omne sumens per quod aliquam constituendo te Et tamen alios usque sit illos

Syllaba non plures quam quinque vocalibus constat

Vel due alterius sunt ante veniunt consonantes

Vocalem post valet sed una due ve sunt

Tres ve sequi nisi tamen pro ... syllaba fit. constat

Bina pure post tres bina sequitur. sunt
Ponit etiam metrum duos usque ... consonantes post pure diptongum ... sequi sit

Bina pure post diptongos vel consonantes

Et ubi bina ... ceu ...
... duos usque ad tangit ... ex ... diptongos ut claret intueri
Si antecedens syllaba tenet ... vocalem ... nulla diptongus in duas consonantes ... fuerit in duplice aut invenitur ut facio facies et ... suo loco dicetur. Ulterius litteram
Si antecedens syllaba tenet consonantem ... sequentem ... vocale ... ut ... ardens
nisi unum composituum ut habeo pereo adeo.
... quo tamen ... Commentum.
Ut ergo ordine litterarum ... iunctura syllabarum ... sit ... consonantem ... vel ... sequens ... in ... ut ... nisi sit dicto composita habet ... simplicibus intelligenda est. Ex hac littera tempus metrum ...

Dicta precedens sit sit finita consonante

Illa quam sequitur est capienda consonante

Ut ... nisi compositum ut abire

Litera

Herodianus tunc secundum theodosium de orthographia
ostendit totius silbas esse priorum
generum quatinus ad ipsam vocis prola-
tionem in compositis quoque simplicium
rectam in ordinandis silbarum litteris
servare probat. Huic illud quod oportet
Ergo oblitus oblatus obruo obrado silba-
si b fuerit in secundam silbam more sim-
plicium dictionum, prima quae silbam naturae
est brevis in metris ut possit etiam corripi,
sed hoc nusquam invenitur. Super qua
litera quaeritur per h. Commentum

Herodianus voluit in ordinandis
silbarum litteris rectam simplicium in compositis
observari, unde in aliis aliis, quod est
compositum ex ab et eo, voluit litteram d
de sequenti silba in eadem fuisse.
Sed opponit postea quod enim pluribus
modis, si enim in quibus regule sim-
plicium in compositis dictionibus observande
sunt, ergo quia in simplicibus dictionibus
b in principio posita semper est de sequenti silba o-
bulus, in compositis quoque hoc idem ob-
servatur. Et ruare in oblitus quod est ab ob
lino, erit b de sequenti silba, ut po-
sita sit de prima silba, poterit ergo prima
silba et producti positione duarum con-
sonantium quae sequuntur, et corripi
propterea scilicet quia ob naturaliter correpta est,
et si verum est quod b transeat ad secun-
dam, ut Herodiano placuit, erit
b cum l in eadem silba, id est muta cum
liquida, ponitur ergo liquescere l, et corr-
ripere prima silba, quod nusquam reperitur. Litera

Praeterea cum eo et cum ago et silba-
nota patet collisionem in pronunciatione,
si m fuerit in sequentem silbam, sicut
in prohibeo et cohibeo et Johannes
anhelo inhibeo adhuc abhinc
et consimilibus et sicut vocalis praecedens
aspiratur, sic vocalis consonans post
ponitur in eadem fuerit, quod illuc
istuc pelluc istuc. Ubi contra
per h. Commentum. Ad evidentiam huius tractatus
prius illam Herodiani sententiam. Si
regule simplicium observande sunt
in compositis, sicut verum est hoc, ergo quia
dominus consonans posita in medio
dictionis simplicis cum vocalibus sequitur
eius silbe vocales videlicet in compositione debet sequentis silbe esse, ut
cum eo et cum ago erit m de sequenti
silba. Et ruare in istis dictionibus

[illegible] simplici dictione interposita duabus vocalibus
sic est intelligendum omnibus enim etc.

patet collisio nec quod numquam
colliditur nisi in fine silbe posita
et sequente vocali in alia. Sed in
premissis dictionibus colliditur m, quia
vis non sit ba in eis, aut cum vo-
cali in pronuntiatione, aut quod verum
est collisio profertur. Sed opponit il-
lud, continuata variatis,
quae est enim quod dicitur continuata
pronunciatio m sine ulla collisione
Sed potest dici quod duae partes sunt
cum una coniuncta alia, sic
non colliditur m, vel si una partem
dirimi esse collisio debet proferri
m. Utrum vel omnino debet ta-
ceri vel minus collisio sonare

Amplius si regule simplicium obser-
vande essent in compositis in prohi-
beo et similibus fuisset h in se-
cundam silbam, sicut in simplicibus,
quando non aspirantur in his dic-
tionibus vocalis, sed aspiratur; falsa
est ergo illa sententia Herodiani.
Quibus ergo quod ad litteram pertinet
positionem in una silba vel in diversis
quomodo dignum operae precium
invenimus usque ad illum locum
ubi agitur de S. Et ita per h non
opponit amplius, ceterum prius
ab illa parte, si in medio dictionis
est usque ad illa: Sed continuante
antecedente silbam etc. Litera. Vocali

Si in medio dictionis silba incipit
necesse est antecedente quod nisi sit
composita in vocalem terminari, ut
pietas curialis pereo coruo
nimis. Est tamen quod in compositis est
subtrahitur consonans, ut coes coeis
et hoc habet littera tempore sua secundum metricum
in his versibus. scilicet metricus

Si tamen in capite vocale secunda, necesse
Est, ut vocalis habeat metam post se
Ut pietas coeo, tamen hic in compositis locum
Invenit, quod dum componitur una
Pars alii, ubi et ubi sic consillabicari

[margin notes, left column:] al. d. · al post se prima silbam etc. · scilicet vocalem · scilicet p · eius silbe vocales

Ut sub[iungitur] alt[er] ut in [...] abutor
Et quia p[...] non contingat hanc
literam p[...] est non[...] p[...] sive
lit[er]a [et] est metri[s] q[...] lit[er]a p[...]
illa D. in medio dictionis est
tamen valet [...] ¶ ¶ ¶

Si aliqua silla[ba] in medio dictionis
incipit a vocali tunc precedens
eam immediate debet terminari in vo-
calem nisi esset dictio composita quia
tunc patitur instantia ut patet
in exemplis metri. Contingit
tamen aliquis [...] componitur consonans
in dictione composita [...] prima parte
componentis [...] tenet veri-
tatem ut dicit [...] in prescripta litera
est tamen [...] [illegible]
[...] · litera · [illegible]
[illegible] in [illegible]
posite [illegible] [...] literas [...]
[illegible] sed
in has vocales [illegible]
[illegible] in capiat sequens
sillaba ut [illegible] filius vo
[illegible] ¶ Et [...] hec litera [...]
metrus [...] · metrus ·

Incipit [...] [illegible]

[illegible] silla[ba] prima

[illegible] prima [illegible]

Nam [illegible] volunt lege [illegible]

Finis [illegible] quo [...] sequens [...] ve.

Hic [...] auctor [...] dicere conor

Precedens vocalem [...] finit

Litera [...] [illegible]

In consonantes [illegible] sequens [...] lit[er]a
a vocali incipiat [...] possunt
desinere nisi [...] dictum
est in dictionibus [...] compositis
[...] componentes [illegible]
[illegible]
ut abutor obedio subeo adius
[illegible] [...] tureo
[illegible] sequens [...]

a vocali [...] incipiat [...] [illegible]
[illegible] consonantem desinere [...]
las [illegible] ut [illegible]
bor. Et ad hanc literam applicatur metrus

Nil obstat [...] que parte penultima

Terminat [...] hec [...] inicia [...] sequitur

[illegible] penultima [...] valet omnis
Alia aut[em] [...] lit[er]a in superioribus
est tacta ¶ lit[er]a · Nil [...] in vocali
silla[ba] desinens [...] sequens ab ea
[...] incipiat ut sabbatum sabbata
gibbus gibberosus gibber abba.
Composita [illegible]
[...] desinentibus [...] aliis [...] a [...]
[illegible] ut subbibo. Et [...] hac litera
[...] metrus [...] · metrus ·

Simplicibus [...] sabbat gibbus
Et [illegible] vbi
[illegible] dictionem ab in [...]
[illegible] subbibo [...] sequenti lit-
tera plures [illegible] metrus [...]
ponit [...] illius metris ¶ ¶

Has [illegible]

B. d. al. l. h. [...] testes [...]

Oblongus obmitto [illegible]
addere [illegible] al. abiniat
[illegible] lit[er]a
[illegible]
[illegible] succido [illegible]
[illegible]
[illegible] in capitibus componentibus ut
abscedo abscondo abstrudo / Ob [...]
[illegible]
[illegible] [...] obstinens [...] est sequente [...]
in [illegible] al. in [...] vocales
ut officio offundo suffero suffero
suffio Similiter aufero aufugio
ne si [...] afferro affugio dicantur
[illegible]
[illegible]
[illegible] suggero [illegible]

[illegible]

in as/ut summitto/ Preterea omitto
pro ommitto dicimus/ Terentius in ad
elphis Omitte mulierem Oratius
in 2° sermone/ Aut spem deponens/ aut
artem illusus omittas/ Id pati
p sequente/ut oppono suppono Et est
sequente. plerumque in eam convertitur/ vt ar
ripio surripio/ Inquibusdam
aut manet vt. immutabilis. vt ab
rogo abrado Et puto dicendum/ ne si ar
rogo et arrado dicamus/ dubium sit/ ab.
an ad. propositio sit. que mutat sua qua
litatem in r. Alijs aut quibuscumque lit
teris sequentibus integra manet b/ ut
abdo. obdo. subdolus. abhinc. abluo
sublatus. obloquor. abnego. obnitor.
submissus/ qui a subbium ergo nulla nisi propria cogat.
ante silbam b. potest desinere/ nisi qua sequens
quoque a b incipiat/ut in supradictis
dominibus ostendimus/ Hec littera post m
et B/ ex qua metrum compilla in p°
l°/ B tenuit hic ut octavo. plura tempora
met. in diversis locis/ primo de quin
in quantitatis/ vertitur in silabas etc. Vsque
ad illud metrum Ast in pretito reddit
ex clusive/ ex utraque. Ista in 2° libro
et illa supra sit ista. sed B tenuit hic
que est in primo libro/ sed ex illa littera
Inquibusdam tamen pars etc. tempus. illa
metra que subsequuntur/ metrum

An c post abs metrum sic habes in

Abscondo/ cedo crido/ sed et speciatur

Post ob/ ut obscurus at obstet ma tat
Quest aut medium metrum consequendus est

Convertitur in reliquis b.

als propter.
Excipe predictas pro diffire et vsum

Martinus ex ista littera sic patet in tne
tit/ et prius ex primo libro loco palle
gato: ellicuit. littera Min c quoque in a
silba superior desinit/nisi sequens
quoque ad c vel a quam incipiat/ ut bac
ca bucca peccus ecquis quicquam
Atque ex hoc est cadit. eamus vin
hic c et q/ Et ex hac littera tempus metrum

Post c/t sequitur vel q ve accola ecquis.
Sequitur amplius littera. Litera
In d potest nulla post si desinere propositio

nisi que sequens quod ab ead incipiat in
simplicibus dictionibus et in pleris quoque
positis vt abbaddir vel abbaddier
addo reddo redduco/ quod etiam redu
co dicitur/ Virgilius in octavo Red
didit vna boum vocem Terren
tius in formione Dictari ludu
duce at reducite Oratius in epo
don Deus hec fortasse benigne
reddung in sedem vite Virgilius
in quarto Eneidorum Electam
classe socios amorte reduxi/
Et in ipsa quoque in ad propositione
mutatur/ sequente quam vel t. vel p
vel t/ ut attinnibo attido/ aggre
net.
applico appello. attingo attineo
Et quoque sequente nobilius. affec
tus/ l allido/ n annuo/ r arri
deo/ s assiduus Dubitatur etiam de
in quibusdam si sequens dictio
a gn. vel. sp. vel. sc. incipit/ ut
agnitus aspectus ascensus. Alijs
enim sequentibus litteris integra manet
in quantum positione/ ut adbibo. adhereo
admitto adquiro advoco/ Frequen
ter tamen invenitur f. vel l. vel n. vel r.
vel s sequentibus dicta scripta/ vt ad
fatus adludo adnitor adrideo
adsumo Errore tamen scriptorum hoc
fieri puto. quod non ratione. Nam que
sit dicta euphonia/ ut cum
eadem sit in prelatione. sequens/ in alijs.
differat. D/ in alijs non/ scire non
possumus/ ut cum dicatur affectus.
allido. annuo. arripio et assi
duus. bene sonet/ quam aut/ adfa
tur. adludo. adnitor. adrideo.
adsisto. male. Et ex qua pretereas
lle tempus metrum illa metrum. metrum

Post d/d sequitur in simplici composita ve

Coposita b vel m. pl n vel v consposita

Adbibit admonet adimuat adoret addit

Decomitive non sit posito Tyaddir.
tetatur sibi D fit l r s etc./ Prima et
pertinet in primo libro/ tetanit decomi
tive d. ibi/ D tenuit hic Desinis
tivoc ubi dupcat post Dub
Thi etiam in quibusdam possunt me
tus in primo libro. silla Quiesce hac etc.

Tq qd iibo litat manc d. sequenti alias vz f l n r s.

plus natur p in obo mutat d ꝑ q q

co qui po talis

Col mut nocuus ridum ex illa. a uires as sit. etc.

l n copta

quia ut probatur in primo libro hoc id posuit ibi Subtrahit ex cum sequitur sibi a ex lighit in 2o. alias ponit qm sonantes / ab quas subtrahit dicit qua in primo / vtz in tueri · litera ·

Ius nulla silba desinit / nisi loco b · vel d · vel s · vel p in compositionibus post tamen sequitur dicto · abscondit in capit qm sonante / ut officio sufficio affectus differre diffundo effero / Et quia quotiens muta esse videtur f litera · quando cum omnibus semivocales simplices · ponere solent in medijs dictionibus geminari / sic hic geminatur ut tuntur eas dictiones · sed semivocalis / nisi in fine nomine Sed et componitur liquidis · l et r / more mutarum / Et quia hoc litera incipit metrum illud metrum / ¶ metricus

Silba nulla potest finiri in f / nisi positis

Composita / qui sunt scilicet vel ut officio differt Sed quod prius arguit / f esse mutam / quia in primo libro in pluribus locis hoc probavit / magister in primo tractatu tangit quod ibi Aspirata pro vice fungitur et ¶ litera · Et aput latinos nullius silbe est terminalis / nisi ex loco d vel b ponitur in ad vel sub · vel ab compositione / ut supra dicitur / ut aggero aggero / suggero oggannio / Et quia hoc litera incipit metrum illud metrum ¶ · metricus ·

Nec nisi que vel aggeribus / g duplicata litera Greci tamen solent loco n · an g · vel c ponere hanc ponere / ut angelus ΑΓΓΗΛΟC · ΧΟΓΓΙΝΟC · ΑΓ ΧΙCΤΡΟΝ · ΑΓΧΙCΗC · Aput latinos tamen autem signatur n / ut angelus longinquus anchises / Et · quando n precedit silbe · an se assumit g / ut natus gnatus / notus gnotus · antique · In ignotus / nosco gnosco · nomen gnomen Et postquam se tamen et sepe ponitur in g c / ut in numeris quadringenti quadrincenti · ducenti · quingenti septingenti octingenti Alio ea in composita fuit in g c / quem in quibusdam numeris signare ducenti trecenti sescenti · i · septenti

Inhique e nota aspirationis non potest terminare silbam Inhemio tamen vah et ah et oh in dictionibus hic t

alis quod in quibus ea non est numeris etc.

nullam vero silbam Sed magister puto ut superius dictum est · hic paragoge possibile fieri / vel quod vaha et aha et oha sint / vel quod abscondita voce posuit in dictionibus / et huiusmodi voces profert / ut ex vah · ech · Et quia hoc litera incipit metrum / metricus ·

Ut vah ah silbas habeant apocopata S[illegible] nullius silbe potest esse terminalis litera l · quacumque consonante sequente · potest autem recedente terminare silbam / ut albus ulcus soldus valeo alsus algeo et illud ulmus alnus culpa fulsit alterius plura ut supra · ¶ Et t et r solis sequentibus non in versu autem l / ubi hec non possunt post hac in versu / Et quia hoc litera incipit metrus metrum · metricus ·

Consona quelibet l scilicet · tamen r k q tollas

Albeo fulcio valeo sulphur ne fulgurat in e

Ulcus et alnus culpa infulsit altera in pol

Et velox potest / testes habet istos liquidis latina

Addit amalthea alcyone barbara versus

Sed hic vltima metrum prius non tangit · in maiori scripto versum de latinis profectat

In m in versu silba desinet in medie dictione litera cum sequente a b · vel p · vel alta m · in capitulo / ut tamquam ambo / impius quam paro / sumque hamus / et quia hoc litera incipit etc · sunt ·

Post m · b p vel m · dat / abo quapropter hamus litera In n · terminatur in silba / sequentibus t vel d · vel f · vel g / vel alta n / vel q / vel r / ut quibusdam plaga / vel s · vel t vel d · vel v · et / compositionibus post h vel p / ut quantumque intactus concludo pondus confiteor in funt quanto linquo · i · circumpono · i · tuo / et angulus. Iungitur tamen in versu et sequente · in angelus · et quantus / ut coriunuo correpo Et per ne vbicumque cum pro · ante consonante ab r in circumeundum componitur / hic ut pateat / ut corruo corrigo Nec minus apud grecos autores atque hic in placavit fit / ut ΣΙΡΡΗΟ · ΣΙΡΡΑΝ ΤΟC · ΣΙΡΡΗΝΥΧΕ · Ergo ratio nabilius esse videtur / in quocumque cum in quibusdam mutetur in r / ut irrito irriguus Inrelinquis quoque exemplo ma hic et igete · similiter et irruo in rumpo dicere / tamen non in simplicibus

ΣΕΡΡΕCΟ

vero quo non mutatur in r.

in veniat^r diccionib(us) n(on) an(te) c. D quoque
sequente vel t. vel q. vel v. loco c(on)pu
tu(r) vel p in tercia manet ut cepit
sponsus tonsus anthonius matura
quingo quarto anguis B aut sequente
vel p in m. quando l vel m in ea com
mutat(ur) ut imbuo impingo combibo
compito collido illido illudo immineo
comminuo unde hec l(itte)ra recipit metricus sua

Tolle p. b. p. f. l. r. z. m. reliquis dato p(rae)que n

Cocino podus confero confines i(n) uno lingo

Nasco nodes convenit quin(que) amplectes
hys exhibeo addis hericum iungito s(er)vis

Residuum aut(em) huius l(itte)re tangit de co
mmutatione in p(ri)mo tractatu ubi d(icitu)r p b r.
v. q. (com)ponantur. quia (com)positione liber
tatem de commutatione m. D. nulla l(itte)ra
mutat sillabam nisi sequente quoque ab
ea in capitulo ut lippus apparet
yppocon unde quod ... metricus illud
metrum / metricus.

Lippus apparet. sileque pates geiant p. l(itte)ra
R. quandoque (com)ponitur sequente ut fide
porem sillabam ut morbus pertinax p(er)cordo
sed conficiunt margo phebo plego pluceo
in elicta in eliminare carnis sar
nis corpus at quiete vel cernus
morbus. virus pingo cornus per
pes. Hinc posito cum quibusdam in
verno et in l quarti ut intellego
pellicio pintellego zplico. Pel
lego perlego / pelluceo perluceo
Plautus in asinaria Age dum istu(m)
ostende. que conscripsisti singraphum in me
et amicam. Recita leges. pellege. per
lege. ita tu poeta es prisco adea
rem virum. Dic in eadem ita pellug
quam latina punica / Et unde hec l(itte)ra
recipit m. Metricus.

Nuelz r sequitur. ut morbus pertinax cordi

Perficit margo p(er)hibet pluceo carnis

Cornua corpus tergo. cum morbus orti

Pernix cornus perpes protestibus aptes

De commutatione aut(em) ea ponitur que
in p(ri)mo tractatu posuit. Litera
S. tinnante antecedente sillabam
hec sole inveniunt(ur) (com)ponentes consequ(entes)

s(ed) a(b)sconditus

Cing(unt) ut abscondo obstinax. Quia
s. tinnalis est p(re)positionibus / unde in
simplicibus dictionibus nunquam est s. in
eiusdem sillabe esse / ut pastina liscus
cum quoque sequente vel p. vel t. in
simplicibus dictionibus / si cadat s. (ex)
eiusdem est sillabe / ut cosmo p(ro)spa.
testis Cumulat tinnat s. (et) stare
altera s. sequente / ut asse consus
Que loco tenetur i. compositis se
quitur ut disiectus / Ob sequente
vel p. vel t. in simplicibus dictionibus
Sed ubi p(re)positione in S. desinente an
posita / ut discurro displicet distat
distulit abscedo asporto pab
sporto / Cata quod licium contra
p(ost) s. fit los. Come. Dicit que ipsi
que s. tinnante antecedente sillabam
hec sole inveniuntur (com)ponentes
sequentes i. (com)positis c. ut abscon
do / que in simplicibus dictionibus s.
posita an c. eiusdem est sillabe ca
ra / ut pascua / aut sequente
altera s. / ut cassus aut i. (com)po
nente / ut disiectus / aut p.
ut displicet aut t. ut dist
inguit O. vocat transgredior
transfero transveho transmigro trans
meo. i. hec omnibus tinnalis est
s. p(ro)ponitur sillabe / nullo predicta
(com)ponentium sequentibus / sed quod ait
hec sole inveniuntur (com)ponentes i.
terus est / unde quod illud. sole. ali
as (com)ponitur removeat. Sed
ponens hec sole dupliciter i. dicitur
in se absoluta l(itte)ra posita sillabe
Quando enim aliter dicitur falsum videtur
esse id predicta O. ponitur trans
latus quod non est aliquo predictorum
Alia est possunt solucionem po
ne. Cum enim dictum sit superius
quod in t. c. et ch. sit unde quando tu
c. et g. sit ponatur post s. mento
est ponitur s. post ea / ut i. hiis
transgredior / eos solum quod s. quod sunt
nulle ponitur cum t. post R. vero s.
cum in t. p. et ph. sit f. / et ponatur
p(ost) s. / merito ponitur post ea
s. ut transferet / et quia v (com)ponens
in eo ponitur loco digamme ut
invenis / unde merito ponitur post s. / ut i.

: alias interponi(tur)

transverso ... / cu et t. 2 th
d sit media / 2 seqnt t p q b /
multo po. pq caly d / vt in tus
duco / antusimg. uo q e gpo.
uo est mixp si seqnt a p q b.
cu depit a seqni p q b . i sim
plicib; Ot t illud. sole uo cp
cludit mediab / sic si dica. solg
hs e i hac domo / uo cp cludendo
ptes eg ... / si dica / p ... ho ...
vidis / uo cp cludendo colore / A
lit pt soli cp depit / hec sole i
ventus sequites i q t / sic e i te
i. mq t a pposito / q go oppon
de transgredior 2 sitibus / uo valz.
Transgredior cu uo e gtu ap
positoe. si atub. q e adverb / 2
hoc equidem uo resolunt. q
put obici. 2 m eunde p'o. / Ep hac
lra p'o tepit metri ella met.

S i q t ve d obscurum se c / cassis
S cq t p al d. q differo desthe mrat
Dispuco desiectu / duplat hac si f. p
S. negt ad relig / iungo lig latia
Auctor ut d at / religs iunge ad lbt
Transbolo translatu trusft qscuq qqda
Vsq al qsuna / qi qgeiez mig apta

Dat t hebus iste bosra d esron
Et hc vltm metro p'b q uo tat
isua lra. T . seqnt . litera
T . ... si ... finit supiore si az
ucte e sequtez q abca inc ape.
vt uitto cotta attinet attigi
Sup q lra comitu p. h. addit iste
p'b q. q si t finit supiore sit
ucte est sequtem abcad t in
cipe Obitunt atq atubi / sad
q dicim q / q a q metroe. cu add
q / atq e qpositu / 2 atubi ab
at 2 ub. ab ... / similit satago
aut p duo tt sibi / al due ptes
sunt / si p und t stbi. Ot em
dicim q ve a desinub; e data
opponet attinet / q po . op.
cu sit q positu / S; possim dice
q attinet apposuerit / no q sit

de exemplo si cp hundanti / ut dudet
gre regulait depat desinub; / quig
dam ect qpot q veme / Et cp hac lra
tepit metru / . metrum.

Ns pit t nulla / nisi t ve d atho nitto
Post hec pcess postpono pghu q atq
Cogiets / ve d enormes / uo affit ad
Inp nulla sit timat i me dictone lra
nisi i q positi appositoe cp / que i ter
mant pt. sequte t al p al q al b /
ut quibsda plac / al t. / vt cp cro
cp pello cp quiro cpsito cpsequor
Sic em plac hyt qui de orthog
phia sipsit / quadam euphonia.
2 bo sup dca de liub 2 m grecos ab
icit b. aute p / cp tendo. l queq
sequte in veurt. in nome hc cp lop /
f. em sequte i ea qutt p / ut effi
cio. effundo. effero. Ceteris uo q so
natib; sequutib; / h. e uo cp. / pponi
plz / ut ebibo educo egero elido
emineo emptor eruo eneo b. Co
p qua lra com p. h. Come . Addit
ect. q nulla sit timat in p i me
dne nisi i q t appositoe cp b e d
oppo dep trorsum / 2 q uo est q
ab cp / q sit solum / q dt p'o i me
dtoe. sic intellige / q sit i metra
dictonib / 2 c cassat oppositio / Et cp
hac lra tepit metru h met. metru.

Inter q quar hab pit cp / t p q t nuns
Expertit cp pellit cp quit sit cpho dics
Loq seq p q p. t qpo. pbat cp lop
Et ys postp metrn argmt q. i d
vn p'b m Inp nulla sit timat
i me a dictoe / 2 sit q glosa p. h.
in qua dt sic Intellige q sit
i metrica d f / 2 hc i illius metrn
Asseit auctor / i p me. q sit nulla
Finit / nisi qs cp in posita figura
Copositu reddit / q stat plura in p
Dept 2 eptimus eptq eptq qz septus
het q p'b. Deu q p h. 2 q p'b. i p

tecentibus ibi Et sciend quotiens au in
itatore imitatur ¶ metricus
B. dictas quod debeat poni cum parte sequente
Inge, id est plag. hec quod desierit auctor
In nescit in capite partes sit dupla ponte
Cum velis insignis sic unitus valet ulla
Servolis poni. B nisi sola. litera
lr B in integris dictionibus semper in prin
cipio in vel fine sillabe Et si ancedat aliqua
alia sequatur eam uel i vel e &
sive vel m vel n vt gaza. saza
c30 ΜΗΧΑΝΦΟC ΑΡΙΟΒΑΡΖΑΝΗC Co
co Super qua litera tamen per h. Z. in pre
sentibus etc. Ez oppo. booz. Ez pegri
nalis et thoma graecus Illa vero bar
bara est, quia est hebraica Sequitur
lr lra post. litera. Sciend est autem quod
nulla diptongus in duas consonantes
post desinet scilicet duplicem aut in veniat
vt faex faecis et fames famis ¶ In
hoc tractatu metrum non plures ponit
nisi de z. et de diptongo, si vim co
relativum sed illud quod non scilicet de me
dictionis post tendi in duas consonantes
post qua linquuntur dictionibus que sunt
composite abiectis prepositionibus abs. pq.
tus. vt abscondo postpono transpono
et hoc in illis metris, metricus.
Sed bis cuncta notes mediatas prima nona
Ipbinas potuit fieri finita sequentes
Hoc recipit quadam abs. pq. tus componentibus
Et dum limitat rerum post hec de or
thographia statas ad latinum ydio
et hoc in illis dictionibus ¶ metricus.
Hec dedit orthographis ad vos precep latinis.
Barbaicos non in tectus frenare tenetis
Nunc sua libris multa licet duc.
Et dum item arguit de primo in illis
metris,
Ipse quod testa pq de quo posti
Sed quod post e sit finita sequante
Sed pag. post e. quod sit [illegible] auctor
Et est quod illam rem Ipse n.a
ra tunc etc. Et quod illa Et
instant. vel singulis lineis vel
binis vel tribus etc. In illo ta.
nomen e post ordinis etc. Sequitur
de litera post litera D stat se
adiectione et sensum in ante et ipsi
eius stiam. quod posita sit seq.
in dictionis etiam est quod ante
tum ea punctiens Sed eius p.
se nisi tunc sit dicendi. sicut hic no
post sube. tunc plena ordo in v.
dictione vt in vis impatiens, cutre.
lege. Et si. ple. dicendi in vna
syllaba vt arx. dx. dic. Than lit
tera non tamen sit per h, quia
quod prior pretendit satis post
recolligi ex his que dixi de si
sillabe de imparit Sequitur de litera post. lra
A Cadit vim tunc sillabe [illegible]
tenore. Spus. tpus. [illegible]
anglis literarum Tenor au
tem vel primus vel circumflexus
Indictione tenor certus, absque
ea dictione in certus, non post tu sine
eo tenore esse Quinhit post [illegible]
asper vel lenis Tempus.
vnum vel duo vel etiam vt quig
dam plag. vnum secundus vel duo
2 secundis, et tria vnum si bolis e
brevis post. vt amo, vel vnum
2 secundis. si ea vna simplex
sequitur consequitur vt caput vn 2 seu
in quibus sillabe de quig vel
tn desierit vt latine ¶ Sed
sam end. quod non post pl. vel am sic
etiam am in, ut ea sup dociug.
et n, posite unitas fecunt gnu
nes Euripiades in phoenissis
ICOTHTATE ΤΑΖΗΝ ΚΑΙΩΝΑΛΑ
ΝΑΙCOVICEM Sed in eadem fabula
ΑΠΟΛΟΛΛΕC ΦΑΧΙΟ ΚΑΚΟC
ΙΙΕΥΛΗΙC·ΤΗ· ΚΟΝΟΝ Quidam
in p. metri. pistosamque [illegible]
midon tindamque amathe thi
ta metallis ¶ veteres.
an am n posita fecerunt quid [illegible]

pro sillabis ut
greces Calimachus in iii° Aetion.
ΤΟCAMHN OXNHC ¶ Illud quoque
non est pretermittendum, quod tamen
consonantibus (scilicet aqua vocali fere) sequentibus potest fieri quando
sillaba que in compositione sequitur sillabe
post vocalem correpta bis et muta
et post eam (mutam) liquida sequitur, quod ap-
paret cum est in metro, placeat subtra-
hi more veterum. Ut Oratius in
primo (libro) sermonum "linquimus insani
ridentes premia scribe". In longa
natura vel positione duo sunt (i. dimidium)
tempora, ut dos vel ars, duo (tempora) et semis,
quando post vocalem natura longa una
sequitur consonans, ut sol. Tria (tempora)
vero, quando post vocalem natura longa due
consonantes secuntur vel una duplex,
ut mons, rex. Tamen in metro necesse
est unamquamque sillabam vel
unius vel duorum accipi temporum. Numerus
litterarum accidit sillabe, quia ut supra
diximus non minus quam unius, nec
magis (plus) quam sex litterarum apud
latinos potest invenire sillaba. Cum

Post hec restat ut de acciden-
tibus sillabe dicamus. Accidunt
vero sillabe quatuor: tenor, spi-
ritus, tempus, numerus litterarum. Te-
nor idem est quod accentus, de quo
sufficienter dictum est. Spiritus vero
accidit sillabe, quia aspero vel spiritu le-
ni pronunciatur. Sed minor est quia
perhibent dicta illa predicta vincunque
accidit sillabe. Cum spiritus appellatur
aspiratione. Ut plerique dicunt
dicere solent, quod falsissimum esse con-
stat, quia ipsa potius littera. Sed id
verum est, quia unaqueque sillaba vel
aspero vel leni spiritu pronunciatur, et sic
intelligere. ¶ Et quia restat
ut de tempore agamus, primo
dicta videnda est, scilicet de tempore
et accentu. Accentus ergo est
elevatio vocis acuta, que dicitur
arsis, vel depressio gravis, que dicitur
depositio thesis, vel circumfle-
xa utriusque vocis modulatio. Tem-
pus autem est pronunciationis mo-
ra, ipsi accentui adiacens. ¶
Tempus vero accidit sillabe unum
vel duo, unius videlicet temporis

dicitur sillaba esse si correpta fuit,
duorum vero si producta. ¶ Sed quo potest
fieri quod breve tamen teneatur lon-
ga quantum brevis, quis hec po-
terit diminuere? Sed fortasse ideo dicitur
producta duorum temporum, eo quod multo plus
tenetur producta quam brevis. Non
quia bis tamen teneatur, sicut in mensu-
ram certam, vel ideo quia due bre-
ves sepe ponuntur pro una longa et
e contrario. ¶ Placuit etiam quibusdam
quod unum tempus et semis accidat sillabe,
vel duo et semis vel tria. Unum quando
vocalis brevis posita est, id est sine
consonante, scilicet non posita in eadem sillaba,
ut amo, vel quando sine consonans
sequitur, ut caput. Unum vero et semis
in quibusdam sillabis, ut latine, cum enim
prima sillaba corripiatur natura, positione
duarum consonantium que sequuntur
recipit tempus dimidium. Unde potest pro-
duci. Duorum vero temporum est sillaba cum
natura longa est, ut dos, vel positione
ut ars. ¶ Duo tempora et semis habet
sillaba secundum quosdam, quando post vocalem (prius)
natura longa sequitur una consonans,
ut sol. Est enim vocalis longa natura
duorum temporum. ¶ Consonans vero que se-
quitur semis ei attribuitur. ¶ Tria vero
habet tempora, quando post vocalem natura longam
vel due consonantes sequuntur, ut mons,
vel una duplex, ut rex. ¶ Cum enim
natura longa est per obliquos sciri
potest, dicunt enim plures quod mons
a munio munis dicitur, eo quod loca
cui montes assunt muniunt. ¶ Et
quia prima longa natura est in mu-
nio, probat quod mons producta natura
habet vocalem. Quod autem rex natura
producatur ex regis rex regere manifestum
est. ¶ Sed quoniam ita dicitur, quod sillaba
habet unum tempus et semis, cum nunquam
sit ibi semis et tamen est, dicunt
itaque hoc semis duabus habet ... quando
quasi cum alicuius rei sit medietatem,
et tunc est indeclinabile, et nomen est,
ut dicatur hic et hec et hoc semis, et
et sic ponitur hoc in loco ubi dicitur
unum tempus et semis. ¶ Potest tamen obici

2° non si quis quod correpta est duorum unius temporis, ideo fortasse producta dicitur duorum temporum etc.

quod nusquam invenitur neutrum tamen
huius/ nec plurale ubi dicitur gorgonium cunctacione neutrum. Singulare habet tamen
eruitur Virgilio etiam dicunt plures
quod femininus est ibi syllaba causus/ ut dici
debeat. tempus feminis i. dimidietatis/ quod est dimidium tempus
Sed magister prima apposicione sudans certum
eius rarissime invenitur neutrum et
omne tamen genus in hoc/ fortasse nos
volunt habere tunicam inter ceteras neutrum.
Vel omne tamen genus plurale ponitur.
Vel quod verius est sumptum est a greco
Vel Jeronimus. tunc sit tamen genus apud grecos feminini licet
et apud nos/ ubi eius plurale dicatur. cum
quibus decant dici dicciones esse et terciis
regularis dicitur/ quod genus non habent tamen
huiusmodi. eadem genera sunt apud latinos.
que et apud grecos Utrum autem
horum verius sit/ sive in hoc quid
aliud dici debeat diligenter lector
studiosus inquirat Illud vero attendat quod quamvis plures dixerunt
Sillabam duo tempora continuo. ad tamen
hoc in metro/ tamen ad unum tempus
potest accipi sillaba si correpta fuerit/
ad duo si producta Numerum ac
cidit sillabe/ quia ut unius quam unius
ut plus quam sex litterarum potest sillaba constare labe.
veniri. Et de illa que pertractatus huiusmodi
orthographia dicitur/ sufficienter dictum est/
Orthos enim. rectum. graphos scriptura/
unde tractatus ille/ ubi de litteris
et syllabis agitur/ sic quoque orthographia
quasi recta scriptura. dicitur. Similiter
etiam pro recte scribere docemus/ quam
nos plures dicunt/ quod orthographia
tradatur ubi tractatus de litteris finitur/
Sed aliqua addenda puto circa quasdam
composiciones. que in premisso tractatu
aliquid videntur difficultatis habere.
nec est/ ut breviter consummatim
primo aperiamus composicionem Derivare quod compositum est a de et rivus/ derivare itaque est proprie rivum de fonte
ducere/ et in metaphorice translatum
est ad dictos Vestigium simplex
esse existimant quod autem vestigia
dicitur/ quasi vestes agens. ethymologia est Cmendo compositum est ab
e. et mendo/ ut tamen magister videtur

compositum. ab e et menda mende et
dicitur emendare. quasi extra mendam
ponere Ingenium compositum est
ab in et gigno/ vel genius et genius quia intra Erudio compositum est ab e et rudis/ vel rudio
rudis/ et est erudire. extra
ruditatem ponere Enucleo compositum
est ab e et nucleo as/ et dicitur
enucleare. quasi nucleum extra
testam trahere Comitator aris.
unde comitantis/ compositum est ex con
et mente Commissator non ab eo
quod est mensa Compio compositum
est ad apio. ad apiscor. quod
non est in usu/ unde tamen dicitur prius
Nemo quasi ne homo Negligo. unde negligens/ quasi ne lego/ lego non quo accipitur pro colligo Negligere enim est. non intus legere. i. intus vel colligere Inops ab in et ope Officio/ unde officium ab ob et
facio/ officere enim est quasi aliquid
facere. Necesse/ unde necessarium
dicitur compositum. quasi ne cesso/ et
esse dicitur necesse/ quasi non
cessans esse. sic ethimologia est
Credo credis/ a do das et creatum/
sicut hoc quod creatum tu sepina
sunt/ huiusmodi unde ad bonis/ et uno
tresto cresset Credere namque
est creatum dare/ cum sit mente pura
Elegans nomen est.
non proprium/ unde est quasi pater elegancior/ et videtur dici ab eligo.
pertinaciorem/ ut tamen dici compositum esse ab elego as. penultima producta i. legacionem gero/
sicut ibi habetur/ Rodium quosdam
legarunt athenas/ et sic dicitur
legatus Sed lego as penultima
correpta proprie est/ cum de testamento
heredibus. aliquid aliquem dare
Papinus Invenali tamen habetur/ legatum caput sine
et est ut sit. le. producta Sed
in lucano habetur/ et legatus
abequore/ et est ibi. le. correpta
Sed plures emendat legatus in

Undique tamen dicitur relegatum. le prima
Unde dicunt relego relegas.
Est tamen melius sequi usum an-
tiquorum. Erit lego gas equiuo-
cum. absque ulla productionis vel
correptionis differentia. Possideo quasi
est assedeo et post. vel pro possidere
namque est post aliquem in aliquo
residere .i. eam obtinere. Vitupe-
ro ab vita et paro / vituperare enim
aliquid in vita alterius parare / sed
forte ethimologia est. Quippeto ab que
quo et paro. Ignoscito ab ignosco /
vel aptito plusquamperfecto. Hic ille
industris / dicitur tamen industrius
a. um. et est quasi ab in et doctrina vel
in industria dicitur. Indoctus ab in
et doctus / scilicet in. est hic privativum ibi
vero .i. in industrius intensivum. Con-
gruus congruis / unde congruus a.
um. est quasi a con et grus / quod non est
in usu / et dicitur tetum esse avi-
bus qui simul volant. Propor-
tio quasi pro et portio. Insidior
aris ab in et sedeo. Insidiari namque
est contra aliquem sedere. Lateo a latendo /
Infandus. ab in et fandus / quod
est a for faris. Possibile deque
positum est. a possum potes. quasi
compositum a pote et sum. Compen-
dium, unde compendiosus / compositum
est a con et pendeo / quod dicitur appen-
do pendis / et fortasse dicitur compen-
do dis. sicut impendo dis. Ex- plet
istimo. ab ex et estimo. Expel-
lo lis. ab ex et pello pellis / quod
non est in usu. Presul a pre et
salio unde in regula presulo as /
quod est idem quod preside / dicunt tamen
multi derivatum a pre et sum verbo /
Annus quasi ab am circa et eo /
m / in n [illegible] et mo [illegible]. Susci-
pio a sursum et capio. Conculco [illegible]
+ tone atitate / quod interpretatur illuminans
Dispono ab dis et pono. Philoso-
phus a philos quod est amor /
et sophos quod est sapiens. Diffi-
nio a dis et finio. Accidit
ab ad et cadit. d mutata in c. Con-
carto tas. a con et arto tas.
Profiteor a pro et fateor / imi-
tatur [illegible]. Intelligo ab inter

relego. Divido ad dis et vido dis / quod
non est in usu / sed apud antiquos erat.
Unde Horatius / hoc vide ne facias.
Deleo ab de et leo les. Elementum sunt
quosdam quasi elevamentum vel sunt esse
elementum dicitur abile / que et principa-
lis. Ostendo ab obs mutata
b in s et tendo dis. Tripartito ad-
verbium est / et dicitur a tripartio tripartis /
quod dicitur a tres et partior tiris. I-
mago dicitur quasi imitago .i. imitatio
alicuius rei agendo / et derivatur ab i-
mitor aris / et est ethimologia. Princeps
a primus et capio / et dicitur secundum ethimologiam princeps
quasi primum capiens. Computa secundum
plures est adverbium / quasi ab in et computa.
Simulac et quinsputas / nos vero dicimus
quod syllabice adiectiones sunt. Diversus
quasi est adverbium / quod quasi est ad is
et verto. Declino ab de et clino as / sed
non clino as. et reclino. Alii dicunt
quod sit quasi a de et [illegible] et cleos / quod est
gloria / declinare namque ad depositionem
pertinet / magis tamen videtur esse acti-
vum unde declinus. Simplex quasi
est a sine et fallacia. Semivocalis
a semus ma mum et vocalis / et dicitur
semivocalis / quasi minus quam vocalis eo
quod minus habet prolationis quam vocalis.
Apostrophe ab apo / quod est retro / et
strophos quod est conversio. Inchoo ab in et
choo. Cum enim res inchoatur ad
huc in chaos est. Desino ab de et si-
no. Incipio ab in et capio vel
quod melius est / ab in et cepio cepis.
quod non est in usu / tamen preteritum cepi habet
ut dicit Priscianus in tercio verbo. Descendo
ab de et scendo / quod non est in usu. Ple-
rumque a plerus ra rum. que silla-
bica adiectio. Euphonia ab eu
quod est bonum et phonos quod est vox
vel sonus. Dimidius ab dis et medio.
Reliquus a um. derivatur a relinquo.
Nescio ab ne et scio scis. Mulier
a molliendo quasi mollior / eo quod
molliat viros. Effigies dicitur
ab effingo. Anceps ab an. [illegible]
et capite. Liquidus dicitur ab aliquo
liquens. Corripio a con et rapio.
Othomega ab otho quod nomen est
o / et megalon quod est longum. et est
talis figura ω / que [illegible] o longum. ¶
Capitulum [illegible].

Abreuis namque o dicitur abeas othomicto-
chiaros i. mollis/ cortina cum o est immol-
gma producta W. Communis atque
communio/ quia munium idem est quod officium
Methamorphosis i. transmutatio uel
transformatio/ metha namque interpretatur trans
morphosis i. mutatio Vel aliter dicitur
metha i. de/ morphe i. mutatio/ ypsa
i. ipsa Perpetuo i. perpetuum sicut vt
esse non quam Idem abiis retinuit/ per
apocopam vim Significatio assignatio
et factio Aspiro ad et spiro Officio
vnde cognitio atque et nosco Affi-
nis ab ad et finis Repetio ab re
et pario Duntaxat ab dum et ta-
xare/ quod id est quod decere discerpere Quidam
ab qui et demum/ vel quod venit est
est sillaba adiectio Inuado ab in
et vado Abundo ab ab et vndo Con-
templor autem ab con et templor
quod in vsu non est Attero compositum
ab ad et teo Sed non quod cieo
cies et cio cis/ vt dulcarum coniuga-
tionum sunt/ sed eiusdem prosodie significationis
vt patet in textum vbi conformat Coniu-
gatio vero est dicta quod citum citum
quod est coniugationis simplici et compilat
penultima Cum vero simplicia sint
quarte penultimam producit Arcio
vero compositum ab ad et cio/ mutata d
in c secundum antiquos qui ponebant
p. d. r. dicentes aruenas paduenas
et compleida Nos autem sequentes
eos r mutata in c/ dicas itaque ar-
cio vbi solebat antiqui dicere
arcio/ in non diuiditur arcesso sis arcessere
vnde dicitur Arcessit maiestas pe-
nultima correpta/ dicitur et arcesso producte
coniugationis vnde dicitur est/ vade arcessere
uel arcese Dimone Aliqui tamen
damnat accerso/ quod est tertie
coniugationis/ eo quod prosodie non facit arcessiui at incesso
de eo Sed de illo quod est arcesso.
Vnde tamen quod in venitur arcesso. Ad
dicam verbi quod est abarceo/
vfficio ab sub et facio Continuo
ab a con et teneo/ mutata e in
i Adhibeo ab ad et habeo/ et
Affero ab dis et fero Iniuria ab
in et iure Iuria eum nihil
est Reitio ab re et iacio/ uel
iacis/ uel ico ictis Hymnus dicitur
ab hio hias/ et est mobile Con-
sueo consueuis atque consueui sueuo quod
non est in vsu/ sed suetus inuenitur.
Nequicquam ante et quicquam
quod est compositum a quid et qua vt al' vt dei natus sit
sit mutata d in c in declinatino
Diameter adia quod est duo et me-
tros quod est mensura Sed vide quod
quoniam dia scriptum est per iota/ in
interpretatur de/ vnde diaprethe i. de quita
dya non per y. duo Sillaba i. con-
prehensio Epodon i. obliqua-
tio vnde dicitur epodoton tan-
men/ eo quod ibi homines remor-
det oblique Pentha i. quinque/
menteri i. dimidietas v. eis
non patimur est non/ quia ve-
recunda omnibus est Auceps au-
cupis/ ab aue et capio Auspex
ab aue et specio/ quod non est in vsu/
in dicitur auspicium Augurium ab a-
ue et garritu Augustus ab aue et gustu.
ab aue et gustu/ quarte est de-
clinationis/ ut dicitur augustum tus
tui/ et est nomen prosodie/ quod
in gustu anime pendebatur
Vnde etiam dicitur quidam Au-
gustum nomen habet sortitum fuisse.
quod i. animi gustu/ eius ortum
prognostica est Exameter
ab ex quod est sex/ quod interpretatur
sex/ et metes mensura Inuideo
ab in et video qui enim alium
videt bona eius non videt
Tribrachus ab tribus et breues
quod interpretatur breuis vnde
dicitur tribrachus quasi ab tribus
breuibus constans Epigramma
ab epi quod est supra/ et
grama. ~~~~~~~~~~ quod
est scribe Epithaphium ab epi/
et thaphos quod est tumulus
Comet non est compositum sed
adiectio sillabica Tripos ab
tribus et pes Antiqui non dice-
bant pos Ceroloph i. scotus ...
Prodesse ab pro et esse
in composita d Comburo ab co
et vro in composita b Sicut ab si
et ut in composita c Celebs compositum
ab celesti vita et ducere/ dicitur
enim celebs quasi celeste vitam
ducens Philippus et dindimum
pagina interpretatur os lampadis

Item etiam dicitur tragiloph i. scotus ...

Sed phos amator equorum / philos
enim amor / ypos id est equus. Pirra
di. apir quod est ignis / quia ru
beos habet capillos. Complutusque
ab con et pecus / vel fit diriuatiue. A
bsque componitur ab abs et que / vel sit deriuatiue
vel plurale adiectiue. Consideo componitur
con et sedeo quod non est in usu vel
sedo sedis mutata coniugatione. Recu
so ab re / componitur cuso cusas quia
in mutata u in o fit cuso cusas /
unde componitur accuso et incuso / quod est
dicitur in causam / quasi in causam traho.
ethimologice est. Intractus ab in et tra
ctus. Abscondo componitur abs et condo.
Dimosto componitur di et mosto. Attendo
componitur ad et tendo. Abicio componitur ab et
iacio. Sinciput componitur simul et ca
pite. Sinceris non producta componitur
componitur sine et cera / et dicitur sincerus
quasi sine mollitie et flexibi
litate. Occiput dicitur quasi occi
dua pars capitis. Ethimologice componitur ob et ca
do. Aliquis componitur alius et quis.
Preterea componitur preter et eo. Compesco.
dicunt quidam esse componitur con et pasco
tor alii a parte. Sed magister ane
negaldus dicebat esse quasi componitur
con et pede et capio. Astendo
componitur ad et stando. Attendo componitur ad
et candeo / quia quanto plus accen
ditur tanto plus candet. Neho
aquarius quasi in re. Desero componitur
de et sero. Sed vide quod sero duplex
habet preteritum / serui et seui / deserui
vero supinum sertum. tu dese
ui. satum sauum. Vero seui ad
semina / et serui ad arbores
pertinet / et sic dicitur insere. unde
Virgilius Nunc melibee piros
inserere. Insero in serui vel
insitum insitum / id est quod in mitto. etc.
Quasso quassas septum per q.
aquatio diriuatur / Casso ab.
acareo cares. Colligo unde
collectaneus. nea neum. a con
et lego. Polistor interpretatur
pluralitas historiarum / et componitur
a polis / quod est multitudo vel plura
litas. et isteron. Ingredior
ab in et gradior. Interimo /
ab inter et emo penultima. quasi pe
ne ulti. Domingo quintes

vel quinto / a con et mingo minxi. unde
subingo. Prodo prodis a pro et
do das mutata coniugatione. Vendo est
quasi venundare. Venego quasi di / venu
esse componitur a venum / et eo. Sed pro sic dicitur
in tractatu ubi / quod venum venum supi
sunt. hoc vide / 2e videtur velle / quod sit
verum supinum / non quod Appareo componitur ad
et pareo. Affinis componitur ad et finis mu
ta d in f. Expromo ab ex et promo.
Meridies a medio et die. Potis
s dicitur quasi potissimo a potando / et est
id quod frequentatur poto vel bibe. Tal
lassa interpretatur mare profundum / unde
in venitur. Bitallassum / quasi duplex
mare / ubi scilicet maria duo coeunt
brachia. Kalopeya dicitur quasi ka
lospeya / et est quasi a kalo. quod est bonum.
et phonos / sonus. Platanus arbor est /
et dicitur sic a latitudine foliorum / a
plato. quod est latitudo / unde diriuatur
platea. Inermis ab in et armis /
quasi sine armis. Anhellitus
ab an et alitus. Insulsus ab in
et salsus. Diligo componitur di et lego.
Amplector ab am et plector dicitur
et teneo. componitur arcu et teneo / vel ab
archos et teneo. quasi principa
tum teneo. Fatidicus a fatis
et dicendo. Aurifex componitur auro et fa
cio. et est id quod aurifaber. Causidi
cus a causis et dico. Lucrificus
a lucrum et faciendo. Cornicen a
cornu et cano. Tubicen a tuba
et cano. Fidicen. a beo quod est fides
id est corda citharo et tibicen a tybia
et cano / producit penultimam / Inter eis
non corripitur. que anomala in
compositorum / et cum con unde quod ponitur
Tibia non mutata est in i. debuit
dici tibiicen. ut vera essent
composita. Sed quia nimis esset hiatus
ibi / una longa / posita est pro
duabus brevibus. Vulnificus componitur vul
ne et faciendo. Vimpotens non
dicitur que multos potest habere vi
ros / sed multi que potest virum susti
nere. quasi nubilis. Parricida
a patre vel a parente et cedo. et in
cepto dicitur quasi inter captus / et componitur
hic compositum est / et est id quod excipiens /

Insere

venu

inde per sui

vel patricida

Thuscia unde thusci · athure dicta
quia thus ibi hundat Compos
potis est effector voti / et componitur ex
con et potis Cecota secundum quosdam
interpretatur edentulus / quod est quasi abe
a dentibus / secundum alios idem est quod videns /
unde ecotta quasi videns Spo
dium · i · fauilla unde spodius · i · terri
bilis Angustus non est compositum / sed
diminutiuum ab ango Acheron ab
a quod est sine et cheron quod est salus
vel gaudium Nimirum componitur a non
et mirum Tripudio as · componitur
a tre et pede / triplex est · quasi ter
pedem ponere Rusticus dicitur quasi
ruris custos Orthographia ab ortos
quod est rectum et graphia quod est scriptura /
Veredus dicitur equus currum tra
hens / et est compositum a veho veis
et reda / et dicitur veredus · quasi
vehens redam unde dicitur vereda
rius · i · auriga Deiero as / quod
dicebatur antiquitus / componitur ex
de et iuro / muta u in e correpta
Peiero quod secundum antiquos corripit
penultimam / idem est quod periuro as
quasi periuram iuro / muta u in e
correpta Opostios grecum nomen
est neutri generis et est nomen indeclinabile /
quod non est masculinum ut diffinitum
vel diuiso in trinitate Obolos
i · torus Nessos · i · infinitas P
ella est nomen loci Pelidu ut
sit ibi diptongus / unde dicitur pelos
i · nocens / dicunt enim quod pelu
dius est enis quod est pelos Pel
uis enim ut b sit consonans nomen
est vasis / quod vulgo dicitur bachinum
Esculapius · i · durus faciens A
lamenus · i · nomen fortis et est
idem quod alamena Opilio · ab op
et ilium ili / quod est tenerrimum
in pena / vel abile quod in trita
plena Thabina dicitur domuncula
ubi uites venduntur / et dicitur
sic a tabulis ubi uites appo
nuntur Obscurus / ab obs et cura
Tantundem componitur ex tantum et idem Numquis
componitur ex non et quis Identidem componitur ex idem
et tempus Numquid componitur ex non et quid
Anceps componitur ex am et preceps / et capite

Anfractus componitur ex am et fractus Inter
cipio componitur ex inter et capio vel cepio
quod non est in usu / tamen preteritum
est cepi Ambio unde ambitus
componitur ex am et eo is / interposita b Am
besus / componitur ex am et esus Ambustus
componitur ex am et bustus Ambigo unde
ambages componitur ex am et ago / inter
posita b Insignis unde in
signitus ab in et signis Deligo
unde delectus · a de et lego Ig
nosco ab in et nosco n muta
in g Inequalis ab in et equa
lis · quod est sapiens Ignarus ab
in et gnarus Ignominia ab
in et nomine / nomina enim mutat
est / sed in ipsa compositione et dictione
fit diminutio Cognosco · componitur ex con
et nosco Adimo · ab ad et emo
muta e in i Adicio vel ad
iecto componitur ex ad et iacio / vel icio / vel
ico Ingero componitur ex in et gero
Enchiria componitur ex en et chiros quod est
manus / ad modum enim manus
tamquam quasi pet cape arena
Catinum est vas fictile / in
modum scutelle factum Salimbu
est vas salibus aptum Collega
componitur ex con et lego Collegae
enim sunt qui simul legantur
i · in legationem mittuntur Illido
componitur ex in et ledo Imbibo componitur ex in et
bibo Imbuo componitur ex in et uo · quod
non est in usu / sed in venitur re
liquum verbum Immineo ab
in et maneo Neuter · tra
trum componitur ex ne et uter Cor
rigo componitur ex con et rego / n muta
in r Corrumpo · componitur ex con et rum
po Irrito tas penultima
producta componitur ex in et irrito
Irritare namque est in iram concitare
Irritum de irrito · i · offendere
Et dicunt plures · quod in ve
irrito penultima correpta / quod est
quasi ab in et reor / sed istud dicunt
inutile in verbo Irritum penultima
correpta in verbo et non
est ... sed non quasi ex in et ra
tum Appello as · et componitur ex ad et pel
lo as · quod non est in usu Asisio

al. Alcumene
non

ascitus pro adiunge est vnde declinatur ascitus ta tum. Adcio cis adcire est idem adcio cis et inde adcitus adcita tum et accitus ta tum. Agmine habeo et quinque mutatur. Aster est genus legumini, est triangulum vnde dictum est a ceris quia facie habet triangulata. Almus est nomen fluminis. Rodus nomen loci. Attennus id est nomen regis. Horetna fuit filia regis latinorum et dicta est horea quia horroris faciei vnde dicebantur horre dies lugubres eo quod singulis diebus mortem deplorabant. Basilica corripit penultimam dicitur quasi super basi locata per ethimologiam nominis. Dicitur enim Basilica domus magna ad tiranum fundata vel in templi similitudine et ponitur pro domo ordinis. Idem dicitur eciam abasis. Bases vero dicitur quadrati lapides qui ponuntur in fundamento. Basis vero dicitur que supponitur columne marmoree. Epistilium vero dicitur quadratus lapis qui supponitur et componitur ab epi et stilo. Stilon enim grece latine longum dicitur. Et appellatur Stilus in columpna illud longum et directum quod est inter basim et epistilium. Dicitur ergo basilios grece basis laos id est fundamentum populi. Adigo ab ad et ago a mutata in d. Coeo ab con et eo. Apostrophus ab apo quod est retro et strophos quod est conuersio. Dimmimo ab dis et minuo. Pistrix est genus nauis. Ortmis interpretatur ytalica id est ortiniam quam dicunt in ortu pullorum. Expedio ab ex et pedica corripit penultimam. Pedica vero dicitur vt alij dicunt a pede et capio. Pedica namque dicitur quia capiens pedem. Aprices dicuntur illa loca que sibi solent in frondibus teporum. Apex eius altitudo dicitur. Suppellex vero dicitur a supplendo quod componitur ex sub et pleo quod non est in vsu. Sed tamen inueniuntur composita repleo suppleo et similia.

unlia et equla dicitur a regendo. Coniungo dicitur ab iungendo quod componitur coniungo debuit autem esse genus coniungit. Conniueo. Sed vt esset differencia proprietas verbi eius quod componitur coniungo ut hoc nunc dicitur coniungit corripit penultimam. Officio componitur ab op et facio. Offero ab op et fero. Oparo ab op et paro penultimam corripit. Opacus ab op et quatio. Opes dicitur quasi optima spes. Et componitur ab ex et eo quod est spes. Opstasis dicitur ab op et stasis quod est status quasi optima statum. Opstasis dicitur mete ob cessio. Obtineo ab ob et teneo. Reddo ab re et do. In exposicione Obsequitur vnde obsequiis ab op et sequitur. Obsideo ab ob et sedeo. Ab obsideo obsessio. Occurro ab ob et curro mutata b in c. Succurro similiter ex sub. Sufficio ex sub et facio. Suffio quod est suffumigo. Summitto ab sub et mitto. Suggero ex sub et gero. Summitto ex sub et mitto mutata b in m. Globus est rotunditas solida. Glomus volumen [illegible] dicitur. Inde glomus glomeris hic glomus huius glomi id est glomus hoc glomus huius glomeris conglobacio filorum vnde glomi [illegible] qui fit ex filis. Surripio ex subripio ab ab et rapio. Sustipio et rapto. Sursum a sub et rursum quod ponitur pro Sursum. Subtrannis a sub et trannis quod est [illegible] trannis fictitium datum. Suspiro a sursum et spiro. Quod non est in vsu mutato i. Suspicio a sursum et specio. Supplico id est supplex ab equis ex sub et plico. Suffragor ex sub et frangor. Suffragium non est in vsu vnde archiepiscopi corpore suffraganei dicuntur. Sufflo ex sub et flo. Effluo ab ex et fluo. Effugio ab ex et fugio mutata x in f. Attristo ex ad et tristo quod est astrio. Scio.

Habeo ab [illegible] mancia [illegible] diuina

Surripio ex sub et rapio

ut [illegible] mode

et [illegible] conga

Quadraginta a quatuor et centum
Et quia de numeris facta est mentio
aba[illegible] incipiamus Vide quod x. i. centu
renitas / x v quinque / x x composita i no
na hoc modo xx / per x decem centu
xx et v quindecim hoc modo xv / x duo
xx viginti sic xx / xl quinquagi
ta / xl et x sexaginta / xl et duo xx
septuaginta / xl et tria x octoginta /
xl et quatuor x nonaginta / x C
centum centum / x D quingenti / x D
et C sexcenti / x D et duo C septin
genti / x D et tria C octingenti / x D
et quatuor C nongenti / x M mille /
x i protracta linea desuper / centum
mille hoc modo I. Et ut ratio prede
at / quotquot ibi i scribuntur / si super
linea protrahatur / tot milia centa
buntur / ut si scribantur duo i / et linea
desuper fiet duo milia et deinceps
hoc modo II. ecce duo milia / III ecce
tria milia / et hoc idem in ceteris Et
quod v reputat quinque / si desuper
eius linea trahatur / fient quinque
milia / Addita i. cum v et protracta
linea desuper / tot milia centabuntur
hoc modo VI. ecce sex milia / IX. ecce
nouem milia Scribatur quoque x et
desuper linea protrahatur / hoc modo X.
ecce decem milia / Scribe quoque
duo x. ducta linea desuper hoc modo
XX / ecce XX. milia Scribe quoque
l et ante x. et ducta desuper linea
hoc modo XL / ecce quadraginta
milia / Si uero super lx. erunt sex
aginta milia / et deinceps / Si uero
ducatur linea super l et duo x / hoc modo
LXX / erunt septuaginta milia /
et deinceps Si uero ducatur super c.
hoc modo C / erunt centum milia Si
super duo cc / sic CC / erunt ducen
ta milia / et deinceps similiter
Si uero ducatur super d / hoc modo D.
fient quingenta milia Si super dc.
ita DC / erunt sexcenta milia /
et deinceps similiter Si uero super m
ducatur sic M / fient mille milia /
et hoc idem in omnibus obseruandum est re
gulariter Et quod de figuris cen[illegible]

i[illegible] l[illegible] si super l. fiat sic ld. sic. L erunt quinquaginta milia

meris satis dictum est Nunc ad
compositiones nominum numeralium redeun
dum est Vide ergo / quod nomina nu
merorum usque ad x / sunt sim
plicia / deinde nomina sunt composita
usque ad centum / undecim enim compositum
est ex uno et decem / duodecim / deinceps
a duobus et x / et hoc modo usque ad
xx / hoc autem compositum est / ex bis et gen
tos quod interpretatur x / sicut et de
cas et costen Unde penthecos
ten dicitur quinquies decem / hoc
est quinquaginta / tot enim dies
sunt a pascha usque ad penthecos
ten / pentha enim quinque dicitur
Viginti quoque dicitur / quasi bis
gentos i. bis decem / mutata b in
v. consonantem / quod enim dicitur vigin
ti / quasi bis genti / magis est ethi
mologia quam compositio vocabuli
Triginta quoque compositum est / ex tribus
et gentos / quasi ter decem quadra
ginta / a quatuor et gentos
Quinquaginta ex quinque et gentos Si
militer Sexaginta ex sex et gen
tos Septuaginta ex septem et gen
tos Et octoginta / ex octo et
gentos Nonaginta ex nouem
et gentos Centum uero nomen
simplex est / et vide quod primum nu
merale est unus una unum et
nobile per tria genera / Duo uero tamen in
plurali numero in usu est / et declinatur
hii duo / hee due / hec duo Quia
uoce et eadem terminatione / est mascu
lini et neutri generis Neutrum tamen
est neutrum / dicitur duum / quod masculini
/ duorum / quamuis in hac
terminatione / possit dici neutrum Tres
quoque est pluralis numeri tantum / et declinatur
hii et hee tres / et hec tria Cete
ra uero nomina numeralia sunt indeclinabilia
/ et omnia usque ad centum
Ducenti est in plurali numero in usu
et declinatur ducenti te. ta. / et est
compositum ex duobus et centum
Trecenti te. ta. ex tribus et centum /
Quadringenti te. ta. ex quatuor
et centum Sed quia antecedit
n. que non bene sonat ante c / co

mutata e in g. Quingenti dicitur
quingenti te ta / quasi est ex v. et c /
sed appositum tamen predicta / mutata est c
in g. Sexcenti te ta in plu-
rali numero tantum invenitur / ex quindecim centum
per s et x / ut dicatur sexcenti
et non sepcenti / sex quod ponitur pro x et c
et per s / unde male pronunciaret
ante c. Septingenti te ta dicitur
in plurali numero / et est quasi ex septem et c /
mutata c in g / dicitur quoque oc-
tingenti te ta quasi ex octo et c /
Nongenti te ta componitur ex no-
vem et c / mille non est indeclina-
bile Duo milia et eodem tempore vi-
dentur esse due partes / et sic est
una declinatur duo milia / du-
um milium Concedo unde conces-
sio componitur ex con et cedo cedis
Aliquando ex aliquo et quando Assu-
mo ex ad et sumo Accedo ex
ad et cedo Aggero ex ad et gero
Allido ex ad et ledo mutata d
in l Appono ex ad et pono A-
tricio ex ad et tricio Meridies
quasi medius dies / magis
est ethimologia nominis quam
compositio Advenio unde hic et hec
advena ex ad et venio venis
Advoco / unde advocatus ex ad
et voco cas Advolo ex ad et
volo las Affor ex ad et for A-
gger dicitur ab aggero / qui componitur
ex ad et gero Attamino ex ad
et tamino Et tamen est adverbium dictio
tum pertinens et inde dicitur tami-
no nas quod est adiuvare ad
usum aliquis / unde componitur atta-
mino et contamino Compono
componitur ex con et pono Redigo
componitur est ex re et ago / interposita
d et mutata a in i Redarguo
ex re et arguo interposita d Sub-
traho ex sub et traho Consono
unde consonans ex con et sono
as Asto astas ex ad et sto A-
ccipio ex ad et capio / mutata
d in c Sufficio ex sub et facio ex
unde sufficiens e Effugio unde ef-
fugium / ab ex et fugio / mutata x
in f Dago gas unde indago inda-

gines ex in et ago gis / coniugatio
mutata Indagare est idem quod a-
gere Acumino nis unde acumen quasi
est ex ad et cano nis mutata d in c
et a in i Supinatus a um ex sup-
er et vacuus Psilen interpretatur sicci-
tas Dasian ubertas Infinitus ex
in et finitus Participo unde participium quasi
est a beo quod est pars et capio capis
et construitur cum casu / dicitur enim par-
ticipo illius rei / et illam rem et illa
re Ambitio ex am et ratio · tio
Ipso pacta ponitur non mutatur Sa-
guntum nomen est insule Odor
apotoyozen / unde greco quod apo est idem quod
ab / toy articulus est apud grecos /
ozen / olere / odor greco dicitur apotoy
ozen · i · ab hoc quod est ozen Zetos
interpretatur calor Mesentius proprium nomen
est Corilus quod dicitur agresto Kobi-
los non est arbor Nimpha di-
citur a greco nimphe et est idem quod aqua
unde greco quod dicit quod catullus et lim-
pha dicitur apo ΚΟΡΙΟΣ ΚΑΥΘΟΥ
ΚΥΑΘ ΗΚΥΑΘΟΦΑ Nam dictum est
ante quid sit apo / et quid toy / kau-
tos interpretatur est Dimosto quasi est
adi et nosto Absurdum ex ab et sur-
do Prepono unde prepositus ex pre
et pono Subiungo unde subiunctus
va vum ex sub et iungo Arpia dicitur
ab arpare greco quod est rapio Com-
prehendo ex con et prendo pren-
dis vel a prehendo quod non est in u-
su / sed composita inveniuntur Reprehe-
ndo apprehendo comprehendo Diptonga-
adya quod est duo et ptongos quod est sonus
Poeta dicitur apo poio pois quod est
fingo fingis Diheresis componitur
a dia et heresis quod est divisio ut
diheresis dicatur divisio in duo Ingero
ex in et gero Comminuo ab ex et minuo
Aulularia quasi ollularia / ab
olla / quod in comedia illa agitur de olla
auro plena Predico predicas predicavi
que coniugationis est / et componitur ex pre
et dico dicas quod est copulare Sic
dicit virgilius Propriam dicabo · i · co-
pulabo Occido penultima correpta componitur ex ob et cado
et facit supina occasum / et componitur
~~ex ob et cado~~ Occido penultima producta
ex ob et cedo dis / et facit supinum / occisum.

quod hec dictio [margin note]

Resteue interpretatur obumbraculum / Pacinus
ut quidam dicunt nomen est insule
vnde dicitur phasiani aues que et dicuntur
sic / quia ab illa insula primo venit
A op fasis magis cum vectis interpretatur positio contra
positus / vnde Antiphasis quasi contrapositio
vel quia anti dicitur contra sic quidam
dicant antifrasis / Dehisco componitur de et
hisco / Confido componitur con et fido / Coulbel
lo / vnde Coulblisus a um / componitur con et
vello / Aufugio componitur ab et fugio / muta
ta b in u / ne si diceretur b in f / Dubium
est an componitur ad / an componitur ab quod postea cetera /
Oscula religionis est / Basium
vero amoris / Suauium uero libi
dinis / Includo componitur in et
claudo / Roilon interpretatur acumen
Poyo id est vnde poeta / id est qui fe
ro fingit / Comos interpretatur villa /
et inde comedia / eo quod in rebus fiat
rusticanis / Tragos interpretatur
hircus / vnde tragedia / quia hircus so
lebat tragedi remunerari / in signum
fetoris vicorum / Memnis nis / nvi
hic e memnia contrarie / Difficilis componitur
dis et facilis / Alphus interpretatur
albus / et est nomen fluminis / Dissilio componitur
dis et psilba / Echinus a um nomen
factum achio / quod est nomen in
sule / Dia et diua i. diuina / Chiri
interpretatur lupinus / vnde chia lupa
carnalis dicitur / Apoton lue
do ... i. ... tenebris /
quia tam acute vident / ut ex
altera parte parietis homines vide
ant / Seminolis quod nomen est
a semis ma num et vocalis / Semi
vocalis namque dicitur semia vocalis.
hoc est minus quam vocalis / quia
minus habet sonoritatis / S in una in
est ... / Smaragdus nomen est la
pidis preciosi / Distinguo vnde distinc
tus ta tum componitur di et stin
guo / Ammitto componitur ab et mitto / mu
ta b in m / Bdellium genus est la
pidis / Abadir correpta penultima /
secundum quosdam proprium nomen est / Chima
lios id est flos / Abdomen est
pinguedo ventris / Migdoni
des nomen proprium est / Albestus
nomen est lapidis / qui postea ac
census est / inextinctus componitur ex tinguibitur
Albeston cum interpretatur ...
tinguibilis / Absintes proprium
nomen est / quod dicitur / quod absi
stes interpretatur insepultus / Asbu
stos ... dicitur quasi sine bu interpretatur
sto / Stenniogrece stictor latine
vnde stennius quasi stictus / A
bdolas nomen proprium est et barbarum
Olabrio dicitur timeos / Triptolemus et atlas propria nomina sunt
a bruo ... componitur ab
... Cidnus et cnidus
proprium nomen est hominis / Adrian
ne proprium nomen est mulieris
Gneius pronomen est / ut Gn
eius pompeyus / Ethna
nomen est montis / Brennus nomen
est proprium regis / Drances nomen
proprium hominis quorumdam / ... alios
homines barbaros / Piragmon
quod nomen componitur pir quod est ignis et
agmon quod interpretatur incus et
dicitur piragmon / quasi ignem
incus / Piragmon eciam dicitur
faber iouis / Alcmene proprium
nomen est / Dragma interpretatur
... et est id quod pondus
Quidam dicunt dragma ...
et est interrogatio / vnde drag
ticum genus loquendi ... interroga
tionem / quia fit per interrogationem
et responsionem / Dinois et admeto
propria nomina sunt / Idimois proprium
nomen fluminis / Asclepiodorus
proprium nomen est / Eclopinus ista
... est barbarorum / Perhibeo componitur
ex per et hibeo / Stirps ...
masculini generis est radice arboris ...
... in feminino ... generacione
hominum / Arabs bis nomen
est gentile ab arabia deno
minatum / Pelops proprium nomen / Ce
lebs bis dicitur castus / quasi ce
lestem vita ducens / Proch
nus / vnde prelimior / componitur
ex pro et climo ... / Psita
cus nomen est auis / Pseu
dulus dicitur falsus a pseudo.

Unde dicitur pseudo apostolus. quasi
falsus. Sedulus scriptum sine p
dicitur intentus Compello unde
compulsus a um op com et pello
lis Abusiue derivatur abusus quod est
abusus sus sui / et est nomen
iet compositum ex abusu Indistanter
ab in et distanter quod derivatur ab in
a disto / hoc autem componitur adis
cesto Procedo op pro et cedo Con
sisto constiti op con et sto stas
Inmmutabilis op in et muta
bilis / Etiam dicitur componitur cum et
quiescere et iam Sicut a sic et
ut Supradico unde supradictus
a um / op super et dico Interdico
Unde interdictus a um / op inter
et dico Adeo op ad et eo is Ab
peo ex. beo op ab et eo is / Obicio op
per. reo ob et iacio / vel icio verbo Oblitus
is / penultima producta derivatur ab
obliviscor / quod componitur op ob et leo
les / quod non est in usu Oblatus
op ob et latus Obtero op ob et
tero Abrado / op ab et rado C
ircumeo / op circum et eo Ellido unde
elliso / ab e et ledo Inhumatus
op in et humatus / quod est abhumo
ab Anhelo / op an et alo In
hibeo / op in et habeo Adhuc /
op ad et huc Abhinc op ab et
hinc Istac op ista et hac I
stic op isti et hic Istuc op
isto et huc / Magis tum op in vi
esse deriva. Obeo op ob et eo
is Intereo / op inter et eo Alt
utrum ? op alter et utrum Pre
tereo op pre et eo Sabulum
est illud quo navis impletur
ne vacillet Sabbatum interpre
tatur requies Gibbus idem
est quod struma Gibber qui
strumam habet / dicunt tamen plures
quod gibber dicitur ipse gibbus Olla
no. est vas in quo vinum ha
betur Subbibo i. parum bibo
et componitur op sub et bibo Occubo /
op ob et cubo bas Succino
op sub et cano Succedo / op
sub et cedo / mutata b in c / et e in i
Abscondo / op abs et condo

Abscedo / op abs et cedo Et vide quod
in venitur abscondo. dis / quod componitur
op abs et condo. dis / Et tunc facit
preteritum perfectum abscondi / penultima correpta.
Unde abscondit vis / Etiam non componitur
op abs et scando dis / tunc dicitur ab
scondo. dis / penultima vero producta Ob
scurus op ob et cura Obscenus /
op ob et scena scene Oggannire
blasphemare est / et componitur op ob et gannio
is / mutata b in g Obmitto / op
ob / et mitto Mulier dicitur a mol
liendo / eo quod ipsa molliat virum
Abludo / unde ablusus / componitur
op ab et ludo dis Oppono. suppo
no op ob et sub / et pono nis / mu
tata b in p Arripio et surripio /
op ab et sub et rapio / b in r et a
in i mutata Abrogo id est quod
destruo / op ab et rogo Abdo id
est quod abscondo / op ab et do das Obdo ex ob
Subdolus / op sub et dolus / et e et do.
mobile valet non id est quod perfidus /
quod est quasi op per et fidis / sed per
ponitur ab negatiue / sed de propositione
indeclinabilibus Obloqui est
contra loqui / op ob et loquor Ab
luo op ab et luo Obnitor vel
subnitor / ab ob vel sub et nitor //
Cogo cogis coegi unde coactus
ta tum / op co et ago Bacca
est fructus lauri Bucca oris est
Soccus est calciamentum quo ut
ebantur quidam poete Etquis
ab et et quis / et dicitur etquis
quasi etiam quis / et est ethimologia A
badir penultima correpta / non est la
pidis / quem secundum fabulas transglu
tivit Saturnus Abdo dis / op ab
et do. das / mutata coniugatione Red
do / op re et do das / interposita d /
causa euphonie / et ut differentia sit inter
hanc compositam hoc verbum reddo reddis ˄ et redeo
quod componitur op re et eo is. interposita
d Bicingus dicitur quasi bis igni
tus / sed ethimologia est non composita Ac
cumbo op ab et cubo cubas / mu
tata coniugatione Aggero / op ad et
gero Applico op ad et plico pli
cas mutata d in p Appello lis.

apuli apulsum· componitur ad et pello lis A
ttingo componitur ad et tango/ mutata a in
i. et a in i. Affecto/ vnde affectus componitur ad
et facto facis. Assiduus .a. um. proprie reus qui
assidet/ derivatur ab assideo des/ quia
componitur ad et sedeo sedes/ Se.
ne producte ponitur assiduus/ tamen
simplex est/ et derivatur ab asse/ quod
declinatur as assis/ et dicitur quod idem est
quod obulus/ sed sine dubio nomine
est cuiusdam ponderis Assisto componitur
ad et sisto/ d in s mutata/ Et vide
quod sisto quandoque ponitur absolute vt
non exigat obliquum/ et tunc assistit pro
totum illud/ quod est stari tamen quandoque
ponitur transitive/ vt exigat ac
cusativum/ et tunc assistit pro illud
quod est statuit vnde dicitur Diste
dum Diffundo componitur de et fundo
dis/ mutata s in f Angelos grece,
quod latini dicunt angelus/ in terre
cuiusque Appocopa abscisio in fine
vt cum dicitur/ sat. pro satis Ulcus
vlceris est habundantia humorum
quorundam capitibus puerorum solent in nas
ci ad modum apostematis/ volu
cem quod in facit/ vlcus quod pre nascitur
Solidum nomen est ponderis
Impero vnde imperium/ componitur in
et paro paras Hamon nomen est i
uis et in interpretatur harenosus/ ham
mona enim grece/ latine arena
dicitur Continuus videtur derivatu
esse a contineo continuis/ cum ponitur
componitur con/ et caro caruis Mantica
quasi carens manu/ sed ethymo
magis est quam compositio Conduco
componitur con et duco/ Et vide quod ille lo
cat qui precium accipit/ Ille vero
conducit/ qui precium dat Confi
teor vnde confessus/ componitur con et fateor
or Congius mensura est/ sex
modiorum habens/ vnde congiaria dicuntur
regum beneficia Coitus componitur con
et eo ivi Corrigo componitur con et rego Ir
rigo componitur in et rigo gas/ vnde irri
guus Consero. ris/ vnde conseris
componitur con et sero seris Imbuo componitur
in et vo. vis/ quod non est in vsu sed
eius derivata inveniuntur vua vui
dus Compitum nomen est. derivat
tum a competo tis/ sed est compositum
a con et puteus. quod est via/ et dicitur
compitum/ vbi multe vie conveniunt
Immunis componitur componitur in et reos
quod est munimen. quod est offi
cium munus vnde dicitur/ quasi
sine munere/ et est officio de
ilibet Communis quasi est a
con et munus Apparco/ componitur ad
et parco/ mutata d in p Ypocras
an nomen est proprium loci Cor
sicam nomen est. proprium civitatis
quidam tamen volunt/ quod sit nomen
morbi/ qui est imperator/ et sit
grecum componitur cordis et fine/ sed hoc invenitur
quod inveniuntur Margo dicitur
extremitas littere maris/ et videtur esse grecum
ab eo quod est mare/ et ago gis.
et quia vas et ponitur pro limbo/
Interlunium vnde in littera
. ta. tu. cor penultima/ componitur
componitur inter et luno lunis Interlunium
inter abicit a luna/ et dicitur
ita spatium/ quod est inter crementum
lune et defectum Perses proprium
nomen est regis persarum Intel
ligo dicitur quasi inter tus lego/
et inde videtur esse grecum Pellicio.
. licis. cor penultima/ componitur per et licio. cis.
quod non est in vsu/ vnde tamen in
veniuntur hic liciorum/ et est pel
licio id quod efficio decipio/ vnde
pellax i deceptor Sinopphia
interpretatur compositio/ et est grecum
a sin quod est con/ et ephos quod est
sopedo Lena leene femina
est/ et est ab eo. quod est leno. le
nis Laterna dicitur alatendo/
eo quod in ea lateat candela Li
nsius dicitur/ quasi lucem ta
rens/ sed magis est ethimologia quam
compositio Cassis idis/ idem est
quod galea/ tamen et dicta est/ quia
cassis de lamina ferrea/ galea vero
de corio galerum enim in interpre
tatione corium ... assis sicut quidam/
proprium nomen est Cosmos in inter
pretatione mundus/ vnde cosmographia
i. mundi descriptio Disticos componitur
dis et quatio Displiceo componitur
dis et placeo Distinctio componitur dis
et tineo nas Absterreo/ componitur abs.
et terreo terres Absporto/ componitur abs.
et porto. tas Absportare enim est

no

op tria ptãe Cotta ꝑ'ty nomẽ ẽ
Athicus id est q athenienses
Aquareo ab aqua 7 curro Appel
lo ab ap 7 pello Acquiro ex ap
7 quero Apposito ab ap 7 sito
plop dicit quasi est lese 7 h
ab ap 7 lego Amineo ab est
maneo Emine namqz est quasi
supmanere Eveheire ẽ ꝗ est
veheire 7 est q̃ abe euchs
his Gaza pon̄t pappris ꝗ ga
zophilacium q pt op gaza 7 phi
lasse id est sinuẽ Melanzephos
mpreta nig' tenebre Me
lan ẽ nigrũ dict' vn mela
colia quasi nigra colera Ario
barzanes nomẽ est indet A
uraflecto vn ceaflep op cu
7 flecto Dedicauim q positom
bz 7 ethice do quantũ ad orthogr
phiã ptinet satꝭ dictũ est
Sz nemo lectoꝝ ne ꝛ aliquo
Zbet Cur ꝗ vel fere al ple
rũqz ponat vbiqz ꝑ' ꝗ in ead
orthog' dũ eundũ ẽ dicat
itaqz i plogo suo Herodianus
c Apolonius op ꝑgauit dz vicia
antiquoꝝ Sz fere dicat ꝑ il
la Herodianũ siduis quia duos
toritez opposita debe̅ tuisse ad
sequẽtez sillabã vt in thomatis
7 in scõ ꝑ pot' dequo ꝑ'ꝗ ea
rephendit Nõ eñ ve̅a fr
ꝑ leuru huada usq ẽ 7 gt fiẽ
Herodianus putat Addit etiã
ꝑ'ꝗ in eod plogo 7 omnẽ fẽ
colligit in hoc ope q i dozo
tontrãꝭ i venerat fẽ dixit
quia no colligit nisi quene
cessaia cognouit q no ait
antiquos pleꝝqz i ceratis
thabulis scribe solitos pleꝝqz
dixit quia no semp scribebat ne
q semp in tabulis Dicit etiam
q vbi hodie scribimus f scribebat
antiqui scribe ph Ita sꝗ q ph
enim semp ponũ habebat que
no ꝗ f fere dicit qz ph ma
gis ꝑssis labijs pnunctatur ꝗ a
ꝑt Illud qz ait q tu fere in
t est in t volens zq pluctos
gũtum i t alas t corpa fere

dicit quia corpa putẽ esse ꝑrett
animas touttes no sine vocalibz
no vel fere ld quia alteꝝ illoꝝ
est torle alteꝝ no hoꝝ no vtꝝ
qz in torpale addit est q h ple
rũqz h̄ẽng psimplici consuete
pleꝝqz dt qz quidã putãt eũ qnqz
pduplici haui sicut supius de
monstratũ ẽ Item dicit q pleqz
in tetonibus sunt quasi omniũ
generꝭ valet pleqz dt ꝑ rep
tus ad placitũ vt pchdolor et
hui' alie Ait etiã q voles
omnes que corre sut in puti pleꝝ
qz pducte sunt in pito pleꝝqz
ꝑ libro quod vbiqz construit' corn'
Illud quoqz vitiũ est q v 7 o po
site in ꝑ ꝗ sillabis manet i mu
biles tpe in quibusdã q dictat
ꝑt pono posui p ma eñ silla
producta est in puti ꝗ in pito cor
repta dicit etiã q o posita an
te mutã pleꝝqz amittit vim suã pleꝝqz
sicut ibi Sepe stillant ocelli dt qz no
addit quod in omnibus litteris nqz amittit
pene sunt mutiones no sola
ꝑ casus ꝗ est ꝑt tpa pene dt
ꝑ ea que no mutant' Illud qz
addit q pleaqz nomina que cu
vbis sine ꝑ' ꝗ o ponit' al ut
al qu op tertia sillabã mutat
in o cor' ta pleꝝqz dicit ꝑ an
teps c metepos 7 cetta hui'
Addit quoqz q pleaqz nomina
apud grecos etiam i os ti mãt
ꝗ ituunt o in v apud nos vt
tyros tirius pleaqz dt ꝑpter
meleagros 7 allexandros Non
eñ nunqz o in v ꝗ ine dicit
eñ meleager allexander Illud
quoqz addit q v pleꝝqz amitt'
vim liere ꝑt q 7 aliã vocalem
vt sanguis pleꝝqz dt ꝑ op i
guis i arguis que i hijs no a
mittit vim lie dicit etiã q q
tuisit in n 7 maxime ꝗ ul t d
ad q sequitur maxime dicit
ꝑ aufractꝭ vbi m tuisit in n se
quẽte f adiungit q d finalis
dnũs fere sub traxit' i metro
pleꝝqz ꝗ sequẽs diẽ ab oli i cat

Marginalia (left): ꝑ hec ... tẽr qz sen te noy

Marginalia (right): ꝗ no de o

ꝗ b' 9 a Allex' x a Simplitum nor' ꝗ

ꝗ h' Allex de o

fere dicit / pro milium / quod non subtrahit /
dicens in figura fere tamen milia /
millium octo / circa ultima m / exemplum
dictionis que est milium / non subtra
hit hic / Et Rufinus ait / quod in grecis
nominibus / ab ul et cs tendentibus /
B. plerumque tollitur / sed apud latinos non /
plerumque dicit / propter Andreas et Lucas In
his enim habemus nos b. et greci / Dicit
etiam / quod nos plerumque minime ei i e
longa / plerumque quam quamquam mutamus
in i longam / greci namque dicunt ney
lus et nos Nilus Addit quoque / quod mu
te cum ... semivocalibus ... sequentibus po
nuntur Pene dicit / propter f / que non po
ad n / vel q. Iterum dicit / quod Sillabe
ex pluribus litteris constant / pene in una
biles sunt / pene dicit / quia subd
que numerorum non admittit / sed propter in
unam multitudine nobis est incognitus
Addit quoque / quod b. c sequente
solet plerumque in eam mutari / plerumque
dicit / propter Subcinericius quod non
mutat b in c / Illud quoque addit /
quod in plerisque compositis di ante s
desinit in s / quod sequens incipit a d /
ut addo Plerisque dicit / propter adest
et adoro et adicio et huiusmodi Ait quoque /
quod n. mutatur in r. pene ubicumque
posita componitur cum dictione incipiente
ab r / pene dicit / propter corrigo
gis. et propter courigo gas. et propter con
ticeo / in quibus non mutatur in r / et de
his que ad orthographia pertinet
breviorem dixisse sufficiat / litera

Dictio est pars minima orationis constructe .i. in ordinem composite Pars autem quantum ad totum intelligendum pertinet. .i. ad totius sensus intellectum hec autem dictio est / ne quis eo nomine vires in duas partes divi de hoc est in vi. et res / vel quedam huiusmodi non enim ad totum intelligendum hec fit divisio Differt autem dictio a sillaba et non solum quod sillaba pars est dictionis sed etiam quod dictio ... / hoc est in se aliquid habet sillaba autem non sed ... aliquid sit. per se prolata / Ergo ... sillabe dictionis / possunt quoddam ... esse et sillabe / non tamen sincere / quod

Marginal notes (left column): .i. pene; dictionis gite .. q ordo .. compo .. una ... ibus . partis; l nomino

Below column: ·Reddit tamen ·d·

Hoc est per se aliquid significare vel ut per se aliquid significet

nec quod sillaba per se potest aliquid
significare / Hoc enim proprium est dictionum
Unde si dicatur a. per se / sed esse
sillabam / ut tamen tempora eius / ut
tenorem / ut spiritum / ut sic eam cog
nosco / donec cognovero dictionem
in qua ponitur Nam in ara
dictionem a penultima producitur et cum
flectitur in ultima dicit sed aspiratione /
Cum autem sit stabulum porcorum
eadem a sillaba penultima producitur et cor
ripitur / et sine aspiratione / Videtur
ergo per se ipsam sillabam deficere pro
dictionum / ut aliter posse ex
amussim certari nisi posita sit
in dictione Dummodo qua littera ...

Postquam egit prius de duabus
primis partibus artis grammatice
i. de littera et sillaba / tertio loco
de tertia parte hoc est de dictione
agit / et merito post sillabam quia
posterior est illa / cum ex sillabis
dictio constet Tractat autem
hoc ordine / primo describit dictio
nem / deinde dividit partes orationis
quasi per .viii. numerorum ostenden
do / postea vero unam quamque partem
.viii. describit / Eminet autem et
evidentia ubique partium / et illa ex
equitur usque in fine Adultimum
non ordinat que dicto eius d..
... habeat quinque / et quod ad faci
endam perfectam constructionem / quod
est de ordine. ut nobis videtur
certa de / quod loco suo demonstrabitur

Dictio ergo est pars minima orationis
constructe in ordine / pars
orationis dicitur / quia voce et sensu
constituit orationem / hoc enim ...
...nentur littere et sillabe / quorum
nullum orationem constituit simili
voce / unde quantum ad vocem pertinet /
littere et sillabe partes sunt vocis to
tius. que est. homo et cetera / Sed
quia quamquam una oratio pars est
alterius orationis / addit. ad eius
dictam. addit / minima pars Nul
la enim vox sensum / est minor
dictione Sed dicto minor est o
ratione / Cum non una dictio
sola quamque dicatur oratio hoc hec
... pars et dictio et non est.
.i. Ne dictio talis pars o. videatur esse
Addit constructe. Cum autem una dictio
sola quamquam dicitur oratio. hoc hem ... est.

Marginal notes (right column): l ... ; ... ead a. ... e ppo. ... 2 pdu... sine aspiratione est; .i. cum certitudine; dictionis; ... d. om

summu bonu in vita / et videat quid honestas. bona ordine videt / extrahant dictionē que est honestas. appellauit ordinē / eo quod sensu ordinis in ea intelligimus / et quia quedā viciosa ordo constructionis / ideo addit in ordine. per quod remouent viciose ordines / opposito. Cumque est pars partis / est pars totius. sed sillaba est pars dictionis / et dictio est pars ordinis / ergo sillaba est pars ordinis / Quod non sequitur / quia pars ordinis non dicitur / nisi quod voce et sensu constituit ordinem Sed neque illa regula cogit nos ad hoc / sed potius tota vis illacionis facienda est in relacione partis et totius / et sillaba est pars dictionis / et hec ordinis / unde non inde sequitur quod sit pars ordinis / sed huius totius quod est ordo / neque tamen ordinis / quia sed mediata vero que est pars ordinis. sicut videtur / quod sillaba esset pars ordinis voce et sensu / ut dictum est Potest tamen concedi / quod sit pars ordinis. sed non partis. unius secunda pars dicitur / i. pars partis. Illud quoque videndum est / quod antiqui duplex de ordine / quod vocis alia dicitur ordo. per sensum et non per quantitate ut lego et plica Alia non dicitur ordo. per sensum et quantitate / ut ea que constant ex dictionibus sunt metra que huius est / hoc est et huius dicitur ordo constructa Illud quoque dependit / quod non quelibet dictionum coniunctio. potest dici ordo. sed tamen que aliquā in sentenciā redigit coniunctionem sit / quemadmodum in domo. lignum sit dictionum coniunctio / quia tamen illa nulla in sentenciam sit / ideo non est ordo Sed homo albus / quamuis sit ordo in perfecta / quia tamen sit quedam attractio et sibi coniunctio / ideo debet appellari ordo / dependit itaque quod per sensum plerumque dicitur vox quedam ordo / sed per sola quantitate nulla vox ordo dicitur Illud quoque stude / quod quamuis causa i. rectionis dictionum esset / ut habet hoc quoque

alter supra voluntate / alteri manifestatz / prius non tamen cumque per partes ordinis in rectionis usque ad attentum certatum et de singulis doctrinis Et unde quid sicut hoc amussim / quod prius ponit in eodem certatu Amussim ipse dicitur plumbatum / quod Cementarij gerunt assitsum usque deorsum / ad perpendam equalitate / unde vel plumbatum appellatur ab hoc nomine perpendiculum. appendendo dictum est / et est compositum amussis. ex a et musso / quod est dubito / unde dicitur amussis / eo quod cementariis reddit certum / et ex compositis ad unum ex amussim / i. vel de sine dubitacione / quia aut preposito mutat sensum / aut complet / et minuit / mutat ut impius / complet ut perfecto / minuit ut subtristis. i. parum tristis / Et ex hoc habet littera Incipit metricus sua met. Metricus

Constitue mea sciet dicto pars est
Constituta sciet dicto / et congruus ordo
Composita reddit / pars. quam meaz voto pars
Pars et totius / sed non pars partis habenda
Dictio tamen est / et sillaba dicto / sicut
Littera sillaba fit / sed per se sillaba sumpta
Nil signat / signat si dicto fiat / vt. i. vade Littera

Oracio est ordinatio dictionum congrua sententiam perfectam demonstrans / Est autem hec diffinicio oratoris. que est generalis. id est que in species siue in partes diuiditur. Nam ordo dicitur etiam liber rethoricus Metricus vna quaeque dictio. hoc se per nomine nuncupatur / tunc plena claudit sententiam / vt vā impatiā et cusinā. que sepe vna dictione complentur. vt si dicam. quid est summum bonum in vita / et videat quod honestas / dico. bona ordine videt

Super qua littera Commentum.

Post hec quia describendo dictione perfecte fecit de ordine / ne in notitia requisitus videretur de ipse / ostendit quid sit ordo / dicit itaque quia ordo est congrua dictionum ordinatio / perfectam sententiam de

monstrans. Et dicunt plures quod oratio hic
districte accipitur scilicet pro oratione perfecta
secundum quod ita est descripta Oratio
est dictionum ordinatio i. constans ex
dictionibus ordinatis per quod reducitur
libro et syllabe Sed quia hoc totum secundum
vocem describit addit demonstrans sententiam
Et quia hec tamen sed imperfecta oratio adiungit
congruam et perfectam i. perfectum sensum intel
lectum vel fortasse perficit quod dicit
congrua remota viciosa constructione
Quidam ergo hanc sententiam sunt intelligentes quod ait post. hanc diffinitionem orationis generalem hoc est perfecta quod dividitur admodum generis additam scilicet in perfecte orationibus que perfectas non inveniuntur dividi. Sunt tamen qui dicunt quod post describit generalem ordinem ut descriptio conveniat tam in perfecte quam perfecte orationi. Horum autem expositio differt a precedenti in hoc quod ait monstrans sententiam congruam et perfectam i. aliquorum in herentia seu coniunctionem quod habet orationi imperfecte secundum quod sic exponens. Quod ait hanc diffinitionem esse generalis orationis i. generis huius quod est oratio. Et videtur quod iste voces in domo et homo sint inter dictionem et orationem cum sint plures quia maiores sunt oratione maiores dictione. Et hac littera metrum.

Est oratio quam plures dictio formant
Dividitur ipsa illa perfecta simpliciter
Imperfecta dat sententiam congruam plenam
Primam. Sed absque reliqui perfecte sensus
Intellectus tamen est oratio dictio sola quoque
Cum plena perhibet sententiam significatam
Sic vox mandatum perfert. lege. sicque rogati
Cernitur tamen omni. tu dices dicis. etcetera. effer

Partes orationis sunt secundum dyalecticos due. idest nomen et verbum. Quod hec sola ex se coniuncte plenam faciunt orationem. Alias autem partes orationis Simkathegoremata hoc est consignificantia appellabant. Sed Stoyci vero quinque sunt eius partes nomen appellatio. verbum. pronomen sive articulus. coniunctio. Nam participium connumerantes verbo participiale verbum vocabant vel casuale. Nec non etiam adverbia nominibus vel verbis connumerabant. et quasi adiectiva verborum ea nominabant. Articulis autem pronomina coniungentes finitos ea articulos appellabant. Ipsos autem articulos quibus nos caremus infinitos articulos dicebant. Vel ut alii dicunt articulos coniungebant pronominibus. et articularia eos pronomina vocabant. In quo illos adhuc sequimur latini. quamvis integros in nostra non inveniemus articulos lingua. Nam cum dicimus idem Oritotes non sola articulum posuimus. sed etiam pronomen in eadem dictione pronunciamus significantem. Dicit quod Octic articulus subintellectus inter una cum pronomine secundum quosdam infinito. sive magis nomine. ut Apollonius credit finissima ratione. Postea quoque coniunctioni copulantes. Postea vero quintam vocabat. Alii autem nomen dicebant esse partes orationis appellationem addentes separatim a nominibus. Alii etiam infinita verba sextum partem ponentes. Alii vero qui pronomina que non possunt adiungi articulis per se numerabant. hiis alii etiam addebant vocabulum et interiectionem apud grecos. quam nos adhuc servamus. Apud latinos articulum addebant. que vero nos vero per se apud eos non est vel. supradictis ut supra docuimus. Comentum

Post hanc expositam orationis descriptionem redit per additionem. Et quia prius intendit. Sed quia de numero partium orationis erat dissensio. ponit diversas diversorum sententias. Deinde sententiam. et eam communibus confirmat Ad cuius rei evidentiam primo quid sit pars orationis. Dicendum est. Pars orationis ut ipse dicit in tractatu ... est vox

in dictionibus affirmatum mentis conceptum. Sed
ante quam describendo oportet ponamus
diversitates de parte orationis, diversorum suas
ponere dignum duximus. Dicunt
quidam pluralistae quod nulla dictio est
pars orationis sed plurium dictionum in simul
collectio. Hanc non sic describunt: pars
orationis est collectio dictionum in eadem
diffinitione et eisdem accidentibus convenie-
ntium, ut oratio nominum, quia nomina de
speciebus et accidentibus conveniunt quia
et casum et certam significationem et sic omnium no-
minum simul collectio est illa pars orationis
nomen. Contra sit quod nulla nomen
est illa pars, sed simul hec nec illa non est
illa pars orationis descripta. Contra quod
tunc videtur esse superfluum, cum descriptio dictionum
hoc modo: dictio est pars orationis
etc. Etiam quod dictionem dicit esse
partem orationis, quod superior sententia non
habet. Sed qui tenet eam
solvit hoc, dicentes illud dic-
tum esse de parte in textu. Cum
enim dicit Priscianus quod dictio est pars
orationis in textu intelligitur non quod
aliqua dictio sit per se pars orationis
nomen vel verbum. Sed quia tunc videtur
esse Priscianus plane contra dicere, quod pars
orationis est vox indicans affirmatum mentis
conceptum. Si enim est hec descriptio
essentialis et sufficiens, ergo quia hec est
vox talis, et ipsa est pars orationis
aliqua vel sicut pars nomen vel
sicut pars verbum vel alia. Propter hoc sol-
vunt dicentes quod vox dicitur ibi
quasi vocum collectio. Alii vero
aliter sentiunt de partibus orationis
dicentes eam quod hic species pars o-
rationis est additio (?) et collec-
tio vocum praedicta. Cum ergo dicit
Priscianus in textu praedicto quod pars orationis
est vox indicans mentis concep-
tum, ibi partes orationis appellat
dictiones. Hic vero ubi ordinat nu-
merum partium orationis, ut per eam de numero,
appellat partes orationis praedictas
vocum collectiones. Et ibi simul eas
pars orationis est nomen collectum.
Nos vero distinguimus quod omnis dictio
est pars orationis, sed ita quod hec nomen
sit pars orationis et completum.

Quod autem sit nomen completum et quod
in hoc est nomen completum, vocum
collectio superius. Contra de libro ageretur
dictum est. Contra quia singularis pluralis
tum numeri ... ita quod vniuscuiusque illorum
ipse nominibus sit. Hec igitur sunt pars orationis
nomen completum est, quod hoc nomen
homo est, sicut pars orationis id est nomen,
et hoc in partes vel magis, est sicut e-
adem pars orationis id est nomen. Et sic unum
quodque nomen ipse acceptum dicitur pars ve-
raciter hec eadem pars id est nomen. Contra quia
omnia nomina simul accepta sunt
hec pars orationis nomen. Sed dicitur quod
dictiones sunt infinite, sed una quae-
que dictio est pars orationis, ergo infini-
te sunt partes orationis. Quod non ponit ve-
rum, nullae infinite dictiones
sunt partes et sunt una et eadem pars
orationis. Contra sed quod una quaeque il-
larum ipse accepta est illa pars.
Quas quando omnia nomina di-
cuntur esse una et eadem pars orationis,
contra quod unum quodque illorum est illa pars
orationis. Contra idem sit quod hec pars ora-
tionis distinguebatur ab aliis per suum
modum significandi, sed eius proprius modus
qui est significare substantiam cum qualitate
facit quod nomen sit et dicatur una
pars orationis, ergo ex illo modo significandi
sicut Paulo (?) pro latinis de mostr-
abatur (?) hoc nomen esse una pars orationis. Omnia
vero nomina habent illum modum signi-
ficandi ita quod unum quodque illorum acceptum
ipse et in est unum quodque nomen est
illa pars orationis. Et tunc nomen
appellativum et proprium nomen est eadem pars
orationis, non solum proprium est appellativum. Nec
... proprium et appellativum nomen sunt
... sunt eadem pars orationis.
Esse vero eandem partem orationis
non est idem esse, sed possunt habere
eundem modum significandi. Sed hoc ergo ex-
ponenda est descriptio illa. Pars
orationis est vox indicans mentis
conceptum, id est vox recepta ad significandum ali-
quid vel consignificandum. Et ut ea quae
ad diversitates declarandas partium suas pertinent
ex praedictis. Quae partes oratio-
nis tunc sunt secundum dyalecticos, nomen et verbum

Et dicunt unumquodque illorum vocabulum acceptum per se posse dici illa eadem pars. Vide ergo / quod appellativum nomen est hic pars orationis nomen. Plures tamen dyalectici ita large accipiunt nomen / ut pronomen et adverbia contineat. Verbum vero sic large accipiunt / ut contineat participium et id dicto dicit per hoc. Sola nomina et verba secundum dyalecticos sunt / alias autem ut prepositiones. coniunctiones. interiectiones sunt / quia per se posite nullum intellectum faciunt / sed aliis adiuncte / has ergo non dicunt dyaletici partes orationis esse / sed colligamenta partium / eo quod coniungunt dictiones inter se. Nobis tamen videtur melius posse se dici / quia dyalectici semper absoluta ponunt particularia in arte loyca / Cum ergo dicunt tantum duas esse partes orationis. scilicet nomen et verbum / tunc absolute accipitur pars orationis. Ille vero dicuntur absolute esse partes orationis / que primo loco reperte sunt / ut ex eis fiat oratio. Et que per se orationem complent. Ita et cetere reperte sunt propter eas / tamquam constat esse nomen et verbum. Cetere vero / ut pronomen. adverbium. coniunctio. et prepositio / partes dicuntur esse orationis / sed non absolute. Non enim per se complent orationem. Neque propter se reperte sunt / sed propter nomen et verbum. Cum tamen in contextu orationis ponuntur / et aliquid significant / vel consignificant iste partes orationis dicuntur esse / sed non absolute / sicut dictum est.

¶ Dicimus ergo / quod tamen due partes orationis sunt / scilicet nomen et verbum / si hoc absolute dicatur. Concedimus tamen / quod octo sunt partes orationis / sicut grammatici / non tamen ita per se / Si simpliciter concedatur / quod non sunt nisi due partes orationis / ergo propositio est in et vera. Non sequitur / hoc autem ideo / quod in prima propositione / pars orationis absolute accipitur / ut expositum est. In assumptione vero accipitur pars orationis absolute non / Ideoque non provenit conclusio. Et vide quod propterea dicit / quod alias partes [appellant et a verbo] Sincathegorebmata hoc est consignificantia / et est contra nos quod sunt /

quod est id apud grecos / quod sunt apud nos / et kathegorema. quod predicatum interpretatur / vel consignificatio. Addidit preterea postea / quod secundum Stoicos quinque sunt partes orationis. Nomen. Appellatio. verbum. pronomen sive articulus / coniunctio / Dicit ergo / quod nomen appellabant solummodo proprium nomen / et hoc dicebant esse unam partem orationis. Appellativum vero nomen. quod dixerunt esse appellationem / dicebant esse aliam partem orationis / Participium namque dicebant contineri sub verbo / et eandem partem esse appellantes illud verbum participiale vel casuale. Articulum quoque et pronomen eandem partem esse dicebant. Sed quia illam partem appellabant articulum / et que vere sunt pronomina finitos articulos dicebant / eo quod demonstratione vel relatione finite sunt / qui vere sunt articuli. Post eos dicebant articulos infinitos / eo quod non sunt demonstrative / sed infinitam quodammodo faciunt relationem / quod paulo post dicemus de articulo latinis tractabimus. Fuerunt tamen quidam illorum qui illam partem diceret esse pronomen. Illos vero qui vere articuli sunt / apud eos articularia pronomina vocates / Prepositiones quoque ponebant sub coniunctione / dicentes eandem esse partem orationis / ita scilicet quod prepositionem dicebant coniunctionem prepositam. Sed quia postea mentionem facit hic de articulo ut ostendat / quod ea que apud nos videntur esse articularia / nullo pretium sunt articuli. Ideo dicendum est nobis / quid sit articulus / et quare sic dicatur. Sciendum quare quidam articuli prepositivi dicantur / et quidam subiunctivi / Adverbium / que dictiones videntur esse articuli apud

Quod articulus relatiue ponitur in constructione numquam demonstratiue.

nos / et quare non sint articuli. Arti-
culus quod apud grecos est prepositiuus
qui specialem notitiam suppositi demon-
strat / id est que constat / cognoscit precessit
sermo uel cognitio. Nichil enim
apud grecos fit articulus / si spe-
cialem relationem constat. Omnis enim
articulus apud grecos relatiuus
est. Semper enim in constructione re-
latiue ponitur articulus. Articu-
lus autem sumitur ab articulas.
quod est diminutiuum ab arto artas.
Articulare uero id est quod copulare.
Unde dicitur articulus / eo quod refertur / et per
relationem precedenti dictioni quo-
dammodo copulatur / ymo et ordinem
copulat cum prelatione / Dicuntur
etiam plures / quod articuli dicuntur
minimi artus in corpore corporis
Ideo per similitudinem quandam apud
grecos dicitur propositiuus articulus / quod
minima est omnium aliarum partium / uel
quia pauci sunt apud grecos
articuli / uel quod indeclinabiles sunt / et ex
paucis litteris constant / O namque et
os sunt articuli / ut quod ad articulos
[illegible] pertinet / et in corpore qua
sunt. Articuli vero alii sunt prepositi-
tiui / alii subiunctiui / Cum autem
omnis articulus sit relatiuus / quidam
tamen articuli ex officio quodam dicuntur
prepositiui / eo quod sibi in declinatione
preponuntur nominibus / adiecta ea-
dem genera et casus / sicut hic et haec apud
nos. Neque ibi faciunt relationem /
sed solam generum et casuum demonstrationem /
licet id articuli in constructione relatiue
ponantur / Subiunctiui uero apud gre-
cos dicuntur articuli / qui semper sunt re-
latiui / id est quia semper subiunctiue rela-
tionem retinent / Et sic o quidem pro-
sitiuus articulus est / os uero subiunctiuus /
Uel aliter / id est quidam articuli prepositi-
uum / quidam omnis articulus / eo quod re-
latiuus est semper subiunctiue ponatur /
Item quidam articulus est / qui primam facit
relationem et specialem cognitionem / ut o. Alius
uero / qui facit secundam relationem et cog-
nitionem. Sic enim apud nos dicitur
Virgilius scripsit bucolica / et ipse ge-
orgica id est eneida. Os facit

[illegible]

secundam relationem / id est specialem / Ita quod et cognitionem
dicitur / Virgilius scripsit bucolica / o. Virgilius
georgica / os Virgilius eneida / Ita
ut o. primam relationem / os specialem facit /
Ergo quod articulus prime relationis / preponitur
articulo in constructione relationis. Unde ap-
pellatur prepositiuus articulus. Secundus uero pro-
pterea subiungitur / subiunctiuus appellatur /
Est ergo o. prepositiuus articulus / neque tamen est
propositiua dictio / ymo subiunctiua quando
refertur. Sed dicitur prepositiuus articulus / quia
alteri articulo / cum preponitur / sicut sub-
iunctiuus respectu alterius illius se-
cundi subiungitur / Cum uero hic et haec
et hoc preponuntur in declinatione adiectiue
eadem genera et casus / sic quidam
articuli apud grecos Unde uidentur
esse articuli / sed non sunt. Omnis enim articulus
relatiue ponitur in constructione / et nunc
quasi demonstratiue / Hic uero et haec et
hoc demonstratiue semper construuntur vel iungitur
et nunquam relatiue / preter ea. Articulus
specialem relationem constat / hic uero et haec
et hoc in constructione posita / specialem sunt /
Non ergo sunt articuli sed pronomina. Sed
quia in declinatione articuli officium
obtinent / in arte pronomina dicuntur /
Quod autem articulus facile possit uideri /
quam sit ualde quod olitos apud grecos / Quomodo quis constat articulus
quod componitur cum prepositiuo articulo et aliter
tos pronomen / quare ergo olitos in constructione
quia ponitur ipsa in constructione / posset quis fa-
cile uideri articulus prepositiuus / prepositiuum
tamen relatiue ponitur. sicut ipse articulus /
Sed quia non solum pro articulo ponitur /
sed ex composito ex articulo et pronomine
tamen et quia specialem facit / quod articulus
o. facere non potest / idcirco non est articulus / Item quod est articulus
Id quoque ualde coniunctum / ostes. quare ostis
quod ex nomine infinito tis et sub- tis
iunctiuo articulo os / Uerum ex ipsa in
constructione id articulus uidetur esse / preterea id est preterea
cum ponitur relatiue / Sed quia ... non
quoque pro articulo subiunctiuo ponitur
sed ex composito est et nomine infinito
tis / ideo non est articulus / preterea tamen
specialem facit in constructione / quod articulus non facit /
et de articulis dictum est hucusque
Ut ante uaticinatus predicat / quidam
dicunt viii partes orationis esse separandas

Quare hic et haec non sunt articuli

Quantus et qualis talis tantus non sunt pronomina

Appellationem, id est nomen appellativum, a nomine, quod dicebant esse tantum proprium, ut proprium nomen unam partem orationis esse dicerent, appellativum aliam; reliquas septem verbum, pronomen, articulum, adverbium, coniunctionem, praepositionem, interiectionem quoque connumerabant inter partes. Alii quoque Stoyci dicebant decem esse partes orationis, verbum sed infinitum unam partem esse dicentes, cetera vero aliam, ut ita tria essent: proprium nomen et appellativum, verbum quoque finitum, verbum infinitum, participium, pronomen, articulum, adverbia, coniunctionem, praepositionem. Alii quoque dixerunt partes orationis esse XI, de pronomine quod semper possunt duas faciebant. Unam enim partem dicebant esse pronomina, que articulis coniungi non possunt, ut hic, iste et hoc. Cetera vero pronomina aliam partem esse dicebant. Alii vero fecerunt XII, de nomine de quo supra duas partes orationis fecerunt. Ceteri tres facientes dicebant eum quod proprium nomen esset una pars orationis, appellativum nomen corporale alia, nomen incorporale, hoc est res incorporeas, quod appellabant vocabulum, tertia. Alii quoque plures dixerunt partes orationis esse pluribus aliarum, quas distinxerunt, addentes interiectionem, quam unam partem per se, quam Stoyci sub adverbio posuerunt, et tot quot decimus ... fuerunt sive sequitur ...

Igitur non aliter possunt discerni a se partes orationis nisi unamquamque proprietates singularum attendamus. Proprium est nominis substantiam et qualitatem significare. Hoc habet et appellatio et vocabulum; ergo tria una pars est orationis. Proprium est verbi actionem sive passionem sive utrumque cum modis et formis et temporibus sine casu significare. Hoc habent et infinita, quare non sunt separanda a verbis. Participium autem separat a verbis, quia et casus habet, quibus caret verbum. Proprium est pronominis pro aliquo nomine proprio poni et certas significare personas. Ergo quis et qui

Et quia ad similitudinem nominum non modos habet, quos continet verbum.

et qualis talis tantus quantus et similia, que sunt infinita sive interrogativa vel relativa vel redditiva, magis nomina sunt appellanda quam pronomina; neque enim loco propriorum nominum posita, neque certas significant personas. Sed et substantiam quamvis infinitam et qualitatem quamvis generalem, quod est omnium nominum, significant. Non sunt igitur dicenda, quamvis declinatione pronominum quedam ex eis non egent ... sed in vis et speciebus, unusquisque contemplanda est. Indifferenter enim multa et nomina non pronominum et pronomina non nominum inveniuntur declinata, quod eum stultum est, quia omnia quibus stant nomina dicere unus aut unius et similia, propter declinationem pronominis appellare. Nam si declinatio facit indicium, qualis sit dictio, debebat omnia possessiva pronomina, que nominum declinationem sequuntur, et specialiter in his nominibus computari, quod omnino caret ratione. Ergo non declinatio sed proprietas est excutienda significationis. Ut si quaerat aliquis, quare ... Dicit ergo primum, quod proprium est nominis sive substantiam et qualitatem. Merito autem incohat a nomine, quia ipsum tractatus ... nata est cuius, eo quod substantia sit. Sed nos ergo primo que sit causa inventionis nominum demonstrabimus, deinde quid sit, quod ait, substantiam et qualitatem sive accidentia, quod nomina ... habeant nominare. Causa inventionis hec est: In omni perfecta oratione dicitur aliquid de aliquo. Fuit ergo repertum nomen ad distinguendum de quo est sermo, verbum vero ad distinguendum de eo quod dicitur.

q· qua per cor[?]

p̄ onomastikē

q̄ pro alia parte

qua de causa

partes ordinis faciebant duas

tale nomen

ordinis

Diffinitio nominis

Proprium vocabulum inter nomen et appellationem

Diffinitio verbi

Diffinitio pronominis

Huius diffinitionis

Et quod appellant

Litera

i· nomen appellativum et proprium

finis talium pronominum sed etiam ordinum

i· alii

i· quandoque

et unum

i· attendendum

ordinis

glossa

sub

pro causa

quaerit

verbi

Diffinitio vocabuli et participii ... sint

Diffinitio nominis ... nominum ... ambo

Sunt de hoc dicamus quidam dicunt
quod omne nomen significat substantiam et qua
litatem / volentes hoc probare auc
toritate qui dicit / quod proprium est
nominis substantiam et qualitatem significare
Sed oppositum. Contra illud Aristoteles Omnia lo
quuntur loquentes de nominibus.
aut significat substantiam ut homo / aut
qualitatem ut albus et cetera Si er
go vellet quod omne nomen significat substantiam
et qualitatem non opposuisset quasi
opposita medita in eadem divi
sione significationem substantiam / et
qualitatem / aut quantitatem Con
tra plures dicentes Aristotelem ibi in
tellexisse per substantiam primum genus
rerum / quod per se consistit Alii vero
dicunt / quod omne nomen significat substantiam
et qualitatem sic intelligentes / quod omne
nomen significat substantiam et qualitatem /
hoc est rem qualitatem / ut sub
stantie .i. ut suscipientem substantiam /
et preter hoc qualitatem .i. formam
que rem ipsam facit esse / ut
hoc nomen homo significat substantiam .i. rem
per se que est albedo / et hoc album
sive albedinitatem ~~pro forma~~
ut fingam vocabulum pro forma / et hoc
de ceteris nominibus dicendum / hoc
autem est illud / quod plerique dicunt /
scilicet quod omne nomen significat id quod est /
et id quo est / ut homo hoc
nomen significat id quod est / .i. rem que
est homo / et id quo est / idest hu
manitatem qua est homo / quia
homo ab humanitate est homo
Opponitur illis de hiis nominibus scilicet
quibus omnis et nullus Sed dicitur /
quod talia pro diversis admittit diver
sas significant substantias et diversas qualitates /
ut si dicatur / omnis homo / hic significat
significat substantiam eandem et qualitatem
quam homo / et sic de ceteris
Reperiunt tamen plerique eorum / quod
omnis et nullus significant omnem
rem per se / ut dictum est / col
lectionem et distributionem pro qualitate
habet enim nomen / quedam collective
quedam distributive significant / Alii vero
sunt istos pro forma significat in finitate

eo quod infinite significat / Quidam tamen in
nuis ridiculose dixerunt quod
omnis significat formam / que debet dici omni
tas / fingentes nomen ad similitudi
nem eius quod est humanitas Dicunt autem non quod e
Alii vero aliter sentiunt de significatione subiecti dixerunt /
vocabulorum / dicunt enim / quod nomina quod significat rem.
vel significant substantias / ut homo et huiusmodi quod non est per se
alia / vel significant ea que in sunt substantiis vel quantitate
ut albedo et similia / vel quedam pro forma.
anime figmenta / ut hircocervus et Alii vero sic
~~similia~~ chimera / Vel significant modos
loquendi de rebus / ut omnis et ta
lia que dyaletici appellant signa
Sed que significant substantiam / ita ea significant /
quod qualitatem etiam eam dicunt
vel quantitatem / ut hoc nomen homo rationalitate et mor
vel plato Cuius nominis quali talitate etiam substantiam
tatem ficto nomine appellat Boe de talitate / Vel platonitate.
tius in quinto. platonitatem / Ut hoc nomen per se.
sequitur / quod si nomina substantiarum significant ¶ Contra
substantiam et qualitatem alius quod ideo
eo duo significent / vel quod sint equivoca
Illa vero que significant ea que in sunt
substantiis / vel solam qualitatem significant / ut
albedo / vel aliqua aliorum acci
dentia Videtur ergo / quod nomina que ¶
significant substantias / aliud significant / et aliud
nominant / quia hoc nomen homo
singulos homines nominat Sed .i. verum est
vel quiddam sit / Quod vero no dictatum
mina significant ea que in sunt substantiis /
aut significant ea in sua essentia
ut albedo / et nominat accidentia
Aut significant ea in adiacentia / ut al
bus / et hec nominant substantias in quibus
sunt accidentia Que vero nominant
figmenta anime significant / nec substantias animi
significant nec qualitatem / sed figmen
tum anime / et significant et nominant
Illa quoque nomina / que modos lo
quendi significant nec substantiam significant nec qua
litatem / nec aliquid nominant Est ergo ¶
istorum sententia quod non omne nomen
significat substantiam et qualitatem Sed sola
nomina substantiarum hoc significant / sicut
demonstratum est / Sed opponitur ¶ Opposicio
eis de nominibus vocum / quidem
dicunt significare huiusmodi sunt hec nomina
nomen et verbum et similia Sed qui hec

suam tenent. Dicunt voces esse acci-
dentia corporis et substantiam. Dicunt itaque quod
ista vox nomen sit substantiam significans non
et qualitatem que est per casus in
flexionis. Opponunt illis etiam de illis no
minibus que sunt genus et species
et consimilia. Sed dicunt quod hec nomina
recepta fuerunt prius ad notandum
substantias et significandas qualitates earum ut hoc nomen
genus primo significavit substantiam et hanc
qualitatem eius scilicet generalitatem. Sed
Sed inde translatum est ad ~~notandum~~ no
minandum vocem et ad significandum talem
eius qualitatem scilicet predicabilitatem
de pluribus differentibus in quid est. Et
quia de illis que vocabula no
minant mentio facta est, dicendum
est quod vocabula quoque se ipsa no
minant, ut cum dicitur homo est
nomen. Hic enim non de homine loquimur
sed potius de hoc nomine homo. Et hoc
appellabant antiqui nomen male impo
situm. Quod quid sit intelli
gas: male impositum est vox
[illegible] se ipsam, id est posita
ad loquendum de se ipsa. Et dicitur male
imposita, quia nomen si ita con
tigit [illegible] materiam suam scilicet vocem
quasi materiam [illegible], ut inde fi
at nomen. Ex voce namque fit nomen
per impositionem, quod inde videri potest,
quia blictrix vox est et tamen non-
dum nomen est. Sed si aliam rei
impositionem haberet diceretur ergo, qui
tenet hanc sententiam, quod non omne
nomen sit substantiam et qualitatem. Sed
tamen opponunt illis quod per hoc
debuit ponere talem proprietatem no
minis que dividit nomen ab omni
bus partibus orationis, quod ipse ne
gat. Sed posuit talem, scilicet quod pon[illegible]
[illegible] illos bene divisisse qui
diviserunt nomen in tres partes scilicet
proprium nomen, appellativum et vocabu
lum. Nec eos bene complesse
qui nomini comperuerunt pronomen et ad
verbia, quod pro una parte cum nomine
reputantes. Nec de hoc disserendum
sufficit illud [illegible] non quod

Omni nomini. Dicunt nos alia
qui presens de hoc nomine te-
nent sententiam, qui tamen asserunt
quod omne nomen sit substantiam cum
qualitate, non quod tamen omne nomen
significat id quod est substantia, sive dicunt
ergo quod nomina primo pro substantiis
recepta sunt, qui enim nomina
primo imposuerunt ad loquendum de
rebus ea invenerunt. Illa i-
taque nomina substantiam et qua
litatem significant. Hic est, id quod est in
substantia et natura propria vel com-
muni. Hoc enim est nomina
qualitatem significare.
Recepta illud Donati, qua
litas nominis in quo est bi-
partita. Aut enim unius nomen
est et proprium dicitur aut multorum
et appellativum. Nil ergo aliud est
qualitas secundum nomen, nisi
quod quandoque habet et propria, id est quandoque
naturam et propriam, et hoc quod
dictum est, scilicet ea nomina
que primo recepta sunt, ut
dictum est, pro substantiis. Sed di
latatum est postea loquendi usus
ita scilicet ut non solum de sub
stantiis verum etiam de rebus
ceteris vellent homines lo
qui. Imposuerunt itaque ac
cidentibus nomina quibus de illis
agerent. Sed postea illorum
sequuta est positionem nominum
pro propriis substantiis receptorum. Data
sunt itaque nomina accidentibus. Sed
ita ut quamvis accidentia
sint in natura communi vel
propria vel ut in quo [illegible] propria.
Sed ergo quod est nos substan
tiam sive significare aliquid
sine tempore cum casuali infle
xione, quandoque ut propria, quandoque
quandoque ut propria significare,
nos large accipimus. Stat ut
ea quod teneat hic conditionem
consignificare. Omnis enim et
nullus [illegible] nomen [illegible] taliter

vel unum

nota

Nomen materia le[illegible] positum

reputat

Ex voce fiunt nomina

de

nota

subest

non sunt secundum tamen conveniunt / ut omnis compositus
vult / relata quod sit sine tempore intra
sualis in flexione / et quia quantum
michel est quod pluribus designat /
secundum quam quod aliquid significa-
ret. plura quereret vel comple-
ctitur / ideo non quantitates secundum quam con-
venit sibi dicitur / habet non nomina-
tivum omnia / ut quis michel
a figuratorum nomina / ut habet
ceteros reliquum ita secundum ut mi-
chel possit obici quod // Verba
quoque que repta sunt / per
actiones et passiones repta
sunt / ut si desideraret de substantia
quid agit / vel quid patitur
Repta sunt itaque verba ad secundum
quod de aliis dicitur / et primo per
actionem vel passionem ut dic-
tum est / quemadmodum nomina
primo repta sunt per substantias Pla-
cuit non hominibus post ea lo-
quendo extendere / ut non solum
actionem vel passionem de substantia vol-
lent dicere / verum etiam cetera ac-
cidentium de ipsa predicare Repta
sunt itaque verba / que vel qua-
litates vel accidentium cetera sig-
nificaret Secundum horum positionem verbo-
rum primus reptorum propositionem secunda est /
Ut quando verum aliquid
sit qualitate / ut albet /
non tamen actionem vel passionem
idem cum tempore verbali tractare /
et ut de alteris dicitur Oneigitur non
sit substantiam et qualitatem / non quod omne
nomen significet id quod est substantia Sed
quod omne nomen sit / vel id quod
substantia / vel aliquid non substantie / in
genere non vel accidentia Similiter omne
verbum sit actionem vel passionem
Non quod omne verbum significet id quod est
actio vel passio / sed quia omne
verbum vel id quod est actio vel pas-
sio / vel aliquid aliud vel non actio-
nis / vel passionis / id est cum tempore sig-
nificatione verbali / Et ut de aliis
dicitur / Hanc non de hoc nominum seu
verborum sententiam / ad prius proferen-
dam / ut potest ... artis grammatice
competenti accomodata iudica
uimus Explicit commentum nominis et verbi

et vocabulum / Nunc habet modus secundi /
verum ut qualitate sive verbum / sicut multis
oppositum est Dicendum quod tamen prehen-
dit aristoteles verba per actionis esse coniun-
¶ Addit etc / quod proprium est verbi actionem
vel passionem vel utrumque significare / quod dicit
per quia verba / ut est consulo Et que
significat infinita verba / sicut et
alia Dicendum est / quod ea omnia sunt
verba post ... Secundum queritur quod illud
est consignificat verba / An ita quod verum
quod et sola conveniat / quod prius testatum est
quibus dicebat / quod omne verbum vel ac-
tionem vel passionem est / Secundum contra
illos qui dicunt / quod omne verbum id
quod vere significat / est actio vel passio Opponitur
de absolutis verbis / ut est rubet et
pallet / que nec actionem / nec passionem
sunt Secundum solvunt hec dicentes / quod
sunt passiones intrinseca Opponitur
illud iterum / de hiis verbis vivo
et dormio et similibus / que nec actionem
sunt / nec passionem / quia vivere et
dormire non est aliquid agere vel
pati / Secundum dicunt / quod agere istud
verbum / quodque proprie accipiatur / tunc est ge-
neralissimum / et continet omnia que pos-
sunt cadere ad hanc interrogationem
quid agit / Alii non ponunt tan-
tum / et tunc solas continet acti-
ones ... cum motu transe-
untes / ut legere et huiusmodi Plus
ergo continet quam est absolutum / quam
quod est transitivum / dicunt ergo / hoc
verbum vivo significare agere id est ali-
quid / quod potest cadere ad quid
agit / et sic agere absolutum est / et
large dicitur Secundum quam dicitur / quod vi-
vere non est aliquid agere / ubi
agere transitivum est // Et secundum hoc acti-
vorum non licet concludere / quod vivo
non sit agere Secundum possumus concludere igitur
vivo non sit aliquid agere Et hoc
idem de ceteris absolutis verbis neu-
tris dicunt Secundum illud verum
opponitur de verbo substantivo est / quod nec actionem
nec passionem videtur significare / Priscianus cum
prius dicit / quod verbum substantivum est / et
substantia sit Secundum quam dicitur. Alia
pars de substantivo sic sentiunt Nos quod

Singulorum sicud et adulterium nostrum ponentes dicunt igitur quidam quod dum sit quasi similia sicud in vertione quidam absolutam actionem que significat est dum et iste res maneo. Sit itaque sic istos talem actionem sed in re res permanere necessario. Sed in translatum est ad secundum speciem. Itaque valet et quasi similia sicud in motione fit actione. Sed quasi translatione speciem. Alii dicunt quod dum sit equivoce omnem actionem vel et passionem, ut cum dicitur ab aliquo simul fortasse dicit se tamen et al fortasse tasse dicitur vel aliquod aliud quod vero potest sic dicunt alii quod cum aliquis dicit deus est fortasse mentitur quia potest dicere quod deus est asinus vel aliquod aliud plus homo. Unde quod eis ponitur homo est vel aliquod homo statim querunt quid est. Illud fortasse Aristoteles posuit ponentes quoque simpliciter predicatur quoque est tercium adiacens. Sed quia plane insaniunt nichil contra eos dicendum est. Dicunt et alii qui dicunt quod sum sit actionem qualibet vel passionem non oppositum sed quasi adiuncto pronomine ut cum dicitur dum legendo hic sit actionem eandem qua lego cum vero dicitur dum lectus hic sit passionem eandem qua legor et sic quasi diversis adiunctis diversas actiones sit vel passiones. Alii dicunt iterum quod dum sit actionem talem sed in hebraicam pro et sibi. Sed hic tamen sit quod est tercium adiacens. Cum vero opponitur eis deponentia verba que cum non sunt vocor et nominor dicunt quod sint passiones duobus modis absolute ut nominor dominus et transitive ut nominor ab isto. Modo non facile omnia de dicta soluimus non eum distinguimus quod omne verbum sit id quod est actio vel id quod est passio. Sed quod quoddam aliud sit non actionis vel passionis significativum sicud supinus quasi positum.

Non tamen aliud dicitur quam videtur sicud quam certi nectarum dumplicium nostra. Sic hic ponere speciem in quo preterea quod omnis illius certa et verum substantiam copulatam magis sit quia certa verum solutio erit simplicitate. Unde igitur dicimus est quod cum sint dicte prima verum quia sic speciem equalis et certa. Sed id actu sunt cum specie dominus (1ª dominus) cum et albedo potest (1ª potest) in actu sunt non dico quod id sunt. Sed illud dico quod id actu sunt Cum quantum ad esse actu id differunt eciam eum aliud est albedine potest esse actu quod potest esse albus.

Substantia itaque est unitiva accidentis quia namque accidencia in se recipit copulat scilicet et unit. Eciam vero speciem et omnis que et ea sunt id sunt alter Quo disiunguntur ea et dicunt ut substantia scilicet intelligitur ipse et accidencia ipse. Receptiva est itaque in ad secundum speciem eo sed non quod occasione pendunt et ipsa ab accidentibus dicuntur. Hic autem est istud non speciem sit enim non speciem dicit a substantiando. Tres non ut informis est sic apta est substantie hic est sic apta est formas recipere non ut iam formata est. Istud quoque non speciem qualitatem dicitur sicut in generibus et speciebus sed aliqua discretio esse. Sed quando speciem sic unit sibi accidencia et recipit ut id actu sunt. Receptiva est eciam non quod sicut speciem confuse hic enim non dicendo ab accidentibus sed ut speciem cum suis accidentibus unum est actu. Hic autem non est eius alias speciem non sic est ut sine actibus intellectus. Unde sic et ut actibus informis

mat. ~~Substancia cum sit ens~~
~~vt sine attributis intelligitur~~
~~Eius sic est ut attributis informatur~~
Deinde qui petere attributum est ei
sicut nomen eius Quoniam sic / quod at-
tributum recipitur in se / dicimus itaque
quod eius sit id quod substancia / sed aliter /
quam substancia sit concedo / eius ubi
in se ipsa sic dictum est Unde quidam
nichil eius nichil aliud sit quam
substanciam / quia tamen ei datum est /
sed hoc quod attributum recipitur in se
~~dicimus~~ Unde est quod sicut in
eius consistitur adiungendum ac-
cidens / licet sola substancia sit certe /
ut iam dictum / accidens est eius
Si enim non in speciales substancie per se sola
est / accidens non est dicimus quod
quoniam / quod simul est sit substanciam / sed sic
de altero dicimus / sed tamen quia / et
vali tamen deo Et quoniam substancia est
prima omnium aliarum rerum et ac-
cidencia namque venit sibi et co-
pulat Unde est quod Omnis est
copulatum est / eo sed quod substancia
que sibi venit certa et copu-
lat sed / Et de hoc substantia cum
ut verba satis dictum est
Verbum enim substantivum / vero id quod est
actio sed sola substancia sit / dicitur
tamen actione dicitur sic / quia
licet sit substanciam / non tamen actio
eam sit Ut demonstratum est /
Unde ut de verbis utroque ter-
ciam loco suo explicabitur
Dicit itaque prius / quod verbum est
vel sive actionem vel passionem
sine utroque / Sed quia hoc
habent vaha nomina / ut leo /
Addit cum modis et for-
mis et temporibus / Videndum est
ergo / quod modus duobus modis
dicitur / tum sic rerum tum sic
voce / modus non sic rem / est af-
fectus animi circa actionem vel pas-
sionem / qui affectus sunt vocum /
sed affectus Indicandi Impe-
randi Optandi Coniungendi
Modus sic voce est collectio vocum /

continens diversas personas et qua-
modis eundem affectum animi designa-
ta / Unde ergo / quod ad affectus animi
sic modos recepte sunt / quedam
vocum collectiones / que dicuntur modi
sic voce Unde aut diffinicio se-
cundarie / quia patitur sit actionem
vel passionem / lego namque primo loco
actum legendi sit / sed secundario
indicatione / Unde ut Licet
sint tamen affectus animi / v. tamen modi
dicuntur esse sic voce Infinitiva
quod in se nec dicitur / cum nul-
lum affectum animi sed / sed modus
dicitur eo sed quod ceteri modi re-
solvuntur in ipsum / Unde enim aliud
est lego / nisi quod lego me indico
Similiter cum dico lege / impo-
te lege Et sic ut in ceteris eve-
nit / Forme quoque verborum tum
sic rem / tum sic voce dicuntur / quod
ut intelligitur / sunt modi sive
actione vel passione / pertinet
tamen Significatione quidem
quantitatione sit quod circa eam de-
terminant meditationem / ut lec-
turio / quidem frequentacionem ut lec-
to / quidem inchoatione ut le-
gisco et similia / Hec quidem determina-
cio actione vel passionem dicuntur
forme sic rem in genere / Forme
quidem sic voce dicuntur terminationes
que predicta designant / ut urio
et sco et to et huiusmodi Verbum itaque
sit actionem vel passionem / tum utroque
formam / et circa formam sic voce
et circa formam sic rem / sed enim predic-
tas terminationes et secundario predic-
ta sit Et iterum sive sit tempus / quod
sit aliquid fieri in presenti ut curro /
aut in preterito ut cucurri / aut
in futuro ut curret / Itaque sive
cum modis et formis et tem-
poribus / removentur vaha nomina /
Sed quia sic tamen sed verbum / quia-
modo enim non habeat modos sic
voce sed tamen modos sic rem / et
admittitur sibi / ut enim dicitur /

q. sic collectio
Consimiliter tum dicuntur
s. quod resolvuntur in quibus sit ipsum
i. alij
s. dicitur
Sortem sive sic
s. modos
s. alium
s. significatur
s. videlicet a.
i. alij et quia nec
s. agendi
s. terminus

Modi sunt collectiones
Sit verbum sic et modus sic rem et modus sic vocem.

letus sum. lectus est. Contra eos ad redditionem pronominis. Addit sic tamen. Addit postea priscianus: quod esse sit proprium pronominis, ut sit ponatur vicem proprii nominis esse precise. Dicit ita quod proprium esse pronominis poni pro nomine proprio magis quam pro appellativo. Ad appellativum namque sepe refertur, ut cum dicitur homo currit, idem disputat. Ut ergo manifestum fiat quod nunquam pronomen ponitur pro appellativo nomine, licet referatur ad ipsum, dicit quod ideo quod appellativum nomen significat quamvis qualitatem, et habet hoc officium ut significet de qua specie rerum vel quid sit id de quo sermo est; ergo ut hoc vel officio ponitur pro eo. Appellatio vero nomen proprium significat propriam qualitatem, et est eius officium ostendere de quo sermo est separando illud ab omnibus aliis, quamvis hoc sepe non faciat equivocatione impediente. Pronomen vero cum nullus habeat proprium nominis non habeat, eius tamen officium habet, id est determinare et separatim ostendere ab omnibus aliis de quo sermo est. Quando ergo refertur ad appellativum nomen, non tamen pro ipso ponitur, sicut determinatum est, sed pronomen pro proprio ponitur. Hoc est ad complendum officium quod faceret proprium nomen si ibidem poneretur; et ideo dicit proprium esse pronominis poni pro proprio. Sed quia quandoque appellativum nomen antonomasice id est per excellentiam pronomen pro eo ponitur, ut urbs pro Roma, ideo addit priscianus quod potest hoc proprium esse pronominis. Etas sive personas hoc est determinare certas substantias, utpote ipsa loquatur an aliquis ad eam vel de ea; quod non facit appellativum nomen positum pro proprio. Sed opponitur quod pronomen refertur ad appellativum nomen, non sit determinate, quia nec nomen ad quod refertur. Sed dicimus quod illud determinate sit quod nomen ad quod refertur; et hoc est proprium nominis facere, sermo cum dicitur homo legit, idem disputat, pro nomine quod refertur ad certitudinem propter rem libet trahere. Illud quod ve-

dendum est quod pronomen duabus de causis loco proprii nominis ponitur, propter necessitatem et scilicet propria quia omne nomen tertie persone est, et commoditatem, scilicet dicto namque Gotfredus legit, tertius dici posset. Et Gotfredus disputat, tamen commodius est dicere: et ipse disputat, ut devitetur iteratio eiusdem vocis supra dictum esse. Cum autem vel Carsiam inferat hic priscianus quare id accidit quibus non esse pronomen videtur, ut Donatus, cui quis et qualis et quantus putat esse pronomina, et quare priscianus dixit non esse pronomina. Donatus itaque illud inscripsit quod formas rerum secundum nominationem et cum nomen ex qualitate datum est rei, vel ex propria, ut hoc nomen homo datum est ab humanitate; hoc nomen Plato a qualitate propria, que facto nomine ut Boetius dicit in quinto super Porphyrium Platonitas appellari potest. Cogunt itaque quod quis, cum interrogativum sit, sic substantiam sit. Et quia qualitas sive communis sive propria certificat rem et determinat, Donatus non quod interrogativum est communis, et nichil determinando sit, conclusit quod quis non ~~substantiam~~ qualitate, sed substantiam sine qualitate sit. Hic autem inquit priscianus contra pronomen Donatum quod quis pronomen est. Preterea inquit cum quis ponitur interrogative, omnia comprehendit nomina que ad ipsum possunt tendere, et quodammodo pro eis ponitur. Cum enim queritur quis hoc fecit, id est hic ac si queratur utrum Sortes (vel Socrates) illud fecit an (vel) Plato vel quis alius. Et quod inquit proprium est pro nominibus propriis poni, quod dico quis pronomen est, et hac sola de causa non habet ratione putatur

qualis et quantus et cetera huiusmodi
esse pronomina Priscianus tamen
alterius rem in spe(ci)e perfecit(?) /quamuis
enim quis substantiam sine qualitate
fieret / quia tamen substantia sub qua
litate inquirit infinite fit / non
debet putari pronomen Cuius est
substantie finite fore / Preterea in
quirit / quando quamuis qua
litas rem determinet / nichil tamen
infinite certificat sicut Cuius
non sicut infinite substantiam sit / ita
etiam infinite qualitate / Cuius
enim interrogative positum mittit
nos ad quandamque substantiam / qualem et quam
qualitatem vel ipsa determinandam /
per quas nomen receptum est Sig
nificat enim infinite substantiam et qua
litatem Non ergo potest dici pronomen Et pre
terea. licet quis positum interrogative
comprehendat quodammodo omnia nomina
que adeo interrogatiue possunt reddi /
Prisciano tamen ipso nomen ponit / ergo
ante pronomen tamen facte / Eoque quis
non est pronomen Cuius non qualis
requiritur et cetera huiusmodi / substantiam non
fecit / eo in quit non fecit pro(?)
(?) enim nisi substantiam pronomen fit Sub
tilius quare in spe(ci)e per se / et quod
acceptum est / Dicens ille ac
cepit(?) est Dixit ergo / quia quamquam
pronomen sive secundum primum modum sig
nificandi / qui nulli alii competit cum
veniret pro eius pronomen esse vna
parte ordinis propter literam Et quod
de specie nominis et pronominis et
pronominibus breuiter dictum est / non
incongruum esse arbitror / sum
matim de eadem quantum pertinet parum
ordinis. parte Propterea est
aduerbium cum verbo poni / ut sine eo
perfectam hoc posse habere / ut bene
facio. docte lego / hoc ergo
aduerbium compositum intelligitur / quia
aduerbium et sine casualibus potest
componi et postponi verbis / et cum
casualibus / ut pone (i. impta) currit. et currit
pone Venit tempore longo
et post longo tempore venit Te
rentius in Adelphis Post facet
(i. facit.)

tamen Si ergo in veniat aduerbium sine
verbo. vel nomine / sciatis tamen hoc fieri per e
clipsim / vt si dicam Non bonus
homo. Sed malus. subaudio. est Vn
de qua litera continua Comitii Addidit
etiam. quia proprium aduerbium est / poni cum
verbo i. et adiacere / ut determinet modum
agendi vel patiendi Sed quamuis di
cat aduerbium non habere certa sed sine
verbo / non tamen negamus. quedam aduerbia
per se certam hoc habere / vt hodie
tempus sit Sed illud hic se ad plura va
vt ad lectionem et adiectionem. et plura / sed quod in
tum est cum actionis modus sit vel
passionis / et hoc est quod dixit aduer
bia sine verbo non habere certam sed / et quam
hoc hic aduerbium. sic proprium. quia alii non
conuenit / id est vna pars ordinis
propter litera Proprium est aut pre
positionis. separatim quam per appositione
casualibus preponi / vt de rege. et
apud amicum Comitii non per compo
sitionem. tamen cum habentibus casus / quam
cum non habentibus / vt doctus indoctus
inuictus. (?) intercido. proconsul (?)
(i. (?) dicens)
co(?) incipiunt Comitii Dicit igitur
quod preposicionis proprium est / separatim
idem per appositionem preponi casua
libus / sed coniunctim. per compositionem. tamen
cum habentibus casus / quam cum non haben
tibus / vt in duco proconsul Dic
autem dicitur qui vicem consulis
obtinet / quasi proconsule positus /
et quia hoc hic propositio potest cetera /
ideo quia est vna pars ordinis propter
litera Proprium est coniunctionis
diuersa nomina vel quaslibet alias dictiones
casuales. vel diuersa verba. vel ad
verbia coniungere / vt est per Terrentius et
Cicero / vel Terrentius vel Cicero / et
formosus et sapiens / vel formosus
vel sapiens / et legens et scribens /
vel legens vel scribens / et ego et tu /
vel ego vel tu / et facio et dico / vel facio
vel dico / et bene et celeriter / vel be
ne vel celeriter / quia propositio non fa
Comitii Addidit glose. quia coniunc
tionis proprium est / vel diuersa casu
alia coniungere / vel diuersa verba. vel dic

sa advia. Et quia ad hec recepta est pt
ceteras non consequenter est una pars
orationis pt̄ Littera. Sunt autem
et hec iuxta prepositiones coniunctiones
que prepositiones componi possunt cum verbis·
quando non inveniuntur / ut sublecto abdico
propono produco dehortor. Continuatio
Aut licet sit preposita in compositione
tamen non inveniuntur cum verbis / ut ast at·
Ozz habite· que preposita casualibus sepa
rata ponuntur pt / Commento non tamen
omnibus pt dictionibus. non preposita
non postposita quamquam. Comme. Assignat
ubi hac iuxta prepositiones conjunctiones
dictionum / que preposita componuntur cum verbis / q
valet. invenitur videlicet go et saltem compo
nuntur conpliciter quantum ad dictionem. Sed et lig·
vis / et videtur constare. Unde est patet·
que videlicet et saltem· non sunt quante
dictiones / sed due dictiones· per latere
per subtractione ultimarum literarum / ut in
orthographia dictum est / ¶ Hoc hac distinc
tione partes orationis / per proprietates
recepit metrum sua metrum / illa videlicet /

Appositiva / alia dimissa· dividit illam

Octo partes ipsi dat octo ¶ nota

Praecepta· metrum ... acceptum / ac ultimum / metrum
Coponunt affectum ¶ Sequitur litera

Nomen est pars orationis / que
unicuique· subiectorum corporum
seu rerum / quemdam communem vel propriam quali
tate distribuit ¶ Quasi quod litera.
Comme. Separatis itaque partibus
orationis ab invicem / pro earum proprieta
tes / aggreditur de illis tractare /
et inchoat a nomine ¶ Primus ra
tio est certis / ideo quia substantiam significat que
prior est accidentibus / que ab aliis ad
verbiis· pp̄·is· significantur ¶ Pronomen
enim et si substantiam significat / tamen pro nomine
receptum est / et ideo nomen prius est
natura. ¶ Hiis dictis non nomine pa
tibula / nemo dubitat. Et tractat
autem hoc ordine / primus describit
nomen / deinde ethimologizat hoc
nomen· quia est nomen· modo [illegible]·
postea enumerat accidentia nominis /

Adulterium / tractat de singulis acci
dentibus / eo modo· quo enumerat ¶
que non tamen in declinationibus nominis sit
que fuerit / que nominata superius
sup̄ius / dicimus ergo / quod nomen
est pars orationis / hec est vox signi
ficativa ad placitum / vel consigni
ficativa / pro quo removet voces
non significativas / et eas· que inaliter
sunt / et litteras et sillabas· Sed
quia hec sunt vera· pro nomine
quamvis et preposito / Addit. quod dis
tribuit / id est divisim singulis qualitatem
tribuit / sicut paulo post ex
ponetur. Sed quia eandem plures
que aliter. sic ad verbum / adiungit·
quamvis vel propriam substantie quod cum dicere
debuisset· sic dicit. unicuique.
corporum seu rerum / videtur ergo / quod
corpora· dicit res corporeas
Res non appellat incorporeas / [res]
Distribuit non unicuique subiecto
rum corporum· seu rerum· quamvis
vel propriam qualitatem / nichil aliud
est / quam sive quamvis natura
vel propriam. rerum corporearum vel
incorporearum vel. quam quamvis
seu propriam / sicut superius [illegible]
illam quam plus exprimam
sequentem. ex postea ¶ Ad ceteras
namque sequentes· sine nullo la
bore· facile de expositione pos
sumus applicare hoc uno pre
cognito / quod substantiam sequentem· proprietatem
appellat qualitatem· solam
qualitatem proprietatem rei· Impropria
sequentem / non appellat est quamdiu per
inest substantie / pt agere vel pati
figuratum ·vel· od· / et modos
loquendi. ¶ Et videtur / quod res appel
lat incorporea. Res enim di
a reor· reris / quod sunt existia
ut sensu corporeo comprehendi ¶
Solet autem opponi de collec
tivis nominibus / quid scilicet
sive dicunt non plures· quod
cum sit pluralis collectivum no
men. sic multos homines· pro sua /
ratione collectione / ut ipsa sit pro

quod si sube· / quod sit ult[imo] / aut si s[ub]

qualitate / et est quedam qualitas
siue eos / quia in pluribus con-
sis plures eadem recipit ¶ Opponitur
iterum de equiuocis / que nulla quedam
videntur qualitate significare Canis
enim et huiusmodi alia equiuoca / nil
conferunt sibi suppositis / nisi nomen
¶ Et dicunt quod plures que sunt
equiuocorum hanc solam conuenientiam
habent / quod in eandem qualitatem
que ab eadem voce significatur / et in partici-
patione eiusdem nominis conue-
niunt ¶ Alii vero dicunt / quod vero est
positum nomen. est unum nomen.
sed plura nomina diuersa / et quia diuersas
qualitates in diuersis hominibus ponit /
¶ Hanc litteram tangit metricus.

Nomen pars prima vocatur // res

Quod subiectorum capitis sit corpora seu

Communem qualitatem tribuit propriam ve Textus

¶ Dicitur autem nomen / vel a gre-
co quod est noma / et adiecta o.
onoma. dictum a tribuendo. quod
nemein dicitur ¶ Vel ut alii dicunt
nomen quasi notamen. quia hoc
notamine nomine. vnicuique sub-
stantie qualitatem // Et conuenit quo-
dem corporum (i. rerum siue substantiarum) qualitatem demon-
strat / ut homo // propriam vero ut Virgi-
lius Roma. et (siue communem qualitatem) communem ut disci-
plina. ars // propriam. ut Arimethe-
ca Nichomachi / Gramatica Arystar-
chi. Comment. Post descriptionem
nominis ethymologiam ponit hoc
nomen quod est nomen / et duplicem
ponit ethymologiam / quarum vna gre-
ca est / alia latina / Vnde greci
quod nemein grecum verbum est / et
significat distribuere Vnde noma vel vide
dicitur / quasi nomen / quia per
dictio non vnicuique distribuit
qualitatem Sed illi / quod e. noma.
addicunt greca. o. et fit ono-
ma / quemadmodum dicimus. quatuor
quatuor / Dicunt tamen alii / quod no-
ma per se significat tribuens / sed composita
adiecta. o. distribuens Sicut
enim par paris. comparatur ad vo-
cem denarii comparatiuum. Similiter
quantum ad sensum / sed ad compositum

comparatiuas. Patet enim dicitur / quia a-
lii comparatur i. adequatur Sic etiam quantum
ad vocem sed non ad noma / quantum ad
sensum sed non ad compositum onoma / ut dicatur
nomen voce a noma / sensum vero ab onoma
Et quia similiter noma. apud grecos
non est in usu / sed onoma apud
nos / licet i. veniatur ... inquiunt vnde
addit / et adiecta. o. onoma / secundum ethi-
mologiam latinam. nomen dicitur quasi notamen
per sincopam / a notando. tamen / eo quod quamdam
qualitatem vel propriam demonstrat / sicut
supra dictum est / Et hoc post predicta per
glosam super diffinitionem nominis / tangit metricus
dicens metrica sic.

Res tamen vnde comprendis corpora sensu

Que tamen corpore non dicuntur non vetat usque
Sicut sine metro non tangat per se. Et
hoc litteram predictam / superius immediate
tacta. tangit illa metra que sequuntur /

Commune dat homo // sed Virgilius propria dat

Corporibus / dat et ars quemadmodum rebus eius

Dat propriam / sed dicitur Rethorica Ciceronis Lin
Accidunt igitur nomini quinque. Species
genus. numerus. figura. casus. Comment. Fac-
ta itaque ethimologia huius nominis quod
est nomen / enumerat accidentia nominis ut hoc
equaliter ea usque ad finem Accidentia
vero nomini dicuntur quinque ... / sed
quod nomina inter se. vel cum aliis dic-
tionibus competenter habent construi Et videtur
quod accidentia preter ... dupliciter
dicuntur. Vtimur enim dicendi vo-
tum proprietates quasdam. preter conside-
rationes. Species namque dicitur accidens
nominis / quia quedam est proprietas. ...
nominis. ab aliquo. vel a nullo diriuari
que proprietas dicitur species / sicut pate-
ea demonstrabimus ¶ Nullus vero
est tale accidens nominis / quod est ex
se contraria Cum enim nomen significat
principaliter / vel aliquid aliud secundum / contrario
dicitur. utrum de vno. an de pluribus
sit sermo. quod dicitur in arte grammatica modus
Nos itaque de singulis accidentibus
tractantes / de vno quoque demonstrabimus
an sit quedam proprietas / an secundum contraria
Sed quis autem insistet / sed quos subiecto sit

huius accidentia. Alii scilicet accidentia qui est
vocis secundum quosdam alii loquuntur vel
cum aliis sic dicentes. Super hoc diversa
senserunt. Nos dicimus quod inutilis
est huius inquisitio et frivola. Haec
enim accidentia sola similitudine dantur
non aliqua subiecti vel informatione.
Sicut enim stella manens una et eadem
de alba fit nigra vel equus sic nomen
manens unum et idem de singulari fit plurale
secundum diversas circumstantias. De casu
//Gra[mmatica] nu[m]. sit etiam contrarius et hac similitudine dicuntur ac
cidere nomini casus et numerus. Et haec de
accidentibus nominis dicta sunt. Videtur
ergo quod quamvis illa sint accidentia nominis
non tamen sunt accidentia sed proprie dicuntur
haec in subiecto absolute loquendo in subiecto non
Quoniam habent esse. Quod autem dicunt qualitatem
inter accidentia ponunt error est. Qualitas
enim quaedam specialis est nominis. Illud
enim in genere speciale dicitur. Propter quod
principaliter est recepta. Nomen igitur possit
esse et qualitatem quandam vel
non sine qua dicitur qualitas inter accidentia nominis
Quoniam connumeranda non est. Quod autem
de comparatione Donatus addidit aequi
vocum est quia quamquam conveniat nomini
sed quia nec omni nomini nec semper maior pars
accidit. Accidentia nominis quidam ipse per quosdam (?)
volunt esse talia quod non enumerat
Quoniam per quosdam ponere inter accidentia. Quod autem
est in eorum numero non est accidentia propria
et quod dicunt non quod constabat
nomen ... sed hoc nulla est ...
dicunt nec alii quod non enumerat
apponere quia in ... De tribus
personis tractat Priscianus ... vi
esse dicunt quod nomen ... nullius
est ... nomen. Hoc ... forma
sine placatione nullius ...
se praebet. Neque enim pertinet
ad loquentem de se et ad eum ad quem
loquitur et ad eum de quo quis lo
quitur tamen quaestio ista potest dici quod
... nomen ... forma sine placa
tione ... ad quam ... placa
tione ... et sic dicitur ... quod
... non ... demonstra
tione vel relatione finitur ...
nomen ... sine voce nul
lius est personae et ut arbitror non

sunt ... nomini eundem
... non apposuit
sive sint tres sive ... non
sunt et dicunt quod sive sint tres
vocativus est secunda. Accidit enim
haec ... positio vel quarta
est accidit quod est sive tres
tres ... dicunt quod sic ...
... de illo accidente quod
... pertinet quod sit
sive sint tres. Et ... haec littera
petit metrum. Metricus

Hinc species geminas ... figura
Accidit et casus. Sequitur littera
Species sunt quas docet memorare nomen
quas ... nomen primitiva
et derivativa. Primitiva ut Iuli
us. Derivativa ut Iulius
... Commentum. Et quia prius
tractat de illo accidente quod est species
ideo et nos prius de illo incipiemus
... quia ad originem
vocis pertinet ut ... de superiore
sua patebit. Species namque dicitur
haec proprietas derivandi ab alio
vel a nullo. Et est ab alio quando [margin: l'abac ... reduci]
ad similitudinem alicuius ...
ti ... formari et a nomi
a nullo autem derivari est ipsum in
... ex alio formari.
Sunt ideo quod duae species una deri
vativa et primitiva. Primi
tiva species proprietas derivandi ...
lo derivativa est proprietas deriva
di ab aliquo. Voces itaque non dicuntur
dici species sed cuiusque speciei ...
... est haec derivativa species
sed derivativae speciei. Et etiam
species est duplex. Species est po
sitio vocabuli primaria vel secunda
ria. Primaria positio dicitur species
primitiva. Secundaria vero positio
species derivativa. Et hoc est idem
quod illud quod prius dictum est etiam
... de nomine quaeritur cuius
speciei sit ibi ponitur species et forma
ut sit haec quaere cuius formae
sit haec est an sit fortuita.

quod alio vocabulo pronuntiatur recepto
vnde ita quod ab alio // Et videtur quod utriusque
species gemina est, et propriis et appellativis no-
minibus. Sunt autem quedam appellativa
nomina primitiva, ut mons, quedam
derivativa ut montanus. Sunt et
quedam propria nomina primitiva, ut Julius,
quedam derivativa ut Julianus.
Et hac litera tractat metrum quod inquit

Species est primo bimembris metrum
Una primitiva vel dici vult derivata
Quod fluit a nullo species primaria constat
Ex fluit a quo species derivata gubernat
Principalia sunt ut mons Julius, sed ab hiis oriuntur
Julianus montanus derivata / Hic tractat
de speciebus quibus sunt de multe / litera
Nam propria habet species separatim per se
pronomen nomen cognomen agnomen
Prenomen est quod ponitur nomini
vel dicitur eo vel quod tempore quo Sa-
binos Romani asciverunt in civitatem
ad confirmandam coniunctionem, nomina
illorum suis preponebant nominibus
et invicem Sabini Romanorum,
et post illorum consuetudo tenuit ut
nemo romanus sit absque pronomine.
Et notantur vel singulis literis
vel binis vel trinis / trinis singu-
lis quando a vocali incipit pronomen ut A.
Aulus vel ab u. consonante ut p.
Publius. t. Titus / trinis dua-
bus quando a duabus consonantibus incipit
ut gn. gneus / sp. spurius
trinis tribus quando a consonante incipit
prima syllaba et in consonantem desinit
Sicut alia que pronomina abscisa
incipiunt consonantibus, quod dicitur fit dif-
ferentie causa / ut sex. sextus
tul. Tullius / Hec sunt pronomina
sine consonantes sextus / sicut pu-
tem. t. Titum / et sic Sestum
quidam a consonante incipiat sed a
consonante desinat / Quod alias
error erit in omne est pre
nomine quod sunt / ut paulus

proprium et cognomen est cognationis que
ut Scipio a Scipione est quod ab
aliquo eventu impositum / ut Affricanus
affricanus. Inveniuntur tamen multa in
libris quasi ex speciebus propriorum nominum inde
preposita et que in aliis sunt propria
pronomina sicut in aliis loco nominum
accipiuntur / ut tulius hostilius sed
tulius pronomen est. marcus tulius
hic nomen est Similiter et in aliis
loco cognominum aliorum agnomina vel no-
minum contra ut cicero qui primus ab
habitu faciei nominatus est agnomen
hoc habuit / familie nostre cuius cognomen
fuit / similiter Cesar Scipio Come
Addit de hiis prius / quod propriorum nominum
quatuor sunt species. pronomen nomen
cognomen agnomen Est autem officium
pronominis. preponi nomini ut marcus tu-
lius / sed cum marcus pronomen est.
Causa non inventionis pronominis
duplex est / dicta et casualis / Cum enim con-
tingebat diversas personas eodem pro-
prio nomine nuncupari / ex cogitaverunt
homines voces quasdam / que pro-
te propriis nominibus facerent unam personam
ab alia differre eodem nomine vocatam /
que quia preponebantur propriis nominibus /
dicta est pronomen Casu quo repertum
est / Cum enim Sabinus mediantibus
pactis inter Sabinos et Roma-
nos fieret Romanus non Sabi-
nus de cuius progenie uxorem habe-
bat suo preponebat nomen Sabinus
inolevit consuetudo / Ut omnis
romanus aliquid pronomen haberet. Et vi-
de / quod omne pronomen eandem proprietatem
sit / quam et proprium nomen / cum adiunctum
eandem personam nominat / sed alia
de causa inventum est / Aliud quod
videndum est / quod una specierum propriorum nominum
appellatur nomen Est autem nomen
hoc loco / quod sic impositum proprie / quod non
per dictam ad vocationem pronominis /
nec per cognationem / Addicitur cogno-
mine / nec per eventum / Addicitur ag-
nomine Sed per voluntatem tamen imponentis re-
pertum est / Unde proprie dictum nomen /
quasi anthonomasice Et ut pa-
teat ratio Causa inventionis cogno-
minis sciendum est / Cum enim diverse ab una

honesta persona patricii generationis
haberent / ut se de familia eius
notarent / nomen illius suo nomini
adiungebat et dicebatur cognomen
Differt vero eandem proprietatem quam
a proprio nomine tamen adiungitur. Sed secunda
vero cognatio illius / cum pluribus fuit
impositum nomen quod de eo dixing.
secundario / quia sit patricius illa cog-
natione que quidem est multorum habet /
essentia nomen appellativum Est enim cognomen
multorum que / sed propriam unigenitam
quod sit qualitatem. Sed obiicitur / quod
si multorum quidem est / et in multis propria
qualitas sit / ergo est equivocum / sic potest
dici / quod dubium est cognomen / quantum
ad particularem suam. Univocum vero
est / quantum ad suam Aliud ergo est
dicta pars / quod vocum / alie sunt diversa
particulares / alie ex in variationibus diversis.
ut pirrus Alie ex translatione ut gemma
Alie ex diversis adiunctis / ut in cog-
nominibus coniungit. ¶ Illud vero
antiquorum studium est / ut ex diversis
adiunctis vocabula diversa sunt / ut
ea dicitur. hoc est / hoc est species / hoc est
nomen. Quibus namque omnibus
hoc id sit. Unde grece / quod omnes voces
que ex diversis impositionibus. diver-
sa sunt / equivoca est Omnes vero voces
que ex translatione / quam translato
nominis / alia fit ex necessitate / quia sunt
res tantum nomine. ut in primis sit
ex exemplo de gemma / Alia vero
fit propter ornatum / ut cum dolosum
vulpem dicimus. Audacem vero leo-
nem / Translatio ergo ex necessitate fac-
ta equivoca fit / vero translatio facta
ornatu / Vox quoque ex diversis
adiunctis diversa habens non facit
equivocum Cognomen ergo quamvis diver-
sas qualitates proprias habet / non est equivo-
cum / quod ex adiunctis diversorum
propriorum sic contrahit ut ergo de-
generatione veniunt dicamus Cog-
nomen illa eandem proprietatem qualitatem
sit. quia a proprio nomine tamen adiungitur
Secundario autem sit / cognationem
multorum quorum denominat vero eos
qui de eadem cognatione sunt /
nec tamen equivocum est / Itaque cognomen
: Est

proprium nomen est ex parentibus suo
sed quod est ex comparatione tempus noscitur. ¶
Propter ergo suum continetur sub ipso nomine Agnomen.
¶ Causa vero invenitur agnomen quod
est Est enim repertum agnomen ad
notandum aliquem eventum / qui vel
sibi vel aliis contingit Ut quidem
dictus est Saloninus quia pater
suus die nativitatis eius expugnavit
Salonas civitatem
Dalmatie Scipio vero dictus
est Affricanus / quod contigit ei ut
devinceret Affricam. ¶ Differt
autem agnomen eandem proprietatem quali-
tatem quam a proprio nomine tamen adiun-
gitur. sed aliud. Hic est eventu secunda
vero sit Dicimus ergo generaliter
prima propria nomina ut patricii sive
quod quorum propria qualitas est / Secundo
propria dicuntur nomina que eorum
nominant. sed diversa secundario sunt /
quedam enim eventum / quedam
cognomen / ut superius demonstratum
est ¶ Et quod secunda nomina in tabulis posita
Cicero. Cesar. Scipio. Videndum est /
quod Cicero quidam genus est legu-
minis / et est tangulum / Unde
dictus est cicero / quia tangu-
lum habuit faciei Cesar vero
dicitur / vel a cesarie / vel quod cesus est in utero
matris / vel quia cedebat in prelio
Scipio vero dicitur quidam baculus /
quia fundamentum fuit et sustentamentum
rei publice / vel patrum / Et hinc versus metrice
illa metrice / ¶ Metricus.

Quidem /

Vult proprium nomen per se proprium per stirpem cognomen sed certam

Nomen cognomen proprium nomen / prenomen. a bono

Eventu dicit aliquis / Agnomen ab eventu

Ut Ruptum / Cognomen / cognomen quod dedit / Affricanus

Scipio / cornelius et publius iste vocat

Hoc autem inter est inter proprium nomen
et appellativum Et appellativum naturaliter

que est multorum / quos eadem species
sive quantitas sive qualitas generalis
vel specialis coniungit / Generalis ut
vel corpus animal / Specialis ut ho-
mo lapis. quantitatis vel qualitatis albus niger brevis
magnus / Hec enim quoque que
a qualitate vel quantitate sumuntur specialia
i. adiectiva / naturaliter quoque sunt
communia multorum / Adiectiva au-
tem vocantur / quia aliis appellativis que
substantiam significant / vel etiam propriis addi-
ti solent / ad manifestandam
eorum qualitatem vel quantitatem /
que augeri vel minui sine
substantie (i. destructione) consumptione possunt / Ut bonum
vel magnus homo / sapiens grammaticus
Proprium vero est quod naturaliter uniuscuiusque
(i. propriam) privatam substantiam et qualitatem
significat / et in rebus est individuis
quas philosophi atomos vocant
ut Plato Socrates / Itaque caret
communione naturali / Cum tamen eveniat
quod multi eodem nomine proprio nuncu-
pentur / fortuitu et sola voce / non
est in intellectu / quod aliquam
substantiam vel qualitatem [illegible]
etiam propriis quedam etiam appella-
tiva intelligi possunt / ut
si dicam Virgilius intelligo et
hominem et poetam / Appellativa
autem propria non intelliguntur /
ut homo vir / nisi per excellen-
tiam loco propriorum vel quibusdam
personis accipiantur / ut poeta
pro Virgilio et urbs pro Roma. Continuatur
Et quia cognomine que est
multorum / ne putaret quis in-
quod esset appellativum / ideo dat differen-
tiam in tertia / hac scilicet quod appellativum
naturaliter que est multorum non
autem proprium / et quamvis que
naturaliter possit dici quando est sua
in vocatione. Aliter tamen ab anti-
quis exponitur. Ad quod intelligen-
dum notandum quod quoddam nomen / aliud est
naturale / aliud casuale / aliud ratio-
nale. Naturalis quod est
nomen / quod pro se et notacione
pluribus est quod hoc est / quod sit

aliquid quod pluribus competit / et quod sit
de pluribus nominat. Casualis vero est
quod / quod a quo casu / id nomen pluri-
bus impositum / ita quod nichil eius quod
sit / ut hoc nomen Pirrus impositum
filio Achillis / et regi Epirotarum
Racionalis autem est quod / quod hoc
fit a philosophis vel quod nomen patrum imponitur
filiolo. Voluntalis quoque fit sola
quantitate voluntate / ut est quod proprio
sito / quoque fit similitudine / ut quod
vocabulum de una re ad aliam trans-
fertur / et ei datur translatione / quoque fit
ab uno vel ab una causa / ut a Iulio
Iulius et eius ymago dicitur Iulius /
quoque fit ad unum / hoc est datum
diversis propter unum effectum / ut equitas (vel officium)
dicitur salutaris / cibus salu-
tares / quod vero quod est ad salu-
tem. Solum vero / naturale est communi
appellativum / quia plurium sit quoddam
multorum que / et hoc dicitur appellativum quod
esse multorum naturaliter / ad remotionem
illius proprium quod multorum quod est ut
casu vel racione. Et Illud quod vi-
detur / quod de adiectivis interponit / quod
sunt appellativa / quia quibusdam non
videbatur / eo quod unus quisque dicitur
albus a sua albedine / unde pu-
tabant / quod et hoc adiectivum et cetera (s. adiectiva)
propria essent nomina. Sed quia de
adiectivis diverse sunt sive
[illegible] dupliciter / ut nostrum brevitate
attingendo ponemus. Adiectivum
ergo nomen est illud / quod sit
inest substantie / et potest addi nomini
significanti substantiam in eadem parte propositionis /
hoc est ut in predicato / vel in subiecto / Et hec
ergo quod dicitur / nomen certe partes ora-
tionis removentur. Sed quia hec sunt
que signa esse dicuntur substantiam et ea
ad eorum remotionem additur / adiectivo
id quod inest substantie. Sed quia potest
hec scilicet [illegible] hec nomen albedo
hec nomen pes et similia / quorum
nullum est adiectivum / additum
est / et potest addici nomini significanti sub-
stantiam in eadem parte propositionis. Sed [illegible]

ro hanc descriptionem / adiectiva sunt
hec nomina · risibile scilicet et tale · et similia /
dicimus enim / vel risibile / vel tale / animal
bipes ¶ Antiqui non hanc solent
facere divisionem / quod omne nomen substantivum
est vel adiectivum / dicentes · illud substantivum
esse · quod per se subsistere potest · in aliqua par
te orationis Adiectivum non · quod non Sed
hec divisio quia nulla auctoritate
habetur / Preterea illud placet Prisciano /
quod adiectivum per se non posset poni in
eadem parte orationis / ut in sequentibus
demonstrabitur Sed prius dicta de causa
inventionis adiectivorum / et de hoc est
demonstratio dicemus / Causa vero in
ventionis adiectivorum hec est / Cum
enim cognitis specialibus constitutis [illegible]
notabant accidentales proprietates /
non in dicta sunt adiectiva / que sic
eas designarent ut substantias insunt
Significat autem adiectiva vel quas
qualitates vel notant ea quibus
ille qualitates insunt vel quantitates Cum
vero prius dicat adiectiva sunt qualitate vel quan
titate mutabilis dicendum est · quod impositio sit
ad similitudinem / substantiam / advocanda ut qua
litatem vel quantitatem significet hoc
est non quod dicat prius ea dici adiectiva /
eo quod appellativis vel propriis addi
solent volunt quod proprie sunt dicenda / quod
adiectivum per se non debet poni in eadem par
te orationis / et si ponatur oratio est imperfecta
ut cum dicitur Sor est albus dupliciter est sermo
eos oratio / Docet adiungatur ei vel
vel aliud homo · vel aliquid quod substantiam significet si hoc
placet Prisciano est / tamen in veritate auc
tores propter sepe substantivum adiectivum in predicato
ponentes Preterea si verum esset
illud / tunc esset adiectiva quorum mas
culina in nulla oratione ponerentur /
Cum enim addas hec in risibile
sine genere masculino non invenies sub
stantiam Si enim dicas homo risibilis /
superflua erit locutio / sed ipsi di
cunt hec non esse adiectiva · quod falsum
est / cum eis conveniat adiectivorum proprietas /
scilicet addi propriis vel appellativis sig
nificantibus substantiam ita etiam quod aliqua
literarum Si enim contendant ea
non esse adiectiva / eo quod non comparantur

dicimus placet quod non omnia adiectiva
comparantur / sicut suo loco demonstrabitur
Preterea quedam ponuntur quando que
ponuntur dum sunt contraria sit oppo
sito in adiecto vel declarat / per
dicato Exemplum · quia si enim est
homo albus erit verum dicere Sor est vel vere
vel albus albus Dicuntur itaque adiectiva non
quod ubique addantur · sed quia aliorum vel alibi
vero non dicunt quidam Adiectiva · que
adiciuntur · sed eo · quod solent ad
dici / ut notavit hic dicendi non
ubique fit Aliud non notandum est /
quod adiectivum sumitur quandoque proprie ac
capitur / cum tale quid predicatur
sit / quod potest comparari Dicitur vero
adiectivum large et proprie · cum sit
aliquid quod alii adiaceat · sic ut ei
addi possit licet non comparetur
Ostenso itaque / quid sit Et
appellativum nomen / Propter interpositionem quam
fecit de adiectivo / ostendit quod sequitur auc
tor · quod sit nomen proprium / ut melius
pateat eorum differentia Dicit ergo
nomen proprium esse · quod sit substantiam /
sed quia hic habet pronomina / ad
dit et qualitatem Propria vero
suus hic habet appellativa / subiungit
propriam · id est non plurium communem / sed
hoc nomen appellativum figurative aliquando
ponitur pro proprio nomine / ut poeta pro
Virgilio / et tunc videtur pro propriam
sive qualitatem addit · naturaliter / vel proprie
vel figurative Aliud non dicendum
iungit ad proprium et appellativum dicendum
quod in proprio inter appellativum / id est appellativo
ac mutatur proprium / vel [illegible] /
que greco nomine dicitur Antho
nomasia · id est excellentia / quod vel per
fit / cum nomen · quod multis que est
naturale / vel quam proprium eius at
tribuitur / quia excellit omnes
competenter · ipso designat / ut poeta
pro Virgilio urbs pro Roma / Et
hoc parte aliqua [illegible] licet · tempore
metri illa [illegible] /

Appellativum vel sit ablativus proprium vel

Appellativum / plurales [illegible] vocatores

Plura scilicet propriis unitque potest vel innotare
Et aut mero fit quam appellativo et p.
quam de adiectivo // a[...] in fine reci-
tabuntur // Sequitur ultimus litera

Appellativorum multe sunt
species / quarum quedam que
inveniuntur cum propriis. sive sint
propriis prime positionis sive deri-
vativa dicuntur et que corporalia in
appellativis ut hic dicuntur et in propriis
ut Terencius. Alia incorporalia.
In appellativis. ut virtus / in propriis ut virtus dea
ut pudicitia penelope. Homonima. i. equivoca
quoque tam in propriis quam in appellativis
vel vocabulis / ut pirrus filius achillis
et pirrus rex epirotarum. Nepos
filius filii / et nepos luxuriosus
Inveniuntur etiam homonima eadem propria
appellativa / ut magnus pompeius / et mag-
nus civis. Homonimum est tam
appellativa quam propria vel vocabula / sic eciam en-
sis gladius mucro una res sunt
sic publius cornelius scipio af-
fricanus. Unum alterum sunt. Super
hac litera commentum /

Et ut perpendatur ratio diversis
speciebus propriorum nominum / et data diversitate
inter propria et appellativa species appellativorum
enumerat / et de singulis eorum ordine
tractat. Et quia quedam sunt / tam
propriis quam appellativis / tam primitivis
quam derivativis / prius enumerat eas
que sunt communes quibus / deinde illas
que solis appellativis. sed ita quod primi-
tivis et derivativis / Adulterum illas
que sunt quam appellativis / quam plus
tam derivativis. Species non dicuntur
in illis quibus / cum aliqui unum dicunt
eorum contendunt inquirunt propriorum /
et aliud appellativum / unum tamen primitivum.
et aliud derivativum dicitur igitur.
Due sunt quibus quas primo ponit.
Corporale nomen et incorporale. Unde
videndum / quod nomen dicitur corporale
[...] / sed tamen [...] Omne
namque [...] est incorporale
Et est appellativum corporale nomen / ut homo /
proprium ut virgilius. Rursus appellativum est
ut scientia incorporale / proprium est in-
corporale / ut [...] Aristarchi. Tercia
nomina species est homonimum / hoc est

[...]em nominum. Homos enim idem vel unum nomen /
inde dicitur homonimum / quia una voce pro-
plura significantur / ut nepos filius filii.
et filii / et nepos luxuriosus / et dicitur sic
a nepa serpente / qui sic serpens alle de-
vastat / sic et luxuriosus. Tercia nominum
species est sinonimum / et sunt eadem sive
nomina que multinoma vel diversinomia (vel diversa nomina)
que pariter idem significant et vocant. Homonima
significant idem / et diversa vocantur / non sunt
sinonima / ut alba et azurea. Rursus
sic vocantur idem sed tamen diversa significant / non
sunt sinonima / ut hic et iste // Et sic
sinonima appellativa / ut ensis mucro gla-
dius // propria / ut publius cornelius
Scipio Affricanus. Unde placet mathie
quod pronomen et agnomen et cognomen et proprium
nomen idem significant // Hinc incipit metrum

Tria appellativa propriis speciebus

Pertinet via corporea ut hic et hic partes.

Est incorporea virtus sapientia pietas

(vel equivocum)
Homonimum plura quorum vox denotat unica.

Ut pirra appellare / quid ut canis / est quod

Contra sinonimum / diversis vocibus unum

Signans / sicut ensis gladius quoque mucro.

Propria sunt / vero alpes et cyprus et ithaca.
Alie sunt omnes species in nominibus litera
appellativis vel vocabulis dicuntur ut hec Adie-
ctivum Ad aliquid dictum Qualitatem ad aliquid dictum
Gentile Patrium Interrogativum In-
finitum Relativum Demonstrativum
Multitudinis / Collectivum Dividuum Fac-
titium Generale Speciale Ordinale Nu-
merale Absolutum Temporale Locale. Hee
species quinque sunt / et principalia. i. prime
positionis nominum. et derivatorum. Species
autem derivatorum sunt hee Patro-
nomicum Possessivum Comparativum Su-
perlativum Diminutivum Denominativum
que intelliguntur cum multis aliis. ex
comprehensione de quibus in loco dicemus.
Verbale Participiale Adverbiale
[...] quarum licet in textu Commentum
Dicit [...] subsequente / quod alie species
ab hiis / quibus tam propriis quam derivativis

pluralis appellativis conveniunt / non nominibus propriis /
sed aut dicat: propter adiectiva / que dicit
singulorum in propriis non inveni / ut g
radivus / Regula vero suo loco dicetur
Continuat itaque species que pluralis appellativis
conveniunt partes quam declinabiles
Sequitur litera presentis. **Litera presentis /**
Adiectivum est quod additur propriis vel
appellativis et sunt laus vel vituperium vel actionem
vel medium / vel actus. vincitque sequitur
... / laus ut iustus Vituperatio ut
iniustus Medium ut magnus dicimus
enim magnus imperator laudantes / et magnus
nus latro vel fur. vituperantes Ac
cidens non i. sum virtus cuique rei ut vel proprie
niger cornus / et altum mare Iube
... quedam sunt tamen
ut gradivus mavors et Ennosigeus
Neptunus et Quirinus Romulus Sed
quia propriorum loco accipiuntur et pari
non possunt, quod est proprium adiectivorum / nec non
egent adiectione aliorum nominum quod
quasi adiectiva / Dividuntur autem hec sed adiectiva
a qualitate vel animi vel corporis
vel extrinsecus accidentium ut dives
felix / Ubi continuit / **Cometis** / Excepta
specie ponit adiectivum / quod supplendum
non est / quasi de adiectivo exierat sed
prius ... / sed non ... vel non
repetit / ut addat de propriis adiectivis
de quibus superius mentionem dixerat Est autem
repartita adiectivorum species Alia enim
sunt laudis i. tale accidens quod in
esse laus est / ut iustus Alia sunt
vituperii / i. tale accidens quod in
esse vituperium est / ut iniustus Alia
non sunt medii i. tale accidens / quod
in esse / nec laus est / nec vituperium / ut
magnus Sed hic quoque videndum est
quod licet medium sit dictum / nec ad laudem
sit nec ad vituperium / tamen cum ad adiec
tione ad laudem est / ut magnus impera
tor / cum autem non est ad vituperium / ut
magnus latro Est et aliud species adiectivum
cum sit actus vincendi / et dicitur hic
actus epithetorum i. vincendi proprium
ut cum dicitur / niger cornus / altum
mare et similia Et videtur quod sunt alia
adiectiva que sunt propria nomina / ut
adiectivum quod est in hac ordine gradi
vus mavors / Est autem gradivus tale

proprium nomen quod est agnomen vel a benedicto / vel a gradea
dicitur enim gradivus a gradare
quod est vibrare / vel quasi gradiens itur
ad pluralia / vel gradivus quasi certus
dominus i. potens deus Similiter
Neptunus dicitur Ennosigeus i.
habitator sigei illius scilicet prope
troyam in quo templum habebat Nep
tunus Ennosigeus habitator Si
gei non proprium nomen est unde
est in monte troya / vel Ennosigeus
interpretatur profundus silentium Enno
sigeus profundus dicitur sigeus silen
tium / et vocatur neptunus sic a pro
funditate maris et plenarie / quod est
in profundo Similiter et Romulus
dictus est Quirinus ab hasta /
quia hastam intercipiebat Quiris
enim lingua Sabina dicitur has
ta / vel ideo dictus est Quirinus
quia qua die translatus est et
deificatus / hasta sua dicitur flo
ruisse Illud tamen est / quod licet
hec propria videbantur esse ad
iectiva / dicit tamen postea / quod quia loco
propriorum accipiuntur non possunt comparari
/ quod est proprium adiectivorum /
unde quod volunt dicere / quod ista
comparabile non sunt adiectiva / quia
comparari non possunt Sed potest
dici / quod licet esse proprium adiectivi / quod
non conveniat ei / sed quia sunt / ... ali
quod est / ut dicatur / quod hic secundum
accepit autor adiectivum quam
super / Videtur tamen velle ponere
hic adiectivum utrumque debeat
poni secundum sensum / quia dicit omne
adiectivum esse alio nomine. sed non proprium
Sed non solo dicit esse / quod non possit
sine illo poni / sed quod cum illo po
situm certiorem reddit sensum // Et videtur quod
paulo post dicit / Quis prudens sive
aprudentia / tamen in sequentibus dic
tum sit / quod prudens declinatur
a prudentia i. participatio eius
sit aliquis prudens / hic non
tamen prudens declinatur ab hoc nomine
prudentia / quia ad illius formam adaptatur
dum per additionem a vero / Adhuc adiectivum
habeat plura in esse de adiectivis /

Animi ut prudens magnanimus. Corporis ut albus longus. Extrinsecum accidentium / ut dives etc.

que non dicitur tangitur in litera posita / Ali-
qua vero licet sit posita / que per eius
in superiori loco incidentaliter pertractantur
et etiam in hoc loco tractantur sit
sicut posuit / Similiter eius intencio non
licuit / sed tamen est iniusta / usque ad lo-
cum ubi pertractabitur de hiis que di-
cuntur ad aliquid / ¶ Metrum·
Applicativa vite species comparantur
Magnum vel obprobrium / vel laudis vel me quam
Tota loco ponuntur / sunt adiectiva quam dicta
Ista propriis ea vel quibus adiciuntur
Ut neque prudentis magnus / terreque furorum
Substanciarum et designat epitheton
Ut / cor unus niger / albus olor / sicca terris
¶ Mutuet retinet semper proprium · ut cum
Dicitur hericius niger / concludatur ut arma
Nobilis vel nactus / Potero significare res
Corporis et anime virtutem vel opere · vel opera ·
Advenies / magnus prudens bonus arma
Felix et dives / semper hiis opera coaptes
¶ Iste est propria condiunt collacione / non sunt
Absque suis substantivis sermone locanda
Cum quibus in genere numero casuque tenentur
Equalis / tamen hic vadit quoque fit a
Decet dicere inferius / terreque locare
Adiectiva potest neutri generis sine supposito
Et etiam substantivatur · deusque replen-
tes de re sensato · simul et generali
Nomine res / sit agrum · quod totus munit arma
¶ Nota tamen in eo replecio competit ista
Ista multis est apta · bonum dulce · secundum quam
Sepe procul dubio / precio · non leue dapem
Comprimis / potes componere prosum
Talia / cum multas · cedit vocatur · vocem
Ad aliquid dictum est · quod sine in-
tellectu illius ad quod / litera

dictum est / prius non potest / ut filius sine
eo cuius dicitur filius et patre / et cuius sine
deum quoque intelligo / Secundo / sic in-
cipit in tercio una illud quod ab eo
incipit Comentum· Ut autem progrediamur
super speciem appositorum / que est ad aliquid
dictum / ponit et ea secundo loco operatur
Videndum ergo / quod rerum / alie referuntur ad
aliquid / alie vero non / Substanciarum vero
que ad aliquid referuntur / alie proprie
accidentis / ut bos atque possessio / Secundo quod
proprie ad aliquid referuntur / et non
propter / non dicitur ad aliquid Earum vero
que proprium suum referuntur / alie non
possunt sine nisi referantur / ut pater
non potest sine / nisi aliquis sit puer Alie
possunt sine · et si non referantur / ut mag-
nus potest eum esse magnus quamvis non sit atque
magnus Ille vero res · quod non possunt
sine nisi proprium suum referantur / ad aliquid
sunt ad aliquid / Et quod dictum est que
res sunt ad aliquid / que nomina sic
hunc videndum est / dicimus ergo / quod no-
mina que sunt vel que est ad aliquid
alia sunt ea / non determinando in esse
alterum / ut paternitas et filiacio· et hec
non sunt ad aliquid Alia sunt eam
determinando in esse alterum / et hec sunt / ut pater et filius
ad aliquid Et ergo quando / sub quibus specie
apposita sunt tamen nominibus / sicut pater et filiacio
dicimus / quod omnia nomina que sic rem
sunt / quod non in esse determinant / sunt
sub in communi nomine / quam tale quid
nominant / quod non est eorum Et quod dic-
tum est que nomina sunt ad aliquid vi-
dendum est · quid sit et quod nomine /
Significat igitur relaciones deter-
minando in esse alterum / Ut pater paterni-
tatem / Notandum vero substancias · quibus
inest illa relacio· Unde textus metrum
Filius et pater· ad aliquid sunt dicta· coherent
Hec utique per te pendent / pertique supponunt
Hec et mutuo quem dicere in genere
Dicitur cum · dulcis sermo / dulci quod sermo
Quasi ad aliquid dictum · litera
est / quod quamvis habeat aliquid quasi
rum et quasi semper ad aliud / tamen non
ab ipso nomine sit ex illud neque
cum ex illo nominatur accipit Ut dicens
roso · deceptum Dumst / Nam quamvis

ntrat nō contineat spēciē ext illud
q̄ ei adherere int̄e. Comēt. Sequi-
tur 3ª spēs app̄ᵒʳᵘᵐ / que est quasi
ad aliquid dictū / dicunt(ur) ergo quasi
plures / q̄ illa sola que sunt ꝯtraria
ī mediata. de q̄bꝰ in ꝑte dcm̄ / vt sa-
nus ⁊ eger sunt. quasi ad aliquid qu-
sit eni sunt ꝯtraria eis / que sunt ad
aliquid / q̄ vnū ꝑ alio quodamº inte-
lligit. nō sunt dissilia / q̄ vnū relatiꝫ
positū ponit alterū / ⁊ destructū de-
struit. Quasi vero que sunt quasi
ad aliquid dcā / nō sic ē / q̄ vnū
destructū ponit alterū / ⁊ positū de-
struit / vt sanum ⁊ egrū. Quidā vero
largius accipiunt. quasi ad aliq̄d dctā
vt q̄ tineat ⁊ noīa ꝯtrarioꝝ ī media
torū ⁊ noīa ꝑtialiū spēꝝ / que dicu(n)tur
quasi ad aliquid / q̄ ꝑ ista noīa / ad
aliquid referunt(ur). vt magnus / atq̄ ma-
ius / nō tm̄ sunt ad aliquid / q̄ nō ē
eis q̄ / ad aliquid se hr̄e .i. esse piut q̄
hijs noībꝫ dicu(n)t(ur) / ⁊ si nō referunt(ur)
ad aliquid aliud / hinc versꝰ. metrꝰ

Hinc sunt vel ad aliquid dcm̄ / veluti nos
At dices / relatiº sumpsit(ur) / nec ita coherent
Vt ꝑtes sunt / nec q̄ ꝯtrariunt(ur) ꝯtinue
Nos exempta die nō ꝯpit / alaq̄ cum sit
Alati / tm̄ alatū nō dicimꝰ. ale
Alatū / Sꝫ ī ablatiuo dicimꝰ. ala
Alatū / sic hēt nō vna relatº insequit
De Omonimis sequimꝰ dicemꝰ / Litera
q̄ tā in ꝑprijs quā ī app̄ᵒ ī ve.
Omonima sunt que sic depingi(tur)
diuersis noībꝫ, id sunt / vt enim gla-
dius mucro / Quia ꝑprijs q̄ hēt vnū
hēt dictionē vel trinomina vel tet-
ranoīa. vt Publius Cornelius Sci-
pio Affricanus sic dicimꝰ. Comēt. Vn-
de hoc nō repetit ꝑꝰ de omonimis
.i. ēt / ⁊ desinonimis .i. multinominibꝫ
addat de speciebus sinonī .i. de dicio-
nomis tetraonomis / hēnt aūt vnū
hēt dictionē / q̄ diuersis noībꝫ id sunt
nominant / Et sunt dictionē / sicut duo
noīa sunt ~~vni~~ ꝑpē attributa. Comē.
eid

.qq. tm̄ Polisonū / qq̄ ~~plura~~ plura
et vcte / q̄ nō ꝑut ⁊ plura noī-
vei ꝯrsū quā quantū / q̄ qq̄
in ve / vnū est ꝑnoīꝫ / altū ꝑꝑ-
nomē / tertiū cognoīꝫ / quatuº ag-
nomē. Illud ꝯ nomē est / q̄ si
nō solū app̄ᵒꝛ noīꝫ / tā est pla-
citū Sꝫ ꝑpoꝛ tā est dca. cog-
no enentur / ꝑ ꝑdcm̄ ē / potest
tm̄ dici / q̄ ideo repetit de eno-
nis ⁊ Sinonimis / quia relatiua
videbant(ur) ꝯ / omonī ⁊ sinonī. Sed
sinonī nō / q̄ duo relatiua nō
sic videnti(ur) / quemadmodū duo
sinonī nō sunt / tum eni dico p̄r
sit patre / ⁊ filiū eq̄ vtitando
Relatiua quoqꝫ videnti(ur) esse o-
monima / quia nō relatiuꝫ. sic
diuersa videt(ur) / sic aliq̄ dicitur pater
eiꝫ piun sit pcreate / ⁊ filiū
ꝯsit / si longe differunt. Na-
dicoīꝫ sic diuersa sit / ut di-
ꝑinpositionū equalit(er) sunt
vt canis. Sꝫ pt sit ꝑ creā-
tem ꝑinpositionū / filiū ꝑ cre-
putaꝯ / sine ꝑ q̄ sicꝫ / ⁊ relatiꝫ
vtꝛqꝫ ꝑ ē / Omoniꝫ / nō hoc /
nō illud omonī q̄ eodº
ꝑinpositionū equalit(er) sunt nō
relatiua dispensād / q̄ vnū ꝑ
impoꝫ / alterū ꝑ ꝑuta ꝯ. Lit(er)a.
Gentile est q̄ gente sit / vt ge-
nus latinus. Patriū est / q̄
a patria sumit(ur) / ut Athenensis
romanus Comētū. Agit nō
ꝑq̄ hēt de gentili noīe ⁊ patrio /
Vnde ē in quo differunt / Vn-
hoc vꝫ / q̄ gentile. sumit(ur) a nō
mīe totius regionis / vt
grecus a grecia / ⁊ sicꝫ de qua gente
aliq̄s sit. Patriū nō sumit(ur) a no-
mīe vnius solius ciuitatis / vt ab
eo q̄ ē Athene athenensis. Sꝫ
sicut ea que dca sunt / omne patrī-
um et diriuatiuū / q̄ filiū esse vi-
demꝰ tirs ⁊ patriū nō ē ꝯ-
uitiū / Ad q̄ dicimꝰ / q̄ tirs ꝑ-
mitiū ⁊ diriuatiuū. ꝑprium quoqꝫ
⁊ app̄ᵒ ē / tirs eni ꝑprium est

Marginalia: "l'eni" (left margin beside "intelligit. nō sunt dissilia"); "al' ⁊ filium eiꝫ" / "cuisst" / "d'figt" / "putat" (right margin); "7 18" (far right margin).

ypse / aqua dicta est troya / et ideo e primitus Tros quoque appellatur et patum est / et sic de aliis / et sicut [fuit] apata i. ansie illo qui est troya hac littera tempus metrum met.

Hec gentile / cum fratrum gallicum ab.

Verba patiendi patior / cum persequens littera
Interrogatum est / quod cum in interroga
tione proferatur ut quis qualis
quantus quot quotus cum suis sunt
accentus / Sequitur in textum Quere
nomen eius · hec est ea Unius du
bitatio / aut est diversum / aut
diversorum summ̄ / in thema vel diversorum
rerum consequendi Sed quia dic
tus / in dicte generalissimo continet
ur sunt per sumptum gra[mmatica] cum i.
quid sit · quale · quantum · et
alia huiusmodi / secundum ordinem predictorum
Ad quemlibet genus diversorum / recepte
sunt dictiones / que ab officio
dicuntur interrogative / ut quis qualis
et huiusmodi alie Et ut breviter
attingam Omnis interrogatio dicta
sit id est tamquam propositio ad quam facta
per eam dictum possit reddi
ut quis sum / qualis et ceteri
Eodem modo est de ceteris Dicit
enim qui dicit / quod interrogative
dictiones nichil noverint / quid accen
dit in interrogatione / et quod subiunctione
fit / cum graves regulas accen
tum sunt Dicendum esse de ac
centibus / nisi quia de eis an sufficien
ter deprimuntur / hinc metrum tempus.

Relativus qualis quantus quotus et quot quisque
Infinitum est interrogatio gravem littera
ut quis qualis quantus quot
quotus / cum in loco suo accentum
permutant Possunt tamen hec e-
ciam et relativa / et similitudinis esse
talis tantus tot / hec tamen
est reddita dicitur Et ad
intendendum / quod significat nomen / vel subest
infinite · atque quis / ut quis
qui / vel qualis ut qualis · talis ·
vel quantus ut quantus tantus / vel cum

ut quot tot Ex quo videtur melius
ea doctissimos antiquos scriptores grecos
inter nos posuisse / quamvis vetus
tiores apud ipsos quod per nos vel
alios ea contaminavit / Quos gra
marum sunt secuti Sed in quo
in vero / cum illi antiquorum / ut re
cusavit grecorum et hebreorum imi
tari Nos Apolonius et Herodianus
qui omnes antiquorum errores qui
purgavit vestigia lingue / et non
sunt nomina hec ponimus ponere / deinde
in prose latinus tractabimus / Commentum ·
Sequitur de infinito nomine / de quo
eque dicit / quod est interrogatio quo
modo / sunt aut contrarie est in accentu /
et ideo in quod est in tono / sunt gra
les relativa accentum / deinde in or
thographia dictum est Ego non in fi
nitis gravem ponas sillabas / Et
vide / quod grammaticus hic accipit predi
ctis / quia non tres sunt contra gra
vationem et circumflexionem Bene enim
demonstrat duplicitates accentuum / cum
dicit / quod infinita gravatur in locutione
in inferiore locutionis vel orationis / sed
Cui credidit salvus est Ecce
in hoc loco gravatur Dicit / qualis
est nullus ignoravit / ecce relatio
gravatur in omnibus sillabis Sed ubi ma
le permutando usum pervertunt / non
in regula committit Ergo non
interrogativa sunt hec / acuuntur /
vel circumflectuntur / et hoc est quod ea
dicit contra Dolent quod aliter
in lectione accipe / locutione appellat /
cum non supra dicta in fine te po
sita in se habent dictiones cum quod
lectionem vel construuntur / ut / Cum iustus
est salvabitur Sed aut in se non
habent cum quo legantur nec in loco
debent poni nec ponantur / ut hic
Cum cum venisset receptus est Et
vide / quod eadem nomina sunt quandam /
et relativa sunt et similitudinaria / quod fa
cit relationem quod et eius plana de
quinque est simo / ut cum dicitur / tale
est sicut quale [fuit] plato / Hinc metrum
Infinitumque quod qualis quantus quotus et quot

Utrumque relativa q(ue) (con)ties q(ue)st q(uan)tum / atque
Nulla tot talis / tantus q(uo)t q(ua)lis d(e)c
hec eadem reddes ea ru(n)d(e)do roganti
Utrumque erat pur(us) / vide(s) q(uan)tum achilles
Infe(ri)t tria loca(s) / s(i) dicas q(uan)tum abscedis
Regredit(ur) Bachus / (i)d(e)o cesar adit
Utrumque rela(ti)va / s(i) dicas da in te(rr)a

Quot tibi donavi / da tanta d(e)d(i) t(ibi) q(uo)t(a)
Collectiva e(st) q(ue) in sin(gulari) nu(mer)o multitu(dinem) d(e)n(ot)at / ut populus plebs Litera
Post hec agit d(e) collectiv(is) Coment.
Cum in v(er)bis nu(m)ero causa hec est
Cum se q(ue) est / unu(m) nu(mer)o sit / q(ua)d(am) t(ame)n s(er)mo e(st) d(e) ex plu(ri)bus / q(ui)d(em) d(e) plu(ri)bus d(iver)si / q(ui)d(em) d(e) plurib(us) collective q(uan)tis / ut igit(ur) fuerunt homi(n)es quo loquerent(ur) de illis / ita t(ame)n q(uod) no(n) aliqua collec(ti)o illi(us) / in(ve)nta sunt collectiva no(mina) / ut plus et alia sim(ilia). Significant aut(em) hec no(mina) nu(mer)o s(i)n(gulari) q(ua)da(m) s(u)b pl(ur)alitate ca(usa) s(igni)f(ic)a(n)d(i) / s(ed) 2(?) aliquod alind a(ccident)i(bu)s / ut plus (con)sig(ni)ficat nu(mer)u(m) ca(usa) h(om)i(n)es. a s(e)n(a)torio designat / q(uod) fit d(e) ead(em) ci(vi)t(a)te / unde et d(icitu)r plus / pol(is) e(nim) g(rec)e c(ivi)t(as) lat(ine) / co(ll)ecta ci(vi)um 2 / corp(us) q(ua)d(am) fit nu(mer)o ca(usa) s(igni)f(ic)a(n)d(i) / s(ed) s(e)n(a)t(or)ia s(u)nt q(ue) q(uasi) (con)gregati ad corp(us) q(ua)d(am) d(e)n(ot)a(n)t / no(ta) hec no(mi)na collectiva re(s) ca(usa) quas p(re)d(i)c(t)a s(un)t / Et vide / q(uod) plus ta(m) collectio nobiliu(m) q(uam) ignobiliu(m) est / ¶ ¶ · Metricus·

Est collectivu(m) nu(mer)o q(uod) in an(te)riori
Ut plebs. plu(r)a notat / ¶ litera·
Dividu(u)m est / q(uod) a duobus vel a pluribus / ad singulos s(ecundu)m relacione(m) / vel plures · i(d est) unos pares distributos / ut ut(er)que · alter · q(ui)l(ib)et sin(gu)li bini terni centeni / Coment.
Sequi(tur) dividuu(m) / Cum i(n) v(er)bis ca(usa) h(ec) est / quamvis e(ni)m p(er) collectiva in s(er)mo e(sse)t d(e) plurib(us) / no(n) t(ame)n d(e) aliq(u)o collectio(n)is illi(us) ea(m) s(er)mo fiebat / Invenit(ur) e(r)go unu(m) no(men) p(er) q(uo)d ita fi(e)t s(er)mo d(e) plurib(us). no(n) t(ame)n d(e) aliq(u)o collectio(n)is illi(us). i(d est) s(er)mo fiebat
~~collectionis illius ad s(er)mo fiebat~~
Invenit(ur) ergo v(erb)u(m) vel n(omen) / p(er) q(uod) ita fi(e)t s(er)mo d(e) plurib(us) / q(uod) d(e) u(n)o quoque illor(um) / ut ut(er) et alter et q(ui)da(m) no(n) sunt / quibus d(e) plurib(us) loquim(ur) / q(ui)a d(e) duob(us) / itaque d(e) uno quoque illor(um) / ut o(mn)is. Quedam v(er)o sunt / q(ui)bus d(e) pluribus loquimur s(ed) p(er) pares nu(mer)os distribut(os) / ut bini ter(ni) et c(etera) / c(etera) sim(ilia). Significat aut(em) h(oc) id q(uod) notat vide aut(em) / q(uod) bini no(n) d(e) pauciorib(us) q(uam) de quatuor dici p(ote)st / s(ed) p(ro)p(ri)e a(u)t(em) terni no(n) d(e) pauc(iori)b(us) a(ute)m d(icitu)r / Centeni v(er)o su(n)t d(e) ducentis / Imp(ro)p(ri)e t(ame)n centeni dicit(ur) p(ro) centum / sicut septeni p(ro) septem / Ut lucanus / Gurgite septeno rapid(us) mare s(ummo)vet ¶ · Metricus·

Est dividuu(m) / velud alter
Alt(er) bini centeni neuter ut(er)q(ue)
Binos cu(m) reliq(ui)s s(em)p(er) plura(liter) efferes
Nam p(er) (e)t palli(um) nu(mer)o plures s(er)iati
distributos / t(ame)n h(ec) alt(er) posuit poete
Gurgite septeno / tetra(meter) he(c) s(er)tu(m) a(d) d(icendum)
Facticiu(m) est / q(uod) a(d) p(ro)prietate(m) sonor(um) p(er) i(m)itacione(m) factu(m) est / ut / tintinabulu(m) turtur. / ¶ Comm(en)tu(m). Lit(er)a·
Facticiu(m) d(e)i(n)de ponit. Est aut(em) facticiu(m) q(uod) ita i(m)positu(m) e(st) ut in se aliquid illi(us) soni h(ab)eat / quem reddit / q(uod) vocat / ut h(ic) nom(en) tintinabulu(m) / s(ed) in sua p(ro)lacione aliquid d(e) sono h(ab)et q(ue)m emittit campanula q(ue) nominat(ur) / et dicimus · q(uod) facticia no(mina) s(igni)f(ic)a(n)t / q(ui)dq(ui)d so(n)us (con)t(inet) s(im)pl(e)x et in s(im)pl(e)x. illar(um) qualitas s(igni)fic(at) / ¶ ¶ Metricus·

Facticiumq(ue) sono dat / tintinabula et ce(tera)
Equale est / q(uod) in diversas sp(eci)es p(ote)st dividi / ut a(n)i(m)al arbor Co(m)mentum / home(n) no(n) equale · quod sequit(ur) s(ine) h(omine) / equale dicitur /

qui generis sit denominat non res
sine res a suis speciebus contentas
secundum quas recipit metrum ¶ metrum

Est non generale lapis fructus color arbor.
Speciale est quod agere dicitur litera
induitur ut hic equus vitis laurus.
Comment Speciale quoque est quod
significat speciem sub res subiecte contentas
nominat ¶ ¶ metricus.

Est speciale pirus abies quoque nux abies
Ordinale est quod ordinem sit litera
ut primus secundus tertius Comment Ordina
le uero nomen est in vetula adfinis
proprie quod est sinn primum sequitur
et non quod ordinem in suis suis
denominat Denominat uero res quibus
talis ordo inest Est igitur or
dinale nomen quod secundum sit or
dine / Metricus. ¶ Metricus

Ordinat ut primus ¶ litera
Numerale est quod numerum demonstrat
ut unus duo tres / Commentum
Numerale autem nomen est quod significat
numerum sine ordine Secundum glossam
significat numerum non distributo in esse
aliquo / ut binarius ternarius /
quandoque distributo in esse / ut unus
duo tres / et utraque tamen dicuntur numera
lia Causa uero huius variationis numera
lium hec est / quia non sit nomina
numeralia sunt singularis numeri / et in designa
tione huius debeat poni / tamen
coadiunctis aliis collective ponuntur
ut plures hic est turba Addentum quo
quod non accipit collective / additur
ei hic non numerum Dicitur / ut
pluralia nomina decliniunt quod de
pluralibus est sensus / non tamen declinant
Sequitur Cum enim dicitur / declinare
gerunt / cum est quod plures sit
tamen sequitur dicatur / quia designatur
in veteri sunt nomina que sunt
numeralia ut duo tres et ceteri metricus

Numerat duo quatuor unus litera
Absolutum est quod per se intelligitur
et non eget alterius coniunctione nominis.
ut deus ratio. / Commentum Abso
lutum nomen dicitur a constructione est

cum absolutum non / quod non indiget
adiunctione adiecti ad determinandum ac
cidentalia aut specialia ut deus / Et tamen
cum est quod primus est instrumentum intentionis
cum sit additum cum sit ad opus aggerans
ad adamore in genere fit / hunc metricus

Non eget alterius iunctura dicatque solutum

Ut deus et ratio tamen ipsius sufficit esse
Temporale est quod tempus ostendit Litera
ut mensis annus Comment Temporale uero
nomen quod sequitur est quod sit tempus sine
determinatione in esse · sine non / ut annus.

Tempora dat mensis ¶ litera
Locale est quod locum sit / ut propinquus
longinquus proximus medioximus / plan
tus in castellana At ita ne dicitur
quod supra in secunda et medioximi // Commentum
locale ergo est quod locum sit quocumque
non / ut propinquus et ita hic / et hec
quidam sunt species quedam · tamen proximo
quod diminutivum / hunc metricus transit

Loca proximus atque remotus
Hec ut diximus species omnis sed litera
sunt quedam · tamen particularia quamvis diminu
tiva ita Deorsum ad diminutionum species
hent quas incorporatur / et quamvis
singularis hunc terminus Ad hac litera
applicat metricus illa metricus. metricus

Appellativi propter has edidit autor

Quas diminutive partes appositas

Pene tenet sequitur / in deorsum
diminutiorum
Deinde partes plurimas edit

Has attendo / non secundum ad particularia predictis

Que genti reperit diminutivos dedit litera

Patronomicum est quod a nomine tem
porali patris nominis / sive generum
cum forma quod sit cum in secundum primum
tium filios ad nepotes / ut Eacii
des filius Eaci / vel nepos. Et
hec fecit / poete maxime uti so
lent Prothea Romani cognio
minibus familiarum utuntur / ut Cor
nelii Marcelli Dicunt cum abillo

qui prius Cornelius est et qui ap-
atrellus nominatus est. hoc nomine
habuerunt Cinicius vel ex eius fami-
lia sunt Orcui aut Numeores
thezei thespiadas greci vocant
quos solent poete quoque nostri
imitari unde virgilius sequens gre-
cam formam Scipiades dixit ANW-
TWY CKIIIIOC. Cum scipion-
ides dici debuit. Inveniuntur etiam
possessiva loco patronomicorum inveniuntur
usurpata apud latinos ut Emi-
lianus Scipio. pauli emilii filius. Et
Octavianus Cesar i. octavii fi-
lius. Inveniuntur quedam nomina forte
patronomicorum hoc denominatiua ut Euri-
pides. proprium non euripi filius sic
ab euripo sit nominatus et dicitur euripi-
des. quia illo die natus est quod
themeyn cum persis in euripa bellum
commiserunt. Sic Thuchidides a
IIOTOY. OWKIWYTOY. EPON-
OY. Sunt autem alia que cum sint
patronomica in aliis accipiuntur propria ut ti-
marchides. timarchi filius et ti-
marchides proprium. Et in omnibus fere
speciebus nominum inveniuntur eiusmodi fore
ex propria que etiam admittunt appella-
tionem ut magnus. adiectiuum et proprium
Iulianus. possessiuum et proprium. heraclides.
patronomicum et proprium. Sic in aliis quoque
speciebus invenies. Comentum. Agit quod
subsequitur de aliis speciebus denominatiuorum
que sunt appellatiua. quorum primum
ponit. que dicuntur patronomicum eo quod na-
turale vinculum progeniei sit. De
patronomicis quod tractat. circa hoc ordine
diffinit prius patronomicum. secundo quod ipse
accidit patronomicum. deinde ostendit
tamen corporum que vera sunt patronomica quedam
corporum que non vera. Postea osten-
dit formas et formationes masculorum
primitiuis. deinde formas femi-
ninorum et illorum amasculinis for-
tiones. Causa vero in veteris
patronomicorum reperta est. brevitas et
commoditas. Brevitas enim quando
de quolibet cuius filius vel nepos sit
primi semper nominatum dicitur iste est

pamides. Breuius sic hac uteremur
ordine iste est filius priami.
Commoditas quoque causa est inve-
nionis eorum. Cum enim ars ista
sit omnis doctrine pertinens propo-
sito licet sine metra sive
prosaica sit. adeo pertinet sic
ad posteros auctorum sicut quoque pro-
ter hanc fieri est ordine debet
propter hunc ignorantia regule
siue tenendi et minimo labore ac-
comodandi. forsitan peccaret
in hoc ut platoe dictum sicut
quod cum ob sint invenire
verba que illi super quod ponet
sine labore construendi et in media
accomodandi alia est causa eius
commoditas. quia si loquitur fi-
lius priami sic obliquatur non
possit in metro heroico poni.
Unde aptius invenitur ... lo-
co eius in metro poni potuisset.
Significat autem patronomica fi-
lios vel nepotes i. illas habi-
tudines sive relationes quas
sunt habent duo nomina filius et
nepos. et hoc cum genitiuo primitiui.
i. habet alterutram de illis rela-
tionibus patris. Et secundo respon-
det. Quia sit genitiuo primitiui. Quando
enim priamides non est filius vel ne-
pos priami. Sed queritur. Quare
plus dicitur cum genitiuo primitiui
quam cum nominatiuo. Ad quod dicimus. Ideo
quia genitiuus in eius resolutione
ponitur. Significat ergo patro-
nomicum patris alterutrum de hiis
relationibus. Et secundario respondet.
quam genitiuus primitiui sit. Unde
per particulam hoc sunt appellatiua.
Et in plurali eiusdem hoc omnia
patronomica sunt. si dicuntur in contra-
rium. Notandum ergo patronomica illa respondent
cum sit alterius ipse illarum re-
lationum. aliter. Patronomicum
ergo est quod derivatur a nominibus
propriis patrum et matrum secundum gre-
cam formam. i. ut tinbet in des
que sit forma greca superius est.

Cum ergo dicitur quod declinatur / remanet
omnia punita / Sed quia hic sunt
declinata ab adverbiis / et propriis / addit
a nominibus / Et quia non declinantur ab
appellativis / quarum nullum est proprium /
adiungitur propriis / Et quia non sunt
declinata appellativis / que non sunt
propria / ut abavulo Iulius / addit
patrum Sed quia non possessiva decli
nantur appellativis nominibus patrum / ut
apocopeo poperiang subditur
Sed non greca forma / ut panius
Et vide / quod hic sunt vera propria
quia non sunt declinata appellativis
nominibus patrum / et a nominibus ma
trum et fratrum et consilium / ut Ma
iades i. Maie filius / que ab-
usive dicitur propria / i. ab nomine
ethicorum / et premissa differentia
Et sic hec littera tangit metrum
differentia i. metrum propriorum / Metrum
Sunt propria patronymica appellativis tamen patrum
Nominibus sunt greca formata / notatorum
Cum greca sunt / natos sive nepotes Litera
Scire aut debemus abusive esse
a matribus ab avis maternis
a regibus sive conditoribus et
a fratribus / esse propria sole formari /
ut Latoides i. a matrina nomine
Λετους i. latone filius apol
lo / et Ilades a Ile filius ro
mulus. Ovidius in quinto decimo
Methamorphoseon / ut corpa
victa sopore / sunt vadat / pectus
premat / quos obitu fultus clau
sedit Iliades / Similiter coroni
des a matre Esculapius / sic
idem Ovidius in quinto decimo Methamor
phoseon Unde coronides etiam
flumine tiberidis alti insula ro
mulee sacri decreverat urbis
Et Maiades Maie filius mercurius.
Abavis quoque maternis / Atlantiades
mercurius i. athlantis nate filius
Ovidius in primo Methamorphoseos Sedet
Athlantiades et euntes multa lo
quendo / detinuit sermone diem
Theseus Inachides Epaphus / sic

lius yoys / que filia fuit ynachi
unde tulit Inachides maternus aut
omnia declinans a regibus sive
conditoribus thezide cicropide / id est
Atheniense Remide Romulide / i.
Romani Virgilius in tercio georgicorum /
Primaque per ingentes pagos et com
pita circum / thezide posuere unde
in sexto / tu vendere poenas Cic
rope iussi / unde in eodem Eneadum prima
littora cursu unde in octavo Subi
toque novum consurgere bellum Romulidis
Satioque seni / a fratribus / phoetonta
des unde phoetontis femini Virgilius
dixit in Bucolicis Tum phoetontia
des musco circumdat amare. amare
corticis / phoetontiades dixit propter
ostendas poetica licencia / Sed Albius
omnibus predictis pro hoc quod quinto loquitur
nisi quintum supius dicta est Sed
metrum plana tangit metrum peccatum sed.
Sed contingit abusive quod aliquod sit ipsius
Matris / fratris / albis / regis / primi / conditoris urbis
Matris / ut Eacides genuit quos Elia sicut
Ut phetontiades unde ostendit pheton propter
Sed phetontis fratris / albis ut athlantides ab athlantis
Nata progenitoris / Regis ut Erichtonides dicti
Cicropides / unde qui genuit se rex athenis
Apati colchis Medea et actis truendo
Actica quia prima que vinctura refert / ab urbis
Edificatore Romani romulide / quos
Romulus rex et prima condidit urbis
Sunt i. propria forme aput Litera
grecos tres in dictis que dicitur
quis apud illos / quod in omnibus sunt
possunt hec uti / quod sola Romana
quoque poete utuntur / in aliis
duabus non utuntur. i. in una littera
que est prima quidem legitur ΠΗΛΗΥ
ΩΝ· Pelliades / et in adis. que est
Eolica / ut Pirrhadies Pirrhi
filius. postea Coleutur phac
clausula non est / Ex qua tangit
metrum illa metra Metrum.

Margin notes:
ubis
vel subicitur
Litera
vel fima
vel sut
vel eneade
id est 8. Ene
ade i. fru
pro libertate
ruebat.

Vtimur graia forma horum tercia / on / des
r addis Ut adrastides pellides pelis / atque
Vincaradios / Sic feleris yades quod dat ne
Dicit nerine / des et ne ~~tatis~~ ronnal recept
Contempsit alys / quitur persona adores
hec metrum possunt quorum metamor
tum in fine per declabit / sed litera
Dehac in forma dicendum est. Ubi hoc
advertendum est / quod non post hunc distinc
tum ubi litera per / prima sonaret com
tum et metrum / quia declat post
formas grecas / metrum vero ponit la
tinas. vnde propterea legitur litera sit per
Uster adpatronimica feminina / sed post
hec continuum / attendum metrum ¶ Et go
lia / Litera Dehac tertia forma dicendum est.
qua utimur nec. Si vero greca
i ad finem | in as vel in es vel in des / genitivus vero
in on diptongum / a penultima brevis
an des in pronomina in ne / vt peleas
peleades Eneas enea des Meno
tios Menetiades Ma demides ma
gis quando recam auctoritate poetica posuit
virgilius / e et a. cortitas in producta
quitens Vel quia ab Aeneos Ae
neides / sic Apeleos pelides pfens.
in libro / Sic fatis Aeneides telis.
Pinne immanem / opertisse tuos In
¶ es vero desinentibus / quorum genitivus gre
cus in on desinit / tam mades quam
in ides inveniuntur apud auctores /
vt hippotes hippotades Butes buta
des Cornetes Cornetides Sed
nobilius in ades / Anchises quoque anchi
sades vel Anchisides debuit facere / fa
cit autem anchisiades / quasi ab anchisi
os nomen / quod lercios lerciades. Nunc
Quinto vero cum pro nomina superat pluribus quam
sui / nisi vna silliba / Alia vero dicta /
in on apud grecos terminans genitivum /
vel in os vel in ois diptongum. Vel eos
mutat eas in ydes / et faciunt patronimica /
vt Pamos pamoy. pamides / nes
tor nestoros nestorides plesthe
nes plesthenois plesthemides / pe
leis pelewos peleides / et posuerunt
sim e et i. in ei diptongum / quia sequitur
penultimam vnos aut pea producitur longa
sed dipthongo

rsonis / vt virgilius in quinto Aenei
dos Poelides tunc ego forti g
gressum aeneam Ovidius in primo
Methamorphoseos Inde pathetides
placadis epimethida dictis /
Inveniuntur tamen poete in quibusdam
addentes quandam literam vel adi
mentes / Addentes / vt peliades
pro pelides et Chalcodontiades pro
Chalcodontides Athlantiades
pro athlantides Ovidius in primo
Methamorphoseos Edidit Ath
lantiades et eunte multa de
loquendo / Adimunt fine die Adi
mentes / vt Actalides pro Acta
lionides et Sapiades pro Sapio
nides / et ut dicitur Dupig Aenides
pro Aeneiades Comtu. Pro
hac litera est tamen pro ho. Re
ducens formas grecorum gre
cas in latinas terminatione / et sic po
nit formam ¶ Et quia hac plura formarum
vtimur latine sequendum / quod hec
forma duobus modis variatur /
regulariter secundum penultimam Aliquando
enim habet a ~~productam~~ an des correptam
Aliquando correptam / Variatur quoque
duobus modis / Aliquando enim habet a
productam an des / aliquando productam
Et quando pronomina cum in secunda
nominibus declinantur / de illis nobis
vere est aliquid dicendum / ¶ Ite
nomina apud grecos terminant
vel in as vel in es / genitivum vero
in on / reducunt apud latinos
in prima declinatione Illi enim dicunt
Eneas enoy / Anchises anchi
sy / nos autem dicimus Eneas
enee / anchises anchise / Ite
vero nomina apud grecos terminant
vel in os / genitivum in oy / vt paos
pamoy / Menechios menechi
oy Vel etiam vel in eois / et
genitivum in os correpta vt Peleois
peleos / apud latinos reducuntur
in secundam declinationem Nos enim dicimus
peleus pelei Menechius
menechii pamus priami / Ite vero

terminant utrumque correptum et genitivum in os
productam ut Nestor Nestoros vel
utrumque in es et genitivum in ois productam
ut Plesthenes Plesthenois
reducuntur apud nos in 3a declinatione
ut Nestor Nestoris Plesthenes
Plesthenis. Cum ergo a propriis fi
ant predicta / sumitur a genitivo / quia nulla sit
propria nisi prime vel 2e declinationis vel 3e /
Fiunt autem predicta masculina a propriis
nominibus prime declinationis / mutata optima
diptongo greca in a correpta / et assump
ta des ut Eneas Enee / Enea
des Anchises Anchise Anchisa
des. Invenitur tamen Anchisiades illa
enim que in es desinunt / mutant
diptongum / sed raro in e correptam.
Invenitur etiam Anchisiades / sed
[illegible] / vel forsitan solebat
dici Anchises Anchisou unde et
nos Anchisius [illegible] / et in Anchi
siades / sicut in 2e declinationis docebitur /
Similiter [illegible] Anchises Anchiseos
unde nos Anchises Anchi
sis / et in Anchisiades / sic in regula
per 3e declinationis demonstrabitur. Alia
nomina secunde declinationis / aut in duas
as in terminant genitivum / aut in una
sillaba / fiunt autem predicta. Ab hiis que
terminant genitivum aut in duas sillabas /
ultima e mutata in a correpta /
et assumpta des / ut Menetheus
Menethei Menethiades / Ab
hiis autem que terminant genitivum
in una sillaba / fiunt predicta / ultima
e correpta / et assumpta des / ut
Panus Pani Paniades / Debuit
ergo dici Pelides / penultima correpta.
Sed quia greci dicebant Pe
leydes ex faciebant diptongum
in loco huius ponimus e productam
tamen / unde etiam dicimus Pelei
des penultima producta / fiunt
item predicta a propriis nominibus
3e declinationis / subtracta ultima genitivi
[illegible] / et addita des / vel in ultima
sillaba in genitivo des / ut Nestor
Nestoris Nestorides / Plesthenes
Plesthenis Plesthenides / et
de patronymicis masculinis dixisse

sufficiat. ¶ Et hac littera continuatoris
plus quam ex littera primi [illegible] mentionem
faciam de formatione predictorum masculinorum / licet
aliqua interposuit / que ut prius
ut patet hic commemoratur. ¶ metrum

A propriis tribus fiunt predicta sumptis
Prima sequens et 3a declinatio per quas
Patronymica declinantur / per has valeas dabo normas
Diptongum grecam / declinatio prima
Vertit in a correptam / sic formans des breviata
Eneades ac Iliades Butades quoque sic dat
Tres prime fines Eneas Ilia Butes
¶ Et hec de prima declinatione / sed de secunda sunt hec.
Porro secunda sui si duplex sit genitivi
In fit a / des sic Emeneiades generatur
Sic de Menecei genitivo / de genitivo
Sit finitum ei / probamus esse in quo
Longa locabitur in des / iota sequens crescente
De Pelei Pelides / de Tidei tunc capit
Tidides / euphonia tamen de vice date
In reliquis finis datus eius genitivi
Et des addetur / Pani sic Panides dat
¶ Et hec patronymica de secunda / sed sequitur tertia huius metri
Crescit in tertia sui des assumendo dat
Sicut Nestorides / ¶ ¶
Deinde ponit regulas / que videlicet
vadunt contra regulas iam datas / que
tamen a propriis quam per hoc sunt enumerata /
sic de metro / isto in medio esse /
Hiis porro dissona dices
Emides / Athlantiades / Achipades quoque
Telamides / pluralia pluralia quando vel est factum

Apta subiecte metro persupta licet vatum
Vel sit numero vario devote forma

Eneas facit eneades reliquum facit eneis

Hic quia de reliquis sequitur ¶ Litera
Hic aperitur quod hec quedam regula
producunt penultimas vocales ut
eolides. demades. persimilium generaliter
des codrides licurgides lagides
belides euerides etiam et licomedi
des Apud grecos penultima diptongo
non sunt contra regulam producunt non
quia longam ponimus ¶ Metrum.

Hic sunt et anormala quedam
per eolides.
Ut licomedides licurgides codrides

Belides et codrides quorum dubium effert

Volem longam sperneres penultima brevem Lra
Femina vero producta vel in des vel in as de
finiunt vel in ne producta sunt at
a masculinis subtracta de in as vel
in des desinent ut priamides priamus
dardanides dardanus peliades
pelias Igitur Aeneades quod secundum a
nalogia aeneas debet facere non
aeneis Ergo quid auctoris poeta
est quod dixit virgilius aenides pro ae
neades Hic auctoritate usus est
intituli in scriptore titulo quo ene
is scripsit ¶ Et statius quem sequitur
in fine thebaidos ponit vivere per
tor ut tu divinam aeneidam tempta
Notandum tamen quod si masculina lon
ga fuerint ante des persimilium
apud nos in eis diminutas tamen fa
ciunt feminina ut pelides peleis
des. peleis thesides pro thesides.
theseis Hic ergo aenides pro ae
neides. aeneis ¶ Commentum.
Femina vero producta tres sunt formas
terminantur enim in des vel in as vel
in ne. sed raro Que non in des vel
in as terminantur sunt a pronomine
masculinis subtracta de ut pa
nides priamus debuit ergo secundum
regulam dici Eneas ab eo quod est

Andeneis.
Eneades sed rare est vel magis
factum est ab eo quod est Eneus
enei unde et Eneides pro primis
masculinis quia nos dicimus enides
mutata ei diptongo in e producta
tamen et inde id est ab Eneides
factum est regulare pro femi
nino eneis dicitur tamen quod nisi
regula debuit dici peleis
ab eo quod est pelides Et dicitur
adversum non esse in his respi
ciendum sed potius ad regulam
debuit enim dici pelides et
tamen pro femino peleis ducens

Mascula dicta tenes et ab his muliebria

De tollendo maius Et ei numero breviter dic

Cum de das pro primo longa in his est feminina

Ut de scyllaides et paris eneas et op

Eneades et ab enides sit eneis opit Lra
Que aut desinent in sunt de adis
singulis pro femina cuiusque generis
longam habent penultimam Hic pu
tipale non fuerit eandem quod vo
lens ut adrestos adrestine
Nereidos nerine Dum ante
fuerit particulariter o producta
ante ne invenitur ut acrisios
acrisione Ex quo possimus posu
it ingilus acrisioneis danae
fundasse colonis ab acrisione
id est dana Et secundum quod inve
niuntur multa nomina eiusdem forme ge
tilia ut hemonis Thesalis
Colchis argolis Ciclas nat.
Troyas Alia non propria ut Ba
chis doris pithias Comtu.
Que non producta feminina desi
nunt in ne vel que habent ante
ne vel o sonantur aut hec ab
ipsis propriis nominibus fiunt non.
Hic primitivum propriis nominibus non habent
penultimam puram ut si fia
bis silba apud aperit ab una q
penultima vel aplicabilis. cuiusque est

post consonantem/ in ne mutabitur/ ut
adrastus adrastine Sed si fina
lis sillaba nominatiui incipit a conso-
nante que erit post consonantem pe
nultime sillabe. tunc fiet in ne ut
Nereus Nerine Si nominatiuus femini
num in penultimam habet
an/o producta et addit ne/ fit
patronomicum feminini ut acrisios acrisione vel
sic Si femininum nomen. habet genitiuum in
duas sillabas conuertitur optinemus in
one/ ut acrisius acrisii acrisione ¶

Hinc finita patronomica femini forma
Rursus/ appius patris dicitur ... cubius
Si atque penultima sit ...
One dicetur/ ut acrisius acrisione
Si cadit ... fini de ...
Sic dicitur adrastus adrastine nereus quoque nereis
Dein post hoc metrum/ ponit
metrum vnum dubile remotum
dubium/ scilicet quod non omnia tenuata
in des sunt patronomica/ licet propria sit
... patronomicum tenuari in des/ et ta
gitur dubile in illis metris

Illa licet spes plurimus ... in des
Non tamen est species ... cadit in des
Ma crebris propriis ... actiades
Eupedes ac eaclides sit ... teste
hoc metrum ... patronomicum per diffi
nitionem patronomicum/ ib. Inueniuntur
quedam nomina forte patronomicum ...
de super/ ¶ ¶ ¶ ¶
hic usque per in prosa ... et
pronuncianter/ michi hic ponens
de declinatione Quod per h in com
to tangit breuiter declinationem/
et plurimus metrum/ p. h. secundum
post predictum commentum. de pro
nominibus tenuatis in one Commentum
Et vide/ quod omnia pronomina
in des/ sunt prime declinationis/ sit ta
rides. de. facit autem accusatiuum e
acidam/ quamuis tamen eacida facit/

sin grecam declinationem ... quae
in des vel in as desinunt/ 3e sunt
declinationis/ ut pannis panni
dis Que uero in ne desinunt/ gre
cam sequuntur declinationem/ dicitur enim atri
sione nominatiuus. sicut penelope. pedes/ et
de pronominibus satis quid sufficit diximus satis.
Et hac breue suam/ dilatauit
metrum pilla metrum/ ¶ Metrum.

Iudes finita declinationem florens prima/ deinceps
Des subdit duo de genitiuo da dam quoque datos/
Rursus de tertia logica ... da ...
Da logat breuem/ de breue logicam breuem
Produit pluralem/ tamen sit pluralia ... prime
¶ Tota declinat/ quae des a as feria forte
des vel dos ... genitiuo/ dicitur quoque ...
Dein da ue dat ... / de dabit plurimos ...
Par ... prime ... vel nas
... vel quintanas quarti/ binae
Des vel das fini ... / utraque voles/
¶ Dein de pronomine ¶ ¶
Hinc finita grecorum florens tua vel tenta vel certa
Declinat/ das nos gto/ nen ...

Esse pes primus ... ordo
Et tamen de pronomine ... de possessiuis
Ista de possessiuis nominibus

Possessiuum est/ quod ...
sit aliquid ex hiis que pos
sidentur ut Euandrius ensis.
id est Euandri ensis/ et Regius ho
nos. id est regis honos/ ¶ Commentum.
Possessiua multo ponuntur post pro .../
eo quod quandam speciem. possessor sine
videtur. sicut filios. vel nepotes/ licet
tamen ... ¶ Causa uero in
uentionis possessiuorum eadem est/ que et
pronominum/ hoc est breuitas et commo
ditas/ de quibus satis dictum est su
perius ¶ Significat autem possessi
uum. quod hic nomine possessio/ et secundum
Priscianum. quoque genitiuo primitiui cum eius

dico priameius, in quo aliud sit quam possessionem priami possessivum. Et quia infinita possessionum sit, ideo exigit aliquod nomen sibi addi, quod terciis(?) ut priameius equus. Dicuntur autem nomina possessiva res que possidentur. Tractat autem primo de hiis sub hoc ordine. Primo describit possessivum, in quo rationem eius ostendit. Deinde dat differentiam inter patronimicum et possessivum. Postea ostendit originem. Deinde formas et terminationes. Illud quoque videndum est quod possessivorum alia sunt que sola significatione sunt possessiva, ut equester. Alia que sola terminatione, ut communis, que dicuntur ipse possessiva dicuntur. Alia et significatione et terminatione, ut priameius. Cum quandoque una forma pluribus datur formis possessivorum, quandoque alia. Et dicuntur vel quia plures in veteri fuerunt in ea, vel quia plura possessiva desinunt in ea, quam in alia forma, quia inter alia in ius pauca possessiva desinunt, ideo dicuntur hec possessiva forte. Possessivum ergo est quod sit aliquid ex hiis que possidentur, id est sit possessionem infinita(?), quod notatur per hoc infinitum nomen aliquid, et hoc cognito primitivi, id est significando illa persona secundaria que cum genitivo primitivi, ut regius honor, id est regis honor, scilicet quod a rege possidetur.

Est possessivum, quo ... possessiva nominatur.

ut priameia plebs vel priameius ensis. Lra

Hoc autem interest inter possessivum et patronimicum, quod patronimica filios vel nepotes sunt. Possessiva autem non semper filios, sed que possunt esse in possessione. Et quod patronimica a propriis tantum derivantur, possessiva autem etiam ab appellativis. Et quod patronimica a masculinis descendunt plerumque quam genere, rarissime autem a femininis, ut supra. Cum a masculinis sunt, ut supra ostendimus. Possessiva autem nascuntur ab omnibus generibus. Et quod patronimica ad homines tantum pertinent vel ad deos, possessiva non ad omnes res sunt. Commune. Roma.

Differunt autem possessiva a patronimicis,

eo quod possessiva sint aliquid ex hiis que possidentur, ita quod nullum differunt, id est filios vel nepotes, sicut ut alius dicitur. Hic in dubitatione differunt, quod possessivum pertinet sit possessoris secundum personam, quia et genitivo primitivi. Patronimicum non pertinet sed relationem alterius vel ea que significat hic nomine filius vel nepos, et secundaria persona, quia cum genitivo primitivi. Ergo ... ut pater et post. ab eodem primitivo nomine deriventur, ut priamides et priameius, non sunt ... sed diversa, idem subdivisis speciebus ponitur. Hic iterum differunt, quod patronimica nominativa tantum sunt deorum vel hominum. Possessiva non res omnes que possidentur significant, tangentes que sunt nature, ut ... Abstinet tamen ...

Cum possessivus ... primitiva ... vel dat

Concordet, distet ... primitiva

Cum tangit ... duo ... plus

Tum descendens ... possessiva ponens

Res optendunt se ... cum

... in ... sese

[illegible] possessiva vel nominibus, Lra

ut cesar cesareus, vel a verbis ut opto optabilis, vel ab adverbiis ut optra(?) optrancus, a vel mobilia sunt, ut martius ... vel fixa, ut ... donatum armatum. Possessiva autem dicimus non solum possessionem significantia, sed etiam que forma habent possessivorum. Sunt enim ... gentilia similem possessivis habentia formam, ut romanus ... civis possessivum ... Romanus a Roma ... ... cadit. Gentilia et possessiva, ut latinus

Exeadem forma agnomina quae multa inveniuntur ut affranus persicus getulicus hereticus. [gentile] secundus.

filius famigianus latinus tinus latinus ager. Alia tertia forme possessivorum ut quintiliani iulianus. Alia loco propria posita quod fuerit quorundam dominorum ut emilianus scipio octavianus cesar. Alia ante sunt eiusdem declinationis que ex materia constare videntur significant ut ferreus a ferro factus. Similiter aureus argenteus marmoreus. Aut ex morbis ut tardiacus. Alia a professionibus ut mechanicus grammaticus. Alia a discipulus ut aristotelicus poeticus rethoricus. Alia que primitivorum similes possunt habere formas ut Thracius. pthiacus. ¶ Hanc litteram non in toto continuat prius (?) sed [illegible] in quo post disputat optativus ab opto esse possessivum vide dicit sic [illegible] autem iste possessiva ponitur apud nos sicut nomen optativus non videtur quoniam non habeat formam possessivam nec tamen est [illegible] in illius aliqua forma possessivorum. Sed potest dici quod non sit naturaliter possessivum ante vs. est enim regulare optativus sed causa euphonie [illegible] phiben dicit interponit. Est ergo naturaliter desinentibus in vs primitiva que est forma quedam possessivorum ut paulo post declarabitur. [Littera] primitiva.

¶ Quod autem post in littera dicit possessiva esse vel possessivorum forma et tamen possessiva credo quod intelligit ipsa esse in prima et in primitiva [illegible] declaravit vide ibi supremus [illegible] aut post. ¶ Littera

¶ Sunt et forme possessivorum quas agrestes accepimus, hee in cus cum nuncium in cus ante dentibus a brevi vel [illegible] ut ebriacus asiaticus ytalicus asiaticus libicus vel in ius ante

cus habet in venit quod apud illos accepit. Et sciendum quod et in cus desinentia sic assumitur habent [illegible] pares habet sillabas ut achiate achiatus. Alia in a vel in e desinunt ante cus [illegible] sive sint ante declinata, seu agitata, una sillaba vincunt ea ex quibus derivantur. Et si primitiva illa habuerit in penultima hec assumit a ante o. primitiva habuerint tale habet in habent ante cus. Et quod solo apud [illegible] tinus sic et ad invito derivantur possessiva [sciendum] hungtemos [illegible] ut tiros tirius [illegible] thoros [illegible] asiatus asiaticus creta creticus afri aster. asti asiaticus ytalus ytalicus nam ytalia ytaliacus debuit facere. Cipria asiaticus [illegible] a [illegible] facit. [illegible] Cardia cardiacus [illegible] ¶ Comentum.

¶ Et ut de formis possessivorum agatur prius eunt pro quod eas quas a grecis accepimus de una quarum secundo. postea nostrorum latinorum est igitur prima forma qua agrestes accepimus in cus quam nuncium in cus ante [illegible] vel in vel ut libicus possessivorum ut hungtemos forme. Alia habent pares syllabas cum primitivis. Alia superant in una sillaba de quibus vel [illegible] tionem talis potest regula haberi. Si possessiva desinentia in cus habeant ante asus primitiva pares habent cum eo sillabas ut ytalie ytalus. Sed ante superant in una sillaba. Si opponatur de bachicus et mochicus dicendum quod sic non loquitur nisi de illa cus que ante cus ista in vel in habent ea assumitam sed et penultime sillabe quod propter asperitate [ratione] dellius in que totum cus est assumunt quod habeant a quod sic talis regula potest haberi. Si primitiva habuerint in penultima prima.

ita sq. q no sit 9pmis de ea pe
quten volem. dimatia tam in cus
desinen sunt a an cus / vt Italia
Italiacus Alia no omia sunt 9 cor
repta an cus / ut Italy Italicy
Regula no fortionis. possi 7 hac
forma sunt / sic pt colligi / Possit
que sunt c asumitis / funt abe
is muta in vs / 9cit c pq clut
Itace itacy Cline no sunt 9 pe
ultima pura / quitq c pq 9 pe
ultime in gto / mutat in a cor
repta vt Italia i apiut cy.
vt Italia italiacy / Reliqua
no omia si ultra sa gti illo 2pia:
in ap avscali / tota muta i icus.
vt tirops troicy Om in go hanc
regula asumdus fit sconitq
e a Duinonia finnomacy / metrum

Nobis forz sint possa duarz
Enas accepiq ag e s · pdit por i cy
Vb sis reliq vocale sibi pemte
Dut alie latio ppe / gras da. ps
Cus pemit a ul 9 ceu cticy iliacq z
Sita dans · penulta finicialis
Si puta tz 9 / tr sis acy dut illi
Intelligs fit icus / sic capitalo faciens
Italicus / desidue sidonicy · Osonia
Et sic ytalia · fa i acq · duce nor
Hz rem spes eqz patr guar.
Adimatis sicut depunicali
Sicy est c tenus ps ulti. punicat
Cunctq c sc / munt i vs / dabitq z
Possi 7 u nuz pini separabit
Oc itacy puis / stace / sc n separabit

ita gta
In vs quoqz puta desinunt Lra
possiua 9 qua laa / ante e cor /
e producta / 9 cor / o pta / ae ul
ae diptogo / e breue. ut cesar
cesareq romuleq sireus abre
geteq vitreq ligneq marmo
reus 9ligne / z illiceq dicitur / i ti
Terencus in adelphis / lectu
los illigneis pedibus Sta
cius i septio thebaidos Ce
niqz illice z trabes / metu
enda q suos tapq / marmo
reus / z sc ad adimatiaz
ptinen. e breue an vs sunt /
plumbeq stagneus 9 ube
nuntur eas panca sine e / q
mus columnq abiegnus ole
aginq faginq / E no lon
gam / spodinus phebeus / 9
breuem / marcius arusinus
O. heonus corus / ae. sabae
us cretaeus ptolomaeus.
W tamen z alexandrea dicitur
Horacius tarium mana tibi
quo die alexandrea supplex
e vatua patefecit aula
hec aut de diptogon sunt /
que asumit e longam
desinentibus. apud grecos.
ul que ante grecos dimat
cauflopis / vt Cretae cre
taeus 9le 9leus dione
dioneus / ptolomo ptolo
meus timo timeq. De an te,
vt Euboea euphoea aspea · e
Et qz apud grecos i multis
ei diptongq an os in ve
Dare deberq / q plent
latini · ea · no i e longam
qute / vt ΠΥΘΑΓΟΡΗΙΟϹ pi
tagoreus · ϹΠΟΝΔΕΙΟϹ · S
pondeus · ΑΛΦΕΙΟϹ · alphe
us Nam possum quoqz sic
vt punicum pferri virgilius o.
qui ptulit · alphea aborigi
ne pise / Sic ante solent fa
ce latini · i · ei in e longaz

9ute

gutē in penultima sillaba ut pria
sequente vel a vel un ut AXIΛ
ΛΕΙΟC possessivum grecum achileus
ACIΟΣΣΕΥΑ · ACIΟΣΣΕΑ · ΓΙΝΗΚΗΙ
ΟΝ · ginecea hanc ante mu
tione ex diptongi in E longa
faciunt more ionico vel attico
Illi enim ΗΘΗΧ · pericleum · ΧΗΟΝ
pimeion · et ΠΑΝΗΟΝ · pancion
vel eo / quia in penultimam pu
ram non producunt romani nisi in so
nos / in quo in eius desinentibus
in dissillabis grecis / que apud illos
quoque penultimam longam habent / re
pareris alias / in quibus autores pro
e penultima longa · i longa po
suerunt / ut pisthius, pisthia · dius
dia / chius langia acinus lichius
Sperchius Virgilius in quinto Italides
quas ipsa decus sibi dia camil
la Idem in 2° georgicon Sperchi
que et virginibus bacata lacenis
horacius in sedes hinc Ceu
ba vina ferens · alcon chium
maris expers Item prinitam chi
us corripitur / lucanus in viij°. Cre
asine cautes / et quas chius
asperat undas / lichius apud
Stacium in p° thebaidos producit
penultima in venitur / Aspatias si
cui domus optataque pearum te
pla lichie Tot dicta dona
ferenti / postibus / et totas voti
meor erige thamas Sed
est lirtinus / quam in quibusdam
codicibus lirtenus invenitur
scriptum / Stacius in quinto Aut
lerna nocens aut lirtenus
ingens marathus alias ca
thus Sed et argia et argian
et langian / Idem in grecis pe
ultimam producta profert / in 2°
thebaidos Auet munus / ut m
in faustos donate maritos / et ma
tur argia geris Idem in eodem
geogian argian ut forme lau
de sedan / deiphilem / Idem in 6to
Nata tua tacitas Sed in ipsum
uns undas / Hec quoque fata
imuis langia subinnubita / lucanus

// Tyr et alexandrea dicitur Oratius in carmen natum
ad die portus ab alexandrea supplex et natura pate
in iijo Subsitiges arimaspe
cormas hinc fortis arum Sed in
veniunt in autoribus figurant
in nominibus urbium in ia desinentium
apud grecos varie proferentes ale
xandria et alexandrea Nicia
et Nicea Anthiochia et Anthio
chea Cicero prefocatus Sperabit
quam difficiles tibi alexandrine
fore spiritus / Idem in eodem Antrum
ephesiumque mittebat Est autem
quando abiectione i / e cerra ponit
ur ut hectoreus agenoreus
Cygneus similiter Ionicos sequentes
Illi enim ea abiciunt i · in his
terminis nominibus Sed in nostra
ponitur par sit ubi possessiva
gre AXIΛΛΕΙΟC · dicunt / ut est
AXIΛΛΗΟC · dicerent / putentur pma
tim grecus / Romani sequentes
hoc / et ex diptongo · e lon
gam ponunt / achilleus dicentes
Unde Virgilius in ijo Eneidos
Sepis achillee phasbus / Item
nis invenitur et e terminis
terminis derivativis / ut Virgilius
in primo Eneidos Nate patris
summi qui tela tiphoea temp
nis / Sed dicitur et typhoeus et
thiphon et thiphos / lucanus in
lio quarto / Conditur in arimes
terri mole tiphoeus Idem in li
vj° Antro letiferi rabie tipho
nis anhelent Iuvenalis tyg
et thingtemigi / in quibus ei dipto
gus in i longa conversus / sequente
v · loco digamma aeolici / ut ar
geios argivus / dicitur tamen et
argeus / horatius libro carmin
3° / tibur argeo positum colo
no Sed / in latinis quoque de
nationibus invenitur · i · in pe
nultima longa ante · b · quando pluraliter
tenus / ut notabilibus quam dati
bus ac causativis Iudicati
bus in patibus optatibus
Romanos / alia anisinibus / alia ab
bis derivant Non solum autem
in nominibus latinis penultima
puta i · ante · b · vel · d · vel v in uno
potest produci / Sed est in verbis pre

sedes

feret aulā.

in pria et i · cea

vel cado

vel iona; ob ingros

xunieneos sephum

vel etna

ctavi

vel octava

rplsqp pfca

pfcti tpis correptam sive penultima
sive antepenultia sit dumtaxat sequen-
ta fuit v loco consonantis ut au-
divi audivisti audierunt audiera(m)
ras rat audivisse ubique corri-
pitur Quando aut assumat v loco
consonantis ubique producitur ut audi-
vi audivisti audivit audivi-
mus vistis runt Audiveram ras
rat audivisse Invenitur etiam
ai diptongus que ponitur in longa
interposita similiter ut pro consona-
te ut achillaios pro ΑΧΑΙΟC Ca-
terum soleant dorii ei in ai
diptongon convertere ut Ake-
eizie peire raide p eide Et
eas quidem formas superdictas
agrestes accepimus Duplicat lita-
ram. **Et Comtti.** Est ante alia
sed possessiva in us pura desinen-
tium de qua agit ostendendo varie-
tates eius secundum penultimam
Que licet plures sint de dua-
bus penultime forme dumtaxat
tibus agit scilicet brevi e et longa
Ideo quia de his est ratio potat dari
regula Est aut sciendum omnia
latina nomina in eus desinentia
et que sunt agrestes que non
sunt in greco e an os habent e cor-
repta ante us ut hectore-
us fireus Reliqua habent e pro-
ducta ut sponderus Illud
quoque quod interponit videndum est scilicet
quod omnia fere nomina ad imitacionem
pertinent habent e correptam ante us ut
fireus quidam aut fere appa-
ratus ipse autor dicit scilicet pro
quernus et colurnus et alia hu-
iusmodi Contra hanc regulam
nomina patris quod ordeo facti
cum pertineat ad materiam et
non sit interea que in hac ca-
pit presens regula debet habere
e ante us ut dicitur vel ordea-
ceus vel ordeiceus Quod de an-
penultima an debeat habere a vel
i quaeritur Quod quia licet i quod nulla
pertinet vinci regula Magnam
enim in verius dicitur que in
greco tumlato in i accipiat ceus

Sed quia a debeat habere ante ceus
quod hoc pendimus quod solum plene
mentis in multis sillabis est feo
singulari sed femina et mas sin-
gulari accipiunt ceus ut mal
ua maluaceus sic ergo hoc ne-
utrum in metro plurali debet accipere
ceus et facere ordeaceus Illud
quoque quod interserit videndum est
scilicet quod cum pei diptongo se-
pissime posita e producta id est de
diptongo in subtracta i quia
quod ponitur e que teneret
correpta Unde sequitur coles
illos scilicet gramaticos grecos
qui subtrahunt i in huius-
modi nominibus Si non genitus primitivi
sit par nominativo possessivi post il-
lam subtractionem Si enim sub-
tracta i patronimicis consimiliter
primitivi genitum nominativo possessivi tunc
equidem non subtrahunt sed
mutant ei diptongon in e producta
tantum Unde quia Achilleos
genitus est primitivi ante possessivi
achilleios non subtrahunt i Si
enim subtraherent tunc eadem vox
esset nominativo possessivi et genitivus primi-
tivi quod ne fieret dicunt achil-
leios Nos aut mutates
ei diptongum in e producta dici-
mus achilleus Cum ergo dicit
virgilius Cuncti tela tiphoea
temporis correpta e videtur contra
regulam fecisse est enim in greco
possessivi tiphoeios a quo nichil
subtrahunt quidem ~~subtrahunt~~
coles Iones ne si subtra-
herent i dicerent tipheos
genitus primitivi putaretur quidem
id est in voce sono Cum ergo
tu secundum hanc regulam debeat
produci e ante us virgilius eam
corripuit dicimus ergo quod tertio
in veni ut nomen videlicet 2ius de-
signatus scilicet Thipheus et ti-
phos et tiphon Ab eo ergo quod est
tipheus tiphoeus fit possessivum

tiphoeus a. vir. producta pe
ultima Abeo q[ue] est thiphos
tiphoos. regulare tiphoeus. a.
vir. penultima cor[ripit]. / et hec est
q[uam] posuit virgilius cu[m] ait Cumi
tella tiphoea tenens Abeo
uo q[uo]d est tiphon / nullu[m] i[n]
venit[ur] possessi[vum] / et hec quide[m]
forme sunt quoru[m] una i[n] ius fi
nit[ur] / alta i[n] us p[ro]ducta / qua agre[s]
sur sunt / Ex hac lit[er]a tip[us]. me
t[ri]ci sunt met[ricus] /

Metricus.

Us p[ro]d[uc]it e lo[ng]a cu[m] declinatio g[rec]a
Possessiva [sign]ificat / vel abhys vbi p[ri]mit[ivum] lo[co]
Vox hec e[st] / s[ic]ut ethe ethos / ile[us] q[ue]
Ileus. Iudc. Iudeus. hebe. atq[ue] hebreus [vel hebre dat]
Vel vis g[rec]e circu[m]flexio. ptholoe[us]
Dic ve[r]t aptholomo / s[ic]ut ambelo mbileus
Dic q[uod] declines p[er] eis, vel de g[rec]e g[rec]e
Quoru[m] fit eos ut achileos / i[n] t[ra]ns
Nom[en] achileus / theseus theseos addit
In reliquis e breve pone / s[ed] i[n] istis
Hectoreus vel romuleus / p[ro]t[er]ea h[ic] p[ro]amus d[ic]t[ur]
Pameus / sic maro cu[m] facia vigo
Ex b[rev]i[b]us dicat / Et fere cuncta sequ[u]ne
Matiaz sig[nifica]nt / ut fres auteus / i[n]
Quit malva. ceus / s[ic]ut hordea s[ic]ut ceu addit
Palte so m[agis] p[ro]p[r]iat quo femina neuto
Sic dicis pareus / q[uod] urtica ma[gis] dat
Appareus ex e. e. et / h[ic] p[ro]d[uc]it abiegnus [vel nus] / salignus
Queruus fagineus ac oleagineus atq[ue]
Plus cen ficling. q[ue] ingnis iste
Us s[ecundu]m p[ri]us d[ic]tum p[ro]bat h[ic] cena dem[en]s / do [vel fit cons abeos]
Sic hedus fit hedus / s[ic]ut cons eos. L[itter]a
In latinis aut simplex vel plu[ra]lis

utium. s[ed] est quida[m] p[ro]p[ri]us la[tin]oru[m]
ut i[n] us vel in a vel i[n] um p[ro]
ra[...] a[gen]te r[ati]one / ut Catilinari[us] he
ditari[us] legetari[us] gladiatoru[m] [varius pasti ...]
p[ro]pori[us] Celataria ptizanari[um] [vas. vel ... vel tipsanarium]
Et q[uia] ia[m] sup[ra] dixi[m]us Secundu[m]
est / q[uo]d q[ui]da[m] sc[ilicet] sit possessiva
hec que i[n] ius desinit / tame[n]
diu[er]se s[ig]nifica[ti]o[n]is nomina / i[n] hac quoq[ue]
i[n]venit[ur] Alia ab officijs / ut tabul
lari[us] vicenari[us] Cetari[us] sa
gittari[us] tabulari[us] hostiari[us]
Argentari[us] Aerari[us] / Alia a dig[ni]
tatibus / ut p[re]fectori[us] questoriu[m]
pretori[us] censori[us] / que tu[n]c
possessiva s[un]t s[ed] h[ec] Alia ab a[liis]
rebus / i[n] qui[bus] vel de qui[bus] vel
quas h[abe]nt Inq[ui]u[n]t sunt / ut
collolari[um] / q[uia] i[n] collo est / pla
tariu[m] q[uia] i[n] planta e[st] men
sariu[m] q[uia] i[n] mensa e[st] / motoria
que i[n] motu e[st] / palmaria q[uia] i[n]
palma e[st] q[uod] h[oc] est i[n] laude de
qui[bus] sunt / sic frumentaria e[st] lo[cus]
de frumento / et agraria de agris / et vi
naria lo[cus] de vineis Ex his ali[ud]
quas co[n]tinet / ut vinaria / cella
que h[abe]t vina / et armariu[m] i[n] q[u]o
arma posita sunt / sic molari[um]
Apiariu[m] rosariu[m] viridariu[m] Qu[ia]
p[er] hac lit[er]a co[n]iu[n]ctu[m]

Contrarium.

Sunt aut[em] et alie latinoru[m] sp[eci]e[s]
quaru[m] p[ri]ma e[st] que desinit i[n] rius
aut aut[em] p[ro]ducta i[n] us p[er] vita / q[uod]
hec h[ab]et r[ati]o[n]e ante us / sive a p[ri]
mitivo h[ab]eat / ut p[ro]torius / sive
accipiat [...] / ut catilinarius
Et vice / q[uia] i[n] hac forma d[i]minu[t]i[vum] po
nit p[ro] us tiuus ria / ria / femina
i[n] venitur femina. i[n] ria. ut
flagittaria / et neut[rum] i[n] rium / ut
ptisanarium / que no[n] sunt amas
culinus / q[uia] us fecit / paulo p[ro]gea
dicet[ur] /

Metricus

Hic latio p[ro]p[ri]as rius rius p[ro]pe forus
A p[ro]ducta p[ro]d[uc]it rius atq[ue] ria ru[m] s[ic]
Sic a[liu]s vinalis / et vinaria cella

In anus quoque terminantia fere omnia deriuativa inveniuntur / quamvis latinus faciat et in hoc possessiva veniunt ut Pompeianus Caesarianus Sullanus Iu- venitur vel etiam tamen in quibusdam a longa ante nus ut Romanus Hispanus Campanus Athenianus Iudaeus e longa ut terrenus egenus alie- nus abiegnus Rubrenus Ame- nus Unde virgilius Amena flu- enta Iualis (?) i longa Came- rinus peruinus Reginus Maninus Masculinus femininus Inveniuntur tamen et breves quae i ante nus in his quae ab arboribus derivantur / ut oleginus faginus / et in his que ab ad ver- bis derivantur temporalibus / ut cras crastinus Oreo (?) strotinus diu diu- tinus / u quoque longa ante nus ut tribunus / o etiam correpta invenitur ante nus / ut diurnus nocturnus optimus hestinus (?) hibernus Colur- nus quernus ficulnus popul- nus Plautus in Casina / Sed mac aut nunc ista hec aut populna fors aut abiegna e- tua. Et quia diximus diversas esse in his formas / tamen est eorum species ponere Alia sunt possessiva ut Ce- saranus miles. pompeiana do- mus Tullianum mancipium Alia comparativa sunt et possessiva / ut Rom- nus / et Romanus ager / et tamen est et pene omnis terminationis forme / nam etiam quoque hic Campanus similiter et His- panus et Alexandrinus et Nola- nus et placentinus et alia / non species patriae sunt et possessive sunt Se- cundum multa species Tenue et cognomina inveniuntur ut Ta- merinus Numatinus Coriola- nus Alia propria eiusdem forme nota. et etiam Agnomina / ut A- drianus Silvanus Thessalinus C- laudianus Corbinus plinius Ruffinus alias Rufinus vel etiam Atimila- nus Alia alocorum / ut Rustica- nus urbanus Oppidanus Capito- linus Palatinus aestilinus gal- licanus vicinus / Alia a temporibus / extimus

Ut matutinus a matuta / que est aurora Vel ut quidam λευκοθέα hesternus diur- nus Nocturnus Meridianus pestinus antelucanus veteranus diutinus aetinus / Vel adiuncta tibus vel sine a officiis ut tribunus ante- signanus vel agminibus / ut mas- culinus femininus Alia a numeris cardinalibus / ut quaternus potius quinus antesinus Alia amativa ex qua constant / ut Silvanus Ti- tanius / Alia a fortuna ut lib- tinus egenus / Alia a numeris ex- plicativa / ut bini trini deni Sic a bonus nus / quamvis poe- tica auctoritate etiam singula- ria inveniuntur ut Lucanus in nono Partibus hinc libicis tua est egyptus / At medio gurgite septeno tapidus mare sub- movet amnis vel Virgilius in nono At quis auctor ceteraque arbore fluctus subedit / adsur- gens. spumat vada marmore verso / Sic ab omnibus nus Ante quam litteram con- tinent Serias que metrorum ex hac littera trapit illa metra Binos cum pilibus etc / Tenue supinus etiam diminuta sunt principia / quia sibi prius tetigit ut lege non tamen ex posse / Sed dicimus littera ulterius. Et fundus / que alia eorum ann- bus fiunt / ut a Roma Romanus a Cesare Cesarianus Alia a uibus ut ab egeo Egenus A- lia ab adverbiis / ut infra infer- nus supra supernus / hodie ho- diernus / Hic usque prius de- scribitur (?) prinriorum ad possessiva / hic describitur penultimarum cum pluribus eorum positionibus declarat / ubi non quintum a. p. h. Sed ex illis premissis regulas quaedam (?) traducat sicut sit dicit plenius seriatim textus Convenit igitur sic possessiva

extimus

ex ponte. sine penultima ex insup
dict(is) declinationis formis litera
in a desinentibus / ante te aliqua
consonante seu vocali / producta eadem
a r accepta nus faciunt denomina
tiva supradicte forme / nisi sint nomina
torum animalium / ut silva silvanus.
Perusia perusianus. roma ro
manus. silua siluanus Nola
nolanus Cuesula Obessula
nus Adria adrianus Copsa
Copsanus / Excipiunt. Augusti
nus Messalinus tirenus Scue
quidam autem ... in a desinen
tibus consonante ante denominantur
non servant tamen a / de Mustel
lino et Aquilino paulo post
tractabitur / A pluralibus quoque
in ae dyptongon desinentibus
et in a denominativa / similiter a habent
ante nus vel na. Acerrae acerra-
nus Thebae thebanus
Cunae cunanus formiae for
mianus Signa / ante signa
nus / Membra. membranus / quod
est femininum Possunt tamen hec
et a singularibus esse / a ssotoy.
signum / membrum / et quod paulo
post ostendetur / Similiter a
habent ante nus / que denominatur
a nominibus in ius terminantibus
vel ab adverbiis in e longa.
ut pompeius pompeianus
Sterius Sterianus / ticius
ticianus / tulius tulianus /
fabius fabianus Julianus
Julius Virgilius virgilia
nus / Terencius terencia
nus Salustius Salustia
nus Cottidie, cottidianus
Similiter ameidie meldia
nus / Hodie tamen hodiernus fa
cit Similiter a habent ante ea
que derivantur a nominibus.
in ius vel in culus desinen
tibus / que sunt ultra duas
syllabas / ut rusticus rusti
canus Publicus publicanus
Saticulus saticulanus (Tus

culus Tusculanus Excipitur
a masculo. tamen est diminutivum
maris / masculinum factum in na
dissillaba in nus sive a sit / ut
manus in anus. latus latinus.
porcus porcinus / Quibus quoque
veniunt consonante ante in denomina
tivis. a habent ante nus. oppidum
oppidanus pestum pestanus
Spoletum spoletanus toletum tol
letanus Castellum castellanus.
beneventum beneventanus Sic
a habet penultima plerisque veni
entia ab nominibus 3e declinationis
Cesar cesaris Cesarianus / fons
fontis fontanus / Mons monti-
anus Urbs urbis urba
nus Sol solis solanus / ex quo
subsolanus / Ex eo tamen etiam soli-
nus ... Milo milonis mi
lonianus Piso pisonis pisonianus / quod
nus et pisoninus et miloninus
dicunt putaverunt Sed aggressus de-
nata plerique ante a habent
Jovis Jovianus Cesarianus cesaris
Possunt tamen dici / quod a Cesarius
et milonius et pisonius de-
rivata sunt cesarianus
et milonianus et pisonianus Romanus
Lux lucis lucanus. ex quo
composita fit antelucanus / Ex eo
tamen nascitur et lucina Vetus ve
teris veteranus limes lim-
tis limitanus Antonius Anto-
nius Antoninianus / quod etc.
ditanus / Contra Est rursus et alia
possessiva in nus desinentia / ve-
ad trissillaba vel trissillaba desinen-
tibus in a / nisi sint nomina
brutorum animalium / a habent ante
nus / excepto isto Augustinus
Messalinus tirenus Similiter
et ea que veniunt a pluralibus
ut a thebis thebanus / et que
sunt a nominibus desinentibus in
anus / ut abes quod est ticinus ti
cianus / et ab adverbiis in e lo
ngam desinentibus. excepto ho-
diernus / Et que sunt a desinentibus

Flatior forma in nus quam potius exequitur valans, a
hoc penultimas cum latini frequentius utuntur.
ia forma in hoc possessiva / Sunt enim tres valetes,
penultimarum huius forme declinationes dat regulas /
scilicet quod debeat habere a ante nus vel a producta quod
certa declinis quod non habent a ante nus regula huiusmodi
habebitur / Possessiva in nus desinentia etc.

Margin notes:
vel nomen
et
quidam
scilicet desinentia
cesaris
scilicet aliquis textus habet: hoc tamen patet ab Antonitis etc. quod paulo post ponetur.

in arius vel in tius sicut duas sillabas
excepto masculinus et que sunt
a nominativis que habent contem ante
v excepto talentinus. Et que
sunt a nominativis in -es derivata que ex-
tunt in genitivo excepto Clementinus.
peterinus. etinus. abiegnus. ame-
nus habet in qua sunt. non habent
a ante -nus. Sed in quantum ex-
ceptum que dicit quod veniens a
dissillabis vel trissillabis desinentibus
in a nisi sint nutorum aliarum
nomina habent a ante -nus excep-
tis istis Augustinus. Messalinus.
Clemens. Obiciunt hec sunt Camenis
Alexandrinus fabricatorum. Sed
dicitur pro quod vel pro his in sequentibus
ea excipit vel non loquitur hic nisi
de hiis que veniunt a nominibus
dissillabis vel trissillabis. hec autem
veniunt a tetrasillabis Camena
Alexandria fabricatura. Sed dicitur
hic esse fleximus quia ubi agit prius
de hiis prius ponit. Quessulanus
quod est torum dicimus, quia Messinum
est v eum ut os et amittit
unam litteram ut in silvetus. Opponitur
Carpentissus de femina et petra
que faciunt femininus et petrinus.
Sed femininus non est a femina
sed a femine. Nec petrinus a petra
sed a petros quod est durus. Matutinus
non amatuta et vespertinus
a vespera non dicitur, excipit
quia de desinentibus in tinus
dat prius ipse regula. De
mustelinus quoque et aquilinus
qui nomina sunt nutorum aliarum
nulla est oppositio. Sed contra
hic quod de prius. sed quod desinens
in a producta iam et assumpta
-nus faciunt possessivum formam
ut obicitur quod hispania de-
bet facere hispanianus. Sed
dicimus quod non loquitur ibi nisi
de illis que accipiunt totum
sed de illis eorum que habent
a non mutato sicut facit doctrina
Modo aute dictum est nisi

nomina brutorum aliarum sunt, quoniam
que sunt ex hiis debent habere a ante
-nus ut aquilinus mustelinus.
Modo dictum dictum est. Et que
sunt a nominativis que habent con-
sonantem ante -us quoniam si addat
vocalis possessiva que in fine
habent a ante -nus ut ab eo quod
est patrius fit patrianus. Hoc sicut
regula prima continetur. Modo autem
licet sint multa prima metri
sed non hoc ordine quo usus
est prius premittens. Magister autem
prius dat regulam pro hiis que
habent a ante -nus vel i etc. tam
etiam per hac littera. per modum re-
gularis. sic ait / Magister.

Quelibet in -ensis sunt possessiva creabis

Nung finita per -as sic fit in -anus

Ut propcianus romanus cesarianus

Fontanus novum publicanum cottidianum

Hesternum hodiernum feratum

Hesculla masculus et mixta locatarum

Rustica vinisterius mittit si sunt ... abseriores

At verbis a theocrito derivat atheocritum

Sequitur littera prima de possessivis
in -inus / ¶¶ · Litera · ¶¶ ·

Modo autem dicimus. plates. quia a
nominativis in es desinentibus de-
rivata habent producta ut
mas marinus. Prenestinus
tinus Galacte Galactinus Ga-
late Galatinus. Et ab aliis
que pares habent tantum in recto
quam in genitivo sillabas. Hercules
Herculis Herculinus. verres
verris verrinus. Collis Collinus.
follis follinus. ΘΘΟΙΑΚΟΣ. Sed
et quoque desinentia. sed sunt de
declinationis ... ante.

appellatiua palatium pa latinus capi tolium capitolinus · hebr.

eius declinationis excepto pi tres super duas sillabas ut ygo lus. decimus paulo ante docui mus Et in hoc ipsa sunt facientia derivatiua in inus tinantia que longam habent penultimam ut au ster austrinus. adulter adulti nus. mater maternus. libertus libertinus. albus albinus. verbus verbinus Ruffus ruffinus. Mapi nus Mappinus. Marcellus Marcellinus. Carus Carinus Marcus Marcinus. regnum re ginus / Venussium venussinus. Signinum signinus. Patusium pa tusinus. Opiterigium Opiterginus. Camisum camisinus / Excipiunt absinus hiadinus quando ma dauguinus rusticus rusticanus Sed hec ma gis a rustico videtur esse derivatum Nam quod a Tabrominius tabro minitanus dicimus sequimur grecos qui tauronimites dicunt Gentilia enim apud grecos in tes desinencia mutata es in a. accipiunt nus / Tunc in hac forma venit μητρο πολιτης metropolitanus νεαπολιτης neapolitanus Ge nerant longam omnia que a nominibus uniuscuiusque qualia tringentis sunt declinacionis in hanc formam Aper aprinus. Caper caprinus. Ceruus ceruinus. Porcus porcinus. Taurus taurinus. ferus vel fera ferinus Canis caninus. lepus leporis. leporinus / lupus lupi nus / formica formicinus Plautus in menechino Atque hercle ira gradum / movet formicinum / hirundo hirun dinis hirundinus / Adhuc in rudentem nidum visa est in tus hirundinina astensionem ut faceret adolescentem. Aquila a quilinus Mustella mustelinus. Quamuis in a desinit / leo leonis leoninus Ouis, quamuis ab ove / et ouinus absque ma ouilla

et suilla diminutiua sunt Quum nus cum desinencia vel in ula vel in ina sunt faciunt diminutiua / abiecta n / duas assumunt ll / ut vellus. vnus vna vnum vllus vlla vllum / bonus bellus. bona bella / bonum bellum / geminus gemellus / gemina ge mella / geminum gemellum / vinum villum Sic ergo ouina suilla / ouina ouilla / Super hac lite commentum ¶ Commentum. Et quod dictum est de hys que habent a ante nus / dicendum est de illis que habent e correptam vel productam ante nus. quorum regula hec est ¶ Possessiua in nus desinencia que veniunt a nominibus tercie declinationis habentibus pares sillabas in nominatiuo et genitiuo et in es desinentibus in nominatiuo. ut hercules herculis herculinus / Et que veniunt ab hiis stirpe declinationis in er. ut · auster austrinus. desinentibus Vel a nominibus eius declinationis / habentibus consonantes ante us / excepto desinentibus in eus. vel in ulus. super duas sillabas / ut diuus diuinus / excepto absinus hiadinus / et corilinus a corilo. et tacitur nus a taciturno / Et que veniunt a nominibus in ium desinentibus / ut venusium venusinus / Et que a nominibus uniuscuiusque qualium cumque sint declinationis fi unt / ut lepus leporinus / Et omnia in inus. que habent t. ante inus / ut vespera vespertinus / hec etiam omnia habent i productam ante nus / Excepta hac lite commentum illa mea ¶ Breuiatur

Dinus fit a longo / fit quoque tamen longa ¶
Et crastinum fit uaria petis et quarto danda
Aurentur pe finit sic fortecantur
Possessiva / sunt pro tinus ing
Sic prestinus fore / iste ea mainus
Tinus habet sic diu delicit tria / vetus

Cum bis binis gemos sit tibi formant
Follina follis / collina dicitur et collis
Nostras sequens mitte excepto nisi verum
Hunc habet & ternos / fine penunte ponatur
Sanas / ista flos sunt declinate secunda
Excipiat super dicta / quia lucida ...
fine tenet / aust austrinus sit fa/ att
Delbus dinus / ... peringus / at ista
Maduas hinus ... paganus dipagas ... ang
v. dominus

p. solus Cum ... tactus excepto mittit ... verum
Unus possit ... declinatur ...
vt
Similis ... / fiant in ... e pessimus
vel fit
Sit depressa / fit ... tarsinus
Unus habet cuncta nostrorum / ...
Altera
Possunt plurimi / abapis sit ops apinus
Inueniuntur quedam in tinus pen
ultimam corripientes sicut que ap
mittit non habet t / sed diu diu
tinus cras crastinus / hor no hor
notinus. prius ad ... priscinus
Nam constatinus et clementinus a
pmtu... genus habet t / et ma
tutinus ... que autem
ita intelligitur mediastinus aut
a medio stando vel tenendo
compositum videtur / fiscina quoque cor
ripit penultimam / quod fuscina
tum ergo piscina producitur / quia
hoc sine dubio declinatur a
piscis / fiscina ante a fisco /
ac fiscus a fiscina. at uen
tus a ventus. dubium est ... na
nec fuscina a fusco / nec pagi
na a pago / nec mutina a
muto / ... acrimonia / ab acri
mo declinatur / cum sint pen
tima penultima corripuerit
Que sonitum Illa non sola que
in tinus desinunt sed hic t

a positivo / corripiunt regulariter
I ante nus / ut / ... ... termi
Si ergo opponatur pagus et fac
paganus non paganus / dicimus
quod quia grecum est / non
continetur in ista regula / pagos
enim grece villa dicitur latine
Similiter ... quia grecum
est / facit ... non ...
vel dicamus / quia appo re
gulariter ... et ... ...
Et videtur / ... in ...
... obicitur. peda
mus a pedis ... debuit facere
pedinus / quia fit a neutro de
cimo in ... tamen
ponit pedanus. Quod non
te dicit facere in regione
pedana / dicimus ergo pedanus
non esse declinatum a pedis / sed
si ... declinatur / absurdum est /
a pado padanus. similiter ab
... est / ... quo transpa
dana regio ... sunt hac
regula. ab eo quod est coccus
cocci declinatur coccinus. na. num. dr. h.
Quod ergo corripiunt Juuenalis
... cauet hec que coccina
lana fuit Emphasis / si ... poe
tica licentia Est autem Em
phasis figura quando id quod breue est
producitur / et silla que longa
est breuiatur Quoniam hanc quoque
regula ... ameti
tinus Adamatinus Smarag
dinus / ... producit I ante
nus / Similiter ... quia
declinatur a ... et ...
... debet penul
timam I produce / ... ergo de
... / hic ... humeros
... leuare / ...
... / vendunt ametistina pa
trem / poetica est licentia
Dicunt ... / quod ab hac
... debent ...
a filo vel a lapide sumpta /
Clandestina non sic declinatur
aclam quia desinit in ina sed

licet t ap(ri)mitiuus / dicit(ur) (con)tra penultimam
corripe. Ut no(n) q(uod)am est aclaz
a tenendo. vel stando / dicit(ur) p(ro)du-
cere (et) ut mediastinus / q(ui) de-
sinit in tinus / (et) h(aec) t(antum) ap(ri)mitiuis
Ut q(uod) clandestinus declinatur
sit aclam / dicit(ur) p(ro)p(ter) int(er)u(entu)m inde-
clinabilem / q(uod) no(n) sit (com)p(ositu)m / unde
q(ui)s dicat / Ex hinc incipit me-
tricus illa met(ra) / ¶ Metricus

Tinus habet longam / quociens e ap(ri)mitiualis
v(e)l ab
Obliq(ui)o r(e)ddes seu vo(cale) t data / sicque
Fit vespertinus a vespera / mediocrem
Stando fit mediastinus / m(ult)e longam te(ne)do ve
Vespertinus d(icitu)r q(ui) flurat agendo
Sit t p(ri)mitiale carens / tin(us) z breviaba
V(e)stinus ap(ri)sco v(e)l / (et) clandestinus acla
Hac in re v(er)us no(n) videt violasse poetas
Iacincti cocti bissi / sicut ametisti
i. penultima
Tinus fortoru(m) penul(tim)a / quedam
Corripit ipos. dicere (et) nos sumita
v(e)l breviantibus
Filios (et) genitiuus. breviandos avi(n)anda
Ut pet(ri) (con)trahat hos. (con)stallia ferestr(um)
Rue ab ab(er)boribus declinantur at

Faginus at oleaginus a(n)nos breviandos
Sin aut in ter desine(n)t. ¶ Litera
tres sunt declinationes / id e(st) nus
faciens (com)p(ar)at(iu)m. accepta nus ipse
rectus. facit declinat(ionem) / ut pat(er)
paternus / mater maternus /
frater fraternus / ver ver-
nus / Acer quoq(ue). de cuius de-
clinatione dubitatur / arbor
est huius arboris aceris / quod

Dolling ptulit (et) indeclinabilibus.
ac(cusa)t(i)vus facit / alt(er) alternus / illa
(et) obs(er)uata regula. qua(m) sup(er)i(us)
dupiu(n)g / (et) m(u)lt(a) aliis iterato
q(ue) anser anserinus dicimus
passer passerinus / Ab adverbiis
quoq(ue) veniunt in ta desinent(i)-
bus. et habent ante nus. ut infra infer(nus)
optimus. supra supernus ¶ p(ro)
hac li(tte)ra com(m)entator / ¶ ¶
V. h. (con)sequenti / usq(ue) ad t(er)ciu(m)
librum / qui incipit de (com)paratione
michil plus dicit / nisi hoc ¶ co(m)
Et videt / q(uod) possessiva desinent(ia) ¶ co(m)
i(n) nus / que no(n) habent a (con)-
(tra) a(n)te nus / no(n) possunt subire
regula p(re)sens collig(itur) / s(ed) illa p(er)
terminatione p(ro)p(ter) (con)ueniunt(ur) /
Post ad p(ri)us illa p(er)mittinus ¶
¶ hoc (et) no(n) plus. s(ed) dictio(n)em
hoc(s) op(us) ponit / quas cta
fine huius s(e)c(un)d(u)s in venerus ¶
metricus no(n) sequitur p(ro)p(ter) / p(ro)-
li(xi)ta(tem) sua talia ponit metr(a)

Et quis e fidus / s(ed) declina(ti)o flectit
i.tus
Tria / vel p(ri)us s(ed) formi(n)t (et) g(ra)m
Addat nus recto / s(ed) possessiua carebo

Regula multor(um) legi no(n) s(er)uiat horum
Ab aliis quoq(ue) adverbiis temporalibus Li(tte)ra
in veniunt quedam (et) ante nus
h(ab)ent / vt noctu nocturnus. diu diur-
nus / heri alt(er)itatis causa
hesternus / s(e)p(er) sempiternus. Sy-
tlaba e(st) desinent(ia) / similit(er) fa-
ciunt declinata. fabricata fabra-
tinus. Etas quoq(ue) eternus. An- v(e)l Eviu(m)
tiqui tamen. evitas (et) evitinus
dicebant ab evo / unde Varro
In p(ro)sevidencia / penitiam ho-
minu(m) domina. tellure p(er)iro
tandu(m) Vetus (con)tra veternus al ditas h(oc) h(abe)t
fac(ere) / sed p(ro)p(ter) veteranus Ved
dimisas h(abe)t hos. Querc(us)
Querc(us) quernus / turulus (co)lur-
nus / tacitus taciturnus Mensis
mensturnus. Cicero posuit p(ro)
mestruus in p(ri)mis Rethoricor(um).
i. Gre(cor)um

ps quedam civitatis cu aliqui
annui mensium decembri nostri
in vespertinum cta [illegible] Abhieme
quoque [illegible] / [illegible] fit /

Omnia vult eis adverbia [illegible]

Terra [illegible]

Iubet [illegible] dat [illegible]

Sic fit [illegible]

[illegible] fabterinus

[illegible] vetinus

Adiectivis [illegible] sibi [illegible]

[illegible]

Dant [illegible] tatinus seu [illegible]

[illegible] Sequitur amplius ¶ Littera
[illegible] antecedente
[illegible] Hispania
hispanus lamina laminus [illegible]
[illegible] mauretania
mauretanus / campania cam
panus / dardanus [illegible]
[illegible] a correptam
[illegible] dardanus [illegible]
ante ia [illegible] longam [illegible]
[illegible] lutetia lu
tetinus [illegible]
placentia placetinus [illegible]
[illegible] alexandria
alexandrinus numantia numan
tinus aricia aricinus [illegible]
apud grecos [illegible] verbum
[illegible] / ea a
[illegible] latinos / in tamen [illegible]
[illegible] / sicut [illegible] /
ut neapolites neapolitanus
Tripolites tripolitanus Similiter

[illegible] Caralitanus a Sa
lapia Salapitanus / a gadi
bus gaditanus [illegible]
[illegible] Caphaloe
dio Caphaloeditanus Adre
pano drepanitanus ¶ Omnes
quoque [illegible]
[illegible] longam habent vocalem pe
nultimam ut [illegible]
[illegible] / a bono benignus / a malo
malignus / abiegnus [illegible]
pelignus / ¶ ¶ Metricus

[illegible] dat ia [illegible] penulte

[illegible] lutetia lutetinus

[illegible]

Dat lamina laminus [illegible]

Sic dat [illegible]

Iubemus [illegible] veterum Littera
vel euphonie [illegible]
[illegible] quedam [illegible] supra
[illegible] regulas / ut ligneus
[illegible] ligulanus
[illegible] cespita
[illegible] pudicus
[illegible] forme
[illegible] maxima
ps [illegible] apud latinos possessi
[illegible] derivationem
[illegible] possessivis
[illegible] / ¶ ¶ Metricus

[illegible]

Tunc veteres [illegible] posuere [illegible]

Per euphoniam [illegible] Littera
[illegible]
[illegible] multa
[illegible] possessiva apud
nos / ut tuilis hostilis ce
lestis [illegible] Castrensis [illegible]
[illegible] palustris / [illegible]
[illegible] sunt forme

Possuma quot is et ex finita· videri
i· locū dant
sphi^a. postme q concedūt spēi
ut lunarib· celestib· campester· eqst
sub· postea cab· cū reliquib spe
bz denotatiōe pordine reta
bimq Unde· de q patius vide
ma metro· / Comitū d' hominib·
Dictionū nōs secūdus que ibi dr v ali
quid hnt difficultatis in eius ex
pediens. Martius a mars dicitur
bellicosus· sa· su Sacrariū locus
est / ubi sacra reponuntur / Dona
riū / ubi dona / Armariū / ubi
arma Cardian grece· cor latine
dicitur Unde Cardia infirmitas /
que lat. dicitur cordis pulsus
Unde Cardiacus· qui tale patitur
infirmitate Mechanicus· ca· cū
adulterinus na· nū· unde Me
chanice artes dicūtur· i· adul
terine ut ars carpentaria et ce
tere similes Mulio mulionis
est custos muli Et in mulio
nicus ca· cū· quasi possessio mu
lionis Penula est vestis
militaris Et dicitur apenis qui
dur sic· aphemissa / vel dido
ne / et est id penis· q puni
dicuntur ant punii / quasi
punicei· pro sc̄o spinquita
tem / ponitur tū penula p
tunica induit. Tapus alii
feminē est / et est nomen ar
boris cuiusdā Alii est mas
culinus· et tunc est nomē
aialis· q alio nomine dicitur
melota ut sit ibi Cilicium q de
pellibus huius aialis debet
fieri / et dr melota / ut ibi circu
ierunt i melotis et pellibus·
Parusius locus est· ubi opti
mū vinū nascitur / Ebur pro
splendor / valet tum dutum
orientalis Sabeus nomē
est patrii Ab· hile q inter
pretatur silua· dictus est q
dam gigas hileus / Dione dr
venus / quasi duos nectens /
vel quasi duobus nata / in
terpretatur tū claritas Ptholomeo
interpretatur regens / Floreo / vi
// Thimo interpretatur

thi menus / Euboea et Euroida no
mina sunt declinatū / apper. Eubos
et Euros Spondeus est pes et inter
pretatur tractilis / quia longo
tractu profertur / eo q ex duabus
longis constat / Alpheus· pariter et·
et compositū fluvii / est· possessiva / (*legitur*)
et tunc declinatur mobiliter
Alpheus· a· um· Delopea nomē
proprium / et interpretatur terrorem
faciens Geneth interpretatur
natiuitas / et in genereion grece /
Unde generem latine· q est lu
panar vel locus ubi copiunt
mulieres Ebey po pende· q est
unde Conteron pronteion / que
mugens / Pthius tipus pthia dr pth.
apthio q e rubeo / Diuus dia
diū / quasi gnosus / sa· su· Chi
us a· um· nomē patriū est
a chios insula unde chiuum
vinū Spechius fluuius thessa
lie / vel mons latonie Arius
nomē proprium est equi / vel ares
dicitur virtus i. unde arius mars·
quasi bellicosus Cecuba gr
ceca uua / unde Cecuba vina
ferens Arimaspe gens q
est legatarius dr procopis
(*legati Jovis*)
legatoris / vel cui res aliqua
testamento dimittitur / a lego le
gas / Uxorius est· qui de
ditus est uxori / ei qz obedit /
sic plectarius· aple· dicitur Otlat
taria nauis est marina Otlat
ta enim et talassa· unū sunt / i·
mare / Pthisanaibum / vas est i
quo pthisane ponuntur· i· pul
tes ex farina ordei facte Tabel
larius dicebatur antiquitus· qui
scribebat facta et alia / Censor
et morum correctoris / et in cens
ung / Collarium fit e· tamen e·
Torquis hominis / Plantarium
est· q e in planta / ut soled·
Vel plantarium e· q avellitur
cū cespite et replantatur· Platanus·
ramus de arbore deceptus· et replantatus· Chotaria·

dicitur nauis que est in motu Pal
ma est signum victorie vel
laudis Stenium dicitur a Stenio
opido et est patrium nomen Am
·/· nomen est fluuii menus Ortus est ad viz ab
hic et anno composita unde dicitur
ho Orugharna horna idest ving
ani Populus dicitur a nomine ar ho'vd
boris populus unde ipse vine
tor Esslingen collis est rome
leucothoe dicitur aurora quasi
alba dea qui leucos interpretatur
alba thea dea theos deus Ansit
nomen dicitur campipilans i. vexilli
fer libting filius liberti dicitur
libertus uero qui de seruo fit liber
Acerre pluraliter caret nomen
est ciuitatis Et hec acerra ve
dicitur vasculum in quo thus
reponitur Mebrana secundum quos
dam dicitur illa pellicula tenu
is que est super alas vesp
ertilionis Vel ut alii dicunt
mebrana feminini est pergame
num Mebrana vel membra
na neutri pellicula ouis Sub
solanus dicitur ventus qui ve
nit ab oriente lucina dicitur diana
eo eo quod presit in luce nascentibus
Matuta quasi mane matutina
et vi ethica esse non composito
gin Dignum et huiusmodi
alia nomina sunt castrorum Ne
apolis nomen est ciuitatis hi
rundo auis est hirugo vermis
qui dicitur sanguisuga a sugen
do sanguinem Metropolis dicitur
vel ciuitatum mater ciuitatum unde Metropoli
tani dicuntur archiepiscopi et videtur
Napol. quasi noua ciuitas esse quasi metros quod latine dicitur
mater et apolis quod est ciuitas
non a metros quod est mensura Ci
nstela quod est circumire et telon
greco quod est longum unde tela
dicitur et telum vnde est quod ponitur
procul a telo quod est plaga et dicitur
Cinstela quasi longus nuncius
Veruex vnde vnetinus nauis

dicitur auis a nomine que habet
ut dicunt in capite Fuscina
est gestamen gladiatorum i.
tridens fiscina vas vimine
um unde fiscella vel vas
scirpeum vel vas in quo
casens premuntur Fiscus est
saccus in quo reddunt
publica vectigalia vel secundum
alios marsupium regis vel
fiscus regis predia et quosque
ad regis mensam habentur reddi
tus unde confiscari dicitur quod cum
adest absque herede moritur et bona
eius confiscantur i. ad regis
predia rediguntur Piscina
est aqua in loco unde confluen
cia et absque piscibus unde
dicitur pantificatur piscina
ffucus est color quidam
pro pingendo Pagos vnde
pagus villa dicitur latine Am
utina quedam ciuitas est Arimnum
ciuitas est scilicet Ffabrateia
locus vbi fabri habitant
vel ciuitas fabrateia nauis
vel pondus in nauim missa
ne leuitate fluctuetur quod est
Saburra dicitur vel nauis pi
ratica vel ciuitas vetium in
firmus que est que facit
Juuenem videri senem et in ve
tuis dicitur inficium Vetanus
eius dicitur vinculis Aricia
est silua diane consecrata Ca
rales est opidum Gades
insule sunt hyspanie Dre
panum porta est vbi Anchises
sepultus est Peligni populi
matris est a peligno o
pido Ouidii Peligni quasi
Pellice geniti Pinguis
ingus itaque dicitur quasi plus ... et
procreati geniti Et qui ... hot
eas ... habet ... vesp
ertilio dicitur avesppa non avesse

Diuersa non nomina differentiis tanta-
minibus et hominibus conveniunt specta-
bilis et aliquid dicamus
Vespera est dicitur vesper vesperi / vel
vesperus ri stella est / que
hesperus dicitur / hic vesperus ri ob
sanitas que fit nube intrepota
int nos et solem et lunam qua
cumque hora diei vel noctis / hic
vesperi orum / vel hec vespere arum
primum officium / hic vesper eris / tempus
officium / hec vespera vespere circa
crepusculum inter diem et noctem /
cum generis ponunt auctores pro
adverbio / ut ibi Vespere autem
sabbati que lucescit in prima
sabbati Sed opponitur quod relatio
non fit ad adverbia / sed ibi ad vespe-
rum fit relatio Ad quod dicimus quod
adnomen positum loco adverbii se-
pe fit relatio / ut si dicam hec
sunt e rome que est caput
tocius mundi / et de possessiuis satis
dictum est / finitur 2 liber

Tercius de comparatiuo

Comparatiuus est quod certum in se
positiuum / vel cum aliquo precedente
sensus positiui / magis aduerbium
sit / ut fortior magis fortis
Sapientior / magis sapiens. ul-
terior / magis ultra quia ille
ulterior est / Interior / magis interior
ille qui interius est Commentum
Comparatiuus non per positiuum ponitur /
Comparatio in rebus cognita
est Cum videant auctores quedam
accidentia substantie esse / dubitatis vocibus
adnectunt accidentis diversorum modos
inuenerunt / Iuuenta quidem est
vox una / que sic significat acci-
dens ut nulli inesse determinaret / ut
hic homo Iusticia Sed quia ac-
cidens substantie inerat / et cum
augmento / et cum diminucione /
reperta est alia vox / que sic in
esse determinaret accidens / ut non
diffiniret / an alteri magis an
minus inesset / ut hic homo Iustior

Iuuenta quoque tercia vox / que
sic id significat inesse quod cum augmento /
sed non determinaret utrum ultimum
vel parum ut iustior Quarta
autem vox reperta est / que cum
augmento illud in esse significaret et
illud maximum esse determinaret /
ut iustissimus in quo pariter

phes hanc certum Superlatiuorum hec

et quatuor vocum Iusticia iu-
stus iustior iustissimus / idem
equiualent / sed diuersimode significant / Com-
paracio autem / alia rei / alia vocis
est Comparacio rei / de monstratio
vel accidentis excellencie eiusdem
in subiecto cum quodam augmento
Unde dicit Boecius / nichil ad compa-
rationem posse venire preter accidens
Comparacio vero vocis est eius
prolacio talis / que esse facit aliam
vocem / in eadem parte orationis
maiorem / quam non significet cum augmento
Sunt autem partes orationis que
nec rei nec vocis comparationem habent / ut
pronomen quod pro proprio nomine
ponitur / quod pronomen est substantia
que nec augmentum vel inten-
sionem nec remissionem recipit /
Alie est quarum res non habet compara-
tionem / ergo nec vox / Quedam au-
tem deest rei comparacio et vocis
si non extra / Comparatio autem
apposito / quia nichil certum
secundum / carent. Sunt comparatione
habent non habet comparacionem secundum re-
non autem secundum vocem Differen-
tiam tamen attingent que inter
qualiter per comparationem / sed non facit diuersos
de se aliud verbum / quod id significet
cum augmento / Si dicatur non
dicitur comparatiuum vocis hic Di-
cendum quod non / Cum eius locum
positiui obtinet. Ad Comparati-
uorum constructionem. illa quod
comparacio irregularis est / ut dete-
rior deterior deterrimus / doctus doc-
tior doctissimus Semper autem
regularis comparatio in eadem parte
orationis debet manere /

Nomina itaqꝫ sola z adu'ia vtrum
qꝫ habet cōparacione. Alia u'o solu
tum cōpat'. que sunt accus. de
terminando in esse. z cum augm'to
g'. sic nomē iusticia u'o cōpat'
non cōpat'. Gradus u'o cōparacionis
est vox sub accus. z in esse det
minatus. faciens esse aliam vo
cem. id sentis. ut facta ex ali
voce id sentis. hec g'. tres vo
ces iustus iustior iustissimus
Tres gradus cōparacionis dicit ee
Translacione u'o sola dicit gradus. ut
cum gradibus. ascendit de huius
ad summum. ita in hijs vocabulis eth
¶ Quia cum determinat in esse. ꝯ
non differunt. vel alij plures uel
unus alia altius ascendit. z cu
augm'to. licet indeterminate in esse
sit. Tcia plus ascendit. cum
maximo augm'to in esse sit.
¶ Tractat aut pōs hic ordine
de cōparatiuis. pus diffiniendo. z in
diuidendo ipa diffīcōe ipius. deinde ostendendo
origine. z quādam pprietate in
qua latini a grecis differunt.
postea formaciones cōparatiuorum a
suis positiuis ponendo. ꝯ adulte
rinas abusiones corporis. quas fa
ciunt auctores manifestando.
Comparatiuum ergo est. quod sit ma
gis aduerbium l' augm'tum inde
terminatum ut hic aduerbium magis.
Et sic remouent' superlatiua. que
maximo u'o magis fiunt. z hic
augm'tum sit cum intellectu
positiui. i. sit z nominat. q.
et sui positiui. quia hoc uo
cōuenit eis cōparatiuis nomi
nibus. que ab alijs ptibus ora
cionis deriuant'. Addit. uel quod sit
magis. cum pticipe sensus
positiui. i. sit augm'tum. non
tamen verum. l. sit positiui. sed tamen
pticipes sensus positiui. i. tamen co
actus ~~positiui~~ rei. que sit' pro
positum. ut ulterior. positum enim ang
quod est ult'. sit loco. qui nō ma
gis. ut unum recipit. Et z distam
cia accidit loco. que pse inte
di z remitti Et illa appell
l' ptceps at. pticipes sensus positiui. Cta
qua vltior sit augm'ti. Cta
u'o cōparatiua sit augm'tum. Cta
rem l' sensum sui positiui. ut
¶ Iustior. Sunt z alie eius rei
cōposiciones. quoniam ad pus su
pradictum esse diiudicauimus habes
hic z duas cōparatiuorum. sed quod
l'a'a illa sit. magis. cum intellectu
positiui. alia. cum pte sensus posi
tiui. ut hic. sequitur post. lia.
legi cōmodius post. Potest
aliter exponi. quod sit. magis.
cum aliquo pte sensus positiui.
i. sit verum. hic z sensum. quod hec
pte. vel significa positiuum. ita
sed quod aug'tum cum illa pticipa
cione sit. ut vltior. sit verum. quod
pticipat loco. designato. p ultra.
z augm'tum cum illa pticipa
cione. Neqꝫ cum locus aug
m'tum recipit. sed eius pticipato.
Dicitur maior. quod cōpat. ex
stans forma. uel u'o rectam. depo'.
Non sit pus. atqꝫ sexus. quia positum
Non abest sibi sepe medietat alius par
Sectum cum mage. dat. i. terciam positi
Vt pu'a fortior. z mage fort'. sed posit
Si quis pte ulto. velit magis signt
Vltior pungitur z quod venit vltra. vlt.
Litera ¶ ¶ ¶
hac aut cōparacionis. que ad pse
de res pte positiui sunt. nas
cunt' adiectiua ~~casualibꝫ~~ caritur
casu. i. aduib. ut deterius. dete
rior. deterior. z ab aduerbijs. uel pro
posicionibus. ut ꝑ ꝓpe. ꝓpior. Deinde inte
rior. vltra vltior. uel citerior.
sup superior. infra inferior. Alia
superus z inferus. quamuis
videant' inde superior z inferior.
corporis esse positiua. tamen in vsu
supi pcelestibus sine viuis in
feri aut pmanibus accipi solet

[illegible]

Alios aut non adiūcta adūbia sed
ad cōparatiōs vel adiectōs partitiuos ad
verbiorum similitudinem sunt comparatiōs
qui nascuntur ex prepositionibus aduerbia comparatiua
que tamen magis ipsum positum ad
verbis sunt / ut ultimus / magis ultra /
citerius · magis citra / optimus magis
optime / sic et similia. Dicuntur et comparatiua
cum nominibus adiectiuis / que su
muntur ex accidentibus nominum · sicut Ac
cidentia aut sunt / que ex qualite
quantitate · anime vel corporis · vel extrin
secus forte eueniencium · Sunt
que per accidencia · vel diminu
tiōes accipe · per que comparatiōs nascitur
sicut quam sola intelligi potest · Ea
vero / nisi per illa sola intelle
guntur / esse non potest · Si enim dica
tur vel lapis / statim diuersum / cum
hoc non augeri potest / nec minui · Si
aliquis actus homini vel lapidi refe
ramus / et secundum locum comparatiōs / ut hic
prudens / prudencior / lapis niger
nigrior · Ecciamus cum non sit
prudens / potest hoc intelligi / et lapis
quamvis non sit niger / intelligitur lapis.
Itaque adiectiua non sunt appellatiua
que illis nominibus que substancie
sunt addiciuntur / Ecciamus autem
est in quibusdam gentilibus comparatiua
sunt · vsu / ut punus punior
Plautus in penulo Nullus est
hodie punus · me punior · Et
superlatiua et in pronominibus / vt ipse
Plautus in Termunia / Ergo ipsus
est ipsissimus abhinc seculis
Sunt aut comparatiua / anomalis
vel proprio · aduerbio · siue posi
tiuis anomalis / ut clarus
or · felix felicior · Aduerbio · de
terius deterius · deterior / potior po
tius / sed · et hec pocior / et hoc
pocius pocioris · Possumus tamen
hoc etiam a digne potis accipe
quamuis hoc alia esse videatur
potis · or · tissimus · Potissimus
Terencius in effrentino · Ubi tu
dubites quid sumas potissimum /
propterea Apuleius in Hermagora · ut
amans · or · amacior / Sed cum

comparatiua proprie / Fuissent · non sunt
ab aduerbiis siue prepositionibus / ut
opt · or · sunt · or · ult · vlterior Et
similia quia localia sunt habet ad
uerbia siue preposiciones ex quibus
comparatiua nascuntur · non / et peue
hec / ut ex terior / intus intior /
vltra vlterior / cit citrior · Vetus
tissimi tamen etiam Citer protulisse
inueniuntur · Cato et Agrius pas
torius · Citer agnus alligatus ad sa
crificium Citimus quod dicebat · teste
Capro / Exter quoque inuenitur / ut Sta
cius in vi · Thebaidos · Sed qui
aput tales / licet sua pignora
curet · exter honos / Ex quo vi
gilius in iiij · Eneidos / Et nos
ex terra querere regna ·
Super · superior / Infra · or / post
posterior / prope propior / ante antici
or / penitus penitior Apule
ius in primo Hermagore / Visus
est ei adolescens / honesta
forma quasi ad impacatus co
hortatus / Tete se in peniciore
partem domus ¶ · Cometum · ¶
Deficiunt non comparatiua dicit / quod si
nt ad positiuum / sed quia positiua
que est soluta nec indiuidua
in a / Addit / vel adiectiua · prout sup
positiuum / id est comparatiua non fit ad verbis per hec
positiuorum / vel ad nominata
positiuorum / sed ad ea que significant supra
positiuum · Cum enim aliud dice
Iste est vlterior / nisi quod est ult
illum · qui est vltra / Cum autem
dicitur Homo est albus / plato
est albior / comparatiuus fit ad ipsum
nominata positiuum / et circa eius
dem albior / cum est magis
albus / quam qui dicebatur
albus / Et ut originem istorum
attingamus / Similiter Comparatiua ve
niunt ab adiectiuis / ut deterior · or / vel
ab aduerbiis / ut vlterior · or / Certa non
nascuntur a nominibus adiectiuis /
vt albus quod est albus · albior /
Et aut quedam gentilia inueni
untur que comparantur / hec per propterea

l' sunt
gentis quam sit stinget | vna que
cum genus sunt sz sperum | ut Brito
nes stulticia Anglici ostenta
cionum Romani instabilitate | hanc que
comparatiue hec | vnde planctum dicitur
hodie primor me | idest instabi
lior. Illud eciam notandum quod potior
nascitur absque nomine positiuo | pocio
et non positiue. Istud nomen cum sit pos
sibilitatem | illud melioritatem | po
cior enim est melior. Illud quod
adiungit | quod illa aduerbia localia
sunt ex quibus nascitur comparatiua
Sed opponitur | quod a predictis aduerbijs nas
non citur aliquod comparatiuum | ut tum est locale
dumque | quod eciam omnia deberent lo
calia esse | sed per maiorem partem
dictum est. Secundum tamen dicitur
quod predictum locum recipit pre sibi | ut
eciam prior | loco a tempore dicatur |
ita comparatiuum esset in vna hoc
erit locale | sed in altera temporale | que
nunc putamus. Sed queritur de
aduerbijs localibus | que non possunt
comparari | cum locus non recipiat in
tensionem et minus dicunt itaque qui
dam | quod quamuis sit locus | tamen
secundario sit distancia | que ma
gis et minus potest recipere | et secundum eam
comparantur | magis videtur esse verum
quod hec aduerbia non sunt locum |
sed in loco vel localiter | et pertinent
ad predicamentum vbi | non quantitatis |
Ea eciam que sunt de predicamento vbi |
possunt recipere magis et minus. Dicuntur
ergo localia | non quod significent locum |
sed quia sunt in loco | et ideo comparantur |

Deteris est potior. duo sunt vice posita

Supplet summus in re. citer. propinquus. ante. et infra

Extremus est in superlatiuo. penitus proximus. postremus. et vltra

Postremus. vngwissimus. pessimus. pronus minimus comparat vsus

Existens dextior. pocior. prior. poior atque

Nimium auclingus erior fortis imber

hinc veteres inparem pariunt semper denique

Que nisi dextera conficiunt que

Expedictis plus quam recta retenta comparat

Comparat etiam denique que significat proprietates

Que patent minime aliqui est | fit tamen sed ut

Ligua loquentes veterum fit | l' quia vnde comparatiuum

l' duces
Primior apium dux summus ipse

l' hz
Sed quod modum aut sedone senior | atque

Nestore nestior | magis agitur | ist

l' ac
Candor sit candidus a eius plerior | ut sit

Eius sensus deriuans quod vita licet non debet

Expedicio | vt aduerbium quod propriesse semper
sit aut comparatur ad aduerbium | vel Lx
ad plures tamen sui generis | quod
alieni | quamuis gratia honoris
causa sine gentis | magis quam
racione veritatis | dicunt non pos
se ad multos sui generis sic comparati Al
at dicunt haud esse racione
propter quia non permittit tali comparatione
paratio | quod eciam ad plures sui
generis sit comparatio. possumus
Superlatiuo vti ut fortissimus
l' ra
grecorum fuit achilles | sed
superlatiuis multo sit alios ex
cellere comparatiuo non potest et par
tes superantem. Dicendum quod
est dimus apud nos nec
vt
accipit | indiminitiuis | minimus plerumque
Tardissimus | secundo autem quod
accidit non tres vel quatuor
vel plures | eciam tamen ad totum
genus | sed ad comparationem | et nec
est vti plus suorum. Vt si dicatur
fortissimi fuerunt grecorum
aiax. diomedes. agamenon.
vlixes | quibus tamen omnibus fortior
fuit achilles | Virgilius in
primo Eneidos Pigmalion scele

ante alios inmanior omnibus / ad
omnes scelestos gestus pigmalionis
lionis / Comparatus est vsus Sta
cius in Tebaido / Et melior sis
quesso seuis Amphiorau dicit ad
plutonem / ¶ Comentum.

Proprietas indigna facit agrestis
cia comparatiua desinunt differt
hunc 3 / dicit enim latinis / quod comparatiuum
tum scilicet poni possit in duobus modis / quod vna
persona comparatur ad vnam / vel ad plures
res / vel ad omnes sui generis / ut
Iste romanus forcior est illo
romano / vel illis tribus romanis
nis / vel est omnibus aliis romanis /
quod greci non concedebant posse fieri
Sed alii per alias causas / racio
Secunda enim dicebat esse ad diuersi
sue gentis Si vna persona ad omnes
sue gentis possit comparari / alii non
concedebant hoc posse fieri Sed
quomodo hoc contingat / dicebant hoc
per superlatiuum posse fieri / hanc racionem
tercia racio quam scilicet superlatiuum
persona / quia sola vna persona potest
ad omnes sue gentis comparari / ut
non in vnitate precedat Sed superlatiuum
latiuum multo precellere significat dictum
re tunc non vtendum est superla
tiuo / sed pocius comparatiuo / quod
scilicet precellere significat / ut non dicitur
mettre. sine multum precellat /
parum vel vnde est quod se facit diminutiuum
minutiuum / ut albus quod est maius
mansuetus. Et videtur quod deum compara
tiuum significat acris / et augustum comparatiuum
dicitur / sed cum dicitur augustior / signa
ficat enim rem maiorem sed
parum designat / vnde per augustior
acrior dicitur comparatiuum / sed potest
diminuere augustior. diminutiuum
Prima itaque racione grecorum
conputat propter hunc Concedebant
enim quod vna persona potest per comparatiuum
ad tres vel ad quatuor
sue gentis comparari / Vt iste grecus
est forcior illis tribus Concedebant
et illorum tamen posse
fieri comparacione ad omnes alios
sue gentis / per comparatiuum / ut / illis

tribus forcior tribus sunt omnibus
aliis grecis / vnde concludit auctor
tor sic / quod iste grecus est for
cior omnibus aliis grecis / iste potest
vna persona ad omnes alios sue
gentis comparari / ¶ Litera.

Sunt in que possunt comparari nomina
vel sunt vel tria declinacionis quorum et
si sunt 2e mobilia et in masculino et feminino
femina sicut in vi veniunt Et vel
in er vel in vs desinunt / et assu
mentes quidem or faciunt comparatiua
tiua tamen penultima ut tener
teneri tenerior vel clarus ri or
doctus ti cior Notandum est
quod aliqui dixerint sinisterior / quamuis aliquid si
nister videatur esse factum / tamen
in vsu sinistri vbique reperiatur
Inveniuntur quedam que quamuis
sint actiua. id est adiectiua /
a corpore scilicet comparat vt faciant
comparatiua / tamen non habent in vsu
frequenter Sunt autem eciam plura
que vocales ante vs habent / ut
pius arduus exiguus dubius
Strenuus / quamuis plautus
eo comparatiuum protulit strenuior
in epedico Nam strenuiori
deterior si propriat suas pugnas
De illius illorum fiunt sordide /
plura quoque dixi / quia sunt anno
mala. que non seruant in compa
rationis regula Et puto hanc
esse racionem / quod omne comparatiuum vna
sillaba vincit suum positiuum / nisi
sint anomala / ut tener teneri or
docti doctior Si ergo habet quamuis ante
vs vocalem assumat quidem or
necesse est inter duas vocales
positam consonantem in vim consonantis
Nam in latinis diccionibus solet fieri
pati / cum inter duas vocales
in venitur. vim sua seruatas
est autem consonantem dixi. quod v. pigwe
Hoc non facit / quippe amittit
tenens vim sua. ut longior
pinguior Non nisi fiat / compa
git. si in contenta tueatur comparatiua
pares esse sillabas quidem positiui
tiui ut comparatiuum sic hiatus
intollerabilis fit / tamen vocalibus

nisi sint anomala ut teneri tenerior. docti or.

al. vel hiatum intollerabile fit. et cetera.

Marginalia: (left margin) cebo ; l'b ; l'de ; l'habet ; l'est ; (right margin) l'fatien/a ; niger ni gri grior ; no

al ut mag / pq hic q / ille

ptres sillabas quam tunc positiuis/ mul
ta credite in media/ sic dictam
puior arduior Cato ne fiat/ corp
positiuis non sunt vsi plerique
Assumunt et magis ad veri rursum com
patiuum complent/ ut magis est
ille pius quam hic Vetustissi
tam ... comparatiuis etc sunt vsi
vt arduior arduius Catho
dixit Cato et longius ardui
us quam erat aratura Idem ad po
pulum de ... Asperrimo atque
arduissimo aditu Patiuum in
medio ... exiguissima for. Iu
venalis in ... Egregiius te
nat/ me liquescit ... hor
pergregiius Cato in orde Ne
quis iterum consul fiat Imperator
laudem capit exercitum meliorem
industriiorem facit/ Gr. gracchus
Cum que emilium tubero ne
... inimicorum meorum factum/ an
magis ... patria te impulit
vt in me industrior sis quam
in te Idem Cato de ptolomeo mi
nore ... quanto quam
suam vitam superiore atque ampli
orem atque antiquiorem ... du
ceret esse quam ... nouiorem
Idem Catho de macedonia liberanda
... pretiuius atque firmiius
reperit Idem in Terrami ... ama
lefacti ab optiis artibus fugit
que maxima flagella pre
tiuissimo ... / lucillius i
xvi Ad fundium/ fundi delectat
virtus te villicum paulo post
strenuior si euaserit/ Comet
Dum quam lia tantum si no
eodem ordine sic dicit/ Decto
patiuus vero deficientibus de fi
et abusiuus de quinque pos quam ad
... sic habendum est Sunt quam
in quibus omnino deficiunt comparati.
natura vocis repugnante
Sunt alia que habent compa
tiua sed non ... Adiectiua namque
que habent vocalem ante us ut
pius non faciunt comparatiua/ re
pugnante regula quadam/ in

grd

tol

pedicete ... in ... quod ...
est quod omnis comparatiuus de ... superlatiue
... superlatiui in vna sillaba Di
go pius faceret regulariter compara
tiuum/ in quo acciperet or/ et esset
puior/ et sic esset ... duas
voces/ quam ... oportet ...
... / et esset ... ...
... ... puiius/ q
esset ... Vel etiam si venie
... vocis/ esset nimis ...
... vocibus quam tunc positiuis ... ...
go ... est/ quare non dicatur
pius puior/ sed magis additur
vt comparatiuum saltem compleat ...
... / Eximia ... ...
... forma comparatiui ... ...
... ... comparatiui ... / ...
... ... sine ... separari/ ...
... ... sequentem ... ...
... De ... / Litera
Sunt autem ... vel ...
... que comparatiua supradicta re
gula non ... / Et ... ae
qualia/ quorum ... ...
vocalem ... or ... ... eandem
... loco ... non ...
vt bonus melior ... minor
... magnus maior
Malus peior/ plurimus ... plus
quorum ... comparatiuum esse ...
... ... non inuenitur/
... genus/ pluralis non
... ut ... plures
... plura Antiqui tamen etiam
plura dicebant/ vnde Terentius
informise ... Complexia ...
... abhinc ... ...
... pluriimum ... Ex
... nomina faciunt com
paratiua ... in ... de
... faciunt neutra in ... al
... er/ sunt masculina/ faciunt
in ... feminina et in ... neutra/
Vel in er ... Com
munia ... ...
... or ... ... penulti
... faciunt comparatiuum/ ut ...
fortis ... forte ... forti
... fortior ... fortius/

hic acer. hec acris. hoc acre. huic
acri. hic et hec acrior / et hoc acrius. hic
et hec et hoc pauper. huius pauperis. et
pauperius / hic et hec et hoc locu
ples locupletis. hic et hec locu
pletior / et hoc locupletius / hic et
hoc sapiens / huius sapientis / et hic
et hec sapientior / et hoc sapientius /
hic et hec et hoc iners / huius inertis
hic et hec inertior / et hoc inertius /
hic et hec et hoc audax. huius au
dacis / hic et hec audacior / et hoc
audacius / Commentum / Sunt autem
quedam / que comparativa habent irregulariter
ut bonus melior. Juvenis ior /
et huiusmodi alia / Junior est equale
est et uno sillabam / quia non su
perat positivum ... / et tempore quo pro
ducitur cum positivum suum comparat
Et puto eo / ut quod deest ei in
sillabis recompet in temporibus / hic ita
hoc quatuor tempora ut Juvenior
regulariter si esset in usu plus est
irregulare est / ab eo quod est multa / Et
videtur quod in singulari non deficit
in masculino et feminino genere / in
plurali autem non hic autem gra
ve hic et hec plures. et hec plura.
Sed comparativum cum plurali iungitur cum
ablativo / quintum etiam plus iungitur
cum genitivo / ut plus vini habeo. et
olei adeo durum / quin suum posi
tivum comparativum cum genitivo / ut multum
olei Exemplum eius est. quod aliquo
modo obstat ... comparativo posito et
comparativis / preter illam. quam habet
quia comparativi construitur / ut iste
doctus genitivo dicitur. Similiter
iste est doctior genitivo illo
Construitur cum comparativo hoc
cum genitivo. propter suum positivum / cum
ablativo. qui est comparativus / Econ
versus / cum plus sit comparativum /
et comparativus soleat adiungi ablativo.
cum plus. cum aliquo ablativo
possit adiungi / ut dicatur
hoc vinum est plus vino illo
sed dicitur. est melius vino illo /
Et dicunt plures. hoc non posse
fieri / quin in hoc magis habet similem
adverbium / quod non construitur cum ablativo /

quod male putamus verius / cum
videtur plus esse et nomen et ad
verbium sicut certa comparativa nomen
tia Non itaque potest construi
cum ablativo. non autem adverbium Erunt
desforte comparativorum tibi dicatur
Comparativa quam omnibus sunt /
sunt omnibus adiectivis 2e
declinationis / genitivo addita or / et correpta
penultima ut clarus ri or. Aut
ab adiectivis 3e declinationis / dativo addita
or / et correpta penultima / ut fortis
ti. fortior / Exponat tota littera ex
pet metrum plana modo / in diversis
sentencijs posita Sed videtur quod
prima pars que sequuntur. non ta
get posse ... forte quia
in alia sua inveniuntur quedam
que quamvis sint accidencia
etc. Sunt autem hec modo
per ordinem / Textus.

Non tamen omne gradum collatio edita quinus
Est adiectivo / quorundam deficit usu
Vel forma vocis / Omnibus hiis quando potest non par
Defficit hiis usibus quando tandem aptum
Sed prohibente sono nunquam vel ydoneus hic non
Compositum hiis hoc quoque praestando
Adiciet magis simplum plana secunda
Inflectit vel tercia declinatio / Porro
Hec inuenta gradum sit forma cante etc.
Curtat Sed hiis finit genitivus et or superaddit
Tercia. lege patri cetera or. Verumtamen dativi
Doctor a docti de forti fortior oportet
Excipienda tamen dat plurima forma secunde
Dico sinistrior. sicut tamen dico sinistri

Sic iuvenis et vetus ponunt nugis positivum
Ut vetus a quo ductum vetustior probatur
Vel ne det tempus bis vocalis hiatum
Vel ne vos superet gradus iste suum positivum
Quod fiat sit secta depositivo comparativi
Cedit in postremus, sanctus (?) nunc breviores
Extremus ergo fit nugis stimulus egregius
Fit nugis extremus tenuis nugis [illegible]
Amplius operatur anomala quaeque secunda
Hec magnus plus (?) multum, bonus quoque malus
et minor Hec maior, plus et peior meliorque
Plus tamen a recto tamen genitivo dabo neutro
Casibus in reliquis genus omne dabis sed omnis
Plures, plura, plurium, complura teretis
Iunior anomala forbet tenia plurimum
Sed hec ultima metra procedunt plura
alia quae postea tangit in sequentibus. Et
Dicit quod omnia in or desinentia Lxi
comparativa generis sunt communis et neutrum
or in us facit neutrum. Excepto
uno quod solum sit appositum. Quia
adiectiva vocem suam sinat eius genus
hic senex hic senior. hic senior
or declinatur hic quoque vetus
tissimi quod accipiuntur. hic et hec
senex presbyter Pomponius in Epi
grammate et a Varro in libris
qui sunt de lingua latina re
fert. Tua amica senex est du
dum (?) ... neque que est in
declinatione tamen genitivi. Tamen comparativum
tum superlativum protulit ut nec ne
cesse requisisset. Sed quod hanc
contra Comment. Et comparativa non
desinentia in or faciunt neutrum
comparativa mutant or in us ut
fortior fortius. Et omnia dicit
comparativa desinentia in or faciunt ne
utrum comparativa mutantur or in
us ut fortior fortius. Et dicit
quod comparativa desinentia in or
communia sunt duum generum excepto
Senior quod masculini generis tamen est
quod ... positum senex similiter.
Et hoc habet licet tempus metrum
illa quae ... sequuntur.
Comparativum dabis or quod comparat omne
Ut minime (?) ... nec (?) quae in ... cuncta
Porro per senior tamen ductum maior vetustior
Neque nos flectes tamen ille nequior addo
Ab adverbiis vos declinata ... Lxii
desinentibus mutant ... excepta ior faciunt comparativum ut
contra contrarior, extra exterior, ultra
ultior, citra citior, infra inferior,
supra superior. Similiter in erior propter
... faciunt potior et ante
rior, prope non propior facit et deterius
deterior. Semper ad verba positivum
et comparativum non legi superlativum
posuit Cato nepos de actis
ad plurimum ne ... sua ab
... Facite vobis in mentem
veniat quites ... alie
no in hac civitate ... in aliis
omnibus per diem ... semper
... fuisse prior
... Quod an sit comparativum et
superlativum. Et dicunt quidam
... differentiam
... de duo
bus et aliis de multis dicitur
sit prior de duobus et primus de
multis dicitur plexus. Invenitur
tamen saepe prior positus pro meli
or sine dubio. Sed primus comparativum
... et te
superlativi obtinet ... ut Vir
gilius in ... Et primos iuve
... primos
proximos posuit quod autem
non absurde ... quod in nu
... prior esse comparativum ...
.i. vii.

angelus/ et pium superlatiuus cum adiunctis
componitur/ et semper genitiuum sequitur
Et quod superius/ sicut dico comparatiuus
vel ad suum genus. vel ad alienum
aliquid comparatur/ etiam cum numero
sit/ vt fortior Turnus quam Eneas
inouit bellum Virgilius autem sic
omnis superlatiui adiunctos plu
ralibus iungitur/ ut Virgilius in 2°
Eneidos Quam sic danaum magis
comitante caterua Androgeus
offert nobis/ Et quod omnibus est
nobilius Quorum desinens quod
in vs facit neutrum/ quod in nullis
aliis nisi in comparatiuis inuenitur/
Et videntur ad aperiendum aduerbia na
ti. quod abiecta .dem. accipit or/ et
facit comparatiuum fortior Sed contra corrupt/
quia in nullis comparatiuis quod anterior
ostendi potest Superlatiuus non
suadeant productionem acceptam.
pium/ Expositio quis de aduerbio. primo
vel pure magis Vnde Terencius
in Andria/ comparatiuum duxit adprime
me in vita esse vtile/ Magni
ficentior et magnificentissimus
Munificentior et munificentissimus
vel videantur a positiuis magni
ficens et munificens declinari/
ut Eminens eminentior e
minentissimus. hec in vsu non
sunt Sed plus magnificus
et munificus/ exigimus comparatiuum
vel superlatiuum. et per se sibilibus
sunt predicta regula declinari
inuenis apud vetustissimos
Marcus Cato contra Thermam/
de Ptolomeo rege optimo atque
beneficentissimo Terencius in
formione Dicimus non arbitra
re nescis. at quam mirificissimo
cius in ipso didascalicon Et
magnificentissime et celerrime
et celerrimum eius honore/ Comet
Comparatiua quoque declinata ab
aduerbiis in tra desinentibus sunt
tam ea in er/ et accepta .ior.
formantur/ vt vltra vlterior/
Iterius non est regula dare
Sunt itaque quatuor comparatiuorum genera.

Cu[m] ~~quod~~ (left margin)
tus (left margin)

Secundam a nominibus vsitatis re
gularis/ vt doctus doctior. 2 a
nominibus vsitatis. irre[gularis]/ ut mag
nus maior. 3 a non vsitatis. re[gularis].
vt munificens munificentior. 4
Secundam ab aduerbiis/ ut super su
perior/ Et quamquam subdubitatur potest
itaque per deum por debeat dici
comparatiuum/ videtur eum hic esse/ sicut in tempus
dum. quod recipit magis et minus
dicimus/ quia por sit preteritum tempus
ordine et binalo numero. Cum ei
dico iste por fecit/ hic tamen designo
sed istum in preterito tempore et alium pre
cedit esse vnum de duobus/ sunt
hic ergo quod signat tempus. vel numerum non
est comparatiuum sicut . quod sit ordi
nem/ Ex hac littera incipit me
trus illa metri/ · Metricus·

Excipiunt adhuc que de fieri cognoscuntur
vel sumunt
Que sunt sufficior summe sufficior/ ergo
Magnificentior et magnificentissimus/ sociat his
Quando comparatiuum volo cum his vel malendum
Sicut ut cum benignus sit letior asperior
Omnia igitur comparatiua per se ad li[tteram]
positiuum fieri soleant/ in poc[tas]
tamen sepe comparatiuis positiuos pre
posuit/ vt Virgilius in quarto E
neidos Comites. seniores a
ceste. comparatiuis aceste Est. quod comparatiuum
positiuus positum. minus eo sit.
et nulli comparatur/ vt tristior et
lacrimis oculos suffusa nitentes· vel natantes·
tes/ tristior eum hic est pretristis
sit quod ideo quod comparatiuus non minus
positiuo sit Et iam sapior sed
cruda deus viriditate quam senectus
Est quod ad contrarium comparatur
et minus positiuo sit/ ut mare
potior. dulcius est. qua certa
eum non addulciatur. sed ad a
mara facta comparationem. oste
dit parum aliquid dulcedinis
quam certa sine pontiam non est.

le (right margin)

Est quando superlativus [comparativi] comparativi / ut Achil-
les fortissimus Troianorum Hecto-
re fortior fuit. Est quando comparativus
ad comparativum comparatur / ut fortior
Achilles Hectore fortiore Pa-
troclo / Homerus in alpha Odys-
see. ΗΥΚΗΥ. ΙΙΟΝ ΤΗΥ ΓΕΑΚΗ ΙΙΔΝ
ΤΗΥΟΥΑ ΤΟΝΟ. ΗΤΟΗΤΟΝΤΑ ΙΙΑΝΤΕΟ
ΚΑΡΗ. ΚΑΥΑΤ. ΗΑΦΡΟΤΗ. ΡΟΥΙΙΟΑ
ΑCΗΥΙΙ / Cicero Philippicarum nono
Clemens interpretatione sit imprudentior
ne qui in senatu tam improbior / quam
in dolo bellum tam imperitior. quam
in pre audiente tam truculentior
qui in illam missam tam spurte
tam impie dixerit / Et sciendum est
apud Latinos diminutiva quoque
accipiunt quedam comparativorum / ut
superius diximus / quod apud Grecos non
invenitur / ut grandiusculus minus-
culus maiusculus meliusculus. Di-
cit hoc autem comparativus adiec-
tione culus invenimus facere / ut gran-
diusculus, sunt certa que — s. meliusculus
sunt similia tam et quam ad com-
parationem cum comparativis vel superlativis
addicuntur / cum duo plures compa-
rativi vel superlativi diverse hos
positivum se equant vel ... — l' geminantur
geminantur / ut tam iustior quam
felicior Eneas Hectore fuit. Cice-
ro pro Deiotaro constantiam in quam
... tam non tam in bellis
neque in preliis quam in promissis
et fide firmiore / sed cum firmiore
intellectus est magis aut adverbium
quod positivo iunctum comparative sensus
comparativum demonstrat / ut magis stultus
imprudentior Terentius in Eunu-
cho / hoc ne nunc fuit magis inepte — l' stultus
stultus imprudentior. Est quando
pro adverbio positivo / ut magis bonus
pro malus / magis quoque adverbium
non semper positivo sed comparativo
iungitur / quod vere comparatio vel ad se-
ipsum vel ad alia comparatur / ut Achilles
Enea fortior magis quam iun-
— Et fuit
tior / Ajax Ulixe fortior magis
quam Diomede / Et comparativus

diminutivum ablativo casui venustius nunc
adiungitur / Invenitur tamen et vel quando
quam adverbium sequitur / Superlativus autem
genitivo plurali vel singulari iungitur / quando
ipsum nomen singulare collectivum sit / ut
fortissime gentis / Super quam alia
volumus / Comment. Ut autem ab
usiones comparativorum et generibus cog-
nosce possimus / sciendum est quod tribus
modis inveniuntur comparativa ab
usione posita / secundum in hoc et in hoc
in officiis / Quod ad cognoscendas
abusiones istas notare est horum
ut attingamus proprietates / Propria
ergo sedes comparativorum est / actus
positivum cum augmento / vel verius
participes actus illius / ut ap-
ud principium ... posita est / Propria
vero sedes eorum constructio / quod cum
ablativo construitur / vel cum nunc
interposita quam / Propria eorum
et officium / quod in qua ordine ponitur
ostendamus id actus in esse dif-
... alii magis duplicem in hoc et in hoc
duo inveniuntur abusiones / Aliquando
enim sine augmento ponitur / que est
abusio sedis / Et sit pro eo quod
positum sine augmento / que est ab
usio sedis / ut Senioris aetate
idest senis / Aliquando sine augmento — l' po
ponitur / et sit magis positivo / ut
tristior i. aliquantulum tristis. Similiter
in hoc et in hoc due reperiuntur
abusiones / Similiter cum construitur
cum ablativo / que est propria eius
constructio / tamen non sit actus /
vel verum participe significationis positivi
cum augmento / Sed sit prepositione ac
ablativi. quod sit in sua persona.
sine augmento / et redactione eius
quod in se / que est sedis abusio / ut
sapiens est doctior stulto / idem
sapiens doctus est / stultus autem
non. Quandoque non generis vel cum ablativo
sed sit comparativum cum magis
adverbio / ut Ponticum mare dul-
cius est quam cetera maria / id
est magis amarum / In officio quos
quidem ... sunt comparativi abusiones

Deaymd. 2 magis

Cumque enim sit augmentum et cum
ablativo construitur sed diversa accidencia
eius in esse demonstrat ita quod
quod in diversis temporibus alterum magis.
Ut iste vir est iustior quam
pulcher in pueritia. Cumque osten-
ditur diversa accidencia diversis perso-
nis in esse sed alterum magis uni/
ut iste est doctior quam ille
divites. Dicuntur et alie abusiones/
cum comparativus sive comparatur ad suum super-
lativum vel ad se ipsum cum debeat
eius comparacio fieri ad suum posi-
tivum/ ut Achilles fuit fortior
Hectore fortissimo troianorum/ vel
fortiore Hectore Patroclo/ et videtur hec
abusio vicium esse in officio/ et
videtur quod ad superlativum absolute
posita id est sine genitivo pluralis
non potest comparativus comparari/ non enim
potest dici iste est fortior for-
tissimo/ sed si ponatur cum genitivo et
ipse sint diversi generis/ tunc potest
fieri talis comparacio/ ut iste grecus
est fortior Hectore fortissimo
troianorum. Si vero sint eiusdem generis/
non fiet hec comparacio/ non enim
potest dici iste grecus est
fortior Achille fortissimo gre-
corum. Illud quoque videndum est/ quod
comparativus comparatur ad comparativum/ ad se in
eadem persona/ sed respectu diver-
sorum temporum/ Ut vir est fortior iste fortis
se puero fortiore eo quod vir est.
Aliquando comparatur ad se vel diversis personis/
ut Achilles est fortior Hec-
tore fortiore Patroclo. Rursum
unus comparativus comparatur ad alium a-
liquando in diversa persona/ ut iste
est fortior isto doctiore.
Aliquando in eadem persona/ ut iste vir
est fortior se puero prudentiore
alio/ Et est rursum alia ab-
usio comparativorum/ in hoc scilicet quod
comparativus debeat sive augmentum
invenitur ita positum ut equa-
litas quedam designetur/
Adeunque rei evidenciam dica-
mus/ quod tribus modis dicimus u-

nam personam superare aliam in duo-
bus accidentibus. Aliquando enim equaliter
in utroque/ et tunc ponitur adver-
bium tam cum uno quam cum alio/ ut
iste est tam fortior isto quam
iustior. Aliquando plus in uno quam
in alio/ et tunc cum uno ponimus
magis quam cum alio/ ut iste est
magis fortior isto quam iustior.
Aliquando sic quod in ultimitate ~~utriusque~~ utrumque.
et tunc comparativus ponitur comparativus l persimus
sine adverbio/ ut iste est forti-
or et iustior isto/ Et similiter est l Eius
tribus modis comparatur una
persona duabus in uno accidente.
Ut iste est tam fortior isto
quam illo/ vel magis iustior
isto quam illo/ vel iustior isto
et illo. Illud quoque videndum
est/ quod positum [illegible] cum minus
adverbio. Aliquando sit cum comparativo/ ut l quo
iste est minus stultus illo/ id est
prudentior/ Dicuntur autem [illegible] Quo
[illegible] maior hominum [illegible]/ vel
maior huius talitas. Dicunt
ergo plures [illegible]/ quod si comparativus cum
suo construatur [illegible]/ tunc significat
[illegible] vel ablativum/ in [illegible] posita.
ut fortes maior est illo/ vel
quam ille. Si vero [illegible] sive
suo ponatur [illegible]/ tunc potest comparativum
cum genitivo plurali/ ut maior
illorum veniat ad me/ et obtinet
vim superlativi/ et de comparativis suf-
ficiant hec usque. Tempus hac licet
prosit metiri illa metrum. · Metrum:

Iste quidem comparativum debet adiungi b casum
Sub quibus unius vel trium quod consuetudo
Dicas ei melior sum quam tu vel me vel te
Est tamen ut ponam quidem hic signet positivum
i. secus
Vis collative sic [illegible] ut [illegible] accepte
Junctum [illegible] sic [illegible] minus positivo

Ut puta fortior est aliquibus est Hector
Signat adhuc ipso minus ad qua[illegible] metrum
Ut si dicas dulcius esse pulchrum [illegible] potum

Certa quia maia minus signat istud ad comparativa. Sed prima metrice tangit positivus in fine positive sive ponit et metrum duo metra quam primo correlativa eius [illegible] superdictis et sunt illa

Vocem gradus medii superat positivus nisi semi

Iunior et maior peior minor prior et plus. Et tangit ea positivus in superdicta litera secundum ibi Sumit autem et alia [illegible] tamen compositus qui comparativa et cetera. Sed non sic est positive. ¶ Litera
Superlativus est quod vel ad plures sui generis comparata superponitur omnibus, vel positive platum intellectum sed cum valde adverbio posita, ut fortissimus grecorum Achilles. id est fortis super omnes grecos. Si autem dicamus fortissimus hercules fuit, non addicimus quorum intelligo valde fortis. Et tale est apud Ciceronem pro M. Marcello Simillimum deo iudico. pro valde similem deo. Super qua litera continuum. ¶ Commentum.
Post comparativum de tractat positivus quo venit de Superlativo, quia tertius gradus comparationis est et ideo sit cum eo. et cum augmento sed cum maiori. Unde non tamen sic et vere. et [illegible] et nota de eius [illegible] comparativus. satis dictum est. Tractat autem positivus de superlativo hoc ordine. Primus diffinit superlativum deinde ostendit originem, pro [illegible] positivus postea fortiores adiungit quasdam [illegible] et diversas superlativorum cum comparatus. Et videtur quod describit superlativum per divisionem non ut dividat superlativum sed de superlativo [illegible] secundum ostendat [illegible] dicat ita

¶ Quod Superlativus est illud nomen quod comparatum. id est quod fit rerum cum augmento sed quando res una comparatur alteri, et pro hoc redonet positivus et sic [illegible] non. Sed quia hic sumit comparatio nominativa, addit Ad plures sui generis id est sue gentis, vel sue speciei, sive gentis, ut grecus ad grecos, sive speciei, ut scelestissimus ad scelestos. Sed quia comparatum aliquid comparatur ad plures sui generis additur et superponitur omnibus, id est designat personam aliquam supponi et ultimum superare in illo [illegible] quod sit. Et addit positivus alia species superlativi, non quod prima omnia compleat non habet, sed quia non probat in illa quod superlativus positive, id est sine comparatione, sed intellectum positivum cum valde adverbio, et cum dicitur Achilles fortissimus, id est valde fortis. Vide ergo quod ubi superlativus comparatur sit actus cum augmento, absolute id est tamen aliorum, ut Achilles est fortissimus id est valde fortis. Illud quoque videndum est quod comparatur per unam personam comparatam ad plures vel ad omnes alterius gentis. Ut iste grecus est doctior omnibus romanis. Superlativus vero sic fit comparatio inter res eiusdem generis. Ut iste grecus est fortissimus grecorum, vel iste scelestorum est scelestior omnibus scelestis. Et ergo hac litera [illegible] metrum illa metrum. metrum

Superlativus gradus [illegible] locatur
Simplex vel ad plura sui generis fit
Collatus [illegible] ut Hector
Est Troianorum fortissimus ipse [illegible]
Confertur [illegible] Danos cum valde positivus

Prout est fortis. dicendo fortissimus hector. Littera
Et similiter quia ex eorum formis sine
terminationibus superdictarum i. quae pertinent
tertiae declinationis formantur huiusmodi [marg.: vel fiunt 2]
superlativa. Sunt igitur formae
superlativorum octo. Duae quidem quae
ceterarum deficiunt superlativa.
-limus et -rimus. Unde nota in quasi
pauca -limus -simus -rimus -timus
-simus -nimus. Et omnia superlativa
mobilia sunt tertiae generis. id est
unicae vel in a. faciunt feminina
et in um neutrum. Ex hac littera
patet metrum illa metrum. Metrum.

Huic vero fore -simus et -rimus attribuimus.
Anomala de vero paucis appendiamus. Littera
Nunc ergo deficientia positivo. cum
sunt addita sive -re sive -ce
dempta accepta -rimus. faciunt super-
lativum ut pulcher pulcherrimus. miser
miserrimus. pauper pauperrimus.
acer acerrimus. Exemplariter dex-
timus et sinistimus pro dexterrimus
et sinisterrimus. Salustius in
Iugurthino. Silla cum equitatu
apud dextimos. in sinistra parte
Manlius cum funditoribus. Ex qua
littera patet metrum. Metrum.

Si positivus in er fuerit, sit quartus ab illo
Declinatio cum vero -rimus additur. et sic
Dat pulcher pulcherrimus acer acerrimus acer
Dic satur assumit -rimus atque saturimus addit
Dextimus atque sinistimus. hic anomala dicimus
Verbis quoque tamen secundae declinationis [?] Littera
assumunt. exceptis -us et -simus. faci-
unt superlativum. ut clarus. -rissimus. doctus -tissimus. pro-
dictus. -tissimus. Excepta
anomalis. i. irregularibus. quae sunt

Bonus optimus. malus pessimus.
magnus maximus. parvus mi-
nimus. multus plurimus. Et cum ista
qualia sunt. Exceptis etiam ...
maturrimus. cuius positivus matu-
rus sit. tamen quia quasi antiquatum
maturior. quamvis in usu non est
nascitur. ... et deficientia vetera
fiunt. scilicet in -rimus. Similiter con-
venit tamen ad maturissimus. ...
analogiam. in usu tamen dicitur. Ci-
cero ad herennium in libro quarto.
Cum communibus omnibus tueri vita
possit. eas in etate maturissima
velint quam pacem. Et ex hac littera
patet metrum. Metrius.

Si positivus in us fit. declinatio tertia secunda
Tunc us atque -simus capit. -rimus excepto
Sic clarus clarior clarissimus. anomala dici
Exemplar hic est. quae sunt anomala dicta
Maximus in capite. minimus quoque pessimus atque
Optimus. adiungas. de multo plurimus isti

Huius amaturus maturus associamus. Littera
Maturrimus etiam superlativum proferebat
antiquissimum autem adverbio. Unde
adverbio posuit. cicero in quarto.
Ad herennium. Et quamvis in proprie
dictum facile mediocre mandatum
qui superlativus magis ab adverbio
in er deficiente videtur nasci. Nomen
enim eius positivum in us desinit.
ut Capro videtur. scilicet in perbus.
Cum activum plantis profert di-
cens. Quadraginta. Recens
captum homines imperatore no-
vitium. Et huiusmodi. ut Sup sin-
per. sic nimis unus debet
esse. Lucanus in obsidia co-
fertur. au superius tibi fert de
us funera ulixes. Ex hac
littera metrum ponitur. metricaus
scilicet ponitur aliam sedem in illo metrum

Designat vel ostendit excessive augmentum
vel Com metri · hic tangit plures quos in textu decli-
natio Ubi / magnificentior
et magnificentissimus unde dicit
ibidem / que inveniuntur integra / ut
intuenti / Sequitur textus ¶ Littera

Tales vero declinationes nominum
que habent superlativum absque in rimus de-
sinentibus / de quibus supra dictum est.
Recta vero in comparativo assumunt simul
ut locuples locupletior locupletissimus · vi-
lis vilior vilissimus · Sapiens sapientior
sapientissimus · Iners inertior inertissimus ·
Concors concordior concordissimus
Audax audacior audacissimus · Excipiuntur hec ·
facilimus difficilimus gracilimus
vel dissimilimus · humilimus simillimus agilimus /
quorum cum in is desinunt positiva /
abiecta s et addita limus superlati-
vos faciunt · Excipiuntur in ber et er
desinentia / ris in er mutata / et ac-
cepta rimus faciunt superlativum ·
Saluber saluberrimus Celeber
celeberrimus · Cicero in 2o ad He-
rennium / locus qui celeberrimus · ad
destinatus · Ovidius / tam saluber di-
xit et celeberrimum Quarto Fastorum · vel eit
Phebe saluber ades · circus edat
pompa celeber · Vetus quoque de eorum /
quo magis hanc analogiam inter-
minaverunt / faciunt superlativos / ve-
tustissimus ~~fortius~~ est veterrimus no-
tandum est / quia cum in us desinat
eius positivus / tamen in er terminans pos-
·tivus · finat / in superlativo / veterrimus · Habet
autem positivus / Unde Capri
quoque approbat auctoritas / et usus
antiquissimorum / Ennius / Cum
veteres crebant patrios subuntar
te pelasgos / Cum ex comparativo
vetustior protulit Plautus in
Bachidibus / Bene tibi dedo
illum vetustiorem lapide vel ut nisi le-
nitum reddas / Metrum hunc pla-
ne capit / sed non eodem ordine / ut pa-
tet in textu illa metri / metrum

¶ Tertia vero est huius sunt assignat comparativo

Ut fortis fortissimus / ast hic comparative
Et veterrimus cum legem dat / tamen veteris usum fugit
Facilis humilis gracilis similis simul istis
Adiunges tu quod et nos plura reciunt
Er vel ris finita rimus undique reddunt
vel ber
Pres sit celeber addo rimus atque saluber
vel desunt
Supplendo duo sunt / unum anomala · Littera
Positivus in us desinente
declinationis magnus maior maximus
alter ab adverbio pre prior primus
nequam et propter consuetudinem accipit
positivum / hos hic declinat / aliquando
superlativis / que patrius proferuntur /
apud quos sepe inveniuntur
proximiores et priores constituit
Ulpianus libro primo / unde
addictum si quis proximior co-
gnatus nasceretur · Vegetius et
Senatus rei militaris libro
primo / quod latera corporis sub divi-
tur ab hostibus / ne possit
vulnus accipere / et proximior de-
xtra sit · qua plaga possit
infligi / Nec mirum / cum apud gre-
·sto· legatos inveniatur huiusmodi / ut
ΑΣΣΟΤΟΝ · ΕΣΧΑΤΟC · ΕΣΧΑΤΟΤΑ
TOC aliis et protototatos ~~...~~ excepti
dupcit / cum opatos / sit superla-
tivus / Hic hac littera metri taxit
illa metrum ¶ Metrum ¶

¶ Pars alie fore restat / pauca sunt te
vel edunt
Magnus maior · iste proprios sunt quod addit
Proximus accepit in comparativo / positivus capit
Sepe fit et proxior medius quidem
vel aliud
¶ Ubi intrponit unum metrum / quod non
tangit plures quos · unde illud quemmodum
vel edunt
¶ Quidam de medius mediocris addit · Littera
¶ Ultimus desunt unum anomalum.

optimus/ et ab adverbiis sive prepositionibus derivata. Hec extera exterior extremus/ ultra ulterior ultimus/ Citerior citimus Cicero de re publica in sexto/ Erat autem ea minima que ultima celo citima terris luce lucebat aliena. Affirmans tamen ex positivum eius esse/ perullit/ in patelle. teste Avunctio et precia/ Dexter dexterior dextimus/ sinister sinisterior sinistimus/ Exterus exterior extimus quoque positivum. Dicebat antiqui/ varro [illegible] exteros in abvnis tamquam conspecta terne tiris incoerunt/ et quibus singule conspicitur ad celos [illegible]/ proximior et propior proximus/ Optimam viam invenit in proximo [illegible] Celsus in primo epistolarum historiarum/ Dextimus in dextimo serta [illegible] Salustius in iugurtino ut supra dictum est. Cum equitum apud dextimos sinistrimos pretemallis cum fundatoribus. Plinius in sexto naturalis historie [illegible] Apulie dextimus Et hac litera tangit metrum illud metrum.

¶ Dexter facit dextimus dexterior ultimus ratio. Dic dextimus atque sinistimus/ optimus hiis sociato

Extimus atque foris procedit ab hoc exterus que sola foris est habet litera longam in penultima cum omnis foris superlativus contrario sed ante mus/ ut pulcherrimus Sapientissimus doctissimus maximus ultimus ab adverbiis sive prepositionibus veniens descendunt. hec. exterior extimus Super. ior. premus/ post posterior postremus Extremus apparet. neque a supero neque a postero fore comparatos sive superlativos/ sicut neque ab infero infimus/ quia plurimum infimus descendit sed si essent a nominibus supero postero infero formassent recta in us terminatum sed ex ea/ que infimus profecit superlatum/ et faceret supremissimus et certa/ Commentator super toto capitulo nihil plus dixit/ nisi quod

[illegible] abadusi infra inferior infimus/ ita etc.

sicut dictum est/ et hic modicum probat vim positionis/ quia dixit unus foris superlativi. Et est contrarium eius sicut/ Et in textu quod superlativorum nichil ad dignum comparationem in venio/ nisi quod dexter/ quod optimus foris superlativi sed contrarium ante mus/ Quod videtur esse falsum/ quia cum primus sit superlativus sed producta ante mus quod non dixit/ omne superlativum sed contra ante mus/ si omnem formam superlativi. i. imus et simus et rimus/ hic de superlativis hec sufficiat/ Et hac litera metrum tangit illa metrum/ ¶ · Metricus ¶.

¶ Post hoc superlativum dant sed ea remus

Dat pedem pessimus ei solum repimus

Quamvis hiis solum positiva locata sit in genere lra minimus tamen anomala descendunt plus minor minimus/ Et hac litera metrum tangit illud metrum · metrum ·

Unum fit minimus verbis aliis plus Et [illegible] hic quam de pedes/ nisi quod de infimus terminatione incipit/ et infimus tangit positivum ut patebit. i. hoc ¶ ¶

Infimus et solus plus minimus quod solus [salva fra] lra Infimus aliis unum invenit et ceteris. ior. rimus/ et unum anomalum plurimus/ Et hac litera tangit metrum

Plures anomala deteriorem deterimus capit lra Infimus et unum anomalum invenit pessimus Nam novissimus videtur aliis sine analogiam [illegible] appositum de pluribus in illud metrum ¶ ¶ Metricus.

¶ Utrumque neququissimus et malus habet [illegible] addit

Pessimus/ et potior. fortiendo potissimus aptat vobis in textu de patio. posuit de nequa/ hic non docet de potissimus ibi ponendo sed non curavit sed

est adverbium / quia ponit quedam nomina
propria que obtinuit metrum. Deinde
que ponit positivus superlativum aperi-
tus. Et ait metrum iste de comparativo
secundum usum non comparantur / ut patet.
De quo dicit littera positivus / Et [alter] ista littera
Abs autem quod est ante superla-
tivum in usu non inveni. Apere
aut adverbio ~~vero~~ superlativum Summum
protulit Plautus in Cistellaria
Attamen ea supplicia putat penissime
Et absque quod est penitus adverbio super-
lativo usus est. Id in ipsa futur-
tina adducta ex Arabia penitis-
sima. Dicendum est / quod est nomen
in vero / sed penitus penitissimus peniti /
ex quo magis superlativus nascitur / unde
Plautus in Asinaria Ecce ne age
queso hercule usque ex penitus
faucibus. Illud quoque notandum est
quod dicitur comparativa et superlativa
duarum excedunt numerum sillabarum /
excepto prior primus / et anomal-
his / minor et maior / peior et
plus. Dicit enim / quod posita quo-
que ex quibus nascuntur comparativa
et superlativa bissillaba sunt / vel ex
[illegible] / et vel unam vel duas
assumunt sillabas / faciunt supradictos
gradus / ut dives ditior ditissimus / clarus
·ior· simus / ingens ·ior· ingentissi-
mus / utilis ·ior· simus / similis
·ior· similimus / infra ·ior· infimus
Superlativus non comparativus est qui su-
perat una sillaba / ut quod [illegible] simus
fuit / infirior infimus Est
quod in [illegible] superlativus fuit / De-
posite uel compositiva parte habent
sillabas / ut teter terior teterri-
mus / teterior teterrimus / acer acri-
acrior acerrimus Est quod par
est ut in [illegible] / agili-
or [illegible] / facilis ·or· [illegible] / Est
quod una minuitur [illegible] / ut quod
[illegible] in [illegible] et
finit / ut inferior infimus / ulte-
rior ultimus / interior intimus / ex-
terior extimus vel extremus par-
ro in orthographia. Excepit plus
stationem i sillaba septem ex positiva

l' forte via

l' superlativum aggravatio
l' vincitur

l' i [illegible]

iam tellus. Hinc extima fluc-
tu ostream interior neptuno
tingitur. Hora Plautus in [Tru-]
culento Bona perdidi / mala
repperi. factus sum extimus a vobis.
Magister ergo ponit quod nomina quorum
positivus non iacet in littera unde ut
intelligi possint / legantur cum [illegible]
sequentibus / Et sunt ista / metrum.

Celsus compositus dives cum adolescens
sunt

Nequam sepe iuvenis subtrahunt superius
Hic auctor ponit defectum
positivorum quorumdam / deficiunt
in superlativis quibus est
quod facit hic / sed remouet du-
bium / ibi Nam dedite etc. / Dicit
ergo quod ista posita in littera scilicet
celsus compositus dives adoles-
cens nequam sepe iuvenis subtrahunt /
carent superlativis quibus dice-
ret aliquis / utrum tales po-
sitivi careant secundum usum vel secundum
artem dicendum est / quod carent
secundum usum et non secundum artem / quia
secundum eis sunt accomodatis su-
perlativis ut statim dicetur
infra. Nam dedite sum / Hic
auctor excusat se de hoc quod
est dives dicens / Quamvis
iste superlativus ditissimus compa-
tur non descendit a hoc ab isto
positivo dives / sed potius
ab hoc nomine dis ditis / Propter
hoc istud scriptum est / Comparativus
comparatur hic in dives sicut di-
ves ditior ditissimus / tamen non proprie
sed per accomodationem / quia sunt
positivo / quod est dives accomo-
datur istum superlativum ditissimus
contra istum positivum dis etc.

Nam dedite sum ditissimus accusativo ortu
Hic auctor ~~reddendo~~ reddendo
dubium / excusat se de hoc no-
mine celsus dicens Quamvis
secundum usum iste superlativus summus
ponitur pro isto comparativo celsior / sed

tum videlicet eius gradus superlativus sit
acomodatus / ut patet etiam hic in
vitis que quedam carent positivis
gradibus, tamen habent acomodata positiva
vel alia va. equalis somis

Sepe tamen summus prius celsior addicat usum

Non ad ei gradus / sed tamen mutuo prestat

Cum fit de vitis sine positivis / quamquam auctoris

Aliquotiens tamen plus superlativa sine ea venit
hic ponit alium defectum . comparative
dicens Cum iste comparativus ocior / ca
ret positivo et superlativo / sed tamen sine
voluntate quorundam gradum loco
positivi habet ocius ista gradatur
tamen / ꝗ ꝗ ꝗ

Ante gradum positivi tamen ocior atque supremo

Superlativus multis prius quam fit gradus ocius
Ponit alium defectum in comparative
dicens / Quod iste comparativus te
perior / tamen lateralibus gradibus i
tamen positivo et superlativo / qui de
clarant gradus laterales / i. alante po
siti /

Teperior gradus medius utrumque pfert laterales
Ista est 3a pars principalis capitu
li / in qua auctor ponit quod nobilia
de comparatione / 2o ondit quasdam
proprietates gradum comparationis / 3a
ibi Nunc alii / prima adhuc de
in tres / 2a quod ponit tamen nobilia
ca. ibi Iste gradus / 3a ibi summus
est pars et cetera / Quod ex
comparatio / quia quando 3 pars vote
rem et non pares sint / ut nobilis
or summus Dignus quando comparative compa
tis superlativus sine forma sine vo
te ad positivo non tamen sine sine /
ut imperativus / nomen . comparativus
est et quando melior / nominis ipse super
latio est et quando vltimus Alia est
sine sine et non vote / ut bonus
melior optimus / ubi comparativus
superlativus habet sine et ꝗ corp po

sitis / sed tamen non forma ab eo sine vote
Alia vero si quando positivo est similis sine
vote et sine sine / ut in hic ex.
Anterior. tamen summus / ubi positivo
fert a se quando comparative et superlativus sine
vote / et est sine sine / ꝗ ꝗ

Comparativo et / novus in novissimus opit

Sed vox plus facit / sed sine / vote sed sine

fit bonus at melior at optimus de cessit.

Nota quod dat aptissimus aptior aptus
Hic auctor ponit sine vote de hoc super
lativus dicens / Cum superlativus gradus
ille sit comparatio quando et eum et gradu ca
sine sine plura / i. cum gradu plus
unum / vel cum gradu sine plus unum vox
tolerat / Exemplum de gradu plus unum /
ut Hector fortissimus troianorum
Dignus exemplo / ille superlativus
fortissimus / qui cum isto gradu plus
unum, scilicet troianorum / Exemplum de
gradu sine plus unum / nomine tolerat /
ut fortissimus plebis / Dignus
exemplo / iste gradus plebis / ex istius
singularis numeri est cum isto super
latio quando 3 fortissimus / Primo de
superlativus alium ut rege dicit
ut gradus tamen / primo vtute sui
posito / alia vtute sua ꝗ / Exemplum
allopandri ut ditissimus regum
nemorum Dignus exemplo / Superlativus
superlativus ditissimus regum istius
gradus regum / vtute sua ꝗ /
Istum autem gradum nemorum / regit
vtute sui positivi / Et hic est ta
ut Allop tamen dicit Iste gradus
nemorum et cetera / Ulterius nota /
quod etiam superlativus ut rege absque /
et hic non vtute sua propria / sed v
tute sui positivi / ut in exem
plo Et omni laude dignissima

Iste gradus quit gradum plus notare

Troianorum plebis hic fortissimus Hector
Hic auctor ponit tamen nobile
dicit sic / Cum ista posita . vel

unus ex unus summus / ponit loco
superlativi gradus / quandoque tamen sit
positivi gradus / et hoc ipsa parte
construitur cum genitivo casu pluralis numeri / ut in exemplo unus locorum / ex unus
locorum summus locorum vel illorum

Pro quibus sed / quia propter suorum posita
loco superlativi construuntur cum
casibus appositis similiter ut superlativus / et hoc est ista / quia consimilis
causa arguit consimiles effectus /
sed superlativus propter sui suorum construitur
cum genitivo plurali / tunc etiam ista
in littera posita exempla / pluraliter
construuntur cum genitivo plurali / ex quo
habent suorum superlativi / ¶ melius

Unus corporis (imus) cum propinquo est summus

Ista gradus summi vice sunt / cum sit positivi

Hinc exemplis contentis utitur istis propter ipsis.
Ponit primam interpretationem graduum
dicens ¶ Quod nos comparativi
venimus hos gradus / videlicet positivum
comparativum et superlativum ponit per se
mutuo / exemplum primi … …
… / et prima est istud Subsedit
infra … esse / ubi infra tamen
valet sicut inferius / exemplum secundum /
bonum est sperare in deum quam
in principe / in quo exemplo iste positivus bonum ponitur pro comparativo
melius / ¶ ¶

Hos alii gradus poni possunt vice mutua

Mutuo / primum primi / subsedit infra

Regum sibi quam fuit / et sic signatum exemplum

Mitius sperare bonum / quam principe /
Ponit secundam interpretationem dicens
Quod equalis comparativus ponitur pro superlativo / et hic quando … comparativus
… positivo ablativo / pluralis
… / ut in hoc exemplo
Seniores maiores minores
in quo exemplo iste comparativus
… subiungitur vel … ablativi / et hic quia … ponitur loco
suorum positivorum / sic propter …

magnus pluribus /

Contra / ¶ minores

Cum nos stringo gradum meo quaque d q

Dicendo seniores maiores atque ¶
hic ponit tertiam interpretationem
dicens ¶ Quod comparativus quoque ponitur
positivus loco sui superlativi / ut
in exemplo Saturnia magna deorum / in quo exemplo iste positivus magna ponitur pro superlativo maxima / ut sit sensus
magna deorum / id est maxima deorum

Pro summo primum satum magna deorum
hic auctor ostendit nobis quartam
interpretationem ¶ Quod superlativus ponitur
loco superpositivi dicens quod
etiam econverso ipse superlativus ponitur
loco sui positivi / et hoc fit tunc /
quando ipse superlativus non adiungitur
isti genitivo casui / ut fortissimus
hostis / id est valde fortis / in quo
exemplo ille superlativus fortissimus / positus sine genitivo / ponitur
loco sui positivi videlicet fortis / et
intellectum omnium illorum que
dicta sunt / sciendum est / quod unus
gradus … comparationis / sed
determinatam suorum / propter quod inventum
est / ut dictum est circa principium
huius capituli / quando ergo aliquis
istorum graduum ponitur loco alterius / tunc sibi hoc accidit …
… / … causam
sive inventionis / et propter quod in
tali positione causatur impropri-
etas seu abusio / de quibus
littera immediate precedens de-
terminat / exemplo nobili hoc …
est / quia cum unus gradus ponitur pro alterius
gradu / quia tunc hoc fit …
… in propria acceptione …
… vel quia …
eius proprietatis / ¶

Contra cum gradui subducto fit genitivus

Pervalde fortis · dicitur fortissimus hostis

Sequitur littera de diminutivis.

Diminutivum est quod diminucionem
primitivi sui absolute demonstrat
ut regulus · id est parvus
rex. Ideo ante positum est absolute
quia comparativa vero solum
augent. Sed etiam est quod minuit
vim primitivorum sed non absolute
ut hic maiusculus · paulo maior. Com-
paratio qui sunt magnum ad aliquod omnino
sit comparatio ut bircinior dicitur ad bre-
vem est et angustior ad an-
gustum. Unde quamvis in hiis
duobus comparativis inveniatur quasi
diminutiva apud latinos ut su-
perius docuimus non putamus esse ab-
soluta cum comparativis sint dimi-
nuta et ipsa quoque comparativa fiant
ut maiusculus minusculus. Necesse
est enim ad aliquid ea comparari ut
Terencius in eunucho Thais
quod ego sum maiuscula est
id est paulo maior · quod ego. A-
lia autem diminutiva id est omnia
que non a comparativis deducuntur
ipse · esse videntur diminutiva et nulli
comparantur ut regulus tantulus.
Cuiusque qualia comitantur. ¶ Comment.
De diminutivis non tractat sub seque-
ti per complatum quia sic su-
perius ordinaverat. Tractat
autem hoc ordine primo diffinit
diminutivum sicut hic quod proprie accipitur
postea ostendit causam in-
vencionis · originem · formas ·
et fortiores sitam verorum dimi-
nutivorum · et · eorum que non sunt
vera diminutiva. Significat
autem diminutivum aliquando diminu-
cionem illius quod primitivum sit et non illud
quod nominat ut regulus sit di-
minutivum dignitatis non ipse quo-
niam est regula nominat. Aliquando
sit non diminutivum illius quod sit
sed illius quod nominat ut homun-
cio significat enim primitivum
substancialem qualitatem
quidam corporis que non minuitur nec augeri
potest ut quo bene dicamus ea
que deminant aprimitivo quod sit
accidens sit diminucionem circa illud quod primitivum
sit. Corripit forta sse primus
quod obici posset. Alia vero fit di-
minucionem circa illud quod nominat
et videtur esse dictum de vis dimi-
nutivis et hoc autem aliorum loco
suo dicemus. Sunt autem omnia
vera diminutiva primitivi quod consimi-
primitivum primitiva. Secundario vero
diminucionem circa illud quod sit vel circa
illud quod nominat. Vera autem
diminutiva nominant propter naturam
quam illa in se est diminucio. Diffi-
nit itaque diminutivum hoc modo. Dimi-
nutivum est quod sit diminucionem
sui primitivi id est circa illud quod
sit sui primitivum vel circa illud
quod nominat. Sed quia hoc to-
tum habent diminutiva et comparativa ad
remocionem illorum addit ab-
solute id est sine comparacione
vel relacione ad aliud. ~~Unde~~ et
videtur quod diminutiva possunt sunt augmentum
accidens · unde putatur comparativa
dicitur · sed contrario sunt diminucionem aug-
menti. Unde secundario et non primo
dicuntur diminutiva. Metricus in
capitulo de diminutivis ponit
plura metra que non tangit prescian
in textu suo tamen non diffiniens
ea esse diminutiva tamen in-
nuit ipsorum et hic in illis metris
positum non sunt a voce. Sunt
autem ista sive quas in nititur pro
in illis metris. ¶ Metricus.

Sepe minutivis primitivalibus uti
Cernis plus vel plusque placet tamen istorum
Non vane paucas ponendas tessero.
Ponit · Tangit quod monuit
eum attestatur de diminutivis vero
secundo in illis metris. ¶ ¶
Nonnulla a voce sed sunt a significato
dicta minutiva voce non primitivale

Maior et in parte sui fit tibi nota

Maioritatem minuit quorum significatio
Tangit unde dicta sunt dimi
nutiua / quia non ideo / quod dimi
nuerunt vocem principalem / ymo au
gent eam / sed quia diminuunt signi
ficata significationem principalis / et hoc tan
git per diffinitionem primam et per
declarationem / et per exempla / ut patet
in textu Cetera sunt in illis metris

Sed quod / vel non fit / vel dispositio / variatur / nasi /

Cistis / crumena / ut dicitur / de libello

alis predente trabe.
Procedit libella / non similia / reticulo / que

Multa dicuntur / data sunt pro perpetuo et vi
Verque diminut quo subsistit diminu
tiua quod cedunt sua principalia
Cetera sunt in illis metris /

Quibus vocetenus non diminutiua / hec dicimus

Dignitatem vim sibi et dubita minuere

Ut capa pomilio vel nanus vel pyxis capsale

Et puer et lactens et fasciis lalipo proles

hinnulus et vitulus eduli pulli equi et agnus
Et est intellectus / quod positum
litteram nomina / sunt diminutiua
signis sed non voce / ita quod notandum
illud / quod sunt quod diminutiua per
vocem tantum et non signis / ut oculus
Secundam per hoc tamen non vocem
ut capa vel capsale Secundam
est signis voce et signis hoc / ut parvulus /
Deinde dicit per hoc principalia
Multa sunt in illis metris
Sunt quidam ut circulus et cetera que
tangit per hec ista sunt diminutiua
et ibi ponere secundum capitulum ¶ Littera
Solent autem diminutiua / vel ne
cessarie hoc causa perfici / ut Sa
lustius in Jugurtino Post
quam regulus et viua quere / regni

li idest publice reges / vel urbanitas
Ut Juvenalis in Saturarum 3°
Unde fit / ut malim fraterculus
esse gigantum Adulationis / et
magis puerorum / ut catullus
antoniaster Patriolus similis
Sunt qualia comitia per hec / ¶ Comm
Ostendit nos postea per hoc tam
in versibus / tam verorum diminutiuorum
quia non verorum / et sunt tres cause
Prima enim causa est licentia / quia
sed ea que voces sunt vel nomina
alia diminutiua / ut ergo auctoris
fecerunt / quo diminutiuum illa nota
vent / victite quadam ductu inue
nerunt diminutiuum nomen / et hec
quidem sola vera sunt dimi
nutiua Secunda vero causa est urba
nitas idest curialis derisio ut
Juvenalis Unde fit ut mal
lem fraterculus esse gigantum
quod quidam exponunt idest simia
Sed magis puto eum voluisse
intelligi / mallem esse quasi
tuus gigas / et dicit fraterculus
gigantum deridendo / quasi ap
pellando parvulum qui est
maior Tertia causa est adulatio
idest blandimentum quoddam / ut
antoniaster / Et vide quod ista prin
cipalia sunt quod sua principalia / sed
non sunt diminutiua sed urbani
tate / sed non blandimentum / quod
potest dici adulatio / Unde ipse di
cuntur diminutiua / Metellus ap
ponit secundum vocem / tum per hoc et
comitator tres tamen ponat
et dicit ea esse commoditate
idest utilitate metrificatoribus / Et
has vocis in illis metris
hendit / ¶ · Metricus · ¶

Causa minuendi quaedam ruf... / prima nocte

Hic meditavit in quibus homo / sed ecce

Regulus in sion / regis dicto / secunda

Urbanum lepidum colloquens / tertia mancte

Ostendit / mali l. malle ficulis ex gigsatu

Tria bladicie / p(ro)p(ter) catulis catulaster i. pu(er)

P(ro)p(ter) cobine dici et iacobi audit

Ulti(mu)s comodus metrice co(n)g(ru)a l. co(m)moda / ut ni(si)

Cui wlpes obstat / wlpecula pone possit

Et p(ro)p(ter) zam tam / post cole / q(ui)a h(ec)
diminutiva sunt des(cendentia) ap(pellati)vor(um) / h(ec)
t(ame)n adulationibus etc. ap(pellati)vis
veniunt diminutiva / contra illius
metrice / ¶ ¶ metricu(m).

Appellativo p(ro)p(ri)o q(ue) p(ro)p(ri)a cum sit

Bladicie p(ro)p(ri)o fert hec ut q(ue) scribit
hec ad op(us) p(ro)p(ri)e convenit p(ro)p(ri)e
tangit t(ame)n q(uod) etc. ap(pellati)vis venit
Deinde et p(ro)pleraq(ue) ab ap Litera
pellativis / pauca etc. ap(pellati)vis Et
finalis plerisq(ue) quia diminutivor(um)
et sepe plerisq(ue) / in verum diminuti
vor(um) diminutiva / in duplo de
fine(m) fore / ut ho. homuncio. ho
munculus. homullus. homullulus.
Exp(lici)t qua lit(er)a constructio Constructio
Dein ostendit origine(m) p(ro)p(ri)e
diminutivor(um) dicens / q(uod) vel
nascunt(ur) ab ap(pellati)vis nominibus ut ab
eo q(uod) est rex. regulus / vel ap(pellati)vis ut
ab eo q(uod) est Antonius antonomast(ice)
Sed queritur de illis / que a no
minibus derivant(ur) / an sint p(ro)p(ri)a
vel appellativa Si sint p(ro)p(ri)a ge
neri in(ter)erit obiecto / p(ri)ma q(uod)
diminutiva est de ap(pellati)vis sp(eci)ebus
appellativor(um) Altera talis q(uod)
si p(ro)p(ri)um nomen est / vel est ag
nome(n) vel p(ro)p(ri)e p(ro)p(ri)um nomen /
vel cognomen. vel p(re)nomen. quor(um)
nullu(m) videbit(ur) esse Iterum si
dicamus q(uod) antonomaster sit
ap(pellati)vu(m) / p(ro)p(ri)o est n(on) q(ui)a nullius
q(uod) filius est / q(ui)a est p(ro)p(ri)um uni
s(cilicet) Antonii / Dicamus q(uod) / q(uod) anto

nomast(er) est p(ro)p(ri)um nomen / et q(uod)
antonius in p(ro)p(ri)o hoc contra
tione / nec est inconveniens si diminu
tivu(m) si d(e) p(ro)p(ri)o derivatum / hec enim incidunt
multi. ut terminus. et alii / De hoc
autem q(uod) dicunt diminutiva esse
p(ro)p(ri)am sp(eci)em appellat(ivi) et denominator(um).
dicimus hoc esse de illis denominativis l. deriv(ativis).
que p(ro)p(ri)e sunt diminutiva Ista
n(on) in p(ro)p(ri)e. etc. sola voce di
minutiva d(icu)nt(ur) / ¶ Litera.

Sunt i(taque) forme diminutivor(um) mascu
lini generis hec. culus. ulus ab
s(cilicet) c. olus. ellus. pillus. Il
lus absq(ue) p / ullus. cio. asterseu
culus / Ex hoc forte op(er)e exemplo
metrici tripit illud metrum Catulus
deq(ue) nepote facit p(ro)p(ri)e nepo
tulus apte / Culus ut igni
culus / ulus absq(ue) c Catulus l. tatulus
olus ferro(?)lus. campolus / el
lus agellus / illus. b ante
papillus / absq(ue) p. codicillus /
ullus homullus / cio homuncio /
aster papaster / leus. eculeus
aculeus / tulus nepotulus /
Plautus i(n) milite glorioso / Ei
te salvum faciet hinc aunt l. venerint.
tum q(ue) nepotulus ¶ Femini
ante quibus hec / cula. ula ab
s(cilicet) c. ola. ella. pilla. illa ab
s(cilicet) p / ula ut r(ana) anicla simi
la unciola capella maxilla
angibilla ulla ¶ Neutror(um) q(ue)
sunt forme hec culum. ulum.
sine c / olum ellum / illum. cium et ciscula
ea / culum ut corpusculum. corcu
lum Plautus in Cassina me
um corculum / aselculum ferculum /
sine c capitulum / laureolum la
bellum. pellum / vexillum. ullum
Et sciendum / q(uod) nomina 2e vel 3e vel 4e
decl(inationis). pleraq(ue). no(n) t(ame)n omnia / ut
quidam putaverunt / diminutivor(um) mas
culina in culus. femina in cula.
neutra in culum terminant Prime
vero vel 2e decl(inationis) nominibus / nullum
convenit diminutivum in has desi
nens formas / nisi l. r(arissime) a(nte)c(edente) aspirativa habeat. c.

ut grecus greculus. furca
furcula / Contrator non emulat
eas forte si est sic emulatore deper
utz in sequenti litera Ponit post
hec metrum unum tamen quorundam primitivorum
aquirit extra diminutiva / preo
ubi ponere debuit unum diminuti-
vorum tamen quorundam / et hec in de metris

Quinque hiis applicant de / quinque minuntur

Orbis / in decepta volubis / inserit omnis

Aurea ligdas / zos post hic primus
Et opto lira pomi elicuit i-
met / hic ante posuit / quia non
alibi plus poni videbantur / Tercia
harum hec quoque forte ut possim
regulas tenere ponere aliquo
silba in eis desinens vel ante
ungue sit est / et in er ord
que sunt ze declinationis / et in us neutri /
Hinc assumunt / masculino culus /
feminino cula / neutro culum
ut flos flosculus / mas mascu-
lus / uncus unciolus / plus plus-
culus / os osculum / et quamvis
sit forme diminutive / tamen quia
aliud habet significatum / facit ex se a-
liud diminutivum osculum / et similiter
faciunt in er tamen diminutivum / ut
frater fraterculus / et pauper et venit
ulter ulterculum / pauper pauper-
culus. cula. culum / mus muscula
Plautus in Cistellaria Tu tu
mea musculum / Exemplum venter
ventriculus / quia iam non me
dius descendit in illud venter
Juvenalis in primo / Infra ve-
triculum tenui distantem rima
est in us neutri Munus munus-
culum / corpus. culum / opus. culum.
Crus crusculum Plautus
in Cistellaria Cum ex hortis
talis / cum tortis crusculis B.
thus thusculum Id in Aulularia
Sunt thusculum eum hor / et tonas

floreas. Necnon et patina
... est tamen ... est sic
faciunt diminutiva / si mobilia /
in masculino et feminino et neutro est
Maius / maiusculus maiuscu-
la maiusculum / grandius gran-
diusculus. cula. culum / Cele-
rius. celeriusculus. cula. culum.
Unde Cicero ad Herennium celeri-
usculus protulit ad hemin(?)
in 3o libro artis rethorice De-
inde quod voluimus ... for-
te celeriusculus dicemus Sicut
a sepius comparativo / sepiusculus.
Plautus in Cassina Ut nu-
bat michi / illud quod vo-
lebam et nunc velito sepi-
usculus peccas Plus com-
paratus amasculino et fe-
minino comparativo neutro venatur / facit
tamen ut supinus ostendimus
plusculus. cula. culum Unde
Terentius in Ethirra(?) Dum
dies complusculos Et in For-
mione Unde plusculum su-
pellectile opus est / Lepus
quoque ... in us masculinum / sine
epitacu(?) dissimilatum ... ze
declinationis / assumit. ulus culus /
et facit diminutivum / ut lepus le-
pusculus Cicero designus
dixit Omnia huiusmodi quod
piam venari poterat / illa
quid ~~venat certe~~ lepuscu-
lus capiebat Mutant
forma et postea in or de-
sinens / mutat or in us / et ac-
cepta culus / facit diminutiva /
ut rumor rumusculus Cice-
ro ... Quia impiorum
hominum rumusculos aucupat / vel
assumit culus. vel cula / ut dator
datorculus / soror cula / Unde
egestatem amatorculos in venis
In Cistellaria Germana mea

al. epitaenon

porcula Item hoc non vel ipse
desinencium/ omnia/ vel in n. o. non
sillaba/ vel in r. o./ datus cornicula
Quia assumunt supradictas sillabas
efficiunt diminutiva/ ut ignis igni
gniculus/ testis testi testiculus/ gravis
navis navi navicula/ clavis
vis clavi clavicula/ Dulcis dulci
dulciculus · cla · clum/ Cicero in
Thusculanorum/ Dulcicule po
cionis aliquid videamus vel
the · ti · ticlum/ fons fonti fon
ticulus/ mons monti monticulus/
pons ti ticulus/ lens lenti lenticula
ticula/ pars · parti · ticula/ securis se
curi securicula Plautus in Rudente
te Post aliquas certas est securi
cula accepit Dicitur fidis · fi
dicula · Hoc in 2o de natura deorum Di
plata fidiculas tractat nubes
separatis Item si esset fides hec
hac quoque similiter quod prius placet
cet/ vel fidicula fecissem/ fi
dicula Et cum ordo diminuti
[illegible] tercia/ secundum penultimam quam
anteceditur · convenit Cuticula quia
penultimam producit Juvenalis/ Cobibus
Ista cedibus hesterna cuticula
cula solem/ quia cum facere incidit
utilitas compulit/ Quamvis
cum brevis h[illegible] dictio/ in hor
[illegible] usu ponitur non aliter po
terat/ quamvis virgilius in hug
[illegible] nominibus id est [illegible] brevis
habitibus/ placeat percellentibus
Ut [illegible] labat aricte cre
bro Excipitur lapis quod lapillus vel lapidiculus
facere diminutivum/ et [illegible] anguillis
anguilla/ unguilla quod ungula
la facit Et [illegible]/ et si forma
sunt videntur diminutiva/ [illegible]
tum non sunt diminutiva [illegible]
dicta forma Item quoque de
nomina faciunt diminutivum/ Vos
[illegible] vel [illegible] in [illegible]
[illegible] accipiunt culus/ magis
[illegible] [illegible] culus/ in [illegible] culum/ ut

Cuneus culus · dicatur [illegible] hoc e
culum/ versus versiculus/ artus
articulus/ fluctus culus/ anus
anicula/ cornu corniculum
genu · culum · Excipitur abacus a
culeus/ a domo domuncula Co
mutator quod hoc toto pro [illegible] te
ptum possito · unde colliget re[gulas]
ibi · Cum vero multe Conti
sint forme diminutivorum quas po[st]
hanc regulam potius quam litteram
plurimi colligere · de illis que de
sunt in culus/ omnia diminutiva termi
nata a nominibus sillabis desinentibus in s.
vel/ ante [illegible] ut flos flosculus/
et a nominibus [illegible] desinentibus
in er · quia in [illegible] quia in e
ut pater · culus/ testis · culus/
rethe · culum · Excipitur lapil
lus · anguilla · ungula · ab
eo quod est lapis · anguis · ung[uis]
Et diminutiva crescentia de
sinentibus in [illegible]/ ut [illegible] · mu
nusculus/ Et a [illegible] desinentibus
in or/ ut amator · toris · ama
torculus/ Et a [illegible] de
sinentibus in [illegible]/ ut pons · ti
ticulus · Vel desinentibus in
[illegible] · ut pars parti · ticula ·
Et a nominibus [illegible] de [illegible]/ ut do
mus domuncula/ excepto a
culeus abacus/ hoc [illegible]
omnia · desinunt in culus · in cu
la · in culum · [illegible] quod hoc
[illegible] multas distinctas
posuit regulas/ [illegible]

Os · culum accepit ut flos/ os oris [illegible]
Osculum quod dado [illegible] basia [illegible]/ optat
Aucula bos fort[illegible] [illegible] [illegible]
De aliarum re[gul]a[illegible]
Vox [illegible] finit [illegible] [illegible] ducit
[illegible] ver pauper [illegible] [illegible] [illegible]

Dum fit culus cula sive culum quandoque addunt
Passer ranis vel / [illegible] [illegible] esse
Vel vetulus / et fur furunculus addit
Ut aliam regulam / iungit
As. culus atque cula veluti [illegible] vasculum
Tabucula dicitur nominibus [illegible] sit forte [illegible]
Ni sit r et tenet / elephas gigas [que] [illegible]
Ut aliam / dant
Dumtaxat venit cula quibus [illegible] corpus
Sit [illegible] corpus [illegible] accusativus [illegible]
Inventus / culus atque la [illegible] singula [illegible]
Ut [illegible] testis
Elephas hinc [illegible] leporiculus addit
[illegible] veniet

Masculus / ut [illegible] addit illud [illegible] fiet minimus / [illegible] imat / Tractat autem de masculus dicens Et [illegible] Ubi [illegible] quod masculus duo sunt / unus [illegible] Alio modo [illegible] posuit masculus annus [illegible] Item post alia regulam illam [illegible]
Nota [illegible] culus addit
Vel cula sive cula / culus [illegible] dicitur cula
Dulcis dulciculus cula dulciculum addit
Excipe [illegible] quod [illegible] lapillus
[illegible] alapus / [illegible] quod fit [illegible]
Capitulo lege / culus atque [illegible] debent esse

Si [illegible] culus / cula fere [illegible] vis
Prima dat catulus fit ab hoc [illegible] catellus
[illegible] quod hic facit nobile de talibus / [illegible] dat formam [illegible] tellus / quod [illegible] regulam aliorum / [illegible] metrum [illegible] / [illegible] minulus
Ufiens [illegible] culum [illegible] minutum
Cornu corniculum dicitur [illegible] genus [illegible]
Ut alia regula
Corpus [illegible]
[illegible] sit culus assumit / [illegible] illud
[illegible] particula / [illegible] modis
Ut alia regulam
[illegible] culus [illegible] cula [illegible]
Testis [illegible] esse [illegible] aniculus
Stans amittit [illegible] addit
[illegible]
Ubi autem que [illegible] dicat / satis notorium est / [illegible] textus [illegible]. Litera

In prima [illegible] superius [illegible] vertunt / et accepta [illegible] diminutiva / ut rex regis regulus / [illegible] dicens. [illegible] codicillus / hec forma [illegible] cula / [illegible] cula / [illegible] adolescens [illegible] / caput [illegible] / [illegible]
[illegible] qua litera continuum [illegible]
de diminutivis [illegible] desinentibus in [illegible] ab [illegible] hanc poteris regulam colligere diminutiva [illegible] venientia [illegible] desinentibus in [illegible]

vel desinentibus in us supra
scilicet/ vel desinentibus in t/ ope
ma tenendo e genitivi .i. ius genitiva
in u/ et accepta lus vel la vel
lum faciunt diminutiva/ ut rex genitivi
reguli/ adolescens genitivi tulus
Caput genitivi tulum/ ¶ Et ope huius
libri capit illas metri regulas prima
de prima/ tertiam de us/ que est

Ex in u vertes is genitivi/ sic erit illi

lus/ quia ex pa dat regulus/ a la que addit

Fax ac facta formam mutuo metipsam

Sic dat/ sicut ex longus fecundo longulus addit

Codex codiculus decodiculo co tullus
Post hanc regulam tangit illum capitulum
predictum Et cum omnia diminutiva huius
termini/ in supradicta regula ponuntur
Et ut quidem nata addita corripiant
regulam/ propter hoc vult velle quando Et
hic in illis metris/ ¶ ¶

Ars falx lampas cula mitatur prima dat

Unguis sic erit cor/ ligum merialis

Nos imitative/ gratia cuticula dicat

Nos genitivi sic/ ne dat cornicula risum

Si de cornix genitivi cornicula dat
Quod patet supradictam capitulum probat
applicasset/ sed diminutiorum capitulis
pati voluit/ sed intelligentia
debet confundi Secunda regula 3 dat
minatur in us/ et illa ¶

Sed posita dat vel hoc de medio dat

Sic vetus quasi fides in fabulis ut adolescentulus

At cives/ pubes/ que finis par forte ter
Et genitivi ope recepto abilla/ que fi
nis est posita Ex. Consona
fit post in ubi/ tertia regula de eis
qui terminatur in T/ que metris
ponit in his metris/ ¶

De capitulo ecce tulum post apocopatis genitivi

Et quod diminutivum significat/ magis dicitur capitellum
Sed hic secundum metrum non tangit propter
neque contractus/ in metris/ hoc capitulum simpliciter
ponit capitulum fieret diminutivum · Litera

In es producta desinens feminam
declinationis quinte/ abiecta s assumit
cula/ et faciunt diminutiva/ et similiter
e producta vel ut volpes volpecula/
nubes nubecula/ dies diecula
res recula Plautus in Cistellaria
Si quid impes pro copia pro
recula/ vepres vepricula Cicero
in pro Sestio Vepreculis extracta
nitedula Excipitur nites/ quia
genitivi in vla quasi facit diminutivum ut
nitedula Cicero de Horatio pri-
mo In fidi homines nitedula a
ducti misteros se prebent in in
dictis oratoribus/ et apes quia diminutivum
ut longa habet/ ut apicula
Plautus in Curgulione Ego non vel ra
apicularum opera congestum non feram
Iuvenis tenans viri 3e declina
tionis qui tum generis abiecta
ta s assumit lus in diminutivis/
ut vetus vetulus/ femina vetula/
neutro vetulum Persius Tu-
ne vetule auriculis alienis
colligis escam Iuvenalis in
primo/ Vetule vesica beate Sus
quoque que abiecta s et assump
ta cula facit diminutivum/ ut su
cula quartam die recta cum sucu
la et porcis ¶ Omnia que alia
dimentuum ¶ · Commentum
Idea quoque qui desinunt in culus
vel cula vel culum addit hanc
regulam propter feminas 3e declinationis
vel quinte desinentes in es produc
tam/ abiecta s/ et accepta cu
la faciunt diminutiva/ ut nu
bes nubecula/ dies diecula/
Excepto nites quia facit nitedu
la/ et apes quia facit apicula/ non
apecula/ et addit ad hec vetus

tulus. tula. tulum / sit ula / a het
tus hinc trepit plura metra.
Cue al quite q loqat et muliebre
S. cacta / cla dat. Vlpecula ccla mostrat
Expectat. inceps dat. cu dula. p. cla. debes
Dicens apes vel apis / sz p. cula ponis
Ite de vetus / fit vetus vetulus addit
Ite de bus. Butula dat sus
Hec vero h. illi. s. n. declina. virgilius
Ita desinens. si faciunt diminutiva
gitunt o in vnt accipiunt culus
vel cula / vt thus thuriunculus.
Juvenalis in quarto Hec fru
tu in capre subducere / hec latro
l. affrice — affrice nouit latrus me avis te
runculus / ac nubis omnia que / latro
latrunculus / carbo carbunculus
Cicero ad hereni. in 2° Aut si
prometheus cu mortalibus ignem
vel ipse — diuidere avicam. Testula am
bulans carbunculos corusca
ret / pedo pedunculus / gurgulio
gurgulionunculus Plautus
in rudente Gurgulunculus mi
nutos fabulare / virgo virguncula
Juvenalis in 2° / tunc cu virgun
cula Juno / Ratio ratiuncula te
rencius in formione Graeci de
ratiuncula / offensio offensiuncula
Cicero pro plancio Ista tedilitate
offensiuncula accepta / colligo
colliguncula Plautus in Cassina
Emitto sepiolas lepidas col
liguncalas / homo homunculus
Plautus in Rudente homunculi qui
ti estis eiecti / ut natant dici
tur et homuncio et homullus vel ho
mullulus / Sed vero facit diminutivum
fur furunculus Cicero in pisone
Olim furunculus nunc vero etiam ra
pax / Sed in eodem / homullus spar
tilla ex luto fictus / leno lenunculus
vel lenulus Plautus in penulo aliis

Sed fur facit diminutivum fur furunculus. Cicero in pisone
Olim furunculus nunc vero etiam rapax.
in penulo Sine dextre militari
tetigeo lenunculus / Id in eodem Ita
vt hic tepi dice lenule vide
illa pugna / Aut quam mam
ponit a fur furunculus / hec me
tra supius dicta desinencia quo possit
ibi videre / Sunt quedam licet contra
Cometa Versus. que desinunt
in o / si faciunt diminutiva / mutant
o in vn et accipiunt culus vel cula
vt tiro tirunculus / virgo virguncula
Et addit adhec fur furunculus /
Metra hinc tepit sunt multa
in illis versibus / Metrum.

O fit vn / recipit cula vel culus. dicas fit.
Carbo facit carbunculus et virguncula virgo
Excipitur vnus homo / quia homuncio dicitur vel homulus
Et prorsus habetur homullus in.

Pupa pupillus dicitur / sed pusiunculus hic fit
nominibus sine habeant ante l aliam littera
consonantem sine non Et in hiis si non
habeant geminata l / 2 in eius 2e
declinacionis duplicat l ante us vel
in diminutivis / asinus asellus / ge
minus gemellus / bonus bellus /
pugnus pugillus / agnus agnellus
qui non habeat n / vt sit dictum nisi
ager diminutivum quod agellus / anu
lus anellus / oculus ocellus / populus
popellus / catulus catellus / tener
tenellus / liber libellus Et sic de
aliis quia omnia que hunt penultimam
absque pugillo / nisi penultima
penultimam habeant naturaliter produc
tam in omni tempore / tunc eam habeat
prima volenti / vt vnus vna vnum
vllus vlla vllum / vinum villum /
Excipitur vnum in lus desinens pau
lus / quod non geminat l in diminutivo
nec inde / cum av diptongus possit
geminari contentus plebis / Sed
igitur paulus paululus / et ex hoc
paupillus / paupillulus / quedam forte

sinant et femi in mentis eius
paula paulla / paupilla pau
pillula / paullum / paupillum
paupillulum Dr velum vepil
lum facit dimi Et puto co
sta assumpsisse p / quia hec nomina
vel nomina vel nomina desinencia p
mitiuorum faciunt dimi. va pe
ultima longa sicut paulla
paupillum / velum vepillum
Nota mala ter assumpsit p. ma
pilla facit / et talus tapillus
Nota pannus ystrium sed ge tepsor
sorta. tapillos pedi Et ne uo
geminant l aut vs vel a vel um
singula · ula · ulu / faciunt ·
um dimi va / ut homullus homun
lulus / paupillus paupillulus /
paupilla paupillula / paupil
lum paupillulum Sup qua lra
continuum · Comet · De illis uo
que desinunt in vs · geminata l ·
aut vs / talem poteris colligere re
gulam Nomina desinencia in vs ·
sine alia habeant consonantem aut
vs ut pugnus / sine uo ut asinus
Et desinencia in lus / si uo habeant
geminata l aut vs · ut anulus /
et que desinunt in er astroe deo
ut tener / hec in ergo omnia fi
illa que desinunt in us abiciunt
n · et dicunt pr paus pauxillus ·
duplicant l aut vs in dimi / ut
pugillus asellus anellus tenel
lus / excepto paulus / abillus
desinunt in vs uo geminata l ·
ante vs · et facit paululus
Ex hac lra excepta illa que se
et stic deus et in ellus de
licet uo omnia que eius apparet
recipit metrum illa metrum · metrum ·

Vs priscus licet da ve anulus agnus ellus

Excipit / vt anellus agnellus / tollitur vllus
Cum pu et vngus / pugnus · est pugus pugillus

Paus pauxillus dicitur quasi fit domicellus
Et pa talis pillus faciunt / quibus

Reddit quippe pellum / geg eddit decare rem
Ex usu soluto muliculus et puer malo
Debo et bellus / catulus quoque catellus
Dabo p dr / sp in catulaster habetur
Paululus a paulo p dt de paululus capit
Paupillus / de quo paupillulus ordine hoc
q Dr et hac lra i duo metrum sit

Dz silla voce qcludit penultima

Lillum p fert velu paulus fatenter
Quecumque ponit ipse metus de do
mus domicellus / sit de mulus mu
lunculus · Ne de catulus catulaster
hic uo ponit p / Et similiter
de paulus ducit paupillus / hoc est
sufficit ic unit ptus Intea femina
est in na desinencia / sine habeant aut
n alia consonantem alia vel sine
uo / geminant in dimi nibus l aut a
ut cathena catella / asina asel
la / gemma gemella / columna
columella Excipit rana ranu
culus Eandem forma nomina est desi
nencia. cetera sinant / ut fabula
fabella / tabula tabella / libra
libella / capra capella / vmbra
vmbella / sacer sacer sacra sa
cellus sacella sacellum / puer
puera antique Ex quo puel
la / tener tenera tenerum te
nellus tenella tenellum / mis
missa et missum / maxilla la
lu Excipitur in ra desinencia
que ut ama stulinus in er de
sinentibus sunt ut habent aut ·
aliam in eadem silla consonantem ut

ara arula· terra terrula· litera lit
terula Potuit autem hic textus
dividi in duas litteras Sed propter metrum
tamen qui simul includit sicut t
cum compositum Super qua litera continuum
Commentum Eadem est regula debet
observari in desinentibus feminis
in na ut catena catella ex
cepto rana· que facit ranunculus
non ranella sed videtur quod regu
la data est de abeuntibus in· co
lumna columella quod iste a
exemplum ponit per eos et non va
let adoptari secundum propositum indicatur
Sed est dicendum quod hoc nomen columella
columella· abiecta n ut scam
num scamellum Quod in sta
bello numeratione ·in· in ubi reperitur
Si quis inveniatur colubella
prima tamen regula magis vera est et de
bent esse columella sed
usus prevaluit regule Vel aliter
sic hec regula data est tamen de abeun
tibus in n sed non de abeuntibus
parum videtur excipi Cum dicitur
excepto rana ranunculum cum
lana lanula· luna lunula
sic possit excipi Item sic data
est regula tamen de abeuntibus in na
videtur excipi / quia rana non ex
cipit n in diminutivo Sed dicitur quod sic
excepto non respicit ad hanc regulam
de feminis desinentibus in na sed ad dictas
premissas et sic sensus Excepto rana
ranunculus Et abella regula de ge
neribus in concreto dictum est· quod diminutiva
plurium quantum sunt genera primitivorum
et absque prepositione ab omnibus aliis
quam quas vix passe in diminutivo Addit
item quod femina desinentia in la vel
in ra faciunt eandem regulam ut
fabula fabella capra capel
la Excipiuntur autem desinentia
in ra quia non faciunt diminutivos
desinentes in er ut sunt ami
re alia contra in eadem sequentia quod
non sit diminutiva quia sicut alterum
istorum habeant quod vel dicitur

diminutivus desinentes in er ut te
nera a tener vel habeant a
lia contra in eadem sequentia ante ra
ut umbra quantum ad contrarium
regulam ut tenera tenella um
bra umbella Sed dicit et de ex
ceptis ut ara arula· terra ter
rula Sed apponitur quod si hec
opera cum non diminutivo fiat desi
nente in er ut habeat alia co
dicitur ante ra Debemus facere
opusculum ut litera litterula sed non
facit opella Sed dicendum for
tamen quod vel est poetica auctoritas / ex
empla quod ideo non sit una regula
Et videtur quod offa offella / ma
ma mamilla non quod predicitur
habeat regulam quia finita non in na
vel in ra non in la desinunt Sed
dicendum quod ab aliis terminationibus
feminorum sunt diminutiva Sed quia
pauca sunt / noluit in regula
comprehendere Et hec litera textus metrum
in illa metrum Metricus.

Tollitur in de / bella

N vel l ante posita / vel cum multa coniungis r

hec facit ella quod mutatur asella ta

Hostia rumbella mutat rumitella capella

Mas quam sic facit ra sequente sit ella rel

Demissa tenera sit foris misella tenella

Devetur puella sic fortia puella
Ad hanc regulam pertinet illud
metrum

Rana quam vertit et abhac ranunculus capit

Umula vena pariunt et venaculus hic fit
Sed iste hec ponit plura metri
metrum quia non videntur contra
predictas et fortasse diminutivum quia non pos
tea sunt posita sunt quia et magis
aliqua contradicunt regule generali

vij ordo [illegible] opella

que sc[ilicet] femina q[uod] e[st] al[ia] 9 ay
a g[e]n[er]e t[ame]n Acti[v]us hic posui cu
n[on] emidat vbi magis poni
debeant / Sunt at[que] illa / pilla

Sycap[us] ollicla mapilla papilla pu/

At mamilla / q[uia] n[on] ella fi[t] i[n] a longa

Dedica patea / ve[r]t domicella patella

Ala d[icitu]r astella / lact[ulus] tella quamq[ue]

Flactu[m] / plagella fort[e] q[ue] plaga

Dat ip[s]us vitula / t p[ro]cedo viellam
Mentita quoq[ue] in u[m] desinens Lit[ter]a
geminat in dimi[nutivo] [ve]l ante vm
vel si q[ui]d h[abe]t an[te] N in penultima
sillaba / Diminutiva q[uod] n[on] e[st] accent
vt tignum tigellum / signum sigil
lum / Alia n[o]n e[st] h[abe]t in pe
nultima / nisi sit q[uo]d s[u]p[er]ius do
cuimus p[ro]ductam p[ri]mitiva vel
longa / vt bona bella / gemini
gemellum / scampnum scamellum
Apuleginus ti[tulu]s i[n] p[ri]mo Erma
gore Corp[us] in fine scamillor[um]
obire fulte fares als flores /
Que n[on] in vm desinunt penultima
ultima aut[em] / mutata q[uod] vltra
g[ra]t[ia] e[st] accepta l[itte]r[a] / faciunt dimi
nutiva ut palium palliolum / ne
gocium negociolum Plautus
in Cystellaria Datores bellis
simos negociolli fenices sole
t esse / Similit[er] in illa vel
in ellum / faciunt diminutiva
in um vel in la desinens Tan
tulum tatellum / lucrum lucel
lum Cerebrum cerebellum / fla
brum flabellum / flagrum flagel
lum / castrum castellum / sacrum
sacellum / Sunt que una l[itte]ra ten
tum / Comet[ur] Addit quoq[ue] / q[ui]
venit desinens in um gemi
nant l in diminutivo a[ut] in um
vt bonum bellum / Si s[unt] g[ener]is que
runt sinistra a[ut] n in penulti[ma]

sillaba / tenet diminutiva h[abe]t q[uod] penul
tima n[on] e[st] / vt signum sigillum / lu
crum lucellum .i. p[ar]vum lucrum
Ex hac l[itte]ra incipit metrum alla met

Hinc dat ullum sit de pomum dic[itur] q[uo]d
Malum pomellum / teabmare s[ive] plagusa

In u[m] fit a l[itte]ra l gelata tigellum p[ro]dut

Cum mutat vellum de vino s[ive] tigellum

Detrigro sup[er]tum / de sig[n]o s[ive] sigillum

Sine n[on] q[uo]d scano g[e]n[er]ate scamellum

Cum ne vsq[ue] mutta podo scabellum
forte sub h[abe]t r[ati]o q[uo]d p[re]hendit
illud metrum. Fabonum
Si plag ovellum q[uod] p[ri]mi posset
Et hic adulte / q[uia] mpta pomi
seram / pomum pomellum h[ic] di
minut / h[ic] hec i mit metrum e[st]
v[er]su suo / Cum aut dicit hic sta
bellum a scapnum / n[on] q[uo]d hoc h[abe]t
toptu Sed q[uo]d contratore circa
illam l[itte]ram / femina quoq[ue] in
na / sicut Ex hac l[itte]ra incipit
illa metri /

Aus si un sit ellum fat / r[ati]o q[ue] r[e]cedit

Crebrum cebellum p[ro] h[oc] h[abe]t / flagrum q[uo]d flagellum
Et scire debens / q[uod] / Litera
ellus vel in illud desinencia
diminutiva / si adi[ec]t[iv]is declinant[ur]
assumunt vna sillabam / vt agnus
agnellus / liber libellus / cul
ter cultellus / paulus paupillus
Sic femina ella vel illa termi
natur / ut Cap[ra] capella / libra
libella / umbra umbella / pau
la paupilla Hec eciam venit
in ellum vel in illum op[er]ibus /
Tignum tigellum / signum sigillum
lucrum lucellum / hec cumque adde
similiter in ulus / vel in ula / ulum

num/ que nullam sillabam habent
contra agitur in eadem silba ante
n. veniens. ut a bono vno vino
derivata/ habent enim pares habent sil
labas primitivis. bonus bona. bo
num. bellus bella bellum/ vnus
vna vnum/ vllus vlla vllum/
vinum villum Notandum est pan
nus panniculus facit Juvenalis.
et sericas delicias est pani
culus vix bombicinus Dissilbis que
veniens diminutiva que geminant
l/ pares habent suis sillabas primitivis
vt oculus ocellus/ catulus catellus/
geminus gemellus fabula fa
bella/ tabula tabella Excipiuntur
que in primitivis ante n alia habent vocalem
ad silba contentam/ habent enim vnam
addunt sillabam diminutiva/ sed
est dissilba eius tamen/ ut co
lumna columnella/ sic agna
agnella tignum tigillum Quare que
litera continuum ¶ Comentum.
Et videt quod diminutiva desinentia
in ellus vel in illus si derivantur
a dissilbis/ excedunt ea vna
sillaba/ vt liber libellus Nisi ve
niant a dissillabis desinentibus
in nus vel in na vel in num/ que nul
lam habeant contentam in eadem silba
ante n. hec enim paresyllabantur primitivis
suis/ ut bonus bellus Si
tamen primitiva desinentia in nus
habeant aliam contentam ante n tunc
diminutiva excedunt primitiva sillaba/
vt agnus agnellus Si vero dimi
nutiva desinentia in ellus vel in
illus veniunt a trisillabis/ habent
pares sillabas cum eis/ ut ocu
lus ocellus Nisi primitiva
habeant aliam contentam ante n in
eadem silba Tunc enim diminutiva
excedunt ipsa primitiva/ ut
columna columpnella ¶ Hec litera
... ponit ... ...
... exemplis ... ...
... plura ... ...
¶ In vs desinentia ... litera
e vel i antecedentibus/ mutant

vs in o/ et accepta lus faciunt di
minutiva/ ut urceolus urceus/
alveus alveolus/ luteus lu
teolus/ maleus maleolus
aureus aureolus Juvenalis
... urceolos ... Plau
tus in ... lunula atque a
nellum aureolum Capreolus
quoque videtur ... capreus
esse ... femininum ... ... non
capra ... capra ... caper
fit ... capellus et capella
diminutiva/ quoque ... ... ut
filius filiolus/ gladius gla
diolus/ sergius sergiolus ...
tullius tulliolus/ pallius pa
liolus/ Excipitur atque ... quod
anthonomastice facit diminutivum
Cicero pro ... Lucius ...
... dicit. Et cum est
ad litteras ... eloquentiam
... vehemens et volubi
lis ... ... noster au
ctor ... est/ Feminina que
e vel i ante a habent/ in ola fa
ciunt diminutiva/ ut laurea lau
reola/ ... ...ola/ filia
filiola/ Julia Juliola/ lu
tea luteola Virgilius in
Bucolicis mollia luteola
pinguit vaccinia calta Ju
venalis ... ...iola ...
... ... gillo
... ...
... palliolo ... Eva
... e vel i ante vm habentia
in diminutivis o habent ante
lum/ luteum luteolum/ palium pa
liolum/ laureum laureolum
Juvenalis in ... / laureolum
velox. est bene lentulus
egit Quare qua litera continua
... ¶ Comentum. ¶
Addit rursum et aliam regulam/
hanc videlicet nomina ... ...
desinentia in vs antecedentibus
e vel i mutant vs in o/ et ac
cepta lus faciunt diminutiva
vt aureus aureolus/ Similiter

et femina inveniuntur ut tria
veriolla palla pallolum
Et per hanc regulam tempus metrum illa
metra / Metricus.

Nos pratum virgis nostris laqueos lucus sub dicto

filiolus fratrellus per hoc [illegible] ad [illegible]

Sergiolus / abbatorio vel atomaster

Marcellus a marcellus dimarcus capit
Et [illegible] illa met de desinentiis
in a /

[illegible] per [illegible] facta factus non [illegible] est la

[illegible] probat veriolla /
Et de statua sua [illegible] [illegible] de-
tinam ibi /

Oz vero [illegible] neque forme // in

Quat [illegible] statua sit namque staticula
Item duo metra que sequuntur
tempus ex hac regula [illegible] de
nentes illa ~~met tempus~~ ut.

Is proveniunt [illegible] dicto [illegible] / palliolum fit

Cum masculinis femininis vero neutra
Alia ut anima in [illegible] tuam. [illegible]
[illegible] de [illegible] nomina / abiecta
a accipiunt [illegible] / et faciunt dimi-
nutiva / [illegible] [illegible] / ventus ve-
tulus / [illegible] [illegible] / pan-
nus panniculus / parvus parvulus /
tantus tantulus / primus primulus
femina quoque in a desinentia
[illegible] ante posita et in [illegible] ut
neutrum et in ula et in ulum fa-
ciunt diminutiva / ut [illegible] [illegible]-
ula / luna lunula Plautus
in epedico / lunula anellum atque
aureolum / rubicunda rubicun-
dula / lingua ligula Et per [illegible]
[illegible] ligula / puella puel-
la / serva servula Cicero pro [illegible]
[illegible] [illegible] parte [illegible] tatam

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ideo
[illegible] venie [illegible]
Aqua [illegible] aquula Plautus
in Curculione neque hic agi-
nus [illegible] prospicit et [illegible] mea
Planesium / mane suffundam
aquulam [illegible] [illegible] anicu-
la [illegible] equa equula [illegible]
lantus in Cistellaria Adhinni-
re equula possum. ego hanc
[illegible] sola [illegible] / area areula
mensa mensula Plautus in Cis-
tellaria Cedo mihi specu-
lum [illegible] ornamentis [illegible]
[illegible] in eodem Age [illegible] igitur
[illegible] aquam manibus puere appo-
ne hic mensulam [illegible]
[illegible] [illegible] / tantum tantu-
lum / et hoc [illegible] [illegible] / de-
inde una silla [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pauca in usu inveniuntur
diminutiva / et sic hoc [illegible]
antoniaster / surdus surdaster
~~[illegible] [illegible]~~ Cicero in
[illegible] questionum Erat sur-
daster [illegible] Crassus Parasitus
parasitaster / catulus catulaster /
homo homuncio / senex senecio
[illegible] [illegible] / tu senecione
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] a-
[illegible] [illegible] equus equuleus
Cicero in [illegible] de [illegible] / equu-
leos argenteos nobiles qui
[illegible] [illegible] fuerant / hec acus
hic aculeus / oculus oculus //
[illegible] sunt auctoribus [illegible] quo-
dam greca diminutiva / ut
Terrentius / Edepol [illegible] te cu-
rasti molliter ~~Et per hanc regulam tempus~~
~~metrum illa [illegible] met~~ hic [illegible]
error quia ita regula metris [illegible] [illegible]
~~[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]~~
dicit [illegible] ut [illegible] [illegible] / met [illegible]
~~[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]~~
sunt per hanc regulam [illegible] [illegible] ut [illegible]
~~[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]~~
~~[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]~~
Inveniuntur multa [illegible] sine ap-
pellativa que tamen non sunt dimi-

formas tamen habent diminutiuorum
ut amiculus amiculus metellus
camillus tibullus friuolus friola
friola / camillus tabula vin
culum pictum Et secundo / quod pau
ca inveniuntur diminutiua que
non seruant genera primitiuorum / ut
hec rana ranunculus. hic canis
hec canicula / scutum vel scuta in
eadem forma / scutula et scu
tella / lucellus in quo Scuta
lirgunculam in tercbro [illegible]
hic qualus. hoc quasillum
pistrinum pistilla / hec acus et hic
aculeus / Et secunda / angulus an
guilla / ungulus ungula / nubes
nubeculum / que magis denota
sunt quam istimanda / quia dimi
nutiua / tamquam non habent diminutiuorum
[illegible] formam tantum / preterea

panucula pang pannicula / luculus in [illegible]
Nec modo pang [illegible] subte
i pani nimis [illegible] ponit hoc
gladium hec glandula [illegible]
intestinorum / ensis ensiculus en
sicula Preterea hec beta malua /
hic betaceus maluaceus

Cornet Illud est addit / quod desinens
in vs / si fuerit aliud desine
tibus in [illegible] vel [illegible]
et cum [illegible] / [illegible] debeat
regulas / abiecta s accipiunt
lus / et faciunt diminutiua / ut si
nus sinulus Quando et femina et
neutra / ut luna lunula / si
nu sinulum / deillis non dimi
nutiuis / que desinunt in aster / ut
surdaster / vel in tio / ut homun
tio / vel in leus ut aculeus /
nullam priscus dat regulam /
sed colligit ea per enumerationes
et usus / quod nulla forma est in leus /
nulla. quod [illegible] sit diminutiuorum / aput
nos inveniuntur. Unde queritur /
quare ponatur inter formas
diminutiuorum / ad quod dicit / quod
quia preterea diminutiua desinunt in
hanc formam / [illegible] cetas foro

diminutiua computant [illegible] litera se
pit metrus illa metrus · metrus

Nunc de viribus angustiis dicta quod est us
[illegible] per us nunc patiatur / [illegible] lus la
[illegible] / quod tamen [illegible] mobilibus [illegible]
ut locus hic loculus fit medius radius [illegible]
[illegible] [illegible] plura quod retices
[illegible] posita sunt reliquarum
[illegible] / [illegible] surdaster [illegible]
[illegible] parasitaster parasitus
Catulus [illegible] / catellus [illegible]

[illegible] catillo catillulus [illegible]
[illegible] que [illegible]
[illegible] exceptio [illegible]
[illegible] alia metra [illegible]
[illegible] / [illegible] illa · ¶ ¶ ·

Tollit et ramus [illegible] ramusculus [illegible]
Addicio predicte domus / in domuncula [illegible]
[illegible] exceptionis [illegible]
[illegible] illud metrum ¶ ¶

[illegible] asciscit [illegible] hoc est pandit
Et illa metra / [illegible] /
Deus [illegible] / ut [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] novellus
[illegible] possi [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] fortasse
[illegible] /
Et illa metra ¶ ¶
[illegible] clauus clauulus esse
[illegible] clauicula [illegible] vendicat [illegible]
ta metra [illegible] ex litera [illegible]
[illegible] ut [illegible] · [illegible] ·
[illegible] / signari de voce minuta vide
[illegible] ad formam tamen [illegible] adulta ·

Et op illa pte tepti ffemina facunt
dimi va tranpit frma fna ixq
ritibus metis/

Voce fit ra si gsp pue / opa/ minuta
fort v/ sub la/ fra dad hac lege/
Sic vota dr rotula/ togula toga
Post hec ponit i fine metius q
metra dgue dimi z descordia
tua age primitioz suoz/ ibi vz.

Trademinutio geq hec/ ty fimicale
Possidet/ ope quas imbes sentu tadis est
Bethaqz cu statua pistini iana k digius
Cinalq acq gladiu maluaqz pangz
Nubila imbe fluut/ pang parcla pstl aqz
Pistris pistella vet scutellaqz scuto
Cursi ft cistela/ tu bettha malua/ te dat
Gladula fit agladio/ qpillaqz qlo
Ny patet statua tadis agis bea acq vgis
Ephis ulta ty cauenit vi minimedi
Et uuqz ad ffez sptat de noie dectaz
Sz hec vltima duo met altuis ste
Sue antz De torcta de sonibus Co)
Sed anteqz ptedamus sciendu
Dorez que aliquid hat obscu
ritatis in hoc tto op pediamus/
laureu dr remuneratio/ que
csequebat op ludo p quo laurea
cona victores remunerabat/
laureola uo dr ipe ludus Co
dus auicula q est i paruus z
agillima/ z hus gtiles tibias/
ecp est in motu vnde dicimus/
codex i quasi moue Et in hec
tur i plauto Cu codicis crusent.

i i paruntib, z gtalib/ lepus dr
alevitate pedis/ Reticlu vel
pua rethe/ vl est genus unitre/
quo ulteres verbau antiq/
lenticla est pua lens/ z est etia
nomen vasi unde etia in lio reg
hetur lenticla olei Vepres
dicunt aui z pendus Nitedula
vinis est splendens i nocte A
pes q posita est/ op a z pede/ est
sine pedibus nasci Pedo dnis
est id q pedes dicimus Gurgu
lio est mus totus op sitens
i guttur/ longo pisces est/ sim
aliquos qui vlgait dr Sepia/
sim alios herba/ sim alios pisces
amaissimi sanguinis/ Horca
genus amphoe/ quasi capiens
oleu z aqua/ z in dicitr vrceus
Orca ty dicit abortee/ q z re
cipe vy z orcus Talus est
posterior ps pedis z ocma/ est
etia tasera vnde tapillq dic
tu/ fflabra dr flatus veti/ vnde
flabellu i strumtu faciendi ve
tu vl flatu/ fflagra a fflagra
do dicit quasi ardor/ z in fla
gellum Et vnde q flagro ad
estu ptinet Sz fragro est id
q redoleo Bombex bombices
vinis est/ qui dicit seica/
vnde pang bombicinus Ca
pella dr pua capra/ dicit
uersus pua ecclesia/ non hns
baptisum/ necz cimiteriu/ z dr
capella/ quia de pellibus capra
tectu erat tabnacly/ Malleus
dr quasi mollens i amollie
do ferrum Filiolus dicit vel
puus filius/ vl que aliquis
de sacro fonte sustulit/ Gladi
dr quasi guladius/ sz gulam
diuidens pethoraz/ quia antiqui
qui gladio secabat gulam/ ce
tera membra secum/ ligula
est corrigia/ cu qua ligamus
calligas i subligar Derra e

instrumentum ferreum et dentatum quo solebant secari marmora. Vavasitus dicitur homo vilis tum et gulosus, et est sic dictus a vasta specie. Venetus dicitur aliquantulum senior(?). Cauleus est genus torculi in quo posita sunt vinus vinaceus(?). Oculeus dicitur quasi oculatus. Cuniculus est via subterranea, et inde dicitur cuniculus animal in subterraneis cavernis habitans. Uniculus non est primus angulus(?), sed vero unus dum et ibi erit agnus absque macula. Masculus animalis. Simolum(?) dicitur quasi semi valens. Obolum a ponitur pars expensa(?). Camilla est proprium nomen. Camilla nomen est stelle. Canalus(?) est vas vimineum, quod alio nomine dicitur calatum. Pistellum vel pistella: locus est ubi pinsunt pistores, et dicitur a pinso pinsis. Panus: toga que stamine involvitur. Glandula est nodus qui sub cute nascitur ex humorum quadam. Betha est species caulis que per se [illegible] ab ipsa in eius trunco nascitur; unde secunda litera apud grecos dicitur betha. Sequitur liber quartus.

Incipit liber quartus de denominativis

Denominativum appellatur a voce primitivum si est nominatum non ab aliqua speciali forma sed supradicte species habet in generalem [illegible] sunt formarum que a nomine denominantur, ut curiositas et possessiva et comparativa et superlativa et diminutiva, et verbalia et adverbialia, et ea que ex compositionibus fiunt, ex maiori parte denominativa sunt, id est a nominibus derivantur. Sed tamen specialem formam habent vel ex illorum [illegible] formis sunt quedam que omnino non habent specierum [illegible] denomina-

tiva nec appellantur, ut timarchides proprium. Emilianus quoque nobilior mancipium, Catulus [illegible] cum denominativa sunt dicenda cum secundum suam non sunt [vera] formam et sunt propria. Denique tamen sufficit ea de his tractasse. Monstrabimus tamen in denominativa formas plurimas et diversas species, que quia latent et confuse generaliter eas nominative artium scriptores inseruerunt. Denominativa et composita multe in verum forte queres; tamen denominativis que verbalibus et adverbialibus non [illegible] esse compositio de his quoque una in loco tractare. Super qua litera conclusum. Commentum.

Denominativum est etc. Postquam egit prius de illis speciebus nominum que sub aliqua speciali forma ponuntur et comprehenduntur, tractat de illis que sub aliqua speciali in propria forma non cadunt, vocando ea communi nomine denominativa. Tractat autem sic ordine: primo ostendit quod sit nomen denominativum, secundo quare aliquod nomen dicatur denominativum, deinde ostendit formas. Adulterinas(?) ostendit denominativorum, sive diversitate formarum. Et videte quod tribus modis dicitur denominativum. Aliquando enim dicitur denominativum esse quod a nomine derivatur, et tunc continet omnes predictas species derivativorum nominum et dicendas. Aliquando strictius accipitur ut dicatur sic denominativum omne derivatum nomen ut denominativum sit derivatum quod neque proprium est neque possessivum neque comparativum nec superlativum nec diminutivum. Aliquando vero in alio strictius accipitur, pro eo sic nomen ab aliquo nomine derivatum in nullum predictorum est, et hoc modo ipse dicitur denominativum, sicut

scilicet Cum dicam / Sedeat / Dunas / Sed lib / 2 Optus

de eo agit hic in principio / Ordinem me
dicam vero secundum agit de eo in sequen
tibus Et vide / quod tamen in textu
nec ponit / quod nulla genus omnium
est in recti Similiter de hoc et
nominatiuo causa et causa tacet
Illud quoque videndum est / quod Aristoteles
totiliter videtur prius esse genus
Dicit enim Aristoteles / quod fortis de
nominatur a fortitudine / prius non
quod a forti fortitudo Sed prius
Aristotelem respondit ad hoc / quod prius
non est aliam habentur fortitudo quam
dicitur fortis Prius non respondit
ad hoc / quod ab hac voce fortis deri
natur et formatur hec vox fortitudo
mediante vel additione litterarum Dicit
ergo Denominatum est / quod a voce
appellatur id est a nomine sui principii
Sunt enim que non dicuntur / ut
hoc nomen quod est nomen pronomen
est Sed hoc nomen / est vox princi
pio suum speciei Quia nominat
omne principium denominatiuum
et ab hac voce que est nomen
dicitur nomen declinatum / scilicet quia
a nomine declinatur Et propter hoc hic
scripsit metrum illa metrum metrum

Non est hic opus generis speciali sicut
Nec restat speciale nomen / veluti presentes
eius
Cum denominatur nomine herr
Ut auctor / quod sit alio denominatum
Est hec vox bonus eorum / assuetudo est tas
Vicinus esse premissis est adiectes
sicut pars / plurimum modo / tamen a speciali
Sigo / nomen hoc genus / que voluit
Hic non est sicut generis complectitur vero
Est verum quod aduerbia quod ut vero

Pateat / ut lector lectio hodierna ad
Subsequentia ante quinque me
tra sic tam plane continuit prius
si prius hic in textu quoddam modo lig
nis est omnis Sed prius in capitulo de
que non tangit est vnam
partem illorum prima scilicet de nobili
voce et hic in illa secunda que ibi
ponitur tamen de que nouum Sunt
quedam tamen litterarum est Sed textus
primi / ¶ Litera seu textus.

Sunt in forlis denominatiuorum
terminationes sine valida hec
Inda ut diuinus diuicia / prudens
cia / sapiens sapiencia / a tor
pidate antecedente ut Catulus ca
tilena / e ante te / cubo cubile
sedeo sedile / Item ut a frux fru
gi a nichilo nichili Item et
magis obliqui sunt suppositorum
torum rectorum / ut de nominatiuo
rectoro terratores docebimus in hoc
libro / Quod acer acerbo / Vel est
terminaliter tono hic tonitrum
Al. simul cum tal. tribunus tribu
nal / Il. vigilo vigil / pugilo
pugil / vel copulo copul. presulo
presul Am neque nequam / Vel oliua
oliuetum / rosa rosetum Tendo
tentorium / presideo presidium sto
stabulum / Ex solor solamen
Ar latus laturnar / calx cal
car / cedo cesar Er equus eques
/ macies macer Or senatus
senator / amo amator ver
satis vel saturo satur / lucu
Ab. primus primas / optimus
optimas / cuius tuus / probus pro
bitas Arpinum arpinas Es
tor. taz. pes pedes / equus eques
tego teges producta pauper
pauperies / acies acies / sepes
sepes. sterno sternes. strages st
ges Il. edes edilis / rex re
galis / amo amabilis pene
tro penetrabilis / athene athenienses.

sicilia sicilienses / os lepus pos
custodio custos ut porta / occi
do occiduus / et assideo assiduus
vel ab asse ut quibusdam placet ut
diuisis componentibus antepostes / sapi
sapiens exprimo exprimens vito
vitabundus Et apposito versus
saltus que composite sunt de eis Et
ubi aduerbis super vel super superus
Infra infimus optimus optima ops ternus
hodie hodiernus Item sic fur fu
rax. rapio rapax. audeo au
dax. vito vitax Item de nominibus contentis
ut picens picenus. tiburtus
tiburs Ergo ista desinunt de
nominatiua. Item habent breuem
ante a vel l vel n vel r / ut
sapiencia acrimonia cantela
fructula tonsura armatura
Inveniuntur tamen in talibus ex ad
contentis ante a longam sed quasi
aues accidentaliter / ut sebo seba. quinque
quino quina / collega collega
Super qua litera continuus Cornet
Ponunt aut postea diuersas for
mas denominatiuorum. ta corpus qui
vero sunt denominatiua / quia corp
que non vera / denarius prima
et vera Eius fortiores colligitur de
cendo que primitiuorum assumunt
solam a / que non tia. Agit ergo
Magister non ponit tot formas
denomina sed post omnia dela
tiuorum aliquibus / quot modis
vel aliis denominatiua a suis primi
tiuis oriantur. Et modo non solum
denominatiuis verum sed etiam
aliis denominatiuis speciebus conuenit et
hic in illis metris Metrum.

Verbalia fiunt modis sex / ad cundo
Et per bi perbitas / opulens de abundo
Opulo / formido bis sex variando
Reddit formido formidas / at uido

Diui sicut de diuiciis ex hinc / scilicet
Corpus et per que das proprior / quoque pono stat
Sed igitur denominatiua · Litera
Siuis desinunt e antecedente
te / quot antea sunt scilicet / nisi sit
regionum nomina que deriuantur
ex his. Alia non quacumque con
sonante ante vs posita. tamen
differenter / et que in us desinunt tertie
declinationis habent vero genitiuum / que
sunt quedam sunt. genitiuo / que vero
tertie. dictio assumunt tia / ut ami
cus amici amicitia / inimicus
inimici inimicitia / pudicus ci
citia / letus leti leticia / durus
duri duricia / mestus mesti mesti
cia / stultus stulti stulticia / seg
nis segnis segnicia / tristis tristi
tristicia. Item tamen penultima quam
antepenultima ubique corripitur Alia vero
in us supradictis casibus assumunt
a penultima Item ubique est correpta ut
contrariis. vt · pia / ignaluis
vi via / violentus violenti vio
lencia / superbus bi bia / modestus
ti tia / astutia quedam denominatiua · et
eius i us vl desinat indicat / nisi in
stia dicitur / astutus ti cia. De
pleasque nomina regionum Italus
li lia / gallus li lia / francus
ni nia / scolonus ni nia / his
panus ni nia / dardanus ni nia /
thuscus ci cia / grecus ci cia /
teuerus vel teucer teucri teucria
Derivantur fiunt tertie declinationis nomina /
sine participia / que vna sola vincet
genitiuo nisi / assumunt eius. a dicto appe
llatiua Item vbique sed super dic
tum est contra / ut negligens ti tia /
prudens ti tia / misericors di
dia · iners ti tia / inops inopi
inopia / iners inerti inertia / nomen
nominis ignominia / cesar ri ria
Super qua litera conueniunt Con
Nomina sunt de eis desinunt i vs

antecedente c / quotcumque sint simpliciter nomina regionum / vel que deriuantur a propriis / et ea nomina rursus 2e declinationis que sunt alia ablatiuis c ante is / s[cilicet] a nominibus regionum / quamcumque autem consonantem ante vel post a se dictionem habent fuerint vel adiectiuis composita / Et omnia nomina 2e declinationis desinentia in us que sunt plerumque composita non / omnia / quia hec si fuerint 2e declinationis composita / si tertie declinationis assumunt cia / et faciunt deriuatiua ut amicus ti-ticia / letus ti-cia / tristis ti-cia · dictum est enim in regula · desinencia in us / propter miser / quod facit miseria / ut assumunt ~~misi~~ · cia · Additum etiam est autem c propter superbus quod non assumit cia · sed facit superbia / Additum quoque est rursus / nisi sunt nomina regionum / quia hec solum assumunt a composito sive habeant c sive non / ut francus francia / gallus · gallia Sed opponitur / quod secundum hanc regulam debent fidus fidi facere fidicia / sed propter euphoniam causa vitandi re[p]etitionem a fidus · facit fiducia Rursus secundum hanc regulam debent facere gratus ti-tia · facit tamen gratia Sed possumus dicere quod a gratus non a gratus fit gratia Sequitur talia regula / que tangit est nomina 2e declinationis desinentia in us que alia sunt adiectiuis / que non sunt nomina regionum / et adiectiuis in us quamcumque alia antecedente composita te / de quibus iam data est regula Et rursus regionum plerumque / et ea nomina 2e declinationis que non sunt in us · quia specialia nomina composita superat vtramque tertia / hec nomina omnia si fuerint 2e declinationis composito · Si tertie declinationis assumunt a / ut violentus · ti-cia /

[I]talus · li · lia · vnus ~~...~~ secundo / de dia · prudens · ti · cia · Plerumque vero nomina regionum dictum · propter corsus si · quod facit corsica / et afferas fri · frica · Sed opponitur secundum quod hanc regulam avarus in composito debent assumere a · et dici avaria Sed dicunt quod avarus est compositum a · et varo / varus est enim curuus / unde avarus / qui habet magis curuas adrapiendum / avarus vero vari dictionibus / fit avaritia / secundum ponere regulam / quod non est in usu / composito que componitur avaritia / vel potest dici in prima regula ubi dicebatur Si dictionem tamen fuerint / debet suppleri / vel adiectiuis composita / quod et nos ibi supplemus / propter avarus ri · quod facit avaritia / Et videlicet / quod plerumque / dicunt avarus esse composita non ab avidus · et varus / Opponitur item in curia / ab eo quod est incurius · tamen quod debent esse curia secundum hanc regulam Si vero opponitur in dustria ~~indistria~~ ab industrius · a · vnde quod debent esse industria Sed dicendum est ab industrus · cum sit 2e declinationis in us · secundum industria desinentia / vel quod non sunt / propter nomen generaliter / vel quod subiiciuntur aliis predictis debet esse ... Opponit vlterius vnde opponitur thezauraria / quod producit penultimam a thezaurarius Sed ut ostendatur esse grecum / producit i · penultimam Sed et declinatione tale composito pronunciant / qui dicunt contra latinum est · Et per hanc literam incipit metrum sua metrum Cap. · metrum ·

Hiems fiet vteros fortes quoque plures

Obtinet / ~~~~ libet ~~~ ... spacium dat paucis

Hoc fit (sumit) ff^s / cia metrum penitiali
Antasis rq dat monia / lana dant ca
dat a dos fines ada q pua uncta
Me cia q dat a q moia lap doc ista
Moia que fuit vs declinate sede
Si c puc^at vs / sunt a uidi gentes
Nuauis sit polissi^a dat cia py gtu
Sic fit amiacia cia cu subiugs amici
Sic fa^ut a dissi^a / t quib; ante
Vs iis zist qz leti diuicia sumit
Tcia st qz dat dissi^a / cq gto
Cu ito dat is / cia sbuge do dco
Segnis segnia / st tisis istucia dat
Hoc ulta pes / vsu qdte by pines
Quib; hyo vtess fit q vsib; abundancia
Hec pt / audis gto siue dco
Iugs a / sic pdit violen; de violenti
Grecia degris / sic gtisia surgit
Dogtusi / missi cia / theuca theuer
St qz z dat rety supate dco
Fitoz uos tali sapina de sapienti
Sit ignomia desiplice foro dco
Siplice deiuris / st dcr; iua dici

Rima aut inet spambulum
qdam sunt / sequat diuisio te
xtq / st lia / Litera Inuenis
ti que / que moia desinut
anominib; siue vbs declinata / ca
stus tu tonia / pro / st simo
nia / quelor queimoia / a
cer acimonia Litera in veruz
ms Inquire significat gla
breses pirs vim z acimonia S
ex qua lia continui Comet
Addit et ybq fit quod queda
in vem^it i monia declinata
sine anominibus siue aus
vt castus casti castimonia
querar querimonia / de quoz
nulla gnt pt dai reg^a / Ephaclia
recipit metrum sua metra metri
Pera su^nt gto moina quedam
Vt senis pe in castu / sentez dco
Acer / deqz acrimonia sat^e orin
Par dat fornia de teste sz zpiz ime
Conte uis dyte ina desinens Lii
deuomatina seu valia for
mas hnt ticz / la na. ne
la. c. lo^a dyte ~~tantu~~ ~~canti~~
~~cantilena~~ / custos custodi cu
stodela / acuty acuti acutela
tuty tuti tutela / madatum
ti tela / cliens ti tela. Et sic
q omia optima volens gte
se stde sint. si tne dc. me
longam gnttem / assu^nt la qe
uis aus sint stde ques
ascda pso abiuit. e / et
assumunt la / candeo candeo
candela / suadeo deo dela.
Oracius i pgito cplarz / At
by nuntuii. deco vat suade
la ve mensz Media nero
desinens. devomatina siue
valia deynig ex diping / tu
de passio ius cel na cel ini de

sinetilis, teritabam / Quinno
longam habent penultimam / vel natura
vel positione / officium officina
medicus, cina / rex regis, na /
leo leena / doctor doctrina / ton
strix tonstrina / q coquus coqui
na et culina / cantus cantilena /
far farina lucro lucrina / lup
lupus lupina / latro latrina Nam
mutina sagana pagina / non
videntur esse derivativa Sagana
enim dicitur a saga id est incantatrix
aut timans omnia Partic. fe
minina futuri temporis scilicet habent for
mam Unde penultima v, quorum
sine dubio producitur / scriptura ce
sura / tonsura pressura littera · cultura
natura armatura Et similia
quia supponunt omnes formae idest
ia desinentes / Que sunt fe
minis Dubium ... tamen pauca
valia / ut supra dictum est marina
sine gina / contes voz fra
tra / ut scribo hic scriba / lego
hic collega / fugio hic et haec
profuga / assequor assecla / ad
venio advena / convenio con
vena / convivo conviva / Sup
que litera continuatur ¶ Comet
Sequitur nunc de forma de nominibus in a ante
consonante / Sequitur dicit pro eo quod
quando tibi per species dyla
na · vel in ta Et continuitur
tibi tibi species operis
Sequitur conte ante a /
cum et alie sunt ... ·Sequitur·
In ta ut heremita ...
ut psalmista / et similia ...
Ad quod dicimus / quod derivativa
sunt apud psalmistes · et
heremites / unita est ... / ut
dictum est in passim Et nunc
tamen dicunt quod heremita ...
est ab heremo et sto stas / quod
... est Tertium ... non
... et iste ... ... et
similia · Sequitur dicitur / quod de hac
forma satis dictum est in possimus / ¶

... in ... dicitur quod decet dicere Si
diceret aliquis / quod eadem voce
non debent terminare de hac for
ma est in na terminata de hac
in possimus disputat / Ad quod di
cendum est / quod hic forma una
commode repetitur / pro validitate
quoniam non terminatur / ut
lucrina et latrina Vel potest dici
quod ibi data est regula de mobi
libus / hic de fixis non mobilibus
masculina / Potest etiam dici / quod
ut invisitus invisita / nec
invisitus invisitus derivatur /
Et sic de ceteris similibus / Sunt et
denominativa que desinunt
in la anomalibus et de ... de tribus
vel et aliis illa / si fuerit
diminutiva eorum scilicet de · ulti
ma volentes ... contrahunt in
e longam Sed tribus ultima
dicitur et assumunt la · ut catulus
ti catella / custos di · decla ·
Que non sunt aliis scilicet de
asteria ... abiciunt bis / et as
sumunt la / ut candela · ceu
candela De illis nunc que desi
nunt in dela hic tamen dicitur pro eis
quod sine derivantur anomalibus
sine aliis · producunt penultimam
vel natura vel positione · ut me
dicus · cina · latro latrina Decli
natio que desinunt in ra dicitur
quod · scilicet feminis participio futuri
temporis habent formam / unde pe
nultima v habet productam / ut
natura armatura Et unde
quidam illa que desinunt
in ra habent quamvis e ante ra
ut stater statera / tamen quam
paucitas sit relinquit ea
et tractat de illa in vita est
aut stater quidem pondus /
statera non libra / in qua po
deratur Et hac litera terminetur me
trum illa metrica ¶ metricus·
¶ Multa la sufficit / pro cantela medela

Dant que plurali caret ut vetus medicina ...
Multaque sunt ratio eorum lectura littera
Collige ut a conscribendo verba scriba
Transfuga collega quia tasedia tiro
Advena tergeste et tricola scita incola
Est data a **T**. **L litera**

In -ile desinencia derivativa neutra sunt ut sedile monile cubile utile et ista plerumque a verbis in -eo terminatis nascuntur melius cum illis tractabuntur. Super qua litera commentum
Comment De illis quoque intelligat quod neutra sunt ut sedile et ut de quibus neutra in -ile que non habent masculinum ante se producunt penultimam ut monile et que habent masculinum ante se et veniunt a verbo corripiunt penultimam ut utile ab eo quod est utor uteris. Et per hac litera incipit metrum **metrum**

Sunt alii duo verbis elementis

Tunc est culta sunt neutra mobile sedile. In -i duo sunt derivativa **Litera** ut plerisque videtur in declinabilia frugi a frugeo nichili a nichilo quorum alterum figuratum frugi dativi est et nichili genitivi ut ante dictum est in aliis diminutivis ... sed non nobilis dicitur ... capi et ne incipi ... et hinc genitivi ... super qua litera comment
Comment De illis intelligit duo sunt indeclinabilia scilicet quodam frugi et nichili sed melius est quod frugi dicatur esse dativus et nichili genitivus et construuntur figurative cum omni casu ut hic frugi quia est ad utilitatem ... homines frugi michi ... contra ceteros ... quilibet homo nichili est homo nichili michi nichil ... pro ... vides esse derivativus figurativa ... et viceversa ... constructione et locutionum locutiones alia propria alia figurativa alia viciosa propria est quando voces in illo sensu proferuntur pro quo posite sunt primitus ut homines ridens figurativa est quando voces de propria significatione ad aliam transferuntur que veniunt ut prata rident. Viciosa est ubi est translatio inconveniens ut neptunias latunas propria est ubi voces in eisdem accidentibus in bene construuntur ut **doctor** legit figurativa est quando voces diversorum accidentium aliqua similitudine in bene construuntur ut ego presbiter ego viciosa est quando sine omni ratione hec fit ut bonum homines ambulat **Contingit** uno locutionem alio esse figurativa et quo esse propriam ut prata rident alio converso contingit quo esse figurativam et locutionem propriam ut ego presbiter ... quod ... dicitur frugi constructione figurative cum nominativo ut homo frugi figurativa est constructio ... alius autem ... signandam per ... sed aliud ad designandum ... et aliud ad designandum actionem. Et hac litera incipit metrum aliud metrum // quibus est con[illegible]

Frugi frugis fit nichili nichilo fit //
In -o masculina quedam et quia **Litera**
pauca in -o veniunt derivativa ut acies aceo ab eo quod est catus cato a capite capito et a labe labeo a latendo latro a lenocinando leno a comedendo comedo a palpando palpo ab epulando epulo Cicero ad

hetrclitu(m) Tites vnd(e)s epulo
nes Ω(ui)p(ro)p(ter) qualia co(n)tu(n)tu Co(mmun)
Defor nero h(ic) e(st) i(n) o d(icitu)r / quod
mas(cu)l(in)a d(e)i(n)uatia qu(i)a i(n)ve(niuntu)r
pau(c)a i(n) o / ut h(ic) auerdo / (et) co
medo comedonis · quilibet et
multu(m) comedit et vid(e)t / q(uod) q(uo)d
volunt d(e)h(oc) nomi(n)e comedo
q(uod) h(ab)eat penultima(m) p(ro)ducta(m)
ad d(e)r(iv)a(tiv)u(m) ut comedo Ω(ui)z p(ro)b(at)
dicit q(uod) in seq(ue)ntib(us) q(uod) formi
do p(ro)d(u)cit penulti(m)a(m) ex sile
s(u)o v(er)o / go assimili / (et) sic in
comedo d(e)t co(r)ripe penult(imam)
qu(i)a sile i(n) s(u)o v(er)o ¶ ex h(ac)
l(itte)ra t(ra)p(it) metr(um) i(d) metr(um)

Mascla vel qu(ae) adat o / ve d(e)l(ect)at palpo
fenda(n)a i(n) o plurima d(e)i(n)uata
in ve(niuntu)r / n(omi)n(a) in io n(omi)n(a) Litera
in do n(omi)n(a) i(n) go d(e)sinentia p(ro)p(ter) go · te
tudo et p(er)e o(mn)ia v(er)ba s(un)t (et) corpa
l(ia) Ω(ui) io ig(itu)r t(er)minant(ur) p(ro)le(s)
q(ua)m a(d) iq(ue) s(un)t p(re)t(er)iti t(em)p(or)is / quo(rum)
ge(ni)t(iv)us assumpta o(mn)is co(n)t(r)a(ctum)
facit h(uius)m(o)di nomi(n)a /
oratu(m) orati oratio / acusatu(m)
ti acusacio / status ti tio / datu(m)
ti tio / neptus nepti neptio /
abolitus aboliti abolitio /
auctus aucti auctio / lectu(m)
cti lectio / p(er)fectu(m) cti tio / inimi
cu(m) ci inimicio / haustu(m) ti tio /
intellectu(m) ti tio / fecit eup(h)o
nie causa abiecta t Ω(ui)p(ro)p(ter)
qu(a)e l(itte)ra co(n)tin(e)t Comentu(m)
Addit n(omi)n(a) / q(uod) plura nomi(n)a
d(e)i(n)uatiua inveniunt(ur) / n(omi)n(a)
o d(e)sinentia / n(omi)n(a) in go / n(omi)n(a) in
do / (et) dicit p(er)e o(mn)ia esse
n(omi)n(a) v(er)ba in corpalia p(er)e
aut d(icitu)r / (pro)p(ter) testudo (et) virgo.
q(uo)d qu(a)e s(un)t talia de illis
go in io tale dat r(egulam) a(utem) Ω(ui)no
m(in)a t(er)minant(ur) in io s(un)t p(ro)le(s)
q(ua)m a(d) iq(ue) p(re)t(er)iti t(em)p(or)is / assu(m)pta o
g(enitiv)o / (et) corr(e)pta (e)n / ut oratus
orati oratio / n(i)si q(uod) intellectu(m)
ti abicit t (et) facit intellectio
p(ro)le(s) q(ua)m n(on) d(icitu)r / (pro)p(ter) unio (et) q(u)i(n)io /

q(u)e d(e)i(n)uant(ur) a no(m)i(n)ib(us) ut q(u)inq(ue)ies /
ex h(ac) l(itte)ra t(ra)p(it) metr(um) met(rum)

Dat io ferea / ve(l) d(e)actio / s(ecun)d(u)m(?) vecho d(icitu)r (neco)

Ex i(n)tellectu(m) i(n)tellectio r(ecipi)t(ur) t Litera
Rugo n(omi)n(a) d(e)sinentia sive s(un)t
d(e)i(n)uatiua s(eu) p(ri)mitiua s(eu) q(uod)
posita · penultima(m) p(ro)ducunt vel
natura vel positione virago
(et) pago carthago sartago cali
go uligo rubigo ferrugo e(st)
rugo virgo margo Ex(cipitu)r
unu(m) l(itte)ra · cu(ius) penultima cor
ri(pitu)r / ut imago cu(m) s(i)t mas(cul)in(um) (et)
l(itte)ra dissi(milis) / v(ide)l(icet) ante
go h(abe)t(?) Ω(ui)p(ro)p(ter) qu(a)e l(itte)ra co(n)tin(e)t
de illis n(omi)n(a) que t(er)minan Co(mmun)
tur in go dicit / q(uod) sive s(un)t
p(ri)mitiua · sive d(e)i(n)uatiua / p(ro)du
cunt penultima(m) vel positione
vel l(itte)ra / ut virago uligo / ex(cipitu)r i(m)a
go · q(uod) (et) mascul(inu)m est / (et) cor
ripit penultima(m) est aute(m)
i(n)str(u)mentu(m) fossoru(m) ¶ ex h(ac)
l(itte)ra metr(um) t(ra)p(it) aliud metr(um)

Plura dat go / velud errugo Lit(era)
Rudo d(e)sinentia d(e)i(n)uatiua / ea
a no(m)i(n)ib(us) qu(a)e a(d)i(ectiva) sunt vel (pro)p(ri)is
ve(niunt) c(on)tra(?) q(uo)rum h(abe)t n(omi)n(a) e longa
vel (con)tra / n(omi)n(a) t(ame)n h(abe)nt ante do
ut acris acredo · dulcis dul
cedo Ω(ui) in trapio in trapedo / tor
peo torpedo / libet libido / cu
pio cupido / formido formi
das formido formidinis / q(uo)d
lo fecit s(i)le nom(en) vale p(ri)mi
tiuu(m) v(er)bi / qu(i)a ipa posito ubi
talem h(abe)nt forma(m) Ω(ui) rtitudo
fortitudo magnitudo h(abi)tudo
et s(imi)l(i)a q(uo)d e p(ro)ducta ante do
h(abe)nt / si a no(m)i(n)ib(us) d(e)i(n)uantur
q(uo)d t(er)mi(n)ac(ion)e s(i)l(la)be t(er)minationes (con)
ci(n)unt / (et) accipiunt do / ut dul
cis dulcedo / acris acredo Ω(ui)
a v(er)bo s(e)c(un)d(u)m t(er)minationes s(e)c(un)d(u)m
in e p(ro)ducta s(i)l(la)b(a)e q(uo)d t(ame)n tenuit
(et) accepta do faciunt sup(er) fore dicte

dirivatur ut intercapio intercapis intercapedo / Torpeo torpes torpedo / Dimidium qui ante do habent optinuus sillabas scilicet vel tercie persone in o longam convertunt et accipiunt do ut cupio cupis cupido / libet libido / Excipitur formido propter supradicta causam / Eorum qua littera continetur / Comet

De illis vero que desinunt in do dicit / quod veniunt a nominibus et a verbis a propriis / et habent e longam vel i correptam ut dulcedo cupido fortitudo / Et que habent e ante do si derivantur a nominibus / convertunt terminaciones optinue sillabe in e / et accipiunt do / ut dulcor dulcoris in e et addita do fit dulcedo / Si vero derivantur a verbis terminaciones secundarum personarum convertunt in e productam / et accipiunt do / ut intercapio intercapis / mutata i in e et accepta do fit intercapedo id est distancia locorum / Habencia quoque i ante do optinuitates sillabarum / scilicet secunde persone vel tercie / convertunt in i longam / ut cupis cupido libet libido / Excepto quod formido cum deberet facere formidido propter altitudinem soni vitanda facit formido / Ex hac littera incipit metrum / Met

Do quoque sicut /

Dulcedo mansuetudo torpedo libido

Dabis et do go penultima sit longa

Nominibus / sit longo quod producit necesse / Littera

Nitudo vero desinencia / si a nominibus veniunt secunde declinacionis a propriis vel appellativis / genitivo singulari tercie declinacionis assumunt tudo / habent i penultima correptam / ut amplus ampli amplitudo / magnus magni magnitudo / firmus firmi firmitudo / longus longi longitudo celsus celsi celsitudo / altus alti altitudo / solus soli solitudo / plenus pleni plenitudo

suavis suavi suavitudo / fortis forti fortitudo / Si vero a propriis vel appellativis tercie declinacionis in is desinentibus derivantur abiecta s assumunt do ut habetur habitudo / A testa testu testudo / quod est corpalo(?) unde orta in do desinencium quemadmodum sunt declinata / penultimam vero habent productam eam natura vel posicione / ut hirundo harundo hirundo / Eorum qua littera continetur / Comet

De sincopatis in tudo / si veniunt a nominibus secunde declinacionis genitivo assumunt tudo / si fuerint a nominibus tercie declinacionis / id est antepenultima correpta / ut a plus pluris plitudo / suavis suavitudo / Si vero veniunt a propriis vel appellativis desinentibus in is / abiecta s / assumunt do / ut habitus habitudo / Et videndum quod habencia in penultimam si desinant in do / littera derivata non sunt producunt eam / ut hirudo id est sanguisuga / eo quod sugat sanguinem / Notandum quod posuit sub una specie desinencia in do et in tudo / ut iam patuit supra / Eorum littera Litera

Nunc declinata pauca in ve. Specus specu / pecus pecu / testa testu / tonitruus tonitru / cornus cornu / Notandum quod nescit aliquid inter puncti vocum derivatorum / Secundo quod dictum est / nam sunt declinata dicenda / Eorum qua littera continetur / Comet

De forma non aliud dicit / nisi quod pauca derivata in u veniunt / ut testa et in testu / veru et in declinacione / et quedam alia que ponit / Ex hac littera incipit metrum illa metra

Bigis id specus atque specu tonitrus tonitru

hor(um) q(ue) p(ri)mitiua deriuet(ur) n(on) deb(et) v(er)s(us) l(ite)ra
In al. desinen(tium) denominatiua /
si p(ri)mitiua cor(re)p(ta) p(ro)t(ra)h(un)t v(er)o al
positione habuerint p(ro)ductam
ea quoque longa h(abe)nt penultimam
tam(en) ut tal(is) / tribunus tribunal
Vectis vectigal / lupercus luper
cal Sin illa breuis / ea quoque
corripiunt torus toral / animus ani
mal / In il(is) al uel desinen(tibus) / siue
a nominib(us) siue a v(er)bis deriuata
sint / sunt abiectiue q(ue)dam ap(pe)l
latiua siue s(ub)st(antiu)a p(ri)mitiua / ut pu
gilo pugil / vigilo vigil / (con)
sulo consul / op(er)ulo op(er)ul / p(re)sulo
p(re)sul Comment Postquam a(uctor)
expeditus est forma deno
minatiua p(er) suum ordinem volu(m)
deinde post eas suum ordinem
sequendo / varians v(er)ba has for(mas)
suum voles / que sequuntur
ponuntur / Et p(ri)mo agit de for
ma al dicens / Quod si p(ri)mi
tiua corr(um)p(ti) habuerint penultimam
p(ro)ductam / ea quoque habent /
Sin aut(em) illa breuem et habent
quoque correptam / ut tribunus al
animus animal / Illa vero que
desinunt in al / uel in ul / siue de
niuntur a nominib(us) / siue a v(er)bis /
sunt abiectiue q(ue)dam ap(pe)lla
tiua / siue s(ub)st(antiu)a p(ri)mitiua /
ut vigilo vigil / pugilo
pugil / consulo consul / De ol aut(em)
nichil dicit / q(ui)a nulla
deriuatiua desinunt in ol / Vel
si sol deriuat(ur) a solus / tamen
l(ite)ra accipit metr(um) metrus

Cum p(re)cedat tal fort(e) / pugilemq(ue) pugillus

Exul ab expulo fit / consul de consulo p(ro)dit
In am in vem(?) vnum tum. litera

generis / q(ue) deriuat(ur) a nequeo
uel nequeo / nequam Sup(er)
qua l(ite)ra continuum Comment
De forma in am nichil dicit
nisi q(uo)d vnum in ve(n)it in am que(n)
tum generis / et indeclinabile
nequam / Ardalio .i. leccator /
Appolenius fatua siue fur
fure / Metri(?) nichil ponit de
desinentibus in am / quia unam
et de uno v(er)bo no(n) dat litera
In etum desinen(tia) deriuatiua
~~siue eciam composita~~ diu(er)sas habent
formas / q(uia) cum volent habent
e longam uel correptam / ante
um / E v(er)o longam ut oliuetum
Vinetum toriletum(?) rosetum du
metum querc(et)um esculetum
mirtetum / Prima .i. femininis ge(nere)
Planetum(?) in ...(?) h(abe)t p(ro)du
cit Questio qui(?) s(e)c(un)dum emi
teta p(ro)silit(?) Que sunt (con)
tinentia uel (com)prehensiua .i. p(ro)
iectiua (con)tente vm ut au
gurium(?) palatium pomarium p(ro)
lacum(?) ...(?) basium odium
remedium gaudium palladium
officium (con)nubium (con)uiuium (con)ciliu(m)
(con)silium indicium (mem)orium munimentum mu
nicipium p(re)sidium domicilium Co
pulatores(?) quoque .i. am um(?) h(abe)nt
deriuata diu(er)sas habent for(mas)
Alia cum in bulum desinunt / q(ue)
forma simplex est diminutiuis /
et veniunt a nominib(us) uel v(er)bis ut
cuna cunabulum / vesta uel ve
stis vestibulum / thus thuris thu
ribulum / voco vocas vocabulum /
(con)cilio (con)cilias (con)ciliabulum /
sto stas stabulum / pasco pa
bulum / p(ro)sto p(ro)stibulum / pacior uel
pateo patibulum / Et adu(er)te l(itera) attendend(um)
q(uod) o(mn)ia penultimam in omnib(us) corr(ipiunt)
Antepenultima v(er)o s(e)c(un)d(u)m q(uod) habent
p(ro)t(ra)h(itur) vestibulum turribulum
p(ro)stibulum patibulum Sin v(er)o a

Ponitur cunabulum vocabulum conciabulum pabulum. Excipitur stabulum quod corripit a. Dicit enim Ovidius quoque stabulo las. candens corripuit silvam. constabilis constatus / et quecumque a verbo sto stas derivata fuerint. Excipitur statim constatura / que tamen non est in usu est / licet ang. in septimo / lassarent rumpetes stamina prece
Ovidius in septimo Vana quod pavisset pontum simplegas et arce arcem constatura redit / Statura quoque constatura producuntur / quedam status stata statum corripiuntur Ovidius in primo / Zephyros quod vana vetustas hijs asseruit aquis quorum stata tempore flatus Inveniuntur etiam quedam in ula desinencia / que a secunda derivantur verborum coniugacione / ut diu ter diuturnum / vetus vetriculum / pereor peris unde periculum / pugno pugnas propugnaculum / obsto obstas obstaculum / miror miraris miraculum / pendeo pendes pendeculum Assumptio quod quia in usu non est. specio cis speculum conspecio conspectaculum. per sincopam et eu phonie causa Ovidius / afero feris ferculum. Alia non in mentum desinunt / que plerumque a verbis veniunt / vestio vestis vestimentum / hortor hortaris hortamentum / horno nas ornamentum / sacro cras sacramentum / fundo fundas fundamentum / moneo mones monimentum / alo alis alimentum / intertexo intertexis intertexamentum. Et sciendum est / quod antepenultima producta sunt vel corrupta / sunt penultime sillabe prime vel secunde coniugacionis derivantur ut orno ornas ornamentum vel hornatus hornamentum / moneo vel monitus monimentum / alo vel alitus alimentum / intexo vel intextus i corruptum / minuo vel minutus minu mentum / fulcio fulcimentum / Dicendum est etiam de venientibus a verbis derivata / que corripiuntur distinguere / ut pri mo primus / memini matinus / testis testimonium Sunt alia in um est. que sillaba / ut factum tactum visum Alia que dictum a verbis derivantur in um qui tentiam / regno regnum / velo velum / stagno stagnum / vado vadum. Comentum.
Forma non que est in um positum penultima / quia quedam sunt e longa / quod in um Et inde / que hec forma in um non desinunt sunt vocales / ut rosetum angelum / hic in rosetum interponatur t / aliquando producentes / ut vestibulum ver riculum / quorum utrumque loco suo postea est ponere. Sunt vero eorum sunt b inal tera sunt in eadem forma Et ut generaliter loquar illud in hijs nominibus dicitur forma / quod in medio dictionis vel vero nullus quia / ut in quibusdam sillabis / e ante um et ro seta interposita t / In aliis
Qui ut rosarium / in alijs ut vestibulum In alijs c ut piaculum In alijs as ut vesti mentum In alijs n / ut te stimonium Et inde quod omnia in bulum corripiuntur penultimam. Ante penultima non si habeat i. corripitur ut vestibulum. Si non ante penultima habeat a. producitur ut cunabulum. Excipitur stabu lum quod corripit a / ut ante dictum est / vide quod omnia nomina derivata a sto stas corripiuntur penultima sillabam / quod excepto stamen consta tura / que penultima producunt [illegible]

ornas ornamentum

vel mones

(col. 1)

constati
go / q constanti no fit de pte tempore /
appareat quia si declinetur a sto quod est
in adverbio / Et corripe penultimam
Contra perto quia in hac dicta e
de plus declinabilis / Locus stat
producitur ut in libro Thebaidos di-
cetur Addit etc / quia hec vna
contentum a m in verum in
plura pro 78 / ut factum tectum /
contingens plura Sunt etc que
que a verbis declinantur quantum
o in vm / ut regno p̄ime quod
est quasi o in vm fit regnum
Ex hac litera incipit mettus

Vm fit quia vel copulum / fit e mete

T / fit nutritum dumetum completum

Vm dat adhuc plures fertis quos collige /

Vsti / dulcibulum ditictum tectum monitum / capitulis

Adde vadum velum speculum regnum / scitum vi fu

Et que predicta prioris nomina testesque sunt
Melius nomina omnia ponuntur in
eo ordine quo in versu facta / ut
inveniuntur ¶ Literæ ·
Nu en desinentia declinatina / m
ante / pene omnia valia sunt
neutra Et si sint a primis
ung̃ aē a longa habent penultimam
ut plor ars solamen / foveo
foras fora / sono vas vamen
oblecto tas tamen / purgo
gas gamen / irrito tas tamen /
ligo as ligamen / Dicitur aseda est
media / que habet cor am moneo
nes monimen / tego gis / signum /
tego tegis tegimen / et ptoris
tegmen / aspecto spectis vel a
spe specimen Vel vero producta
sunt ~~habent~~ que in ro desinunt verbum /
acuo acumen / fluo flumen
nuo numen / numen etc.

(col. 2)

Dei unitas Vnde virgilius / a verbis sed
sine numine venti id est sine
nece nutu / luo lumine / quo
omnia abluuntur id est purgantur ante
nebis a verbis ut quarte coniugationis
venien / que producta habent munio
munimen / lenio lenimen /
mollior molimen / Pauca
in venunt in nomen declinatina quod
masculini / a filo filamen / Aper
tendo pecten Et Nos quod sunt
paruum que flamen dicitur / Et
attendendo tamen contra masculi-
num / que in ten desinentia
et corrunt habent penultimam tubi-
cen cornicen et fidicen Excipitur vnum
tibicen / quia in sonum que producta
habet penultimam quia sincopa
facta est / duorum quia brevium
in vna longa / debuit enim dici
geminari / quia solet plerumque
quod in compositione a in i quasi
ut cado incido / facio inficio /
iacio reicio / amicus inimicus /
tuba tubicen / sic ergo tibia ti
bicen faciebat / ex quo fac
tum est tibicen Nota sonum
quod sunt alie quoque vocales in
multis dictionibus sic solent ex
duabus sillabis et vna longa
~~facte~~ fieri / ut biiuge bige
quadriige bimum bimi / Et e
contrario vna longa in
duas breves sepe solet qui-
bus diuidi Aduertier pro ad
uerti / fieri pro fiere est fire / quod
magis analogum est Vnde virgilius
in quarto georgicorum At
suffire thimo cerasque reci
dere mares quis dubitet /
Agit aute postea / Cometum
de forma in en dicens / Et
omnia declinatina desinentia
in en ante te m / valia sunt
omnia pene et neutra Pene

dicat pro flamen / quod est nomen
sacerdotis ipsius iouis / derivatur
a filo / vestis maxime / flamen enim
dicitur quasi philamen / quod cum vo
lebat sacrificare ipsi Ioui religa
bat comam filo Et vide quod
desinencia in amen / sunt autem a
gingatoe habet a longam penultimam
ut plor plarum ploramen
Si vero fuerit a secunda vel tertia
habet e correptam ut moneo
mores mymimes / vel e product
tam Si autem in vo venerat /
ut acuo acumen Si vero fi
unt a verbis quarte habet i pro
ductam / ut munio munimen
Et vide / quod pauca in ven
masculina 2 derivativa in en / scilicet
flamen / quod nomen sacerdotis
et pecten / Cum posita atamen
de 2 nominibus in structorum / ut
tubicen fidicen tibicen / quod
plurimum componit quasi posit i aca
nendo / 2 nominibus in struendo /
producit penultimam Tibia enim mu
ta a in o 2 assumpta cen
debuit facere tibicen utrumque
correptum / sed ne nimis fieret hiatus /
due correpte tusierunt in
vnam producta Ideoque pro
ducta penultima dicitur tibicen
Et ex hac lira incipit metrum
sua metrum / Metricus.

flamis den derivativum plamen in mine quod recipit

Et tegimine tegmine flumine quoque volumine

Molimine pecte flamen fidicen tibicen

De desinentibus in r precedentibus
antecedentes / sunt pro metrum
qui sunt pronomen quarum in
corpora produ distincte sunt require
Est quasi corpus / Litera
In ar desinencia derivativa
contentum habet an ar / penultima

sillaba producit / sin volens corripit
ut cesus cesar / lacus lacu
nar / lupa lupanar / laque
us laquear / Ayn er derivativa
a nominibus plerumque et habet
ante er / eques equester pe
des pedester / silua siluester /
campus campester / apium
apiaster / olea oleaster Et
sciendum est / quod a habet ante ster
cum in nomine primitivo posito
nulla sit consonans
ut volos penultima et ultima
sillaba ut apium apiaster Di
minutiua quoque hunc generis
forme declinationis iam dicte
a habet ante ster / ut paira
sitaster / anthoniaster carni
laster Alia vero omnia e habent
ante ster / Excepto paluster
Et hec quod denominatiua
sunt / Sunt autem valia que
verbum contentum formant ante
er / rubeo ruber Oracius
in primo sermonum Obstenoque ru
ber pectus abinguine pal
pigeo piger / macro macer
Item or et ur a verbis in veno
fieri / abiectione o / ut coloro
color / laboro labor / honoro
honor / decoro decor / adoro
ador / murmuro murmur / au
guro augur / saturo satur /
quod tamen facit et femininum satula
et neutrum saturum Alia vero
in or desinencia / assumunt vo
r / ut amo amor / furo in
furore furor Alia a nomi
nibus vel verbis in vs desinenti
bus fiunt / mutatione vs in or
ut senatus senator / questus
questor questus / dictatus
dictator tonsus tonsor / Su
per quod lira conceditur / Comentum
Deformativa vero ar derivativa prop
ea agit / nichil addit derivat / ia
quod derivativa desinencia in ar

penultima sillabam producunt /
ut cesar. Sed non vocalem
eandem corripiunt / corripientur /
ut loquar. Contra hanc vero
regulam videtur Juvenalis
facere dicendo specular penul
tima correpta. Sicut legitur qui vehi-
tur clauso latus specularibus an
tro. Similiter contra regulam
videtur corripere penultimam
in subligar dicens karna
quis et tenent et subligar accu
mulans. Ergo salvantes Juvena
lem dicunt hanc regulam esse datam
vel de illis in ar que superat
sua penultima / ut lupa lupa
nar. Vel de illis quorum penul
tima habet penultimam productam.
Ergo specular derivatur a spe
culor / cum non superat penultimam /
eo quod similem habeat correptam debet
similiter corripere penultimam / derivativum
non a specu quod similiter superat
penultimam / debet producere. Dic ergo
dupliciter non dici specular / al
terum a speculor quod corripit
penultimam / alterum a specu quod
producit / et sunt eiusdem significationis.
Quidam tamen volentes tenere
quod specular semper producit penultimam /
dicunt Juvenalem non po
suisse ibi observantiam huius vocis
specular / sed eius quod est hoc
speculare / quod ad hanc regulam
non pertinet. De subligar
dicunt / quod compositum est / hec
regula de solis simplicibus
sit data / adiungit deinde de
forma que est in er / dicat
ergo quod plerumque desinens in er
derivativa a nominibus / habent s et t
ante er / ut equester / et dicit
plerumque propter saluber / quod est a
nomine salus / nec habet s et t ante
er / et tamen sic intelligi debet
quod plerumque desinens in er
derivativa a nominibus habent s et

t ante er. Et tunc dicit plerumque propter
quedam derivativa / ut arubeo tu
ber / sed non habent s et t ante
er. Adiungit quoque quod nomina
huiusmodi forme tunc habent
a penultima ante ster / si penul
tima eorum nomina nullam habe
ant consonantem inter vocalem ultime
et penultime sillabe / ut apia apiaster.
Ceterum non alia habeat e ante ster
ut equus equester / Excepto
paluster / nisi quod dum in [illegible] eiusdem
forme habent etiam a ante ster / ut
[illegible] laster / Que autem in
er desinentia a verbis veniunt / ea
rum contra [illegible] formant ut
piget piger. De illis vero de quibus
sunt in or et in ur dicit / quod
alia fiunt a prima persona verborum
abiecta o ut a calleo calor /
amo [illegible] / Alia fiunt a prima persona adiecta r / ut amo
amor. Alia fiunt a nominibus
in us desinentibus in us mu
tatione us in or / ut a senatus se
nator / a tonsus tonsor. Tertio habet littera
textus in [illegible] illa in [illegible]

Ar fit / ut alagos lagar / sic ergo de ergost

Fiterque paparcapen labor / augur prepagogen

Crebro sequitur dolor / furo vel sit furor edit
In os plerumque denominativa littera penul
tima sunt / quorum penultima sunt
2e de 3e et 4e. sicut tunc dis
[illegible] tas. Que penultima non
corrumpunt. Probus bi probitas / nonus
nobili nonitas / bonus bonitas /
medius medietas / asper asperitas /
prosper prosperitas. At prosperum prospe
ritas. Integer integritas. Sinceritas
sedulus sedulitas / timidus timiditas.
Et notandum / quod quarto [illegible]

duplicant c / contra carpo mutat
in e / euphonie causa / ut pius pi
pietas / medius dij dietas / anxius
anxij anxietas / socius socij
societas / liber quoque qui exceptis in o
assumpsit tas in quo / ut liber
libertas / Tercie in o desinentia
[illegible] assumunt tas / sicut supra
diximus / capax capaci capacitas /
tenax ci tas / rapax ci tas /
perpax ci tas / felix ci tas / a infideli
finis ni nitas / Infidelis tas
celer celeri tas / auctor auctoritas / Ex-
cipiuntur pauca que breuem habent pen-
ultimam sine s habent er / hec enim in o as-
sumunt tas / ut puber pubertas / uber
ubertas / pauper paupertas Quibus
hec possumus etiam in 3e declinationis in o
ambiguis obseruare / ut supra dictum
est / unde liber tas facit / Asper
autem asper quia b habet an-
p / asperitas asperitas faciunt /
Saluber et salubris facit utrumque /
diximus salubritas / et celeber celebris cele-
britas / Vetus quoque qui venit ex
genitiuum in ris desinens in veteris /
ris assumit tas vetustas
Ex eadem etiam hec / in maior des-
inentibus / inueniuntur or in es et
assumserunt tas / maior maiestas
honor honestas / Sunt alia in
as denominatiua / que plerumque
sunt [illegible] sunt acto plurimum primitiuorum
suorum / et sunt generis communis / ut primas
optimas rauennas capenas
arpinas crethomas potias
p lacrina larinas [illegible] habent cir-
flexum accentum / quia primo
[illegible] proferebantur / Prefata enim corripi
in [illegible] apud antiquissimos
a tis in tis desinens / unde prima-
tis optimatis arpinatis
Unde quoque neutra eorum in e
desinunt / primate optimate
arpinate / et ablatiuus in i nominatiuo
eorum que in as desinentia
tum sunt generis communis / et faciunt
in e et in i / in i durantes ablatiuum
ut primati optimati arpinati

al terminant

Et testis eius est Caper / qui
dubiorum declinationum nobis
ponit usum auctorum / confirmans
tamen in as [illegible] in as hunc [illegible]
nominatiuo solere proferri Cato [illegible]
tiuus primus virginum [illegible] lucas
capenatis [illegible] in [illegible]
martinus [illegible] arpinatis [illegible]
[illegible] sed [illegible] consequantur
[illegible] dianum in nemore aricino
egerius lebius thusculanus
dedicauit dictator latinus /
hic pluralis [illegible] / thusculanus
aricinus lanuuinus laurens cora-
nus tiburtinus pometinus ar-
deatis rutulus ardeatis [illegible]
pro eo quod nunc dicimus ardeas
Titinius in psaltria Ferentinatis
tinatis populus greca studet
pro ferentinas / non est
igitur dubium quin in omnibus
que habent penultimam circum-
flexam / ut patria [illegible] /
confirmans eiusdem accentus
ultima / ut produce prodit au-
diuit audit / cupiuit cupit
firmauit firmat illicce illic /
istic istic Denique omnibus pla-
cet artium scriptoribus / qui de ac-
centu scripserunt / debent hec
quoque circumflexe / cum [illegible] subtrac-
ta penultima vocalis que
circumflectebatur in dictione perfecta
[illegible] ultima [illegible]
habens accentum eiusdem [illegible]
[illegible] tamen [illegible] circumflexa
in fine circumflecti / ut lenas
lenatis menas menatis / ne-
que pluralis menae quod est ge-
nus piscis / et lene quod femininum
est lenibus esse putent /
Agit deinde de desinenti- De om
bus in os / variando fere
suum ordinem volumen autem
[illegible] Et primo agit de desinenti-
bus in as / quorum penultima

si sunt secunde declinationis / assumunt
genitivo tas / penultima correpta ta
ut probus bi bitas / Nisi que
que duplicant consonantem in genitivo
casu mutant in e / tamen in eu
phonie / ut pius pii pietas
excepto liber / qui nominativo assumit
tas et facit libertas / Si in p
rimitiva corripiuntur sunt 3e declinationis
dativo assumunt tas / penultima
correpta / ut felix ci tas / Excep
to pauper que sic hiscant sed
per sine e ante er / nominativo assumunt
tas / ut puber tas / paupertas
tas / Saluber et celeber de
buerunt facere salubertas
et celebertas / sed quia faciunt
feminina salubris et celebris
que est id est venit in dativo tertie
quidem / sunt hic faciunt salubri
tas et celebritas / Excipitur
etiam vetus quod facit vetustas
Neque consimile in tertia ve
nus venustas / Et ex tertia
declinatione in or / que mutant
or in es / et assumunt tas /
ut honor honestas / Non
tamen prohibet dicere / ab eo quod est
maior sive tertia maioris /
sed ex tertia sive quod facit ma
iestas / Ab hoc vero secun
dum dicere / ut quidam vult
tempus mutata u in es
fit tempestas / Illud quo
que adiungit / quod sunt quedam
declinatione in as / que sunt
nulla accusativo pluralibus
suorum primitivorum / et sunt quia
ut hic et hec primas / hic
tamen accentum in fine sicut
tertiam sincopatorum / de qua in
orthographia diximus / Anti
quitus enim dicebatur hic et hec
primatis / Sunt etiam quedam
prima / tamen dicere [illegible] flexa in fine
ut leuas [illegible] · additum
accusativo pluralis huius nominis

quod est lena lene / Explicat littera
tercia incipit metrus illa metrice. Capitulum.

Floris tas sunt genitivo declinationis / dativo

Tertia tamen probitas et virginibus / nisi dux

Nisi genitivo stet / et [illegible] dat e sit puer fit

Tas tamen assumunt recto / quemquam b pro ne

absque

Sine pungit ex recto sed cabit vel bit.

Pubes pubertas sit paupertas quoque paup

Sperctes tamen nunc hic pro et asper

Sic vetus e tas fit / assumendo vetustas

Tas fit uti bonitas / Capitulum. Litera
Nunc certa pauca in veniunt
de nominativa / equus equites / pes
pedes / et valia tegis teges / pu bi
bo niges [illegible] es producta valia
reperi / apud antiquos [illegible] a
[illegible] seps seps / lues lues / sto
strues / macies macies / lupulo
lupines / Illuis illuvies illuvies Ap
ricis rupi rupes / Capitulum. Consuetu-
de declinationibus / in es adiungit pro
ea quidem declinatorum / quod in es
certum / et in es producta dim
dit / itaque nos inde dabimus re
gula / omnia nomina declinationis
in es · certa sunt / exceptis
nominibus quinte declinationis
ut dies diei / et exceptis illis
que in genitivo producunt penultimam ut
mites · dies / Explicat littera tertia
metrici metrici id est metrice
versus / Capitulum Metricum.

Es sicut seps seps / alis tepeo pes
Nis de nominativa multas. Litera
sive ubalia

bi

co

li

dupas habet foris / Alia cum r
alis / alia in elis / alia in ilis / alia
in ulis finiuntur. vt carnalis fide
lis docilis virilis crudelis / alia
vero in ris / d longa antecedente
Apolinaris scolaris Alia inensis
atheniensis cathinensis Alia du
as contes habet ante is / agrestis
celestis salubris intebris Sam
nis insignis Ergo in alis de
sinentia alis / que sunt ancipites
sine de quibus / assumunt uero prin
lis vel le / et producunt a penultimam
vt curia curialis / memoria alis
pluuia alis / mensa mensale / via
vialis Cum sit de prima declinatione et
cum tertie. is mutat in a lon
gam / et assumunt lis / ut maurus
mauri mauralis / fluuius flu
vii alis / liber liberi liberalis /
neuter neutri neutralis / iudi
cium cii / iudicialis / martius mar
tii . tialis / teatrum tri . teatralis /
fatum fati fatalis / genitum ti
talis / caput tis . talis / virgo vir
ginis virginalis / cardo . dinis
dinalis / hospes tis . talis / nauis nauis
nauialis / dos tis . talis / flos ris
ralis / corpus corporis corporalis /
celebs celibis celibalis / mors
tis . talis . Juuenis nis uenalis /
Juuenis et iuuenilis / princeps
pis . palis / municeps cipis . palis /
[margin: accrimis carnis] cinalis / vox vocis vocalis
Cum a quarte declinationis nominibus
[margin: Cum a 3 e es.] de manat e / abiectas is ut uero assumunt
sumunt alis / ut manus manualis
census censualis / species spe
cialis Verbalia quoque ab ista
coniugatione et a verbis in alis / pene
tro penetralis Commentum.
[margin: col] Forma nero illam que est in
alis dividit uel / et primo a
git de desinentibus in alis uel
in ale / quorum primitiua
sunt prime de quibus assumunt uero le.

producta a penultima ut curia
curiale / mensa mensale Cum
primitiua eorum fuerint secunde de
clinationis / optimam in genitiuo mutat
in a longam / et accipiunt lis
vt hospes hospitalis Cum fue
rint tertie / mutat is genitiui in
a longam / et accipiunt lis ut
hospes hospitalis Cum fuerint
quarte abiecta s littera / as
sumunt alis / ut manus manu
alis Cum uero quinte / abiecta es
ex uero / assumunt alis / ut species
specialis / Cum hanc ergo rationem
Species debet facere specialis /
dicitur tamen preter rationem spiritualis
sicut species iterum facit spira
lis / et et res debuit facere
ralis facit autem realis / Si
dicunt hec nomine uero esse
autentica / Ibi hac littera tr
pit metrum medium metrum

Alis ut a fluuius fluuialis
pau cia i vero
in elis denominatiua ut Littera
fidus fidi fidelis / crudus
di crudelis / patruus patri
patruelis / frater fratris fra
truelis / Et nota quod omnia
ex tertia in genitiuo in e produc
tam mutatam / assumunt semel
lis / frater uero fratris is
in v gutura / assumit elis / Cu
lex qua littera condita Commentum
Determinantibus uero in elis /
que secunda forma eorum est / que
desinunt in is / dicit / quod que
in genitiuo suorum primitiuorum
mutatam in e producta assum
serunt lis excepto frater / quod
hic is in v / assumpsit
elis / et facit fratruelis / Et
ex hac littera metrum excepit met
Cetera patruelis / A patruo.

Que longa omnia habent in ilis que
a nominibus derivantur/ nec non in
ile veniunt/ sive ex eis in ilis sit
aut sive non habeant aliud an-
te genus sed aquatiuncque parte omnis
nascantur/ ut edes edilis/ scr-
ibilis annus anilis/ puer
puerilis/ vir vilis/ susurra
sturilis/ civis civilis/ simus lis-
quintus quintilis/ sextus sextilis
genus gentilis/ hostis hostilis/
subtel subtilis/ Excipiantur par
paris parilis/ ex illis secundo agto. HZ
VAWC factum denominativo ex
sermit vocaliam Similiter
verbalia producunt penultimam
ovile movile cubile sedile
nam in ilis desinencia/ Verbalia si
ve per ialia/ corripiunt eandem
ultimam ut fero fertilis/ contra pe
utilis/ futio futilis/ utor
quod et effutio effutilis/ volo vo-
latilis/ texo textilis/ alo
vel alitum altilis/ fictus fic-
tilis Que a pare ex derivatum
quod a vel paro nascitur. Unde quod
paro. vas./ Ipse enim paro est
qui inter se parit quod pari va-
lent. vocaliam sinuant pilis Ovi-
dius in vii° methamorphoseos Ar-
te sua parilis remisisse posse
parentem Cetera quoque ola
contra penultimam corripiunt/ Et si sunt
ante prime coniugationis a longam
habet antepenultimam ut amo as
amabilis/ penetro as pe-
netrabilis/ paro as bilis/
predico cas cabilis lacrimo
mas mabilis/ quasso sas
sabilis/ laudo das labilis/ tracto
tas bilis/ equo as equa
bilis/ miror miraris mira-
bilis Excipitur stabilis que sua
antepenultimam a corripiunt
licet a quarto. Cetera vero est sta

bili cumulis sed adiunce cre
ta despiciet Cetera vero ante
sed vel tercie vel quarte coniuga
cionis nascantur sed habeant an
penultimam contra eam quoque corri
piunt/ doceo docibilis/ credo cre
dibilis/ utor libis vel utibilis
sentio sensi sensibilis vel
sensilis/ audio audibilis Dici
tur tamen que plurima nascun-
tur ex hiis coniugationibus que antepo-
sita antepenultimam contra non habent
ut docilis habilis flebilis/
nubilis volubilis Et quod
que ex preterito/ que ex preterito/ que
ex futuris derivantur/ Ex preterito
doceo docibilis/ habeo ha
bilis/ volvo volubilis/ utor
utilis et utibilis Ex preterito
plaudo plausibilis sensi se
sibilis vel sensilis/ lucrecius
in ii° Ex insensibili ne cre
das sensile nasci/ Ex futu
ro/ flebo flebilis/ unde e an
b producta habent/ Conventum.
Excipiuntur denominativam formam
que est in ilis hoc modo/
Dicit enim que desinencia in ilis
que derivantur a nominibus/ sive
utra in ile sive fiat ex qui-
bus desinentibus in ilis/ sive non
habeant aliud genus ante se/ sed
aquatiuncque parte omnia nascan-
tur/ producunt contra penultimam ut
vir virilis/ ex cepto par
paris quod facit parilis re-
contra cor. Et vide que sunt habentes
vocaliam non derivantur a bilis
humilis/ que non desinentia
in il/ derivantur a verbis vel
corripiunt eandem contra penultimam
ut utor utilis/ fictus fictilis
Illud quoque addendum est/ quod
verbalia in ilis si veniunt a verbis
prime coniugationis/ habent a an-

penultimam producta / ut amo das
amabilis / Excipitur stabilis
qui solum corripuit .a. ante pe
nultimam. Cetere vero sunt aliis
secunde vel tercie vel quarte coniuga
tionis / si habent penultimam longam / eam
quoque corripiunt / ut doceo
docibilis / credo credibilis / au
dio audibilis. Sunt autem quedam
nomina ex hiis coniugationibus que habent
antepenultimam longam / de quorum pe
nultimam aliam regulam dare pos
sumus / nisi quod corripiunt eas
vel producunt per qualitatem verborum
ex quibus sunt / ut quod flebi
lis derivatur a futuro flebo / ante
penultimam quoque producta et sic flebo
eandem penultimam producit. Excepta hac
lictera crepit medietas. C. Aretius

Dat ged getek / dat qui fictus

ffictil / hac ab hoc facte dat / ad actor

ffit bex et dalis / penetrabilis et petilis Lin
In aris desinencia. derivantur
a nominibus sive a verbis / quorum
extrema sillaba incipit ab l vel
alia consonante vel a vocali aliqua
pura / ffunt autem a verbo nomine
sine appositione verborum si extra
numquam lictera vel lictere sequantur
l / vel alia consonante ex qua
extrema incipiat sillaba que corri
piunt in .a. longam et assumunt
ris / Vel si a vocali incipiat
ipsa extrema / in .a. longam
mutatur / ut pluris li. laris / singu
lus li. laris / apollo apolinis
apolinaris / consul lis consularis /
miles tis. taris / scola le sco
laris / latiar latiari latiaris /
familia. e. familiaris / molo mo
lis / vel mola mole molaris
peculium. ly. liaris.

Sic exsiment simila in are
velum veli velare. Quinc
ralis Excepta massa et
pueias in adnellaria rap
tos / Corner Post hec agit
de quarta forma desinentium
in ius / que est in aris / que
vel a nominibus derivatur / vel
a verbis / quorum extrema sillaba in
cipit ab l / vel ab alia con
sonante / vel a vocali aliqua
pura / ffunt autem vel a verbo
nomine / vel ab alia prima per
verbo posita. Ceterumque lictera vel
lictere sequuntur l. vel aliam
consonantem ex qua postrema in
cipit sillaba verbo / eam vel
eas mutant in .a. longam /
et assumunt ris / ut pluris li
laris / et hic in verbo primitivo
sequitur l. una lictera miles
militis militaris / et hic t.
a qua extrema sillaba verbi se
quitur lictere. Si vero extrema
verbi sillaba incipit a e illa
quoque mutata in .a. longam
et assumpta ris fit denomina
tivum ut familia lie. liaris
Eodem modo formatur desinencia in
are licet non veniat a nominibus
desinentibus in ris / ut velum
li. lare. Excepta hac lictera topit
medietas medium metrum aretii.

Aris ut popularis. C. Aitea
In ensis desinencia si sunt a nomi
nibus prime vel secunde declinationis
mutant extrema parte ubi sin
gularis vel pluralis in en et
assumunt sis ut certa certensis
olina olinensis / sardina sar
dinensis / hispania hispanie
sis / catina catinensis / enna
ennensis / castra castrensis /
minturne minturnensis.

forum foroiuliensis / ilua iluensis / locri
locrensis / vtica vticensis / cremo
na cremonensis / hostia hostiensis /
Athene atheniensis / emphose
cansa habent a in penultimam
vt alicia aliciensis Cum vero
tertie sunt declinationis habeant
o in ultima et genitivo / et assumunt ensis vt
Pistor storis pistoriensis / kar
tago ginis ginensis Cum
vero duas consonantes habent
ante o / vel ante sunt primum
tunorum vel agendi / et ante quas
declinata abiciant o in ultimam
literam / et assumunt bris vt Sa
lus saluber / uilis uilebris
Sequitur forma derivandi nomen quae
que si fiant a nominibus Com
prime declinationis mutant
o in ultima parte ut fuerint sive
pluralis sive singularis prunciorum
in en et fiunt derivativa
assumpta sibi / vt vtica vti
censis / hostia hostiensis nisi
quod athene cum debet facere
athenensis sine regulam facit
atheniensis / flandria debu
it facere flandriensis vt his
pania hispaniensis flandrensis tamen
facit irregulariter si vero compositiva
Si vero primitiva fuerint 3e
declinationis abiecta o in ultima
genitivi / assumunt ensis ut kar
thago ginis giniensis Cum
habent regulam remus debunt
facere remensis / andegauis
andegauensis pictauis pic
tauiensis / faciunt autem andega
uensis pictauiensis remensis /
quasi a remis et andega
uo et pictauio / quia vsus est
antiquiori / sicut et nos ad hunc
diximus. carnotum etc. / Et hec
hac litera incipit metrice

Decatiua catiuensis / Litera
Agendi vero nomina o in ultima e in
parte in Et / et assumpta stris vel
stris / ager agri agrestis celum
celi celestis / terra .te. terrestris. / Comet
Cum qua litera committitur
Sequitur forma hucusque duas
consonantes ante bus / quae si
fuerint ante abiciant o in ultimam
literam eius / et fiunt assumpta
bris / ut salus salubris Si
vero formantur agendi / fiunt nomi
na o in ultima parte in Et et assum
ta stis vel stris / ut celum celi
celestis terra te terrestris / Et hac
litera incipit metrum illud metrum

Addicias hijs terrestris inhebes agreste
ntibus quorum in venimus derivativa Litera
natura si antiqua plata / pe
nultima natura vel positione
longa habeat / ut sapientis presum
nis / sicut laurens quoque plan
tens / tiburtis tiburtis teste
Capro / sic quiritis quiris / et
tamen vel in usu non sunt
Unde Virgilius in 4°. Qui
certe domo qui sunt vi
liti viri Jouis in arvis qui
veniunt tamen et corruptam
hanc penultimam apud eundem
Virgilium Est in genus pelas
licus ...e terrestris ampsecum
Et ordinans simulet ad primo
Ceplarum ... docebat quod
vero obliti certe terra dicitur
veniunt qua viderunt / Ita est
vlixei / nisi pereunte quod est
nomen opidi e penultimam
quia produxerunt / linius de
vrbe condita quadragesimo pri
mo lamini / Ceritatis angebe

i. laminiu

l' mutuarit
nibatu apparuisse mutuauit
Addit quoque quod ab veniunt Com
denominatiua desinencium in tis an
tique plata ut hic et hec sam
nitis que hodie per sincopam
dicetes samnis. Sine omnia
antiquo more plata penulti
ma ut ab postrate producta
est vnde quod nos dicimus hic et h
teres teretis quod est patrium
nomen a terete opido dice
bant antiqui hic et hec te
res ab terete in medio secundum quod
ait vigilius prope teretis quod
dicit per se virgilius fecisse ad
distinctionem nominis eiusdem opidi quod
declinatur hec terete huius terete
licet possit ibidem videri differentia secundum
corripere et producere penultimam di
cunt enim quod quod est nomen
opidi producit penultimam quando
vero teretis est gentis patrium nomen
tunc penultima corripitur In ab
latiuo tamen nulla differentia est
nisi per genus patrium dicitur terete
et mutatur in e. Aretino producta littera
michel ponit de tis. littera
Sunt tam denominatiua quam
talia pauca in vem ut lepus le
pos. compos compotis. compos et custodie
quo compos. custodis custos
dos dos. Conicet de illis nominibus
que desinunt in os siue deri
uatiua anomala ut lepus
lepos siue aliis ut custodis
custos. Ex hac littera sequitur me
tous Artium

Hos dat ut custos de dos quod pueri ab dos
¶ De forma nominum desinentium in vs
diuersas ponit regulas dictas
vt per scripturam in tractatu de com
paratiuis Sed pro metrum qui
succincte ponit alias vnde forma
in vno vocabulo legatur to
ta sua que est littera
Quos terminantur diuerse sunt
forme tam denominatiuorum quam
talia ex quibus in tabulis de
primis et de possessiuis tractabi
mus id est de hijs que agitur
accepimus forma possessiuorum
Et de latiuis vel in vs et in is
desinentibus Sunt quo dicamus
de reliquis in vs terminan
tibus que diuersas sicut
dictum est habent formas Alia
enim in dus exeunt ut re
cens patiens alia in vus
diuisas arduus vacuus A
lia in bus ut orbus probus
superbus Alia in cus lucus ar
cacus pecus Alia in quus
equus obliquus Alia in du
vidus liuidus vivido impidus pudi
bundus furibundus loquendus
sequendus Alia in lus patu
lus l' amiculus auunculus bibulus ac
dulus Alia in rus sonorus
honorus Alia in sus cur
sus vsus spinosus propositus
Alia in tus togatus paliatus
metus motus Alia in stus
vetus vetustus augustus
questus Que in us desinunt
siue anomala siue alia deri
uata habent ante us principia
sua consonantes ex quibus ins
piunt vel sillabe ab penultime
Sed tunc penultime cum et ipsa
penultima in vocalem desinit
et vltima a vocale incipit
vt suus sui suiuus suilius
agellus et agellinus plenus
plenus plenius virgula vir
gulus maro marcus mar
tinus vnus vnicus sanctus

sanctinus / scrofa scrofinus. Dicit vulc
ginus in primo Georgicon. Et pa
cuvius in Teucro. Postquam
defessus perrogitando advenas
degentis neque quicquam inve
nit scitur. Unde nescius quod nescit
Ex ceteris in tinus desinentibus / illa
cum assumunt c. si sunt nomina
que quinque declinantur / vel prima / secunde
declinationis genitivo / sive tercie si de
sinunt tinus / Sed tamen tercia penultima
quam antepenultima correpta. / Ut advec
tus advecti advecticius / com
meatus ti commeaticius / fa
ber bri fabricius / [pigmentatus] pugnatus ti. tri
bunus ni nicius / pater patri
patricius / edilis lis edilicius /
gentilis lis licius. Inveniuntur tamen
quedam a prime quoque declinationis
nominibus eiusdem forme que
habent a ante tinus / gallina ga
linacius / [sit] membrana acius
tartina tinus. Invenitur dim[inutiva] / dimi
pas. tamen a nominibus que a verbis
declinata / sunt in tinus / timatorum vel
nuncie optimatum liuatum vel lic
in vus solent fieri ut pater
tri patrimus / annus anni an
nuus / perspicio perspicuus / am
bigo ambiguus / pingo pingu
is / arduo arduus / vaco
vacuus / riguo riguus. Notandum
est hoc menstruus quod euphonie
causa assumpsit r. et [illegible]. In
quus quoque desinentia [fiunt] ut
equo equus / obliquo
obliquus. Sed magis ab his
nominibus [illegible] que a verbis non
nata sunt declinata. longus
longinquus. Quod ideo assumpsit
n ante quus quia aliter
euphonie satis facere non poterat.
In bus vel in cus desinentia
verba b vel r ante postremam

volens vel volens habentibus / diminutiva
mutatione o in us / et si ante
eam alia sit vocalis eius quoque
in us / ut probo probus / turbo tur
bus / orbo orbus / superbio super
bus / proco procus / luceo lucuus /
arceo arcuus. Inveniuntur pau
ca a nominibus vel verbis in ulcus
sus subulcus / bos bubulcus /
peto petulcus. Quidus tercie sunt
eius forme / una que significat con
tinuitatem / cuius qua ultima
vel penultima verbi in capit
sillaba. Sed tunc penultima si non
retinet communem vel penultime
vel ultime sit vocalis / reliqua
eiusdem sillabe vel sex [illegible]
mutant in d correptam
et assumunt dus / ut herba her
bidus / turba turbidus / una uvi
dus / rabies rabidus. vivo timeo dus
vividus / tumeo tumidus / areo
aridus / squaleo lidus / invideo fieo fe dus
invidus / frigeo frigidus / va
leo validus. Excipitur altitudo
ea / quam greci ΗΠΑΡΑΟΤΗΤΑ
vocant. Invenitur ut pando pan
dus / non si pandidus dicta
numus / male enim sonaret altitudo
do. d. in utraque continua sillaba / que
in multis solent tamen greci que nos
euitare. Non cum dicunt
illi ΧΑΡΙΒΔΥΛΟC quamvis
exigat regula / si ΧΑΡΙΒΔ
YOC. Et romani quoque se
quti illos / non dicunt hec
caribdidis. sed hinc caribdis
eiusdem vicii causa non diti
abeo quod est mane mano
nine. si matutine / vitis vi
neta ~~f vel viceta~~ sed vitenio
Tamen non est a vinea videtur
~~aster~~ esse declinata / preterea
meridies pro medidies / amedie

Dicitur non in omnibus habet valet. Nam
candeo candidus facit / sordeo
sordidus. Nisi quod hec regula iungatur
in deo illud verum i. pando 3e
in do desinens / habent huius-
modi forme nomina. Et hec quidem
in dus supradicte forme nomina /
demonstrant habere ea in se que si-
gnificant / ut herbidus qui habet her-
bas / tabidus qui habet tabem / timi-
dus qui habet timorem / rabidus
qui habet rabiem / invidus qui habet
in vidiam. Bundus vero de-
sinentia similitudinem habere sunt ut
vitabundus similis vitanti / pre-
dabundus similis predanti / mori-
bundus similis morienti / errabun-
dus similis erranti / furibundus
similis furenti. Et sunt pene omnia
huiusmodi forme nomina / et sunt
activa prime coniugationis derivantur /
a habent longam ante penultimam
ut cantor cantas cantabun-
dus / vito tas bundus. Verum
ab aliis sunt correpta ut ludo
ludibundus / furo furibundus /
morior moribundus. Excipi-
altimum ita rubicundus / quia in
penultima sunt per b. s. habet / re-
ut ab hoc nomine fit rubicundus
dicamus. Tercia forma in dus
in cunctis est participium que
tivaque habet preteritum futurum et
passivorum / et significat dignum esse
aliquid / eo quod demonstrat / ut
laudandus laude dignus / a-
mandus dignus amari / cura-
dus dignus curari / ornandus
dignus ornari / ordinandus
dignus ordinari / legendus dignus
legi / loquendus dignus de quo
loquantur homines. Ulus de-
sinentia forma plerumque sunt dimi-
nutiva / ut pendulus credu-
lus que veniunt ita a nominibus
et

quam a verbis ut ango anctulus.
pateo patulus. credo credulus.
pendo pendulus. bibo bibulus.
Seminas (?) prius sunt finalia sive
operantia syllabas sicut sunt pu-
re in ulus quiescunt / excepto
amiculus dicta causa / ita amu-
lus diminutivum est / et monacha
aliquo vas. Derivatur. Inus
denominativa sive valia
pauca inveniuntur / que penul-
tima producunt / honor onus /
decor decorus / odor odorus.
canor canorus / sonus sonorus
quoque tercia in pulmo est de a-
nomina (?) vero. Vero nus assu-
munt. Ensus duplicem habent
formam. Vel enim participialis
sunt preteriti temporis / et vero
a correptis sunt / et quar-
te declinationis / ut visus cursus
lusus usus / quia ab incorrepti-
vo ad correptum quoque adduc-
tum est / que est in litteris /
sunt mobilia sunt et habent de se
ut lassus fessus cassus.
Vel o producta habet ante sus
et sunt plena esse aliquid (marg.: aliqui)
cuius quod significant / ut saxosus
plenus saxis / spumosus
plenus spumis / ventosus
plenus ventis / arenosus
plenus arena. Sunt aut
a summis sunt hec nomina que imitat
prima parte syllabe / ut silbam
si pura est in qua tamen sit
pene (?) in o productam / et as-
sumunt sus / ut sapo saposus /
curie curiosus / herbe her-
bosus. Scelus scelerosus.
Nimen (?) nimosus / humerus hu-
merosus / perfidie perfidiosus.
Notandum quod amentum mentu-
losus fit planta. i. augustel-
laria vestis quoque mentiunculo vel

i[l]l dicetur

sit ut adiudice Intus si sit
pricipalia aut denominatiua vel
yrotica 2 ficta sunt. 2 quare
declinatur ut motus tumultus so
nitus hitus cultus osculatus tribu
natus / vel mobilia 2 2e ss deor
sunt / non est valia / ut toga
tus paliatus loricatus tuni
catus ictus letus initus Et sci
endum est q2 si a pe deor nominibus
deriuantur a hnt penultimam
productam / ut barbatus stellatus
trabeatus armatus Sed a pe
vel tre in quinq[ue] da a in ans
productam / ut palua paliatus /
anulatus anulus Plautus
in penulo Cum in redunt
tu anulatus anulus Epapre
manuleatus / q[uod] quando a
penultimam producta hz / tm alta
hec deriuatur / manus manule
atus Plautus in Pseudu
lo / chanuleata tunicam ha
be hocem addendum .i. ma
nicata / iterus vel iterie iterus
aritus maritus / tritus / ab
aio mare terre Epapa 2
vetustus 2 libertus / s[ed] quinq[ue] nota
sunt / tus assumserunt
quarte deor nominibus
derivata / v producta hnt an
tus / tornutus verutus astutus
usitatus Sanctus. ptus. lenis.
pricipalia sine valia a ver
benictus sanctus acceptus sup
tus aptus captus raptus fluxus
lapsus flexus lupus nexus
Item omnia cum no[n] sunt
temporis / nomina sunt Dysti
nominibus vel verbis nascitur
q[uia] tunc parte quantitibus
instus / e vel v antecedentibus
ut honor honestus / mentor
mestus / modus modestus / sce
lus scelestus / robur robustus /

ango angustus / augur augustus /
Epa[ra] parca venus venustus /
honus honustus quod vetus
vetustus / assumitatus facit
denatiua / 2 omnia vna vinet
sillaba punitia absq[ue] mestus O
mp qua lica comitu / Conictu.
Agit postea de desinentibus in
vs / de quorum formis quibus
quia disputat in tertio possessorum /
agit tunc de reliquis in vs q[uod]
pertinet ad isti denominatiua 2
prius agit de illa eorum forma
que est in ius Nec liq[uet] q[uod]
in possessiuis sit tractata / nec tn
hic superflue repetitur / quia ibi
tractatur de ea sicut q[uod] nomina
in ius deriuantur a nominibus
propriis / 2 sunt possessiua / 2 sunt agen
tium de vs in vs / que omnia
tertio possessiua hic possunt /
hic no[n] tractat sicut q[uod] deri
uentur in ius / vel ab appellatiuis no
minibus vel aliis deriuantur / 2 no
sunt possessiua / 2 sunt alatinus
.i. oppona / q[uod] hic ponit
martinus in eo / q[uod] inter pos
sessiua posuerat dicimus / q[uod]
de hic possessiua marte / 2 forte a
possessiuo grecus martios / tunc
tioe os in vs sicut q[uod] posita
est in possessiuo / deriuatur no de
martinus bellicosus / ut sit
possessiua / 2 forte agito martis
non agito greco / 2 sicut hac
considerans post hic nomina que
desinentia in ius / sine ano
mali sine ano diruuntur
fuant an dus contes q[uod]
quinq[ue] in tunc vere sine upsorum
Ita tamen si pera plurali depe
in volem / 2 vltra apud li .i. ca. /
ut a sancio sancius Alius no[n] s

nant contem/ Hus vnde mat
vltima sillaba penultimam/ ut humus
humi humilis Excepto desinenti
bus in cinus/ que si deriuentur
a nominibus vel pronominibus secunde declinationis/
genitiuo assumunt cinus/ ut adver
tus/ati/ cinus/ Et videtur/ quod ad
similitudinem horum volunt quidam
dicere ordo ordinis ordecinus
melius tamen dicitur ordinatus/
sicut dictum est in possessiuis Si
militer fiunt a nominibus tercie declinationis
datiuo assumunt tinus/ ut pater
patri patrinus/ tamen penultima in com
antepenultima corripitur Inveniuntur
etiam quedam a nominibus prime declinationis
que habent a ante tinus/ ut
galina galinacinus Et videtur
dictio formata tota tinus a
sumpta esse Sequitur de his formis
desinentibus In uus duplex ratio
que si a nominibus sine aliis
deriuentur/ fiunt re am timaz
in duobus fiunt/ unitate est te
marum sillabarum/ vel litterarum in uus
ut pater patri patruus
vbi littera tamen mutatur in uus Per
spicio perspicuus vbi littere plu
res mutantur in uus Et videtur/
quod si primitiua eorum sint secunde
declinationis/ ex genitiuo fiet eorum formatio
Si in tercie ex datiuo Cetera vero
aliis veniunt/ a prima persona
formantur Addit quoque eodem
forti ea que desinunt in cus
vt ab eo quod est equs e
quas equinus/ Dicit tamen
quod ab hiis nominibus magis declinatur
valet/ ut per aliud/ nisi
nõ quod vero nomen est tamquam superius
vi Quod autem aliquis est
equus/ hoc ea est cum equat
ab eo quod est longus/ dicit quod
debuit fieri longuinquus/ sed
eufonie causa non recipitur

n/ ut dicitur longinquus Expe
ciuntur vero propria de desinentibus
in us/ Antecedente b vel c dicit quod
que desinentia in bus vel cus
deriuantur ab his habentibus b
vel c ante postremam vocalem
vel vocales/ mutata o in us/ et ita
la tum/ quod si aliqua vocalis
quoque antecedat/ mutatur vtrumque
in us/ vt pro probus superbio
superbus Inveniuntur tamen etiam
pauca/ tam a nominibus quam
aliis in vlus desinentia/ ut sub
subulcus/ peto petulcus Eorum
vero que desinunt in dus/ tres
forme sunt/ quarum est prima
que seruat contem/ quod equa
penultima vel vltima primitiui
in capit sillaba Et tunc seruat
contem penultime/ si non recedat
consonans/ post vltime penultime
vocales. Aliter vero seruat conso
nantem vltime sillabe primitiui/ ita
quod quandoque est pro contem vel
tunc vel penultime sillabe/ mutatur
in d correpta/ et assumunt
dus/ ut herba herbidus
timeo timidus Excipitur
pando/ quod non debuit facere
pandidus/ tamen alterutrum vitande
de facit pandus/ Et ea quoque
ratione in rudo facit in rudis/
cum debet facere in rudidus
Addit etiam/ quod huiusmodi nomina
designat ea que notant
et habent in se res suarum pri
mitiuarum/ ut herbidus dicitur
locus qui habet herbas/ si vero
forma eorum que desinunt
in dus/ est in bundus dicit
itaque quod nomina in bundus
desinentia/ sunt similitudinem Notant
vero sillabas aliis sillabis/ preda
bundus cum dicitur similis pre
danti Addit etiam/ quod omnia

pene valia que sic sunt scilicet
huiusmodi sunt forme ide
omnia desinunt in bundus Quia
dicit Pene dicit quidam propter
tubiandus quod est vale / et et scilicet
tudiale / nec est huius forme /
vel si qua in venitur in bundus
que non deriventur a verbis preterea
dixit pene / nunquam tamen inveni
Illud quoque videndum est / quod non
huiusmodi terminationis forme . si veniat
a verbis prime coniugationis sunt a
longa ante penultimam / ut vito
tas vitabundus Si non fiat
ab aliis verbis / sunt i ante penul
timam correptam / ut ludo ludis
ludibundus / et formantur secundum omnia
a sedibus vocis prime personis Item quoque
forme desinentes in dus fiunt scilicet
est participia futuri temporis / passivis
Significant autem huius
forme / necessitatem / dignitatem / et notat
rem dignam / ut legendus
id est dignus legi In hac
enim signe nomen est / et sine te
sit / legendus non . quasi qui le
gitur presens est / et sit in tempore et
dus non continetur terminandus in
ut oriundus / et alia multa scilicet
ludus fundus nundus et
similia Videtur non plenarie
fuisse parte maiorem vide
terminasse hanc regulam Ponit
preterea illam formam que est
in lus Diminutiva non huiusmodi for
me sive sunt a nominibus
sive a verbis / quintum est propter con
piratem ultime sillabe penultim
vel penultime / et si correpta pu
ra est / mutatur in ulus / ut
bibo bibulus / pateo patu
lus Excepto annus . quod
facit anculus / addidam ergo
quod est anulus . in primis annus Excepto

quoque novacula / quod fit a novo . no
vas / similiter forme desinentes in culus /
penultima correpta . si sunt nomina
assumunt non ubi ut honor honorificus
Si non verba assumunt tulus / tuno
tanorus Illud quoque videndum
est / quod omnia in orus et ora et orum
desinentia / penultimam producunt / preter
corus et thorus et forum et decorus
quod derivatur a decus / unde Statius
Decoriquoque inequales cum ante
sunt adiector decorus / penultimam
producit Quam hanc ergo regulam
dicere arthisiodorus / pallodorus
penultima producta / quam regulam
tamen ab auctoritate non hemus / Ad
dit quoque formam desinentem
in dus / que duplex est . sunt enim
desinentia in dus / participia preteriti tem
poris simplicia / qualia sunt pre
cedentes / ut usus usus usui / vel
mobilia scilicet / ut lassus et fessus /
Aut sunt a producta ante dus /
et sunt aliquid plenum esse . rerum
primarum / ut saposus . id est
plenus sapio / quorum penultima / quintum est propter consonantem
ultime sillabe sit / vel propter ultimam
sillabam si pura est . si mutant
in o producta / et assumunt sus /
ut sapor . ri . posus / avarie
cubosus / Excipitur mettis / quod si regule
debent facere metuosus
facit autem meticulosus / Sed
opponitur hic monstrum . tri . monstrosus /
labor ris . iosus / mons
tuosus / porticus . tuus . tuosus / fruc
tus tus . tuosus . Videtur similiter hac
regulam deberet esse monstro
sus . laborosus . montosus . porto
sus . fructosus Sed sunt qui
dicant quod anostras debeat po
dici monstrivus . vi / et in monstruo
sus Similiter a labore laborinus / et
labosiosus dinde meliorus

Vnde monstruosus / et sic de ceteris
Similiter quoque formidolosus
eodem quoque modo potest dici / quia a
metu fit meticulus / a quo me
ticulosus / Sequuntur formas desinen
tia in tus / que sine sunt
principalia .i. sua forma primitiva
ut motus / sive denominativa
a nominibus derivata / ut a toga
togatus / Aut sunt propria sunt / et
quarte declinationis / ut tumultus
aut nomina a verbis / nec sunt
verbalia ut palliatus Si vero
derivantur a nominibus prime declinationis
semper habent .a. penultimam productam /
ut barbatus a barba Si vero
sunt a nominibus secunde declinationis vel tertie
habent a / correptam penultimam ut
palliatus Si in aliis similiter
longam / ut auritus ab auro / ma
ritus a mare / Excipitur vetustus
et libertus que sunt antiqua
suorum primitivorum / addita stus /
secundum vero rationem / cur hec
excipiantur vetustus / cum desinit
in stus / quia forma et ipse
supinus creatur / et in sequenti
bus ipse tractabit / Verumdamen
tamen secundum opinionem debuit
enim esse in tus vetutus / Item vero
quia non agit de desinentibus
in lentus / ut violentus / quia
sunt composita a lento quod est
plenitudo / Que vero nomina
huiusmodi forme nascuntur a nominibus
quarte declinationis / habent u productum
ante tus / ut acervus · vtus / Excipitur
manuleatus derivatum
a manu / De illis vero que de
sinunt in etus / ut in ptus / et in xus
nichil dicit / nisi quod sunt
principalia / ut amictus / vel verbalia
ut luctus · avis licus lucus Ex
inde / quia in ptus · que habent c
ante stus / post in pristinis mestus /

Sequens nomen / quia non retinet
tertiam ... sive silbe / sin
primitivi et tercia / quos auctor
questus / quia ... puto fit / quia cum
tercia eius forte putant
sua primitiva in una silba /
hec sunt illis parva hec
hac littera ... metrum
illa modo / C. li. Metricus.

Dic adventicius sit galmaricus adde
Limus et pignus et mestus equus ab equo
Logicus phisicus rusticus / sive forum sibulcus
Frigidus et pavidus sit et ... et morbidus
Credulus et patulus ... laudandus ...
Addit hoc ... scelerosus
... sonitus morticus tardatus seu liberatus
Barbatus violentus ... vanitus
... datus ... raptus sartus ...

Stus facit vetustus robustus ...
In ax plerisque verbalia in ver
niunt ab omni quinque vivo ab
vorax / audeo audes audax /
teneo tenes tenax / emo emis
emax / fallo fallis fallax /
capio capis capax / pellicio
... pellax Sagio ... sagax
Super qua littera contentio / Comet
De illis iterum que desinunt
in ax dicit / quia plerisque ver
balia sunt / ut audax / et inve
niuntur ab omni quinque con for
mata / plerisque non dicit pro
verax / quia fit a nomine verus /
et furax / quia fit a nomine fur

Et vide/ quod hec omnia sunt assidui
tatem Non enim vorax est/ qui
semel vim dicit/ ut mendax qui
semel mentitur sed qui assidue Et
hec litera terminat metrum/ Metrus

Ax facit ut fallax ¶ litera.
Unde correpta scribuntur ante X/ la
tex latex latex/ Ante ex lex utex/
vomo vomis vomex Unde pro
tam scribitur rego rexi rex/ lego
lexi lex Strix femina more
mutat a masculinis valibus sine
denominatiuis in tor desinentibus
desiguata que mutat or in trix/
ut victor victrix senator se
natrix/ cultor cultrix/ nuttor
nutrix quorum debuit facere/ quod
euphonie ca sine alterutatis
mediam sillabam tradit/ nutrix
enim dicimus In ox valia de
denominativa vorax vorax/ velox
velox Ux ut lux lucis lux/ ducx
dux/ coniugo coniux/ arces arx/
Unde consulates maxime
[illegible] sapiens anas cum sint sy
ncope Inveniuntur etiam denominativa
participia particeps/ municipium mu
niceps Sumpta qua litera contra
Comet decetis nos que in x de
sinunt/ michi diguini ex cepcione
in vanis sed de hiis que in duas
contes terminantur/ Et de denomi
natiuis satis dictum est/ nisi quod
significationes pauca addere duxi
necessarium/ Et hac litera terminat
metrum illa metri ¶ metrus.

Ex ut rex rex ut amatrix/ precibus

Ox ut velox/ lux lux/ coniux arx hys
principio
Hys sapiens radans apud quos pus

Nunc denominativa hys fient appareant
Nobis/ pauca mutat quare multa

depravabis/ patria/ quam methodi via pauca
Includit multa/ gaudebis breviter plate i. mouere
aere
Et sic igitur queundo relicta terre
declinacionis sequuntur vocabula Comenj
Cubile est ubi cubatur/ Sic pedi
tunt cubilia ferarum Carni
cal pro a/ cultria cultat est/ que
sub eunte ex tussiens pro tribu
nal sedes tribuni/ Presulo las
dicitur prime coniugacionis et volunt hoc
compositum esse/ a pre et solo/ presu
lare enim est solio presse Nequis
quoniam est ave i. non et quis/ et dicitur
nequis/ quasi non aliquis Ne
quam scribitur sed dictum videtur/ sed
nos videtur quibusdam dictum ane
queo/ quod nequam est/ qui nequit se
continere a scelere/ quod enim dicitur
nequa quasi non est equus/ e
thimologia est/ Lacunar quoque dicitur
est quod lacuna/ quoque composita
est a luce et aere/ Et tale ponitur
pro lampade/ eo quod luce aeri probe
at Arpinum nomen est loci/ unde
dicitur arpinas patrium nomen
Teges est domus a tegendo
Strues est congeries lignorum/
lepos post penultima producta
id est quod vox suavitas Occi
do penultima correpta/ fit ex ob et
cado/ et habet supina occasum et
casum sed occiduus/ Occido de
cedo penultima producta/ tunc
est ab ob et cedo/ et habet supina oc
cisum occisum/ Assiduus quoque
diues dicitur/ et tunc denominatur
ab asse/ quod est nomen cuiusdam
ponderis/ et pro tunc probulo
Quoque de quo est ab assideo/ quod
est ex ad et sedeo/ et tunc dicitur
assiduus/ qui assidet alicui pri
cum et taburum nomina sunt
locorum/ et tamen pricenus et taburus/
patria

Armonia est amicitudo verborum
Suadela est idem quod suasio Consi
ra est locus consilii Collegae
dicuntur qui simul legantur .i. sl
19a in lectione mittuntur Deambula
est tamen colligere simul aliquos
legentes .i. colligentes Conti
lesus uo est acontrarium per. ars/
si pronus agnito tibi Ignavus
oppositum est/ ab in et gnavus
quod est sapiens/ quod cum dicitur gna
vus quasi igne animi vaca
ns/ ethimologia est Superbia
est amor proprie excellentie/
et est a superbus quod est a super et eo.
Ex composita bs/ superbire cum est/
quasi super se ire/ quia quibus est
videtur plus esse quam quod verum
est Astutus id est quod cautus/ et dicitur
abstractum/ Misericors componitur
est a miser ante corde Misericors
cum dicitur quasi habens miserandi
cor/ magister vide ethimologiam.
Iners est ab in et ab arte In
ops ab in et ope Iniuria vero
debet dici ab in et iure Iniuria
cum inchoat est/ si ab in et iure
Ita est quod in ea per se facta est
clamatio Commit ignominia
ab in et nomine Castimonia idem
est quod castitas/ Parsimonia
bona et modesta parcitas ex
labiis timeos Cutela vulgariter
dicitur scabies minuta Eluca
na nomen est caligo dee/ Latrina
dicitur/ eo quod intus lateat can
dela Mutina penultima correpta proprium
nomen est civitatis Sagana
dicitur a sagio sagis .vii. sagax/
et dicitur sagana incantatrix
Assecla dicitur servus ab assequendo
dictus Commenta dicuntur simul ve
nientes Monile dicitur orna
mentum quoddam muliebre/ dic
tum sic/ eo quod moneat castita
tem Adhic nomen pectoris a
pomum/ neque quis manum dimittere

possit mulieris sinum Cicer genus
est leguminis tangulum/ unde
dicta est cicero/ quia faciem
habuit tangulam Capito proprie
est habens magnum caput/ Labeo
proprium nomen viri fuit Comes
dicitur qui consuevit esse cum
senibus/ Palpones dicuntur
adulatores Abolitus penultima
correpta dicitur ab aboleo aboles/ quod est
destruere Nutricius est morus
que contingit iterum alium in
itinere Virago dicitur femina
quasi viliter agens Compa
go declinatur a compingo genitivo
quod est ex con et pango pangis
pegi quod est iungere Unde fit
impingo .gis. .vi. pegi/ quod est
aliquid disiungere aut ymo
repellere/ et inde dicitur compago .quod.
inditum Quod autem Pago
facit preteritum panxi. et
idem est quod cano unde/ pange
lingua gloriosi et cetera cum facit
preteritum pepigi/ tunc idem
quod pacisci Cartago nomen
est civitatis/ et dicitur a carta et
agendo/ quia ibi primus est
factum pergamenum/ Melius tamen
ut dicatur a carta/ eo quod
quantum tergo/ corium bovis
potuit. Dido in concordare ha
buit/ ut ibi constructa carta
guld Carta dicitur caro/ et inde
cartago/ eo quod ibi quidam a
... et coquuntur caro Uligo
dicitur abluvia/ et dicitur uligo ne
bula/ que surgit ex paludibus
locis/ dicitur tamen uligo terre
pinguedo Rubigo dicitur aru
bendo/ eo quod faciat aliquem
rubere Ferrugo dicitur a ferro/
id est ferri rubigo/ Erugo
dicitur ab ere quasi rubigo eris
Vigo dicitur a virendo Margo dicitur
litus maris/ et est genus ammaris/
extrema ora. differentia est ad

litteus quilibet et ad limbum. Fuligo est niger illud / quod ebibus et caminatis adheret / ex fumi assiduitate ~~precedens~~ proveniens / ligo in sententia est fossorium / quod vulgariter potest dici hoc fossorium / Intercapedo est spacium distancia locorum / seu intervallum temporum / torpedo est pigricia / Testudo est animal quod appellatur vulgariter limax / dicitur etiam testudines cameratae / Hirundo in est avis / Arundo calamus / Hirundo quedam vermis est / et dicitur sanguissuga / eo quod sugat sanguinem / Vectigal dicitur tributum illud quod aliquis quando dat ferri debet in domum eius cui debetur. vel vectigal quod dabatur principibus propter census / quos singule provincias debebant cum eis singule civitates ex censibus et vectatoribus / et dicebantur vectigalia a vehendo / Lupercal est festum est / et nomen dicitur / lupercalis dicitur quasi lupos arcens a pecore / Thoral dicitur pannus qui ad tornandum lecto supponitur / Coriletum dicitur locus corilorum / quasi census / eo quod nos extra exponens / Quercetum dicitur quercetum / Esculus est nomen arboris que perit / et esserbarius dicitur alio nomine / et inde esculetum / Pistrina id est pistrine tractata / quod pistrinum est plantatorum / Sulcum quo ponuntur abane et varitu / Solarium et a sole dicitur propter altitudinem / vel a solio vel a solido / quia fit de lignis solidis / vel a solero plerasque / quod est solium constructe / Vel placas solari asserem / Hec pomus huius pomi nomen est arboris / hoc pomum huius pomi nomen fructus / hoc pomerium locus in quo est habundancia pomorum /

in arbore / hoc pomarium locus ubi reponuntur poma / et quasi ... / Osculum religionis est / unde dicitur recepit eum in osculo pacis / Basium amoris / Suavium libidinis / Remedium vel est compositum a re et medeor mederis / vel derivatur a remedior remediaris / Conticinium a con et ticeo taces / et est prima vigilia noctis / que alio nomine dicitur conticinium a conticendo / Palladium dicitur ymago palladis / Officium quasi pro contrario dicitur ab efficio efficis / quod est necesse / et est compositum ab ob et facio / Connubium a con et nubo / et est matrimonium / Conivium dicitur agrumor cominaris / Epulum ab epulo dicitur / quod est ab ex et pulo / Meritoria dicitur locus ubi merent homines / Municipium dicitur locus immunitatis / et est compositum a capio et ab eo quod est munia. Vel sit compositum ab eo quod est municeps quasi capiens munia i. dona ordinis / pro custodia municipiorum / vel a municeps quia munia i. officia rei publice amministrabat / quasi municipes dicebantur quando romani principes / ut dictum est / Presidium est defensio et dicitur a presides quod est a pre et sedeo / Domicilium dicitur alicuius domus / et est compositum a domo et colo / domicilium quasi colens domus / Thuribulum est illud vas cum quo thurificamus / Acerra vero dicitur vas in quo portatur thus factum ad modum navicule / Conciliabulum compositum est a con et cilia / quod sicut cilia conjunguntur quando oculi quiete capiuntur / ita qui in concordes sunt conjunguntur / Et inde dicitur conciliabulum quasi conciliabulum locus in quo accipimus consilium / sicut quibusdam videtur / Prostibulum

a pstando dicit' / et est domus vel
titulum. Patibulum dicitur tor-
mentum / vel quia patet omni-
bus / vel quia homines ibi pati-
untur. Vestibulum dicitur spaci-
um ante domum / scilicet porticus et a-
trium / et dicitur a vestiendo / eo quod
quasi vestiat domum / vel a ve-
sta quia primo factum est vesti-
bulum in templo veste / vel quia
in illa parte templi solebat eius
ymago esse / Dicit tamen Servius
quod vestibula dicuntur a ve quod
quandoque ponitur pro sine. Unde di-
vehemens / quasi sine mente
et statu / ut dicatur vestibula
quasi sine statu / eo quod intrare
volentes ibi stant in illa parte /
neque morantur / sed transeunt in in-
teriorem domum interiorem / Diuticu-
la dicuntur loca prope diutinum.
Unde dicuntur diuticula viarum · i · de-
viorum · et aliarum · et dicitur diuticu-
lum a dilato ductus / quod est a de et
a duco ductus / Vericula dicitur
a verrendo / et est instrumentum
ferreum quo purgatur pavimen-
tum. Vericulum dicitur quoque
apis pectus / unde ... matris
et similia. Terentius apior · iris
Unde pectus / et tunc ponitur
pro pruriente / sedem quod construitur
dicitur / facit pectus in liris / facit
pectus in palestra / Pugnacu-
la dicuntur munitiones in superiori
parte murorum / unde pugnamus /
Perpendiculum est illud plumbatum /
cementariorum / quod demittitur ad per-
pendiculum usque deorsum in materiale equa-
litatem / ad equalitatem scilicet si sint
disposite ne declinent / in muro
quod ponitur pro ingenio / et dicitur
matrimonium / quasi matris
munium. Quandoque dicitur
hereditas que accidit ex parte
matris · matrimonium · et tunc est similiter.
Aliud est vador vadaris quod
est dare vadem id est fide-
iussorem / et a vado vadis / quod

ad perpendiculum
lapides

contra quod amice / ...

dare fideiussoribus per quos licebat.
Aliud est vado vadas / quod est
transire per vadum. Unde etiam de-
rivatur vadum. Et vito tas pe-
nultima producta / a bis et vitus
ponitur / quod plane in corrupto
sepius / Flamen quoque ponitur
pro flatu et ventus est / et dicitur
a flo flas / quod autem est mas-
culini flamen quasi filamen a
filo / et est nomen sacerdotis ro-
manis / qui filo solebat co-
mas ligare / quando eum sacrifica-
bat. Tubicen qui canit cum
tuba. Cornicen qui cum cor-
nu. Fidicen qui cum fidibus.
Tibicen qui cum tibia / et sunt
composita a cano · nis / et sunt ge-
neris masculini. Biga composita
est a bini / vel bis · et iuga / Et
Biga quadriga et triga. Et
suffire quod est genitivi casus ... ipso / quod
est incensare / vel suffumigare
re quasi est compositum hoc
lupanar / domus est meretricum
eo quod meretrix lupe comparatur / Lati-
ar est lignorum compositio in me-
dio ... Apiaster dicitur silvestre
apium / Oleaster silvestris o-
lea. Parasitaster aliquantulum
parasitus dicitur. Catulaster
et antoniaster ista sunt di-
minutiva dicta. Ador genus
frumenti est / quod solebat anti-
quitus sacrificari / Unde dicitur ador
ab adorando. Ascendiens dicitur /
qui ex toto pauper est. Sin-
cera absque corruptione / quasi
sine flexibilitate / vel eliquatum
et purum sicut mel eliquatum
et purum est / cum sine cera
sit / et cum sincera habeat
penultimam productam / Volunt
quidam / quod sinceris corripiat
penultimam / et sit absque corruptione /
que est putredo lignorum. Unde ...
dicitur hic et hec ...

et hic in beallis et in beallus. la
linum in unus et castrensis et sicut
hic et hec encenis et hec. vel et
enerinum a. viii Data quam putre
ciunt homines et persona est de
sincerum sincera sincerum et hic
et hec sulcerus et hoc sincerum quae li
nunitur declinatur ut debeat di
ci penultima producta Unde p
gelius in Moreto Subsidet sin
cerum sonantibus scilicet liquatur ad un
data ceteris Certe sincere neutrum
possunt producta penultima licet
in quibusdam libris inveniatur
Subsidet sincera et cetera Ut sit
a sincerum Pocap dicitur gabulum
affinis quasi positum est prope ad
a fine Est autem affinitas
regularitas personarum propter paren
tela provenientes ut dicantur
affines tibi omnes cognati vel cognati
ce uxoris tue et omnes cognati
ce uxoris omnes affines illi vir
habetur in legibus Quod de
functa uxore tua licet tibi du
cere cognatam eius Iure af
finitatis prohibente Pon
tamen affinis pro vicinus Pu
ber dicitur iuvenis et est a
pube Uber quandoque ponitur ad
iectiue pro sterili et quandoque ponitur
substantive et tunc est neutrum pro
mamma Unde dicitur ubere
de celo pleno Primas nomen
est hodie cuiusdam dignitatis
in ecclesia Optimates dicuntur
meliores in civitate et nobilio
res Ravennas et cetera que
sequuntur nomina sunt patria
lia et gentilia. Primum nomen
fuit et similiter menas menatis
Mena mene nomen est piscis
cuiusdam que cum luna crescit
et decrescit Unde trahit nomen
eo quod luna dicitur mene propter
defectum Merges dicitur mani
pulus eo quod cum colligitur
in sulco quasi mergitur trecentarium

ficto nomine appellat gelima
agendis et ligando manum Illa
ncis dicitur virdegatio abel
lus quod est bedolo alii dicunt
quod Illuminis ipse dicitur pulidus
humorum defluens Curulis
est stella consulis ad te qua per
turbatur vel sella in senatu
ubi triumphatores sedebant
Cathaniensis patria nomen est
sicut atheniensis Insignis
dicitur ab insigno quod quidam
dicunt quasi positum a signis signo
nominata coniugatione Plum
alis dicitur a pluvia Unde et
pluvialis ventus et similia
Mensale dicitur mantile quod men
se supponitur Genitalis pater
dicitur ille qui nos genuit
Celebs dicitur castus quasi ce
lestem vitam ducens Pate
lis dicitur filius patrui fra
tualis filius fratris Ediles
dicebantur qui curabant Rome
morbosis animalibus quod alibi
plene dictum est Quintilis
dicitur mensis Iulius eo quod
quintus sit a martio a quo so
lebant antiqui initium an
sumere Sextilis dicitur mensis
augustus Subtel dicitur concavi
tas plante pedis subtel
et foramen. rete. Effutio compositum
ab ex et futio futis. quod non est in
usu hic est effundere Unde
dicitur futile vas. quod continere
non potest liquorem et homo futi
lis qui nichil potest celare
Altilia dicuntur aves que in
domibus nutriuntur ab alo quod est
nutrio Scola grece vaca
tio latine dicitur quia ibi va
camus studiis vel quia scho
lares a ceteris negociis se
cularibus debent vacare Pe
culium dicitur pecunia servorum
quam servi non solebant aliam
habere unde dicitur peculare proprius.

quasi familiaris / vel quasi si-
miles eo quod sibi plebant esse
familiares Molaris quoque ad-
iectiuum est / vnde dicitur lapis
molaris / et saxum molare / quia
quasi sunt posteriores vnde dentes
interiores dicuntur molares a mol-
lendo cibum Sicut cum mi de-
cuntur incessum et medium inter
vtrosque dicuntur canini / quia canes
cū ossa magna solent frangere
ossa Primis autem dentibus
incidimus / medijs frangimus /
extremis vel posterioribus cibum
mollimus Vellaria dicuntur loca
vbi suspense erant cortine / que
erant in vltima parte scene
Regina dicitur posterior pars
capitis / vel de ... / vel cor-
tina picta Regina etiam mas-
sa fori / quia etiam scenicarie mo-
dos ludebant Athanatos in-
terpretatur inmortalis / quia thana-
tos mortalis dicitur. Asinea / a
lecte interpretatur hystoria / etiam
primum nomen est ciuitatis que
hodie dicitur pistoria Quidam
libri habent pistor propter hunc
nominis / sed corrupti sunt / nisi
cum debeat similis esse greco / quia
pena debet corripi / quirites lingua
sabina dicitur hasta / vnde dicitur
antiquus. quirites / pro quo nos
dicimus / quirites ut sit accentus
in fine quod est hastatus Annu-
culus dicitur qui vnius anni
Advectorum dicitur vinum / quod
aliunde advehitur Pigne-
raticia res. que est cum pig-
nore ponitur Commendaticius
dicitur quoque qui aliquid de suis
nobis dat / vt sua in nostra li-
aug tutela Commendaticia quoque
res dicitur / que nobis et nostre
tutele commendatur / Fabianus no-
men est proprium / et est deriuatum
sola ... Tiburtina villa
dicitur / que tiburo dedit Pa-
stanus dicitur / qui est de gente

patris Ediliaris hystrio dicitur /
quasi histrio edilium Getuli-
cus altus vel histrio Galma-
cus dicitur qui conforma gal-
le operit et vocem eius
Dicitur etiam galmacus cantus.
conpla Catina nomen est
loci vnde dicitur Catinarius
Patruus frater est patris. sic
amita soror eius Hy-
spitio ... est ap. conspectio ...
lis est in vsu Ambigo que
ponitur ad ambo et ago agere
composita. b. Piguus dicitur
de... / sed non est in vsu. Ri-
guus dicitur arigandus / quia
... in frequenti vsu non. i. ve-
si irriguus in frequentissimo
vsu i. ve- / Menstrua res.
dicitur res vnius mensis Ob-
liquare est ... te-
de Vnde quidam dicunt
esse ... et equo
equus / Turbus dicitur illud
tornatile lignum cum quo
ludunt pueri / vnde dicitur lu-
de turbo / et dicitur turbus /
quia versu turbatur / et ad modum
turbinis voluitur / Lucanus dicitur
alunado ... / eo quod in-
me ... Bubulcus dicitur
quasi custos sive Bubul-
cus dicitur quasi custos boum
Petulcus dicitur. quasi libi-
dinosus / eo quod multa petat
Humidus dicitur quasi qui
in ... humore / humi-
dus qui ... Pandus dicitur
quasi curvus Caribdis est quo-
dam periculum in mari Bibu-
la dicitur avena que cito bi-
bit humorem Nouacula
dicitur instrumentum ferri / quo solet
fieri ... Etymolo-
gia ... vasis / vnde
dicitur nouacula ...

de super caput eius Loricatus dicitur lorica armatus / dicitur autem vel lorica tabis. quod est lorica se armat / vel quasi est de loricatis. quasi loricam deponere / leta dicitur a lato / quia cum leta est latum cor habet et ampliatur. Amictus dicitur vel amictio. est quod tenens cingitur / quia etiam circumdatur induere vel ut alii dicunt. amictu / quia metricetes ob intelligentiam solent Trabea vestimentum imperiale est / et est proprie purpura / dicta trabea / quasi transbea / eo quod felicior videtur in diebus illa / Manuleata dicitur tunica que habet manicas Lineus de in sanguis / et ideo acere / quia sacerdotes cum sacrificabant cum solebat in sanie Amictus est ab amictio. est contingat / et est actum dicere Ovidius de quodam Festinus amicitur in opus / et est id quod tu operire Vellus est deceptor apellitio / quod est operis et licio / quod id est in usu Vomex est qui assidue vomit Velum dicitur avelo / quia velum dat velocitatem navi Arcus dicitur ab arceo / quia in de arceamus hostes Sequitur littera quod que dissebus notum dictum est / ad ipsum quod tamen scamus / ¶ ¶

Post hec omnia / metrus plura ponit que ad omnia tangit propter hic in loco / et ut continuatori lector aliquia vero / Vide quod hic manifestum hec littera melius in distracta in hoc capitulo ¶ quedam

Restat adhuc eadem quod vocabulis specialia ¶

Ut quedam inveniri si nobis tenenda

Formam sit cum illa tibi nomen

Cortina / vel dicitur azimum / magis remota

Abstrictum forma notat / ut dulcedo nigredo

Res et corporeas id dicitur nota sicut

Sic si homines tollitur / et quod cutis

Est lapis vinosus / ingens hirundo cupido quod dimus

Hys et arundo sit et hirundo lector parvum

¶ Coptescima / plerumque vocalem non / enim

Est loca stigie / quam cursus speci

Plura clamavimus / vetus caretta vorsetum

Nobis nata producitur dies rule

Ut puerilis sterilis fuerint amilis [primilis]

Aut alis de patrimonio communis sit ortu

Pre / probat id ovile cule sedile immo le

Si prolis pile cum nascitur apparet dure

Cetera corripimus quod vero nata videtur

Utilis et docilis et alia ista fatentur

Non tamen sed bilis e / opposite parte

Vel possibilis / sit dabilis aptum dari

Dicitur superabilis est quod possit et superari

Distinguebant quod penetrabilis et penetrabilis

Quod prior aptus sit penetrare / pensis /

Sed tamen penetrabile quod leniter penetratur / penetravi

Ambrosia domus prestatque det perennitate
Sic dotales et dotabiles coniugis dotem
Sicut apti / proprius utraque / sequitur de arti
Significat parte (aliorum) loca · facta parang et eius
Nota · cominus probe hic et presens
Materiam nomen dat eius totaliter implet
Stanneus ex stanno ... et ac aureus auro
Sola sortites pro ... atque habetur (tinctus) / alio
Cuprus aeratus ... est littus a foris //
Quorum fed ... designat sic habere
Sic lis in vicis ... vidias his habendis habeas
Nota filia bundus signat plani
Est moribundus hic cum sit plus mori
Pp alia duo sunt ... / ff
Digeri sunt / ut ... duorum ...
Sicut vel tum vale frequens ad ee
Pedulus et bibulus pede ... bibeque sonet
Nota sub ... flexio ... significat
Res ... mutant / scorpeum quod signat
Ut ... motum / tum assolet usus
Vir corporea ... / motus ... usus
Esse rei plenum ... leta zona
Veto vetosus plenus manie maculetus
Est habitu signis fuit ... mobile propter

Ut solicatus tunicatus sive togatus
Sic qui cornutus aratus sive necatus
Ap vale datum nota consuetudo usum
Aceti medius (vel a / qui) / consuetis falle fallax
Nota pro / quia hic terminatorum in io /
tangit prius ibi / differentia nexis
plurima / paulo prius / quia (sunt) metrum
in illis metris ... in corpore
ad / sicut nos tum consuetudine corpora
hec ... plenum etc. / tangit
prius in illo capitulo in ... desi
nem / parum infra que sunt
etc. / Item rursus sicut
de penultima producta desine
... ilis et ile quae est in
illis metris nominibus nata etc. tangit
Quod aut sic metrum ponit
nomen terminatorum in bilis prius
ut comitator ponit eam /
sed in loco quod nos habet me
tans ... sed corporum que sunt
in anus et eius prius in ca
de possessivis / et etiam in capitulo de
nominativis ... deceis
que sunt in eius / ibi Quem
desinem / lego ad hunc nos po
sitorum eorum Rursus de sone
eorum que sunt in atus ...
ponit / sed deceis que tenduntur
in idus / que tangit met
eius ibi Quorum finis idus
prius etc. tangit in illa littera
Et hec quod in dus supradicte forme
etc. / in illa distinctione in
us terminatur. Quia tamen
Item illa metrum nomina fini
ta bundus / tangit in illa
sua Jubundus nos desinem
in sequenti littera in mediate
Sequentia nos metrum principa
lia duo / tangit prius in illa
sua terra fiet in dus / prius precedentes

duas paulo post de significatione [illegible]
orum que sunt in eadem / nichil
ponit / de specie emendatorum prefi-
xerunt quia meretricis illius me-
retricis ponit nomina suis / tangit
prius ibi. In verbo dum hec habet for-
mam / prepositione mutant / de in
illa metra esse veri plenum /
tangit prius ibi / vel o producta sunt in
paulo post precedentem [illegible]
corporis que sunt in tractatu / hic in
[illegible] ideo ponit [illegible] /
ultima dum metri ap vale
Cointatur tangit in termino
[illegible] quia littera ap [illegible] /

Incipit liber quintus de generibus dinoscendis

Quoniam de speciebus sive formis
nominum, quantum potuimus sufficienter
tractavimus, nunc de quibus hoc
convenit. Genera in nominibus principa-
lia sunt duo que sola nominat
ratio nature / masculinum et femininum. Genera
enim dicta a generando. proprie que
generare possunt / que sunt masculinum
et femininum. Nam que neutrum
vocatur magis qualitate quam natura
dinoscitur / que sunt sibi contraria existentia
Nam genus / non masculinum non femininum
sed neutrum possidet. Neutrum non genus
tamen pertinet ad numerus vocis
qualitatem / ut masculinum ut femininum est.
Unde que articulum sive articulare
pronomen tam masculini quam feminini
generis assumit / ut hic sacerdos /
et hec sacerdos. Neutrum autem
separatim ab utroque genere articulum
consciscit / ut hoc regnum. Epiche-
na i. promiscua / vel masculina
vel feminina sunt / que unica vo-
ce et uno articulo utrumque nature
animalia solent signare / Dubia autem
genera sunt. que nulla ratione
cogente auctoritas veterum di-
versum genus protulit / ut hic finis
et hec finis / cortex. silex. mar-
go / similiter grus. bubo. dama. pa-

tera. que in utroque genere promis-
cue sunt prolata. Sunt alia quidem
non solum masculini et feminini / sed etiam ne-
utri et sunt adiectiva / ut hic et hec
et hoc. felix. sapiens. Super quo
littera commentum sequitur. / Comment

Postquam autor egit de primo accidente
nominis id est de specie / tractat
de secundo i. de genere. Et dividitur in
videlicet est / quid dicatur genus
in grammatica / quare nomina dicantur
alicuius generis esse / et que sunt que
nomina esse dicantur generis masculini
esse / que feminini / et que neutri
et que communis / et que non utriusque genus
sit quis proprietas vocum ad significa-
tionem specie. Et notat sunt quedam / re-
liquorum quare in communi dicantur. Et re-
sit causa in variationibus vocum
in diversis generibus / et quo ordine
prius tractet de genere. / Genus
in grammatica duobus modis consideratur
secundum rem et secundum vocem. Genus
non secundum rem est sexus masculinus
et femininus / dicti a generando / quia
hii duo sexus sunt generare vi-
dentes. Itaque auctores alterius
de hiis sexibus / in quibusdam
rerum esse / in quibusdam neutrum /
invenerunt nomina quorum se sexus
notaverunt ut sexus esserunt /
an aliquis sexum ei esset
an neuter / et que aliquem se-
xum designant in esse specie /
vocabant alicuius generis [illegible]
neutra neutri / et tunc genus
erat vera specie / Traductum nomine
multo. ita quare ex nomine / masculini
femininum et neutrum. Sed quia se-
xus est in solis animalibus / nomina
animalium dicebantur alicuius
generis / et dicta adhuc / Alia non in
specie. postquam cum omnia alia de-
bent dici neutri generis / neutrum
non in specie dictum sit generis. Illa
non nomina / que articulis pronominis
hic adiunguntur / ut dominus

Et que singularibus nominibus preponit adiungi
Est non adiungatur articulus pronominis
ut quibus / illa in quibus omnia
masculini generis dicuntur. Neutra vero que
hic articulus quod est hec adiungitur
ut mulier / vel alicui soli nomi-
ni quia vim articuli precedit / ut quia
illa quoque omnia sunt feminini
generis. Neutra vero illi articulo adiun-
guntur quod est hoc / ut mancipium vel a-
liis nominibus / ut quod est quia
sunt simplicia / illa que communia sunt
generis / sed quia semper ut predicimus
diximus / in solis est animalibus
Adeo quod illa sola nomina possunt masculini
dici generis / que certa ab naturali sexu
determinant masculinum / ut vir / Quecumque vero
rem feminini sexus nominant /
ipsa sunt feminini generis / ut mulier
Sed que re nullius sexus no-
minant / ipsa dicuntur neutra / ut
mancipium. Neutra vero hic
vel hec assumunt / sed res nullius
sexus nominant / masculini vel feminini
generis / ipsa dicuntur / ut lapis pharetra.
Neutra vero assumunt hoc / sed rem
alicuius sexus nominant / ipsa
neutri generis dicuntur ut animal.
Sola ergo animalium nomina possunt
dici masculini generis vel feminini. Cetera
vero omnia ipsa debuerunt esse
neutri. Sed antiqui … .
… a quorum sexu quod nullius erat / ut
plerumque deum / et lunam deam. et
ceteris / imponebant eis nomina
masculorum et feminarum nominibus
simplicia vel secundum hoc vel secundum hec. Ea que
vel masculini vel feminini generis
esse constituerunt propter quoque
usus alios invenit / ut non
ea tamen nomina que rem masculini
sexus nominant / masculina aut
… appellaret / verum etiam
ea que eis sunt secundum hic
vel secundum hoc simplicia / quorum …
nominare / hoc idem de feminino et
de neutro intellige / Est ergo

genus sine re ut predictum est
Genus non sine voce est aliquis
sexus discretio vel neutrius
vel participii adiunctionem / ut hic
vir / hec mulier / hoc mancipium /
vel per diversas terminationes / ut
albus. ba. bum / vel … per
… / per quam demonstratur
cuius sint generis ea quorum ar-
ticulo pronomine non coniungitur
ut hic et hec et hoc / et coniung-
tio … / et est quia sicut
similiter genus / quia sine
voce vel est sexus discretio vel
tantum sexus / vel neutrius / vel
… / cum nominibus alterius se-
xus vel neutri coniunctis …
… vox que dicunt masculinum
sexum certa voce verum / ipsa dicuntur
masculini generis / simplicis quoque …
terminacione … ipsa / …
itaque masculinum est / quia sine dupli-
ci genere sine re accidit nomini
esse secundum ea … / non
… omni nomini / quia hoc
nomine … / nullum sexum
secundum … dicamus ergo / quod genus
sine voce accidit nomini
… ei aliquis predictorum
… / alterius sexus … vel
neutri / vel esse … / similiter
… nominibus alterius sexus
coniunctis / et est genus sine voce
quod … vocum nominis
quia … masculini generis esse dici
vel feminini / neutri nec genus
accidit. Sed genus sine re
est cum secundum … Genus
sine voce / quod … est /
et eorum et aliorum. Grammatici ergo
tantum sunt duo genera. Sine re /
quoque tamen sine voce / sunt / masculini
feminini neutri. que dicta. et que
… quod donatus appella-
bat omne. Sed neutri sola …
dicitur genus / quia … ut …

rio ut femininum construitur Commune
quoque tamen duum generum quia tamen
de se plura voce genus Illud ut
masculinum et femininum genus ut hic et hec
sacerdos Illud ut quod illa duo
et neutrum ut hic et hec et hoc
felix Duo itaque duum proprie gene
ratum sunt et femininum Cetera non
dicuntur proprie et plura ratione construc
tionis dicuntur quod predictas pro
prietates esse genera nomina non di
cuntur ... et non genera Cau
sa autem in vel est vocum in diversis
quibus sunt diversitas proprietatis ge
neralitatis Similiter est que
adiungitur alterum ... ad neu
trum Tractat autem hoc or
dine primus transfert se ad gene
rum ut ostendat quod nomina proprie
dicuntur atque ... que in proprie ... propter
determinat que sunt epichena
et dubia ... ut ostendat ea pro
prie non esse genera ... predicta pro
... continentur ... ut dica
corpus ad quem pateat Tercio
loco agit de mobilitate nomi
num diversitate generum Quarto
loco transfert se ad genera nomi
num de quo tractat secundum ut
primo ostendat finales litteras
... singulas
... dat certas regulas
adcognoscendum de uno quoque no
mine ... Ut autem appareat
epichena et dubia genera non
esse proprie ... eorum pateat
adquenda Breviter sunt hec
omnia describenda Commune
nomen est illud quod rem utriusque
sexus nominat eadem voce diversis
articulis ut hic et hec sacerdos E
pichenum nomen est quod eadem voce
et eodem articulo rem utriusque sexus
nominat ut hic milvus ...
... epichenon ... quod
sub eodem articulo ... con...
rem ... dubium nomen est

quod eadem voce et diversis articulis
rem eiusdem sexus nominat
apud diversos autores ut
hic et hec dama Declinando itaque
dubia debemus utroque articulo
subdistinctim ponere ut hic
vel hec dies Declinando quando
que utroque sed copulata coniunc
tione ut hic et hec sacerdos de
clinando Epichena vero solum
ut hic milvus Illud quoque vi
dendum est Quod illud nomen
vel dubium et epichenon ut
dama dicitur esse dubium et
quod apud unum autorem invenitur
masculinum apud alium femininum Epi
chenon autem in hoc quod sub uno articulo
utriusque sexus nominat Pa
tet itaque quod epichena et du
bia magis sunt ... vel secundum
proprie genera Illud quoque sciendum
quod genus illud quod adiunctio
dicitur omne secundum quosdam du
sum non est ... si illud ...
quando ... duum generum
... Tertium ... generale
sub uno genere ... complectetes ...
tum dicit esse genera alii non
... que ... utrumque
singillatim ... computa
tates ... sunt genera ... sulti
auctore ... Est hic littera
Expit ... illa metra etc.

Nullibet aspectu sexus per flectere possum
Ut genus nomen generaliter itaque lectu
Sed ... proprias assumat nominis metas
Quare ... in nominis generum est mirandus
Mas vel femina ut sit vel neutrum vel ...
Possessivus quod nomine significatur

dicitur agendarum quasi rebus hec duo tum
Naturale genus sit cogita femina masculum
hiis rem solus pro dicit genera pluris
Additur hiis neutrum nec mas nec femina dictum
Quia hec sunt nam tenet formula vocis
Ut doctus docta doctum nec articulus
Copula nam rectus hic mas hec femina neutrum
hoc nec declinatio sine illo constat
Nominibus hec tamen simul cum ille
Nunc adiuncta verbum vim fortis femina tamen
Sunt tamen verbum in declinatio semper
Nec putas fieri mutua vel articulorum
Equaliter genera suadet per se sibi sine
Sed tamen lapis pro est semper mas femina neutrum
hic quae subdit quia declinatio neutro
Opponitur quia ei tamen mas quasi femina subest
hic hec hoc capit sicut dicit hic hec hoc quasi sonat
Additur hiis docet tamen articulus apte
Una voce datum sit fecit aptat hic hec hoc
Et sicut articulus quasi solo voceque sola
Bestiolas semper verum quasi neutrum pro
minimus

hec epithena et deinde quod pro unisona dici
Sed quia quod veterum voce plata pro usa
Nunc sunt ut illa vale dat edita semper
Ut margo dumque dies cum cortice fis
Atque plerisque quod hic dicuntur dat illis

Et quia dubium vult ista talia dici
¶ Sunt omnia patet ex textu et
patet ex contextu capit | ·Litera
Sunt quae tamen voce quam
sunt mobilia ut natus na
ta. filius filia Sunt alia
non ex se mobilia / nec ex voce /
ut pater mater / frater soror / pa
truus amita / avunculus matertera
Sunt alia voce / non ex natu
ra sive mobilia / ut lucifer. luci
fera / frugifer. ra. Sive ei
de sole / sive de luna / sive de
agris / sive de terra loquar /
nulla est diversitas generis hoc
in verbum ipsius sunt in voce sola / Sunt
alia quae mobilia cum ape-
nd amasculis feminina na
scuntur / ut helenus helena / da
naus danaa / liber libra /
fiber fibra Unum quodque ei
eorum mobilia et amotam ab se mobilia
sunt de natura et positione
Sunt alia que diverse tamen ab se
mutat genera / ut hic pirus hec
pirum / hic malus hec malum / hec
arbutus hec arbutum / hec mir
tus hec mirta / hic primus pomus hec
primum pomum / et hoc in pluribus in ve
niet ab articulo nominibus / in quibus
ipse articulus feminino genere / fruc
tus neutro pro femininum / vel ligna

(arbor) ut hec buxus hoc buxum lignum /
Virgilius in vi. Dant arbuta
silve. cruentaque (mirta) cerea cornua.
volubile buxum / Sequitur qua littera
comentum / **Comentum.**

Quoniam vero quedam nomina
mobilia sunt in diversis gene-
ribus / ideo subsequenter agit autor
de mobilitate nominum. dividens
(ita) illa. Nam / quedam sunt mobilia
voce et sexu Alia sexu et non voce
Alia voce et non sexu. Alia nec
voce nec sexu. Sunt autem mobilia
voce / que diversis terminationibus quarum
una inflectitur ab alia / verum utique
non sexus notant / Mobilia vo-
ce et sexu sunt / quarum principaliter
sexo rebus diversos sexus propter genera / ut
filius et filia / Et eciam nota
principaliter eadem declinacione sunt / sed
alterum terminando in masculinum /
alterum femininum. Inflectitur quoque
unum illorum ab alio / ergo mobilia
sunt. voce et sexu Mobilia vero
sexu et non voce / sunt que ad
principaliter sunt / sed vero diversos sexus
notant / ita quod una non forma-
tur ab altera / ut pater et mater Eu-
go dicitur. pater non [illegible] mater Nomen propri-
um alio appellativa [illegible] contraria sexo
vero dicitur contraria / Mobilia vero
voce et non sexu sunt / que fle-
ctuntur in diversis generibus / et conveniunt in principio
dicunt in fine / ita quod unum ab
alio inflectitur / non tamen sunt ad
ut lucifer ra / frugifer. ra.
Et videtur quod si frugifer et lucifer
fer dicatur adiective / quasi fe-
rens fruges i. utilitatem /
possunt esse mobilia voce et
sexu Sed si substantive / ut lucifer
est sol / luna lucifera / et tunc
non sunt mobilia sexu Patet
per se quod nec voce nec sexu sunt
mobilia Illud quoque addendum
quod [illegible] que mutant genera / non
addiversa nomina mutanda / ut albus

ba bo. sed diversa significando / ut pinus
arbor. pinum fructus Sunt
non et ista mobilia voce et non
sexu / quod lucifer. ra. Sed autem
causa repeta. sed vitanda confu-
sione. que in illis erat / de eoque
separatim posuit autor Mobilia non posuit
de mobilitate nominum Sequitur littera littera

De singulis que terminationibus
que (posita) sunt comprehendi quedam
prout valeant sunt certare in
tipia / Masculini generis terminales
in verum litere septem. a. o. l. n. r. s.
x / ut scriba Cicero sol flamen
cesar bonus rex / Femina quoque
eedem sunt / Roma virgo tanaquil
siren mater cinis pax Neutra
quoque producta in verum femina
sed gerunt duntaxat ut tange-
re. cutre / Etiam [illegible] significan-
te. ut [illegible] (mea) et dorcam et
florem Communia in easdem desi-
nunt literas. quas et mascula
ut hic et hec advena hic vigil
fidicen tibicen / ut quibusdam
placet. Nam [illegible] usque eorum femina
in a terminantur fidicina et tibi-
cina / hic et hec pauper. cinis. Sup-
plementorum duodecim inveniunt
terminales litere. a. e. c. d. l. u. t.
l. m. n. r. s. c. x ut poema ma-
re gummi cor. mel [illegible]
[illegible] tuber [illegible] caput
aliud Communia tum genera de
sunt in [illegible] (frugi. nequam. par.)
[illegible] Sequitur qua littera
comentum. **Comentum.**

Post hoc [illegible] de [illegible] ter-
minacionibus. diversorum [illegible]
tamen diversa in una terminacione
conveniat genera. ut scriba quod
est masculinum musa femininum. apte
at Quod [illegible] est [illegible]
addiscendum que in illa lit-
tera sunt generis quam alias / Nos
ergo [illegible] singillatim colligemus

vt quas vtiles et valde ne
cessarias nominum ¶ Metrus
primum est hac litera et primum est i.a
in septo erta primum quod dicit
quatuordecim sunt litere et les
nomen quinque latinus vtitur ssimo
tpit illa incit / ¶ Metrus

In nominibus fiet prout aptare latinus
Tres mute / scilicet sop / sit omnes
Voles / velut ti lac qui capit / aula mole
Summi vigo gemini / sol templum lux castit
Nes rep / hys ab adhibz sat patri methas
Vt iacob gog loth ruth ioseph pos Esra / (iob)
Barbara sunt noris qui punisce latus / chor
Nolo / punita ste hys sunt pra quedam
Sz in hoc loco maior q cordie
cumbit difficultas cum metrum
quis generis vera dicitur bar
hebraice et quinque dicit noralh
super sunt ponit longo pres
sunt Vna iacem pres in dulss
loci alius est de sonis casum
i simuando et aliqua nd at
tingit Metro metrum hic scriba
suo ordine / michi loving vn
quod incipit cum ptessu lec
stendet

Barbara qsd et declina nostris
Cogit / cum nos dicunt scire noris
Declinas dicas ppiis quia singula sop
pra designant malis dans h ve achat
H rubeis / ut nicol hest iudith a / ruth

Mothi h &c sinai vel et thabor oreb
Desitt sin raphidim / H zorbes
H capud / ut ulim bethlehem sio aram
H modim et gabaon ezebo edor ploscidam
Hic datis aspus et vestibi / ut gog phi / pla
hym ephot elogion hys corbana hys
Ymodo aptare suis fiat e cum
Epodi et regum cherubin deferit edat
Masculat epodi hic regum neutrum effert
Dat seraphim malis ysaias / missa quae neut
Hac cherubim cherubin et cherub hic no
Distinguas / seraphim seraphin et seraph eadem
Describo nomen quod hys an mascat / maledi
Si neutris / sit et quod totus ordis / per
Melitia nomen ... ordine qsda
Nomen utraque et seraph noiet vnum / cherub
Unum dicitur quesi cherubin not esse vnum
H declino cherub cheruo cherub cherube
O cherub a cherube plurali declina / n cherub
Ca declino cherubim dicas cherubim / alm

Et sic saphy saphicus dicitur variabis
Illa sic rosaria / quam tu mediabor
Metricus adiuncta / quia metra p(ro)me(trum) multa
Usus p(er)fici p(lur)i(um) / ut tam dicitur missere
Et plorum bucolicam tecinit puer / atque
Misse finite / dicit aptum p(res)biter ite
Quis vetat zinotulas dicitur p(ro)se pan //
Verbis / quam p(ro)positum utrum vet(us) usu // tas
Sic p(o)pul(us) amus e dicitur nocuus
P(ri)mo sacras / ele(c)ta et q(ue) uo(ca) cucta
P(ri)ma / s(ed) u(ir)go sit ligitur sine latie
Sunt ventus gl(oria) / ut ydonea flopeby oll(e)
Sic sit alpha bettha gama / s(ecundu)m a b c
Et uo gma sit utpu lita uunta
Volosen semolis q(ui)s / sit hec
Semi g(ra)l / z obh(et)c sibi q(ui)s p(ro)creatis
Vel p(er)se posit gens addit p(er)(par)cele(re)s
Vn fit ut ditas / a lo(cu)t(us) b(e)n(e) ve / u(t) istud
Tum l(iber)i c(on)spet / si uti d(e)i(s) b(e)n(e) laud(a)t
Nomi p(er) g(rec)a / ut barba / s(e)u latia
Vs ve / s(e)n(ex) s(i)gnat / neuthia fiet
 // signet

Est grecu kiri / eos hebricu vo(ces) latinis
Et p(ro) s(e) fine pond(era) / hebunt
Illud i(n) ge(n)e(r)e q(uod) est vox opposita
Illorum / sit c(om)positu medicis ana vetus
Nam not(a) egle / sepa qu(ae) notant(ur)
Dubtris q(ue) sibi verbis similant(ur)
¶ Nomi grece p(er) c(on)ducta p(er)ticebit
Cucta gen(er)a pond(er)is / qui hinc sep(ti)m(us) s(e)c(un)dus sc(i)t
Ut quadz nomt urbes / ut dat regios
Sic das entrpe clumene libieqz cicne
Hec flectes das ... es yto / das q(uam) eto
Eny / yto mos / relinquis dicitur p(ro)priis
Si paschene pethecoste diapethe
P(er) sibi subicit verbis dicitur dat(iv)e neutris
¶ Opita solet pol utricba / sicut
Est heato clio cloto / ueto q(uam) sapho
Hys rep(er)it as g(e)n(iti)ue e(ss)ion qua quintus
Dat motes h(ec) / athon zpelion / h(ec) dyason
Et diatesseon z tetygunon / p(ro) medicorum
Cucta pon(un)t s(e)d diapedion zpiston
Sic q(uae) nomt urbes / ut regio ilio h(ec) dat

Si caput e cephas vel flos cedas [l' dicas]
Petrus cephas dicitur quod sit firmas
Nomina greca pos facta maris et signat
Otheos ayos yskiros athanatos / que corp
Exposita grecis lingue dicit tale latine
hic deus et sanctus et fortis et immortalis
Sintque pos h. q sunt ulcieba / ponit
Theodocos delos altepos eusebos antos [l' t]
Diatos parapleos / sunt dada quod uentus
Ut chaos atque melos argos pariterque diatos
Nomine grecis sit e vel on aut os [l' aut]
Secta sine thesos significat atque fi as / os
Di. dat uis graeca / dos hic e / sed hic oyzeg
h. sit sinodoche / sed hic cacefaton / h de
Kasos / pariter fore doxes grecis hinc
Nomine latinis graium subscripto supra
Est philo uerto uim ebucoda porus
hic subgem non potest lege teneri [l' claudi]
Usque ad una tale priori
Dictio / ad. greca que sic tributa / quare

Proscenda damus suppheus etc.
Et proscedda sunt hys grecia que
Dia pro vnum mialia nomen / ff [inflectens]
Sunt pluralia / dicas vnus duo et tres
Tegllbis greca tu capshi / hys penas
hec integer ysti compacta / vero sunt
Nigiti duo tres unus / socias ad hec hys [corpore pro]
Rue sunt composita digitis centumque cata
Ime treta quingeta / ples quod tecti
ch sit / oletta innorp nomen / sunt noy
Dethilia / quod plus sunt
Inflectens mille / da pli grecis se
Plurali nomen / dethia nulla / neutro
Dices et ad bis tetu / inflecte quod
Ambo duo dat o proprio tuoque / sic e dat
Ferco greca ta de pluralis octo [l' gen]
Et e pa pos annt vos / plia ff
Di sunt neutra / vero ar mapalia teque
hec est felea / vero propria tebreque
Bradia da compte neutra / pflorida terre

Nec sex species plurali dicunt adhuc
Ut indes / tum hic eum gadibus absque hic etes
Captha apta nunc quoque priores
Dicuntur genitivi adverbia verbaque / sicut
Ne alane mane tunc vespere saepe necte
Esseque posseque velleque / sed dicitur fere sponte
Nomen syllabica quae est adiecto / sicut
Illi hic quis quidam cuius cuiusque
Et quisquis obliquis recto coniungitur / ut cum
Dicunt praesentis verbis praesente ponunt
Plus habet grammatica / quam parte hic data nos

In a desinentia vel masculina sunt vel feminina vel communia vel neutra. Masculina sunt que cum sint propria apud latinos a terminantur / apud grecos assumunt s / ut Katilina Silla Fimbria Aquila · ΚΑΤΙΛΙΝΑC · CΙΛΛΑC · ΦΙΜΒΡΙΑC · ΑΚΥΛΑC · vel quae apud grecos in as desinentia vel in es apud nos in a terminant / ut ΜΑΡCΙΑC · COCΙΑC · ΒΙΡΡΙΑC · ΧΗΡΗΑC · ΤΥΡΥΑC · ΒΑΓΡΑΔΑC · Marsia Sosia Birria Cherea Tira Bagrada ΠΟΗΤΗC · ΚΥΘΑΡΙCΤΗC · COΦΙCΤΗC · CΚΥΤΗC · ΧΗΧΙCΗΡΤΗC · ΧΗΠΤΑCΤΗC · Poeta citarista sophista scita melicerta leptasta Salustius in 2º historiarum / Regnum mauritanie ipse leptasta Ydiasmis in simultatem ...

dibus ... Epa hec carta et hec cathobracta margaritha cathapulta / Neutra tamen sunt nomina apud grecos / apud nos etiam genus omnium tamen fere nominum Tiberis aut Thuria et similia fluminum nomina masculina sunt quamvis dicit etiam Salustius in Aliis temporibus ... in 2º historiarum Fullena in moenium et duorum flumenum thuriam Diam sed esset ne utrum · similis esset actus intro Illa quoque in a desinentia que officiorum sunt · ad viros pertinentia / masculina esse nulla est dubitatio · Scriba lupa collega Sunt vero tamen apud grecos quinta sunt · vel mobilia / apud latinos in a desinunt tamen / vel quae masculina in us desinentibus suis formantur / communia sunt tamen / et pene omnia · que sunt composita vel derivata / ut hic et hec agricola celicola advena parricida terrigena convina Pomponius in Auctoratio Convivas quinque vocavi meas Oratius Sermonum secundo Ut convina satur Alia non eliam propria sine appellativa in a desinentia feminina sunt / ut musa aura roma Itala Dupinus tamen in venis quedam auctoritate veterum / sunt genere masculina prolata Virgilius in georgicorum primo Aut oculis capti fodere cubilia talpe Idem in Buccolicon Cum canibus timidi venient ad pocula dame Oratius tamen feminino hic est protulit in primo carminum Et superiecto pavide natarunt equore dame Et Oratius in 2º epistolarum / Si foret in terris rideret democritus / Seu diversum confusa genus panthera camelo Sive elephas albus vulgi converteret ora Et masculinum in Sempedibus hec in veniens in aliis animalibus sunt promiscua.

in a feminini ab eis assumunt Pl
a neutr non in venit latina sed
greca ut poema stema emblema
torreuma pepetasma nisi ta
in ossilaba latina cuius generis lita
rum nomina in declinatione a sunt h. Da
cum nomina electorum pertinent
sunt tam aput nos quam aput
grecos et in declinatione. Numerorum nomina
nomina que declinantur in ossilaba
sunt ad pluralis ad pluralis terres
ut unus una unum duo due
duo tres tria ducenta ducente
ducenta Quae declinatione non omnia sunt
tum generis hec et hec et hec. Quo
que sic et dein ceps usque ad
centum mille quoque tum est
generis quia est in declinabile
Comitator alio ordine quam
pro ius Pulcre ostendit generis
desinentium in a in ipso ordine
aucto ra composito a. ibi. Co

Omnia latina nomina in a
desinentia feminina generis sunt excep
ceptis propriis nominibus virorum
ut sylla. Et fluviorum ut Se
taula Et nominibus officiorum. ad viros
pertinentia ut scriba. Et exceptis
compositis que declinantur a verbis ut
celicola. advena. et apud
grecos sunt generis ut idola.
Et exceptis gentilibus ut scita. Que
omnia sunt generis quod dicitur com
mune propter singulares formas sibi da
re regulas que sic attinet.
Nomina desinentia in ba feminina
sunt preter scriba zabba. que sunt
masculina Nomina desinentia in ca
feminina sunt ut apotheca tiro
theca Que vero desinunt in cha
aut te Ar masculina sunt ut mo
narcha. chiliarcha Non aute
feminina sunt ut mecha preter pas
cha quod est neutrum Que no
mina terminantur in da sic sunt
gentilia ut gangarida ubi com
posita a cedo ut homicida generis

sunt Cetera non feminina ut pda
veda Desinentia in pha. feminina
sunt ut scropha Que vero
desinunt in ga. feminina sunt ut
alga preter auriga masculinum et preter
patria. que sunt generis ut bel
ga et profuga. et sacrilega que
tamen duo possunt accipi usita
cius feminina cum transformentur
in masculinis desinentibus in us
dicitur enim sacrilegus ga gum et pro
fugus ga gum Collega
non et transfuga que sunt generis
Nomina barbara desinentia in ya
feminina sunt ut troya preter
alla quod dicunt esse neutrum
Desinentia in la sic composita sunt
a colo generis sunt ut ceco
la. Cetera non feminina ut nola
vola preter assecla quod est generis
Que vero desinunt in ma si
sunt adiectiva. feminina sunt
ut carissima Que autem desi
nunt in ma et sunt greca ante
e. ut problema vel o. ut o
noma vel eu. ut theuma
vel g. ut pegma vel s. ut pepa
tasma neutra sunt preter co
ma et regma et dragma que
sunt feminina Que desinentia in
ima quarum penultima capit pro
s. ut pelpsima vel pth ut
thema vel pz ut zeuma ne
utra sunt Cetera in ma fe
sunt nisi sint promiscua ut
dama preter panta greca. vel
barba. que neutra sunt ut
teguma clima thima al thima
est blema roma dragma
thrama Nomina barbara
desinentia in na. sic composita sunt a
gigno generis sunt ut celige
Cetera feminina sunt ut cari
nazona Preter advena que
na una pinna que generis
sunt et ossana et mana que
neutra sunt Que vero desinunt

Ma femina sunt ut Lupa Lap
pa / alij sunt promiscua ut tal
pa / preter pp. satrapa ... q
mascula sunt Desinens in qua
femina sunt / ut aqua / preter
pedisequa / q[uod] que in venit[ur]
dicit[ur] ... mas[culinum] pedisequus Cre
dunt desinunt in ta femina sunt
ut ara / preter scutra / q[ue] est mas[culinum] /
desinencium quoque in Da fe[mini]na
sunt ut mensa / preter ... quod
... est / que non ...
in Cta / vel ta / vilia officiorum
nomina vel gentilia mascula sunt
ut atheta babtista sauroma
ta Ceta sunt femina ut ro
ta pelta hasta / desinens in
tha femina sunt / ut ... /
preter maratata neutrum / et gal
latha ... que sunt com[munia]
Nomina ... que ...
sunt in va femina sunt / ut
uva. preter ... q[ue] est mas[culinum]
desinens in Xa femina sunt
ut copa / preter lupa q[ue] mas[culinum]
est Illa quoque que desinunt
in A ante ... femina sunt
ut tanea / preter birria. quod
mas[culinum] est Pascua non neutrum
est in plu[rali] / in sin[gulari] femi[ninum] Il
lud quoque addend[um] est / q[uod] ...
... in A et
... sunt ... et sunt
omnia neutra / ut ... ste
ma / quod ... nomina ... / q[ue]
sine ... in A ut ... sine
non sunt ... / ... de
nominibus ... in ... / ... in
est ... omnia nomina
... vel ... sunt
... / ut duo
due / vel ... ut ...
te. ta. ... non ...
sunt in ... / ... tam
... ut ... Addunt et
... omnia nomina ...
in A desinencia ... sunt pluralia

... sunt ... sunt neutra / ut
... aut ... / ... q[ue]
sunt tam ... ut ...
Et ... / ... dicunt nomina
... que sunt ... et no
... cum q[ue] ...
... hec ... et ...
Post ... corpus ...
in ... ordine volui pred[icta]
ad alia ... in E / ...
... vel ... / re[gul]a
... est / ... plura ...
... metrum.

Hys dictis / fiunt leges ... or-
dine aptabo / ... incipiabo
Cuncta ... dat ...
... ad fine ... hac ... lege
... sterna ... (vel ...) ...
... actus ... tabellis
... flumine ... ameant[ur]
... venti
... vilis
Officij vel ... mascula ponas
... nauta ... sophista
Et tu collega ... zephista pone
... levitas cum ...
... duo stellarum ... cometa

ord[inate]
Et tybi verres positum nos vio[...]etes
Pos neutrum plurale que declinacio prima
Fert / ut emblema neutris coniungito pascha
Manna quoque / sed pluralibus hiis mamona coniungatur
Cum hiis adderis secunde terminus talis
Mamona femina sit dicta prima / demon mamon
Hic demon (mamon) / vicium vetite mamona neutrum
Hinc genera sunt prima / significacio quorum
Nuna subvocte specie plurale additur utrumque
Italia sed gentilia mirmidon galata scita
Et que declinantur sunt dumata / veluti sunt
Sedulat ypocrita / sopiunque peteret utrumque
Officium / sed pincerna auriga / similiter
Hiis vide fera / quorum neutrum vel ista sunt
Signo colo vel cedo fugio peto vivo
Desequitur asecla fit / convenis geruba producit
X[illegible] vigeant dictas ... zophista
Est lapicida v. z mag ... z lapicida
Nomina bestialia ... / sed ...

Ab his sequuntur ... formatur ipsis
Cunus ... a / ... articula[n]di
Hic arus adderes / dubie ... hiis ... dies
Hic bubo talpa pariter semperque dama
Hec excepta notes / ... adoptes

Fe[m]i[nin]um ... / ... ·Prima·
In E contracta neutra sunt ... [illegible]
ut mare sedile monile ·In
E producta contracta femina ut
... libie ·Commentum· Post re
gulas ... que ... A
... ordine solum ·procedit ad
aliam ... in E ... e
... producta ... E
... / omnia nomina desinencia in E
contracta / neutra ... sunt / ut mare
Sed ... obiciat quisque contra
... / dicimus ... non ... na
... si ... ·Ergo· omnia
nomina desinencia in E producta fe[mi]n[in]a
sunt contracta / preter excepto que

Nomina ... E ... loco neutro

Ut mare matale / que ... sit ...
... a ...
in precedentibus posita [¶]

Nomina greca pe producta ... ·Secunda·
in neutrum ut hoc ... / ...
composita ... sunt /
ut ...
michi frugi ... / obli
qui sunt ... figurate cum obl...
... ad ... ·Commentum· Nomina
desinencia in I ... sunt ... genera

Ut hunc / excepit duobus neutris / gummi et sinapi /

Ut gummi nanti calli nescit genus 3

Sed sunt obiectione quedam que sunt generis

Cepos / genus quod usus comedat omni

vel fit / sicut ago frugi
Sic hic edi nichil sed angi sed quod frugi

Sol rectus · c · dz gt fore primi
Sed hic ultimi metrum non tangit
prius in hac litera · C · litera
In C desinentia / que non sunt valia
sine invalia / masculina sunt ut
hic stellio gurgulio Et sunt
valia sine invalia feminina sunt /
ut ordio actio congregatio quies
intercedo / Et quoque vel d ante
si mutat e in g in genitivo / feminina
sunt ut virgo virginis / cartago
nis / uligo nis / dulcedo nis /
acredo · nis / cupido · nis · Et
tamen etiam masculinum est quod proprium
est proprium amoris dei Et patet
supradicte docet masculina · hec / hic
ordo · dinis · hic cardo nis
margo quod auctoritate poeti non potest
femininum sed etiam masculinum ut in venitur
Statius thebaidos libro Sol
nerat hesperii devops mar-
gine ponti Ista quoque invenitur
femina quod apud grecos in w
vel in wn · desinunt Ut mato
dido sappho rufino bebon Et vel
latinum Juno et apium Judo vim
caro Alia non omnia masculina
sicut stellio titto amo milo
apollo mago pedo ligo carbo
simo sermio / Excepit pauca genera
bus / quia genera · ta ipsa ma · que
sunt grecorum non denotare pos /
apud quos vel quia vel notha

sed in vero / ut sunt hec WANT-
POSTOC KAYNAN · ΘΡΟΗΙΟΟC ·
hic · et hec latro · W ΛΑΤΡΗC ·
KAYNANCTHC · Jubet ut hec
hec quod · A · facancia femina
ut leno lena Juvenalis · 2°
Aut apud ipsam potius sed
ria lene Campo quoque tan
pona fat q e ta thabua que
nt / et adiunctam grecorum
leo leena vel lea / draco dra
cena / strabo straba / Comet
Omnia nova desinentia in O / ma
genera sunt / excepit valibus
in io excepit desinentibus in go
vel in do / que mutant o in d in
genitivo / ut dulcedo nis / que omnia
sunt feminina / hic ordo mar
go cupido · qui nomen est proprium /
que sunt masculina Et excepit
propriis nominibus mulierum / ut Juno /
et vero appellativo caro / que sunt
feminina Et excepit pauca nominibus
quorum sicut vetera sequuntur genus
a quibus / ut hic thec bo / Et di
catur / quod sicut hac virgo · virgo
tamen est genus femininum / cum tamen in venitur
Virgo est electus adhuc Dictus
abusive et figurative sic dictum
esse / hinc textus metrum cunctis.

Femineo pauca que genus dederunt istis

Virgo latus bubo nomen hec sericho nemo

Hic macedo bibo sapo genitivo virgo

Que dat hic pseudo pusio vel quod pedo

Multa applicat hic vetera auctoritate

Sicut leccio / hec urbes dicere cultos

Ut pro cartago uno dido sed iste

Nomi do al go fiet fatum / quorum
Est genus in his / sed dulcedo virago
Omnia fem. gen. sunt / absque cupido
Cardo genus est / ordo plurima cardo / teredo
Plurima vime / dubium quod addes margo
Et uo in unito dabit hic ppare pligo
Femina pecia cavo talio ...
Unus consociat cum quod ungit / turbo
Hic pre cuncta datis mascula / teu ligo
Hic ratio ... dico leo leno ... tiro
Imperat articulus ... vinis sexu
sub b ... l'et
Hic ... ppe / ... lap ... esse
Femina ... mas quod cantat ego
Femina crescit ... fit mas fornace ...
Mensa ... ... te dem ...
Dat ... quicque / pa ... fa(ci)t ...
Campo campo / ... ba ...
Leo lena / leo ... lea sive leena
dimant
Declinat ... sic ganeo ganea ...
... hac ... metrum ...

Huius posita coniuncta solent poni
... / Litera Sub neutra
sunt corum ... gelu genu Com.
Quod nomen terminatum ... in u
neutra sunt ... / ut cornu ...
... hac litera ... metrum.
vel non
Ne ... sunt ... corum
In c duo sunt neutra. Litera.
Hoc lac lactis et allec allectis
Comment. Post hec ... ...
... ordine ... quinque in e
... nomina ... terminari / dicit quod
... in c ... duo neutra
lac et allec / ... metrum.

Lac et allec hoc dat / duo ...
In d neutra sunt quid ... Litera
quod et aliud ... ratio
nomina esse ostendit / et bogud
bogudis ... barbarorum ...
Quod ... in ... de
... declinat bogudis Com.
... in d ...
et quid et aliud sunt neutra
... bogud / metrum.
... quodque.
... / ... abs...
v(el) det
Sed bogud et aliud ... edit
Hic ... metrum de ... metrum
in ... in ...
point / ... C.
...
... adde ... / et absque ...
Ponit tamen ...
... caput ... in e
In al latina neutra ... Litera
... / tribunal ... vectigal
... / hic sal

salis. Terencius in Eunucho. Et
sic in se salem. Salustius in
Iugurtino: Neque salem neque alia
gule irritamenta. Iuvenalis tamen
vetustissimi quidam etiam neutro genere
sic protulisse. Barbara in al desinen-
cia masculina sunt, ut hanibal hiem-
psal hasdrubal ΤΟΚΟΥΑΝ / Com
Agit de hiis desinentibus in al l
variando sic ordine volumina au-
ctoris. Primo dat genus regulam de eis
in al. hic mos / Omnia latina / desinencia
in al neutra sunt / ut tribunal ex-
cepto uno masculino / ut hic sal.
Barbara que desinencia in al masculina sunt, ut hyempsal.
Neutrum est al, manet neutrum, ecce tribunal

Hic dat sal / dat regulam / prima barbarorum dat hic
v[el] pl[ur]
Sed sal plurale tantum plurali retinere
In el contractum neutrum sit. Litera
genus / mel fel subtel ΤΟΚΟΥΑΗΛ
ΤΟΥΠΟΛΛΗΣ / In el productum
barbara masculina in verum ut
michael gabriel raphael nep-
tabel abel. Comment Nomina de-
sinencia in el correptum / genus sunt
neutri ut mel. Cum nomina in el
producta desinunt. barbara sunt
masculina / ut michael. Quod
aut mel ? alia correpta
sunt auctoritate ? est. Metrum

Ut mel el hic ratione propter compositam ducit

Hic daniel hic dicitur cum rachel hic significat
In il. verum masculinum pugil. Litera
tum femininum tanaquil / verum
ne vigil verum neutrum in de le
nichil / quod paragogen . e par absci-
sione est tamen sillabe. a be o quod est
nichilum factum est nichil. Com
De illis nominibus que desinunt in il.
nichil aliud dicimus / nisi quod
in il masculinum verum ut pugil et
verum femininum tanaquil / et verum
genus vigil / et verum neutrum nichil.

Opponitur abigail / sed dicimus hoc
barbarum esse / et de hiis igitur non agit

Il dabit hic mutat nichil / vigil et pugil hic

Et tanaquil / que vigil coniugi pugil optat
In ol verum masculinum sol solus. Litera
In ol genus verum neutrum masculinum Com
ut sol ——— Metricus.

Hic dat plurales sol. non sunt feris ol Litera
Vul quoque verum neutrum masculinum latinum
consul / Ideo quia consul copul.
Et barbara sethul muthul. Exempla
plura / Cum hoc quidem neutrum esse
putaverit / quod apparentius neutris sit
iuncta. Opidum sethul. Sed hec
lingua est figurative sit esse apposita
dicit ut si dicatur / modus est / vel te-
beris fluvius / quam dicit quod neutri
genus in ul tantum sint / et magis
in lingua hebrea quoque thal
de ac hebree similes est confine
non habet genus neutrum. Comment
In ul nomina verum in verum masculinum consul
et ideo quia consul copul / et bar-
bara sethul et muthul. que sunt
masculina / ——— Metrum.

Ul dat hic ut consul / hic et hec dicit consul copul
In am verum quod inveniuntur. Litera
tum genus et utrumque numerum ut hic
et hec et hec nequam. Com Dequitur
de illis que terminant in am in sic
ordine au volumina / dicit itaque
quod verum in verum in am. que tu
genus / ut nequam et declarat.

De capitulis neque / mas hic sabba dicitur cadit
In im quoque verum neutrum primum Litera
Sim nomine victi / ut dicit Cel-
sus. Et barbara in declinabilia non
plenum in am et im. Sed in alias
quoque litteras terminant in quas la-
tina vel greca nomina non solent de-
sinere / ut habraham ioachim
loth ruth iacob david balaach
Sed hec nomina nulla regula latina

et greca sunt moderanda/ nisi
differant ? aliqua declinabile
forma/ quod quidam historia fecerunt
ut Abraham abrahami Co[rrectio]
In im grecorum unum neutrum in venit
in masculino Cherubim/ Et barbarum in declinatione
ut Joachim/ Et quedam nomina
numerorum tredecim/ que sunt omnia
quidem tamen Et inde/ quod cherubim et se
raphim/ quod sic terminantur in im
singularia sunt/ et masculini generis/ et nominat unum
gradum angelorum. de illis ordinibus
Ergo non tenendum nisi/ ut cum dicimus
cherubim et seraphim/ tunc sunt plu
ralia et neutri generis/ Ut hoc modo
sic dici debeat Sancta cherubim
bina probis. simul et sancta sera
phim/ Et hac littera pro[positum] commen
tatoris metrum pluralia accipit in hoc
in supposita littera/ plurimis aliis/ hiis
alias adhibet locis/ Ne de cheru
bim et cherubin/ Erasmus dicendo
nota: quod in hiis cum masculat ista
Neutrum neutra sunt omnia terminata Lit[tera]
plurimum regunt tertium Nubem in r
tamen apud Comicos feminarum
quorundam propria que in hanc terminationem
diminutionis sine adulationis
datoris causa prefeceri/ ut glicerium
philocerum. dorcium sophronium
ambrotonium Et hec quamvis
articulos habeant feminos/ declinationem tamen
et formam causa apud latinos. quia
apud grecos habuit neutrum
Nomina terminata in um sunt neutra in um
sed neutra sunt generis/ ut Lamet
templum/ Et excepto propriis nominibus
mulierum/ que sunt feminina/ ut
glicerium et cetera cum terminationem
nomen in um ostendit genus termina
tum in em in illis metris

dans
Cum neutrum de tali genere

Dessinit in religio/ totum plene fit omnis
Et de in op lita ista littera accipit
ista metra

In neutrale datur ut templum si tollenda

Ut mea glicerium mulieri vox dicit aarte

Sed mea sophronium dicitur si nomina portu
dem in effet metrum de genere
definiciam in hoc tamen proprius
non tangit

In dicit hic ut littera. par pecus ingenuis evum
hoc tamen proprius non tangit/ et
tamen dat commentator/ vide
infra in cancto stabit sequenti Lit[tera]
In en cor tantum acaliedo genera
masculina sunt ut cornicen fidi
cen tubicen/ tibicen/ quorum feminina
que sunt in usu agito formantur
mutata hoc in a/ fidicinis fidi
cina Tibicinis. non. Alia non ca
in en desinenter cortam/ neutra
sunt/ ut hoc numen stamen et
lamen/ Cum neutrum est hoc se
minimum antiqui protulisse i. verum
Plautus i. Achilles ploros ver
ri afferitur inteo. non h(a)s suo se
minio. quequam porcule na
imptitius est Excipitur flamen
sacerdos Jovis. et pecten/ que
masculina sunt Troguo i. virga
imo et illo. Ferit afflamen
tulit/ hec flaminica paptrio
flamen pro morte flaminice
flamini abiit In en producta
tam latina. genera sunt ma[sculina]
lien rien al ren et splen sple
nis Cicta non nisi n deser
nen. cas formant quia que habent
apud grecos. hic titan. hec
siren Commentum Post hoc autem
de illis que terminantur in
in n Et que non nisi greca
venient in hoc plurimis dat regulam
determinantibus in en/ dimiden
do tamen. In en correpta/ in
en producta/ omnia nomina in
en correpta desinentia/ neutra sunt

i. regula vos p[rim]a habendo est.

ex tercio genere accusando / ut tibicen / et flamen quod est nomen sacerdotis Jovis / et pecten quod est masculini generis. Nomina latina desinentia in en producta generis masculini sunt / ut lien. Greca vero que desinunt in en / eiusdem generis sunt apud nos et apud grecos / ut titan siren. Potest eciam de illis duabus regulis una fieri sic: Omnia nomina masculini desinentia in en neutra sunt / excepto tercio genere accusando / ut tibicen et excepto flamen quod nomen est sacerdotis / et pecten. Et que desinunt in en producta / ut lien / que omnia sunt generis masculini. Nisi que sunt greca fuerint / eiusdem generis sunt apud nos cuius et apud grecos. Hec littera textus mittit duas regulas unam de an / et illam posuit quam prius postponit. Et alteram de en / et hoc in illo metro ⸦ Sequitur.

An dat is ut titan pan pean magnes elephan

En binis is addit excepto quos dabo duo

Excipe femineis rima ten tibicina finis

Sunt rhen pecten / et potius sacer flamen

Nominibus binis e n tibi ut flumen atque

Ascanii tectum tegmine binomis aptum

Os dat autoris / genitivo vel casu laboris

Ex prefer rarius positum sub se sufficito

Dat vas genitivo vas ascendente dotetis

Longa datur tibi hic / et vini / vasa dabit

Renes alii / captus et plurale priorum

Hic dat hinc sebeon dante / hic in simula Syren [vel troxen]
Post hec mittit de genere desinencium in in et on subdividens regulam latinorum et grecorum ⸦ ∫.

Nomina dat is ut delphin / si vendicat is ethin

Est in fecem / per se et ubique vel verb

Ut gorgon calidon / sociosque his sedon capon

Est velut mas aut son iuge diaconum

Eglecon vel agon gnomon vel flegmon tamen

Dissyllabon [vel et] / et plura hic faciunt on Littera.
Nunc autem lane unum duntaxat varium marium differentiam in ventura. ut hic cesar Et nostra maria lar nar Virgilius in sexto Sulphurea nar albet aqua Bar bara vero plura ut assis bostar bo vel car arar. Quod eciam arais dicitur Lucanus in septo Roda nique moratem Propitabat arar Virgilius vero in Buco licon Aut ararim parthus bibet aut germania tigrim / accusativum in im protulit / qui autem est in Nostro tenuante / hic ara ris / Unum eciam que tamen genus eiusdem est tamen est in ar in veniuntur hic et hec et hoc par / et que ex eo componuntur. impar. dispar. compar. separ / Alia vero omnia in ar desinencia latina neutra sunt ut hoc lagar lacunar lupanar instar pro far pro farris. Quia tamen asciscat alterum r in genitivo Nec si pro farris dicamus putetur absolute pro farris vero vende. Columbar quod sit genus vincti.

Plautus in Rudente Nam i columba
ri colli haut multum paterit
Similiter de desinentibus in t. Comet
[E]pis desinentibus in ar Omnia
nomina desinentia in ar / neutra sunt generis
excepto uno proprio dissyllabo cesar Et
excepto monosyllabis ut lar nar
que sunt masculina / et excepto par /
et compositis ab eo / ut impar / que
sunt generis communis / metri.

Ar flumen dictum masculini est generis nar cesar amilcar

Hic lar prelar / hic lar [illegible] par

Est generis communis / cum reliquorum

Est neutri / cum sit iubar quod atque lacunar
In er si sunt scilicet desinentia . Litera
masculina sunt / sacer ager auster
gener puer fiber oleaster Omnia
vero tale sunt declinatio in er desinentia
sed vel v loco consonantis quod ante /
neutra sunt / nisi sunt adiectiva
ut tuber cadaver ver siler
uber / quod sit ΟΥΘΑΡ Virgilius
in septimo Hoc nobis regem latinus
divites uber agri troie ve opu
lencia deerit Dicitur quod ymber
quod videtur et agresto esse ΥΒΡΟC
Catullus genus generasse Et excepto
composita . september octo
ber nouember Terre quoque se
cundo sunt in er desinentia
generis neutri sunt / ut siler
papaver laser cicer piper
Dicitur hec acer quod acris fit
Nullum eius femininum inve
nitur in ar / scilicet pre in venire
[illegible] Ovidius / et platanus ge
nialis acerque coloribus impar
Solinus in memorabilibus / de arbo
re thuris palam fiet in cortice
eam esse vimine ramis acera
ceas qualitatis Iter quoque vel
iter veteste / neutra sunt generis

Et sunt que ΑΚΡΟCΧΗΡΙΟΝ aut
fibulam in humeris . aut armil
lam sit Plautus in menechmis Iu
beas spinter novum reconcinna
rier Hic in Ecce Amisi tu de dorso
pallam et spinter antiqua factu
rapies Alia vero omnia masculina
sunt Ut pater frater asser pas
ser cancer Vetustissimi etiam
hic carcer de morbo protulerunt /
hic agger anser / carcer . et hic
carcer quod protulerunt / quos
nos sequimur / hic equester paluster
excepto duobus que ipsa natu
ra defendit femina genus mater
et mulier Licet quoque que apud gre
cos masculinum est . ΟΧΟΥΤΗΡ Aput
nostros feminini est / liuius in vir
Iam i. altum ex pulpa lintre /
Et excepto adiectivis / que si non
in is faciunt femina / communia generis
sunt / ut celer masculinum / celeris
fiat femininum / cum neutro / inque in
venitur Ovidius in octavo Me
thamorphoseos Praedamque potita nepha
da / fert secum spolium celeris pro
gressaque porta Ennius in for
mione Nullus eos cetera nisi
aliquis sublimi celere reperies Pau
per quoque est / omnis femininum in a
quoque vetustissimi protulerunt P
lautus in vidularia Paupera h
ec est Terentius in Andria Eta
qua honeste in patria paupera
vive / Degener uber ΛΑΙΚΑ
ΥΓΟ ΟΥΘΑΗC / lucretius in
septo / Ocimum Ennius imber
Cuber / Catho in 2o originum
Itaque res uber fuit antequam
legiones / Acer et alacer et
saluber et celeber / quamvis a
cris et alacris plerique fe
ciant / et salubris et celebris
femina In utraque tamen fre
quentius est [illegible] venitur pla
ta Virgilius in septo Anchi
ses alacris palmas utrasque
tetendit . de anchise dicens.

Id in quinta Eneidos Virgo alatis
auctorque putans oportet credere pal
ma Terentius in Eunucho
Parmeno et adchearum / Quid
tu es tristis / quid ve tu es ala
cris Nevius in carmine belli
punici ffames acer augescat
hostibus / hiems in septo decimo
estatem autumnus sequitur Post
acer hiems Id in duodecimo
Omnes mortales victores cor
dibus hiemis alias victis / letates
Iuno curata sonuit repente
in campo passim / mollissima por
ta aeris / hic volucer velox
et hec volucris et hec volucre sa
cit ~~ciriacus~~ in 2° carmi ~~in~~
inclusit volucris dies / frequen
tior tamen usus in eo proferent
mana / rursus femina / quorum
neutrum sunt in e finiuntur Comet
Omnia nomina tamen mensium mas
culina sunt / exceptis adiectivis
que sunt quidam / et ex ceptis no
minibus fetum tre / ut scler / et de
illis que habet sub se u. gra
vatem ante er / ut sunt ados
tima / ut suber zuer / que omnia
sunt neutra / preter imber / et abesgens
ut september / que sunt masculina
Et excepto acer quod est nomen
arboris / et excepto iuter zuer
et linter / que sunt femina / Et
spinther iter / que sunt neutra

Tuc femin. dicit h er. qq gen

Ut sit aust. ager vesp puer ac oleaster

Tra lep varat g. h. hy os / qq fez er dat

H dat ac or. ac vir mlr qz lint

Hc fem tre dat ut scler zpyper / in

Excepis / h ac / h cucum pr et h cucumis est

H. q fine dat. ver vel ber hua / in sit

Adiectiva / ve d thub ver atz tadaver

Hec imb toll / zabimb se q tab. os

Hc dat et tuck zinger vesp qz sunt

Cant pmorbo veteres neutr posuit ~~ponunt~~ ~~neutro~~

Adiectiva / qq mo sed i n / fit hic hec

Sunt / ut mass tu parp de gen uber

Puber / neut qq addi quoq vicitung

H pt / curtis hec addit / ut pr acer
vel adulter alt.

Alt et adult / hy os addes neut utroq
Hic masculina sunt / ut . Litera
vir lemur tremur. abaddir deus
esse dicitur hic nomen lapidis quem
saturnus pro Iove vorasse creditur
quem greci BHAAION alias
BAYAIAN vocant Dum genus
cum in veniatur gaddir. quod
quidam femininum esse putavit Sed
salustius neutrum esse ostendit
in secundo historiarum acta similem
ete ponens ut alii dicunt
tartessum hispanie civitatem
quam nunc tirij mutato nomine
gaddir habent Nam si esset fe
mininum gaddirem dixisset / Et inve
nentur in de le. hoc fr. TW
hap et in liam p. h. ro tom
typat sed chetig ista inclitus tript

Vir tz h ut vir / sab. mamalo pher

Est h zhet martir / e g. p thomas in

Dat salustius hic gaddir / lap et h abaddir
Inde qq patina quia sunt / Litera

ut hic et hec clarior felicior melior
minor / excepto uno hic senior / in
Alia vero omnia masculina sunt / ut hic
rethor arator excursor fur doc
tor honor labor / excepto excepcis feo
his tribus / quorum duo / ipsa natura aliqua
esse generis prohibet / ut uxor soror
arbor Et quia mulier et femina est
communis / quam nomina quoque dicitur ipsius fe
tus una queque arbor. Auctore
Virgilio / qui in 2o Georgicorum hic ostendit
dicens Pura sub ingenti matris se
subicit umbra. Unde similia hic
unique cuique arboris nomina femina
sunt excepto oleaster / et cetera for
tuna est / quam dicitur prohibent esse fe
minina Marium Plenior non est inter arbo
res ponendum / sed inter rubus · im
memor quoque quatuor in or desi
nencia vero memor inmemor con
cor absor / i. presta / quia que
est apud grecos comuna sunt me
mor. inmemor. et absorde vel
atorpe et colore composita. hic et
hec incolor decolor bicorpor et
corpor discolor concolor Auctor
quando AYTHNTYN · i. auctoritate
tem sunt / que est / quia AYZHOPHN
auctor fit femininum / Sicut omnia
Valia in or desinencia. Comune.
tor Omnia nomina desinencia in or masculina
sunt / exceptis tribus femininis so
ror uxor arbor / et exceptis qua
tuor neutris · cor ador mar
i equor mor / i rethor Et exceptis compa
rativis et compositis a calore et de
core et corpore / ut tricorpor / que
omnia sunt generis / sed unum compa
tivum et maximum. hic senior / et excepto
mecor / et in compositis. et auctor
quia autem in antiquitate antiquitate sit
communis sunt generis / Excepta que litera propter
metrum decipit. Tercius.

//rator
Dat rethor mulieribus genus soror uxor //

Cor sibi cantat cor ador marmor et equor

Dagidi hume ioq̄ etc / senior ph' edis

Agro uerbis hic actor / et hic est addens

Dic predecessor quod dat sit quoque pastor / atque

Inmemor atque memor / et quia color et decor //

Corpus compositum / uor de quo sit addat

Ut puta concolor decor / atque bis sit tricorpor
(corpor)

Hic pater sibi dat hic or · vero arbor arator
Tercia
In ur desinencia sunt nomina
propria hominum vel deorum / vel genti
lia / vel appellativa a nomine per vel t vel f
ante ur que masculina sunt / ut
augur. astur. turtur. vultur furfur
Valia vero que hominibus imponuntur
que masculina sunt si sint et deo
rum ut fur augur Oratius ·
Simonum primo Iulius et fragi
lis pediatia. furque votanius.
Unum scitu deorum inde venit et
saturnus et femininum satura ·
a tumat. / iij. Alia vero omnia
empta tanta est venit noia sit
ut unum guttur sulphur ti
bur robur iecur / quia est in masculino
genere protulit plautus in Au
lularia Etiam ne obdurat · con
cludet in fore gutturem / nequod
anima forte amittat dormi
ens Comune. Omnia nomina in
ur desinencia neutra sunt / exceptis
propriis nominibus virorum vel deorum
et gentilibus et appellativis nominibus que
habent per vel t vel f ante ur
ut augur astur furfur / et
exceptis valibus / que preter pro
hominibus ut augur fur / que
sunt communia / nisi quia sit masculinum
est in frequentissimo usu / tum
invenitur et femininum satura
Excepta litera metrum causa uel

Etia

Nec proprius nomen genetivus qui dat ut ampora

Astergis dat et genetivus animi quibus etc.

Vel / qui et principale dat et animis et que

fecit et gracia dat regit quod dat in medio

Et lenis est ut mas lenis est hic primo

et datio patet a certa sunt rara // des

Certa sicut neutrum puer / ut unum est etc.

Sequitur ultima littera de As · Litera

In As latina sunt pure quinque sunt que hec et hec arpinas fu fenas tapenas / quorum adde cum tima silba circumflecti / quia con tracta ti silbe sicut sepe dupinum plata sunt. Antiqui enim hic et hec arpinatis suffenatis tapenatis pro hic plebat in A. lia vero sicut in As desinentis feminina sunt / ut pietas probitas aucto ritas / in. Excepto vero que prima me tenas mecenatis Est etiam lenas quod dicta causa in fine circumflecti scite Iuuenalis in primo Cui dos captator emat lenas aure lia vendat. Inuenitur tamen et. quoque propria in forma gentilium pro latam ut Antius historicus. iiii Et in post silba As assimas mars vas mas / vadis verba vapis / et hec phas nephas / in gas que etiam omnes greci sunt in. declina / v. Greca vero in As quarum abas quascumque pos tuman casum sequuntur apud latinos quod quod habent apud grecos quia casum sequatur etiam apud latinos quod apud illos In aliis enim

commutatur
vertium tum etc. tum / quo quod esse quam vero ut hec okpaqhnp hec cra teri / okapqhc et carta / olit poc hec cera / oaxqophc hec am phora / ossaHphp hec patera / cra tius in 2 epistolarum Si foret in terris rideret democritus / seu diuisum sim confusa genus patera tamen co sive elephas albus vulgi converteret ora / tom. // vas est aut in hac ora non tim navi as fassit / composita gentilis.

Sequitur de desinentibus in · As et primo de illis que sunt quarta ut arpinas Et excepto proprius nominibus virorum / que sunt mascula ut Mecenas / Et excepto in compositis mascula. as vas. enim declinatur vas vadis et mas maris Et excepto hijs neutris vas phas nephas. Et excepto hijs qui tum genus / quod est in declinatione rugas / Metricus.

As hec hic vis dat / et arte datis / et

Nominibus plantas / significatis / etc.

Mecenas pro as abbas elephasque gigasque

Iungis eis boreas / as assis vas vadis mas

Des hec et hoc circumflexis hec / etc.

Arpinas pro ria que assor tantum arcas

Fassasque nephasque factus nec liga / vas quod vasis

Casus non variabis adde que the ingas

Certa acuta pas pos mihi ba lapas

hec pro / et pietas dentas que las et ea pal as

Ni si contra posset diuidi non possi pro

de es cor^ta. pt / z de es pducta
pt / sicut pstrag zp. h. posue
rut / Sz p metru / qui ponit
de es longa an z de es breui
post / legant de utraqz / Es sunt
In es cor^ta / sunt apud Gra-
grecos quia vel nobilia que
illi ΤΡΙΤΗΝΑ vocat / hec autem
est ipsa verba hoc est cognata in
omnib apud verba maiorum notae
femin[...]orum quoqz esse sunt adiecti
ad est neutrorum / q si ipsa epi
gat ... in es desinens masculina sunt
vt ebes tam de mare quam de
femina dicitur / Significat enim tar
dus z tarda / Miles quoqz hic z
hec miles / Ovidius in 2o me
tha. de Calipsone loquens / Miles
erat phebes nec menalon at
tigit vlla / Tutior at tunc sed
nulla potens fore longa est / st.
z pes qui z que. Alta volat
Ceres quoqz rotundus z rotun
da / Comes quoqz et comitatus
h' zh / q ta ad mares quam ad
feminas ptinet / Et omnia salit
vetz qui 3^cia ... zh dives sup
stes quadrupes / Inquies / sos
pes et hospes lucanus in quinto
hospes in optimis audiunt ...
tectis / Frequentur tamen hec duo
in genere femino. a ... autores
Virgilius in 3o eneidos / Et
pater anchises bellum atra
hospita portas / lucanus in 3o / Te
obtulit hospita tellus. pup
pibus accessit. faciles lege ru
dentes / z hospita Iuno / Ovidius
in 2o phastorum / Quinta messis
frigie ... matris / Hospi
ta de ... dicitur ... no
mo / Iube est antistita p
antistes / Cicero de signis / Ma
tronae sacerdotes cereris atqz illius
phani antistite maiores / na
prate ac nobiles mulieres ...
ad magistratus suos detulerunt
Precentris quoqz ... iuncta res quam

in re ... Vt Virgilius in septimo Sz
hec tristis mos est aptare fla
gello / lucanus in quinto Ferrum
nos summa sequetur imperio ...
mos / Salustius in 1o historiarum
Nuper pure dissensionis ...
hanc gentis ... eneuire
et in quietis atqz in dominatum ...
in ... libertatis. aut glorie
aut dicionis agit / Iuuenalis
in quinto / Nec vnquam depositum
tibi sospites erit / Alia non ...
que nulla homo ...
one habet cum femininis / masculina sunt
Vt gurges trames stipes sti
pes limes poples fomes et
pes in / Exceptis in es desinen
tibus / que in genere e ... / Sed
cum femina duo / vt seges tis
teges tis / z vno arboris no
men quod voce supradicta feminini est. a
bies. z a pes compedis / Tamen
habendo compedes / Aries z paries
masculina et ... in obliquis ... .iiij.
In es producta / sunt que de ...
femina sunt / Excepto vnum dies.
quod tam mas. quam femina ...
... inveniuntur / Et quo z
... fit dicta / Terentius
in Andria / Ego impudens ad
patrem est. q. e. dictula ad
... ... aliquem temporis / In
pl. non ... mas. in ... ventura
Nos enim ... tempore vide
... quod plerique in femino que
... veniq ... / Idcirco
... plerique / q in ve ...
... temporis femin / z ...
mas. e contrario / Virgilius in 2o
eneidos / venit summa dies z
ineluctabile tempus / dardanie / lu
canus in 3o. ... adeo p
... longa summa
dies / Statius in primo thebai
dos / longum que in secula dig
... die / Ex eo quoqz ... .v.
... mas. est. h' meridies
... cum diei tempus significat
Tamen / in Adelphis / ...

dic stipulam colligendo. [vi] Alia nomina in es
producta desinentia que sunt propria mascu-
lini vel neutri, ut Hercules Ulixes Per-
ses Achilles Laches vires Ch-
remes, excepto uno feminino
[vii] Ceres Ceris. Appellativa nomina que sunt
ad homines pertinentia, que apud
grecos communia vel mobilia, apud
nos communia sunt, ut heres locuples
[viii] quod et neutrum est. Alia nomina omnia
feminina sunt, ut cedes strages
strues vulpes apes lues labes
[ix] clades nubes. Excipitur hic vires appellativum
quod pluraliter significat. Commentum.
Omnia nomina in es correpta desi-
nentia generis sunt masculini, excepto
adiectivis que sunt communia, ut
teres. Et excepto desinentibus
in ges quod formatur in gitis, ut seges
etc. Et excepto abies et compes
que sunt feminina. Omnia nomina in es
producta desinentia feminini generis sunt. Ex-
cepto dies quod communis generis est.
Et meridies, et propriis nominibus vi-
rorum que sunt masculina. Et ex-
cepto adiectivis, quorum significatio se
ad homines solum extendit, quia
sunt duum generum, ut heres. Si
autem et ad homines et ad alia, quando-
que sunt trium generum. Et excepto
vires appellativo, quod plurale est. Et vi-
de quod cum dicitur temporaliter
nullum desinit. Femininum est pre-
Ut in illa die pro illa die temporis. Et cum do
ubi sit tempus ~~est ita~~ ipsa
tamen vel vigiti [illegible] ipsa
quo splendor [illegible] est tiram. Et
pre est masculini vel neutri feminini generis.
~~Feminini~~ Sequitur metrum quod
tepit metrum a ces ea producta
quam correpta. Capitulum

Es dat nominibus tertie dabit verbum
Tolle pes dices dum numerorum sequente
hinc tamen capiunt vel quo inter ingens

Nominis est ea dat quoque tenet genus
Nos superat mos dum sunt propria sed
Seges teres nubes et vulpes sit edes adde
Est tibi et poteris vires et gemma gagates
Hic quoque et vates muliebris adde grex phrygius
Ceres et teges ac abies seges addere
Dat hec et gemini ea [illegible] dies [illegible]
Tristes vates miles ac Ceres et hospes
Sospes et superes dives teres et quies ales
Preter heres dives locuples hebes atque [illegible]
Hospes cum superes deses cum depede facta
Cuius in hiis multa pater neutris sed [illegible]
Malite cum coite durante pro hiis dare ipsa
Hospes et artifices et sospes dat pro a sexu sepe
Preter et deses es dicte plurima
Omnibus in reliquis es hic tamen dives pones
Ut chremes laches achises paradises

vel in gurgite
Vates tines preses poples compes quod teretes
In is uero finita nomina, si sunt Lra
adiectiua uel deriuata, appellatiua,
quae sunt, etsi ad homines spe-
ciales pertinent, non faciunt comm. siue
uel, ut hic et haec cinis, hic et
haec hostis. Statius in quinto The-
baidos: Turbidus incertisque omnes
alias lentisque oculis. Vigilanti
bus hostem, contrapat amplexum
Cum tempore Heleni Gorgelo-,
hic et haec sanguinis edis. quia
dignitatis est, ad uiros pertinens
.ij. masculinum quod est Dis, tamen ad homines
quamuis ad alias res dici potest, non
faciunt neutrum, ut hic et haec suauis
et hoc suaue, hic et haec dulcis et hoc
dulce, hic et haec regalis et hoc re-
gale, hic et haec habilis et hoc ha-
bile. Alia uero in is desinentia u-
nam uel duas consonantes in eadem syllaba
uel duplicem consonantem ante is habentia,
et quae penultimam syllabam in una con-
liquidis terminant, masculina sunt,
ut panis funis amnis ignis
piscis pro fascis pustis postis pestis
uectis apis ΤΟΒΑΚΛΟΝ mensis
ensis anguis unguis collis
follis ΚΟΦΙΛΟC torbis ΚΙΟΦΙ
ΛΟC orbis torquis. Excipitur
bipennis ΠΗΛΕΚΙΝ quod femininum
est, quia quasi adiectiuum est securis
ΠΗΛΕΚΥC uel quasi apena, quod
ipsum quoque femininum est. quamuis
sed magis adiectiuum hoc esse uidetur
Ovidius hic: ferro bipenni. ponens
in undecimo: ferro bipenni pro-
rat alta frangens. Excipitur uectis
quae tamen quasi et uel scilicet dicitur
.v. finis quoque et clunis tamen masculina
quam feminina quidam usurpat auc-
toris in eadem quoque forsitan Iuuenal
in sexto: Ad cuius tremulo de-
scendunt clunes puellae. Ora-
tius in primo sermonum: Hec pulcrae
clunes breue quod caput. ar-
dua cuius Iuuvena cadengisse

Multa enim et in hac et aliis habeo
confudisse quamuis in veteribus vetustissimis
quos non sequimur, ut haec am- .v
nis funis anguis. Composita
siue ex masculinis siue ex femininis
si adiectiua fuerint, communia sunt
ut hic exsanguis, hic et haec exsanguis
et hoc exsangue, hic exanimis
hic et haec exanimis et hoc ex-
anime, hic cuspis, hic et haec t-
cuspis. Iuuenalis tamen hic. et ue-
nis admittunt sub posito tag-
dundum in primo: Alecthamina Po-
sitoque tenuspuit telo. Collect a
huius Vestis et conuestis et
vestis. at duas consonantes ante .v.
is habent, feminina sunt, quod et uallis
tris pelvis pellis, quamuis
penultimae syllabae liquidis ter-
minat sed. Illa quoque masculina .ij
sunt quae in syllaba crescunt in genitiuo
ut hic lapis dis, puluis ris,
sanguis nis, uomis ris,
cinis ris. Excipiuntur haec cuspis
dis, cassis dis, quorum optime
syllabae amborum ab s. ceperunt
in ei cum suo forte masculinis non
inuenis hoc quoque liter. Alia
uero omnia in is desinentia feminina
sunt, ut haec auis classis pup-
pis cutis se[...] messis bilis
strigilis frontis fragminis uis.
Greca uero eandem habent terminationem
quam quoque et apud graecos
habent, seruat et apud latinos
et alia pene omnia, quod
habent supinus dupinus, ut parus
tibris tigris tethys. molaris
amola deriuata, potest esse
uel communis ad ditum est. Sed quam
plerique addente uel lapidem
refert, usus frequens masculinum
hic profert. Statius in quinto The-
baidos: Vastoque sudes. fracti
que molares. De Comunibus
Quamuis nomina desinentia in s
femininum sunt, excepta adiectiua
quae sunt quidem dum communia ut

dulcis / Et op[er]tet[ur] illis que h[ab]ent duas co[n]tes an[te] s[e] / ut pisces / et duplice ut apis / vel n[on] ut paris / [et] quor[um] penult[im]a desinit i[n] una de liquidis / ut orbis / que sunt m[asculin]a [con]t[ra] sunt / ut biremis [et] restis [et] vestis [et] vallis [et] cratis [et] pellis [et] p[e]lvis / que sunt femina / Et op[er]tet[ur] tantu[m] q[ue] ... / Et finis [et] clunis / que du[bi]e p[ro]ferunt[ur] ab auctoribus / Et op[er]tet[ur] illis que cresunt i[n] g[e]n[itiv]o ut lapis / que o[mn]ia sunt m[asculin]a / ... / ... que sunt femin[in]a ...

...

sing[ularis] pollis ...

Adstria ... una ... locabis

Que s[unt] sit ... plur[alis] sunt neutr[a]

Nobilis / ut civis ... testis ...

... dat ... edilis ... adde ...

... no[min]is ... plur[alis] dat ... neutr[a]

Ut dulcis suavis sit ab[latiu]o dulce suave

... adg[enitiv]a ... v[ocatiu]a / sine // arma

Mas sen ... sen ne[ut]r[um] ... ut //

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

Est ... declina[tio]ne ... ...

Est ... ...

Mascula ...

Ut paris et tibicis / procera messis apis
Excipe femininis mas heres utque parens
Sed dubie genus sit clunis cortex hystrix
Cum simplici sit quod quod / quod cadit quod probet
Simplex quod cadit quod per aut ges pura bina
Nes Hic gurges pes quod / ve apis ignis
Excipies hic postis vectis neptis quod febris
Simplex quod cadit / periculis pellis quoque
Desit a liquida / tau collis torquis et ensis
Excipe hic vallis et pellis quod pelvis
Liquere fert et atque sardis stirps ralpis
Nomina quod constant gens gratia / volunt
Legibus hic claudi et mea sponsalia
Simplex quod cadit quod constant in gens
Ut sanguis pulvis vox rus ac at glis
Excipe hic cassis cassis lis iaspis etas
Glis glutis et glissis / lis clausula cetera
Simplex usque hic cadit magnis

Et cum plasp et genus ad dicta volans
Ut preda mihi ad genus
Hec quod et hunc classis amis scrobis vis
Ablativi ipsa vel aut / altaque greta
Nos apta vis neque flumina vel ens
Primanis et puppis ac cucumis atque pars
Pars / et pia prope quod cadit haec. Litera
In os cuius tria femina ire dos dotis / glos is dos is / dos is
Et quoque quinta / custos. sacerdos. bos. quos. nepos. neutra duo os oris. et os ossis Alia nomina masculina sunt / ut mos mos flos lepos nepos / Cometi. Prima nomina desinentia in os masculina sunt / ut flos exceptis tribus femininis dos cos glos Et quoque quinque / custos sacerdos bos quos nepos Et exceptis duobus neutralibus os oris et os ossis C C . ius. Metricus.
Femineo dat genus dos cos glos post et dos
At arbos / sepes genus sed quod bos / flos
Nepos quos lepos neque nepos que custos sacerdos
Neutra dat genus os et os / hec de reliquis at omnia
Genus constat posse ad quarta lin
Declinatio sunt arborum nomina feminina sunt ipsa quoque alap
prora gratia simul quod aput

grecos femina sunt os in us
quorum femina sunt genus ut hec
cypressus mirtus laurus pinus cor
nus quercus fagus platanus
perytus sycomorus pirus alnus arc
tus Appella vero ut crystallus costus
phaselus arctus / Alia greca que
in a que apud nos quoque genera
sunt ΦΥΛΟΖΟΦΟΣ · ΦΥΛΟΖΟ
ΦΟΣ philozophus / ΦΙΛΟΚΑΛΟΣ
et hec philocalus / Alia vero di
cuntur [illegible] supradictarum declinationis
masculina sunt ut hic clarus magnus
animus / Vetus semper lactus
[illegible] metus [illegible] / quamvis p
lautus [illegible] hic [illegible] neutrum ge
protulit i. [illegible] / Virile [illegible]
nullum unquam [illegible] / Fluctus luctus
actus portus acus / Unde acu
leus dimin. / teste [illegible] / Sed
in usu frequenti hec acus i. [illegible]
[illegible] / Quod in loco acus
[illegible] pectine [illegible] / Juvena
lis in [illegible] / Ille supercilium ma
dida fuligine tinctum obliqua
producit acu / [illegible] in 2° / Enei
da que cessat acu / Neutrum
est hoc acus [illegible] aceris / quod
greci ΑΚΥΡΑΛΟΝ dicunt i. [illegible]
[illegible] frumenti / Varro [illegible]
rusticarum 3° / Acus substernendis
gallinis parturientibus acus in
[illegible] / [illegible] in primo / At
[illegible] acere / Excipiuntur
3e declinationis hec [illegible] / Vir
gilius i. [illegible] / Eneidos / Nula
tus [illegible] feri [illegible] compagi
bus alvum / Acinus tamen
[illegible] hic protulit i. primo / An
nalium / [illegible] retinens
[illegible] excepit in alvo / Et de
in [illegible] 2e qua quar
te declinationis i. [illegible] / Quarte
vero [illegible] / [illegible]
[illegible] femina esse ostendit
Et preterea [illegible]
et [illegible] pelagus / [illegible] 2 apud gre
cos [illegible] genus neutrum / [illegible]

genus [illegible] masculinum genus neutrum [illegible]
[illegible] / [illegible] neutrum est [illegible]
[illegible] quod est in [illegible] / [illegible]
[illegible] et [illegible] 2 [illegible]
[illegible] i. primo / [illegible] structe
[illegible] i. Eunuchus / [illegible] i. ce
lula [illegible] patris [illegible]
[illegible] clanculum / [illegible] in
primo [illegible] / [illegible] port
[illegible] frumenta [illegible] / [illegible]
[illegible] 3e declinationis neutrum sunt
ut [illegible] / Excipiuntur hic [illegible]
[illegible] / hic [illegible] / hic 2
[illegible] vetus / 2 pecus [illegible]
hec pecus [illegible] / teste / Ca
[illegible] hic [illegible] pecoris
Quos producta [illegible] sunt monosillaba ne
utra sunt / ut [illegible]
[illegible] / Excipiuntur hic [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] femina sunt / ut [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] i. [illegible] / Commentum ·
Omnia nomina i. us [illegible]
[illegible] masculini generis sunt / Excipiuntur no
mina arborum que sunt femina
ut [illegible] / Et excipiuntur femina generis
[illegible] apud grecos [illegible] sunt
in os / apud nos vero in us / ut
[illegible] / Et excipiuntur [illegible]
[illegible] / quod est [illegible]
declinationis / ut acus [illegible]
[illegible] que omnia
sunt femina / Et excipiuntur acus
aceris quod sunt [illegible] frumen
ti / Et pelagus [illegible] 2 virus /
que sunt neutra / Et excipiuntur
[illegible] i. [illegible] 3e declinationis / que sunt
omnia neutri generis / ut hic [illegible]
[illegible] / [illegible] 2 hic [illegible] ve
tus 2 hic pecus / [illegible] hanc re
gulam debent dici hec crystallus
quia greci dicunt crystallos /
Unde in psalmo mittit crystal
lum suam [illegible] / [illegible] tamen
[illegible] crystallum [illegible] / [illegible] est [illegible]
tallus [illegible] / dicebant
enim antiqui hoc crystallum 2 hoc
margaritum / [illegible]

debet dici hic paradisus / Et fortasse
quia videtur femininum a greco pa
disos / unde habet os in us / Cum
tamen in frequentissimo usu dicatur
hic paradisus / et puto quod / quia apud
grecos non sit femininum / tum ratione
ista defectus timuerunt in quo
est data / Videntur etiam antiqui
plura corrupisse quam dirigimus
Unde prius dicitur / Alia vero omnia
eiusdem terminationis supradictarum declinationum
esse et generis masculini sunt / ut dictum
est a quodam / Pontus atque lo-
cus / murus et mantus ac annus ydrus
Acus atque domus pecus et specus ex
ape servus / et / Item Pontus
egyptus sinodus paradisus / abissus
diptongus nardus colus in omnibus co
stusque et alvus / Vannus itemque tibrus
balanus pecus arcus et alnus
Ne tamen colligeres feminea quorum
pars prius posuerat / Arctus dip
tongus nardus costusque phaselus
Alvus cristallus synodus balanus
que vannus / Carbasus atque colus et
abissus humus quoque botrus
Chos heremus bissus / magis et
ypsa papirus / Oz hos tenentur
et habeatur regula / sed collegimus
Illud tamen videndum est / quod
in quibusdam libris in prima ad a[l]teram / Iam due arc
ti sunt / habetur hic littera / que tamen
quia plus et philosophi sunt quia
sunt abradenda est ... huiusmodi litteram
tangendum usque ad illum locum / Alia
vero omnia eiusdem ... / Pro
nota ... praedicta ... desinentes
quae sunt / excepit nomina plebs
quae omnia sunt habent genus
per se genus / hic rhetor servus / rhetor
genus / Unde Genus mea no
talis · quia genus mea no
tant alius / Et unde / quia prius curat
ibi · palus in et praedicta / quamvis
oratius auctoritate poetica ipsum
per se prius / Illud quoque est videndum
quia plus ... consuetudine in declinatione
prius ... / ... prius custodiam /
po[ne]

et declinat plus plurimus / et est masculinum ut
ibi / Positum in plurali fratribus
Ideoque videtur ponendum in opere temporis de
quamvis auctor non ponat
Nomina quae fiunt ex declinante secunda
Post ferea quae verbo d. cepta. sine
Arbor sicut regio vel ut ecce damascus
vel ulmus
Cypris egyptus et nardus saphirus alnus
Et quae ferea fieresque colliget ista
Alvus cristallus sinodus balanus quoque vannus
Carbasus atque iacintus abissus humusque
Diptongus bissus hic costus quoque phazelus / papirus
vel biblus
Dialectus bursus methodus dos atque smaragdus
Os quorum genera mulieris in us variatur
Ad nos dum transit mulieris regula ponitur
Regula fallit de botrus paradisus
Latine tamen in genere quo prius est sat usus
Hic dyaleter / hic dyaletus / diaetus
hic / hic cristallus / hic cristallum bis dicis
Hac vero nardus / hic unguentum voco nardum
Sunt duo neutra vulgus pelagus quoque neutrum
Vis / in velitis vis declinante secunda

Dusat h / ut habes duo dicta amicis

Tota declinans ut locus prima bina

Appat malis / edippus vel atque melampus

Hic unus / hic z hic sunt neutra mos[cul]a quoque

Dat hec / vas vas tam in ... hic dicto ad ...

Sit plura inde vndique ... sexus

Vt locus / vel tellus ... palus ... sexus

Intiba bina vt dic hic vini / tamen lepus habet

Addas / nauis hic vannis pecus hic dies dic

Vnum genus ligonis ligonis hic caput hic quam

Arbos sit ... vetus in ... carpentes

Cetera neutra das ut corpus ... z vlcus

Vt ... nec ... virum veru hic vimen

Arbor ut laurus pinus cornus quoque ficus

Et quercus / ... quod vendicat atque secunda

l huius

... dos atque colus penus atque specus sociantur

Fere dant / quia hic ... sociantur

Porticus z pecus nurus ac anus z manus idus

Et tribus adde acus dic mascula. cetera curtus

Ut ... nec ... plus phebus

Coherentie

Quia addit unum metrum de ... / quia ... hic loco non ... in fine per duo ... contentum ¶

Tercium auctor duo dicit quia hic ... francus in ... designent sunt. Litera addicta quando sunt tantum genus ut hic et hec ... capas andas contumas priscas rapas fal las. Alia vero omnia est sive ... posita sit alia ... feminina sunt / ut fornax pax fax lampas ... calx falx. Prima greca z bar bara masculina sunt / ... fornax ... melior ... terminum ad ... vt ... z metrum ... ordinis in fine sunt ... z quod vult ... veraque sunt. Comet. Adiungit postea ... / ... in ... alia vero in ... designent ... sita est alia ... ut pax ... Excepta adiectiua que ... sunt tantum genus / ut au dax. Et ... greca z bar bara / que sunt masculina ut a ... Litera ... masculina ... Alia vero omnia ... sine ... feminina sunt / ut ... Excepto unum que dicitur hic z hec ... In ... feminina sunt. hec ... bibiex. Auctores tamen ... in ... presentes ... in ... Dicit melior ... atque ... Dicendum ... Aut ubi ... forma te ... Vigilans aut in ... tano. Ostabat ... vndique ... Vellos quosque adulces ... flumen

est/ nec non etc. caros scirpellos
BOTONICE/ Virgilius in tertio geor-
gicorum/ Et carice pastus acuta/ Alia
vero sunt adiectiva masculina sunt que
vertex culex pollex codex murex
cortex/ hoc tamen etc. femini. in se-
Virgilius in sexto/ Raptus de sube-
cortex/ Idem in Bucolicis/ Tum
fetontiadas musco circumdat a-
mare/ corticis/ atque solo procerias
erigit alnos/ Varros eciam
HYPERBATON/ Cum finalis syllaba
naturaliter producitur masculinum est/ Iuvenalis
in primo/ Et clipei vincet labra
comedit/ Adiectiva vero omnia in
x desinencia sive e sive quamvis
quamvis vocalem aliam ante x quamvis sint
trium generum/ ut hic et hec et hoc simplex
artifex Cometu Omnia vero
desinencia in ex masculini sunt generis ut
vertex/ Exceptis monosillabis que
omnia terminata in ex litteram quam-
cumque vocalem seu consonantem ante se ha-
bentia sunt generis masculini vel communis
trium generum/ Et exceptis
illis quorum tamen ex cedant sillabam
in penultima syllaba fecta
sunt/ ut silex/ quod tamen inveniatur
eciam masculinum apud quosdam auc-
tores/ Et exceptis adiectivis
que trium sunt generum quamquam quam-
cumque vocalem ante x ut simplex
An vero si penultima brevis est/ ·Litera·
masculina sunt/ ut hic calix
hic varix/ Similiter radix cla-
sendix/ quod scilicet torchatum quod
signum tegitur/ Plautus in Vi-
dularia/ Opposita e clasendix
at ego signum dicta quod scit/
Exceptis hec salix/ et philix ut
Virgilius in secundo Georgicorum/ Et
philice [illegible] in ursam pas-
cit aratris/ Alia vero feminina
sunt/ ut hec natrix ΑΛΗΤΡΙΑ·
Cornix lodix/ et omnia ver-
balia/ ut hec victrix unctrix meretrix
natrix/ quamvis tamen cum spectet aut

bius scilicet masculinum quoque invenitur
Ut Lucanus in nono/ Et natrix vio-
lator aque/ Potest hic tamen
configurate ad supplete videri vel
dictum/ quod etc. femineo genere proferatur
Ut Melucanus/ Hinc maxima
serpens philetrix/ scilicet supplete
ipsa/ Exceptis quoque possibi-
lis/ Exceptis hic fornix/ quod
quamvis penultimam posite longa
habeat/ tamen masculinum est/ Adiectiva
super dicta sunt trium generum ut
hic et hec et hoc prinix felix/ Om-
nia tamen/ quod in talibus in [illegible]
tiunantibus/ in verum obtenerunt
genere solet ex neutro/ ut vic-
tri sigilo/ unde victricia tollite
signa/ quamvis hic victrix non
invenitur me legisse/ et analogia
[illegible] exigat/ Comet
Omnia vero desinencia in ix feminina
sunt ut cornix/ Exceptis illis
quorum penultima brevis est/
que omnia sunt masculina ut
calix/ exceptis hec salix/ et hec
philix/ Et excepto natrix quod in
[illegible] scilicet quod inveniatur
masculinum/ Et excepto hic fornix
Et exceptis adiectivis ut felix
que sunt trium generum quamquam
Sed notandum est quod tamen auctor
ab illis quorum penultima brevis est
et sunt masculina/ exceptis hec
salix et hec philix/ Videtur
excipere etc. ante radix et clas-
sendix/ Dicit enim scilicet radix
et classendix et cetera/ quod
[illegible] illa duo non
corripiunt penultimam/ Sed dicimus
illa non adducta ad excipiendum
sufferisse/ sed pro similitudine
Dicat/ Sed ista quod habeat pe-
nultimam/ ut salix et philix/ pro
quod masculina videantur/ feminina sunt
tamen/ quemadmodum quod producunt
penultimam/ ut radix classendix
Litera Quorum omnia adiectiva

sunt / ut piros feros velos Ex
cepto vero celos · sicut est na
tis / Et monosillabis hec ros vos
sequitur supradicta est / Comet
Omnia nomina desinentia in os
adiectiva sunt / scilicet tum generis
omnis et feminea / et os exceptis
monosillabis ros et vos que sunt
feminina litera Nu ys supra sil
laba masculina sunt ista ut
pollux volux / et una que hec coniux
iunxit Nam hic dicitur ex posita in recto
quia in obliquis eam amittit
ut iunxis iungis / Sunt tamen
qui utrumque eadem putant sine n
scribendum / Contrarium non probat vice
vox est / ut sequitur · litera ·
Nu ys greca sunt / significat eadem
apud nos genera ut phrys erys
styx sandyx / Breviter quoque
declinantur in e terminantur nomina sic
possumus dicere / Et in ys desinen
tia adiectiva sunt generis tum
generis / ut hic et hec et hoc audax
artifex felix velox / Appenditur
adiectiva sepius horum terminata
quia vero sunt / ut hic et hec
duplex et genitiv / Hec autem ad
solos mares pertinet masculina
et que ad feminas feminina sunt
ut hic rex hec pellex / Greca
non sunt nostra eadem significant
et apud nos genera / quod barbara
ba / ut hec pecas dias atas
talis ΑΠΟΤΟΥ ΚΥΛΙΖ · Pollux
atax volux / hec phrix nox
Reliqua · super sillabam / nisi sint
fetus tre · ut hylos ciros · Et in
os greca masculina sunt / ut
hic cunos actos aros oplos et
vos / Ex autem hec ribos ΝΑΥ
ΙW · Omellos · Alia non omnia
in os desinentia feminina sunt / ut
hec pars iner sinus los salis
caros philis ΑΦΡΗΙC formatis
ibos ΜΟΛΟΙΝΗ · Celos · Ex autem
hec yros talis palis formis / et hic

hec corticos silos Com / Omnia nomina
in a desinentia que ante y · greca
sunt / et eiusdem generis apud nos et
apud grecos / ut erys Post
hec omnia colliget pro sillaba
tertia generalissima in y / et nos sic
colligamus / Omnia nomina desinen
tia in x feminina sunt / ex cepto
adiectivis que generis sunt tum generis
Et ex ceptis illis quorum significatio adulterum sexum
ad solos viros pertinet quia sit pertinet generis
masculina ut rex Et ex ceptis grex quia dum
et vanus et fornix et calix et corex genus ut co
rex et silex / Et ex ceptis nomina mixe · scilicet
bis sillabam / que sunt et ex fit ad plures
x que sunt masculina ut vertex
nisi sint non fetum tre / Ex
hac litera primum rerapit metrum

R quartam poscat mas tertia per s dat

Ut far fur nur nar mur salis laris arbor //

Hic duo dat ros gens / talis tertia sexta ter fides aut inguen

Ter / quos mas · fenata talis satagit // talis mas

Deus tu quem hic et hec det / migito fris res

Du gens liget genus / est tu res

Et pollis pro suis dat hic ver ayax

Et pollux / sunt ut hic et hec gentilia / sicut

Phreax atque cilix capadox / capere ex se

Adiectiva / vero audax tu supplicem fer

Hec pro ex dabit hunt fornax / sic hic atrox

Dicere mas per hec dicitur / toracis aeras

H(a)s dabit os veteris pelles / sed danda prius sit

Illos rubos pellos tacos qz suppellos

Hus addunt qd forfex forpex qz cimex

Cortex atqz plex dubium qz calix z carex

Ap dabit h(e)c c(on)g(u)ge z penultima sit longa

Ut lodix radix clavicdix / optime fornix

Phenix z spadix z natix duu(m) not(an)t agl(ob)e

Ob(ser)vus vicis at ulix adda dux

Vertices ap(ic)es vertices (vel vertices) obtine velis

Si bus p(ro)creat pe(c)a masc(u)la fort

Ecce talis z vena vaus / sz fe(minin)a quit

Esse salus / at h(er)ba filix / pice (vel pice) q(uo)q(ue) adde

Op ezop mali(bu)s de / fenicis c(um) relox

Tandz que spectat sibi sepq vtrz Lit(tera)

Nustr neutr(a) sunt / ut caput sin

caput occiput gen(ere) ΧΕΗΛΑΝΘΙΟΝ

z repet opidi nomine / Contra

no posent sup(er) hac litera / sed

mittunt una ceram illa / Superat(ur)

addite i(n) superioribus posita / Litera

In duas desinencia conte(n)s / si sunt

adiectiva communia sunt ta(m) gen(er)um

ut h(e)c z hec z hoc sp(on)s p(ro) ru(n)

dans in eps impensis Nullus sunt

ponenda z illa bi(n)na que ap(u)t

grecos vel gna sunt / vel faciant

opse fe(mini)na / ut princeps ΘΑΡΞ

ΗΤΟC ΚΑΙΝ ΑΡΞΗΤΟC Virgilius in

decimo divina tu in mne pu(n)g

ne princeps / Cu(m) vrbe principes

angustis frugib(us)qz assis prec

dina sedo d(e)minuens ΛΟCΙΝΤΗ

ΡΗΤΗC ΚΑΙΝ CΙΝΤΗ ΛΗCΤΡΙΑ

ΟΝΟΛΙΤΗC ΚΑΙΝ ΠΟΛΙΤΙC Iu

venal in X°to d(e)minutes comis

advers(us) ipse lageras parens / c

ΤΟΝCΙΟ ΚΑΙΝ ΤΟΝΗΙC Que tam(en)

possunt neutris significare tam(en)

adiungi / p(ro)p(ter) plurale tamen nos desfe(ct)

sz corp(u)s ssim neutrum tria. Et for

tassis c(om)muna alind sunt ut p(ri)n

cipia municipia parencia

sunt apud grecos tamen h(abe)nt

neutr(a) ΑΡΞΗΤΟC ΤΟΝΗΙC ΗΗCΠΟ

ΛΙCΤΙC / quia non sunt adiectiva

Alia vero si sunt in ops femina

sunt / ut ars fors gens sors

mors lens frons mens ps

scrobs Ovidius in septo aie

tha. Iham pauli egesta sc(r)o

bis tellus duabus / Et ma(sculinum) tu

gue i(n)venit(ur) Plautus in Am

phitrione Ubi scrobes effo

di duplos sexagenos in dies

yes / ΗΥΠΟΡ ΤΑΙΗ ops stirps

trabs stirps / q(uod) et ma(sculinum) in

venit(ur) z max(ime) in arboribus

urbs pulls Ex ceptis mons

fons pons dens mars Que

vo sup(er)s(un)t pam sunt / si sunt app(ella)

in p(er)s desinen(tia) ma(sculina) sunt

ut hic axuns vsens cimips

manors mactps adeps ΤΟCΙ

ΡΟC forceps anceps / que tamen

veteres femina genere p(ro)tule

runt Varro in 2o rer(um) ru

sticar(um) Adipes illa pad(ri)ps

marsus adipes pado vigile

vetusti Nenius in lignaria

Signare oportet frontem calida

forcipe / Cetera vero femina sunt

hiems chosrs / Comentum.

Agit postea de desinentib(us) i(n) du

as contes / quarum v(er)o h(a)be(n)t

nomina in duas contes desi

nen(tia) femina g(e)n(er)is sunt / ex cepto ad

ictibus. que sunt genera/ ut prudens/
Et ex terciis monosillabis/ ut fons
mons et mons et dens/ Et ex terciis
prius nominibus vel r/ ut mare que
sunt media/ Et ex terciis appellatiuis media
timpus et adeps et forceps. que
femina in ve/ Ceteris comparatiuis
tum sunt composita/ ut quando dicunt. non
pertinet ad hoc versus/ metricus

Cos quod greca fit monosillaba/ cuncta

Dat hi/ ut fros plebes/ sed pos fos mos quoque/

Mars scrobs glis iuvis et lingua stirps tantum hic

Dos cui genitiuo compleuit genus de/ dentesque

Et polis ipsa est, dat hi ut arvus

Adiectiua tum generum sunt utrumque praeterque

Inspiciendus praebes et inops/ genitiua dat hi

At hi sed arabs/ celebs in fasque prusque

Hijs socia/ confunta per s. hi supra dixit

Ut forceps et adeps mancipes/ adiunge ci

Hi torres pet. atque aliis/ sortes quoque libe

Ut quando dodrantes/ reliquis hi unge des/ impes

Ecce cohors et hirps inglas balasque bilesque
¶ Et ex illa est litera super posita sed
In hijs sunt posita et illa omnia/
In constructione/ in duas desinens contes
tempus et metrum intellige illa nota

bilem vel ... in pluribus metris/ usque
fine sui tantum de genere/ ¶ c

Post neutrum genus dat hic tale nomen

Nox adiectiua que plus fine monet

Nec caput dat genitiuus/ nisi pluralis pro rectum

Det neutrum/ sed uidet felicia felix

Hic pauper diues complura que uetera ponit

Comminus genus/ lege ab hijs dat neutrum

Inde possunt/ ut liber de paupere regis

Sed pro pluralis non potest esse vetus

Rectus wt tunc esse tunc praeterque/ praeciandis

forte significate neutrum/ lege hinc pane

Dat de pluribus potius quoque praeterque natum

Est hinc ut de genere pluris a rectum/

Inuentus dicitur/ ut in hospita vero lege
In quibus feminina sunt fraus laus litera
In hijs derivatiuum vero masculinum pes
edis/ et vero neutrum/ aes aeris
nomina desinencia in aus/ Comet
feminina sunt ut laus fraudes
derivatiuum in vero vero masculinum pes
pedis praedis/ et vero neutrum aes
aeris/ Ex hac litera patet metrum
hic metrum sibi dictum/ Tum fuit
nam dus dus ... / litera
Sed tamen/ quod vetustissimum in
multis ut duplici sunt dictarum
...ium ... quod finem esse
quam/ nulla ponens/ dixa coarti
sed pro sola auctoritate/ ut hic et hic assoporo.

ΗΠΠΟC ΠΑΝΤΙCIC alvus arcus
adeps vel adipes charta cardo·
cinis vel ciner· cuius collis corpus
calix clax cupressus platanus pulchr
lanug aquila cinis carbasus colus
h' zhet cassis clunis / h' zhet q
stia callis fornax frutex gp
frons frontis / h' zhet funus in
bres linum latex / Actinus. Non
calida latice / lanug lanug letum
lembus lint lupus anguis leo
pampinus pdex / hic zhet pa
limbes / hic zhet forceps vndes
ΟΠΠΟΤΙΩΗΟC· forceps supparus
ΠΗΡΤΟΧΕΙΟΝ / z hoc supparum / se
nex sepes torris ΟΛΛΛΟC· / tiara
ł ampinus tiberis / torquis trames ve
sper / hic z hec vepres Inultis
aliis est confudisse genus vetu
stissimum in ve sive in eiusdem l ł hystex
linibus / seu innitates eas l
matrices / Inent quoque quedam
solebat est ma. genere pfer al
... / hic zhec guttur num
globus / q est hic globus dict
hinc glomeris / h' frutex est et
dorsus / hinc frutex dorsus / pfer
tum frutex z dorsum dorsi di
cebat / hic zhet gelus vel ge
lum vel hoc gelu / hister physter
z / rhenum tanagra methanus
hyber vltimum occeanum / hoc
quondam flum segba solebat fa
ce / Iubar quoque tam ma. ge
neris pferebat / Ennius in Annali
bus / Interea fugit albus iubar
hisperionis cum / Calvus in
Epitalamio / hesperus ag iubar
quatiens / hoc iubar dupt / sed
esse masc vel fem iubare dupess
ille zhoc liquor / hic zhoc papa
ver / hic zhec penus zhoc pe
num / Plautus in Pseudolo / Ni
si in esse annuus penus hic ab
datoribus congerat cras pulo p
stetina vos oprelle lectulus
Magna penus parvo spatio con sup
ta pebit / Plautus in Captivis dicta

semi / Lucret scribit aliud penus
Caesar Strabo / Item de qua
sulpicio iudicit / Deum ingos
... messalas domo desla
gra pendre volebamus pua
re / Afranius in Italione Vos &
quam cordi est ista tunica mag
dena depta in penu ... / hic
zhec zhoc specus / h' zh zhoc pecus
Ennius in Nemea / Pecudi dac
rina maito / ... signate
hoc 4 plata / ut si dicta Aquila
maritg. vel rep ... / hic zh
rete zhoc rethe / hic zhec se
pes / hic zhec zhoc specus /
hic zhoc sal / Catho in 2o Ex
sale qui apud tartaginenses
fit / Afranius in Compitalibus / Et
quitp ipse / los. sal merz est / Ex
hoc sale / Ennius ptulit in 8to
decimo annalium / Ceulen spu
mat sale conferta rathe pul
sum per mare / Quorum dictorum tum
nomina Vsus / z apud Caep
z apud Probum & dubyes
quibus in veniis / Comentum.
Quamvis tamen eorum predictas
regulas ... debeat nonum
genera dicat per ... auctoris gen
confudisse auctoritate sua / quos
in hoc sequi non debemus / Nunc
aut ante qua pgrediamur
de nominibus quoque ... addamus
nec earum ... que in textu
ponuntur / si si quas in vers col
gendis sit textum possimus

Sequitur vocabula com·

Grus zbubo noia sunt anim
dama z panthera quidem pe
dum / Patruus dicitur frater patris
quasi pater alius / Amicta
pe. certa dr prior pdco. q
... alia z dr ut velut quasi
dam ... cas ... deq
tenerrime soleant nos sicio
res patrem diligere / Avunculus dr
frater matris / z vi dimin. dici

abavo helenus priamus nomen est vi
ri ut dicitur accipitur / helena uxor
eius / Dicitur et danaus naa . vii . q
appre est poni pud / prefinis . ia
ibus . liber qui dicitur liber bis/ e in
e ad no lune et ad cortice / sed
vbi q3 ep pecul amorepta / cu
ius dicitur liber liberi e in estad
bacha et adiugeri in libra etia
dicitur pondus talenti vng / statera
i . instrumentum equilibratum . d . sic fi
ber ut z / q dicitur vel veber fibla
vera / sed malus e arbor pomifera
sed malum fructus / Arbutus generale
nomen e o . in arborum / hec arbu
tum generale nomen . in fructum
arborum / Eine aut moin nomina
sunt fructuum / Dicitur aut in hoc loco
vbi ut et i plerisque fructibus noua aut
subsequens genere / nomina fructuum
subiungens / Duplicius dicitur hec fex
mirr et castanea . que in desig
nant arbores et fructus sunt fe.
Buxus arbor h da vinit / h
tunc dicitur et buxus / si pro eius sucd /
lignum est / et et dicitur hoc buxum
flamen tu nec est dicitur
flatus / tu mas est nomen sed . f
Nominis sic alibi dictum est / Tana
quod nomen est / Sueri
us dam. vestr malum e / i . tpe
dulce tamen ut in macrobio sed
elys cum grece . tara latine / Tay
gethe una est de septem pleia
dibus / Euterpe . ppriu e nome
unius dam muse / et interpretatur bene
delectans . ab eu q3 est bene
delecto / Glicerium . et humus / p q ca
sponsi Gummi est . q stillat
ab arbore / Zizan . i . dumaa ut tho
Thuber est boletum / vel in sela
rio sit / si q adiectum e sit
gibosum / Catelina et ep que
sequitur vsque ad arcta / ppria uel
sunt hominum / et est apla . q tu
q est aprin nome est am
Thula nome est flumen / Siuatr
et bagda / Ceyta nomen est pli
dicitur tamen q gentile nomen est

Melicerta proprium nomen est cuiusdam
dei marini lepistato nomen proprium fuit
cuiusdam regis et interpretatur mus sub
tilis / Catharacte ppe sunt viae fe
strance / quibus subtraa aq defluit /
sed in celo praesepla quae dicuntur nubes / Ca
tapulta / vas i sim quosdam / et ve
runt dicit sagitta / Superos bi
peni quod vocat barbata / li
pe dicebant pratores aquarum
corpe pedicamibus / vnde et Incalip
ti . liquos cum aqua / Vnde dicitur
lupinum in illud ex aqua et cinere
factum / quo capita abluunt / Co
lege dar sori / Illud gros ve
est / q subdit / sed Crinod quia t
illam ut in ipsa omnia pene qua
sunt avis vel deaurata / ut hec
rhet agrela / dicitur at pene praesen
ingenia vel ut ydolat / q est q
positum ab ida . q e fori vel yma
go et lata q e sinitus vel cultura
sim quosdam / Pagina dicitur apiye
poye q est fingo sed / Occina
est fi . Vnde dicitur stemata corp
i . fi . Emblema e frustra am /
vel diversitas colorum in pavimento
q dicitur litostoto . sed a ditate lapidis
lapis enim dicitur lithos / Torrena
dicitur vas cellatum / vel lectus tor
natil / Remigium dicitur tamen fuor
mars / Very tum / Petasma ve
lum / Ut et pypetasma . ppe dicitur d
sippius pictum i . cortinis / Tusla
tue eo dicitur delibis / libie dicitur ad
dam filio herculis / qui dictus e
libis / de michali et mataxi dictum
e sippius / Stelio quod vnius e
quasi stellatus / Gurgulio v
nius pene totus consistens i gut
tur / Crind karthago . vlige q
argos sit / supra diximus / Anio in
est flumen / Et statum anienis
magnones pe dictum agrorum ve
ditores / et dicitur magno q po
nunt rageds / ut sit magno
q manum agens / Ponitur tamen qui
sque genere in prouincia lingo instrumentum

fossorum sicut supra dictum est / quaternio se-
dicitur qui quatuor sub potestate
sua continet / Quaternus enim qua-
terni ipse dicitur octo foliorum pergameni
iunctio et qua frequentatur hodie sed
male dicitur quaternus / Anastasium di-
cunt philosophi grece / nos dicimus antropos
id est homo / quia erectus sursum spectat ce-
dat / cum cetera animalia intendat in
terram prona / Campo dicitur thabula
Campona ta calis quod thabina Ae-
bo est herba visu ob. / Lac vi-
dictum agrestis / Leucon quod interpre-
tandor Allec quasi parvus piscis / Tunc
sit tribunal Curiale supra dic-
tum est Hannibal et que sequuntur
propria sunt nomina virorum / Tunc sit
Tubtel supra dictum est / Asdruba-
el et que sequuntur angelorum sunt
nomina vel hominum / Daniel za-
bel corum interpretationes pagina pa-
gina i quinte / Dutul et Muntul
nomina sunt opidorum et sunt
tum in aliis / que opida sunt in
Affrica ~~lingelba~~ / Lingelba nomen pe-
norum caret mentio quere Abra-
ham et que sequuntur nomina
sunt propria / Olleim dicitur hic dul-
cicula / aglicon est dulce dor-
sum dicitur quod vermicula / Affilos adoratio que inde
cum dicitur afilos quod est amor
Dossioni quod est prudenti uncula a
prefixione quod est prudentia / Ab-
dotami dicitur quandam vermistla ave
ut / que dicta est aphrodite
ab affrodos quod est spuma / et sunt
propria nomina ulterorum / Abdomen
ipse pinguedo porcorum / Demen
ipse animalia / Demetis frugum
Demetum aliter vel dicitur
Ozi quod i. vite ipse ponitur / De-
terum qui dicitur quod semencia de-
est semen / Benne al seminum
quod in agros proiectum / lig et sey
sit animalium liey p. d. est pley /
p. y. est verus Riey i. interpretatur
fluctuum aus vey i. fluvio / et sunt
vel rivo

nomina intestinorum / Titan i. t.
prius illuminans / unde titulus
dicatur titone / eo quod illuminat
sequens opus / Quidam tamen pu-
tant quod titulus dictus sit a tito
livio / qui primus ea composuit vo-
lumina / ut opus eius. Continentur titu-
lorum / et primus usum invenit eorum
Mar dicitur fluvius quidam / eo quod
duos habeat meatus adinvicem na-
tura / lar quoque nomen est dei fa-
miliaris / quem colebant antiqui
gentiles tale in domibus suis / lar
quoque accipitur pro domo / et in utraque
significatione dicitur Hic lar laris / Est eciam
in patris numero non primus / et est
sicut gentium lares / Asdrubal et que
sequuntur / nomina propria sunt virorum
unde quod arar nomen est flu-
vii / Vide tamen quod Boetius bar-
barum zelo est quasi absque zelo /
Cunctum est laus inventoris et re-
stabulum bonum / Separ dicitur
separatus apis / et est quasi ase. in
separatus apostoles / et ideo hodie.
ubi / Quando sit lagar et la-
cunar supra dictum est
lupanar dicebatur domus me-
retricum facta rome in honore
lupe nutricis romuli et remi
hodie tamen dicitur quelibet domus
meretricum lupanar / quia me-
retrices lupe comparantur / Columbar
est quasi vinculum quod ponitur in collo / Be-
ner est quidam ab / Puer dicitur
apud pueros antiquo vo / in
nomine ortello plac / et est id
quod uberis / et dicitur puer / quia
libris plenis et nutriri vel a
pre / quod est custodia / sed alibi
diximus / Oleaster silvestris
olea / Tuber est boletum / sed
supra dictum est / Cadaver dicitur
quasi caro data vermibus / et est ethica
Suber est illud quod est inter cor-
ticem et robur arboris / Alii dicunt

q̄ e q̄ ligni leuissimi | quod
lethis, apcedunt pcatores
Vber q̄ ubertate sit | uel q̄ est |
q̄ ud additum. dicitur hic et hec
et hoc uber Septembris quasi post aspe
ro imbre. quia septem ab hie
mali tempore Similiter october
ab octo (octauo) et imbre Mulabus dicitur
mulcendo imbres | Mulasser
mulcendo [illegible] Oiler quidam q̄
vinus est Acer aceris nomen
est arboris Papauer est herba
palustris | laser siser Cicer
que sunt leguminum Spinter
est acus | quam solebat antiqui
vtraque parte palii circa collum
coniecte dicitur a[t] pre al fibu
la al armilla | ab armis eo quod
super armum iaceat Asser est
lignum latum et aliquantulum tenue
quo cooperitur domus Cancer
cum nomen est piscis | et signi celestis
et morbi Et tunc declinatur sicut a
tiquos hic cancer. hunc cancerem
dicunt aut quidam quod apud nos
debeat dici hic cancer. puer
bo | liuer est nauicula siue al
ligatur puppibus | quod alio nomine dicitur
Scapha | Vt aut quidam dicunt
libri | agger ab auctore | cum dicitur
Agger anser canis et cetera | Alii
dicunt hic anger | Est autem
hic angar serpens tortuosissimus
dictus ab angulus | leuir dicitur
frater mariti quasi leuus vir | Duumvir
dicitur qui duos viros habet sub
potestate sua Triuir dicebatur
antiquitus genus galica | uel sit
nomen gentile | libellion [illegible]
ta. ab Bonona. le [illegible] le dicitur
medietas palme Iris iris al
iridis arcus celestis dicitur Arbor
dicitur quasi altum robur Auctor
derivatur a greco autentim | unde
auctoritas uel autoritas Et vir
in dici autenticus [illegible] Est et
auctor in illa parte que dicunt [illegible]

Et dicunt quidam | quod dicitur scribi absque c |
hoc modo autor | quia sunt pun
ctum ubi habet c | dicitur actor ab
ago | et tunc est masculinum | dicitur
auctor ab augeo | et est mas
culinum quando femininum auctrix et
si tenetur nulla est diversitas [illegible]
num cum autor | sicut est actor
cum auctor Et vnde ut habet Hug(uccio) no
ut auctor dicitur | [illegible] in prima parte
Augur est nomen generale Astur
[illegible] nomen est | et dicunt quod no
uis Turtur et vultur sunt nomina
auium | et dicitur vultur a volando ca
dauera | Furfur et pigmentum farine
Et vide quod quidam ponunt debeat
scribi cum al de [illegible] al de
[illegible] al de appeninis nobis auium
[illegible] dicitur apte [illegible] tellu
[illegible] dicunt | quod furfur ibi ff
nomen est auis quedam | que
pascitur farre Sulphur dicitur
quasi solum pir id est ignis tene Arpi
nas et que sequuntur gentilia
sunt al patronimica | lenas et plurim
nomen hominis Res per [illegible] et pedit
Pomum et pobulo | Vas vadis id
est qui fideiussor Nugas q̄
declinatur Et in dele est | quia [illegible] p
Amphora est quoddam vas | quod sicut
quoddam fictile est et [illegible]
et assatum Et [illegible] alios est vas
vimineum | et dicitur quidam quod am
phora id est [illegible] rotunditas [illegible] est
velox Nuguicos dicitur [illegible] est
ro est | et est quidam [illegible] et [illegible]
Et vide | quod [illegible] pot auctor
[illegible] desunt id est torta |
cum [illegible] habeat [illegible] am tes |
quod minus est | Sosyes est alater
[illegible] quod est [illegible] et [illegible] quod
est sive Sosyes [illegible] dicitur qui habet
[illegible] bonum sed melius [illegible] sit
esse dicatur | Antistes dicitur [illegible]
[illegible] quasi ante stans Trames

dicitur semita Stipes stipitis est lignum
quod parte domus sustinet / vel aliud
tale quasi columna Poples est
flexus sub genu Comus mu-
tor dicitur Cespes est gleba ter-
re Teges tegetis est domus a tegen-
do dicta / [illegible] quasi parva domus
et dicitur [illegible] ethere non dicitur
[illegible] quasi modice dicitur Allud
non videns est / quod paulo post
tes [illegible] ea que timantur in eo
producta / quod est quasi [illegible] / qui dicit
[illegible] vel pro [illegible] Stra-
ges dicitur astrorum motus vi Stru-
es ubi congeries ligni / astrenus
sternis [illegible] / non
est vi / [illegible] appellatio nomen est pri-
quod castratus fuit Nefrendis
dicitur / non eo quod dente non frangat /
sed quia dentibus non frendat unde
et porcelli dicuntur nefrendes / eo
quod non frendant dentibus Ne-
frendis etiam alio nomine dicitur
maialis / quoniam castratus dici-
natus ex apro et domestica por-
ca Edilis dicitur ab ede Ediles
etiam dicebantur qui edes regum
in custodia sua habebant id est re-
gum camerarii / [illegible] et de hoc
positum [illegible] / Funis est corda
Vectis est illud lignum longum
et rotundum quo hostia obseran-
tur dictum a vehendo / quia huc et il-
luc vehitur / Fasces est honor
consulum [illegible] vocantur unde Cum
gladiis et fustibus etc. Follis
est quod vulgaliter forellum vocant
Corbis est vas quoddam vimi-
neum Torquis est aureum quiddam
quod circa brachia solebat antiquitus
haberi / sive etiam circa collum / ut
quandam plagam Bipennis quasi [illegible]
[illegible] est / dicitur hec bipennis /
[illegible] non additum est / dicitur hic
et hec bipennis et hoc [illegible] / unde
ferro bipenni dicitur / Pennis
etiam dicitur acumine gladii [illegible]

rabis quod est bipennis Clunes
dicuntur nates Pelvis est vas quod-
dam ereum / quod vulgaliter bacinum
nominatur Calix vas potifica-
le Bilis est id quod fel Strigil
est instrumentum quoddam ferreum ap-
tum ad [illegible] pectes / sed et
[illegible] secundum quosdam pelles et instrumentum
ferreum quo purgantur equi [illegible]
est molaris superdictum est [illegible]
dicitur soror martis / et uxor [illegible]
Cipressus [illegible] sequitur / nota sunt
arborum [illegible] quorum et hec
sequuntur / nota sunt in [illegible] Ar-
ctos non dicitur ursa tam ma-
ior quam minor / et sunt signa
quedam in celo Cristallus nomen
est lapidis Costus est herba
quedam [illegible] quoddam species [illegible]
quoddam ut habetur in physica
Phaselus secundum quosdam genus
est leguminis / hoc tamen dicitur in physica phasellus / Phaselus etiam
dicitur [illegible] quoddam genus
navis id est navis parva / ut qui-
dam volunt Philocalus quod in
lingua que dicitur [illegible] habetur / id
est quod amator boni / a filos
quod est amor / et calos quod est bonum
sed proprie amator sophie id est
sapientie Minotaurus secundum quosdam
[illegible] est feminini / Alii vero di-
cunt quod a nilo dicitur unde Ni-
loticus deus quod egyptiaca [illegible]
est uxor filii Socrus est
[illegible] uxoris vel mariti Socer
pater Ebur eburis ebur [illegible]
Penus [illegible] / et [illegible] penus
in quo reponuntur vide [illegible] ho-
nes [illegible] id est celarium [illegible]
est [illegible] Incus est illa
massa ferri super quam solent cu-
dere fabri / et est quasi [illegible]
quod est fabricatur / ex ultimo supino
id est cusu / [illegible] / sit
[illegible] et huiusmodi [illegible] Contumax

est superbus / et dicitur a coturnos Vel
Pervicax dicitur protervus / qui semper pervincit
victus vero / quod est bonum in dicendo
malum. et econverso / Sed alii di-
cunt esse quasi a pervicere / quia vi-
tam suam velit obtinere Alii a
vicio qui in vicio perstat Alii a
pervicio et cado quasi pervicium cadens
Alii a per et vibus et cado id est per vires
suas cadens / Fforon id est calor et
inde dicitur fornax lampas id est scutella
magna / Calix potior pro pedis
vel calcina Ffalx instrumentum
ferrum recurvum et dentatum / ad re-
secandas herbas / Ffarnax et datax
ista sunt nomina virorum / Cherpe est
quod venditur et facit totum merces
mercedis aut mercedis est [illegible]
Philos arbor herba est / Silos lapis /
Pellos gemma / Carop est her-
ba / dicta vulgariter lista. quae se-
cat digitos / Vibop [illegible] producta
prima est civitas Ungarorum / vel ci-
vitas in [illegible] facta Culop est quaedam
musca / Codop liber / Churop
est purpura [illegible] sanguine purpura
purpura tingitur / Cortos dicti-
les quod cor arboris tegat Ver-
nop dicitur aries / [illegible] et vincere
quia aries dicitur [illegible] vincere vin-
ce Unde dicitur est arietare
Et vide / quod verbex dicitur et verbex
aries castratus Ovis vero verbex
Ompop dicitur quasi sine plicatura id est in-
plicatione et fallacia / Calix dicitur
Vel [illegible] vas ad potus / Varix
est vena / quae si leditur / homines
cum reddit Unde et varus et
varicosus [illegible] id est [illegible] / et varicor
varicaris id est expandere / quod non est
in usu Unde prevaricor aris / a
quo prevaricatores legis dicuntur
Cassandra dicebatur quaedam femina
admodum [illegible] / super signa quae
procedebant in plures / tunc [illegible]
aquille [illegible] / ne pluma
aliquid posset [illegible] Salix ar-
bor est [illegible] Filix dicitur quia

Filix / a singularitate foliorum / Ma-
trix et locus in quo generatur puer
dictus a genitrice matrix / quasi ex matre
dicitur Cornix avis / quod est cor-
vus / Lodix dicitur pannus lineus /
secundum quosdam pilosus villosus / et
quod vulgo dicitur villosum Et secundum a-
lios laneus qui circos habet de
super [illegible] dicitur compositum a meo
[illegible] et ere et tectum / ab tego
teris / magis tamen videtur simplex
[illegible] quod est melior tectis Obstetrix
dicitur ab obstando / quia obstat pa-
rienti ne moriatur Pro obstetrix
quasi [illegible] abstetrix o in e
ut institor et institrix / Fformix est
arcus materie Unde dicuntur for-
nicatores / quia in fornicibus id est
in arcubus theatralibus prebebant
[illegible] mulieribus / quae in eis
arcubus manebant / Secundum ethimolo-
giam tamen dicitur fornicatio quasi formae ne-
catio / quia semper necat animam / quae
quasi forma est Pernix media
penultima producta dicitur a perni-
do id est [illegible] perseverando vel
legitur Pernicibus alis / Dicunt autem
quidam quod pernix invenitur media
ultima correpta Unde pernices
[illegible] quasi [illegible] / et dicitur dici-
tur [illegible] secundum quosdam / secundum [illegible]
pernix Pernox pernoctis qui
tota nocte vigilat / et est
quasi a nocte Unde noctua pro-
nox Celop quaedam gemma e-
namini / Ffirix dicitur a Frigia / et e(st)
idem quod troianus Ostrix quaedam
palus infernalis Cerix proprium
nomen est ut Sandix est her-
ba quae apta tincturae Phenix
[illegible] et atax et volux
ista nomina sunt virorum / Qui-
dam tamen dicunt / quod phenix est
nomen gentile Cunox est [illegible]
[illegible] qui ligna [illegible] Opinx
quidam [illegible]

thebas Sinciput dicitur sincerra
pars capitis i. magis apta scilicet su-
per .os/ et componitur a sinceris et capite
Summus occiput dicitur occidua
pars capitis i. posterior/ et componitur
ab occiduo/ Git est herba/ que
vulgo dicitur nigella/ a nigredine
et suffocat segetes. que. grece
dicatur melli melasion/ a melon
quod est nigrum/ unde melancolia q.
hec nigra colera Inops ab
in/ et ops opis unde opulentus/
quod videtur compositum ab ope et le-
tos/ quod est plenitudo q. plenus
opibus Insons ab in et sons
quod est nocens/ Lens dicitur/ quod
capitibus adheret/ lens tis. genus
legumenis Scrobs idem est quod spe-
cus i. antrum Stips pis quidam
pondus erat/ ad quod distribuebantur
et pese militibus/ unde stipe
dium stipendiarium dicebant/
qui habebat stipendium/ et habet
apicationem quod fuit/ et quandoque sumitur
Stips est vadium/ et tunc est mas-
culini est et generis/ et tunc est
feminini et ibi Stips veste et
Vulus est cibus mollis et factus
ex farina et aqua Uffendes et
arvinus ista sunt nomina vi-
rorum Cinips est magis hircus
sed quosdam Cinips vermis sanguisugida
et flumen quoddam Cimpheos
est Ysidorus dixit. mario
res hircos/ a cimphi. flu-
mine in libia ubi grandes na-
scuntur/ Inde fit macrops
supinus dictum est Adeps pin-
guedo dicitur/ et componitur est
ad repleo/ vel ab ad et edo edes est/
Forceps capis est quo tenetur
ferrum/ et est compositum a ferro
et capio capis/ Forpes vero
quo incidit pilus pilus/
et est compositum a forfice et pilo. Unde dic-
tum est a quodam/ forfice fila pi-

Forfex inde quod incidit filum. tertium a forfice filo.

lum cape forpice. fortipe ferrum
Anceps ancipis. dicitur qui
capit aves/ ab ave et capiendo
Pires dicitur divites unde pridem/
Hinc componitur interpretes/ quia in-
terpres dicitur loquela/ transfe-
rendo/ de una loquela in alia
dicunt tamen quidam/ quod
pres dicitur medius unde in-
terpres/ quia meditator est
inter unam loquelam et aliam Apreda
est [illegible] insimiles
i. sine fidei [illegible] vel ob
[illegible] a simili [illegible] eo quod dam
onus manie Antiqui ubi dice-
bant/ quod aspergo dicitur vestis
ferialis sive vestimentorum sup-
plementas/ quod et sirma dicatur
Quidam tamen putant aspergo-
nes sumitur ab aspergendo/ vel
aspersione/ Carbasum dicitur genus
carbanei lini/ et velum navis est
Conche dicuntur omnes pi-
sces illi/ qui intra testas in-
cluduntur/ ut ostrea sive
ipsa testa Clinus dicitur primus
Unde Ysidorus Clinosum i.
et flexuosum Callis id est
semita Imbrex. est. penula-
tor. est canale/ quo quo gravi-
tate defluit Imber a tec-
to/ later est quod. a lateo lateres/
lembus et linther sunt genera
navium Pampinus est folium
quod tegit racemos Perdix a
nis est quedam avis. eo ma
dum perdat palumbes dicitur
q. lumbis parcens/ sic co-
lumbe quasi colentes lumbos/
quia singulis mensibus in
efficiat/ Rudens vero dicitur
de funibus navium/ unde est
Sinus Suparum est latitudo
manicarum Alii dicunt in-
terior vestis Torris dicitur ator

reo. reos / sunt autem dicta sic
ligni / ex quibus fit ignis postquam
sunt accensa. Tyara est teg-
men quoddam capitis / quod semi-
ramis dicitur invenisse / ut in Pom-
peio Trogo habetur. Et videtur
esse illud / quod vulgariter dicitur almu-
cium / Vepres dicuntur que vim
Vermetibus consentiunt / que vulga-
liter dicuntur ruce / Hic glomus
huius glomoris / et hic glomus huius
glomi / dicitur in eadem significacione / et est
glomus filorum conglomeratio. Un-
de glomicellus diminutivum / Globus autem
est aliarum rerum / Hister aque
sequuntur sunt nomina fluminum
Vas velorum / et in oceanum Dubar-
dus quod claritas / Et de illis dic-
tionibus que in textu reperiuntur dic-
tum est. Nunc vero [illegible] est
de illis quas in textu [illegible]
colligendis posuimus. Abba inter-
pretatur pater / Apoteca ut dicit Ysi-
dorus in repositorium dicitur / eo quod
ibi homines fruges reponant /
et est cella annonaria [illegible]
ta eum ponitur al repositorium
dicitur / Sed abusive Ysidorus dicit
ex quo et apotheca compositum est apo-
teca. Cirotheca illud de pelle
factum / quo manus induuntur
Cyros quod est manus / et theca.
Monarcha dicitur qui unus princeps
est plurium / a monos quod est
unum. et archos quod est princeps /
Unde monarcha mundi dice-
batur hic qui solus dominabatur orbi
ut Augustus et quidam alii / Chi-
le [illegible] quod est apud grecos / et
valet mille / ex quo et ar-
chos dicitur chiliarcha / qui preest
mille militibus / Sed Centurio quod
post certum / Arcthus dicitur ad
uter Pasta [illegible] [illegible]
Sangaridis [illegible] nomen est
Scropha dicitur sus Alga herba
quod palustris est / que in fluminis
paludosis invenitur Belga pa

tum. Proprium nomen est unde Ethe-
norum antiquorum [illegible] belthion
dicebatur / Alla g[?] laus in visibilis
ab alleluia dicta laus. et ya quod nomen est
dei ex eo quod est invisibilis Uo-
la est illud quod appenditur feminis
et pectoribus equorum / ut [illegible] quedam
[illegible] in cedat eis Vola dicitur
medietas palme / vel concavum
Alii enim dicunt quod planta pe-
dis / quod falsum est Problema est
obscurum propositum in rhetorica Pro-
nomen dicitur nomine / et interpreta-
[illegible] / Sed [illegible] ubi [illegible] etc.
[illegible] hic vocabulum nomen

Sequitur litera de numero nominum

Numerus est discretiva dictionis
forma que discretam quantitatem fa-
cere potest Est autem singularis
et pluralis Nam dualis apud
latinos non invenitur Singu-
laris est ut homo / pluralis ut
homines Commentum. Post [illegible]
de quo adiungit de numero / ad eius
evidentiam predicendum est / quare
dicatur numerus in arte grammatica quod
accidat nomini / que sit ea in
verborum [illegible] numerus / quo
ordine eum tractat de numero Numerus
duobus modis consideratur
Tum secundum rem / tum secundum vocem
Numerus non secundum rem est singulari-
tas et pluralitas Numerus vero secundum
vocem est forma dictionis / ex qua
[illegible] utrum advenit sive ad p-
[illegible] pertineat locutio Sed oppo-
situm in [illegible] est [illegible] in
illa non [illegible] Ad de vero [illegible]
fiat [illegible] de pluralibus / Dicendum quod ex
adiuncto potest discerni / Unde et auc-
tor maluit dicere describendo nu-
merum forma [illegible] que potest facere di-
stinctionem quantitatis / quia que [illegible]
[illegible] cum quantitatem non aliud [illegible]

qua ex qualitate cuiusque cognoscitur
utrum ad unum sive ad plura sermo
pertineat, id est an de uno an de plu-
ribus fiat sermo. Sed opponitur quod
secundum hanc descriptionem hoc nomen omnis
posset esse singularis numeri, quia in
quacumque locutione ponitur illud
pertinet ad plura, ut omnis homo le-
git plura. Sed dicimus quod pluralitudi-
ne singularis qua scilicet ad sin-
gularitatem aliquis et qualitatis est quia
construitur ex qualitate construc-
tionis cum verbis singularis numeri
quod tamen numeri singularis dicitur. Constat
itaque quod qualitatem consideramus sola tamen
tionis voce non significatione. Et hic
dictum est de quantitate et quantitate et
quibus pluribus. Sed opponitur
item de collectivis nominibus que in
singulari numero ad plura pertinent
ut populus dicimus plebs, quia et
multa ex qualitate consignificatione
singularis sunt numeri. Et quamvis pluralis
sit locutio ita de pluribus sicut
de uno, id est quasi unum sit ex eis
sicut una collectio. Potest etiam
dici quod utrum numerus potest attendi
nominibus quemadmodum, scilicet non omnibus,
quia collectivis et aliis compositis
sunt non ut attendi numerus simpliciter
verum de quibusdam non attenditur et
corpus est et cetera sacra sanctificet. Hec enim
vox hec plurima sed barbara etiam non sit sin-
gularitate, licet ex adiuncto huius
vocabuli omnis ad plura pertinere
videatur, ut cum dicitur omnis homo,
sed hoc contingit ex adiuncto non ex
sola voce. Dicitur non simpliciter non
verum est quod nomen proprietas,
quia nomen huius forme vel
vocis est, ut ex sola voce ad unum
pertineat vel ad plura sub plura-
litate una. Causa non in re est
vocum vel nominum in diversis numeris est
sacro et cetera. Differt secundum appellationem
... in proprietatibus. Cum enim appellatio
nominum quemque vocalitate constituit

coniungit aliquis sermone sed de vo-
cum in est illa qualis qualitatis,
aliquis de pluribus. Et modo si una
voce sola utrumque modo ex pluralitate
dubitatio esset, quod ad sensum quod
ad illa loquendi modo perficiatur.
Ideo quod reperitur in pluralitate ap-
pellationem sermo eandem generis quali-
tatem, quia et sensu singularitatis, sed
et non pluralitate, illa qualitate
tamen est significatio diversi generis non quia
coniungebat in uno et eodem sermo-
ne diversa nomina, ad designan-
dum quod de uno corpore esset
sermo, est reperta vox una
ad demonstrandum quod de pluribus autem
pluralitas non apponitur nulla generis
qualitate sit nisi pluralitate tempti
apparuit eodem nomine. Nomina in
itaque licet non omnia et non sin-
gularitate vel pluralitate sit, et
fortasse magis esset quod ... quam
dicere, quod non ut pluralia vel
non predicta sint, sed secundum modi
significandi, ut quod nomen sit sin-
gulariter vel pluraliter. Consequen-
ter quia dicitur de aliquo dicere, quod numerus
sit, hic ponitur quis est, an singularis
sit an pluralis. Tractat autem
hoc ordine primo, diffinit nu-
merum simpliciter in voce, deinde divi-
dit, post ea ostendit quasdam
numeri proprietates, postea docet
que nomina quo numero de-
ficiant, et quare. Et ex hac
litera tempus metrum. ·Metrus·

Est numerus vocis quantitas qua noscitur utrum
Vox unum vel plura notet, numerum dinoscere prodest.
Est duplex singularis, pluralis et alter
Dicitur, qui fit per vocem, plura sed alter

Et sciendum quod in uno proprie numerus non
dicitur sed abusive, quomodo utique casus
non est, sed abusive casus dicitur,
quia alios casus facit. Grammatici
vero debent casum dicunt, quod
non casus sit dicendus, quia appellativa
nomina cadunt omnia specialium
nomina. Quia si ablativus casus est dictus
omnes ceteros ordines putavit vi-
debitur hic casum. Et utique eum concedi-
mus et quinque, appellativa vero concedi-
mus et quinque casus cadunt in specia-
les positiones sive vim. Alii autem
dicunt, quod ipsa terminatio recta ca-
dens in alias diversas termina-
tiones, non in quamquam casum nominatur,
cum nominativum habeat ut cadere possit
et cadendo omnes casus faciat
quamvis proprie casus dici non debeat
illud in quod cadit aliquid, sed
ea ipsa vox quae cadit. Unde
aptota dicuntur id est non declinabilia
antiquorum scriptores quae utique non
habent casum, in quos iure refu-
tatur illorum ratio qui non putat
eum casum utique quia appellativa nomine
cadat. Possumus autem et a mi-
nori et a frequentiori parte ca-
sus qui sunt obliqui, sicut quod
utique accipere rectus et obliquos quod
singulis vocibus dicimus. Ergo
singularis quoque numerus bene
dicitur, quia per geminatum vel mul-
tiplicatum facit omnes numeros.
Et quod omnes unum quod ipso compositos
eum ipsum dissolvuntur. Et sim-
pliciter quidem numerus finitus, plu-
ralis vero infinitus est. Cum enim dico
homo, certum est de uno dici,
cum vero homines, incertum est
de quot. Nam ad nobiles vel
ad innumerabiles ostenditur
[illegible]. Itaque [illegible] numerorum quoque
[illegible] in venit nomina, quamquam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
legem [illegible], ut hominibus

duo centum vel mille. Ergo dubi-
tationem pluralem distinctat
adiunctio corporum quae in
singulis numeris sunt propria et sive
quaedam positionis. Tamen plu-
ralia sunt non a singularibus nata. Omnia enim a se
nascuntur. Nam duo non est
ab uno declinatum, nec tres a duo-
bus, nec quatuor a tribus. Co-
Illud quoque videndum quod metrum
numeris similiter non proprie dicitur numerus
sed abusive, per effectum. Sed quod
efficit numeros. Sic utique non proprie
dicitur casus, cum casus dicatur
a cadendo, quoniam ab alio cadat
id est inflectatur, sed abusive, quia
faciat alios casus. Grammatici
tamen aliqui dicunt utique rec-
tum casum dici debere, quia appella-
tiva nomina cadunt omnia specialia
ut generatim tellus est specialia
eius appellativa et propria nomina, quae
sub alta specie nominis conti-
nentur. Nomen autem generale est
hoc vocabulum nomen, quod generale est
ad omnia nomina, quia quamlibet
eorum appellat nomen. Opes. Quod
nomen substantiam specialem et quali-
tatem quamlibet vel propriam sive com-
munem, quae vero specialem sit quo-
libet appellativorum, id est quae
specie corporum cadunt appellativa nomina
Species enim quia quaelibet utique casus
nominis et nominatur nomen.
Generis nominis proprietatem
sed cadit quodam modo, id est descen-
dit in quandam propriam speciem quod
tale, scilicet quod alii nomen con-
veniunt [illegible]. Ut fiat hoc manifes-
tius, Grammatica [illegible] [illegible]
in probat, et recte cadere eum
[illegible] ad verbum dicetur hic
casum, cum [illegible] ad verbum
[illegible] cadat [illegible] ab adverbio generali.

tali

Ablativo autem adiungit / alias etiam vocis
ut eius / cur nominativus dicatur casus
quarum una est / quod casus dicatur
non potestas cadendi in aliud / non
potestas cadendi ab alio. Sed ergo
nominativus dicitur casus / quia cadit in a
lium / sicut ceteri qui cadunt ab alio /
hec licet est vera sola / et differt
a prima in illa cum dicebat quod
non cadit aliquis in aliquem vel ab a
quo sicut in ista / Sed quod abusive
dicatur casus per effectum quia facit
alios casus differt a secunda in illa
cum dicit hoc sola quod non cadit ab
alio / quod non dicitur in ista Adiungit
et quartam sententiam / quod nominativus dicitur
casus per societatem aliorum casuum.
cum enim plures sint veniunt quod
ipse dicitur casus quia cadunt ab
aliis Ut sancti dicerentur omnes
etiam qui non cadit per societatem so
cietate casuum vocantur Sicut
in scriptura dicitur quod comprehensione
Sillabum cum est comprehendere
per maiore parte / vocantur sillabe
etiam monolite / Quod totum
adducit / ut quod nominativus dicatur casus
per effectum / quod illi vere possit
congruere sed non debet dici
nisi Aliud quoque videndum
est / quod pluralis numerus nominum
est infinitus Cum enim dico
homines / nescio quot sint
in vero sunt nomina numerorum
pluralitate non distincta / ut
centum homines / mille / et similia /
Numerus autem competit omni singu
laritati Numeros autem hec
habet dictiones quod personas quorum
est habet / vel finitas vel in
finitas id est nomina. verba. pronomina
pronomina vero sed deficiunt in prima
vero / deficit etiam in numero Que
alia sunt infinita in plurali / quorum
vel semper adiungunt non quamvis
sepe deveniunt nisi ad personam.

nomen inequalitatis / non tamen quasi
accidente sed hoc Accidunt
enim qualia fiunt adiunctis
illius personis profectarum Quod enim
dictus sunt singularis numeri adiunctum vel
quod pluribus / enim sic se adiunc
tum sint quod pluribus verbis ad
iungitur / est inequale quecumque in
numero sunt / ut singulariter curru
es / singulariter ... Plu
raliter loquor / et pluraliter
loquimur / pro ipsissime dicto et ipsis
sime dicimus Quod in mul
ta parte alia nisi possidente
persona contingit nisi figuraliter ut
cum sint numeri singularis plurali
adiungantur / ut cum pluralis
sunt. singularis Preterea nomen
et pronomen et verbum et participium declina
tur in numeros ad verbum aut genus
gentes ... numerus distincti declinatur
manent / hec tamen in tertio in
tertio numerorum nomina quod sunt in
declinata ... adverbia / quod ea ligata
tantum sint adiunguntur ut predicta
quam pluralibus / ut milites de
vi / et milites dupinguntur illa
non nisi pluralibus / ut mul
le homines dupinguntur Neque
possunt vero nominativo ... in stet
tio nisi habent Quippe nec
personas habent / Commentum·
Aliud quoque addit / quod verbis
dictionibus accidit persona neque
etiam Etiam quibus unum tamen
deficit. et alterum Quod
non est / quia nisi ipse est vel
rerum loquentium declinatione / quod ad primam
personam pertinet / vel rerum ad
quas fit locutio / quod pertinet
ad secundam / vel rerum de quibus
sermo est preter has sive de
sermone / quod pertinet ad tertiam / Quamvis
non quidam putabant adverbia

hic accusativus hic / scilicet prima persona
eo quod quando adverbia sunt similia
dicit propter adverbium non habet participium
participium. Ad eum intellectum di-
cendum / quod sit unum hic participium
¶ Partes quo orationis illa que
unum participium que non est fini-
nite non est voce sit unum / ita
scilicet quod hic convenit pluribus de illa par-
te / vel maiori parti / et illa que
construantur / vel cum uno singula-
ri / vel cum plurali / et quod vox plu-
ralis formetur a voce singulari
altera una deficiat / quod
in pluribus nominibus contingit / quorum
nullum habet adverbium / ¶ Quantum
quod non non sit unum / ut ad-
verbium omne / nec maior pars sit
illa / ut construatur cum uno singula-
ri / ut cum plurali / sed cum u-
troque convenit / ut milites depi-
ngo milites depingo / Nec vox
pluralis una formatur a voce
singulari una / Et ut habetur colliga
ad hoc ut aliqua dictio sit aequi-
voca / necesse est / ut re aliqua
significet cum uno et una / hic est
singularis / vel pluralis / quod non
quod adverbio ¶ Dicit enim ...
... sit tempus sine ... / ita
quodque milites unum sine uno /
Non quod adverbium habet unum participium
Quod autem dicit activa
talia / scilicet ad omnes personas
perfectarum / scilicet dicit / quia non
venit quodque accusativus / omnibus
... illius partis orationis ac-
cidit cui est accusativus / Nota
enim omnia nomina casualia habent
sicut aptota / Nota infinita
... personas et numeros / ... quod
appellat partes perfectas sin-
gulas ... / dictionum
sufficientiam adverbium ...

... / Vel secundum alios ... perfec-
tarum determinant ... infinita
... facere dicit ... de festina / ¶ ...
hac litera incipit ... ista ...

Solis ... accedit ... que sig...

Personis ... / ... sic ... ...

... / ... in una parte movetur

hinc nos vos ... / illos

... modos / reliquos ... ... /
¶ Subiungit ... quedam ...
que ... ipsa voce non ... ...
... / ... hac litera ...
colligitur ¶ Ubi enim agit / quod ...
... finitas personas cum
... finitas ...
... colligitur scilicet illa ¶ ...
ante ¶ ... quia ... ...
dicit ... aliquo / ... / illa
scilicet ¶ Sunt quedam nomina ...
... in ... utraque litera ...

Persone ... cum ... ¶ ¶

Non ... / finitas cum ... ...

Quod ... unum ... obtinet / at non

...que ... non ... deficit ...

... reliquis / cum ... ambo
... quedam nomina / ...
utroque unum eadem voce ...
... / ut in prima ... ...

gtiuo & dtiuo & plis nti & uti
hinc & hinc poete / hi & o poe
te / Et in mobilibus tam grecorum
singularia femina & pluralia
neutra / eandem vocem habent / hec p. sa
HΠΡΩΤΑ·ΚΑΙ·ΤΑΠΡΩΤΑ· sancta ΙΕΡΑ
ΚΑΙ·ΤΑΙΕΡΑ· maior in secunda quoque
declinatione gtiuus singularis & nti & uti
plis idem est / ut hinc docti & hi
docti & o docti / In tertia omnia
nomina pdutta tamen cum pa
res habeant nti singularis gtiuo.
nti quoque plis & acti & uti
idem est / ut hic vires. hi & hos
& o vires / hec aedes. he & has
& o aedes / In quarta etiam gti
singularis & nti & acti & uti plis
idem est / quippe in omnibus hijs
casibus producitur us / ut huius
fluctus / hi & hos & o fluctus /
In quinta quoque declinatione omnis nti
& uti singularis & nti & acti & uti
plis idem est / ut hec & o res species
facies / hee & has & o res species
facies / Nec solum in nominibus sed
etiam in pronominibus inveniuntur quae
utrumque numerum / ut in hijs que gti
ac dti singularis & nti tendunt / et
faciunt nti plurale. mei tui
sui / nec non illi isti ipsi ei et
quoque ea singularis est nti quam
plis In verbis quoque mobili
bus idem fit quod in nominibus Nam in
verbis nulla vox eadem apud
latinos singularis est & plis Co.
Illud quoque addit / quod eadem vox
nominis / quos singularis & numeri quoque
plis / quod dt non posse fieri in verbis
Sed quid opponat / quod lege & plis
ut lege ul legunt / & singularis
futuro singularis & plis ut legar legeris
ul lege dicunt. rursus non
eandem vocem quod in preterito producitur prima
in futuro corripitur. Et opponitur etiam de
eo quod tedemus ul quod tenderemus

ostendam. p. al. dicere / Hoc
dicunt de 4 declinatione nec cuncta / et
ea altum sit actum / altum
p. Parietes nec ponunt plura
lia. Litera. Sunt quedam
nomina propria sing. & uti na. al
usu natura ut propria sing. na.
diuidua sunt / ut Iuppiter ve
nus ceres Achilles Hector
sol luna Italia Sicilia Cilicia
usu / que sing. preter redit usu
ut sanguis pulvis / Commentum
Illud quoque adiungit / que no
pro uno desinit / & quare
dicit quod in multis habet plu
ralia / ul repugnante na. l.
ppe / quod sunt aliquid quod plu
lis no sunt dicta / ut Iuppiter vel
prohibente usu / ut sanguis p.
lurale no dicit plis usu repugnan
te / Si quis opponit hic nomen
habere plis in usu / eo quod in uenit
Viri sanguinum et Zum nomen
sanguinibus neque et Vel di
cimus dicitur pagina no sub
iacere regulis huius artis Vel di
cimus illa no esse ab hoc
nomine sanguis / sed ab hoc san
guen. Commentum

Hos quoque defectus reperit natura vel usus

Degens autem dat hic ... priorem excepta

Nobis hec pro se dicimus homines loquentes

Omnia plura cogit natura carere colitur

Ut mars unus pater liber atque tibus ossa

Ardor sol luna propriis. Sequitur litera

col

¶ Multis tamen ipsis est quam aut euentu
aut ptitio regionum / aut diuerse
opinionis / aut auctoritas veterum co
git / aut quia ipsa parens quorum
pfeciunt / ut eorum pluralis numero
pferantur / Euentu · quia euenit sepe
eos pro nomine duos aut plures
nuncupari / Vt Eneas / Anchi
se filius · et filius ene et filius virg
Eneas / Pirrus filius achillis
Pirrus rex epirotarum / Aiax
telamonius et Aiax olei filius
sed cum non nam · gemina sunt / Et
re nulla qualitate quam sunt /
casu diuersi contingere potest sepe
nis quod fit / Non enim ideo
eodem nomine nuncupati sunt
quia qualiter similes sunt · i · quia duo
albi essent aut nigri duo / aut for
mosi duo / quod facit ptitio re
gionum ut galia citerior et
galia vlterior / Diuerse opiniones
quia quidam multos poles et mul
tas lunas esse putauit / Tra
quoque pietas utique iusticia probi
sunt / Et quod dicas sunt quia
non ptes · Vel quia
omnibus stas res sunt / appa
sunt / Itaque si sunt ipsa non
sunt pluralem aliter / Etiam appa
sunt / Auctoritas · ut mella
frumenta ordea farra pluralis
numero ptulit virgilius / Cum in usu
frequentiore singularia sunt / Sed
alia quoque plurima / Vt sanguis
pulius parens / que tamen sunt
pluralis plata quia sunt / sed plurali
non utimur eis / quia auctoritas
defficit / Cum sit collibuimus quo
cruores · dicere sanguines / aut
quod cineres sed pulueres / uel
impediret Comet / Illud etiam
addit / quia in pdictis nominibus co
git aliter pferre pluralia / ut eue
tus · i · equinoctio / ut duo ajaces
tes / Vel ptitio regionum / ut

sed vna regionis / diuisa est in plures
ptes / ut gallia citerior et vlterior /
Ita dicuntur due galie / aut diuer
se opiniones quorumdam / qui opi
nati sunt plures poles esse ·
aut lunas / aut auctoritates veterum /
ut mella frumenta / denique sin
gulis ptes comptat / Et pilla lin
tia quoque pietas utique [illegible]
pit metrum ut ¶ Metrus ·

Dea tradita terra ·

Et utique pietas probitas ipsius pecia ·

Pluralique tacuit / Cum tria [illegible]

Sigt / aut utique modus atque capiunt [illegible]
¶ Sequentia non immediate non ta
git pes in [illegible] / ¶ ¶

Alius adhuc vnus mons mulcibus et michelis uel

Que exmus ipsa non sit plene refusat

Vbi hijs nam dicunt plene negauit
¶ Et metrum quod sequuntur deriu[...] quia ipsa
let nec tempit cum illa lina / Multis
tamen ipsis et et in finis posita pro
pdicta / Auctoritas ut mella

Nam tristis cogeretur instat ·

Effectus / et lunes aut pluralia / quia fit

Euentu · ved aiaces duo / ut duo pirri
rectores ·

Vel pitate ved multos reces hectoris //
// illic

[illegible]

Vel qz fore/ vt athenes pro thenen

Sermo stat/ vt plurale galia sonat

Pretas/ probat. mutat pro doc(et) vot vrbes

Et tu sola p(ro)meandros sepe dat artes

Inter p(ro)pri(um) spe(cie)i stat vite/ ste

Mille p(er)i danos certu(m) vel plurib(us) actos

Dambijs/ stigius resfat fingite tamq(ue)

Soles (et) lunas vt plebis opinio plures
¶ Solum hic vnde (et) venit (et) hic loco

Et no(n) raro dies calidos dia lego plures

Sed (et) stirpe plures zeta q(ue) grate plures

Moreq(ue) georgicos dicis molib(us) vni
¶ Ne ex illa lira Dupius posita
vsu quoq(ue) sunt (et)c. (et)c. ita p(ro)uant
vbi lo(quitu)r de talib(us) ino transit me
terq(ue) multa caruere/ quor(um) plurim(um)
dicta ponit p(ro)b(us) in lira/ (et) sanguis
puluis/

Nunc adiite quinq(ue) plen(i) decuerit vsus

Chea ysla famaq(ue) vita iuncta seta

Magna tu manna tu pascha cera chorea

Tu fumo fumus (et) lig(n)a potis q(uam) undis

Phisenus huius byssus totus sabulumq(ue) lutumq(ue)

v(el) fa(ni) Cenu(m) cu(m) leto cerebr(um) nitr(um)q(ue) vitr(um)q(ue)

fex
Sepu(m) funetu(m) blitu(m) vulg(us) pelagusq(ue)

Tu sparto fenu(m)/ panos hys(s) mutis (et) ylem

Brunatu(m) vel scarlatto/ ferrus q(ue) colo(rem)

Vt minium vel cinobu(m) stella asiumq(ue)/ (et) ethe(r)

v(el) nu(m)
Incaustu(m) p(ro)iactu(m) p(er)lumq(ue) saleq(ue)

Sal sanguis puluis par (et) habet aer/

Lux pix (et) labes tellusq(ue) faexq(ue) lues mors

Pollen acq(ue)/ fel bilis/ espar (et)c. (et) imbar

Gluten ebur fors atq(ue) dies ver nectar (et) cor

Indoles (et) proboles plures vix atq(ue) iuncta

Dextera abor mare ims dextra atq(ue) sexta

Adde palus dictis/ ¶ · ¶
¶ Ne plura ponit inter quinq(ue) enumerat
nomina que quidam ius vsu carent
aut/ inveniuntur tamen presumptio
ne poetica vel parte sectione posita

n est casib; i pli / que modice ta
git ptem i pscripta lra auctoris
Ut mella frumenta ordea etc
Cesia sanguis pulvis pax etc.

Vi⁹ tam plis abnegat usus

Nobis dat / et qsla dat exptem

Quid sueus ita q pssuit / ut esse

Psalmus dr sagis plebis / ph sica pulvis

Pla reqrens azt q dat yris / reddit addit

Plurali / vita vitas / mors mortibus /

Rex mores demum rebus orbes

Pagus plepla ugis dr 2bis opes

Lucibus aluces dr lup / sboles

Pax paces / labes slabe / salute salutes

Mentisque scripta quorum plura tu / tu sing

Tres retinet tam / os es far ut male /

Adiecit hunc addimus audis
Rem ponit z aliam dchys
que i quarta d² deficiunt
illa /

Nil adhuc puat pli noi quarte

Nor ista gelu tonit⁹ virus penus

Brevit addite / q nulla metrum
q ponit absque met⁹ aptota nomi
eis / tangit h pars vnde sciba
tur sinat /

/ pl⁹

Aptota nomi eis ut phasis nephas zabor /

Ecce pedo melos nama gumi chaos ile

Et h pli sunt ponte nete

Nesse tu mele data nos in ratione

Pli quis puant nomina quite

Absque dies spes res h to⁹ efferes

Macies zmaties facies aries spes

Effigies zygeies 2aygeles / tres

Et forsa plures dat pluralia caglia
Omnis tamen q metallorum et
seminum et herbarum / ad mensu
ram et ad pesum ptinerent / ple
rasque sub singularia in venium
ut aurum argentum aes plumbum
stagnum vitrum aurichalcum electrum
triticum ervum ordeum faba lens
pisa cornicis avenum / liquamen
absinthium oleum / Alio aut hoc
usus vo re⁹ phibet ars plu
ralia hre / quod quis ppa 9
sit auctore / ppa pluralia quoque
ut dictum e st ptulerunt uno
ut ordea frumenta fabe vina
mella / cometu / humidorum
vo admensura et pesum ptine
ria cum dicit plerasque sub v ven sin /

dicat aut pleraque per aliquam
rem que neque ad pessimum neque
ad meliora soleat verti sed habet
plurale Continuum rem amplius et
non suffit sed tamen in fine eius tro
tum post sequentes versus

Nomina pluralia non pluralis nominis quinque notentur

Semina sive legumina sive metalla

humida mensura pensum vel pecten unge

Semina cen pro atque ffurgo legumina po

lens faba ac ordeis vel et auri et me

humida cen vi vinum acet medo butir

Sed non de plurali si plerumque dicatur

Nundi quia non raros auctoritat usus

Cas plurali capiunt ut ordea farra

Eraque fructa sed balsama vinaque mella

Datque talibus talibus talibus sed ypo rod

In plurale faba cas cum pisa sic usu

ffera vel bnardus pli pisaque venit
¶ Nomina multiplicantur metrum
metrum quorum pauca que venit per
nulla Et post tres ea ponit
in ac per (...) testus saget
sunt cum enim sunt metrum
vestem ad finem Suspicio tamen

sed bitur originalia litera ¶ litera.
Similiter sunt quedam pluralia tam
tum ut usu Natura ut genus
primum et signo celesti et pysces
usu ut manes arma menia
floralia saturnalia nundine ka
lende nonas idus compitalia neu
tunalia Et omnia pene festorum
dierum nomina Sunt tamen voce sin
intellectu pluralia que et quasi
pherpina dicuntur ut turba Attica
Ra ut plebs caterva legio A
lia contra in textu sunt voce
pluralia ut athene thebe in
tere menala gargara tharta
dindima bactra Sub autem tamen
(...) et sunt plurata (...)
ficatur virgilius in quarto Ale
yolico vel marti et psalmo et verbe
uiterna Statius in octavo
Thebaidos Nunc superstes ait
diroque admenia thebes So
lus abi Menalus quoque sed
et tartarus et gargarus virgi
lius in bucolicis Menalus
argutumque nemus pinosque lo
quentes et tamen Id in septo
Cum tartarus ipe (...) pat
et pro pe in sedibus sub um
bras Theta ponit metra
quoque quoque primus sed tamen sit
aliquis nominativo quod est nali et post
vece sed sunt tamen vero sed hora
ea pondit tamen pluralia et sit
ita ¶ .. ¶ Metarius

Sed tamen in uno tamen de non plori

Hec ples tamen plurali protulit usus

Sic athene thebe festone (...)

Sed (...) tamen nunc venit sub utroque

Sed pergama menala gargara alpes
¶ Forsitan et plura non contenta priore
Nomina reperies / quorum pluralia preter
l' timeas — l' cauere
Atque verendo pauens tetigisse / carere
l' velis
Illa volens poteris / hec non depresse latere
Exemplo attendens / que legis optinuisse
Dicere / despes sperum vel sperebus
l' Et
Sed poteris foris forum dicere velle
latinitati
Que veteri latio non notos ponere tamquam
¶ Nunc addite quingentum nam forum
Deneque / a vsque / natura plebe contenta
Omnia pro vini minorum nomina preter
Singula que vnque formant nam priori
Hysce tot et totus cum quibus quot adde
Bigas cum pribus ff pluralia effers
Magis trigis pribus minus pluraliter serata
Distribuis / tres quam aliter posuere poete
Arbore tere / septenus gigante dates
Hys pete zodiaci pistes genus que adde
¶ Nunc videas vsu minus pluratia poni
Primo que sit dada quam dicat flepo plura

Diuitie nuge tenebre prece fruges
dum legitur de dei lege abi[?] pocula potius
Dic ostile chele tereque minetes
Insidie nundie cune primities
Et quas demptu formatur proles ex vult
Indutum opuit in pedes optubet operetes
Insidiis i due / none sit atque kalende
Et presepta tene ff plura pone / nugo
¶ Portio et dicunt yxtos thunos dicunt sibutos
Erpta nenda porros estega crauina /
Atrocem vinas et ensicia vngere istis
¶ Tria dicunt crates lemures et vinlia festes
Gades atque dolores manes atque penates
Et cum velitibus quondam quiritibus ex festes
l' alpibus
Alitibus paschalibus chia meta pudi
Nona festorum / que ita lia fit eorum
Vt floralia neptualia / lactibus adde
Lantes sponsalia / ex fores hys adde /
¶ Dicit hys certa plos pluraliter arcet
l' neque
Nos flectis tempe neque tesque nec ex cete / dos

¶ Sunt q3 q voce unu plata prioris
Sunt i tetu plla ceu pplus plebs
Turbaqz cetus pes opatz/ vz plebs hyo
Auctores cetz plla sa pore/ uibit
Auge subiuns multo mete figura
Sic eba vuit/ pes stat/ plebs spicta/
Sunt ad Jones perm vedamq [?]
Aptotum dicit q. sine casu/
aba q est sine a ptotos. q est
casus/ que aut sunt aptota/
z quare sic dicant tractatus
de casu dicemus Stagnum non
dr aqua stans/ sz quoddam gen
metalli Aurz dr ab aurum/ q
est splendens/ sz paulo athenienses vi
de/ eo q pcis metall spla/
Calcos grece. es latine/ cum
gponitur auricalcum .i. es aur
Illud aut orichalcon q e malu
dicit. flz est Electrz dz est
quoqz electrz dr gummi/ quoqz
gemma/ aliqz metallum gfectum ex
auro z argento/ z sic accipitur in hoc
loco Reginus genus est seminis
conrisa similit cisa vl pisa. faba. lens
pisa. ^ Dicit quidam hec pisa
sunt bona, sunt qz pingwia
sunt sine lardo hec pisa cum
sin pes fecium e/ z in sin re
Conchis quidam gen leguminis/
sequitur Juvenalis Cum conche
tumens Acetu dr ab acuo is/
q hz acutum sapore/ z ptinet
ad mensura/ liquitamen in ppe
est garus/ ex suco piscium fcm
Est aut garum vena q rubea
spaciosissima/ Absinthium est ge

^ Et vide q pbus gruus e eis q volunt dice
plr pisa. vn q it.

aqua arida z melle/ Hydromellum
vel idromellum, ex aqua facta
z melle Floralia dicebant
festa Flore/ illius dee Satur
nalia festa saturni Nundine
sunt publice qvetz ad intes/
dicte annotabile sunt ...
dies/ ... / z dr calo q voco
est Ea eum accedebat sacerdos
trium ut denuntiaret nundi-
nas/ z clamabat ter calo vel
a pluralite vocandi/ dicte sunt plr k
Nones dicti sunt dies qui sequuntur kalendas/
q in illis cessabat nundine
Idus dies qui sequuntur nonas
Iduare enim est dividere i te
dividebant ...dinis vel
sm quosdam dicitur vidua q
a viro idua .i. divisa Capita
lia dicebant festa/ que fiebat
in gpetis Capitum vel gpostum
est acon/ z pital. q e vlanes
turnia dicebant festa neptu
ni/ hic addit/ q omnia fe
storum nomina pluralia sunt
dicit aut vere pp lupercal festum
panis illius dei/ z pp pasca
Scenophegia/ q in his recitatur
festis thabernaculorum/ z pp neo
menia/ q dr novilunium/ q
festum illud in novilunio fie
bat/ agenalia z que sequuntur
nomina sunt localia/ vel in
tu Actor toris derivatur ab
ago agis/ z scribitur pt Autor
derivatur agreco. q est au
tentium z est latine autori
zabilis vel autenticus/ scribitur
sine c Auctor toris derivatur
ab augeo ges xi/ z est auc
tor qui auget rem/ z inde dicitur
auctor .i. dictator/ qui au
get sua rem/ C. i. ... litera

Seqr de figura nominum

Figura quoque dictionibus accidit
que comprehenditur Vel enim
simplex est ut magnus / vel composita
ut magnanimus / vel decomposita quam greci
ΠΑΡΑΣΥΝΘΕΤΟΝ vocant / id est a composito
derivata / ut magnanimitas / que
dicitur separatim accepta est figura
agitur Commentum · Definitio vero sequitur
tat subsequitur per quam ulterius circa
hanc accidentiam videndum predi
cendum est / quid sit figura / Quot
sunt figure et quid sit / quare / et utrum
figura sit quod compositas dictionum vel
sola littera Circa veritatis
diversarum nominum in diversis figuris
Circa hoc ordine tractat definitio
Est enim figura qualitas dictionis / et compositas
constandi ex diversis litteris et sillabis vel
ex dictionibus similiter talibus dictis / figura
est qualitas dictionis / Qualitas autem
dictionis quod vel ex litteris / vel
ex sillabis / vel ex dictionibus constat
et quod dicitur composita dictio
Habet autem quantitatem / quod habet hanc
quantitatem / vel ut sit simplex / vel
composita / vel decomposita / Similiter quod
qualitas dictionis dicitur figura / et est
secundum eam tres sunt Sunt
autem tres species figure Simplex composita
posita decomposita Compositas vero est con
standi ex pluribus litteris vel sillabis
dicitur simplex figura / Sed vox cum
vero ex composita dictione figure / compositas
decomposita dictione dicitur
decomposita figura Vox cum hoc quod
dicitur decomposita figura Patet autem
ex predictis / quod figura est de illis
attributis / que sunt quedam nominis
compositates Circa vero in veritate
diversarum nominum in diversis figuris
hoc est / Quedam enim sunt at
tracta que ex se habent esse et per se
a talibus predicantur / quod designata
decepta sunt nomina simpli
cia / ut magnus Quedam alia

que ex remotione inficiunt / Sed
ea quod componitur nomine eius
ex negativa particula / et ex nomine
accidentis ex eius videlicet Sed vo
lumus ex enumeratione aliquid aliquod
accidens / sunt tamen sua qualitate
ad quod faciendum / componimus dictionem ex hoc
sine illud accidens Et ex dictione
sine compositione / ut benefac
Quola autem decomposita ex composita
ta est decomposita figura Tractat vero
primo definitionem hoc ordine Primus at
in quas dividitur hic accidens / Et
in dividit in tria in simplicem
figuram compositam decompositam Postea vero
figura donatus non separavit de
composita figuram agitur / probat illas
esse diversas / Secundo demonstrat loco
illos comprehendi Sed vero dicit
in enim nomine comprehendi Adul
tum dicit decomposita nomen compositorum
Sed ergo / quod tamen unus cognoscitur
tale dicitur in una vice / figura non
dicitur in hoc / Simplex dictione
Dicit enim tota dictio constat ex
pluribus litteris et sillabis · simpliciter dicitur
figura / Sed vero ex duabus · composite / Sed
si ex compositione decomponitur / Et composite
que apte vere dicuntur ex constanti
lia Metricus ·

Sicut in numero plures sunt a voce figura
Compositas metuas a voce dividit. vel
Vos dividit sunt plures sunt / capuinus
Primus est Vocet hic in nomine simplex
Simplex · composita · decomposita quibus addit
Pluribus sunt et nomen vero reperies est

Sandi q(uod) p(re)teret sua sig(nifica)ta reptet
Co(m)po(si)te ex i(m)p(er)fectio c(om)petit / at q(uod)
de(n)uas ag(nosci)to & c(om)posite s(un)t / Sunt
Magnus magis(ter) z magistra(tu)s s(un)t / Textus
Neq(ue) en(im) simplex pot(er)it esse que
ag posita dictione de(cli)natur
neq(ue) c(om)posita / quia q(uod) simplex e(st) c(om)posita p(ro)
n(on) h(abe)t / i(d est) ut ipsa p(er) se ex duis
c(om)ponat(ur) dui(bus) separati i(n)tel-
ligendis sub(iec)to accentu / contra
re supposita ud secunda accent(us)
ut est respublica in singulis
ratiu(m) Una en(im) est res sub
posita / due n(on) n(on) votes dui-
sib(ilis) accentu plate / quas
c(on)venis separans compositu(m) / ex
s(un)t accept(i) q(uod) / ut est parti-
ceda / hoc en(im) ipsu(m) p(er) se c(om)po(s)itu(m) /
c(on)venites ex que dictionibus
est / i(n) venus. dimissione facta
eas p(er) se intelligendas / di(cit)
en(im) aperte / z alio ta(m)en (et) e
utraq(ue) p(er) se integre sunt / z i(n)-
tegrum h(abe)nt plenum Quod
i(n) c(om)posit(is) s(un)t n(on) p(er) Si en(im)
dicta magnimitas / c(om)positu(m)
esse amagno z animitate /
nichil dico Animitas en(im)
p(er) se n(on) dici(tur) Unde est q(uod) di(ci)-
tur / q(uod) magnus q(ui)d q(uo)d est
amagno z alio / q(uod) que sunt
i(n)telli(gen)da p(er) se Amagnimo
aut declinatu(m) est magnis
Anima(m) i(n) venia(tur) multa du-
bia. utr(um) decli(na)ta sunt an decli(na)ta
ut impietas i(n) felicitas p(er) se
no Que s(un)t abimpio z i(n)felice

ap(er)te dicamus declinata / &
c(om)posita sunt / Cum ante
in duo separati intel(ligen)da. prin(cipio) / posse
dividi / videntur esse c(om)po(si)ta /
quod est p(ro)p(ter) ea que ag posit(is)
d(e)c(li)nantur / ut p(er)fectus. ne
gligens. credulitas. anxemes.
Sunt q(ui)de(m) tame(n) / quor(um) sim-
plicia i(n) usu frequ(en)ti non
s(un)t ut defensor. repleo. c(om)-
pleo. suppleo. deleo. releo.
defendo. offendo. respicio. a-
spicio. suspicio. despicio (et)c /
dent tollit s(un)t / quor(um)
h(ab)ere possunt dici / ondunt
nota ex eis vata & plura
eqi aplo vo / letum. qua(n)
aleo vo. z aleor. Expecto ex
vix. quam arvo spicio natu-
est. frequentatiu(m) / Comentu(m).
Probat n(on) p(ro) ea q(ue) donatu(s)
q(uo)d sit dicta est q(uod) p(er) se Simplex
e(st) n(on) e(st) tu dictio decli(na)te
sic declinat(ur) a(d) c(om)posita / q(ua)m
tu(m) olim est c(om)posita / ipsu(m)
simplex n(on) est Composita i(n)-
tu(m) n(on) e(st) / quia n(on) h(abe)t q(uod) p(er) se
e(st) c(om)positor(um) / ut sic c(on)stet ex
dictio(n)ib(us) p(er) se i(n)telligibilibus /
Si en(im) dicas magnanimus
c(om)positu(m) ex magno z animo /
falsu(m) est / quia h(oc) c(om)positu(m)
est h(ec) nome(n) magnimus /
ut ex eis dualiter dictionib(us)
i(n) venies diuisa no(m)i(n)a c(om)po-
sita / Si dicas ita magna-
nimitas esse c(om)positum
amagno. z animositas. re-
p(er)hendit h(oc)s Animositas
cu(m) plenitudine s(un)t Si
n(on) dicas c(om)poni ab animi-
tas / istud p(er)se sit n(on) fi-
u(t) ut est dicit h(oc) i(n) veni

quedam nomina / que dum s(un)t sep(ar)ata cor-
rupta vel integra? p(ro)p(ter) (con)g(ru)entia(m) dicc(i)o(n)is (et)
(com)po(sicio)ne / ut impietas. Exitu-
enim adh(uc) q(uod) clinat (et) abimpimus /
deg(?) q(uod) est exitu(m) n(on) adhoc
q(uod) replet p(ro)p(ter) (et) duo i(n)telligi-
bilia / ex quib(us) constat i(m)-
pietas / q(uod) est integ(ru)m incip(it)
dicat dictio ¶ Litera ¶ Compo-
nuntur at nomina modis q(ua)tuor
ex duob(us) i(n)teg(ri)s ut tribunusplebis.
plebiscitum / ex duob(us) cor-
ruptis ut benivolus pen(in)- [de q(uo) p(re)p(osici)one]
sula / ex integro (et) corrupto / ut
inimicus ex corrupto / ex integ(ro)
(et) corrupto / ut efferus impius
Illud quoq(ue) adiungit Coment(um)
q(uod) nomina quatuor modis co(m)-
ponuntur / aut enim ex duobus
integris / ut tribunus plebis /
aut ex duob(us) corruptis / ut be-
nivolus / aut ex integro et
corrupto / ut inimicus / aut ex
corrupto (et) integro / ut efferus
est aut(em) integ(ru)m dico / dicc(i)o (con)sti-
tute nil substrahitur / nil mutatur /
vel cui nil additur i(m)mutata
e(st) i(n) (com)posic(i)o(n)e. qualis (est) / ex
tepto accidit / corrupta (et) dicc(i)o
cui p(ar)um ex ipsa (con)tingit / [illegible]

Compositum quoq(ue) duo dab(it) i(n)teg(ra) / s(e)d
Pervigil / i(n)teg(ru)m corrupta duo / s(e)d princeps
Ingens i(n)tegro corruptum / s(e)d ineptus

Integr(um) q(uo)q(ue) corrupto. ve(rum) efferus addit
Et sensu(m) / q(uod) omnes partes oracionis litera
(con)iu(n)git (con)tra / absq(ue) interiectione
(com)plexas p(re)posi(ti)o(n)es. Interiectiones
enim p(re)p(ar)antes sunt p(re)posi(ti)a no(n)
vel simplicia fuit / vel (com)posita
pleraq(ue) i(d est) agere vide(tur) dictum fuit
Verse enim raro (com)ponit(ur) p(re)posi(ti)o(n)es na(m)

sequens dicat a facimus. p(re)p(osici)o (con)-
ficeri efficimus / constat h(ic) i(n) pauci-
simus fieri / ut p(ro)pt(er) (com)pus vel (com)po(siti)-
fuit / ut est facio efficio (et) op(erio)
h(ic) v(er)o nascitur p(re)p(osici)o effectus
hec enim p(re)p(osici)o p(er)se (com)ponuntur
pleraq(ue) amittu(n)t vi p(re)p(osici)o(n)is / Inve-
niunt i(n) nomina / ut potens im-
potens / doctus i(n)doctus (com)di(cio) dicit
Priscianus. pleraq(ue) / q(uod) illa p(re)p(osici)o(n)ia vi-
dent(ur) ex simplicib(us) sunt esse (com)posita
que n(on) v(er)bor(um) simplicium / s(ed) p(re)p(osici)o(n)um
simplicium i(n)t(er)dum (con)stat / ut contingo
(con)tactus. a simplici tactus / coegi
coactus. a simplici actus / (con)tuli col-
latus. a simplici latus / Comentu(m)
Addit quoq(ue) / q(uod) omnes p(ar)tes oracio(n)is
p(re)ter (con)iu(n)c(ti)o(n)em / absq(ue) i(n)terie(cti)one (com)-
plexe p(re)posi(ti)o(n)es / i(n) quo (con)tra plac(et)
a(n)tiquis (con)cordo / qui dixe-
runt i(n)terie(cti)o(n)es esse p(ar)tes ad-
verbiorum (et) (con)g(ru)encias. i(n) quo illa / q(ue) tri-
dentur est (con)cordo aut dicit ex p(ar)te
(com)plexas p(re)posi(ti)o(n)es / quia videt(ur) illa p(re)posi(ti)a
esse (con)tra / que n(on) s(ignific)at i(n)tactu
v(er)bor(um) suor(um) ut ex igo
exegi / (con)tingo (con)tigi / (con)tactus.
Possumus tamen dicere illa (com)-
posita esse / si ad v(er)a (com)p(ar)acio(n)em p(re)p(osici)o(n)is
respiciamus. Si v(er)o (con)sideramus
q(uod) ex p(ar)tib(us) duab(us) i(n)telligibilib(us) (con)-
stat (com)posita s(un)t / integr(um) hac
esse licet n(on) i(n) v(er)bo ut i(n) se
(con)ti(n)et pone(re) / Litera · Nota
n(on) (com)ponu(n)t(ur) vel cu(m) alijs no-
minib(us) ut ou(m)parcus p(re)fam-
lias vel cu(m) v(er)bis ut lumini-
lucifer / vel cu(m) p(re)p(osici)o(n)is ut se-
natusdecretu(m) plebiscitu(m) vel
p(ro)nomi(n)ib(us) ut huiuscemo(di). illiusce-
modi vel adv(er)biis ut satisfac-
tio. benefici(um) malefici(um) tamen
dic(itur) vel cu(m) p(re)posicio(n)ib(us) ut
in(n)oce(n)s p(re)fect(us) / vel cu(m) (con)iu(n)c-
cio(n)ib(us) / ut utorq(ue) quisq(ue) necnon.

[margin: i(d est) s(ignific)at h(ic) s(ed) minime potuisse]

sequitur / que composita esse osten
duntur ; asseruimus in ... desine
tibus / ut sequana nequa / quo aliqui
Nam si non essent composita / feminina
in hac diptongon fecissent sequae
neque ut quis facit femi sequae.
Illud etiam addit / in nomine Com.
componitur / vel cum nomine ut persam
ticas / vel cum verbo ut armiger / vel
cum participio ut senatusdecretum / vel
cum pronomine ut huiusmodi / vel cum
adverbio ut satisfactio / vel cum pre
positionibus ut impudens / vel cum
coniunctionibus ut sequius / Et inde tamen
putauerunt / quod essent due partes
plures sibi vero accentum / penultime
sed in pertinacem / quod est / cum
dictio sequens inclinat accen
tum precedentis sicut supra di
cte dictiones dum enclitice sunt
duplicitas / sed cum quod profertur encli
tice / pro eo itaque intendit plure.
Quod sequius vna pars est / feminini
sequa / contra praeter naturam plerunt
dicitur non enclitica sed compositio
Dicit autem quamquam facta est
corruptio / aliter enim debent dici
sequae. Ex quo patet argumento
stat / non debet dici que vel
sequa in uno feminini sed sequius [illegible].

Non compositi pertinet [illegible]

Vt supra dictum quod componitur vnaqueque

Nominis cum verbo / vt lucifer / [illegible]

Participii ut ostendens / pronominis huiusmodi

Istius vero nominis / vtriusque penultima [illegible]

Amplius / et sedes / sunt testes et [illegible]

Nullus metus praeter supra
tangit quia dictio non [illegible] composita

Iam Illud in superius patet
in tota parte et tantum / Litera

Et componitur cum adiectivis dictionibus
ut septentrio semivir vel e
bus ut imperitus inexpugnabilis
inextricabilis / vel amplio
ribus ut tamquamquam. Que
tamen solent etiam aliter Nam
compositionem accipe primo cum
compositum est imperitus expugna
bilis extricabilis / et post in per
itus inexpugnabilis inex
tricabilis. Quia in perfectis in eliditur
tabilis [illegible]. Est quod illud
quoque attende / quod separata qua
non sunt in simul tunc resoluuntur
dictiones / sed etiam in incomposita
dicunt sunt. Ea que atributa
vel amplioribus componuntur separata
tamen quoque incomposita. Unde
est in duas in tellu [illegible] duas
resolui componuntur tamen etiam
quedam ex decompositis. Potens a
verbo potes / quod est compositum. Ex quo
componitur impotens omnipotens
inimpotens / vel potes / ex sunt
et decomposita. Et Comentum.

Illud quoque adiungit / quod ex plu
ribus dictionibus que ex duabus
vel tribus fit compositio / ut tam
tumque vero. Et quod ex decomposite
fit etiam compositio / ut in potens
ab impotens / quod declinatur a
possum ut compositio ex potis
et sum / Et [illegible] [illegible].

Ex his in verbis compositionis sicut

Impetitus et cum quod plus sic

Dictas cum quamquam / [illegible] reputatur

Primo ex his petitus / [illegible]

hinc in composito / pariter componitur ipse littera
Et simul est / quod sunt duo substantiva /
quorum utraque parte declinatur / ut respub
lica reipublice / iusiurandi iuris
iurandi Secundo dicit quod multa
sunt in graecis dicere eis oportet
compagine qua cohereant in compo
sitione dictiones in modum legis manere
hec enim non sunt latini / dimisso
quod venitur declinatio / accedit tamen
compositorum. Quod omne eius casu
sub uno accentu ea proferentes
compositione communiter Et possumus
dicere singulos casus ea quae pom
unt / diversitates non videntur contra
superdicta graecorum declinatio pagine
rationem facere / Nec enim
apud nos per singulos casus
nomina componi / sed apud illos
graecos inveniuntur ex una quedam
quae per diversa tempora componuntur
ut · KATAΓPAΦO · KATHΓPA·
ΦWN · ANATINOCKO · ANHTIN·
OCKON · Una si apud ~~Katabra~~ Kataγpaφo
pho dicamus nasci ~~katebrion~~ Kat ηγpaφon
incipit labefactari compago com
positionis / quod retinet ratio
graecorum / Textus Commentum.
Addit etiam / quod si ex duobus et rectis
nominibus fiat compositio / utrumque ex
utraque parte declinatur / ut res pu
blica / reipublice / Si non alterum
sit obliquus et alter rectus / declinatur
rectus / obliquus non / ut hic magister
militum et huius magistri militum
Cum autem compositio fiat ex du
obus obliquis / tunc manet in mole
ut huiusmodi Si quis opponat
esse compositum ex duobus obliquis
tamen dicimus declinatio quae
ante nocturnum / quod habent in
usu / dicentes hoc nocturnum / huius
nocturni Solstitium non dicimus esse
compositum a recto solis / sed a sto statio

quod satis replicatione ostenditur
Secundum est solstitium / nisi
solis statio Componitur iste locus
per duos / quod licet sit compositum ex duobus
rectis / declinatur ex altera parte
tantum / fiat autem ut plerique videantur
compositum leopardi Nobis autem dicimus quod
quod dici debet in composito leonispardi
vel leonipardo / et derivative ista
ut ex utraque parte fiat declinatio / metrus

Metros simul binis duo produnt

Associare modi / vel rectos sive obliquos

Aut obliquos obliquis / aut recto precedenti

Obliquum vel quasi rectum precedenti

Obliquus / iungit / rectos respublica / iungit

Obliquos huiusmodi / recti sociantur

Obliquis / rex regum legislator / et cetera

Adde cuius subsistit vera compositio

Prima duos rectos sic componit / res

Parte declinans respublica testis

Altera quos vetat obliquos non flecti

Ordine declinandi non flectis ut in solis

Tertia vult rectum solum flecti sociatum

Obliquo / sive precedit sive sequatur

Hec est rex regum legislator quae invenit
olim apud latinos invenitur / littera
nomine quod quaeritur ex duobus

sit unius quam non compositum pte de
clinat i. alterius alterutrum Quod
tamen ipsum non absque racione
non declinatur Nam cum due que
se pugnent regule ut una
fiunt utraque pdit alteram
Omnia enim nomina ad proprium
que compositum in ius terminant debet
fiunt hec quem enim quam primi hic
unius unius uni unum uni unius solus
solius sola solius solum solius
ille illius illa illius illud illius
Cum in femininum tres supradicti non
composito in utroque sunt compositum hic
atque ex compositione alterius pal
ter alterutrum alterius palterputz
utrumque composito in utroque inveniunt de
i. alterutrum Unde cicero pro mar
cello Quod si in alterutro pec
tandum sit malim timidum quam
parum prudens videri Itaque ma
xime eorum et deorum sequentur
vos supradicta Neque etiam genitivi
qui quidem tum et in unum infec
tum est in declinatione nomen hoc
continget sed ad i. accedit ut
neque neutrius utraque pleraque plerumque
que plerumque feminum enim hunc
penultima brevis sit acutum
tamen in ea hinc acutum sed
nam tres utre enim nisi
separata sit sed greci sicut
fiuntur encletica esse non debet
nisi aliud dictum quod cum comp-
ositione componitur dicitur quamvis
sonis sua amittat in generibus
tamen encletica vim habeat
ut pleraque ubique utraque Ergo
dicit causa Itaque utique Iuvenis
enim non plenum genitivi sed etiam
composita ei adverbia vim prehensionis
habent composita vetustissimi
est tamen et alia ut et alterum
utrum et alterum utrius solebant
proferre et plerum plera sed ab
eo additione Cicero in pita
ynde Quare in peste esse in dictas
voluntas ad molestiam nisi in
magnitudine et longitudine
alterius utrius posita Cato
de habitu Quod sicut puten
qui duas res alterius utrius
cum in grestu petit sed primo
origine ago que uloni hic
tunt campestres plerum ab
origine fuit Vaticinus in Ou
lorepte Pater ambos in
taphariis sapius pleros pro
dit sed in athenis Petre
danais plera pestifera pessundata
est Asellius in xo historiarum
ad ubi aliter sic quod pertulit Ut
si solum pleps ut in recto
ita minor masculinorum
fiat Ergo necesse aliud est
in hoc nominativo quod nisi sillaba e
pictum in adiectio sillabica
Plus est et cumque prominus
et adverbio ut hic iste hoc ille
et Nam conplerumque ex t pleps
pumque plerumque plerum quod in sunt
Uter non est uterque duplex
huic heros utrum enim potest
poc dividua vim hoc ut
quod ΗΚΑΤΕΡΟC collectivam
vero ΠΟΥ ΗΟΠΠΟΙ ubique ΠΑΝΤΑΧΟΥ
Iuvenis ego comptus quod si quicquam
accipiendum composita sunt du
pium i. demutata de iudicium
denique itaque dum non composita
cum casu obliquo sunt composita
nomina manet in declinatione
ut huius istiusmodi illius cuius
cum cum dum composita cum recto et
obliquo vel obliquo et recto
utrum tamen declinatur ut presertim verbis
servatur consultum Et invenimus
ponitur facere cum composita ut
iurisperitus legislator pro
tuis verbis tribuni plebis et
tribunus plebis Agricola agrum
colens Celicola i. celum colens

Macte .i. magis aucte Antiqui
tamen. Et macti dicebant/ ne
tertius qui macte captus Et similiter
ea pluralibus componitur/ ut orbis
terre z orbis terrarum. paterfamilias
z patrumfamiliarum/ atum potens
aliorum potens/ Magister mili
tum a secretis a calculis a cessio
nis abates Possunt tamen hec
eadem esse separata esse sic dictis
accentus habes declinans casibus
quoque ut respublica/ plebis
romanus/ tribunus plebis Et
quis ad imitacionem Hitic graeci
enclitice platum quadam pu
tant/ ut mecum mecumque meque
ostendunt tamen ea sine dubio
composita tamen affirmans sunt. Et ap
parent plus in hiis desinentibus
Compositio enim in enclesis
conuenire dictiones sub dicta
enim sequa nequam/ ut aliquam
Unum tamen excipit aliud Comet
aregula/ Quamvis aliter/ sp
licet sit quidem ex duobus rectis alt
z ut/ tamen facit alterius/ quia est
compositum integris z corruptis/ hec autem
factum est/ quod repugnantiam regule
Sed cum dicatur alterius utrius
due repugnaret regule/ z uni
sola concordaret Est enim una
regula talis/ Quod tamen desinens
in dus/ quod est tamen genitivum
tamen aut femininum alterutra
z neutrum alterutrum sint composita
ex corrupto z integro/ Ergo genitivus
sunt tamen alterutrius regula
Ergo optimum compositio genitivus alteri
utrius que exigebat ma/
alterius/ z et que tamen genitivus/ ac
ista alterius. que exigebant
femininum z neutrum Ergo mutati
ut alterutrius. concordabant
unum/ z duo repugnabant a
ut Ergo hec duo genitivo est dictu
genitivus regula/ in masculino alterutrius potest
esse z alterius dici/ Est enim regula u[t]
ut predictum est/ Quod omnis genitivus

^ Sed mutati hec alterutrius concordabat duo/
z repugnabat unum. Ergo [illegible]

in Nus quod est tamen genitivum Alia
regula est/ quod omne genitivum est compo
situm z integris. et una tamen parte
declinatur alterutra genitivo z alterutrius/
Sunt regulam alterutrius faciunt genitivum
Alterius ut debuit facere alte
rius/ Sed si hec z et/ tunc non esset
genitivus in Nus quod est tamen genitivum/
Ideoque ut hac regula sinat. Dimi
sit aliam/ quod cum sit compositum alterutri
ex integris pluribus/ non ex utraque
parte declinatur/ Illud quoque vi
dendum est/ quod parte una exserit/ sed quod
genitivi mutura [illegible] sic fluat componis
in mobile Ideoque/ ne contra corpo
regulam videretur facere/ sed dici
tur duobus composita/ per singulos tamen
componitur/ quod sic teneat/ videbi
tur ista Quod sic sit compositio
ex duobus rectis/ ex utraque parte
declinatur genitivum/ ut dictum/ et sic accep
pit dando illa regulam non declinari
ab aliis inflectis/ Sed adiunge genitivum
recto sue vocis licet non inflectatur
aboe et aut alter regulis
Duo tamen consentire debuerit
in genitivo/ probat subsequens Et eo/
quia cum utique regula perfecta
sunt. Similiter quales accentum
regulas debeat accentu sp
aspirate dare accentum/ tamen
ad sit in utroque masculino z ne
utri genitivus/ Sunt semper regulam per
accentum acutum/ Ideoque sit
ut unum tamen in accentu conse
tiat duobus quod quales regulas
accentum Et/ ne quis putaret
hec non sic quod masculino z neutro
genitivus/ Secundo quod est enclitica
genitivi/ dictumque hec regula quare
in composita enclitica non ext/
Enim ubi alia est latinorum pro
ponit ea/ que talis est/ sed
Et quod composita dici/ sic tamen in
tegra dictione composita/ enclitica z/

cepit itaque vitiq; dic tamen
ne due dict⁹ putet² esse Com
posita nō compositum encle. nō e
[i. hic] Q hic i. pleraq; encle.
illud tamē addit / q3 q3 q posita
dici cum sse nō muta. sillabica
magis 3 adiectio q5 q posito
[i. pleraq; dicit q] q3 pleraq; nō videt q posito
dicta debe / s3 si sse mute. ec
q3 q posito / ut utq; qnd
sit qua utet. Q dicq; di dici
q. / ¶ ¶ · metricus.

Epar altum plur. vero prima

Cum his opertebis neutris genus sit

Quos tamen utraque sua declina flectit

[l'neno]
Sic fiat opuginus gen. vero / neutrum

Quod sit gen gen fetus in ...

Sed mas aliquorum ē plus habet

Cippe suos alteris fa... g...

Fem. ...nco. / q nō q... ducti

Et vetus / cessit genus mas ... duobus

Extulit ... g... impt fe...
Ite q ultra ... ... potest ...
metra

Quorum q posi. pecus sustinet omnis

Corpus ... / ... ...

Plebis / ... vel. / sit q tolat agros

[i. ante]
Dicta agricola / sit inacte sit ... acte

Et acerpis ... cap... / genus sub... ...
[bibitor] [...]
Corpus potor / vocatur ... ... soli
¶ Residua ... q... sequitur ...
Sed neq; solsticium usq; ad fine
... tangit ... loco ... hinc
... q ... sunt ... ordine ¶ · ¶ ·

Sed neq; solsticium vel ... leopardus

Solsequium ... ... sit labium

Sunt ... ... [ve] ...

Sane ... nō ve mutat

[l' nō ...]
Magis vel ... compti stat ...

Cum ... / vel nō ut ...

Iuger ... vel ... / q ...

Fiet / sit fiat ... q posita

Si dicas ... ... vel ...

... vel ... nō flecte duorum

Nec si fiat ... / ...

Flecti ... ... stare pute²
[i. ...]
¶ ... ... [mo] ... figure

... pit ... / ... ...

... nō ... / ... ...

Deles vel de compositio defendo / claudit . v .

Acutu pluribus vero respicitur voces

Dic quod significationes plures facit una (vel signatiuas)

Desertus facit adiectiua / velud cor

Vectoris / contradictoris quod sepa dat / ecce

Compotes sig. et quis dei / armipotens mars (vel armipt)

Vos . augustum ve / quamvis magis pueri valde

Magis / ve mirabilis scilicet est presbyteri pandit

Vos . oppositum est et inimicus amico

Altar que addit que demit quiminata / patet

Cominga vel gra / quis cuius . orthographia

Numitat pro deprecapatis ecclus

Nisi / iunct innat benivola vocabula rogas

Invalidus validus ferus efferus auctus adis /

Iuvenis et quod vetus dicitur / auctus

Interquis / solummodo corruptus utpote quidam

Dat quedam quedam quidam / fieri quod videbis

Consensus decretis corruptus grauiter

Obitus in corruptos / est operit abeis

Enses / cohors cogis / sic gestum

Tatus dicitur tatumque / quam addit infert

Demens exphorum ad comunitas electa.

Sequuntur vocabula comitatus / Comitu.

Et Designaria satis dictum est / nisi quod ad (10)
~~fframes~~ de vero ss. omnibus addendum
est / et de corpore compositionibus /
Replens ipsa sunt ex pleo .
ples / quod non est in usu unde
tamen fit plenus / Respicio et ta-
lia sunt ita Aspicio . ic . / quod
non est in usu Offendo ex ob
fendo quod non est in usu est Primi-
carius gladiator est / qui in gla
diatura victoria adeptus prima (T)
id est sententiate de galero . cuius quod
vincerat inscriptione typhei rapie
bat / et est quasi primum rapiens / vel a primo capiendo /
Pinna est dicitur summitas unde
pinnaculum templi / Extris dicitur
quod contra terra / compositum ab ex
tra Contingo ab ex con et tango /
Cogo ab co et ago / Paterfami
lias componitur ante pater / et
quasi greco familias Senatus
decretum / quod senatus decreuerant /
et est vera pro Plebiscita prae
dicti ira / quod est constitutum de
plebs / cum anobilibus recessit
in monte aventino Presidens a
pro sedeo / et attrappe ibi "Pruatio" per
se in . declinatur / dicitur Ne- (Nota)
quis id est / quod ne aliquis
et Siquis id est ~~est~~ quod si aliquis /
et componitur aquis / quo aliquis
ab aliquis et quis Septentrio
planum signum est in celo / quod dicitur
plaustrum / et est quasi a septe-
trio quod est stella / quia septem
stelle sunt in eius constitutione
unde dicitur plaga septentrionalis /

Semivir compositum est a semis et
vir / vel a semis semissis quod est
medietas / et semivir quasi
semis vir / id est homo qua vir
sicut semideus / vel quasi dimidius
sit deus quamvis sit quasi deus
Inextricabilis componitur ab in et ex
et tricabilis / vel a detrico / ab ex et
tricas. extricas. Vir
potens componitur de ubi nobilis quasi
potens virorum sive / homo aliquibus
dicitur virpotens quasi virorum
potens / qui viros habet in sua
potestate. Catagraphos id est subscribo
Cathegraphos id est subscriptus / cata
tha et cathe propositiones / et graphos
quod est scribo / Compago est
iunctura sicut et compages / et
facit compaginis / iste vero compa
gis / et est verbum quasi pingo compin
gis / quod est conglutinare / vel con
iungere / et est compositum a con et
pango pegi quod est iungere. Alt
ut abalt [illegible] Deninque est
compositum ut quidam volunt / a de
in [illegible] declinatum ad in / per
additionem [illegible] Unde quia ut
tra declinatio non est [illegible] re
plicatio [illegible] Ponitur deninque
pro adverbio / magis tamen videtur ad
verbium prima. dictus a calice
A responsis / qui dat responsa prin
cipis Abactis qui dividit ve
nam Abacus enim est vas / ad quod po
lent [illegible] / et sunt hec omnia
indeclinabilia / et omnia casu
constituuntur / et dicitur quod quidam ponunt
separatim ab ad [illegible] quod
melius est / Eucleti dicitur
quasi inclinatio / cum aliqua dictio
accentum remittit in precedentem
Unde quasi dicitur eucle
tica dictio / **Sequitur littera de casu**

Casus est declinatio nominis
vel aliarum casualium dictionum
que sit maxime in fine / **Comentum**
Postquam determinavit de accidentibus nominis

[illegible] de casu agit per quod [illegible] videndum
est quid sit casus / Casus nomina acci
dat nomini / quare sit casus id est varia
divisio casuum in eodem nomine / quare
sex casus sunt / ut plures / Quare
nomina accusativus casus dicantur
quare tale ordine habeant accusativum
de casu agit / Casus dicitur duobus
modis accidentaliter id est vocaliter. Alii enim casus
dicuntur proprietas dictionis cadendi in
aliam / vel ab alio. Et vox illa
aliquando casus dicitur / cui convenit ista
proprietas. Utroque modo dicitur casus vox
ipsa cui convenit in aliam casu ca
dere / vel ab alio. Unde sepe
invenitur quod eadem vox dicitur multi
casus iuxta casus. Sed una est in
accepto / accidit casus nomini
id est proprietas cadendi in aliam / vel
ab alio / Et est casus quando
proprietas non tamen secundum primitivum secundum rectus /
cadit autem in aliam. est facere
obliquos alia voce / que sit idem
nomen cum ipso / et sit ipsum primitivum
illud / ita tamen / quod voces
ille non sint eiusdem casus / quod di
co propter alba et albus qui fit ab
albus / et est idem nomen cum ipso et
sit illud idem primitivum / nec tamen est
in voces illas dicitur casualis
secundum inflexionem generis / et tunc dicitur
recte / quod hec vox cadit ab in quo
secundum tunc cadit in aliam [illegible] ad
sola pertinebit casuale dictionem
ad personalem magis non pertinet /
ut lego legis / Cadit autem ob
alio / est fieri ob alia voce /
ita quod sit idem nomen cum ipso /
Rectus non decimus / quia qua
ius a forti fiat fortis quia
non est illud idem nomen cum ipso
non dicitur casus huius inflexionis
proprietas. Causa vero in varietate
divisio casuum in eodem nomine
est loquendi diversitas. Contingit
enim quod de una et eadem re diversis

modis fit sermo. Aliquando enim loquimur
de re ut ipsa est / vel agit / vel pa
titur / ut Petrus legit. Aliquando ut cum
aliquid esse dicitur / ut istud est Pe
tri / aliquando ut aliquid designatur
ipsi conferri / ut do Petro. Aliquando agi in
ipsum / ut accuso Petrum / aliquando loquimur
de re / ut ad ipsam fit sermo / ut
o Petre. Aliquando ut aliquid osten
ditur recedere ab ipsa re / ut recede
do a Petro. Et hec que sunt diversi
tates loquendi de una eadem re ideo
quod tot casus inventi sunt / sed plu
res necesse fuit inveniri. Et omnes
omnes casus eiusdem nominis vel con
pariter sunt / sed non diversi / ut ex
predictis manifestum est. Cum autem dicitur
ut predictum est / aptota vel mono
ptota / nullus casus proprie sunt. Et dicitur
sed quia dicuntur casus / pluralitudine t
una est sit hoc igitur. Que autem
sunt aptota vel monoptota
paulo post dicetur. / Tractat hic
ordine / primo diffinit casum / deinde
ostendit quare ita dicatur
casus / Postea dat exemplum in et ap
toto et monoptoto. Tercio loco ostendit
quomodo tamen sex casuum nomen. Quar
to docet casuum ordinis propter quod
opposito emanat fores casuales.
Ultimo ostendit ubi ponamus
unum ablativum loco genitivi / ubi
loco dativi. Dicit ergo / quod casus est
de nominis variatio / quia una
vox nominis cadit in aliam vel
ab alia. Sed quia non solum
hoc quod nominativus / addit / vel aliam ca
sualem dictionem vel pronomen vel participium
addit propter hanc proprietatem ca
sualis dictionis. Quia maxime
fit in fine / maxime dicit /
quia et aliquando fit in principio
ut iens euntis. Aliquando in
medio / ut paterfamilias pa
trisfamilias / et cetera. Circa

ponit hec metra / quibus partibus
accidit casus / que non tan
git sed bene intelliguntur / et est
ista. C C Metricus

Casus tamen primo quod casus accidit hec sunt
¶ Alia rubrica diffinitio casus et communiter
Nomen pronomen participium que sunt

¶ Casus in hiis est

Euphonia modica vocis ... flexuans

Et genus et speciem quod fit extreme fine

Cuncta notes vocis eiusdem / de propriis nam si

Magnus mittes in grandes / non est casus

Et de pisce modica / participium composita figura

Nam de magno magnum procedit sine casu

Hec neque casus est mutando genus speciemve

Doctor et doctus / et a nomine doctus

¶ Casibus inflexe casum dicimus / at est ut

Pronomen variet / ut et tamen / simul et probat hic

Et nomen variat in genere in hiis / ut hic / sicut / ... :

Et nomen variat casum in genere / ut est hic
Et nomen regimen quibus / ve respectibus / non / :

Necnon dat eum sed propria plura

Hec genus recipit cum quibus convenit

Item opposito ubi loquitur
de causa inventionis casuum
traducit illa metra / C T.

¶ Nomina latini casus sex casus / rectus nominat

Vnde petit dicitur genitivus / petit vel possessio

Pat. sicut pacius depositiui. et actiuus

Accusatiuus / vocatiuus / quod vltimus actiuus

Ablatiuus / ipsorum / sed dependent quedam

Cuiusdam / canis dicitur habens finem secundum ignis

Canis aduenit dum comoda dampnave sit

Nominatiuus ponit deponit apostropha tunc.

¶ Sequencia vero duo metra sic dicit

Grecum habet casum certum quincius / causa quia

Septimus / quem supplet hic autem 3 et 2

¶ Trapit consequenti libera ipse finem

vz sicut tamen quod hic casus

·i· ablatiuus est quod pro / est quod

pro accusatiuus grecorum ¶ litera

Sextus tamen sine recto / alicuius

quibusdam placet quod actualis nominis

in specialia cadit casus appellatur /

vt stilus quia manum cadentem vel

tamen cecidisse possimus dicere

vel abusiue dicitur casus / quod ab ipso

nascitur omnes alii / vel quod cadit

a suo termino in aliis / sicut ob

liquos casus / Comentum·

Adiungit propterea quare recte dicatur

casus / ponendo dicit hic sicut quod

supinus in tertiatum nomine posuit

et me videtur inpropriè quod casus

esse et rectus. ostendit vulgariter ex.

~~dicitur~~ / quod cadit pro et rectus esse /

vt stilus / ¶ ¶ · Metricus·

Accusatiuo nominatiuo casus / pluralis vocat.

Casus obliquus / varios in fine quod cadit ipse

Dum reliquis de voce sua dicitur talis esse

Flectuntur autem / quid sit / litera

Inter declinabilia et aptota et monop

tota est sicud / quod aptota et mo

noptota in declinabilia sunt / similiter

eius non variant terminaciones / sed

immobile eam habeat Aptota

tamen sunt proprie dicta / que vnum

solum habent. quia pluralium et vtrius

in veniunt etiam non accusatiui eorum probis

liquis vt Iupiter diespiter / vel

eius lig. eorum pro alio casu obliquo

vt Iouis dupi. proprie dicenda. quia

autem in veniunt aptota

proprie monoptota posuisse quantum

ad hoc sit aptotum / vnde eius

pacto et recto accusatiui singularis vtrius

quod generale est omnium neutrorum vt

phas nephas in pluribus monop

toto non sunt que propriam casu

Vna cadentque termino finguntur /

qualia sunt nomina literarum

et numerorum aquaruum vnde adiectiua

auctoritate quoque indeclinabile est / et sic

in vero pluralia sunt hoc a. et hec a.

hec alpha quod alpha / sicut numerus

horum quatuor / hic gemini hec gemini /

hic et hec et hoc nequam quinque ne

quam / hec quot tot. horum quot tot

Et barbara plurima et magis

summa nisi ea ad greca vel

ad vtrum reducuntur flectamus vel

ab auctoribus flexa inveniamus

Nullius vero nisi certis de fina

libus sic fiat / que monoptota nominamus

videntur casus sed non vocatiui. sed

pronominis duntaxat / non eum vocare

simulatur sed pronominis duntaxat

Itaque articulis diuersi vtuntur pro

varietate pronominis / vel non cum

struuntur pronomine sicut sicut

in declinabilibus pro ipso casu ve

luti ante vna voce diuisa

pariter hic pronomen tamen declinabilia

per quasdam casus qua in declinabilia

ponitur casus sicut etiam in diversis vocibus sepe in veniunt vna eandem habentes formam / ut labor et laboris / et honor et honoris / similiter cornu et cornu / similiter consors vel consortis / ornatus vel ornati / tumultus vel tumulti / achilles et achilli / aulai et aule afelicitate et felicitate / diebus et dies / sapientum et sapientum Non solum in nominibus sed etiam in alijs partibus ut amaverunt vel amarunt amaverat vel amarat / ei vel ij / eis vel ijs / nimium vel nimis / satis vel sat / Commentum

Item aliter quedam nomina sunt in declinatione / quod patet per deas / dividitur quod in declinatione / scilicet aptotum et monoptotum / Et est aptotum quod vnam solam vocem habet / non tamen consuetum est poni pro omni casu / sed uno aliquo vel pluribus / sicut est obliquus / ut prope Aliquando pro duobus / sicut est nominativus vel accusativus / ut inpiter Aliquando pro tribus sicut est nequam / ut phas et nephas / pro nominativo accusativo et vocativo / Numquam tamen ponitur pro omnibus casibus / et dicitur aptotum id est sine casu / quasi a dictione sine et ptotos casus Nec enim voce vel officio habet aptotum diversos casus ut sic faciat hic vel potestas veritatem que est sub eadem voce in tribus casibus vel totidem eiusdem vocis in nominativo accusativo et vocativo quod sepe solet fieri / ut in eo quod est inpiter Monoptota est illud quod vna solam terminationem habet / sed tamen ponitur pro omni casu / ut nequam / et dicitur monoptoton id est vnius casus / monos enim dicitur unus / ptotos casus / et vocatur / quod in ipse dicitur unius casus quod non cadat in alium casum / nec ab alio / sed tamen propter solam similitudinem dicitur Vel dicatur quibus / quod sicut aptota possent dici monoptota cum sint unius terminationis

Dicamus quod sepe fit hic / ut dicatur in forma casuali Sed tamen monoptota maiorem affinitatem habent cum casu Tertiam causam eorum non cadant voce cadunt tamen hoc et officio / quia monoptota plenum officium unius casus nec alterius / et ideo dicuntur unius casus / quod habent officium omnium casuum vna voce Aptotum autem ut predictum est / nec in voce nec in officio habet omnes casus / Metricus

Dicitur et illud rectus / casus est magis figura

Vocis adest quia per se fortis origo

Obliquus autem casus quia vocem obliquat

Obliquat / sine sed cadit ab origine recti

Est etiam per nomen ad nominativum adiectum

Nominativus quod nominat / est suus pendens

Genitivus possessivus / quod sepe nunc ipse

Significat quod possidet / genitivus obliquus

Dativa solet generi sepe / et cetera

Generare sepe solet filio ad te

Accusativus sequitur verbum actionis / quemcumque

Ablativus atticum in recta semper

Hic dicit quod comparat / vocat quod auferre quod / eorum

Sub latio plura diversa significata

Naturaliter tamen plus demonstrandi magis quam nota. litera.
Est autem rectus qui et nominativus dicitur
per ipsum enim fit nominatio. ut nominetur
iste homo / ille virgilius. Rectus
autem dicitur. quia ipse primum naturalis
nascitur. vel positione. et ab eo facta
flexione nascuntur obliqui casus. Genitivus autem
qui et possessivus et paternus appellatur.
Genitivus. ut quia genus per ipsum significamus
ut genus est priami. Vel quod
generalis videtur esse hic casus genitivus / ex
quo fere omnes derivationes et maxime
apud grecos solent fieri. Possessivus
vero quia possessorem quoque per eum
casum significamus ut priami regnum.
Unde possessiva quoque per eum casum
interpretantur. Quod enim est cum priameium regnum / nisi priami regnum.
Paternus vero dicitur / quia per
eum casum ipse demonstratur ut priami
filius. Hoc patronymica per eum
resolvuntur. Quod enim est cum priamides nisi priami filius. Post hunc
est dativus quem etiam commendativum
nuncupaverunt / ut do homini illam rem / et commendo homini illam rem.
Quartus locus est accusativus sive causativus / ut accuso hominem .i. in causa
hominem facio. Vocativus qui etiam
salutatorius vocatur / ut o enea
et salve enea. Ablativus qui est
comparativus dicitur / ut aufero ab hectore / et fortior hectore. Multas
tamen alias quoque et diversas
unusquisque casus habet significationes / sed a
notioribus et frequentioribus acceperunt nominationem / sicut et in aliis quoque
quam multis hic .i. verbis ut probat.
Vocamus non quod omnia / sed quod
pluraque a passivis denominantur. Similiter
in diversis verbis non quod plurima
in hac specie .i. inveniuntur / quae neutra
sunt. Sic enim non activa
et passiva absolute dicta
sed quod maxima pars / sic ablativus non

nominativus non quod omnes comparativi
eius casum contineant / sed quod plerique.
Sic ergo est casus ablativus non
ab aliqua (?) sed a notiore. hec sunt nominati. Com[mentum] | pro notiore
Adiungit de casu nominis quomodo
casualium primus ergo casus dicitur
rectus. quia per eum fit nominatio
ut hic nominetur homo. Dicitur
etiam rectus / quia ab ipso inflectuntur
alii ipse vero ab aliis. Obliqui
in applicatione. Genitivus / quia per ipsum genus significamus / ut genus priami / vel quia
generat ceteros casus ab illo
enim maxime formantur. Dicitur
et possessivus et paternus. quia per
illum sit. per ipsum demonstratur /
ut regnum priami / et filius
priami. Dativus dicitur dativus. et commendativus / quia danti et commendanti maxime convenit / ut do et
commendo illam rem homini. Quartus dicitur accusativus / quia ad
accusationem pertinet / ut
accuso hominem. Quintus dicitur
vocativus. et salutatorius / quia eo
fit vocatio. ut o virgili / et salutatio
ut salve enea. Sextus dicitur
ablativus. quia recedit sit et de
significat / ut aufero ab hectore. Et
comparativus. quia cum comparativis iste. alium casum
non vi comparati non asciunt / ut
fortior hectore. Sunt autem
casus predicti multas alias significationes
sed auditoribus competunt non
una. Auctor tamen excipit hanc litera
supposita nisi sed dictus est
hunc vocatus. C. Com[mentum]. ·litera·
Dativus quoque eius naturalis datus
est. quippe unusquisque quemque
non prestabit ipse primum locum
sibi defendit unde vides tibi
tu stare iste hic ergo genus ad
habet casus suum locum sibi defendit / hic quoque naturale primum
cultum est possidet / et vocatur quod

declinandi / generat autem omnes obliquos sequentes / Dativus qui magis amicis convenit · tertium locum tenet / et quia vel eandem quam vocem cum genitivo / vel unam ab terminatione vel mutatione litterae ab eo fit. Quartum vero magis ad nominativos attinet · id est accusativus quartum locum sibi defendit utpote extremum apud Graecos obtinuit. Quippe cum in perfectione casuum esse videtur / nisi et etiam personae coniungi non potest. Cum superiores quattuor omnibus personis copulati possunt figurare ad tertiae pronominibus ut ego verbis secundae Cum praesertim vel praesertim tertiae. Ille praesertim scribit / mei praesertim egeo / tui praesertim egeo / illius praesertim eget / in praesertim do / tibi praesertim do. Illi praesertim placet / me praesertim videsti / te praesertim video / illum praesertim videt. Sextus ablativus tertius adiungitur personis / Ame praesertim accipio / ate praesertim accipio / ab illo praesertim accipit. Hoc egent autem nominativi pronominibus · quamvis omnes cum aliis personis Ei vel cum verbis aut substantivis vel nominibus coniugant. Ut Virgilius nominor vel sum · Virgilius nominaris vel es · Virgilius nominatur vel est / Igitur ablativus proprius est Romanorum. Et quamvis ipse quoque tertius sociari sit ut superius ostendimus / tamen quia novus videtur ablativus in veteri Vetustati reliquorum casuum concessit. Graecus quoque hunc a vetustissimis graecorum quidem accepisse videntur / qui sextum casum dicebat ΩΥΡΑΝΟ · ΘΗΝ · ΗΧΗΘΗΗ · ΣΗΘΗΝ · Hoc in perfecto ablativum possidet Nam ex praepositione assumit ut · ΗΖΗΜΗ ΘΗΝ · ΗΖΩΥΡΑΝΟΘΗΝ · homericum ΗΖΗΧΗΘΗΝ · rapsodia · ισος ΗΧΑΡΤΟΝ / Conventum dicitur postea ratione ordinis casuum septimum ponentes / utique quia in ponitur primus et inter constituuntur / ut sectores computant / Sextus loco ponitur sexto. Prima primus praecessit. Ante dativus tertius / quia vel eandem vocem cum genitivo · ut in nominativo fit ab eo · nominativo aliquando vel abiectione unius litterae / ut pueris qui abiecta s fit pueri / vel mutatione litterae · ut docti / docto. Sed accusativus ponitur quartus / nulla alia vox reddit / nisi quod ad nominativos pertinet / Vocativus ponitur quintus / quia certus est in perfectione / cum soli secunde personae adiungi possit Ceterum vero casus alter figurare tribus personis possunt adiungi / ut ego et tu et ille. Ablativus ultimo ponitur / cum ultimus Latinus sit repertus / Hunc semper est apud Graecos / Graeci tamen adiungebant septimum casum accusativo / et accusativum cum tali syllaba vocabant septimum casum / et ponunt hunc in vi ablativi ut dicunt ΟΥΡΑΝΟΘΕΝ id est de caelo Uranos enim · quasi caelum dicitur. Et est ibi septima accusativo adiuncta Unde Romani accepta occasione septimum in venit / sive ablativum vocaverunt metrice

Hos tales casus et deinceps ordo locavit
Saepe locum primum sextus vetus vendicat ipse
Nam prior est / et se stabat contiguus
Officio / vero propria cuique ministrat
Successit quartus ei quintus ab ipso
Et quintus adest / et reliquis quartus adesse

Casibus in cunctis / verum dictus amicis
Est primus / quia pro voce prior isto
Accusas tertium quem voce fore removit (vel vocat)
Amplius arto / stat quartus ubique in dicendo (vel ille)
Revocat / eius ubi quintus / quia plura 2a
Est secundus / simul carior / at hinc
Imperator accedunt itaque recedes (vel ideo)
Septimus stat latinus in sermo locatus
Ablativus positus / quem sede locamus
Septima / quia post ablativus assumpsit illum

Sunt autem forme casuales septem. Prima monoptota que unam tantum terminationem pro omni casu funguntur ut supra dictum est / ut nequam cornu alpha betha cornu quatuor quinque septem / Item quidam addunt illa que tantum voce quam hoc unum casum habent / ut hinc illinc distinguntur. Diptota sunt que duos casus diversos habent tantum / ut verbi gratia avertibus. Nam verna verbum in usu non invenitur / et fors forte. Terentius in Formione o fortuna o fors fortuna / Virgilius in primo forte sua libentes tempestas appulit oris / Tabi et tabo. Alia triptota tres casus habentia. Talia sunt omnia neutra secunde declinationis in singulari numero ut templum li lo. Et in plurali etiam in 2a quia in 3a et 4a. 1. omnia neutra pluralia / ut templa lorum lis. sidera siderum sideribus. cornua cornuum cornibus. Alia tetraptota qualia sunt omnia in us desinentia secunde declinationis. Puer pueri puero puerum. Alia penta-

ptota qualia sunt omnia mascula et feminina secunde declinationis in us / ut dominus doctus docti to tum docte. Virgilius lib. lio. lium. Virgili. Exaptota sunt que sex diversos casus habent qualia sunt masculina in us desinentia. Licet sint de quorundam pronominum in utroque effe-runt quam / unus unius uni unum une ab uno. Cum quia de vocativo quidam dubitat. Caper doctissimus antiquitatis perscrutator audit / hic usum Catullum et Plautum. Catullus Tu praeter omnes une de capillatis celtiberose (vel celtibero) celtiberie fili. Plautus in Phi-laria (al. Forb. laria) Sannite (?) consultes mihi. Vere conphalio (?) sale quoque atti-ndabat Sumenes (?) Felix Lotule. Talibus ple amicis. Sunt alia quorum utique quidam in usu non inveniuntur obliqui ante sunt / ut is ius ium ione ione / quam nisi vetustissimi utique quoque hec omnis proferebant. Quant de his testantes ostendimus. Sunt alia in quibus tres obliqui inveniuntur prece preci precem. prece. frugi fruge fruge. Vetustissimi tamen et frux et fruges utique protulerunt. Alia in quibus duo vice vice et vices vicibus / thabi thabo. Alia in communi ut sponte (aliena) latere. Ennius et ablativus ennius et utique et accusativus pluralis inveniuntur. Plautus in Truculento Cuius materia illa magis (aif) in orto est que est in noctes singulas latere fit minor. Quod id hic advos dampni pervenerit est viam nichil mirum vetus est materia. Veteres si lateres ruant (vel ruunt). An tu veteres lateres unde / phalas ve phalas / tepe. ·C· Comentum·

Formant postea formas casua
les / hee aut sunt tina^es
casuu i. eod no^e. et eod mo.
Vel possunt diu'sitates casua
liu. s'm pluralitate casuu. Nos
aute sunt / Monoptota. q' s'
vna t'ina^e fungu' p omi cas^u.
ut nequa. Diptotum item s'm du
os cas / ut fors forte. a dia
adia q' est duo / ptotos. q'
2 cas. Triptotum. q' tres tm s'm diu
sas voces casuales i. eod mo. lic
omes cas / ut templu (fleat) hi'lo / zo
atbus q posttu. s'm atris q' e
tres. Tetraptotum. a tetras
q' est quattuor / q' s' quattuor tm
diu'sas voces casuales s'm in
eod mo / ut nom sedo decli
desinenc in er / ut puer. &c. Pe
taptoton a penta q' est quinq
q' s'. quinq tm diu'sas voces
s'm i eod mo / ut mas 2^e decl
t'iata i vs / ut doctus &c. Ep
aptotum ab epta q' est sep / q'
s'm sep diu'sos cas s'm / i. sep diu
sas voces casuales i eod mo
vt vir viri viro virum o vir a
viro. Sic aut putaret quis.
q' i nomib^s no deficeret vlius
ostendit eum i quibusda no
mib^s deficere / 2 ea quosdam
alios cas / C^m C^m Alethicus:

Distribuens cas p sep i no^e fors :

Aptota sub pla se atz mo sep^ta (l' casu) vote

Vt eorum necess'ia tm s'm aptota s^p

Vel 3^e i vent^s / q' mirat spote nep'ha. (l' te)

Sz dat i qui^s vop l' mo apto casu

Dipto dat gra^os varios cas. p'u pasta

Eptota 7^e / p 3 i vent^s flec^te 2^a (l' pait)

Ior z varias tetrapto. s' loco m'pas

Dat varios quinq petam^ta sed amicus

Sep aptoto dat ceu totus p'l3 et vir

Hic q' facta p'is sepe p'do^ta fore

Et g'a sa. seu pam t'dat pallatia (l' Guit)
Illud quoq no e p'termittendu / qe videt^r
q' quibusda / septi cas ablatiuos
qu' sine p'positioe p'feruntur /
q' satis nobile videt^r. Minime
cu p'positio addita vl subtra
cta mutare valet vim casus /
neq cu tu acto casui multe p'po
sitiones solent adiungi / alius cas
z / qui s'm eas p'positioes. z alius
qui absq his p'fert^r. Primus
aute dubitat / q' omes p'posi
tiones vl acto vl ab^lo apud
latinos iungi solent / ergo si ad
mitte. vl no ablto putant eq
vim / acto quoq admitte. vl no /
debent s' mutare cas. Demi
q' i p'pationib^s absq p'positioe
s'm p'fer ablatiuus. Non tamen
dicit quisqua septimu tunc ee
casum s' ab^m / cu dico fortior
achiles hectore / i quo omes
artium sc'ptores p'sentiunt / 2 ee
sep cas p'fitent^r no septem
pro eo q' no duobus. latini
supant grecos. Grammatici
faciunt qui septimu addunt
Cum nulla dica vox nullo
nomine distat ab ablto / Comet
Deu p'probat henore quorunda
qui dicebant septe casus ee.
putates ab^m sine p'positioe
septimu cas. z cu p'positiore
septimu. Quod si verum est / tunc
alius casus putandus est / actu.

cum qui prepositionibus et aliis cum non sunt / quamvis nemo dicit / cheterus (?) intendit
dicit. / Textus. Litera · C ·

Sciendum tamen quod hic casus id est ablativus est qui perfecto est quod perfecto accusativo greco. Prefecto quod prepositionibus vel adverbiis ablativus casus adiungitur / ut coram illo. de illo. ab illo · coram illo · cum illo. Et quod comparativus forcior illo. Et quod nominativus et participium ablativus et a nominativo aliquando nostri consequentie preponitur adiungitur / ut sole ascendente dies fit. Et troiano bellante victi sunt rutuli. Hec autem utrumque constructio quod quandam aliquam rem que accidat, aliam rem que post sunt / ordine voluit / quod est cum troiano bellante victi sunt rutuli / post quam secuta est victoria troianorum bellante. Et sole ascendente factus est dies / in quo ascensionem solis secutus est dies.

Iubemur vero nona loco prius in huiusmodi locutione posita sunt Virgilius in septimo: Hic nobis rege latino. divitis uber agri / troie ne opulentia deerit. Rege latino regnante latino. Chaldeus (?) in huiusmodi quoque constructionibus subauditur participium substantivum. Greci autem in huiusmodi constructione solent pro genitivo participium est in similibus [illegible] ponere ut. ΗΝΤΟΒΑϹΙΛΗΙΗΙΝ. ΤΡΟ ΙΑΝΟΥ · ΗΝΤΟΒΑϹΙΛΗΙΗΝΤΟϹ. ΤΡΟ ΥΑΝΟΥ. Etiam tunc perfecto ponitur greco. quod participium[illegible] huius et accusativum in interpretatione eum / ut puto fortuiti. id est pulcra huius mulieris forma. magna altitudine domus id est magna altitudine huius domus.

Perfecto quoque quod cum in prepositionibus sub prepositionibus iungitur / ut in illo. sub illo. Et quod ipsum ablativum in interpretatione pro

accusativum pro prepositione / ut vinco te manu id est percussionem / video te lumine id est pluribus / Textus · Cometum ·

Ostendit dicens quod ubi ponuntur ablativum greci ponunt quandoque genitivum ut quod ablativus apud nos iungitur comparatione ab eo pro coniungitur comparativo / ut forcior illo. vel in tali constructione Sole ascendente fit dies / ubi dicit secundum tempus participium / quia utrumque et ablativum designat personas / ut sole et dies. Et videlicet quod talis constructio fit ad eam reddendam / ut sole ascendente fit dies / id est solis ascendendo causa dici / vel ad qualem facienda sit. Hoc secunde sciendum autem pars finis / id est dum sedes et de quali exemplificat ibi auctor / hic nobis rege latino etc. id est dum rex latinus erat. In omnibus predictis constructionibus ponunt greci genitivum pro ablativo / deinde quoque ponunt ubi nos in vel sub prepositionibus. nostrum ablativum iungimus ut in illo sub illo / et quoque ablativum in interpretatione pro prepositione ponunt / ut video lumine id est pluribus. Et de casu hoc dixisse sufficiat.

Sed ad partem hoc videndum est. Sic est medietas palme. Item de lateribus est in declinatione et est id quod patiendo / cum declinatur punitur. Et id est quod custodia / laterem vocant tegulam de argilla decocta factam. / Textus.

Sequitur litera prisciani /

Hoc poema poematis hoc pecus pecoris / hic pecus pecudis / hoc pecus pecoris / hic pecus pectinis / hoc pecten pectinis / hoc pectus pectoris. hic pecus pecudis. hoc pecus pecoris / hoc pecten pecten / Algor oris

q' aliquis quia aliquid. Plautus [l. luctu]
in Vidularia. Quo spinam lucidum
miserum paupertate. aliquam
fame. Idem in Rudente. Tu al
sudia al perii aliquis / al ecce ego
ta al vale. Optimates sunt qui
defendunt senatores / populares
qui defendebant plebem. Crassus hec
dicit fecit. Item diversa vn
cis mobilibus fixa declinata
sunt. clarus claritas. magnus
magnitudo. latus latitudo. Altus
ta tum altitudo. Pius pietas.
Et a fixis mobilia declinantur.
ut unus unicus a cum. equor equo-
reus ea um. marmor marmoreus
ea. rum ~~angelus ueus ea um~~
Sanguis reus a um / clarus cla-
ritas. Ambiguus ambigui ambi-
guitas. De e et ae diptongi longe
[insule] sunt. In Virgilio. Nomen magnum
no dicit. De ae diptongo
apud grecos est in prima diccio-
nis. Pro hiis accipe ΙCΤΡΟΤΟΥ
ΑC ΑΗΠΑΡ ~~ΘΗΟ~~ ΥCΑΟΧΗΥΗ
ΤΑΙ. Aliter cum Iambis stare
non potest. O et r litteras grecas vim
litterarum pere. Volunt hic affirmant
Vnde r quoque aspiratur sicut de
vocales apud grecos. Rhetor
rhodanus birrhia birrhus. Et
O similiter vim volens hic dicunt /
et hoc quod latina lingua magis
intelligere possumus cum O litera
metrorum amittitur et sinaliphem
pham facit ut Domite spes
sibi quisque. aut enim producetur.
aut vrcutes culta capellas.
Et aspirati loco fungitur. pro-
ΙΗΣ enim ΕΗΠΤΑ ΕΗΞΕΙC ~~ΗΥΕ~~
[lyc] ΚΤΟΝ. Cor septem semis sep
tum dicimus. ΕΗΡΟΒΥΔ ΜΗΝΟ
CΑ ΠΟΤΟΥ ΤΗΡΟΝ. ΒΗΥΕΝΤ. hac.
ΧΕΝΝΑΝΑΡΟCΤΟΧΕΝ ~~ΟΗ~~ ΙΝΗΝΤ.
hac ΠΑΥ. Vnde romani ab

[l. ebus]
rebus dicunt ΚΑΥ ΟΙΗΧΕΝ ΗΗC ΕΧ
ΟΥCΙΝΑΠΡΟΙω ΠΑΡΗΜΑΤΑ ΧΡΗΧ
Ρ ΗΑ ΗΟΕΝ ΠΡΗΙΧΕΝ / modestior
tibi. Salustius in Catilinario.
Tempus fortuna cum libido
gentibus moderatur. Modestior te lu-
tang Bidensis quam fugam
moderantur olim. i. Veneris te-
querior ate ΛΥΑΤΟΥΤΟΟΥΑ ΗΙ ΟΥ ΕΙ
CΗΥ ΗΟΥΡω ΜΑΤΟΥ ΤΟΠΡΟΒ ΚΑ
ΑΗΑΛΛΗ ΠΡΟΒΗΤΑ ωΝωCΑΑ Η
ΕΧ ΟΗΤΗC ΤΟΗ ~~ΑΙC ΤΟ~~ ΑΙCΟΗ
ΑΡΙΡΑΙΟΗ. Incipit prolo-
gus in compendium maioris voluminis prisciani

Breviter me iussisti regulas
tibi Iuliane consul ac patri-
cie nominum colligere. quibus non solum la-
tina veterum eloquentia. quod
suscepi. non tam rei facilitate
tractus in genii efficacia. quam
negare tibi omnia debeo
possum negare. Et quamvis ornatum
tum te esse latinorum non minus
quam grecorum studiis gaude-
bam. Igitur operacio sit
audacter incepti. difficillima
tue recusacio iussionis. Nunc
de nominativo et genitivo singularibus. quia in ceteris
aliis casibus ea sunt quae plura-
lis numeri facile dinoscuntur.
Pleraque quidem a doctissimis viris
pauca tamen et sine perplexitate
generum mediocritate. vetera co-
ponam. Et hoc non compendii cau-
sa. postea vero a deo vita prebente
de accusativo et ablativo singulari. et genitivo plu-
rali de ceteris cum debitis casibus
tractatus. multo labore inve-
ta. et diverse auctoritatis usu pro-
bata. subiunga. Verbi quoque
preterito perfecto. sed cum de ceteris te
plura disseram. explanabo que
quamvis vos dubitat dicitis.
Nec mirum. cum etiam ipsi probatissi-
mi artium scriptores non omnino
hec regulis diffinisse noscuntur

Cum in superioribus libris de litteris et syllabis et accentibus nominis et de
eius derivatorum speciebus nominum quantum
potui diligenter exposui, nunc
de regulis in hoc, ut ratio insequitur,
nominativorum casuum tractare in
ipsa incipit me pigeat. Deinde vi-
no haec et quaecumque scriptores vel
mea diligentia vel amicorum mo-
nitu vel invidorum vituperatione
sua insita sint emendare. Solacio enim
mihi esse possunt qui ve-
terum scriptorum artes grammaticae vitia cor-
rigere quamvis audacissime sunt,
maximis auctoribus Apollo-
nio et Herodiano confisus ingredi-
or. Si quid in meis quoque grammati-
cis operibus acciderit scriptis quod sit e-
mendandum. **liber sextus de nominativo.**

Quatuor et viginti sunt litterae finales
nominum quibus Latini utuntur,
vocales omnes, semivocales
sex omnes absque z et f, quam magis
mutam esse tam de littera in primo libro
tractabam. Mutae vero
mutae tres c d t, ut sophista,
mare, gummi, Cicero, cornu, sol,
templum, numen, Caesar, virtus,
Saplat, aliud, Bogud, caput.
Augustus autem in veniunt etiam y,
ut dory, nomen oppidi Pontici,
et aepy. Oracius in quarto ce-
bardos ecclesiasticos in gestis motibus
A. quae In a desinentia nomina sive
Latina seu Graeca masculina vel
feminina vel quae addita e in ae
diphthongum faciunt genetivum, ut hic
scriba huius scribae, hic umbra
huius umbrae, hic et haec auriga
huius aurigae. Inveniuntur tamen
quaedam ex quibus etiam neutro
generi adiuncta sunt figurate per
allegoriam, ut advena ma-
rmore Valerius Maximus in l' aut
in libro memorabilium posuit: Al-
ienigena studia, teneo, pro a-
lieno nomen hoc nullum enim neutrum

latinum in a nisi in e quae de tertia
sunt in nominativo in esse sunt
ut invenit quibus in a desinens
et ut pluris. Sed antiquissimi hoc
alienigenum et hoc abelligena
et hoc alienigenum dicebant.
Ex quo sunt haec a plurali nomina
terta similiter agentia composita
proferebant Carthagines, Tingenes,
thaunigenes, Caeadosque usus aff-
irmat Pacuvius in Paulo
Rum via Carthagines quae quod de
bellis gressio est Cicero in
prognostico Carthagini patro
ut custos de regite vasto Vir-
gilius in quarto Carthagenius pe-
tens nullo custode probarunt.
Hic tamen per plurimos pa caia
accipi Carthaginenarum. Sicut
idem in octavo Optime gringe-
narum tui me fortuna precari.
Ex grainigenarum Accius in
hoc et eodem Philoctete femine
ortam fuisse ait Genuano ea
Aliud etiam observandum est quod octo
sunt nomina in a desinentia
feminina quorum masculina plerorum
que in us terminant genetivum et in
dativum more quorundam prono-
minum. Ita quod feminina quoque
nomen et neutra eorum similiter geni-
tivos et dativos. Unde quidam
decepti in genetivo pronomina posue-
runt ea. Sunt autem
haec: unus, una, unum, unius, uni;
ullus, ulla, ullum, ullius, ulli; nullus,
nulla, nullum, nullius, nulli;
solus, sola, solum, solius, soli; totus,
tota, totum, totius, toti; alius,
alia, aliud, alius, alii; uter,
utra, utrum, utrius, utri; alter,
altera, alterum, alterius, alteri, et
ab eis composita: uterque, utraque, utrumque,
utriusque, utrique; alteruter, alterutra.

vel alterius / alterutrum vel alterum
utrum / alterutrius vel alterius utri
us / alterutri vel alteri utri. Utraque
enim dictio in usu veterum est. Ne
uter neutra neutrum neutrius
neutri. Sed in genere neutro nomi
ne contractionis aliquis. que sibi for
declinatur. Frequentior est usus
genitivi in i. et dativi in o. tamquam
in masculino et neutro. Sed Offensio
nes in hac dictione hic neuter
et hec neutra. et hoc neutrum. et hu
ic neutrio / hec neutra. hu
neutre et hunc neutrum. Et sunt
qui quorum superiora masculina
in o desinunt in genitivo. et in o
dativo. hoc enim quoque rarior est
usus et vetustior. Neotericos sequa
mur. De dictionibus supradictis ter
minat casus. Itaque non solum v
nius uni. sed etiam huius et huic
une. Et sic ulle nulle sole
tote alie altere in usu anti
quiore invenimus. Cicero pro
quinto Tullio hoc indicium sole
spectat. ut non une rei
statui. sed omnibus constitui putet.
Idem ad Herennium quinto. Nos
ros tota totae rei nocte e.
similiter et Terentius in He
autontimorumeno. Hec ipsa mi
nime. alteri alteri dum narrat.
forte audiveram. Idem in Eunu
cho. Mirum edepol quemque id
dum quam magis vellem michi
evenire. evenit. Unam quam non
semper intro ad nos venit er
rans. michi sole ridiculo fuit.
que quid timet scriba Ceci
lius Nulle nationi tot. ta
tas tam continuas victorias.
tam brevi spacio datas ar
bitror quam vobis. Et supra (?)
In prime declinatione feminorum genitivos etiam
in as more grecorum solebat
antiquissimi terminare. Unde

ad hunc patresfamilias et matresfami
lias. patresfamilie plures dicere / et
frequentius. hec quoque usus Livius
in Odissea. Atque escas habemus
mentione. escas pro esce. Idem
Nam diva monetas filia do
cuit. monetas pro monete. Idem
in eodem. Mercurius cumque eo filius
latonas. pro latone. Nevius
in Carmine belli punici secundo. Ine
rant signa expressa. quomodo titani
bicorpores gigantes. magni
que atlantes runcus atque pur
pureus filii terras. pro terre. In
eodem. Eam venit in ede hodie for
tunas. pro fortune. Ennius in de
cimo septimo Annalium. Dux
ipse vias. pro vie. Cicero in quinto
Verrinarum. liberos. matresfami
lias. bona. fortunasque omnes
dicatur tamen et patresfamilie et pa
tres familie. et familiarum et
familiis. Marcus Brutus
de officiis. Itaque patresfamilie
domum suam. Salustius in Cati
linario. Sed filii familiarum quam
ex nobilitate. maxima pars erat.
Parentes interficerent. Cicero in
Frumentaria. Itaque ex his se
bis qui digni sunt illo ordine
patribusfamiliis. viris bonis atque
honestis. pro Cluentio. Neutra ex
hac terminatione greca sunt et ad
dicta tibi. faciunt genitivum ut hoc
peripetasma huius peripetasmatis /
hoc poema huius poematis / Et
tamen antiquissimi sicut prima decli
natione protulerunt. et unius femi
Ut Plautus in Amphitrione. Cum
simili stemma. pro stemmate. Sunt
ne ornatum hunc vos me
in admiremini. quod ego hunc
processi sic cum simili stemma Vale
rius in formione Cornu hic
cum tragicis insolitis et suma faris

psitmate Plautus in persa. Cete
ter lepida que decorat stemmata
Cecilius in hypo ffilus: me
i tradit satis hilare stemma Pom
ponius in Satura Languis le
pores liber diadema dedit, p
diadema / liberius in Cantro
Nec pitagorea dogma doctus
Plautus in aulularia [illegible] Plau
culam ab oculis abiciens eumque
ita faciens ut quis viderit
p ne ne videat Cruda aut i oc
ven est teste Celso hinc eadem
nomina protulerunt veteres. hoc
emblemati huius emblemati,
hoc toreomati huius toreuma
ti declinantes Unde frequens
usus eorum datiuos et ablatiuos p
luralis in is terminat / his et
ab his stematis emblematis
toreumatis pipetasmatis Ci
bus frequenter capitibus in Verrinis
utitur Cicero. Una A et B nomina
litterarum in declinatione sunt, sicut a
rum quoque omnium litterarum. Nec non
numerorum a quattuor usque ad ce
tum, sed est mille. Una actiu
composita numeri declinantur ut duceti
torum tis et similes. Et litterarum
quidem nomina neutra sunt que
Nam vero qui sunt indeclinabiles
sunt omnis generis. hic est et masculi
et femini et neutri Amulcha flumen
p tyrya et Thima et si qua similia inveniuntur
magis figurate masculina cum
neutris iunguntur ut si dicas
Tiberis flumen, vel Hister flumen
Unde autem non sunt neutra
Thima et Amulcha et similia oste
ditur est una quoque sinonimis pe
niti Denique omnia nomina
vel femina vel masculina sunt Ergo
Tarsa quoque et Tala opidum
et Tirmida sunt figurate femi
neutra sunt generata Unde

Salustius in quinto historiarum
Inde Lerna meniuntur et ceterarum
fluminum Thimarum que valetiam p
no intervallo confluunt Tithi
am deperit qui actus maris est
non neutri Plurima tamen no
mina fluminum in Saxia si est in aliis
regionibus nota fluminorum ipsa
invenimus desinentia Lucanus in
quinto Tullasque vados qui ma
tra moratus alnos Incedens
Senaque et adriaticas qui verbe
rat aufidus undas. qui sunt
Italie fluminum Himella et Allia.
Virgilius in septimo / ipse flumen Himel
le. Idem in eodem Et quos infau
stum interluit Allia nomen / Sa
lustius in quinto historiarum Deinde
quia flumine Clunida in Tau
ro monte defluens. Nec non
est greca nomina tam flumi
norum quam aliorum in as apud
illos desinentia, que in os fa
ciunt genitivum greci. Nostri ab
lativo s solent plerique proferre
Ut Marsia Getha Cherta Po
sia. Lucanus in tertio Et tur
telor et rectis descendens mar
sia ripis. errante Meandro
adit / hoc est secunda de
clinatio / a desinens com
quamvis sit apud grecos p
ductus ut lydia syria frigia
Ytalia Hispania Helena p
accentus quoque cum tempore mutatur
In prima tamen inveniuntur poe
te grecis nominibus sua usse
more grecorum. Statius in
quarta Thebaidos / Nec tegea
nec ipsa deo vacat alite felix
Cillene. Idem in sexto Te
planget Argos te nemea
tibi Lerna tumas Larissa q

supplendo ponetur / Commentum.
Expositis itaque accidentibus nominis
ad explendum promissum Juliano
imperatori, sed de acto zabro
primi et quarto tercie declinacionis festi-
nat. Premittit tamen quedam de
formacione generis ante ad primus
evidenciam / Omnium itaque duorum
formarum generis sequuntur et / Tractat
autem de eo sic. Ostendit quod
terminacio in diversis quibus nominum quod-
libet esse faciat generum. Premis-
sit itaque huic tractatui pro-
logo terminacionis sicut ostendit / ut
per singulas terminaciones ordinate
procedat / ad demonstrandum generis a
neutro formarum. Et quia prima terminacio
est in A, de illa tradit regulas.
quarum prima est hec. Nomina
terminata littera in A sive sint
latina sive greca vel agreste
detorta, feminina, vel greca
et quando addita est neutro, fiant
generis in ae diptongon / ut hec scri-
ba huius scribae / hec musa
musae / hec et hec auriga auri-
gae / Excipiuntur octo desinenti-
bus in A / quorum masculina ter-
minant generis plerumque in us
dicitur in S. Similiter feminina
corporis et neutra / ut ullus ul-
la ullum / unus una unum / nullus
nulla nullum / solus sola solum /
totus tota totum / alius alia a-
liud / uter utra utrum Alter altera
alterum / et que componuntur ex hiis
l'q Quod tamen apud antiquos
placent generis masculini et neutri ter-
minare in I. et dativum in O, generis
vero et dativum feminini in ae diptongo
gon / ut uni une uni / et uno
une uno / et preterea dictum est su-
perius plerumque videtur adhuc

hodie dicitur in usu nomine aliquo
esse neutri generis, non neutrius. quod in
ceteris non ita servatur. Illud
quoque videndum est. que in essit
sic nomina quia dum generum / ut
hic et hec advena. solent magis
significative neutri generis / ut advena
masculinum. Sed ut videtur etiam
debet dici hec advena / et hec ali-
enigena / cum dicatur hic et hec. Sed ut
sit clauis regularum. Et nomen nulla
nomen / neque / nec prime vel quarte
declinacionis / vel in sint (?) neutrius
esse neutri generis desinens in A et
neutrum plurale. Et in quo contra
regulam opponat Pascha pasche
dicitur enim hoc pascha. ut ibi pa-
scha nostrum immolatus est Christus vel di-
cimus hebrea. non latina esse
dicitur / vel quod regulariter debeat
dici / hoc pascha huius paschatis
si sit neutrius. Si vero feminini
tunc debet dici / hec pascha huius
pasche. Addit itaque et hanc regulam
determinantibus in A, Nomina neutri
generis terminatum in A in uno sunt, Ut hoc
enim totum dicitur intelligi. faciunt
generis addita tis / et sunt greca
ut hoc poema. tis / Excipiuntur hiis
nominibus litterarum A et K et nomine
aspiracionis H. que cum genitive
sint neutri / ut dicitur litterarum nomina
in declinabilia sunt / Exceptis proprii sunt ¶
primus posita sed Illud causa
observandum est / quod octo sunt no-
mina feminina et tercie metrum
illa mecum Servant flexuram
et que in loco suo ponentur
de formacione non tamen in hoc to-
tum prestat perhibet / metrum
non posuit nisi quintum in
declinacionibus / Sequitur de E
¶ litera. Que E terminata la-
tina sunt neutra / Que E in is

genera. faciunt genitivum ut hec mare
huius maris / hoc monile. huius mo
nilis / hoc mantile huius mantilis
Ovidius in tercio phastorum / diripiat
l at dext. adeptam villis mantile solutis
Cumque mei patera turis
acerra fuit / hoc sceptre huius sce
ptri Oratius i. primo Carmi
num Vides ut altam stet ni
ve candidum soracte Virgilius
i. vectas Sancti custos so
ractis apollo [illegible] in de
clina. in singulari numero hoc cepe huius
cepe Apuleius i. medicinalibus
Cepe cum melle mixtum
Et ideo in plurali numero feminini est
prime declinationis / hec cepe. harum ce
parum Servanus antiquissimi
[illegible] in A. singulare femininum genere
hec cepe protulisse inveniuntur
Nevius i. Apella ut illum di
fferant qui primus olitor cepam
protulit / Lucilius in Satyrorum
septimo lippus edenda acri assi
due cepa cepa frequencior
tamen usus hoc cepe protulit
Nevius i. apella Cum cepe edo
de oculis alii profluunt Nevius
in [illegible] Oleas cepe ficus
Varro de rationibus [illegible] tres
Multifariam i. patellis coquere
cepe Capras [illegible] et cepicium et
cepinam veteres dixisse oste
dit In E producta greca sunt
feminina et vel grece declinantur
ut lybie lybies / vel mutata E
in A et accepta E faciunt in
AE diptongum genitivum ut helena
helene / Tercium. Postea de
in regulas declinationis [illegible]
in E / quarum prima hec est
Nomina latina in E correpta
desinencia / neutra sunt / et mutata
E in IS faciunt genitivum / ut hoc
mare huius maris Excepto
cepe quod est indeclinabile. Di

cimus oportet [illegible] [illegible] /
[illegible] quod non [illegible] [illegible] / secundo
[illegible] Preterea nomina in
producta E desinencia greca sunt i. de
greco extorta Et vel grece
declinantur ut libie libies / vel
faciunt genitivum in AE diptongon
ut helena helenae / Litera
In latina sive greca i. ve
niunt et neutra sunt vel ap
[illegible] et aptota. ut hoc et hoc
frugi nichili mancipii huius
Nanci quoque quod putant non
sit et [illegible] [illegible] Plautus
in Mustellaria Cum tuo tuo
[illegible] [illegible] nanci non
erit [illegible] in Truculento Tim
pano turbam amas [illegible]
non nanci [illegible] tamen
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sunt existimati. qui
figurate cum omnibus aliis
casibus coniungi possunt adiungi
Nam frugi dativus est ab eo
frugis vel fruges / et mancipi
a mancipio [illegible] / et nichili genitivus
ab eo nichilum / hoc gummi / hoc
sinapi [illegible] pegma sunt / [illegible]
[illegible] quidam hoc sinapis de
clinavit / ut plautus in pseudu
lo Tetrici sinapis scelera
ta cum [illegible]. qui terunt pl. l p b
[illegible] [illegible] [illegible] oculi ut ex
stillant facit Iubemus et bar
ba [illegible] / ut Iliturgi oppidum /
Livius i. vicesimo tercio ab
urbe condita / Iliturgi oppidum oppug
nabatur / Tertullianus i. primo
daticorum Iudex belzebub. &
in [illegible] processum herodiam
[illegible] quoque et piperi [illegible]
[illegible] dicat esse [illegible] piper
piperis declinavit / ut [illegible]
[illegible] piper et [illegible] [illegible] [illegible] /

Et Iuvenalis Volunte funem
fremunte dux clamat piperis
hec trementor / dehinc tremoris.
ista illa. et aliis talibus / multi
dubitaverunt utrum composita sint. an
non. Et ea composita esse. hec autem
doc. quia in fine producuntur dic-
tis poni non possunt. nisi esset
composita. Ideo ait hec id est talia
sunt [vel quod]. quia utrumque per compositum tan-
tum declinatur. Si utrumque sit integrum
in composito / utrumque declinatur / sic
in his. quia utrumque integrum est /
masculini in declinatione / [vel utrumque] T. Comentum.
Addit et alia vero. Nova
feminam in neutro sunt / ut
omnis generis / et sunt aptota / ut
hec gummi / hec et hoc et hic gingi
similiter nichili / de quo tamen dicit
auctor / quod masculina sunt. Item
dicit nomina / quantum significatione sen-
sum. et omnium generum / ut hic
frugi / hominis frugi / et planta ra-
ra frugi idem dictum est agro fru-
gi / et nichili agro nichili in
[Litera] ... corruptam desinencium. que tamen
veteres frequenter producunt. latina sunt
Et si femina fuerint. genitivo de ablativo /
mutant o in i. et accepta nis.
faciunt genitivum / ut hec Karthago
huius Carthaginis / hec virgo huius
virginis / hec dulcedo huius dul-
cedinis. alcedo alcedinis. P-
lautus in Penulo Quid similie
olim est. cum ibi alcedo pul-
los educat suos. Alia vero que
producunt o in genitivo / ut hic Accero
Acceronis / Campo Camponis / hic
Iuro Iuronis / Castulo Castulo-
nis Rusticeno Rusticenonis. nomina
sunt urbium Hispanie / hic et hec
bubo bubonis. Item hec. que
in genitivo non faciunt o. hic cardo car-
dinis. Ennius tamen veteres etiam fe-
minine protulerunt Gracchus in

Atalanta Cicero hic tardo regium
egressum et dicitur ordo est
ordinis / hic homo. quod est que
ceteris prelucet. cum de eius
nature loquitur. ait Cicero cuius ea stul-
titia est ut eam vix hominem
appellare possit / Lucanus in
quinto De Phemonoe. Atque hominem
toto sibi cedere pectore iussit
Virgilius in primo nec vox hominem
sonat. de femina loquens. Ve-
tustissimi tamen etiam homo
hominis declinavit Ennius
in quinto Vulturus in silvis miserum
mandebat homonem / heu quam
crudeli condebat membra sepulcro.
Nam et vultur et vulturus et vul-
turius dicitur. Nemo quoque / sine op-
positione hic genus sit, ut quibusdam videtur /
sed non; quia est generis et plura-
lis in genitivo / ut nemo
neminis Lucilius in tricesimo
Neminis in genere que ...
confide ... Plautus in Captivis
Neminis miserere certum. quia mei
miseret neminem Titinius et
rogas neminem de bonam
Caecilius in Andria / hoc ego scio
unum neminem peperisse hic. Nec
solum de hominibus dicitur sed etiam
de diis Virgilius in nono Tur-
ne quod optanti divum promit-
tere nemo. Turbo turbinis
quamvis de vi ventorum loquitur. Nam si
sit proprium servatur in genitivo / hic et
hec Turbo proprium gladiatoris
Turbonis Oratius in quinto si
non corpore maiore vides
Turbonis in armis. Spiritus / Anio
est Anienis / quamvis antiqui secundum
analogiam Anien etiam proferre-
bat Cato quod Veturium Agnaz [vel veturim]
Aniena in suum ... optebat.

Nonnumquam aute[m] quidam nulla am cy abest Ouidius ex Pyrinica aut amicus aque cuq[ue] ... alumno / Cicero Prometheus in p[rimo]. Tibi amicus / Oratius i[n] primo carminum / Et precepis anio ac tiburni lucus. Apollo apollinis. Virtea cupido cupidinis / q[uod] masculinum q[uod] generum s[ecundu]m plerosq[ue] et est communis generis non ipsum verum. Itaq[ue] femininum prevalint ipsa de. Margo quoq[ue] marginis Nonius q[uod] tam masculinum q[uam] femininum q[uia] vetus. Statius thebaidos libro primo Solverat hesperii devexo margine ponti. Juvenal in primo Aut summi plena iam margine libri scriptus et feminum Varro masculinum. Vetustissimi tamen etiam neutrum hoc carmen proferebant / qui magis vocabilis est ad genus liuius andronicus in odyssea Carmina agit Numq[ue] q[uod] libabant anclabant. Et titus livius in vicesimo septimo ab urbe condita / latineq[ue] in starate q[uod] laureatibus carmis que dari debet / data non fuerat. Itaq[ue] cuius q[uod] est caro diminutivum caruncula est / ut virgo virguncula / ranis ranuncula Varro in Andabata Ex quid vis potius hoc qua caruncula mea. Absurdum aut[em] q[uod] est carnis carnicula debet esse ut Canis canicula. Et sanguis q[uod] genus neutrum dicit in o terminatum / que faciunt in a feminina leo leena vel lea / draco dracena / leno lena / caupo caupona q[ue] est tabernam thabernam q[ui] in libere Lucilius in iii Caupona hic una siria / strabo etiam straba facit / Varro de humanis rebus hic non habet res devenere peca

l. yto

strabam facit / Duo productam desinentia gerra sunt fe[minina] et vel gerre declinantur ut mato matos Virgilius in decimo Pharidice matos et thersa filiis ampinus vel addita in his faciunt genitivum ut dido didonis. calypso calipsonis ~~Accius in doe custodem assiduum~~ io ionis id q[uod] usus antiquorum comprobat Matutinus Messala s[cri]bit peccasse dicit eum poalypsonte. Aufumat Accius in doe Custodem assiduum ioni apposuit virgini Plautus in Aulularia Ista si argos fuerit qui oculeus totus fuit quem quondam ioni Juno custodem addidit. Quod aut ionis et didonis et calypsonis dicitur ostendit hec etiam Cesellius Vindex in stromatheo hiis verbis / Calipsone ita declinatum est aput antiquos Livius aput nympham atlantis filiam calypsone in octavo Ennius Menos didone olundes / Accius in doe custodem assiduum ioni instituit virgini.

Addit etiam aliam regulam hinc. Nomina desinentia in o correpta / que tamen plerosque producunt et s[ecundu]m que faciunt feminina declinationem mutant o in i[n] s[?] accepta nis faciunt genitivum ut carthago carthaginis. Alia non omnia producunt o in g[eni]t[iv]o s[?] accepta nis faciunt genitivum ut cicero ciceronis. Excipiuntur hec et hoc cardo cardinis / ordo ordinis / homo hominis / nemo neminis / turbo turbinis / Anio amenis / Apollo apollinis / cupido cupidinis / margo marginis / caro car

nus. Aliud quoque addit / scilicet quod
quedam tamen tantum in a. faciunt
feminina in a ut leo leena lea
vel leena / draco dracena / le
no lena / tapes tapeta / stra
bo straba. Est et alia re
gula. Nomina desinentia in os pro
ducta / greca sunt / et feminina /
vel grece declinantur / ut mato
matos / vel addita nis faciunt
genitivum / ut Dido Didonis. Litera
Sub latina sunt que neutri
a aptota in singulari numero nec vo
cantur in plurali / ut hoc cornu genu
tonitru. Que tamen antiquissimi
inveniuntur in us quoque proferentes
in eos quarte / et in us quarte masculina
proferentes et quarte declinationis / ut
lucanus in septimo. Cornus
tibi cura sinistri. Idem in eodem
Seu tonitrus ac tela Iovis per
saga insuit. Cicero tamen in
arato ostendit genus per genum protu
lit. Dextra subtanda ad genus
ipsius limina pandit. Iuvencus
At per levum genus omni ex parte
locatus. Parvas vergilias
tenui cum luce videbis. Iuvenco
dum hoc genu adlevat. In prece
lapsa resedit. Idem in eodem. Flexo
genu et caput alte flexit. At
tius in prometeo. Confugiens fla
mine hiberno gelus. Illud
est notandum quod cum plerique quarta
sunt tamen declinationis formant cornorum
2e i. veniunt. Cicero in arato
Corpore semifero magno capricor
nus in orbe. Idem in eodem. Cum
magnum [illegible] cornorum corpora
per delphinus iacet haud nimio
lustratus nitore. Dudunis in
[illegible] [illegible] dextra cornu tet
Idem in [illegible] flexibile cornu luc
tus solet in Scorpio [illegible] fitu

vel nuda

vel orbe

tique secundum quecumque est i. se mu
tat. Quia sepe gelu quod contrahit
i. se emittit. Actius in tragedi
bus. Quod utrique bis corporis sanctus
re inferas perspicit / Sanguinem co
intra et turbines. Commentum
Adiungit aliam regulam. Nomina
desinentia in u crescunt sed que et ap
tota in singulari numero / sed in plurali vo
ut hec cornu. Illud quoque ad
dit / quod quarta formant plerumque de
simplicium / ut capricornu / quod est
compositum a cornu non formant. Illud
cum quarte est / istud secunde per
leporque dictum est / per compositionem
est / cum tamen sit per se. T. litera
In T duo sunt quidem neutri
lac lactis / quod antiquissimi et hoc
lacte protulisse inveniuntur teste
Capro apud quem exempla
invenis. Plautus in Menechi
mis. Neque aqua aque neque
lacte est lacti crede mihi usque
similis. Et allec allecis sicut
Marcial. Capparim et putri cepas
allece natantes / et pulpam du
bio de petasone voras. Oratius
in 2o sermonum. Pervellunt sto
machum siser allec phoecula
coa. Piper allece non sine
aceto. Est autem allec genus piscis
Inveniuntur tamen qui et ve
teres hec allec feminino genere
protulisse. Quod Caper ostendit
de dubiis generibus. Veterum flac
cum posuisse allece hanc
dicentes. Non est plurale. vel nec neque
hec. vel nec neque lat. na hee lactes
protes sunt in testimonio agresto
ΑΛΑΚΤΙΔΗC dicte. et formavit
apud nos quoque in genere
singulari hec lactis est. Titinius
in ferentinati. Obaticula ce
rebellum lactis agnina Pomponius

ro)
extorres
L.
vel tri
vel allec

Sylae familiaris / Pro te bassus placitos tuas / Coment. Post illa ponit nomina quorum non desinunt in d volens agit de desinentibus in cortes / Et quia mel lini in veniebat in s agit primo de similitudinibus in t. Sunt autem hec duo lac quod facit genitivum lactis / et allec quod facit allecis / litera. Sed quorundam nomina sunt nomina que a naturalibus nascuntur in d desinentibus. aliud et quod et cetera composita ut aliquid neque secundum quorundam genitivum in dus proferatur ut aliud et cuius / et istud in d alicui / Similiter quorundam primorum dicimus Vide quod in docti pronomina ea esse puta uerunt sed ipsa secundum ratio et omnis quorum doctissimi hec nomina esse comprobant Probus et alius alia aliud in pronomina posuit latinus ante dictus a priore dissensimus Inveni tamen apud liuium in centesimo xiii° ab urbe condita in d desinens barbarorum nomen regis maurorum bogud cuius genitivum similiter tria de eo bogudis protulit / Et castra quoque duobus partibus cassius et bogud ad orti / Habent multum affuit qui opera perrumperet Juncus dicitur ce firmandi regni bogudis ca. Apitum in affrita rectore conatus sit / Et in eodem. Cassius gessisset cum bogude bellum / sed bogudem trahere in societate furoris potuisset / et in centesimo xiiii° oppidi nomen in d desinens partim casum neutra genere protulit Et ipse cetera uulgud oram tenebat / Comentum

Sed desinunt quattuor Aliud quod facit genitivum alius producta penultima Et aliquod quod facit genitivum alicuius et Bogud bogudis nomen barbarorum / et Vulgud nomen oppidi in declinabile / litera. In t caput capitis Inveniuntur et composita sinciput sincipitis / occiput capitis.

Bithis .XEAANTION. et reperitur nomen oppidi Italici. Indeclinabilia sunt / Coment. In t in veniuntur quattuor / caput quod facit genitivum capitis / et composita eius sinciput. penultima et occiput penultima / Et getis et reperitur indeclinabilia ~~Ponit ergo quod nullum nomen apud nos in uenitur nisi in t ut lac vel in d aliquid vel in t ut caput desinit Agit ergo postea de desinentibus in semivocales.~~ litera.

In al latina et barbara inueniuntur et sunt generis neutri vel neutri et addita is faciunt genitivum / ut hoc sal. huius salis / hanibal hanibalis / hoc tribunal. huius tribunalis / hoc animal animalis Sed neutra producunt a penultimam in obliquis casibus / Comentum.

Ponit ergo / quod nullum nomen apud nos in uenitur / nisi in t ut lac / vel in d vt aliquid / vel in t vt caput desinit / Agit ergo postea de desinentibus in semivocales / et primo dat regulam de terminantibus in l / secundum ordinem volens litterarum procedere / Est ergo prima regula hec.

Nomina in al desinentia sunt in masculina generis vel neutra addita is genitivum faciunt ut hic sal salis. hoc tribunal lis Sed quia neutra differunt producunt penultimam a in obliquis casibus / litera. In el desinentia correpta latina sunt et neutra / et addita lis faciunt genitivum / ut mel mellis / fel / Sed producta que sunt barbara vel hebrea vel el vel desinentia / cuiuscumque sunt generis / latina seu barbara / addita is faciunt genitivum / ut hic daniel huius danielis / hic tanaquil huius tanaquilis / hic pel. huius pelis / hic consul huius consulis / hic et hoc consul / huius consulis Michel in declinabile est quia pa sui propter ebreorum plurimum est Sicut

propter michelum

et ΔΩΜΑ

est apud grecos. κρι et Δω. et κυ-
ρεω / pro κριω ΗΝ. ΔΩΜΑ et κ,κηωνα.
quidam tamen ad verbum esse putant
quod non esse additum genitivus ipse
ostendit quod. Terentius enim dicitur
multum bonum et boni bonorum / et
minimum lucrum et lucri lucrorum / sic
nichilum mali vel mali vel ma-
lorum. Terentius in andria / nichil hominum
egregie preter cetera / et Lucilius de
sibylla / nichil mihi sedes. pauca
intolerabilius. Potest tamen loco
loco adverbii accipi. Terentius in eu-
nucho. Nichil aut rem nichili. a
non et hilum, est compositum hilum quod
est sine dubio nomen est / hilum
enim pullum. vetustissimi pro-
babant Lucilius in primo. Quanmaclibet
lucrum hec in genua alveolum
quid petrae et calce delectat. tem-
plo non vertimus umas / Commentum
Dursus nomina in el certam desinen-
tia / tam sunt omnia neutra que
addita lis faciunt genitivum / ut mel
mellis. Terentius alias vero / pro-
pria desinentia in el producta / vel in
il al ol ul / addita is faciunt
genitivum / ut daniel danielis / ta-
nachil tanachilis / sol solis / con-
sul consulis. Excepto nichil in-
declinabile. literam.
In am vero desinit genus suis
indeclinabile / hic et hec et hoc
nequam / Comment. Nam in-
venitur nequa / vero est
indeclinabile. litera. In im
quoque vero indeclinabile. cum
nomen est vero / ut Celsus /
Commentum. In im quoque vero in-
declinabile cum, et est nomen vel litera
Nubium latina sive greca apud
grecos in on desinentia neutra
sunt / et mutata in in um faciunt
genitivum / ut hoc templum huius templi /
hoc pelion huius pellii / hoc
hostorium huius hostorii / lignum quo
modios equat. Nubenimento

tamen apud comicos. multa huius-
cemodi neutrorum forma hypocorisa
mulierum nomina / quibus articu-
los feminini generis vocativo ponentes greci
sponere solent / ut Η ΔΟΡΚΙΟΝ. hec
dorcium. ΓΛΥΚΕΡ. hec glicerium. Η
ΧΡΙCΟΙΗ. hec crisium. Η ΑΒΡΟΤΟΝΟΝ hoc
abrotanum. Η ΛΗΟΝΤΙΟΝ hec leon-
tium / hoc aut solet fieri adulationis
causa / sive diminutionis etatis.
Desinentia in vero in / mutata in um Commentum
in is faciunt genitivum / ut templum
templi / sunt omnia neutra
preter comica mulierum nomina / ut glice-
rium. literam. vel in
In an aut in on / aut in in desi-
nentia greca sunt masculina vel
feminina et producta omnia et vel con-
tra declinantur / ut pan panos vel
genitivus octavo Parrasio dictum
panos declinatione lateri. Vel apud greco
greco fit latinum mutata os vel in a
in is / titan titanos titan
titanos titan titanis / delphin ΔΕΛΦΙΝ
ΔΕΛΦΙΝΟC delphinos / delphin delphinis de-
tame et delphinus. ni. Similiter
est in venio acto greco factum
nominativum latinum / ut hic elephas ΗΛΕΦΑC ΗΛΕ-
ΦΑΝΤΟC / hic elephans huius e-
lephantis. Et hic elephantus
acto greco ΗΛΕΦΑΝΤΟC. huius
elephanti. Similiter hic Aba-
cus acto greco ΑΒΑΚΟC huius
abaci / ΑΡΑΒC ΑΡΑΒΟC hic arabs
arabis et arabus arabi. ΤΙΤΑΝ
ΤΙΤΑΝΟC. hic titan huius titanis /
hic titan huius titanis. Plautus
in menechinis. Barbatum tre-
mulum titanum quo luci tegro pre-
Netro et abatto greco patria fit ntus latina
terra. quod greci quoque in aliis
fere / quos in hic quoque secundum
qui sepe recto et aliis casibus
preto sunt usi / ut ΟΞΑΡΤΙΡ. ΤΟΥ
ΞΑΡΤΙΡΟC. ΚΑΥ ΟΞΑΡΤΙΡΟC / ΟΙΚΤΙC

ΤΟΥ ΙΚΤΙΝΟϹ. ΚΑΥ ΟΙΚΤΙΝΟϹ Virgi
lius in septimo hircanis ue.
arabis ve. parant seu tende
adindos / qui est altus hic ara
bus Idem in octauo omnis arabs.
omnis vertebant terga sabei / Lu
canus in 3° Ethiopus dixit
pethiops / Rinocerum uel ut ethi
opus ~~dixit~~ Titanum quorum dice
bant pritanum / Ennius in carmine
belli punici Inciant signa pro
pria quod titani bicorpres Gigan
tes magnorum atlantes / Lucanus
in nono Nec tutum spacio est
elephans Juvenalis in 10° Rur
sus ad ethiopum populos aliosque e
lephantos Virgilius in octauo Pa
the terga retorquens Cicero in
Arato Cum magni caudis
capricorni Propter delphinus iacet.
haut nimio lustratum nitore
Oratius in quarto carminum Nec cu
rat orion leones haut timi
dos agitare lincas Et nomen
est est de greco quod magis quam composit
oratius cum virgilio Femio in 2° Ge
orgicon Nunc lintes bacchi va
rie Oracius in quarto carminum
Nullam decempedis metata pri
uatis opaca porticum excipie
bat arcton hec decempeda ab
hoc greco ΑΣΣΟΤΟΥ ΔΗ ΚΗΣΣΟΔΑ
Queam dumsum conspersa gemmis
panthera camelo Cassida est
autem est grecum. abeo quod est. cass.
quo usum est pro eo. cass. Virgilius
Aurea uati cassida Statius
in cass protulit in quarto The
baidos Bellipotens cui
torua gemmis oriare decore
cass. et asperis crudescit sanguine
gorgon Quod autem grecum
est hic nomen / ostendit ex pro
bus in li° qui est de katholicis
nominibus / Crateram ar

genti sudabit strepidus Iu
venalis in primo lectum erat cocta
pruel minor vitrolli propor
nandum abati Idem in quarto
quarto delphinis balena bri
tanica maior / · Comentum ·
Agit de mutantibus in u si
sidunt precedente vocali / Re
gula est talis / Nomina de sue
tia in an / uel in ay / uel in en /
uel in yn / precedente a · y / omnia
in greca hec / greca sunt / et
producunt / uel grece declinantur /
ut pan panos / vel ex greco si
te sit / mutata os in is / ut
delphin delphinos dicunt greci
et nos · delphin. nis / Dicit tamen
quod in ve. delphinus / quia sepe ex
greco greco / item sit latinus / ut
quod ipsi dicunt elephans ele
phantos Et nos mutata os in
ue. elephantum te. dicimus / uo
plurali elephans. tis / et multis
aliis. que ponit Dicit
et ab acto greco dicit fieri
~~rectum~~ nomen / ut cum grecus
acc. sit cassida / nos hec cas
sida. idem. dicimus / uo tum. hec
cass. hinc cassidis / sunt qui vo
lunt quidam esse in rumpens
Que tria potum ethea / ut
sit acc. grecum pro eo Alii uero
emendant ex etiam / · Litera
Et sensus / quod omnia in u desinen
tes in is producta finiunt
Arim proprium nomen est. et aris
Delphin et delphis Eleusin
et eleusis Tracin et tracis
Et nomen / quod auctores greci
in his magis tum ase sunt
usi. Nostri uero frequentius in
in / quamuis cicero pro seau
ro sum dare mollis et est aus

scorpa

dari

clam op sardinia est fuge co
natus. Eneas. Artius vpone
pelicatum dolore gestata. In ym
quoque tundam addita l est fa
cit gtm adamnym. nomen
herois adamnymus fortym for
tis. Vnde lucag in iiii nono
Equalebant late forcinidos
arua meduse. Nam phorcis
pro phorcus declinat non phor
cinis facit ebam etc. Nota
dum quod et assumsit in gto
Quidius in quito methamorphoseos. Ve-
stibulumque elensis parens
b yachus et ebam. Statius
in quito et assumus audita
motibus. ebam virgilius in iiii
to Illa chorum simulans e
bantes et orgia tenens. Quin
dam tamen pronomen acti tag plus
hec magis esse putat. ut sit
quod extrema silba. evantes
frigias pbachantes. Comet
Illud quoque addit quod defunem
in dl tenuant auctores fe
quens in dis. Vnde non pronomen
dicunt phorcin sed verum etiam
phorcis in ito et hinc gtus
gtm simulibus in ito. hinc phor
cis. Illinc non gtus est hic
phorcinus. Quod aut phor
cinis. hinc ut phorcinis sit
gtm pfeminino pronomen phorcis.
tum gtm gtum phorcini
dos ponit lucag dicens
Equalebat late phorcinidos
arua meduse. Phorcinus ge
pronomen feminino. sin regulas
de plus datas. fit apud co
mam phorcinides. subtracta
de. Illud pronomen in masculino. formam
acto sui principio ablata silba
addita des. quod phorcini

des epiget pronomen ut sit phorci
nus dicat. sit gtus sui similis
esse sic hic pfatio qua auctor
induat. Illud quoque vide
dum quod ante defunem in hoc op
cepit ebam ebamus degnon.
ducit illud op. virgilius. Illa
chorum simulans ebantes orgia
citer. Sed quid sit ebantes ibi
est gtus vel plus esse illius
quod gtm in dis corripit. dicat
sim quosdam ibi esse ebantes.
dictum pronomen pebantes. abebas
pronomen quod est insanies. Ebare ea
test in sanire. Et. litera. pronomen
Non quoque gti greci supradicta
finant ream. penultima sim
grecos manete ad pducta
ad cor. ΙΕΗΝΝΟΝ ΙΕΗΝΝΟΝΟΣ
hic menon hinc menonis. CKI
ΝΟΝ ΣΚΙΝΟΝΟΣ. hic simon hic
simonis ΛΑΟΚΟΝ ΛΑΟΚΟΟΝ
ΤΟΣ. hic lacoon hinc lacoon
tis. hec tameantur solet
ablata n pfir. Et sui latius
ream in o tundam. quod vbique
tercius facit declinare
ut hic antipho hinc antipho
nis. hic draco hinc draco
nis. hic leo hinc leonis
Si cum leon dictus uteratio
finas ut gtm quoque sim gre
cos et heat. leon leontes vnde
Cicero in libro verrinarum quod
est de suppliciis. hinc non
leon leontes declinavit
Quod in leonte ymachares
non est fecisti. Nam in femininum
via dum iste vereri in
agua vote impat. ut pens
audiret ppetuon gretos. Nam
de suppliciis. de opo tindaida
ymo homo nobilis. pdopon
Nam ymmurena zeno pro zenon perfect

Amphidamas. Effet. ne id quod me-
ns imitarassem [illegible]. Statius
in primo achilleidos. Conclamat
danaum. stimulatque [illegible] agmine
ne volentes. Oratius in tercio
carminum. Diffidit urbium por-
tas vir macedo et subruit e-
mulos / Come de desinentibus
grecis in on addit illud / quod tale
signant penultima in greco latino /
qualis est in ipso greco / et hoc
ostendit quod ait auctor desi-
nens in on signat super
[illegible] accentus. Hic in
[illegible] sic phorion quod est dicit
phorius / fallet enim in leon le-
ontis / si in hoc quod [illegible] greco
fit latinum muta os in is
ut quod ipsi dicunt leon leontis
et nos leon leontis / signata sit
tali penultima apud nos / qualis
erat apud grecos / et sic [illegible]
[illegible] hanc in [illegible] / Est notandum
tamen de istis / quod si apud gre-
cos desinat in on / et apud nos
[illegible] in on / tale signat penultima
greci apud nos / qualis est
apud grecos / ut [illegible] vel
[illegible] alia causa possit dari ratio
Sin autem apud nos e in on
[illegible] desinat / cum desinunt in o
producit penultimam [illegible] / ut Simo
Simonis / Litera In en desinen-
cium latina sunt masculini vel ne-
utri generis / que mutant e in i
et addita is faciunt genitivum ut
hic flamen huius flaminis / hoc
numen huius numinis / hoc fe-
men huius feminis / flen [illegible]
flenis [illegible] producta latina
et greca generis sunt masculini vel feminini
et accepta is faciunt genitivum
ut hic ren renis / rien rienis
vel ren renis. Oratius in quarto

Omnium [illegible] latinum que veres
morbo [illegible] [illegible] Siphen
Siphenis [illegible] nomine [illegible]
epistola [illegible] [illegible]
[illegible] nomine [illegible] [illegible]
[illegible] qui habitavit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] syren [illegible] syrenis / hec t-
zen huius trizenis / Cometum.
Agit postea de desinentibus in en
Si vis querere de desinentibus
in en et in on / cum volebat e-
sse prior quam in os dicens
[illegible] quia desinens in en et
on habet [illegible] ratio cum
desinentibus in en. Agit post-
ea de desinentibus in en correpta
cum sint omnia masculina vel
neutra / mutat e in i et assumpta
is faciunt genitivum / ut hic flamen
huius flaminis / hoc numen
huius numinis. Alia ratio est
de desinentibus in en productam
cum sunt omnia masculina vel
feminina / accepta is faciunt
genitivum / ut hic splen huius sple-
nis / hic siren huius sirenis
In ar latina et greca / Litera
In ar [illegible] et barbara quis masculina
vel neutra vel omnia. Que
accepta is faciunt genitivum ut
hic cesar huius cesaris / hoc
nectar huius nectaris / hic
et hec et hoc par huius paris /
hic assar huius assaris / [illegible]
[illegible] [illegible]. Sed neutra
[illegible] [illegible] sunt producunt
a in obliquis casibus / Exemplum hoc
lupanar huius lupanaris /
[illegible] lacunar lacunaris /
[illegible] lagar huius lagaris
[illegible] hoc calcar huius cal-
caris. Oracius in quarto carminum
Qui [illegible] Apolline dignum
[illegible] complere [illegible] et [illegible]

addit talarem. Virgilius in septimo
Den simulatus equi foderet tal
aribus armos. Nar quoque na
ris mediam producit syllabam in genitivo A
et est nomen fluminis. Nam se
nasum vetinus hic Nar naris
hunc naris similem genitivo nominum
ipsius producit. Quidam ponit
ut in septimo metha. Sandaraca
quod naris erat ... in septimo
desumpse come cum glutis
et naris et auris Lucanus
quod dicto genitivo protulit hic auris
alius speciem naris advn
te ambutat. Far etiam pro far
is pro adore hunc penultimam pro
ductam quod prima pro dictum generat.
Et puto dici causa ne vi
putetur esse secunde persone pro feri
pro faris pro fatur. Et sicut quod
par aumentat producitur in genitivo ut
Lucanus in primo. Par animi lag
est et quos supervivis amos. Et
Virgilius in septimo sulphurea
nar albus aqua fonte sonans sa
navit A producta est in obliquis.
Ennius in septimo Avalimus
ulphureos posuit spiramine
va naris ad undas. Par
corripuit Virgilius in Bucolicis. Annis
decem impare gaudet. Lucanus
in septimo. Ergo pal va
to ... et palus se sustulit
alio D... lar laris Virgilius
Pygmaeus lare et tamen pe
nultima veste. Plautus Et
ego sum lar familiaris. Tertium
sequitur de desinentibus in R secundum
ordinem precedentium vocalium
et est primo vi. Hinc desinens
in ER accepta E sit varie
genitivi ut Cesar cesaris. Et ex
cepto ... far quod duplicat r
in genitivo farris addiram sequitur

producuntur faris. Illud tamen ad
dit quod veniunt tantum in ar
si sint declinata producunt
penultimam genitivi ut hispanar hispa
naris in quo differunt a cete
ris simul in ar desinentibus. Unde
quod cum nectar corripit penultimam
genitivi nectaris non declinatur ut
quidam estimat a nectus nectis.
Unde item quod si bostar est neutrum
et declinatum a bove ut hic sta
bulum bovis producit penultimam genitivi
Si autem proprium nomen a barbaris
corripit. Illud quoque quod par
producit A in recto ut ibi par
animi lage est et in obliquis corripit
eandem A ut ibi. Ergo pari
voto et. Secundum autem an
impar debuit producere in recto
et puto quod ... est quod cum sit
a par producitur. Item ante
inveniuntur hoc esse in ...
ut cum desinat in ar producit
A impar non differt in
est. Corripit ut nichil
de auctoritate tamen hec. Tertium
Due ex contra desinencium. S et
aliqua nisi sint possessiva esse
in ... desinunt feminina. Ex in vi
untur ... faciunt genitivum ut hic
auster austri. Hic oleaster
oleastri. Hic apiaster apiastri
Excipitur sequester sequestris
quod duplicem vero appellatur sede
... esse quod ... ar
... est possessivum. Et quod
in A facit femininum id est sequestra.
Virgilius in undecimo Et
pace sequestra. Hic tamen
in vero ... apud plerosque
Cicero in secunda Verrinarum Aut
sequestres aut interpretes corrupti.

pendi iudicij. Unde plautus hec consimili
analogia declinauit. Ut in vi-
dularia. Animum adulescens amabo.
si volens petula hec aponite.
ego sinabo. quasi sequestro
dedisti neutri redibo (i. donec) donicum ł nemini
res iudicata erit hec. Et in
eadem. Haud fugio sequestrum. In
er quoque desinentia genera ma-
supradicta signat uerum que in
Nam poe apud grecos finita.
ante alia in eadem silla conte-
nuntur poe in er apud latinos
ut ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ. menander
menandri. ΜΕΛΕΑΓΡΟΣ me-
leager meleagri. ΑΛΕΞΑΝ-
ΔΡΟΣ alexander. allexandri.
Excipitur gongros quamuis gon-
ger dixit Plautus in capti-
uis ut murena et gon-
ger ne calefiant. Sed cedente in
diuus. petrus. Econtrario ebrius
amphimacus locrus. que o in
e mutant. non poe in er. Cra-
mus est antiqui in alijs nobis
cunctis terminationibus. est quando
sic protulerunt utros ut virgilius
theucrus et euandrus protulit
in tercio. Theucrus retheas pri-
mum est aduectus in oras. Idem
in octauo. Rex euandrius ait
non hec solempnia nobis
Item idem euandrus
dextram conplexus euntis. Idem
in decimo. Pallas euander.
in ipso omnia sunt oculis.
Illa quoque latina nomina que
feminina in a faciunt. Et mi-
nuntur in genitiuo. ut par sit sillabis
suo nominatiuo. ut ater atri. facit
enim atra. niger nigri. nigra.
Excipiuntur illis. que si ab Ex. uel
N ante er habent. et afferendo
uel gerendo componuntur. que ante p

ra de faciunt genitiuum. vna silla
vincentem suum nominatiuum. ut unus
missi. Asper asperi danacia-
nus et Genatiuusque. ut pros-
per dicendi successu ostende- ł ad
ret. Adiutor beniuole-
tissime dicendi facultatem. Ci-
cero tamen prosperum protulit in
sexto de re publica. deinde
est homines ipsi prosperum et sa- ł salu
lubrius. Asper asperi. sed a
aspri per sincopam dicitur. luci-
fer luciferi. corniger cor-
nigeri. tener teneri. liber
quoque qui ingenuus est li-
beri. Sed ea declinatione
si libri dicamus aliud significat.
Dexter similiter
dextri et dexteri. sed adulter
adulteri. Et notandum quod tot
sillabis est masculinum genitiuus quot et
utrumque femininum. Excipiuntur alter et ut-
er ex his composita. que pri-
mum declinationem sequuntur. Alte-
rius enim et utrius faciunt genitiuum.
Excipiuntur quoque quidam ematos. ea
promunda sic supradiximus
voluerunt esse. Excipiuntur eius gen-
alterius quamuis in masculino
duobus sit uteris. tamen quia
in feminino altutra et in neutro
altutrum ex corrupto compo-
sito est. ex altera parte ple-
rumque declinatur. i. absoluto
uel aliter. alterutrius. ut
sit genitiuus et datiuus tamen genere
similibus. Unde primum est
sum in quod terminantium genitiuum.
Cicero pro Marcello. cum
si in alterutrius partes sit ł pri
lucaq in septo. Plures alea
fati. alterutro uictoria ca-
sunt. Inueniuntur tamen et alte-

utra z altera

utra et alterutra protulisse ve
teres, et per utramque partem ea de
clinasse. Cicero in Protagora:
Talem autem esse in dignitate
volumus, ad modestiam, nisi in
magnitudine et longitudine al
terius utrius proposita. Cato de ha
bitu: Sunt tamen qui duarum
rerum alterius utrius causa magi
stratum petunt. Neutri tamen
plerique neutrius declinaverunt. Plautus
in Vidularia: neutri
reddibo dixit. Dativum tum genitivum
neutrius sine dubio est. Quamvis
vetustissimi proferant ...
num in ... ius. Terentianum genitivum
est in ... genitivum et in ... dativum in
genere ... et neutro. Unde
in ... in ... de ... dativo
proferre ... Cato in Censura de
vestitu et vehiculis: Nam
periniuriam si ... in ... mo
res quos ... honos
de ... ubi datus est, tum uti
eos nunc ... aliis ... sin
gularibus ... Caecilius in ... Hector:
Nullus alius vel ... dum
tiae eorum ea ... Titinius in
Prevernate: Sumus esse alii ... postula
re. Caesar in Anticatone priore:
Uno enim excepto quem alius modi
atque omnis ... sunt ... suos ... quisque
... cavere. Vetustissimi ... Titi
nius in Barbato: ... pol in
... dicit ... in colle
... ... populi ... Afranius
in ... me velle ve
... dicito ... totus ... totius ...
in ... ... ad te facere
... toti familie. Idem ...
Cato ... in ... ... significare
... Tusculanis ... ...
... ... beneficium
... ...
... ... illi ... est dum

nihil agas. Est tamen hoc dativus
accipi: nulli rei pro nulli ... velit
Terentius in Andria. Eunuchus ...
tam in ... tam nulli consilii.
Nulli pro nullius. Plautus in Trucu
lento: Quia vero corporis reliqui
... coloris nulli capiendi ma
la. Nulli pro nullius. Cato in Martem
Caelium: Et quos illi moi esse
... de ... Claudius ... ner
vonis. Iste ... Pecunia mea
rei publice profuit, quia iste
modo uti tu eos. Et similia. Quibus
... ... nisi
poetica auctoritas ea excipiat.
Ex Graeco alter alterius. Quod eo
magis tertia hunc ... quam duabus
syllabis vincit genitivus. Quod igitur
... syllabis ... minuit ... E
... tamen in ... hunc etiam
... ... in trochaico
metro ... pedibus
et syllaba ... ut una vincat
alterum singulariter. ... cum pes
... alonga in ... ipsa cum sit
... tertia ... ... sunt ap
pellandi syllaba ... sequentem
... et ... et asper ap
pellatum. asperi et aspri per sincopa.
Liber quod ... et ... liberi.
Caper proprium nomen ... capri.
Reliqua vero omnia in er terminantia
sive producta ... sunt ... sive
Graeca sive latina ... est
quibus ... ... er in is mu
tantia faciunt genitivum, ut pater patris,
... ... frater fratris, equester
equestris ... ... hic later la
teris. Preterea hic Iuppiter Iovis
genitivum ad aliud nomen ... dicitur
... hic Iovis, et hoc iter hoc
itineris. Quamvis ... ... et hoc
iter iteris et hoc itiner itineris

reperiuntur Plautus in amphitrione / quia
tu qui iter et comequi meum
me sinis / Ennius in ligurgo et
noti iteris sumus cuncte sorores
~~Aliorum et diuersa ab aliis declina~~
~~ta inueniuntur regula aliorum~~
in declinatione / que sunt uero etiam di
cta quibus tamen apud ve
tustissimos hic (scilicet et hec et hoc) anticipitis genitiuo /
hic anticipit / huius anticipitis
et anticipit is / Opiter opiteris
et opitris / Maspiter maspiteris
et maspitris / Diespiter diespi
teris et diespitris / Dicitur etiam
iupiter iupiteris et iupitris / ut
celsus in iudicia plautus. Debuit
declinari Nam iouis uero
quoque casus inuenitur / Cecilius
in exila. Nam nouum deum
quidem recepit iouis / Accius
in ephinausimache / lucifera
lampada exurat iouis arie
tem / Et quo etiam pluralem numerum
plautus protulit in casina. De
perate [illegible] ut emoriatur quam
in ioues / Et quoque ante sup
dicta faciunt [illegible] et in vi
gilant in genitiuo / Sunt quedam
que in [illegible] faciunt feminina / ut
alacer alacris / acer acris
Ut tamen et alacris esse acris
pluralis Et secundum quod in utraque
terminatione reperiuntur inuenis in uenit
hec / Virgilius in sexto de eneidos
thysa dicens Alacris palmas
utrasque tetendit. Ennius in car
mine belli punici fames a
cer augescit hostibus Ennius
in decimo annalium Quibus morta
les victores cordibus viuis le
tantes vino curatos somnus
repente in campis passim molli
simus perculit acris / Alia no

Que nunc sunt et glossa aliis modo et diuersa ab aliis de clinata quia non sunt in aliorum de clinatione

Iouis

mina tamen sunt quibus ac
cepta dis faciunt genus una
sillaba minuendo / ut acer acris /
carcer carceris / mulciber mulciberis /
suber suberis / mulciber mulcibe
ris et mulcibris / ut Despellimus / [illegible]
mater [illegible] [illegible] est aut
tendo et imber genitiuo passiuo / ut
pleisque videtur / melius sunt
[illegible] Celer celeris / agger ageris /
liger ligeris / vomer vome
ris / degener degeneris / pauper pauperis /
cadauer cadaueris / tiger tigeris
Excipiuntur nomina mensium / ut
ut september septembris / oc
tober octobris / quod fuit est uero
[illegible] ta in uero quia in genitiuo ve
tustissimi tamen genitiuo quidem solent
[illegible] eorum proferebat Cato de
sacrificio commisso mense octobri
hic secundum. nouembris volu
erat Et omnia que sunt se
in [illegible] / sic solebat etiam in
[illegible] proferre. hic equester equestris /
alacer et alacris / celeber et cele
bris / hic campester et hec cam
pestris Cato in primo originum
Agros que colsa fuerunt cam
pestris plerumque ab origine fuit
Virgilius in sexto de Eneidos / Isque
ubi tendentem aduersum per gramina
~~[illegible]~~ vidit Eneam / Alacris
Palmas utrasque tetendit /
Hec etiam de uero superdictarum
regularum dicantur. Puer pueri /
cum femininum puera dice
bat Accius vel puerpera
dicitur / que puerum vel pueram
parit. i. puellam / quod est di
minutiuum puere / ut tapia ta
pella / tenera tenella. Pu
bra umbella quod minus est
hic apparat qui in [illegible] agrorum

de puella proserpina naturaliter
dicat. Tantaque simplicitas
pueris affuit antiquis. Quod
declinatum non pertinet ad sciam
ins est puera esse dictum
quod tamen comprobat est convecto
rius diversos ponens versi-
culos qui est de institutione
officiorum. Livius in Odissia. Mea pu-
era. quid verbi ex tuo ore
supra fugit. Idem alibi. Pu-
erarum manibus confectum pul-
chre. Non est tamen ign-
orandum quod est hec puerus
hic et hec puer vetustissimi
protulisse. i. venimus et puella
et puella lucullus. i. undecio
Inde venit roma tener ipse
est atque puella. Cecilius in
ymbris. Age age puere
duce me ad patros fines
adulum i. splendide
decoratum opipare. Affranius
in divorcio. O puere puere
sine perspice me mihi. Plau
tus i. lenonibus geminis. Do
let hic puella sese venu-
ndatier. Lucillus in quarto
Cumque hic tam formosa videt te
digna puella. Livius i. Odissia
Saucia puer satini filia re
gina Nevius i. in 2o belli pu
nici. Prima incedit Ceres
proserpina puer. Varro in
Satira que inscribitur aΔω
KOYTWC. HPAKΛHC. quidaque
ut ipse iovi puellum. Li
ber quoque ex eo liberi. liber
fibri. que est vobilit vide
tur esse ze dec. hinc eius fe
minia desinens quantum ad vo
cem. libra. fibra. quamvis
non sint eiusdem significationis sicut
apud grecos quidam dicta i.
veniunt femina amatus de ima
ta non eiusdem significationis ut AKON·
AKAINA. ista [illegible] similem [illegible]

sed ipse draco ΔPAKωN. ΔPAKA
INA. ΛΕωN ΛΕΑΙΝΑ. regulam
tamen eandem servant. Item quod ar
cult austri tamen cancri. quod ne
est. i. vero. sed quam morbum significat. Clau
dius i. 3o historiarum. ut vide
rent ne respueret. vivinaret
licis. addimalis. quod verminatu-
re ad cancer pervenerit. Cum
generis cancerem esse debz. ut Ci
cer aceris. Preterea notandum
Socer socrus. cum femininum secundum a-
nalogiam hec socera esse debe
ret. hec socrus est in usu. Iu
venalis i. [illegible] despanda
et salua concordia socrum
Vetustissimi tamen hic et hec
socrus proferebant. Accius i. Atreo
Simul [illegible] prima accepta
a socru possedit suo. Gener
generi. dicitur ea ne si [illegible]
dicimus aliud significare putetur
aper apri. cuius femininum veteres
protulerunt apra. Ut plinius
29 i. [illegible] Coluber | vel carinum
est colubra facit. hec acer
arbor. aceri dicitur [illegible] i. co
[illegible] Cum [illegible] in
[illegible] femininum [illegible] i. [illegible]
Ovidius [illegible] protulit. Et pla
tanus geminas aceraque co
loribus impar. Solinus vero
[illegible] aceris protulit in ad
mirabilibus de arbore thuris
Palam fiet i. [illegible] eam [illegible]
vimine et ramis ad aceris
qualitatem [illegible] Hiber
hiberis. [illegible] Hibergeri melius di
tatur [illegible] cum utrumque pro
tulit i. [illegible] O. et Durus
hiber [illegible] terga dedisset
cantaber [illegible] prestat tris aufert et nomen
hiberus [illegible] fluvius
[illegible] apostropha usus est [illegible]

citat paruus dixit vel more
suo abutens diuisione, quibus
quod Achillam et Achilleam
Nam iste Hiberes sunt gens
ab Hiberis profecta, qui ultra Ar
meniam habitant. Ex eorum similitudine
nos hic Hiber, huius Hiberis
facit. Et apud grecos ΙΒΗΡ
ΙΒΗΡΟC. Nam alterum ΙΒΗΡΟC
ΒΗΡΟΥ dicunt. Commentum.
Exabam regulam huius addit
de finem in er correpta quod
dicit in uno syllabis latinis ut ver.
Et propter quedam nomina ut acer, hec
in quam accidit, acris. Quia ista
nomina sunt possessiua que faciunt
feminina in is ut equester e
questris, et mutata in tri faci
unt genitiuum, ut auster austri.
Excepto sequester, quod siue quodam
facit sequestris. Cui tamen
analogice dicat dicta seque
stri, ut sicut sit declinatio.
Addit postea adeamque regulam
dicens, Quod desinentia in er
greca quod dicit propter unius. Et
masculina quod dicit propter simpliciter, hec
in quia, sicut predictam re
gulam, ut mutata er in ri fa
ciant genitiuum, ut menander. Dis
syllaba, denique tamen dicit, quod
apud grecos desinunt in ros,
ante alia consonante in eadem syllaba,
mutant ros in er, et sic faci
unt nostrum nominatiuum, ut menandros
menander. Excepto gongros,
quod facit gongrus. Ad eandem
quoque regulam addit illud, Quod
latina nomina desinentia in er, que
faciunt feminina in a et in frequenti
usu, subintelligitur propter
pauper, quod raro invenitur
facere paupera. Et propter puer,
quod facit puera, sed in raro in nouo
usu est. Hec in qua mutant
er in ri, et faciunt genitiuum pa
rem in syllabis feminini, ut alter
altera. Exceptis illis que habent
s ante er, ut miser, uel e pro
ut prosper, uel n ut tener.
Et exceptis quoque positis cum fe
rendo uel gerendo, ut luci
fer corniger, quod omnia accepta
faciunt genitiuum, ut miseri, mise
rorum. Excepto cedit genitiuum nominatiuum
una syllaba, excepta aut alter
ut regula in adulterium alterius,
quod faciunt genitiuos in ius, ut al
terius, alterius. Illud quoque
in tertio, quod omnes genitiui fini
entes in ius producunt secundam
in auctoribus communiter. Ex
cepto alius, quod communiter penultimam
corripit, genitiuum vincit dualis sis
nominatiuum cum in certis superat uer
bum. Illud quoque addit, quod
propria in er, si sunt appellatiua, sola
sequuntur eorum regulam, ut Ca
per proprium et appellatiuum facit genitiuum
capri. Deinde ponit, torques
rele sit. Nomina desinentia
in er, reliqua ab illis que
habent s, et ante er et sunt possessiua
faciunt in is feminina, et ab illis
que mutant ros in er, et ab
illis que feminina in a in frequenti
usu. Et appellatiuis propriis
appellatiua que sunt declinantur. quod
habent e ante er mutantes er
in ris faciunt genitiuum, ut pi
per. Excipitur hic later. re
sicut etiam inspicit iouis. Iter
itineris, que duo sunt eteroclita
i. diuisiclina. Et videt
quod superius dixit laterem esse
aptotum, dicit hic later huius
lateris, sed illud sine putes usu

dixit quia breuis est in usu / nisi
plus actus Illud quoque dicit
secundum analogiam / eo quod regulariter possit
dici Illud autem videndum est
quod illud quod dictum est / scilicet quod que
habent E ante er mutata er in
ris faciunt genitiuum Intelligendum
est tamen de latinis fallit enim in
grecis / ut dicitur panter panteris
crater crateris / ether etheris Excipiuntur
[margin: ^ tamen] non habent ^ er / si sint quia / er simpliciter
mutant in ris / et faciunt genitiuum /
ut alacer alacris Alia nota
ab illis / scilicet que habent e ante er. Et
ab illis que habent E ante er et
ita dico / si sint quia Alia in ber
abhinc faciunt genitiuum / accepta
ris / ut aer aeris / Excipitur imber
ber / quod facit imbris / et composita
ta eius. september bris / octo
ber bris. Et videtur / quod hec regula
sequitur / ut dicatur mulieris pe-
toris / quod putat enim non et ea que
corripiunt ~~et ante~~ ris E ante ris
Et quod auctor dicit quod accipit
ris in recto / quo est cor est ibi
tamen. qui dicunt mulieris
regulariter producta / dicunt propterea id
dicitur ingles de accentibus / non nos
curant hec semper / Qui non
tenent regulam esse certa /
dicunt propter illum lex non
posuisse / Addit quoque semper
regulas supradictas. est puer
pueri Excipiuntur enim ante illa
que dicit / reliqua omnia esse secunde
declinationis / cum istud sit scilicet hic ceteri
excipitur ab illa quod dicit Illa no-
mina latina que faciunt femina
in ra commutant er in ri / ut
sit genitiuus par in silbis cum recto
suo quod debet esse pueri et in
[margin: anno] toto in unit conte / propter hoc enim
quod dixit / puer pueri. Nota

nit compositi ante secunde declinationis verbi
quod subintelligitur / puera feminini non
compositi ab illa a regula / similiter quod de-
bet facere pueri / Excipitur quo-
que ante secunde declinationis liber ri / fi-
ber bri. Nunc tamen quod habet
femininum in a libra et fibra. Siquis
alius homo / regulariter dicit de secunde
declinationis sicut coluber / eo quod facit
colubra Excipiuntur eciam ab eadem
regula secunde / aulter aultri / tam-
tamen / peter petri / gener ge-
neri / hiber hibri Et quod vi-
detur / quod quia in regula hiber hibri
et hiber hiberis / et hiberus hi-
beri Videtur quod melius di-
catur / Et non quod hiberus enim est
alius enim nomen est fluminis / a quo
terra dicta est hiberia / Alius gene-
rum hispanie sunt / si hoc dicitur
fluminis / faciunt auctores a
propria et dicunt iber hibri hi-
ber aut hiberis / nomen est
alicuius gentis / ab abhiberis
perfecte / que habitat ultra ar-
meniam Et dicit aliquibus
quid perfecte nisi recto fecisse
dicant / tum in te obliquos
Et hoc in quadam vita est confuso
ero / non tamen ubique confuso
dicitur unum / quod vita est confuso
nisi nomen gentis / et fluminis fac-
ta est confuso nisi nomina gentium
Ad quod dicitur / quod hec confuso satis
per nos dictum est / Greci enim
dicunt hiber hiberos / et nos
hiberis dicunt autem hiberos
hiberamini / et nos hiber hibe-
ri Ut ostendit mana litera
accepta ri facit genitiuum ut
vir viri / leuir leuiri / tre-
uir treuiri Verum in venit
ut quidam ut feminum tre de-
clinationis gaddir gaddiris. nota

est civitas. Sed salustius neutrum
esse ostendit in ii. historiarum
libro actum plenum neutro ponens
Ut alii tradiderunt tartessum
hispanie civitatem quam nunc tirii
mutato nomine gaddir habent. Dicamus
si esset femininum. gaddire dixisset
accusativum non gaddir / et unum neutrum
ir medietas palme. quod est indeclinabile
declinans quidam ut calsius
ut ipsi declinaverunt. Abaddir
quoque a vel abaddier. Obtutu hoc. de-
clinatum non legimus (vel lego) Conjectu.
Addit alia regula huius. Nomina
desinentia in ur / accepta o faciunt
genitivum ut vir viri. Excepto gad-
dir. ir / et ir indeclinabile / et abaddir /
Que sponat genus martir mar-
tiris. non est dicenda quia grecum
est. Fulica. Nomina desinentia la-
tina sunt masculina preter que femina ad
genus. accipiunt is / et producta o
faciunt genitivum / ut hic orator toris /
salinator salinatoris / hec u-
xor uxoris / soror sororis / hic
et hec auctor ris / pallor loris /
pudor pudoris / stridor stri-
doris / talor taloris / humor
humoris / mator matoris
prima res / marcor marcoris
ipa res / fluor fluoris / rubor ru-
boris / mador madoris Salustius
in ii historiarum / Humanita mado-
re in simulaverit. Algor algoris
quod est et algus. huius algus dicitur.
Plautus in Vidularia. Propianum
lectum. meroris. paupertatem. al-
gum. famem. Nos in tridentem. Tu-
lit sudat vel perit algu. et est
egebat et vale. Hec articulo recipi-
unt in neutro. hic et hec et hoc
memor memoris / et memor
et meoris. Quod ab eo memoro
nati pene eosdem sunt servant sillabam
Vetustissimi tamen similiter genitivo
protulerunt eos unde etiam Cecilius

in Epistolis. Itaque antiphos.
Verus prefluenda fide constantes
memoris. Itaque madida
mediana / et hic (pri vel) in er desinentia
habent comparativum memoior. Unde
cor in decoris / virgo in vultus
Non tamen in decore tua te
regina reliquit. Qui in duo
declinat. Nec tamen (vel femininum) dedecoris
res sine me hec quem molita
(vel factum) effatum. Jubent tamen etiam
simul decor decoris penultima cor-
rupit vetustissimos / quod pro decorum
decoria decorum accipitur / Nevius
in carmine belli punici ait
aguasque domum decoremque
ditem propierat (vel ar.) Aliter enim iam
habet stare non potest. Salustius in iii.
historiarum. et armis. decoribus
cultus. Ameros / dedecores uti-
que terga ab hostibus cedebant / que ab eo declinata secunda
quod est decus decoris. Illius
decore sunt. Dicunt acorpe
quoque secunda eius de quo sunt
bicorpor poris / tricorpor oris
Ut actius in Eriphila Pallas
bicorpori (vel anguium) sanguinum spuras. Et
Virgilius in quinto (vel vi°) Gorgones ar-
piceque et forma tricorporis umbre /
Hec arbor quoque arboris
quod arbore declinatum / illius decli-
nans corripuit penultimam genitivi / et
apud eos composita. publipor oris /
et marcipor marciporis. Sed
pro his. Itaque enim antiqui pro
publii puer et marci puer di-
cebant / que o non producunt
in obliquis casibus Salustius in iii.
historiarum hoc protulit huius constitit
in agro quarum loci publipor
nomine Nevius // (vel Lucano) et composita ex
minatur o et addita is / faci-
unt genitivum / ut hic marmor oris /

equor equoris / hic hector hectoris / ac
tor actoris. quod est nomen proprium contra
Virgilius Actoris aurunci spolium quod
satyricum tez. Abeo aut quod est hoc a
dor. generis neutri vsu frequentior. quod est eius
declinationis o productam habens / quamuis
aliorum / que sunt neutris eiusdem
terminationis declinantur. Virgilius
in septimo Et adorea liba per
herbam. Subiciunt epulis. Et ideo
producendum puto / quia ab eo declinatur
producte o penultima. i. adorea /
quod ador quoque cum abeo sit vo
sit uictorio sit declinare producte
hat o in genitiuo / quod rursus prohibebat re
nentiorum in or terminantium / dua
bus i. sibi regulis repugnan
tibus. mansit in declinatione terminantis
inveniatur. hunc quoque est apud
quosdam generis veterum / uno pro
ductus. uno corripiens penultimam
sunt supradictas diuersas ratio
nes / ut Statius in primo / hic
adoris dat primitias et sanguine
libat. Idem in sexto Illam spo
te satos adoris strauisse ma
nipulos Idem in tertio Emicat i
numeris undoribus ador adoris
Excipitur cor hic cor cordis. quod
assumit d in genitiuo / ut breuiter
igitur supradicta colligamus
regula Nomina or desinentia ne
utra et greca et que ex eis decli
nantur vel componuntur assumentis
penultimam corripientibus ea genitiuo pe
nultima corripiunt. Cetera pro
ducunt / exceptis. cor et a
dor. C. Comentum. p. h. C.
Est alia regula sed de desinentibus
in Or. que sic potest colligi
Nomina desinentia in or / accep
ta os faciunt genitiuum / excepto
ador quod est in declinabile / et cor
quod facit cordis in excepta. d.

Omnia producunt o ante ris ut
pudor pudoris exceptis / me
mor memoris / et immemor
inmemoris / et decor decoris / et de
decor dedecoris Quorum simplex
decor decoris inuenitur corripiens
penultimam apud antiquos
cum ponitur pro decorus. ra. rum.
Unde decorque inequales Et a
exceptis bicorpor bicorporis /
tricorpor tricorporis / arbor ar
boris / et publipor publiporis /
Marcipor marciporis Et ex
neutris marmor marmoris
Et grecis / ut hector hectoris
ab hectoros Que omnia sunt ne
utra Nam or corripiunt o ante ris
in genitiuo / exceptis hoc ador / quod e
in declinatione / et hic cor huius cordis
quod ut dictum est. i. excipit. d. /
Illud ante attendit. ubi agatur
de eo quod est decor / quod nomina
declinata ab eo decoro / quod habent pe
nultimam correptam Ut decor huius de
coris penultima Et declinata ab eo de
coro quod habent penultimam pro
ductam / scilicet producunt ea /
Nubet cum genere sunt genitiuorum. litera
accepta Nos faciunt genitiuum ut
hic uultur. uulturis / turtur turturis /
hic sulphur huius sulphuris /
hic et hec fur. huius furis / Ex
cipitur hic satur huius saturi
Unde lucanus Saturo tamen
obsidet hostem / quod eo est 2e
declinationis / quia facit femininum
in A desinens. i. hec satura
Terentius in eunucho Et tamen
tu satura atque ebria eris.
Puer ut satur sit facito Et
a probo peritissimo doctissime
attendit. uel preceptor Theo

tistus omnis eloquencie decus cui
ciuitatem in me sit doctrine. post de
um depicto excipiuntur etiam inne
utris hec que per u. correpta
habent post o breuem casus / ut hoc ro
bur roboris / ebur eboris / femur
femoris / Oracius. Femur
herincte cum / Virgilius in duode
cimo Duius ensem eneas
visu turrenus sanguine letus.
eripit a femore. Dicitur tamen
et hoc femen feminis. cuius utique
raro in usu est. Dicitur iecu
ris vel iecinoris / cuius genitivus ui
detur Herinnus reuide. qui in
usu non est. Persius Et que
semel intus innata est rupto
iecore exierit caprificus
Aliam regulam ponit Comment.
co hinc. Nomina desinencia in ur
accepta is faciunt genitivum / ut
vultur vulturis / excepto satur
saturi / et excepto robur et fe
mur et ebur iecur / que in
obliquis habent o pro u ut rectoris
In as desinencia latina mas
culina sunt vel fem. / litera.
et genus / et ablata s et addita
tis / faciunt genitivum / ut hic mece
nas mecenatis / hec ciuitas
ciuitatis / hic et hec arpinas
arpinatis. Excipiuntur monosillaba h
as assis / hic vas vadis / quod in sin
gulari numero tercie / in plurali 2e de
clinacionis / hic vas vadis / hic m
as maris / et hic phas nephas /
et hic et hec et hoc nugas in de / cli
greca uero eiusdem terminacionis
nomina in os vel in n desinencia
in genitivo greco. prime sunt declinacionis
ut hic lisias lisiou. lisias
lisie. antias antia. hic an
tas huius ante / hinc etenim
nom utrum forte hinc sine s finali
solent proferre romani / ut hic

gethia burria matsia. In os
autem terminata genitivum grecum
o in a mutantes faciunt genitivum la
tinum ut hic ΚΑΛΧΑϹ ΚΑΛΧΑΝΤΟϹ
hic calchas calchantis / quam
uis hic calchas huius cal
che antiqui declinabant. Pro
lautus in menechmis. Nomi
stin illum. nomi. cum calcha
sunt. ΠΑΛΛΑϹ ΠΑΛΛΑΝΤΟϹ hic
pallas pallantis. ΠΑΛΛΑϹ.
ΠΑΛΛΑΔΟϹ hec pallas pa
ladis / Et sciendum / quod in as de
sinencia masculina si nt habeant
in genitivo / vocativum in a volunt fa
re more greco. vel secundum hu
nos finale / ut o calchan vel
o calchas / et o pallan vel o pal
las. Virgilius tamen auctoritate
poetica o palla protulit in x
Salue eternum michi maxime
palla. In eodem Et hic ego non
alia dignor te funere pal
la. In hoc quoque grecorum poe
tas secutus est homerus.
ΜΑΙ·ΡΑΨΩΔΙΑ· ΠΟΥΛΥΔΑ·ΜΑ
ϹΙΝ ΟΙΚΗΤΙ·ΑΛΟΥΦΙΛΑ·ΤΑΥ
ΤΑ ΤΑΓΟΡΗΥΗϹ· ΠΟΥΛΥΔΑ
ΜΑ dixit· pro ΠΟΥΛΥΔΑ·
ΜΗΝ / menander· quoque in
dardano· ΟΛΠΙΑ· ΠΑΥΔΑΥΑ· ΡΡΝΟ
Π· ΙϹΘΑΥ· ΤΥΔΗΥ· apia dixit
papian. Comment. Nomina la
tina desinencia in as / ablata s
et addita tis / faciunt genitivum / ut
ciuitas ciuitatis. excepto
as assis. et vas vadis / et vas va
sis / et mas maris / et phas et ne
phas et nugas / que tamen sunt
in declinabilia. Greca uero desinencia
in as / si faciunt genitivum grecum
in ou / apud nos sunt prime
declinacionis / ut lisias lisiou dicunt /
et nos lisie. Si uero faciunt

gtm in os / ut calchas calcha
tos dicunt / et nos calchas
calchantis Et vice / quo circa
in as. si sint mana et sint utrum
et tumant / eum in an / more greco
vel faciunt plenum recto / ut o cal
chan / vel o calchas / licet virgilius
auctoritate poetica duplicet o
palla . . . litera . persia
Ines correpta latina / masculina vel genus
generis cum sint mutant e in d
ablata s et addita tis faciunt
genitivum / ut hic miles huius militis
ines tinitis / luges ingetis / hic
et hec sospes itis / pedes peditis
eques equitis / hic et hec superstes
superstitis / thuriges tis / hic et hec
dives tis Excipiuntur hec que
habet pe. ante ac diptongum / vel
avis declinantur / in pe. silba
e habentibus brevem / que e servant
in greco / ut hic et hec et hoc preses
presis . teres teris . hic et hec / et hoc
teres . huius teretis / hebes he
betis / hic et hec et hoc hebes hebetis /
indiges indigetis getis / impetus
impes impetis Ovidius in
3o methamorphoseos Impete nunc vasto
pro impetu . Item Statius in 8o
Thebaidos Augurem impete
vasto amphiarae tum Item
preces . interpres interpretis Et
declinantur et Item an e habent /
ut hic paries tis / hic aries
arietis / hic et hec et hoc inquies
inquietis Quod quidam in
recto e correpta habeat / ut Probo
videtur / in greco tamen eandem producit
in genitivo quies quietis . producit
Sed et servat femina e / ut hec
seges . tis / teges . tis . Illud est
notandum / quod a pede et a sedendo
composita producit non potest essent
syllabam Et a pede quidem composita ser
vant e / a sedendo non mutant
e in i / ut hic et hec quadrupes
dis / bipes dis / compes compedis /
Iuvenalis in quarto Squalidus
in magno persedit compede fossor
hic et hec obses dis / deses . dis /
Excipitur hec apes huius apis quod
est sine pede componitur . ut quidam
dicunt vel e longa servat / neque
ulla crevit silba in greco Iuve
nis et alia greca ab eo quod est pes
auctores producunt Ut virgilius
Stat sonipes ac frena ferox
spumantia mandit Item in 4o ~~vel~~
Tollit se arrectum quadru
pes et talaribus aurea / verberat
Oratius sermonum primo Iuvenalia   *yomea*
magis loquens nec sit in me
sa tripes . et concha salis pu
ri Probus tamen nominativo correpta
hec ponit / Ovidius tamen utitur
hec apis protulit in quarto de
cimo methamorphoseos Non apis in
tulit collectos sedula flo
res / quod etiam ostendit diminutivum a
picula Item fidicula dicitur
inusi sum utitur fidis non fides
esse / quod Servius placet . Electha
ues producta latina . Item ante
ablata s et addita / fa
ciunt genitivum / ut hic meridies
huius meridiei / hic et hec dies
huius diei / hec acies huius aciei
Excipitur hec quies quietis / ve
tustissimi tamen hec quoque et in
supradicta proferebant de quo Affranius
in Emancipato Solicito cor
de corpus non potest inire quie
tem Iuvenalis Pthesilas laudamia
in plorata sompno corpora opimitur /
Ac suam quie dicantur
unde igitur composita ex eo requi
es . quod in eodem genere manet / ta
men 3e qua ... in venit declinatio /
Virgilius in quarto tempus inane
peto requiem spaciumque furori Liceo

in dialogo de senectute Ut
inter senectutis integre ob
lectamentaque nostratis Nam in thes
tum optima corpori dt yrbus/ in
quinetis declina/ quod tum factum
est grece ut sum oudinum/ omn
es sunt in usu in veniunt tum
grece Nevius in Carmine belli
punici Namque eius inerte
fortuna fecerat quiete homines
mater in primo annalium Uo nimio
ope milites quietes volebant
esse Salustius in ii° historiarum
Crema corpore et ligebba pariter
cum inquiete nomine histrionis
Vip sani burbuleium appella
bat/ Alia uero eiusdem terminationis
nomina/ e in i mutantia faciunt
genitivum/ ut hec veries huius vi[illegible]
hec cedes huius cedis/ Excipiuntur
hic pes pedis/ hec tres teris/
inces incedis/ hic et hec he
res edis/ locuples etiam. Et ta
quinte declinationis e corrupta. tamen
in genitivo quinta in des/ fides fidei/
res rei/ spes spei/ Inveniuntur
etiam plebes bei Salustius in
primo histo. Plebei tribuni
cia potestatem Nam plebes bis
fat genitivum Et fames famei di
cebant veteres unde adhuc
fame producitur in ablativo Virgilius
in vi° Melle soporata cum me
dicatis frugibus offam. Obicit/
ille fame rabida tria gut
tura pandens Juvenalis
in quinto Nunc ante cum se.
matura levat. Praegnans sti
mulante fame festinat ad
illam Cerva prima praedam
rupto gustavit (r. peperat) ovo Idem
ad membra aliena fame
lacerabant esse parati et sua
Quinti quinte declinationis producunt
ab [illegible] genitiva eiusdem terminationis in ye

[illegible]oc vel eoc. genitivum grecum term
inant/ oy vel o vel eo inde testis (i. quint.)
mutant faciunt genitivum latinum ut
ΠΑΛΑΜΗΔΗC ΠΑΛΑΜΗΔΟΙC pa
lamedes palamedis/ et ΘΗ
ΟΚΛΗC ΘΗΟΚΛΗΟC theocles
theoclis e ΧΡΗΜΗC ΧΡΗ
ΜΗΤΟC. chremes chremetis
et chremis Terentius in An
dria Certe pueri [illegible] abiens
[illegible] chremis Idem in eadem
[illegible] ad chremem/
ΜΗΝΔΗC ΜΗΝΔΗΤΟC. nomen
est urbis egyptiace unde me
[illegible] pindarus facit mendes
mendetis et mendis Sic quoque
ΘΑΛΗC ΘΑΛΗΤΟC thales
thaletis et thalis/ Quod
grecum [illegible] assumit [illegible] po
sita quod in latinis nominibus
non fit ΛΑΧΗC ΛΑΧΗΤΟC. la
ches lachetis et lachis Sic
sunt et similia in TOC terminantia
genitivum grecum/ Nec mirum duplicem
declinationem hec habuisse apud latinos
cum apud grecos quoque multa
inveniuntur heteroclita anticipite
[illegible] declinatione teste Herodiano
Giges/ nomine gigantis ΓΙΓΗC et
ΓΙΓΗΤΟC/ ΚΟΜΗC. genitivum ΚΟΜΟΥ
et ΚΟΜΗΤΟC/ ΜΙΚΗC ΜΙΚΟΥ
et ΜΙΚΗΤΟC/ ΜΙΝΗC ΜΙΝΟΥ et.
ΜΙΝΗΤΟC/ ΔΟΔΗC ΔΟΔΟΥ et
ΔΟΔΗΤΟC/ ΜΥΡΤΗC ΜΥΡΤΟΥ ΜΥΡ
ΤΗΤΟC/ ΔΑΡΗC ΔΑΡΟΥ ΔΑΡΗΤΟC
Similiter ΟΛΔΗC achilles me (l. ol[illegible])
nes agelles calles dares va
rie declinantur/ unde Virgilius
duplicem accusativum grecum protulit in
quinto Dareta et Darem Illos
secutus qui accusativum (l. ΔΑΡΗΤΑ) ΔΑΡΗΤΑ et
ΔΑΡΗΝ/ ΜΙΓΗΤΑ et ΜΙΓΗΝ pro
tulerunt. ~~ut de virgilius~~ Pre
cipitemque Darem ardens agit e

quare toto Aeneadum Et fine in
posuit pugne fessumque dacta
Sed in ου terminant genetivum gre
cum / sume enim dorica / ut αχα
της αχατου / achates achate
ανχισης ανχισου anchises
anchise Sepissime tamen hu
ius modi atticam regulam secuti tercia
declinationem protulerunt ut orestes ore
ste et orestis Timarchides ti
marchide et thimarchidis / he
rodes . de . et dis / Oracius in secundo
epistolarum Prefferat herodis pal
metis pinguibus Cicero in primo
Thesculanarum Non sine causa
horestis fabulam docet euripe
des / Salustius in 2 historiarum
Eam deditionem senatus per nuncios
horestis cognitam approbat Idem in
tercio historiarum Namque primum
Iasonem novo itinere maris et he
hospitis domum violasse Agellius
noctium atticarum in octavo histo
ria ex libris eratchidis poetici
tunda meditati et miranda Oti
enim tamen / quod frequentissime tercia
proferunt declinatione in his quae forma
habent propriorum / sed in barbaris ut
Tuchidides . de . et tuchididis
metdates . te . metdatis / tig
res tigre tigris / Hinc tes
ta nomina parthica etiam
terci ancipiti terminant genetivo
ου . ... ους τιγρανης τιγραν
ου ~~tigranes tigranou~~ τιγρα
κάυ et τιγρανοις ~~tigranous~~ τιγρανεος
~~tay et tigranous tigrenous~~
Virgilius in xi Nec drances dic
tam reffellam / Et similiter quod
in huiuscemodi nominibus quae tercie
sunt frequentissime veteres dativum
protulerunt pro genetivo Aristoteli demo
steni tuchididi euripedi pro ari
stotelis demostenis tuchidi
dis euripedis ponentes / vir
gilius in primo / Rapuit pinus

Eneas nunc acris oronti nunc
amici casum gemit Idem in eodem
Troas reliquias danaum atque i
inmitis achilli Idem in secundo Quis ta
lia fando mirmidonum dolopu
ve aut duri miles ulixi Teren
tius in Eutontimorumenon
Archonidi filiam pro archonidis
Cicero in quarto Verrinarum In
timarchidi peccatum peccatorum
romani antiquissimorum atque ami
cissimorum liberos nec familias
bona fortunasque omnes fuisse Idem
in eodem etiam protulit Neque
precia timarchidi ... reduxit
... Et magis semper etiam eam
protulerunt nobilissimi auctores
Ut in Arato Sulpitius fortu
nata booti pro bootis Terentius
in Eunucho / Callidemiden hospi
tem miconium Cicero in Prota
gora Quid tu unde tandem
appares o Socrate An quidem non
dubium est quin ab alcibiade Cicero
pro Pompeyo in quarto Unde
scriptum repetit quo se remedia
in effecta spem contulerat hic
ab herculide petito colloquio
... Vellius / pater cuius liberi
primus nec minus clari ea tem
pestate fuerunt melchiadis filius
simon Plinius in ii naturalis historie
Ab euclide In tercio Tuchidide
talipade In quarto philistide
antichide philonide / In quinto Ce
tade In sexto Simonide mino
re In septimo Agatharchide a
pollonide duride heraclide po
tico ascipiade asclepiade In
undecimo ~~Heroclede~~ heroclea
de In duodecimo mosside In vicesimo
de In vicesimo Comiade In vi
cesimo septimo Nentonide euri
pede Possunt tamen ea sic producte
proferantur dici ceteri ratione

[marginal note: vicesimo]

Quomodo vigilans. vno comita
tur achate. Iuuenalis. Pe
nelope melius leuius tor
quetis arachne pictum illustre
tenens splendenti corpore v
ro. Commentum.

Addit et hanc regulam. Nomina
latina desinentia in es correptam
mutant e in i et ablata s.
et addita tis faciunt genitiuum ut
miles tis. Excipitur istis quae
vel habent penultimam ae dyptongum ut praeae
pes praepetis vel quae deriuantur
a verbis habentibus penultimam e breuem ut
tero teris, teres teretis
et aliter in ... habentibus ut pres etis
et feminini in es correptam desinen
tibus ut seges tis. quae di
habet e correptam in genitiuo ante
tis ut inquies. quod cum habeat
e correptam in recto producit eam
in genitiuo inquietis et aliter genitiuus
a pede vel sedendo quae omnia
praeferunt genitiuum per dis non per tis
cor e penultima ante ut sunt a pede
de sunt composita ut compes dis ex
cepto apes apis quod secundum
quosdam compositum a pede.
habet e correptam quamuis secundum
alios a pede producit auctoritas
ut ibi Stat sonipes ac
frena ferox spumantia
mandit. Alii non sunt composita
a sedendo habent correptam
in dis ut obses obsidis
Illud non videndum est quod licet
... dicant apes in recto
dicit tamen ... melius
protulit. Apis in recto
... Quod probat opes ...
diminutiuum apicula non apecula
Item fidicula probat primi
tiuum fidis non fides. secundum ...
... Addit alia regulam

S. Nomina latina desinentia
in es producta ante quod ablata
s et addita i faciunt genitiuum ut
meridies meridiei. Excipi
quies quietis quod tamen anti
qui dicebant quiei sicut
et requies requiei et requies
requietis cuius tamen genitiuus
non est in usu. Inquies
non de quo dictum est inter
correpta. s. quia prius
corrigit optimam eius sillabam
facit producendo inquietis. Ad
dit non quod alia nomina eius
terminationis idem terminantium in es pro
ducta et quae sunt alia
abbreuiatis ... in es mutat
e in i et faciunt genitiuum ut ce
des cedis. Excipitur bos pes
pedis teres teretis mansues
mansuedis. heres heredis locu
ples tis. Et bene quidem dicit
fides spes res et ... vides quod
pes et teres quis putat inter
producta et corripiunt penultimam per genitiuum ...
... quod nomina quinte declinationis
habent contra ... corripiunt
penultimam ut res rei fides fidei
Quam solent producunt ut di
es diei. Illud quoque adm
... quod greca terminantia in es
... faciunt genitiuum in ... ut
palamedes palamedis vel
in tos ut chremes chreme
tos vel in eos ut ethiocles
ethiocleos faciunt genitiuum latinum
.ey. vel .o. vel .oe. ... in i
ut palamedes. dis. creme
tis quod est inuenitur cremitis
ethioclis et sunt tertie declinationis
Sed non terminantia in es faciunt genitiuum
grecum in oy ut achates a
chatoy quae sunt declinationis

apud nos Didonem, Achates te-
nuis quae prima Graecia forma pro-
nuntiat, et barbara frequentissime pro-
tulerunt auctores et subtracta
e declinaverunt, ut Tulchides, quia eis
gravi accipiti videntur in his
genetivis, nec pos[illegible] pos[illegible]. Litera
In is desinentia longa, quae nomina
sunt quae Latina, ablata s
et addita t faciunt genitivum: hic
lis litis, hic et haec dis ditis,
unde hi et hae dites et haec
ditia, cum utique sint etiam in
singulari invenienda debemus aut secundum
analogiam hoc dite esse. Nam
in is finitum neutrum non protulit
Lucanus in viiii. Non illic Liby-
ae posuerunt ditia gentes
templa. Hic et haec Samnis
huius Samnitis. Sic Caesar
de analogia. Lucanus in ii. Ro-
manaque Samnis ultra Caudi-
nas speravit vulnera furcas.
Huius neutrum Ennius Samni-
te protulit in Carmine belli Pu-
nici. Ad quam similitudinem debet
esse dite dici. Excipitur haec glis
gliris, quod per r habet, et haec
vis huius vis, cuius pluralem
similiter vis tam Lucretius
quam Sallustius protulerunt.
Lucretius in ii. Et quae multarum
rerum vis possidet in se atque
potestates. Sallustius in tertio histo-
riarum: Male iam assuetum ad
omnes vis controversiarum. Illa quoque
tamen in is quae in er finita
nomina habent rectum in er ter-
minatorum, id est accepta is faciunt
genitivum, ut hic pulvis et pulver
pulveris, hic cucumis et cu-
cumer cucumeris, hic cinis
et ciner cineris, hic vomis et
vomer vomeris. Praeterea

Caesar declinat, pubis puberis quamvis et pubis
quamvis puber, et pubes puberis. Haec
hic tamen etiam invenitur simplex
habens utique genitivo: hic impubis
huius impubis. Virgilius in quinto:
Impubis Iuli. Ab eo neutrum im-
pube Oratius protulit in Epo-
do: ut haec trementi questibus
ore constitit puer impube cor-
pus. Cicero tamen in quarto
in Verrinarum: filiumque eius im-
puberem legatum a patre missum.
Idem in secundo de oratore: quem misit im-
puberem te iam inquit [illegible].
Alia vero omnia eiusdem terminationis
correpte similiter habent utique genitivo,
ut hic collis huius collis, haec
puppis huius puppis, hic et haec
suavis huius suavis, hic et haec
civis huius civis. Excipitur hic
lapis huius lapidis. Vetustissi-
mi tamen et huius lapis protulerunt.
Ennius in quinto decimo Annalium:
Occumbunt multi leto ferroque
lapique. Hic sanguis huius san-
guinis, quamvis veteres hoc sanguen
dixerunt. Cicero in Hortensio,
ut ait Ennius: Refugiat ti-
mido sanguen atque exalbescat
metu. Idem in sexto decimo Annalium: O
genitor, o sanguen dis oriun-
dum. Hic pollis huius pollinis,
secundum Charisium. Probus autem re-
sar[illegible] hoc pollen pollinis decli-
navit. Hic cucis [illegible] cuspidis [illegible]
mis semissis. Apuleius in
Epitoma: Sestertius ses[illegible]
[illegible] semissem quinarius
quadrans, denarius decussis
valebat. Hic cassis cassidis, quamvis
est et haec cassida cassidae declinatur.
Ut Virgilius in undecimo: Aurea
vati cassida. A sanguine quoque
compositum non servat simplicis declinationem:
hic et haec exsanguis huius ex-

sanguis sanguinis. cuspis facit cuspis
cuspidis. Quidam in primo Aeneidos
Positaque cuspide telis / vel quod agit
Iuvenalis est. hec capis capidis
unde diminutivum est capidula. Cicero
in ... Capis vasis genus pon-
tificalis. diminutivum capidula.
Lucillius in octavo hinc anclia
abstulit apices capidasque repostas
Et videtur quod magis circumflexum ostenditur
cum in as protulit accusativum plu-
ralem / hic et hec potis et hoc po-
te / nomen esse ostendit comparatio.
potior et potissimus. Quirinus
aut varro in venus ea vel ob
liquo casu plata Persius Quin
pote vis dicam nugaris cum tibi
calve Pinguibus aqualiculus
protento sesquipede extet. Virgilius
in bucolico hec pote ionios f-
luctus equare sequendo. Idem in v.
Ac non in elbandis pote est.
vis ulla tenere. Quae in is desinen-
tia graeca sunt genitivo graeco con-
parata fuerint in os. s in d
mutant et faciunt genitivum latinum
ΣΙΜΟΙΣ ΣΙΜΟΕΝΤΟΣ. Simois
simoentis. ΑΔΟΝΙΣ ΑΔΟΝΙΔΟΣ.
hic adonis huius adonidis. ΗΥ-
ΠΟΛΙΣ ΗΥΠΟΛΙΔΟΣ. eupolis
eupolidis. ΔΟΡΙΣ ΔΟΡΙΔΟΣ. do-
ris doridis. ΘΗΤΙΣ ΘΗΤΙΔΟΣ.
hec tetis huius thetidis. Iuvena-
lis ab eius abstulit teti p-
lantas protulit in Epidoro Terentius
ille perpetratus teti. sine predati
alia apportabunt ei nervei fi-
lie. ΗΥΘΑΡΙΣ ΗΥΧΑΡΙΔΟΣ. eu-
charis eucharidis. ΕΠΙΧΑΡΙΣ
ΕΠΙΧΑΡΙΔΟΣ. epicharis epicha-
ridis. Quoniam vel sive nos pura graecum
desinat genitivum similis erit nominativo
apud latinos. ΑΔΟΝΙΣ ΑΔΟΝΙΟΣ.
hic adonis huius adonis. ΝΕΑ-
ΠΟΛΙΣ ΝΕΑΠΟΛΗΟΣ hec neapolis
huius neapolis. Quoniam apud graecos
eos in oi diptongum tenent
n et e habet in genitivo ΣΙΜΟΗΙΣ ΣΙ-
ΜΟΗΝΤΟΣ. hic simois huius
simoentis.

Commentum.

Addit aliam regulam huiusmodi ut no-
mina latina desinentia in is lon-
gam ablata s et addita t
faciunt genitivum ut lis litis ex-
cepto glis cum facit gliris
et tum facit etiam gliris. quo
tamen tacuit excepto hec vis
huius vis illa non quod duplicem
habet utrumque scilicet tam in is quam
in er / tum omnino in er addunt
is et faciunt genitivum ut pulvis
et pulver pulveris / pulver
tamen non hoc est in usu ad-
dit vero quod omnia in is alia
scilicet desinentibus in is producta
et ab his que habent duplicem
utrumque habent similem genitivum nominativo
excepto lapis lapidis / et sanguis
sanguinis / et pollis quem
alii dicunt pollen pollinis
et cuspis cuspidis et in composi-
tum tricuspis tricuspidis / et ex-
cepto semis semissis et cassis
cassidis / nisi quod graeca inveniuntur
addicam contineat / et ideo quod sanguis
ponitur et tamen / cum
tamen producta invenitur ut ibi
Dum sanguis inerat. Quoniam for-
tasse poetica licentia fuit / vel
fortasse factum est. sed isti
qui putabant vi diptongum
esse / quod tamen auctoritate no-
scetur. Addit / quod graeca desinentia in
is si habent compositionem in genitivo
graeco / ante os mutant s in d
ut adonis adonidos et nos
adonidis. Quoniam vero genitivus graecus

In os puram desinat, similes
erunt apud nos tertiae declinationis, ut
Adonis Adonios, et nos Adonis
duplicem etiam genetivum habet hoc nomen
Adonis et apud Graecos et apud
nos. R littera. In os desinentia
masculina ablata s et addita
ris faciunt genetivum, ut hic lepos
leporis, ros roris, mos moris,
flos floris, excepto nepos nepotis,
quod quidam putaverunt commune, quamvis
eius femininum sit neptis. Alia vero
omnia in tis desinunt, ut hic et haec
sacerdos sacerdotis, hic et haec compos
compotis. Livius in vicesimo secundo: Profec-
to satis compotem mentium esse.
Sed tamen in hoc solo corripit. Pe-
nultimam ffedia. Impolite me ne
compotem voti facis. In eadem compote
voto, et est adonium. Sic contrarium
impos impotis. Accius in primo
Didascalicon: Falsidica audax
gnati mei pessimi odibilis
natura impos, excors exsecra. Sed v.
cos cotis. Excipitur hic et haec bos bovis. Hic sacerdotis
in eo assumpsit genetivo u loco di-
gamma, quia Aeoles solent etiam
inter duas vocales eiusdem
dictionis digamma apponere,
quos in multis nos sequimur.
ΟFIC ΔΑFΟC. Davus. ΩFΟΝ
ovum. Unde in tertia quoque huius
nominis sequimur illos. Nam et Do-
res leo les. bos dicunt pro
ΟΥ diphthongum in o longam
convertentes, et quod haec vera esse o-
stendunt epigrammata vetustis-
sima, quae litteris antiquissimis scripta
in multis tripodibus legi et maxime
in tripode Apollinis, qui est Con-
stantinopoli in loco qui Chero- xHpo
lophon vocatur. Sunt autem
scripta sic ΔΗΜΟΦΑΓΟΝ pro ΔΗ-
ΜΟΦΑΓΩΝ, ΛΑΟΚΑΓΟΝ pro ΛΑΟΚΟ-
ΩΝ. Hic glos gloris, haec os

correptum ossis. Ovidius in quinto
Methamorphoseon: Cum postquam cecidit
ferrumque ex osse revulsum est.
Quidam tamen veterum et hoc
ossu et hoc ossum proferebat. Unde
Pacuvius in Chryse: Ossum in-
humatum aestuosam auram.
Accius vero in Analibus: fraxing
supra ferro infensa infundere
ossibus. Cato tamen os protulit
in quarto originum: Si quis membrum
rupit aut os fregit, talio v fregerit
ne. proximus cognatus ulciscetur et
os productum. Custos hic et haec custos
custodis, io in dis desinit, quia
venit a verbo custodio. Graeca e-
nim terminata graeca genetivum se-
quuntur, os singularia in quo quasi
ΡΙCΗΡΟC ΔΡΙCΡΟΤΟC, chiseros
chiserotis. ΗΡΟC ΗΡΩΟC. hic he-
ros herois. ΜΙΝΟC ΜΙΝΩΟC.
Minos Minois. Salustius
tamen Minonis protulit in secundo genitivum
historiarum: Daedalum ex Sicilia pro-
fectum, quo Minonis fuge-
bat iram atque opes. Nec
tamen hoc sine exemplo apud
Graecos quoque in veteribus. Siracu- Siracusius poeta quidam dicebat zophoron
sius enim heron pro heros dicit.
Sic zophiron ΠΑΡΗΡΟΝ pro ΗΡΟCΙ dixit.
Similiter hoc et
minon pro minos. Romani autem
plerique proferunt non timanem, etiam
abiectione n pro sie ro, ut les pro
leo. Sic hoc mino, Tyrobio quod di-
cunt ΤΡΟΒΙΟC abiecta s, et
mirabilius est athos athois
protulit Cicero in tertio de re pub-
lica: Quid quod hic ille ab-
surde excepto, nisi si quis
Athon vel Athonem pronuntiando
velit funditus efficere. Quis enim
est Athos aut Olympus tantus Solinus
sic hoc Athos cortam. Dehinc dat
triceplati est quo ΑΝΔΡΟΓΗ-
ΟC pro androgeos ΑΝΔΡΟΓΗΟC. Con

Adiungit hanc regulam masculina latina in os desinentia ablata s et addita r faciunt genitivum ut hic ros roris excepto nepos potis. Alia vero omnia faciunt genitivum in tis ut compos compotis excepto hic et hec bos bovis et hec glos gloris hic os oris et hoc os ossis et hoc os productum oris et custos custodis. Quod autem compos dicatur et penultima corripit probat illos exemplo compote voto et condat opem [illegible] Adonium metrum nam adonium est quod constat ex dactilo et spondeo. Addit rursus quod greca in os apud nos aguntur detorta genitivum greci autem sequuntur os finale quod [illegible] Ab [illegible] cum illi dicunt [illegible] et nos [illegible] Illi etiam dicunt minos minoos et nos minois. Salustius tamen dixit minonis penultima producta quod [illegible] est quia quidam greci dicunt [illegible] similiter [illegible] Romani autem solent [illegible] abiecta [illegible] minonis. Itaque dictum est minos minonis a Salustio [illegible] auctor Salustium dixisse minonis cum Cicero dixit athonis quod [illegible] est [illegible] greci athon [illegible] nos atho [illegible] athos [illegible] platum est in os ut diceretur athos declinate attice. Nos Attici namque dicunt athos quod et androgeos dicunt ubi alii androgeus.

T. litera.

In us correpta desinentia masculina latina [illegible] sunt vero [illegible] vocabula quarte sunt declinationis ut hic usus huius usus hic [illegible] hic [illegible] hic positus huius positus hic [illegible] [illegible] hic [illegible] huius par

tis huius partionis antiqui protulisse inveniuntur. Plautus in [illegible] nullo horresco miseram [illegible] quotiens sit partionis. Hic sexus huius sexus hic [illegible] huius [illegible] similiter quarte sunt declinationis. Que vero vocabulis omonima inveniuntur ut hic ingratus huius ingratus hic saltus huius saltus hic [illegible] huius [illegible] [illegible] titus pro fastus qui a fastidio est [illegible] est. [illegible] pannali accipitur a fastis et [illegible] pro fastis dictum sit dictum fre quentius [illegible] est. Inveniuntur tamen et secunde [illegible] in [illegible] [illegible] pro fastibus [illegible] tamen [illegible] Lucani [illegible] contra [illegible] libri Virgiliani. Cum antiquiores [illegible] inveniuntur protulisse. Quidam pro fastorum in scripsit libros [illegible] apud oratum dixit [illegible] in venio [illegible] pro fastos et pro fastus [illegible] carminum [illegible] omne pro fastos et pro fastus in aliis codicibus. Varro [illegible] [illegible] [illegible] honoris [illegible] causa [illegible] quis pro fastus [illegible] appellatus est [illegible] quoque [illegible] quarte est quod a [illegible] [illegible] tus alia sit sub eadem [illegible] quarte sit declinationis [illegible] sunt [illegible] bilia ut hic fluctus huius fluctus hic questus huius questus hic victus huius victus hic [illegible] huius [illegible] Quod tamen [illegible] huius [illegible] antiquissimi protulerunt [illegible] in [illegible]

mus decorum. Ipsis non adterens
memorie novande. quidam lectus
stimulum. Plautus in Amphitrione
Victima lectus ubi cubuisti concaluit
locus. Mustus quoque mustum ex
cepit probus. qui tamen nobile vi-
num veteres conferunt conventio
quem in veneratione hic pertulisse pro
novum vinum. Marcialis
in primo. Quod te tucia iuvat
veterem misce falerno. Muna-
tianis condita musta cadis
Quidamus in quarto decimo. Aere
Ter decies messes ter centum
musta vidit. Cato. Cepulus de
agna pascenda. Musta agna
prona dixit. Iubeamus tu
antiquissimum multis ex superdictis
in quo est. Destinasse Terencius
in Andria. Inchoat ornatum in
ter tumulti pro ornatus et tumultus
Ad in Adelphis. Offrenati pro frenatus
unde ex dicta etate hic frene
ti plaboie ab his fero. Questi
pro questus. Id in Echira. Num
quam aut questi gratia adma
las adura pro eo Adducti pro
adductus. Misforunde. Patre
ut ex tunc sora ubi eius ad
vera venit in urbem. Senati
pro senatus. Salustius in Catili
nario. Senati decretum fit pro
ille censuerat. Persi quoque
prius laverunt in lacu averno
Versorum non minus modo studium
Terencius in Formione. Quid hic
tu tibi vis. Consuma facis
hinc in Polumetas. Quos sunt
dennis sibilus versus. hic victus
huius victi. Plautus in Capti
vis. Prointuitum cottidiani
victi ventre adque afferas
Id in Aulularia hinc gemiti
dixit. Cum gemiti et male
mesticie michi hic dies ob

tulit famem et pauperiem. Alia omnia
eiusdem generis latina in dus de sincerus
sic sunt declinanda. ut hic vigi
lius huius vigilij. Sompnus Somp
ni. Lacertus lacerti. Anus anu.
Sanctus sancti. Ventus venti. Cibus
cibi. Quamus et huius cibus a
qui pertulisse inveniuntur. Plautus
in Captivis. Attatus veter co
meatus meus est in ipsum cibus.
Expavit arcus quidem diverse causa
quamdam tamen sic quia quarte pro
tulerunt. Dorelesti eius in de
unde accus diceris in tuis de
decorum natura in. Finiunt genus
Cur aut alii spes non in decorem
mus reponatur. Iubeantur
tamen apud veteres etiam
feminum generis. secundum quod bene
est quarte declinationis. Eius in quin
todecimo annali Arcus ubi
ubi aspiciunt mortalibus quod pro
hibebitur. Domus est quarte
est. quod tamen magis quia sem
in venerit. Lucanus in primo. Quod
nilotis arcus quod pressum per
tuit sepe. Iuvenalis in primo
Ille supellem madida fuligne
tincta. Obliqua perduxit acu
Diminutivo tamen amasculo
fit aculeus. teste Probo
stans abeque equuleus et la
cus conspectus. Quod tamen inus
tulit quia nec posita in venerit.
Oratius carminum libro in. Quo
me bache rapis tui plenum
que nemora et quos agor in
specus. Sed hic specus inclinus
dici in singulari et in plurali hic specus
huius plag. Offenda tamen
hic nomen quoque inveniuntur
Agellius noctium Atticarum sep
to. Sole medio in quit et a
rido conflagranti specu quidam natus

remota latebrosamque penetris
arcendo Ennius in septimo
decimo Annalium Atrum cava sub
monte late specus intus patebat Pa
cuuius in Niptris Adveniens in spe
luncam specum dicebant tamen
antiqui specum et hec specus Cato S
pecus posita quo aqua derivata abiret
Quamvis ergo sunt multi qui hic ponunt
tamen in tertio abietibus edita / Lucus
erat quem medium ex opaco
specu fons perhenni rigabat a
qua Similiter Ovidius in tertio
Methamorphoseos Est specus in medio
virgis ac vimine densis Idem in
sexto septimo Specus est te
nebrosus cecus hiatu Idem in primo
Et specus in medio virga factus ab
arte ambiguum. Penus quoque et media
et feminini et neutri generis invenitur
Teste donato et capro Plautus
in Pseudolo Nisi mihi annuus
penus ab amatoribus congeratur /
Lucillius Magna penus parvo spa
tio consumpta peribit Oracius
in secundo epistolarum Annone prosit por
ret frumenta penusque / tamen neutri
generis genitivus est penoris / ut pe
nus penoris. Cesar strabo contra
Sulpicium tribunum plebis principes
quos inter messalas domus de
flagitata penore volebamus
prevaricare / hoc penum etiam affranius
protulit Penum herile Est hic
ficus vicium corporis quarte est
Martialis in primo Epigramatum
Cum dixi ficus rides quasi
barbara verba Et dicas ficos ceci
liane iubes Dicemus ficus quas
scimus in arbore nasci Dicemus
ficus ceciliane tuos Ex quo
ostenditur / et vicium et fructum posse
esse quarte declinationis / secundum
autem differentiam vulgus putat quarte

est Cuius quia rei est vocabu
lum Sed quo ab eodem accolo cultus
et abscondo occultus / abulascor ulcus
Nec mirum cum Apuleius species in
corporales circa corpora dicit esse
vultum in facie intelligi quoniam
quod / quo colores et figuras cor
sunt incorporales voluntatis
enim sunt affectum in facie intel
ligi Cuius metus gaudium le
ticia tristicia Que omnia rerum
incorporalium sunt vocabula Iu
re igitur quarte est / Similiter
arcus hic enim quoque tu inveniens est
quem hic arcu veteres proferebat
bene sine litera de quo Similiter cum
ma que neutri quoque in
desinens invenimus cuius de quo
sunt / ut hic tonitruus hoc
tonitruum hic cornus hoc cornu
quo similiter et artus hic artu
Plautus in Menechmis Ita
mihi impares ut ego huius me
bra atque ossa atque artua com
minuam Illud etiam possumus di
cere / quia ab arto artas rei vo
cabulum sit artatus i. artacio et psincto
pariter artus Cuius a porto tas
tatus potus Idcirco nomen est
quod sit a porta pes i. artus / huius
vocabulo rei est similis / ve
rum dicunt de quo Cuius opera
tus saltus ingratus Et for
sitam hoc est a-tus ab actu /
portus a portatu / latus a la
tatu / sinus a sinuatu / ternus ac
tu / quadrus agressu nata / hoc
intimo pro ficiat de quo Cuius vul
nota supra Apostu conpostu
tam media qua neutri generis est
et stre de quo hic angiportus / et hoc
angiportum huius angiporti
Sic plurimis sedi in primo ar
te Quinta / Ceterum quoque.

adelphis. id quod angiportum
non est pervium / id in fornice
Sed hinc quedam in angiportu
hunc primum gradus quoque
quarte est ut pedis / Et sim[ilite]r
dicitur tamen contrahit sinus in producta-
consistit vas. Varro de vita populi ro-
mani in libro primo. Ubi erat vinum
in mensa positum. aut galeola aut
sinum. Virgilius in Bucolicis / Sinum
lactis / et hec te liba pape quot
annis. Sed hec etiam in media quidam
protulerunt. Plautus in Curculi-
one / hic cum vino sinus fertur
forte igitur etiam dici ea, hoc scilicet.
illud quarte declinavit etiam
similiter accipitur quod quarte est
declinationis ut hic dominus. Et
possumus similes declinationes omnibus
ratione ut supinis deverbativis
reddentes dicere / Quod ea
que a participiis deducuntur in us de-
sinentia si sunt supina. quarte sunt
Portatus portus. artatus artus.
arcuatus arcus. laqueatus lacus.
acutus acus / sinuatus sinus. Ac-
tu quoque ab actu actus. gradior
vel gressu gradus / Acus autem
coquinas est. tria ad cursum
quod dicimus circuli versu accipe
Cicero pro Marcello trephas
esse dicebam. Versari me
in vis veti curriculo. Quo-
niam si participiis essent similia
supina quarte proferentur declinationis
sicut omnia que simplicia sunt
participiis non mobilia. Sic etiam
composita plata vel iuncta e-
orum / cum vos postares / eadem
tamen declinaverunt. Nec uni-
versa nominibus hoc fieri / cum etiam
ipsa participia in venientia composita
plata sint potius protatus /
erectus porrectus / dictus predictus /

Cantus precantatus / tentus pretenta-
tus / cinctus percinctus / lassus plas-
satus. Contra quoque corre-
ptus qui sunt masculina no-
tantur. quod quarte sunt. Nam
plerique neutra in venientia hoc to-
nitru hoc cornu / de quibus supra
diximus. Quod autem que
quarte declinationis etiam secunde re-
tulisse scripturis vetustissimos
ostendimus / Sed ea generis que de-
buerunt secunde esse. quam quarte
est quam declinaverunt / ut hic sibi-
lus huius sibilus / vadus. vulgus.
fretus. Sisenna in iii historiarum
Oratuli sibilus fit consule coepit /
Capreolis etiam legatus oris / quod Plinius
in vi. tertia desinentes masculini tertie declinationis
in ver. Nam veteris veteris. que
est tum trium / Et legimus quoque
legimus genitivo Salustius in iii. hi-
storiarum Sed ipsi fecerunt tharus
ex grege. que ipse littora
regebat. tonsa. nomine legimus
inter / Inveniuntur tamen etiam
in er desinentes legimus / ut lu-
cas. Juvenalis Et nunc tonse ligur
quondam per colla decora Crinibus effusis
toti plate comate Quamvis
veter etiam analogia exigat / ut
bene sit dictum Accius in Stuba
Veter fatorum fingit sit insedit. [l. timos]
pretius. Quod caput etiam pro tu
dictissime ut cum comparativus ve-
tior. et superlativus veterrimus. veter
desiderit positum / Cato in primo
Originum [al. antepnacta] Antenenia vetior
est quam Roma. Plautus in Bar-
chidibus. Heri tibi dedi il-
lum vetiorem. lapidem ut lenitum
reddas / Apocopa quoque in us ori-
tur que sunt quarte. hec sunt
declinabiles Curre et producitur et
est autem nam vim agricolis

fimentur Mx. c. hic mus muris /
per obliquos tamen producit u /
muris muri. Quod ideo contingit
quia non poterat u vocalis per se
producta vocali alia consequente
stare in omnibus monosyllabis u longa
est paene tamen / et similis declinationis
supradicti nominis / ut mus muris
plus pluris ius iuris. thus thuris
rus ruris. Excepto grus gruis
et sus suis. quae sola in monosyllabis quae
inveniuntur. / Et in nominativo producuntur /
in obliquis non corripiuntur / Quod
apud graecos quoque. sub ... pro
ductum in nominativo reliquos casus
corripit / Et u per se posita ante
vocalem longa nominativo invenitur
apud latinos ut ardanus.
sua. fluctum. tuo. Sunt autem
nomina in us desinentia quae per
duo in us producta monosyllaba /
et duo dissyllaba in us correptam
declinantur supra dictorum / hic et
haec sus suis / grus gruis
Virgilius Strimoniae dant signa
grues / Oracius sermonum libro
II. Discerpta (deserta) ferentes mem
bra gruis. sparsi sale multo.
Non sine fure vetus etiam
veteris. et ligus quod in ur termi
nat utrumque ut ligur. ut s
dictum est. ut ligurs. Prae
terea / unus. ullus / totus. nullus. so
lus. totus alius. Quamvis veteres
secundum rationem esse ostenduntur
ut in pronomine docebimus / tamen
pronomina sequuntur declinationem illorum
quae in ius terminant genitivum. Etiam
quamvis inveniantur apud ve
teres etiam nominum declinata
id est genitivum in i et dativum in o desinentia.
Haec soror haec si similiter omnia
vel tone
... declinatione proferuntur / sicut etiam in
superioribus ordinibus ostendimus /

Barbato: Quid ... pol ...
dicit. namque unum collegii sa
nius / uni pro unius. Afranius in
Suspecta: illos ut te capit
salus totae familiae (totae) pro totius. Ca
to in ... signum. Illa de ...
thesaurorum tuitae. solus
malum bustum quod fuit
solus possibilis. / ... totius
nullae rei fiat. Dum nihil
agas / nullae pro nullius. Plautus
in Truculento: quasi vero
corpori reliquerit pro ceteris colo
res ulli capiundi. mala / ulli pro
ullius. Alius quoque tamen hunc ad
penultimam conflexam(?). quia alii
ergo invenitur apud veteres / Ce
lius in quinto: Nullius alii
rei nisi amicitiae eorum causa
alii dedit pro alius. Cato in
Auctione(?) bovem pro eius quae
cepta quae aliusmodi. atque
omnis natura fuerit. Senex quos
quos hic duos / alii. Cato in censu
ra de vestitu et vehiculis
Nam periculum est et tu in
obeos mores quos prius ha
bemus declarare. ubi datus est tum
uti eos mutet. atque alii modi
sim. Graquius(?) licinius in ... posi lat
Usum est alii modi secundum
eius terminationem correpte. Sunt
arborum nomina secundae quae ut declin
ut haec ornus hunc cornus
fagus fagi / haec pirus huius pi
ri / haec prunus huius pruni /
haec cupressus huius cupressi
Excipiuntur quercus laurus pinus
cornus ficus / quae tamen secundae
quam quartae inveniuntur.
Cicero in Chorographia (ortho): Ubi
quercorum rami ad terram
iacent. ut ficus quasi tam

pre quam tenuis glande pascatur
Virgilius in iiiio Arma sub ad
versa posuit radiantia quer
cu Statius in septimo tebay
dos Cornu defessa achina Vir
gilius in quinto Ferro sonat alta
bipenni fraxinus evertunt
altas ad sidera pinus Ticero
in quarto de oratore Cum fa
miliaris quidam quereretur quod
diceret uxorem suam suspendisse
de ficu amabo te inquit da
michi de ista arbore quos se
ram surculos / Marcialis in e
pigrammatibus Dicemus ficus quas
scimus in arbore nasci Dicimus
in pendenda ut timeretur / abla
ta s et addita tis faciunt genitivum
ut hec senectus huius senectutis
virtus tutis Iuventus tutis
salus salutis / senectus senec
tutis / Excipitur tellus telluris
Palus paludis / que duo no
habuerunt Et in genitivo Palus
tamen etiam cor. ut in venit
apud oratium de arte poetica
Debemur morti nos nostraque si
ve receptus terra neptunus
classes aquilonibus arcet
regis opus sterilisve diu
palus aptaque remis Alia no
mina eiusdem generis i. femin in
us correpta desinentia quarte
sunt declinationis / ut hec
nurus huius nurus / hec tribus huius
tribus / hec manus huius manus
Ex quo genitivus eius declinationis
sequitur / hic tetrimanus huius
tetrimanus / Horatius in secundo
Carminum / Certis in ea re te
trimanus tigres strazo / hec
anus huius anus anus Terentius
Terentius hac re in eu

continuo rumor dupit Ari
us Anus more antiquo ip
sam offendimus mediocriter
vestita veste lugubri eius
anus causa opinor que e
rat mortua Excipitur hec alvus
huius alvi / quam veteres frequenter
masculino genere protulerunt Accius
in Annalibus Ut qua fragi
lissimus alvus Cato ad filium
Ex dolore quod febri quod pesti quod
medicamentis bibendis / quod ca
thaplasmatis quod alvo lavando
Cinna in smyrna ad scelus
in cesto sinu crescebat in al
vus Statius in nono genus declinat
alvus alvi Virgilius tamen
femininum hoc protulit in secundo Inclusi
interea fera cum curva cavernis complatibus
alvus / hec humus humi / hec etiam
neutrum in um desinens in ve
nit apud veteres sicut quod oportune
hanc de quo sinavit / sicut in a
dore / humi humidum pedibus
fodit Stacius in Thieste an
sit sequutus humus plane
humum / hec domus huius domus
domus huius domus Terentius
in Eunucho domi focique fac
vicissim ut memineris Virgilius
in septimo hic labor ille domus
et inextricabilis error Ovi
dius in quarto Metamorphoseos / domini
que vetustas / Colus huius colus
Virgilius in octavo / cui tolle
rare colo vitam tenuique mi
nerva Statius in septimo Ex
huius optima iam fila colus
datur ordo senecte Venus ve
neris quamquam excipitur eo quod sit in us
femininum in ventum latinum in us
desinens correpta / et forte ideo sic
declinatur / ne si venus veni

declinare dubitavit licet genus
tamen veri ex imperativo indi-
cet in eadem quae ponit nomina
Marcellus de doctorum indagine
chassa maleis audit(ur) unde r
ipsius est appellata. Tamen quae
in gen. penultima. Cum et in hoc tunc
eadem sillaba producitur debet et ge-
nitivus produci. Pecus quoque fe-
minini pecudis facit quod creden-
tum est. hoc pecus pecoris

alt in Augura. libri

Cesar in Auguralibus: Si since-
ra pecus erat. Virgilius in
primo Georgicam: fictos pecus
asperis arceat. Vetustissi-
mi etiam hoc pecu vel hoc pe-
cua plurale dicebant. Hostilius
in primo Annalium: Dese gre-
ges pecuum ex hibernis pastibus
pulsi. Plautus in Mercatore: Non
pecua rure pasco nec pure
tos mutare. Idem in Truculento:
Pecua ad hanc collo(cari) muna
ego obligata defero. Idem in Ru-
dente: Non vides referre me
uvidum retiae. Sine squamo-
so pecu. Et Solinus Memo-
rabilibus de Britannia dicit: Ita
ta pabulosa alias pilosa ut
pecua nisi interdum a pastibus
arceat. Mopiclum agat sacie-
tas. Nonnulla inveniuntur
apud vetustissimos in us
neutra. Et hoc interim aqua
dicitur quam Graeci ὕδρωπα no-

alt in Stribul(igine)

minant. Plautus in Sterbolaria:
Is me erat sordida bibo aqua
interim. Tussis febris. Cato
autem quod adiectivum est pro
dicens. Virtutibus stuprisque ob-
stinatus proinde sinus. Ut potissi-
mum hic et haec et hoc interim
i. qui vel quae vel quod intus. Tunc
est species declinationum
simul sui et quoque similare ...

mus inter Graeca mutata. Quod
in omnibus pene servat(ur) quae post ...
in verum ... hic cor huius cor-
dis. hic et haec et hoc concors concor-
dis. hic caput huius capitis.
hic et haec et hoc triceps tricipitis.
Similiter hoc corpus corporis tricor-
por ... et omnia talia. Excipi-
tur sanguis quia quamvis est
in is brevem desinens et in e
brevem facit neutrum. Parem
sunt ... exceptis sang-
uinis ... omnia sillaba. Gre-
ca quae apud Graecos in os
desinentia mutant o in u secunde de-
clinationis sunt ut κάρος carus
cari. Φίλος philus phili. Πέ-
λαγος pelagus pelagi.
Sic χάος chaos chai. Ovi-
dius in primis Metamorphoseon: Et noc-
tem noctisque deos Herebo
que chaosque convocat. i. ab Here-
bo et chao. Sed appellativa ab
his illis quae in ρος desinentia
ante alia subeant sillaba
conante ρος in er vertunt
plerumque, ut ἀγρός ager.
Μένανδρος Menander.
De quibus supra docuimus. Sunt
etiam quae sunt apud nos et apud
Graecos terminationis in us fa-
ciunt genitivum. Alia enim Graeco
mutant o in u et faciunt
genitivum Latinum, ut Οἰδίπους οἰ-
δίποδος Oedipus Oedipodis.
Terentius Plautus ablativo ca(su)
ab Oedippo duplex ποῦς ποδός
in penultimo. Nam ista quidem
hercle orationi Oedippo opus est
coniectore qui Sphingi inter-
pres fuit. Μελάμπους Με-
λάμποδος Melampus Me-

lampadis Xanthus enim et
Simois et antinus (alcinus) que componi-
tur in ωc in oyc diptongum
apud grecos proferunt cum
apud illos sunt tertie regule
declinant in oως desinentia
in oy enim diptongum terminant genitiuum
apud nos quoque debent secunde
esse declinationis Si integra
eorum inueniantur recte est
ea declinare ξανθος ωc ξαν
θουc ξανθου Et nos hic xa
thous xanthoi xanthus xan
ti Oracius Alcinous alcinoi
in primo declinant epistolarum nos
numerus sumus et fruges consumere
nati Sponsi penelope nebu
lones alcinoique Apud virgiliu
tamen recte et ut sunt grecorum
regulam inueniuntur Plautus in tertio
eneidos Panthus othriades
arcis phebique sacerdos. Inde
Quo res summa loco panthu
quam prendimus arcem Re
ultra enim terminationes sunt
neutra producunt et ablata s
et addita is faciunt genitiuum ut
hec ius iuris thus thuris rus
ruris crus cruris Alia vero
in del cel el n an us posita mu
tant us in e correptam et at
tepta is faciunt genitiuum ut hec
pondus huius ponderis vellus
velleris olus oleris munus
muneris honus honeris sce
lus sceleris genus generis
Quod latinum esse ostendit
et declinatio et verbum generis ge
neras Capra ferus feneris
Iuuenalis in sexto Ere pater
nos ac rebus mersis in
ventre feneris atque argenti

gravius et pectoris agrorumque
capace Quod tamen antiquis
feneris dixerunt Vnde et
fenero verbum et fenerator
et pignus pignoris et pignero
Vnde pignero ras Lucanus
in sexto Pignora nulla domus
nulli sortire propinqui Iuuenal
lis in tercio Viginti milia fe
nus pigneribus positis alia
omnia mutant us in o producentes
tamen quedam sunt correpta
et accepta is faciunt genitiuum ut
hic melius melioris hic feli-
cius huius felicioris correpta
uero sunt correpta ut hic
decus huius decoris hic stercus
stercoris hic pecus pecoris
hic frigus frigoris hic temus
temoris hic nemus nemoris
hic corpus corporis hic tempus tem-
poris ea que va adiacet
e producta in penultima sillaba ulcus
ulceris ulcero opus operis o-
peror latus lateris latero
Viscus visceris viscero com-
positum euiscero Ovi-
dius in septimo methamorphoseos Equi-
bus una trahens hereus
viscera telo Et alia tamen
pene omnia e producta ante
us in genitiuo hunc sunt vulgeo
va ut pondus ponderis pon-
dero ras sidus sideris sidero
sideras unde compositum conside
ror desidero munus muneris
munero ras genus genus
genus generas que ponitur in
penultima sillaba breuiant ut possim
colligere regulam ex dictis
Omnia neutra supra sillabam
in us desinentia si habent va
riero occurentia paris faciunt

genitivum ut pondus eris. pondero
ponderas / vlcus eris. vlcero
vlceras / latus lateris. latero la
teras / olus oleris. olero oleras
·Bn· As potius holeres ortulos plus
serverero qua olero ¶ Alia
vero olent penultimam correptam / ut
sunt cappatina. tempus tem
poris / littus littoris / Ex capit
ulum quod quidam in declinatione quidam scilicet
declinationis esse voluerunt. sicut lucre | l liquit
cui qui sit protulit / deinceps
cum supra tetri vestigia viri
Atque tractos seque sic contractans
pedere viro. Vulgus et quoque
excapit / quia tamen neutri gene
ris est vulgus / et sicut regula
declinationis neutri / similiter propria non habet
in usu genitivum / ne si per pluralem dice
retur esset contra candem
scripturam dubitatio. verum deus
pluralis esset. apud priscianum
·deyc· hunc genitivum similiter / habeo quod est plus
quam in declinatione est ¶ In vero greca sci
licet nominum declinationibus
mutant cum ... greci
Es ut herroys ... phoryris·
·herinys· herinyis / amphibrachys am
phibrachys amphibrachis / clamys clamydos·
clamidis / Sed hec greca plata
venient / ·Ct· ·3· Coniectu·
nota Ponit itaque regulam no
mina in us correpta desinentia
masculina latina. que duo ge
nera / id est separatim determi
natus regula / hec in quo
nomina in us correpta desinentia
si sunt vero in complura nomina
·B· vel t vel p ante us / ut hic
versus et hec pectus. et hic flu
vius et que cum sint masculina /
hic cum subintellectus est genus
aliam tamen sub eadem regula
ante us / et cetera corporalia

ut fluctus / nisi sunt propria / ut
augustus / vel mobilia ut iustus
omnia in quibus hec quarte sunt
declinationis sicut lectus lecti / et iustus.
quod tamen mobile est / facit
cum iusta et iustum sicut
intelligit quod senatus licet non sit
omonimum / tamen est quarte
declinationis / eo quod a vocabulo rei na
tus tus tui. Addit deinde
quod omnia in us cuius generis
id est masculini / alia apposita in us
id est que non sunt denomina
tiva vocabulis vero / et que non
habent in eadem regula aliquam consonantem ante
us / et que habent si sint propria
vel mobilia / secunde sunt declinationis
ut venetus veneti / augustus
augusti / iustus iusti iusta ius
tum / Excepto arcus sicut quod
nomen est et non nomine indicis
Tamen cum sit quodam secunde
est declinationis differentie
causa / et facit arci. Quod in alio non
sensu arcus est quarte declinationis / et ex
cepto acus. sicut quod in masculino genere
plus dicitur hodie magis consue
feminin[um] / et excepto lacus et spe
cus et penus sicut quod hec duo
masculina sunt / et excepto ficus
cum nomen morbi est / et excep
to vultus et artus et potus et
portus et sinus et gradus et etiam
et tonitrus et cornus / que omnia
quarte sunt declinationis / et excep
to lepus leporis / quod est tertie
declinationis. Vetus cum et ligus
quarum sunt Et declinationis supplet
reddit nunc regula / Et excepto
masculinus in osilibus / ut hic mi
nus huius minoris / Et excepto
unus. ullus. nullus. solus.
totus. alius. que faciunt genitivum

Primus more quorumdam pro
nunc. Democritus tamen dat
regulam generalem hanc scilicet quod
omnia sunt tercie declinationis
cuiuscumque sint generis ut thus huius
thuris hic thec ... et similia. Et
attende quod omnia monosillaba in vel s
desinunt vel in omnibus casibus per
genus et sensus que in nominativo producunt
et in obliquis corripiunt. Vide autem
quod insinuit auctor cum ait vul
tus vero quarte est quod quia
vocabulum rei est. Id est s. d. aliqui
secundum similitudinem cum vocabulis rerum
que sunt quarte ut dictum
est. Bene autem dixit. quia vocabu
lum quia invenitur in auctoritate
ut sit positum pro parte rei id est volun
tate quod est vere vocabulum propter
rei vultus autem sit eadem re sed
in subiecto. Unde quia nominat partem
rem id est illam corporis partem que su
perius posuerat absolute inter
illa que sunt quarte declinationis ponitur.
Et vide quod adnexit auctor ut
nunc inquit cum angeles et
angelus prevenit ... que pos
sit si ... cum vultum rem
incorporalem sive. Unde videtur
alicui quod non cognosceretur
in corpore. Concedit quod auctor vo
luntate mentis voluntate quam
vultus sit in facie intelligi
cum angeles species velit id est forme
in ... in corpore intelligi
et colores et figuras que cum
sunt incorporales adminiscentur
corporibus. Sic ergo quod ... ...
Iter nunc vultum quoque in fa
cie intelligi. et in ... quare
Voluntatis cum sit affectus ...
nunc est in qua cum angeles
... species incorporales esse ... id est
id est ... corpora quod figuras et co
lores cum sint incorporales

et repete Iter nunc est vultum id est
voluntatem intelligi in facie.
quia metus et cetera que sentiuntur
et cognoscuntur in facie. Illud quoque
videndum est quod ait scilicet quod artatus
et potatus et similia que ponit
vocabula sunt verborum. arto. ar
tas artas. poto potas et simi
libus ut sunt ... sed quar
te ... fieri per sincopam
artus et potus et similia. Vo
lunt ... quarte declinationis esse ...
Illud quoque notandum quod ait scilicet
quod si essent participia similia fi
eri quarte ... sicut quod
sunt similia participia. sunt mobilia
... per sincopam prolata vel mu
tatione consideratum ante vo
... eandem declinationem ... sua
nenunt. Hoc ... est intel
ligendum quod omonima ... dicit.
Saltus versus ... que illa
... et ... sit ut ut
sincopa ... littere ...
sunt. ab eis. cum quibus sunt o
monima id est equivoca. Saltus ei
actus scilicet salientis ... ad saltus.
... quod non est loci plani
et ... et absque ... habitacione
Similiter ... dicitur ... et ...
qui ... est. et ... ...
Vel cum ... dicit. accipit hic
... que ... ...
non ... ut ... ...
quod est omonimum ad ... ...
... Que ... valeat in
eo quod alibi ... supinus vo
... non videtur in hoc loco va
lere. Et vide quod cum ait similia
participiis intelligit non solum participia
... id est ... vocem
participiis similem ... non sunt participia
... est ... quod quomodo ...

desinencia in us. Illa dico supra i. non
mutata vel sincopata si essent
similia in genitivo, ut arcatus. Quod in
voce prius eam ... est et in
(C)ecundo i quartam transeunt. Nomina vero
presentis declinacionis secunde omnia que
similia sunt in genitivo, non mobilia
i. non sincopata, ut in minuta pre-
nas dicetur, que vero quartalis est
a domina que sunt per ... in genitivo, ut
mobilia scilicet sincopata per sincopam
ut arcus ab arcuatus vel minutus
... ut dens ... transeunt
eandem declinacionem i. quartam. Addu-
cit postea de feminis desinentibus
in us, quorum vero sic potest colli-
gi. Omnia feminina in us tercie
desinencie quarte sunt declinacionis
ut hec nurus nurus nurui. Ex-
ceptis nominibus arborum que etiam desi-
nunt in us tercia que sunt secunde
ut fagus fagi, et quercus
laurus pirus cornus ficus que
tamen secunde et quarte ... quarte.
Et excepto hec alvus alvi, et humus
humi, et domus ... domini
et colus ... colli, et
tribus ... quia producit penultimam ...
... videtur pertinere
ad terciam desinenciam in us producta.
(D)icit ... illos ... excepti ... videbantur
qui putabant desinere in us cor-
reptam, et excepto pecus pecu-
dis, et virtus ... sed de feminis
desinentibus in us productam talem
regulam tradit, quod ablata s
et addita tis faciunt genitivum, ut virtus
virtutis. Excepto tellus, tellu-
ris ... palus, dis. (S)ecundos tamen ora-
cius corripit dicens Regis opus sterilis-
que diu palus apta que remis.
Et excepto in eius inicio ... eius
superaddendum est, sic ex premissis
manifestum est. Illud tamen sciendum
quod post ... ordinat ... vero ...

ut primus dicat de nominibus ar-
borum in us tertiam desinentiam
... conservat feminorum desinen-
ciam i. us producta. Adducit ad
dat de nominibus in us tercia desi-
nentibus que sunt a nominibus
arborum. Addit vero postea de
grecis desinentibus in us, et ponit
talem regulam. Greca que apud
grecos sunt in os terminata, mu-
tata o in us apud nos sunt secunde
declinacionis, ut quod greci dicunt ci-
ros, et nos dicimus cirrus ciri.
(S)ecundos autem auctor dicit preter
absque illis que in os etc., non
dicitur vero premisse excepcionem.
(D)icit ergo ac si diceret illa que
apud grecos in os desinunt,
mutant o in u, excepto illis
que si habeant aliam contrac-
... vos in eadem sillaba, vos ...
in er, ut menandros menander.
Addit vero quod si greca desinant
apud grecos in os terminant
apud nos genitivum in os, mutata geni-
tivo ... dicunt enim ut me-
lampus melampodos, et nos
melampodis. Hec autem intelligitur
est de illis que apud grecos
... in os desinunt in rectis
nominibus. Nam illa que sinco-
pata sunt secunde ... quia
in rectis grecorum sunt pan-
thoos et alcinoos, sed postea
... os in oyc quod apud
nos ... us. dicimus pa-
thus pathoy, ut hic sit sinco-
patum panthus habeat eundem
genitivum panthoy, quia esset integer
sed panthoos panthoy, et sic
utrumque est secunde. (S)imiliter
... dicimus primo inte-
ger. panthoos panthoy, et

postea per sincopam panthus panthi
Addit postea regulam de neutris
desinentibus in us / que si sunt
monosillaba producunt u et ablata s.
et addita ris faciunt genitivum / ut hoc
ius huius iuris / Alia vero a mo-
nosillabis posita d vel l vel n ante
us / mutant us in e correptam accep-
ta ris et faciunt genitivum / ut hoc pon-
dus ponderis vellus velleris
genus generis / et quia quidam pu-
tabant / quod hoc esset a greco ge-
nos / et sic esset grecum / cum
regula de solis latinis data
sit / probat illud esse latinum et
proclinatum latinum. et probatum
latinum. i. simul inde. quod est genero
generas. Excipitur femus femoris
et pignus cum facit pignoris
sed hoc etiam quod facit pigneris
rarum est. Addit quoque quod sola
neutra in us / alia a monosillabis
vel ab aliis litteris quam d vel l vel n
ante us / omnia in quantum alia / mu-
tant us in o productam / si sunt com-
parativa / et accepta ris / faciunt
genitivum / ut hoc melius huius meli-
oris Alia vero non sunt comparativa
mutant us in o correptam / et assu-
munt ris / ut decus decoris Ex-
cipiuntur haec / quibus sua adiacent
in quantum sunt valenti quadam
rerum / Excipitur in secunda specie / ut
ulcus ulceris / cum ulcero ras.
Excipiuntur verum et vulgus corpus.
Opponitur / quod secundum hanc regulam
debet dici tempus temporis / quia
adiacet ei verbum tempero temperas Et
tempero a tempus non sunt Illud
quoque videndum est / quod superius
ubi dat regulam de litteris d vel l
vel n ante us / hic ponit pondus
ponderis in quibusdam libris
plus pleris / quod in codicem antiquum

quod plagium vide go illud / quod ibi
terserunt / et alii et inveniunt pe-
ne omnia Excipitur in genitivo. huius
similiter huius generis vera vere
eius inquit / et secundum quosdam / ut
vetus veteris quod non facit compa-
rativum Sed quia vetus in facti compa-
rativum vetustior veterius. Melius est
ut dicit Vere. plus pluris plerus
quod nullum verbum facit compositum
attende / quod hoc non est recipit pe-
lagus / quod fit a greco pelagos
Addit item aliam regulam Nomina
desinentia in eus greca in genitivo / hu-
na os in genitivo, que sunt tanie
de eos / mutata os. greci genitivum in
is faciunt / intra genitivum dicunt enim phoreos
phoreos / et nos phoreus phor-
eis littera Nomina in aes diptongon
des in veniunt / hic praces
huius praecidis / hic aes huius ae-
ris Comment Agit de illis de-
sinentibus in diptongos / et primo
ponit hanc regulam Nomina aes
diptongum desinentia inveniuntur
duo. tue declinationis / ut hic
praces praecidis. aes aeris littera
Nomina in aus desinentia feminina sunt / et
ablata s. addita dis. faciunt
genitivum / ut haec laus huius laudis
haec fraus huius fraudis Comment
desinentia vero in aus ablata s
et addita dis faciunt genitivum / ut
laus laudis littera Nomina in eus gre-
ca sunt, et us in i mutant fa-
ciunt genitivum. ut tydeus tydei Nomina
huius generis tamen tamen re-
quedam inveniuntur / mutatione
eus diptongi in es longam
prolata / ut ΑΧΙΛΛΗΥC. achilles
ΠΗΡCΗΥC. perses / ΥΛΥΖΗΥC /
ulixes. Nomina dores sequuntur
qui ysileus silas. et orpheus
orpheos et orphey dicunt. ptheus
deus thides Et Antimachus

in primo thebaidos· ΘΙΔΗΥC ΘΥ
ΘΗΥΔΗC· et vtrum in e productam
tonicam· ΦΟΕΝ CAC ΠΡΟCΗ·
ΦΗCΥΝ ΗΙC ΤΙΔΗ· Teste herodi-
ano qui hec ponit in primo catho- vl[illegible] re
licorum/ similiter ΟΡΦΙΚΥC/ ΟΝΟΜΑ- auctor
ΚΑΥ· ΤωΝ· ΟΡΦΗ· dixit/ Et quia
greci ab hinc [illegible] i· quin
eus in es longam terminant· vtrumque
e longam terminat· othele/ o or
phe Quos quidem tamen aliquando illos
sequuntur latini/ ut achille· prose-
quendus in· xiii°· methamorphoseos· Siue quos
tuis armis nos te poteremus
Achille Ab vlixeus quoque vlixe pro-
fertur in ei genitiuum/ Oracius in sat-
irarum libro primo Nec cursus dupli-
cis per mare vlixei Quod in primo
epistolarum Remige tera/ Remi-
gium vitiosum ithacensis
vlixei Ouidius in quarto· methamor-
phoseos Naxius macharius comes
experientis vlixei/ Et ab achille
acusatiuum grecam protulit lucanus
in vi°· Famulumque terribilem iusto transegit achillea
ferro/ Ex quo apparet latinos quo-
tiens eius quam nos habet
nomina solitos esse proferre/ Et quia
tamen in quibusdam es producta
timantibus· fecerunt greci pe-
te/ eus· proferentes An-
tiphates pantifates/ gerio-
nes geriones· ΔΑΡΗΥC· pro
ΔΑΡΗC/ ut Sappho Ο ΔΑΡΗΥC
ΦΗC· ΗΙΚΗΗ· ΑΦΗC ΤΟΝ ΑΓΝΙΗ-
ΒΙΑ· Come desinentia in eus dip-
tongum/ hoc enim subintel-
ligendum est/ mutant vs in i
et faciunt genitiuum ut thideus thi-
dei vide/ quia thideus dissillabum
est/ per diptongum/ thidei vero trissillabum/
quia ei non est ibi diptongus
Illud quoque videndum est/ quod

correptas greci timantibus in eus
diptongum/ proferunt auctores
timande in es/ ut pro achilleus
achilles/ pro orpheus orphes·
quod probat pactum orphea/ Or-
pheus enim apud grecos facit
orphea Ita quoque et aucto-
vlixeus· proferunt genitiuum vli-
xei· et accusatiuum vlixea vtrumque v-
lixei Ab vlixes vero proferunt
accusatiuum in em vlixem vtrumque in e·
longam E· litera In o desinen-
tia/ si [illegible] sint in go desinen-
tibus ablata o· addita es·
faciunt genitiuum/ ut [illegible]· [illegible]
[illegible] Statius in primo A-
chilleidos Qualis [illegible] vo-
lucres· vbi mollia frangunt·
Nubila · iam longe [illegible]
domique [illegible] Remigo· re-
miges remigis/ lego· leges legis
rego· reges regis/ quingo· quinges
quingis/ quod in genitiuo dictam causa/
non amittit/ ne si [illegible] dicta-
mus [illegible] Nec mirum Gre-
cos enim in omnibus fere romani
imitati in hac quoque re
sequuntur/ Apud illos enim si in
x desinentia nomina habeant [illegible]
[illegible]/ nominatiuum genitiuus per g
declinatur ΛΗΓω· ΛΗΛΗΞ· ΛΗ
ΛΗΓΟC/ Unde frux etiam fru-
gis facit genitiuum/ quia a ΦΡΟΤΟΥ
ΦΡΥΓω greco verbo nascitur/
Ennius in quarto decimo Annalium
O· luci· si nox· si mox· si ca-
data sit frux· quod in [illegible]
frugi hic· frux ponit· quidem
adiectiuum· Quomodo ego hec me-
moro· dictum· factumque fa[illegible]
frux· i· frugi homo/ Alia
vero omnia latina ablata x
addita es faciunt genitiuum/ ut fallax

i· frugi

fallax fallacis, simplex simplicis, vervex vervecis.
nex necis. Cicero pro Milone:
insidiatori vero et latroni quae
potest inferri iniusta nex? Nota tamen
quod si e habeant correptam ante x posi-
tam, si non sunt in syllaba ab
aliis composita, mutant e in i
correptam per obliquos casus, ut apex a-
picis, vertex verticis, remex remigis.
Similiter in ix desinentia nomina
tam latina corripiunt paenultimam in
obliquis, ut hic fornix fornicis,
hic calix calicis, hic varix va-
ricis. Barbara quoque in ix magis cor-
ripiunt paenultimam: volux volucis,
Farnax et Lucanus in viii: Ti-
granemque meum nec Farnacis
arma relinquam. Alia vero
in x desinentia omnia productam
longam habent paenultimam natura vel
positione, exceptis grex gre-
gis, fax facis, nix nivis, coniux coniugis, pix
picis, dux ducis, crux crucis, salix
salicis, chenix chenicis. Excipitur
ea quoque quae ut y vel i habent an-
te x in Graeco. Nix nivis antiqui-
tamen etiam ninguis dicebant. Apuleius in
Apuleius in primo Hermagorae:
Aspera hiems dat omnia niui-
bus (i. albescebat) obtenebat. Supellex supellectilis.
Vetustissimi tamen etiam hoc supel-
lectilis utebantur. Proferebat Cato
ad populum de Tiberio Sempronio:
longum sit possum auctio (vel actio) fieri
de artibus tuis quam supel-
lectilis solet. Denique seminis qui
unus plantam gignit eius senex
protulit in Cistellaria: Datores
bellissimi vos negotioli se-
nex soletis esse. Nox quoque
noctis sic Graeci qui ΝΥΞ
ΝΙΚΤΟΣ declinant. Graeca e-
nim quae in x desinunt illa quidem in ge-
nitivo non contrahunt quamquam in Grae-

ta declinatione ante os habent, ut
ΦΗΑΞ ΦΗΑΚΟΣ, phaeax phae-
acis, ΣΦΙΝΞ ΣΦΙΝΓΟΣ, sphinx
sphingis, ΟΝΙΞ ΟΝΙΚΟΣ, onyx o-
nychis, genus est lapidis. Com-
posita simplicium declinationes sequuntur et
pernox pernoctis, exlex exlegis. Cicero
pro Cluentio: Nos quod ille aut ex-
legem esse Sullam arbitrantur.
Addit quod Sullam rerum **Commentum**
Nomina desinentia in x si veniunt
a verbis desinentibus in go, ablata
o et addita x faciunt nominativum, ut
a rego rex regis. Alia vero de-
sinentia in x praeter illa sola quae
veniunt a verbis desinentibus in go
et quae sunt Latina, subintellige
propter sphinx et phalanx, omnia in
genitivo habent ablata x et addita
cis faciunt genitivum, ut lux lucis,
excepto nix nivis et supellex
supellectilis et nox noctis.
Supellectilis tamen videtur esse cor-
reptio. Nam si ubi habeant natura-
liter e correptam ante x, nisi sunt in syllaba
vel ab aliis syllabis composita, mutant
e in i correptam per obliquos cas-
us, ut vertex verticis. Nisi sunt in
syllaba vero et ab eis composita, dic-
tum est propter nex necis et semi-
nex seminecis. Vervex quae
cum habeant e correptam sicut superius
testatur, aut non habeant i correptam
in obliquis casibus. Similiter desi-
nentia in ix Romana tantum, quia dicit
propter Graeca tantum, ut felix felicis
et Latina, quia dicit propter sphinx
sphingis. Omnia in genitivo habent cor-
reptam paenultimam, ut hic for-
nix fornicis. Barbara quoque magis
corripiunt paenultimam quam non habe-
ant productam paenultimam, ut Pharnax Pharnacis.
Magis dicit quia in barbaris [illegible].

preter precedendi et coniungendi /
magis tamen communiter. Alia uero de
sinentia in ps. que uero sunt habent
e correptam ante ps. uero sunt excepta
mandata habent in ps desinentia uel
quas barba / producunt penultimam in obliquis
casibus / excepto philips / quem in
telligimus compositum ex philos.
Et excepto ceps. que uero quam uero
e habent in genitiuo ante s / sicut mu
nimis et cetera que ponit. Ce
tera uero terminata in ps eandem seruant
in genitiuo consonantem ante s / quia
in greco genitiuo habuerunt ante os /
dicunt enim sphinx sphingos. et sphinx
sphingis. Composita uero seruant
simplicium regulam / ut prinops prinopis
Excepto / quod illa supinis posuit
latina. Quia non seruant scripturam quam
uero debuerunt agere. Litera

Ubs uel ms uel ps desinentia /
mutata s in is faciunt genitiuum / ut
urbs urbis / hiems hiemis / inops
inopis. Notandum tamen quod ceps quod
fit est ab ps uel bs sicut et non sunt
monosillaba / mutant e in i ut prin
ceps principis / municeps municipis / celebs
celibis a capite sola que posita ab
lata s / et mutata e in i / et addita
itis faciunt genitiuum / ut anceps ancipitis
preceps precipitis / biceps bicipitis. Antiquitus
tamen anceps triceps et bi
ceps proferebat in nto / et sic sequi
(collacionem consimilium) analogiam sequebantur genitiuus
anceps ancipitis / biceps bicipitis /
triceps tricipitis / ut sceps sceptis
Plautus in cornicula / Alia in
[illegible] precipes [illegible]
Post altrinsecus est semicula
ancipes. Idem auricula. Sed
tamen uetustissimi etiam precipis
genitiuum qui a preceps est / secundum
analogiam ueteres protulerunt /
preceptis

hinc in [illegible] Deque i. alta
manu. Preceps in preceps equa
sanitatis heroibus / Cumque quinto
decimo signalem cecubuit ad
ti lecto. saxa saxique lapidesque. aut in
tra muros. aut extra. precipe
tasse. Commentum. Agit postea
de desinentibus in duas con
sonantes / Dicit itaque quod de
sinentia in bs uel ps / in eptota
s faciunt genitiuum / ut urbs ur
bis inops inopis. Sed uidendum /
quod si e sit ante bs uel ps et
non sint monosillaba / mutant
e in i / sicut princeps principis / ce
lebs celibis. Non sunt monosil-
labum est / ut plebs plebis /
Seperantur tamen a certa parte
sa quod posita a capite / que
ablata s / et mutata e in i et
addita itis faciunt genitiuum / ut
anceps ancipitis. similiter preceps et
In ns / uel rs / uel ls / Et litera
desinentia ablata s / addita
tis faciunt genitiuum / ut mons (i. pars)
montis / sapiens sapientis / cohors
tis / ars artis / puls pultis / hec puls
pultis / Excipiuntur duo que sunt ea.
frons frondis. quod de arbore
folijs loquitur Nam frons frontis
ad caput pertinet proprie / Et
lens lendis. al. Nam lens
lentis legumen est / Et glans
glandis / Ouidius in primo metamorphoseos
Ut lata plumbea funda
emissa solet medio glans
intabescere celo Ouidius. Lucretius
protulit / et hinc in praemio Et
non est sine habere ut ba
learica. aliaque quam ceterum fun
da / sed ex scintule arboris su
terram duratum / ne fluxa

habena volute .i. iactu glans /
G3 librata cu sedelt velud nec
los misso ofstruciat. Ita quod
apud Virgilium in 2o georgico
invenit glandis . in dubium
venit . utrum recti sit . an figura
te istud est ut decorussa, tum
plant illice glandis Potest
enim tum glandis / intelligi / roc
TITON BALANON / ut hic regum /
2 tum lucri . Apendendo est g
positum . libripens libripen
dis Caius in primo institutorum
Adhibitus non minus quam testi
bus puberibus . item libripen
de / Ipsum / Cum libra enea
teneat . qui appellatur libri
pens Acorde grece composita
ablata s . addita dis faciunt
genitivum / ut recors recordis / co
cors concordis / discors discor
dis Antiquissimi tamen solebat
istos similem proferre in s utrum de
clinabis in Cratino / quod fit ob
sequens hilaris concors quibus g
cordis . dum ad quod petit potest
Pomponius in Satira Blan
da . fallax . superba . i . potens .
discordis / ¶ . Comentum .
Addit 2 ista regula / Desinens
in les vel res vel nes ablata s .
2 addita tis faciunt genitivum / ut
mos moris ars tis puls tis
Sors tis frons dis . lens dis /
glans glandis / 2 libripes
dis . 2 acorde gt / que ab
lata s 2 addita dis faciunt
genitivum / ut cors concordis ¶
. Vocabula . Nunc antequam
procedamus / ad compositiones
cum redeamus / Gummi dicitur
quod stillat ab arbore Vogud
nomen est proprium Vor 2 epi non
sunt castiorum propria Auriga ge
qui currum regit . 2 agit / 2 co
ex hiis duobus videtur esse compo
situm aquibusdam / ab aliis
putatur esse simplex Allotetta
dicitur varia 2 cum figura . Cas
gemus / acapis 2 gemma compositum
Chamegenis familiarum athanc
2 genere stella Perpethasma
compositum aperi quod est circum /
2 pethasma . quod est velum ut
ipse dicitur peripethasma superior
pars cortine que depicta est
2 ponitur circumstantie pro libro .
Otema dicitur figura Orima
est cauda vestis / Diadema
corona vestis / Dogma opinio
vel doctrina Glaucoma macula
in oculo / vel caligo oculorum Torema
lectus tornatilis / Marsia nomen fluvii Getha terre
nomen Therea 2 Sopia .
propria sunt nomina Mathile est
quod super mensam ostenditur ma
thillum compositum ano 2 illa /
quod antiquitus dicebat pullum
Nauci dicitur putamen nucis
Marcapium dicitur vel sinus vel res
que venditur cum aliis caput .
2 est amanum 2 capio Alcedo
quedam avis est marina
Turbo tu facit turbonis
proprium nomen / tum turbinis de
vi ventorum dicitur / Margo dicitur
littus maris / 2 est amare
2 quo vas Anclari id est
in futurum Canicula nomen
est cuiusdam stelle / Caupo dicitur
tabernarius Caupona taberna
quia thaberna Venerripeta e
avere 2 petendo / quia petens
libidine Manto fuit filia thirese

dicta amatrice dimi[n]ti[v]o. Capcornus
nomen est cuiusdam signi celestis
et est a capra et cornu. Capparis est
virgultum sicut lentiscus. Perhassi-
gens est piscis fetidi. Lactes in-
testina sunt quedam in piscibus
et in aliis animalibus, et est lactis
etiam sinus. Gith que herba est que
suffocat segetes, et vulgo dicitur
nigella. Tanaquil nomen fuit
mulieris. Pelium nomen est loci. Ho-
storium lignum est quo modius
equatur. Ab hostio hostis eum est
equale. Pan nomen est cuiusdam
dei. Chitam nomen est phebi, et
interpretatur illuminans. Delphinus
est piscis marinus. Elephans
nomen est cuiusdam animalis. Tergum
id est dorsum. Tergus tergoris
id est corium. Abax est decem et
in abacus quasi decuplatus, quia
in abaco sunt per circulos sive de-
cuplitates. Limea vel limus
de lupa equalis. Decempeda de
decem pedum mensura. Nycatho-
licos nomina, id est in diebus nominum triis quia
catholicorum interpretatur quem. Eleusis
nomen est civitatis unde sacra
eleusina id est ceres, quia ibi specialiter
colebatur. Trachis nomen est pro-
prium loci. Phorcus nomen
est proprium unde proprium phorci-
nides. Evan bachus. Flegmon
flegmonis tumor sanguinis.
Himen locus concepcionis, et
Himeneus deus nupciarum. Si-
ren nomen est monstri mari-
[margin: vel tritio] ni. Tizo pro summo, et in ti-
zeus quasi summitas, est etiam
proprium nomen. Hic bostar pro-
prium nomen est, hec bostar stabu-
lum boum. Illud hic pro. cum contrario
istud producta. Sequester est
mediator qui scilicet separat et

dividit lites. Congrus nomen
est piscis. Codrus nomen fuit
ducis. Hidrus est serpens aq-
ticus, ab hidor quod est aqua. Co-
tumbrus quidam piscis. He-
[margin: flumen] brus. Amphamacus est qui-
dam piscis. Locus est nomen
cuiusdam propheti. Adultus quasi post-
tumus quasi ad altum, et dicitur
adultus quasi adaltus, vel propter
hanc consuetudinem. Opis dicitur
quasi opum et altius pater.
Maspiter marsis, vel ut alii di-
cunt martis pater. Diespiter
quasi diei pater. Suber est
illud quod est interius ligni robur et cor-
tice arboris. Mulciber a
mulcendo et imbre. Ligeris est
nomen fluminis. Degener est
qui degenerat, et est contra positum
generi. September a septem
et imbre. October ab octavo
et imbre. Oppare id est equali-
ter, ab oppido par, id est est no-
bilitas, vel ab ope et par
paras. Liber, bri, quando est
ad volumen et ad corticem. Liber
liberi et de bacho et de ingenuis
Quando tunc declinatur mobiliter.
Fiber animal est ponticum quod similiter
fibra vena. Coluber dicitur
quasi colens umbra. Siler acer
nomen est arboris. Levir dicitur
frater mariti quasi levus
vir. Tirunir est nomen gen-
tile. Ver est medietas pal-
me. Salinator est qui facit
salem vel qui vendit. Marcor
est marciditas id est res illius
ubi quod est marces. Algor id
est quod frigus. Publipor dicitur
quasi publii pater. Marti-

Vox quoque martis puer / et utrum
quod componitur a pueris / Ador genus
frumenti est / dictum ab adorando / sulphur dicitur quasi sol purus
i. ignis terre / Arpinas nomen
est patrium / hic vas vadis id est
fideiussor / hoc enim vas vasis vaso / aliud est / et est in plurali
numero secunde declinationis / hec vasa sed
singulare in declinatione / et est id
quod ungas / Tremes [illegible] tenuitas
tus est olee / Aer est materia
impulsa spirantis est niger · ager
Sospes dicitur alacer / et est compositum
a so quod est con / et spes / et quandam [illegible] Sic credo quod non est
Sospites e aliam esto statum Vere
pes id est quod velox / et putat
quidam ex genitivo ab conpetendo Indiges ab in et egeo / hic et hec
et hoc indiges id est in [illegible]
[illegible] ta. tu. Teges est domus
dicta a tegendo Obses et deses
composita sunt a sedendo / Locuples
dicitur ex genitivo a loculo repleo Mem
nes et tigues et laches propria sunt
nomina / et similia appelles [illegible] /
que ibidem sequuntur / Sannis pa
tronymicum est a Sannia [illegible]
Chis grece est terra [illegible] /
chos grece est tardo / ut lap
pa / Chis [illegible] / Cucumer
est genus cuiusdam fructus
Pubes quando est in masculino nomine
sit lanugine / facit pubis generum
et etate puberis / Capis ca
pidis genus est messe / ut vas
Eupolis est bona civitas / ab
eu quod est bonum / et polis quod est
civitas / Dorus est proprium in
Eucharis dicitur ab eu quod est bonum
et caris quod est gratia / et domum
quam benegraciosus Epicaris

suppgraciosus Neapolis est proprium
[illegible] Semis in declinatione / et omnis
qui / dicunt id esse quod dimidium
[illegible] semis [illegible] semissis nomen est
mensure cuiusdam / que vulgo
dicitur pes dimidius Dipon
dius dicitur duo pondera habens Cin
quessis quinque asses habens Cri
seros est proprium nomen Gobio quod
est piscis / Mustus musta mu
stum / Nonus nona nonum Her
ficus nomen est arboris et fructus
hic ficus nomen est morbi Venus
dicitur celatum apertum quod est nudum
Angiportus via stricta / hic sinu
genus est vasis / Ligus genti
le nomen / Tribus progenies
dicitur Nutus de massa ferrea / et
qua cuditur ferrum / ab in et cudo id est
quod est ferio ut Nutus quod est
inter cutem et carnem Chaos dicitur
confusio Partus et que sequuntur
ista nomina sunt Pignus
dicitur de vadium / pignoris sed
Vlcus est quod infertur Vlcus quod
per se nascitur / Phus in declinatione pu
tredo Herinis [illegible] prima pars /
ipse tamen dicitur dea belli / quia
est grece latine hec Clamis
id est quod pallium / hic pres id est
dicitur dives / Grego gregas
hodie non est in usu / sed composita
Aggrego gas / congrego gas et
similia / Frugo grece haben
do latine / inde frux frugis
hic fornix dicitur arcus thea
tralis Naris vena que
reddit in [illegible] Volup [illegible]
[illegible] ista nomina fuerunt vi
rorum / Salix nomen est arboris
Spinx non fuit mostrum
thebas / prolis dicitur [illegible]
Labarperus dicitur qui tenet [illegible]

teram respondebat vectis a ve- quod est sine atone. Epylogus in Aug. li a
Semivocales sunt nomina litterarum apud latinos ut sibi et dominus garbei. Vocales quinque. a. e. i. o. v. Consonantes non semivocales sunt l. m. n. r. s. x. h. ute tres. c. d. t. Vocales ut poeta nominile quinimi frugi vgo tamen Semivocales ut sol tem plum flux. cesar cunus pollux Mute ut lac caput aliud. hec enim nomen esse Probus in institutis artium ostendit et tria ipsa. De qua in prosa latine terminatione ostendit aut per hec verba hec vnum nomen [illegible] aliud. quam maxime auctorum structuras [illegible] et des casum [illegible] sunt. sit [illegible] male confirmatum sit declinari. hec aliud hunc aliud. hunc alii [illegible] est in [illegible] desine tria tertia. hec dory. hec epy[illegible] mud tamen [illegible] sunt. Statius in [illegible] thebaidos [illegible] et summus in gestum mortis epy [illegible] mas [illegible] nomen finales sunt litter septem. a. o. l. n. r. s. x. ut hec scriba [illegible] pecan [illegible] nam [illegible] femmorum [illegible] hecd. non est e producta [illegible] figurate in comicis nomine hec aurora [illegible] tamen [illegible] mater [illegible] thaysete [illegible] non [illegible] aliud. absque o. r. x
[illegible] Perse [illegible] in eas litteras nullum desinit. ut hec pose sedile [illegible] tribunal sapiens [illegible] marmor [illegible] lac caput aliquid. Communis [illegible] a. o. l. r. s. x ut hec et adversa homo vigilans

tor [illegible] Communis tum [illegible] Da. r. s. [illegible] hic et hec frugi nequam par vetus felix. Et hec quid [illegible] finales sunt [illegible] [illegible] latinitatum [illegible] in [illegible] et aliis casibus [illegible] singulas declinationes doceamus. et tamen Post hec aggreditur tractatum specialis de qualibet [illegible] formetur [illegible] caus singulas [illegible] et [illegible] litteras finales nomen [illegible] singula [illegible] epilogat. [illegible] declinationes sequitur [illegible] ordine [illegible] pos ordine volum declat. et hec in [illegible] metris. [illegible] Metrum

Pertasi dictos dederunt prima secunda
Tercia quarta quintaque quarum
Nunc [illegible] a fine [illegible] sunt ordo
Pone voles ac diptota [illegible]
Dat [illegible] hec [illegible] vel has
[illegible] sequens [illegible] has [illegible]
[illegible] [illegible] stat [illegible]
Obtinet [illegible] fine sit tria [illegible]
Ultra voles [illegible] locat situata
[illegible] posse [illegible] porte
Defferendisse locum [illegible] paucissima [illegible]
At eas [illegible]

Cus num/ ffys non adiectis aliena

Dic e teu scripta/ stat in ya sorte locata

Nunc hys cuncta suas pro posse dabo normas

Liber septimus de declinationibus

Prima declinatio habet terminationes in recto tres a as es Que est tam latinorum quam grecorum. tam masculinorum quam femininorum et cum in as uero et in es grecorum tantum et masculinorum Ut hic scriba poeta. hec roma musa. hic et hec advena hic eneas hic anchises Cuius genitivus et dativus in ae diptongon desinunt in parte hic pas uel Ut hic poeta huius poete huic poete hic eneas huius enee. huic enee/ hic anchises huius anchise. huic anchise Ista divisio fiat in genitivo poetica qua frequenter veteres romanorum poete utuntur ut enai et anchisai et pictai et aulai. pro enee anchise picte aule dicentes. Virgilius in tercio Eneidos Aulai in medio libabant pocula bachi Idem in vijo. Dives equum. dives pictai vestis et auri Cicero in arato Atque oculos urget pedibus pectusque nepai. pro nepe i. scorpii Ennius Olim hec obitus traiusset equinis/ Lucretius in primo Effice ut interea fera moenera militiai Idem in eodem Aulide quo pacto triviai virginis aram Iphianassai et parunt sanguine phoedi Dein [illegible] apud Comet declinare incohat Omnes genitivus singularis prime declinationis aut terminantur in ut roma aut in as ut eneas aut in es ut anchises Genitivus uero et dativus singularis in ae diptongon desinunt/ Est hic pares plus cum nto nisi dicas fiat ut aulai paule dehinc aut dicas sufficiunt exempla in hys que dicta sunt de orthographia/ . Metricus.

Prima locet rectus fies in flos grecus

As es/ hys hebrea pariter latinos ut adam

Ac habraham uel abram cum pascha manna//

Eque dip ytis atque dotis/ manna

Ae veteres hec ffhys da ... mo loca

Actus ae diptongon. litera Atque sine dicta mutat in am ut Poete hunc poeta/ muse hanc musam/ frequenter tamen invenitur in grecis nominibus as et es terminantibus actus que cum ... auctoris/ hunc enean et hunc anchisen Virgilius in quarto Enean credam. quid cum falacibus austris/ Et in vjo Isque ubi tendentem adversum per gramina vidit Enean. alacris palmas utrasque tetendit Idem tres Anchisen facio comitem rerum ordine pando Romane tamen de ... vel regula ratio exigit. hunc eneam et hunc anchisam dice Oracius in quarto sermonum Et scribe forte sceriadem Scipiada dixit. non scipiadem Cuius ratio in es desinit sive forma propria que est greca. Hic scipiades Ennius antiqui ... temporis ... i. in as ... in es ...

no

meridiem sunt declinatiores intus
eos in a finiebant/ ut est
getha Dorsa Syrya thea mal
sa/ similiter poeta sophistasti
ta Terentius Poeta cum
primum animum ad scribendum appulit/
Lucanus Et mecta sarmata
velox pannonio Terentius
in adelphis Geta aut hic
non adest Syre eodem. hic geta
prefecti ut captus est servorum
ad malum neque opere Idem
in Andria aut tu a(ut) Birria
Idem in Eunucho Hic cherea quod
cherea Juvenalis in 3o Ut
re fronte obducta. ceu mar
sia vetus/ Oportet tamen scire quod
in femininis a terminantibus grec
cis si producta sit apud illos
a finalis. plerique corripiunt eam
latini. Omnis enim utique latinus
a finalem corripit Est tamen
qui servat eam productam, sed raro
Ergo cum corripiunt eam secundum roma
nam consuetudinem (i. libertatis/ proferunt) accentum esse la
tino puniunt: ut in hijs ytta
lia frigia lydia syrya troya/ quod

Glosa

Glosa ... in nomine dicat esse h
troya. quia cum penultima acuta
dicat esse in hijs nominibus.
et si troya disillabum esse ante penultimam
non haberet (et tamen in alio loco
dicit in ponte esse in hoc nomine/
et tunc erit disillabum/ ex quo ap
paret quod alii potest esse consonans.
et aliquando potest esse vocalis hic in hoc
nomine ¶ Hec enim antepenultimam
habet acutam quia a finalem
corripiunt/ quamvis apud grecos
sit producta Oracius in primo
carminum Lydia dic per omnes Utrum
qui similis est in hac terminatione
nis corripit/ est enim coriambus

thius. ex quo ostenditur cor
reptio quoque Lydia finalis a.
Virgilius in quinto Troya quoque sit
correptum flumine mir. quem
gemuit Apud nos statim ne
mea. quia servant a productam.
accentum quoque grecum servat
i. penultimam acutum i. quinto the
baidos Inter facta nemea la
tus enolube vires Actum est
grecum. i. femininis i. verum a
poetis producitur sed raro/ Idem statius
in Septimo Tamque ferit
rapta patris aegina ab
undis ¶ Comentum ¶
Actus aut simul? Ac dipton
gum mutat in am/ ut mu
se et cum musam/ Item quod in ...
terminantibus i. res vel es prefert
auctoritas quoque actum more
greco/ aut in an ut hanc
aeream/ aut in en ut hanc
anchisen Et vide/ quod omnis
utique latinus a finalem corripit/
ut apud oratium Lidia dic
per omnes/ Hec enim lidia corripit
a/ quam auctor hoc metro vel pe
de comprobat Est enim i. quinque co
riambus et bacchius/ et coriambus
constat ex longa et duabus bre
vibus et longa constat/ ut Lidia
dic/ bacchius ex brevi et duabus
longis ut per omnes Tandem ergo
tamen femininis terminantibus
in a/ si producta sit apud gre
cos. in verum veniunt quoque auc
tores finalem a nec producere
ut Statius producit a illum
in nemea ¶ Metricus.

Actus hic dat an. puta musam
Eneam Anchisa. Grece tamen offers

Eneam vel achillem / in his sunt opera

An etatem [illegible] / [illegible] hic cognomen opem

Dam vel dan vel den pinxit pro ta pe litera

Vocatiuus casus prime declinationis
in a correptam effert / ut
poeta musa / nisi sit grecus
et apud grecos producens a. si
cut caruerit apud nos produc
tam ut aenea / virgilius in x.
Vigilas ne deum gens. enea
vigila Est tamen quando in
es producta terminatum grecorum
vero in e longa facit. Sicut gre
cos. vel quinte vel tercie / ut
achate anchise polite lercia
& virgilius in primo / quis iam
locus i. quinte achate Idem in
iii. Coniugio anchise veneris
dignate superbo Idem in quinto
Tua clara polite progenies
Oratius in quinto satirarum. O.
lercia de quibusdam dicta. aut e.
aut ab. Virgilius in octavo
Dic sat est. dixit telis in punice
numarum. oppetiisse tuis Sciet
plurimum in his que sunt prime.
sed et in illis que sunt tercie
i. et omnibus grecis eos producta
sunt. Similiter in verbis [illegible]
in e producta profert. ut chreme
lache achille Terentius in
Andria Immo ita volo. itaque
postulo ut fiat chreme Idem
in eadem O chreme pietatem
gnati nonne te miseret mei
Idem in ethira Amyrthina Hec
sunt mea [illegible] opera
omnia [illegible] est. ea nos per
turbat lache Ouidius in [illegible]

chethaon Cuique tuis armis nos
te potuerimus achille Idem in xii.
Armiger ille tui fuerat geni
toris achille Hoc autem cum
grecorum quoque poete sic
ant protulisse vetus in super dicta
terminatione. ΑΝΑΚΡΗΙΩΝ. ΚΑΛΛΗ. ΛΑΧΕ
ΣΗΤΗ. posuit pro ΚΑΛΛΑ. ΛΑΧΕ
ΣΗΤΑ / pro ΖΗΥΓΝΗΤΗΣ. ΖΗΥ
ΓΝΗΤΗ. ΚΑΡΙΣΤΗ. pro ΚΑΡΙΣΤΑ.
Et apolonius argonauticorum
in iiii. ΑΥΗΤΗ. ΗΚΗΙΝΗ. ΑΙΗΝ.
ΦΑ. ΘΙ. ΗΧΗΙ / ΑΙΝΤΗ. pro ΑΙΝ
ΤΑ. Quod ΑΙΝΤΗ. ΧΗΟΥ. ΜΟΥ.
ΤΙΩΔΑΣ. ΤΟΛΟΥ. ΟΙΤΗ ΓΑΡ. ΑΥ
ΤΟΣ In femininis etiam. Alceus.
vero [illegible] posuit Et theo
pompus chare pro chares / latini
vero proferunt a correptam Est
vero prime declinationis Sed superdictum
est terminari etiam in grecis / unde
Oratius in sermone Simonidis legis
sumasse velit atratem. atri
da vetas cur / femina quoque
greca est. tamen apud poetas
grecum vero fuerat / in a vel e
productas desinentes sic inveni
untur ut thayete nemea vir
gilius in octavo vos o talio
pe preter aspirate canenti
Statius nemea ut ostendimus
a producta protulit more gre
co i. Comentum Statius non sequitur ter
minatur in a correptam / nisi quod
si est grecus et apud eos pro
ducens a / apud nos quoque pro
ducitur / ut apud virgilium / enea
vigila. Illud quoque videndum
quod vero grecorum terminatum in es
producta more greco facit se
[illegible] vel quinte i. prefatione sit
cum magis loquendi dicitur quibus [illegible]

Aut poetice .i. metrice / sicut in met[ro] ut barchate. Similiter quedam greca quedam apud poetas finiunt a vel e producta / ut caiete et nemea / que declinatione est huius dictum est. c. t. · Metricus.

//vers[us]

Affert a breve quintus quod longat abl[ativus] //

Exceptis producta quintus datur e vel a certa

Nec facit eadem p[ro]b[atur] ge[nitivus] et da[tivus] vetat [illegible]

Ablativus huius declinationis · litera

in a producta desinit / ab hac poeta / ab hac musa / ab hac et ab hac advena. Est autem quando hic e poete producta terminant in grecis nominibus / que dativum grecum in i finiunt / ut virgilius in i° Eneidos: comitatus achate pro achatei. Ovidius in viij° metamorphoseon: Cumque pheniace et hianteo iolao. Iuvenalis in [illegible]: Penelope melius levius torquetis arachne / et hic metaplasmus est dicendus qui fit more poetico / mutata a longa in e producta / vel ponitur dativus grecus pro ablativo positus / qui quamvis apud grecos i habeat post e / tamen apud latinos secundum eorum consuetudinem scripture finivit / apud quos scribitur post vocalem et non pronunciatur / et hic apud alios possumus continere. Que quamvis grece pronunciant scripture tamen latine consonat / ut virgilius in bucolicis: Orpheo calliopea lino formosus apollo. Nam cum sit dativus grecus per diptongon et longam habent more scripture nostre. Illud miror quod Iuvenalis calpe

a calpes calpe

ablativum corripuit / cum sit simile hoc nomen penelopes penelope. arachne. calliope. quorum ablativum in e certum est. Lucanus in primo / thetis maioribus undis hesperia calpe / luminaque implevit athlanta. Iuvenalis in v°: Et mare percussum puero fabrosaque templa cinque. Longe calpe relicta. Audiet herculeo stridentem gurgite solem. Comment[um]

Ablativus semper prime declinationis desinit in a producta / ut ab hac musa / nisi quod poete in grecis nominibus que dativum grecum faciunt in i / proferunt ablativum quoque in e producta / ut apud Virgilium / Comitatus achate pro achatei / cum dativum greci terminant in i / scribentes achatei / et hic est dicendus metaplasmus i. transformatio ut e ponatur pro a / vel est dativus grecus pro ablativo positus. Sed inde quod greci licet scribebant i ... non tamen pronunciant illud. Scribunt enim achatei et pronunciant achate / ubi nos non scribunt i / hic non scribunt nisi pronunciatur / ex premissis tamen colligi potest / quod Iuvenalis ablativum calpe corripuit / ut ibi longe calpe relicta / poetica licentia fuit. · Metricus.

Adabi[?] septo / [illegible] a longes

Erre[?] ferventia / sicut longe calpe relicta

Nota quod versus equant [illegible] sepius

Depto longat a cum pasca [illegible] mane

Quartus et quintus pluralis huius declinationis / Littera
similis est genitivo et dativo singulari
quia per ae diptongon proferuntur
ut hi et o poete / sed in his
non potest divisio fieri sicut in
illis / Textus plus Commentum.
Dativus et vocativus huius declinationis
similes sunt genitivo singulari / Desinunt
enim in ae diptongum / sed predicti casus
proferuntur Textus Metrice. minimum

Pluralis post haec ac par est dativo quinto
Genitivus pluralis eiusdem declinationis Littera
fit addita ablativo singulari
rum sillaba ut ab hoc poeta
horum poetarum / ab hac musa harum
musarum / producitur etiam a in ablativo
singulari quam in genitivo plurali Et no-
tandum. Quod omnis casus tam
singularis quam pluralis numeri / partes
habent unius sillabe in hac declinatione / ex-
cepto genitivo plurali / habet enim
habundat una sillaba / est autem
quando huius protasion proferunt /
et maxime in compositis cum prius
ut celigenum pro celigenarum
Virgilius in 3o transmitterem quoque
vinos. suspecta quoque linquimus
arva Aeneadae captivumque pe-
cus nullo custode per herbas.
pro Aeneadarum / Idem in octavo / Op-
time Graiugenum. cui me for-
tuna precari Aeneadae comptis
[illegible] lattor annis
bis. pro [illegible]genarum / Sic celico-
lum pro celicolarum / et trimundi-
um pro trimundiarum / Cicero pro
Cornelio primo / Ego [illegible]
ne timidum dico adferendum
[illegible] verissime amphorum pro am-
phorarum / et Eneadum quoque pro
Eneadarum / Lucretius in primo E-
neadum genetrix hominum di-
vumque voluptas Similiter Dar-
danum pro Dardanidarum Virgilius in 2o
O patria o divum domus Ilium et in-
clita bello Menia Dardanidum
Idem in primo [illegible] post [illegible]
[illegible] turbata fremor [illegible]
Dativus pluralis fit ab ablativo singulari addita
.xii. littera / ut ab hac musa / harum mu-
sarum / Quod autem ab ablativo fiat
patet / quia producit a penultimam
Et videlicet / quod omnis casus tam huius declinationis
tam singularis quam pluralis numeri / quam pluralis / habent
partes unius sillabe excepto genitivo
plurali / qui per habundat una sillaba /
ut proferunt protasion / ut
Graiugenum pro Graiugenarum / Metrum

Et genitivus arum in um sincopa tunc fit

Optime Graiugenum / ponens pro Graiugenarum

Menia Dardanidum dices pro Dardanidarum
Dativus et ablativus subiecte declinationis / Littera
mutantur a in is ablativi singularis
producitam / ut ab hoc poeta
his et ab his poetis / et ab hac musa
his et ab his musis / Inveni-
untur tamen quedam pauca
feminini generis / que a masculinis
differunt in dativis et ablativis
pluralibus / que et alicui sunt
demonstrativa / nam aliter diversa
generis [illegible] / que dativo et ablativo tamen
singularis bus assumere / sunt
dativo et ablativo plurali /
et nulla alia huius declinationis / que
terminantur subdictos casus / ut a
longa in eis penultimam habeant /
ut his natabus filiabus deabus
equabus mulabus asinabus /
libertabus. Unde Cato in originibus
Dotes filiabus suis non dat /
Et filiis tamen in eodem genere dicitur.

Ennius in Andromeda / filiis
propter te obiecta sum innocens
Nerei / filiis pro filiabus. Naevius
tamen comparatione. Nerei na-
tabus. Plautus in Sticho: Eo
ego intro et gratulabor virum ad-
veterem filiis pro filiabus. Idem
... talis est ... natus
comparationis. Invenimus positum
pro ... in Euboea dabus et
... natus ...
Posita est Cicero pro Cornelio
in primo. Ut ab Iove optimo
et maximo ceterisque diis deabus
quae ... ope et auxilium
petam. Et eabus etiam pro eis. Quae
causa in secundo protulit Ennius
in ... Annalium / ... pon-
tificius qui cum eabus stuprum
fecerat dicit eum de vestalibus /
Multa tamen alia contra regulas
vitiose invenies et in aliis casibus
vetustissimos protulisse invenimus
quae non sunt imitanda. Ambae etiam
et duae quamvis nulla sit dif-
ferentia similem habent dativum et ab-
lativum ambabus duabus. Quamquam genetivum
ambarum et duarum faciunt / Comment.
Dativus vero et ablativus pluralis fiunt ab
ablativo singulari / optima a ...
in dis / ut a musa his et ab his
musis. Exceptis paucis femininis
quae sunt ... ne ...
generis et sunt animalium commu-
nium generum ... Hinc ... ad
differentiam masculorum ablativo singulari as-
sumpta bus / et faciunt dativum et ab-
lativum pluralem / ut deabus equabus
mulabus et filiabus / Et ... his da-
tivo et ablativo pluralibus ambabus
et duabus / et sunt qui ... dicant
animabus ... compositio non fiat

nisi in nominibus animalium. Unde quidam
sic decreverunt. secundum est usus.

Dic mihi et sociis dat das / paucis dat abus

feminis ... mas ... ut sunt haec

Nata cum designet animalia / quae maris [illegible]

Discernit / ... dat hic ... abus

Cum dea famula sit dea sit filia nata

Sic equa sit asina cum liberta dea mula

Sic lupa cum ... hinc ... columba

Ista simul ... consimiliter columba

Ambas atque duas ... dat usus in abus

Accusativus quoque pluralis. litera
fit addita s ablativo singulari
producto ut hoc poeta has
musas / Comment. Accusativus quoque
pluralis ... fit ab ablativo singulari ad-
dita s / ut a musa has musas

Accusativus pluralis as sociamus

De secunda declinatione

Secunda declinatio nominum
terminationes habet ... er
ir ur us um ... in ur ...
et maiorem tamen partem quam
graecorum / ut caper capri / Alex-
ander ri / Hiber est Hiberi /
... latinum solum ... dicit
... compositum Celtiber
dicit tamen et Hiber Hiberi pro
Hispanus et Hiberes ... de
gente locum quae est inter Armenios

et hiberus vi fluuius unde lucanus
in quarto / Cum constat tirbam
fert et nomen hiberus. Verum cum
dr latinorum tum maiorum / ut vir
viri / sat satum. Et duo et latinorum
a grecorum maiorum et feminorum ne
utrorum est / ut hic clarus huius clari /
hic homerus huius ri / hic cupressus
huius cupressi / hic platanus huius pla
tani / hoc wlgus huius gi. Dicitur
tamen et hic wlgus. hic pelagus
huius gi. Veniens grecorum tum
masculorum / ut hic thideus thi
dei / hic orpheus. huius ei. Dubium
neutrorum. tam latinorum quam
grecorum et figurate femininorum a
put comicos / ut hic regium huius
ii / hic pelum huius peli / hec gli
ceriium huius gliceri / hic sophro
nium huius nii / panthus pamesium
panthone / quod alcinous palinurum
platium est / unde oratius
in iii° epistolarum Nos numerus sumus et
fruges consumere nati. Sponsi
penelope nebulones alcinoique /
Virgilius in iiij° Georgicorum. Poma
et et alcinoi silue. Vel oratius
alcinoi et plures /. Commentum.

Agit postea de 2ª declinatione
Dicit itaque / in ser terminos
sunt et dicitur ut caput. Supra
ut vir. Dicitur ut sat satum /
Duo ut clarus. Veniens ut thi
deus / neutrum que al sunt neutra
ut templum / vel femina figura
tiue. i. ut tundus / que ipsa sunt
neutrorum / ut gliceriium. Alietum.

Flepio dant in ser fiedi. er satur is
Vir sat. us magis eus thideus vinum que ser

Et repis dos fieri et nomine / hiedo

Flepium et das prouos esse scidam
lopis tum est horum que sunt ponenda seorsum

Genitius simul sit declina · Alia
in omni nomine est longa tam
sed in quibusdam paret sillabas
uno / ut inest ingeri / magnum ni
templum templi. Quecumque da
una silla biundat / ut tener ri /
vir viri / satur saturi / thideus
ei. Sunt tamen quam in libris
que deuta est posuimus ergo la
tinus titanus / unde quam vocatum
possunt bene peranum. Duo enim
vir in eus desinens sed una silla
vincunt in gto / quod propter ea bene
neum habet ut tenuis tenuiri
satur saturi / oyleus oylei. Sed
poetica productio fiat in greco
ut thidei. Duo vos in cumulos desi
nens. Parens habet / ut fauius fauii.
Virgilius virgilii / templum templi /
tharnomenium tharnomenii
frequenter tamen. Veniunt veteres
in huiusmodi. gto et genitiui
bus. et subtrahere alteram quis.
Virgilius in primo Eneidos / hic
tamen ille urbem patauii se
desque locauit. i. patauii. Idem in
Butto. Nec spes libertatis erat
nec cura peculii. i. peculii. Unde
pampis et tugurii congestum cespite
culmine / ptugurii. Idem in quarto
georgicorum Parthenope studiis
florentem ignobilis oci / horii
Iuuenalis in iiii° panthon gla
dius potuit contempnere si sit
panthonii / hic aut fuerit nec
causa. Nunquam cum neutris licet
hec sillabas quis uno. Hic eciam
desinens / tamen antiquitus habent re
gem Italiis cum biundat / ualiis

nomen scandat. Scandat gemina mihi
teneri lucifer luciferi / armig
Armigeri tenet teneri / innisi ini
ri psper psperi. Pavos ante
gz i singl tonodi / menader. dis
fater fatri / ater atri deqing
" fic iam sup dictum est / ut dento
ligo tetabar / sufficiant ep po
fui / Andriages, Vigilius in vi? getu
posuit Attica Insforibus letum
andriages. tunc pendere penas
Gemus uo sunt stele dep / Comet
sp desunt usq longa Vigilius
tamen in vi? more Attico ptu
lit getu in o Inforibus letum
andriages nunc pend' penas
Crz aut getu sing dep opte
dat / r gen nom. q auctor in
generalibus rz. dicto. dupimg.

N getus lz. u getu ppyo eos dt
" prim
Pelleos z pelei depelog audo dici
Noty siue ur ur ens supabi? aytod / es
Addit em sup ur al ur / del ei pait ep /
O. sit sine vs zvn no attit / zvs vez
Quett in / sit mihi sit p. letto getus
Fles i er teti vadat unz gti
Plurima risit oper sino supabit
Erteleader aper afer tue fab' aust'
Pantalty sit er addit q supabit

Dq. ta puer psper gener z tener aff'
Et nisi zlac zpt / actio lib. adult'
Chlab' dept psbr zpt oia facta
Desses dq geb ceu sgis' arming' est'
Dept ev sp dept / sz . b dt . bel
Compositu celti par e. q pla tenet lz
Nuetto loqui / z loqat ei geto
Chulab' appo ut qq qq obviat. lt. q
Autor id anuat illisq tria flectit
Nubis adop q milabis a' beis e dt
Octho. a vetat ali serinei, ver. sin
Nivelicos ambiguitas vel orgo vel vq
Esse neqt biuor ceto gty / at e ut
Dubenies oa patani tuoyngz psk
Nugq geiaz dt met' fines una
" foriaunda
Pia q sit er sunt pels selanda
Appinis / sit liber psper eri dant
Detus z ablus fuit / sp. Litera
D sing dep fit acto mixtoe op

treme e in o producta/ ut hic lu-
cifer hic et ab hoc lucifero/ hic
sacri hic et ab hoc sacro/ hic viri
hic et ab hoc viro/ hic satur hic
et ab hoc saturo/ hic pauci hic et
ab hoc pauco/ hic thamdominii hi-
c et ab hoc thamdominio/ hic ti-
phoei hic et ab hoc typhoeo Virgilius
in ix. Inarime iovis imperiis in-
posita typhoeo Genetivus autem graecus in e-
ntore invenitur ut hic menestheo
Est tamen etiam quum dativo graeco in hic
tenoris nominibus, id est eis finientibus
utuntur ut solent antiqui. Unde poeta
in Bucolicis Orphei calliopea lino
formosus apollo/ Et quod sunt in hac
declinatione quae omnes obliquos casus tamen
similes quam pluralis eundem nu-
merum finiant/ quae genitivo singularis iii. ab-
latio genitivo plurali, quae una sillaba
vincit superant/ nisi per apocopam proferantur
unde dii et diis tamen pro sillabis po-
nuntur. per CINKPHCIN/ sunt etiam
pinda/ sunt magis per CINHPH-
CIN. e et i in unam sillabam Veteres
enim ei finalem quae est longa
per diptongon scribebant/ longas
ante vocales vetustissimi etiam
geminare solebant Sicut nos se-
cundum analogiam proferuntur id est dei et deis
dissillaba sunt/ lucanus in ii. O vi-
nam celeres dei habuisse liceret/
Hoc accidit etiam in pronomine his ii
hiis iis. Ex quibus illud apparet
quod vetustissimi ut dixi diptongum
pro una longa vocali solebant Un-
de scribebant enim vestigium
antiquitatis in hiis ad huc servan-
tur due i pro una longa ponen-
tem in his. dicti nominis. quam
pronominis tribus casibus/ hi dii
hiis diis/ ab hiis diis/ ii iis ab
iis. Nam si dictus dei deis a deis
rei eis ab eis/ dissillaba sunt sicut

ostendunt Iuvenalis in quinto Im-
plet et ad moechos dat eisdem fe-
rre cinaedis Verbo autem quae in his quoque
declinatione tamen synaloepha facta est geminatione
Nec si de i et ei et eis dicatur quod du-
~~bi~~ bitatio fiat si omnes/ nam dei et
deis etiam compositio est/ et dii et diis
vero In pluribus autem in venis
dicitur tamen hic tenor quidam
sed secundum litteram additiones vel ad-
emptiones vel accentum mutationes
Itaque et composite vel et ipsi per unam
i scripsisse/ quia nulla confusio fit
si omnes inveniuntur. Pereus et eius
Et quam dixi omnes obliquos
casus genitivum sequi/ secundum quod vetus no-
minativum sunt secuti. De quo more
doceamus Ob prius de accusativo Lucretius
dicens et ab hoc eius Cometum.
declinatione sunt ... composita ad
tria e in o producta ut hic
viri/ huius et ab hoc viro/ nisi quod
in genitivo terminantibus utuntur in eis
solent auctores vetustissimi genitivo graeco
qui desinit in i/ ut apud Virgilium
Orphei calliopea lino etc.
Et orphei dum posuit Illud
etiam docuit/ quod omnes obliqui casus
declinationis/ tamen similes quam plu-
rales proferuntur genitivo singularis in
secundo nominativo/ excepto genitivo plurali
Unde genitivo dii et diis monosillabice
ponuntur/ hic fit per sinecesim id est per
subtractionem unius littere Unde ma-
gis per sinecesim id est conmixtionem e et i
in unam sillabam Greve enim dic-
tum est quod hoc interpretatur divisio
Sinecesis id est quasi commixtio. Unde sinecesis
dicitur quasi commixtio. Dupliciter unde
autem per sinecesim e et i facta sit
probat dicens/ quod veteres ei fina-
lem quod nos proferimus in fine dei
illud. que longa est scribebant

per diptongum Cum ego ait·
per diptongum / ostendit eos
fecisse dieresim / et con[tra]r[ium] dulpar
in plurali n[umer]o dici Quod aut[em]
p[er] sineresim in sillab[is] dicatur dii et
diis / p[ro]p[ter] q[uod] vnum i est subtracta
est E / Et cum possit q[ue]ri quid
est q[uod] in illis in sillabis plurali[bu]s
scribuntur ibi duo i / subiungit q[uod]
si i[n] q[uod] vetustissimi solebant
geminare vocales longas quan
tum ad scripturam / lic[et] vna solum
pronunciarent Itaq[ue] n[on] fiebat
geminatio scripture / nisi q[uod] scriptura vo
lo ostenderet esse producta Et
iterum hoc alii legi / ut vz q[uod] au
tor dicat / sine mag[is] p[er] sine
sin / id est p[ro]d[u]ctionem intelligat
p[er] additionem / ideo q[uod] dictum est
p[er] sineresim / ut ver[um] q[uod] sint verifi
catum / et sineresi et sineresis Quod
aut[em] p[er] sineresim et sineresim factum
sit / p[ro]b[atur] q[uod] eo q[uod] veteres i
finalem longam p[er] ei diptongos
scribebat / ut essent duo e in
scriptura / sic ut mei · deei · Ergo facta
est sineresis alterius e · et altius
fiebat sineresis / cum i finitatis
ponit i longam vbiq[ue] modo
in latinorum / sicut alibi apte
demonstratum est Quod igitur
q[uo]m possit / cur in illis in sillabis
scribantur duo i / ostendit hoc
more vetustissimorum fuisse / sicut
paulo ante q[uod] positum est /
Quidam n[on] libri habent p[er] sin
eresim sunt accipiunda / nec n[on]
et sineresim Que lectio · est ead[em]
cu[m] vltima / dicat enim et / quod
in dii et diis n[on] p[ro]nomin[i]bus hic
this scribitur bis i · tamen dicte
… cum scribitur di · et diis p[er] vna
i possit dici p[ro]p[ter] hoc intelligi / et

dis p[ro]ducens i quoq[ue] et dis na
sunt i deorum nisi in p[ro]dictis bis
esset scriptum i possit in confusio
onem / C · q · Chetricus·

Ita[que] co[m]p[ro]p[ter] o dat.
Actus quoq[ue] agto fit · Litera
imitatione i inuenit hinc pa
mi hinc pamum / hinc leucifer
hunc leuciferum / thaidi thaidem
… hungerou i[n] nominib[us] · i · e · eius
desinentib[us] · greco mag[is] acto v
tunt[ur] auctores / Virgilius in pr[imo]
Eneidorum Phonea petit depe
lacem / sextum · vi / et anima
creta lumen creta innisare
tamitem Statius in p[ri]ncipi[o]
non et vibus infra · thaida fert
amica Iubent[ur] tamen etia[m]
in vsu in hoc actu hungerou
nomen terco dna deorum in
thesaurum positum / liuius · i · p[er]
ab urbe condita Odio cum p[er]sen
indulget Quecod p[er]sen sese
adiungit Quecod totum in p[er]sen
iure Quecod ad p[er]sen misit
Quecod transgressus p[er]sen filium /
~~ne lacedemonii~~ possint recipe
hendi Quecod p[er]sen p[er] am
phibolum mittit Id in p[ro]p[ter]
vius aream et alabiadem ne
lacedemonii possint recipisse
… Itaque thebaydorum n[on] pen
itentiam trahens non dum
terphedium eque bacche greg
Plautus in Bacchidibus Eius
bacche fecerunt nostram na
ne perhen / Comentum·
Actus n[on] sunt sicut declinatio
fit agto sunt / hinc ita i in vn[um]
ut pamu[m] panum / hic q[uod] in g[e]n[itivum]
p[er] dictionib[us] tuunt[ur] in eius
vtuntur mag[is] auctores acto

grecos / ut a beo q est thideus / et
thoreus dicetes thidea z ho
rea / Cum dumq sit vera dict
est recte thideum z thoneum

Volet vir dare quartus

Tideus dat us on ... sic menelaon

Dat om ho ... scorpio ult

Et sup aurp z tho / h zenus · a gen

Sepe dr / ut meus no fert the dea vibsif

Phebe pare recto qui dat sic om gitu

At teplu ulge pelagg · hec valat us

Us hinc declinans · litera
qui ins ad in ... sunt ...
similis ei est / ut h lucifer o
lucifer / hic satir o satir / hic
vir o vir / hic sat o satur / hoc
templu o templum / hic gli
reum · o · glirei · Virgilius ·
Cum paulo ante timber · utm
stulit prop utm timbre posuit
in x° Blanda laide timberq
simillima pleb · z · Nam tibi tim
bre caput euadrins abstulit
ensis / Sz no est hic utus acto
nis desincte sz ins acipie
dus / hic timbris o timbre So
let em poeta hmogeneo uoi
tam ins qua in ar psic · thea
cer z theurg · euander z eua
drus virgilius in x° pallas euader in
pss · similiter sunt oculis / Jn ix°
tunc ipse euandrus romane
conditor arcis urbis / Sz de hijs la
tius dicte tetrates dissetu
ing / Notand tame q plauts
apucer rto utm puere dixit

in ahcatore Egomet memor
tu puere abi hinc intro orig
Id in curculione Credo puere
sic non quid facting es · iam
scias / Quod quida auto pr
eis rectins esse vi · Si vero
in eus desinat utq mags gre
tum suaing ut Oraciq in epla
Et pro penthen recto thebas
Statius in viii the · Vade op
mis puer inclite bellis ar
cas z argolice raparien iam
magr tue Ibo tame zqing
dam a9 artm septolih z open
tee zo thidee · z ylonee posse
dici sin latina analogia plag
q ... ho in ... / Jiuve io
tinam sic sint pra · ... ns
huria · abiecta us · faciunt utm
ut h virgilius o virgili / hic Sa
lustius o salusti / hic pompeius
o pompey / hoc tame ea ee
ine pferebat antiquissi / o vir
gilie · o mare dicetes lming
Andromitq in odissa Neq te
em oblitq sum lerne noster
lming in Buremo Cura me
lerte velle para ire ithaca
lertius em plertes dicebat
ead z greci · ΛΗΡΤΙΟC · p ΛΗΡ
THC / Sophocles in Eantheinasti ·
Sophocle · COФОРОН ΘΗΙΧΗΝ · O
ΠAIP · ΛΗΡΤΙΟΥ · ΑΗΑΟΡΚΑCΗ /
Juniores aut breuitate gau
dentes q abstrisionem e tine hec
protulerunt p virgilie virgili / z pu
tane intavi / Oraius in sno
carmine / Atavi facimus hec
pos athlantis / Jtem Multis
ille bonis flebilis ocadit / nul
li flebilior qua tibi virgili / In
acceptu psecti ut in hijs sinat
Si eni non esse absorpcio · debuerit

huiusmodi vel ut qui in i desine
tes penultima habent correptam
in penultima autem acuere, ut virgili in
geni, quod nunc licet in penultima
accentum in abscisionibus, cum sit ea
vocalis in qua est accentus integra
manet, sicut etiam integrum ac
centum, ut audiit audit ma
ter mas, illicite illic. Pompei
pei et vultei et gai et similia, vtris
que in loco consonantium accipere
habent in medio. Dubitatur utrum in optima
posita an pro ante sit acuenda
quod in aliis capitibus, quia et hoc
magis more antiquo tolerabile
esse videtur. Nam solebant illi
non solum in penultima sed etiam ipse
syllabe ponere in loco consonantis, ut
quia in vetustissimis invenitur scriptus
cum duas vocales ponunt, ut
eius pompeiius vulteiius gai
ius. Quod etiam sunt qui dicta
scripserunt. Unde quibus assumat neque
non est nec ostendunt quod
scilicet et ratio in eo
dicto vero. Quando enim utrumque in
desinens una syllaba minor debet
esse suo recto, ut salustius o
salusti, virgilius o virgili, tere
tius o terenti. Ergo si pom
peius et vulteius essent in recto
sunt, necessario in vocativo dissyllaba esse
debent. Quod non potest fieri nisi
in loco consonantis posita acci
piatur. Unde illud quoque pos
sumus scire, quod haec cui. huius
syllabas accipiunt metri ratione.
Quando enim ante us in genitivo des
inens, sed una syllaba superare
suum dativum, ut ille illius illi,
ipse ipsius ipsi, unus unius uni,
alter alterius alteri, solius et
duas non debent esse ante dativum
dativum qui est alii, quod vel hiatus

causa, quod nisi duas vocales
in vocalis esse non poterat,
sed aut loco consonantis
eam accipi prohibebat, quod
ipse duplicat vocalem. Et credo
hac causa, ne aliud vel finitum
esse putaretur. Ideoque plerique
recusaverunt eum scribere, ne
sic proferre. Vetustissimi tamen
simile invenitur posuisse.
Veniunt sed accentu differt, quia
pre circumflecti in recto penultima
lectam in antiquitatis priore
rem correpto quoque alia
mea, atque sunt natura simpli
ces quisque cui caros scilicet
in vocativo. Nullius alius rei
nisi auctore corpus causa est
quoque tolerabilis in metro esse
deberet, cum recto eius sit
dissyllabus, praeterea apud eos proferri
invenitur. Hac causa, ne
sit in metro sit interiectio esse
putetur, ut virgilius in primo eneidos.
Et in quali erat hu
ius nudum ab illo hectore mu
tatus tamen integrum in loco
consonantis positam, transire in
vocalem, sed u quoque id pa
titur in quibusdam dictionibus
apud poetas, ut oratius.
Epodon nivesque deducunt
iove nunc mare nunc silu
ae enim divisione facta, vae
ob finem syllabae, u ante se
sit in vocalem, est enim dime
trum iambicum coniunctum cum
hemistichio heroico. Similiter
in ei reis ...
praeterea proferuntur. Iuvenalis
invenitur. Iuvenes hortatur
ut illam ire via pergant

Ceius. i tumbe secte Queod
Celias nunc at dictate pu
sillas implet et adiectiuos
dat eius sic timedis Disppo
sitione aut nec alit possunt
fiei pferi / cum sequens consonans tunc
Secundum loco vocalis pferi / Ceu
nostri in veniunt quidam dissente
protulisse prodiesin / ut Albinus
rerum romanorum primo Ille
cui tuus capitolia celsa tum
phebus Opote deum patuere.
cui freta nulla repostos.
abstondere sinus. vel tute me
mbus vibes / quam aut pompei
et vultei et gai et similia Si
naliem ante eam vocalem.
prima silba hunt. vsus quod confi
mat / Oratius. i. primo epistolarum
Durus aut vultei nimis atte
tusque videris / vultei dissillabum ac
cepit secundum analogiam / Alia vero
omnia in vs desinentia masculina
seu feia / genera vs in e fa
ciunt / ut hic panus o pane /
pinus o pice / myrtus o myr
te Cinthius o Cinthie / excep
tis uno. quam tamen i e quam in
facit verum / quamuis sit an
o filie et ofili / livius andro
nicus in odissia Pater noster
satui filie / Catullus at
tu prout omnes vne decapilla
ti celtiberose celtiberie
fili / Terrentianus de sillabis
hec primis tu. ba. sine filii et
tu gener novate vim est
tam / quam vero quorum in vs termina
te / prout sine metri sine eu
phonie ca vtuntur / Virgilius
in octauo Corniger hespe
ridum fluuius regnator aquarum /
sicut in hoc degener o gnati /

Vir secula longa decor dei
meruisse viros / Comentum
Item ante eius declinationem
sic est ante desinentem in x te
in eum / similis est ei / ut hic et
o vir et hic et o templum Et quod
cum virgilius dicit Vim timbre
non est ante timber / sed potius
ante timbris vtroque cum dicat
ut thencer et thencris euander
et euandris Sed vero nullum scilicet derivatiuum
desinat in eus / ut capaneus /
tunc magis vtimur greco vero /
ut capaneu Sed o theseu / Et
cum quidam visum sit secundum lati
nam regulam debere esse o capa
nee et o thysee. dicit tamen
priscianus se nusquam vero ... venisse fuerit
sed nomina scilicet decor silent et
in vs oirtam / sed sunt ista fintia
sine Volem sine consonante
ante vs abeunt / autem sunt ut hic
virgilius et o virgili / hic pom
peius et o pompei. que tamen
antiqui timdabat in E / ut o vir
gilie et o antonie Nos aut ca
breuitatis facta apocopa. dicimus
virgili mercuri Cum cum dicere
virgilie et mercurie. secundum regulam
tertie ... et dicitur, dicebant
de re ... super quod remansit
ad accentum secundum eam apocopaturam /
sed ... quales re.. atten
tum in orthographia docuimus /
Depompei vero et similibus vtes
quorum uti huc sed in vs / ple
to cont / quintus / vero habeant
sed in fine producte / quod sit oppo
bat eos auctor ratione re
Omnis cum vtrius in vs desinens
debet vna silba minor esse suo
no / Cum hoc pompeius sit tri
sillabus / quod ut vtius eius pompei
sit dissillabus / Quod si vnde possit /

ius si esset ibi consonans possetin
cum constet quod ei diptongus ibi
esse non posset et z unde quod licet
i in fine huius vocis naliter
sit consonans profertur tamen volit
i avocali finitur. Et ideo in om-
nibus similibus dictionibus de quinque dicat
eas similitudinis probando. tamen
hinc esse in o sed ratione rel.
Unius enim contineus in duas desinens
una sillaba vult superare sunt dictio-
nes illius illi ergo quia cuius
et huius sunt dissillabi constat tamen
et hinc debet una sillaba esse et est
in dictio cui nomina licet i consonans
si velit proferri eo quod i conso-
nans incipit sonat in fine sed
si proferatur consonanter
debent quoque dictiones esse huic
quo tamen quia antiquitus formatur
huius dictionis ablata vs et z quod
venitur in tercio huic tamen dicere
addita est c et dicitur huic de-
dicatur hic non posse fieri quia
i consonans non potest sonare
subsequente consonante in eadem sillaba
nisi vocalis interposita. [illegible]
posse dici quod cuius quod in huic
i non sit ibi consonans eo quod vo-
lit proferri ut ad modum vocalis
et quoque dictiones debent monosilla-
bus esse et hec i contractum
plata tamen vocaliter si profert
dissillabice ne putetur monosillabice
plata esse in tercio eius Illud
quoque adiungit quod omnia alia
nomina sic declinatur desinen-
1 ppa in us pronominis [illegible] alius vel alia
aliud alia. quasi us in e fa-
ciunt vocativum ut [illegible] o [illegible] ex-
cepto filius quod facit fili in voc
casu. Credo [illegible] quod solea-

Ut huius vel eius quia pronomina
vel dicentes omni filius unde sed
re tamen priorum in us desinentium
Secundus dicat alii hic esse
factum [illegible] nec si filie
dicetur putare esse abes [illegible]
quod e filia Et nos puto
decipi Cum dicat auctor huius
verum timari [illegible] quia in
ut o filie et o fili sed in frequen-
ti usu sit fili. C. V. Commentum.

Ex aliis vero rumex pariete [illegible] dant die

Nos imitare [illegible] oper [illegible] re d. re

[illegible] metha [illegible] ter tenet lea

[illegible] diptongis eu [illegible] fort [illegible] thesea

[illegible] ius fit quod [illegible] iacinus vel

[illegible] de vigilis fit [illegible] reliquus vel

Communis est de magnus [illegible] magne

Filius [illegible] hic quod dat fili dequat

Dat [illegible] plurimis [illegible] non [illegible] agunt

[illegible] vel [illegible] edita casus

[illegible] quibus e [illegible] hic

Porro [illegible] quod [illegible]

Apocopatimus [illegible] formidos [illegible] mutat

[illegible] [illegible] [illegible] venies de

Alterius / pari dextrarius / hic est repiri
Accipe pompei quod gentilis in tota ponthi
horum declinari quod in his fit quinto
hec longa / sed in recto breviatur
horum cum bene declinatur longam
¶ Nunc aliud dici quinto ti declinatur vel in ti
¶ [illegible] cuius recto [illegible] / remota
fit quinto / sic stans laurentius ista
Distinguebant [illegible] / quod eis fit ti [illegible]
Nunc sapiunt ab origine [illegible] contenti
laurenti vincenti cogitas retinere
Voces a quibus [illegible] eis [illegible] videatur
Et debent aliis / ut mauriti bonifati

Pluralis rectus et vocativus. ·litera·
secunde declinationis tam masculini
quam feminini generis in i finitur et
similis est genitivo singulari / ut hi docti
hi et o docti / hi platani hec
et o platani [illegible] non est
[illegible] quod genitivo singulari mutantes
in a [illegible] faciunt rectum et accusativum
et vocativum pluralem / ut hoc templum
hec et o templa / hoc munus hec
et o munia [illegible] non [illegible] plu
rales [illegible] quem posse
dent [illegible] ¶ · Commentum ·
[illegible] de pluralibus secunde declinationis

et primo dicit quod pluralis rectus et
vocativus secunde declinationis / tam masculini
quam feminini generis terminatur in i / et est
similis genitivo singulari ut hi docti
hi et o docti [illegible] optima
[illegible] in a breve fit rectus
et accusativus et vocativus pluralis / ut hoc
templum hec templa [illegible]
[illegible] pluralis [illegible] /
[illegible] subiacent [illegible]
non fortasse / quia vocativus pluralis
secunde declinationis formetur / et debent
formari a genitivo singulari / sed quia eius
[illegible] est cum consideratur formalis
a quo genitivo singulari formatur / [illegible]

Pluralis [illegible] quintus

[illegible] neutri [illegible]

[illegible] ambo duo / [illegible] pono
Sequitur litera de genitivo ¶ litera
Et genitivus quod fit in omni genere ab
ablativo singulari assumente rum ut ab
hoc viro horum virorum / ab hac plata
no harum platanorum / ab hoc templo
horum templorum [illegible]
[illegible] medie [illegible]
[illegible] que veniunt [illegible]
[illegible] proferentes ma
[illegible] poete est autem [illegible] apud
veteres [illegible] in
[illegible] Virgilius in primo [illegible]
[illegible] clamorque virum [illegible]
[illegible] in iiii°
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible] alto sanguine
divum [illegible] / [illegible] vero [illegible]
[illegible] liberum [illegible]
[illegible]

modium pro modiorum / medimnum se-
num septenum denum. per sincopam fi-
unt quae etiam oratores solent proferre
Cicero in iiii° Verrinarum. Iste ve-
ro inventus est qui ex complexu pa-
rentum abreptos filios ad ne-
cem duceret et parentes pretium
pro sepultura liberorum [plebeiorum] posceret. Idem eo-
dem. Cum adservat sestertium
vicies quinquaginta milia remque [v̄l quinquaginta]
constaret. Idem. Est [vel enim est enim qui tueri] quae tueri
possit liberorum numerum pecunia quae
in civitate ingratiam. Idem in
iiii° Verrinarum. Et pueri annorum
senum septenumque denum senatorum [id est mercati]
torum nomine nundinati sunt.
Denum pro denorum. septenum pro septe-
norum. denum pro denorum duplicitur. Idem
in frumentaria. Sed etiam septe-
tes me dimnum ex quibus omnibus
aratoribus tollit medimnum pro
medimnorum. Iuuenalis tamen te-
iugerum possessum esse dicis pro
iugerorum. Nam quod similiter eius
hoc iugerum est ipse ostendit
in eadem. Iugerum sestertii et
quod medimnum sed etiam serit
dicatur tertius iugis iugeris vel
Iuuenalis in quarto. Iugeri-
bus paucis lumbos demulce-
bunt. Cicero in iiii° Verrinarum.
Unde si doces indices eos quadrin-
quadringentum [milia] modium lucri
factum. pro modiorum. Idem pro Murena
Praefectum fabrum pro fabrorum.
Idem in primo Pro Varrone denum
decem pro decorum. Idem pro Cluentio
milibus quadragenis nummum
nummum pro nummorum. Idem ad Heren-
nium libro iii°. Pedum trecentum
pro trecentorum. frequentius tamen hac
utitur Cicero et ceteri sincopa in
eis nominibus quae mensuras
ad mensuras sunt. Retrusant
autem hoc in masculinis gentilibus

nent ut in neutris / ne plus
sit vel minus neutrorum. Unde
nus in his quoque quae ex se
neutra faciunt licet ad fixum
Dubium tamen usus huiusce
modi compositionis. Virgilius in
~~alta mota~~. Virgilius in octavo
Altaque dum pendent tecta ma-
nu. pendentque attingere dextras
pro sociorum. Idem in primo. At rutilum
abscessu maximus [vel] tamen missa su-
perba pro rutilorum. Terentius ipso
tamus spatia spatium. et rutilus
la .li. dicatur. Terentius in Eu-
nucho. Unde omnes
vos oratos volo. ne plus in-
iquum possit quam aequum ora-
tio. pro iniquorum et aequorum. Sta-
tius in primo Thebaidos. Illa
nonos erat prolata penates
pro ratorum in bimo later duo cor-
pora plenum dependent. pro plenorum
norum. Virgilius in iiii° Magi-
num quondam quattuor equorum
Idem in septo Magnum. Heroum
pro heroum in nuptae puellae. Unde
et in proloquis quoque fecerunt a
tecti Marium / pro maxorum / tum pro
tecorum neque pro nuptorum decen-
tes. Plautus in Trinummo. Vt
rem patriam et gloriam maiorum
foedari meum. Idem in poenulo.
Et quid meministi tuum paren-
tum nomina. Idem in Menaech-
mis. Audit pro quam ab hostibus
nostri salute pro eum. ·Commentum·
Huius non plus scire sit ab ab-
lato sunt / assumpta tum / ut ab
hoc viro horum virorum. Iuve-
nalis tamen pro sincopa nec
dicere plebe est. mangonum non horum
in neutris. plati / ut vero pro vi-
rorum. Maiaus aut Hutulus
vel in neutris / raro sit hoc.

sincopa ne similis sit recto sin-
nentiorum/ ubi nichilominus tamen
dixit. potencium potenciorum. et vitilium
gentilorum d. c. · Metricus·

Et tunc que casus horum recapitulat genitiuus

Numero tertie dum duo reddit sibi dicorum

Datiuus et ablatiuus pluralis tercie declinacionis finiunt similiter ab ablatiuo singulari mutatione o finalis in ibus longam ut animo. hiis et ab hiis viribus/ a platano. hiis et ab hiis platanis a templo. hiis et ab hiis templis

Dubietur pauca in equale huncia dicorum. Ut vas in singulari nominatiuo tercie declinacionis/ ut hoc vas. huius vasis/ in plurali vero secunde declinacionis hec vasa horum vasorum/ hiis et ab hiis vasis/ festorum etiam nomina dierum in ia desinencia sunt pluralia. genitiuum quoque tamen secundum formam secunde quam tercie proferunt/ datiuum vero et ablatiuum tercie/ ut hec vulcanalia horum vulcanaliorum. vel vulcanalium/ hiis et ab hiis vulcanalibus.

Similiter saturnalia floralia compitalia terminalia quinquatria Necnon a domo harum domorum et domuum/ hiis et ab hiis domibus. vero etiam domus Iuuenalis in primo Nostra magnarum domuum domibusque futuri Virgilius in ii° Dardanide contra turres et tecta domorum. culmina vellunt Idem in iiii° georgicorum domibus tectorum quibus cupressorum Salustius in Catilinario domos suas gloria decorabat Terentius in Eunucho domi foca sis fac vitissimum ut memineris Virgilius in quinto Eneidos/ hic labor hic domus et inspectabilis herior Poenus et

casus tamen sunt quidam quarte declinacionis/ absque datiuo et ablatiuo pluralibus. Que sunt in bus operiunt Sunt tamen et nomina quorum aliqui casus in vsu deficiunt/ quos quamuis secundum analogiam possumus proferre/ tamen quia apud auctores non invenimus recusandos puto. ut hic thabi hunc et ab hoc thabo. Lucanus in septo Stillantis thabi saniem/ Virgilius in 3° Eneidos/ Et terram thabo maculant nichil. frigidus horror Ceterum non tamen in vsu non facile inveniuntur Maria era vina mella ordea genitiuos et datiuos plurales in vsu raro habent Nisi apud vetustissimos/ apud quos multa preter deffitientia invenies Oportet igitur scire quod analogie rationem/ vsum tamen auctorum magis (deligo) emulari/ Duos preter et ambo. genitiuos quidem et accusatiuos secundum hanc declinacionem proferunt. duorum et amborum. duos ambos. Quamuis in neutro dure causa dum placeat dici Neutro accusatiuum masculorum. est quod simili vero proferuntur. Ceteris in neutris Virgilius in primo Si duo preterea tales ydea tulisset terra viros/ Lucanus autem in primo/ Que mare. que terras. que totum possidet orbem/ non cepit fortuna duos Iuuenalis similiter in ii° Itaque duos vicenissima vix ea cena Itaque duos/ datiuum vero et ablatiuum in bus terminant in omni genere. duobus duabus. ambobus ambabus.

Datiuus quorum et ablatiuus Coniectu· pluralis secunde declinacionis finiunt ab ablatiuo singulari/ mutata o in is/ ut ab hoc viro hiis et ab hiis viris Addit vero quod quedam declinatur

requaliter/ vt vas in singulari 3e
in plurali secunde/ Festorum etiam dierum
omnia que in a desinunt tantum plu
ralia/ formant genitiuum secundum declinationem 2am
et 3am/ ut hec vulcanalia
horum vulcanalium. quod ad 3am pertinet/
et vulcanaliorum. quod ad 2am pertinet
Datiuum uero et ablatiuum formant semper
secundum 3am/ ut hiis et ab hiis
vulcanalibus. Similiter dicitur
domus secundum 2am declinationem/ domorum
aut et domuum 2am 3am et 4tam/
et domibus [illegible] a domus In
hiis itaque inequaliter declinatis/
non vbique sequi possumus re
gulam formationis. Addit
etiam quod nomina esse [illegible] [illegible]
[illegible] possent anagogice dici/
tamen recusando sunt/ quorum [illegible]
eorum deficit/ ut hinc [illegible]/ [illegible]
et ab hoc [illegible]/ [illegible] [illegible] [illegible]
nominis deficit [illegible] [illegible]
addit quod duos et ambos [illegible]
tos habet et actos/ secundum declinationem
3am/ ut duorum et amborum/ duos
et ambos [illegible] quod in neutro
dicitur tamen potest dici duo/ [illegible]
auctores ponunt etiam duo pro
actiuo masculino/ sed raro/ ut virgilius
Qui duo [illegible]. Datiuus uero
et ablatiuus formant in bus/ secundum
[illegible]/ ut duobus et duabus/
et ambobus et ambabus. In hiis
[illegible]/ duobus [illegible] non sequuntur
hanc regulam 2e declinationis

Tantum [illegible] retinet [illegible] absque duobus

Et simul ambobus/ T. litera
Actus pluralis secunde declinationis
in masculino et feminino genere fit ab
ablatiuo singulari addita s/ ut ab hoc
docto hos doctos/ ab platano has

platanos. Neutrum uero tantum actum
similem habet nominatiuo et vocatiuo/ Comment
Actus uero pluralis declinationis
4e fit in masculino genere ab ablatiuo
singulari/ addita s/ ut docto
hos doctos. [illegible] [illegible]
genere simul et actus nominatiuo et vocatiuo
ut hec [illegible] munia. Metrum.

Hic addit vndique quartus
Metrum incipit [illegible] sequen
tia [illegible] illa [illegible]. vbi ostendit
quo [illegible] [illegible] in a. formant
[illegible] genitiuum ut etiam in eodem loco
erat [illegible] [illegible]/ quare [illegible]
ordine metri hic ponitur

Significat flexura [illegible] [illegible] 2am

[illegible] plus ut alius totus et ullus

[illegible] alius ac unus/ [illegible] at

[illegible] horum. neutris [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] alius [illegible]/ si [illegible] alter

[illegible] [illegible] alius [illegible] alius

[illegible] [illegible]/ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Vt quis [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible]/ [illegible]

Unica femina/ [illegible] [illegible] [illegible] neutris

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliud [illegible]

Quinto cuncta caret [illegible] toto [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]/ postulat [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] neutro/ [illegible] [illegible] [illegible]

Vnus b[..] i septo tri q al q vecti q
plurale vtr[umque] p[lur]ale e mas[culinum] feria unsf
Etruscus francus / similiter quinus dicitur hic dictus
Arabus / p[ro] q[ui]b[us]dam. quin[us] d[icitur] q[ui]nis
Nunc vero ad eos positiuos pertinet C[apitulum].
rectum est / quarum tamen parte
iam est positum / Dorum et epyrum nomi
sunt cum ... ista / Vespa nomen
est cuiusdam stelle Taiecte vna e
de septem pleiadibus. Sedile est
super quo sedemus. Nepa id est
scorpius. Termina nomen est
cuiusdam dee. Terminalia dicuntur
eiusdem dies. ... Lydia nomen
est proprium ... nomen est cuius
dam dee. Amphora grece est vas
vinarium et asati / Hiber vel hiberus nomen
est gentile / et est idem quod hyspanus
hiberus etiam nomen est fluminis vnde
dicta est hibera hyspania. Hiber
... nomen est proprium qui profectus
ab hiberis habitat vltra armeniam
Celtiber nomen est gentile et compositum
est ab hiber et nomine quorum
dam qui dicti sunt Celtes. Pan
tus et Alcinous propria sunt nomina
Treuir nomen est gentile similiter quo
dam ... aliis dicitur treuir qui
tres habet viros in sua potestate. Et
hamonium proprium nomen est loci
Tymbris vel timber proprium nomen
est. sic theucer vel theucrus
Sestertium et modium et medimnum
dicimus esse nomina mensurarum
et est medimnum compositum a me
dia et mina. Quidam quidam
asserunt quod medimnum est me
dietas quorumdam modiorum / Volca
nalia dicebantur festa vulcani
Floralia festa flore illius dee

Compitalia erant festa que fie
bant in compitis. Compitum vero
compositum est a con et petal quod est
via. Quirinalia dicebantur festa
Quirini illius scilicet dei. Quinquatria erant
festa que quinque diebus durabant
et fiebant in atriis templorum.
Alii dicunt quod quinquies fiunt in
anno. Alii quod in quinquennio semel
sed prima sententia preualet / C[apitulum].

De tercia declinatione nominis

Tercia declinatio habet terminationes
vel septuaginta octo vel
paulo plus. Desinit enim in a cor
reptam et in e cor / in o cor et in
o productam / in al correptam / in el
correptam in el productam / in il correptam /
in ol productam / in vl breuem / in
an productam / in en correptam
in en productam / in in productam /
in on productam / in ar correptam in ar
productam / in er correptam in er produc
tam / in ir correptam / in or correptam /
in vr correptam in vr productam /
in as correptam in as productam /
in es correptam in es productam /
in is correptam in is productam /
in os correptam in os productam /
in us correptam in us productam /
in ys. in aes. in aus. et aus in eus /
et eus vtraque / in vns in yns in
ars in ers in ors in vrs / in ls
in ens in abs / in ebs correptam / in
ebs productam / in obs in ybs in vrbs
in aps in eps in ops in yps in vrps /
in ax correptam in ax productam /
in ex correptam in ex productam / in
ix correptam in ix productam / in ox
correptam in ox productam / in vx cor
reptam in vx productam / in yx / in aex
in anx in alx in inx in vnx
in arx / in ac. in ec / in ut. Dux
correptam ... et greca ut hic poe. · i a cor ·

huius poematis Que cor. neut.
latina. hoc monile huius monilis
In e cor. tam que frequenter corripiuntur
poete masculina desinunt vel fe.
vel genera latina vel notha. hic ci
tero huius citeranis hic leo huius
leonis hic vbo huius vgis. et hic
et hec ho huius homins In al cor.
ma. vel neut latina et barba.
hic sal huius salis. hic hanibal
huius hanibalis. acal acalis. hoc
tribunal huius. lis. In el cor.
neut. latina. ut hoc mel huius mel
lis. fel fellis In el productam
barba. ut hic daniel huius lis
michael michaelis natanael
lis. nechamel. lis. In il cor.
ma. vel femi vel genus sunt et
latina. ut hic pugil huius pugilis.
hec tanaquil. huius tanaquilis.
hic et hec vigil. huius lis In ol
producta ma. lati. ut hic sol
huius solis In ol breue vel correptam ma.
vel genus latina. ut hic consul
huius consulis. hic et hec consul
huius consulis In an producta
ma. greca. ut hic pean huius
peanis In en productam cor.
ma. vel neut latina. ut hic
flamen huius flaminis hoc numen
huius. nis. In en producta lati.
vel greca ma. vel femi genus.
ut hic lien huius lienis hec
siren huius sirenis In in produc
tam greca ma. vel femina
ut hic delphin huius nis. hic
trachin huius trachinis In on
productam greca ma. vel
femina ut hic memnon huius mem
nonis hec sidon huius sidonis
In ar cor. latina et greca
et barba mas. vel neut. genus
ut hic cesar huius cesaris hic
bostar huius ris hoc nectar huius
nectaris hoc calcar huius cal
caris In ar producta latina.
ma. vel genus vel neut genus
et sunt vel monosillaba vel con mo
sillabis composita ut hic nar huius
naris hic et hec et hoc par. huius
paris dispar disparis hoc far
farris In er cor. masculina
vel femina neut et greca ut hic
pater huius patris hec mater huius ma
tris hoc tuber huius tuberis hic
et hec pauper huius pauperis In
er producta greca ma.
et vnum lati. vel mas. notha.
neut. genus ut aer aeris hic
aer huius aeris hoc ver huius veris
In ir cor. vnum femi. ut
hec iaddir huius iaddiris Quidam
addunt hic abadir ABADDIRI
POC. huius abaddiris lapis
que saturnus deuorauit sat
turnus sed in vsu hic no. vel
In or correpta ma. et femina
et neut. et genus. tam greca
quam lati. ut hic hector huius
ris hic orator huius ris hec
uxor. huius uxoris hoc equor
huius ris hic et hec auctor. huius
auctoris hic et hec memor
huius memoris Virgilius in primo
eneidos Tantum si quid non eque
federe amantes curve numen
habet iustumque memorque precatur
In ur cor. et pene omnia
genera ma. et femi quorum etiam
sed id faciunt esse neut. sepe
tamen neutris adiunguntur figu
rate ut virgilius in primo Ita
liam petiit fatis auctoribus
esto et in Bucolicis Pampineo cru
gem confestim cesspite culmen

et in septo. Cum his comparis et compare
regnis / quamvis pluralis utriusque
gentis. hic est neutrorum omnium superius
dictorum nominum in usu frequenti
ud sit specierum / et eius neque est
aliis conversis dicuntur generum communium si
sunt generis tamen communis / sive du
bio masculini quod et feminini in eis ne
utri minus poterunt utique plu
ralem ut hii et hee sapientes
et hec sapientia / quod est et hec sapiens /
hii et hee pares et hec paria /
hic et hec et hoc par / hii et hee
ancipites et hec ancipitia / hic
et hec et hoc anceps / hii et hee fe
lices et hec felicia / hic et hec
et hoc felix / hii et hee veteres et hec
vetera / hic et hec et hoc vetus
Cetera que in plurali uno sub tenore
non accipiunt / que tertia est neu
trorum / masculinum est tamen generis non
esse generis / sed masculini et feminini / significa
rate tamen positos plerumque
in casibus / raro aut nunquam gene
ri esse neutrius / ut Virgilius in primo
Nulla dies umquam memori vos
eximet evo / et Iuvenalis in
septo Saturarum / titulique cu
pido hesuri saxis cinerum cu
stodibus / quamvis hic custos ra
ro nisi significante in venereis / et
hec custodia pluraliter nemo di
cat Sic ergo neque hec memor
vel auctora vel pauper / neutra
liter puto facile in usu posse in
venire / sed sicut dictum est. si
gnificante sunt prolata / sed hec et alia
plurima huiusmodi apud veteres
auctores inveniuntur tamen
quedam que obliquos casus que
possident / quamvis utique non
sit generis / ut plures. et sit
utique neutri dumtaxat / eius

generis est tamen communis / nomi
nativi et ablativi unde pluralia
quoque tamen in eo quam in neutro. ut Ve
rum. hii et hee plures et hec plura
vel pluria unde et comparativum plurima. Cete
rorum informitate Multa ad
venienti nova ut fit comparativa
Ablativus quoque tamen nisi quando
in datiuo [illegible] in venerit. ut pote
generis tantum communis / et attamen pluris
tantum in eo quam in Virgilius Virgilius
in primo Georgicon Seu pluris
calor ille vias et ceca relaxat
spiramenta / Utraque in primo
plerumque Tractus uter pluris
lepores. uter educet apros
Nunc tertia Latina masculini
et generis neutri. ut hic turtur
huius turturis / hic et hec augur huius
auguris Oracius in tertio car
minum Nisi fallit augur an
nosa cornix / hoc tibur huius
tiburis Sed hic vir producta venit
in venerit quod dicunt generis / hic et
hec fur huius furis / Nunc as tertia
greca masculini vel feminini vel neutri
vel generis communis / ut hic archas
huius archadis / hec pallas
huius palladis / hic ceras proprium
nomen loci huius ceradis /
hic et hec archas gentile huius
archadis / in as producta gre
ca et latina masculini vel feminini
vel neutri vel generis communis / ut hic
atlas huius atlantis / hic mece
nas huius mecenatis / hec tinis
huius tinitis / hoc vas huius vasis /
hic et hec capenas capenatis
Nunc es tertia latina masculini
vel feminini vel generis dubii vel
tamen communis / ut hic tedes huius
tedis / hec seges huius sege
tis / hic et hec miles huius militis

Ouidius in iiiº methamorphoseos cum dicit de
cat pheebes. De calistone dicit
hic et hec et hoc teres huius teretis
Virgilius in septimo Eneidos hec teretes
mos est aptare flagello. hebes
etis. sospes tis Juuenalis in iiiº
nec unquam depositum tibi sospes
erit. hic et hec et hoc hospes huius
hospitis. lucanus in quinto hospes
in egestinus audiuit aura tectis
hec hospes turma in veneris eis
et hec hospita Virgilius in tercio
libro Et pater anchises bellum o terra
via hospita portas Oui. hec sos
pes et sospita plurale est absque
tolibus. Ouidius iº de fastorum hos
pita delubris dicere auctua no
mina. Neutrum quoque supradictorum
pluralia reddit vsus Statius
in iiiº thebaidos. Attapias fessis
libens. Et tunc hospita pandas
flumina. Quedam sunt producta tam
greca quam latina masculini generis
vel feminini vel generis ut hic chire
mes huius etis et chremis. hic
vires huius viris. hec cedes huius
cedis. hic et hec heres huius he
redis. Quedam sunt correpta tam greca quam
latina masculini generis vel feminini vel
generis, ut hic paris huius paridis
vel paris. hic tollis huius tollis
hec tetis huius thetis vel tethi
dis. hec cuspis huius cuspidis. hic et
hec vtilis huius vtilis. Quedam sunt pro
ducta greca et latina masculini
vel feminini vel generis quedam sunt
ut hic delphis vel delphin
huius nis. hec aris huius aris
aximus. Cicero pro Scauro
Arimis [illegible]. hic sotheris
huius sothemis. Plautus in
vidularia Unus [illegible] hec mater
est pro [illegible] hic meus pater.

ille aut posterius est pe.
hic dis huius .i. plutonis huius
ditis. hic et hec dis .i. diues huius
ditis. hec vis huius vis. hic
et hec sannis huius nitis. Quedam
os correpta quam latina neutri
hoc os huius ossis. quod etiam hoc
ossum antiqui protulerunt. Agel
lius libro xxiiº Caluarie
eius ipsum ossium quod purgauerit
in auxaverunt. Quedam os pro
ducta greca et latina masculini
vel feminini vel neutri vel communis
ut hic heros huius herois.
hic nepos huius otis. hec dos
huius tis. hoc os huius oris. hic
et hec compos huius compotis. Quedam
os correpta latina masculini vel feminini
vel neutri vel generis dubii vel
tam generis. ut hic lepus huius
leporis. hec venus huius veneris.
hoc tus huius ris. hic et hec ligus huius
huius liguris. hic et hec et hoc vetus
huius veteris. Quedam os producta
greca vel latina masculina
vel feminina vel generis vel neutra.
ut hic melampus huius me
lampodis. hic mus huius mu
ris. hic edipus huius edipodis.
hec aus huius intutis. hic et hec
sus huius suis. hic thus huius
thuris. Quedam ys greca masculina
vel feminina ut hic amphibra
chys huius amphibrachis
hic tapis huius tapetis. hec
herinys huius herinyis.
Quedam es latina vnum masculinum pes huius
pedis et vnum neutrum hoc
aes huius aeris cuius pluralis
obliqui in vsu sunt vsitata
acrea eris. Cato in oratione quam

geli[illegible] gen[illegible]

in senatu suasit ut plura e-
ra equestria fierent. Nunc er-
go arbitror oportere restitui
quo in duobus militibus ducentis
sit ex equestrium quodque decem-
bus equestribus deducibus mi-
libus aeru. In -aus latina duo
feminina: haec laus huius laudis,
haec fraus huius fraudis. In -ans
latina masculina vel generis dubii
vel omnis generis, ut hic quadrans
huius quadrantis, dodrans -tis,
hic et haec infans et hoc infans.
Terentius in Phormione: huius infantis.
hic et haec et hoc infans. Odyssia
Ecce infantis. Et amans in
nomen transit a parte amatore accipitur
amantis. In -ens exit unum fe-
mininum: haec glans huius glandis,
sed eum Lucretius ut supra dictum
est profert. Et Ovidius in primo
Methamorphoseon: ut lata plumbea
missa funda solet mediis
glans intabescere caelo. In
-ens latina masculina vel feminina
vel generis dubii vel trium generum,
ut hic oriens huius orientis, haec
mens huius mentis, hic et haec
parens huius parentis, hic et
haec et hoc prudens huius pruden-
tis. In -ons latina masculina
vel feminina vel omnis generis, ut
hic mons huius montis, haec frons
huius frontis, hic et haec et hoc
insons huius insontis, quod
solum teste Probo [illegible]
sed tamen et eius simplex
sons sontis. In -uns similiter
latina masculina, ut hic aruns
huius aruntis. In -yns graecum
unum invenitur feminini: haec Ti-
rynthus Tirynthis. In -ars la-

[illegible]

tina masculina vel feminina, ut hic
Mars huius Martis, haec ars ar-
tis. In -ers latinum unum omnis
generis, ut hic et haec et hoc iners
huius inertis. In -ors latina
masculina vel feminina vel omnis generis,
ut hic Mavors huius Ma-
vortis, haec cohors huius cohortis, haec
sors huius sortis, unde hic et haec sor-
tis protulit Plautus in Casina:
Vide ne quis alter sit alia sor-
tis sub aqua. hic et haec et hoc
concors huius concordis. In -urs
latina generis omnis: hic
et haec et hoc tiburs huius tibur-
tis. In -uls unum feminini:
haec puls huius pultis. In -iems
quoque unum feminini: haec hiems
huius hiemis. In -abs graeca et lati-
na masculina et feminina: hic Arabs huius
Arabis, haec trabs huius trabis.
Vetustissimi tamen etiam trabes protulerunt, ut
fecerat Ennius in Medea: utinam
ne in nemore Pelio securibus
caesa accidisset in terram abiegna
trabes. In -ebs tertium latinum
omnis generis: hic et haec et hoc
caelebs huius caelibis. In -ebs
producta unum feminini latinum: haec
plebs huius plebis. Protulit
tamen et haec plebes huius ple-
bei Lucanus in III: nescit ple-
bes ieiuna timere. In -obs
feminina latina: haec scrobs huius
scrobis, et haec scrobs huius scrobis.
Sed alii hoc proferunt unum
similem genere, quo Plautus masculino
genere protulit in Amphitryone: bis
scrobes effodit plus sexagi-
nos in dies. In -ybs unum masculinum:
hic chalybs huius chalybis. In -urbs

vnum femininum hec vrbs bis. Daps
vnum femininum hec dapes huius
dapis. Sed neque in usu frequenti
nominatiuus est quem Liuius Andro
nicus in primo Odissee ponit
siue hec daps est. Qui festus
dies Oratius actum pertulit in
2o carminum. Ergo obligatam
redde Ioui dapem. Idem etiam
in iiijo. Nunc in reluctantes
dracones egit amor dapis
atque pugne. Idem in epodon. Im
mitate dapis inmemor cum
pectatulo. Ceps. masculina communia
ut hic anceps huius ancipitis.
hic et hec et hoc preceps huius precipitis.
adeps uel adipes in utroque genere
inuenitur. Varro in ii. rerum ru
sticarum. Adipes illa. Nops
latinum femininum vnum hec ops huius
opis nomen matris deorum et
copie. Cuius quoque neque in usu
frequenti nominatiuus est. Sed illius compositum
eo compositus que omnis hic et
hec et hoc inops huius inopis. Vetu
stissimi tamen etiam hic et hec
et hoc ops et cops pro opulentus
et copiosus proferebant. Accius
didascalicis dicens. Nemo geni
tor fertur esse ops gentibus
propter ferens et amplus ge
tibus pro Caper. Vt tamen
etiam in femino genere hic intelli
gi figuratiue quam iuncta masculis.
Vt si dixisset Nemo genitor
amplus sunt gentibus. Cy
nicus eius usus est Plautus
in Cistellaria. Itaque me sat
uis eius patruus et castor
pro. Itaque me ops opulenta
illius auia. Pinus ... quod
et greca ut pelops huius pis

Dryops pis. Merops pis. Vn
yps greca. Cinyps pis. Gr
yps latinum vnum hic et hec
stirps pis. Ax cor. latina
et greca ut hec fax huius facis.
hic abax huius abacis. Sed in
et hic abacus huius abaci fre
quentius inuenitur. Ax produc.
greca et latina sunt masculina
uel feminina uel omnia. ut hic
phenax huius cis. hec pax huius
pacis. hic et hec et hoc audax
huius audacis. Ex cor. la.
greca et latina masculina et feminina
et quam tam communia ut lelex huius
lelegis. Sed grex huius gregis.
hec ilex huius ilicis. hic et
hec et hoc artifex huius cis.
Ex producta latina masculina
uel feminina sunt et quam
tam generis. ut hic rex huius
regis. hec lex huius legis.
hic et hec et hoc exlex huius
exlegis. Ix cor. latina masculina
uel feminina ut hic calix huius
calicis. hec pix huius cis. hec
nix huius niuis. Ix produc.
greca et latina masculina uel feminina
uel quam tam communia. ut hic
phenix huius phenicis. hec
cornix huius cis. hic et hec et hoc
felix huius felicis. Oportet au
tem scire quod greci ... i et y an
tepenultima breue esse uolunt. et
si in obliquis producantur. ut phe
nix phenicos. Bombix bo
bicos. Ox non fit gentis etiam in
obliquis producat ut cocix dicunt
ut · ΚΥΛΙΞ · ΚΥΛΙΚΟΣ · cor
ripit in nominatiuo et in genitiuo cor.
Phenix non phenicis in utroque

Chronon: tempus, unde cronica gesta temporum. Di: duo, inde dicronon duo tempora.

producit. Latini tamen omnes voces
bicipes i. (dicronas) ΔΙΧΡΟΝΟΝ habentes
ad genitivum respicientes dicunt
producta vel correpta. voces ante
positas in ultima. Invenimus tamen
in x producta latina ut osten-
di feminina vel omnia ut haec nu-
x nucis, hic et haec et hoc pernix
pernicis. Invenimus correptam feminina
nox noctis, et ex hoc compositum
quod hic et haec et hoc pernox per-
noctis. Iuvenalis in tercio: Di-
luditur alea pernox. Inveniuntur pro-
ducta feminina vel communia ut haec
vox hujus vocis, hic et haec et hoc
velox hujus velocis, atrox atrocis.
Invenimus correptam masculina vel femi-
nina vel generis ut hic volux hujus
volucis, haec nux hujus nucis,
hic et haec dux hujus ducis. In-
venimus producta masculina: Pollux
Pollucis, feminina: haec lux lucis.
Invenimus correpta tamen masculina quam
feminina: hic sandix sandicis,
haec Styx hujus Stygis. In aex
feminina: haec faex hujus fae-
cis. In ax unum femininum:
haec fax facis. In alx unum
femininum: haec falx falcis. In
anx unum: haec lanx hujus lan-
cis. In unx unum: hic et haec co-
niux coniugis. In arx unum fe-
mininum: haec arx hujus arcis. In
ac unum neutrum: hoc lac hujus
lactis. In ec unum neutrum
ut hoc allec allecis. In ut hoc
caput hujus capitis. ¶ ¶.
Est haec quidem terminatio-
num sunt tertie declinationis.
Genitivus autem eius in is desinit
correptam, excepto unius monosyllabi:
haec vis hujus vis, quamvis ab
aliis declinationibus producatur tamen

ejus casus. ¶ Oportet autem scire
quod in quibusdam pares habet
genitivus tertie suo nominativo syllabas,
in quibusdam una, in aliis duabus
syllabis vincit. Et pares quidem
sunt in nominibus in e desinentibus
tertie, ut hoc mare hujus maris,
hoc monile hujus monilis, et
in quibusdam in er vel in es productis
vel in is tam correptam quam productam
emittentibus, ut hic pis hujus pis,
haec vites hujus vitis, haec cedes
hujus cedis, hic collis hujus
collis, haec avis hujus avis, haec
vis hujus vis. In aliis autem
omnibus declinationibus una syllaba
superat nominativum genitivus, ut schema
matis, ceteris omnibus: consul consulis,
pecten pectinis, bacar bacaris,
lis litis, apex apicis, hic apex api-
cis, haec caro hujus carnis. In duo-
bus habet syllabas nominativo genitivus.
Invenimus tamen veteres qui genitivum
similem nominativo protulerunt: et de-
vox semis, et supellex -tilis,
in quo duabus syllabis vincit
genitivus nominativum, hujus quoque nominativum
quidam similem genitivo protulerunt.
Et omnia quae a capite composita in
ps desinunt, similiter habent duabus
syllabis superantem genitivum, ut
anceps ancipitis, biceps bicipitis,
centiceps centicipitis. Quae veteres
in es proferentes similiter etiam
declinabant: ancipes ancipitis,
bicipes bicipitis, centicipes
centicipitis, sic hospes hospitis,
sospes sospitis. Iuniores vero gau-
dentes brevi(?) logo [illegible] proportionem
captulerunt, quod et in aliis
dictionibus fecisse inveniuntur, ut
dic duc fac fer pro dice duce
face fere. Inveniuntur et vices

[illegible]

in illis tumulantium prepositorum vt
vigilis contenti. pervigilis contentie
proferebant / denique iam docuus (*margin:* diuitis)
penultima uero eius declinationis in quibus-
dam producitur / in quibusdam corripitur /
producitur quidem in hiis. quorum vltima
in longa sillabam desinit / seu natura
seu positione vt sol solis / titan
titanis / delphin nis / furor. ris /
lien lienis / fur furis / mece-
nas mecenatis / inces incedis /
samnis samnitis / chironis in
pluribus nimphe. chirinidis / os
oris / mus muris / pietas pie-
tatis / vas vassis / laus laudis / in-
fans infantis / arrius arontis / arrpns (*margin:* arpinatis)
iners inertis / recors . dis / (*margin:* arpntis.)
puls pultis / allec allecis / Ex-
cipiuntur in on desinentia greca
que non tam latina quam nothaque
ut tam corripi quam produci lege
ea in nominatiuis / hec enim vocalis . i . o
quamuis in nominatiuo producatur / in genitiuo
non semper producitur penultima / sed in
quibusdam / in aliis aut corripitur
aut producitur / vel cum communi
cum declinatione ex positione
dictum est Preterea corripiuntur
predictarum penultimam / in b . d . vel
bs . vel ps . vel p . desinentia / sillabam
breuem ante eas consonantes
habuerint / vt hiemps hiemis hie-
mis / celebs celibis / inaceps
inacipis / fax facis / artifex
artificis / Item non producuntur
tamen vltima / corripitur penultima genitiui
vt hic et hec compar paris / huius
paris / lar laris / vas vadis / pes
pedis / teres teretis / compos compotis /
bos bouis / sus suis / grus
gruis / Excipiuntur quorum vltima /
in quibusdam corripitur penultima
genitiui / in quibusdam producitur / produ-
cuntur in al et in el vt nec non mar
simulat vt vel dumtaxat vt
hoc tribunal huius lis / tunal
tunalis / mel mellis / fel fellis /
calcar calcaris / saturnar . aris
lucar lucaris / Item quoque
desinentia a producunt. alia cor-
ripiuntur penultima genitiui / producunt /
ut hic cursor huius cursoris /
hic et hec auctor huius oris /
corripiuntur ut hic hector huius oris /
hec arbor huius oris / hic et hec
memor huius memoris /
Ecce que producunt et corri-
piunt cum dicto tetabatur
docuimus / Alia in omnia que
vltima tamen corripiunt / similiter (*margin:* magna … liris)
penultimam genitiui corripiunt / vt thoren
thorenmatis / hanibal . lis /
vigil lis / cornicen cornici-
nis / agger aggeris / vetus
veteris / caput capitis / Ex-
cipiuntur inquinitatis. que sunt de-
clinant in composito. quamuis
corripiat ex qualitate vltime / ple-
os ossis / et lac lactis / quod
quidam placet in recto per
apocopa te . pro re . hoc latte
enim dicebant antiqui / ¶.
Post hec uero agit de comentu-
tia declinationem / primo e
quid dicit / quod tertia declinatio
habet finales vltimas litteras septem
triaginta octo / denique quod
sufficit et paulo plus / quod
dicit / ## supra / formam cum
in tertia ceteras non emat ad
dicit uero postea / quod genitiuus tertie
declinationis desinunt in is
tantum excepto hoc uis . quod producitur
Addit quoque de qualitate con-
sonantibus sunt genitiui tertie declinationis
et dicitur quod producitur penultima /
sillabarum que dumtaxat est facile

Magnus deus … tabere … / … … … et … scorus …

possunt habere metrus Metrus·

Quot al' quos habeat in flexio 3ª fies
Psubscripta poterit mutare vo(cabu)la / scilicet
Velz ad finem spectat spali vim // quas
Persona mouile dido leo sal mel daniel //
Adde vigil pol consul titan nj 2 hic tex
delphin et themon utitur p(ro) far ... aer (l' memnon)
Martir dor ... fur archas atlas seges ede
Cuspis lis os et os type uter et ernus (l' hermis)
Esfinx et glas des tiris et frons q(uod) pl' atros
Mars opps sors et tribus et pulis hiems ...
Celebs plebs seps atque calibs vir dapsx ::
Nu(llu)s stirps ciclops timps stips adice pax fex
Hyp lep ... ... nox vox implux (coruinx)
fox faux falx lax lux ... panx lar cax all(e)c (l' Tirax)
Sic septe decies et 3ᵉ genere fiet x dap adde ::
Cum quis et dd et begund ... ...
forte ... fit ... datum esse vide(tu)r
Plurib(us) / ut leo dido mel da(niel) / si in(v)is(t)
Rogabimus ve(r)sa(tur) valeo f(ormi)e p(er)a fies

Tenuis ... ... d(is)pare forma
Fiet a ... p(er)sunt ut ... ope casus ...
Vt mars ... ... dentis / ... 3 fe(m)i(ni)na ... go
Ad ... et ... / addice queda(m)
... non ferca do al go ... p(ro)ximis dat
Ordo margo cardo ... ... cupido ...
Cum ... ... si ... ...
Addis adh(uc) ... ... do dacia ... go
Dat ... / ... ... / apollo ...
... quis cardo / ... pugil / ... hebut
... dat ... ...
... ...
Et mar... ... omnis sapo ... ...
Dat ... ... ut habet ... ...
... ... finita ... ...
Vt ... ...
Lac lact ... alec alle... ...
Post ... ... damd ... ...
Hanibal et hasdrubal ... al ... ...
Vt ... / ... mel fel ... ...
... dat ... ... daniel danielis

Nil dat dis p' tanagl pugil'hy's vigil add
Ol zul assint is/pl gsulqz pandat
Ay qz susat' is d os gtte puta titan
Titans ul titaos. s' pan dr. at ewan
Euats dr. ut hc/evats orgia cen
Ri bus e'n inis. ut nos nois effert
Loga dat cyenis ut hime sive qz lic/ren.
Oplen daen scbe then'. pain da' ms/s
Ut dlphin delpis/zh dlphin het'
On b subiat is/fonis vaid zonis
Nympns sines logt/etat qz sims
Et pdon babels logt/etat qz gorgo
Sc z app'nis cu canoe sindon/gat
Etat/h guovius zago fleg'/qz lon/ (flegmon)
Dat qz qt es ut sil bots flegetonts
Sc ospouts repis eglotero ut s
Nyta dulis agi/q no valz ypsis
Pea' ctes dat/super e vsu cointau
Nis post ar poe ydutes a gti

Juncuts dimats caltar pbt id
Nutlios bina' ars p' inbar epar
Lar nectar cesar arar ass bostar/ (l' acthar)
Pe' ta ppa st zbarba. q ness t/anclta.
Bostar d bostas. dr' bostais gtn
Ffar dr' p fals epar epats/mar nais he
Er s t peat fits. faciu's gtn
Enols igne pu nu lint equest
Epa'as ether pather lat zbut eth'
Erat' zpat' dat ers/it' tineis dr'
Et stat' vt it zmpit' atz catt'
Impit' add. iouis/velig's teis ede nors (l' vel)
Nobile cer fit ers alat' pbt id zat'
Et veligs dr' ers ve'd acrs vbcis/atz (l' Et)
Caltrs aggers anscis zrudis pipis/
Dz bu g.ts bris peat' ut' iuubs iuub
Septebr's/bris dat celebr' sit atz salub
Ver veis/uild ubers/his' dr' hibers
Nr dr' ierss marter pthomatz abadir

Post or is adiungo / sic logas ut bimado
Ofit loga mas gen femeos qz / equor z
Quem(o) ita ybt dulcor melior prior /
Roma(n)e fit rethor dempto / q(uan)do verpes q(ue)
Cuctaque p(ro)pria / ceu nestor p(re)t(er) nestor(em) hector
Actis victore castore re(ct)ore i(n) mo(do) / castor
Co(m)mu(ne) de(n)ique memor i(m)memor / atq(ue) cetera
Arbor corpus ve(ro) decor atq(ue) i(n)decor
ffelix tollas arbor de robore natu(m)
Quem(o) de(n)ique / cor cordis f(aci)t sa(tis) d(ictu)m.
Quem(o) de(n)ique ador i(n)flex(ione) / qz cordis
Ut dat vir / ve(r)o angulus at fur v(ul)t d(ic)a(n)t fur
Qz dt robur or(um) femi(nin)u(m) hu(i)c eb(ur) ...
Lo(n)ga dt at at(que) sic bonitas bonitas
Nos ...at ... mos(tra)... bis dne forma
Mas ars as ass vas vass vas vad(is) dat
At elephas adamas qz gigas / ...a q(uam)
Ut pallas calcas atlas flect(untur) i(n) antis
fformat ad brevis as / ... cadas decas
Sphyas ... pados ... archas

Es ... sic dat mas q(ue) ... omne
Das ... i(n)ve(n)it(ur) ... cep(hal)es
Tunes ... ...es ... ... quies ...
Sp... ... ...es ...es ... ...
Quis ... teres penult(im)a curtam
Hyes ... ut tres i(n)diges / at q(ue)
Aedes ... / ut de ...es ... dat
... ve(ro) ... ...e / quor
... longu(m) ... / ... breviat
Ti ... / ut ... ...es ... ...es
... / ... apes ... ap / dt ap ...
... adhuc ...inas ... qes et
... ... bi(n)is ... et ...
...fert / ut seges ... ... ab ...
... equa / ... ... es no bi(n)a
Es ... fit ... ut ... ...
... / ... pes ped locuplet
...edes ... ... / ... quiet
... ...

vis

Et q̄ppa gto dat g̃o z etf / z agelles
Vt chremes raneo lachos hermes /
Loga dr it us fi ut fauis lifg quis dis
Epapo vis / gruans ou cas dfit. et das
glis gz dr hbe ef murri ifpis gz tre
q5 Is correpta sum plez o dr gtm
Vt calle tip forti / si pmitg m
Hor cpa. ab er z is fatū. tetm
Vt mulis plurib vocis ab / hys eis cd
Vub zipub i ers placant dic oultf
i. vogelus
Mars tu no se dites impub inli
Spa. cs tu sagenis das sag. / at g
Hes vet. cp sags. cyt vco gtm
Amplg cpa. ab cuss claus z lap iass
Agalea cass ass pipis gz tclanis
Vutaus at abs z d ploie atz papps
Multaq gra ved st ro̊is corois cys
l. celis
Cumenos at aut. biblos cu tip & lach
Scriptura sum sat. pides gtm

Ot gz multa gg c. is ul cd gtd / thefs
Vt obs tigs dafuis pals cs adois
l. ypsis
Is gz dant ul os mephs getula gz /
Is gz dat ul cos ut ptheos atz matheos
als gr-cis is ul cos dat
Morphos atz de capol z genes is k cos
l. tamis teis
Ot zidis ul dos quit farma / sd
Quia fera / cf pro. ta finis
Multaq gr poetis vsu gz carmine ff
Et fidis fidis pitgz sat sumsonts
Demus librati semiss dr gtm
Ors gz mas os gtis / ette lepos flos
Deme nepos z rinoceros gs adit ors
Datgz epos epos / mios hebs sgz dr ois
Ots femine capit z qne ved dos
Atz pat. os / f gpos o bine dr ci pos
Spe. feros. glos glorf z arbois af.
Cosm custos custod bonus bos zes
Trois / ueut duo fat. / os ors / os oss
Vos bons ors gz / du g pat / ut meliors

Pluralis fit cris ut stirps stirpis / aurs

Sciens petens … venens petens veris dat

vel pat

Atque ligurius ligurij quoque / vetis vetus …

Atque … addere …

Que post … eris / … assuant

… pero … formula prima / vellis

… ops … …

… …

Quorum … …

At … …

… …

… pronis … vespertilionis novus

… … ut … / tolle …

… vel aufer … aufers

… …

… …

praes praeds

… …

Addere … fit … fraudes

… …

Hic … / …

… …

… …

… …

… …

… …

… …

… …

… …

… …

… …

… …

… …

yens

… …

… …

… …

… …

… …

… …

Ingens unit. gtis sit gnd
Ec gis dico ngis. lex legis. rex qz rigis
Nd' n obiis gump. cui g ungis add
Agris gs hint fis fis spris strip qz falaris
Globus / it adunge lapis qz lelops // stip (l spadix)
Nis gs hinc negt gmis uigt e g dt
Faus ft cs cenfas fos pis qz vox lux
Grape quqz sis fos nox prox nix qz sepelis
Hstis zuocis unis zpellecis edut (l addut)
Et reti tu gis mosilba seruant
Cutta pobtos aus e tust z 9 fit
Hlos ac os los zapos aput pbt d
Qz pls vngs vuets wt s subdi // d
S. vice du subt. 9. bius est. aput pbt. //
Nubice das pes hc. v. bite flagellas
Malis etat its st noi gs latina
Od' eius qz calis / logat du st pepna (l omis · formis)
Vt pheris cups / h preter p ytos

Pducta sunat gruis p ay supina (mos)
Vt ledus audas fit tus vos qz pollus (eus)
Qz fas gis fis pis tis dus qz uus tis
Tonus uus qz fas qz salis qz pilus qz //
Et ruis ueos z pes dipmos pinus / supp
Ab phais pharmas qz colus / barba pla
H as p situs bunabt ay supinas
Tous abusens fit euetzgtus (l eius)
Qz mor z reto st cous / d qz eos (cto)
Marortut qs dat areps ingz supp (l que)

Vel qz finit. 9 st moyss ut vlixi. Litera
Dtus ttie dtclina. f nasa agto
abiecta Si z pducta / ut hinc
stemats hinc stemati / hinc
mals hinc mal / hinc rattero
nis hinc catteroni Dube urs
tame poete tatissime in gtis or
que aput grecos m / tinat
sup dictum rasum. 19. gt enim
raspuites Otarius 1 pmus d
chledos Palladi littoree
celebrabat stitos honorem
Dtus uo eins d ofit / Comet
actis / abiecta S / z pducta
ut hinc atteromes hinc m
nis qz poete corr. ut pluimu
I dtis sugis romibz / que hut

apud grecos / quod totaliter ut Statius
Palladia littora et / rarissime
plenit tamen hic facere accentum.

Tangit ut cum nascitur ab isto genitivo

Si acc. producit / ... plus forte dici

Palladia littora / hic est circa reperire tra
Accusativus sit supradicte declinationis
as genitivo nos in exemplo in im quarta
specie / ut hic plus hunc plerum /
hic flamen hunc flaminem / hic
grex hunc gregem / hic rex
hunc regem / hic tiberis hunc
tiberim / hic agaris hunc aga
rim / hic vis hunc vim / hic tigris
hunc tigrim / Juvenalis tum tunc
i. in quarta declinatione quia simi
lem hunc ... ut Juvenalis
... in im accusativum finientem
Sunt autem hec plerumque greca
vocabula que accusativum grece in in
quare et latini faciunt accusativum latinum
ut tiberis tiberim / fabaris fa
barim / tibris tibrim / araris a
rarim nam non potest ab alio nisi
ut duplicem nisi in quarta declinatione
in im accusativum / quod arar pa
roxitonum quod protulit Lucanus
in vi° Rodanumque moratem pre
cipitavit arar / hec neapolis
neapolim / caribdis calibdim
Virgilius in vi° Leucaspim et licie
ductorem classis orontem. Idem in
viii° Quo post itali fluvium
cognomine tibrim dixerunt idem
in viiii Ulcapio fabarim et
sutraspo boglite gigeri. Idem
in vii° Qui tiberim fabarimque
bibunt / Nephilus quando confertur
est et agito MHCITIC ut quidam
dant vicibus ... inter tusla

tum cabilit in im faciunt accusativum
Virgilius in vi°. Deliaque ... alat
opaca mefitim. Idem in xi°. Summa
est veluti petora inter ... ercia
tigrim. Idem in x°. Velocem ... tea
super ... opimum Alpis tu
ipse pluralis sit quod satis tamen
singularis hoc quod alludit in ve
rsibus apocopatum platum et in eum
accusativum terminans alpem. Sed illud
sextum facit Lucanus in i°. Tunc al tunc intyrrenum
est ... plus alpemque iace
tes. Idem in iii°. Agmine nubi
ferarum rapta super evolat alpe
Juvenalis in iiii°. Cui sibi ... impo
suit natura alpemque nivemque / Lu
canus in iii°. Cui pharam in medio
tangere ratis equora sextum. Idem in i°. dubia sup equora sextum
Ista in vero latina in im termi
nant accusativum / hanc turrim burrim
securim puppim sitim restim
vim magudarim tiburim pel
vim tussim. Virgilius in ix°. Crue
dor certum a pectore stan
tem seminisque sub astra. Idem in
primo Georgicorum Continuo ... tel
lus magis in stiva domatur
in burim. et curvi formam acci
pit ulmus aratri. Idem in x°. Ex
crudor ... et ... ...
iussit ... securim. Idem
in primo Ingens in utre potum
in puppim feit. Idem in Buccolico
Dulcis aque saliente sitim
restinguere rivo. Terentius.
Eunuchus Ad restim michi quidem
res redit. Virgilius in septimo placissime
virum tela ferunt liquet. Et
janitor ... Plautus in ...
... ... fore
tam magudarim ... hic
frugis ... caulis / que nascitur
... ea ... vadus ...
... vel ut alii ...

Quorundam tamen compositorum est in eum i. venit accusativus / ut Lucanus in primo Jupiter vedicatre tractus / Compluribus in principio / Tulla quoque cerata quaties Tarpeia securae / Juvenalis in primo / descendunt statue restemque sequuntur / Certa non omnia supradicta declinata in eum plurali faciunt accusativum / sicut pterum leporem / hanc vallem / hanc convallem. Singularis autem frequenter invenis accusatores tantum i. hac quia in aliis declinationibus grecos plerumque singularis actus / ut titana serena rotata lampada / pro titanem sive rotatam lampadem / quasi planeta hac lampadam duxit in cassina / tenebat lampada. Jamque ergo hac tenebo Comet

Accusativus in eum declinatio fit / quia non est in eum non in im / Quare non faciunt in im que in eum / hoc non potest cognosci. Omnia terre declinatio greca quam similem utrosque fuerunt greca ablativo detorta / vel propria / faciunt accusativum in im / ut Tiberim / Neapolim / caribdim / sic alpis quod facit alpem / de quo tamen credo quod est satis dicit / quod propria pluralia sunt hic in ventantur singularis prolata / certa non supradicte declinationes / in eum planum faciunt accusativum / ut homine pterum lepo rem hoc est / tantum butrinse turis puppis sitis restim vim pel vim tussim magudarim / quorum quedam tamen desinunt in im ut sitim / quedam tamen in eum est in im / ut turrem vel turrim / puppe vel puppim. Illud tamen videndum est / quod in greco cum apud nos sunt tertie declinationis / auctores frequenter fecerunt actos grecos ut titana serena rotata · accusativum

Metri fori fuerunt ablativo greci

Is unitados pem pp hic age fine

His flopue si venit vel remone

Nam aucto statut vop sua quoque

Is quam quam finit vacati re. ponit

Propria greca vel agit gena ducta

Singularis zetis id sunt zetus

Remittet in im Tiberi pbt hic zeclipsi

Neapoli genere tamen alii pla dc. alpe

Nisi ypochi potabes zhelius

Ertagis epoli sunt sit adde taribd

His quam la. suos tepig im dae grecos

Tussi vis puppis pelvis sitis sis turris

Magudis bis navis sitis atque securis

Vis quando sit in eum de plurali corpus

Vis tamen restis tussis tamen rapiunt im

Omnibus em elig declinatio addita greca

Lampada declinatio vel alio dicitur rotata vel arte

Em vel eundem rem dc. tamen dc. moysen em

Nominis in ... xii ve(rsu) Achillem alloquitur. Litera
Vocativus tertie declinationis similis est suo nominativo,
ut hic atteus o atteus, hic consul
o consul, hic rethor o rethor. Inve-
niuntur ea greca que vel grecam
finiunt, ut Tibris o Tibri, Thebais
dicto o Thebai, Pallas o Palla. Vir-
gilius in x°: Da nunc Tibri pa-
ter ferro quod missile libro. Idem in eodem:
Teque immolat Palla si bellis acer
alesus. Idem in xi°: Quin ego non
alio digner te funere Palla. O-
vidius in primo Fastorum: Care
nepos Palla, funesta quid in-
duis arma, in quo Homerum est
secutus, ille enim: ΠΟΛΙΔΑΜΑ·CI·
ΜΗΝ·ΟΥΚΗ·ΤΥ·ΜΟΥ·ΟΥΔΗ·ΤΑΥΤΑ·
ΑΓΟ·ΡΗΥΗΙC· Statius in xii°
Thebaidos: Quin bissenos longum
vigilata per annos Thebai. Contract(us)
Vocativus sincopate declinationis similis est suo
nominativo, nisi cum in grecis. Sunt autem
tertie plerique vero grecum, ut
Thebais o Thebai, Pallas o Pal-
la. Credimus tamen secundum latinam
formam debere vocativum similem
esse nominativo. ¶ Metricus.

Rutu poe paez teto. genitivum hi addunt

Greca vero / ceu tibri thebai palla

Agsfet i. pl quoque ad nunc in ants
i. ... hactua penelope (licito)

At opes dant e naso ... ulixe. Litera
Ablativus tertie declinationis in aliis per e in
correptam, in aliis producta per i, in
aliis et per e et per i profertur. Verum
in neutris que in e correptam
desinunt, producitur, et sunt appella-
tiva, ut hoc mare ab hoc mari,
hoc monile ab hoc monili, et est

similis huiusmodi ablativus suo dativo,
huic mari et ab hoc mari. Vetustis-
simi tamen proferebant huiusmodi
nominum ablativum in e, producere. Varro
in Antiquitatum humanarum primo:
Aberythio mare orti. Idem in Fun-
danio: Summat aquam frigidam
... Attacinus quoque: Cingitur Ocea-
no Libico mare flumine Nilo. Plautus
in Rudente: Quippe quo
ex templo in macellum pisces
prolati sunt, essent nemo emat
suam quisque parte piscium poscat
sibi. Dicant in mare quid captos.
Lucanus in vii°: Gentes Mars
iste futuras obruet et populos
evi venientis in orbem erepto
natale feret, pro natali. Ovidius
in quarto Fastorum: Cur tibi ple-
bis claudunt(ur) rethe leones,
pro rethi. Plautus in Rudente: Nec a
opa et rethe ... Quod etiam
in mari ... protulit. Idem in eodem:
Ita videbis me sive hominem rethe
sive squamoso pecu. Idem in eodem:
Ubi demisi rethem atque hamum
quicquid adhesit extraho. Quod
etiam secundum genus protulit, sicut prima
declinatio. Idem in Rudente: Pol magis
sapienter si dormivissem domi. Nam
mihi(?) ei opem ludos facit ex retia.
Ut tempestas est. Statius in ...
Silvarum: ubi sublatus puer
halte cinctus dona gausape pur-
pureo ... petit. Unde per...
quam in e tamen desinente similiter dicti
nominibus ablativo i gausapa dixit
plurale ... gausapa ... cla-
mides regum. Iam lutea gau-
sapa capies. Idem Balanatum gau-
sape pecte. Antiquissimi tamen
et hic gausapes et hec gausa-
pa et hoc gausape et plurale ne-
utri hec gausapa, quam anto

hec gausapin protulisse in decem .v.
Unde Cassius admonente Gau
sape superato salutatus Varro in
de lingua latina dicit Italia ex greco
sumpta ex maiori inferum in triste
et aliter ea finiuntur o KOKIHAC hec co
clea / o XAPTH hec charta / o
CAYCAΠHC hec gausapa Re
cta omnium sequens gausa
pa si sumpsit gausapa sumpta
probat Ypa eiusdem terminationis
similem habet utrum ablativo / hec p
reste ab hoc presepe Virgilius
in vii° Equalis erat cum
prima arte presepe sub ipsa si
militate eum adiuvem reddidit
ipsa cum presepium opidi venit post
Quod recte Quod poeta in vi
Cunctique altum presepe viri qui
qz arma telemme (l celene) Aliorum
ablativus qui tenuis neutrorum · que
in al desinunt / hec tribunal ab hoc
tribunali / hec tincal ab hoc tincali
Quod faciunt ablativum que in ar desi
nunt neutra. et in obliquis casibus
producunt a penultimam / ut hoc calcar
huius calcaris. a calcari / laquear
laquearis a laqueari / et cum aut
producunt eam in libro qui est de
verbo rigido dotinus / Masua quo
qz ul quidam / in ar vel in re &
sincopa si faciunt in e neutra. ablativum
in i efferunt / ut hic pedester hec pedestris
·hec pedestre / ab hoc et ab hac pede
stri / saluber salubris salubre ab
hoc et ab hac salubri / Virgilius
in primo georgicorum Balantum
que gregem fluvio mersare sa
lubri / hic et hec celer vel ce
leris et hoc celere / ab hoc et ab
hac celeri / lucanus in primo / Ho
rrique celer tollenis heret / as
sato decre militari Dat ce

l non sunt in tempore
Vel si sunt in tempore Catilina in ex
pisarthonis Q. precabus ex
tend. habent in mea nave ita
celeris est Quo quo celissimum
percelerrimus superlativum protule
runt Ca. marcellus in Iliade /
Celerissimus advolat Hector
Ennius in Analibus Quo imperiras
postquam celerissimus rumor /
luna in odissa At celer ha
sta volans perrumpit pectora
ferro Unde superlativum Virgilius in x°
Et qua fata celerrima crus
dum / Terentius in for. Nullus
est tertia nisi aliquam iam g
splem celeris reperies / Virgilius
in iiii° Celerique fuga sub sidera
lapse Quod in quinto Agmine
remorum celeri. ventisque vocatis
lucanus in iiii° Et celeri remos
movet in proba pulsa / hic et
hec utilis et hoc utile. ab hoc
et ab hac utili / hic et hec regalis
et hoc le. ab hoc et ab hac regali
Quandoque tamen / est si veniant pra
appellativis similia in comparativis,
ablativum / illa pre ferunt eum Iu
venal primum aiuvenale / Mar
martialis amartiale / Anal
ab anale Cicero profundamus
Nos mo hec abimelio anale. sed
rursus me hanale acuto multo
ne factum probari pre Quod pro Plan
tio Confiteor summa in late
rense ornamenta esse Omni
in d timant ab in omnia que
in im habent accusativum / ut tiberim
a tiberi / parim a pari / tigrim
a tigri / rarum avi Caribdim a ca
ribdi Virgilius in x° Massicus
aerata princeps secat equora
tigri Quod in x° eneidos Mul
tum ille lactatus et alto

Celer at celeris ut celerissimus

vi. super puppes. Iuvenalis in v°. sevum
Ligurum, Verrem, Calabrum. Item no-
minativum in -is. hec turris, -is, et hec puppis, unde
in e vel i hanc puppe et puppim, ab
hac puppe et puppi. Virgilius
Stans celsa in puppi. Idem in
octavo Stans prima in puppi.
Idem in 3°. Excepit puppe tp. Lucanus
in 3°. Primum cana salix ma-
defacto robore parvam texitur
in puppe. Idem in quinto Rapta pup-
pe minor subducta est mon-
tibus Arctos. Turris et turrem.
ab hac turri et turre. Accius in Me-
dea. Aput vetusta turre. Vir-
gilius in 2°. Turrim in precipiti
stantem summisque sub astra e-
ductam tectis. Idem Virgilius in
Bucolicis. Tale tuum carmen no-
bis, divine poeta, Quale sopor
fessis in gramine, quale per estum
dulcis aque saliente sitim re-
stinguere rivo. Idem in iiii. Ge-
orgicorum. Absque siti atque
estu. Idem in vii°. Geminumque secum
aspice torquatum et referen-
tem signa camilla. Cato in
epistola ad filium. Ex dolore ex fe-
bri ex siti ex medicamentis
bibendis. Non tamen quantum ad ea /
non enim in e et im, desinentem
accusativum dummodo in eum
in im terminant. Nec ad quorum
similitudinem sunt gentilia ab -as.
Que proferunt ut Arpinas ab Ar-
pinati, Capenas a Capenati.
Et Robiliti(?) / veteres enim huiusmodi
ab nominativo in -is proferebant, ut hic et hec Ar-
pinatis dicentes. Unde necesse est
hoc Arpinate. Donatus autem ex
omnibus exemplis ... sufficien-
tiam ... ex eminentia / proferunt
ab -as / ut hic et hec regalis
et hoc regale / ab hoc et ab hac

regali. sic et hic et hec Capena-
tis et hoc Capenate, ab hoc et ab
hac Capenati. Nec mirum debent enim
presertim nomina finalia in -is / tum etiam
accentum servantia finalem / quando
a nominativi sit syllaba / que in presertim
nominatiba erat servata Capenas Ar-
pinas Ardeas / vel aut presentem
pa quod proferunt veterrimorum
usus hec comprobat. Cato in primo
originum. Hic lucus Capenatis. Idem
in eodem. Si quis mortuus est
Arpinatis, eius heredem sacra
non sequuntur. Idem in eadem / ponens
gentilia Tusculanus. Aricinus. Lanu-
vinus. Laurentis. Coranus. Tiburtis.
Pometinus. Ardeatis. Idem in oratione
qua suasit in senatu. Samnitis
super Samnitibus. Accessit ager
quem privatim habent Gallicus, Sam-
nitis, Apulicus, Brutius.
Laurentis etiam pro Laurens di-
cebant. Ennius in Annalibus. Quos
homines quondam Laurentis terra
recepit. Nevius ... Hic sum-
mite protulit in carmine belli
Punici. Adeum pulchritudinem et
hec dite dia. Unde pluralia ge-
nitiva. Lucanus in primo. Non illic
Libice posuerunt dicta Getes.
templa. Lucillius tamen. Cum
Arpino. Olenum Cassinas proras(?)
sinate. Titinius in Psaltria
Ferentinatis populus res studet
Gracas / Plautus in Sticho Sur-
sinatis / ergo oratores pelli ... sur-
nates viri summi attuebant / Er-
go insinatis. Virginius Iube-
tamen quidam in his eiusmodi no-
minibus etiam in e ablativum proferentes /
quorum usus approbat. Dini-
vel se in oi i 10 ... in et desinens
ablativum proferunt / gentilis agentibus

aprilis ab aprili / september
a septembri / octobris ab octobri
Iuuenalis in quinta / hesternum solitus
medio sumat minutal · septem
bri vnde in iiij° Palle rodimus to
to nescaue decembri. Possunt
tamen hec etiam generis esse vnde
Calendarum decembris dicimus.
Preterea sumpsit eorum similiter · i · ve
satius ab imber imbris vnde imber ab im
bri Statius in septimo. Imbibus
hiberni et nondum passi imbri Ci
cero designus cum esset vic
tus · vnde in aere · in imbri · i ·
frigore vnde in fermentaria / ferie
bat vel fingitate
bat iniquitate hac septimus quo
et imbri fermentum i · aera cor
rumpi patiebatur Bipennis que
est et hec et neutrum in E / et ideo
ab · in · i · vnde · abipenni facit Virgilius
in xj° sicut sonat alta bipenni
fixa pinus iu e aut et in
diuturnis desinunt i ab · o omnia
que sunt generis tam generis / ut
hic et hec et hoc par · ab hoc et ab
hac pare vel pari Virgilius ·
bucolico vnde deus impar gau
det / lucanus in iiij° Ergo pari
voto gessisti bella iniectus /
hic et hec et hoc vetus a vetere
vel veteri Iuuenalis in tercio
saturarum vnde dixit veteri talis
cetone lupanar Cicero pium
tema Cum ex familia veteri
et illustri Statius i · primo the
baidos confundit et veteri spu
mantem lerna veneno vnde
in primo veteri stat sordida tha
bo / Vtraque canities vnde in
iij° O · quid in hoc veteri bel
lorum sanguine meti questium
vetus / sed quid non perhanda carron

terris iussa times / hic et hec et hoc
audax · supplex · artifex · ab hoc
et ab hac audace vel audaci / a
supplice vel a supplici / ab artifice
vel ab artifici / Virgilius i · octa
no At tegat supplici i · vertis
romana triumpho / Nemo Statius
tacitus i · primo achilleidos
Cernat artifici victure pol
lice cere · accipiunt formas
Dicitur ab hoc et ab hac duplice vel
duplici / ab hoc et ab hac supplice
vel supplici dicimus / Statius
sermone libro 2° Cum pestis
vra sedas · et nunc ornabat
mensas cum duplice ficu · Te
rentius in formione Commo
dius esse opinor duplici
spe vtier / lucanus in vj° Et
superos orat / nec tamen
supplice numen ampliare
vocat / Salustius in Catili
nario demisso vultu voce
supplici / Memor amore vel
amemori Iuuenalis in iiij°
surgens et memori tacitus pectore
sume · Statius in ij° sermonum
ad mecenatem / Memori se men
te retrahas Ouidius in vj°
methamorphoseos / Absentes prope me
morie rogat ore salutes vel nemi
Et puto hoc magis in Ter
tia · ve · vti in hoc nomine ve
tus · qui antiquissimi quod hec
memoris / et hec moore prese
bat / ex cuius ablativo in i vnde so
lam vt timam / vnde Cicero vel ablativo
quod per plantis Memores inte
pposuit vnde dico aut nomi vel dico
ne generis · est duplex in ab
lativo terminacione causa · quia semper tia

Iuv. iiij

ving quis i venitur / quorum ab
luit me solam cepit / et tamen
q posita abes et quod tunc ge
mere sunt / talis i e quod in
q finiit eius ca. / hec ops ab
ope subaudiendo in e solo desit
hec tot atorde / hec caput ata
pite hec et hec in ops ab
ope vel abinopi Ceterum in fr
antala / haut petendo data
tantam op ciario ut opi / at
op haustis / Anceps ab a capite
vel capite Virgilius in 3o E
neidos Cum nos ancipiti in
tem formidine pressi Dimi
et hec et hec concors a corde
vel concordi / unde prius dividit
i genus concordia fata duorum
Nisi ia aut desinens ut plus
sine dubio ab ablativo est in
tinato Staius in / q cetam
et hec concordis et hec concorde
dicebat / et hec et hec amens et hoc
amente Hec nunc omnis simul
quod inops / unde ptulit in Epistola
nio Cita corpus est at mens
nuns est ymens / lente quo
s plenis / separs par / Acta
in Rocten Adhanc fortunam
accessit ei fortuna par Vigil
nos ci quod dici / quidam
tum terum que putat ee
dee / avigile vel vigili fa
abetum Iuvenalis in quinto Nostre
tea lateris vigili cui febre
dolore Statius i so Achi. os /
Aspicit infectum vigilique hec
alie trahentem Ceteris ate
te vel teti Virgilius in iiiio. Sed
hec terti moris aptare flagel
lo Ut in co. Et tereti pug
naut mucrone veruque sa

bello Sabin in pso Et funda tere
ti circum caput egit habena
hebes ab hebete vel hebeti Iu
venalis in iiiio. hebeti lautissima
ferro cedit et tota sonat vlmea
cena saburra. habena / Cutis
am cu hec et hec et hec hospes et
hospes dicitur unde lucanus
in vo. hospes i optimus audiunt
tuti tecti / Et Statius in iiiio.
Theos Accipias fessis libens
tum hospita padas flumina
et Iuvenalis i quinto Mutis
depositum et hospes erit / Possit
ab hec hospite et hospita dici / quod
adhuc apud nullum legi. sed
ab hospite et hospite Virgilius in
iiiio Cras hospite mutis tecs
e quidem tropo vertas. aut
tecs fatebor Et fortassis quia et
hospita et hospita. sola in es et
innanium est in a facient femina
eminauit quem aliorum et am
abre vel quod in heroico stare
metrum non possit. nisi me fini
uans corporis abluit Quod at
est in a desinunt supradicta noi
vsus q finiat / Virgilius in iiiio. E
neid Etpe anchises. bellum
oita hospita ptas Idem in iiiio
Gueid Compositum abeo / et Nu
mina infremi tingunt et in ho
spita siccis Ouidius in iio ff
astorum / Spiritum mens frigie. q
timida matris. hospita delubris
ducit auctor nominis Ceteri
primicena Asparis pater nunc
nis sospite cederis atderite
vel ti. Ut cum esse tum genus /
Stam letum est. tridenti hasta
et telo / Audaus. cum neptuni fuscina

Pro positum sit. ma^us que ipse Virgilius in vi^o Eneidorum Neptunus muros magnosque emota tridenti fundamenta quatit. locuples quoque qui multum est. Complere al. te. facit ablativum Cicero in frumentaria pro vincia locupleti ac refertam. Et qui que non operiunt etiam in das, re plenum in verno priscum ab linquit ut hic et hec et hoc pauper a paupere, hic et hec et hoc degener a degenerare, hic et hec et hoc uber ΟΥΘΑΡ ΑΠΟ ΤΟΥ ΘΑΛΛΕΙΝ. ΚΑΙ ΥΒΕΡ ΑΠΟ ΤΟΥ ΘΑΛΛΕΙΝ. similiter in da et in e faciunt ablativum in vis. ut ctis. ut quibus. ut vi(ri)bus. ut quis timam. nam enim et alia fere omnia quorum optima sunt in es desinunt, adiectiva in e terminus qui natibus, ut amis. ab ane. ut ani Oratius in sedo satirarum Neque res fata mala duce ani ho mini. qui multo repetet Gretia milite Naumus anane nec nani Cicero de Suppliciis quis tibi nam opus fuit Te rentius in andria Nam fe ta apud andrum insulam. Id in cutum Ad memet ne nam experiretem dicto dirupi ad te nam Incas dies pop aut plus ego in nam fui Virgi lio re prelit in vi^o At me mnestens in teder nane prope Hortatur socios Cinis atrue ut cani Iuuenalis in iiii^o Unde ille cinere tulisset natum in tibi Cicero in iiii^o Verinarum Qui proculus acini romano et nus romanus dicitur prima sue legis qui cinis sibi cum ageret Sit enim vetus codices habet

quos impietas quorum dam corru pit. mutantem scripturam Id Plautus Unde dicta de gneo cini Vigilius Ostali cini et vus in morem in nani tutam Id positio. Unde esse ausus pro cim pro bis mito cini Id in septimo Philippicarum. si in principe cini nudo est satis Vetus auctore ut ver ti Terentius in eunucho In medio hinc aque cum vetis donatio nam Itemque ablativum ab igni ut igne Virgilius in iiii^o eneidorum volu ait venis et tecto capit igni Id in primo georgicorum Et quam nis igni opus igne peratum maderent Iuuenalis in quinto Minor igne rogi Lucanus in ii^o Igne vagus lustrare in uat tibi mme abomine Angulus est ablativus angue ut ammi Ve lius in v^o Mucorum in parte si nistra opposuere acie numen dispiti anguis Lucanus in vi^o ferit anne citato Malam hiatus pestiferos aquas Angli bis ab angulbe ut angulbi Oratius in iii^o Thebaidos Angulbe ter opusso Oratius in primo epistolarum Alti mileti te ptam cane peius et angulbe vitabat clamicem Dini abungulbe ut vi. Id in eod ad hec ego malbus vel formido et luctantis. acuto ne secet vngulbi Iubet est aminori ut minore alemiore ut le niori et amaiore ut maiori Iuuenalis in quinto Aummi in ter vrgebat attlantea inis vi po dere Statius in vi^o Thebaidos Nimiosque hinc ani natura mi

ror torpe nec tantas ausa
est includere vires Iuuenal
in iiii° Troy desunt illi vnde
emeret multa pascenda carne
leonem Nam constat domitu
leniori belua sumptu/ nimirum
et capiunt plus intestina poete/
lucanus in septimo Vix pondere re
vulsa solo maiori pondere pres
sum compressum signiferi in
sere caput Nec minus tamen
e quam in ·I· conpatinorum ab
lectos timari/ tum vetustissi
ctus nentes in ore finiebant
et erat ea diminutio quod tum
quinquis/ que capax est ut domi
nus utrisque ab ·n· / tam e
quam in ·I· timatio Valerius
Antias in vi° Annalium/ hoc se
natus consulto post factum est/
Cassius emina annalem suum
quartum hoc titulo inscrip
sit Bellum punicum poste
rior/ Claudius in iiii° annalium
Cum post bellum quod tum hys
gestum erat venissent In
eos ubi deteneret quinque
rant Gothi fedus post non
pompeianum non esse firmatum
Ipsa si sunt appius similia in
·I· timinatibus ab ·n· / ipsa parte
eunus consensit casum sicut
supra dictum est Iuuenalis
Martial/ felix ipsa/ annica
le martiale felice Iudeis
eius que est suus retentem et
nentes in e facit hic unde/ et
ab ·n· in ·I· arundi Cum nos vga
qua gladiatores donati ces
sabant a gladiatura secundum
est solum/ et ab ·n· in e finit

Iuuenalis in secundo hic ser
gius iam accepta rude ce
pisset vegeto videri Vegelius.
ad diminutum est astrigo. vel agger
co. CTPIΓIΛOC. Stacius vobilit
in ·I· terminauit ab ·n· / Oratius
sedo sermonum Nam hic pestauit per
noctem qui portet vuam fur
tiua mutat strigili Iuuenalis etiam
femina balnea quia putet esse ga
tum nentes ut victus ultus. vt
a victrix zultria. tam in e quam
in ·I· finiunt ablatiuum/ lucanus in ii°
Non fera victrici gessum viscera de
est Idem in eodem Tollite iam p
dem victrix tollite signa Sta
tius in quinto thebaidos vl
tria gentis v finibus. dare tela pa
danaus Vosti etc. a poste vel
posti in vemo Ruma ut sup
sepiunt adhuc conpuntibus in
punis finale ita in Io definit/
lucanus in quinto Cum poste re
clusis dux ait/ Ouidius in vo
age·n· Raptaque de capite ro
busta repagula posti offensibus
illisit/ In as ex trufloped
aput veteres etiam in personis
dotinis. tam in e quam in ·I· fa
ciunt ab ·n· Cicero in verrino
·I· Antharius rufus. fuit
cum municipio fulginate Idem
in eodem In prefectura fulgina
ti Idem pro lucencio de munici
pio alectrinati/ Alia vero
omnia fere de hoc nomina in
e contra desinunt pro ablatiuos/ cu
ius alie tamen ab ·n· in os
dcoc producunt/ Ergo si quis
queritur hys que debet i e pro ablatiuo
possit in dematis posita. aut
tollatur ascribimus Cure sepe

Orompatinus

est dicis pa[enultim]is non est p[ro]
prius est usa / ut virgilius in p[rimo].
Advectum enean classe victos
q[ue] penates. p[ro] advectu[m] classe.
Nisi s[ed] dicamus hellenismo v[er]
sum esse poeta dicis cum ta
ssi illis h[ic] adiungit vers[us]. In
grecis est. q[uod] venus ex pro
ducta fini ab[lativ]i / tam[en] prime q[uam]
tercie decl[inationis] nomi[num]. Nam manif[est]
dictis est grecus pa[enulti]mo positu[m]
latino. Virgilius in p[ri]mo E
neid[os]. Occulit ipse viro quidet[iam]
comitatus achate / lucas i[n] vers[us].
Digna que aberufrate cum
tessis capta sequentes. Simil[ite]r
demosthene. aristotile. hermo
gene. vetustissimi tamen est
in quibusdam latinis que nec
in es p[ro]ductam ter[mi]nant p[ro]d[u]c[t]is
cu[m] p[ri]us ha[be]nt p[ro]d[uc]t[i]s / i[n] h[a]c dece
plebant p[ro]duce ab[lativ]i more
h[ab]ute decl[inationis] / vel s[e]c[un]d[u]m p[ro]p[ri]etatem q[uarum]
corp[us] / ut amole t[r]abe fame /
q[uam] adhuc s[ed] p[ro]fert[ur] / virgilius
in vi[º]. Offam obicit ille fre
tabida ta q[u]nutra pandes
lucas in i[º]. Non inedante
fame. multas volucres q[uae] se
vasq[ue] egypti posuit decos. Iu
venal in qui[n]to. Membra dom
fame lacerabat esse pati
ente / lucretius. Imbribus ut
t[r]abe inimbi[s]p[er] arbusta vacil
lent / ¶ c. Cometum.
Ablatiuus sing[ularis] decl[inationis] eiusdem ma[n]ebis
p[ro]fert[ur] pe correptam in aliis
q[ue] p[ro]ducta / qualis pe
r[um] p[ri]mo / et p[ri]mis quidem ter[mi]na
dict ter[tius] / de illis que fini
unt[ur] p[ro]ssilabu[m] / q[ue] quidem p[ri]ma
est sing[ularis]. Nent[ur] s[ed] sunt ap
pellat[iva] ter[mi]nant n[omi]na i
e correptam / et faciunt ab[lativ]um i
Nisi s[ed] dicis corp[oris] similis /
ut h[ic] mare / h[u]ic et ab h[oc] mari
excepto gausape / cum ab
latiuus tu[m] debeat esse regu
lariter gausapi / frequentis
tamen usus h[ab]et pa[enulti]mo gausape /
quamuis etiam ceteroru[m] p[re]dictoru[m]
neutrorum ab[lativ]os soleant tamen
ve vetustissimi i e / ut ab
h[oc] mare / quos tamen i[n] h[o]c non
sequimur. Nec ne neut[ra] s[ed] /
nec i e correpta finitur. fa
ciunt ab[lativ]um silere ris / ut h[ic]
p[re]steste ab h[oc] p[re]ste / Rur
sus neut[ra] ter[mi]nant n[omi]na i al
faciunt ab[lativ]um in i / ut h[oc] tri
bunal ab h[oc] tribunali. Neut[ra]
q[uo]q[ue] que definiunt i ar / et p[ro]
ducunt a pe[nulti]ma i obliquis
casibus / ter[mi]nant ab[lativ]um i / et
ut h[oc] calcar / ab h[oc] calcari /
masculina etiam et feminina de
finem i er vel i is / s[ed] fa
ciunt neut[ra] in e / p[ro]ferunt
ab[lativ]um in i / ut h[ic] pedester
h[a]ec pedestris h[oc] pedestre /
ab h[oc] et ab h[ac] et ab h[oc] pe
destri. Solebat tamen dice
antiquitas h[ic] et h[a]ec pedester.
Similiter h[ic] et h[a]ec pedestris /
q[uo]d auctor ipse exemplis
p[ro]bat. Si tamen ista sola
sunt a p[ri]mis ter[mi]nantibus in
illa p[ro]ferunt ablatiuum pe
ut annalis / qu[ia] a p[ri]m[u]m est /
facit ab[lativ]um anali / h[oc] enim
fit annale. Rursus dund
nomina que ter[mi]nant ater

in [...] faciunt ab(lati)u(u)m in e [...] tantu(m) [...] non terminat tamen in e(m) [...] in [...] formant ab(lativum) tam in e qua(m) in i vt puppe vel pup pi(m) / apupe vel apuppi / nomi nu(m) q(uo)q(ue) tercie decli(nationis) termina(n)t vtru(m) in as et sunt gentilia / faciunt ab(lativum) in i vt arpinas abar pinati Sub(stantiv)is co(m)prehendit primas et optimas / et que q(ua)si similia / quamuis tamen quidam in termi[nationi] formant ab(lativ)os etiam in e [...] in [...] et in er desine(n)s / formant ab(lativum) per i vt aplis ab ap[ri]li / september aseptembri / tunc formans est imber / et facit ab imbri [...] post [...] terminantib(us) ab(lativum) tam in e qua(m) in i / et est prima re[gula] [...]! Omnia nomina tercie de clinationis / que tamen genus sunt qua[...] / faciunt ab(lativum) in [...] / tam in e qua(m) in i vt [...] et [...] par / ab [...] et ab [...] et ab [...] pari vel re / vt hospes et sospes / que lig[...] tamen [...] sunt reuma[...] / faciunt solum ab(lativ)os ab hospite et sospite [...] in [...] / [...] ter / que non [...] erunt [...] in [...] dictum [...] acer acris / [...] terminat ab(lativum) [...] in e vt [...] ab [...] [...] sunt [...] premissa re[gula] [...] omnia nomina tercie declinationis desinencia in [...] et in [...] / et in [...] et in [...] et in [...] / et alia [...] quos [...] [...] desinencia in [...] ad[...]

in [...] faciunt ab(lativum) in e qua(m) in i / vt vis / que facit ab(lativum) [...] / vt a[...] abaue vel a[...] vnguibus abunguibe vel vnguibi [...] a[...] vel [...] ti / amnis abamne vel am[...] ignis abigne vel igni / po[...] aposte vel posti Comparati[ua] quo(que) nomina / faciunt ab(lativ)os tam in e quam in i vt meli[...] [...] vel [...] / [...] [...] feminina desinencia in [...] / faciunt ab(lativ)os tam in e quam in i / vt [...] auicte vel [...] [...] [...] / qui [...] pre[...] ce[...] [...] / [...] / vt hoc vic[...] [...] / et hec victria / [...] vict[...] [...] arma [...] Deinde q(uo)q(ue) [...] [...] [...] [...] in fine / faciunt ab(lativum) tam in e quam in i / et [...] tamen [...] tamen eciam [...] / que faciunt ab(lativum) in i / [...] quosdam eciam in e [...] re[gula] [...] [...] primas et optimas / et que sunt similia Deinde [...] re[gula] [...] terminantibus ablatiuos in e [...] omnia nomina tercie declinationis / alia [...] terminatibus vtrum in e / et [...] terminantibus [...] / vel in at[...] que [...] [...] in [...] [...] et amat[...] / vel [...] et [...] in [...] desinentibus / que faci[unt] [...] in e / et ab illis que ter[mi]nant [...] in [...] / et [...] terminantibus in as / et [...] in [...] vel in er desine[n]tibus / et a quibus tamen [...] que non desinunt / in [...] [...] eciam in [...] / et a desinentibus in [...]

tal in zebbis / tal in gets / tal 2 mun
tal in grais / zabeus / quorum op
ma silba in his desunt adnatis
in capitibus contribus / omnia in qua
nomina terre / alia apdicta fa
ciunt abus plurium e contrarium
Scripturam stillus / qui fatur in li
Di go corp quegm ne debent
desinere in veniam aliquam in hoc habet
bend est auctoritas / que est dub
vnde pabris / ut apud virgilium
ad vertum eneam classi et / in
adverterum classe / nisi dicatur
vsus fuisse helensino i. mo
rem eolium / qui cum epollebs
ei qui est adverbio construunt cum
dto / illud quoque addet / qui in
gerunt nominibus vtuntur auctores
ver dto greco / tunatos in e
producta pabros / ut lucanus / sicut
quam abensiate et / frawe et
inveniunt abus portem e / ut
apud lucanum enam mediate
fame / similiter in ve hic et
in tertio nominibus latis / terre de
clinatis / que finidi vtum in
es producta / sicut pacs sibbat
cum gto / sed perto hic in esse /
qui antiqui dicebat fames
famei / subquinta de e / his que
de g sibbs intelligere · Metrice ·

Septem q al e fiet fat d utrum
Primum op ceptus de dativum qui dat uerbis
Nomi nent pe fita verbi mane dat
Septe psepe natalem gansape cepe
Deas yppa sueste veatte sparte

Ro mutado: in vetris pe plura de de
Ut libera captos mane clandas vetuste
Al al ar ob a pdu sept / Reones
Dat / psequ tunical raltar thero
Dat e gibbinia / qui pale unta pado
P cum g e dat at / p farre fat p far
Mole in quis g 2 his 2 g e / al g et
G is e g e de / psp / pbt op rat
Vue grto pla dat in dat / gs pa z
Septo / vis tussi set / in ptet atz emib
Mestis / dat cum sed es et ve te
Se de septebri sep ast aprili /
Se fit 2 numb in / pu · ne pasti imbri
Et styck grto das em wt / dat pp
qui sep voracem in 2 ss
Ut pote / stima nunt styli puer vud
Collige ut leges eg / al e dates
Mobil v tu gem / vor op e pp
a op de ut fels sa puis geores veta au
Par vigil atz tes locuples si dege os

Vanp. e pla dat / tn vbi cust reping
Possyes z hospes e dat / medic p⁹ ldae
Cuspis em dt z vin qrtisspit e dt acl
Vt tips tre tu / al scru⁹ stare scaut / tuis
Noi vis al glbis sita / al vlti quorp
Da / degend wt z tep isse sunate
Dat spatz e al / sepis tn h da spt
Mar quiq e teto gts / ut vigiuis z aguis
Cinis clamis anis z p ysf vectf rigis
Sz peste z veste tn pe des q teste e
Vr medus gdq vs ve tenes dt pl ac
Vt pu maioi maide morz mori
Ay vale pu victos dt pl ac e
Cupt quenents / alt dt e plas
Tnflopa pas gt dat e al tu
Arpias z fuligtas fa ate al ati
Appe q vedddt e al sepo
Di p pt p / sp tn pe funt
Ad istete felite funt iuuenale

Dat rudis e cis pugna / cum rude pinis
Omib; i relichs tn poe e sept
Hinc flopiue / chm⁹ fortasse poete
Nos sit pinse / classi p classe loca⁹
Nos vst inde nove. sz lege figure

Neutus pluralis fit aesto sim⁹ lra
muta vltra quos in es pduc
tam in ma⁹ z in femi⁹ z gen
bus / ut hinc tardinis. hz car
dines / hinc qsules. hz qsules /
hinc mris. hec mrs / hinc va
tis. hz z hec vates Mentra
ns ex abro sim⁹ faciunt ntm
pluralem. ut nos / Dt in q. ulta
in e quam in q opeat abus /
correpta q z addita .a. fit
ntus plalis / ut ablt⁹ ma
li mala / ablt⁹ tunali. hec tu
talia / alacuna. latunala / apai
al pare. paia / afelice al feli
ci. felicia Eph avete al vete
q vetu z no vetla facit. hec
non ablt⁹ ludicre q ludicra z
non ludicria dicimq / Vigilius
in pyo⁹ Cuendos Mezz eq le
ma aut ludicra petunt q
ma. sz tuta devita z sangls.
ne ctant / Dimt q patina q
ab in tam in e qua in q tmat
Maiora em z niora z plura
dicimq / tramus antiqui etiam
plura dixerunt Vnde q postre
etq q plura Ceterq in fornice
Multa advenienti ut fit nona
hec q plutia Ceterq de signis

Anip vo alia gplia Jnquibusdam
tamen codicibus inveniuntur q plura
qd in eod dicens q timos gplius
qd sretrina / Compluris armi
tos Gausape quoque sed sup dicq
ab in e finiat / ab hoc gausape
a neutro plurale i ia desinit / gau
sapa cum vo gausapia dicimus.
Oracius in ho sumo. Gausape
purpureo tersam perstrict acriam p
sunt / Jam olanidibus regni. iam
lutea gausapa captis / Ampli
stre indem quidamb / faciat ab in
ab hoc amplustri / neutrum tn plem
vo sm in a si est in ea finiat /
ramplustria cum ramplusta an
tiqui ptulisse inveniuntur / Cicero i
Arato navibus assumit flui
taria quere amplustre. Separ.
aurato fulgent arcuse stellis
amplustra pupp. Alia vo omnia
neutra que in e finiant ab in
iuncta e in ia faciunt neutrum plurale /
ut ab hoc numine. hec numina / a tpe
tpa / a tube tubera / a capite capi
ta / ¶ T. Comentum. p. B.

Neutrus vo plis 3e decl. in maius 2fe
rens r quibus fit actos sine tertia / al
ta vltra dis mes / ut hoc gsul
bus gsules / Jnueniuntur ab finian
tibus ab in in q̄ / at tam in e q̄ m
q̄ fit neutro ab eod abro / cor. ta
q̄ r addita a / ut amai ania
a felice al felia felicia / Sp
cipit avete al. r. vetera / r alu
dicri ludicra / Sp q patinis
que lig faciat ab. nos ta ne
gha in q̄ / faciunt neutros plura
les in a / no in ia / ut mania
Que vo neutra finiant ab in
s. in e / iuncta ead e in a / fa
ciunt neutrius amore. hec mu
nera / ¶ T. Metricus.

P Ri plis 3e decl. eos mas fem. non

Non quaeris pro mas ut alatas

Post paries pl. gerunt quintumque / Sed olim

Stabat compositis q̄ nobis patet istis

Tribus nominibus addis solis celeberque salubris

Hos magis neutri pariunt pura si variatur

Tertia dabit qui vo e compositis / alis plurale

Nominat et assumit / tertia ia pariunt

Ut pote felix felicia / vetera vetus

Excipe neutra comparativorum medium bis zeta

Da veteri vetera ludicer ludicra / sed de

Amplustri pariet amplustra vel ustra dicens

Quilibet est a de gausape gausapa sit da

Sed disce de natale quod vetus ia subde

Genitivus plis nominum 3e decl. · Littera
nationis nascitur ab ab. no
sin. tertia. qui ando / tamen si e um q̄ desi
finit / correpta q̄ assumit um / ut
a sedili. horum sedilium / a vini tali t
uitalium / ab equestri equestrium /
ab utili utilium / a sapiente vel ti
sapientium / a felice vel ti felicium
Multa tamen per sincopa solent
proferri / ut sapientum prapietum /
merentum pmerentium Statius
in 1o Thebaidos dabitur in terre me-

vetu[n] c[on]siliis t[ra]ctilla d[icitu]r ide[m] ... Etna[m]q[ue] sontu[m] supplicia / Celestiu[m] ... Celestu[m] ... Et statis ... rarissime h[abe]t que in ... ab[lati]vi ... syncopa ... genitiu[m] plu[r]alem / Iuben[t] ... qui ... Apud Ennium ... carmine belli Punici ... nep[tu]nu[m] ... cesar in ... belli ... Paulo ... Compati ... in ... penultima in ... plurali / ut a maiore ... hor[um] maior[um] / a minore ... minor[um] ... ab[lati]vi ... in duas ... breve ... ut ... a marte ... hor[um] martiu[m] h[ec] fons a fonte hor[um] fontiu[m] / h[ec] frons a fronte h[or]u[m] frontiu[m] / h[ec] urbs ab urbe hor[um] urbiu[m] / h[ec] ars ab arte hor[um] artiu[m] / rarissime autem h[ec] sup[ra]dicta / sicut ... que in ... plurali ... syncopa ... genitivi plu[r]alem ... sunt a capite composita / h[ec] ... genitiu[m] plu[r]alem / ut h[ec] hiems ab hieme ... princeps a principe ... municeps a municipe ... forceps a forcipe forcipu[m] / ... a c[on]cipe ... Sunt ... ut ... vatu[m] ... Theodor[us] ... / ...

a capite ... h[abe]nt ... Ista quoq[ue] que ... ut ... trecepa ... triceps ... syncopa fiat ... quoq[ue] que ... vero ... ut h[ec] tellus hui[us] telluris ab hac tellure hor[um] telluri[um] / h[ec] edes hui[us] edis ab hac ede hor[um] ediu[m] / h[ec] cedes hui[us] cedis / ab hac cede hor[um] cediu[m] / ... Frequenter ... ut vatu[m] ... Theodor[us] ... vatu[m] ... Cicero ... templor[um] ... Ovidius ... / Et quod ... laboris ... / ... Panis a pane panu[m] / Caret ... penultima ... quoq[ue] latina mutant ... ut a ... civitatu[m] a p[ro]bitate p[ro]bitatu[m] ... genitivo plurali / ut a civitate civitatiu[m] [et] civitatu[m] / a p[ro]bitate p[ro]bitatiu[m] [et] p[ro]bitatu[m] / ... plurale[m] ... / ... ut h[ec] ... vetere ... vetere[m] ... Theodor[us] ... vetere[m] ... ille parentu[m] /

Vigil· ab hic et ab hac vigile vel vigi
li· horum et harum vigilum Juuenalis
in quarto Preterea lateris vigili cum
febre dolore Virgilius in vii° Pre
terea vigilum excubiis obsidere portas
Sunt hi qui vigilis etiam communis
vulgi generis esse putauerunt/ usus
tamen in illo esse ostendit/ ut Luca
nus in iiii° Tutelamque valli peruigil
alternis paret custodia signis Im
memor a memore vel memori/ horum
et harum memorum Oracius in iiii°
Memini Neque quamuis memor
refecas in pectore dicta Raro
tamen inuenitur in e terminans eius
nomen ablatiuus Nec aliam causam
esse existimo ut supra dictum
est/ nisi eam quod apud antiquos
hic et hec memoris et hoc memo
re proferebatur Cuius testis est
Caper antiquitatis doctissimus in
quisitor/ Ostendit enim Cecilium
in epicleris sic protulisse Itane
Antipho inuentus est profluuida
fide Itane est inmemoris Itane
est madida memoria Nec immemorium
tamen et hic celer et hec celeris/ et hoc
concors et hec concordis protulisse
inuenitur vetustissimi. multaque
alia eundem modum Virgilius in
v° Nec domini memorem recultat
equorum Supplex ab hoc et ab hac sup
plice vel ci/ horum et harum supplicum
Artifex ab hoc et ab hac ar
tifice uel ci· horum et harum arti
ficum Lucanus in v° Se simul
et Roma Pompeio supplice merses
Salustius in Catilinario Maiores
demissis vultu voce supplici Ci
cero pluribus Et nos iacentes
ante pedes supplici voce phi
lebis Virgilius in primo Eneidos
Artificumque manus inter se operum
que laborem Auctor tamen hec ex
ab horatoribus dicitur causa sic plurimi
pertractata Roma supplicium et ar
tificium neutrum inuenitur sunt etiam
hic et hec parens cuius nomen
est duorum generum/ et genitiuum plu
ralem ab utroque facit plerorumque ho
rum parentum Virgilius in ii°
Eneidos Pectora alta parentum
Quod autem ex parentum non irrationabiliter dicitur
ostendit auctus pluralis in re ex
tenditur/ qui plurimus est in termi
natiuo Terencius in Eu
nucho Quid volo autem pe
to parentibus meos ut eo
nostre michi Cicero de
republica Namque profecto
sine ulla causa de quo plerorumque
parentium suorum hospitia tuo
rum/ ad mortem cruciatusque ra
puisti Notandum est/ quod omnia
pluralia que in es desinunt id est genitiuo nominatiui sunt
genitiuum in um faciunt/ ut hec vires
harum virium/ hi penates horum
penatium Inuenitur tamen a
pud veteres eius singularis hic
penatis huius penatis. hi quiri
tes· horum quiritium/ hi et
hec tres· horum et harum trium/ pro
hi et hec plures et hec plura
vel pluria/ horum et harum plu
rium Cicero ad Herennium in
iiii° Complurium negociorum In
his quorum longa desinit/ ut
hic et hec aliti litium/ samnis a sam
nite samnitum/ dos a dote do
tium/ nox ex a nocte noctium Vir
gilius noctium actorum in libro
sexto scripsit/ Cetera uero dixit ab his in Epistolis

timarum / mutat ea in um (et) facit
genitivum plurale / ut a poete poetum /
a triccone triconum / a gesule gesulum /
a titane titanum / a duce ducum
a pire patrum / a lituite lituum / a capi
te capitum / a balite alitum. Unde
alitum per sincopam .i. addita v prout
Virgilius in viii. Alitum pecudum
que genus sopor altus habebat. Abo
ne quod bonum dicitur fieri. Dicitur hec noc
nondo / in quo v conservate. assumunt
ablativi eas sunt eo. hec atque ea Abia
vnt aut eam aliis plus / Virgilius
in vii. Enee huc ubi delati
portus intrauimus / ecce leta boum
passim campis armenta videmus
Item in viii. Reddidit v. boum voce
vastoque sub antro. Dicitur ante
e abeis cum novibus per sincopam
in medio proferuntur sic / bobus pro
bouibus. Oracius in Epodon. Beatus
ille qui procul negociis. paterna
rura bobus exercet suis. Dicitur non plus
p(ro) actis (et) v(er)bis / qui similes sunt /
varo abiunt v. contra loco
posita. Virgilius in Bucolicis. Ille
meas errare boves ut cernis
et ipsum ludere que vellem. Idem
in octavo. Discessu mugire bo
ves atque omne. Abstersteque boves
abductaeque rapine / Commentum.
Dicitur non plus tria declinac(ion)is
nasci ab ablativo fin(gi)tur / ita ...
... lus in vm ino in ...u deficit /
quod hic nos potest dicitur. E. ab
...ltus desinit in ... / vel ta in E
...ua in ... / tot ... assumit um
Ut a sedile horum sedilium / a fe
lice vel felici felicium. Excipitur
comparativa que p(er) caret ... in genitivo
plurali / ut a maiore vel maiori
horum maiorum. Quod tamen
... sicut fieri per sincopam

Alius plur(alis) fit (et) in quinque dicitur ... per
duo sub accentibus ... / ut te
lestu p(ro) telestum / (et) composita de
silicis ... / (et) in ... (et) ... or ...
... / (et) ... in os / ...
sunt ... / que omnia licet
faciat ablativo tam in e quam
in i / genitivum plurale facit in um
vel in ...u / ut vetus / a vetere
vel veteri veterum. Virgilius a vigi
le / vel le. lu. Memor a memo
re vel ri. um. Supplex a su
plice vel ce. cum. Nomina ...
... tim... ablativo / quorum
... in duas ... consonantes /
mutant E in i breve / assumunt
um / ut urbs urbe urbium / Ex
ceptis ... in as vel ...s /
que ... ultimam E abiciunt. Genitivum
... i in um faciunt ... / ... sunt
a capite composita / ut hic ... s
... / ... per ... pe
pu / Nire ... a capite composita
faciunt genitivum in u / ut ... a
... vel ... / ...
per sincopa ... / Illa que
que ... sunt ... / ta in ...
... in ... / mutant E ablativi
in ... / (et) assumunt um / ut hic col
lis a colle collium / ... in ...
... fr... ... ab
... / ut vates vatum / dicitur
... vatum / ... est regulare / et
... a ... ... /
... / ...
que caret ... ... latina
... desinens in as / mutant E
ablativi in ... / (et) assumunt um / ut
a ... / ... sed
... per sincopam ... / ...
... plurales / que
non sunt ... ... faciunt genitivum

In ut hec vires / harum vi
um. Et iuncti in vena vis in sin-
gulari. Adque dicimus / quod hic plurale
non est quod illo sunt regulari
cum sint regularem formacionem /
ergo vis debuit dici ves / non
vires / Diversis nomina terciae
declinacionis in is longa desinencia
faciunt genitivum pluralem in ium /
ut dis / adite ditum / Nox
tercia ancte fit noctium Omnia
vero nomina tercie declinacionis ab
latiuum in e. plura / a aliis quorum
recti desinunt in duas consonantes /
nisi desinat in ans vel ps
que non sunt a capite composita
et alia ab hiis tibi partes silbas
tamen in recto / quam in genitivo / et ala
tiuus desinentibus in as / et adsine
tibus in is longa / et alias que
nox / omnia alia tercie declinacionis
nomina in e plura abi cuiusmodi
mutat e in ium / et faciunt genitivum
plurale / ut consule consulum
nisi quod ab alite dicitur alituum
per syncopam / et ab ave bou
sub lata v / quia dicitur deus bo
vum: ¶ · Metricus·

Sex · unum vel in plenum facit genitivum
Hic vatis fit vatum syncopa perimens
¶ Nos hiis e vel i syncopa pro veteres ¶
Legitur penultima plenum dat genitivum
Est penultima dicitur par / est mari / mare perimit
Ceteri curta hiis medium quaque casibus e vum
Praeterea hic e vel i imbeant supra ipsi

Est lemures plurale lemurum · dat lemurum
Est pro plurali cum dicitur in genitivo / dicit
Diversis modis quamque e fit dicitur ap. il ¶
Corpore / quod dat vum cum sit syncopa cum /
Nomina dicitorum meorum veterum supplicum
Artificum vigilum / sed hec scripte vel quam
Adiectiva pars vel eius ut dans par est
Vel dicit pro quorum syncopa reddit
Si syncopa fit e plura fit vum sanus genitivum
Est hominum dicitur hic lapidum lapidum minorum
Dicitur in alias partes plurimum pro more
Corpore syncopa quamque e fit communis bona
Nunc pro a syncopa e dat sum genitivum
Hic plebs ars sors urbs arx plebs / tum
¶ pe celebs
Aliis talibus extra abs et dum pro vel in pars / vel
Vim dari hiis / ut hiemis pro celops quod /:.
Nec ei a capite tamen tempus ho ligat hiis
Vel hiis pro si · vim syncopa pro perimit / forceps
Plura sit accipis preceps biceps sed triceps

Excipe sp̄sq̄ i eb al i ꝯs facta tertiū
Iunius p̄ile ꝯto / que ꝯtry
Pluales fat z m / p̄u coll zedeb
Si inuenis paub taub . ta ꝯplicat vin
Vin q̄ sincopa dr̄ ahs q̄ (supraponit) sup̄ vsy
Ast hesa volucres valu repiq apuez
Vin t dot apis . ẜ apes in dr̄ ꝯto
Amplius op tiab ea . q̄zp tunq e ab
Re fiat . in vedab bou ꝑb . b mab
Hi dat ꝯp̄m si sunt mosp / ẜ sr sib
Et polipu . sep iq vin sincopa dat sua /
Ep hc p̄matu dici pl̄z zpbitatu
Nasp dr̄ vab q̄ ꝑluale sedab
Hpaau adhuc ꝯq e / b le̅a ve lib
Si esiat ꝯb zeb dat vn / mosp dinib
Et peb ped . quamb esiat ꝯto
Capinb deb p̄iu q forct / absq̄ quitu
Excipe pastinus cus cor lar het z vt
Velt cū lut (l. linter) sp̄it pl sal lares allec
hys tn adiunge nip nox faux atz /
(supp.)

Debilis hys sit in ꝯtrariis fat . i e sp̄p̄
Altum ꝯpib opales boſq̄ bou dat
Pretera p̄iu ꝯp pluralia ꝯfert
Menia sit testes medes tes atz petes
Sincopa ẜ ꝑterꝑ dua vt . atz petir Nota
Dtis z ablatiūs terc decli plib /
rasti asunt ꝯto / in terta bu
ut hinq homib . hys z ab hys
homib / hinq ꝯpulib . hys z ab
hys ꝯpulib / hinq munib . hys
z ab hys munimib / hinq despa
ris . hys z ab hys despa(ri)bus /
hinq felicis / hys z ab hys fe
licib / torzenna tis / hys et
ab hys torzennatib / Nichil
mi tamen nouimb . l neutis
nfinitis que sunt greca / se
quit in deminq antiquos dtm
e ab ꝑ ꝯlubles / in ꝯs ꝑdut
tam ꝯferetes ꝯtra re̅a mz ze
decl / qua huat i cetib casib
suppositoꝝ nomin / vt titeris se
quitur i verrinis Torzenna
tis dr̄ e ꝑpethasmatis z em
blematis ilo designis simq
de ꝑpethasmatis que admod
te ꝯpedias no hes / necon
Oraphia cū emblematis ꝯd
ad herrani in mo / De ora
nib aut poematis Quamb
in neutis que ht vbitz p
fert / ẜ cū sit plantiz . z d
ly vetustissimi seruin hoc
ꝯtulisse ꝑdicos silbas omi
tasini sinasse . absq̄ ꝯto pli /

sim analogia prime declinationis Est in
magis apud antiquos et eos qui
similiter in hungocodi proferunt
i. dixisse declinationis ...
etherea (?) velud celsis vide
Ambo. hoc pyrethasmati. hoc em
blematum Est enim ab eo bobus ut
dixi euphonie causa pro bovibus
Est enim similis genitivus bovis / Ora
tius in carmine seculari Queque
vos bobus veneratur albis
idem in iiii° carminum Sol ubi mo
tum mutet umbras / et iuga
demeret bobus fatigatis / amicum
tempus agens habeunte nocte /
Omnis et ablativus pluralis etc. Comet
declinationis fit a genitivo similiter / in composita
bus / ut hic felix / hiis et ab
hiis felicibus unde qui in nen
tes genitivis / timantibus unde / ut
poema / in vero tamen frequentius utra
tamque in ... / ut hiis et ab hiis poe
matis / quod antiquis sequitur declinationes
hoc poematum tum / quod dicebat
ab antiquis / et ex certo bobus pro bo
vibus / ¶ ¶ · Metrum ·

Tum et septimus dat pluralibus in bobus

Debere est bubus / tamen puniit usque
Actus pluralis etc. declinationis. Tertia ¶ usus
similis est propositio ante / sicut et
utrisque ... que genitivum
eius ... in um finiunt / ple
rumque per longa profert / ut
hii latrones hos latrones /
o latrones / hii consules hos con
sules o consules / hii tubicines
hos tubicines / o tubicines / hee
matres. has matres, o matres
hii et hee sacerdotes / hos et has
sacerdotes et o sacerdotes Inveniuntur
tamen quedam in eis plane producta

terminantur genitivum casum greca
Que ea in ante similiter in eis
desinunt / ut hec sardis. has
sardis / hic et aliis fuit tamen
que apud grecos in supra
dictis casibus eyc diptongo
habet finale / Oratius in primo
epistolarum Smyrna quid et colo
phon / quid cresi regia sardis
virgilius in primo / Sic iussit in sa
volens vos timus addere /
Quorum autem nominum terminacionem
genitivi frequentius in eis et quorum
latinus ... operat actus / ut
potes bibunt colligamen ...
que tamen utrum quod genitivum
similis habet / eorum actus raro
in eis frequentius in eis solet ter
minari / ut hic et hec omnis /
hiis omnis / hos et has omnis
Salustius in Catilinario Omnis
homines qui sese student
Terencius in Andria / omnis
nos gaudere / Virgilius in
georgicis Et singulis ut
vine terras idem in iiii° geor
gicorum Aquas dulces. et fron
dea semper tecta petunt idem
in primo eneidos hic fes
sas ad vincla navis. vel
la tenent idem in vi° eneidos
Quaque magis fessas o
rem dimitte navis idem
in eodem ... que in navis
ex arcos aptare inunctos Omnes
faciunt actum eius forme
pluralia / ut hii manes hos
manes / hos manes vel ma
nis / Virgilius in iiii° eneidos
idem cinere aut manis cre
dis curare sepultos tres et
um / hos et has tres vel tris /

Unde Virgilius iii° Eneidos. Tres adeo
incertos ceca caligine soles
erramus pelago. Item ex
desinenciis que in is terminantur ab
latiuo singulari faciunt actiuum plu
ralem pleraque per es vel is ut
acer acris acre. hos et has
acres Virgilius in xi° Metu
ensque moneret acris esse viros
Similiter saluber salubris et salu
bre salubres vel -bris Virgilius
in xii° Eneidos Spargitque
salubris ambrosie succos et
odoriferam panaceam Similiter
ab imber imbris hos imbres vel
imbris Unde in nono Cum fre
mit ad caulas ventos perpessus
et imbris December qui xii^us
est a septembri hos decembres
vel -bris Oracius in primo episto
larum Me quater undenos sciat im
plevisse decembris Similiter
celer vel celeris celere Virgi
lius Eneidos iii° Celerique
fuga sub sidera lapse semesam
que predam et vestigia feda
relinquunt Unde in quinto Ag
mine remorum celeri ven
tisque vocatus hos et has ce
leres vel celeris quod est fre
quentius Unde in iiii° Et celeris
defer mea dicta per auras
Similiter faciunt actiuum in
es vel is ut hic fons hos
fontes vel -tis hic et hec et
hoc iners hos et has inertes
vel -tis hec pars has partes
vel -tis Virgilius in ii° Georgicorum
Aggredior sanctos ausus re
cludere fontes Terencius in Eu
nucho Pateris patriam in co

lumine amicos genus cognatos di
uicias Virgilius in vi° Hic locus
est partis ubi se via findit in
ambas Unde in ii° Eneidos Pe
nitusque cauernas ingentes uterum
que armato milite complent Unde
in iiii° Mactant lectas de more
bidentes Alia autem quamuis
genitiuum pluralem in um desinencium (vel finiem)
raro in venias sunt pauca Unde
finiem actiuum ut in ab opeum
tia in sto/timus timtatium/ciui
tates sed ubique longum
Item x° tunc cum generis
una quamuis in pauciss genitiuum
pluralem absque in per proferat
difficile enim venies auda
cem pandacem vel felicem et fe
licem Quapropter dicit magister Dre
ta ut ille detur et proferatur vel
si supplicem dicas aliud fre
quentius quod artifficem par
ticipium et iudicem vindicem Ci
cero de signis Dedicat ad stu
ultis in quibus artifficem re
una Virgilius in primo Eneidos
Artifficumque manus inter se operumque
laborem Mane actiuum pleraque
per es efferunt Lucanus in primo est
qui transferis ubi se ~~mene~~
menaniam campis applicat au
daces tire vel tramea turmas Et
Stacius primo Thebaidos Virgilius in iii° Georgicorum
gicorum Dein tenaces suspendit
(id est plus) teras plurimum quod plus in est tun
ranus talem habet genitiuum pluralem
tamen nos quia in his finit actiuum
Virgilius in i° Georgicorum Seu
pluris calor ille vias et ce
ca relaxat spiramenta nouas
veniat quas succus in herbas (vel acus)
Terencius in Sermone Ego te

comparatiuus assumens in genitiuo men
menses tuli. Oracius in primo
epistolarum. Cum tu post tepidos plures
admoneat amicos. Cicero pro
Cornelio primo. Cum ingentissima
comparet duos/ harum litium. Has
lites et litis. Cicero in fenum
tacia. Dedasti eciam litis illorum.
Accusatiuus pluralis tercie sunt e Comment.
suo recto/ quia et vetus et desinunt gen
itiuum tamen in es quia in is/ quia ita
potius continui/ hec tum in prosa/ quia
quedam greca in venit in (*) sin
gulari in is pluraliter faciencia accusatiuum
et nominatiuum tamen sunt in is. Sunt
autem hec secundus et alii similes tales.
Quamuis tamen comparatiuum sit in ue
dicatiuum aliquis consistens/ ceteris
autem sunt sic tollige. Omnia vero
tercie/ huiusmodi genitiuum similem recto
ut omnis/ et que sunt plura
lia/ ut hii manes/ et que desinunt
in er/ tamen ant alium in is/ ut
imber imbri/ et que desinunt
in ns/ ut fons/ vel in rs pars/
faciunt accusatiuum pluralem tamen
in es quam in is/ ut hos et has
omnes vel omnis/ hos manes
vel manis/ hos imbres vel bris
hos fontes vel tis/ Cetera vero au
tem finiunt genitiuum pluralem
in um/ faciunt accusatiuum pluralem
in es/ nisi quod tamen in ium
in genitiuum quamlibet vanissime
terminat. Tamen quedam accusatiuum plu
ralem in is/ ut Therencius hos
et has tenaces frequentis/ va
rio tenacis. Cuius plures vel
res. lites vel litis. Sequitur
de quarta declinatione nominum.
Quarta declinatio terminationes habet
in recto duas/ in us corre

ptam et producta/ quibus masculinorum
et femininorum tamen latinorum/ ut hic
senatus huius senatus/ hec ma
nus huius manus/ alius neutre
que in u desinencia sunt in singulari numero
ut hic genu huius genu/ hoc
cornu huius cornu. Quinque
quamuis quidam accusatiuum eciam
secundum vidererit tamen esse dicta.
Dicitur eciam utrumque quando et accusatiuum
et utrumque corpus/ reliquos vero producti
ducti. Ergo in usu potest in omnibus
producti in vento casibus hoc si
numquam dicit declinabilis/ sed
eciam in quacumque parte terminatio
nem desinens producitur/ fluctu
pantu tridui Quidam in verso
ne Dexterque apoplite le
uum/ Inuersa genu digitis
ut se pectine iunctis/ Certe
eciam quod accusatiuum est sic dubius et
producitur. Apud virgilium quoque
in primo nuda genu nodoque
sinus collecta fluentes. Causa
eius sinus collectus accusatiuum in neutro
recto. sic est. nuda genu.
Sequitur de quinta Cometu.
declinacione/ que duas habet
terminaciones in recto unam in us
ut domus alteram in u/ ut ge
lu. que sub una voce prius
tamen continet in singulari numero genitiuum
plurali vero declinatur. hic enim quarta decli
nacio est in omni numero neutri generis
dicta aut caput sola/ placuit
quibusdam/ ut cum perfectum
in recto et accusatiuo et vocatiuo corripe
rent u/ in ceteris vero producere
rent/ sed quod dicat prius dictis/
quod in quacumque parte terminatio u
desinens producitur. C. metricus.

Alopio desinens vel in producta...

∴ has partes vel partis

Litera

Grecus et in us desinentium fit p[ro]
ducta us / ut hinc senatus
hinc manus Vetustissimi h[uius]
in ven[eru]nt corp[or]e nomi[n]is etiam
in his di[cti]onibus p[ro]fectus [illegible]
terrenaq[ue] in [illegible] [illegible]
tem totam studiose [illegible]
offendimus mediocriter vestita
veste lugubri eius anuis
ea opinor que erat mor
tua. c. q. c. Comentu[m]
Genitiuus similis est recto / nisi quod
in us p[ro]ducta termina[tur] / ut hinc
domus c. c. · metricus

Nunc ablatiuus datiuus vocatiuus genitiuus · Litera
Datiuus eius declinacionis fit · ab
recto singulari · ablata s / et
addita i / sed corripit penultima ·
ut hinc senatui manui est
tamen · cum poete mittunt causa
pedis abiecto [illegible] vtuntur Virgilius
in p[ri]mo Eneidos Parte metu
tarcea manet et mota tuorum
fata tibi · p[ro]metu[m] · Item in iiii
Georgicorum [illegible] alie vic
tu [illegible] vigilant · p[ro] victui Item eod[em]
Concubitu indulget · p[ro] concubi
tui c. c. Comentu[m].
Datiuus fit a recto subtracta s / et ad
dita i / ut domui / nisi q[uod] aut
toreus / ea mittit / pro [illegible] vtuntur ab
lato / ut Virgilius Parte metu
tarcea p[ro]metu · c. Metricus

Vocatiuus · c. c. · litera
Accusatiuus quarte declinacionis in um fit / mutata
s in m · hinc senatum · hunc ma[num]
Accusatiuus fit a recto s mutata / Co[mentum]
in m ut manum Ideo aut ma
[illegible] fit a recto quia a recto / quia
recto corripit vsp[iam] et in recto · metricus

Vocatiuus q[ui] est c. · Litera

Vocatiuus similis est recto · hic senatus /
o senatus / hic manus o manus
Vocatiuus similis est recto / ut o · Comet
manus

Et quintus vero c. c. · litera
Ablatiuus a recto fit abiecta s p[ro]duct
u / ab hoc senatu / ab hac ma[nu]
Ablatiuus fit a recto subtracta Co[mentum]
s ut manu Ideo aut magis
a recto / quia a recto p[ro]ducitur u / ayo

In quoq[ue] septo c. · litera
Ponit postea metricus speciale docu[mentum]
de hoc nomine [illegible] et hic in loco
eo tangit p[ro]pter hoc in Comento

[illegible] vero in [illegible] vero [illegible] addit
Ponit item metricus q[uo]ddam ind[icium]
q[uod] omnia nomina quarte declinacionis
in us terminata sunt m[asculi]na vel femi[ni]na
excepto hoc no[min]e Virus neutrum
Et q[uod] cetera nomina quarte declinacionis in u
desinencia sunt neutralia et in sing[ulari]
sunt indeclinabilia sed in plurali declina[n]tur
q[uod] p[ro]pter tangit in futuro h[uius] declinacionis

[illegible] vero quarte mas[culina] vel fem[inina] [illegible]

Virus neutrum flectes tamen [illegible] vitu

[illegible] vero recti neutra [illegible]

Nunc potest et docet vero ad pluralia flecti
Nominatiuus et accusatiuus et vocatiuus plura litera
lis istius declina[cionis] similis
sunt recto singula[ri] / ut hic et hos et
o senatus / hec et has et o manus
hec idus has idus o idus
harum iduum q[ui] pluralis est / ut
omnium festorum nomina Comet
Nominatiuus et accusatiuus pluralis et vocatiuus
huius declina[cionis] similis est
recto singula[ri] / nisi in neutris decli
nacionibus postea dicitur / ut hec et has

Eo manus ¶ C. Metricus

Vm plis qrtus quintusq3 dabunt a

Neutris/ vt ayes/ ¶ C. Literam
Quartus plis acto fit sintr/ abiec
ta o. et assumpta um/ Et dicit
eum um in utraque sa. quo et nota.
horum senatuum/ harum manuum Et
in fine/ quod in hac declinacione omnes reg
hunt sillabas nominativo sintr/ excepto
domo sintr genito et dto et ablino plu
rali/ hinc una superant sillaba
Quod habebat est tamen sinstam
apud vetustissimos in ultima sillaba
sillabas declinabat inveniuntur tamen
sed raro apud poetas genitivus
plis in hac quo declinacione syncopatus
parum plano Virgilius in sexto
Eneidos genera currum armorum que
fuit vivis/ quamvis est re
munda vel possit metrum per sy
nalimpha stare/ cum sequens
dictio incipiat a vocali/ ubi etiam
duabus vocalibus metrum. Hoc per
in metro excludi Vt sic ceterorum
cumenique thalami Comentum.
Quartus plis fit acto sintr abiec
ta o/ et assumpta um/ ut ma
nuum Quando acto magis acto/ que
utrobique constat. Metricus.

In unum perdit genitivus. Litera. pos:
Quartus et ablativus plis quarte declinacionis
fit acto sintr/ mutata u in i
et interposita bu/ ut hic senatus
his et ab his senatibus/ hec ma
nus. his et ab his manibus
Est autem quod dicitur ea formatur
ut artus artubus/ partus par
tubus/ arcus arcubus Ar
tibus cum partibus et artibus ab
arte. parte. arte. nascitur/ que
sunt tercie declinacionis quartus

et ablativus plis preter aliam ha
bent terminacionem. Hec vero per Vnde
excipitur his et ab his bobus
Nichil vero c. in hac declinacione
in quingenda et veniunt veteres per
supradictos tamen pluralis. qua
vis nulla cogente causa dicere
Nam propter ponerent/ ut por
tubus tribubus lacubus/ Qui
dam in metro Phastorum Jterum
de lacubus proxima minista
tuis Neutrorum vero sintr vero
in declinacione esse ostendi dictum est. Que
recipiunt u/ assumpta ubus. que fa
ciunt nominativum et acusativum et vocativum plu
rales/ cornu cornua/ genu
genua/ Quartus vero et dativus et ab
lativus ad similitudinem fit tamen ma
gis femininum cornuum genuum/
his et ab his cornibus genibus
Quartus et ablativus pluralis Comentum.
fuit acto sintr mutata u in i
terminatione/ et addita bus/ ut
his et ab his manibus Dictum est quod
in quibusdam ea dicere formatur
V/ ut artubus arcubus partubus
Nec si dicamus artibus et cetera videtur
autem esse ab arte et parte
et arte quod est addunt sicut
bis/ quod vero est regulare/ dicamus
tamen portubus tribubus lacubus/
nulla dictione cogente Neutrum
vero sintr/ terminatio u et assumpta
Ad faciunt nominativum et acusativum et vocativum
pluralem/ ut hoc cornu hec et
o cornua Ceteri vero tamen sunt
ad similitudinem aliorum generum eiusdem
declinacionis/. Metricus.

Tonus et speciem facit ubus/ dat ubi hic dat

Et differe ca parte partem partem

Octo p(ro)p(ri)a p(ro) ac q(uo)que lat(ium)

Et tibi r(es)p(o)n(de) ac v(er)bu(m) q(uo)d addito fiet

De quinta declinatione nominum

Quinta decli(natio) t(er)minat(ur) i(n) es u(n)de u(ir)tu(s) in es p(ro)ducta, et sunt o(mn)ia femi(nini) g(e)n(er)is (et) relata, et dies q(uo)d u(ir)tu(s) de e(st) cu(m) i(n) sin(gu)l(ari) n(umer)o. tam ma(sculini) q(ua)m femi(nini) g(e)n(er)is i(n)ueni(tur) ut lucan(us) in p(ri)mo p(ro)fata quis ille quis fu it ille dies. Virgilius in q(ui)nto Eneid(os) ille dies p(ri)mus leti p(ri)mus q(ue) maloru(m) ca(us)a fuit. Idem in p(ri)mo venit su(m)ma dies et ineluctab(i)le t(em)p(us). Dardanie. Inueni(tur) et p(ro) ma(sculino) in verit(ate) h(oc) dies. S(ed) est ab eo g(e)n(er)o s(ed) p(ro) ma(sculino) g(e)n(er)is. Inueni(tur) Terentius in adelphis. P(ro)fecto meridie ipso faciam ut stipula colligat (lit)t(er)a

Agit postea de quinta declinatione que t(er)minat(ur) in es. Et una e(st) sic in es p(ro)ductam ut dies. Metricum.

Fides q(ui)ntos numq(ua)m p(er)tinet s(ed) simile.

Plurales q(ui)ntos i(n) p(ro)prio q(ui)n(tu)a patet de Genus et datiuus ea(n)d(em) (Litera) sunt similes. fuit e(ni)m genit(ivus) masculi(nus) (et) fem(ininus) abiecta i et assumpta e ut hic dies. hui(us) diei. huic diei. hec facies hui(us) faciei. huic faciei. et sonat q(uo)d p(ro)duc(itur) (et) i s(ed) q(uo)d (con)se(n)t(ia)t uocalem ut acies aciei. rabies rabiei. Qui aut(em) (con)sonantem habeat ante es. cor(re)pi(tur) e. tam i(n) g(e)n(i)t(iu)o quam in dat(iuo) ut hec fides huius fidei. huic fidei. res rei spes spei. plebes plebei. Veteres

fere(n)tes p(ro) q(ui)nto genitiuo similem ab lat(iuo) p(ro)tulisse in hac declina(tione) tam genitiuo q(ua)m datiuo ut Salustius in historiarum lib(ro) p(ri)mo. Dubitauit acie pes. pariter Virgilius in p(ri)mo Georgicon libra die somnique pares. ubi fere(n)t horas die p(ro) diei. Ouidius q(uo)que in p(ri)mo Metamor(phoseon) fide p(er)fecti possunt (et) prima fide vo tis. (et) q(ua)nte tentamina sumsit. Id in septimo ut q(uo)que fide pignus dextras utr(i)usque poposcit p(ro) fidei. Commentum. pe. be. at vtriusque

Genitiuus et datiuus similes fiunt et sunt genitiuus (et) i. abiecta (et) assumpta. Sunt diei diei. et uidelicet sic etiam h(uius) q(uo)d p(er)itam putant p(ro)ducat penultima e g(e)n(itiuus) et dat(iuus). Et uocalis in r(e)ctus (con)sonantem ante es ut fides cor(ripit) penul(tim)a. g(e)n(itiuus) similis d(atiuus) ut fidei. p(ro)ferebant aut(em) veteres frequ(en)t(er) ab(latiu)o p(ro) g(e)n(itiu)o (et) d(atiu)o h(uius)modi ut virgilius. libra die et me(tricum).

Dat g(e)n(itiuus) ei s(ed) g(e)n(itiuus) p(re)cessit ei

Dicit quod pat termi(nus) huic. Litera. Actiuus autem fit mutata is in em. Et uocatiuo cor(ripitur) e. Antiqua etiam in em t(er)minale(m) longa(m) i(n)ueni(tur) u(ir)gilius ut hanc meridie(m). hanc rem. Commentum.

Actiuus fit autem mutata is in em cor(ri)pta ut diem. Metricum.

Sed quartus in em fit. Litera. Rectus similis et recto. hic meridies. o meridies. Comment.

Uocatiuus idem est cu(m) recto ut o dies. Litera. Ablatiuus quoque fit autem abiecta s. hic meridies. ab hoc meridie. hec acies. ab hac acie. Inueni(tur) tamen huiuscemodi ab(latiu)o(s) est p(ro) g(e)n(itiu)o ut ut virgilius

libra dic Simmiche pares ubi
fecerit horas / dic. possunt per
dici. Ablativum quoque in histo
riis / Dubitaverunt autem veteres pa
ciei. cum in primo sit nec ulla
inmutationis aut requiei mo
ra possit adprehendi / requie. per
quiei. Genitivum tamen antiquissimorum
esse similem usu etiam protule
runt eius declinationis. Comentum.
Ablativus quoque fit a dativo / abiecta
i / ut die / Metricum.

Ablativus in e ——— literа
Pluralis utique nominativus et vocativus
similis est nominativo singulari / hec res.
hee et has. et o res. Comment.
Item accusativus et vocativus similes e
nominativo singulari. Litera sive textus.
Genitivus fit addita ablativo singulari rum.
ab hac re harum rerum / a die dierum /
Qui tamen in aliis fere omnibus
usu apud plerosque deficit /
Itaque Cicero sic apparet in Topi
cis dicens Indignis hoc for
tunis quas Greci eyΔHAC vo
cant / nisi si qui hec forte ta
tant appellant. species non pos
sum id quidem. sed in utilitatem
admittandos. ... in dicendo
nolim eum nisi late quidem
dici possit specierum. et speciebus
dicere / et sepe his casibus uten
dum est ut formis et for
marum velim. Dubitaverunt tamen
vetustissimi secundum analogiam
hic in casu Cato Censori
us in oratione quam scripsit. utrum
preda in publicum referatur.
Varro autem ad religionem
non tenere statuas deorum exem
pla earum facierum signa domi
pro supellectile statuere Comment.
Item pluralis nascitur ab ablativo singulari
addita rum. ut ab hac re. harum rerum.

Genitivi pluralis in erum. Litera.
Item quoque et ablativus pluralis / ab ab
lativo fiunt singulari / adiecta bus.
ut ab hac re. die. his et ab
his rebus. diebus. Dicunt autem
quidam sic esse dicendum datum et ablativum pluralis
in aliis nominibus eiusdem declinationis
deficiunt apud plerosque / Comme.
Item dativus et ablativus pluralis ab ablativo
fiunt singulari / adiecta bus / ut
his et ab his diebus Metricum.

Casus et species quesiunt finaliter rebus
Postea mittitur immediate post
tractatum declinationum ponit quedam
metra que ipse tamen coniuncto non ta
git. Quare ut hanc intelligi
legantur cum propriis suis / rese tu

Nam sextus gradus unum signatque casus

Nominis et recti cessemit / una date rex

Singula sunt nota / hos versus hic declinationibus ...
autor ponit recapitula
tionem omnium predictorum dicens
sic quod in istis predictis sufficienter
predictum et determinatum est lege
nostra de accidentibus nominis primo
sexus que numerus figura et casu / et etiam
per quos regule sunt date
declinationibus predictis accidentibus sunt
considerationum singulorum que sunt
in quantum usus / et que sunt re
cepte auctoribus. Verumtamen ergo sunt
quedam nomina dissolvenda re
stant de eis agendum subse
quentibus metris.
Sed cum nomina sint dissolvenda / quorum

Est ubi simplex inflecti legibus hoc
Sub speciebus tertia ponere puto
Ut labor ergo non per quos etheclita fiunt

Et sic aliquis sit narratio per doctoribus. Etenim licet ex quo quedam sunt nomina diversilinia vel etheclita quia non inflectuntur uniformiter recte et obliquo, de quibus patet supra dictum est, ergo in presenti volo cum labore talia nomina agendi probando tertia conpendiose de ipsis tamen presenti volo ostendere quod aliquod sunt nomina per quos causa etheclisis

Nomen quando diu flecti certus ipse

Diversas species variat vel vel genus vel in casus

Casus a vario dictus vocitatur

Diversiclinie sunt genera ergo nomina sunt

Deinde quidem subiungit pauca videlicet quod auctor ostendit, quia aliquid nomina sunt quando fiunt dicta nomina etheclita videlicet. Secundum dicit quod nomen in diversis casibus diversa sunt vel est varium genus, vel in recto format de se suos obliquos tamen vel subdi cum declinatur, aut in recto quod patet, sed quod comparatur et superlativus aliud fiunt quod fuerint positivus, aut est in modo voce et non hoc, sicut id nomen duo etheclitum, ergo quia quatuor modis fiunt nomina etheclita, de quo modis etiam pauca subiungere intendo, et primo de nominibus etheclitis in hoc ut apparet in his metris. ¶ ¶

Iuste praestat opus unus per aliquis
Pluralis diversa notat, pro corporea re
Dicit opes, sed opera a corporea non, ergo
Orbes opes sol sal lac carent sic variat

Sunt declinationes in ipsis subdita cum has determinat de primo unus nomen et cetera et. Dicit quod nos declinare nomina illa que sunt etheclita hoc enim ad est. Illa omnia nomina diversa nomina etheclita in ipsis quorum unus sunt sicut aliam rem applicatur sicut hoc nomen opus, quia in singulari unus sicut rem in corporea sicut ampliam eius in actu tamen. In plurali vero sicut rem corpoream, quia divitias. que sunt res corporee visibiles et palpabiles. Et ergo ista nomina orbis sol sal carent ex quo eorum modo diversificatum in hoc in singulari et in pluralitate, tunc tu lector per ista subscripta sicut declinare etheclisim huiusmodi corpus sicut videndo diligenter subscripta scripta. ¶ ¶

Dicit modo clipeos vota tantum orbe

Quia sunt dicta orbes loca sicut oculorum hic ostendit etheclisim in hoc huius nominis orbis dicens ¶ hoc nomen orbis est etheclitum in hoc, quia in uno singulari sicut modo clipeum rota circulum, in pluralitate vero unus sicut orbes sicut loca oculorum. ¶ ¶

Noscit varum esse quod unus analiquos opes
¶ Ponit etheclisim huius nominis opes.

Et nomen opus est eteroclitum / quia in ubo singulari sit declinatum i. uxore salutis / que operam tulit ionii pequo declinat salario addicentis albestum lapidem / vel alio modo abdicitur. Et in acto sit opem sit ampliatum in plurali uo sicut operas. sit diminutio sol.

Solaris globus quod sua luce simul et calore

Sol oritur / motus sol partitur / dicitur libras

hestinos quoque dies pluvia^ur^ effectos soles ostendit eteroclitum in hoc themate nominis sol dicitur / sit nomen sol est eteroclitum / quod diuersa sit / primo cum in singulari modo sit solaris globus vel solare corpus unde dicitur sol oritur i. corpus solare oritur. Et sit luce solis seu radios directos a tali corpore solari / et sic dicitur sol penetrat motus i. radius solares reflectitur in nubibus / et sit calore iocundus solis procedente a radiis corporis solaris / et sic dicitur sol exitat libras i. calore solis. Et soles in pluralis uno sit dies calidos siue estiuos vel tempora calores / ut cum sol est in maximo ascensu vel ubi fructifice et flores in floribus / et sit tamen et ouidius vb. de. solibus in tempore corpori dudabat i. diebus calidis / vel estiuis seu caloribus ipsorum et claudianus silvasque tor... uetes ramorum frigore soles temperat i. calores / et statius thebaidos in ... tacet ... sit solibus ampnes i. caloribus

Sed ipse suas sal e tibi / at tempore sal

Est sapida vel doctor / tesua uenustas

Sunt in plurali una genera sales

hic auctor agit de eteroclito in hoc themate nomine sal dicitur Sal in singulari et sales in pluralia diuersa sunt significat enim ipse sal in singulari modo sit tibi vel condimentum ciborum unde legitur in propheta fuerunt in medio salis i. ciborum in palla... Sed figuratice seu tropologice i. mo... valet sal idem est quod sapida seu doctor vel decretis moralis unde est illud Vos estis sal terre i. sapida vel doctores seu decretis terre / et ille sicut sunt in sit tempore Et sales in plurali sit una uerba / unde dixit ang. ubera cum salibus aspera uiora dabat. Et sal est liquid... sit unda ... mineralium / alia sales / alia lapides /

Lac fluit ... lactes sit sera ... de eteroclito in hoc themate nominis lac dicitur / lac in singulari et lactes in plurali diuersa sunt / lac enim in singulari sit liquorem fluente ... seu uberibus / lactes uero in plurali sit intestina piscium seu semen piscium / quo ... neraunt pisces / unde est illud / lac liquor est ... lactes piscis ... caribus ... ea ... parati

Carcere sudat inissi amara pati
pog etroclisin i hoc qung mos
carcer dicens Carcer i sing
i carcer i pl diuisa sunt / quia
carcer i pl sunt stabula i qq
suant equi i domiti / ut va
leant usui hom i existant ad
bellum / et quo corp placuit
voluntati Vel est instrumen
tum quo equi retinentur
in pedib / vlgari puto Vnde
Statius in vi thes Tam mo
carcerib demissi i arua fo
lut preibusqz in bas extra
lacessit habenis Oz carcer
insing est locus obscurus i que
ab mitti ut puniat / Vnde
ta de kathema Carce clau
sa manet / i lucaq videat in me
dium tenebrosi carce luce.

Nota q hec diuisa sunt

Quartus e varie mois
hic est 2 ps ostentiua hui
texti / in qua auctor agit
de viuat de illis nomib que
sunt eteclita qst / et ps dua
in quor prs sing i quor sunt ps
illorum no / que patebunt
ppcessum lre Primo quo pt
textu dus Quod qua or
sit mod illorum no i que pate
nt etroclisin inspo que
Vel sit Nomina que sunt et
clita que qua or mois vari
at e quor mois pnt esse
etroclita in q / c c

Primus modus est / tum

Has por euus / nec plurale tene

Hippu mogi opta mete mam

Est i sca fua loca ioca fibilla tartara cete

Tartarg ac hj pluale ra via hj dat tru

Suppa plera balnea quara mela / no

Hinc tria dindia qs tacete alma

Et tunc est sca sunt / hi sere decez sunt

Vbi hys tetg por vs tq i gend
hic auctor ponit primum mod
ep erquendo in textu ostend
do remando illa q sit etelita
in que vult Primo mog perta
tur i que est qq i uno sin
sunt uoi ind ep in pluali no
uent et ut quemeng talia
uoi pond i met emnani
ca plural i sunt ista / infra
loca ioca etc / i st tu uidue
ip singula siccis i uno esse p
etc / Thet uoi i uno sin vi
timant i ius / i in ipso timina
in q c c Balth eus

Quartus al a dat plura hj / hi ho rost in bell
hj subiungit q dic mo Duo
Quod hec qua or nomina os
pdict sillabi ulla posita
Secund idus etc in pluali st
ma al nent qt / qq aut st
ma tunc no st etroclita / qe
st et est qq in vtroqz nuo / i ma
qm no sunt nent et sunt e
troclita / c c

cete

Cetgm flecte / u flectas tq dia

Hic docet specialiter etrocliscum quod cum a corpore et primo ponit nomen tectum dicens / hoc nomen tectus in singulari declinatur tecti tecti sub 2ª declinatione Unde est illud Sicut sunt yonas in ventre ceti etc. Sed tecte plurale nomen neutri generis significans idem / est in declinatione Unde est illud genesis Creavit deus grandia cete / Et quod sit generis neutri auctor innuit in littera cum dicat / grandia cete. quia grandia. est adiectivum pluralis numeri et neutri generis / quo limitatur hoc nomen cete adiectivo [illegible] ¶ · ¶

Tondet 2ª spaciis locus atque perhiste

Despacijs a tholos / atque locos dat plebs Docet etroclisim hunc nomen locus dicens / hoc nomen locus 2ª quod est spacio et perhistis / id est finis spacium seu ultima superficies corporis continens in se locatum in plurali est generis neutri vel masculini / Sed si ros sedem aut vel verum locutionem est pro in plurali generis masculini /

Dat forum isidorum / loca litis dat fora naps

Sed neutrum magis vult forum unum hinc

Dat verbum forum / sicut forame

Iudicem cum forum / dat tam causa foros Docet etroclisim hunc nomen forum dicens hoc nomen forus fuit Isidorus sit locum iudicialem ubi tractantur cause / subiungitur quod Sed si Ovidius dicit fora, in neutro genere pro hoc Sed cum gerem

Usum. tamen in singulari quia in plurali dicit fora subiungens quod / est forum sit locum ubi res venales exponuntur emptoris / vel forum sit forame navis per quod remi emittuntur anani Iubet est forum subiungitur quod plano ubi una tal ... pedibus vel perthabulacio navis / fori tamen forum sunt foramina per que emittuntur funes perstate vel [illegible] / ¶ · ¶

Alta domus generis variatur post inhiebire

Ne et / cum zizania pascua post. atque

Carbasus arbustum tabula atque supplet

Sit variandi 1ma lex ... tenetis Hic ... alia que secundum modo sunt etelita dicens Sedus inquit ... est / generis femininum et neutrum in singulari predicit subsequente neutro in plurali / Sic que modum ista nomina zizania pascua et alia quod ponit in littera sit etroclita / que nomina in singulari sit generis femininum / et in plurali numero neutri / et in toto collecto talia nomina sit etroclita sunt octo /

Tota ponit ne cum mas comitem

Ut celum portu filii sum quoque ... rastra

Item celos / lichis sit ... a tirado

i. libro ovidij

Addita hys argos / legis hic pues ovidiaos

itaut ... f. absconditur ... in ...

Cum pugnat argis / vanum stat litibus argos

Continuat etc.

Hic enumerat illa que sunt etrocli-
ta in genere post tertium modum dicens
Tertius modus est etroclisis in genere
quando neutrum in singulari precedit et masculinum
in plurali sequitur ut patet in hiis nominibus
celum porrum et sic de aliis. Et
quia hoc nomen celum sic est etro-
clitum, eo quod in singulari sic est neu-
trius generis et in plurali masculini est, sed tamen
alia quatuor in plurali atque
sunt masculini alii neutrius generis ut fre-
na vel freni, et quando in plurali sunt
neutrius generis tunc non sunt etroclita
quando vero in plurali sunt generis masculini tunc
sunt etroclita. Tunc ibi Addere
hiis argos etc. Ad predicta addit
dicens hoc nomen argos quod etiam
est etroclitum, quia in numero singulari
est neutrius generis et in declinatione sed in plurali
est generis masculini et declinatur sub secunda
declinatione puta hii argi gorum
gis ut invenitur hoc metrum sub
sequens ipsius ovidii in quo
reperitur sic quod declinatum sunt metrum
ipsum est hoc: Dum argi pug-
nant et in litibus eorum argos
stat vacuum scilicet hominibus propter eorum
ingressus scilicet ad bellum. etc.

Ultra preteritas species neutrum muliebre / cepas
Post epulum sic dicas epulas / pro cepe cepeque /
Balnea dic vel eas / dicas amigdala vel las
Ostrea dic vel eas / veteris horum prius vix dicitur
Dic quod declinant tum vesse ferre datis
Pluralis numero / sinuent porta teneto

Hic ostendit quartum modum etroclisis
in genere dicens Ultra species etroclisis
in genere est / quando nomen in singulari sunt
neutrius generis et in plurali feminini et secundum
istum modum hoc nomen epulum est
etroclitum quia in singulari est neutrius generis et in plurali
feminini / et similiter cepe. Et etiam
hoc nomen balneum in singulari est
generis neutrius / in plurali non numero feminini /
et ita est etroclitum / vel neutrius et
ita non est etroclitum / et similiter dicendum
est de isto nomine amigdalum et de ba-
lneum vesse et ostrea quod in plurali
dicitur ostrea vel eas. Tunc in singulari numero
pone [illegible] predictorum nominum vero
sic epulum. balneum. ostreum. Dic
quod tamen declinatur in non declinat
vesse / in plurali sed sub feminino genere
actum teneas ea prius in singulari
velit / c. c.

Cepe neque flecti nec / [illegible] hic muliebri
i. ovidius

Nap dicitur / est ortus culta cepa meis
Ponit non declinabile quod est cepe dicens /
hoc nomen cepe in singulari est neutrius
generis et in declinatione / cuius plurale est ce-
pe arum / ut dictum est / et ita est
etroclitum. Actum apud ovidium
singulari reperitur feminino genere in hoc
exemplo / Cepa est culta meis
ortus / ubi propheta [illegible] cruta fe-
cit / cepa dimostratur esse generis fe-
minini licet hic sic dispicit ovidius poe-
tica usus licentia. tamen hic usus
genus loquendi non admittit. c.

Declinare potes hoc nomine vesspa vessp

Et quod timeat vix non flectis vesse prius

Vess i. fit mas / vel fit i. duo genus

Vesspa plurale dicitur / vessp quod sede

Ultimum istorum pars est extrema diei

O. Ipse est sicut / Iussu domino facit ut sit

Etatis noctis vite mundi quasi finis
hic dat doctrinam dextris hominibus
positis in littera vespera. vesper. wesperz /
Et dividitur / primo eam hec eadem dictio
declinatur / 2o dicendo dicitur quod vesper
prout est masculini et neutri generis / prima
in suo loco ibi. vesper in quo sit
modus / contra adabas pro clas hic
est prima ¶ Tu potes declinare hec
nomina vesper vero prime declinationis / et ve
sper vel / vel vesper vero wesper
ibi Et vespere semper manet in declinatione
Vesper nominativo vero 2e declinationis est masculini
generis / et hic vero vesperorum in plurali Sed
vesper vero 3e declinationis / est neutri generis
et hec vespera vesperarum in plurali / Et quod
hic istorum tamen dictorum. scilicet tamen ve
sper. vero quando vesper vero / quando vespera
et vesperis et vespere. Ipse sumendo
sit dicitur parte diei / Sumitur
hic secundo sit finis etatis noctis.
vite vel mundi ¶ ¶

Plurale dumtaxat lege vespertina notatur
Ostendit quod secundum plurale modo
pro hoc nomine vespere arum et hic non
vero vesperorum dicendo Plurale
istorum nominum vespera vespere prime
declinationis / et vesper vero 2e declinationis / scilicet vespere
arum et vesperorum sit laudes vesper
tina / scilicet quod vespere arum sit pulsus
ad illud officium vespertinum Sed
vesperorum sit id officium vespertinum /
quod sit in cantando / ut hic in versu
vero vesperorum cantant vero tempora tempo
ra pulsant / ¶ ¶ ¶

Vesperum hesperum et vesper pro stella ponit

Ut in mane vero vocatur lucifer / et ut

Vespertine vesper vel vesperum hesperum esse
hic ponit 3am istorum tamen
in hoc vero vesperum hesperum et ve
sper dicens secundum quod ista tamen po
sita in littera. vesperus. hesperus. et
vesper / secundum aliquos grammaticos
pro sole eandem rem .i. unam re
quam stellam / que de nocte vocatur
vesperum et tempore matutino vocatur luci
fer / tempore autem serotino vocatur
vesperum. hesperum vel vesper ¶
Nota / dicitur est quod vesper lucifer
fer. zvena. quia vesper de sero
solis luce. lucifer lucem dicimus
me / scilicet est ante ortum solis /
sive in ortu solis vel vero
lug in meidle / ¶ ¶

Casu dux et contra nos / quorum

Est grandis vetito minor ut comitis / a nobis

Expectabis / ut te preceps a te nos superes

Cum tacet et capite quos tepes fortes hec

Cras cum grandis qui debet superare

Nos superat retro / ut hic patet in eius casibus
hic est 3a pars consequentia hujus
tractatus in qua auctor declarat
de ethrosi. nominum que sit in quo
casu / et dividitur / quia primo ostendit
quot modis nomina sunt ethro
clita in casu / 2o facit additamen
tum ibi Dicatum casu 2e. Ostendit
primo dicendo in 3o pretendo. secundum quod
certis modis ethroclita possunt
fieri in casibus tamen voluntatibus

pticule legan̄ in diu(er)se/ & go
tur (con)sid(er)a(n)d(o) ¶ Ista nota d(icitu)r e
troclita in ca(su)/ p(ri)mo quorum
gti sim(i)l(ite)r ē binos sup(er) u(n)o u(eroque) in
uno s(e)c(un)d(u)m/ ut hic hec iupiter
tam gti s(e)c(un)d(u)m iouis. est breuios
in sillabis ¶ h(oc) q(uod) (quan)ti u(er)b(o) o(portet)
d(icitu)r utru(m) ī uno s(e)c(un)d(u)m/ ut hic
nomine et. qui est duarum s(e)c(un)d(u)m
gtiuis aut eius s(e)c(un)d(u)m itiuerum ē
qua(rt)or s(e)c(un)d(u)m ubi d(icitu)r uis mat(er)
os crescencia gti sup(er) utru(m)
q(ui)n supp(leta) tibus/ z ult(ra) o(mn)ia
no(m)i(n)a ita in terp(re)tib(us) q(uod) posita ab
hoc nomine caput/ ut biceps et
caro in ca(su) d(icitu)r etro(clita) quorum
gtiuus debet os tec(ere) utru(m) in uno
s(e)c(un)d(u)m s(e)c(un)d(u)m queze ut talia no(min)a
tessin(?) re(gu)l(ari)ter fortiores quorum a
ctus ē tame(n) no(n) os tedit eu
s(i) est similis h(uius) in ī caro car
nis/ eo q(uod) debet dici caro
caronis s(e)c(un)d(u)m for(mam) re(gu)l(a)rem ¶ ex
ola hoi tunidata in o h(ab)ent gtis
longiores ut/ sic caro nis/

Petit etiam mutant nota/ q(ua)ndo

Defectiua plura non sunt ince s(e)c(un)d(u)m

Deq(ue) est dictum sat(is) h(oc) lo(c)o sp(eciali)t(er)
hic ponit l(itte)ra mod(us) fa(ci)ndo
ad talentum ad p(ri)us dictos
mod(us) z d(icitu)r ¶ Ez est ad illam
etroclisim p(re)dicta reducitur
nota u(er)o/ formam dese q(uod) pa
tuos z suplatos/ Nam est
illa d(icitu)r etroclita ī ca(su) de quo
sat(is) dictu(m) est in te(x)tu z(elo) hus
cu(m) dessebus no(m)i(n)um dentaturos(?)
e(t)c(etera)bam/ ¶ ¶

Jnde(clina)b(i)lia sunt et(iam)/ quorum

Praias nu(n)c flor(i)u(m) ure uicunt(ur)

Vas p(er) ē tue/ pl(ur)alia uasa sede

Hoc mo(do) e(ti)am & zizania pascua uige

Cuctaq(ue) florpias q(ui) s(u)pra sunt ualatu(m)
Jsta est ultima pticula hui(us) te(x)ti
in qua auctor agit de etro(clit)is
in de(clinabilibus) d(icitu)r ¶ Illa nomina s(u)nt
et(iam) in de(clinabilibus) que sunt diu(er)sorum
dom(i)n(a) in d(i)u(er)s(is) nu(mer)is/ s(cilicet) uas
hic no(m)i(n)a d(icitu)r etroclitu(m) ī de(clinatione)/
quia in sin(gulari) est z(?) de(clinationis) te(r)ciam
plural(is) 2(e) Et sub illo gen(er)e
illa nomina pascua z zizania
que in sing(ulari) sunt p(ri)me de(clinationis)/
cu(m) pl(ura)li 2(e) Et ult(ra) o(mn)ia no(min)a
uariam de(clinationem) h(ab)entia. quorum unus
sin(gulari)s alius est de(clinationis) q(ua)m
pl(ur)alis/ ¶ ¶ ¶

Liber octau(us) d(e) verbo.

Verbum est pars ora(ti)o
nis cum t(em)p(or)ibus et
modis sine casu a
gendi vel patiendi sig(ni)
ficatum hec est diffini(ti)o o(mn)i(u)m
tam finita q(ua)m infinita u(er)ba
(com)prehendunt(ur) Et ue(n)it eu(m) q(ui)
dicunt(ur) abs(olu)ta z deponen(tia) o(mn)ia
u(er)o ul in actu sunt ul in pa(ssion)e

Post te(r)m(in)um nomin(is)/ Continu(ati)o
subsequit(ur) tractat (con)struc(tion)e
de u(er)bo/ z ordine q(uo)d gen(er)o
Nam eu(m) nomine z u(er)bum p(er) se com
plent ora(tio)ne (con)struc(tio)n(is)/ q(uod) cete
ptes no(n) p(er)ut sufficit sine hijs/
ideo no(m)en z u(er)bum debent p(re)poni
omnibus alijs/ Nam no(n) nomen
est receptu(m) p(ro) s(u)b(stanti)am/ u(er)bu(m) no(n) p(ro) ac
tione z passione/ id nomen p(ro)p(ter) uo

sit verba quorum est actione et passione
Causa uero in veteribus vocabulorum
supinis compedita est / cum de proprie-
tatibus partium orationis loquere-
mur Dicebam nomine recepta esse
ad hunc de quo dicitur / ita coniungi
ad hunc quod de aliquo dicitur de proprie
quodque verbis compeditum est ver-
ba namque agere vel pati sunt / pro-
nomina per substantiam et convenientiam / quorum
utraque substantiam et verum significare / sicut
partes sonorum partium orationis distin-
guendo docuimus superius / cum sint proprie
loqui vellemus / dicendum quod recipiunt
quidem nomina verbalia / ut lec-
tio visio et similia sunt actione
et passione / eiusdem auctor iste
verbis vocum appellat verba non agere
et pati sunt / quod non habent nomina
verbalia / licet auctores artis huius
expressime dicat / quod verba actionem
et passionem sunt / sed ut puto in
proprie / cum ut dictum est / propria significatio
sit agere vel pati / non actio in
vel passio / Tractat autem
hic ordine primo describit verbum
deinde ethimologizat / postea enumerat
accidentia verbi Dicit quod quia verba in
quinquedam accidentibus desinunt /
campos deferendum intersunt / non
solum in verbis sed etiam in ceteris parti-
bus orationis Adulterium tractat
de singulis accidentibus eo ordine
quo enumerata sunt Ponit
ergo descriptionem sic hec non Verbum
est pars orationis / ut intelligat quod
pars orationis una dictionum ma-
terie verum particule quae sonus /
et per hoc concludit litteras et sillabas
et omnes voces non significativas
Dicit quod hic totum habet cetere partes
orationis Addit cum temporibus / per quod
differt a nomine et ab omnibus aliis

partibus excepto participio Verba cum pluri-
sunt agere vel pati sed cum tempore et
consignificando / vel in presenti vel in
preterito vel in futuro Dicit cum di-
cit certa sit quidem actu desi-
vit sed tempore futuro dicet aliud
dico / quod verba consignificant tempus quan-
titate / quod antiqui dicebant / sed
potius quod sunt tempus / ut de
futurum quod pertinet Rem in ei
dicit auctor / actu quidem tunc
desinit prius / ut dictum est.
Sed quam sermonis sit Dicit quam hec
totum habet participium / ut sed cum tempore
sic / addit adeoque diversum / cum
modis / ut scilicet indicativo vel
imperativo vel optativo vel dubi-
tationem consimiliter Rursus cum sit cum
modis consignificare latius ubi sermo
nos partes distinguebant
partes orationis docuimus / Et quia
interiectio participium licet non conficiatur cum
compedimento verbi tamen non significare ut
quam dicit Retinendo doctum esse enim
et similia / ut omnem confusionem
concludit Addit sine casu.
Quod autem addidit sine casu agendi
vel patiendi / duobus modis per-
bari non tenet de diffinitione / tum quia
nichil concludit quod quia iam per
eadem non sit concludendum
tum quia in diffinitione adiunum sub-
stantivum verbis ponitur debet
referri / cum participium substantia sit / per se sit
fecimus / quod vos dicitis consi-
nent Recitata itaque duplicatur /
quod duas ponet hic verbi descrip-
tiones / Ea que predicta est /
et aliam hanc agendi vel pa-
tiendi / sed puto magis quod proprie
quedam est verbi posita per eos
descriptionem Reinerlig omnium verborum
veniat non tamen sola fortasse
quia participio videtur convenire

Et videtur quod non agit secundum actionis vel passionis sed potius accidentis vel patiendi quod vero ut predictum est sunt agere vel pati commendat propria de se ipso in predicamentis philosophi quod convenit est cum finitis verbis que stoici separabant a verbis putabant enim illa esse nam partem orationis per se Et philosophus hac lira recepit metrum illa met

Accidentibus sequitur hanc diffinitionem verbum

Est pars que ea que tempus aut modus sunt etc.

Quam agendi vel patiendi. litera
Verbum autem quamvis absolute dicatur quod quidem actionis est omnibus partibus orationis cum patet per hec dicitur quia cum semper eius acceptum qua frequentius utimur in omni oratione sed cum vocabulis dicitur etc. frequentius et usu approbatur verum non est nomina sed ratio ut virgilius in suis figuris notans et nomina mandat et verbum in bucolicis etc.
Bona ea que Et. Comentum
Et hinc dicitur nomen verbum ut dicatur verbum dici absolute actionis etc. antonomastice vel per excellentiam licet enim qualibet pars orationis proferendo verbum de ea singula frequentius tamen sit hec in verbo frequentius utimur verbo et nomine sine quo nulla alia oratio pars. Et. cetera.

Dicitur hic verbum quod verbeat aerem non quod

Cogitat hic sed solum sed ipsa sepius ipsi

Verbo accidunt octo sufficienter sine litera genus tempus modus species figura coniugatio et persona cum numeris quod affectum vel affectum animi definit Genus autem est verborum defectiva quorundam supradictorum accidentia Et hic vel necessario sed vel fortuitu casu ergo naturae utilitas reperta est
Cumque non postea accidentia verbo
Sunt autem octo Rig. Comentum
vel quia per hoc proposita verbi dicitur tempus modus species figura coniugatio persona cum numeris quedam sunt que inveniuntur quia cuiuslibet parti accidunt persona et numerus et eiusdem sed tantum verbis doctorum aut accidentia hec sunt 2 vel quarum vero proprietates specialiter do. vero quod per singulatim demonstrabimus

Sunt genus tempus modus hic est secundum formam

Coniugatio persone numerus

Accidit ut verbis et omnibus tamen horum
Genus autem quedam verba litera
in verum defectiva quorundam supradictorum accidentium Et hic vel necessario sed vel fortuitu casu ergo necessario reperta est in hoc et in uno modo Nam in consonantia elementorum Sunt enim quidem in secundo personis in verbis sed est in aliis partibus que sola tamen dici non debent ut si velimus masculinum dicere ab eo quod est nupta nupturus vel aperte per ea preposuisse oppugnat ipsa re sed non sed que solis accidit feminis in secundo vel auctoris intendat figurata ut si dicam hoc amicus uxoris non nuptus est pro non amicus huius uxoris non nupta est. Auctoritate ut Plautus in Cassina libet esse catinum nec quid agit

facere nomen imperativum preteritum
non in pronominibus que sunt
tercie persone primitivis si velimus verum
proferre casum qui non potest nisi secunde
accidere persone. Hec eadem naturalis ne
cessitas vetat/ preterea omne verbum si ab se
ipsum sic proprium habere non potest/ Ideo quia
quomodo hic pronomine persona ostendit
tertiam personam, et ipsam agere simul
et pati a se/ ut penitet illum
fugisse a sua vidit sibi acusat se
Vel et ipsam agere et aliam conpti
scere in eam/ ut rogat ut suam ta
faciat/ petit ut sibi concedas/ pro
ta ut se custodias. Quod cum
fit .i. cum eadem persona et agit et pati
vel a se vel ab alia. non indiget
vocativo casu/ si eo uti possit ad imperi
um. quia activum sit .i. contra vel directo
vel activo vel absoluto/ quia etiam hic per
Ipsum enim verbum agentis persone intel
ligitur hic. Quando enim dicitur rogat te
ut ad se venias sine dubio in
telligitur a te eo quod dixi rogat. scilicet
ille qui est vocativus/ hec eadem ra
tionalis est interrogativis et in
finitis nominibus que tercie sine du
bio sunt persone/ et maxime solet
imperativus persone absenti/ vel quasi
absenti/ ut quis qualis quantus
et in similibus verum esse probabitur/ quia
verbum ad aliquam fiunt sit et prin
cipem personam ad quam oratio dirigitur vel ad
secundam. Inconveniens non vel infi
nitam quam greci ACIXOWNY
AN vocant. deficiunt quedam
ut si velimus abeo quod est tempor
et uxor feminina facere. secundum ana
logiam nominatus orum in rio. abso
fit et in genere natura liceret.
Vel tercio volens abeo quod est pro
pulsor proferre femininum invenit
Cicero in T. corpore pulsitor dixit in
Thusculanarum questionibus/ O vite phi
losophia dux. o virtutis indagatrix

vel indicatrix

ex plurimis vitiorum. Item Regie
virginis ut tonstricule tondebat
barbam et capillum patris. Abest
quod est tonsor tonstrix fieret feminini
addita T/ corpore eodem diminutivo to
stricula/ quo multis in tricula/ sicut
ea petrix/ Preterea quod duobus
modis prohibetur quedam proferri
Vel quod in usita sit/ vel quod contin
na et ceteris/ vel aspera platu esse
videntur. Inusitata sunt/ quia
non inveniuntur apud auctores. quo
mo prorsus portionem potentem facien
te concedi/ ut favens pluris dictis. fer. dor/ passim facio debe
esse fer/ pater do et esse dor
sed enim quamvis racio ratione hec
dicantur tamen quia in usu auc
torum non inveniuntur recusamus dicere
Incontinua vel turpia vel aspera
platu videntur esse metuturus
vel metuntur/ multis quam quo
minus secundum analogiam debemus dici
Auctor enim tamen in masculino que ex
verbis nascuntur mutant or in trix.
et faciunt femininum/ ut doctor doctrix.
victor victrix. Cum igitur in ista sit un
ctor/ opes secundum analogiam na
scebatur unctrix. cuphoniae tamen
causa contracto facta est mediae
scilicet sicut bobus probonibus. Et
non in compositum Dimissam Dum
hic solet fieri/ ut tu nobis
proferre est/ itaque nobiscum nosterum
profertur. Verius ergo ex his colliguntur
quot quatuor modis inveniuntur/ quod
faciat tam vana quam alias pro
bamus esse defectivas dicere
quoque ea multa solent vel ta
ceri/ vel quorum rationem proferri/ ut fas
quem non habet nasum sine fas vel fa
ris. seu pro fassi dicamus/ aliud pre
stiterit contrarie quamvis secundum analo
giam debent proferri/ Sed ne verum pu

vel facio

te abs(que) n(on) p(ro)fert g(e)n(er)is O(m)nibus
accidentibus. pone. ergo dic(it) ea i(n)sic [facere]
pon(er)e. Venus venus eu(m) o(m)nia
in suo corp(or)e p(ro)p(ri)a sed(e) sunt d(e)f(inita)/
plura t(ame)n in (con)venit. Ne si
ve(r)u(m) dicamus v(er)u(m) esse pute(tur).
Phar pharis so(lum) m(od)o desin(entia)
ge(n)e(ra)nt. Et/ ne si pharis dica
m(us) aliud m(on)stret O(mn)ibus
repug(n)a(n)tib(us) ve(rbi)s (com)plent h(oc) tacet
ut. Tot ador. genus in usu ha
be(n)t nec in v(er)o. qua(m)vis dicere
(con)t(r)arie pugnat in eo regule
Cu(m) en(im) sit neutr(um)/ h(ic) pauca
o(mn)i(um) corp(or)i/ ut equor is/ mar
mor is. Sed eu(m) h(abe)at v(er)u(m) a
dore p(er) a(n)n(u)m p(ro)ducens/ sed p(ro)duci/
v(er)o (et) (de)clinatu(m) eius adorea
o p(ro)ducit/ eu(m) marmorea equo
rea o corripiat/ Ergo repug
na(n)t h(ec) ma(gi)s fit ador i fit
q(ue)nte usu in de(cl)e(nsione)/ Ubi q(ue) quo
q(ue) eu(m) o(mn)ia in neo desinen(tia)
(con)iuga(n)t(ur) a mi faciat p(er)
p(er) ut teres vi/ mones. i(n)n(uit).
dic(it) ea manes mag(is) facit/ ne
manu(m) dicens man(us) pute(tur). Et
res nem/ res mi dice(n)s a
nno esse videa(tur)/ an(te) aug(ustu)s fa
qu(i)a hausi abhausit/ q(ui)a
ni(m)is h(abe)re app(ar)e(n)t/ Ha(e)c dic(tio) dic
fer magis placuit papas copa
p(ro)p(ri)u(m) dic(it) ea/ ne si fa(c)e dic(it)
dixe fare dice(n)s/ aliud
s(ecundu)m (com)putac(i)o(n)e(m) quida(m) hoc
nec in o(mn)ib(us) (con)text(i)b(us) vel v(er)ius
q(uo)d soleat fieri b(re)vius sing(u)la agit
vel accentus differe(n)tes q(ui)
i(n) q(ua)m q(uod) d(e)ficiat/ p(re)t(er) d(i)c(tu)m
dicet ostendens/. Cometum.
Sed q(uonia)m q(ua)edam v(er)ba in quib(us)
da(m) accidentib(us) defficiunt/ ante
q(ua)m agat de eis/ causas de
fectum ostedit/ tam(en) i(n) hac

ordine p(ar)te q(uia) i(n) ceteris/ Dicit
itaq(ue)/ q(uod) dup(lex) est ca(usa) defectus
necessitas n(atur)e/ rara fortuite
p(ro)posit(i)o n(atur)e/ q(ui)a vel h(ab)eo re
p(u)g(na)t/ ut i(m)p(er)at(iv)us p(er) repugn
te(m) h(uius)mo(d)i causa(m) p(er) p(er)so(nam). Sum(m)o/ q(uia)
sit eu(m) imp(er)a(tiv)o (et) no(n) nos possu(m)us
possumus nob(is) ip(s)is imp(er)are vel q(uia)
n(atur)a vocis ad h(oc) repugnat/ ut
vox in tali accidente p(ro)feratur
ut a b eo q(uo)d est e(ss)e/ p(ro)hibet
cur su(m) fe(mini)n(um) dic(e)re cle(ri)cor(um)
in q(ua)m s(upe)r(in)a nos eu(m) b a(ccidentibus) i(n)
ead(em) s(ecundu)m (com)mode s(onar)at/ Casu
vero fortuite defficit accidens/ cu(m) n(atur)a
na ~~(m)ulte~~ hoc nec vocis repug
nat/ q(uia) bene in tali accidente p(ro)
fera(tur)/ s(ed) t(ame)n no(n) i(n) re(pert)i i(n) eo placita/
ut q(ua)m p(ro)p(ri)e in recto ca(su) sing(ularis)
no(n) d(icitu)r. Necessitas itaq(ue)
h(ic) i(n) duo divid(itu)r/ i(n) n(atur)am fi
e(n)i(m) (con)s(i)d(er)ac(i)o(n)e(m) eleme(n)tor(um)/ eo
q(uo)d s(ecundu)m elementa sunt no(n) p(oss)unt
commode s(on)are/ Et hoc p(ro)hibe
re/ d(e)ficit imp(er)at(iv)us i(n) n(atur)a(li)s/ (con)s(i)
f(ac)i(t)a vel aucto(ritate) i(n) t(er)minat(ur) f(ac)ta
ut Bonaca(m) vp(er) imp(er)at(iv)us
est m/ (et) est si(mi)l(ite)r de h(oc)/ q(uia) q(uo)d
tota est alb(um) p(ar)te/ reg(ul)a(ri)s
Auctoritas s(icu)t Plautus
[p(ro)tu(le)r(it)] potuerit [sunt] imp(er)at(iv)us p(ri)ma(r)ia auc
to(ri)tate sua/ Illud q(uo)q(ue) addit/ q(uod)
p(ri)m(or)i t(ame)n p(er)so(n)e caret v(er)bis
repugnante n(atur)a/ i(d est) hoc p(ro)nu(n)cia
nomina sunt voc(abu)la i(d est) rep(er)
ta q(uae) eu(m) p(ro)no(m)i(ni)bus iu(n)gu(n)tur (et) c(etera)
p(er)so(na) rep(er)tu(m) est/ ad h(oc) i(n) (i)(st)o
suo casu. Secu(n)do h(uius)mo(d)i est/ q(uia)
p(ro)p(ri)etate s(unt) (et) h(ic) p(er)so(n)e idco
cadunt v(er)bo p(ro)nu(n)ti p(ri)mo (et) c(etera)
p(er)/ s(ed) v(er)b(u)s p(er)s(on)a sit 2a p(er)s(on)e. Sum(m)a
tim v(er)o dictu(m) est/ p(er) imp(er)a(tiv)us
m(od)o m(od)o q(uo)d eu(m) sit [de]m(od)a
tu(m) h(ic) v(erbi)s/ sing(ula)r(is) n(umer)i p(ri)m(u)s sit (et) (secund)e p(er)s(on)e

Illud est addit quod prohibente na-
tura hominis sunt sibi non potest verum hic
dicere cum receptum est ut frater fratris
verum ut parentem vel in terra
cum construccione ut dor in videt ha-
bet in vetera ut precatur ut se
custodias Quibusdam hominibus facte
sunt non propria parua vel sive verum
potest verum ut parentes sed solum
obiectum Nonnulla sunt non debent
hic verum cum sic dicimus quia re-
pugnat hic propter repugnat Ideo
non dupliciter hominibus huiusmodi facte
sunt non propria quia si propria
fiat res ut patronus potest hic
et ideo dicitur ase ipso et si-
milia vel fortasse ut huius
hominibus locum possit hic registri
vel relatione quod sic addit verum
quod repugnante hoc in terra in-
finita nomina ut quis et aliquis
carent verum Dempsit sunt re-
al absente vel quasi absente
cum verum frater re fratris fite et ut
parentem Cum enim dico aliquis
faciat hoc per aliquis verum in-
finite aut absente designa
Propter comparativa non dicit deffice cur-
sum et cursim et ex pulsus
Quos rectos in quibus ex pul-
sus sed et tortus et tonsus Cum
illa predicta compiget analogia
Nam tamen cum valia in or desinen-
cia ac ab in rix faciunt ex se
feminina ut amator amatrix
Infortunia quasi casu dicit defecte
quedam et hic duobus modis vel
quia inposita sunt ut pix
et dicas quia incocinna sunt non
sic sepius vel quia elementa sic
non possunt sonare · sed quia sic in-
cinna sunt vel propter tortitudinem
sonitus vel propter asperitatem ut cum ser-

est dicere metuitur asperi-
tatis et ideo non dicuntur
sed dicatur cuius predictorum cum
iste predicta alios quod est multor
compiget mutatis vel mutata
in rix Timor propter terminacionem quia
non datur ostendit in construc-
tione est dispar per mutans
Tutpe cum erat dicere ut nob-
ilis despuit antiquo quod fa-
bis pudenda designat in aut
vel ideo quod terminus sonat am-
bitus sunt ciusdem sillabe Nonnulla
Poste proferri et robur et ita
eius metu terra simplex Iudicet
cum metu una pars est ut
quidam estimat sed duo ut
in tercio nomine declarabitur
Concludit quod primo predictorum
et metum defficit plerique
per o Plerique autem dicit ideo
quia plerique ita dicere solet
quod tacere vel est quam verum
forte tacerit ut qui pro fas
non sit geniti sine cum dicatur
pro fas ut probitas tis sine
pro fas ut mas maris sine
pro fas ut as assis aliud potest
hic est cum pro fas dicit plu-
ralis huius nos pro fatur pro fa-
cis non sed pro huius ferre pro fore
pro fas pro fassi ablativus huius
propter pro fassis quod est a fateor
et datis pluralis eiusdem Co-
iunx quoque ita dicere fatur
coniugis re videtur secunda per-
sona et coniuges sed dicetur coniuges
quod est regulare Omnia ei
desinencia in per debent nomi-
nativo per in genitivo ut ros roris
vel in genitivo ut vox vocis istis
facere verum Vorte item est ad ubi
pro sic accedunt in fine mer-
deatur esse verum Tremis est

g rcam facit venerisque vide
at̄ esse vnū/ si dicat̄ veni
9 esset regulare/ Omnia enim
ppa in vs cortam desinent/ re
sunt secde declinacōis/ Iffat q
in gto q rcam dupunt r/ ne
videtur fals 2 p̄ hi. Addit
quoque 9 simulit̄ ẞ repugnā q
rcā/ ador nasit i ꝑle est
eni rcā/ 9 rcā desines i or/
dz corripe pcam o in gto/ ut
marmor ois/ cinare si ador
declinare facit adoris pcā cor/
rupit ēo declīa abadore/ e9 pige
bat rcā decliacōis/ ut declinare dicet
adoris pcā pducta/ Cinare ne
q alteram istarum rcarum dolet
dicet nasit in ꝑle Addit 9
ꝑa rcā 9iugacōis desinens i neos
facit ꝑtitū i nui/ ut tenens
tenui/ maneo ēo fat̄ mansi/ ne
si dicat̄ manui/ putet̄ esse hic
nomis mang Aneo ēo fit
veni/ ne si dicet̄ nui/ putat
et̄ esse anno Abaneo ectia
fit ausus sum/ ne si dicetur
hausi/ videt̄ abhaurio/ aquo
ꝑ simili hausi aspirat/ sed ꝑ
rarum sonat aspiracō cu voca
libꝫ nec ꝑt auditu dicni y
tz aspirat/ vel ēo Cad ectia
de ca dz fat dic dus fer/ ne si
dicat̄ fate/ 9 esset analogu
vt lege/ videat̄ esse ablīus
huius nomis fas fact Itam
si dicat̄ dice videat̄ gtus huius
nomis dica/ 2 si duce/ videa
abꝫ huius nomis dux/ 2 si fe
videat̄ abꝫ hic noīs fera/ non ꝑ
i omibꝫ vniuocis ··· in 99
voꝫ est vna/ 2 diuersi ꝑ 9
plet hic fieri/ ut ca sz dic/
sed taceat̄ / vel q rcā ꝑfera
ut tamis indifferent/ 2 non est
2 vnus vide 9 vniuoca appellat
que dyalect vocant equota/ Ep
hac lra tapit metrus i mct
que ponit cum terus de vo ca
sue ¶ ¶ · Metricus·

Effert cum de noī sz sibi poni
Nauctas utilia nota defectio suadz
Vt ca nobis q sint acomoda dibus
Defectu vocu causat ēa vel vsus
Vel rō/ ēa dux/ vel significati
Vel voci ẞ ꝑam significati
Nupta gemellipcā ꝑitꝫ puerpa ꝑrius
Noluit fire 99/ 92 vco que sitat̄
Nesent inee nisi/ ecc ꝑ significato
Vt quit 9 debunt efectus negatꝫ
Infita 9 casu tame vocante
Nam vbi tata significacō/ non est
Cotra vocabꝫ hyo ꝑhs metra nota
Ēa voci isr valia scd/ tonus
Cuis sr/ fermes carue ꝑ ꝑ nisi
Sider nam pui netat i pyos padi

Usus dupl(iciter) defectu probat / aut quod
Ingenium fugit vox ut fore futurum
Non licet actus / neque permittit licentia do
Nam sonitu tepi possem balbie putavi
Et que in auctorum vox tamen non venit usu
Et que primo tanuerit nomi recto
Ista vice pref dap zueret at opis adde
v. deminuere
Dementis fors forsit / in certa cum dat
Visque duos tamen prodit quos non habet usus
Et neque permittor passius dire dor sor
Defectu casus dat fatur / aut quod
Non dicit vox abba / sunt phas ygrim
Non facit a fari fassi fatus ve recept
Sed penitus tamen par ahis forte ferit
Et ut notorum durima ripa duarum
Et adest tamen quod / ne bimas o
Et pre dispar / logas nemis forte impar
¶ Non tamen hys tamen sunt defectus habetur
Sepe quod vox varia sine figura
Defectus plurali / non dicit deinde nuptus

Sed bos vpolis amiq nuptus bis dicis
Este frustra dic dare quod non negavit
Et z abopplepr dare fere in actonium
Contingit opplebis / maximo primula vos
Et maces manum per diffine recipas
Complet fex mas / sunt plurima mutat
Liberius quod dicit ut quod alios plenet
Est tamen multis variis fore sternum ¶
Corpus vetus / tamen quod non variari
Quod cetera pro libera cortices atque
i. non
Codices habet varias / est vivum plura nomine
Certum diversis aptari floribus / ut sit
Differat oblivis / ut differt significat
Neutrum glos gloris glos glossis vas vadis vas
Vasis fraus fraudis fraus fraudis / pes pedis
Pedis / lex legis lex ledis os ossis
Glis gliris sit tibi / atque des atque acris
Nulla tamen te fallat te ut in futuros
Nec dat auctoris / ut agunt iniunctis
Nam dat legere / indiciis quam liquore

Cu dicat unicalis eos ine natal
f poeta dt
Hic ficedula / alius pp fecula molli
f poeta dt
Nunc natat / et ad hunc aliqui de me fabula
Significat ut ger · litera
qui gerat affectu ubi vocat
in actu est ipse ut dictum est al
ut in pa^te · Comentum ·
Ostensis itaque causis deffectiue
venti adiacencia vi(de)t ut de
illis agat eo ordine quo illa
proposuerat · Prima quo ipsius po
suerat quod idem tertat de eo ad
cui cuiusdem oz pstitie ordinat
te qualitas quod vi dicat / et vero sit
secunda post aug(mentum) pptas / Sine
sit et in verbis vorp · i · sit acci
dente / deinde quo ordine tetet de
genere · Et i genus vi qualis
verbi / 9 tracta quo fund(amentu)m ipse
Nec enim sola fund(amentum) fat genus
in eand fund(amentu)m habeat verba de
ipsorum generis / ut actiua ac ne
utra · Similiter ut sola ppteo
facit genus deliuida(?) · non ipse
Nam est ut de his quibus / quia
genus in effici possit · vide(n)tur
Sunt quo due fundacions verbi a
in fero / in o et in or / Fero dico
et anomala / ut sum / et de
fectiua ut melius · Significa
tiones verborum sunt / vel actus tus
ens in volentem cauta / ut vi
deo vel · Vel actus tus(ens) in
sola mobilia / ut comedo pi
scem / vel no(n) comedo pisce · Vel
actus no(n) tusens ut iuuo / vel
passio illata ab alio ut videor ab / vel
passio nata in tusetq(ue) / ut ru
beo / Vnde i · quinque genus mari in o
et sit a actiuum tusennte i vo
lentem rem / dicunt esse actiua /

Vt sit actus / sed quia vi desinedi
in o et fundi actu tusennte in
rem volentem / Vnde non quinque hic
qualitas · ut sunt acta quia / sicut facio
taunt et voco dicitur · neutra quia /
quia non fuit esse passiua in or si
ent sicut rem tusennte in
hominem / ut facio te doctum /
voco tibi / et hec quidem actiua
sunt sic / sed usu sunt neutra
Vt quo omnis vinonica ipso
actiuum genus est ipse · vi desine
di in o / et faciendi esse pa(ssiu)a in or /
neutra non genus · Et qualis de
sinendi in o / et fundi aliquid quod non
sit actio tusens in hominem / quia
quia sicut / sine actio absolu
luta ut iuuo / vel pa(ssi)o natam
in tusetq(ue) ut rubeo / vel actum
tusennte i ve non volentem ut co
medo pit facio et voco / que lig
sunt neutra usu / sunt actione
tusennte i homines / vnde non
quinque hic qualis quia / sunt ne
utra quia / Pa(ssiu)m quoque genus est
qualitas desinendi in or / et fundi
pa(ssi)o illata ab alio Dnunc ma
nibus dice · Et qualis desinendi
or / ut fiat ab actiuo desinente i
o · vnde non genus hic quia / sunt pa(ssiu)a
quibus Comune non genus est ipse
vel qualis desinendi in or / et fundi
vtrumque / sed actionem et pa(ssi)o / sine ei
lis desinendi in or / ut quis intel
ligere illata passionem / ut fiat
ab actiuo desinente in o / Verba
non quinque hic qualis / sunt genus quia
deponens est genus est qualis
desinendi i or / et fundi actu sola
vel pa(ssi)o solam i nata / sicut
pa(ssi)o illata ab alio vnde vera q
bus hic q venit sunt quia depo
nentes / Hec quo predicte qualitates
vorp quitte ipse et fundacione
dui tria vorp / Videntur aut quibus

petates vocum non sedaire sermones
Causa in in ventionis verborum
in hic activite sunt diversitas secundum
Agit hic aut ordine / Ostendit
diversitas fundandos verborum rationes
ut operis generis quam continent
Et vide / quod hic actus genus dicit
sermo / quia opus sic continet Est ita
quod sermo est addita / ad secundum / addimo
sillabam / ad activum quod hic verbum
genus Agit ergo quod sermo vi mar
ter vel in passione est / i. omne
verbum sit actione vel passione / et hic genus
quod dicat per sumi et unum por / ergo
alterum sit secundum / alterum unum pa
troz sine nominativo / quod latius
ea dicit / vel ipse apposuit / propter
illos qui absoluta et neutra
et deponens activa vel passiva sive re
gabant Et ne aliam evocare
liceat / quod hic nomine sermo vel genus
addit / quod circa affection vocat /
auctoris hic plus attendit co
tutatorem quod tropum possessiva / non
solum unum mutet eum inquit me
sedes ergo posse recipit ergo possessiva non aliud
sit

Verborum significat verbo est actio sive
Passio /
Sed deponens non mutet sit /

Verborum genera sunt quinque quod valeat ut
Designari / sunt significatio possunt
Et residuum illius mutet Passiva
cum sequentibus que hic sunt ... consequuntur
hic modo /
Sive activus non transit hic / ut ecce
Dicas ... vel actio / certe aliter transitione
Ut vivo / facis dicta sua vere soluta

Rursum quod transit actus sit dum datur
Nam volens re quandam transit / ut ecce
Diligo te / quandam rem non re fruente
Sic activus teneat deponens quod passiva forma
Dum dicitur / quod vel fors est collata / vel item
Natus / fors seu vapulo verbum neutrum sit neutrum /
Ergo rubeo frueseo palleo / sicut / ecce
Si petis ad quam vocem pergere nondum
¶ Neutra activum ita generant in o finis
Nunc volens re transitus / atque quod dico
Si capimus / opposita passivum pereunt in
vel et
Si ita generant ad passivum genus / ut sit
Fit ab or / ut reditus sit in o / quod significet
Passio lata forte / sive neutrum verbum genus est
Nisi quod verbum finitur in o prius ero
Vapulo vel rubeo / deponens verbum genus ut sit
Fit in or / non sit reditus quod fiat o / sicut
Actus sine pati quod significat sola
Or fine quem genus est / et reditum non
Quaesitum / et variis poni / si voce sub ...
Actus sine pati libet ipso significari
vel ...

Magis quod possit construi cum utroque co-
mitatorie licet sint in diversis casibus
tangat prius / quod tamen non sit
de primo commitatorie in tercio
tertio cum ea est post quam semper
nisi quod de duplici sunt post partes
ulteriores. Comitatorum non ita quod
possit sicut cum tercio et tunc etiam
neutrorum suorum et passivorum / Et litera.
Et omnia verba preterita habentia de-
clinationem equalem / vel in o desinunt vel
in or / [illegible] . Comentum.
Dicit autem de quibus / quod verba que preterite
declinantur et equaliter / aut de-
sinunt in o aut in or. Preterite dic-
tum est / quia in plura / que caret
prima persona / vel quod defectiva
ut memini / Equaliter non est / quia ana-
homala / ut sum. Metricus.

Quod preteriti vi [illegible] por vel // fiet
finit in o vel in or / non est pluralis [illegible] //
Litera.
Et in o quidem tamen duas species
habent / activa et neutrale. Et ter-
tia quidem quia actum facit et facit
ipse passivum / absque duobus verbis metuo
et metuor / et timeo et timeor. Sed
cum ceteris vocibus suis videntur
habere sed quedam etc. adsignificantia
pertinentia verba sunt quibus alicuius que
dicit in activis vocibus passivorum et pas-
sivis activorum sive in veniat / ut
audio te / video te / tango te / os-
tendo cum me pati aliquid in
ipso actu. Cum enim dico audio
te / ostendo quod voce tua actu
patiuntur aures mee et extrinsecus
audior a te. Dico quod vox mea
aliquid aget in aures tuas.
Sed tamen quia ab agentibus idest
sentientibus et aliquid facientibus
et oculi videntur et aures audiunt
et cetera corporis eveniunt / non ab
actionis et voce et [illegible] fuerunt. Neu-
tra vero appellamus que in o desinen-
tia sed activa / non faciunt ipse passiva
quedam variationes habeant sed de
quibus prius docebimus / Comentum.
Dicit postea duas esse species termi-
nantium in o / activa ut amo / neu-
tralem ut vivo / ut sit activa sed
aliud sit active species / quia actum sit /
et facit ipse passivum desinens in or / sicut
metuo et timeo / quia in activa voce
sunt eorum / in passiva non voce activorum /
aliud enim est metuo / nisi quod ille
timor in terit / aliud timeor / quod
aliud quam timore in terio. Addit
quod / verba pertinentia adsignificant / ut audio et
video in activa voce passivorum sive
videntur / in passiva actionem habet aut
in est / quod actus [illegible] sensus procedit
passio / tamen instinctu sentiendi. [illegible]
enim [illegible] videat repentinum radiis
oculorum / et antequam audiat parant
aures / voce auribus instrepente / di-
cimus ego / quod hec verba activorum pu-
tant / sed non passione que actu
procedit. Differunt autem hec verba sumum.
a duobus predictis / scilicet metuo et timeo.
Illa enim terminata in o / sunt passivorum
et non activorum. Ista non terminatione
in o [illegible] sunt activorum / et non pas-
sivorum / Deinde repetit idem dicit / quod
desinunt in o et non faciunt ipse pas-
siva / quia [illegible] sunt actu [illegible]
[illegible] volens / que [illegible] ea est que
verba faciat passiva / nisi quod [illegible]
[illegible] sunt [illegible] / [illegible]
actu [illegible] volens
Quorum in terminantur tres / Et litera.
Species habent passiva / quod ab activis
nascitur / et [illegible] passivorum sunt / quod exceptis
supradictis / Commune quod una et
eadem tam activam quam passivam
sunt / Deponentem / que eius similis
habeat quibus posteriorem in or desinen- al. de [illegible]
tibus deponens vocatur / quasi
simul et ablata que prius ponitur /
vel deponit alteram quam et una parte.
/ ep
/ . teneret

Cum possibilis genus dicit quam absque
pre ponit non egens alterius generationis
tione / hec quod [per]se n[on] deponens · quo
neutris dimissis sed ponens / deinde
latinus in sequentibus etc. verbis Activa
et passiva / et quia etiam passivitatem
habet sicut / neutra non, et deponens val
am / 6 / 4 · Comentum ·
Addit deinde / quod terminatio in or tres sunt
species / passiva que fit ab activo ut a
mor / quem. verba eius terminatione. una
actione significat et passione ut osculor /
deponentem / que cum ab activo non
fiat / altera tamen sicut retinet / de
tamen quod dicitur deponens quasi simul / et quasi
simul potest intelligi. est si retine
ret activa sicut / Addit et absolu
ta · quia ponitur per se sine casus
generatione / et est simile / quod id etiam de
deponentibus / quia utrasque modus sunt inde
deponit / quia ut sunt active nec
passive / quod in pr. / quia sine obliquo
casu ponitur / ut luctor Vel quia
ut omni deponenti generaliter / quod que
sunt transitiva / ut insimulor / quod
obliquo casui construuntur nec solum / que
sunt neutra absoluta / ut vivo / sed
nunquam tamen quod omni depone
ti generalis / ut io dicatur deponens /
quia altera deponit sicut sedem
quod videbitur deponens dicit liber quartus
Acere aut suscipit propria / et non
alteram determinate / quia sunt
quedam / que solam actionem significant
ut loquor / quedam que solam passionem
ut nascor · litera presens ·
hec aut verba ipse activa vel recta
vocantur / que in o desinentes et as
sumpta [illegible] faciunt ex se passiva /
hec festinum cum [illegible] [illegible] transire
in quem fit actus Et [illegible]
vel [illegible] vel [illegible] vel acto casui /
ut abstineo [illegible] [illegible]
Catonem libro iiii° [illegible] ubi [illegible]
[illegible] abstinendo dixit [illegible] [illegible]

tibi / maledico tibi / oro te / amo te ·
accuso te / hec non faciunt ex se passiva
que ablativo casui cum prepositione ab
vel a solent iungi / ut abstine
or a te / impor a te / maledicor a te
· oror a te / accusor a te Pos
sunt tamen passiva dicto ex adiungi /
ut [illegible] tibi Et est quedam
aut activa ablativo per se non adiun
guntur / ut puto quod ille casus [illegible]
est passivorum [illegible] aut [illegible]
se / quia cum alio casu sociata
to iunguntur / ut video solem oculo
[illegible] filium [illegible] Acto quod
[illegible] passiva [illegible] [illegible] figura
te / ut abscidetur manum / frangi
pedem / sanat oculum / rumpit
aure Virgilius in quarto [illegible]
[illegible] brachia [illegible] intenta
[illegible] [illegible] [illegible] in iiii to
[illegible] Passiuntur non [illegible]
a summa [illegible] Neutra non
desinentes in o [illegible] [illegible] ex
activorum [illegible] habent. neutra
per se vocant et absoluta / ut est
vivo [illegible] [illegible] [illegible] / hec
enim non egent suppositis ca
sibus. ad complendam sententiam / sum
[illegible] passivis [illegible] caret [illegible]
[illegible] est quedam verba que
quamvis activa habeant sicut / pas
siva tamen non habent / quia nec in
[illegible] eorum actus transit nec
[illegible] suppositis egent necessario ca
sibus / quod primum activorum est
ut [illegible] [illegible] [illegible] ambulo
[illegible] enim [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] ad aliquod
[illegible] / Neutra est sola ca
[illegible] [illegible] verba passiva in
[illegible] [illegible] [illegible] / hec enim de
se et ad se loquuntur / quod est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dedit [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] adiuncta et carentia

alia pertinens dicimus enim / cum dicimus
olus / arratur terra / inseritur arbos /
teritur pascua. Unde Terencius
in Adelphis decem iam spacio.
Vivitur vinum / Juvenalis in iiii°
Sed nulla aconita bibuntur fic-
tilibus / potatur flumen Virgilius in iiii° georgicorum
Epotataque flumina medo putan-
te / Mendicatur panis Virgilius in iiii° georgicorum
Et medicata victa cartagine pa-
nis Cum corpus primas personas
habere prohibeat ipse dicere Terencius enim
dicit. Actor. Inservior. Candor. nisi sit
poetica conformatio .i. prosopopeia
id est informatio. Ergo ipse illa potest
habere primam et secundam personam in quibus
confiteri potest hec esse prosopopeia quam
sepe fit / ut est amo te. Inscquitur
ut ille ad que dixi .i. confitendo id
quod ante audivit dicat. amor a
te / Sacius et Terencius de illis que
videntur in voce forma sive genus
non servare in vocibus / sed in aliis etiam
partibus orationis inveniuntur / ut sunt dicta
nomina athene. thebe. voce plura-
lia sunt. hoc singularia Et contra
Nomina plebs voce singularia sunt.
hoc pluralia / et Silvanus ...
... voce masculina
hoc femina Multa quoque alia
huius temporis invenies / Comet
Separat itaque quibus verborum signi-
ficationes constructionibus / venitur ...
ipsa verba / ut perfecit ... de hoc
singulorum genere / et repetit dif-
finitiones activorum / ut adiungat
quendam ipsorum nominum et corporum constru-
ctionem / dicit itaque / quod activa dicuntur
verba / quia sic non formantur a pas-
sivis / sed passiva ab eis / sed natura est
verbi / quia ab ipso certi tam forma
non ipse acceptis tamen / Illud at-
tendendum / quod activa sunt que sunt passiva /
assumpta r / hoc est sunt que sunt
passiva prime persone / ut dico / et addita
r / sit amor / quod z prime persone
est autem ad aliquid / quia sunt

que veniunt que que sunt passiva
in z. persone / ut amo. nexo. sunt in z.
persone amatur passiva / quod non est / quod sit actum
transeuntem / sunt aro terram / veniunt
dicitur / aratur terra Sed quod non sit ac-
tum transeuntem in verum volens non
fit passiva in persona vel ..., ideo quod non
est activum licet faciat passivum in tercia
Si ergo queratur / quod est activum
tuendum est Messium / Illud no-
tandum est / quod verba activa possunt aliquando
absolute ut aio / aliquando tamen et non absolu-
tiones / ut dico utrumque Ergo sola ergo
potencia indicantur activa / Ergo
quo etiam potest in homines transire /
sed faciat passiva in ... / sunt activa /
quamvis esse transeant in alia Sed
sunt aliquis sicut est lego non debet
dici activum / quod non sit actum tran-
seuntem in homines / quod non legimus homines
sed scripta ipsorum / nos autem dicimus
quod homines dicuntur legi / ut lego
platonem / Verum omnibus Si quis
in hac arte plus non venit autem
de me legatur / ... Doc-
tor enim contendunt in qualibet
figurative dictum esse legor /
.i. scripta mea leguntur / Sed quod
sit actum transeuntem in homines
sive ipse sive figurative / ideo dicitur
activum Sunt tamen qui dicunt / quod
que verba dicuntur activa proprie / ut ea
que desinunt in o / et sunt activum
transeuntem in homines ducte / Alia
in propria / sed que desinunt in o et fa-
ciunt esse passiva in or / quamvis
fierent Sed sicut istos nunquam
legar possunt ipse in persona ... z. persone
De constructione quoque activorum cum
obliquis casibus agit in sequenti
ut appareat corpus dicta alte-
ra quam / Dicit itaque / quod quedam construuntur
cum genitivo / ut abstineo irarum /
vel cum dativo / ut impero tibi / vel cum
accusativo / ut accuso te / et video / quod
cum dicitur abstineo irarum / vult
quod subintelligi me / Dico

q̄ genus non potest fieri veluti mecum fuisset actus sui quasi recepta est huius constructio. Contra illos nil valet quod liber dicit, scilicet quod activa construuntur cum ablativo, cum similiter ponantur cum ablativo et dativo, ut video per lem oculis. Item in quoquam esset dicere actum innuere cum dativo, cum non fieret supplicatio in rem designatam a dativo, sed in rem designatam ab activo, quod supplere dicimus ergo quod in illa constructione genus sit rerum, quia fuisset actus et fit ibi actus transitivus in rem volentem. Contra si dicam abstineo me ab turpibus actus in rem volentem, non tamen regitur in illa constructione, que est abstineo me, subintelligi me, et bene est actum recipere cum activo, cum ab illo non suscipitur innuere. Illud quoque

no de passivis addit quod construuntur cum ablativo adiuncta ea praepositione, ut amor a te, sed videtur quod praepositio non regit ablativum sed ei deservit, quia absque illa interposita, verum passivum non exigit ablativum tamen. Si ergo quaeras que pars regit te, dicimus amor, ideo actiua verum est, et exigit ablativum in tempore. Praepositio addit quod passiva construuntur cum dativo, ut amor tibi, et dicunt quidam quod sit adquisitiva constructio et per dativum vel agens vel patiens per designatur sed ea ad eum utilitatem vel dampnum fit illa passio. Dicunt tamen alii dativum ibi esse positum pro ablativo et non acquisitive, ut sit sensus amor tibi, id est a te. Sed non convenit, at tamen verum, cum tetigi omnibus placet, si

no unquam cum ablativo solo, construitur sit hic et est solutio, quod ab laude cum praepositione in actu actio vel neutrum, sed praepositione qua fit restrictio, ut fugio a te, sed in actu passivo fit praepositione auferente, unde et ablativus tamen dicitur esse passivorum, et videtur quod passiva accipiunt largientes

pretendant quod sunt passiva illata ab alio, quamvis non tuncentur. Sed vapulor a te. Illud quoque videndum est, quod cum activum actio et ablativo innuere, actus sit rerum patiente, ablativus tamen actio transitus, ut video per lem oculis. Illud etiam addit quod passiva construuntur etiam figurative cum activo, cum sit partem totius per ostenditur, ut rumpit aures, et volunt quidam subaudiri per praepositionem, sed ut actum non regant a vero, sed appositio. Contra et erant. Si quaeras que pars regit, dicimus rumpit, quia quia passivum exigit actum cum per parte aliquid totius ostenditur pati, et est figura que dicitur sinodoche. Est altera figura, secundum quam innuitur actio, quia in sequentibus ponitur, quod est passive intelligitur actio, ut capelle pascuntur silvas, quia hac enim passione intelligitur habet actio, scilicet quod rodunt silvas. Sed docuis dicitur doctor grammaticam, quia in illa passione intelligitur actum distendi. Si ergo quaeras que pars regit grammatica, dicimus doctor, iste verbum passivum construitur cum activo, cum in passione intelligitur actio. Lxii.

Neutris quoque sunt quedam vocem activa, que opposita passiva non faciunt, que grammatici nomine neutralia vocamus, quamvis dicuntur habeant hoc. Ex his enim quedam faciunt activa, ut est facio te, calefacio te, quamvis faciant quoque a facio pro fit, protulerunt auctores, ut Davus in Terentio: Si me habere purgat et dextera tua non satis faciat. Terentius in quinto: Templum bonum gratia prius faciat, fecisset. Quod Tercius: Hec polliceor omnibus si cum forte complementis.

facio ut

ac lege negocium facessat. Hic igitur
in plerisque quod activum est compositio
et compositorum confacio et cetera. afficio
et cetera. efficio et cetera. Sic interpone di
que cum pro … quo … Nam
calefacio et tepefacio et similia. ca
lefio et tepefio loco passivorum
habent. fit ergo perfit dicebant
… tatis censorius in quarto
thermi. Postquam dimensus
fit dies de lucis veteris quarto
ritu fiebant saturnalia. Sunt
activa quorum habent officio tibi non
tecum tibi. Commentum.

Sentitur demum advenit ut corpus dum
sit … ostendat. et vide quod
neutra … sunt quedam neutra. ut ea
que non construuntur cum ablativis. ut
uno aliud in parte. que … habent
quorum actum vel passivum. sed non … ut
aro terram. hic non sit actum tu
sciente in hominis. quod est propria
activorum … dicuntur …
activa quorum eo quod designat ac
tum transeunte. sed in parte cum
non … actum transeuntem
in … est propria activorum …
… non volens. ut poto
… aro terram et similia. unde
… habent pariter … non in …
… prosopopeia in
… que … formatur ut in
troducta vox in … loco
… ut … aurum
… latus … que
cum habeant activa formam
… non habent … unde dicit eas
formam vocis … p
… cum thebe
… plurale sit tamen
… plus quam sit plura
cum sit tamen …
… similia habent tamen
neutrum … hoc sunt femina
ita … vocabantur …

addunt … activa neutra … sunt
hoc est … prima … neutra
activa transeunt in … volentes ut
calefacio te. et facio te doctum.
et huiusmodi alia que solo usu ne
ut sunt. cum … ut essent activa … etiam
antiqui dicebant. facior quod p
… et facessit. de …
… est … facesso …
dicat esse quod omnia … posita
a facio et positionibus sunt activa.
sive aut dicat. de officio quoniam
ponitur pro deficio. et … proficio
quod sunt neutra … dicuntur
cum … quia … a facio …
… sunt neutra. sunt.
ut calefacio et similia. … littera
quam … in capitulo …
… quod … in vox plus dicit
… que … et plura
addit … alia … que
omnia ponit … et …
… in in prescripta littera. sed quia de
pendent … metrum non po
tuit … licite dimittere ut debuissent
sunt … posita hic …

Porro sciat quod vox dicit plus quam sit in usu
Personis … sed … quam vox in
More … non … quod plebs
Ista … plus thebe …
His … vox dicit non …
Sit facio … activa …
In volo … non … esse
Sunt activa sed … neutra vocari

fit … vo

Magis portendo patet passiva carere

Sic metuo timeo liceo deducat activa

Et metuor timeor liceor passiva vocantur

Quamvis activis careo sic passio sufficere

Praeterea careo madeo pudeo tero

Multaque sunt actu contraria at more

Nos volens / scire sunt neutra vocanda

Quamvis per passivum tertia saepe

Attribuatur eis sed per tertiam unitiva

Nec dicas nisi propria poetice inde
·litera·
Quedam vero ex certis neutralibus passiva ut vapulo a te / fio a te / exulo a te veneo a te / nubo tibi / quamvis antiquissimi etiam activa fecere. nubo te. dicebat Plautus in Cassina / libet [sive] charitem agat sive nomen mutum. ·Comentum·
Secunda species significatione neutrum est passio illata ab alio / ut vapulo a te exulo a te / et per hanc literam tangit metrum illa mente.

Et quod neutrum pro passiva sic sufficito

Exulo et nubo cum vapulo veneo / sicut

Fiet etiam quod neutrum dispiscere iubere
·litera·
Quedam neutra sunt / i. que mittunt nos in aliam actionem / ut alium in nos aliquid a

te fierant / ut est sudo vivo ambulo ergo / que non egent adiunctione casuum. cum absoluta et plena per se plata sensum monstrent / que et proprie neutra vocabant sicut dictum est / Comentum.
Tertia quoque species neutrorum est actio absoluta / ut vivo et talia / et per hanc literam tangit metrum etc.

Absolute sunt plura neutra absoluta

Qualia sunt vivo sudo sed ambulo ergo

Sunt alia in hac forma. ·litera·
·i· in verbis / que nos de se in nos faciunt ex se passiva. quamvis activa sonent / tamen ex adiuncta aliqua ex adiacentia aliquid con gruunt. sicut supra dictum est / ut est per ordinem forma. pudeo piscis. careo omni que est / quae in verbis tertia passivorum sententia respondet invo lvit / ut cum ostendimus. tertium enim separandi dicimus inde terre tius in adelphis de tempore iam spatio dixit / ·Comentum·
Quarta etiam species est actio in se remeans. sed non inhonorabilis / ut pudeo piscis / et quia plus est quam super hanc speciem neutrum idem te cepit / ideo metrum ibi simul po sui in illo metro. Praeterea tertio quamvis etiam ex hac litera maior Ovidius in [illegible] terenti ·litera·
Sunt quedam ex eadem forma que passiva videntur sive fiunt [passiva] sed que non ex certis fit / quidam greci. ΑΥΤΟΠΑΘΙΑΝ. vocant ·i· que ex se in se ipsa fit mutuo tertius passio / ut iubeo servos ca leo tepeo mareo conveto ti tubo vacillo. Itaque hi integre no va non egent casu. Quamvis aut

tores in veniant h oss more
actiuo vel passiuo diuersis casibus
adiungentes / si significantes / ut Vir-
gilius in bucolicis / Ardebat al-
lexin pamabat / Comentum.
Mutata specie quia ponit est pas-
siua / tuisor natus ut rubeo z rubui
mos aliaque lit nunquam egeat ob-
liquis casibus / tunc vel mos actiuum
semper actiuus / ut ardebat allexin / vel
more passiui cum ablatiuo / ut tales
abiungi ¶ . litera siue textus.
Sunt alia verba que quamuis non
ab actiuis proficiscentur / tunc passiua semper
sunt formas / z ex his quedam
eadem voce utrumque sunt / i. z actiuum
z passiuum / ut est osculor te z osculor
a te / sinuor te z sinuor a te / hec
quia vocamus / communia Comitator hic non
declarat species quia non sunt communia qui-
dam vero puer deponentem que e-
ra secundum literam continuabit ¶ Gaye
tus super scripta diffinitione ponens quia
hic continuat quia dictus ea ee
quibus genus et ponit dicto verba
vsque solum duobus significat / si plura
in sequenti litera continuit / z sunt h
uncte / ¶ ¶ . Auctus.

//hortor

Largior opperior veneror moror ope- //

Cumor amplector e st quia lector

Et hec si mutes in leptor adde debes

Commune genere vetat in plura terre //
Alia vero que similiter eandem . litera.
finaliter habent / ut ab actiuis nata
verba Duntaxat sunt species sed non
omnia eandem . hec deponentia
vocamus cum quedam / quanda actiuam
vim possideant / ut conspicor te.

sequor te / prestolor te z tibi . Te-
rencius in Eunucho / que prestolare
ante hostium parmeno / Cicero.
Pius in Verrinarum / Quod tibi ad
forum aurelium prestolarentur / Jn-
sidior tibi / Ephesius ~~tam act.~~ uel
ta antiqui tam actiua quam
passiua species protulisse inveniuntur z
maxime ea que apud grecos
actiua habent z passiua / ut est
amplior te z a te / Similiter
adulor . adminiculor . auguror .
adhortor . a pistor . abhominor . //vel auspicor
consequor . amplector / adorior . ar-
bitror . miror . antestor . aggredi-
or . polliceor . experior . machi-
nor . aspernor . architector assec-
tor . argumentor . arbitror . blan-
dior . consolor . conspicor . cauillor .
consequor . conspector . contestor . conte-
plor . calumpnior . circumspector .
dignor . detestor . despicor . demo-
lior . meditor . dubior . depeculor .
delargior . emetior . exordior .
experior . frustror . hortor . for . fa-
ris . fatur / obliuiscor . vlciscor . h
plerique deponentem esse confirmant /
eo quia frequens vsus eorum species
est actiue Communia vero esse de-
fendit / tamen ea ipuis sensus /
tam veterum non improbanda auc-
toritas / Aqua que potuimus ad in-
stelligere librorum exempla . prefe-
ramus / Lucillius Ame ampi-
lexatus est . passiue ΒΟΗΘΗΘΗΤΗC .
Cassius similiter / Adulati e-
rant abaniorum z adhortati a-
dulati . ΚΟΛΑΚΗΥΘΗΝΤΗC . Var-
ro Eburnio / Amplius adminicu- (i. admi-)
lati . ΒΟΗΘΗΘΗΝΤΗC . Lucius
cepar / Ete que res auguraui
ΟΙΩΡΝΟC . ΚΟCΟΥΝΤΑΥ . Cum ac-
cius vigilius in septo / O quid
veri mens auguratur opto / Cicero

ex in Verrinarum quarto Cicero de
istis qui iste ex provincia factus
esset praedonibus homines an
quirebant. Gaius Fannius
hec apposuit. ΗΡΙΤΥΧΑΝΟΝ
ΤΑΥ. Fannius magis amitti
quam aperiri passive omnia sunt
plata. Verrinus. Gemina que
eorum abhominaret abhominibus pas
sive dixit. Albilius. Cetere viri
abhominibus consequi pro ΤΙΧΛΗ
CΤΑΥ. Petronius. Amicam nostram
amplexam in pectore ΠΗΡΙΠΑΗ
ΚΘΗΥCΑΝ. Lucillius. Et qui neminem
amplectetur qui velit ego non
sinam me amplecti. et amplec
tetur. ΠΗΡΙΠΛΕΚΘΗCΑΥ. Cicero pro
roscio. Cum vos maleficiis sce
lera omnia que patrata esse videantur. Au
relius. Abhys gallos adhor
tos cum insidiis plurimos necata
tos. adhortos. ΠΡΟΘΗΥΘΗΝ
ΤΑC. Gracchus hortensius. abusus
in omnibus locis abusus. ΚΑΤΑ
ΚΡΥCΘΗΝΤΟΝ. Varro. Urbe
utamur porro qua a rege abu
tam. Caecinius. Turpe est et
vetustate vestimentorum admirari
ut et passive vita acta non q
tempore admiratum ΘΑΥΜΑΖΗCΘΑΥ.
Cicero prima verrina publicis
libris testata sunt omnia. Tes
tata passive. ΜΑΡΤΥΡΙΘΗΝΤΑ. Ae
milius. Impubes libripens esse
non potest neque antestatum ΠΡΟΜΑ
ΜΑΡΤΥΡΗΘΗΝΑΥ. Cato in iii°
originum. Duo consules lege p
uberta comitari passive ΚΑ
ΤΑΡΑΘΗCΤΑΥ. Salustius in
iii° historiarum. At Lucullum regis
cura machinata fames bre
vi fatigabat. machinata pas
sive dixit. Metellus Numi
dicus in oratione qua apud

populum gaius manlius tribunus p
lebis rudit. Nam et alios ple
beios qui obnixi magistratum
ob meritum statue pollicentur.
Passive ΗΠΑΓΓΕΛΘΗCΙΝ. Recordor.
reor est. et queror et ploror passive.
Cicero ad nepotem. Hoc vesta
ret eos ut a te factum aggrede
rer domus. aggrederer passive
dixit. ΗΝΗΔΡΗΥΘΟΑΥ. Ennius.
Cum illi vultus aperti. qui
est pauper assensa passive ΕΖΟΙΔΕΝ
nepos. Ceres matris est in circo
flaminio architectata ab
hermodoro salaminio. Architec
tata passive posuit ΑΡΧΙΤΗΚ
ΤΟΝΗΥΘΗΚΑ. ~~posuit~~ Ennius.
Affectati se omnes cupiunt. Affec
tati passive ΑΚΟΛΟΥΘΗCΘΑΥ.
Alphenus philologus. Temisto
cles cum a formosis assecta
retur. passive. ΗΚΟΛΟΥΘΗΝ. Au
gustinus. Omnia argumenta
ta nobis passive. ΠΙCΤΕΥΘΗΝ
ΤΑ. Celius. Corpus stipes eorum qui
veri arbitrantur passive ΠΡΟΜ
ΞΕΥΠΟΛΟΓΑΝΟΝΤΑΥ. Ver
rinus. blanditusque labor mol
li curabitur arte. blanditus ΚΟ
ΛΑΚΗΙΖΗΙC. passive dixit hic
(?) Asinius Pollio. Et cum
ob ea que peccaveram dolebam
consolabar ob ea que timui co
solabar passive protulit. Var
ro. Pamphilas cum hoc tempore
ita in testata ut nunc conspicatur
ΘΗΩΡΗΤΑΙ passive dixit. Ap
pius cecus. Amicum cum vi
des oblivisce miserias
et bonitatibus tecum. ΦΙCΧΗΝ
ΝΟC. Varro. Vestales et costi
gatas ansa petunt et coquinata.

consequuta negligunt. Consequu
ta pro perfecta pa[ssi]ue ait. Publi
us aufidius si quis alio vo
catur nomine tum tu id contesta
ato. olim vocitabatur. Contestatur
ΜΑΡΤΙΡΗΤΑΥ passiue protulit la
berius. Uxore tua et meam no
verca. a pro lapidibus contestari vi
deo. Consectari posuit passiue
ΔΙΩΚΗΣΘΑΙ Curio. Cupio eam
tam mendosam fortunam complecti.
Passiue Staverius et Portiorem
non esse postea vel agimus
vel analogia calumniatur
·ΣΙΚΟΦΑΝΤΙΤΑΙ· Dispenna vita
cum dolore et in stipem tractatu
carnificatum amisit. Carnifi
catum ·ΒΑΚΑΝΙΣΘΗΝΑΙ· Cicero
in οικονομικο ·i. in dispensatore·
Hos opes inde hostium quam aput
nos hos non dignantur. ΑΞΙΟΥ
ΗΤΑΥ. Passiue Oratius in
carmi. li. 2º. Bellaque ma
tribus detestata manet passiue
Adam pompeius me miserum
que ille femine despicari
aust sunt. Despicior que acci
piebant. Curio. Pater mus
demollitur. nudos ope honestus
petunt. Demollitur passiue di
cit. Terentius in phormione
meditata sunt mala mea in
comedia. meditata deponit ΑΝ
ΜΑΝ ΤΗΣΘΗΝΑΙ meditata pas
siue dixit. Nigidius Quod
petens in domitu hi quodda
ipse fervit. sed tu ea non est
ut curari et domini possit ΔΑ
ΜΟΘΗΣΘΑΥ. Passiue domari
posuit. lucilius celius. Ubi
senatus in tellopit illius de
petulari. ΑΣΣΟΓΥΛΟΥΣΘΑΥ. Gai
us Gracchus Gracchus dilargitus
romano populo. Dilargitur passiue
protulit Gaius Memmius. Quid
stulte conficta quid apte sunt e
meditata ΥΗΥΣΣΗΝΑ. Cicero
in Antonium li. 9º. Cum ipse
emeritis auspiciis victorum
fecerat. Emeritis ·ΥΗΣΘΗΝΑΙ·
Nigellius. Uxore vero pillos
avaro initio exorsi ad summa
pervenerunt. Exorsi i. initiate di
cendus. Expedienda ratio. Asin
nius. Cumque expedita utrius bello
manie educta ad custodiam
illirici est. Expedita passiue dic
tum multa . . . vetata ope pecuniae
ope hi sunt bonas fenestellas po
stratus. asseverat excitus et castra
se recepit. Effrustratus ΑΠΑΤΑ
ΘΗΝΑΙ· Laverius. effrustrauit
irridentium. Varro. Abamitis hor
tatur. Suetonius in vii. Ne
torum fasti dies sunt quibus ius
fatur .i. dici et ut nefasti quibus
non dicitur. Virgilius in bucolicis.
Nunc oblita mihi tot carmi
na. vox quoque meridiem ipsa fugit.
Oblita passiue dixit. Oratius
in ii. Carmi. Nulla de tempore
diis metata quatuor opacam.
Portici opem capiebat arctos.
Similiter protulerunt tam actiua
quam passiua hec tutor. vador.
venor velificor. Iuuenalis
in ii. Velificatum athos. Vo
ciferor. veneror. Virgilius
in iii. Eneidos. Cursusque da
bit venerata secunde. Confi
teor. tueor. aggredior. stipu
lor. Unguis vero illud quoque est
observandum. quod actiua hec quod
passiua ab eo fungitur. Stipu
lor ate. pro interrogo te. Et
rogor ate. Quod dicimus que
ro ate pro postulo te. quamvis
sit actiuum. ut Iuuenalis in ii. Cunta

Interlinear and marginal glosses: i. tam (over Dispenna); i. dignor; hic expers (?) ... posuit; i. valde meditata; i. medior; dixit; i. domior; i. deua; stari procedo; facere; defendo · fido · do · in protraho; i. navigatio; i. insimula; ii. testificor · te stor protulerit

ius stipulari. rursum accipe ex
eo. ut Terencius illum puer audi
at. subaudi. ame stipulare/
Ecce hic active Quietanum at
pare protulit in iii.o rectorum
ex ab agro
Rectoria que vetat mulierem
ante xxv stipulari. ΗΠΡΩΤΑΣΘΑΙ/
Livius in xxx. ab urbe condita
Nec alterum monetis annum t
cum agi stipulacionem usque consuli
tribuno aut plebei/ Plautus
in Cistellaria/ Ac vide postu
las in iuria est. stipulari pro
me ultro ore avun. cum constum
factis. nichil vivos promittere/
active dixit Idem in pseudulo
libre
Mine viginti salue et sanest
t ho. quas abste est instipu
latus pseudolus Idem in rudente
ab ore
Passive dixit Mi dolo malo
stipulatus sis/ sive est dimissus
et
eum v. xx annos natus Comes
Ponit etiam fores genus et depo
nentium/ que superius a nobis
dicte sunt Quedam enim depo
nentium. activa habent forma/ ut pre
stolor te/ et tibi/ et sunt utriusque consti
tucionis Anteque vero ponat formam
deponentium forma. in esset/ quia mul
ta vaga dicitur ho.e deponentia
que apud latinos compulete
forme sunt genera/ ceterum illa.
amplior et amminiculor/ et mul
ta alia veterum multorum auctorum
exemplis probat illa ab an
tiquis passive esse posita/
quod aut active ponatur
constabat Et vide quia cum stipu
lor ponat inter ea que apud
antiquos sunt genera/ quia
inveniuntur in eo quia in aliis q
uibus vero in veniuntur. Certa ei
genera. activa forme construuntur cum

activus in passiva cum ablativo/ ut
criminor te et criminor a te Sti
pulor vero in utraque forme invenitur
cum ab.o/ et vide/ quia si stipu
lor in activa forme invenitur cum ab
lativo/ pro fa. transitiva in rem
assignata pro ab./ Quod enim est
quia queris a te
Sunt vero alia ex supradicta for
i. deponentium/ que passiva so
lam habent formam/ ut nascor a te o
rior a te/ patior a te meor a te
Quod ostendit genetivo casui ea
que vim activa habent/ quedam vel
etiam pluralis aut activum ca.
assumunt/ ut misereor tui/ me
deor vel meditor t dicitur
te meditor et meditor crime
deor te virgilius in i.o georgicorum/
Femina vidi equum multos
meditantes sepes Idem in i.o ge
orgicorum Et seminibus meditantur
anhelis/ Ideo casui genetivo
Idem in v.o eneidos Et cum dardi
nie meditam cuspidis ictum
evaluit Terentius in fformione/
Verum cum veris addiscerunt mi
sereri possis/ loquor vim/ precor
etiam Sunt vero passiva. ab
cum a vel ab prepositionibus vel
etiam/ ut nascor a te tibi/ Comes
Subiungit vero postea formam depo
nentium forme/ que est passiva re
lata ab aliis/ ut patior et me
or a te/ et vide/ quia patior construitur
invenitur cum activo/ ut patior
mala quem in ipsis/ Vide etiam/
quia meor posuit in passiva forme
lucanus cum ait Sed bene de
nobis civilia bella merentur/
hic ad aut active posuit Idem
lucanus cum ait/ Situm perice con
ta rapinas/ quia aut anastor
certum est predicta passive sunt forme

Patet . eciam quod more passivorum assumunt ablativum et datum loco ablativi / ut nascor a te . et tibi . Sic ea que activa sunt hominibus / assumunt vel genitivum ut misereor tui / vel datum ut mendicor tibi / vel accusativum ut precor deum / Et hoc hac litera metrice exponitur illa metrum / ¶ C . Metrum

Est eis quod ipsum

Passio signatur uel obliquatur passiva vocatur

Ut patior morior orior gradior nascor
¶ Exposita est litera qualiter continuatur sensu spectat illa metrum ¶ ¶

Amplius obliquos debet spectare

Actio vero sibi non coniungitur certe

Neque deponentibus que ex sperantur

Obliquis / tamen non sunt activa secunda
Sunt etiam complexa quod ¶ . litera
que absolute dicta non egent supradictis casibus / ut est labor morior letor glorior tumultuor vagor vaticinor / ¶ . Commentum
Tercia species deponentium est absoluta vero / vel passio in tuse ta(?) / labi eum et mori letari et gloriari . passiones sunt intrinsece . sed absolute / tumultuari non vagari vaticinari . actiones que sunt absolute et intrinsece / ¶ ¶ . Litera .
Alia vero que enim videantur activam habere quod id est ΣΙΝΤΑΖΙΝ [?] / nature vel dativo vel accusativo casui in genere / tamen passiva vim intrinsece id est non alio agente videntur habere / ut obliviscor tui et te / et misereor tui et te ¶ ¶ . Commentum .

Quarta progressio deponentium passio nata intrinsece / sed tristens ut obliviscor tui / perhibet enim quod intrinsece nata / differunt a supradictis passionibus / que illata passiones sunt ut nascor a te / perhibet autem quod tristens / differt ad deponentibus / que absoluta passionum sunt / ut labor labefio(?) sum / Sed videtur michi ~~magister~~ gregorius quia que supius posuit obliviscor intrinsece illa que apud antiquos ~~erat~~ fuerant genera / sed apud nos sola actione sunt / hic vero potest aliud intrinsece ~~illa~~ quod ea passionum intrinsece nata sunt / ~~sed non potest aliud intrinsece que passionum intrinsece nata sunt~~ Obliviscor et misereor / Sed possumus dicere / quod sum dulpos(?) aut tolens(?) depit aliud / vel quod ibi in dicavit ea sum verbo quorum / sed vero sum speciem horum / Sed ¶ ¶ . Litera
Sunt alia que sed absolute intrantur / passiva sed vel genera Sunt ipse perfecta absoluta sunt / ut si dicam / videor a te / passivum est Sum videor esse bonum / ut sed το δοκω [?] . est absoluta Similiter moror que est et absolutum / non enim activa non passiva habens sed horum / non absolutum Activa enim actio intelligitur ut moror vor te Juvenalis in iiii. Moratur para ridiculum et fugere exurbe pudore est Terencius in Andria Ne quid vero removeret commodum / passiva non quod absolutus / moror a te absolute quod ipse perfecte Virgilius in iiii Eneidos Quid moror an mea pigmalion dum menia frater destruat / Commentum .
Post hec redit tunc ad paragraphum quod ivit vt dat ~~et omnium~~ eorum que sola pretacta sed quod alii ponunt absolute sive cum obliquo vel potius abusione vero insistit ponens ostendendo quod est quod activa et passiva . que quod absolute ponitur / et sit in abusionibus istis quia formam vocis sunt

Sed quaeritur / cum victor a dictor po
natur absolute / ut victor esse bos /
cum sit commune / Et dicunt quidam quod
etiam ibi est passivum / quam non vide
auctor consentire / sed sic exponant
id est non absolute sunt passiva / sed aliter
absoluta · Sunt qui dicunt / quod ibi
est deponens / quia quaedam deponentia
semper notata sunt absoluta · Et in dictum /
quod passiva absolute posita · nul
lius sunt quod ibi · Verius tamen
videtur tenendum adeo quod sit passivum
absoluti / ¶ ¶ · Litera ·
Et secundum / quod in activis et passivis vide
mus absolute sine quaestione casus
aliter solent proferri / ut si dicam /
deo volente sanguisuum et animo
et corpore sanam et sapio bene et video
et audio acute · Quamvis enim vel
lum tamen hoc adeo propter / plenam tamen
suam demonstrationem / sic etiam in
passivis si dicam · probor et angor
confundor et rumpor / et non addatur
aliquid · absolute pono / ¶ · Comment
Adiungit non / quod et activa et passiva
quandoque ponuntur absolute / ut audio a
cute etc hic est quod ait in activis
et passivis in textu solent proferri
absoluta · id est in activis sicut et in passivis
Nec enim est ibi · et · esse quaestio
copulativa / et de passivis absolutis
sufficienter superat / Quod autem
et prius posset poni / sicut in
lucano ibi · Victoris victus
caput / id est victoris sed victi / non
vero sic / quod exiget quaestio copu
lativa / sed ipse poneret · Metatis

Neutrum activa passivaque absolute
Proferri sed dicat video audit acute

Et quoque plectior probor findor et angor
Sunt quaedam ut taliam quod cum sunt
activa passivis hic simul / · Litera

^talco
poni / ut lavo tondeo duro cal
ceo / plavor et tondeor et duror
et calceor / Sed hic magis per eclip
sim consuetudo proferri tradidit / vel
poete quae solent facere · Ut virgi
lius in libro georgicorum · Arcana
quae nectar tinipher tondent hir
ci · pertondentur · Idem in 9º Eneidos
Attingunt omnes opi pedibusque
rotarum / pertinguntur vel attingunt
se · Idem in eodem · Et rore unda te
lo papitat · percapitatur vel per
capitat se / ¶ ¶ · Comenti ·
Ostendit deinde aliam abusionem
activorum / scilicet quod quandoque sunt ipse activa /
quae pro passivis ponuntur / ut lavo plavor
Sed quaedam minima verba abusive
quod activa pro passivo ponuntur passiva · Vel
aliam abusionem / scilicet quod in ipsa
hoc ponuntur sed deficiunt ibi ab eis
tam · Ut cum dicit virgilius At
tingunt opi vel dicatur attin
gunt pertinguntur / et hec est ab
usio / vel attingunt se / et tunc
est eclipsis · Quamvis et a opponens
exempla / est tamen ubi eclipsis
non possit intelligi / sed ex ne
cessitate activum ponitur pro passivo /
ut tondent hyrci / pertonduntur /
non enim est dicere tondent se
dicit se hirci / ¶ · Litera ·
Sunt quaedam quae cum sint passiva
sine dubio tamen invenitur
ab auctoribus pro activis prolata / ut
Virgilius in primo · bellantur arma
sonaces armis / probellat · Idem
in 2º Georgicorum / sic pingitur
et placida paci mittor oli
vam / pro mitto · Vetustissimi
tamen multa sic protulerunt quae sunt
tanta ecce teste capro / adimor
pro adimo / arcelor pro arcelo / pro
ficior proficio / despoliantur pro de
spoliant / depperatur pro depperat /

dispensor pro dispenso / dilapidor pro dilapido / ¶ · Commentum ·
Ostendit etiam hanc abusionem in passivis, scilicet ponit passivas pro activis ut bellantur pro bellant / et mutor pro muto / dicit tamen quod antiqui quae talia faciebant deponentia, sed nos ponimus in talibus passiva pro activis / ¶ · Litera Prisciani
Sunt etiam quaedam activa voce passivam significationem habentia et e contrario passiva voce activam, ut supradiximus: timeo te, timeor a te / metuo te, metuor a te. Lucanus in v°: Dum metuar semper terrisque appetar ab omni. Idem in viii°: Sed regna timentur ob ferrum. Cicero in iiii° Thusculanarum: Veniens metuunt [illegible]. Nec mirum hoc in verbis apud nos in his verbis, cum apud Graecos quoque tam activum quam passivum eius significationis accusativo casui iungitur contra consuetudinem. Dicit enim ΦΟ BOCHIC · ΦΟΒΟΜΑΙCΗ. Sunt tamen haec eadem verba absoluta / et dativo iunguntur casui et dicto ut / Terentius in Andria: Eius vitae timeo. Idem in eadem: Ei metui a Chryside / Commentum
Aliam postea abusionem activorum ponit, scilicet quod activa significatione sunt passiva et e contrario / ut metuo, de quo satis supradiximus. Illud addidit / quod timeo absoluta est / cum non iungitur accusativo, sed dativo / ut vitae eius timeo, id est de vita eius / et dicitur absolutum quia non fit transitio in re designata per verbum / licet respectu eius et per ipsum dicatur timeo / ¶ · Litera · textus ·
Iubeor etiam quaedam passiva ut supradictum est / quae significative activo iunguntur / cum videantur agere in [illegible] ad quos passio refertur verbi / Virgilius in ii° Eneidos: Duplicat et miseros morsu depascitur artus / hic cum dicatur agunt in filios Laocoontis et detrahunt vel [illegible] instituor grammaticam /

moneor iustitiam / Idem in octavo: Et surgit senior tunicaque induitur artus. Vel aliter in parte pati significatur / ut absolvitur caput / truncatur nares / caecatur oculos / intenditur brachia. Virgilius: Induitur tergo leonis / Idem in primo: forma assimulata Camertae / Commentum
Ponit etiam aliam abusionem passivorum in [illegible] / scilicet quod duobus modis construuntur figurate cum accusativo, id est in parte vel in toto [illegible] expeditum / Litera
Dicebat plurima inveniuntur apud veteres auctores quae contra consuetudinem vel activa passiva vel passiva activa habent / ut testo pro testor / opino pro opinor / aucto pro auctor / convivo pro convivor / contemplo pro contemplor / consolo pro consolor / commoro pro commoror / amplio pro amplior / auguro pro auguror / auspico pro auspicor / cuncto pro cunctor / et munero pro muneror / mollio pro mollior / et dignero pro dignor / et opperio pro opperior / epulo pro epulor / heiulo pro heiulor / et lucto pro luctor / luctito pro luctitor / lucupio pro lucupior / et loto pro lotor / aedifico pro aedificor / misereo pro misereor / Unde misisset et misereret in Ponpalia [illegible] vos plagiatis / Cavete frustra pro fratris salute precantium misereatur
Unde Terentius in Formione: [illegible] est / hortor quod pro hortor / et largio pro largior dicebant / quod sunt [illegible] Unde Valerius in primo ~~[illegible]~~ historiarum qui venditis [illegible] bonis aut largitis comitiis pervertebant [illegible] pro [illegible] alterius et [illegible]
Nam Terentius in Andria: Eius [illegible] alterius [illegible] / [illegible] ut dictum est pro meditor / Virgilius in primo Georgicorum: De [illegible] nudi equitem [illegible] ne [illegible] complexos pro

Antiquorum abusione priores instituo [illegible] generalis, id est [illegible] sic quod [illegible] non sit passio [illegible] activo [illegible] iungitur /

[illegible] pro [illegible]

plosor Quintus claudius in ii° An
nalium Comprehensare suos se qui
dem iure amplosare Cicero pro
cluentio / Auctoritate censorum am
plosato / Amplecto et amplec
tor / compleo et plector et
i corp et superior omnium vsus tam
apud capros quam apud plini
Hic tertium in e veniens Sequitur
tantum quod etiam est sup sequitur
litera i mediate alia / sed pa mas
Hic / ¶ ¶ Comentum·
Addit etiam aliam abusionem sed quod
quedam verba apud antiquos fuerunt
ueram continuendum / ut hic at
tinua tamen passiua / ut testo
pes quod nos dicimus testor / vel
hic pario patio / ut tarzor pro
eo quod nos dicimus tarco / et est hec
abusio in hoc uerbo in ii° aliquando
Sed vel hic id supra dixisse et
stius equum supius adhuc tam i
dixit / ut ostenderet quia esi un
tor primo dixerat / tamen apud
antiquos uerbum erat passiuum postum
patrio / hic uero i dicit hic opin
tenere / ¶ ¶ · litera · pom
Passiuas etc patimus ad neutra
bus verbis expertio idem antiquis
simi proferebat ut tarzor pro tarco et
tentes / et obsonor pro obsono / et po
pulor pro populo / et taleor pro taleo
Ueros auctores apud Capro
legant qui eos fere deputat
Omnium comperior pro comperio Salustius
in Iugurtino Sed ego comperior bar
chum magis punica fide Mu
tuor etc primo / et bellor pro bel
lo ut dictum est proferebat / vel
Virgilius in ii° Georgicorum hic pinguem
rem et placidam pati nutitor
oliuam / nutitor dixit primo
Et in ix° Eneidos Victos bellant
amazones armis · bellant
pro bellant ¶ Contra huius dictos

est cum ponitur litera Se ... ¶ Et litera
Sunt alia que cum sit actiua
in passiua et raro ponitur etiam veniunt
ut cum Virgilius in ix° Eneidos
Totumque a sedibus imis · vna
eurusque nothusque ruunt Et
eiusdem quam passiua in primo dixit ut
in ca tenere illum pro eruta
bellum. pugnant Terentius
in Eunucho, primum se Same
abste et parata recipiam pa
i pro absolutas Sed Cum
passiuam ponere uero et subiectus
sit ipse pati demonstrant / ut
cum precedente Virgilius in i° Ene
idos / Urbs antiqua ruit, multos
dominata per annos Ruit · posuit
pro cadit / ¶ Comentum pe he
Addit item aliam abusionem
sed quod tam uerbum aliquid ponitur tran
sitiue in v. hoc sed in a abste
Ut ruo / quod cum ponitur pro euerto /
construitur tunc cum actiuo / ut
apud Virgilium / ruunt i· eru
unt· totum mare et euertunt
Item uero sit passiuum quando et cado
ponitur absolute Sed et iun
do ponitur transitiue / ut inundat
sanguine fossas i· implent
Et tamen abste ponitur / ut in quo
dam libro i venitur Et i vndat
sanguine fosse i· restagnat
Vergo etiam ponitur abste / ut
ibi Sunt quo vergat ponde
locum i· declinet et cadat Po
nitur etiam actiue / ut in vergit
plena sacros i· infundit
Coeo etiam quod rarius venitur pro ore
nie / ut ibi Et coeat · fe
da ... / i· fiat ... est et
absolute / item uero ponitur pro colligo
actiuum est et transitiuum / ut ibi
cum tacet quam quis ...
i· colligitur / Conuersio item ...

venitur in hac significatione Illi conveniunt
i. simul venerunt / Et venio est
Alio modo activum pro alloquor / ut ibi
Vos in qua convenio o iudices / i. al
loquor / Et activum est Pinguesco
est activum etiam / ut pinguescunt an
guille i. pingues fiunt et pinguia fa
cias Venio absolute est et in alia
significatione / ut ibi Fruge nate pinguat
i. pingues fiunt / quasi proximi loca
liter differt hec aut que
iunt dicta est abusio / abalia /
in qua deponit supinus activa
aliquando ponit absolute / Ubi enim deponit
in eadem significatione / et transitive et absolute
ponitur / ut cum dico video illum
video absolute vero eandem
quasi actionem significat / hec aut verba
eadem et transitive et absolute ponuntur /
sed in diversis significationibus / ut predictum
est / Nota contra quod sunt po
sitivum et opposita ad illam literam posita.
Sunt que tam activa quam pas
siva et cetera Hec litera super qua
factum est iam consuetum. litera
Sunt verba ... absoluta
vel activa hec significatione venitur
Ut virgilius in primo / Dum detinet
hostes agger murorum nec
inundant pauitre (?) fossas In
venitur tamen quandoque todi (?)
tibi Dum detinet hostes agger
murorum nec inundant sag
uine fosse Sunt verba
et absoluta et activa / absolutum / ut virgilius
in primo Dum daturet labori
aut quis vigat pondere letum
Activum ut in vi. Frondentique in
vigit vina pacdos (?) Eius pa
Lucanus in x. Et polus ad
ius calidum qua vigitur austri
Asuesco absolutum est Converte tamen
ponitur asuefacio / Lucanus in v. Ad
dextram asuesco facit ... asuefacit
Cesos quamvis magis ... ne.

net

esse videatur quod activum Con
venio enim accipitur. Ut virgilius
in primo Locant in federa dextre.
qua datur. Ceterum tamen activum
est eo usus in ii. philippicarum
Utinam Gn. pompei cum C.
Cesare societatem aut numquam
coiisses / aut numquam diremisses
Sed vario eius usus est / Lucanus
in primo Multumque coit humani generis
maiore in parte dampno Sed
e contrario / quod et coit proelligitur
et convenit et perigit Pariter
voce assumta accipiunt / pin
guo pinguis tamen pactio quam
pabulo i. veniret Virgilius in primo Cum
in unum pugne percepit in te
te pinguesces anguium / Active
posuit idem in v. Eneidos absolute
Fruge nate pinguat Idem in
quarto Damnique pinguabant
scopulo metamque tenebat
Sunt similia absoluta et activa et ab
eo quod potius absolutum virgilius in
primo Eneidos Ita quod dissi
mulo. aut quod me ad maiora
reservo Idem in primo Active. Nubas
que divini assimulat capitis
Idem in primo Forma assimilata
camerte / Sequitur alia litera
Sunt quedam / que . litera
tam activa quam passiva vo
ce. veniunt atque idem significant / ut mereo
et mereor. Lucanus in v. Sceva
vir nominis. castrorum in plebe
merebat / virgilius in v. Merui
quos sepe furores comperisse Idem.
quarto Eneidos / Si bene quid
de te merui. fuit aut tibi
quicquam dulce meum / Lucanus
in ix. Serras meritum fronte
rapinas / Multa similiter an
tepiti (?) tamen / in una eadem significatione

continuatur (?)

Expergo et aliquando
requiere inde
expartores.

que est et in pario (?) omnes conveniunt

i. imitata

fat (?) timiny

l. pasuescefacit

ꝑtulerunt antiqui / ut ꝑtio et
ꝑtior / munero et -ror / mino
et minor / minito et minitor / me-
dio et medior / modulo et modu-
lor / meto et metor / modero
et moderor / mutuo et mutuor
rutio et rutior / obsidio et obsi-
dior / ꝑcunto et ꝑcunctor / ꝑig-
nero et pignerator / pacifico et pa-
cificor / sermo et sermor / ꝑgre-
dio et ꝑgredior / ꝑconto et ꝑco-
tor / ꝑplo et ꝑplor / iurgo et iur-
gor / potio et potior / ꝑdo et ꝑ-
dor / ꝑnarro et ꝑnarror / ꝑco ꝑ-
tor / quinto et quintor / quadruplo
et quadruplor / quieto et quietor
nequito et nequitor / rimo et ri-
mor / recordo et recordor / re-
minisco et reminiscor / revereo
et vereor / stabulo et stabu-
lor / secto et sector / sequo et se-
quor / sortio et sortior / sascto
et sasctor / tuto et tutor / tumul-
tuo et tumultuor / vilito et vili-
tor / velito et velitor / ꝑlio et
ꝑlior / ꝑtesto et ꝑtestor / vago et
vagor / vociferio et vociferor /
velasto et volastor / uto et utor /
munio et munior / medico et
medicor / medo et medor / ho-
stito et hostitor / palpo et palpor /
ꝑt et ꝑtestor / rumino et rumi-
nor / tolero et toleror / ꝑle-
o et ꝑleror / ꝑsaio et ꝑsaior / opi-
no et opinor / Comentum p. h.
Dicit postea quedam verba esse
que tam activa quam passiva
voce sunt ut veni et cetera / ut mereo
secundum antiquos et mereor / et mul-
ta alia que ponit et videre hic
ad supinis deposisse / cum ait ve-
tustissimi ꝑtulerunt multa com-
fusa terminacione et cetera / quod intelligendum
est quod hec dicta ad ipsis auctori-
bus confusa sunt / ut bello et debe-
runt quidam / alii bellor et eadem

hec quod mereo et mereor in eadem significacione
aberunt auctoribus credendum
postea / Et videre / quod meruit ꝑpriu
est amens / et meritus quod ꝑgea
ponit actic. deinde ame
or Illud quoque videndum est
quod mereo merere vel mereor / fac
ꝑtito meritus sum / mereo at
secundum antiquos quando meri
tum dicit faciebat meruit ꝑ
ꝑto / quod licet mereo merere ꝑdu-
cat quando mereo merui coi-
cans / quia tum eadem vox erat
mereo in utroque ꝑsone / factum est
amodo dicebat eadem dive / ut dicere-
mereor deponens demereito / et
quam ꝑ ꝑto nulla erat differencia / ꝑ
titu merui retinuerit equali-
ꝑs mereor deponens erat pa-
tiua et. dederunt eam cum ꝑi-
to meritus sum / ut diceretur
mereor mereris meritus
sum / vel merui / Ephiseconstruc-
tionibus tempus meritus illa mer.

hic quod cogitas veterum quomodo fuerit

Duisi cum plura vasis hoc

Parvula ꝑtens dum sufficiat in usu

Nec tolat et mereri volo inter ten

Dat minito minitor dicit manifesto. ꝑt.

Dic zelo zelor / dicta sunt malicia mali

Participo vel ꝑor / dicit munero sive / torque

mutuor / offero sero / medito medi

lupino vel lupinor / quasi assimilado
Vel preparo vel preparor / at assecto p(ro)fer
Aut assentior / sic sectus primus eius
Vocibus in genere varios / singulisque sub uno
Certa da genera que vult magis usus habere
Nec latinus certo modo bis primum edas
Que data sunt dicta modo nunc vero diversa usus
Gramaticam gratis dese gratias

Obiectio: incedo que etiam inceptiva pronunciant. Sunt alia que cum sint litera activa sive coniugationis tamen sunt in neutro absoluta sive recepta · i · [illegible] sed secundum quod perdido perdidas activum facit etiam perdidor / ex quo perdidatus / hinc nascitur perdesco. Similiter albo et albor et albeo, Virgilius in primo Campique argenteis ossibus albent dicitur etiam albico et albesco. Oratius in primo carminum: Nec prata canis albicant pruinis / duro etiam et duror, dureo et inchoativum duresco / unde Lucanus in quarto: Totosque induruit artus. Ovidius in quinto: Nam cetera dampna durata iam mente malis firmaque tulerunt. Virgilius in primo georgicorum: Atque hinc atque illinc humescens aduluerat duracit · id est · Terencius durate et vos met rebus servate secundis / lento et lentor / et lentesco

Virgilius in primo georgicorum: Addi(c)itos lentescit habendo · Item valentes lentesco dicitur. Mater quid adhuc duresco et mitesco unde Lucanus in quarto: ... tet ... ... / humecto et humector, et humeo / unde humesco. Noto et notor et noteo unde notesco. Lucanus in quarto: Protestantur litteras clari nominis opi. Liquo liquas unde eliquo eliquas. Persius: Phillidas hypsipilas vatum et plorabile si quid eliquat / at tenero supplantat verba palato. Lucanus in septimo: Herrptacis tela liquabit / et etiam liqueo liques et liquesco. Virgilius in bucolicis: Limus ut hic durescit et hec ut cera liquescit. Dicitur tamen et liquor liqueris prima syllaba producta que in superioribus corripitur. Ovidius in primo georgicorum: Vere novo gelidus canis cum montibus humor liquitur / et paulatim dissolvitur. Nigro etiam et nigror / nigreo et nigresco. Lacto et lactor · lacteo et lactesco. Nubo nubor tamen et alia que in gramatica vel quedam similes ... in paucis / ut pendo pendis · pendor · et pendeo pendes / iacio iacis · iaceo / et iacto / acuo acuis · acuor et aceo / ex quo acesco. Cometur.

Aliam etiam diversitate verborum addit / quia quedam dicunt ab ipsis habent scilicet quedam verba activa sive coniugationis / faciunt alia ex se secunde / que sunt absoluta / ut perdido illud · i · perdidum facio et in perdeo · i · perditus fio · perdidus / eodemque modo

[Marginal glosses: liques; · i · paulatim; alia ex perdido fit; activum per me pendo ligo; neutrum; patior; quiesco; acer efficior vel amaresco; acere incipio; flecto; plamto vel; tendo; · i · secundis]

Recipiuntur tamen verba · i · que sunt absolutivis venientia · i · que sunt ex se activa de se (?) inflectuntur in sensum passivum eiusdem cum perdido · nisi perdidus sum vel fio / vel quod est perdesco albesco duresco · i · perditus incipio fieri vel albus vel durus /

albo illum et albeo / duro illum et dureo / lento illum et lenteo / humecto illum et humeo et cetera que sequuntur / Et vide quod lactare quando est tercie ponitur mitius est / lacte infantes / unde lacteo lac sugo / lacto lac prebeo nato Similiter compendo suspensus est / pendo suspendentis unde Pendeo suspensus / pendo dum sublevo pondus / Cf. ·litera·

Sunt alia que in compositione mutant significationem ut eo neutrum est simul [illegible] fa° quamvis vetustissimi etiam passive hoc protulisse inveniuntur [fatior] Titinius in quinto Bonum [illegible] [illegible] patrem ut faciat. Et venio secundo faciunt activa in compositione ut adeo [veniat] et adeor subeo et subeor ineo et ineor Ovidius in ii° de Ponto Sol aditur quam querens ait ne vana labores / Iuvenalis [illegible] certa regum tenent [illegible] Iuvenalis in v° Quod si subeuntur prospera castra Virgilius in [illegible] a sorte oblata qualis fama est volitare [illegible] / [illegible] non [illegible] compositionibus quibus actum sit [illegible] [illegible] ut efficio et efficior / afficio et afficior / refficio et reficior / [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] neutrum est Iuvenalis in [illegible] Sic Matheus deficit A venio non convenio et convenior invenio et invenior / [illegible] [illegible] [illegible] aspicio [illegible] et obspicio et obspicior / Cf. ·Contentum·

Ponit deinde aliam disputationem [illegible] quod quedam mutant [illegible] in compositione [illegible] alterius [illegible] [illegible] alterius [illegible] / ut [illegible] est / refficio [illegible] activum ·[illegible]·

Sentio neutrum [illegible] assentio et assentior / dissentio et dissentior in una eademque re [illegible] Cicero dixit publica singulis assentior [illegible] et [illegible] [illegible] instruunt non esse [illegible] Lucullus in [illegible] Assensus sum hominibus [illegible] [illegible] intelligunt quid faciat dissentiunt [illegible] alios quorundam [illegible] plurima sunt [illegible] in [illegible] [illegible] componunt [illegible] [illegible] ut plecto activum [illegible] [illegible] ego plector pendeo [illegible] abeo composita tamen deponentia [illegible] quia inveniuntur Et vide quod dicit sentio ·Comet· neutrum est / et in assentior deponens / et assentio neutrum in eadem [illegible] [illegible] [illegible] est / quod sentio acceptum pro intellectu neutrum est [illegible] [illegible] adsensum pertinet / activum est [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sentio neutrum [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] compari assentio / et dissentio / quorum ponit / et utrumque neutrum est / si sunt [illegible] abeo [illegible] [illegible] volunt hic sentio activum / et ita construunt [illegible] sentio ut faciat [illegible] [illegible] / et subintelligant activum est / [illegible] procedunt sic / neutrum est a sentio / [illegible] / Cf. ·litera·[illegible]·

[illegible] deponens similiter et [illegible] / [illegible] composita [illegible] deponentia quia [illegible] [illegible] Adorior et adorio [illegible] deponens neutrum impertio [illegible] [illegible] Hectore [illegible] [illegible] tunc ipsos adoriat neque [illegible] [illegible] [illegible] referat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] petit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] In Eunucho Plurima salute

Interea quae summum sentiunt imperat- / quanto [illegible] Comentum.
Addit esse quod alijs hominibus id est generibus / invenitur simpliciter a quo composi-
one quod mutatum ut prior de-
ponens / et in imperio neutrum
a imperior esse deponens / in eodem
sensu [illegible] litera.
Aspicio quod quae aspicio activum / quod
eo aspicior aspicaris deponens / ipsum imitatur
in quo esse quinque mutatur
Terentius in Eunucho [illegible] quandoque
tamen unde egredior neque ta-
ceo [illegible] aspicior [illegible]
Aspicio activum / quod Comentum.
quia non esse invenitur probat / per
aspicio [illegible] videtur esse
a ponitur aspicior [illegible] deponens
[illegible] quinque Illud enim ge-
nus esse / [illegible] litera
Ab aperio quoque actio videtur
quinquam quod prior quae et prior
deponens Virgilius in quo experto
credite circum [illegible]
assurgat / quantus sunt eius
peritus sit / tamen [illegible] in usu non
est / quod debent secundum analogiam
prior esse Terentius in superdic-
ta fabula / [illegible] asterita vi-
tis operibus Nam reperio comperio
et aperio activa sunt / faciunt
enim esse passiva / et plura non
esse aperior esse videri quoniam / quod apud
vetustissimos etiam quinque de-
clinationes habebat / Ennius Quia
pariter [illegible] penus [illegible]
[illegible] Comentum.
Sequitur postea / Aperio quoque
activo videtur quinquam esse
quod prior etc. / et quidam libri
habent hic ab aperio [illegible] igitur
utramque literam legamus et
[illegible] Peritus [illegible] unde
peritus / [illegible] non non siti

usu fuit apud antiquos activum
a quo fit quoddam compositum est
quod prior quae et aperior deponens
et ita mutatum est quod in composi-
tione quosdam a dictum est / quod
alijs videtur contra aperio / quod per-
ea dicit / et quod quod prior sit quae
probat quod peritus eius [illegible] / de quo
nulla dubitatio est quod in vera
in passiva [illegible] / probat exemplo
Virgilij / quod in vera activa dicens
Experto credite et quia quod
[illegible] et contra cum perito
sumus peritus Adversatur sed [illegible]
[illegible] expertus / quantus sunt eius
sit peritus unde videtur debere dici quod
peritus [illegible] quod peritus / [illegible] aut
[illegible] Nam reperio etc. sit
[illegible] Merito dicto
[illegible] predicta [illegible]
composita [illegible] Nam reperio
et quae sequuntur composita ab eo
designant [illegible] simplex
Alia non litera quae habetur ab aperio.
hic non legitur Ab aperio videtur
quinquam esse quod prior etc. Qui-
busdam dictum est [illegible] alijs
videtur esse aperio / exemplum
Virgilij [illegible] quod est quod [illegible] / le-
gendum est ut supra Adversatur [illegible]
[illegible] videtur esse com-
positum aperio quamque simplex quod
sit peritus / a quo [illegible] veritate
compositum est / quod est derivatum
aperior quod non est in usu / a quo
derivatur periculum per quod [illegible]
Terentius [illegible] periculum [illegible]
[illegible] in palestra [illegible]
[illegible] est ad
quod [illegible] et ad [illegible]
Cetera non mutantur / [illegible] litera
[illegible] sit neutrum [illegible]
[illegible] compositione [illegible]

peritus

l. officio, officior

plerumque transit in activum ut conficio, conficior; perficio et perficior; afficio et or; refficio et or. Iuvenalis in i°. Provocat te tonna tuo ve fici operante reddet agno. Lucretius in iii°. Cetera que fuerant in te retrahuntur et officiuntur ita cogantur tardius ire. Afficio Statius in tebaide protulit. quarto deficiuntur bello. Deffitio autem loco passivi deficio facit. Terentius in eunucho. Nichil ubi est nichil ubi deficit. Cum passiva vim habeat, deficio facit. Sunt tamen alia composita ex ipso et dictionibus composita, que non solum sed si est coniugationem, ut dictum est, permutant, ut facio facis; calefficior; calefficitatis. Terentius in Eunucho. Ego calefficior ipsa re ex phebe. Similiter ludifficator. Idem in Eunucho. Iam in suspectus post quam ludificatus est virginem. Ego tamen calefficio non activum est, tam scificio et vellifico. Terentius in Eunucho. Ubi me calefficies. Iuvenalis in iiii°. Vellificatus athos et quicquid grecia menda audet in historia. passive protulit. Sed tamen. quia et facio et facior, ut ostendunt vetustissimi, proferebat; si non facio vo ce fio in tertiis manentibus; quod vero in finitum tamen eam componat et non solum sed etiam coniugationes in ce teris finalis; si eis attenditur, ut calefacio. calefacis. calefacit; tepefacio tepefacis. tepefacit; in prima enim et secunda persona penultimas acuimus. Que enim sunt breves. Similiter calefio. fis. fit; tepefio. fis. fit; finales servat accentus in prima et secunda persona quos habent in simplicibus. C C. Cometa Postea non repetit quia superat

defacio, ut addat, scilicet quod ex eis componuntur quedam que penitus mutant coniugationem, ut confiteor. ais. quia et deponens est et prime coniugationis. Et quamvis perficio possit videri activum, quia statius posuit deficiuntur bello; in telluri illud ibi positum esse impersonaliter, loco quia perficio neutrum est. Addit etiam quod in hoc facio in quibusdam compositis mutet genus, et non coniugationem; in quibusdam utrumque; ibi sunt que in coniugationes corporum mutat, ut est attentum ut calefacio et similia, que in prima et secunda persona in vero aliorum est attentio ad ultima, acuunt penultimam quamvis sit longa. Quod et similiter accidit vero fit in quibusdam compositis a facio, ut calefio calefit; hec enim habent accentum in fine, licet sint tertia persona. Contra tamen hucia. C Litera.

Querito quoque activo venuto conventor, comito et comitor in una eademque ponuntur significatione. Virgilius in i° Eneidos. Harpalice volucremque fuga prevertitur Hebrum. Idem in eodem. Convelle vetos vestras sumi activum quod constituere deponens. Cicero in Protagora. Sunt autem optanda et sepe postulo ut de isto contendatur alter alteri ut in tectos de hiis verbis contendissemus non contentet. C Comitum non est probat hic tamen ut textus. Lra

Sunt alia que et coniugationem mutant tamen genere in eadem manentia significatione, ut labo bas venit a MACCABINO et labor laberis deponens. Virgilius in secundo.

labat ariete crebro Vg in ii.
labitur infesto dido. Similiter
laud as et laud- ris. sed laus
maris prhumectas dicit Virgilius
in i. Vestibus sequentibus
laut lympha thetis. Ceterum tercio
vero Diomedes duplex. Ex eo
ostendit hanc figuram quod quedam
in diversis temporibus et diversa coniugatione
ostendit ut labo quod est prime coniugationis
et labor quod est deponens. Tertie
sunt tamen alia que ex eius littera
coniugatione mutant sonum ut mando
ἐντέλλομαι mandas. mando
μασάομαι mandis. fundo
ὁπλίζω fundas. fundo χέω
fundis. obsero ἐμφράσσω
ὀχυρόω obseras. obsero
φυτεύω obseris. appello
ut προσαγορεύω appellas.
appello προσωθῶ appellis.
volo ἵπταμαι volas. volo
βούλομαι vis. consternor
πτοοῦμαι consternaris. consternor
καταστρώννυμαι consterneris.
Nam lego gas et lego gis.
et dico cas et dico cis. et cetera
sed hec diversis temporibus. Nam
lego gas et dico cis producunt
penultimam. lego gis et dico
dicas corripiunt. Eodem. Comentum. Priscianus
ostendit et cum tali diversitate
vocis quod quedam
corporis licet eiusdem sint vocis in
persona mutant coniugationem
ut mando quod prime coniugationis
est sed accionem mandanti
quod tertie sed actionem manducantis.
Similiter et cetera que ponit
sunt a vocabulo que una. Eodem. Littera
vote et una coniugatione
diversas tamen habent significationes ut torreo
tam verbum quam nomen vel volo est

Virgilius in iiii georgicorum. Nam rapidus
torrens sitientes Sirius
indos. Lucanus in vii. Augetque
fato torrente ruinas. Colo
quod est perdiligo et habito et ars cum
committo est perdo et perficio
non admitto. passivum
Juvenalis in i. Nam prohibetis
est admitte reos. dormitat
adulter illa mihi similis nunc
nempe petrarca Catullo Virgilius in
eodem. Eumdem poetas admisit
que nam est quod culpa puelle
sapio idest et sapore Virgilius in i.
Cum meminit taliter sapiat.
quod ultima popine deficio
perdesisto et vincor. Salustius
in Jugurtino. Abrege defecerat
idest destiterat. Juvenalis in
iiii. Et frangor ante perfu.
euctum vidit qua colligo pa
ui Nam si defficeret idest vinceretur
tur. condo perdifficio et celo
Gratulor. gaudeo per amicum
lis. et gratias ago Affranius
in Cineratio Sospite frater
mi salue et salutis venies.
melius quam tibi est. Gratulor dis.
idest gratias ago. Multa preterea sunt
tam in verbis quam in aliis parti
bus orationis. diversis significationes
i. venies. Eodem. Comentum.
Aliam quoque varietatem addit
scilicet quod quedam verba eadem voce et eadem
coniugatione ostendit. que in
hoc differunt a predictis. quia ea
in prima sola persona indicativi
sunt et cetera. sicut vero in omni persona.
ut colo quod est et diligo et habito
et aro. sed auctor ipse ostendit.

Sed iam ad secundum perveniamus. Vocabula
Sed iam ad secundum ... compositiones videamus.
Puerpera quod ponitur apiendo et pu
ero. scilicet que parit filium vel filiam

dictione simplici ut in abscondo .i. ve-
Vrum inde venit compositum indicto-
omnes / et in venit in eodem sensu / di-
cione tantum id est in potestate / et si di-
cis esse iniussu / id esset in potestas
Ador genus frumenti erat / quo ple-
bant sacrificia Vnde adorea
liba / de illo sed genere frumenti facta
Nes id est filum explana de-
ducto / quod vulgariter est filare
het dicta tamen dicte sunt quos-
dam id est carta Sed ipse ba-
culus ille / in quo laica facturis in
responsionibus computationes suas col-
ligunt dicitur dica Abstineo e
ab abs et teneo Attuso compositum
et onus pars / quod denotat acuendo .d.
quod est ferire / vel potius feriendo
contrahere Attendo enim dicitur accupare
.i. ad eam trahere ethimologia est /
Et abscondo compositum ex abs et con-
do dis / facit preteritum abscondi pe-
nultima producta Quod vero dicitur
abscondit autem / ab abscondo sumitur
Condio id est bene condio
vel sapidum reddo Insero asero
seriui / supina situm sertum / compositum
tum id est immitto / et facit
preteritum inserui / supinum insitum
insertum Insero aseris seui sa-
tum TV / ad semina vel ad ar-
bores pertinet Vnde virgilius In-
sere nunc melibee piros / et
facit preteritum inseui / supinum in-
situm insitum Prosopopeya
dicitur demonstratio aspectus et interpretatur
conformatio persona non persona de
philosophorum et certis consimilibus
dictum est in tractatu nominis /
Vapulo .i. verberor / unde venitur
vapulo .i. verbero te Expulo
ui compositum ab ex et pulo Ve-
neo id est vendor / et facit
preteritum venii / supinum venum

venum / et videtur compositum a venum
non quod sum supinum est / sed accu-
sativus Sic vendo tamen venum / quia a-
pud antiquos id erat quod ve-
nale Expinetum alii dicunt
aboptata per simplicem demonstrationem
Alii per compositionem abopto extertum /
Cynopathia / sed passio interpre-
tatur Vacillo id est titu-
bo Conspicor actum et conspicor
quod non est in usu Expecto-
lor id est expecto et videtur
quandam compositum esse a sco-
lo vel scolas quod est iussio /
ut ascolari ipse dicitur qui pre-
missus expectat / licet tamen
in venatur pro expectare gra-
lis Sed cum est ascolor producit
penultimam / minus est / sed compositum
ascolon / tunc epla ab eadem compositum
corripiat Insidior ab
in et sedeo / insidiari enim dicitur
quasi contra sedere Amminiculor
id est auxilior / et videtur
compositum ab ad et miniculor
quod non est in usu dicunt tamen
plerique quod amminiculum idem
est quod subpetecium / vel subsidium
Vnde amminiculor sunt quod
videtur sumptum Augurior ab aue
et garrio Augurium enim pro-
prie in garritu auium prestigium
sumitur Adipiscor compositum ad et a-
piscor / quod apud antiquos
id est dicitur / quod accipio. tamen
ab ape Abhominor idem est
quod malum alicui imprecari / et est
compositum ex ab / et ominor ~~hanc~~ dominus
Vnde omen Amplector ab
am et plector Adorior idem
est quod aggredior / et est compositum
tum aborior Abuti est ma-
le uti Antestor .i. contra a-
liquem testimonium dico Veluti si

dices. ille negat se hoc fecisse
si ego antestor te. tamen
dicatur antestor illum / id est
illum testem contra inducere
eo / et est compositum ex ante et pro
positione / et testor. Experior ab
ex et perior peritus. Polliceor
id est promitto / et inde sunt
ce / ut tunc videlicet compositum ap
pliceor ceris quod est precium
rei / que venditur / supradde
ut si quis dicat / dabo decem
et alius superaddens / dicat et
ego xx. Aggredior ab ad et gre
dior. Appinor ex ad et pinnos / et
est appinari contemnere / vel pro
nipendere. Architector ab ar
chos quod est princeps / et tecto /
vel fortasse tector aris dice
bant antiqui pro facere tecta. As
sector ex ad et sector aris vel
sectator oris / et videlicet quod secta
ri communiter est dictum cum assequor
eris / sequuta secutus / atque mu
tata u in o / et addita r / debuit
fieri secutor oris sed per sincopam
dicitur sector aris / et est sectari
id est quod aliquem in secta sequi
Unde sectatores Aristotelis dici
mus. Illud assequor quod sectum sec
tum / mutata u in o et addi
ta r. fit sector aris / et tamen
ponitur in mala significatione. Unde dicitur secta
hereticorum / et heretici sectatores /
assectando veritatem fidei / Co
mitor facit pro comitem
sum / et supina comitatum. tum
et hoc est compositum cum atque et inde /
sed comitor comitatus sum / a
tum et inde. Carnifleor a
carnibus et fleo compositum. Unde car
nifices / qui dicuntur facere carnes
quia ad edendi usum preparant
eas / Despicor tor penultima
compositum ex de et specio / quod inde et usu

atque tunc est despicari deorsum inspi
cere / et ponitur pro despicere in hac
re despicor penultima producta /
Et est contrarium aspicari / quasi de
specta ex Hic. Quia unde despi
catus ubi reperitur / dicitur quasi despec
tus dicunt quidam quod despicari esse
deberet poni pro amfricere. Demo
lior id est quod ex una et con
posita ad et molior iuris. Depe
culor id est quod devasto / et videtur
componi quidem ab eo quod est pe
culium hec / quod est pecunia depe
cudibus habita / dicitur hec plebs
quod peculia sunt omnia / apud antiquos /
erat peculia facere vel colligere
Unde sunt eos compositum depeculor
Opperior sunt aliquos compositum
aperio quod non est in usu / sunt
alios apario. Obliviscor ab
ob et leniscor / dictio a les lebis.
quorum neutrum est in usu / Auctor
taris / id est quod tacite ponere re
sumis. Adulor dicitur ab adulos
grece quod est servitor. Unde adu
lari quasi assectando blandiri /
quod solent facere servi / Libripens
dicitur qui libramen tenet / Summa
quia in ea ponderavit. Dectum
peda dicitur mensura decem pedum
et ex hoc est esse comitem. Tutor
tutaris quod est quod deffendo / et
facit preterito tutatus sum. Vador
daris hoc est ponere vadem / et de
a vado dicitur / quia datis vadi
bus id est fideiussoribus per se licebat
vado enim vadas. Unde vadere
aliud est / et est vadare pro vas
cuispe. convenerunt aut plerique
hoc vero turpitudine tunc actio po
neret / ut si in paribus dicat va
da equi et similia / Velificari
velis privium facere / Unde Iu
venalis Velificatum athos.

factum velis pervius legitur enim
de perse / quod rumpit atque monte
continuus / ut mare influeret unde
dicitur motem illum / fecisse per
vium velis Confiteor ex con
et fateor Tueor tueris producta
penultima / facit preterito tuitus
sum / et in supino tuitum tueri / et est idem
quod defendo Tuor quoque eius cor
repta / facit preterito tutus sum
unde in evangelio intuitum in
eum ihesus / debent considerare infinitum
tui Dubitatur autem in composi
cione intui / si sumus infinitum
tuitus est in usu / unde autem magis
videtur in usu intueri inspicere
quam intui / quasi simplex tueor
assumat quoque infinitum tueri Ego
non puto / quia non sequitur. Tueor
verbum est intueor id est inspi
cere vel considerare / licet tuesi
in usu frequentissime in vernacula
pro defendere / Taurus aut pro in
spicere Tueor non in preterito
plus / tuemini penultima producta
Tuor aut tuimini penultima
correpta Stipulor id est quod in
terrogo / et videtur quod activum et pas
sivum genus est absolute / ut stipu
lor a te .i. interrogo te / et in
terrogor a te Vaticinor compo
situm est a vate et cano. inde
Contingo ex con et tango / penul
tima producta. Praecipito de compositum
a preceps cipitis / quod est composi
tum a pre et capite unde praecipitium
non invenitur fit. supini iectu iectum /
atque in limita non debent
fieri fieri ictu ictus / quod non
est in usu Ego in venitur
compositum aditus tus vel inve
nitus est / ut dicitur. Sic declina
tum ab aditum tu / mutatam
in o Anclor aris id est quod fu
ri / et videtur possesio ponitur / ab an

et clipeo. pis unde clipeus quod
in composicione quasi furamur
et subtrahimus corpora nostra ictibus
Depereo id est quod valde pe
reo vel dispensare est. Compe
se punior / et est contra adios et
penus sas / delapidare vel di
lapidare ponitur pro devastare /
ut dilapidavit bona ecclesie / et
est compositum a lapido. das / pre
lapidibus obruere Aufficior ab
aue efficio feci / quod non est
in usu Ejulare est voce confu
sa clamare / et videtur compositum ab e
iubilo / quod est vox confusa pre
gaudio / ludificor est alude
do vel ludo et facio facis unde
postea ludificatus est virgine
Altercari id est quod certare Obs
ono producta penultima dicitur pertinere
ut sit compositum ab ob et sono /
interceptam / quod ceteris pluribus
sermonibus placet tenendum / quod tamen di
cunt obsono penultima correptum
ut sit compositum a sono ab
est observare. quod servare As
suesco est absueo assueo
declinatum / quod tamen in usu non est
Sic nec sueo / ex quo compo
debuit asueo. Tamen suetum probat
sueo / et videtur quod licet inchoati
deficiat in preterito / assuesco tamen
assuevi assuevimus preteritum. sim
pliciter Domus eam quam in
vi simpliciter / quod non est in
usu Coeo est a co et eo sub
tracta u / Dirimo est a dis et
emo / quod probat preteritum diremi
Colligo est a con et lego. Co
go ab con et ago Pinguis
quasi simplex / et ut dictum
apre Assimilo ex ad et simi
lo Volunt tamen quidam dicere
assimilo quasi assimilis / et quod

pensum in usu frequenti non
i. velut amitor actiuum integre
et minas est. Amino autem
minas i. re perduce. Unde ami
nabat gregem i. ducebat. Ami
dia est in vinibus circa meidie
cum et dicitur ameidie Pignera
re est pignus accipere. Pigno
rare est pignora sumere
Percontor est idem quod perquiro
vel inquiro. dictum a conto quo
piscator perscrutatur aquas
Percontari enim est conte aquam
querere scrutari. Percuctari est
est morari. dictum acuetor actiuum
Peruaito et peruaitor utrumque
inveni in usu. deinde composite
in hoc tractatu satis dictum est. Qui
ritare est romanisare vel
more quiritum se habere. Cum
templari est usurari. Unde
contemplatores dicuntur usurarii
in contemplo sua recipientes
Nequitari est nequam esse vel
potius nequiter facere. Villitari
est tantum ville habere. Velitari est
ad modum velitum pugnare. Veli
tes enim dicuntur expediti mili
tes qui cum levi armatura pug
nant. dicti sunt a velocitate quia
celeriter se vehant. ad modum veli
Oscitare est os movere et aperire
ut oscitantes faciunt. quod fit
in agone. et est compositum ab os
et cito tas. quod fit a supino citum
eius hoc quod est cieo cies. Unum
tamen o Soleare est vel sola
re defficere vel soleas facere. Pre
sagio est aperire et sagio sagis
Unde sagax. et est presentire pro
divinare. humecto i. humi
dum facio. humeo i. humidus fio. li
quo. quas sunt pedetentim
simpliciter. Unde compositum eliquo
eliquas defficio quod est addere.

quam positum propter relinquo ut defficio
arte vel tibi i. relinquo et cetera.
est actiuum. Unde dicitur ab arte defficio
quando deficit ars et cetera est neutrum.
Aperior ab in et pario. Aperio op
ad comparo. Unde reperio et compe
rio et coopio. Operio. Unde quod ope
rior depones id est quod comparatur
tale compositum ab ob et pario
Operio autem abcipio compositum
Unde coopio ad coopertura perti
net. defficio quando agit id est quod
defficio. Gratifficari id est quod
gaudere et letari. compositum agtus
et quies et facio. lano lanis id est
quod humectare. lano lanas quod nimis
defficere. Obsero ras ab ob et sero
ras compositum. et est obserare sera
hostio opponere. Obsero ris. Sed
tamen assero ris. semus est. Appel
lo las actio est vocantis. Ap
pello lis appuli. appulsum. su
actio est naute adlitus naue
pellentis. et est utrumque compositum
ex ad et pello lis. nisi quod fortasse
pello las sunt in usu. Unde ap
pello las. Constituor actiuum. metus
Constuor eius. qualis vel humani
corporis. vel manipuli vel loci. Co
stuari enim est metu defficere vel
aliquo timore vel aliquo ca
su. et est utrumque compositum actiuum et
strio strius. lego gas. Unde legatus
id est quod in legatus mittere. Unde le
ti legare per testamentum aliquid
pro aliquo heredis dimittere. Unde
quod est legatum dicitur illud quod ei di
mittitur. Unde Iuvenalis legatum
omne capit. et sic utrumque predictum
productum. Dico tas ut dicitur quod ve
res sed copulo. Et quando dicitur
ut dictum est supra est ut de
tempore dicamus. Hic instit metrum ¶
quedam metrum. que non tangit
secundum formam predictorum et sunt illa

Preteritis quando vit hec sit data / quorum
Fructus o vel eo / dicitur et cuius omni
Assignare modo vi / quare cuius vim
Infinita / sed in complexa fuant
Cum pro verbo de quo generatur
Actum dicat legi nentur constat
Si cum nent cuius vim nisi prestat ullum
Ut tedet lege composita et miseret vel optet
Sum quod dicit nec quod ostendit actum
Credamus sibi eo vel in vel inesse
Hiis quod ullum cum esse putat / est fine
Nullus contineret / sed genus atque
Cuius vi incipit quod dicat
Sed vero nulla sit fatio nullum
Dicitur quod est / quia abest totaliter actione

Quoniam que occurrerunt .lxvi. in memorie de varia vocis hactenus tractata sunt. nunc de tempore dicamus. Tempus accidit verbo ad diversos actus significandos accommodatum / Quod plerumque ostendit vel in principalibus. ut pago petri ut legis vel aliis lectis / Ex qua est prosperitate et dimensione. Ex positione quando etiam in finalibus lectis / ipsa vero ut

1. ad designationem actus presentis abactum preterito et futuro.

ut ago egi attende in hiis plerumque tamen habetur.

Futurum est in principalibus vel in specialibus. Itaque cum nominis de diffinire plus movear (?) tempus verbi de in fine et in medio temporis ut. Plerumque in venire movere. Nunc communiter et casum dicta et numerum sed non et tempus et personam ... ostenditur dicta et numerum ... ad rationem et eundem.

Actum est quod sit tempus. Quod sit tempus accidit verbo / et utrum sit substantia fatio vi vel genus speciei. Nunc sit omnia est inventio rerum in hac accidente / ad ultimum quo ordine agat de tempore. Tempus itaque / ut antiquus visum est triplex modus accipitur / Quantitativus principaliter. Est ergo generalis diffinitio temporis hec. Tempus est dimensio motus et motus mutabilium rerum / dicta generalis quia omni tempori competit. Totalis vero diffinitio est hec. Tempus est spatium / quod cum mundo incepit / et cum mundo desinet dicitur totale / quia convenit toti temporis competit / ita quod nulli parti illius. Partialis vero quam ponit tullius hec est. Tempus est pars eternitatis cum alicuius annui mensium diurni nocturni ve spatii. dicta dimensione Appellat autem eternitatem illud spatium magnum / quod cum mundo incepit Certum vero spatium appellat / spatium ita quantitate et eo diffinitum / depende itaque antiquus / quod secundum ultimam acceptionem tempus verbo accidit / quia vario sensu. ut eis videtur. non illud magnum spatium / sed partis. Quod longe aliter ubi vi. Non enim puto vag

Tempus

presens, preteritum, et futurum

perfectum, imperfectum, plusquamperfectum

Tempus — aliud est in voce simplici ... varietas motorum partium ... manente substantia et mutabili ... presens tempus actus designat preteritum et futurum.

sive temporis quantitatem / sed tempus quam
sed supponitur dictum est de temporis
quantitate ubique quod hic secundum
fere loquitur phylosophus Non quod unum
hunc temporis fieri / sed quod tempus cum
quantitati adiacet ut proprie
quod est quanti proportionatur et tempus
quod est quasi habere possit doctrina
Si ergo proprie loqui vellemus de
tempore verbum presens esse temporis vel
preteriti vel futuri / Cum non dicatur
verbum presens vel preteritum vel futurum
ex hoc solum dici / quia sit aut in
presenti ut curro / aut in preterito
ut cucurri / aut in futuro ut
curram / et hoc eodem modo
de tempore accidit verbo Patet etiam
ex hiis que predicta sunt / quod tempus
est secunda species verbi / non quod
proprietates Dicit enim presenti agere
vel pati sit / ut secundo etiam
quasi sit in vel in presenti vel preteri-
to vel in futuro / ut dictum est
Causa vero in verbo verborum in
hoc accidit / est utrumque actionis
vel passionis variatio / que modo
presentes sunt / modo preterite / modo
future / quod quidem in diversis tempori-
bus reperta sunt Agit autem
hic modo de tempore verbis ostendit
ad quid tempus sit accomodatum
verbo / deinde quid proprie verbi conveniat
Postea dividit tempus / sed in quot
modis quas / et quod proprietates di-
versorum temporum / deinde ostendit quo
modo verbi / in quo tempus deficiat
et quod adulteri demonstrat con-
tinentia temporum inter se / ut appa-
reat / quare verborum vim temporis
formetur ab ore alterius Primum
dicit / quod tempus accidit verbo / id est ac-
cidit ei sive cum tempore / sed supponitur
ex posita est / quod dicit esse verbo
accomodatum ad diversas actiones

secundum / id est ad determinandum diversitates
utrarumque actionum / scilicet cum sunt presentes
cum preteriti cum futuri / et hoc id est
passionibus verborum voluntatem in-
tellectu / dicitur substantiam / in qua
parte verbi conveniatur / quod tempus habeat
verbum sive dicat aut hic plerumque
quod fieri / quod in primis sillabis / ut
ago egi / aut in penultimis / ut
pago pepigi / dicto docui Ph-
lerumque quod dicit / quod sunt que instantes
sillabas non variant / ut dictum
dixi / sed in fine tamen sit conveniente
ad tempus / addit etiam / quod in ve-
rbo / sed non patiantur vel me-
dii / saltem finis conveniuntur proprie
ut amo amabam / et magis amo
amaveram et vicem / quod in fine so-
lo conveniunt / cum proprie remanent
verba debeat dici / cum tamen tempora et
in medio et in principio et in fine et
dictum est / habeant convenire Mo-
netur itaque verbum / et in prima scilicet
et in secunda plerumque / ut conve-
nientem Plerumque dicit id / quia
sunt in quibus solum finis va-
riatur / ut amo amavi / Cum
non solum in fine mongatur
Si quis opponat de gerundio contra
et quod que in medio et non
in fine videntur moveri / ut
perambulabo / et de gerundio ex duobus
utriusque que utrumque modo movent /
ut respublica reipublice dicetur /
vel hic dictum esse de pluribus et
pluralibus / vel dicendum ea pro sin-
gulis tamen quod ponitur / vel dicendum
ista in solo fine moveri / vel
sequuntur vel precedunt dictio
nes in quo posterior · incognitam
in presenti alterius earum / Actus

Actio nulla potest vel passio temporis esse

Hyperis / idest vo quo signifficat
Actus sive pati / tpus complendo
Accidit / ut pateat actus vel pa' prius
Dit / vel pterito fuit / fieri ve futuro
Debeat / Sequitur littera priscianj

qui dicuntur tpe dum fuere

Sunt i' tpa tam prius preteritum et fu
turum Sz preteritum rursus dividi
tur in tria. in preteritum imperfectum. preteritum
perfectum. preteritum plusquamperfectum. preteritum
enim tam late patere
ptitum tpe / cum in noticia nostra
nichil sit idest alongo spacio
loco spacio pt venire. quando
actus preteriti tpis denuntii et
et futurus pleraque in tta nobis
sunt / angustissima que est corp
rogatio nobis. et dubia pleraque
que itaque singulis vocibus
preter duo tpa inde sunt con
tenti Et ceteris preteriti futurorum
que diviserit in quandam vel
in futurum et finitum. ut τύψω
μαι et paulo post futurum. et
et attici dicunt / ut τετύψο
μαι / Aeolis et romani
composita futuri uti. et ouis
iuncta est / sunt et eo vote
utuntur. ut finiunt spacium fu
turi Est autem supradictorum te
porum quedam cognatio in
ter se Sz agens dicta itaque
latinis supradicta repetam
Tempus accidit vo. prius p
teritum. et futurorum Nudius
enim idest instabili volubili
motu / et pro eius iam pterit
pro sequuntur et adordinam
nostrum divisam gestorum tpa
quorum dividunt Vnde in eo
preteritum i. ztio dicas preteritum di
ctio enim tempus et ut dictu
est ad noticiam nostram pt
venire. qua gesta prouisa
tpis spacium preteriti. spatile et
dimostratur utrum multo. an / an
imperfecit facta sint tepuerunt
dein. ut dum et sunt perfecta
Itaque que accidit ipsis rebus
quas agimus. non tpi ipsi
in ponimus / preteritum imperfectum
tpe nominatis in quo res
aliqua cepit geri / ut dum
et e perfecta Preteritum uo perfectum
in quo res perfecta monstratur
Preteritum plusquamperfectum. in quo
iam pridem res perfecta oste
ditur / Instans autem i dum
dum est et vero stabile pt vi
mito aliquandam instans
et perfectum indicatur Nisi enim sit
in perfectum. in eo adhuc et
actus intelligi non potest fu
turum. quoque et in ictu sit
ut ostendimus. et in fintum
utrum paulo post. an multo
erit. non potuit distingu
quandam finibus dico vti
Itaque una vote contentu
fuit / Et Commentum pro hac littera
Dividit uo pterea tpus in prius
preteritum et futurum / ut appare
at que vero vi. quod tpe est
Sed quintum / an uero quod est
prius tpe / quod sit istud tpus
prius. in quo pferetur / et a
liud / et sunt qui dicant
primum quod est prius in quo pfer
tur ut lego / Vnde sic tunc

est ita hec res vera dicatur sicut nec
fluxum. Quod si ita est, nunc
quando vacavit pro aliquibus vel
taceo vel nec loquor vel bi
bo vel dormio et similia, quia
si nec taceat, tamen quando dicit
heri tacebat tamen, quando dicit in
cepit. Sed quandoque abscisis si
verum vel fluxum est, tunc quando dicit
Quod si tunc est verum nulla
est earum quia iam preteritum tempore
in quo incepit perfici, et necesse
est ut sit tempore in quo
perficitur. Cum dicit tamen est fluxum
nunquam preterea non dicitur.
Preterea tertio dicunt alii quod
preteritum temporis continet illud presens
in quo res sua agitur, secundum
sic istos potest necesse dicere qui
cumque diceret lego. Alii di
cunt quod non continet presens tempore
ita quod nec aliquid presens et sic
nullum predictorum obviat nobis
tamen dicimus quod ita continet in
presenti quod nec in aliquo presenti
Postea nec dividit preteritum
tempore in preteritum imperfectum et pre
teritum perfectum et plusquamperfec
tum. Et videtur quod hec divi
sio preteriti temporis non sit per se
Tempore enim omne preteritum quod preteri
tum est, ex toto et perfecte pre
teritum est. Ita quod hec divi
sio preteriti temporis nec sit simpliciter per se
sed secundum actiones nostras vel
passiones id est per durabilitates
nostrarum actionum vel pas
sionum, quas quandoque relinqui
mus imperfectas, ideo non illud
quod designamus hec dicitur
preteritum imperfecti temporis ut le
gebam. Ceterum actiones
nostre vel passiones iam
preteritum perfecte sunt. Ideoque verbum
quo designamus hec dicitur preteritum
plusquamperfecti temporis ut lege
ram. Verbum enim preteriti temporis
designat quod actionem vel passionem
preteritam, sed nec determinat an
paulo an multo ante perfectam, ut
legi. Si quis nos opponat quod
non sunt nisi preteritum imperfectum sicut
que predicimus, quia de lectio
ne quam heri perfeci possum
dicere legebam heri quando
venisti ad me dicens tamen
quod sit sicut eam actionem quando nec
in eo tempore perfectam quo ve
nisti ad me. Quod si etiam
nec legissem heri sed inchoave
ro dicere legebam heri quando
huc venisti, tamen heri sicut
illam actionem ut inchoatam
et non dum perfectam. Sed ideoque
non preteritum imperfecti temporis non
nisi quod retineret passionem
bone. Patet itaque quod tempus quod
accidit verbis temporis id est actioni
bus nostris et passionibus
attribuitur ipsis, tamen secundum preteritum
perfectum et plusquamperfectum
Illud quoque in esset quod solum in
preterito a latinis distinguitur
in arte grammatica id est in solo
preterito tres voces diverse sunt
reperte ad sciendas preterite actio
nis vel passionis durabilita
tes, quod preterita ex vi preterite
ritionis securiore offerunt no (A priscus)
titie ut etiam dicam, quando
tum ad preteriti natura sunt
certissima, cum presentia vero
futura habeant esse incerta. Ple
raque dictum est per necessaria
Ea enim que contingunt in initiis

euenit ut casu ut in venacio
thesauri / libero arbitrio / ut lege
fataliter naturale / ut calami qui t
rio sua ut hominem mo. Sed ea
pla que ita euenierunt inevitabi
lia sunt / et ideo certa. Certa cum pre
ta et futura incerta sunt. Quo
niam cum est qui ipsum vigilando
que in preteriti seruabat. quis est qui
perfectionis eius scripture certitu
dinem habeat / Perhibent itaque in certi
tudine preteriti et futuri non sunt
dubie a latinis recepte ad designa
ndas varietates preteriti et fu
turorum. Greci enim diuidunt futurum
in duo / infinitum futurum / et pau
lo post futurum. Vocem autem
futuri infiniti vocabant quae
post aliquod futurum esse dicebat
ut non diffinirent utrum pau
lo post vel longo tempore post futurum
esset / habebant quoque aliam
vocem / qua estimabat aliquid
in proximo futurum esse. Nos
autem pro hoc adiunctum estimamus
ut legam proximo in futuro / et hanc
Melius enim ipsi in certitudine
preteriti et futuri / in diuisione re
liquerunt utrumque latini. Il
lud quoque deuique est / quod ait / instans
est in diuiduum / quod vix stare
potest dicunt enim quod quod ait
hoc designare presenti. Ad eum vero
in tertium dictum est / quod presens a
liud est semper aliud est quod po[st]
Semper vero presens designo nichil
est preteritum vel futurum / sed
in vno semper presenti / nichil potest
agi / statimque transit. Vnde
tale presens non potest aliquando instans
stantivo vel vero vo / designando
suo loco dicemus / hoc autem
semper potest describi. Quod cum
sit semper presenti / est unicum fu

turi / vel ita quod cum incipit / sta
tim esse desinit / preteritum quo
que quod est / cum potest preteritum post
quoque futura est. et potest quod conster
Sed est illud quod postremum dici
potest presens semper particularum quod
consistit. Unde tali non potest potest
aliquid fieri. Vnde est dicit
tale presens aliquid quod sufficit legitur
itaque liberum designari. Presenti sunt
Instans id est semper presens / est in
diuiduum. quia caret partibus /
et addit. quod vix stare potest / quia
sed statim transit et aliud suc
cedit. Vnde quia tale semper
est. quod nichil in eo perficitur / non
nisi aliquando instans in
fectum. Aliter cum actum in eo esse
non posse. Alii tamen dicunt hanc
sententiam non valere. Tamen cum
hic agatur de tempore / quod ad hoc quod sit
de illo necesse est / ut agatur
hic. in quo actio potest esse. id est
in quo potest aliquid agi / quod
est quod / dicimus cum sit legere
licet sicut quod eo presenti tempore dicitur
in arte grammatica et diuersis vocibus
designetur / instans id est presens
in eadem arte tracta. in diui
duum est id est non diuiditur in diuer
sas partes / ut diuersis vocibus / sicut
diuersitates quas habet consignificare
Nota quod presens instans in
diuiduum dicitur. non quod possit
diuidi per partes. ut in presenti
hora. diem. mensem. et in
partes interualles / ut in preterita
partem ipsius et partem eius
diem et futurum / sed quia non
diuiditur in tertia ut sicut diuisas
proprietates quas habet diuersis vocabulis

designetur / deinde quod etiam ad diligentiam quod uero stat praeteritum / id est scilicet quod minima pars illius praesentis est maior praeterita uel futura. et quia uero stat et cum aliquid futurum est / id est dicit aliquamdiu instans in praeteritum / quia scilicet omni praesenti hinc aliqua pars futura est. Aliter enim adhuc in eo actu esse non posset. Sic autem id est quod cum aliquis scribit si perfectum est iam praeteriit / similiter non est in eo actu / ut ergo actus sit in praesenti / oportet aliquid esse praeteritum aliquid futurum. Si enim deleo uersum transiit totum et futurum / ut adhuc actus in eo est. Imperfectum.

Hec uero tamen dant tempora / praesens

Praeterita / praeteritis futurum / praeteritumque

Nostra diuisio facit ut sint tempora quinque. Et indicatiuus quidem modus. licet / omnia habet tempora. Quippe eo indicatiuo omnia que egimus. uel agimus. uel acturi sumus. absque ullo impedimento indicamus / Et Comitet. Ostendit deinde / quibus modis omnia tempora habeat / et quibus modis deficiat in temporibus ab indicatiuo qui prior est in ordine. Dicit itaque in dictatiuo modo habet omnia tempora. quia significat talem affectum animi id est indicationem qui omni tempori congruit. Possumus enim indicare aliquid esse praesens. aliquid praeteritum. aliquid futurum. Praesentis uero uoce praesens ut lego / praeteritum praeteritum praeteriti ut legi / tamen uoce futuri ut legam / Imperatiuus uero praesumptionem tractat id est in finibus

sunt collocabit. Deinde Cf. litera. Imperatiuus uero praesens et futurum naturali quadam ui uidetur posse accipere / ea enim imperamus quae uel statim in praesenti uolumus fieri sine aliqua dilatione. uel que quidem in futuro / nam enim illi qui non dum cepit imperantes utimur praesenti tempore / si etiam illi qui cepit. et ipse actu est / ut permaneat in eodem Ut si quis ei qui cepit ipsum legere dicat / lege usque ad finem. Apud grecos etiam praeteriti temporis sunt imperatiua / quamuis ipsa quoque ad futurum temporis sensum pertineant / ut ΗΝΗΟΧΗω. ΗΠΥΛΗ. Aperta sit porta / Uidetur enim imperare ut in futuro tempore sit praeteritum / ut si dicam aperi nunc portam. ut in crastino sit aperta. Ergo nos quoque possumus in passiuis uel in diis passiua habentibus dicere Uti praeterito perfecto tempore imperatiui / coniungentes praeteritum participium cum uerbo imperatiuo. praesentis uel futuri temporis ut amatus sit / uel esto. ΠΗΘΙΑ. ΗΕΘω. doctus sit uel esto ΛΟΛΙΛΑΧΗω. clausus sit uel esto. ΚΗΚΛΡΙΣΧΗΟ. Quamuis autem uim praeteriti habet huiusmodi constructio ostendunt subiunctiua praeteriti perfecti quae similiter proferuntur in passiua declinatione ut amatus sim sis sit. Ergo si amatus sit. in subiunctiuo. praeteriti est temporis Bene etiam in imperatiuo praeteriti temporis potest accipi. Quippe cum etiam in praesenti tempore imperatiui tertia persona similis est in omni coniugatione tertie personae subiunctiui / ut audiat. doceat. legat.

amet doceat legat. Et in pas-
sivis quidem vel in similibus
hoc possumus dicere. Ratio-
nis vel mentis nullo modo futura
praeteriti habeant. Commentum.
Deinde imperativus rursus ad in-
git / Et quo dicit / quamvis in praeterito de-
ficit. Ad cuius tertium praedicte
dictum est / quod omnis imperatio ipse
fit de re futura / et non dum ex-
istente. Unde imperativus ad rem
futuram ipse solum pertinet / Sed rem non-
dum existentem duobus modis
imperamus. Aliquando enim praecipimus
eam fieri statim sine dila-
tione. Unde si non legenti
dicam lege voce itaque
qua imperamus aliquid fieri / sed in
praesenti et sine dilatione / quod solet
ipse indicativus temporis praesentis.
Sed quaeret aliquis / an vox
illa consistat tempore praesentis / vel sal-
tem aliquid fieret in praesenti / quod con-
cedimus. Credimus enim non
sit actio qua imperamus / sed
illam in praesenti fieri praecipimus.
Possumus tamen et qui iam legit
et in ipso actu legendi est
imperantes ut usque in finem
perseveret dicere lege. Unde in im-
perativo multo dicitur tempore praesens.
Imperamus etiam aliquid aliquando non
in proximo fieri / sed in futuro
ut legito. Vocem itaque hanc
quod etiam sic imperamus futuri
temporis esse dicimus / Natura-
li itaque necessitate hoc faciente
vel hoc exigente sermone impera-
tionis non habet imperativus apud
Latinos vocem praeteriti temporis /
Natura enim imperandi fert /
ut vel in praesenti vel in futuro
aliquid imperemus fieri

unumquodque aut in praeterito. Unde
imperativus apud nos solum praesentis
temporis et futuri / unumquodque aut
praeteritum dicit / et tamen apud
Graecos esse imperativum praeteritum
ut ergo manifestum fiat quod
quo sensum habeat. Sciendum quod
aliquando imperamus de re non ex-
istente / quod in tempore futuro perfec-
ta sit et completa / ut si alicui
imperem. Unde hora tertia
apta sit parata. Unde ipso ut
tertias prima hora praete-
rierit. actus aperiendi ianu-
am / Haec ergo imperatio ad re-
rum futuram pertinet. Per hoc
ipso quod aliqui voce imperati-
vi apud Graecos aliquid impe-
rant esse praeteritum. Et apud e-
os vox illa praeteriti temporis non
aut sensum habet quod plenius
circumlocutione invenientes. Sed
Latini praeteriti temporis tamen vocem imp-
erativo subtractam vel praesentis / ut
amatus sit / vel futuri / ut
amatus esto. Quod autem
circumlocutio haec possit comple-
re praeteriti imperativi / probat
quod eadem ponitur pro
praeterito subiunctivi / ut amatus sim
sis sit. Tertia autem persona
imperativi praesentis similis
est tertie personae praesentis sub-
iunctivi / ut amet doceat le-
gat audiat / Sequitur littera.
Optativus autem quamvis ipse quoque
videatur ad futurum pertinere tamen
cum optamus quae volumus
nobis vel in praesenti vel in fu-
turo dari / tamen etiam praeteritum
tempus [illegible] evenit saepe de
absentibus et ignotis rebus

Attende quid velit ista, namque inter se optatio utinam [illegible]
quod optamus evenisse vere et quod optamus non evenisse.

Vel sic [illegible] se superiori discrepante [illegible] quae utrique [illegible]
[illegible] praesentis sine dilatione sit [illegible]
[illegible] praesentis ad futurum saepe referri possit / quia pro eo [illegible]

spectat ut facta ante nobis pos
sint in noticiam venire. Ut si filio
meo rome in presenti degente
optans dicam / Utinam rome fi
lius meus legisset auctores
per quos nunc ibi moratur. Utinam
perfectus esset rome ante .xxx. dies.
Possumus tamen hic nunc etiam
ostendentes quod optamus non eve
nisse ut Virgilius in primo Eneidos Atque
utinam rex ipse noto compulsus
eodem afforet eneas / Et Cicero
in 2o philippicarum Utinam gn.
pompei cum G. cesare societa
tem aut numquam [illegible]isses (coiisses.)
amiciciam aut numquam dire
misses. Hic autem nunc dun
taxat et in infinito. tempora coniunc
ta habent latini preteritum cum preterito
in perfecto / et preteritum perfectum cum plus
quam perfecto / ad unitatem tempo
rum / Attendendum hec quoque quod coniunc
te sunt quedam [illegible] / sicut me
lius est ex coniuncta. Nam pre
teritum in perfecto [illegible] quod est
ex presenti. / Dico enim utinam le
gerem nunc et utinam legerem
heri. Nimia est enim cognatio (i. similitudo)
eorum temporum. et maxime in hoc
modo. Quippe cum utrumque imperfectum
intelligitur. Ut autem iste opta
tus. et inceptus et non inceptus
ante intelligi. Nam si dicam
Utinam legerem heri. huiusmodi quod
modo studiosus tamen. ostendo ce
pisse quidem. non finisse tamen.
Cum ante dicam / utinam legerem
heri saltem. ostendo non cepis
se. Similiter si dicam. Utinam
adhuc legerem. ostendo cepis
se quidem in preterito. in presenti autem
cessare. Cum autem dicam Utinam
legerem et nunc. ostendo nec

cepisse adhuc. Hic et preterea
tempora eiusdem modi. Preteritum quoque
perfectum et plusquamperfectum optativi
coniuncta sunt licet enim uel ante
hoc annum uel paulo esse perfecta
hec eadem intelligere nos op
tare. Ut si dicam. Utinam le
gissem ante quinquaginta annos /
et utinam legissem ante unam ho
ram. Nec minus sic infinite
hic modo intelligi preteritum. quod
quantum adversa intellectione
nullum continuum. non inceptum. nec
finem habet / C. vi. Commentum.
Addit postea de optativo dicens
quod tempora habeat omnia. Quomodo ut
manifeste dictum est / quod omnis
optatio ad futurum pertinet
Sed enim optamus que non dum
sunt. Quare dices quod non est di
versa habens despecia Alii ei
despiciamus quod contingeret in
futuro et sine dilatione. Ad quod
manifestandum invenerunt aucto
res unam vocem quam vocant
Preteritum temporis Alii autem despicia
mus aliquid fuisse inceptum
in preterito / vocem vero qua illud
facimus nominant preteritum imperfectum
que eadem est cum voce presenti / et
paulo post demonstrabimus quod
te Presciano donatus Optatio
tempore presenti et preterito imperfecto. Preterea
non dicit presentis et preteritum imper
fectum esse in optativo coniunc
ta / quia eadem designantur. /
de quo paulo pretera dicemus.
Aliquis vero optamus illud quod
ignoramus esse preteritum. nuper
uel diu. Ad quod etiam quod pre
dixerunt invenerunt unam vocem
quam dicunt preteritum perfectum et
plusquamperfectum temporis / Quare

ordo licet intelligere

eius optativus futurum significat. patet. ad ostendendum scilicet nos concupiscere aliquid ut verbis fiat in futuro, sed quando optativus presentis et preteriti, nequaquam rem presentem vel preteritam desideremus, sed quam ut presens vel ut preterita sit desideramus. Verum non dictum est pro optativo ad hoc ut vetitum esse, ut desideramus eo quod nobis ignotum est preteritum. Quando est enim preteriti aliud esse sentimus, sed quod eo ostendimus desiderium nostrum non contigisse, ut apud Virgilium: Atque utinam rex ipse Notho compulsus eodem: affore Eneas. Cum enim desideret Eneam venisse, designat hoc non evenisse vel nunquam deceptum, ostendit hoc quod desiderabat non evenisse. Unde contra alii, sed incepisse et devenisse dicat autem posita in hoc solo non h(ic) optativo sed in finitis coniuncta esse tempora apud Latinos, id est una et eadem voce diversa tempora conclusi, et coniuncta quando dicit esse presentis et preteriti imperfecti per cognationem que maxima est inter ea tempora, videlicet quod utrumque imperfectum est. Presens enim imperfectum videtur esse, quod deest aliquid futurum eius quod superius ostendimus. Addit etiam hec tempora in hoc non esse coniuncta, quia desiderium quod absit non significatur imperfectum est, non enim obtinemus quod desideramus. Verum non discrepat eandem voce in optativo modo presentis temporis esse et preteriti imperfecti, optativus autem pertinet ad futurum. Unde putaret quis quod nequaquam possit poni in designatione rei in tempore, et quando

verbis in incepta futura non est posito. Dicit quod alii posuerunt in designatione rei in tempore, et tamen ad futurum pertinet, quod res incepta eius est aliquid futurum quod desiderare possumus. Quod videndum est, quod potest poni in designatione rei non in tempore. Si enim dicam utinam legerem heri, quoque nudius tertius, ibi quando est legerem preteritum imperfectum, et in designatione rei in tempore, desiderio enim meo te pure legere nudius tertius, sed non designo finivisse hoc in tempore legendi, non ad illud quod fieret heri refertur, sed ad id quod nudius tertius. Si non dicam utinam legerem heri saltem, ibi quando est preteriti imperfecti, sed in designatione rei non in tempore. Si enim dicam utinam legerem adhuc, ibi futuri tempus est et in designatione rei in tempore. Si non dicam utinam legerem nunc, ibi presens tempus est, quod in designatione rei non in tempore. Patet autem quod preteritum imperfectum, perfectum et plusquamperfectum multo coniuncta sunt, quia una et eadem voce licet optare vel vel paulo ante vel multo ante perfectum. Et quod videtur alicui mirum quod preteritum tempus in hoc modo sit infinite acceptum, quod una et eadem voce tam preteritum perfectum quam plusquamperfectum, ideo ostendit hoc non esse mirum quando preteritum optativi vel etiam coniunctivi vel etiam sine lege, et hoc est quod ait Nulli etiam mirum vel in

ceptum nec fine clauditur / quod dicit
quod esse preteritum descendamus. vel
inceptum esse nec fine desti-
tuitum / et addit propterea quantum
adveniam intellectionem / id est quan-
tum ad hoc quod verum vel falsum sit
Preteritum namque optativi nichil si-
militer sit / id est neque verum neque falsum
designat quod quando preteritum
in dictum ut legissem vel tu utinam Dicit
autem quidam qui hoc noluit le-
gere de quolibet preterito / sed quod nul-
lum preteritum vel tantum presens
vel tantum futurum habet / et hoc quantum
adveniam intellectionem id est secundum ve-
ritatem vera preteriti et non secundum vo-
ces atque coniunctionibus. Sed cum
coniunctionibus tempora propter preteritum quia
nunquam incepit / nunquam esse
desinet. Similiter cum fuit quod
tunc esset preteritum. nec enim
quod sit futurum. Sed propter sua
melior esse videtur / Textus litera
Subiunctivus. tamen apud grecos
cuncta habeat tempora / tamen apud
nos diversa habet omnia / quemadmodum
indicativus. Decemque constitu-
tum de constructione ordinis te-
tamenque latinos dissentimus / Commentum
De subiunctivo autem modo de
quo propterea agit nichil a-
liud dicit / nisi quod in libro con-
structionum multa dicturus e-
rat de eo sed quod cuncta tempora
habet diversa apud latinos
tamen cuncta habeat quedam
apud grecos / Textus litera
Infinitivus quoque modus cuncta
habet tempora, quod optativus presens
et preteritum imperfectum Preteritum
perfectum et plusquamperfectum quo
apud grecos Cum dicimus

cum legerem simul veni in perfecta.
que vel ad presens vel ad preteritum
imperfectum attinet. Cum nos legisse
dicimus. perfectum que similiter e-
tiam preteriti perfecti. quam plus-
quam perfecti. Nota autem quod no
vim nominis recipit. Sed vim
infinitivi. Unde quidam nomen
verbi hoc esse dicebat dicto et.
bonum est legere / ut si dicam.
bona est lectio Constat ergo omnes
modos finitos posse per hunc inter-
pretari. Ut si dicam lego,
quod indicavi. legere me / le-
ge. quod imperavi. legere te.
Utinam legerem. quod optavi
legere / Cum legam venio, quod
cum insinuavi. prius legere, post ve-
nire / Commentum
Adultimum non agit de infinitivo
modo / non quia ostendat quid
est / vel cur dicatur modus vel cas
cur infinitus, hoc enim in se-
quentibus docebit. Sed hoc dicit
de eo / quod habet cuncta tempora, presens
et preteritum imperfectum / eo quod una vo-
ce infinitum designatur utrumque
quod istorum / et rursus cuncta habet
preteritum perfectum et plusquamperfectum
Cum autem cuncta sunt hec
tempora opere que in subiunctivo
modo dicta sunt manifestum est.
et quoniam hec vox legere vel ad presens
vel ad preteritum / ut auctor testatur
pertinet videtur quidam ut
peccet / qui dicere futura dicit
legere cras et similia / Quem-
admodum et illi peccant / qui di-
cunt in optativo utinam le-
gerem cras Quod quamvis
auctorum complurium subtilius
in dicatur / in libro

nabilitur possedit id est vel volo
legere cras. Coniunctivus autem constat
etiam quod omnes alii modi ubi in
infinitivum possunt resolvi, consimilem
etiam constat quod possunt ceteras differen-
tias quas habet hic magis
infinitivus et infinitivus praesentis indicativi et
praesentis subiunctivi, quod verbum praesentis
et subiunctivi praesentis futurum
constat quod non habet facere praesentis indi-
cativi, quando ergo verbum subiunctivum
praesentis temporis praesentis futurum designat,
id convenabiliter dicitur volo ut le-
gam cras, et quando magis iste
et ceteri resolvuntur in infinitivum id
quod convenabiliter dicitur volo legere etc.
ut sit sensus volo ut legam etc.
Illa non constructio quae est utrum legere
cras non satis congrua videtur esse. Os-
tendit non postea quandam
infiniti verbi proprietatem, scilicet quod hic
verbum vocis ipsius rei est et
nomen rei, nomen quod significat actionem
vel passionem sive in eo designat ut
visio, sive in se ut visio. Verbum
non habet nomen sed infinitivum
cum sese cum genere (?), ut cum nomen
rei ipsius videtur significare actionem
vel passionem non designando illam
esse alicuius, sicut et infinitivum cum
cum dico legere est utile, non
designando illam actionem esse alicuius.
Constitutis non nomine rei
ipsius habet constructionem cum verbo substantivo
et nomine ad designandam
qualitatem actionis, sicut et verbum
infinitivum. Deinde cum legere bo-
num est quod lectio bona est.
Differt autem (?) infiniti a pro-
nominibus ipsius rei quia in-
finitivum per adiunctionem indica-
tivi designat actum, ut
determinatur quodam adherere
ut volo legere. Quod non verbi
verborum non habet quae claudit itaque
optativo primo (?), quod omnes alii re-
solvuntur in infinitivum, ceteris
et cum adverbiis modorum resolvuntur
per verbum designans suum alium
affectum, sed per se infinitivum,
ut quando lego indicativi modi
est, resolvitur per verbum indica-
tionis quod est in dico, sed per se
infinitivum lego cum nichil
est nisi quod me legere indico.
Addit (?) in ceteris modis nomen
est. ¶ Hoc habet littera prius. Sed post
metricus breviter illa metra
de temporibus modorum. Metricus..

Sunt autem cum (?) contingunt tempora quinque

Alter habet duo tempora praesens atque futurum

Itaque coniunctivus habeant cum tempora quinque

Hic duo coniungit praeteritum praesens atque futurum

[Gerundia] quoque. Literam.

G[erundia] vel participalia quae ...
vel nomina videantur sive casus
obliquos, ut tria sunt ... ca-
lienum (?) ablativo legendi, legen-
do, legendum, lectum, lectu, infiniti vi-
ce ... fungunt quod solet
apud graecos articularibus
coniungi. Itaque per infinitivo
quando coniungitur genitivo casui articulus
apud graecos, nos ut-
imur ... in di quae si-
milis est genitivo nominis ut le-
gendi. TOYANAT. NOCTH. CIRH
TOY.ANATINOCKHCTAY pro

ante quam dico

autem qui dicto articulo adiun
guntur infinito apud grecos
antecedente ΕΝ. prepositione. Nos
in do terminantibus similiter, que si
milis est dictioni ab ablativo nominis
Nisi quis vim hec quoque existimaverit
gerundi esse, coniungunt cum fina
lem eius. Juvenalis in quarto.
Plurima sunt hodie eger moritur
vigilando, sed illum languorem
peperit cibus inperfectus herensque ar
denti stomacho. in ΚΟΡΤΙΟΙ ΤΟΥ
ΓΗΣΤΥΣ. Alphius avidus
in quarto ex tellenoni. opa
riando parcas. Sic est
etiam duorum. Nam ut
legendo ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ ΩΚΗ
ΝΤΩ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΗΣΘΑΙ.
Nos quoque qui activo ad
iungimus in dum terminatione verbum
que similis est activo nostro
ut legendum. ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΟΝ.
Hunc tamen frequentius solet cum
prepositione ad proponi ut ad le
gendum. Ex quo ostenditur ma
gis non esse quia verum vo
cum separata prepositione per appo
sitionem proponi non potest. In
do quoque terminantia verbalia
autem se habent separata prepo
sitione Cicero in pisonem
hunc ego in offerendo, si certe
in confitendo temerius ego fre
quentissime in dum desinentia
nomina verbalia et eorum obli
quos casus pro fine solent ro
mani proferre in greca
eloquutione platonis ut legendi
do vigilandi a vigilo ΑΝΑΓ
ΝΩΣΤΑΥΟΥ. vigili. ΧΑΡΙΝ
ΑΤ. ΡΙΣΣΝΩ ΑΝΤΙΤΟΥΤΟΥ
ΑΝΑΣ ΝΩΝΑΥ ΥΗΡΤΙΑΙΟΝ.

pat. ge
adno
a. rpg
pot dicam

ΧΑΡΙΝ ΑΤ. ΡΙΣΣΝΩ. Cicero
in primo inventivarum. Nichil
hic moveri tessumum hindi sena
tus locum ΤΗΣΩ ΚΗΤΑΙΑΣΣΙΤ
ΚΑΝΤΟΥ. ΑΝΤΙΤΟΙΤΟΥ. ΗΧΗ
ΙΝ ΘΥ. ΗΝ. ΣΤΙΣΓ. ΚΑΝΤΟΝ.
Hec etiam gerundia vel supina
proferunt. Sic tamen videtur
inter gerundia supradicta et nomina
nominum etiam utique in dum profer.
inter esse quod que sunt absque
ulla dubitatione nomina similiter
casui adiunguntur et desinunt
genera. Ut intelligendi ho
meri grece et amandi virtutis
causa. et emendi mancipii studio
venit. Cum vero gerundia sunt
id est loco infinitivi cum articulo
intelliguntur apud grecos accipiuntur
nec genera continent nec numeros quod
similiter est infinitivorum verborum
et illum sequuntur casus quem
et verba ex quibus nascuntur ut
si dicam intelligendi homerum ca
venio. et amandi virtutem causa
labor. et emendi mancipium ca
venio. quamvis rarus sit hic
terminationis usus. Similiter
dicimus intelligendo homerum pro
feci. amando virtutem legi. et vi
dendum nobis non est. et
animo notandum vetui vita ro4
superiorum activo inferiorum no
va dicto adiungitur. Preterea
gerundia tamen abactivis. quamvis
aguntur nascentia. tamen activam
quam passivam habent significationem Nam
non mobilia supradicte forme
id est in dus et da et dum desinentia
verba et maxime passiva. Solemus
enim pro verbo passivum ea
interpretari. Unde est etiam amanda

nomina verbalia de
sinentia in dus et
ponuntur pro digni
in vi passivam et nominativum
vel non

da est uerbis . digna que amet[ur]
Et inpromitissimum habeat senatus locum
i. in quo habeat senatus. Unde
cato in ueniunt conuentus abso-
luta secundum habitudines, ut sto sedeo surgo.
Nemo enim dicit standi sedendi
surgendi. Tenorem supina horum
sunt habent verbis simpliciter. Acci-
dit uero neutris et deponenti-
bus gerundia quod eandem secundum habent
quam actiua ut faciendi. ΤΟΥΠΟΙΕ-
ΙΝ. Sequendi. ΤΟΥΑΚΟΛΟΥΘΕΙ-
ΝΝ. loquendi. ΤΟΥ ΛΑΛΕΙΝ. No-
mina uero supradicte forme simi-
lia quomodo supra diximus ha-
bent passiua. faciendus. ΠΟΙΗΤΕ-
ΟΣ i. qui debet fieri. sequendus
ΑΚΟΛΟΥΘΗΤΕΟΣ i. quem
debemus sequi. loquendus Λ-
ΑΛΗΤΕΟΣ i. que debemus lo-
qui.

Commentum de Gerundiuis

Finito itaque tractatu declina-
tionis verborum aggrediendum
de gerundiis, non quod aliud esse verbum
iudicet. Ex quo donatus
eum reputauit esse verbum. Vi-
dendum est ergo que sunt gerundia
et quare sic vocata. Deinde no-
tandum sunt tamen quare a
quibusdam reputentur verba et quare
a quibusdam nomina. Ad
ultimum cui sint consentiamus.
Gerundia sunt que participia
secundum quosdam desinentia in di
do dum, ut legendi do dum.
Supina uero desinentia in um
et in u, ut lectum lectu. Secundum
priscianum uero ista . v . omnia gerundia
sunt vel participialia vel supina,
si diuisim accipiuntur sic vocata.
Dicuntur enim gerundia quia ge-
runt significationem suam vel quasi
maxima parte gerunt

significationem utriusque scilicet actionis et
passionis, quia ... quam ab ac-
tiuis et quibus fiunt, ut lec-
tionis tempus videndi i. ut vide-
am vel ut videar. Similiter
venio visu i. de loco ubi visum
sum vel vidisse et in similibus.
Participialia dicuntur tamen uerbo-
rum quia penitus cum sint uoces cum
omnibus participiis casibus, illa scilicet
terminantur in di vel in do vel
in dum. Duo autem reliqua
dicuntur participialia quia habent for-
mam participiorum, habent enim
casus comparatos cum vin et u
quas participia preteriti temporis ante
us et a et um. Dicit enim lecta
ta . lectu . hic et hec us ista quia
lectum lectu habet et hec vim et u.
Supina uero dicuntur predicta
gerundia quia sunt similia par-
ticipiis passiuis, et quod
non vocant supina, quia passiua
est quasi resupina actio. Hec
ipsa gerundia a quibusdam uerba no-
minantur, quia in loco verborum
ponuntur. Ubi enim ponunt
in modo in di ponunt greci
infinitum verbum cum genitiuo articulo.
Ubi uero terminantur in dum, ponunt
illi ponunt infinitum cum accusatiuo
articulo. Ubi uero terminantur
in do ponunt greci ponunt
infinitum cum datiuo articulo.
Item construuntur cum eisdem omnibus
casibus cum quibus verba et cetera
ut i. ... et ...
et hoc est quare quibusdam
verba videantur. Quibusdam
autem econtrario videtur quod cum non
significent tempus verba esse non possint.
Casusque admittunt quibusdam
eorum per appositionem, ut lec-
tiendo et ad legendum.

non sit cum uocalis Nos autem possumus
sequentes grecorum thung' dicimus
esse nomina translata ad signa
quod uerba sine tempore et ut habeant
quod corporis. Aliud est diuisio ita e
corporis terminatum in di et in do et in
dum quia sunt neutra et tertia
et singularis numeri et uide quod sin
gularis numeri pluralem solam terminatio
nem in differenter construuntur
cum sui uerbi et plurali numero ut lego
do uirgilium et legendo libros
uirgilii. Est autem terminatio in di
genitiui casus terminatio in do ablatiui.
Unde propositiones eis apponuntur
tamen in du accusatiui. Illa non
grecorum que terminantur in um uirtual
in u quia sunt masculini et illud in um
accusatiui casus est. illud in u ablatiui
ualet. nomina causa dedit sine
illud in usu sit ut uisum uisu
visui sine non sit in usu ut lectum
lectu. Sed dicet aliquis participium
esse quod hic quia in ordine casum
permittit actum absolute tamen in
grecorum ius terminatio in do que est
ablatiui casus similiter ei que est
in dum Nos autem dicimus hec esse
factum quia loco eorum absolute po
nebant greci dictum atque tamen in
sunt uerbis et dicunt participia actiua
Dicet itaque aliquis non posse esse
ut hec sunt nomina quia neque sub
stantiua neque adiectiua sunt. Sed contraria
non sunt quia presertim pronomen non
patitur adiectiua non quia non ad
iungitur alius nominibus in tertio
quod tamen adiectiuis hec quare Sed nec
nos hec Non enim omnia nomina
substantiua dicimus esse uel adiectiua
Non enim est dimensio in auctoritate
inueniuntur. Dicet itaque aliquis
hec fieri non posse ut sint nomina
non sint cum construuntur cum
actiuis cum non preterea enim

constructiones nomen cum omnibus ca
sibus tamen quod casus istorum non possunt
Sed dicimus participium constructiones horum
habere non possunt. quia in
uerbalibus dictus fuit. propterea
quod illorum casus sequuntur Nunc
quod cum quibus hic et persona etiam
construuntur hic non nomen tamen absque
fiat translatio Vidimus enim mul
ta nomina hoc habere ut plurimis ui
mulieribus illius et illorum et mei
et tui et sui. Nos itaque sumus
ponimus uerbum quidam eorum qui
putant esse uerba quia licet
uideantur absolute casus esse nec
tempora construuntur. tamen finguntur uice
infinitiui. id est greci prius posuit
infinita uerba tamen accusatiuis quod prius
dictum est Unde preterea gerundia
uerba uideri Unde qui hic esti
mat corripit ter. do Unde
Iuuenalis Vlixes hic coper
nominis uigilando si quis lang
uore perfecit cibus in perfecto
et heretico ardenti stomacho
Hic corripuit ultimam syllabam gerun
dium hoc quod est uigilando quod
putant esse uerbum. cum tamen sit ab
latiuus quod ut patet quia in illorum
casu assuetus Natalis paulo preterea
inducit auctor ad probandum
quod nomen est. dicimus ergo quod ille
sit participium non tamen in probando
quia gerundia uerba esse putat
Sed quis queritur an in usu gerun
dium terminatum in do debeat pro
duci. Analogice quidem de
bet. Sed tamen propter usum auctorum
in differentibus ponendum et produ
ci et correptum. quod apud auc
tores terminatio in do corripitur.
Juuenalis: Spatiando Paulatim hic

Quod autem ibi dicitur copulatiua probatur
ibi metrum iambicum / est enim dime
trum iambicum / et superius dictum
est / quod iambus est pes constans
ex longa et breui / et quod iambus
propter nimiam velocitatem recipit
spondeum in impari loco / et quod
duo iambi vnum metrum faciunt
in ipso Oracium. quod alia
pestis / constans ex duabus bre
uibus / et vna longa / et recipit
spondeum / Item. dicit pars. Iambus
est / Vnde ibi dicitur coniunctum / et hic
duo pedes / faciunt vnum metrum
et aliud metrum spondeus. Pro
bat tunc quod gerundia nomina sunt /
ex eo quod iungantur in dicendo et in di
ssoluunt separati prepositiones
Sed queritur / cum gerundia ex(i)gat
eosdem casus / quos et sua verba
an debeat dici Inquirendo
deus captiuitatem syon / cum ergo
ergo construere ibi deus / gerundi
um cum nullo casu debet
construi / nisi cum obliquo casu / cum
quo et suum verbum. Non autem
dicitur. Intendendo dum cap
tiuitatem syon / vt magister
Aushelmus voluit / videbitur
quod dum habeat sive re vt pa
rente superbit deum rex
qua quod in ducti putabat
gerundia esse verba / quod si in fuerit
pes apud grecos ponitur
Non ideo verba putanda sunt
cum dico / causa legendi vigilium
vigilo / quod tunc ibi poneret
in futurum. pes quod dicimus le
gendi / oporteret vnum ibi esse
legendi / quod ita positum sine
dubio non est / et qui lege
dus da quod tunc non est / habeat
quosdam obliquos casus eorum
in voce / cum gerundiuis tamen
tibus in di et do et dum quod dicto
dat dicam vt illas voces
positas pro verbis eius / nolunt
et easdem voces in vi gerundiui
positas. habent scilicet quod cum po
nuntur in vi nominis / construuntur cum
verbis cuiuslibet generis et cuiuslibet casus
et cuiuslibet eas ut causa legendi
virgilium vigilo / et amande uxoris
et cuiusdem mancipium causa in vi
gerundiorum ponuntur / in diuersis construuntur
tur cum gerundiis et uno et cum eo
casu. cum quo suum verbum / vt
legendum est virgilium et iniquum
et iniquos / et queritur cum dicitur
legendum est virgilium et gerundia
cum quo construuntur. Causa eius sit
actiuum / sed videbitur posse construi
cum est vel intransitiue. Causa
ergo cum quo construuntur / hec vnum est
et dicit quod / quod licet legendum
sit actiuum ex vi tamen gerundii
construitur ibi intransitiue cum est / et
cum actiuo virgilium transitiue. Alii
uero. quod legendum ibi ponitur
in personaliter. Vnde cum. est vel
intransitiue construitur. Alii etiam di
cunt / quod totum hoc. legendum est
ponitur pro uno verbo / et construitur transitiue
cum actiuo virgilium / Sed diceret
etiam alia constructio / cum quo constru
ctum est / et ideo prima sententia prima
sed videtur. Alia quoque dicta est /
sed eius sunt ab actiuis ad genus
verbi / sed sunt verba quarum actiua
et passiua nomina vero verba
ta in dus et da dum / sed plan
passiue sunt. Vnde eius est amanda
deus / idem dignus amari. Vnde
etiam dicitur auis veniens vado
id est intentia in veniendo
nomina

Praeterea quaesitor pro eorum perfecti temporis
dicentes finiuntur in verbum/ quarum
uso non in ... alia in u faciunt. Et
in um quidem eandem faciunt formam supinorum quam
in dum desinentes cum praepositione
ad. Nam idem est venatum
aliud nisi ad venandum. et que-
situm nisi ad querendum. Virgilius
in iiii° eneidos Venatum eneas
unaque miserrima dido in nemus
ire parant. i. ad venandum. Idem
in viii° O fortuna permittit
vi questum eneam et menia
pallantea. i. ad querendum
Videtur tamen hec que eiusdem significationis vel
esse activa. Et sine praepositione
proferuntur. quando autem adiectum sed sunt/
quemadmodum participia nomina autem
que cum adiectis fiunt carent
praepositione. O eiusdem quoque forma que
u. terminant ablativus in u ipsius
nominis. quo ipsa verba significata
carent. similiter praepositione quod
est enim inaffabile visu/ nisi
visione/ Visu enim tam quam acta
de quid quam passio potest fieri. Depri-
mus autem et supinis quae finitorum
verbis in nomen vel resolvuntur. Quomodo
autem participia perfecti temporis et nomina
verborum in us terminatorum desinentium solet
in u. vel O vel t vel p vel s. ut
hic et ista supina/ ut lesum
lesu/ morsum. su/ amatum tu/
doctum tu/ captum tu/ flexum
xu/ fluxum xu/ Dicit autem
super dictorum. quorum habet formam
ab activis vel quibus nata/ ut
oratum. uppoctoin kaait ssoc
toita parakeiseh. lai/ oratu
totapana. leinka ita itapa
kaeicha. intoani. tajja kan
chi. Idem enim significans/ Supina
vero nominantur. quod a passivis
participiis que quedam supina vocare

Superscript and marginal glosses in the left column: prius; auctor; ut ore actum · activum ore ore · ad; orari; passum; orare; orari; 1 aut; in abile; 1 ptas; ... posito ...

runt nascitur. Pisonii autem quae
infinitis vi solent accipi/ di-
cunt enim legendi causa i honore
re fui. et sum. et eo. ANTITTOI
TOIAN. HCNOKHNAI. XAPIN
KTOI. ANAIINOC. KHINI. TITO
IANAT. HW CHCOAI. OAIOI
WC. DHICTOYA. NHTNOCOAN
TOIANATINW. CAZCOAN TO
YANATHWO HCHCTAY. Et
ante ab activis vel quibus ve-
nerunt quorum habent formam usus quoque
comprobat. Virgilius in bucolicis. Canta
do tu illum haut unquam
tibi fistula iuncta cera fuit
Active protulit. Idem in eodem sacer
qui in pratis cantando cu-
pit angelicus. passive dixit/
Idem in ii° eneidos Quis talia
fando mirmidonum/ active dixit/
Idem in eodem. passive/ fando aliquis
si forte tuas pervenit ad au-
res. Solebat enim antiqui sic
quoque proferre/ Idem in iii° georgicorum/
Virtutem videndo femina. nec ne-
morum pati meminisse. i. e. liber/
Passive protulit/ Et videndo sunt
active dixit. i. dum videt/
Quod autem hec quoque nomina sunt.
ostendunt praepositiones que frequenter
eis veniunt ut supra diximus. tamen cum activum
quam cum ablativum eorum casum.
Et adventum et in venando
Inveniuntur vero et in deponentibus
quod supradictum est. simplices
habet formas. De Comeatu.

Agit praeterea de supinis terminan-
tibus in um ut venatum/ et in u
ut venatu dicit quam quam de-
sinens in um eandem habet formam
quam desinens in dum/ cum ad
praepositione. Nam idem est enim vado
venatum/ quod vado ad venandum.

Superscript glosses in the right column: praeco quod est finitum perfecti activi; infinitum pres.; infinitum preteriti; passivi; similiter vero; infinitivum pres.; infinitum futuri; infinitivum futuri; ve; 1 accusativum; 2 poenam; 1 dum ... cantans; 1 aut; numquam; 1 venatum

Right margin: Ista infinita sunt cum articulis. scilicet infinitum praeteritum. futurum. praesens. et cetera.

In inabile visu sine visione vel quod inabiliter videt ut lupus vel quod
cum stirpe quondam aspicientem vi ut trigeminus. gerion. centimanus
gigas. seu quippiam insolitum.

Et hic subinfert. quia idem est visu quam visione producitur et quod supra passivum.
paulo post passivum significare. quod praeterea ab activis vel quibus nata quoque genus formas.

Tur fe tu dicat Virgilius ut mis
quibus determinat ad plenum ac
cione sit / si est locu ut vado
venatu i· vado ad locu in quo
venet Virgilius admodu et ipa a
initatu nomina sive positione
sint ad locu / ut vado romam /
et est supinu terminans in um /
quia actus virtutes nomine ap
rei quam quarte est declina
Ut qui venatu est actus
eius nomine quod est venatus tu
tui / dicitur tu quia actus illius
nominis esse qui venatu compo
nuntur actu illius nominis / vena
cione sit si non sim quod in hereret
si nominando / Venatu ideo supi
num eandem quidem venacionem sit /
si sim quod inheret Addit eciam / quod su
pinum terminans in u / ablativus est
ipsius nominis rei / et debet poni
sine positione / ut venio venatu
Similiter venio auditu missam /
consilia / et vide quod quod legendi
actionum sit et passionum / Ideo
sunt constituit et in vi activa cum
dativo admodum sum ut acti / ut ea
legendi vigilando venio / et in vi
passiva cum ablativo admodum
ut passum / ut venio ea legen
di ab aliquo scilicet ut ab alio
legatur Idem eciam ceteris nota
de esse indito / Virgilius ideo di
cerat supinis gerundia ab ac
tivis et quibus verbis veniencia
accionem et passionem sive / confirmat
illud dicens auctoritatibus diversorum /
ut quo vigilias cantando active
ponitur scilicet dum cantavit / et passive
ibi cantando rumpitur anguis /
i· dum cantatur / hic est dum in
cantatur / et fando item ponitur
active i· dum narrat / ut ibi
Virgilius talia fando miserum

dorum / et passive fando i· dum
dicitur / ut ibi / fando aliquod si for
te tuas pervenit ad aures / Ex
hac litera trahit metricus illa
metra ¶· ¶· metricus de gerundiis

Quedam aguntur et sunt gerundia dicta / sta
tui debent / quod sit dicta / generis complexivi
nominis / et quedam verbi perfecta
Nominis ut casus / et parte propostuma
Verbi nam compositio / ut tempus habere
Vi / namque pati datur et actum / vel utrumque
Alterum regit casus ut verba / vice complexivi
Infiniti / semper casus dominatur o
hac voce complexive et pro alia diti
Namque primo verbi capiunt / et nominis / a quo
Ex hiis primo [superscript: vel sunt] similiam voces
Ex primis habeant similiam voces vacat
Nec minus a veniens eadem componuntur supino ¶
Nam tempus verbi vero habent declinationis ortu
Sunt adiuncta que voluntas usque supino
[superscript: ver nomine / vel sine] Cum docet auctor ea sic inserta attitulando
Ut noceas haud has est perfecta
Nam verba ut valeas non ita fortes

Re tu asse bi wt. vis serta dati
Mois. hys cas tibunt flopua sida
Tres vaios · di · do · du / di gty het
Vm gzty / si · o fit septy / cippe duob;
Nugr ps possitia hys pappositura
Ma legs · mtages / cutus pvemedo
dce · mis
Vt qz k duos xps cas · pu letu
legit z sppd · reputa
scil.
Eletu / que va petut signa · motu
Vt vado pusum / venatu igdiu nos
Vm qz stat teti vice / du b ugre / ut
Est stad al cud / lotu sine lesed
Vorto al actid h · al glub; orta
Actu sine pati sigut equa / ette
Catado recor / catado vupi agius
Hec qz ut ga deunt ut muos / ut
Ca cactadi pete / sapu plite ve
Thysez mos amobilib; pxb; pbi /
Illis sigi qz tu pa / si ut / dicat
Dusi gte fixpis mo ve cohent
Tt nnotes qui metis o pone sepi

¶ laborans
Adplacatu potes / ut stado al cudo ¶
Suppsnale aut haue hz · litera
dicam ad infinitu · q infinitu
alts vo fints sum mo eget
Suppsnale no actu qued sep
pfert sit poins mos / ppsna
no pla deffi / que si addat
pfeti vice fungr bi · pons q
no dupinq mos / Pu dica
tu · ut cre ame · pere · Impa
tu · ut cra ate · pore / Optatu
ut cre ame · put cutiverzu
Subinctiu cu curra ate / pa
tras Infinitu cre ate opty
pere te oz / ¶ · ¶ · Comentu ·
Nam no in ppsnalia gveniunt
cum infinitis vts de quq pau
lo supius locutus fuerat · in hz
q het zilla caret unozp ·
Agit subsequt dem pplib; ut
carp dicam ostendat / Et vi
de / q vu dr · ple no q oio
sit nullus pe ac cu vbu in
ple / z ze pe salte tum de
si qui ppsna no gtinit / sed
pe in different adinge c pe
c sttz c ze pe / ut cre ame
c ate z abillo Illud quoq;
sciend est / in ple vu no esse
vnu mod bi si ut vlu / vnu pre
sd frequitatiu z inchoatiu
Unde cen omis mos suos hz /
sd z a va Ideoq; no optinit
h dici de mois ipiq / qz su
pius tractaverat quot de com
bus mois verbor Nec optinit
h dici hic / qui mos in quo
pe deffitiat / qua in eysd te
pib; deffitiunt vna in ppsnali
in quibus z mos ppsnalium di
quedat cum qz sit vbu impp
snale · passiue cem ut cre /

putaq dicendum esse verunt / quia tamen ut passive sunt. Ut Sed oportet ponatur quod si verum ipsum est, ergo tunc modus secundus facit oppositum parte dicatque illud dictum esse de verbis integris. Sed queratur utrum / an sit actum an passivum. Et dicit magister quod actum sit / cum dicat auctor in impersonale habent dicatur hic ad infinitivum / quod infinitivum eget altero verbo / ut volo legere. Duplex vero actum perfectum sit per omnes modos / ut tunc amare per evo / per et preteritos modos. Illud quoque diligenter attendendum est / quod verba in impersonale passive terminata et illa que sunt quando habent cum ablativo interposita prepositione / construitur eundem obliquum / quod verbum personale a quo descendit / ut vel posse variabilit dici / legitur ab eo vigilatur quod non est / quia legitur sit eundem actum / que a lego verbo sunt per fectum. Ex hac litera terminatur

Duplex quidam significati

Est per verbum sive persona numeri

Passivo par fit / modus et tempora complens

Voce [impersonaliter]. vel activi. prius dictis

Ut cantatur ego canto / statur e sto

Quod si genus verba petit quare duorum

Neutri vel activi / sic utrumque cantatur / sic

Movetur et statur lectum cantatur amatur.

Quamque fit neutris sit verbo pars sit [illegible]

Sed aut ut est ut infi· **Litera**
nitum patet / et infinitum quod sit ab impersonalibus / que nascuntur ab activis / quod infinitis passivum verba eget solo ad perfecta intelligitur sunt / ut amari volo. Per
[amari] amatum·volo [volo] volentem· Infinitus vero impersonale uno plurium verbo sunt ab eo casu per se indiget absque activo / ut amari volo amare / per amare volo. Non aut addunt absque activo quod si adeo reddat infinitum necesse est cum patet intelligi / ut amari amare volo filium.
Sepe vero et non possunt subaudiri actum / ut si dicatur obtentum esse volo / et subaudiatur me.
Ostendit vero contra / Comet
quod infinitum impersonalis alius quod dicitur ab activo posset diciur ab infinitivo ex dem activo / cum nos possumus sit eadem. ut amari impersonale et amari passivum. Est ergo hic dicendum / quod ubicumque ponitur tale infinitum sine omni obliquo ut volo amari / vel cum duobus obliquis / ut volo amari amare
·filium· vel cum eo solo obliquo casu que construit verbum actum ut volo istum amari. Tunc sine dubio passivum est / ubi aut ponitur cum solo ablativo addita prepositione ut volo amari ab isto tunc sint in terciorum loquuntur / potest esse sed passivum et in persone Sed cum nichil subaudiatur / impersonale est / ut sit sensus / volo amari ab isto ·i· volo ut iste amet. Sed ut subaudiatur actum me. passivum est / ut sit sensus volo ut amer ab

isto videtur tantum quia cum dicitur volo
amari / videtur quod possit habere
sensum in plurali / sed hic non intel-
ligitur volo amari .i. ut de-
rivativum tantum quia cum ita sumptum
dicitur volo amari / accipit pre

Amplius et passivi licet una

Infiniti sit vox / dicat tantum

Hec vox activi veniens ab eo igitur vi

Est ablativi supplendus / ut eius

Quo ple sit et sine distinctione

Est / sed activi replicatur adoptat (sed vi) (sed infinitivus vi passivi)

Infinitum / sum tantum dicitur a te / alt

hic est te amari dicit / non oppet //

Ista / sed est activi passive vere

Que subaudire / vel a te me volo tangi

Vel a te cupio dictam / me quod subaudi.

Quomodo autem distinguitur / Litera

Illorum temporum que me-
die existunt differentia / et
cognatione tamen dicitur Tertium
est quod cognatio presentis quidem
temporis cum preterito imperfecto et
futuro / preteriti vero perfecti cum
plusquamperfecto / Presens tempus proprie
dicitur cuius pars iam preteriit . pars
futura est Cum enim tempus fluvii
more instabili volvatur vix
punctum habere potest in presenti /

(sicut dicitur e)
hoc est in instanti maxima igitur
pars eius sicut dictum est vel preterita
vel futura est / Excepto summo verbo
quod ὑπαρκτικόν greci vocant / quod
nos possumus substantivum nominare / id enim
omnium fere perfectissimum est / cum inde
Stoici quoque presens tempus presens imperfectum
vocabant / quod etiam ipse presens imperfectum
officio fungitur presentis perfecti paulo
maiorum dicendo / vel similium partibus /
simile huic verbum habent etiam vera /
ut precians vocor nominor
dicor nuncupor appellor . Alia
autem verba presentis stant dumtaxat
preteriti et futuri sunt exempla enim
Si incepta versu aliquem scribe-
re dicam . Scribo versum . dum adhuc
ad finem eius non pervenerim / cum
prior eius pars sit scripta . prior autem scribenda
Ergo presens tempus hoc solemus
dicere quod continuat et coniungit
preterito aliquo metiora preteriti et
et futurum / nulla interpositione inter-
medio verbum Stoici imperfectum hoc tempus pre-
sens imperfectum vocabant / ut dictum
est eo quod prior eius pars que preter-
iit . transacta est deest autem
sequens .i. futura ut si in medio
versu dicam . scribo versum / priore eius
parte scripta / cui adhuc deest
extrema pars . presenti utor verbo dicendo
scribo versum . sed imperfectum est . quod
deest adhuc versui quod scribatur
Ex hoc igitur .i. presenti / nascitur preteritum
imperfectum . cum non ad finem per-
veniunt quedam presentia quod ceperunt
Et ut in eodem versu maneamus
Si in ceperim in preterito versum scri-
bere . et in presenti eum reliquissem /
tunc utor preterito imperfecto dicens
scribebam versum / Ex eodem .i. pre-
senti nascitur etiam preteritum perfectum
Si enim ad finem pervenerat quod
inceptum est statim utimur preterito
perfecto Continuo enim scripto ad
finem versu dico scripsi versum Et sic

Marginal glosses (right margin):
verbum substantivum presentis est
quod non indiget suppositione quia est omnium rerum ... non possunt ... significare nisi ...
i. presentis sumptum presentis
scilicet dictus sum
absque preteritis et futuris
scilicet presentis
presentis tempore preterite preteriti et futuri
id quod scribitur
.i. perduxeris

Marginal glosses (left margin of second column / interlinear):
quod substantivum .i. dici substantivum
vel quasi sum
integra

quod plerumque vel litteras quasdam vel
syllabas praeteritum mutat praeterito
perfectum, et vel pares habet cum eo
vel minores vel ampliores syl-
labas, ut lego legi, doceo docui,
facio feci, sedeo sedi, do dedi, do-
mo domui. Tempus enim id est praeterito
perfecto nascitur plusquamperfectum. Si
invenitur res ante perfecta quam
eo cum scripto usi recenti ad-
huc perfectione dicimus scripsi. Praeterea
hoc cum dudum sit perfectum, in tem-
pore plusquamperfectum itaque
scripseram ipse dicimus. Quando
autem tam praeterito perfecto
non semper recte utimur,
in quo unum habet tempus, quod apud
Graecos ΠΑΡΑΚΗΙΜΗΝΟC vo-
catur, quod stoici ΤΗΛΗΟΝΕCΤΑΤΑ
~~stata~~ nominabant. Sed etiam pro
ΑΟΡΙCΤΟΥ accipitur. Quod tempus
apud Graecos tam in perfecta
re quam multo ante facta.
Sed apud illos in futuro tempore
adiectione ΤΟΥ ΑΡΤΙ adverbii ΤΟΥ
ΠΑΡΑΚΗΙΜΗΝΟΝ, id est adiacentis
temporis, ΘΩΥ ΔΗΠΑΜΙΤΟΝ ΥΠΗΡ
CΙΝΘΗΛΥΚΟΝ, id est plusquamper-
fectum fit. Sic apud nos hoc
id est praeteritum perfectum et modo et multo
ante intelligi perfectum, et apud
auctores hoc semper comprobatur.
Evander enim apud Virgilium
in VIII de matre sua dixit: Ce-
cinitque prima futuros Ene-
adas magnos et nobile Pa-
lanteum. Cecinit dixit pro ce-
cinerat. Multo enim ante illa
cecinisse intelligitur. Et ipse
poeta ex sua persona dixit:
Troye qui primus ab oris Ita-
liam fato profugus Laviniaque
venit littora. Venit posuit
pro venerat. Hic enim multo est ante
intelligitur venisse Eneas adItal-
liam. Ergo praeteritum si quomodo
templet vim praeteriti perfecti
non alia indicet hic haec. Quod
apud grecos illud quod ΑΟΡΙ
CΤΟΙ vocant. Hoc autem differt
a plusquamperfecto, quod praeteritum perfectum est pla-
tum. Nec etiam adverbio predetermi-
nat quod hoc ipse natura, unde si ve-
limus complanare quantitates
temporis addere, cum quot dies
vel annos convenit, vel aliud modum,
vel unum ad vitam adiungere. Prae-
teritum non perfectum ad manifesta-
tionem horum eget vel modo vel pridem
adverbiis. Futurorum ergo quidem
sit quippe cum praeteritis mentio
sit praeteriti imperfecti et futuri,
itaque eas non pluribus finia-
tam cum praeterita imperfecta quam futura,
ut dico, dicebam, dicam.
Praeteriti vero perfecti eas sunt
plures quam perfectum, ut dixi di-
xeram. Sed tamen in subiunctivo
futurorum quoque praeteriti perfecti fi-
nitur totidem, ut dixi, di-
xero. Quod non sine ratione e-
venire videtur. Nam futuro
quod tempori cognatum est, praeterito per-
fecto quoniam ad infinitatem
temporis hoc est ad ΑΟΡΙCΤΟΝ pertinet.
Sic enim praeteritum perfectum vel modo vel
multo ante possumus intelligere,
sic etiam futurum vel mox vel
multo post intelligere possumus
futurum. Ut si dicam scribam vel
scripsero, incertum temporis futuri spati-
um monstro. Nec mirum, cum in
nominibus quoque comparativus si dicam for-
tior, incertum est utrum multo
an paulo superet illum ad quem
comparatur. Sed tamen affinitate ostendit
cum praeterito futurum, quod subiunctivo
modo et sunt praeterito perfecto.

c futurum. Cum preterito uero perfecto et plus-
quamperfecto / quia in utroque sunt temporis
spatia, cum et in aliis modis
videtur, sicut dictum est, coniunctus
sunt futurum in subiunctivo. Preteriti
perfecti uero sequitur. Ostendens
enim eos quod sub hac uniat affinitate
Nam quod participiis maxime est conia- i. possunt coniungi
cte, quae cum preterito tempore non
finiunt spatium temporis preteriti
breve sit an longum. Si enim
dicam amatus uel locutus, incertum
est utrum modo an multo ante.
Similiter in futuro amaturus
locuturus modo an multo post.
iterum est. Deinde in plusquamperfecto uerbis
ex preterito fit futurum, amatus
amaturus / dictus dicturus / locutus locutu-
rus / auditus auditurus / Deponens autem
in plusquamperfecto quia uerbum preteriti
et plusquamperfecti caret participio. Sed
et ad presens quod ei est cogna-
tio / fit eius aperti futurum /
ut amans amaturus / docens docturus / lo-
quens locuturus / audiens auditurus / Sed hoc
[illegible] est / quod omnia cognata
formae participia i. in dus terminantur /
eius uestra esse putet / Confirmat
autem supradicta uerborum cognationem
temporum etiam inequalium
i. anomalorum declinatio. Nam
quia ex presenti fit preteritum imperfectum et
futurum in omni modo absque
coniunctivo / ut fero ferebam fe-
ram ferrem. Ex preterito uero per-
fecto plusquamperfectum / tuli tuleram
tulerim tulissem / et futurum
subiunctivi tulero. Supinum uero
quod ex preterito passiui nascitur
futurum actiui / ut latum latu-
rum / Ex presenti actiuo futurum
passiui / ut ferens ferendus
Quod tamen quamuis conuincitur
in quibusdam anomalis uerbis.

supradicta tempora omnibus syllabis / Sed
et in tertia manet eorum et
cognatio temporum / ut sum eram ero
Dicimus enim / etiam in aliis quoque pertinet
ordinem. Hec i. uenia / ut cogni-
ta sunt a diuersis i. uenire uoca-
bula / utputa in nominibus Prima
nam est / cuius feminina in-
similiter fit soror / patruus
amita / albus alba / bo- qui in adulta uel alterius
nus cuius comparativus melior, super-
latiuus optimus / Iuppiter eius geni-
tiuus Iouis. quae etiam multis minorum auctorum
ego ei mei / Et apud Grecos
saepe diuersa fiunt in similibus.
Veniunt uocibus / ΘΕΛΕΙΟ ΕΡΟΣ ΟΔΙΟΙΚΟΣ. ΕΒΙΒΛΟΣ. ut
interior fibri. ΟΛΟΒΟΣ / helenus helena / tul- liber. ΙΤΡΑΖΙΤΟΣ.
lius tullia / [illegible] cum nomina libra. fiber. Ο
non sunt naturaliter ipse mobilia ΚΙΝΟΠΟΤΑΜΟΣ.
i. excipiunt sed ex sese nascuntur / sic et supra
dicta appellatiuorum feminina non sunt
a masculinis nata. sed a sese orta /
quamuis similem mobilibus habe-
ant formam. Illud quoque comprobat
cognationem temporum / quod infinita ua
a preterito tempore. fiunt etiam futuri
uerborum. dixisse dictum ire. le-
gisse lectum ire / nixisse nisum
ire / fluxisse fluxum ire. Dicen-
tum participia preteriti temporis uni sunt
uel alio preteriti perfecti / sic eo-
rum formam sequuntur infinita
futuri / infinita autem di- i. nominatur
cta sunt ut dictum est. abeo quod
carent hoc diffinita tam
personarum quam numerorum. Dicuntur
quoque nomina appellatiua. abeo
quod caret utroque genere. De-
fectiua temporis preteriti perfecti
et plusquamperfecti / nam eadem
futurum subiunctivi. qui ex supra-
dictis nascuntur temporibus / sunt in ipsis
desideratiua inchoatiua / ut incipiunt
ditalioribus supradicta tempora [illegible]

me invenisse / ut fruesco calesco
horresco tepesco esurio lecturio
micturio parturio / Sunt alia verba
quae desunt diversa tempora. usu de-
ficiente non ratione formationis. et qui-
busdam deest praeteritum perfectum / et omnia
quae a peto nascuntur / ut ferio
sisto. tollo fero ayo furo / quae
variis ponit / Ergo aliorum verborum
praeteritis quae videntur eandem hor-
here. pluribus utimur / in quibus. ve-
nio / ut percussi / ferio per-
cussi / statuo statui / vel ut qui-
dam steti. quod est asto Unde Iu-
venalis in iiii. [illegible]
fedos pegna ad pulpita catu
constitui. pro posui. Sustulo an-
tiqui sustuli / tollo sustuli.
suffero sustuli / tulo antiqui
tuli. fero tuli / i. pavio i. pavivi
[illegible] in pavivi / meto etiam [illegible]
messui. quando messem feci / sed
apud vetustissimos i. veteres
usus vetustissimorum messui
comprobat [illegible] de praeterito per-
fecto [illegible] ostenderet / Ceno cen-
cresco creui / sed apud vetus-
tissimos i. vel [illegible] in meo.
mein debet facere Unde in usu non
est mein a mando mandis
enim praeteritum perfectum. quando man-
di / alii mandui / alii mandidi
esse voluerunt / [illegible] i. Odyssia
Cum socios nostros mandisset
[illegible] cyclops Strido quoque
alii stridui / alii stridi protulerunt /
Ennius i. Annalium [illegible]
[illegible] dum [illegible] stridebat
hasta [illegible] [illegible] et de
[illegible] i. [illegible] [illegible]
[illegible] desunt tempora praeterita
perfecta / omnia quae a [illegible]
scunt. [illegible] [illegible] verbo sub

stantiuo. i. sum et cum eius
tempora [illegible] fuerint [illegible]
greci quorum solent facere [illegible]
[illegible] perfectum et plusquamperfectum
perfecti Et maxime in modo opta-
tiuo et subiunctiuo. ΤΗΤΙΜΑΙ
ΤΗΘΙΑΙΗΜΗΤΑ. ΤΗΤΙΧΕ-
ΜΗΝΟΥ. ΗΣΤΑΥ ΤΗΤΙΜ-
ΜΗΝΟΣ. ΗΙΝΗΙΝ. ΣΗΙΝΤ
ΗΤΙΜΑΙΗΝΗ. ΙΝΤΑΥ ΗΙΝ-
ΣΑΝΗ. ΙΝΤΑΥ. ΗΙΝΣΑΝΗ.
ΑΝΤΗΤΙΜΑΙΗΝΟΕ. Ω.
ΗΙΣ. ΗΙ. ΗΑΝΤΗ ΤΙΜΑΙΗ
ΝΟΙ. ΩΜΑΙΗΝΗ. ΗΤΗΟΣΙΝ
Unde et apud grecos paene
innumerabilia sunt verba quae
[illegible] [illegible] [illegible] / vel
[illegible] quaedam temporibus impe-
diuntur [illegible] usu / ut [illegible]
plena [illegible] [illegible] tempora
apud nos pauca sunt [illegible]
[illegible] [illegible] pauca des-
unt [illegible] non multa. in quibus
praeteritum [illegible] [illegible] duo
[illegible] [illegible] passiua
[illegible] [illegible] nominant / Et
aut haec sola. gaudeo gauisus
sum / audeo ausus sum / soleo
solitus sum / fido fisus sum / fio
factus sum. [illegible] [illegible]
sum solebat etiam praeteritum perfectum
[illegible]. [illegible] gaudeo gauisi / [illegible]
audeo ausi / soleo solui / fido
fisi / fio [illegible] [illegible] non utimur
Sunt verba quae desunt [illegible]
[illegible] / ut forem forer. [illegible]
te / cedo. [illegible] Cum [illegible]
[illegible] [illegible] ponit [illegible] [illegible]
[illegible], quorum praeterito perfecto deficit
[illegible] etiam [illegible] i. [illegible] defi-
[illegible] in [illegible] verba quae a [illegible]
[illegible] deficiunt praeterito futuro
[illegible] infinito / ut [illegible] [illegible]

i. parere volo

p[er]ff[ec]ti

sisto statui

i. feda

tuisse. pudere pudisse Quidam
antiquorum preditu vel dicebat
a prediti preterita et Plautus in Ba
chidibus Meque me neque te
tam infitiar pedditum esse. Factis
que faciunt Metuo metuere amictus
metuisse deficit futuro/ Ti latinus
mere timuisse/ latere latuisse/
appare ruisse/ obedire. disse et
plerique neutre 2e coniugationis/ horrere
horruisse/ tepere puisse/ ruberu
buisse/ pavere. visse. Inchoativa
vero que et meditativorum infinitivus
no per perfectum/ sed et futuro de
sunt tempore/ ut horreste tepeste
flueste. Parturire. esurire. lec
turire. Non perfecta sed sunt e
nim forme inchoativorum ple
rumque deficiunt futuro/ ut di
te didicisse. posce poposcisse/
quiesce quievisse/ etc. Et de
fectivis per tempora sufficienter dictum
est. nunc de modis tractemus/
Ostenso itaque quibus est. Contin
git ut habeat omnia tempora et quibus
in quo deficiat/ consequitur
de modis comparativis ut appa
reat quare vox unius temporis for
me aliquando altius/ ut quando in
indicativo futurum nascitur aptum
in subiunctivo autem nascitur
a preterito/ ut sequitur docebimus
Dicit itaque/ quod presens tempus hic cog
natum cum preterito imperfecto et
futuro Cum illo/ quia presens
tempus imperfectum est. ad hoc quod
supra docuimus. cum futuro/ certa
quia presens ad hunc fu
tura est. Ideo ex eo transponis
probat/ quod quedam presentis
preteriti/ presens futura est/ quod sicut
more fluminis volvit/ tempus
presens iam defluxit/ presens secundum/ presens.
presens est Illa non que presens
est/ non permanet sed transit et

presens que futura erat fit presens Dicit
itaque vero/ tale presens constat angustiis
preteriti/ presens futura est/ quod certo
fine non/ quod finis presens constat vero
Non enim tam breve momentum
est in quo res non constat/ de hoc
autem videtur quod greci vocant ipsam
parapieticon id est prepititon id est sub
dicunt enim quod quid ibi debet
esse epractiticon/ quasi non actionis/
apractos quidem actio/ ut dicatur
epiactiticon quasi non actionis/ eo
quod huiusmodi vero non actionis sed sub
sistit/ sed vero sua prevalet videlicet
eo quod una finis constat tale presens
quod est finis/ et preteriti/ et omni nihil de
quo michi est futurum est/ unde
fit ut possit coniungi cum preterito
verbi est/ ad complendum preteritum
perfectum passivi verbi/ ut amatus sum/ vel
verborum similium passivis/ tamen sunt
deponentia/ ut locutus sum/ et cetera
ut timatus sum. Quod autem
quidam cum amatus sum perficiat
voce preteriti passivi/ dicatur loco
eius amatus fui/ dicunt ergo quod
dam/ quod non/ ut quod simile habeat
preteriti temporis/ cum omne perfectum tam
in activo quam in passivo utrumque vero/
eadem voce quia ex sub Dicere et
fuisse sum presens sit/ sed errores
verum vero Cum enim dico amor
Do. inquit aliud dico/ nisi quod in
me in te Do/ quod persingula mo
menta verum est. Sed dicam
nominum ab illo/ quod fit pars
que in significatione presentis non sit in
futuro non quod fit presens quod positum
Dicit debet aliquid quod supra
dixi/ quod vero quod tempore quod
non tempore que tate/ et ubique
dictum sit. quod omne aliud
presens sit subiunctivum et vero sic quod posi
tum presens illo enim hoc dico/ ergo

va p(un)ctis t(ame)n q(uae) sistent t(ame)n q(uan)ti
tate / s(ed) in dicunt(ur) loquunt(ur) au
tores de temporis q(uan)titate /
c(on)tinue q(ui)es q(uae) t(em)p(or)i q(uan)titatis /
adiaceat t(em)p(or)e q(uo)d (quo)n(iam) q(uan)do de
hoc s(ub)b(stanti)a tota vel dubitatio
est. licet sup(er)ius d(icitu)r aliquid
[illegible] t(ame)n s(ecun)d(u)m [illegible]
ut de hoc tempore n(on) (est) como
d(e) ut ed(is)s(er)ere p(ro)ximo ergo vi
dend(um) e(st) / q(uae) eni(m) sunt p(ro) re(rum)
g(e)n(er)a s(ub)b(stanti)a q(uan)titas qualitas re(l)
Contra q(uae) r(e)p(er)ta · videlicet in q(uan)ta e(st) q(uod) s(ub)b(stanti)a vi
tina e(st) o(mn)i(um) d(e)c(em) p(re)d(ica)ment(orum) / s(e)c(un)d(u)m
(con)tinet se s(i)c(ut) quidem capillo (con)ti(n)
ta est ingredo· longitudo·
e(st) s(ed) ita q(uod) tingerit (con)spicu
de s(ub)b(stanti)a itaq(ue) capelle (con)t(in)et
o(mn)ib(us) s(ub)b(stanti)a est / s(ecun)d(u)m / in
t(ame)n se h(ab)et o(mn)ia unt / q(uonia)m v(er)o
h(ab)et o(mn)ia s(ecun)d(u)m (con)sum(m)at(ur) q(uan)ti
tatem q(ua)m (com)p(re)hendit / s(ta)tu(m) in q(ua)
d(ic)o ea (con)ducedo b(ene) s(ta)tu(m) lon
gitudinis / Vn(de) eti(am) o(mn)ia vni
ta sunt in eo q(uod) est videlic(et) /
ut [illegible] v(e)l cu(m) amissa (com)p(re)
hendunt(ur) / Vn(de) d(icitu)r vnu(m) vi
sibile / n(on) q(uia) sunt vnu(m) / sed
q(uia) vnita sunt / ut dictu(m)
e(st) in videlic(et) / h(ab)et t(ame)n o(mn)ia (con)t(in)et
unt ea in t(ame)n se / q(uonia)m p(ro)p(ri)etas au(tem)
est (con)iuncta (con)tinge(re) (con)iunct(a)
q(uae) uige(re) Adh(er)enda itaq(ue) p(ro)
re(rum) g(e)n(er)a re(per)ta sunt p(er) voca
bula g(e)n(er)alissimor(um) / s(ic)ut in h(i)is
q(uae) sup(er)ius dicta fuerunt de
h(i)is s(u)b(sis)tentior(um) d(i)u(er)s(is) ad s(i)n(gu)
l(ar)is s(ub)b(stanti)a(m) Ut vnitas est a
lior(um)· s(cilicet)· (con)tinet se / re(per)tu(m) e(st)
h(oc) vocabulu(m) eius s(ub)b(stanti)a
ma(n)e(n)q(ue) ut absistando dic(itu)r
Vnitas est formar(um) / ta(m)
s(ub)b(stanti)aliu(m) q(uam) accide(n)taliu(m) (con)tinet se
ut dictu(m) est s(ub)b(stanti)a n(on) nec
sine formis esse p(otes)t / nec for

me sine s(ub)b(stanti)a an sunt vnite /
Cu(m) ergo s(ub)b(stanti)a n(on) ab(e)t (com)po(s)i
t(ionem) nisi ut ceteras reb(us) e(st)
(con)tinet se vnit (con)d(i)c(i)o vnito
eius d(icitu)r sive s(ub)b(stanti)a(m) / ut d(icitu)r a
Vnitura est s(ed) (con)tinet s(ub)b(stanti)al(is)
a(cc)identia cu(m) n(on) p(ro)p(ri)e d(icitu)r
esse s(ed) in re / h(oc) ergo vobu
lu(m) eius r(ati)o(n)e s(ecundu)m omnes d(e) ac
cidente n(on) d(icitu)r / s(ed) t(ame)n su(m)mu(m)
tie p(ro)p(ri)us v(er)o no(m)i(n)a d(icitu)r p(ro)p(ri)e
s(ub)b(stanti)alis cu(m) s(ub)b(stanti)a p(ro)p(ri)e d(icitu)r eius
s(ed) in q(uo)· s(cilicet)· certa vnit / Vn(de)
est / q(uod) ea q(uae) ille vni(t) unt(ur)
nominat / nichil t(ame)n q(ua)e s(ub)b(stanti)e
et accide(n)ti s(un)t vnde d(icitu)r d(icitu)r
de illis d(icitu)r / q(uonia)m s(ub)b(stanti)e d(icitu)r p(ro)
h(ab)et / accide(n)ti t(ame)n su(m)mitur / ut
dictu(m) est / s(i)c(ut) p(ro)p(ri)e p(re)missa
r(ati)o(n)e(m) Itaq(ue) s(unt) vn(um) s(ub)b(stanti)a /
h(oc) n(on) h(ab)et q(uod) eius / s(ed) in ut
de altero d(icitu)r / s(ed) h(oc) vnu(m) (con)tinet
est Cu(m) ergo s(ub)b(stanti)a(m) ut for
mis t(ame)n s(ub)b(stanti)alib(us) q(uam) accide(n)
talib(us) substat Non q(ui)d(em) s(ub)b(stanti)a
q(uae) d(icitu)r· (con)tinet· p(er)· (con)tinet· p(er)son(a)
copulat nom(in)a q(uae) p(ro) d(ic)a
ta sunt op(er)a q(u)alitate / ut
sunt d(ic)o (con)s(ub)b(stanti)a / Itaq(ue) q(uia)
h(ab)et s(ub)b(stanti)a(m) s(ed) s(ub)b(stanti)a(m) ut est
Vnitura alior(um) s(u)b(sis)t(entiu)m (con)tinet
s(ed) q(uo)d est q(uod) ip(s)a(m) copulatu(m)
est quor(um)libet s(ub)b(stanti)aliu(m) et ac
cidentaliu(m) / cu(m) s(ub)b(stanti)a s(u)b(sis)t(enti)a /
e(st) (con)tinet se / cu(m) tota v(er)a s(e)
q(uae) s(ub)b(stanti)a q(uae) plent / ea s(ub)b(stanti)a
s(u)b(sis)tentiis cu(m) n(on) alia / ut
d(ic)o· l(oqu)e(ndum)· (con)s(ub)b(stanti)a S(ed) q(uae)r(itur)
an vn(um) s(u)b(sis)t(ente)m s(i)c(ut) s(ub)b(stanti)a(m)· h(oc) q(u)a
lis s(ub)b(stanti)a / q(uo)d nos p(er) h(oc) negamus /
s(ed) s(ub)b(stanti)a(m) · i· re(m) ut formis
substantem / et ut alior(um) e(st)
continua· s(ed) in d(icitu)r videlicet
t(ame)n potius alicui facile / q(uonia)m

verbum substantivum sive substantia, ut dicatur
a subsistendo vel actu subsistendi
sunt manus dextre vel subpo-
sitione formis specialibus vel acci-
dentalibus. Sed prima sententia ut
puto prevalet. Dicatur ergo sum
sive substantivum ut dicitur a subsistendo
ita verbum ut dicitur de altero quem
admodum predictum est, et ut de
hoc verbo vel dicitur attingam, sic substan-
tiva est aliarum rerum sibi
convenit sunt, ita quod substantiva verbum est nomen
~~nomen~~ de ceteris rebus. Nota
quod primo substantivis fuerunt in compo-
sitionis per hypostasim unita. Vi-
de ergo quia quod subiacet albedine per
reparat, reptum sunt hoc nomen
albedo, ita ut hec vero nomen
ta quodammodo esset substantiva. Constat
enim quod hic non albus primo re-
ptum erat quam hoc nomen albedo re-
ptum fuisset, hoc enim ex illo per
dividuarum formam nominum est. Er-
go reptum fuerat verbum substantivum ad
suam substantiam, sicut aliarum rerum
sibi convenit substantiva est, ita
quoque reptum fuit verbum verbum
ad suam substantiam, ut ipsa nomen subi
et ceteris rebus unitiva est.
Ideoque in principio est [illegible] proprium co-
pulativum est nomen et substantiis
et ceteris rebus ut vocatur. Se-
cundum nominatur Apollonius. Potest
quoque alium videri quod verba vera
essent supposita rerum nominibus
[illegible] quod illa nomina esset copula-
tiva. Sed primam sententiam videtur
magis voluisse Priscianus. Erunt
tamen fortasse qui dicant verba
substantiva sive substantiam id est copulam es-
sendi [illegible]. Verba vero vera sive
nominativa vel non copulativa.
Sed ea quam premisimus sententia eius
que in libris [illegible] et
[illegible] videtur esse consen-

tanea dicens quod quia verba substantiva
et vera dicuntur similiter verbum hic et
tum quod sunt substantivas ut aliarum
rerum vel nomina sunt unitiva, tum
quod hec sola aliorum cum aliis
sunt copulativa. Illud quod
quia a verba absistantibus [illegible]
sunt inter preteritum et futurum
id est tale presens fuit quod neque to-
tum est preteritum neque totum
futurum. Unde concludit quod presens
quasi quodam puncto coniungit
preteritum et futurum. Mobilitum ei
quo presens consistit, quasi punc-
tum quoddam est quod preteritum
et futurum coniungit. Ostendit de-
inde quod [illegible] nascitur preteritum
imperfectum [illegible] cum quod presens est
si ad finem non perducitur [illegible] po-
test dici preteritum imperfectum id est vox pre- [r] expedeti
teriti imperfecti [illegible] cognatus que
est inter illa duo tempora cum
utrumque [illegible] imperfectum. Dum ergo
actio presens est, opus est voce
presentis temporis. Si vero eadem non
ad finem perducatur, opus est vo-
ce preteriti imperfecti. Dum de-
inde [illegible] nascatur
plusquamperfectum. Quod autem fit
[illegible] cognationis qui dum presens
est actio, iam aliquid ex
preterit, postquam vero presens tamen
[illegible], omnino perfecte est [illegible]
in preteritum perfectum est. Ut ante-
nascitur [illegible] mutat
plerumque quasdam lit-
teras presentes ~~[illegible]~~
id est principales vel medias, ut
ago egi, vel medias ut do-
ceo docui, vel etiam imitat
ipsa ut lego legi [illegible] quia
quod prima sillaba correpta in preterito
producitur. Plerumque vero [illegible]

per amo .i. / et similiter alia / in quibus
ut lego praeterito / nec me / ut tempore
est mutat. Illud quoque addit /
quod praeteritum perfectum quoque par-
tim est in sillabis praesentis / ut lego legi
quando [illegible] praecedit / ut facio feci
quando [illegible] sequitur ut do dedi do-
cet postea quod praeteritum plusquam-
perfectum nascitur a praeterito perfecto sine
tempore sine devotibus le-
gatur / habet cognitionis positi-
onem cum actio imperfecta in-
veterata fuit / tunc opus
est voce praeteriti plusquamperfecti /
que designat rem dudum per-
fectam. Cum vero nuper perfecta
est opus est voce praeteriti perfecti.
Illud tamen attingit / quod Romani
non solum voce praeteriti perfecti
utuntur in designatione rei
nuper complete / sed etiam sic per-
mitte / ut amavi nuper amavi pridem per-
fectum sit / non diffiniat / quod non
ita confuse fit apud grecos / habent
enim greci in designatione rei per-
fecte unam vocem / qua desig-
nat illam nuper esse perfectam /
quam parachemenon id est ad-
iacens tempus nominant. Par-
a namque interpretatur iuxta / che-
menon dicitur ad tempus / habent et
aliam vocem / qua sic longe
[illegible] dicere perfecta / quod non
diffinit utrum nuper vel multo
ante sit perfecta / quam vocant ao-
riston id est infinitum tempus / habent
et tertiam vocem / qua diffiniunt
rem dudum esse perfectam / quam
vocant ypersyntelicon id est plus-
quamperfectum. Nos vero Latini
in designatione rei perfecte / du-
as tantum voces habemus. Sed
una earum infinite a parte in-
perfecta utitur quam [illegible]

perfecti vocamus. Est itaque nostrum
praeteritum perfectum pro parachime-
non et aoriston grecorum de
quo plusquamperfectum pro ypersynteli-
con. Illud quoque addit / quod
aoriston apud grecos adiec-
tione horum adverbiorum [illegible] quod valet
quantum nuper sit / quod parache-
menon id est praeteritum recens.
Illud id est aoriston adiectione
aliorum adverbiorum quod expollet [illegible]
vero dudum / sit quod ypersynte-
licon id est tempus iam pridem prae-
teritum. Et similiter nostrum prae-
teritum perfectum adiectione horum
adverbiorum nuper vel paulo ante paulo ante perfecta. Cum adiec-
tione horum pridem ponitur
pro re iam dudum perfecta / et ab
[illegible] adiectione ulla quoque / ut
vigilans [illegible] / sive de-
tinere possunt pertineat.
Si quis autem quaerat cum
[illegible] praeteritum perfectum quam
aoriston graeci / dicit ante
plusquamperfecto / quod hic non eget
adverbio [illegible] vel alteros / ad de-
signandam rem dudum esse per-
fectam. Praeteritum vero perfectum adde-
tur adverbia vel pridem / eget
adverbio nuper vel pridem / addit
deinde quod futurum nascitur ex praesen-
ti quod de temporibus non perfecte lego
legam [illegible] praesentis tempore fit futurum
[illegible] futurum fit [illegible]
legam [illegible] de vocalibus
ut vox futuri sit et vox prae-
teriti imperfecti ditat for-
mal a voce praesentis [illegible]
[illegible] / [illegible] sit medium
praeteriti imperfecti et futuri / [illegible]
quod [illegible] est [illegible]
[illegible] est [illegible] / [illegible]

quod pres eius futuro simile est
futuri. Vel: presens tempus est
medium id est contermina preteriti et futuri
Vel: presens etiam tempus dicitur medium
id est affine preterito imperfecto et futuro/
quia sicut preteritum imperfectum sit rei
imperfectam quam iam cepit esse
tempus/ ad que non dum perfecit
in quo simile eius est in presenti
Concludit itaque/ quod ex tam
preteritum imperfectum quam futurum na-
scitur ex presenti Videlicet utrumque con-
sonat cum presente vocibus/ ut dico
dicebam dicam Quoniam enim
hic sententia et litera. Cum tempus presens
Cum non plusquamperfectum preteritum apertissime
nascitur/ eadem consonantes ...
sonat/ ut dixi. ita/ sonat etiam
pluraliter Inde non tamen subiunctivo
futurum sonat consonantes preteriti perfecti/
ut dixi dixero Videlicet cum non
futurum apertissime formatur. Preterea illa
preteriti et futuri cognatio/ quod hec vox
preteriti designat tempus preteritum in-
finite id est ut non determinet an
multo ante/ an paulo ante preteritum
sit. itaque vox futuri futurum
tempus significat infinite/ ita scilicet ut
non determinet utrum paulo post
sit futurum Sed queritur/ cur
in indicativo magis futurum
a presenti formetur. quam in subiunc-
tivo/ et cur in subiunctivo ma-
gis formetur a preterito quam a presenti
Ad quod dicimus/ quod prima coniuga-
tio ... magis habet affinitatem
futurum cum presenti/ quam cum pre-
terito Neque enim non in indicativo
ut voco vocabo et precipio ...
nabimur. fortum est apertissime futurum
Sed re nulla videtur habere
cum preterito affinitatem cum ...
... et quam ulla ...
contentum/ ... in subiunctivo
quam fere ultimo/ [illegible]

formatum est futurum apertissime Videlicet
etiam in plusquamperfecto vides quod passivo con-
tinetur formatur passivum futuri ut
amatus amaturus Nam plusquamperfectum
autem dictum est/ passivum ... que
carent passivo preteriti etiam ut ve-
nio. Nec turbet aliquem
quod alibi dicit passivum futurum nasci
ab ablativo supino/ ut amatu addita
rus fit amaturus Cum enim eius-
dem forme sint passiva preteriti temporis
et supini/ quod supinus quoque dic-
tum est Videlicet potest fieri ut ab
utroque eorum formetur passivum futuri
futuri. Illud quoque dicit/ quod passivum com-
... futuri etiam cum presenti nascitur/
quia futurum passivum apertissime presentis
ut amandus amans/ etiam mu-
ta in dus fit amandus Con-
sonat autem cognatio tam ce-
terorum quam verborum anomalorum
... / ut quod a fero
anomalo fit ferebam et feram/
a preterito tuli tuleram Videlicet
fit in passivis/ ut latus laturus/
a fero ferendus/ Circa
sum anomalum non sit cog-
natio in voce preteriti perfecti et fu-
turi/ et presentis/ ut sum eram
ero. tamen cognatio servatur in temporibus
que ab eis constituuntur Cum enim e-
ram sit presens tempus consistit et
ero futurum/ et eram preteritum imperfectum
quam voces ... consonantes
Sed queritur/ cur ... eram cum
perfectior vero destruet ...
tantum in perfectum dicatur. Sed
dicit quod ... tamen dici
istud Sicut enim tempus presen-
tium/ presentis temporis Vel ... re-
sit re inchoata et non dum
perfectam. et re videtur mirum
quod tam diverse voces/ cum ...
Sum eram ero/ habent cognata

1 Ostendit hoc similiter
in nominibus, ut quis pro eadem
re ponitur, sic et e contrario diversis
personis diversa nomina sunt, ut
patruus et amita. Est enim
patruus frater patris, amita soror
patris; sic etiam avunculus et ma-
tertera. Est enim avunculus frater ma-
tris, matertera soror matris.
Et dicitur matertera quasi mater altera.
Contrarium est similes voces di-
versas habent species, ut Helenus
1 Hele Helena, quamvis sint voce simi-
lia, diversa tamen sunt, et illud
nomen viri, istud nomen
mulieris, quorum neutrum
ab altero sequitur. Praedictarum
tamen tercium probat ex eo
quod in infinita verba apposito he-
abent vocem futuri. Bene autem
dictum est vocem futuri et non
futuram, quia infinita carent
tempore futuro. Sed tamen complet [illegible]
dam [illegible], quam habet vocem
vocem futuri. Quod si sit hic appo-
situm, quod apposito ut supra, sed
[illegible] praeterito ut dictus
[illegible], et in futuro ire supple
futurum in finitivo, ut dictum
ire [illegible]. Aut dicere habere di-
versa dictum ire. Sed videtur
non esse dicit praeteritum infini-
tivi diversa, quia ex eo [illegible]
dictum sit ea [illegible], quae sunt
ab eo [illegible], ut [illegible]
d. sic [illegible] sive medio a
praeterito in [illegible], ita dictum
ire [illegible], quia dictum [illegible]
et vox activa eius est ire, et
complet ut dictum est. Utrumque
futurum est finita. Videndum tamen
est quod cum dictum dictum ire
[illegible] dictum [illegible]
[illegible] aut [illegible] est. Ac
tus eius [illegible] dictum sit nominis
quarte declinationis, quod non est nisi
sic dictum [illegible]. Sed quia eius
declinatione vel in pluribus ca-
sibus et maxime in activo sit
illud nomen. Et [illegible] praeterito [illegible]
[illegible] dictum est [illegible] praeteritum [illegible]
et ire, quod plene verum futurum
finitum. Tamen non frequenter
declinatione [illegible] forcat
reddit postea tamen [illegible]
nominis [illegible]. Et ideo quod
verba appellari infinita, quae
ut modos ut personas diffi-
niunt, et [illegible] aliquis facile, cur impersonalia
non dicta sunt infinita
vel [illegible] cum similiter
nec modos nec personas de-
finiant vel cur illa dicta
in [illegible], et non sunt infinita
appellata in [illegible] et pro eo
quod quia impersonalia verba
[illegible] tamen [illegible] personae
[illegible] possent videri. [illegible]
dicta sunt in [illegible], ut [illegible]
nominis [illegible] [illegible]
definite personas [illegible], quod facere
videbatur tamen. Non [illegible]
[illegible] non habebant tamen
obliqua videbantur aliquam
personam, [illegible] illa
[illegible] praedicta appellari
impersonalia. Dicta autem
[illegible] sunt infinita, non quia
[illegible] semper ponantur cum
verbis finitis personarum numerorum
[illegible] facile [illegible]
[illegible] personas et modos
diffinire, [illegible] et [illegible] nominis
[illegible] personae, [illegible]
personas [illegible] diffinire
[illegible] autem impersonale [illegible]

quod ipse et sine ipso alterius
additione ponitur in quo et
ubi Continetur aduocare quon-
dam etc. Hoc ergo non contentus
eis quamuis consimilia dicentur
quod predicta diuersitas, tamen ergo
in pluralitate predicta dice-
rentur, constaret ea ut minus
difficile ut personalis. Cum re-
tinent uidere imperativus, quod nomine
hic in femininum et cetera da-
tiuum sit, ostendit hoc non
esse mirandum, quia nomen ne-
que datiuum est per feminini ab-
negatione. Habito itaque tractatu
de cognitione temporum, ostendit
que forme uerborum in quibus tem-
poribus deficiant. Secundum autem for-
mam sit simplex duplex et adhuc
composita latius dicetur, et
ut apertius dicam, superius osten-
derat uerba quedam defectiua
esse in quibusdam modis
sicut imperatiuo caret preteri-
tum uerba, et cetera que superius
dicta sunt. Nunc autem osten-
dit specialem defectum uerborum quo-
rundam, que caret preterito perfecto
et plusquamperfecto, et futuro sub-
iunctiui, quod per preteritum nascitur
ut uerba desideratiua in o, ut ca-
lesco, et sunt inchoatiua. Est
autem desideratiuo uerbum passiue dicto
composito que habent preterita pari
dicitur composita cum non sunt in-
choatiua licet habeant formam
inchoatiorum, ut quamuis deficiat
in sco, et uide quod uerba in-
choatiua principaliter sunt quasi pri-
mitiua, sunt in inchoatiorum secunda-
rio Unde dicuntur inchoatiua
ut fuesco, id est quod ea primitiua

fuerunt. Constituto in inchoatione
faciendi. Addit quod de meditatiuis
quod in predictis temporibus deficiunt
quod inchoatiua, non tamen
negat in meditatiuis preteritum
esse, sed quod non inuenit se legisse.
Aliter enim in aliquibus inuenit
esuriui, quod a meditatiuo inueni-
tur est esurio, id est meditor edere.
Meditatiua tamen preteri-
tum sunt quasi primitiua, secundario
meditationem. Unde ad secunda hoc di-
cunt meditatiua. Et uidetur quod
inchoatiua et meditatiua ad-
uocantur preterito alia futuro
Cum non sunt in inchoationem actus
ut inchoatiua, uel meditationem
ut meditatiua, preteritum non
sunt actionis perfectionem, repug-
nat ei preteriti uerba. Cum futuro
subiunctiui caret, ideo quod preteritio
repugnaret, sed quia similia uigeo
deficit, id est preteritum et dicatiuum
Addit de eo et alia uerba que
solo usu deficiunt, id est quibus-
dam temporibus, non repugnante
hoc ut ferio preterito tollo, et quedam
alia que ponit, que solo u-
su in preterito deficiant. Dicit que
ponit furo. De quo ait quod
Varro ponit. Quod non dicit
quod habet propria personam furo
non est in usu. Dicit itaque quod
furo deficit in preterito. Et
Quod enim dicit Sedulius
Nec minus et Dauid subuenit
ipsa tirani. Facticium est.
Adiungit etiam quod que in preterito
solo usu deficiunt, mutuantur
preterita ut ferio percussi, sisto
statui a statuo, uel ut qui-
dam dicunt steti a sto. Cum

Iuuenalis volunt deponentia habere preteritum
statum / ostendens presto constaui
et prestiti esse / quod declarat per
corpus quod postea dupliciter prestaui
prestitum et prestiti que nota non pos
set ponere prestiti / posuit prestitum
Vnde tamen quod presto quod veni
ens mutuatur duo preterita / scilicet
statui et steti / quod tamen quod presto
sepe obtinet vim transitiui / scilicet
statuo / ut preste quidem / secundum
accidens quando sepe ponitur ab
solute ut sto / Ostendit autem
postea illud esse in usu quod ea que
non habent preteritum mutuant ab
aliis cum eis que habent preteritum re
gulare aliud assumunt / ut me
to cum habeat preteritum messui / assumit ex preterito messe
fecit Cerno quoque cum vel
lam habeat hoc affinitate cum
verbo cresco / mutuatur ab eo preteri
tum creui sed vetustissimos
quod non determinat / que sunt frendeo non
non est in usu Sed tamen quod po
situm est credo / quod credo ere
tumesco / ab eo non est tumui
quia cum aliud credo / nisi dare
consideracionem sic esse hoc ostendit
ex quedam verba diuerso
modo sed diuersos faciunt preterita / ut
mando mandi Alii dicunt
madui / alii madidi / alii ma
dei / ut liung / quod tamen modo non est
in usu Dicitur asterdo alii ster
di alii streddi / sed nec modo est
in usu frequenter Adiungit iterum
que tamen in quem preteritum eo
modo quod excepta forma
tamen solo usu deficiunt / sed pas
siuis et quibus deponentibus
Nunc aperte est quod illos / quod
amatus sum dicunt esse vnum

vnum coniungi alia / dicit et tamen
preterita eorum suppleri participium
preteriti temporis / verbum substantiuum adiunc
tum ei / ut amatus sum / debet
enim preteritum tunc deficere actio
one uel passione / ut preteritum
quod facit amatus / debet etiam
copulatio sum sibi adiungi
subiectum et deficere constructio
per participium sum substantiuum additum
quod supplet / Modo quod tali circum
locucione supplet preteritum
passiui / Cur autem sic quod est
passiuis / quamuis posset coniungere
preterito preteritum Deinde quoque dic
tum sunt supinis Deinde
ex addit / quod multo plura va
deficiunt apud grecos in tem
poribus / uel per correspondencia uer
borum / uel repugnancia verborum /
uel solo usu / quam apud nos
deficiant / nec tamen verbis de
ponentibus in omni verba deficit
preteritum / sed suppleri per participium preteriti
temporis et verbum substantiuum / ostendit
hic ex contingere in quibusdam
dam deponentibus non / ut gau
deo gauisus sum / que ne
utropassiua vocantur / et vo
lunt quidam facere diuersam inter
neutropassiua et neutrapassiua di
centes illa esse neutropas
siua que sunt neutra et sunt
passiue / ut vapulo illa
uero esse neutro passiua que
in preterito habent literaturam ne
utri in preterito passiui / ut gau
deo gauisus sum et quedam
alia que auctor ponit / Ex
quedam tamen modo plane habet
dicta dicunt eam / quod uerbum
preterito dicitur neutrum et passiuum
dicit iterum / quod te / hoc ad preterite

pro·

pmi vom/ quia nunquam duo
componuntur penitus/ nisi alterum sit
stantivum sit/ alterum adiectivum ut
respublica/ iusiurandum/ et talia
Dz obliquum sibi in vicem in-
quirunt cum recto componuntur
circumlocutio. Dicunt itaque/ quod
sunt aliqua verba neutropassiva
esse/ sed nullum esse neutropas-
sivum/ sed sunt neutropassiva ut pri-
us dictum est/ que in parte sunt
licatura neutri/ in parte pas-
sivi quidquid sit/ Si vero que-
ratur quare sunt/ verba dicunt
neutri passiva/ quare ne-
utri passiva/ quia neutro
passivum spectat est neutrum illud
tamen videndum est/ quod quedam
sunt neutra/ que quamvis
habeant preteritum in licatura pas-
sivi tamen neutropassiva dicuntur/ quia
preterita quod preterita eorum in veniun-
tur in activa licatura/ ut ce-
no cenatus sum/ vel cenavi/ pran-
deo pransus sum vel pransi/ et alia
multa. Si ergo sunt singularia ne-
utra que preterita habeant tamen modo
in passiva licatura/ tunc equi-
dem dicentur neutropassiva/
ut que superius dicta sunt
Sunt alia quedam in modo gau-
deo/ mereo sum/ soleo solitus sum/ au-
deo ausus sum/ fido fisus sum
fio factus sum. Ostendit itaque
alia verba quod non sunt in quibus
verbum est in presentibus deficiunt
ut fore. caret enim prima
parte. Addit quod quod in pluralia que
nascuntur ex se nullo modo habent
futurum infinitivi/ i. sub una vo-
ce nec per circumlocutionem/ ut venit
pudet et consimilia quod dicto ante
dictum est que nascitur ex
se que nascitur ab activis vel

neutris ut amandus entyrithus
futurum in infinitivo impersonalis per
circumlocutionem/ ut amatum iri. Illud
illud est adiungit/ quod plerique
verbi ex conjugatione deficiunt
in futuro infinitivi/ ut nec per
circumlocutionem/ i. veniamus quod plovi/ ut
tepere rubere et similia plerique
ut dictum est/ # sessum ire/ et
quedam alia addit etiam/ quod
similia forma inchoativorum
licet non sunt inchoativa plura
quod deficiunt in futuro infinitivi/
ut quiesco. Plerique quod ante
dictum est # pasco/ quod facit
pastum ire/ in futuro infinitivi/
et de tempore satis dictum est. ·vocabula·
Parcum enim sunt in hoc textu
fere omnia magistro sunt videri
tamen/ quod liber multa sunt/ cum ei
de clausa liber vinum/ aut pro vo-
lumine accipitur/ aut pro cortice
Et liber · bacci aut pro baccho/
et tunc est proprium/ aut pro genere
viro et tunc est mobile/ libra
vel signum celeste dicitur/ vel statera
vel liber ab est/ quod dicitur bilibris
bra · vera. Compesco componitur
situm est a con et pede et capio/
Metrum trahit ex hac littera metra
de cognitione et de defectu temporum in
sit · Metricus · ce ·

Obligat id est per quam cogitur/ Quippe

Preterita vel presentum/ preteritum futurum

Est affinia verba/ quod dicitur illud

Verbum/ cum preteritum pro/ presentem futura est

Ns que preteritum/ in presentem generabit

Velle/ gerunt que sunt futura sub se

Cu[m] no[n] p[re]t[er]it[um] adsine venit act[us]
Est h[oc] p[ri]m[um] p[ri]m[um] stellus ovivi
Desp[er]ato p[er]fecto cum vetata
Actio sit / plusq[uam] p[ri]m[um] nasci / go
T[em]p[or]is a[n]i[m]i p[rese]ntis vocè creant[ur]
Inp[er]fectu[m] p[ri]m[um] / t[em]p[u]sq[ue] futur[um]
P[ro]ssu[m]q[ue] mod[us] solu[s] d[a]n[d]e su[n]t
Subiu[n]cti / q[uo]d de p[re]s[enti] p[re]t[er]ito sit
P[er]fecto / illis q[uo]d zorta p[re]t[er]itus dat
Ita ca[m] p[ri]m[um] p[ri]m[um] sepe fundetes
Ani[m]i p[rese]ntis [con]metta t[em]p[or]a mittet
Sic ea multa [con]sim[i]a t[em]p[or]a fundant
Nu[n]c mi[n]us a[n]i[m]i p[rese]ntis p[ro]petates
Cu[m] se dicta [con]si[m]ia t[em]p[or]a fundat
H[ic] p[atet] i[n] dicto dicebam dic[er]e dicam
Ut dat p[ro] dixi dixisse dixo / s[e]q[uitu]r
Colligu[n]t p[re]s[ens] uero veniam veniebam
Rogat p[re]t[er]ita venisse[m] venero veni

T[em]p[or]ib[us] q[uo]q[ue] [quedam] [con]ueniant ista quibusdam
Desti[n]ui[m]us vel usu vel f[u]t[u]ru[m] / sit ip[s]e
Campat / d[e]f[e]ctu[m] d[e]tali p[ar]ticula //
Inchoo te meditor dant u[er]ba no[n]i / q[uo]q[ue]
Flopio p[re]t[er]itis p[er]fectis q[uo]q[ue] creant[ur]
Ep[istu]llas [con]uo carz p[er]fecto
Ut fuesco lecturo / t[u] h[ic] dam[n]a ol[im]
Ab meditatie p[ro]p[ri]o t[empore] ve[ndi]c[a]t [con]uert
Nulla p[re]t[er]itis pot[est] m[od]o impia
Nacq[ue] subiu[n]ctio no[n] p[er]stat talia u[er]ba
Plura d[e]ffici[un]t usu ceu p[er]dita pandit
T[em]p[or]e p[rese]nti . dep[er]ditaq[ue] creatis
Ista caret odi cepi memiq[ue]
Oz h[abe]t p[er]fectu[m] p[rese]ntis p[re]t[er]itiq[ue]
Ayo p[rese]nte f[er]o tollo fero f[er]o tuo
Et sic p[ro] t[empore] tedz nisi sit q[uo]d ing[er]
T[em]p[or]a p[re]t[er]ita d[e]fit ab[er]sq[ue] mutata
Iis fi[n]t i o[rthogra]ph[i]a asp[er]ilis h[uius]
Mensp[er]a[n]c [con]clugu[n]t ipse

Fit per vim sum cum presente ingratum

Sed tibi metuor et tremor urgeor atque

Dico feror ꝯpescor renuor libor quoque possor

Et vescor medeor liquor nitor reminiscor

His deponentia negat usus preteritorum

Infinita passiva sub voce futurum

Deficiunt / deponentia tamen illis addimus

Quando tamen hic quovis casu ... fungatur

Ordo temporibus datur quoque / cum cognitio sit

Mapima pars ... / atque

Vertum nimia / multo plus ...

Est sua preterita stat in prima parte futurum
Hoc habet ... in ... parte ...
ut Iubeo ... ... definem
... ... multa ... tempus ... ... mecum
... deneutropassiva ... / c. t.

Quinque quae flectuntur vocibus / ut cum

Passivo preterito / alias neutra possunt

Sunt usus iuste neutropassiva vocantur

Audeo cum soleo fio quoque gaudeo fido

Meo / quod potius procedit ... ... apponit / Sed

Modi sunt diverse inclinationes animi varios eius affectus demonstrantes / Expedito / Conter
itaque tempore / ... ...

sed modus / quia tamen est in eiusdem positum. Primum quod videndum est quid sit modus ut in glosa. Quot sunt modi / quid sit modus actu de voce. Cur sit talis variatio vocum in hoc articulo. Quo ordine ... habeat auctor de hoc modo tractare. Modus enim duobus modis consideratur / tum secundum rem tum secundum vocem. Modus secundum rem est affectus animi circa actionem aut passionem / diversos aut affectus de actione eadem vel passione habens. Alii enim afficiuntur imperando / alii optando / quidam optando / quidam alii coniungendo. Ad hos autem animi affectus designandos vocum variationes reperte sunt vocum collectiones / que dicuntur modi secundum vocem ut modus secundum vocem dicitur collectio vocum in diversis personis et temporibus et numeris / eundem animi affectum designantium. Creatis autem per suis animi affectibus / quod vocibus significata / quibus tamen modi verborum secundum vocem esse dicuntur. Nulla namque collectio vocum / quod modus dicitur in finitis / non ipse modus dicitur / cum nullum significationis affectum / sed quod multo modo meruerunt appellari / quam omnes alii quod ipse dicuntur modi / replentur in ... Modus autem ... dicitur quod ... suos ... ... accidit aut ... verbo ... secundum modum secundum rem / et secundum vocem / Modus secundum rem accidit ... / eius est variatio ... / et ut ... ... / Modus secundum vocem magis est quod ... vocum diversis personis ... eundem animi affectum designantium / quod dici debeat ... vocum /

... ... diversa ... ... animi / ... ... animi est ... ... animi est ... ... est ... memoria est ... ... est ... est ... aliquid sentit ... / ... inde ... dicitur quod sentit ... sententia ... accepit /

... ... optando ... ...

modi ... eadem ... ... modus /

Causa autem inventionis verborum in hoc attente fuit diversitas affectuum. Agit autem super hoc ordine, quia primo diffinit modum, deinde dividit, postea ostendit causam ordinis, et causas nominum differentiarum. Modi sunt diverse inclinationes animi quas varia sequitur declinatio. Declinatio est descriptio modi secundum vocem secundum diversos. Quod addit varios affectus, descriptio est modi secundum vocem quod dicit. Inclinationes sunt declinationes animi in affectu animi, quos animus inclinat ad demonstrandos varios eius affectus, id est propter quos affectus demonstrandos, id est similes, quod ipse sunt voces alie collocatas in diversis numeris temporibus et personis, id est quos consequitur varia declinatio. Est enim autem modus diversitas in inclinatione animi esse. Quemadmodum secundum rem respiciat inclinationes appellantur affectus animi quos animus inclinat. Quod autem addit quas sequitur declinatio varia ad modum secundum vocem reddit. Dicit autem quia affectus animi consequi, quod declinationes vocum que dicuntur modi secundum vocem, recepte sunt per modos secundum rem. Hinc incipit illa divisio [illegible] verborum.

Infinitivus modus est valde adhuc variata

Illos [illegible] quod notet affectus variatos. Sunt autem quinque, indicativus sive definitivus, imperativus, optativus, subiunctivus, infinitivus. Indicativus quo indicamus vel definimus quid agitur a nobis vel ab aliis. Qui ideo primus ponitur quia perfectus est in omnibus temporibus et personis quod tempora que cum ipso sunt modi accipiunt rerum, et declinata nomina sive verba ab ipso nascuntur, ut dicendo ducens, duco, et amans, amo. Regens, rego. Lectus, lego. Sed quia ipsa positio bona que videtur abusiva esse prolata, in hoc est modo quemadmodum in nominibus est casus rectus, et quod sua sive significatio in aliis modis non est. Neque enim qui imperat, neque qui optat, neque qui dubitat in subiunctivo, suam actionem vel passionem sit, si tamen varias animi voluntates declarat sua. Denique hunc primum esse auctorum doctissimorum tradidit modum, id est descriptio verborum. Addit postea quod v sunt modi. Primus quorum dicitur indicativus, quo significamus indicamus quid secundum propriam varietatem a nobis agitur, ut lego, legis, legit. Vel ab aliis, quod fit per voces secunde et tertie persone, ut legis, legit. Ambiguitas autem in hoc est casus, quare primus debeat poni. Tamen quod perfectus personis et temporibus. Quod quia subiunctivus, addit et quod ceteri modi ab eo sortiuntur regulam, id est formationem, quia nomina et verba propria ab hoc modo solent derivari, ut amans, fundens, scio. Tamen quia prima positio facta in prima persona in pluribus indicat, prius hoc sua quia aliquis cognoscit actorum primus patet.

¶ Attende verborum coniugationem ... postea quomodo a natura prolata ... Aristoteles ... secundum ... voluntate posita esse. Ergo prima ... postea secundum Aristotelem ... prolata secundum ... postea nascuntur ... [illegible] ... verborum ... prima ... gradatione ... posita ... prima ... coniugationibus ... prima et prolata sit ab ipso primordio ... nata sunt ... ratione ... [illegible] ... sunt ... [illegible]

aliam / quia essencia verbi est per
rem suam ponit / effectus ad suis
sensum fore quod sit / quia certi modi non
fuit / si valor affectus dicere tace
re sed designat id est dicere vel os
tendere / Metricus hunc traxit huc metrus.

Eligo sic modi tres asignando vocem
Indicat unum / sed imperat alter / tercius optat.
Dat tercio modo quartus / ut probat unum
Subiungit quintus dando / vel reliquis ad se
Subiungit / quasi cetera quinque / ad primus
Equalis / ut quinque debet eius
Infinitus est quintusque mutus et
Ipsius defectiuus est / hic nomen hiis quia
Sed non defficit / et plene vel modi opus est
Primus ut in dicatiuo sit / vel sit multiplex sit
Cum primus hac voce non esse videtur
Atque est plenus primus tribus est
Cum quo modi reliqui / dominatur sine
Nota / seu verbum / seu preterita sumunt
Corpus modis / at ortum / quasi primum
Et quo pluribus quos ... est uocata

Et quasi dictas veterum dedit hunc fore primo
Sequitur ultimus litera. T. litera
Tercius ergo quod ausi sunt ponere
infinita primum sed male Nomen cum
ex statu arte in preterita / aut dubia
in scripe. Tendunt enim dubitantes
cum vera sunt hec / et ut adverbia
magis ponenda censuerunt / quod
ut modos ut personas ut affectus
animi demonstrant / et egent alia
lyes vel pro adverbia dictas ...
te studeo. dies. dicit / pro dicimus
bene studeo. dies. dicit / Sed hec pro
ea referentes / unde hic sufficiat
ostendisse non bene abusivum esse
dam in cepisse Sed neque ab impera
tivis neque ab optativis erat
expungendum / cum hic imperans / ille
optans / ut sit in dicativus qui
nisi sit primus notus non posset
scire quid imperet aut optet.
Subiunctivus non quem quidam dubi
tativum appellavit / manifestum
est in dicativi coniunctione / Ipsa enim
dubitacio cum se esse in dicativum
constituit Nam si tollas dubita
tionem / non opus est subiunctivo
in re dicta. sed in dicativo / Ergo
non alius modus inter ponere debuit
quam indicativus Sic enim in
nomine si quis preferat genitivum
ad alium post hunc casum / multo
cum utrum cognovit ex quo na
scitur obliquus Sic qui aliquem
modum preferat sit primus indica
tivus qui est pene ... vetus.
Sic et primus tempus. ... alios pro
temporibus. et primum obtinet locum
cum in ipso sumus du loquimur de
preterito et futuro / Et ergo ad presens
preterita et futura intelligimus /
Quod si non sit alia intelligi

nunc presens. Et quia posicio ind[ic]-
cati cum alijs mixta. et quod optimo
certa tempora tenent verbis. et quod pre-
sens potest esse nisi quod prius fuit presens
futurum aut verum sine hoc esset
nisi cogitantibus nobis et notis
similitudinibus de presenti vel de preterito
de futuro quod similiter notitiam vel de
hijs que nobis corde veniunt. vel de
ipsa una re. vel de cogitatione
memore quidem. ut si videam scriben-
tem in presenti de hoc tempus et fu-
turum scripturum. natura. ut cum
videam solem occidentem in presenti
possum scire talem motum ven-
turum. quod est futurum. Cogitatione
vero. ut si cogitem diluvium quod
fuit in preterito. de hoc notitiam gero
futurum. Quinto prima persona alijs
quia ipsa loquitur et personam oste-
ndit. et secunda ad quam loquitur. et
tertia de qua loquitur. Dicitur enim
prima que proferat sermonem. alie
esse non possunt. Et quod ista sine
illis potest inveniri. cum secundum
aliquos loquitur. ille autem sine ista
non inveniuntur. Et quod tamen natura
cum catena qua dicitur CIAN. greci
vocant. esse solet. Causa at-
fit 2ᵉ 3ᵉ pre prima persona
Nunc illis proponitur que sunt
tamquam ... Numerus quorum unus
in capiunt. quod natura primus
numerus qui duplicatus vel vel
triplicatus facit numerum pluralem
Et activa eo prima ressumitur
quod natura precedit actus aut passio
que esse non potest nisi sit actus
Et quod qui agit. ... aperit sequitur
autem qui patitur. et quod verum ac-
tum addicitur eorum liter. vel litera
... ut faciat passivum exese Bre-
vium in diversis modis reper-
tamus. Modi sunt ut predicti
est diverse inclinationes animi

quas varia consequitur. Modi vero sunt indi-
cativus primus ponitur. per quas
cunctarum causas Indicatus ab
dicere. quod per eum indicamus quid
agatur. Imperativus est in quo
imperamus alijs ut faciant
aliquid vel patiatur. qui eo
sum locum tenuit. quod per se ab
solutus quemadmodum indicativus
non indiget ...auxilio alterius
... ad plenam sententiam. licet ... tempora
personas deficiat natura. Solen-
tes non ... imperantes sed et
orantes eo sepissime utuntur
Aspira ... memorare que
nolunt legis Virgilius in primo ...
in septimo Vos o calliope
precor aspirate canenti Tamen
est optativus. qui quamvis cum
tribus ... perfectior videtur
esse imperativo. tamen eget ad-
verbio optandi. ut plenum sensum
... Et quod qui optat inferior
videtur esse imperanti. Ita
quod ... imperativum ponitur. Ter-
tius est Subiunctivus. Coniuncti-
vus. qui eget ad aliud ad
verbum. vel coniunctionem. venit enim alto(?)
verbo ut perfectum sensum. ut Virgilius
in buccolicis. Cum faciam vitu-
la. pro frugibus ipse venito.
Et secundum quod omnibus modis a-
lijs sociari potest subiunctivus. qui
cum diversas habeat species. non
ab una earum sed a hoc nomen
accepit. vel ... denomina-
tiva que diversas ... generale tamen nomen ... species
sibi descendunt. Est etiam qui
dubitativus sit. ut si videam in-
telligo. Est quod consimilitudinem
Virgilius in primo eneidos. Et tecum
romanos olim volventibus
annis. Hinc fore ductores re

.1.

.2.

.3.

vocato a sanguine thenci
Cum inde q̄ tias. si dicitur
teneret. possibiliter teneret
eum ꝯfirmatiue dixit. Est. qui
sollicitantes hec utrum/ ut si dicat
preest ut legas Est qui impera
tes/ ut ne dicas/ ne facias
Inquo ut eg͛ ad vo Est. qui o
stendentes potuisse fi' nisi
quid impedimento fuisset. Ut fa
cere si placuisset/ dicere si li
cuisset. Sunt fortassis preter pre
speciatur in quibusdam. et alie
predicti modi sed in veni Infi
nitus est. qui et personis et numeris
deficit/ unde et nomen accepit.
finitu/ quia ut patet. hoc modus
definit Eleget uno quatuor
supradictis modis/ ut sed aliquis
perfectum/ ut legere imperio/ legere
rai/ utinam legere preparare/ cum
lege imperare Cm̄. Comentum.
Quid est quod quidam infinitiua
vero posuerunt prima/ quoque re
prehendit/ quia infinitum impe
riosis fit imperfectum/ ne aperiunt
abes incipe/ cum dubitauerunt
quidam. aut infinita vero debue
runt dici aduerbia. quo alii
placeant vero adicit/ quod aduerbia/ quia
non est audiendum. Indicatiuo
ante quidam vero adprobant
quod/ quia in dicatis ceteros modos
precedit/ sicut ceteros ceteros
casus/ et sicut presens tempus pre
teritum precedit et futurum/ et vide/
quod causa ordinis modorum oste
dit ordinationem temporum/ quod in
totatu de tempore fecerat. Dic
go presens precede/ quia in ipso
sumus dum de preterito loquimur
et futuro/ et quod ad presens. i. ipsius
temporis presentis notitiam intelliga
preterita et futura percipiuntur cum
quod cognosco hec priorem actu

i. disputare Go./ intelligo quod
ipsum disputasse/ id disputatum
esse ad fore/ et quod in presenti
tempore est facta prima vi posterio
cogitur vero aliorum temporum. aue presenti
trahunt formam et preterito/ et pro
ponunt/ quod non esse ecce presenti. i.
preterito statum/ nisi quod fuit presens/
i. presens statum/ futuro et ipsum
quod vox futuri esse sine hoc
i. incognita sibi additur quod sibi
imposita/ nisi prima cognita
presens fuisset actio Sumpta cum
notitia de futuro actu sumimus
cognitionem ceteris sed modis/ duo
bus quod auero presenti uno quod
in cogitato/ et est unus modus
demonstrandum auero. quae vox
futuri supponit vox presens est/
Ostendit quot modis ex presenti
actione sumimus notitiam
Duobus quod auero presenti uno
aut in acogitato/ et est unus
modus veri presens/ cum ex illis
que vidimus in presenti sed capi
mus similia in futuro Alius mo
dus est veri presens/ cum pre
cognoscimus futura. que vi
demus in presenti sed ut eum videmus
lem cadente/ sicut motu nubi
super terram venturum. Et cogi
tato quod presenti cognoscimus fu
tura similitudinis cogitare diluui
um in presenti/ ex ymaginatione
capimus dixerunt i. similitudine
futuri diluuii Reddit quoque
quod in dicatis inter precedit cete
ros modos/ sed prima persona
et tertiam secundum/ eo quod illa
sine illis esse potest/ iste vero
sine hac esse non possunt
quod latius ex pluralibus/ et cetera
tantos de persona docebimus
Dicit ergo sunt intus precedit
pluralem/ et sic actum unum precedit

passivum / seu agentis nominativus praecedit
patientem cum et passivum verbum
ab activo verbo formatur / Sic itaque
verbis ostendit quando modo dicatur
debet praeponi quidem opponitur / licet in
paucis infinitivus modus prima desi-
ciat persona / licet etiam in tempore de-
ficiat praeterito / quia est plena sine
cuiusque alterius adiunctione / facit in-
telligentiam / quia necesse est esse su-
turum / vel praeterito saturatur quia su-
erit quando vel praeterita futurum de-
siderabilis ponitur optativus quia
adverbio etiam indiget / ut ple-
nam sensum sit / Tamen autem
imperativo ponitur optativus atque sub
iunctivum. Non enim per se ad verbis
indiget subiunctivus vel quandoque
ut plenam sit sensum / cum est alteri
verbo coniunctus itaque ponitur sub
iunctivus / quia non sine aliquo sensum habet
~~alia~~ alia. non sit / ut certi modi
modo habet / sed ~~alicui~~ [1]alicui quia sit sub
iungitur alteri / et secundum verbum subiungit
licet tamen habeat plures species nunc
cum dubitationem sit / ut si videbis
intelligo. Nunc confirmationem
ut quia non amarem qui treras / cum
dicere tenerent pollicatus /
Tenentur cum diperit confirmatione
Nunc suasionem ut perdat ut
legatur Nunc imperationem /
ut / ne facias Nunc possi
bilitatem / ut facerem si placui
sset facere / vel facere possem /
et alii modi quos opus plana
bimus. Infinitus modus tempore
et numero deficit Non inicio ponitur
ultimus / et sic dictum est / ut non prae
dicatur aliquis / C. cum metricum.

Primas partes cum praesens poris
Sunt prohibere / nec est modus imperativus

Nam docet quis cui modus imperat / atque quis illi
Subiaceat / quia cum sociis est consors sit
Imperat / hortando / vetans rogat atque
Iste modus reliquos legitur praeesse / in
Primis temporibus / tamen est prior illis
Nam per se plenum sensum facit / atque solutum
Cum dicat reliquos vetiti sic bibe crede
Tertio ordine stat optativus dictus a voce
Optandi quia adverbia namque capit / rem
Imperativus est maior / si sit minor optans
Ordine stat quartus subiunctivus / quia sensum
Ut pendet / ut sperat gaudeo vel per
Equales adverbia sunt associato
Hic alios semper vel imperat illis
Infinitus postremus ordine sedit
Tempore caret numeris personis / aliorum
Verbis supplendis ut sensum perficiat
Quando cum certo distinguit tempora numeris [illegible]
Aliter sic tamen duo praesens atque futurum

[1] alicui

Nauus (?) & quibus habeant cum tempora quedam
Sic duo quilibet potest ponendo fieri
Offerunt primi condicionis contingit habere
Indicat & quando dubitat dicitur contitatiui
Nos uolo esse ne potens esse forsan pro loco modi
Dicit ei / modus imperatiuus quasi multa in tempora
Impat hortatiuis congregatio contat / ut hic facit
Cum tempore modus / tua uoce / deinde mille
Vnum coniunctio dictio diuisa notatus
Affirmat / cum multa dare dilectis habebat
Persuadit cum dicas si legeres utile fieret
Vel dubitat si cupieba scire quos eos
Vel quando uerbo eloquii amplecta / si ruptis
Dicit parte ueniissem si licuisset
Eligit / ut potius diuiatur quam familiari
Nec minus optat / cum dicis utinam ad
Spat mitis cum dicis ne facias quos / nos
Sed requirit alius supplendum est uel
Dicat aut quam hic perfecte

stuis iniungeret ipsis ab illis per hoc
in preterito. Ponit quot tempora habe- (pa-)
modus habeat distincta coniunctiua- (-tat)
quia in hoc loco pro eo non tangit
hic actiua ut tertius superiori dicte.
Impersonale ante dictum. fiat. Celitera.
cuiusdam esse potest. Sed plurima ad a-
uentis actiua uel absolutam
uim habentibus. non tamen passiua plerumque
in rasti / ut statur curritur uiuitur am-
bulatur / uel ab actiuis ut amatur
legitur / a passiuis uero uel agen-
tibus uel deponentibus inuenitur-
u- ab eius / misereor miseret quod
magis id quod amisceo e ueteris-
sissimi eum puniseruit misereo
dicebant / sicut duobus supra ostende-
dimus exemplis O impera uel
uiatila / cum non rispices de-
uant a tribus careant.
sine tribus uim esse non potest
et tam assumunt a posterioribus
separata adiungant / sed du-
bio in nominatiuo esse uidentur /
que tamen loco in sentienorum po-
nuntur / tam actiuorum quam pas-
siuorum. Diei potest ea plurima
posita / tribus sumunt accipiunt.
Sed etiam eiusdem forme dubi-
tabilia nomina alius adiuncta (s accipiunt personis)
ta nominibus / sicut eundem casum
ut atticis in primis in ueteri-
narius Inuchel cum hic inueni-
tissimum tempore. senatus locus
i. tantus hic senatu. ACΦA-
ΛΗCΗXIN· ΤΗΝCIΓ· ΚΛΗΤΟΝ·
Huius mobilia tamen uidentur eiusdem
forme & habet a supina. Hoc
in est / quod habet sine ab actiuis
sine agentibus nascantur. quedam
habent h(?) / ut amandi ΤΟΥΦΥ (·amandi)
ΛΗΤΗΟΥ· i· ΘΟΥΦΥΛΗΝΚΛ· ΦΙ (·amari)
ΛΗΙCΤΑΙ / Illa uero passiua
solantur / ut amandus dandum.

Hic manifestat uel nomina et supina quod supra prosequitur nominis habet coniunctiuis quos inueniunt apud nos accipiuntur.

p. d

·i· quod est que est quod dz amari
Et quod sepius· tamen sunt quam vero
est simul [illegible] coniungitur diuersis qui-
bus casibus ut amando virum
et amando mulierem et amando
pueros Et quod aliis casibus
adiungitur quam raro· sicut
supra dictum dictum est ut noceo tibi·
nocendi ea tibi nocendo tibi· noceo
tibi Quod autem propositionem separatam
adiungitur quod vi sua est· ostendit
versus Utentes preuloe [illegible] quam
in efectum sit esse in [illegible] ostendendo
Quod in ete Virna [illegible] aqua [illegible]
ob absoluendum accepas [illegible]
in [illegible] Et potum pastas [illegible]
titure [illegible] ageris oceupat
cap· cornum feruit ille· cauete
Quod in [illegible] georgicis Nam quam ad
domandum in gestas tollunt
annos Et ostendunt ipse pro
sitas· sine aduerbia propria in
o quod est· absumi [illegible] esse
Quidem uero accti quam et ad
[illegible] separate propositiones
Non uero [illegible] tam [illegible] pro
[illegible] separate Illud tamen sciendum
quod [illegible] supina tamen [illegible]
[illegible] auctores more
[illegible] sine aduerbiis in o [illegible]
[illegible] Alphimus Auitus in [illegible]
[illegible] Nuntiator [illegible]
dictum ludo satis liberos [illegible]
in campis patens Et quod [illegible]
[illegible] spatiando paulatim [illegible]
hostis aduallis latum [illegible]
[illegible] iambica Iuuenalis
[illegible] plurimum hic [illegible]
vigilando [illegible] [illegible]
[illegible] perperit [illegible]
Ne uero putet aliquis Comet
in [illegible] esse modum [illegible]
[illegible] ostendit illud esse [illegible]

quidam cum abactis separata [illegible]
[illegible] quia nec verba nec diste-
tam sit [illegible] tamen sine
aliquibus vel ampliis sensum
[illegible] quod in ceteris modis in-
venire non sit Sed queritur de eis
in personali [illegible] debeat dici
quod dicit quod vero quibusdam
sit obiti [illegible] desunt [illegible] quia
[illegible] est ipsa neutrorum [illegible]
Sed plurimi dicentes hic esse
de vocibus personalibus Sunt alii
qui dicunt in [illegible] nullum [illegible]
esse quod satis verum esse videtur
dicunt et alii quod [illegible] de-
beat indicari [illegible] illud verum
[illegible] ut si nascatur
ab actio· sit [illegible] vero a
neutris neutrum Quaeritur
[illegible] verum [illegible] debe-
at esse dici [illegible] non est
quia abacto [illegible] nascatur al-
[illegible] Si autem [illegible]
[illegible] videtur [illegible] in sequentibus
insufficientem dare doctrina
[illegible] verum [illegible] non
[illegible] Sed dicit illa [illegible]
de [illegible] perfecta esse facta Scire
autem in [illegible] dicatur [illegible]
[illegible] habeat [illegible] nulla [illegible]
dictione quam in [illegible]
factum sunt diligenter in-
vestigabimus Quod autem verum
[illegible] debeat dici [illegible] quidem
[illegible] quia omnes [illegible]
[illegible] quia [illegible] que [illegible]
sunt Sed dubitabitur fortassis
[illegible] actionem seu passionem
habeant [illegible] Euenit
enim [illegible] dictum [illegible] at si di-
cere [illegible] fit [illegible] pas-
sionem [illegible] videbitur Si autem
dicatur [illegible] id est at si di-

Margin notes: i. habet dicitur · habet dicitur · i. coniungitur · i. ut absolutus · i. dum · i. agris · i. anni domant · i. ordinate · tras · est fallissimum · est [illegible] · Attende anapestum [illegible]

tat. ergo etc. Quod vero dicit ad actionem pertinere. Sed qui ad hoc genus magis pertinet, ideo pertinet. Totum enim est quod alia pleraque diligentius in vestigiis liquidis videmus esse quod apparet sunt quasi etc. deprehendimus ... naturam in plerisque quod ammissorum quidam dicit esse inserere. Sed magis est amisso, quod in usu vetustissimo fuit. Sicut autem ostendit esse quendam ... ita ... vero eius ... quod in se non sunt ... ostendit. Hic hat est ... alia ... in passim ... quod loco suo ... passiua ... relinquunt. ... ex ... et ... de ... prescripta ... recepit ... in illis ... ageto. Usque Sunt ... in ... et loco ... praescripta ... amplius. Litera.

Species sunt verborum due, primitiua et deriuatiua. Sine ... partibus ordinis.

Et quia de modis. Commentum. verborum satis dictum est, ut ad speciem transeamus est. Sed ... species, quod in uoce ... accidit ... et ... vocibus ... in ... actus verborum quae ... per ... speciem ...

q. in ... accepit in primitiua et deriuatiua, dixit postea quae sit una quaeque earum. Diuidit deriuatiua in suas species et unam quamque illarum ... Dicit quod duas species verborum primitiua et deriuatiua, quas in omnibus ordinis ... dicit in ... fere dicit ... inchoatiua, primitiuum ... Metrius.

Sunt igitur species primitiua et deriuatiua. Sequitur. Litera.

Est primitiua quae primam positionem ab ipsa natura accepit, ut lego, ferueo, domo, facio, garrio, albeo. Com. Addit ... quod in primitiuis species verborum primitiua species est quod ... similitudine imposita est. Metrius deriuatiua ... species primitiuarum ... deriuatiua quae ... Litera.

Deriuatiua quae a positiuis deriuatur, ut lecturio feruesco domito facesso garrulo albico. Comm. Illa autem verborum deriuatiua species quae ... eiusdem ... nascitur et prima ... Litera.

Sunt autem deriuatiuorum diuerse species, ut inchoatiua quod in actu ... passionis ... ut calesco, horresco, tabesco, ... plerisque ... ut ... passiuorum ... desideratiua, ut rubeo, rubesco, palleo, pallesco, marceo, marcesco, areo, aresco, luceo, lucesco, pateo, patesco ... plerisque ... varia, ut ...

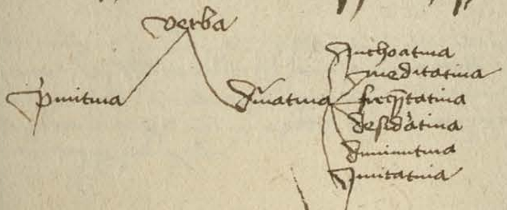

pro cupisco Cicero in oratore
Divinus aliquis animi motus maio
ra concupiscat. Virgilius in iiii
georgicorum Animosaque regna cor
dalitus longe prospicere / dormio
dormisco Terentius sentisco ste
rem in Adelphis / hic ville edor-
miscam. Idem in Eunucon. Ne tu
ideo persentisceres / labo laba
sco Idem in eunucho / labascit
unus verbo victus. Intereo inte
risco Idem in Andria. Nah peri-
cla mala interisset. Et nota
quod quia in passiva forma positum est
inchoativum tamen significatum eius
activum est. Dicitur hio hisco / amo
amasco / misereor miseresco / sed
magis amisereo est quo vetus
tissimi usi sunt ut supra dic
tum est / Ennius in v° Annalium
Cogebant hostes lacrimantes
ut misereret. Ex quo miserabi
le et misset et misere / Lucanus
crassus in legis similitudine suas
ore / Neque me unquam vestri
quam mei miserebit. Nam
amisereor quod est deponens.
non inchoativum in o desinens
nec in passive posset mansa. Vivo
vivisco / unde revivisco. Teren
tius in Ethira. Ille revivi
scit uncias. Vesper vesperasco quod est
vide quasi avesperasco ad ves
perum Nomina tamen ea i. in
choativa / sed proprie simili
addita eo sunt / ut labasco / sco /
fresco / sco / cupio sco / stabs / sco
Et pro hio · as · quod hisco vel
hiasco facit / Ex quo Virgilius
compositum protulit in x°. Eneidos
Rettigunt inimicum imbrem
rimisque fatiscunt. Idem in Georgicis.
Hic sumus in fluctu pendent

Vesper vesper vespere quod est
ab luna visibilis oritur
qualibet hora diei
et noctis. Et inde
vesperasco aut ab vesper
inde advespere indecli
nabile. vesper aut
cum sole occiditur duos d...
feriat. Et inde vespera
est ea lucis ancora dicen
te noctis fruit. Respicit

per eum avesperavere ut per dicitur
...antra

hic vinda deficere / Vetustis
simi tamen fatiscor et fessus [depones]
cebant Ex quo defetiscor [a fatiscor et fessus]
fessus Quod quidam confateor
esse deinatum volunt Comet
Sunt itaque derivationum species
verborum / Quarum prima est cum
inchoativum / quod praeteritum id quod suum
primitivum sit / secunda inchoa
ut legisco id est legere incipio
Unde et secunda sunt dicta
inchoativa Et vide / quod id unum
et derivative species dicitur ab origine
et inchoative forme / secunda
hoc Sed quia tamen supinus de
fecit / secundum tempus eius praeteritum
tempus / praeterita sed cum inchoativum
verbum posse dici praeteritum temporis
cum praeteritum actionis vel passionis
designet Sed verbum non sit prius
quod est hunc / vel quod sit / quale
ut actionis primo vel passionis
quod designet sine dubio quod
Masculinum que in choativa plerumque
sunt activa neutra / ut talesco
acales / sunt tamen ab activis ut
acuspio sco. Et vide / quod verbum
quedam inchoativum quod est pas
sive significat in tempus / sed integrasco
i. integer fio vel incipio Sed
vix uniusque / tamen primitivum eius
sit activum / sed integro quod id
est quod integrum facio Sunt
autem omnia inchoativa tertie coniugationis
Et sunt absque praeterito / additur
eo / Excepto hisco / quod facit de
eo hiasco / T. Metrum.

Denatiaque plures

Assunt species / que vocis primitali

Additur activis plus hiis conscendo

Hec variis formis activo primitiali

Descendit, et oblivisce fore dicuntur hiisque

Nil ab ithos p(ri)ma, pronens activum ve pativum

Nitium sit hoesco pavesco calesco

Hac forma generat, vi. p(er) s(e)c(un)da

Comiges v(e)l co. sit delabens fiunt lacesco

Fruens fruesco. sic scisco. cupisco tacesco

Nosco hio sit q(ui) dans hisco dare sunt hiasco

Estue(re) gener habet et z florisco vi

Plerosque caret p(re)teritis atque supinis

Huic fore pala, sed non huic abscondo

Vatenes, verdo: nivisco et fisco quiesco glisco

Cresco q(ue) pesco et scipi pasco quesco

/ fusco

Fesco suesco disco conquexisco nosce quam posco

Est alia species de(ri)vativa **Iteratuum**
tivorum in verbo desinens . que
app(ositi)o preteriti sic solet fieri / sine
a supino in vel tivante / assum
cione verbo ut lectum lectum supinum / sed hic leturio / esum esu.
esuus / ~~Amictum amictius~~ / Amictu.

mictino / p(rae)te(ri)tum . p(rae)te(ri)tus / amatum amatus / nuptum nuptius / dictatum
dictatus / Meditatum sunt hec
forma verbi et meditativa non
enim est est g(ene)ris / quod inchoativa verba / Dicunt tamen quidam inveniunt quedam positiva inchoativorum forma habentia / non tamen
esse meditativorum / ut hesco pasco quesco disco posco **Comet**
Est secunda derivativa species meditativorum q(uod) secundarie meditativum sit /
ut lectus i. legere meditor de
sinit autem in rio / q(uod) est q(ua)r
te coniugationis / et fit app(ositi)o p(rae)te(ri)ti
supinis / vel abusio supino addita rio / ut lectum lectu. leturio Bene dixit / vel a supino. Amictuio
eum amictu . non fit app(ositi)o p(rae)te(ri)ti tamen / cum mictum invenio non
posset Illud quoque addit / quod
verbum primitiva forma i(n)choativum habent Opponitur de p(rae)turio et
lupurio Quia p(rae)turio ut t. ut
b. ut quod sit in urio / quod dicit
oportet subintelligi / ut sit sar
sit in te meditativi / lupurio
autem cum ablativo potest vastatum /
forma meditativi non dicit hic
hic quamdam vedea(tur) forme
meditative / Delirio non tamen
nulla est oppositio / cum de sol
primitivis loquatur / lupurio tamen
aliquo dematur Nec tamen
nocat . quod quiesco dixit primitivum . cum a non quies / sit de
natum Primitiva enim dixit quantum ad inchoativa Non enim
sit derivat / ut sit inchoativum /
vel primitivum dixit respectu verborum
qui a nullo verbo derivatur / cum
inchoativum sit a verbis derivantur
Sunt autem inchoativa neutra esse

medi(t)ati 104

Hec non dixit primitiva medi(tati)vorum formam habentia Attende prurio
prurigo veniens nominalibus quia prurit fricta ocelli q(uia) rarus
b. t. x. quam v(e)l meditativis in fine solet. Graturio
deplicativ v. quod sit non . ut a partio et hanulo composita /
aliquando positivum sit /

Quinkt' a meditatia / Metrus q.

for · 2 ud'bs cu bi pniciial

Infinitio vbi meditor / scit'ijs

Vt meditatia dicta / eam qz supini

Eptmi ctanus v. tio inquedo tali

Sic lectino / da' ipi flepio epta

Et ue' qq z desertio ptitorp

Esuriz ti i vemed z pturiedt

Queda pfite subsssu sit pta fore

Vt q fine pal nd esti subdita for

Olimpuiat pvit statuitqz ligerit
Est alia sped deriatuorp ltra
in to uel sd ul po desinentq
frequtia acteqz sunt · faciuntqz ple
rqz opse passiua Nam z cho
atia z ine va magf veuit st
Fadqz · i · frequtatiua plerqz
a supinis deriuan' uuitione
opt'ine v in o / ut sptu spto
dictu dicto / esu cursp / dormi
tu dormito / domitu domi
to / nopu po / flopu po Sin
aut sint pure q of cz heant
pe am / unitat eam quo
tz in d tortam ut impatu
impito / rogatu rogito / vo
latu volito Sd aut de supi
plerqz a supinis ea deriuari
qz in qi tuncq ptitu / apud
scda psona abiecta S. z ad
dita to facunt frequtatiuu / ut
lego gi · gib legito / fugio gi
gib gito / ago egi · agf agito /
cogo coegi · cogf cogito / unde
iugo qz dicf sat ptitum · supi
ozf fiuat re am · i · a supino
facit frequtatiuu · uisu · uis sc
Queis queito dic ta facit
qua a qso qsito fit Satos
sitaus notandi quo sesitor
talf · q a sumitur actiuo q
pomez sunt nata Vqf in q
fueid stu no arctum satari
z queve tad seneg t tum
tho list quicqd e peul
sunt labz sitsitati Nosto
qz nostito facit / sium in q
abntbe q dita / Cumspectale
dimitz foi ptibz sendtore
taro qz vsqz nostatae dici
tz et nesto tale / Singulos st
est notandi / q cu anoto sit
deriuatum · coipunt tz pe
Nec miz cu q anotuse e
qz uuitat o in d cortam ut
agnitz cognitz · cu ignotz
fiuant o / Numerat in q
Nota matematicf ihenetud
Vqf in buc Nam qz noui
pe locu acire quo gesse
palumbef Sunt tz queda
defectiua a supinis · que raro
faciunt frequ va / ut egreo
egresco · z egito / Vqf in
pyo Egresitqz medendo /
Et sunt ouma frequtatia
pure qf / z fiuat scdo pni
tuozf / quidus videant
que cphye · i alia fuctur
sensum / ut cho · lcto · cogo · to

gito. dico. dicto. Sed si quis
attencius inspiciat. non per omnia
ita absistunt. neque hec compositorum
suorum. Notandum tamen est sector (i. seq'r)
aris. quod dicit tamen proto positiuo
pariter et penultime plata. pre ri
putet. si sequtor dictum
cum supinum primi est sequ
tum sit. Stare tamen declinaciones
huiusmodi sperp. sunt adiectiua
in or desinentibus. Commentum.
Tria non declinatorum sperp. est.
verum frequentatiuum et desinit in to
vel in so vel in xo. et declinatur
plerumque abiectis supinis mu
tacione optime vel in o. ut asp
tu septo. dictu dicto. cursu
curso. nexu noxo. ita tamen quod sunt
prime coniugacionis. et habent penultimam
mutatam in a in i tor. tamen ut
impitu to. Illo autem dupit
a supinis plerumque declinari quia
tuntam prime in qua a. 2a. persona
presentis abiecta s. et addita
to. faciunt frequentatiuum ut le
go. gis. ablata s fit lego
to. Nichil enim prohibet a sup.
2a secunda persona presentis eius
bi fieri frequentatiuum. ut lectum
lecto. vel mutata in o. et a pe. a
in i correpta. qua sa. fit lectito tas.
Dutsus apponi lego. ablata
s. ut de duplici fit legito tas.
Sunt autem hec verba secundario frequentatiua
vel dicuntur frequentatiua. Et ut con
venienter loquar hec omnia verba
lego legito. lectino. tro tusito.
eiusdem actiui passiui sunt sed dum
sa secundario. Faciunt autem fre
quentatiua plerumque passiua pro
se. dicit autem plerumque. quia
declinativa ab actiuis actiua.

quentatiua veniunt. Illud etiam ad
dit. quod queri cum a supino facere
debeat quesito. tas. a secunda tamen
quibus facit quicito. tamen quamuis
non faciat p. in ii. et hic ea
dec. quia a quo quoque fit que
to. et quia duplicat fre. si a
supinis mutacione vel in o. quod vide
batur in deponentibus frequentatiuis
non declinat illa dicens. quod
scitor nomen est quomodo sci
scitor. que cum sint deponen
uata sunt a tio. quod est actiue
posicionis. quam dicet. quod in
prouida sit vel. Nam scitor na
scitur a supino eius. scilicet a scitu
mutata v in o. et addita r. quod est
recam. Sciscitor non nascitur
a scisco sciscis. sed formatur a 2a
persona presentis. ablata s. et ad
dita tor. Noto tamen verum
tamen in ve formatum a motu
supino. nisi quod noto tas. cor
ripit penultimam. cum natu supinum
penultimam producat. Illud quoque
addit. quod que deficiunt a supinis.
non tamen faciunt frequentatiua. ut abe
gito fit egito. et forsitan
fit ab egitu supino. quod iam in usu
non est. quamuis in o. Sunt autem
alia frequentatiua secunde coniugacionis
que sinat suorum primitiuorum
sonos. quia ea sunt puerilia. sed
2a non frequentatiua. Sunt autem con
posita que videntur alia similia
hiis. ut cogito tecto dicto. sed non
penitus. Sed de primi. similiter frequen
tatione eius metri et de aliis quod se
quitur animum cogere. Tractat nos
et sedem frequentat huc et illuc
the. Sum cum dictas. frequen
tis dicas. et quia aliquid ibi sit
corrigendum aspiciat. Dector est

Dicit^r esse nominand^s / fit enim a supino
sentiri pro ratione senilis / mun^oe
vel optime in omne / ne si dicet^r frequen-
tat. tamen analogum / non pertinere

Dicta frequentativa seq^s e fon / supinique

Dat sensum verbi consuetudo frequentat

Hic appositivo producit plerumque supino

Hic tamen dupl^r fit / ita si tale supinum

Non habet a(u)ctor tum / ve / v fit o / si recte

Fit sopito dicto dormitto repeto [illegible]

¶ Ut si supini tum a tu mota supini

A fit itum / v fit o. sit volito vagitorque

Quaerito non relato palpito fiunt

¶ Si tum i tum no producit formas supino

Ut vis ego / sit ptita facit tum

Tempus hoc prima 2a to sumendo

Abicit b (?) ... hic agito legito fugitorque

¶ Ito sit forum^r forma tum hic imitatur

Haesito quaerito tum flento scitor etiam sit et

Nascitor / actio stio deponens nata

Itemque pauc fort tu tat ar / sit

Amplexu pet app^o / sit deseq^r edo

Sector / ut edas vo / sit dico sectator

Hic eam cant conjunge cantita va supinis

Dic latito panito sit cursito impinum

¶ Verbis quibus vi consistunt flexio prima

Inceptiva quae con sit activa probat quod

f. tertia
va fit^na
r. ... of

Hic agito / sit nere ve^d volito / repetitum

Deponens / vacat tum / ve^d. am locata
Sunt praeterea alie species · Ct. Lita
derivatorum vare tam tuned of
quia sit / ut audio visito.
i. cupio videre Virgilius in octavo
Nam memini Hesione visentem
regna sororis Laomedontiadem
Priamum / visentem dixit / pro cupi-
ente videre / quod graeci dicunt
ΟΦΙΚΟΟΝΤΑ. Simile est. facio
facesso / capio capesso / lacio
lacesso / arceo arcesso / accio
accerso. Quae non esse frequen-
tativa grammatici ostendunt. Pos-
sunt tamen ea non inmerito deside-
rativa nominare. Ct. Cometu.
Denarta non species derivatorum
verborum est. desiderativum quod desideri-
um significat / ut visio i. cupio
videre / et sunt tertiae coniugationis
verba / quae nec se frequen-
tativa / Ct. · Meditatus ·

Fore secundo verbum desiderativo preterita

Infinitivo ... / capit tum

Arceo
Accerso
... qui ac-
cessit ...
... ac-
cepit
i. ac...

Nom / ex desideratiuis notum / incipit viso

Incesso petesso facesso capesso lacesso

Sed verbaque dat sat. atque capit lacat

Subvenit tua flos prima ponique ista

Verbaque torquit quorum hora pronunciali
Sunt alia in his desinentia. Littera
que diminutiua esse plane hoc
ipse sensus ostendit. Quod a
put grecos in verbis non venit no
pt. sicut a sorbeo sorbillo / gar
rio garrulo / frango tabeo tanillo
pitissimo pitalmillo Sicut primitiuum da
lis sicut in ysto. historia / ponit tal
uitatis c. t. Commentum.
Nota ubi possis deriuatiua verborum
vel diminutiua / et desinunt in lo
a sed 2to diminutiuis / ut sorbillo
i. parum sorbeo / c. t. dictum.

Est adhuc sor quod primitiuale monstrat

Non hic solum adimit do habet sit

Sorbeo sorbillo sic garrio garrulo

Pitalmillo / tanillo dedit / potisso et poto

Flos prima p. sit quibus presens quod primitiuum talis.
Sunt et alie desinentia. Littera
diuersa terminatione habentes tam
anomalis quam aues nascentes
verborum / ut aquo plusso / agresto
virasso / et grecus agreste g
to / a philosophor philosopho / poeta poetor poetaliso / Du
co ut albo bas. albico Ocularis
in primo Catullus lanam pirata
canis albicante pruinis. Diminutiua
vello vellico / fodio fodico Sicut

et imitor deponens xli.
imito imitto Cicero in 2o de natura de
orum / Qmua quod per membra et partes
tes suas imitat, et continet / et
mixta actione imitatur. permittat
dispersisse / cum Virgilius in georgicorum iio.
hoc pingues et placidam pacis
imitor oliua c. t. Commentum
Sunt et que va quam tam anomalis. p. h.
qua aues nascuntur / et dicuntur quasi
corporis imitativa / que imitantur sonantia
ut pirisso. i. pirum imitor. i. mo
re piri vinco / et similia / Sumat
pluraque alia multa spectem huius
que vel in formatione vel in specie
in signe conveniunt / Sed vel
etiam nomine pro hic / vel eta
dicitur pro dari ratio / Quod optimum
ea sigillati ponere esse pro
singula diuersa toto habentes sonos /

Vltior sor est denominacione nascens

Vt imitatiua dici sit imitari

Plurima fit p. si esso capriso

Hic venit duratiue matisso pro pirisso
Hic tum sciendum est / quod metrum
formulas ea positas dicit esse
formula dicens quidam esse per eas
aliquam imperfectam in de metris

Pret cum hec feminina fort sperto

Forma verbi / que dicitur omnia va

Forte est quod formatio non flos prima plena

Primis sed pluribus intersero merlo //sunt

Der pirmaris sit seu deriuata / ve //

Audio cato locutor remo pacetor instror

Dz pe oppositum dicatur sunt omnia verba
fore desitive / deffectiva que sunt
Personis aut temporibus numeris ve modis ve
Seu prima sit seu declinatio / velud sunt
Active vocis impersonalia / necnon
Passive / que passivis producunt nimis quam
Temporibus que deficiunt etc. quaeso / vel quare / vide
Quotque modis careat que plurima vult

Cum defectiva fuerint et cogita vel litera
Impersonalia que omnia tam a activis
quam a neutris declinantur ut passiva
supra dixi / ut amo amatur / ex illis
lego legitur / sto statur / misereo
antiquitus miseret / Similiter placeo
placet Sic anti quissimorum consue
tudine aperientes penitet / atte
deo tedet / pigeo piget / pudeo
pudet / liceo licet / oportes oportet /
Decliuus in quinto / de verbo sum facit
tum ut ea que oportuerit facta
non sunt Et sciendum quod omnia
impersonalia passivorum quorum et passive
voces habent excepto supradictis
et aliis paucis / ut evenit va
cat contingit accidit liquet
Similiter ba que quod verbalibus
nascuntur nominibus / ut ab participiis / ut
arego rex arege regno / et
ductor ductus ago ductus
tas / alegor lectus / ago lectulo
tas / alectito / deque sunt et derivantur
Verba quoque impersonale eminat Conner

nisi species derivatorum vocum In
amplius / quod verum est prout Similiter
alia verba / que a verbalibus nominibus
vel participiis deducuntur / ut regno
arege quod est vale nomen et na
scitur arego Abductus quod participium na
scitur ducto tas / et alectus lec
tulo Similiter dicunt / quod huguccio de
rivari non est communiter / prout eius fi
ut abutidoque demetur / ut est
meditabundus / sic quod aliquis meditatur
emmet / quia verum et id verum
prout esse sub Sed vero per una
tamquam / et sub alia per aliam
metri peragat clausula Alius quoque
verbum tamen dicta inepte ponit
Et sciendum quod frequenter apud gre
cos quod nominibus T. litera.
digitatum solet declinare verba / que
actum aut amissionem specificant dig
nitatis sunt / ut oykonomeo
oykonomeo / strategeo. stra
teneo Apud latinos at
digitatum non plerumque quod verbis
aut nominibus nascuntur / que fa
cta / ut consul consulendo / dictator
adictando / questor aquestu / et edilis
abedibus / pretor apeundo / ductor
aducendo / imperator ab imperando
Sicut rex solus quod aregendo
nascitur recepit quod sese aliud
verbum regno Aviliio est vilico
vel cor dicebat antiquus / Cato
in oratione quod inscribitur / Vti basili
ca edificetur In qua ita vili
care cepit / Atta in Cicerone
persistente Ypo vilica tune
iam mihi vilica est / Similiter
loco quoque nominibus solet nasci
verba / ut ab auro. auro auras.
Ab ere. ero eras. Unde aurata
et erata Persius Et ve
ro spem dimoste talleb. re
qua suberato medosum tin
niat auro / Et aulus alius

nominibus i. verum varia denominari / ut
a comite comitor caris / a cafru
tite car / Persius inmessio quod
tectum quoque communicans a ex te
numeral ... Ex fruticate
pilo neglecta. et squalida e
ra a philo qui philosophorum ...
et ab architecto ... taris
a pre patro tras et patris / a ...
to ... a spuma spumo / ab-
unda unde abundo ... / ab
aqua aquor ... / Virgilius in ...
gesis Ex ... tute pino
inibi urbis aquari a frumento f
rumentor caris / a pabulo lor. laris
Ab antiquo antiquo ... quas i-
n fine / Ab heredo ... heredo ... / ... (tempore vespe- aliquando)
... geton caris / a vespa vespa
sta / a luce lucto / a morte puor
to / a mare ... amalto / malto
tas / ab hieme hiemo hiemas /
a fortuna fortuno nas Persius
... accersit fibrida fortuna-
te penates / A bacho bachor
aris / a limpha linphor aris ¶
Illud quoque adiungit. Commentu
m ... nominibus dignitatum so-
lent frequenter apud grecos
denominari verba / que sunt admini-
stratorum dignitatis / sed apud latinos
dignitatum nomina plerumque na-
scuntur ... administra
torum dignitatis plerumque ... pro
... / qui non denominatur ... ante
administratorum dignitatis / quod est re
gno ... negotio / ... denomina
tur ab aliquo verbo / denominatur cum
a rego ¶ Masone itaque dictum
... apud latinos / ... ad
nominibus / que faciunt verba ...
... plurale intelli
ge / ut ... verba faciunt a
nomine aquis i. a denominant digna
tum nomine / ut consulatus nomen
dignitatis dicitur ab alio nomine
i. questor / hoc autem nascitur a
verbo quod est questo ... Omnia et cetera
nomina dignitatis a verbo de-
... non a verbo edito denominantur /
eo quod ibi ... conpla
cebuntur ... / Et vi
de si que superius accaperet
puto ... / ... esset. eo quod
... nomina faciunt ... verba /
quia dicit in sequentibus quod hec sunt
denominibus dignitatum / i. ...
facit ... Illud quoque
addit / quod a nominibus metallorum
denominantur / ut ab auro / auro
auras / ab ere. ero eras / Addit
etiam / quod ... nominibus
denominantur verba / ut a cornice cornicor
/ a ... quod ... / Quod
in tempore anc ... a vespa sco. ... est
... ei / quod superius dicit / na
sc... hic ... vespasco
scas venit ... / ... per
medium denominatur in vespasco /
Alterum vero nomen tamen ¶ Litera
apud grecos plerumque. que
apud nos omnia per verba ... nata
sunt accipienda Doceo post
doctor / Profiteor per professor /
... per sutor / scribo per scriptor
oro per orator. Et sunt fe
re omnia professionum nomina apud la
tinos ... et ... ¶
... et philosophus. et architec
tus. et sophista et poeta. grec
a sunt / ... nominibus
... apud grecos ...
... philosophor architec
tor poetor ... Enni
us ... poetor ... Po
... / Omnia quoque ... actu

agentibus imponuntur. quod ubi non
nomen quod nominibus verba formantur ut
amo amator/ moneo monitor/
curro cursor/ lego lector/ impero
imperator/ consulo consultor/
duco ductor. Ex hijs quod dig
tatum quod nomina a verbis/ ut impera
tor ductor. C. vi. Commentum.
Illud quod addit/ quod non alicui
i. nomina sunt ab artibus/ vel ad
vetias vel alias. vel est non
contracta a partibus/ quod verba non
sunt accipienda i. denuntiantur
artes/ quod primus sunt recepta/ et
secundum omnia professorum nomina apud
latinos valia/ et desinunt in
or. sed dictum est [illegible] nigr. esse fa
ber/ que cum sint non alicui
i. ab artibus contracta/ non sunt
valia/ nec desinunt in or. Et vi
de/ quod professor artis alicuius di
ille/ qui in illa arte ita se
vale confidit/ ut illam se scire
confiteatur. Artis vero quelibet professo
dicitur. Neque non dupat verba na
sci a nominibus/ et quod non artis/
in ostendit/ qualiter dinoscatur
si nomen a verbo nascitur. Ita si
se [illegible] sit/ quare [illegible]
nomine vocetur ut amare/ ea
est gratie alicuius dicatur
amator/ Nomen vero a illo [illegible] ab illo
verbo derivatur. C. x. Litera.
Abadverbio etiam et propositio a verbis
derivata verba/ ut perhendie
perhendino. nas. Cras. quoque
crastino/ et procrastino. nas
Contra vel inter et contra
[illegible]/ super vel supero supere
nas/ Commentum. Addit quoque verba
quedam derivari ab adverbio
ut perhendinare/ quod idem est quod
prolongare/ derivatur a perhendie
adverbio quod est dicta perhendie

i. presenta una die dabo tibi
equum. Nec si dicitur. Differo et
dare equum/ usque cras vel post
eam diem. et postino idem est
quod in crastinum differo/ ponitur
[illegible] dilatione Ut prestinent
tam istam i. differamus eam
et despexit vero. satis dictum
est. Nunc ad vota. Vocabula
[illegible] positionum videntur
quod est Garrulo idem est/ quod gar
garizo Caluo idem est quod de
cipio [illegible] camillo i. parum de
cipio/ et dicitur camillo pedalis
lo Vassor. assimilor pu
stector et gratisor idem est quod
gratorum more loqui/ Grego
nas idem est quod coaduno. nas.
Albicor. incipio parum albe
Vellico i. parum vello Fo
dia i. parum fode. Edilis
nomen est dignitatis/ dicebantur
et ediles qui pervant mor
bos animalibus et curabant ne
animal [illegible] morbis remaneat
vero Villicare est cum ville
agere/ Cornicari est in vilitate
loqui Cornix est avis ga
rula/ Fruticari est vel fruti
ces emittere vel admodum fru
ticum emittere/ ut apud Iu
venalem. Et fruticante pilo
neglecta/ et squalida crura
Plus quam aphilosophus est
amor et sophia quod est sapie
ntia/ vel potius apphus quod est
sapiens/ et in philosophor. ans
Architector dicitur ab archos quod
est princeps et tecto/ et est archi
tectus artifex qui scit edifi
cijs construendis/ et in archi
tector vari/ Adagior. huius/
quamuis i. deponentis sermone dicatur/

i. differo
moror
aliqui procrastino incipio

cum Theodolus active posuit
cum adagere [illegible] etc. / Ab
ginco das. dici et indo das
Antiquo quasi idem est quod in fi
ne exhereditare i. extra here
dem facere et hereditate alium
auferre / cuius simplex heredo non
est in usu / Pnoctare noctu
pervigilem esse / hyemare est
alicubi per hiemem manere / For
tunare felicem facere Bachari
est furere / Limphari est quasi
per lympham humores furere
Podagrizare dicitur pede egrotu
do / unde podager dicitur / Per
endinare per unum diem morari /
unde perendinare i. prolongare

Figura quoque accidit verbis [i. compositio / vel figura est...]
quo nomini / Alia enim verba
sunt simplicia ut cupio taceo. A
lia composita ut concupio conticeo
Alia decomposita i. a composito derivata [glosa e.]
ut concupisco conticesco. Litteris
in oratione Dimus alius ani
in motu maiora concupiscant
Iuber cum quod verba est aliquibus
partibus composita / ut perfacio

Post premissa tractat Comment
ator de figura Et quia iste
nominis / et quid sit figura di
ximus / et quot sint species / quod
etiam figuras accidit / et que
sit [illegible] dictio. i. di
[illegible] Restat secundum / ut quo
ordine de figura verbi oppedia
tractat [illegible] quod sed di
vidit figuram in simplicem compositam et de
compositam Postea distinctas species
demonstrat / deinde ostendit de
nominibus verba componi / et quod
quidem manet in [illegible] que
verba sunt simplicis figure / ut cupio
decomposite / ut concupisco / et quod
verba ex verbis et nominibus componuntur
ut perfacio [illegible] / xliii.

Simplicis quoque et composite figura
Verbi inde / parat impat impetat
Has padunt / Sequitur litera [in toto accipe i.]
Sunt alia / que in composito mutant
coniugationes / ut do das / reddo dis
perdo dis / facio facis / amplifico
cas / pello lis compello lis / et [appello]
compellas / apello lis et [appello] appellas [producta dicitur sicut tradi.]
Sed in hiis i. apello quod in pro ou
coniugatione variatur. Et fortassis
quo mando mandis [i. ponis / ...] commadas /
et dico dicis et dicas Sunt etiam
pello pellis et pellas dic
tum est / Sed in usu simplex [pello]
non est. quod ut fendo nec spe
cio / nec perio nec fragor quorum
quedam composita sunt multa ut offendo de
fendo / aspicio respicio suspicio
despicio / aperio reperio comperio coo
perio / suffragor refragor Inu
veniuntur quedam que sepe non per
coniugationem sed etiam genus ad simplicia vi
dentur in compositione / ut spernor
nis activum. aspernor aris depo
nens / Sentio neutrum. assentior
deponens / in quo coniugatio mutata
dicitur et assentio Sedeo. des
nentis in sedior aris depo
obsedeo nis et assideo activa
sunt. faciunt enim obsidior et as
sidior / unde Salustius in Cato
linario Amicissimorum assideri
sine plebe audiebat / Eo et
facio neutrum / cedo tuseo [illegible] sub
eo [illegible] / perficio reficio
afficio officio conficio activa sunt
faciunt enim [illegible] perte
[illegible] subeor / Iuvenalis
in quinta [illegible] subeuntur prospe
ra castra / Cedeor. Cicero

Circumeo circum
agos similia in
Y ... B ... pervenit

Cornelio Committe rostris cite
rent lapidibus homines Confici
or pficior afficior refficior
aetnon est ventus quedam i
gpo sunt deponent statio ness
est Vsifficor aris / ythufficor aris
deponent Cicero p cornelio
in primo libro actionis ytifficitaba
aut homini aut ordinem Quia
et coniugacio est mutata sed in
plufficto cas edificio cas / le
tificio cas / luctaq in ipso Non
aliam gra pulsi letificat in
agui Sentio et assentio / asse
tior et assentor assentaris
Assicio spiritum gsficior caris / sus
picor caris Ordino mo at
in est gsticior aris deponens
Salustius in primo hystorie E
qui sine rectorem est tribu
aut sanciat gstinant asse
ctor medicus est quo reme
dior remediaris teste tapi
Aufero quoque actio et anoma
lo Votaferor aris In de ...
coniugacio deponens Amplecto
actiuus / amplector deponens
fio pa ... hoc his quamuis sit
neutrum Q. ... est eo quo in
actiua ... vox in ... ge
orp At suffire thimo te
rasq; recidere manes Qui
dubitat / C. T. Comentum

~~Dicit quo in ... mutant~~
~~que coniugaciones / altis coniugacionis~~
~~fiunt sua.~~ vacat C. T. Consequent ac
postea quod posita sint / osten
dendo quod vis quod postiones
opere in aliquo vo / Dicit quo
in ... mutant coniuga
cionem / altis coniugacionis sunt
sua altis esta / ut do das
prime coniugacionis est / reddo
dis 3e / Sunt ... coniugacionis
mutant ... pro ...

actiuum est et tercie coniugacionis / asper
nor aris prime coniugacionis est
et deponens C. T. Metrice.

Mutat composite vi cure figure

Coniuga commit / do pro dat addo ...

Commit ... cetera ... mutat

Coniuga cum ... sed sedes pedidat

Coniuga cum ... sed ...

Hiis testa ... ... ficiat

Usus ... subsimul ... de ...

Deles despicio desedo ... atque

Magnificio mutat ... verbis

Na patefacio ... composi mutat

Compositi verbis addicta ... maledico

Compositaque pro verbis computa sepe

Cum appa mutetque pro compositiua

Sit compositi verbis / ... fit

A ... vo. ... ... habet

... ... compositiuam

pro .ddt. apposi / byss apo illi

Dicit quod non solum per se addit apposite
iubar quod est quasi quid / Et litera
Ostendit facit deinde ad simi
litudinem suam / ut est ΗΝΗΣΤΟ.
ΗΝΗΣΤΟΝ. ΚΑΛΑΜΙΟΝ. ΚΑΛΑΜΙ
ΩΟΝ. ΚΑΘΗΜΗΝΗΝΟ. ΧΑΩ
ΗΝ. ΧΑΟΥΗ. Et tamen quod in
tersecione declinat. ut ΚΑΤΑΓ
ΡΑΦΩ. ΚΑΤΗΓΡΑΦΩΝ. Ω
ΝΗΠΙΓΡΑΦΟΝ. ΗΠΙΓΡΑΦΟΝ.
ΑΝΑΓΙΝΟϹΚΩ. ΑΝΑΓΙΝΟ
ϹΚΟΝ. Aput romanos vero
sepe in tersecione fit dicto i. in pa
rticula sequitur vi. et post ea
Positio confer. abigo abegi. in
cipio incepi / sufficio suffeci / confi
cio confregi. maledico vici / e
ligo elegi. Et illud quoque sic
qui puri legem literam quatuor
sunt posicio vi. in suo loco
suam ponere debet / ut amo
amaui / creo creaui / inceo in
ui / oro oraui / Video vidi / heo
hesi / hauio hausi / bibo bibi / cre
do credidi / domo dui / flo flaui /
gigno genui / ledo lesi / mico. vi
narro. aui / pario peperi / tapio. vi /
seco secui / texo texui / ve
to. tui / Excipitur ago egi / et
eo ii et iui / que principale
literam positionis sue mutauit
Ostendit et aliam / Comet
vi in ea positi / s. quod ea composi
declinant vero in tersecione Sed
aliter aput nos / aliter aput
grecos Alii enim declinantur
composita in fine ut verba
ino. mab alii per incturam
ut presas. fert. Alii in inctura
ut abigo. egi / sed intercedit in inc
turas Greca vero et dicimus
ista locis / et in inctura suam
declinant composita / in quas abest
differentiam declinat at greci
composita in tersecione tamen i. in me
Ut cathagrapho catheggrapho / et
est per posicio / et catha quod
est sub / et grapho quod est scribo Ca
theggrapho est preteritum eius huius
inctura in a / Et vide / quod ca
tha et cathe diuise sunt proposi
ciones Aliter enim inctura ma
net immobilis Inctura vero
composite voces dico alteram
literam precedentes dictiones
et primam subsequentes / Et quod a
put latinos sepe fit dicto in terse
cione quod sed in hoc fit preter
dictionis / sed in tersecione i. in
inctura sed per literam sequentes
ut in ambigo abegi / et per
incturam sequentes dictionis / ut
in confecio. fert. maledico. vici
no loco per incturam mutacio
fit in preterito / Aliud tamen hic est in
de libris abradunt / principalis
tamen. literam enim totius dictionis sic
erit mutacio / tamen dicitur ea si
per sequentes dictiones inctura
scilicet in libris habet est in terse
ciones ut fit prima / quod aput latinos
est in quod est in tersecione fit dicto
ut fieri debet est in tersecione dicta
cam per prima dici composicio
fieri / Aliud quod addit / quod quoque
Volens fuit in principio verbo ipse
indicati / eadem in coniunctiua
plurali. in tota declinacione verbi.
excepto ago egi / eo iui Et
vide / quod istud est dictum de
simplicibus regulariter verbis / non de
anomalis / in quibus hec fluxa
posset verbi Et litera.

Nam .i. gtr vid. / cur tum sepe
in pati corupta sit aliqua ps
q posicionis in pticio integra i
venit / ut pfcio pfcti. efficio
effeci / Inicio inieci / pgo pepi
op ugo cpegi / q fugo qfregi cu
i nomib tota declinac. pomp
tag uti fi ab solz aput nos fieri.
op quinq tuq modis sunt q pote
st in docty pomp tag op duo
b integris est / efficax pot
tag op duob copte / Omni
i omib gtr nomib ht i ve
cp tr alteut altutus. qm cu
in uto op duob sit integris
in gto no e Iram altius
vtus esset / qui tn gtiis ve
tustissimis fuit in usu sed dcto
ritates ostendit / Tantumde
tantide ptea. qm cu i uto sit
op duob copt. in gto op i
tegro e a copto / Sic 2gt
quid cuq; / Etia eius / Eu
phonie tn ca hc fi uidi / ne
ctus 2 quendam et quan
dam Nlqnib ai. i timalis
est atti tag ytempq gtr in n
est gnpa

(Right-column gloss, line 15: i. composita ut manet i ratis)
(Left-margin glosses: P[ro]lias declinacoes q[uo]ru[m] intelligentia quere[ndum] .i. gcnitiu[m] ut bonus bona bo[num]; bon[i] b[on]e b[on]i; boni bon[e] boni bonor[um]. — ++ d[e]i[n]de quia ab obli quis recipit qp[ro]p[ri]e. — [illegible])

¶ Comentum.

Nam aut dubitat q posita va
declinai ipitusq / ne quis
putavit hc in gnere dictum q
sum hc uero esset fieri de
uisab q posiciones in de e eg
dem bt / ut qficio qtu est
op integro et corrupto / q feci
aut ptita ep duob integris
Inuenit itaq cur hc fiat
ut aliqua sup hc rom redd
de posset / Quod aut i duat
si qm in omib gtr tota de
figura obseruat i nominib /
Quam alteut altutus / tan
tumd / tantid / i quiq / cuig
tud eius / ad eius q finaoz pud

nigit / Premittit itaq qstioz
dem plurit d / Cu ut cuq
varia mog q pont a ptito / i
ptito uo forma apti. Vnde
est iure qre potest / quare
supinus dixit dcoz fi nune
tura / Oz puto uel aliud
pt.i in tellexisse / qz incetura
ptiti aincetura ptit dispo
ee Ipoy eaq ne estio dice
voluit / q incetura ptit inu
ve in incetura ptiti / aut
id intelligend est de dce pq
incetura

¶ litera.

(Interlinear: i. utiq uo no fuat qpoq ut psu)

Apparz go cogit. qm qpositio ha
cavet voce que no eos
mos qposicionu poma ho
ndt tpa psingla separatim
sit Iram cu plcat plez
qz qposito a corra vel i e
corra vel in N corra qute
pque tuq tpa ea .i. a. be
ne in vib vtet in N vel ne
ut hes inhibeo / hebam inh
bebam / hui inhibui / hucra
inhibucra / hebo inhibebo
Ago cogo / agcba cogeba /
aga coga / facio i ficio /
facieba inficieba / facia in
ficia / Iacio inicio / iacieba
iniacieba / iacia inicia / fran
go infrigo / frangeba infri
geba / franga infriga / ta
go qtingo / tageba qtinge
bam / taga qtinga / Aro
derco / spargo respergo
parco deperco / Ito aut eni dipi
plerpq. quia e ubi finatur
a in tey / ut paro / repao
q paro / maneo remaneo
caneo incaneo i canui / Vn
Virgilius in ii georgicorum / aia
los gesse valentes casta

·M· qtinuacio sic dicit. pqmq tpa i ptio pfco. cetia eq ppa rantheses
infta sit. etiq pli pbat ptita ea abeis duant a suis
componi / si eq compositio e ptiti ut a psentib. i videtur
ambel / Ii ect in vtrisq compoib mod i apti cetia va di
componi /

nec fagus ulmus quam contanuit.
albo flore piri/ uans prima
no in marmore coractus. et arc quam
arcus frequentius tamen ea formatur a
quod prime est secunde coniugationis
ut cano vetinus. cum frequenta
tamen sit hec formatur a Cato
de cantu/ lucas in v. percu
tatique tibi et vana visitat intra
ina/ labor prolabor/ vado in
vado/ cando quam cando/ pal
leo quam palleo/ ardeo quam ardeo/
areo quam areo. Iube vero tamen pau
ca in odio dictum coniugationis inve
tam Persius damno nas. quod
no nas/ arceo ces. coerceo.
ces/ amico tas. inimico. tas/
habeo inhibeo/ fateor confite
or/ farcio confercio. secunde ille
et tertie coniugationis vis ualta in
venio inventam A. ut tango
attingo/ frango perfringo/ ago
obpigo/ iacio inijcio/ facio inf
cio/ gradior ingredior/ scando
ascendo/ fateor confiteor/ pa
cisor depaciscor/ fatiscor de
fetiscor/ salio insilio/ patior perpetior
perpetior/ pario reperio Veteres
tamen et pario quarta coniuga
tione declinabat Partior
et impartio et impartior/ cado in
cido falle refello Iube vero
tamen in hiis quoque coniugationi
bus quod quae sunt a in e post
tiores ut nascor renascor/
pasco depasco/ labor prolabor
arguo coarguo/ lacesso dela
cesso/ lacero dilacero/ largior
dilargior Inueniuntur in preterito
et plusquamperfecto tamen sine
vel e longam habent/ uo ut
eiusdem compositio eam tenere/ ut
emi quam coemi/ eguera quam eguera/
feci infeci/ feceram infeceram/
leci inieci/ leceram inieceram/

que sine dubio assumuntur sunt quae
ponuntur Nam ad possumus di
cere quod hic vbi est in preteri
to. et longa in preterito pro
hic enim nullo modo venio sed ve
ni aut i. quod per singula tempora sit
positio priorum quorumque diuise fi
gurationes sepe tamen sunt
quam praeteriti quam ostendit/ ut
efficiens effractus/ cogens
coactus/ subigens subactus quam
agens actus/ hec enim olim
omnino praeteriti quam tertia parte i. quidem
corrupta habeant/ in preterito integram
sunt . ceterum . nisi quod separatas
habent compositiones per singula
tempora Horum et eorum dubium quod
in tertium triti Vnde quoque effractus.
ab compositione et fractus per
tu debuimus/ et subactus assubs
actus/ ab quam actus/ ab quam ractus
et de omnibus similibus Anomala etiam
per ad preteritum ostende que
dum per singula tempora sine
separantes quod ponuntur ut possum potes
dico potest/ possumus potestis et
sunt / per prima potera Perte
ta enim de hoc et venerunt anomali in
a hec vero in compositione inducere
compositionem d. Dum vero aufero
abstuli/ pa. au/ in preterito abs
sunt Neque ita esse confirmat
Apollonius summus auctor ar
tis grammatice doctorum in primo de
x. in mobile significationis inte
tera manere. et separati confirmat
ponit TOKATATPAΦW. KAY
THΓPAΦWN. HΠIΓPAΦW.
KAΠΠIΓPAΦWN. et hyos
melia quecumque integras sunt de
clinant. hec est compositio
Quod apud nos per se et con
sunt cum voces. C. Comentum.
Probat autem compositionem per singula

(Margin glosses: sita pro; tempora; pri; ristor; supero; inuenit; pars; immutabile ponit tempora prima nere; me forme tempora d. nas preteriti; per singula tempora)

tpa fieri / utpote si aliter fiat / q[uo]d ta
ctet hic in q[ua]ntu[m] q[ue] d[icitu]r brevis et ma
te[r]i[a]m et longa / q[uonia]m nullo a
verius si vero videt[ur] tu[m] aliam
dicere / q[uod] d[icitu]r brevis tu[n]c erat in e
longa / ut in capite in tempore / q[uonia]m
enim aliud e[st] / nisi quo loco
erat brevis d[icitu]r in parte inve[r]
e longa in p[ro]tibus Quod at
a singula tpa vero possit q[uo]d
posicio si[c] probat itaq[ue] p[ro]p[ri]a /
que licet cui[us] vi sunt / p[ro]p[ri]a
in veniunt / tu[m] in diversis tp[or]ib[us]
q[ue] posicio[n]es h[abe]re diversas / Su
perius namq[ue] patet q[uo]d e[st] ef
fugere / alta p[ro] q[ue] posicio /
in corrupta eam in v[er]bo / in p[ro]
fectu aut integra / Adquod[am]
p[ro]dit[ur] q[uo]d q[ue] po[sici]o efficacius ab op
posicione efficacius p[ro]p[ri]e fieri
Unde voluisse videt[ur] / p[ro]p[ri]a p[ro]
se q[ue] poni posse / cu[m] tu[m] c[ontr]a
p[ro]p[ri]a superius dixit esse de[m]
po[sicion]e[m] de[m]u[m] / Ut ergo in
terat quidem / dicunt quod
p[ro]p[ri]e voluisse p[ro]p[ri]a[m] p[ro]se q[ue] po[sici]o
posse / sine p[ro]p[ri]is v[er]o q[ue] posi
tum sit / cu[m] est p[ro]p[ri]a[m] / sine
no[n] / Cum[que] v[er]o esse posic[i]o
et opposicio et p[ro]p[ri]e[ta]s / c[ontr]a
C[um] nec enim ea[m] v[er]o / tum
q[ue] ipse dicit / tale p[ro]p[ri]a[m] q[ue] p[ro]
et cum vero p[ro]cedit q[ue] posicio /
tunc q[uonia]m d[icitu]r alibi oppositur
posicio magis debe[n]t illa no[n] /
cu[m] no[n] h[abe]ant ea q[uo]d aliter
p[ro]cederet / dicit itaq[ue] p[ro]p[ri]e
secu[n]d[u]m / q[uo]d illa p[ro]p[ri]a / q[ue] no[n]
sunt q[ue] posiciones q[ue] pari
tem vero / q[uo]d ponu[n]t[ur] p[ro]se n[on]
de q[ue] posita debent dici / si
q[ue] posita Contingens eni[m] eo
q[uo]d sunat q[ue] pagine sin[gu]li / q[uo]d
est q[ue] tinge[n]s / de q[ue] posita est[…]

abosuo dicat[ur] Contactus eo
q[uo]d v[er]o cui[us] q[ue] pagine non
sunat / s[ed] p[ro]p[ri]e sunt sin[gu]li
tactus / q[uo]d positum p[ro]se p[ro]p[ri]a
q[uo]d de sumi[tur] p[ro]p[ri]um est / dicat
tu[m] alibi p[ro]p[ri]e / q[uo]d nulli e[st]
p[ro]p[ri]u[m] sine vero p[ro]cedente / h[o]c
eni[m] p[ro]p[ri]u[m] contactus v[er]o q[uo]d p[re]
cedens s[ed] q[ue] tingo Q[ue]r[itur] dicat[ur]
illud v[er]o q[uonia]m ca[usa] / r[espondeo] h[oc] ce eo[rum]
p[ro]p[ri]u[m] / q[uia] ab illo vero sua q[uo]d tra
hit s[ed] r[esponde]o q[ue] po[sici]o a sim[i]li p[ro]p[ri]o
eius v[er]o / aquo q[ue] ponu[n]t[ur] s[ed] in
ipso Ut tu[m] illud ecce dici / q[uo]d
o[mn]e p[ro]p[ri]u[m] a v[er]o derivat[ur] Q[ue]r[itur]
illud tempus v[er]o no[n] sunat q[ue] pa
gine ut contactus / R[espondeo] q[ue] po[sici]o
e[st] de c[ontr]a dicti[o]ne[m] de diversis dictionib[us]
Q[ue]r[itur] q[uo]d in duas diversas p[ro]
in telligibiles p[ro]p[ri]e v[er]o q[uo]d
Q[ue]r[itur] at q[uo]d v[er]o q[uonia]m p[ro]cedit / id
derivatu[m] e[st] ab eo c[ontr]a dictu[m]
Probat ecce v[er]a q[ue] po[sici]o p[ro]di
versa tpa op[er]a v[er]ba anomalia /
q[uo]d no[n] po[ssun]t p[ro] diversa tpa q[ue] po
ni[tur] Q[ue]r[itur] ca[usa] q[uo]d ecce p[ro]di
versas p[er]sonas / ut p[re]sum p[ro]des
p[ro]dest Hec eni[m] no[n] sit ob
a sum / ita nec p[ro]des a p[re]sum
s[ed] utroq[ue] co[rum] p[ro]se q[ue] po[sici]o q[uo]d
res de qua silla[b]a sit d[icitu]r in
p[ro]des / an de p[ro]mi an de ultra
Q[ue]r[itur] cum i[n] v[er]bo alibi eius
dicere / q[uo]d p[re]posicio quoq[ue] assu[m]it
d[icitu]r v[er]o adiectio adludit ea p[re]se
Q[ue]r[itur] repugnans quoda[m] videt[ur]
paulo an dicere auctor / s[ed]
v[er]a in mitura declinari mitu
r[um] p[er]manere immobile et v[er]a
non Q[ue]r[itur] p[ro]prio declinari in mi
tura / nichil dud p[ro]se / quod mi
tura aliam e[ss]e p[ro]fet / s[ed] a
liam mitura p[ro]fit / ita tu[m]
ut mitura illius no[n] mutet

l' g[r]ce[…]

no

in metatura istius. Dico autem in
tellexisse presens / et ideo deliget
literam illam / que dicit / Et his
similia / Hec autem nec habent dativum
istarum / hec est positionum / quod a
pud nos fit in omnibus compositis
ponendis verbis / hec scilicet quod va
riatur secundum positionem declina
tur / Quoniam fit dativus in eisdem
ut quoniam tandem verbum in
medio movetur / sic movetur / quod
non omne verbum apud nos ita
movetur. Vel aliter / quod apud
nos fit in omnibus verbis compositis
hec scilicet quod per singula dictiones compositionis
variat metatura compositionis
Secundum tamen quod in nobis. Cetera. Litera.
quod apud nos metatura compositionis
possit moveri / ut in doctus / tunc quando ex duo
bus integris componitur / aut ex integro
et obliquo aut in declinatione / possum
tamen quod ille dictiones in utroque hu
iusmodi dicuntur / nos latini quoque ex
denominatis huiusmodi tenemus dicere / quod
per singulos casus fit compositio e
tiam ut respublica reique publice / Respub
lica quando ex duobus integris / rei
publice non ex duobus quod ex dictione vel
dictionibus. Dicitur insuitando inquisi
tandi / previllustris viri illustris /
intre cetum intre cetum / Et bu
mis plebis et bumi plebis / Quoque
cuique. Sic ne quoque esse osten
dit accentus / Quod autem non
est utrorum numerum si ex obliquo
tamen possunt componi ostendunt
nomina vel pronomina que ex
obliquis componi verum possunt
ut istius modi, huius cuiusmodi. Eius
Illud quoque addit / quod legitur in verbis
metatura siue in mobilem / quod
in nominibus possit metatura moueri
sicut est quod ex duobus integris compo
nitur / ut respublica reipublice
et ex recto et obliquo / ut ingemelli

nisi istud dicamus / quod in hiis sin
gulis casus componatur ipse. Litera.
Illud autem sciendum quod in nominibus
et in pronominibus compositis apud latinos
extrema pars est inmobilis. ma
ne. quod apud grecos non reperitur
ut tribunus plebis. Presentibus vel
bis. tamen eiusmodi. Idem. Verbum autem vel ver
ret apud grecos vllum compo
situm vel apud nos extrema
parte habeat immobile. Ideo quod
compositione extrema parte scilicet de
scendit ipsum verbum per verbum quippe
quod ex eo nascatur. Componuntur
autem verba vel cum nominibus / ut am
plum amplifico / ex quo participia am
plificans. Dignum significo signi
ficans. Vel cum alio verbo. cale
facio calefacio calefaciens.
Vel cum adverbio. maledico ma
ledicens / satisfacio satisfaciens /
vel cum prepositione indico indicens
Iudico. tenes / abstineo. tenens / sub
video. videns. Ideo autem prepo
sitiones compositae quando cum verbis
in verbum junctum aut separa
te reperiuntur / quia verba personis
exponant in omni tempore vel casus
verbum habent. cum solum possunt coniungi
facio ego. facis tu. facit ille.
Nomina tempora / ergo cum casu
retinent iunctum reppositionem
assumunt prepositiones / sive in sola
compositione / ut impius exsules
verba quoque in compositione sunt in
parat has per aspectum / Inter
impatina tamen verba hec reperiuntur
que verum accessitum / ut scribe
repuli lege terenti partem in
appositione hoc prepositione
quia ut vetus casus hec quod / Preposita
ut. quas quando prepositiones habent pre
nomi / vel adverbium habent ex quo nomi
nantur pro positione / ut exigo exi
gens / vel adminitas verbi prepositione
composita sunt ut ex ego exactus.

Possunt tamen etiam participationem assumere compositiones ad imitationem nominum. que tamen quoniam obliquos habent, sunt nomina. Sed non putantur participia compositionis nisi participiorum causa. quippe cum sint composita verbis. que verbum non possident, ut supra dictum est. Ergo doctificus, id est doctum faciens, in usum nominis transtulit participia. Dicimus insperandus. infinitum di[cimus] inconsultus. inexercitus. senatus decretum, senatusconsultum, plebiscitum, praefectus urbis, praefectus fabrorum, et cetera. que participia esse non putantur, si qua igitur videantur sine verbis formam habere participiorum, nomina sunt dicenda, si careant temporali significatione, ut penulatus, togatus, scutatus, galeatus, hastatus, palliatus, caligatus et his similia. Sunt tamen quedam huiuscemodi que et nomina et participia esse putantur, nomina quidem cum ipsum habitum significant, non passionem neque tempus, ut armatus ab armis ductus. ΟΠΛΙΤΗC nomen est. Cum vero actus armorum passivo nascitur et praeterito tempore significat armatus. ΟΠΛΙCΘΗC sine dubio participium est. Hec enim autem secundum huiuscemodi nomina usitata inveniuntur apud Latinos, ut a capillo intonso capillatus, a coma comatus, a cirro cirratus, ab auribus auritus, a naso nasutus, a tunica tunicatus, a lacerna lacernatus, a purpura purpuratus, a brachiis brachiatus, a palio palliatus, a praetexta praetextatus, a tabula tabulatus, a manicis manicatus, a paludamento paludatus, a stola stolatus, a lorica loricatus, a pictura picturatus, a scuto scutatus, a tabula tabulatus, a pilo pilatus,

a gladio gladiatus, ex quo gladiator, a stella stellatus, a pelle pellitus, a dentibus dentatus, a barba barbatus, a pluma plumatus, a balano balanatus, a gemma gemmatus, a rostro rostratus, a fonte? fontatus. Hoc aliis quoque nominibus invenimus si non a verbo. ut a re certus, a limpha limphatus. licet inconsuetum vel absurdum videatur. posse tamen quoque ex hiis participia ad similitudinem eorum que usitata sunt auctoritatis confirmare. Etenim cum imperet nobis quoque aliquid copie ad opulentiam latine confirmare eloquentie et admirationi. ab armo et armor et armatus, dicitur tunico et tunicor tunicatus, et ut robo et roboror roboratus, et ero et eror eratus, floro floror floratus, plumbo plumbor plumbatus, et ut vestio vestior vestitus, togo et togor togatus. Si enim auctoribus timiditas obstitisset, ut nullis novis uterentur dictionibus, ipsa illa et sermonum copia et perfecte latinitatis angustiis damnata mansisset. Commentum.

Illud quoque interest, quod quedam verba ab participiis obtinenda perveniunt in mobile species in quantum prescripta est augent operetur. Sed declarare oportet, quod cum ambitus et umbriosus sit compositum verbum habet in participio. Sed sciendum quod hec non agitur nisi de illis compositis que non remanent composita ante verba, vel cum nominibus, ut amplificato ab amplum et facio, vel cum verbis ut calefactus, vel cum adverbiis ut maledicto, vel cum praepositione ut in dico

Margin glosses:
Nota quod participium ... composita ... inveniuntur ... ut doctificus ... participium ...
ferro
penulatus a penula, palium ... fimbriis ...
penula induti
lacerna palium fimbriatum quo olim milites soli utebantur
paludamentum erat insigne palium quo ... cum ... ad distinctionem ...
gemmis ... balanos ... grece latine glans
locus ubi multum ... fit
limpha
adaugmentum
tunicor
ita

Illud quoque interest

Illud quoque interponendum q(uod) q(ue)dam verba inceptiua p(ro)ut componi nisi p(er) ver-
bum tam/ ita s(cilicet)/ ut q(ue) posita re-
maneant q(ue)d(am). Hic eciam dubitandum
est ante doctificus .i. doctrinam
faciens/ quia a p(ro)positio doctrinam
q(ua)m fuisset in nomine/ Quod autem
ait composita se habere nomina i(n)
verbum sicut a coniuncto conatus esse
dicit/ q(uia) nulla h(uius)modi nomina
inveniuntur/ et de istis satis dictum est
nisi q(uod) ad eo posteriores dictio-
nes reducendum est/. Notabilia. Aspernatum
est q(uod) vilipendere/ et est compositum
a sperno. Suspicor q(uasi) aspicio
q(uod) non est in usu. Tantum q(ue) pre-
ter eum et dumtaxat. Cuius eciam op-
posituum esse dicitur/ q(ue)dam plenius
q(uod) dicitur esse q(uasi) .i. a quo et deape-
rio/ propter [illegible] i(n) f(ac)te
positum ad vulgaritatem pertinet/
quando ad verba/ q(uod) perplexus in-
dico esse tantummodo. Sed
tamen qui dicat esse compositum
a qui et eum. Nos autem scla-
bita esse dicimus adiectivum. Ini-
micus tamen q(uasi) est/ ab in et ami-
co tamen/ et vicis/ q(uod) aliud est in-
nimicare/ et aliud inimicari. Nam
le eciam inimicor et inimicari
ad eos. Ille vero inimicat
qui aliquem facit esse ab aliis
inimicum/ et deponens quidem
tamen solo construitur/ sicut i(n)imi-
cari ei ab eo/. Illud quoque ad
dit/ q(uod) actiue tamen eius est tamen
actio sunt et deo/ ut inimicat
illum ei/. Eadem est dicta est inter
amicos actior/. Tirtus dicit, sang
acerre/ cum sacerdotes/ cum ei
sacrificaret/ solebant in sanie
lacina gestare/ est quod lacer
natus .i. indutus lacina. Sini-

lit et protexta. Trabea est quidam species
tamen quedam trabea/ quasi
transbea/ quia secundum imperatores
qui bellum dicebant/ ea utebantur.
Similiter et paludamentum genus
dat [illegible] et paludatus
indutus ea. Balanus est ar-
balanum fructus et unguentum/
unde dicitur balanatus. Sequitur
de coniugatione/. Sed autem de co-
niugatione inchoabit obvius ius
est propter quod/ q(uia) [illegible] coniuga-
tiones secundum quatuor
latinorum quodammodo sicut consist/
non sunt legenda tota littera de
mutatione. Quia autem defficit
est in hoc passu pone et vomita-
tor pulvere eum dilatat/ in
tuendo est diligentem. De pro-
positis ponimus. Incipit litera
Prisciani de coniugatione verborum.

Coniugatio est consequens
verborum declinatio. Cuius quidem
apud grecos quedam [illegible]
[illegible] quia vocalibus ponen-
ditur. Comparatum quidem in hiis
verbis que Baritona appellantur
hoc est in fine habentia accen-
tum/ vocalibus non in circumflexis.
Apud nos vero in solis vocalibus
sed per se admitte .i. circumfle-
xo. Sunt i(gitu)r coniugationes
quarum apud latinos tamen apud
grecos .p. sunt/. Coniugatio
autem nominatur ab [illegible] coniugatas
quando puta et est cognatas
quod eum plerique apud gre-
cos coniugationes sunt. Sumunt
Vel q(uod) una eadem vox declina
plurima coniugata vocabula. Quod
magis ad latinorum vocalem
aptus est/. Nam secundum ingenia
vocalium locum singule obti-
neat apud nos. Ita eum d(icit)

Va que equali voca declinant/
al in o al in or desinat. Ita ob
secundum tunicam. si prime sunt coniuga
cionis in as efferunt sicut paro/
ut oro oras. sto stas. Omnia secunde
in es/ ut moneo mones/ habeo habes/
Omnia 3e in is correpta/ ut capio
pis. curro is. Omnia quarte in
is producta/ ut munio munis/ esurio
ris. Item nota verba prime coniugationis
in aris producta penultima faciunt
sicut paro/ ut amor amaris/
emidor aris/ luctor luctaris
Omnia in eris penultima producta
ut doceor eris/ reor reris. Omnia
tercie in eris penultima correpta/ ut legor
eris/ sequor sequeris. Quarte
te in iris/ ut munior iris/ mo
lior moliris/ audior audiris.
Notandum tamen quod verba que ex eadem
positione veniunt prime compositionis addi
tas profitentur coniugationes.
at varie cum sit ut fundo quod ad
fusionem attinet. fundis. quod ad
fundamentum fundas. mando quod
ad mandatum mandas. addentes
mandis. dico addicationem
dicas penultima correpta/ dico de
additione. dicis. penultima pro
ducta volo ad volatum. las.
ad voluntatem vis/ lego quod sepa
rata legas/ colligo legis/ Com
pello et appello ad pulsionem
compellis et appellis. ad appel
lationem vero et appellacionem appel
las et appellas. Sero. ras se
vani/ sero is semi et seruiri
Sunt alia que quamuis ea
sequentia sint diuise sunt tamen
coniugationis in verbis/ ut den
so. sas. et denseo denses/ sti
do das. et strido dis/ ferueo
ues. et feruo uis/ acuo acuis
acuo cuis/ dueco. res. Quod de

vesco et duo vas lucanus in vi.
Quibus ingentem feralis stri
dat vmbra. virgilius in viii. Ex
suntque caluus stridit et oali
bum. et fornacibus ignis
anhelat. Idem in eodem. Ferue
leuitatem auro effulgere fluc
tus. Idem in primo eneidos/ Feruet
opus redolentque timo fra
grancia mella. Idem in iiii. Huic
uni addensent acies. Idem
in primo georgicorum. Et iupiter
humidus austris densat erat
que rara modo et que den
sa relaxat. lucanus in iiii.
Densa quoque globum quantum pectore
prima velato constringit giros
acies. Tueor. eris. et tuor.
eris. Statius in ii. achilei
dos. Nam neque modo infensos
toto in quatuor cuspes lucanus
in vi. Dilutaque et coniunctum mis
cent absinthia tongat amara
oleo oles et olo olis. Affra
nius in fratribus. Non potest qui
nulla e acta longeque et
acetis olat. plautus. Mus
tellaria. Non omnis putat olere
vnguenta exotica. Nam nisi
tonas penulam iambi stare
non potest. terencius in adelphis
Olent vnguenta de meo. Ex
cello. lis. et excelleo les/ lu
canus in primo Quibus orna
tum voluisti excellere rebus
Cicero in iii. epistolarum ad filium
Quare effice et elabora ut
excellas. fulgeo ges et ful
go. gis/ lucanus in i. fulget
gemma thoros et iaspide fulua
supellex. Statius in octauo. Qu
veque effulgere fluctus. Sono
sonas et sonis. Eunius in

p(ost) annalium. Cum clipei re
sonat referri sedit aduer
uerticis caligine oculos p(er)
ne aures. Unde unas unio
unus designulare p(ro) quinque
enim et ceteris eorum retabilis

Sciendum tamen quod uidetur in
preterito perfecto plerumque barito
na que grecorum imitatur in co
niunctione consonantia teste
didimo. qui ostendens eam
que habet in arte greci. hec est
latinos obliquos aspirata
cum prima quique dicunt
BAPITONWN. que tres con
tas sunt continentes i. B. II. Φ. pro
qua nos ph. scribimus in plerisque
et in omnibus hiis ingratiosis
uerbis per Ψ. declinat ΛOPICTON.
hoc est preteritum infinitum spatio
temporis uero paulo ante, an
uero aut ponit perfectum ut KPIBW.
HKPIΨA. ΛIΠW. HΛIΨA. HΛ
ΦW. HΛIΨA. Nos quoque in pre
terito perfecto quod pro ΠAPAKHY
MHNOY. id est paulo ante p(er)
fecto et per ΛOPICTOY. teste pro
bo. hemus. Nam amam. ΠH
ΦIΛHKA. et HΦIΛHKA. sic
militer feci. ΠHΠOINKAY. HΠO
YHKAY. uidi. HWPAKA. KAY
KHYΔON. et sic omnia cetera
cum in preterito uerbo ante in po &
sinat uerbi plerumque pre fa
ciunt preterita per in ci. quinque
ut scribo scripsi nubo nupsi & alia
psi. repo repsi. Nam per Ψ. e
ta dicuntur in preterito greci scripsi. Pos
ta. romani. p. s. solent
ut insidia aut quinque ba
PITONON. greca. que Γ. gamma
k. uel X. habet ante o uel per
efferunt preteritum infinitum.

ut ΛHΓO. HΛHZA. ΛHΓW. HΛHΞA.
HIKW. HIZA. ΛΓXO. AΓZA. Nos
quoque in go et co desinentibus
bus id fingunt faciunt in preterito
perfecto i. per x declinans hoc tempus ut
rego rexi. pingo pinxi. duco duxi.
dico dixi. Nam in pho. cho. tho.
nullum tamen habent uerbum ita
in triumpho greci est ΘPIAMBOY.
ΘPIAMBOYWC. Et tussio
sunt aspirate apud aliquos
tamen sunt. quod KIΠPAXI
PA. quod est nomen. HΘΔITA.
pro HΠAIOΘA. Asumpsi
imitatione latini per ΘPIAMB.
OC. triumphus. et tussio
ratione perficiunt
ty b in p quinque est. quod b aspira
imitatione quinque. ceterum quoque. ζ.
τ. θ. efferunt ut. ΔIΔCO.
ΔICA. ANYTW. HNYCA. ΠA
ΛKO. HΠAHCA. Nos quoque
ardeo arsi. ledo lesi. ludo. lusi. u
cutio quatio quassi. Ad quartam
imitationem que per z ad p duplicem
tatum. Sunt preteritum et preteritum
perfectum per c facit ut ΦPA
ZW. HΦPACA. TAZW. HTAC
CA. ΠAAZW. HΠAΛACA.
Nos quoque petisso petissiui
patisso patissiui. uiuisso uiu
sum. Multa apud illos pli
quidas preferentes. easque sinat
et omnia preterito ut TAΛW. HTA
ΛA. NHMO. HNHMA. NINW
HNINA. CΠHPO. CΠHPA. Nos
quoque in pleraque simul liquidas
non in omnibus ut celo ce
laui. doleo dolui. uolo uolui. do
mo domui. timeo timui. emo emi.
tono tonui. teneo tenui. cano cecini.

cus acuam / tres terni Modos aut duplices in plerisque que inueniuntur in ω ac et in preterito. que in preterito perfecto uel abiciuntur / uel mutantur / ut rumpo rupi sino si-ui · sterno straui / temno tempsi / tero triui / uro ussi / Quotam coniugationem dicunt / que pro uerbo effertur [antiquos] / ut ΥΠΙΤΗΙΩ. ΤΑΗΙΩ. ΒΑCΙΛΗΙΩ / Qualia sunt apud nos omnia fere et quarte coniugationis verba. quippe i es vel in o desinentia. Nube uero tamen est sine crescente coniugationis non solum e uel [facio] [illegible] / sed et aliis uerbis. ut in cubo as / domitus as / neco as / hio hias. Tercia [coniugatio latinorum] tamen a uel e cum aspiratione inuenitur ante penultimam / ut traho traxi / ueho uexi. Quia [inuenitur] uero uel v pura sine aspiratione / ut facio factus · ut / Ex dominibus formis perfecti [illegible] coniugationum et de talibus uero adiunctum uo[illegible] productibus · latius in sequenti libro disseremus / ¶. Comentum.

Quoniam ergo post figuram tractat post de coniugatione / Videndum est quid sit coniugatio. Quot sunt coniugationes. Quando sit una queque. Quid accidat uerbis / et que causa in variationibus uerborum in hoc accidente sit quo ordine tractet post de eo. ¶ Igitur coniugatio dicitur uerborum est varia inclinatio. Quare quot quattuor modis variantur / ideo quattuor coniugationes apud nos esse dicitur. Est autem prima coniugatio uerborum a ante o uel ris in 2a persona presentis indicatiui modi habentium / ut amas. Secunda prima

cum prima uoli habent. Secunda autem declinatio uerborum est e ante o uel ris in secunda persona presentis indicatiui modi habentium / ut doces. Tertia quoque declinatio uerborum est que correpta ante o uel e correpta ante ris in predicta persona habent / ut legis. Quarta vero coniugatio est uerborum declinatio / que producta ante o uel ris in predicta persona habent / ut audis. Ideo dicitur quarta / uel / quia a quarta uocali declinatur / sed quia prior longa dicitur / que uero est posterior quam breuis / que tamen quartum dicitur / ut tamen magis proprie loquar / coniugatio est uerborum que supra predicta declinatio sunt / ut sit coniugatio uerborum congregatio / uel acciden[illegible] uaria fieri / verba ergo que nullorum dictorum modorum declinantur nullius coniugationis sunt. Causa autem in variationibus uerborum in hoc accidente / est quod in uerborum similitudo. Agit autem postea hoc ordine dividit coniugationes. Deinde ostendit quod dicuntur apud grecos et apud nos / deinde enumerat coniugationes. Postea ponit ethimologiam huius nominis quod est coniugatio / Ad ultimum docet cum greci habeant plures coniugationes latinorum / quod alibi ipso [illegible] / comprehendantur per illorum dicit autem / que coniugationes dicuntur apud grecos consonantibus in uerbis / que appellantur Baritoni · i · cum fine accentum habentia / Est hec autem non pro positio nominis / sed quod peccatum quando baritonorum / Vt enim vocabulum quo

ponat / bares interpretatur gravis /
tonon accentus unde baritona
i. gravem accentum habentia / dicta
sunt haec verba que in fine circum
flectuntur / quae vocibus apud gre
cos dicuntur coniugationes / et sunt
apud nos tamen coniugationes. Tradit
autem duplicem hinc nomen quod
est coniugatio ethimologiam / Quarum
prima sumpta pluribus grecis convenit /
ut quod coniugatio dicitur quasi coniuga
tas i. coniunctas consonantes / quo
bus quedam coniugationes apud
grecos dicuntur / Secunda vero ethimologia
est quod coniugatio dicitur quia vana
eadem coniugatione pene omnia
coniunguntur verba / et hec ethimologia vana
tamen grecis quam latinis convenit / Tres
autem vana sunt prime / que secunde /
que tercie / que quarte coniu
gationes superius dictum est. Hic
autem videretur latinitas imper
fecta / eo quod cum .vi. sunt coniuga
tiones apud grecos apud
nos tamen quatuor ostenduntur
quarum eorum .vi. coniugationes
adiectas quatuor reducantur / Cum
de illis hoc est que conlibus
dicuntur / Prima quae dicitur barito
non ... b ... in presenti an
o et ...si in preterito futuro. ad
tertia apud nos reducuntur.
Tales namque coniugationes sunt /
que cum desinant in presenti ...
in bo ... in po / terminant preteritum
in psi ut scribo scripsi / sculpo sculpsi
Illud enim videndum est / quod preteritum
perfectum V. quod scribentis / Greci autem
dicunt ~~greci~~ / quod greci in predictis
declinant loiston ... / sciendum
est / quod greci dicunt hunc preteritum ...

Ubi quod dicunt loiston / i. infinitum /
Alterum vocatur parachimenon
quod est adiacens tempori / Para namque
est iuxta dicitur quasi iuxta emerso tempori.
Et est loiston illud preteritum / quod
non diffinit utrum paulo ante vel
multo ante sit perfectum Parachi
menon vero est / quod sit paulo ante
perfectum esse Nos autem preterito per
fecto mero utimur pro utroque Secunda
coniugatio baritonon ... quod ... et
... in presenti et in preterito ... futurum /
ad nostram terciam redigetur. Tales
namque coniugationes sunt / que in
go vel in co desinunt / et preteritum
perfectum faciunt per xi / ut rego rexi / du
co duxi Nullum tamen latinum verbum
terminatur in pho vel in cho / Tum
pho enim grecum est / et similiter
tum est aphoton tamberis
tussiunta aspiratione per ille syllabe
ad ultimam Tercia quoque coniu
gatio baritonon in presenti ... et
... th / in preterito et ... futurum /
tum ad primam tum adzam quoque
apud nos coniugationem redigitur.
Nos autem dicimus ardeo arsi / ledo
lesi / concutio si / Quarta vero co
niugatio baritonon est ... verborum /
... duplicata in presenti / et
... in preterito futurum Quod nos
... verba prime habemus / ut pa
sso ... / Quarta igitur earum ad
nostram primam reducitur / Quinta
vero coniugatio baritonon est ...
verbum unam de liquidis in presenti
cand in preterito ... / quod in ult
... quarum facimus ut aro ... /
leo ... / ... Sexta
... coniugatio baritonon ... dicitur per
... / ... posita in
presenti / ... in quartam
... coniugationem quam nos habemus.

pa 2a 3a alii / ut meos as tibi es
similia ¶ ceteris obmittens
quinque quasi ceterorum plurimis et lor
ponit latinorum cetera in illis metris

Prosperitas vitii quod commodo cohereret

Flosculis tibi / quasi quinque plurima / commu

Oratio nominis / species per quam illa

Crit / que per vocem perpetua secunda

Derivationes possibiles sic ordinat / ut cum

Sit tibi animis o vel or sit / parens

Pune flosculis ecce per secunda

Mui temporis accipit ab ille vel ar

vel sunt
Utrumque sede / stat quo es ille vel er

Una potest etiam diversa aut ac ers / atque

Certa plus longa coniuncta dicitur et us

et pat pater doctes lego minus sed
Nunc depponitis ceterumque his
tibi cum unius in quo ¶ Litera
ma parte accidentia possunt quod non
omnis vero tibi super dicta accidunt
adherent Dicit aut sunt secunda
in tibi et in omnibus quod declinari potest
verbis Nam in adverbio potest tamen
sive personis et persone sive numeris
in verbis tamen ut quinque declinationes
persone ut meatim tuatim Secunda
unius est cum sunt vero quinque declinationes

inquirunt ter tamen sint hic pli
unius verorum quinque Ut meati
dicit et meatus deatus Secundum ad
vero species hic invenitur hec hic
diversa / Dicitur vero et nomine cum
nomine cum pronomine omnes voces vel
sint vel hic unius vel plurales
comparativa sunt cum unius vel fini
tas vel infinitas Nomine tamen
et pronomine in omni casu tertie sunt persone
absque vocativo / qui solum ad secundam
personam pertinet ¶ Commentum

Progrediendo deinde adhuc depositis
quam quia hic facit
ostendit que hec duo acci
dentia scilicet numerus et persona ultima posuit
et quare illa causa Sunt igitur
ultima posita / quia non omnibus
verbis dantur / quia sunt verba ut numerus
vel persona tendunt in plura sed
opponitur / quod conplent in verum verba
nulla quinque vocaria Cum ergo
non sunt posita ultra / tamen quia
pauca sunt verba hiis / tamen quia
inventa / quincta quod sunt in tertio
predicta accidentia / quasi secundum postea
ordinis hic persona ut accidens
hic numerus ut inferius nominis de
cuius Sed ca adponi verbaque
quae postea Certare Vocabula
certum hostis addere Intelligere
et denique hanc solent plerique
dicam facere / quod illud dicitur de
latini / quod nos facimus de nostra
denuo nos quod que se denique
quasi quidem ut ebur Ebes
et dicitur quod deinde pars / et deinde
est una et eius sunt / Expositiones
dicuntur pectum Unde expositiones vul
gata et expositiones mores et solida
Ex certo est quasi abque et bello
quod non est in usu Cum hoc
dicit greci expultare in triumphis
Multiplex dicitur quasi potius fecerunt

parum habere Inchoo dicunt non
sumpsit/ sed quia ab imo et chaos/ quia
qui incipit. est quasi in chaos
Illam vero literam in principio/ que
dicitur/ non eo hic dictum est/ quia
inequale adverbium componitur verum et eo
dem sunt species. Sed in verbis quod species
adverbiorum quibus utimur sunt plures/ et etiam
quedam quibus personam sine modo/
Vel fortasse eo dictum est/ quia
determinata species adverbiorum. Sed utimur
et persona/ id est sine diversas species/ Alia
enim species est derivata. Pro ad
verbium/ alia inequale/ Chetorius quod
hac litera incipit illa tamen incipit per

Possessivus autor eo numerosque locavit

Posterius/ quam non vult omnibus habent

Dicere primisse verborum proprietates. Litera
Omnium personarum verborum tres prima
est. quod de se loquitur/ vel plura. vel cum
aliis. ut dico dicimus. Secunda ad
quam loquitur de ipsa. vel plura. vel cum aliis
ut dicis. dicitis. Tertia de qua
contra se et illam ad quam di
cit sermo prima posita loquitur prima
ut dicit dicunt/ Et prima quod
et secunda verborum persone fuerunt sunt
Patres enim demonstrant. Tertia
non infinita est. Itaque eget ple
ris pronomine ut determinatur
Et prima quidem et secunda persona verborum
pronominibus patet nominibus. Tertia
non etiam nominibus que tertie sunt
persone. absque uno casu. quod an
dupinus/ ut lego ego. legis tu.
legit ille. vel lectio cito Quam
sit dicta. lego cito Boloensis
est/ nisi addito primo dicens.
lego ego cito/ vel legis tu cito.

Excepto illis verbis que sunt sub
stantie vel vocandi/ ut Christianus
sum. Christianus vocor. Christianus
nominor. Christianus nuncupor. Et
prima quidem potest sibi et secundam et
tertiam coniungere/ ut ego et tu fa
cimus/ ego et ille facimus. Secunda
vero non potest sibi coniungere nisi tertiam.
ut tu et ille facitis. Tertia vero
nec primam nec secundam sed alteram
tertiam/ ut iste et ille faciunt.
Et prima quidem potest esse sicut tertia. ~~pro~~ prima
absentibus. pro se loqui/ ut se
pissime apud comicos Vela
nos pro vicinis id est ducti pro se. aliis fugiendo
que ipse ad se loquantur/
ut Simo in Andria Itorum di
bia est. quid uxore nolit filio
Secunda vero vel tertia sine prima non
potest esse/ Potest enim prima et secunda sine
tertia. et prima et tertia sine secunda
inveniri. Est autem ubi ipsa prima
persona ad se quasi ad secundam lo
quitur persona sed figurate/ ut di
do in iiii. Virgilii Infelix di
do nunc te facta impia tan
gunt. Tunc dicunt cum scripsit
Sabas. Commentum.
Sed iam de persona agendum est/ Primo
igitur videamus quid sit persona
in arte grammatica/ et unde sumptum
sit hoc nomen/ Inde quod acci
dat verbo/ Postea que sit con
venientia verborum in diversis personis
Ad ultimum quo ordine debet poni
de persona/ ut sequenda pars osten
ditur/ Persona ut aut Boetius
est nature rationalis individua substantia
id est res sua/ que trine vt. per
Dicitur autem persona tres sunt
dignitates Alia enim loquitur persona
de se Alia ad aliam Alia de alia
diversa a se et ab illa ad quam
loquitur Dicitur autem quod potest loqui de
persona/ Dico autem quod loquitur

de se / persona prima. Quoniam hic ergo prima
persona est / que loquitur de se
Secunda ad quam sermo dirigitur. Tercia
de qua sermo est / ideo prima terciam
personam. Illud quoque adiungit
quia non sola res vocis / sed que
sunt res de qua sermo est. Dicitur persona
nominata est et secundum antiquos per
una prima que loquitur de se. Vox autem
personam designans, id est prima per-
sone prime persone potius. Eodem
secundum eos secunda vaticinandum / et
de tercia. Sed quid persona sit [illegible] / cum dicatur
Una prima persona tamen / et una tamen secunda /
plures autem et diverse sunt ter-
cie ergo predicte. Dicendum est
Quod hystrio primo dicitur et per-
sonando dicta / producitur tamen per
ultima addicionem [illegible]
Persona autem dicitur a personando
quia histriones in theatris ad re-
presentandas diversas personas diver-
sas que simul solebant larvas
et diversos vultus / pro diversitatibus
conveniencium. Unde hic in persona
ad designandam dignitatem vestitu /
in statu et ad honorem / et quo
tunc sumitur est hic in persona ad de-
signandam eam que dicitur
in arte grammatica. Dicimus itaque / quod
secundum artem grammaticam persona est proprietas
vocis / secundum quam tenetur quis
vel loquens de se / vel ad quam
quis loquitur de ipsa / vel de qua quis
loquitur / per proprietatem prime et secunde
persone. Prima persona est proprietas
vocis tenentis loquentem de se
Vox autem illius proprietatis ubi
est prima persona [illegible] prime persone
Quod si invenitur alicubi
quia vox prima persona dicitur / non
est nisi figurative. Secunda est
persona / est proprietas vocis tenta-
tis ad quam quis loquitur de

ipsa. Vox habens illa proprietate
est secunde persone. Tercia autem persona
est proprietas vocis tenentis
de quo quis loquitur per proprieta-
tem prime et secunde persone. Vox
habens illam proprietatem dicitur tercie
persone. Grammatice autem [illegible]
sumitur est hic in persona / ab illa sede
in qua hystrionibus sedebat / secundum
quod sic persona a personando dicitur
Quod autem prima dicitur vel secunda
vel tercia [illegible] et arbea hoc
sumitur quia honorabilitatem seu dignitatem
designat / Prima tamen dicitur
dignitatis vocis / similiter et secunda
et tercia. Cum enim vox dicatur
prime persone / ex illa / proprietate secundum
quam tenetur loquentem de se /
Dicitur quoque vox secunde secundum quam
tenetur ad quam quis loquitur de
ipsa. Sed tercie dicitur secundum quod
tenetur de qua quis loquitur per
proprietatem prime et secunde persone / patet ergo
dem res loquens de se non
esse res ad quam quis loqui-
tur / vel de qua quis loquitur
per proprietatem prime et secunde persone /
que non potest esse sine re lo-
quente / quia ad primam pertinet pro-
prietatem / Nota inter illa que
secunda dicitur post primam et an-
te [illegible] Est autem persona
quedam proprietas non [illegible]
Causa non in lectionibus [illegible]
in hoc attendite sunt diversitas
modorum loquendi. Dicit
autem hoc ordine postquam terminat
personas / secundum quod non sunt de-
in diffinit unaquaque / primo
ea ostendit personarum proprie-
tates. Adultimum ostendit / quod

Verba in quibus personis deficiant / Sequitur
Et aut quando dixit personarum /
tum sine rerum tum sine voce debent
accipi. Non enim dictum esse vacat
ordinum / Sed nos et illam sicut
in locis fortasse quibusdam et
posuimus dicit priscianus / quod prima
persona est que loquitur de se / vel
sola / vel cum aliis ut lego / ut
legimus Illud idem attribuit ei
quod vocis est propter doctrine gratiam
Secunda quoque non de se sed contra de
tenditur est Illud quoque ad pro
prietatem attinet / quod prima et secunda
verborum persona / finite sunt / quia
vocibus harum personarum res ut
presentes ac demonstrate designant /
tertia vero infinita est / quia caret
demonstratione Illud vero ad
iungitur / quod verba prime et secunde persone
non sunt verba [illegible] nisi sunt substantiva
vel vocativa / ut priscianus sum / priscianus
vocor. vel nominor. Cur autem
hec conveniant in his. super libros
[illegible] manifestabimus Illud
quoque dicit / quod prima persona et secundam
et tertiam concipit / ut ego et tu et
ille legimus Secunda vero non nisi
tertiam concipit / ut tu et ille le
gitis Tertia vero non nisi aliam tertiam
concipit / ut iste et ille faciunt
Quid sit autem propter conceptio
et dictionibus omnibus / que adhuc
[illegible] conceptionem pertinet in tractatu
pronominis [illegible] explicabimus / Addit
quoque / quod prima persona potest lo
qui absentibus secunda et tertia non
potest esse rebus loquentes de
se / vel [illegible] dicitur prime persone
quando non loquitur ad aliam
vel de alia / quarum tamen dicitur
vox et secunde et tertie persone ad hunc mo
dum [illegible] persone / sed quod secunda et tertia persona

non possunt esse sine prima lo
quente / [illegible] vox de prime
persone Quod si sicut aliquando dicimus prima
verbis tenere / iam vera fit nul
la [illegible] prime indiget / Textus

Verborum tertia sit persona / prima loquens de
Se plurali / vel cum pluribus / secunda sermonem
Est quia [illegible] / persona [illegible] directum de pluribus
Cum personis recipit / ut dicitur [illegible]
Tertia / [illegible] fit [illegible] / sed [illegible] ceteras
De [illegible] [illegible] vero deficit ipsa
Ut dicit [illegible] Sequitur litera

Et quando sunt verba in quibus
[illegible] vel omnis vel deficiunt
persone / de his breviter dicamus
In imperativis prima persona sine
non potest esse. eo quod imperans
abesse cui imperat singulariter tunc
go prima persona est / que loquitur
ipsa vero imperare non potest Unde
[illegible] et vero tamen [illegible] qui
in secunda [illegible] persona [illegible] / ut do
ce [illegible] / [illegible] tertie quoque persone
imperantes [illegible] 2a
persona / ut [illegible] legat [illegible] tunc
Ergo si absit [illegible] non pos
sumus imperare 3e / nisi figura
te. [illegible] loquentes
[illegible] personam [illegible]
quod latini in plurali numero imperativa
prime persone accipiunt / [illegible]
Ypoteticka vocat. i. suppo
sitiva sive hortativa [illegible]
[illegible] sed [illegible] qui

imperat. eo cui imperat. Hic autem sunt [*imperans*]
quorum coniunctio personarum. ponimus si-
militer sicut secundum in hac impa-
rativa de qua imperat. ostendit supe-
rius quam imperat / ut pugnemus
legamus. quae ad secundas videntur
hic modus iste [*imperans · persona · im…*] constat nullius dubitationis certum
usum est habere prima [*persona*] nullius plus
separare ab imperatis. Quamvis enim
frequentissime iste modus portatur
pro et deprecativo / ut inqua in-
cas medica quo numine lesos [*persona memorans*]
Et apud terencium in phormione. Efficient
amabo Ergo si addas quae de
nobis supposites sit imperatio utimur [*mo-*]
tur non esse ad secundas vel ad
eundem ut quo sensus homines.
Credimus maiores nobis vel similes. proximus immediate quod sit im-
ma [*prima*] pluralis hic modus i. imperativus
utatur. Et t. Comentum.
Addit postea defectum verbi imperativus
dicens / quod in prima persona sunt im-
perativi deficit. nisi enim sine persona
oportet loqui deficit. quod sit
imperativus in prima persona / vero
causa imperat s. / [*…*] non imperat
e / ut sit imperans alius ab
eo cui imperatur. Et videtur quod tertia
persona imperativa mediante secunda
cum enim dico pugnet corrigitur
ad aliquem utitur e ut loquatur
quo iste mediante quod im-
perativus fiat. Ostendit postea cur im-
perativus prima persona pluralem habe-
at / si ponit prius singularis quorum
quae hic est quod si quis legamus
et hic aliae voces non sunt
imperativi modi / Cum enim dicamus le-
gamus. non imperamus aliquando
sed hortamur. Non enim potest quis
imperare sibi / quod totum consequentia
le. consecutum per eius Cum enim dico
legas / non iam impero sed alios qui
mecum sunt in unius [*2*] Tamen taceo quod
hac littera supius est hic te.

dimidius in ullis metris Primas
personas non tertias. Et t. litera
Infinita quae in prima persona et secunda
vel simplicia carent personis [*…*]
ita. Puerta s. nominativo
in. 1. ONOMATOΠOIHMAC.
sive nominum sive verborum novis con-
formationibus ut verbis de con-
notatis sunt quaedam / ut tin- [*pronunc*]
niat. Ausus deinde quod sube
rato modo tinniat auro/
taratantara Ennius At
tuba terribili sonitu taratan
tara dixit. Ut etiam apud
grecos. OYZHOΦΘΑΛΑΓΟC·H
ΚΛΑΓΖΑΝΛΑ· ΡΡΟΙCΤΥ
ΦΛΟΙCΒΟC. Sunt et tonat
et fulminat et multa similia
quae ad homines non pertinent
propter quod ad tertiam dicuntur per
sonam. Unde et est in prima
inveniri persona et secunda prose
tarum. ΠΡWCWΠWΠWIHIAC.
i. confirmationes vel per vim
dici vel parastrophas tamen
ad ipsum ione putem Et
sunt quae prima verborum quae
ad ipsum ione pertinet Excipit
tur et alia verba quae in usu de
ficiunt personis / ut tedo sedeo
salve furis ave et sit fo-
ret quamvis et refert et fuit
apud varronem i. vernum et fo-
re apud terencium i. eclogam
Nam s. orpheis. Itorum multa
nunc vel usus forem fore quod
dicitur. et quo fore consue-
verunt in comedia protulit / Et
id patet fore. Et t. Comentum.
De infinitis quoque et in per-
sonalibus et gerundivis / quod in hac
omnibus personis deficient natura
i. pugente hic fore vel in ve-

tione aliorum dissumtia na
que licet actiua et passiua sunt
non tamen determinant in esse /
nullum ipse sunt de ipsis
quoque insuetum per eos qui
ista esse dicebat / licet ipse vo
luit esse nominis ista quoque de
suum adeoque solitudine sunt re
tinet que facticia esse dicit
ut tympanizare cribra / in quinque
dessine sepissime / sed zoo eccep
tima sunt actiua / ut plurit
tot fulminat / non inest proprie
poetica in parte est recte
cedo esse ipsi per pridie et
de genere comitur / et multa
alia / Defectiua tamen
et ipsi sed pro genere
ista defectiua / cum ista adhuc
dicat esse adhuc / dicit enim ad
ista in eo predicta desinere / ut
sedes consules sed fortasse di
uersas diuersorum opiniones sequi
tur est / alii vero / alii pu
tauit ad vicem · Metricum

Ipse vero sunt omne

[illegible] / multa nonque funes / et omne

Nuptie / nullaque hic ponitur

Sic nobis numerus dona vterque

Dat vel / sed quod aduersa noluerit vel est

Hic tamen non vtute caret

Sequitur de numero verbi

Numerus accidit verbis vterque quod
et omnibus casualibus / singularis
ut lego / pluralis ut legi
mus / Nec tamen aut in omnibus

declinabilibus vterque sunt inuenit
sed sunt dictum est / unde et prima
Graecis enim que quamuis in no
minibus et pronominibus et in participiis inue
niantur voces quedam singulares et
pluris numeri ut poete viri · fluctu
osi sunt vel · et non pluralis est
Quamuis voces dicas vel
ut tamen sunt quod plu
ralia / sicut nunc / et alii · de
sunt tamen plures / in vero hic
inusitata vocis aput latinos /
quamuis apud grecos inueniuntur
ut et · [illegible] tamen sunt est
prima persona quod pluralis tertie persone
persona Quamuis · HEAPON · WPH
TON · HTTIASON · HTIAOIN · HIIO
TOIN · sitew · et [illegible] / Comment

Post hoc addit dicimus quod
quod dicitur actiue dictum
est in verbis nominis sufficienter / Dicere
nunc superdictus esse / ut quod dicit
aput latinos in verbis eandem vocem
non esse singularis numeri et pluralis / et est
subiunctum in eo que aliter esse
foret defendere enim · plus est
vt actiua / defendunt et · dicere /
est in simile in futuro passiui
ut defendar · etc et · dicere
Ipotetica sunt ab ypotesi / que
est abypo quod est sub / et thesis
quod est positio / dicitur autem ypo
teticum suppositum Onomatopeia
interpretatur nominis · et est nomen vo
buli adfictum ad sonum conformatio
Tribus dicunt appellari tara
tantum / a sono que fit vnde
aliquando dictum est / Adfestinum
thome taratantara fila ta
ra / et sunt Apostrophe dicitur
illa figura cum aliquis ad abse
te · quod dicit sermonem ad presentem
ut Iuuenalis Tu ne deus

Vna senissima vppa cena stu
ne duos / et q ponitur ab apo p
posteriore gra / r sephos q egipto

Sic nobis unus donatur utrique

Et vos / sed q pp̄e non hnebunt

Et ceterna unius virtute carebunt
Et vide q hmoi bis posita qe
ap precedenti lra. posita sunt
in quitum unus pp̄e cohet ut
ibi dos pe9 / sed non posita sunt
in quitum unus accidit eo sic
nomen / ut dos est pe9

Nonus lib[er]

Distinctionum. alie sunt uniformes
i. indeclles ut aduerbia
quinctiones ppoes interiectiones Alie
declinabiles / ut noia vba pticipia p
nomina ceterum gra. alie in pncipio
i. dicunt
mouentur ut pronomia tuus suus
in personas mei tui sui / mihi tibi
sibi / me te se / meus tuus suus /
mei tui sui / meos tuos suos / in
hanc dimisionis p te nos radicem sed adrosi uss
gra non scimus cum cas tibi
unitia fine mouet sed nomina /
Pronomina que dicunt gra / ut
ille illa illud / ipse ipsa ipsum.
Nec non est pticipia quia omnia
se accidunt tam nominibus qua
vbis accidentia Vnde non sem i se
p gra r casus r numeros / sed est in
pncipio. est qm mouent pticipia ut
laudans laudatus / forens fo
tus / mouens motus Vba aut
ci in pncipio. r in fine ci in medio mo
uent. non in psingula tpa
diuas
omnis motum necesse est pati sed
ostendit. Opt i aut declinis voce
i. aut
q̄ gra q̄ ponit Cui in aperte
sed ante dic accordium sinnig
sepius tam est / q senetes. de
tertis dicemus / Ct **Comentu**

Fuimus itaque tercius de acci
dentibus vi. ad ops plures
q pruissat Iul. anno impatori
de fore ptit pti festinat
Sz ut q ptoriig defendat
ad hec / tetat de torp de eo
stendunt quatuor vna vox fere
mouet ab alia in distatis modo /
declitis tacitis Vt tu ople
of dupli corp forma colli
gi Sz qm vni alr de ati
qua tote ptes declinables
in hoc q sepe mouet in pncipio /
et qz non omnes declinatur dictiones /
in declis adlibi separat dictio
nibus Dein sub diuidit decli
biles d. Cum carp alie mo
uent i. variant in pncipio
ut pronomia cum declinatur per
psonas ut mei tui sui Pro
non addiscenda gra mos r
cas. variant fine. ut q pnos
et nomina r pticipia quia fere
omnia accidunt q vocibus
et vbis / Sic aut dt pticipia q pa /
q nominibus accidit et non pticipiis
dictis of fine his lit et cetera
op aliquis passibus sequitur te
pt illa metrica · **Metricus**

Inuenis declinabile coniuge recte

Cum duplex de q gerit vba mouen

Psente nunc q q̄ tpa signant

Preteritum perfectum vel non mo[do]le / fungit

Vero mouet / sed preteritum fieri q q

Tempora commutat / sic tempore quando

Vis / pu'm̄ sine medium monēt

Decido dē cecidi / pre'm sicut c̄ mutt

Porgo porrexi / sicut solu'o pado / tat

Padi / pu'm sine c̄ monet. inuo inui
Pstitum in p'm apud la'os. Litera
pu'm uterc̄ monet. si fuerit.
ut amo ab. bam / doceo ces
bam / lego legebam / facio facie
bam / munio ieba / Et in prima
quidem giu'oe a sic ab bam d'ā
em persona in as desinēs. ab
iecta s. assumit bam / ut amo
ab. bam / meo meas meabam /
In alijs uero omnibus e producta
docebam. legebam. audiebam
In t'cia aut' giu'oe. est. q'm a
tiqui tusinnitates locu vo
lui. p'pt q'd e. ei diptongu p'f'
re solebat / qua postea in e
longa verterut / ut polibam
polleibā / munibā pmunei
bam. In eo uero desinetibus uis
ems... gte giu'of / nec possim
alit' pfic p'm i p'm / nisi p
ab bam sradtes / ut eo ibam.
adeo adibā / vereo veniba.
queo quibā. Nec mirū cum
sit va. q'a sia p'a faciut
tam p'm i p'm q'a futurum /
ad similitudine prime t' sic giu'of
tam ? t' qiunga'o. scilz q'
prima persona gignere tam
p'stitu in p'm q'a futurum p'
stitu in p'm mutatione o in e
producta. t' additione bam /
ut lego legebam / facio. ba /
audio. ba / futurum. uni'oe. am

am / ut lego. gā / facio faciam /
audio audiam / Excepto i eo
desinetibus / q' s' sup' dixi unga
ra p'a faciat supradicta tpa /
Plu'us q' p'stitu in p'm q'a Come'm.
stat p'm' pq pn's / Videndu
est q' nunquam monet p'stitu'
sic p's p's / t' si alij move
at p'mc p'sr p's / ut eo
is ibam / t' in prima quidem
giu'oe sic p'm in p'm a anteba
t' format a sa persona p'tis
ablata s t' addita bam / ut
amas amaba / In t'bus aut
alijs giu'gati sic e productam
ab bam / nisi q' in t'cia giu'oe
est q' antiq tusferebant
e ab i / facietes ei diptongu /
p'qua nos hemg i producta
ab bam Virg' / s' ab audio
fit audiebā / sic apolio ret'
poliebam / si antiq ut dictu
est tusferebat e ab i / t' dice
bant Poleiba / ei facientes
diptongu / p'qua nos ponimus i lo
ngam / dicimus poliba. In q'r
quoqz t' giu'oe desinete in
eo a sa persona p'tis / ablata
s t' addita bam / fit p'stitum
in p'm / ut doces doceba. In s
ibam / In omibus aut uis te
giu'of t' p'te / desinetibus in o
fit p'm in p'm a prima p'son
p'tis / mutata o in e t' addi
ta bam / ut lego legebam / fa'o
ba. Illud quoqz sciendu / q'
futuru p'stitu'm sunt i omibus
uis / sine ult'ma ... / t' in prima
quidem giu'gaoe t' sa t' t'cia
desinete in eo / fit a sa persona
p'tis / ablata s t' addita bo /
ut aas amabo / doceo docebo

Ut ibo. Quando sed tertie coniugationis
et tertie quarte. fit a prima persona
presentis/ o mutata in am/ ut lego
legam/ audio. audiam. C T. Metricus

Porro temporibus ceteris traditur ista

Preteritique modi presentis cum prius in

Presentis/ prima prime format e leta

Presentis/ fineque monet sed atque futura

Omnia sed ceteris plus tolle futurorum

Tertia presentum tres habet C T. Littera
motum. in principio et in medio plerumque
que/ et non sit in principio non sit in
principio et in medio et in fine. ut cedo
cecidi/ cado cecidi/ in medio et in
fine detineo detinui/ corrigo. pando
In fine tamen pando dicitur/ defendo
dicitur Et etiam inveniuntur quae variantur
quamquam principium medium et finem/ medium
in tego manente/ mordeo momor
di/ tondeo totondi. Pleraque
presentum certe motum habent quos et
primum prius acuo et vasto/ futurum
primum quod format et omnibus
verbis. fine aut monet/ ut do
amas. amabo/ doceo. ces. cebo/
eo is ibo/ lego. legam/ audio audi
am C T. Commentum pro hac littera
Illud quoque intellexit/ quod presentum primus
tres habet motum in principio/ et medio
plerumque si sit in fine plerumque
dicit dicit/ quia plerumque non
motum in principio/ ut amo amavi/
quaeque non in medio ut mordeo
momordi/ quaeque tamen et in principio
et in medio et in fine motum/ ut ce
do cecidi/ dequo fit a tempora/ quod

cum dicit cecidi/ quod hoc loco sunt
auctoritate. Sed cum in hominem
dicit cecidi/ ut plerique
asserunt/ non fit mutatio in principio
tempus. Sed qui assentit hoc. di
cunt in hoc sit mutationem/ quod in prima
sillaba habeat ut cedo est deponitur
ae/ in prima autem eius preteriti
quod est cecidi/ quod est plane et cedo
tamen hoc velud dici debeat in
sequenti debebit. Sed cum in ce
do non sit media sillaba/ quod
est quod media dicit mutari in preterito
quod est cecidi/ Opinor hoc dictum
esse/ quia quae in illo preterito est
media/ non in tergere in venit et
in principio/ ut prima. Metricus

Porro prius principium sepe retentat

Sepeque mutat principium/ quod initiali

Est vel cum se conformat lege secundum

Cetera preterita sub ea atque futura

Clotie vocem proxima assume/ da eque

Temporibus dicet cognoscimus mutua vocum

Hoc est preteriti prius danda seorsum

Quod principium tamen fineque mutatur

Temporibus velut et prius mutatur

Intendit una prius certis dare vocis

Metrie vocem mutatio post habere va

Vis rpe p.e talibus o sicut

Verbo vel n. p(ro)d stpsi / vel in pu scda

Vis in o finit p(er) z / sed aufer

Vini p(re)t(er)ita p(er) sti facientem

Nmpiiq(ue) sunt reo(n)es q(ui)b(us) scdas

at Ettinas / alia tc'das lege futu(rum)
Et(iam) notand(um) q(uod) in hiis metris intendit
aliqua utpote adinvenc(i)o(n)e(m) q(uo)m(o)
ni(m) t(em)p(or)u(m) asmota p(re)t(er)iti p(er)fecti
agtinna(tio)n(e) lr(ar)e sue que duo
lig(ua) no(n) tangit v(er)bo(rum) in l(ite)ra / &
h(oc) tu no(n) sit vi(t)a. s(ed) seq(ui)t(ur) amp(liu)s
Positio activo(rum) vel C. Luca
neutro(rum) v(er)bo(rum) in o desinit et
p(ri)ma. ~~eq mutat~~ o in .i. quando
conjugac(i)o(n)e pares h(abe)t syllabas p(rim)a
et s(ecund)a p(er)sona / S(ed) p(ri)ma eq(ui)m mu
tat o in as et facit s(ecund)am / ut
amo. as / meo meas / hio. as
Nu(n)c s(ecund)a no(n) conjugac(i)o(n)e p(ri)ma p(er)so
fa in eo desinit / quas meo(s) plur(is) eo sa
s(ecund)am Itaq(ue) mutato p(ri)ma s(ecund)a
mior est s(ecun)da / ut doceo doces /
moneo mes Nitia nec
si N am o h(ab)uerit p(ri)ma p(er)s(ona)
abiecta o / assumit s et facit
s(ecund)am Itaq(ue) minuit(ur) p(ri)ma
s(ecund)a ut cupio pis / fa(ci)o cis / sa
pio pis Alia no(n) co(n)tin(et)
q(uod) l(ite)ra ante o posita. o in
s conv(er)tens facit s(ecund)am / ut ve
hio. is / ruo ruis / lego gis /
pro. is C. Conventum p.
Ante quod no(n) ad v(er)t(ere) forma(n)t

p(re)t(er)iti descendat / veniu(n)t ad p(ro)b(at)ion(e)m /
docendo qualit(er) s(ecund)a p(er)sona for
ma(tur) a p(re)t(er)ito p(ri)ma / Dicit ergo /
q(uod) p(ri)ma p(er)sona activo(rum) et ne
utro(rum) desinit in o / et q(uod) in p(ri)ma
conjugac(i)o(n)e p(ri)ma p(er)s(ona) mutat o in
as et facit s(ecund)am ut beo beas
Nunc s(ecund)a no(n) mutat o in s / ut do
ceo. ces Nitia quarum si h(ab)e
at N an o abiecta o a p(ri)ma
p(er)sona et assumpta s / fit s(ecund)a
fatio. cis C. Nanq(ue) no(n) l(ite)ra
alia posita an o / q(ui)ps(a) o in
s fit s(ecund)a / ut lego. gis C. Litera
Edo a(utem) fero edo volo / que in
equale h(ab)ent de(clinationem) / ut imp(er)s(onal)ia
tenus Nt itinero(rum) / femen se
mis Bit ers in vis / ut fero
tuli / volo vis vult / edo es est /
Deq(ui)d(em) no(n) in c(on)s(on)a(n)t(em) ee vi
n p(re)t(er)iti / que possum vo
bilit(er) t(er)tie f(er)o p(er) g(ra)t(ia)s(i)one
i. sincopam N(ihi)l(o)m(inus). s(ecund)am et t(er)ciam
p(er)sona facit / fero fers fert.
p(er)fero fert. q(uo)d p(ro)bo dic(er)e ta
fci / ne si fers fert. dicendum
putat(ur) ab eo esse q(uod) e fero
fers. vi(d)et(ur) / cu(m) nulla sc(ri)pture
esse dica / quarum t(er)m(in)i syllabi
corr(ect)a ess(et) / h(oc) aut(em) i(n) tibi
s(ecund)a fieri dictionib(us) / ut p(rese)n(t)s re
gula h(ab)eant dic(ti)o(n)es. vel acce
nt(us). dic tu / ut q(uo)d q(uo)ng(ue) p(er) q(uo)d ?
q(ue) sic ne v(er)o(rum) putet esse. /
e nostras ultima dum slopa.
q(uod) est inq(ui)t sin(gularis). addi(ta)m plu
ralis acti: / Pluralia supra
dicti vi in p(ri)ma et t(er)tia p(er)sona(m)
tm tre co(n)jugac(i)o(n)es p(er) sinu(m)
seni(n)g fer(u)nt Nu(n)c s(ecund)a no(n) p(ro)
tisione ftr p(er)fecti(s) In p(re)t(er)ito
g(ra)vio(r) in p(re)s(en)t(i) et in futuro /
re(tin)a(n)t s(ecund)a t(er)tie co(n)jugac(i)o(n)is. fere
bam fera feres feret In co(n)

bas bat

at

scdam
pdta mu
tans

l(ite)ra femine

seq(uitu)r
am(a)n(t)o
singularia

quoque aliis modis fiunt vero eius quod scilicet per ceteris aliis que solent a secunda persona nasci. In his enim fiunt eius per se concisionem ut fers fer ferte ferto fer tote ferunt fer. Item que a prima persona accipiunt verbum / vetera secundum feram / ferens ferebam ferebam / volo quoque fiam ferens per concisionem vel contractionem / tamen in alio est a productione ... / vero dicitur in e contractione ... ut volo veis pro volis / ... in ... longa postea converterunt more Boetico et post ... sum in hoc quoque dicitur / sed in ... fers vero ... dicitur ta ... ferunt / ne si volis dicere dicitur vel ablativus pluralis ... possit nominis, id est vola. Vel quia in quibusdam dictionibus plerique latini gaudentes brevitate / faciunt concisiones / ut in verbis in ie et ... ita greci quoque ... ut palladi pro palladie / et tenti... pro tentie ... pol ... me / Et in nominibus litterarum pro alpha betha a b dicentes / et in his anomalis ... que sine dubio agentes ... sunt fero volo edo. Omnia quoque ... fiunt et additione ... in ... loco ... / ... septe / ... Et ... el ... vel ... ut ... / ... quoque brevitatis causa volo fecerunt ... ut ... bos ... / pes. Etiam quoque ... vel ... profert / volt pro vult / ... quoque o in v ... quetteri

tes vult dicunt. quamvis vero bilis sit volt dicere. quo ma gis vetustissimi utuntur / ... prima quidem persona ... v ... / volumus prolixi ... vero persona per concisionem profert / tertie persone sine ... addita ... / sicut in aliis quoque ... ut dat amat / ... fert fers / est estis / volt vel vult / voltis et vultis / Tertia formula supradicte tertie quam prima persona / o in unt ... profert / volo volunt / Per fecta quoque tempora indicativi hic verbum fiunt ... / Volebam bam ... volam les let / In imperativo deficit. Nec mirum ... tempora indicativi ... in imperativo ... nasci. Etiam quamvis in hac ... prima persona indicativi sit ... o in at ut lego ... dico ... / fero ... / ... vamus abeo ... volo dicere volat. tamen ne dubitatio fieret ... abundantibus ... subiunctivo ... Velis velit / Aliam quoque ... conati sunt ... dicentes. quia imperativo ... voluntas aut ... esse ... hic ... imperativo ... postulat imperativum in ... Voluntatem. volo / ... subiunctivo ut hic ... pro imperativo. i. velis / fiat velis ... etiam persona ... imperativo

pntis. similiter est coniunctivo optativus
quoque eiusdem ut tam in presenti
sive in preterito imperfecto. Quamvis
in futuro similiter conveniret re
gulam ut vellem vel velim. Et
preteritum quando quod et preteritum est in
perfecto etiam est coniunctivi secunda persona
indicativi quod tertia orte futuri
modo sinonima i. anceps fictio
que fiet si volam. latis. lat.
lat. latis. lant. dicemus ista
quod provolam. velim. auctoritas
modo usus redidit dicere. Et volo
tamen provelim antiqui proferebant
Cicero in quarto de natura deorum. Nos
facilius id quod docere volumus intel
ligi posset. Alia modo omnia que
prima persona supradicte coniugationis
solent nasci in tertiam sunt
deorum, excepto supradicto sinoni
mo etiam. Edo est per sincopam
vel per quorumcumque. d. litere facit secundam
personam et per sincopam est et secunda persona
in ei deinde coacta et ei deinde
ne producta quasi dicere causa
ne si eis diceret aliud sibi
putaret. Edo es. quod modo du
bito dicere etiam ee factum ne si
edis diceret dubitatio faceret
in scriptura quando debemus pronun
ciare e producta an correpta
sicut opponitur. Cur igitur in prima
persona tamen similis esset
dubitatio hic non est factum.
Ad quod dicendum quod et si questio de
hoc facta esset multo maior
fieret hic erratio. Si cum eo
diceretur pedo nulla esset non
dico scriptura sed ut tempus dicam
in eo is. et eo. quod pedo po
neretur. Itaque inde nascitur in
tertia prima persona et tertia modo
nascitur assumpta addita t. est. e.
quod in hoc solo et in alio unus i. verbo
Sum es est. Et etiam est. id quoque
dicere etiam fieri ne si sum proportione
aliorum verborum secunda persona s. in st
quiescente. tertia persona proferre
est et ut doceo docet. Coniunctio
modo non videtur esse putare. Nec solum
in omnibus verbis equaliter. Secunda persona
S in T convertit. et facit tertiam
sed etiam fero fers fert facit.
quod est in eadem edo tamen in plu
ralis servat regulam tertie coniugationis
ut edimus editis edunt. Et
in preterito imperfecto et futuro. edeba
edam et in omnibus que solent
in hac coniugatione a prima nasci
persona. Hoc est in tertia persona
imperativi edat. et in futuro op
tativi. quod est et subiunctivi
pntis. edam edat edat. In
omnibus modo que solent a secunda nasci
persona corrupta invenitur re
gula. Est tamen producta i. veniens
que assumpta acceperunt persona
servata regula. et est. este. esto.
estote. essem. esset. esse. Nec
mirum si modo regula dicam fa
ciat. vel defectionem. anceps fictio
non solum eum in verbis sed etiam in
nominibus et in aliis partibus orationis
est quod faciunt dictionem vel acci
tum. vel literarum numerum auc
toritas. Est quod modo faciunt
Sum cum fero volo. Et. Co.
edo. que sunt anomala deinde
auctoritas singulariter profertur. Sunt
ergo quod fero tamen debet facere feris
ne videtur esse a ferio causa
dicere sincopatam facit fers
fert. In secunda persona plurali dicimus
fertis pro feritis sincopata quod
in omnibus aut aliis servat regulam
tertie coniugationis nisi quod modo illis
que a secunda persona solent nasci
ut fer ferte ferto ferote. quod oi

descendunt a secunda persona presentis. Cum autem volo debet facere volis, antiquitus sincopata l. et o mutata in e dicebant veis per ei diptongum, postea vero posteriores in longam dicentes vis. Vel ne si dicerent volis videretur descendere ab hoc nomine quod est vola le. De cum quoque duo mala inesset dicebas, quod fiat aggregato [illegible] hoc modo ut scilicet subtrahatur ultima syllaba et ponatur loco aspirationis, quia ipsa etiam ei inest. Itaque dicebas fit des ta bene vitatis. Communiter et volo fit apocopon vol. lomay, quia scilicet mutata in o, et subtracta may et b mutata in u, quia cum de apocopon id est quod abscisio. Apocopa enim in tempore abscisio et articulus et ponitur pro hoc. Tercia quoque persona eius verbi quod est volo debuit esse volit, sincopata vero i dicebant antiqui volt. Nos autem dicimus vult, o mutata in u. Prima autem persona pluralis est in u producta, ut volumus pro volimus. Tercia quoque pluralis fit a tercia singulari addita n. Et quia in veteribus verbis pluralis fit, volt et vult, voltis et vultis. Tercia vero pluralis suum tenorem et coniugacionis fit a prima singulari, o versa in u, ut volo volunt. In ceteris vero temporibus servat tenorem tercie coniugacionis.

In imperativo deficit, quia secunda persona presentis est corrupta, a qua solet nasci secunda persona imperativi. Secunda vero aut est tercie coniugacionis a prima persona presentis solet nasci secunda imperativi mutata o in e, ut lego lege; aut secundum abeo quod est volo deberet volate, quod non est in usu; vel ne videatur esse a volo, las. Secundo dicunt, hoc verbum carere imperativo eo quod sit voluntatis; quod esse debet liberum, cum imperativus cogat. Secundo quia est maioris (?) est, et ideo quod supponitur abeo non imperativum scilicet noli, licet tamen volo careat imperativo, pro eo utimur subiunctivo velis, velit. Optativus quoque eius corruptus est tam in presenti quam in futuro et imperfecto, ideo quia secunda persona imperativi a qua oritur corrupta est, in futuro propter antecedente horum temporum. Si diceret volam, las, lat, propterea dicitur velim, lis, lit. Edo autem comedo debet facere edis, sincopata d, et e et is conglutinatis in ei diptongum, et hac quantitate in e producta, facit fiam per hoc es, ne si diceret edes esset dubitacio utrum e esset correpta vel producta. Secundo, si quis diceret quod hic error est in secunda persona presentis, dicitur quod maior est, si ablata d diceretur eis, quod non est usitatum dicere in hoc. Tercia vero persona nascitur a secunda addita t, et ne s b mutetur in t, quia fit in ceteris ut docere, docet. Imitatur (?) esse quantitate, cum dicitur est in plurali vero numero servat hoc verbum tenorem tercie coniugacionis in omnibus, quod nascitur a prima persona, et in omnibus que a secunda persona nascuntur corrupta inveniuntur, nisi ea producta tamen servata unde in tercia sua accipiunt presentis es, est, este, esto, estote, essem, essent, esse. Tractatus de anomalis et defectivis multa inesset que etiam propter hoc ut commentator hic monuerunt, relegatur ergo simul et videbitur quod acceptum est in hiis metris. Metr[…]

Anomal paucis loquor hic contentus hic esse
Ut differre magis eminisse videtur
Nunc p(re)posit e p(ro)dunt / dic duc que facere
Ex feo dat fert fers fert ferte similiter
Ferto / ferte ferre cum fere / tenet
Terra lop illigatis / ei dic pute tenent
Dat volo vis z vult volumus vultis que / tacemque
Nunc pio / par differre / cum in / voluntas
Vz qd tacz imperij summe libatur sit
Tangz z quatuor velleque velitque modi dat
Et quatuor velle / legis sit certa tunc
Lege pai re volo / regi que malo
Dat malo p(ro) iacto sonare futurus
Nolo fit no vis no vult no vult tibi no
Infinitis / sit z impio noli te to fort
Indo compit abedo tuus buias
Possibilis / ees e / z impm velud este
Esto vel estote / de quibus sequentibus esse

Esseque / p(ro)lis p(ro)cedit simplicio tua
Sum dat es e sum estis sunt / z eam dat
Vtque fui fueras dat ero / sit z impat
Des esset sis z sit sint vedicat este
Esto vel estote sing suntote que sunto
Tantus cum dupl fuisse / simulque futurus
Si repetes quatuor / addit fuerit fuerimque
Sz tum quatuor d(e) sufficit esse fuisse
Essendi do dum sup addit absque fu
Pter pus cap eus dudumque fu
Compositum de sum par e i simplicio / compar
Cuncta gere tamen / p(r)oceque voce
Pterp / pt p absesque potesque
Horum vocis pa su tales conplet deficit
Conplet deficit / sua tpa p(ro)ut
Potito vel dans simplice supino
Nec tu sunto pociabitur usque hec / v
Infiniti fit supplicat in futurum

Magis plea ibi 9suete dicit / letum
Re / sz xpit' letumq dicag esse
Passim mos h' posat dici e letum
Iri / cui similis impersonal' habetur
do d' lege pue / dat verba bina da
Et dag atz datq dais 1 da. atz dabatq
Ex ctu venum passim tu do pocie.
Pleno pa. stat hys / da ti ff bina
Hinc vo dor. dre. mos. deneget vsq
Nostra fiosit obli. q pone met.
Mutta plz 9 sua p d. ssa / quando
Votal subit / ut fiet dre tho e ssal
Cot mis qite. pceta qq sibi sinat
Profite fiem de. diess qz dici
Ut qz psr sel pus dat quti
Est defectum fio / q tessunt vsq
Duce fio figitq / sz impersonalis
Vop tum fat fiat sit atz fiamq
Hec vi fe passim dicit suadet

Sequitur / vop est qua supium
Donat eis / dh' fit pp' sibi factus
Dicendo fies fetq sequentibz futurus
Va salutandi sunt voce sub imperali
Oz iniqq optatq est fcis / quare
Impij capiunt uno subiectibz zas
Ppos / ut ave salve sit zte to / tote
Hys qd salue sit iungunt z aue
Deprehedes ea qz no aplicat usq
Sit defectum sinis. podes q nonus. st
Audes / p pius mch adde aplig est
Nosfort aus ait 1 plr ayunt
Adde ayeba bas bat bas qz est bat
Nos pfto feo feio tollo fuo tuo
Ephys ptita nequit usq hic data
Quet ptita sunt alunde supra
Horum ptita suat pauolla auct
Et au pdict su potes adde si vis

Impio p̄ⁿ repi am/ pz ep hoc

Ut sit flopue qrte/ puts ait eg

Tria petit rpetit/ ut plg h9 usq

Epplicat applicant

Epmysz ste iqo at iqt/ e ingm

Vult/ iqt puts tria ptitiqz

r ipetit
Nil tri⁺ qpo/ mist qsumq ~~at iqt~~ z cedg pdt

Dat tm cedite/ fapo nil plg dae fcito

Tpa tria foe not ee fuisse futurz

Esse/ fz am mo9 optat qrty qz fore dat

Atz foes foet atz foret ptpa qmis

Ausim ste sit sint tnq ptz qz moi dat

Hodi novi pet cepi memiqz

Sufficiat/ eque puts ptitiqz

Hyo dep̄to p̄to si qua creant

Lege vata dam/ fz ceta cueta negra

Amemi tq impim plz ee memto

Atz memto/ fz rodi puit odite

At odi mutat sat accipt usq odiui

al/ Accepi ceptu · z abodi d osus.

Accepi ceptu/ z abodi puet · osum

P̄ⁿᵒ/ qtum vi tusito mes adeptas

Tu p pposito/ na dico bella posuis Ergo qma dep̄to in pto C. lxiii. loquates. anomalorz ratio to egit plurib ut pueri usq be. mt dello repetam ut adeeta facili via puenire possimg. pm in p̄m dupmq apta fl. sic et ppma qmd cam za qiloe signatta in eo desinete/ az pso. ablata e finali/ z addita bam/ ut amas amaba/ doces ba/ is iba/ Itm no omib verb z qrte in so desinetibus p pr iunt o in e pta/ z assup ta bam/ ut lego bam/ facio bam/ venio bam/ z in ppma q dem qmgac az zx in so desinete vna slba vincitur ppma puts ppma aptito in psoto/ ut meo meaba/ deo bam/ nunio nieba Itm no am b in eo desinente. pares h silbas/ ut doceo. bam/ eo iba. Ut ner mirz. tu het minuit zam ppma vna slba/ q sup dictu est/ ut do to ces eo is ppma aut q mgac pares h in utqz pta silbas/ ut curo · vas tertia no i omib alys absq in so desinetib. ut lego qf tuo ruis/

textus. Et quando in eo desinentes placeant minimi in 2a persona tantum quod contracte coniugationis sunt ut facis facit capio capis. Tercio non ascendit supina faciunt patet in presenti doceri docuimus. Hac litera commutata non ponitur sed neque mutatur sed mutatur sed in fine ponetur quia ex tota litera habetur in aliquid partem contrahit ut videbit intuentibus diligenter. Sequitur litera. Textus. Litera

Preteriti perfecti multiplices tempus. Et varie sunt vete. Itaque eo modo pretendimus primum que in eo talia esse contemplati sumus. Differre postea non per singulas suas tractare deo. Prime igitur preteritum perfecti prima persona indicativi terminat amavi docui depositi. Et assumpta sti facit 2am amavisti docuisti deposuisti composuisti. Et non assumpta. 2 cor. tertiam ut amavit docuit deposuit cepit. In qua prima pluralis littera addita ut amavimus docuimus deposuimus compelimus. Et tamen penultima correpta. Secunda pluralis assumpta sunt fit addita ut amavistis docuistis deposuistis composuistis. Tercia autem ex prima sunt nascitur. Et finali quippe in e producta et addita runt vel re. amaverunt vel vere docuerunt vel re deposuerunt vel re composuerunt vel re. Et nascitur hoc ex tempore apud modernos doctores. Comentum

Hic itaque preteritum agit de preterito et supinis. Primo tradit generales regulas, deinde speciales secundum singulas coniugationes. Et primo prima ex tradit generales re. quod omne preteritum prime coniugationis terminat in vi prima persona preteriti ut amavi et facit secundam ad dictam sti ut amavisti et tertia addita t. 2 cor. ut amavit. Facit quoque primam pluralem addita mus 2 cor. penultima ut amavimus. Secunda quoque pluralis fit addita stis ut amavistis. Tertia vero pluralis fit ex prima sunt. Et finali quippe in e producta et addita runt vel re. Nunc metrum patet aptari sunt in multis metris hic alia posuit quod non tangit propter hoc ut investigabitur diligentius inquisitor. Sequitur contrasunt

Notitie vocis numerum persone habetur

Ob hec tempore fiat o sponte

Verbo vel nostri scripsi vel nostri scripta

Ob in se fit prima persona sola sed sine

Primi preteriti perfecti sunt facimus

Ampliusque sint tronco in fine sedas

Et tuas sua tradas lege futurum

Notitie vocis nostre subintrare sed ex

Tercia prima et pluralis ex primas

Prima plurales fit mus et ex 2as

Nisi terminas vel ca fit fis in ere

Veni pret9 pp̄s sic variato
Pone flexu ē verb o fit at/ aliarum
Si fit eo dabit es tum is eo in qo pbē
Vo sine g'l/ io tria dat fat hic v's
Certa/ yducta si certa fit/ i eligo
Cum sit m's etaz sup hyo op̄a tenens
Silas docto rupio sicio flno cre
O verbo m'st fit z/ potero tredes
O primus sam plez/ tres sedam
fforc/ pagina deq ant ent vnte z tere
Nos perit vnt qm's io pa tenebit
Vm mo sit tria vi veniga gerta
Sup' ptitu psona seda
Iudict/ impa flexura sine seda// sal
Et gerta · pco ymones o ba capl//
Restat quto ve fort tota gp si

Ro capimus p'm gerat pfor fur
fflexum agro o pa fit e caps ba
O ch tuist e am dat dl bia futura
Et grti put si pum dado futur
Vsumus a fit e/ eligo a edo para
Post mos alios e bire det z z
Nega/ em re succedit sine ve quto
hyo votes peles nuz putz coaptes
At mog impetrat pe sit atq stet
Et grte flopnis fit tronedo seda
O dep put/ sicq sedam
Dat plene no penute/ sequite te mg
hic to postpote/ p z futuri
Pterunus/ O flexio tria forms
Tpris e dat nuo penuti/ deq sequi
Vt fid sit ite/ velichis sit z ctote
Pnia cuius put adeqno futuro

Optat' / tria bis iung' sibi t'ibus futuri
Addens o tunc p'mi p'ntis, et ote
Preteritis imo p'fectis atque creat'
Accedit talamque q'p sorcio orbis
Excedit lege p'ntis p'mo locati
Preti p'mi p'fecti / p'ma p'us fit
Ne cum sit media, ea t' sort' s' tota
Plus [adminus] imq' [administ'] ist' dat, eruitque vel ere
Includens pl'sq' p'fectum ss' eam d'
Issem dat alia duo / q'nto dit' esse
P'fectum q'nti dat eri / d' eo que futurus
Hec de p'terito g'uant' singula p'mo
Sic eciam de p'ma p'so dando 2am
O fit is, m ue fit s. g'atque 2' scrip'
Sint alius ac t' uariando al' u t'
Nunc s'p passiue voc' addito
Intracte forte, clausas s'b'ute subita

Sz qz p'tito p'fecto deficit dis
Vox passiua / simulq' eatis t'ia dada
Est solus / q' vox p'ntis p'cat opse
Et quia passiui voce q'uq' p'it vox
[l' Actiua] Acti / ve'd' a p'a'b e q' q'
Non p'cit / ut depo'n'b e gne fatet'
Acti p'ce'it formant' ad instar
Qua qu' si uo p'eat confinge p'ire
Pa'te voc' p'mas unu p'utzq'
P'p'ls omns t' sit / q's eta sortes
Acti p'me su't t' p'g o / ut t' p'o
ch. pounit / a inp'ims plibus t' p'o
S. dados / p'as g'ant uil plq' v adds
Dico dicebam cum dicq' hic mai'tas
Acti medie me'as q' dat / si mo d'
S p'q' suppo' eq' ris s' al ve
Vs en acti p' e tua ingel' mutas

Ex fui dic

Vis facies al re ptitis dado sedaz
Pluralis qz mini medie ptis tenue
Nul plz mutado sua sit plia dado
Das legis atz dat hc mutat atz dades
Oetz sit bo ps bers a be subdit
Het ppa fris sturz notent
Ssit dehic stor frer fugz sequut
As tz imptu tat addiado re pla
Actio mus peniti ptite sequti
Assu do mi ptiti pto futuro
Tot ptote mior fortit assotiado
Tertia sit quis capit vr us sbutis
Impij tz o tmonis at ote / fut
Or capit / ut legito legitor petiz //
i. libus passinis
legitote
Hinc le tote / dat ppa na legitor // legito
Tertias aut q us oria mettius hic tpit go lita ps mi. ut e iudent pz / hic tz sunt sit posita / qz nec alibi poni me lius videnti. Mapc aut pinne

ubz valz hic capitolu in decli do quat tpe atpe c pam apta debeant fore Oe. · Litera ps.
Et al pares hz en co pslbas ut mno vi / mones vi / lego gi / munio ivi / al minuit vna sta ut fao feci / fugio fugi / veno ve ni ves vincit vna sta / ut oro orami / scio sciui Oi sunt pme quos sundat pttu vna sta / ut dom vi / domo vi / sto steti Epis duoz inno vi / lavo vi / antiqui tz het quiz siz ana logia sepe pfebat Vyz teng ueniucho dn tz metu re puto accersit lauatu · tea Vgo / lauatu dupit q e dla vani · plantu al lotu Dyze us quos zze vis in is dess netib, c in omibz dte · mutep tat p m p · / st al pares hz ptis sdo. al minuit / pa res ut pacs vi / theo thui / cu pio ivi / munio ivi / apio vi / mi muit v a sta / ut augeo xi / ardeo arsi / video vidi / facio feci / compio compi Dyalys us omibz vis ze quos mo pares hz · mo vna sta · vnit / uteqna autminuit pares ut ago egi / frango fregi / vinco vici / vincit / ut Credo credidi / arces so arcessiui / occulo occului / curro cucurri / · C · Cometit.
Illud quoqz addit / q in vis qe quos / pttu ss q cedit pns vna sta / Ut amo vi Excepts duobz inno vi / lavo vi / jn qq ctis q hys q posita intelligi decetis us ginga omibz / nulla dehc cta rea heat / · C · Litera
Et notand est in omibus vbs dissillabis quy in cposita est gpuarcis q si pares sunt ipto

cum penultima sillabe presentis vel natura vel po
sitione producitur sive sit in preteri
to longa sive non / ut emo emi / re
go rexi / lego legi / frango fregi
scando scandi / ludo sed excepto sci
do scidi / et bibo bibi / et findo fidi /
Si enim prima sit penultima in simple
ci semper correpta erit in preterito / ut lino
levi / emo emi / sperno sprevi / tero trivi /
sino sivi / eo ivi / Dubie et inde per
pauca producitur ut sterno pro sterno
sivi / neo nevi / Duplicatio fit etiam cum
dissillabis preteritis dissillabicis sunt contracta
ut sedeo sedi / video vidi / facio
feci / capio cepi / iacio ieci / an-
gos angi / ardeo arsi / foveo fo-
vi / faveo favi / Dicere escentibus
non in quibus repetitio fit primi
per compositum penultime vel ante pe-
nultime principalis sillabe presentis
tamen producit sillabe semper in preteri-
ti penultima / ut cedo cecidi / cur-
ro cucurri / parco peperci / Pendo pe-
pendi / pendeo pependi / mordeo
momordi / tondeo totondi / spon-
deo spopondi / fallo fefelli / pe-
do pepedi / cado cecidi / cano
cecini / pario peperi / tendo tete-
ndi / posco poposci / Excipitur pel-
lo pepuli / tango tetigi / pango
pepigi / pungo pupugi / disco
didici / percello perculi / et tundo
tutudi / Verbi oratio est explanatio
liber 2o Operatum meus dictum
que considerat verborum Et primo
quid cumque componit / et mole
manus in supradicto tempore / excep-
to loco verbi sto steti / do dedi /
imo vi / lavo lavi / Illa enim
duplicant contentum / Hec volent
in perfecto correpta / penultimam
in preterito producunt / et tunc
in nullo alio supradicto cumquam

accidit vel Diversis non et tamen in
eum loco cum ubi in veniunt
mones sillabas vel plures quatuor
Dissingulas in tam voces qua
tenus possimus ostendere
plures fieri mutationes Da
binis non manet eadem ut ca
veo cavi / capio cepi / Valeo valui /
ubi producitur ut faveo favi / alio mu
tatur in e correpta / ut cado ce
cidi / tango tetigi / alio in e producta
ut ago egi / facio feci / iacio
ieci / frango fregi / Producta do
non mutabitur / trado tradidi / parco pepercis? vi /
Et secundo quando a binis in e pro
ducta convertitur / vel dissillabicum est
tamen plus quam preteritum / ut a
go egi / frango fregi / vel a pe-
nultima trisillabis preteritum dissillabum fit / ut
facio feci / iacio ieci / Nunc E
non correpta quoque convertitur apud quando
dissillabis preteritum fit trissillabum / cado
cecidi / tango tetigi / E correpta non
eadem manet / ut egeo egui /
non producitur / ut lego legi / sero
sevi / do dedi / sedeo sedi / venio
veni / alio mutatur in a producta
ut sterno stravi / alio in i cor
reptam / ut eo ivi / alio productam / ut tero trivi / alio in
correpta ut doceo docui / moneo
monui / Producta si fuit in pre
senti in preterito quoque producitur vel
natura vel positione / ut cedo cessi
credo credidi / I correpta non ma
net eadem / ut niteo nitui / Aliqui dicunt non mutatur quia
alio producitur ut video vidi / cu
pio cupivi / alio in e convertitur
vel natura vel positione longam /
ut incipio incepi / aspicio a
spexi / alio in i correpta / ut
rapio rapui / producta manet
eadem / ut figo fixi / rideo risi

o. ritor nisi / fido fisus T . O corr. ua manet eadem / ut doceo cui / quo quidi / aliquando producitur ut moneo monui / foveo fovi / fodio fodi / O producta in quibusdam manet ut ordavi / dono avi / in aliis corripitur / ut pono sui / cogo coegi . R . V . corr. ua
v. manet eadem / ut tuo tui / quandoque producitur ut vel positione / ut fugio fugi / struo struxi / fluo fluxi / producta quoque manet / ut
[illegible] rudo . di / ludo si / mutatur in V cor. / tundo tutudi / pungo pupugi . Ae . diptongus in
ae. quibusdam manet / ut quaero quaesivi / caedo si / in aliis mutatur
av. in I producta . caedo cecidi / Au manet eadem / ut augeo . xi . haurio si / mutatur in V in duobus a lo in abs . aufero abstuli . B
b. manet . bibo bibi / scribo scripsi / mutatur in P . [illegible] . scribo scripsi / nubo nupsi / iubeo iussi / reduplicatur in descripsi / scripsi / [illegible] et est causa euphoniae / [illegible] in prima syllabe . b . [illegible] . t . aut in verbo [illegible] ipse . ab
stineo / iam abstinens abstinens / Constinens et similia / nomina / [illegible] syllabe habet quantitatis . b . 2 . t . cum [illegible] separatim est [illegible] accipienda / [illegible] supradictorum verborum ro
na[illegible] p . p . 2 . t . scribuntur ut [illegible] nuptus . Et nomina ab his
c. derivata scriptor nuptiae . C manet / ut doceo cui / facio . ci / aliquando duplicatur ut cano cecini / cado cecidi / caedo cecidi / aliquando transit in S ut mulceo mulsi / far

cio farsi / aliquando in P / ut duco xi / sancio sanxi . D manet eadem
d. cando . dui / defendo di / duplicatur / ut pedo pepedi / credo . didi / aliquando transit in S ledo lesi / [illegible] in duas
f. ss . cedo cessi . F . F manet / fueo fervi / frango fregi / ffallo fefelli / aliquando duplicatur fallo fefelli . G
g. G servatur eadem / ut ego egi / lego legi / aliquando mutatur in S ut algeo alsi / turgeo tursi / urgeo ursi / vel in X frigeo frixi / ango anxi / tingo . xi / plango xi / subtrahitur . gigno genui /
h. H . est ubi manet / ut veho vexi / ubi mutatur in X ut traho . xi / veho xi / L . L manet / ut oleo olui / alo a
l. lui / occulo . lui / vel mutatur in S / ut vello vulsi / vel subtrahitur / ut pello pepuli / vel
m. lo pepuli . M manet / ut timeo ui / emo emi / assumit P . S . demo dempsi / como compsi / promo prompsi / geminatur / ut mordeo momordi / subtrahitur
n. ut rumpo pi . N servatur eadem ut moneo . ui / assumit S . ut maneo mansi / mutatur in S ut pono posui / vel in P S / temno tempsi / vel in V sero sevi / [illegible] sterno stravi / cerno crevi / subtrahitur ut linquo liqui / vinco vici /
p. P manet / sapio . pui / vapio rapui / pareo . rui / peto petivi / repeti / pello pepuli / pareo peperi / pendo pependi / assumit S ut repo repsi / scalpo . psi / Conduplicatur reperio reperi /
qu. Qu . manet eadem quaero quaesivi / queo quivi / transit in S torqueo
r. torsi / R . R manet curro cucurri / tero trivi / transit in S / quaero

c. b.
c. t.
9 r.

quero quesivi / vro vssi / haurio hausi
Vel in loco conss verto
verti / O manet / ut cresco crevi / ar
cesso arcessivi / C manet / ut lito li
tuisti / in S / mitto misi / garrio
garrivi / p manet ut topo pu
repo repui / Omnes in forme
gales pretiti perfecti octo prima v vi si
in ii ui vi / similes / in si et psi /
cum autem conte. que in preti
te agit o vel eo vel io in ve. Et septima
in prima compositam geminat conson
1 q anteque fine. Et in vi quid quaest
conjugationum sunt vi / q tenebat
prima ut amo. as. vi / fleo fles
vi / cupio pis pivi / munio. is
ivi / Sed in ii ubi secunde et tertie conjuga
1 p'm tionis / que in compositione in
tercepta vel conte. corrupte
pre. am / ut cupivi cupii / arcessivi
arcessii / munivi. nii / audivi au
dii / Item. similes ou conju
gationis vero super terminantur
Prime ut tono as tonui / se
co cas cui / Secunde teneo. es
tenui / heo hes hui / Tercie animo
is. vi / pono ponis posui / a
lo. lis. lui / quarte apio. ap
tui / psilio / lis. lui / In si se
cunde et tertie / secunde ut ardeo. arsi /
tudeo tisi / suadeo. si / Tercie ut
ludo. lusi / cedo. cessi / uro. ussi /
scalpo. psi / Quarte / ut ven
ao vansi / haurio hausi / far
cio. si / In psi similiter. secunde
et tertie / Secunde ut augeo
xi / frigeo frixi / mulgeo mulxi /
tercie duco. xi / pingo. xi / co
quo coxi / vivo. vixi / Quarte.
sancio. sanxi / vincio vixi
1 p'o Habet preterea consonantem duo o. vel eo
vel io subaudi terminantibus / In prima / in
no. vi / lavo lavi / Et in secunda
ut prandeo prandi / sedeo sedi / video
di / foveo fovi / Et in tertia bibo bibi /
lego legi / defendo defendi /
fugio. gi / fodio. di / Et in quarta
reperio reperi / comperio com
peri / geminant consonantem in prima
quando conjugatione duo in ea syllaba
do dedi / sto steti / In secunda penul
tima / tum syllabas / mordeo mo
mordi / tondeo totondi / In tercia
alie penultimales. alie finales
Penultimales quando ut disco. di
dici / tango tetigi / pello pepuli /
finales vero ut credo cre
didi / vendo. didi / Ex eius
tales preteriti convenit ne
cessarium esse compositis de
penultimis quam etiam conjugatione
penultima syllaba. Habet totale
Non enim cum hec geminet ad
omnem rationem de tam preteriti
perfecti. quia plusquamperfecti ut
non est primo corpore / eius tempus
notarie sunt / Commentum
Illud est videndum est in differentiis
vis / quam in composita est con
sonans / si pares sunt syllabe
in preterito et in presenti / set penultima
preteriti producitur / vel in vel per se
Ut emo. vi / rego. xi / Si
vero nulla consonans inter
veniat in presenti / set corripitur
penultima preteriti / ut luo lui / op
perior sorvo pi / fluo xi / res
vero cursus cum assignis pre
tereunt differentia preterita / produ
penultima preteriti / ut sedeo se
di / Quare ex tertiis. de preteritis
si fiat repetitio per prima priora
tempora penultime vel anpenultime pre
terminant in penultima preteriti
et tempora quando penultime terminant
ut curro cucurri / anpenultime
ut posco poposci / Tempora hec.

Pello pepuli / tango tetigi /
pango pepigi / pungo pupu
gi / disco didici / retello retu
tundo tutudi / Et regula / que in
preteritis geminantibus preteritum semper
prima corripit. Sed quitur contra
repello repuli. ponatur in hac
que geminant preteriti primam
tamen repuli non geminat primam
sicut nec sine. Et quod reperio fac
tum esse patet semper tello tetuli
quod tamen alius debebat corripi
Sed quia semper non erat in usu
posuit ... abeo / ut in quoque
simplex si esset in usu deberet
corripi. Pendetur / Et quod at
dicit de unitione cum volunt quod
contractum preteritis in preterito / quod perluc
libri ... est / nisi quod de
ac dip. ... primam in ... pro
ductam in preterito / Et ponit in
... hic ... quedo ... pleique
contendunt esse dicendum ceci
di / sed errant / quia hic decipit
de penultima sillaba / Et non de prima
Unde dicit ... ac in ... produc
tam / cum prima sillaba ... pre
ti corripiatur Rursus / nunquam
in ... quod ... in bre
ve volens / sed ... altius
volens / altum valens ... dipthongi
... remanet / Et ... me
lius est dicere cecidi / quia ce
cidi Illud quoque notandum / quod ...
... in preterito / ut vel
lo vulsi / Cum in orthographia di
cat ... in mobilem / sed
non est ... / Et quod cum dicit
... ut vello vulsi /
... / dicit /
... debeat vel
li / ¶ Sequitur. litera ...
Ubi ... penulti
longa est / vel natura vel positione

Etiam in preteriti quoque habent ... loco co
sonantis / ut iuvo. vi / lavo. vi / mo
veo. vi / caveo. vi / volvo. vi / sol
vo. vi vel ... pena ...
... abiecta ... assumpta ...
amavi. vi / oravi. vi / fleo. vi / compleo
complevi / cupio cupivi / audio audi
vi Vel ... vel ... vel ... quod
in preteriti ... habent lo
co consonantis ... sillabe
in preterito ... / ut sino sivi / decerno
decrevi / tero trivi / cresco crevi /
pasco. vi Et ... quarte conjugationis
... sicut ...
... quarta ... nascitur / pareo
habet tamen in preteriti ... in pre
terito sillabas / ut iuvo vi / lavo vi / ster
no. vi / Sino sivi / tero trivi / arcesso
arcivi / Excepto quero quesivi / po
no posui antiquitus ... dicitur
posivi Et ... nascitur
... in preterito ... pa
... / ut arcesso ... / ... vi /
cupio. ... / munio ivi / Et ... no
... loco consonantis ... habet ... produ
cunt antepenultimam [penultimam] ... in preteriti cor
... Una sillaba ... al' minuit p
minuit in preterito ... / ut caveo ti ... ... [margin]
cavi / moveo movi / faveo favi / fo
veo fovi / Ubi dividas ... in ...
... in omni conjugatione ... venit
est ... sit ... in preterito
pareo ... ... Ubi ... u
... vel ... in 2a ... 3a vel
... conjugatione / ut domo ... / mo
neo ... / rapio. vi / amo amui / apeio
... vi / ... vi / compio. vi
Sed non ... in pre
ti. ... una sillaba ... Et quod
in ... conjugatione in ...
in ... dividas ...
in ... / ut domo domui / ve
to. tui / ... vi / ... tui ...
... obseruatur ... omnibus
... vocalem ... / ut
occulo occului / ... termino termini

Pono posui

Pono posui/ succino succinui Rursus
in sa cl' quarta quinque no pt in
veni/ cui tñ ca e ss sicut cano
sucinui ¶ Comentum p.
Hic itaque tractatus/ sequitur gra
les fere p[er]ti p[re]ti/ docendo que
fere vis omn coniugatio gat/ forme
autem octo sunt/ quarum prima
in 3 sa/ ut amavi que est pri
coniugationibus secunda fere quidem/ quod a
sa que est in ij tre tum zzte
conveniunt in excepta v/ conte ut
arpui carpii audivi audii Tertia
uis que est in vi dimissas/ quidem
quando est omni coniugationi/ ut
fecerit feci posui apui Quarta
autem que est in si/ 2 quinta que est in psi/
ae coniugationi competit/ ut vexi arripui/
ae ut lusi duxi/ 2 quite/ ut
hausi vinxi Sexta uis desinens
in di/ ante sepuate q in puti te
aut o vel eo vel io in re Nexus
est omni coniugationi/ ut vivo vi
vedo dedi/ bibo bibi/ reperio reperi/
Septima autem fere est que ge
minat consonantem in preterito/ cum p'
genere/ ut dedi/ vel in sa ut tu
mordi/ vel in 3 ut didici/ Octa
autem va que geminat consonantem
in se/ 2 ive in 3 coniugatione ut
cecidi/ ¶ Sequitur Litera
Et attendendum quod penultima vel an
penultima preteritorum que sunt in hanc
terminationem preterito sive pes habeant
sillabas sive habundet/ ut domo
vi/ veto tui/ sterno vi/ molo
lui/ pareo tui/ cando dui/
hedo hui/ aperio apui/ ex cepto
pro pono posui/ quod tum a parte p
ducit penultimam. po in pterito/ eandem
antepenultimam factam corripiunt/ ut
mirzo cui sic/ hec i no desinens
c. n. vel s munit in pterito/ 2 in
xi dimissas terminatur/ Et sicut de
dispiciunt veteres in vi quorum
suam hic pterlerit Quando ad
penultima supradicte forme hic est
i vi dimissas terminatum corripit
Nunc cum in la. dictionibus
volem pe am aut altam vole
producta in veniens Nos ante
dispiciunt caro quia in fio vo
cantores producunt pe ut/ ut g
gelo in buc Nam vel me
fiant mare in vite silue sy
ius cum tunnantes hic penul
ultima anceps est Significans
aut dictionibus sepe hic in ve
ut menelas sedens dictant
la Syllaba terminatum preterito x in
penultima ut ua vel postatione
producitur ut ut vexo si/ ludo
si/ trancio traxi/ haurio hausi
Positione vel geminata SS ut
gero gessi/ cedo si/ premo si/ v
ro si/ pertio pexi Vel
n. r. p. ante si postesse/ ut al
ges alsi/ maneo mansi/ ardeo si/
tergeo tersi/ repo psi/ scalpo scal
psi/ Et sic quando va vel pre
mittitur una syllaba in pterito/ ut
ridco si/ suadeo si/ vergo versi/
ardeo arsi/ fucio fursi/ trancio
tramsi/ sarcio sarsi/ Que non
pares sunt sillabas. ta. pcum
quam in pterito/ misi si vole habeant
an o/ ut ludo si/ mitto misi/
rado si/ rodo si Si enim vole
habeant nititur ea que una syllaba
ut quatio quassi/ concutio co
cussi/ Quia enim tnom 2 quinta
ro nititur/ quia voles sunt
anteo Nexi terminatum preteritum
x in/ 2e cez ee coniugationibus
in venitur Et tunc tum natura
quorum producunt penultimam quod
fit e/ ut rego. xi/ tego. xi
illicio illexi/ In aliis enim
positione sunt longe tamen/ ut

lucceo xi / traho xi / vincio vinxi
sancio sanxi / duco xi quod oste
ditur esse correptum per hoc quod ab
eo derivatur / et cetera. Super dictas
sic capio producitur approbatur per hoc
quod abeo nascitur capax / Cetera
igitur an luceo xi debeat corr
productum accepi / tunc super productum
Unguo est illud quod aliter. Nono a
[illegible] an magis per hoc vix natu
sit. Quod esse in vivus videtur
[illegible] abigue ignes et ignesco
et afflama flamo et flamasco
Quinto penultima non est contentis
natis ante eo vel io. post
tas casus [illegible]. Nota habent finale
[illegible] / [illegible] vel [illegible] vel [illegible] habent
productas / sive sint in presenti cor
reptae sive productae / ut emo emi / lavo lavi /
video vidi / sedeo di / faveo vi / le
go gi / defendo di / fodio fodi /
fugio fugi / foveo fovi / venio
veni. Excipitur quod in presenti pe
nultimam habent correptam. eam quoque servant in
preterito quod penultimam. Ita enim non
[illegible] in preterito per hanc formam. etiam
si in presenti positione sit longa.
ut bibo bibi / findo di / scindo
di / Et sciendum quod in hiis que in
eo vel io desinent [illegible] una
sillaba minuitur in preterito / ut sedeo
di / foveo vi / moveo vi / paveo
vi / prandeo prandi / venio ni / re
perio repperi. Quod nonus est
quod [illegible] non penultimam
producit positione. Alia non pa
[illegible] habent [illegible] in presenti / ut ve
no vi / lego gi / frango gi / de
fendo di / ago egi. Repetunt
consonantes [illegible] quinque [illegible]
duo [illegible] / do dedi / sto steti /
et per hoc composita reddo didi / resto
restiti / habent autem penultimas breves
Dederunt non in principio repetunt quod.

et habent penultimas positione longas
sicut in presenti antepenultimas /
ut tondeo totondi / mordeo mo
mordi / spondeo spopondi / pendeo
pependi. Tres autem quod in preterito
repetunt [illegible] in fine principium
repetens sed in presenti penultimam
breve habuerunt / in preterito quoque
[illegible] / cado cecidi / ca
no cecini / pario peperi. Quinque
longam sit in presenti penultima natura
in preterito quoque producitur / ut cedo cecidi
pedo pepedi. Quae positione
sit in presenti penultima longa. est
quae servat in preterito. est quae ab
iecta [illegible]. Servat in hiis.
posco poposci / pario peperi / fallo
fefelli / tendo tetendi / pendo pe
pendi / curro cucurri. Abiecta
servat [illegible] in hiis. disco didici /
pello pepuli / tango tetigi /
pango pepigi / pungo pupu
gi / tundo tutudi. ¶ Et atten
dendum quod omnia ea quae geminant
principales [illegible] servant [illegible]
[illegible]. Verum est vocalem pe
sillabe [illegible] tam in [illegible]
quam in [illegible] sit
ita enim [illegible] ut posco
poposci / tendo tetendi / pendo
pependi / curro cucurri / disco didi
ci / tundo tutudi / pungo pupugi
excipitur pello pepuli / [illegible]
[illegible] ut fallo fefelli / par
co peperci / tango tetigi / pango
pepigi / cano cecini / cado ce
cidi / Et videtur quod penultima preteriti
longa sit / ea quoque servat / ut
parco peperci / fallo fefelli / [illegible]
[illegible] / tetigi pe
pigi / cecidi / cecini / Nihil habet
enim [illegible] in fine sit
repetitio eiusdem sillabe [illegible] pe
nultima [illegible] / reddo reddidi / edo edidi /

vocalem diversam
diptongum [illegible] ad caedo [illegible]
Attende [illegible]

reddo reddi Excipitur quia una sillaba
sumdat preteritum in quo sit re
peticio prime sillabe ad finalem sillabe tamen
in prima quam in 3a coniugatione et in
3a sit ad o ut do dedi sto
steti resto stiti sisto statui pario
peperi tango tetigi tendo te
tendi pario non 3e coniugationis 3a habet ad
o. pareo habet paris tamen in preteri
quam in preterito pario peperi
Post hec tradit regulas de
decompositis de tribus penultimis
sillabis una generaliter preteriti formam
Omnis composita servat penultima preteri
torum timendum in uti producta vel
vel ad positionem sic ut formatur
a prima sit impositum et in loco
sonantis ut mimo vi tamen vi
vel alia pars nascitur abiecta
o et addita ui vel pro vel preteritum
in componitur preteritum in veniunt
que sunt in preterito ante o habent
u contra preterites ex simplice
et sic formantur aperitur ut si
no sumi tero tui pasco pa
ui Omnis autem penultima
preteritorum timendum in ui dissillabas
sillabas correptas ut volui Omnis quam
penultima timendum preteritum
ipsi producitur vel aut ad positionem
ut icis artis Rursus omnis
penultima timendum in vi pro
ducitur quia sic habeat producta
ut aut non positionem Que
non sunt composites partis eius
positus in o et co vel to
habent penultimas longas aut ad po
sitionem quantacumque sit in preteri
ut uinco uici Excipiuntur scindo
scidi et scidi et composita eius
penultimas corripiunt Que
autem de repetentibus tractes
corripiuntur regulas et que producuntur
partis pro se in quo est Dicit

aut quod hic iam dictum est quia secundum quod
geminant preteritum in principio
sumant vocalem prime sillabe
presentis ut sic a que mutet
in e ut fallo fefelli et
do ad hoc a in prima sillaba
vel non hoc et hoc pro hoc absque du
bio quia hoc ac dictum est hoc mini
me Si autem non hoc det
sumat ut et consulate partis
et Si dicet hec et dictum
de quibus una solum volens
quia hic non habet ex eius Nec
habet aliquid verum hic dicitur
debeat credi Nos autem quia
principium ex modo procedit homines
quare potius dicendum et
credi determinationem

Decimus liber artis

Quoniam igitur de talibus preteritis pre
terites nostrorum formis collecti
doctrinam nunc separatim persingu
las coniugationes de varijs eius
preteritis speciebus, cum difficillima est
tota omnium et tractationum di
scere tamen Prime coniugationis
una alia per indicativi modi que
in as desinit tamen et actiua que
et neutra sunt, abiecta s et ad
dita vi faciunt preteritum ut
amo as amavi oro oras
vi acuo pas sani creo
as aui flo as
flaui no nas naui Excipitur
hec que in vi dissillabas faciunt
preteritum subtracta a. domo as do
mui crepo pas pui frico cas
cui mico cas cui seco cas
cui sono nas vi tono as
vi veto tas tui plico cas
cui vel cavi quia in maiore ex
compositis dicitur. Nam in
positione magis per vi dissillabas

facit. Cum nomine vero compositum praeteritum
terminat praeteritum perfectum ut implico im-
plicavi / applico applicavi / explico ex-
plicavi / displico displicavi / replico replicavi / con-
plico conplicavi / duplico vero duplicavi
triplico triplicavi / multiplico
multiplicavi / Invenitur tamen etiam
cum propositione in avi faciens praeteritum sed
in raro usu. Pacuvius: Que te
applicavisti tam erumnis obrutam.
Cicero Rethoricorum secundo: Quod in iti-
nere tam familiariter se applica-
verit. Varro de poetis libro primo:
Deinde ad Siculos se applicavit /
Cubo quoque cubui facit. a quo com-
posita tamen prime quam tercie coniugationis
inveniuntur / eadem tamen habent praeteritum
perfectum. incubo bas. incubui. et
incumbo addita m. incumbis.
incubui / Nexo quoque nexas vel
nexis ut Probo placet nexui /
Virgilius tamen in quinto Eneidorum
nexantem nodis seque in sua mem-
bra plicantem. Hic primam protulit
coniugationem. Livius vero in Odissia:
Nexabant multa inter se fle-
xu nodorum dubio. Accius in
Deiphebo: Nos continuo ferrum
eripimus omnibus manicas ne-
ximus. Necto tamen eius est primitivum
nam quomodo a proprio amplexus
quod ex verbo nascitur amplector
fit verbum frequentativum amplexor
xaris. sic a proprio nexus. quod
nascitur a verbo necto. fit fre-
quentativum nexo nexas. Unde
manifestum est quod rationabilius hic
hanc primam coniugationem protulit Vir-
gilius. A necto tamen similiter
nexui protulerunt plerique antiqui.
Candidatum tamen etiam necto ne-
xi dicentes. et nexus ut flecto
flexi et flexus. Virgilius in
quinto Eneidorum: Et paribus
palmas amborum innexuit ar-

mis. Lucilius in quinto: Hic solus
vigilavit opinor et cum id mi-
chi facere visus est tum retia ne-
xit / Supradictis addunt quidam
neco necavi vel necui. sicut et
Probus et Charisius et Dio-
medes. quod praecipuum praeteriti passivum
et necatus a necavi. et nectus
a necui. facit / Oracius in primo
Epistolarum: Spem mentita seges
bos est enectus arando. Livius
ab urbe condita vicesimo primo: Fame
frigore illuvie squalore ene-
cti / Cicero Thusculanarum primo:
Enectus siti tantalus. quare
nectus. et quare necatus. sed proprie
necatus ferro. nectus vero
alia vi peremptus dicitur / Ennius:
Hos pestis necuit. pars occidit
illa duellis / Excipiuntur praeterea
hec quatuor. sto steti. do dedi.
nuo nui. lavo lavi / quod an-
tiqui quoque tercie declinationis con-
iugationis proferunt. lavo lavis
lavit / Plautus in Pseudulo:
Cestas tabellas eas lacrimis
lavis / Virgilius in primo: Lavit im-
proba teter ora cruor. Idem
in tercio Eneidum: Fluvidum
lavit inde cruorem / A do quoque
composita. a monosyllabis propo-
sitionibus tercie sunt coniugationis
ut addo addis. reddo reddis. tra-
do tradis. prodo prodis. Nam
circumdo circumdas facit / quia circum
dissyllabum est. et magis adverbium.
et hoc solum verbum prime coniugationis
a penultima in praeterito. et in praeterito im-
perfecto. et in futuro. et infinito. et parti-
cipio praeteriti temporis et futuri corripuit /
damus datis. dares datur / daba
dabas. dabo / dare datus daturus.
et que ex hoc solent fieri ut daba-
mini. da enim ubique in fine corripi-

[illegible] ... damus ... datis ... [illegible] ... damus ... datis ... [illegible] ... ratis de ... [illegible]

i hoc ūbo simplici ut daturus da
tum dati dator // ut virgilius
i primo eneid. hiis e conspectu si
cule telluris i altu vela dabat
leti / In eod. adsit letitie bachus
dator z bona iuno. In eodem
o passi graviora dabit deus his
quoqz finem / In i eod. E. datur
itallam sociis z rege z recepto.
In in sexto Cui datus herebam
custos cursusqz regeba. Idem
i iio Et pater anchises dare fa
tis vela iubebat / persius Cu
damus id supis de magna qd da
re lance / non possit magni mes
sale lippa pparo / A sto quoqz c
posita seruant duplicatoem ptiti ut
resto restiti. consto constiti // prosto
prostiti // Ouidius tamen abstit
p abstitit ptulit i xjo metha in
alcione lacrimas z que pars
admonet abstit // Et absisto et
z absto. abstitit facit // Cometu

Traditur itaqz gnalis regla
ptiti pfecti. tradit z speci
ales. vnde hiis dupas quigatoes.
Est aut regula qua primo tradit
de formatione ptiti pfecti Oia
ūba prime quigatois ta activa
qui neutra a scda psona indi
cativi ablata s. z addita vi. faci
unt ptitu pfectu ut amas ama
vi / Exceptis hiis que i vi dimi
sas faciunt. subtracta as. a scda p
sona z addita ui. domo. domas
domui / crepo pas. pui / frico fri
cas fricui / mico micas micui /
seco secas cui // sono as. vi / tono
tonas tonui / veto vetas vetui /
plico plicas plicui / tn etia fac
plicavi // cubo cubas cubui / nexo
nexas vel nexis fm alios nexui /
neco necas necui // qd et facit

necavi Et exceptis etia quatuor
sto steti. Do dedi / lavo lavi iu
vo iuvi / z exceptis illis q tamen
sint ex hiis composita. i manent
prime quigatois ut circundo. circum
das circundedi / Sequitur litera

Secundum ul pticipiale i vi. / vel tum
desines. omnia prime quigatois
ūba. que ami ptitu cimant vi
i tu convertentia faciunt / ut amavi
amatu / oravi oratu. flavi fla
tu // Sue vo i vi. dimissas desinut /
s t an o habuerit mutat vi i
tum ut frico fricui frictu / Unde
Juvenalis in iio / Si prurit fri
ctus ocelli angulus. Similiter
seco secui sectum // sic qo necui
nectu facit. Ouidius in quarto
methamorphoseon / nec tu ia
potas enectu ponde terre tolle
nimpha rapuit // Mico qn micui.
mictu facere debet // s3 dubitaos
causa. quia mingo quoqz mictu
facit i usu no invenitur. Cuius
abeo vo qtu. dimico. dimicavi fa
cit. z dimicatus. Livius in prosa
Juncta quoqz aciem z collatis si
gnis. dimicatu / quqm emico
emicavi faciat / lucanus i lio po
Qualit expressi ventis p nubi
la fulmen emicuit / plico etia
z plicatu z plicitu facit / qd et
plicavi z plicui facit / Ex eo i q ta
penultima a vel i. sunt i supino du
plicavi duplicatu. explicavi expli
citu. implicavi vel implicui qd
in raro usu e. implicitu z impli
catu / Unde lucanus in tertio
Implicitas magno cesar torpo
re cohortes / Vo vo in prisone
Quid anatie q rumbis infinitus
z plicata e suma nunc explicite medii

familiaritate implicatus Vale-
rius in ii° historiarum Plures im-
plicitate vates mistica prohibe-
bant Alia uero in ui declinatio-
nem desinentia vt in itum geminant
in supino penultimam consuetudine vt itum
cubui cubitum / sonui sonitum / tonui
tonitum / Oratius tamen in Epodo In-
tonata protulit secundum analogi-
am pro intonita Non me Lucri-
na iuuerint conchilia magisue
rhombus aut scarus si quos
Eois intonata fluctibus
hiems ad hoc vertat mare /
vetui vetitum / crepui crepitum / ac-
cubui accubitum / Statius in primo
in Achilleidos Iure quidem
sacros accubitu genioque locu-
ret tamen ipsa secundum etiam ve-
tustissimi protulisse in veniuntur
geminatione / Ut Ennius in
vi° Annalium Tunc clipei re-
sonunt et ferri stridit acumen [margin: ā mat]
Idem in vij° litora lata sonunt
Accius in Clitemestra Sed val-
de resonunt regie luctibus Ca-
ligare oculos sopore aures
regie Statim ab statum penultimam [margin: sypin]
producta debet facere / Unde Lucanus
in ij° Constatura fides superum /
cui datum et datus secundum supinus
ostendit corripit a penultimam
Est tamen in hoc quod notandum quod in
ab eo declinata a penultimam corripitur
ut status stata tum stabilis. [margin: spe9]
Lucanus in primo / Quorum stata tempora
flatus. Idem in quinto Cum non
stabili tumulo sed culmine cur-
ta Despiceret / Staretque super titu-
bantia fultus Composita ab
eo. varie vetustissimi protulerunt
Asto. astitum et astatum. presto
prestitum et statum / Emilius Potri-
na Orator in ordine / Uti los
emilia abrogetur tempore obstiturum

atque petiturum me esse Brutus
in epistolis / Octauio gaio cesare
postquam mane tusceat prestatum est
Sed vero longa ante tum locum. Lavi
et iutum / et ab eo quod adiutum. Lau-
uit lautum Terentius vetustis-
simi quoque lauatum proferebant dicentes
Unde Terentius in Eunucho Abe-
unt lauatum Pro eo quod est
lautum / et Ouidius in iiij° Fastorum
Silvia vestalis. quid enim ei
vetat in mouere Sed lauatum
itum mane petebat aquas Po-
tum quoque potatum Virgilius in bu-
colicis Et potum pastas age
Tityre et inter agendum Terentius autem
in Phormione Versum protulit [margin: ƀ pste]
Nam potatus aput me est
Virgilius in bucolicis / Huc ipsi potum
venient per prata iuuenci Idem
in Georgicon iiij° / Cum eos nos
potum gauderet tibi fibris.
Lucanus in quinto Strimona sic
gelidi bruma pellente relin-
quunt. potum te nile grues
Oratius autem quod per declinens su-
pinum accepto uo in fine ire
ire. fit per supinum i finit / Ut oratum
ire / domitum ire / lautum ire / vel
lauatum ire / frequentius autem [margin: statu ire]
antiquissimi uento pro futuro ad
debant esse / et infinitiuo futuri
scribant oraturum esse. Potatum
ire dicentes et facturum esse pro
factum ire Cato in v° originum
Illi polliciti sese facturum omnia
periculosum esse pro factum ire
Quod greci dicunt ΠΟΙΗΣΑΙ
ΕΝ quod est infinitum futurum / Lu-
cillius in xvij° ad penelopam
quem ait / Nupturum te nup-
tu negas quod viuere vlixem
speras Nisi hoc quod subaudiendum
est esse vel nupturum esse pro nup-
tum ire. S. Silla in ... rep

sicut Adsumma pertinere verum pub
licam peruentura esse. participe
tum ut exercicio exercere comedere
¶ Tertius omnia sunt que componuntur
que terminant participium in a vel
in terminacione vi in tu faciunt su
pinum ut amavi amatum Exce
ptis in vi divisionibus desinunt si
c autem o habuerint mutant vi in
tum ut secui sectum Cum nec
nitum debeat facere nictum
nec est in usu quamquam annuo fit
nictus Excipiuntur plicavi quod facit
plicatum et que componuntur
ut explicavi explicitum Certa nec
que desinunt in vi disillabis si nec
habent e ante o in presenti vi convertit
in tum correpta penultima et faciunt
supinum ut domui domitum sto nec
facit statum supinum producta penul
tima quod dedi datum correpta pe
nultima Et vide quod dicitur nec a sto deri
vata penultimam vel antepenultimam
corripiunt ut statua ta statum
et stabilis Statim nec apparet
statua in vero penultima producta
quod nec est cum verum nec cum omnia
derivata a sto dicat corripe pe
nultimam sed nomina tamen que po
sita a sto varie proferunt supina
ut astitum et astatum similiter
cum in terminacione iuvi quod facit intu
ante te nec voli et composita in
similiter adiuvi adiutum lavi
quod ante te au facit lautum
¶ Sed iam ad expositionem
·vocabula·
cum vocabulorum Defendo componitur
a de et fendo quod non est in usu
habet vola hinc vole dicitur
contrarietas psalme Dimoni
ma assimilatio quod est nomen vel sit
sinonoma quod est unum et sino
nima que unum sunt plura Cum
ideo eos sanctam colpit proprie tote

do dicit grammaticus tamen fuit integra
Et vide quod cum sit grammaticus accom
modatur magis et est de prima sed
licet ex re proniunciando vi
detur esse de secunda aperio compositum
a pario sic hoc prius Credo ex
creditum et do Creditum enim est
creditum i. consideracionem super re
aliqua dare Credere enim et
creditum nec tamen deriuatur a credo
¶ Vere ex activo in us Acceptus
derivatum est ab accio accis
quod grammaticum est ex ad et cio cis
Excolo alii dicit grammaticus ab ex
et colo alii sumunt Exprimo idem
est quod flecmina emitto Ex
cudo grammaticus ab ex et cudo quod est
scalo Excudere enim est facere
do circa Adasto inchoatiuum
verbum ex ad et asto Si autem
habeatur adsorsco dicitur componit ab
ad scio sed quod corpus ponatur
pro adinugo sicut alios idem quod
aduoco Garonsia est Coopio
ex con et opio quod dicunt
grammatici ex ob et pario licet
plerique sumunt esse contendunt
et at aut sit operio aliud
opiri manum est hoc enim ad
ex prefatis pertinet Manare
est unum sed Illicio vel il
lecebra ex in et licio est quod
non est in usu Garrire est a
quod derivatum refuere dicitur
a detectu Conuentio ex con
et quacio Pietatis que est ame
tam sed sive persumptis Nectis
quod est a nexo et compositus alia
vi Tametis sunt ponitur quod
non posuit singula mensa ad
singulas clausulas verbis quod
aut cum glia concordat pa
tebit perspicaciter intuenti

Post defectiva p[er]fecta tsume[n]s v[er]ba
Ordo monet / que p[er] coniuga p[ri]or[ib]us
Et sua p[re]terita dabo cunct[is] at[que] sup[in]a
P[ri]ma q[ue] sicopia capiet p[re]t[er]ita in[de]
¶ Preti p[ri]me sit fiet bis duo / plu[r]i[bus]
Est vi / q[ue] i[n]t[er] v[er]ba p[er]soua secta
O temo[n]et / fuit op[us] sup[in]i patu[m]
Hinc amat / a[m]avi sit testes eadat[um]
¶ fit sibi nec lege sibi hac sit duo / iuvi
Et lavi / sit h[is] inter lautu[m] sup[in]i
Vel lotu[m] dat p[o]tatu[m] sim[u]l potu[m]
¶ Al[iu]s fit vi d[i]u[er]sa dat duo de[tu]s
Copo[sit]u[m] et sicut domui c[re]pui vetuit
Et sonui cubui plicui tonui secuit
Et frui necui micui sit fit q[uo]q[ue] n[ec]o
Istorum p[re]titu dat sepe p[ri]ma sup[in]a
Ut domitu[m] c[re]pitu[m] vetitu[m] so[nitu]m cubitu[m]
Et plicitu[m] tonitu[m] / petu[m] fit[que] tu secat
Frictu[m] cu[m] nectu[m] dat mico neq[ue] / sup[in]u[m]

Ut cavi cavtu[m] dat / dimico dimicatu[m]
De seco sepe c[ad]at / d[e]c[ad]ste resecatu[m]
Inc[re]po nec varo s[im]p[lex] pagina fert i avi
Avi p[ro]ut plico dabo sup[er]at i atu[m]
O · sit c[on]t[r]a cu[m] no / teca duplicavi
Que su[n]t p[ro]b[us] vi c[on]fusus no ca[ve]ro d[ic]at avi
Dat necui neco f[ere] nectavi / dec[et] necatu[m]
Que fero s[im]p[le]x / sed necavi dic a vi
¶ Tas ac fit di / vo do dat vi
Copo[sit]u[m] et c[ir]c[u]m / venu[m] pessu[m] q[uo]q[ue] c[r]e[d]o
Hinc ista datu[m] fiat du[n]do sup[in]u[m]
¶ Ti fit c[on]tra sto cu[m] n[ost]r[is] da[t] eo
Ecce steti / si c[on]t[r]a inunc e dat
Astitit hic mutat / statu[m] re statu[m] sup[in]o
Sto vetit / absq[ue] por ut s[ic] do[cu]m[en]ta / techrit
Costatu[m] fiet / sic w[l]t statu[m] ut stare
Copo[sit]a atq[ue] al[iud] tu[m] posu[m] po[s]s[e]
Dicas o[mn]i nos p[ro]titu[m] c[on]stat et obstat

De secunda coniugatione ·

Secunda coniugatio in eo desinit
cum circumflexo prima est secunde
coniugationis / excepti paucis prime
coniugationis / in eo eas / beo as / la
queo as / nauseo as / enucleo as / et enucleo nucleas
creo as / screo as / calceo as /
et alii calceo cias / et quattuor
duobus eo is / queo quis / et que ex
hiis componuntur ut adeo . redeo . prodeo .
veneo venum eo / nequeo . ineo .
Nota autem primum in penultima cieo i vo
cat / vnde virgilius in primo eneidos bel
la cient primaque vetant con
sistere terra Idem in vi° Aere ciere
viros martemque accendere can
tu Nota hic unde esse in eo
desinens quarte coniugationis Vnde
statius in primo Thebaidos Du
us excit in arma antiquas
tyrintha deus / Lucanus in primo
Nunc urbes excite feras con
iurat in arma sudus Alias
date getibus arma . lucanus Au
rarum cuneus adortus lumine
in quo Adhinc infectoris
H cesaris Vltoribus manum con
panis gerebat Preteritum eius
tamen in vi carens in ii desinit
cieui at cii / Lucanus in viii° Cru
tas in prelia mutuum con civere con
manus Virgilius in v° ffamamque
finitimos et clari nomine acceste
excierit . Cf . Comentum .

Trahit prisciano veras has de
sponere preteritum secunde coniugationis
excepti quibusdam prime in eo
as / beo as / laqueo as / nauseo
as / creo as / screo as / calceo
cias / et hiis duobus quarte coniugationis
eo is / et queo quis / et que compo
nuntur ex eis / Addit quoque cum

primum viii fit in verum in eo ante
Nota scilicet cieo / tamen primum est cieui
al cii subtracta v . Exemplo
patet / Cio . cf . quoque in verum
quarte coniugationis et eius preteritum
et et idem preteritum Cf . Metrum .

Vix flexione primus vult esse secunde
Finit eo / si non plus tu orbis eres
Vel laqueo eo cum suis nauseo tu beo non
Enucleo meo calceo balneo maleo //
Lineo cum philosophi fit / Oz eo queo quarte / pe
hoc quarta fit simili lege potita
Observandum autem in omnibus est
verbis / cum fit minuat Cf . litera
preterita facit preteritum . uocalo pe
ultima producit sine producta
sine correpta sit in preteritum / in
syncopa patet / ut cieo cieui /
et Exemplo patet cii / video vidi / fa
veo faui / augeo auxi / mo
veo moui / sedeo sedi / faveo
feci / fugio fugi / fodio fodi /
Venio veni / Ergo lino liui
et langueo langui partes
habet in preterito et in preteriti suas
Cessipulit enim penultimas preteriti
idem quod usus comprobat / Ouidius in
vi Metha In posito fre
molbunda relanguit ore
Idem in iii° Metre corpus de
licuit Idem in viii° Delituit
stagnumque suo decuit fecit .
Illud quoque dicit Cf . Comet
qui in omnibus verbis fit preteriti minu
at syllabas preteriti / producit preteriti

penultima nisi sincopam patia
tur. ut cieo civi / video visi. Metrum

s. dicta de preteritis / in supinis / tam coniugato / s. verbalia / eo i. do / i. dicitur / corripienda / terminate

Post hec in summa que terminatur eo nondum

preteritorum / tamen / minor / fiat vel fit

Quorum in verbo fit syllaba pauca assit

in preterito / s. indicativi / s. fuit / s. syllaba / est

Preterito quorum priori penultima fiet

s. preteriti / i. producta / ista duo preterita / excipiat / s. dicitur / ab voni

Preteriti longa sedi movique probat hic
Ut loco consonantis. Litera
ante eo habuerit eo in hac quarta. facit
preteritum producit penultimam ne
cessario hec enumeratam velut
moveo movi / voveo vovi / fa
veo favi / foveo fovi / Invenitur
tamen auctores qui quandoque in preteri
to prime coniugacionis in vi sillabam
turbante faciunt in secunda tamen plu
ra plurali et 2a persona in unt de
ficiente persona penultime sinco
pam sillabe. sic et in secunda coniuga
cione cum preteritum in vi desinit ut
Virgilius in quarto Hircaneque ad
moverunt ubera tygres pro admo
verunt Oracius in sermonum primo
Hunc hominem velles si tradere
dispeream ni summosses omnes
pro summovisses / Conneo quod
eciam conivo hec terciam pro
tulerunt veteres preteritum tamen in
vi hec in xi habent Ninnius
crassus in primo iliados Nam
connivi oculos ego deinde sopore
Turpilius vero in Paratenusa
dum ego conixi sompno. hic si
bi prospexit vigilans virginem
Calvus connivere infinitum se
cunde tamen coniugacione correpta
penultima protulit / Cum gra
vis ingenti connivere pupula

sompno / Persius vero secunde protulit de
nique connivens oleum artocreasque
popello largior Ferveo quoque
eciam fervo invenitur. ab utroque
tamen preteritum fervi dicitur Te
rencius in Adelphis. Sperabam
iam deferisse adolescentiam.
ferbeo ferbui a ferveo. Virgilius
in primo fervet opus redoletque
thymo flagrancia mella. Idem
in ix.o a fervo. fervere leucathen
auroque effulgere fluctus. Lucilius
fervit nunc fervet ad annum.
Terencius in Adelphis. Cum ma
xime fervet tam placidum quam
ovem reddo / Unde fervesco. di
citur tamen pro s. ferbeo. ex quo fer
bui / Horacius in primo sermonum.
Belatumque stola mea tu confer
buit ira. Unde et ferbesco.
Non solum ea diversarum coniuga
cionum inveniuntur verba sed
multa preterea. ut strideo stri
des / et strido stridis. fulgeo ful
ges. et fulgo fulgis. denseo.
denses. et denso densas. oleo
oles. et olo olis / A strideo. Lu
canus in septimo. Auribus in ce
tum feralis strideat umbra
A strido Virgilius in octavo.
Striduntque cavernis stricturae
calibum. et fornacibus ignis
anhelat / A fulgeo. Virgilius
in quinto. Ductoresque auro efful
gent / A fulgo Idem in viii
Auroque effulgere fluctus / A
denso. Ennius in octavo Annali
lium / densantur campis hor
rencia tela virorum. A denseo.
Virgilius in decimo / Extemi
adensent acies. Ab oleo Te
rencius in Adelphis / Olent
unguenta de meo / Ab olo

Plautus infiniti ubi secundam sil
labam corripuit in mustellaria
Nos puto omnes olere unguen
ta exotica ¶ Commentum.
Cursus: omnia verba secunde
coniugationis habentia v con
sonantem ante eo. faciunt preteritum
conversa eo in i. et semper pro
ducunt penultimas vt moveo
movi / excepto conniveo. quod
alii dicunt connivo. cuius preteritum
alii dicunt connivi / alii connixi.
Et excepto ferveo. cuius est preteri
tum fervi / ferbeo enim facit fer
bui ¶ Ex hac littera tangit me
tricus illa tria metra per ordi
nem ¶ Metricus.

In vi preteritum dese data tempora queda
Sincopat / hic dime diss^a. quia fit.
Inveniens nosti flesti flasti quia festi
¶ Alia item tangit de formacione
preteriti . a preteriti in veo terminato . id est duo
videlicet / ¶ ¶ ¶

Dat veo vi foveo sic fovi. fueo dat vi
Sine bui // preteritum vi dat conniveo vel xi
¶ Sex aut metra sequentia hic
littera non tangit prosciamus. hic vz
Semper quia sunt simplicibus simulanda
Sed si quorum hinc geminant sexte
Desinit omne geminacio compositorum

Permaneo quia volens mutacio premere // cave
¶ Mutat preteritum / ut permansi immansi. ///
Istud permansi facit / immininui facit ...
Supini aptito fit mutata vi
in tum. Civi citum / movi Littera
motum / fovi fotum ¶ Nec solum
in secunde coniugationis verbis
in vi preteritum facientibus. sed etiam
in aliis est observandum. vt adami
amatum / accusavi accusatum /
audivi auditum / cupivi cupitum /
accersivi accersitum // Excipiuntur cur
tum spiro spiratus. et halo halas.
spiravi et halavi faciat rex vo
tabula et habeant spiritus et halitus /
quod puto anteriora esse ubi sphorum
non sequi dominatorum regulam ¶ Cuno
mo. indicatus. id est indicaco. et domi
natus id est dominato est ¶ Excipiuntur lavi
lautum / cavi cautum / favi fautum /
quod dicere cum per a. longa. av. dipto
gum habuerunt. propter latum catum
fatum. que alias sunt sensus / Et sic
quod in omnibus sunt supinis penulti
ma producitur / exceptis satum a sero sevi /
et serui habuit in usu antiquitas.
vi sertum / Et a sino sivi situm.
Et a pono posui vel posivi secundum
antiquos positum / Litus quod citum
quitum. nonda sunt / vt in Georgicis
et / Et paribus littera corpora guttis ¶
Supina vero sunt aptitis predictis ¶ Cum
mutata vi in tum / ut civi citum / mo
vi motum / Hec enim preterita terminata in
vi faciunt supina. mutata vi in tum / ut cavi
lavi lautum / cavi cautum. favi.
fautum. quod non sic mutat vi in tum. sed
et sunt av diptongus in pa / Excipiuntur

-seni satu· q lz a· proe· z sili· exhist gta
ut inseni insitum / q lz / pe
Et vid / q in omib supinis
que sunt aptitis in u pduca
penul q teste satum z stu
c positum apositi s anti
quos / c latum z itu c q post
ex hijs / q omia toipiunt pe
ultas / opto q ambitq p
ca dic pducit penultia
ad hunc· ea soleant sicq
redas supinor / a sicq desupi
nis nc pt solant aplicai /
go scbe in fine sunt oz q
iam dicta lra fpit illa
mot Metricus.

Nosci · co vi ptiti meat ictu

Vel unitas and / pt pe sano lotu

Et eam tantu / sam sanctuq scbe

Dat q tira satu seni / pani q pastu

Vtu cu plus volue cogsco simulq

Agnosco dat itu / ct dictu e seplitu

Cu vi tu grat / pe lo supini

Demp cit / depollo q tu cpo q tativi

Reddit itu / seniq satu / teo q titu / de

Lini sune litu / sini q situ habt·

Et sua opposita T. litera.

Inde operuncia longa voli na

lit aute ud ar sti / do in q
usa fatiut p pr / ut sua
deo si / vedeo si / ardeo si / Et uo
ad hubz ag decopositi pdu
tunt casu voles et eo in
muta fatiut pltum / sedeo de /
et eo gta / insideo insedi sub
sideo subsedi / reside resedi
video di / invideo invidi / pui
deo puidi Et ideo q a se
deo gta· quamis in pteti e·
d gutant / in ptito tn eande
pducta suant / ut possideo di
Stideo q scdi fa· q eo stri
do des ze gugo inpe d
ante tam in pteti quia i pto
pducta lz / Vigilius i octauo
Stiduntq taurus stridere ta
libum et ferratib yrieis an
helat / lucaq in vi Auribus
incitu feralis stridat umbis
Oracq in q lung z asper
te luco stidit sagitte / Accius
in Alcestide Cum scribit
retta tutsis insere
aut pena sta in deo tinan
tia pq muta aliqua ad
m seindlez e ad o torta
Inuerit in aliqua legunda
timans duplicata· Dictu desinetis
ut poti geminatam q tina
tonsonans subtrahat et sit eo
in d quis fit ptitu pfoni
ut pendeo pependi / tondeo
di / mordeo momordi / spondeo
spopondi Actero etc si insa
dimit sta euphonie causa
Duq positione tn hec eade
no geminant sup dicta sta
ut tudeo tudi / dependeo de
pendi / demordeo demordi / pmor
deo pmordi / detondeo detondi

Vetustissimi tamen eciam detotondi p-
tulerunt. Ennius in Analibus
Et detotondit agros letos atque
oppida cepit. Varro in mag-
talento detotonderat forcipi-
bus vitalia fere. Alia autem de eo-
dem hec tria per ii in preterito declina-
ntur, ut audeo ausus sum,
gaudeo gavisus sum. Vetus-
tissimi tamen et ausi pro ausus
sum et gavisi pro gavisus sum
protulerunt. Cato Censorius in
oratione pluries Antonius: Bene-
ficii possidere impressa adeo
in decem quod dic. non ausi re-
cusare. Livius in Odissia: quem au-
sim parens gavisi. L. Cassius
Hemina in iiii Analium: sed quod
admiratos esse gavisi. Consilio
vero est illud animadvertendum
quod ausim ausis ausit pro sub-
iunctivo audeam audeas atque
venis. Virgilius in iiii Georgicorum
Ausim vel tenui vitem com-
mittere sulco. Ovidius in Meta-
morphoseon: Et michi est quod non in-
vel effreno opino vel capta amore ausit, nec
capiunt inclusas pectora flam-
mas. Co II. Comentum.

no[ta] Rursus omnia verba secunde coniugationis
desinentia in deo, ante d vocalem
habentia longam vel ar, sicut ardeo, gau-
deo, in si faciunt preteritum perfectum
ut video visi, ardeo arsi.
Et non vel consonantibus positis
ante deo producunt easdem voca-
les, et eo iuncta in si faciunt
preteritum perfectum ut sedeo sedi. Sed in-
de sunt sillaba terminancia in deo
habent per unam aliquam
vel per ad semidelem et eo
corruptas in aliquo licet desi-

nentes duplicant easdem sillabas
in preterito perfecto, ita tamen ut post
geminatarum subtrahatur
penultima consonans, et sic eo modo con-
versa fit per ... per ... ut pe-
deo pependi, mordeo mo-
mordi, spondeo spopondi, a
quo est ... in sed demittuntur
sed composita autem quod his non
geminant supradicta sillabas, ut
respondeo respondi. Alii autem
dicunt hanc in preterito per-
fecto ut gaudeo gavisus sum.

Sedeo plus sedebas quam suadeo video non

Ardeo si, sedeo video tu sedeo dat di

Pendeo mordeo tondeo spondeo di geminato

Preteritum sed dat ... spondeo non geminabit

Prandeo dat prandi vel prandit sum, fac ausus

Audeo gavisus sum gaudeo, mideo nil dat.
Omnia autem supradicta Capitulum de litera
verba deo in sum quod iterum faciunt
supina, video visum, ardeo sum,
video sum, mordeo sum, pe-
deo sum, tondeo sum, tondeo spondeo sum
tonsum, audeo ausum. Gau-
deo non est quod per v assump-
sit cum sillabone ca gavisum.
Sedeo preterea geminant ... ses-
sum et fortasse hac causa
ne si sesum diceretur, dua
preterea esse putarent. Capitulum de eo.
Omnia supradicta verba deo in
sum quod ... facient su-
pina, ut video visum, ardeo
arsum, nisi quod gaudeo assumpta

Prepositio facit gaudium / et sedo
deprecata [illegible] sessum. ut ante
colligam corpus vetulo / litera
Alia vero omnia in deo desinentia
pro vi dimissa proferunt preteritum
ut candeo dui / scandeo dui /
frondeo dui / splendeo dui / Et
supina cum [illegible] eo in [illegible] et assi
tione tum debet fieri / ut can
ditum scanditum frunditum sple
ditum Vtussime tum absolutis
nentis [illegible] quos [illegible] in vi dimi
sas faciunt preteritum [illegible] venio ad [illegible]
remodi supinum ad preteritum futurum
ut caleo lui / tepeo pui / tor
reo rui / langueo langui / flac
ceo flaccui / rubeo bui / pal
leo lui / Sed quia tum [illegible] vera
[illegible] tum [illegible] Unde
Iuvenalis [illegible] tamen in [illegible]
Colle dulce cogitat [illegible]
[illegible] magno Et
Titero Valerius [illegible]
[illegible] Plautus
Menechinus [illegible] potam
[illegible] sed tum [illegible]
[illegible] supinum [illegible]
piora ut [illegible]
tum [illegible] est [illegible]
[illegible] ut teneo tena
tum / [illegible] / careo cassus /
pateo passus / titubo tituba
tum Et multa [illegible] ancius
tissimus [illegible] sunt plata
[illegible] auctoribus [illegible]
ut assevero [illegible] / discedo
discessum / [illegible] / obeo
obitum / occido occasus [illegible]
[illegible] ut [illegible]
Catullus [illegible] fuere [illegible]
recondita senet [illegible] de
nesto cum [illegible] est Sa
lustius in [illegible] historiarum

Quibus quia [illegible] corpe [illegible]
[illegible] erat / Celius in [illegible]
Custodibus discessis [illegible]
[illegible] Claudius Magna [illegible]
[illegible] multis utrumque [illegible]
[illegible] Cupidinis
[illegible] obitu [illegible] in [illegible]
[illegible] sublatus duabus
omnia sunt [illegible] ductu
[illegible] quoque [illegible]
[illegible] noc
te [illegible] et auctum [illegible]
tus in [illegible] agris
tum [illegible] una adolescens cu
buit. plus [illegible] tum [illegible] Iu
venalis passime [illegible] in [illegible]
[illegible] flumina medio [illegible]
dente Sic et [illegible] actiue
quia [illegible] Cicero in
[illegible] / [illegible] ei iuvato
[illegible] quam [illegible] aliorum
tabellas committe / Lucanus
in [illegible] Prisca manet michi
platum [illegible] Atitu
bo [illegible] titubatus [illegible] Virgilius in [illegible]
Vestigia [illegible] tenuit
titubata [illegible] Sed in [illegible] Uno
[illegible] luget [illegible]
[illegible] futurum [illegible] non
[illegible] faciat / ut
supra [illegible] Iuvenalis
in [illegible] Apateo [illegible]
passus [illegible] teste Virgilio qui
ponit in [illegible] Eneidos Et
[illegible] anchises passis [illegible]
re palmis Sed in [illegible] Passi
[illegible] tuibus Commentum
Omnia [illegible] in
in [illegible] facit [illegible]
titum [illegible] dimissa / ut can
deo candui / [illegible] illis [illegible]
[illegible] longa ad [illegible]
[illegible] / [illegible] breves [illegible]

ante dco/ deguq omnib; ante
dictu est/ qp certo p̄dicto p̄nd.
Quia aut va ff̄e faciunt p.7
p vi diuisables nunta m̄ s/ et
assumpta tum dent fatte sup̄i
ut canditum Stiaro tn arce
utip ffe g uga·f/ q faciunt p.7
p vi diuisab. m ve. supinu Si
qua tn i venit/ hic ffe
ne antetum/ vide go debe
dici recessitum penultia cor
Quod tn dicunt recessitum
penultima pducta/ quasi a
recensio ·ſit· hic g uga·f
q tn ap auctoritate no inveni·
Prandi vo facit supinu i
sum/ cunta di in sum Illud
tn videns e/ q careo facit
cassum/ tt cassus/ q nō in re
abeo tt· / ut tn careo
pigat caritum/ Pateo q
facit passum/ li q faciat p
titum p vi diuisab/ Aliam
quoq addit regula ¶ ·litera·
Urgeo desinen· f al r ante
geo m si g upsa faciunt ptitu
p.7/ ut indulgeo indulsi/ ful
geo fi/ algeo alsi/ urgeo ur
si/ thurgeo si/ tergeo ut tgo
tsi Quod et pbus et chalspg
ccelsi i diomedes q pbat/
et ipe omib; validior vsus
Iunenal m p· Os mag ut
pocula torqueas/ saucius et
rubra detigeas wluca map
pa/ Nd m q̄nto Vasa appa
tergeat alt/ Oracius m p·
sermo.7 Sposito pauone ve
lis qm hic potius quā ga
lina tegi pallatu Terecai
m Eunucho Ego ne impa
tor strute nomenta et ci
milites sine sanguine hic non

posse fieri qui abstigere wlucra
Est em quatnarius iambi
qui stat nō pt/ nisi pen
ulta abstigere pducta ayul
geo q̄ mulsi facit/ quidam
dic ta quid mulpi ptule
runt/ quia multeo q̄ mulsi
facit Qz Virgilius m nō geor
gicon Quod surgente die
mulsere horisq diurnis nor
te premunt Enuig i m° Ana
lea mulseat hic nane
q pulsam fluctib; pontq
Nd m vm° ciclopis vente
velud olim tstrat alti tar
nis haurius distenty/ lu
tellus m pp° Dutp mireo
tsit tunc latas yeausape
mepas Nd m m° obtersi
ebus/ ¶ T · Comentu·
Quia va 2e g uga·f l al
r an h ay geo/ geo in si
g upsa/ faciunt ptitum/ ut
in dulgeo indulsi/ mulgeo si
quidam quid pferent mulpi
ta dic/ quia aulteo q̄
fit mulsi/ ¶ T · Metricum·

Vegeo va/ q q l pgeo pt a r

Si dat/ ut fulsi defulgeo/ turgeo tsi
Si a nō ua l lo q ¶ ·litera·
an geo posita/ mutat geo
in xi et faciunt ptitu p.7/
ut lugeo xi/ augeo xi/ fri
geo frixi/ ¶ T · Comentu·
Quod nō hic p llbas ua l
longas an geo/ mutat geo
in xi/ et faciunt ptitu/ ut
lugeo luxi/ et cetera ·Metricum·

Dyptong pducta ve lra pgeo dat p

Augeo auxi / lupi de lugeo / luxi

figo dei / tripec effecit e que
Alia uero omnia . geo est litera
desinentia eo in xi dimisso
mutat in preterito / ut egeo egui
indigeo indigui / rigeo rigui
vigeo vigui est · Comet
Alia in geo desinentia eo mutat
in xi dimisso in preterito ut e
geo egui Excepto desinentibus
in geo / l · ut r · ante g /
ut ap · pro · natur · longa / de
quibus ap dictum est · ut aut
ad supina pertinet vero / est litera
Nunc supina p · r · c · si tum
naturaliter / in um gratia faciunt /
sine fit seu tue sunt gingaris
Nam ante in tum faciunt su
per ut a dulsi indulsum
ut tum / mulsi · tersi / unde apparet
telling vero gestatio primo
Tamque litera tendelite indul
ta · / fulsi fultum / alsi altum / tersi
sum / alsi · sum / lesi · sum / lu
si · sum / mulsi · sum ut mulctum
Salustius in primo historiarum
demenita iam ura postea
die libeatibus vie pulsi fuit
vnde acero in concise me
telli Mermilsa atque vetera
ta est / varro in satire
capite pulso Tersi quoque
et torsum et tortum facit / sta
que torsores et tortores dicitur /
Cato in primo Orthinus / marsus
hoste occidit puis quos
peligrinus Postea marsica / p maurizini
mi vocant · de marso de tor

sum vero / Tereaus in Phor
mione Bonorum qtortor le
num distortor / Titeris in
iii · vrinarum Quod fann
denique que ad ausum atque op
tum reliquerit Atque tae
sum dupit sil supdicta pro / i · ilam
portio / Excepto vsi vstum /
gessi gestum facientia supina
Omnia vero tumay est · Come
preterito in Ai tam sede est
tue ginga · In um gratia
faciunt supina / ut in dulsi
sum / Iube · tum in dultum / ut
si mulsum / ut est mulctum /
torsi / sum ut orid tortum
Excepto vssi / que facit vstum / si
cuo pro simile intelligunt
gessi / stum / Excepto illis
que sunt p an · S / ut dem
psi / que faciunt pro pto / ut dem
psi · ptum / Illud quoque vi
dendum est / que va tumay pre
tito in psi / si sunt dete gin · est
mutat si in tum / ut est
faciunt supina / ut farsi far
tum / quod tum est inaduerter
in hoc loco dictum / est · litera
Apsi non psetentia ppi / tu
tingunt / sunt gingatione /
pi in ctu quiter facient su
pinum / ut lupi · ctum / anpi
ctum / fripi frictum / aspepi
ctum / illepi ectum / Supi ctum
Supi ctum / neglepi ctum / tf
epi ctum / stipi ctum / simpi ctum
et pimpi ctum / et sempi ctum /
et minpi mictum · euphonice ca
n in sup · abierunt / Nam
iunpi unctum / et tinpi tinctum
cum pi ctum et ampi · ctum /
et pepungi et pumpi · ctum /

c sanxi. cetu fruent in supino
quoque u/ Ex a(n)tiquis flexi et flu
xi que in supinis quoque fuua
nerunt p(ro) flexum et fluxum
faciunt/ quamuis vetustissimi
et fluctus p(ro) fluxus et fluctibus
p(ro) fluxibus soliti sunt dicere.
Unde et fluctus. ipse motus aquarum
Ua quoque similem p(re)teritum/ cf. comet-
in xi/ coniunctus quod coniugationis sunt
qui itemque xi in tum/ faciunt su-
pina ut lupi luctum/ lapsi
ctum/ nisi quod nixi facit ni-
ctum. abiecta n. Ex a(n)tiquis fle-
xi et fluxi/ que faciunt flexum
et fluxum/ (et) cetera ab his/ cf. lira
Nunqui uero facient preterita. qua
neutralia sunt/ non habent in
usu supina debent autem secundum
analogiam in itum facere ea sicut
supra dictum est/ cf. comentu-
Ua uero sole faciunt preteritum in
qui/ qua neutralia sunt/ non
habent in usu supina/ debet autem
ea tamen facere in itum/ sicut predictum
est cf. litem Nunqueo des-
nens unum in uenit 2e coniugationis
in si terminantes p(re)t(eritu)m/ torqueo torsi
et ex eo composita. distorqueo distor-
si/ contorqueo contorsi/ extorqueo
si/ Supina secundum paulo ante
ex posita regulam in sum p(re)fe-
runt/ torsum distorsum/ contor-
sum extorsum. Inueniuntur tamen etiam
in tum supina. et frequentius
Unum secundum coniugationis sive ver(bum) / cf. codem
in queo/ tamen preteritum terminat
in si/ torqueo torsi/ (et) cetera ab eo
Supinum autem eius torsum secundum
regulam terminantium preteritum in si
invenitur tamen frequentius tortum

Torqueo dat torsi secundum regulas predictas habet

Cuius gerunda meret tota est ex illa
lucet alia uero omnia secundum coniugationis
uerba per se sunt capituli de 2a coniugatione
Uerbum autem metris sunt/ cf. c

Neo mestus sum/ neo plura exultaui
traxit ex contento 2e coniugationis p(ri)
mam p(ar)te sicut Neo mestus sum
traxit ex contento in tertio de ter(tia)
ubi de abusionibus agebatur
in illa sicut p(ar)te dicit postea
quod ua sicut Cetera residuum ueterum
sunt. neo plura exultaui. traxit
ex illa litera p(ro)prium an p(re)terita est
ita p(er)uersam de 2a coniugatione uel
totamus p(ro)prius de neo dicat
Nunc autem unum in uenit neo
Inpleo desinens in cl. cf. litera
alia condite fuerunt conuicta
in eadem sicut a aboleo adoleo contra
pri (et) (et)iam faciunt p(re)teritum p(re)sent
impleo ui/ compleo ui/ suppleo
suppleui/ omnia simul uerba uero
legi/ fleo fleui/ defleo de-
fleui/ oleo oleui/ oleo oleui
aboleo aboleui/ adoleo adole-
ui/ exoleo. leui/ deleo. leui/
releo releui/ quamuis aboleo
aboliui et oleui faciat/ Et simi-
liter redoleo. lui quia non
[interlinear: s. sui simplex fabui ut 1 olim · 2 leui]
inuenit secundum oratorem in primo
Epistolarum Uina sed dulces
oluerunt mane camene
Uualliis uero in p(ri)mo Cetera
totum sed corpus iam ex
olesse bisulcis p(re)p(ar)avolant
se Uigilius in primo/ Mox ubi
matura adolescit etas var-
ro tamen etiam adoleui protulit
in libro iiii rethoricorum Postquam
adoleuerunt hec inuentus
Cassius Adalbertum sedet At
contra egipum sacrificium

ubi integro anseri adoleverit
Passim quoque per . adultus et
adolitus placitum est Anicianus
in libro Eo omnes hostie vi
tuli porci et queque cetera omnia
adulta sunt Obsoleo -es obso
levi facit Non est enim a psoleo
quod solitus sum vel solui secundum
Salustium facit Perorum qui in
ii historiarum ponit Neque subsi
dia ut pluviat / et positis /
sed ab obs et oleo sit obsoletus ab
obs et candido vel ceno. ἀπόθετον
κοινόν. Unde et in quinto Cicero
de imperio Gnei Pompei Ab
solevit iam ista vox multo ma
gis quam vix refutata Idem in
primo rethoricorum / hoc ab aple
risque eorum destitutum absolevisse
Idem pro Celio Carthe quod quasi illa
pristina severitate obtinebant
absoleverunt Idem in Verrem
de pretura urbana Vereor ne
hec cuipiam nimis antiqua
et iam obsoleta videantur. Ex-
oleo -es exolevi Unde exole
tus . ta . tum Plautus in ar
rito Domi reliqui exoleta
virginem: i. iuvenem que exoleve
rat Aboleo non velud redo
leo. et abolui et abolevi facit
preteritum Unde et aboletum et ab
olitum et abolitio dicitur / sunt
in usu Et si omnes divini huius
sui memoria aboleverit Persius
hoc iuvat hic ingenuo veto
quisquis facit oletum Cicero
in Verrem de pretura urbana
Vereor ne hec cuipiam nimis
antiqua et iam obsoleta vi
deantur Ad leo unus sum non leo
in usu non est deletum Adlino

delitum nascatur / quod probat et Caper
comprobant / usu quoque adiungitur
Virgilius in secundo georgicorum / et pa
bula lita corpa quorum Cicero
epistolarum ad Caluum primo Sed tuli
moleste quod littere delite mihi a te re
dite sunt Idem in ii verrinarum
Tabule sunt in medio que se cor
ruptas atque inlitas esse cla
mant Statius in ii thebaidos Epularum
fictor scelerum frater delitor /. tit.
Rursus ea sede quod / Cf. Comme.
desinent in leo / si habuerint aliam
consonantem ante l . quantam eius
ead sillaba / et composita aboleo et
leo / preteritum faciunt compositum
ut fleo flevi / adoleo levi / de
leo . levi / redoleo tamen redole
ui et redolui facit / sic sunt
oleo . levi olui / aboleo quoque
et abolui et abolevi facit / forunt / fort

Sic oleo fleo cum pleo cum leo cum oleo /

Cum / delevi / flevi / probat atque replevi

Sic et olevi fit tum quoque vel oluique

Dat nunc paris I lege pleo plitum su
pini . Aut metri quasi sit hic
tangitur ars prosaica et sicut dictum tac
tum est in illa littera Iube iu
ssi pauca modo / atque tamen ibi
sunt diverse regule et topica . litera
Supina sunt alia supra predicta verbis
in vi sicut compositum terminantia
faciunt / ut completum defletum /
obsoletum / abolevi aboletum /
abolui abolitum / deletum / ade
leo / Unde deletum ipsa res
que delet . Ustam quam aleon
sum contra in usu non est prefixum
nunc

Alia uero omnia uerba in leo desinentia eo in vi dimissa differentiam faciunt preteritum ut doleo lui / calleo callui / palleo lui / compelleo lui / quia repello inuenitur. Quarta uero species uerborum predicta fiunt composita / vi. Cf. Cometum. inuta in tum / ut aboleui abolitum / aboliui etiam facit abolitum / ut aut corpus sig re colligit. Omnia uerba secunde coniugationis in leo desinentia eo mutant in vi dimissa / et faciunt preteritum / ut doleo lui / exceptis illis que an l habent aliam consonantem coniunctam ei in eadem syllaba / a quo excipitur quia aboleo vel leo / deleui ut dictum est Cf. litera
Alia quoque uerba secunde coniugationis quarumcumque consonante ante eo posita / eo in vi dimissa quarte facient preteritum perfectum ut habeo habui / rubeo bui / doceo cui / arceo cui / timeo ui / iaceo iacui / teneo tenui / caneo canui / candeo dui / stupeo pui / tepeo pui / pareo rui / careo rui / oreo rui / floreo florui / censeo sui / pateo tui / liqueo liquui et quo liquesco inchoatiuum Ovidius in iiii° Metha.
Pectus imbutum celesti nectare corpus / deliquuit tenuique suo madefecit odore / Alios quoque licuit fatetur / quia hec iubeo iussi / sorbeo vel absorbeo ut probo placet sorpsi vel bui / Lucanus in iii° Absorpsit penitus rupes et tecta ferarum Cicero in ii° Philippica Tu sanguinem ciuilem exhausit vel potius exsorbuit / Idem in uerna difficultate exsorbuit / Mulceo mulsi / maneo ma-

si / neo neui / fleo fleui / luceo luxi / polluceo polluxi / Plautus in Stichus ut decimam partem Herculi polluceam Nevius in Colace Qui decimas partes quantum alii fuit polluxit et publicando epulo Herculis decimas
Quarta in vi quando dimissa facientia preteritum ueniunt / deficiunt / sed supra dicuntur / ut canui stupui tepui horrui parui etiam deffecit excellui metui timui Quare careo ~~carui~~ vel carui vel cassum videtur posse dici / quia futurum participium cariturus. proprie cassus. Venit Iuuenalis in v°. Cuius ablatum est tollere dulcem cogitat heredem cui tamen tu- tius tum magno Virgilius in ii° Eneidos demisere neci nunc cassum lumine lugent /
Post hec autem / Cf. Cometum addit talem regulam de preteritis secunde coniugationis / ad eamque priorum omnibus premisse regule per exceptionibus sunt huiusmodi Omnia aut huiusmodi Omnia uerba secunde coniugationis quarumcumque litterarum ante eo posita / eo in vi dimissa quarta faciunt preteritum perfectum Ut palleo pallui / Exceptis hiis vel consonantem cum eo / et desinentibus in deo / ante te longa vocali natura / vel ac syllaba vel huiusmodi e vel si breues in deo / vel quorum prima syllaba post mutam aliquam / vel ipse immortalem e vel o correpta habuerit / in aliqua desinentes et excepto prandeo prandi / et hiis

bus ar ante eos / et op tertis
desinentib*us* in eo*s* / l vel r ante e*s*
vel sicut nat longa ante eos
sumentibus / et op tertis desinentib*us*
in e*s* co*mpositos* etc. in eo*s* / si habuerint
aliam contra*ctionem* a*nte* b / qui contraz
ei in ead*em* syllaba / et op tertis q*uod* t
ales et aboleo / s*ed* ip*s*um q*uod* faciunt
p*re*teritum in vi / deinq*ue* omnibus
regularit*er* iam dictu*m* est / et op
tertis item hys iubeo iussi / sor
beo sorbsi / q*ue* fecit et sorbui
et maneo mansi / mulceo mulsi /
neo nevi / haeo haesi / luceo luxi
polluceo polluxi et cetis alu
ceo q*uod* t Secunda eo augentis
facientibus p*re*teritum in vi deni
sas deficiunt / op tertis v*idelicet* ca
veo cavi et cassum / quorum alterum
p*re*cassus / alterum p*re*cautus pro ba
dolitum valitum cocitum pla
citum / quorum p*ri*mum probat do
litus / s*ecundu*m valitus / 3m noci
tus / Ex ista litera r*ecipi*t met
rum illud metrum · Metricus ·

Deneo dene duo / maneo mansi / neo nevi
¶ Ex ista et litera et magistro op
concerto r*ecipi*t metrum illa met
in p*re*teritum *et* s*upi*ne quinq*ue* ¶ ¶

Arceo fiet qd ... donat

Pellis / vel gabor est / puta quem

Ex eo dempsa fit vi... plus varia do

Eo spe... eo quod acceptum ista

Et hic dat studium vigens valuis

·fort· ... ·sp... ·sep...

Et timui temui stupui / sic deleo sit

Flores texes p*re*terunt et vi patescere

¶ Odit am fies est dentq*ue* op capiendos

Ex hys / op tertius *et* p*re*singula p*re*ge

Debeo tolle duo / iubeo q*uod* cum dare iussi

Sorbeo cum sorbsi p*re*terit bui dare suet

Deceo mulceo luceo cum polluceo tolle

Mulceo si / sed xi polluceo luceo probet
Altima vero plerumque ¶ Litera
vi vocales in e*s* contra*ctionem* sunt em
assumunt tum / ut habeo habui habitum /
inhibeo inhibui inhibitum / pro
beo bui bitum / moneo vi itum /
Pauca autem vi in itum sunt
nisi que contractionem non habeat
ut teneo vi tentum / doceo · cu
ctum / censui vel censum · quia
in simili dictione non antecedente
S et t · sine v · sequi vel potest nisi
si vel et mulsi et mansi et haesi sed
p*re*sentia ... misi p*re*fereri
p*re*teritum · mulsum sunt facient
supinum / missi missum / mulsi mulsum /
mansi mansum / haesi haesum / absor
bui sorbitum absorpsi vel sor
ptum debet fieri supinum / ut
abhibeo habitum · et probui probitum /
et asceo p*re* p*re*... et ambo p*re*
p*re*teritum / quorum neutrum adhuc
in usu inveni / vel nec sorbitum
nec sorptum / Alupi quorum luc
tum et a polluxi ... op igit ...

Ipsi tumultus preteriti sed auctori
tas defecit / nemini uero ipsi tu
multum fiat vel in superio
quitentes vi in turri ut nemine
turri certe. · Comentum ·
Abactis autem sine quinta facie
tibi primum pro disputas / sunt
superna / querentes vi in i
tortam / et assumpta turri / op
certus paucis que V et N quer
tunt in turri / ut tenui tentu
dormi ecclesie / et que componitur op
hijs / Censui quoque eum debet fa
ce censitum secundum cesum / qua
autem in insum dictione non potest
sequi / G et sine t / Ipsi uero
et aliis et aliis et hos / quitem
aliquem faciunt superi ipsum ma
sum inclusum hesu / Absorbui
est sorbitum / absumpsi sumptum de
bent facere / sed post dicat se ne
utrum in venisse / lex tum / Absump
ti sunt in victoria / Aliqui luc
tum / apollupi. etiam compert
ratio debet fieri / sed ipse deficit /
et deficienda quinta sine satis dictum
est / nisi ad rem ob persecutores
vedeundum est / Notula Nausi
are est ab navis fetore in na
ui advomitum prouoci / Oscit
are est saliuam proicere / Cominus
est oculum sub claudere / vel pal
pebras simul quinque / et dicit
plerique esse quintum / ob eorum et naos /
quod uero dico ob auctoritatem / Opo
det in effectu pmittere / licet et a
lia sone accipiam alibi / cum su
pra autem dictum est flacce /
alii dicunt flaccum fieri / alii
flaccedam / alii utrumque / Iudul
gere dicunt a pono / alii uel
in et altera / in ecclesia dicta / ita uero
dicunt arcle / Mulget est lac de ma
ma ob hec / Effrigeo ere ad se
quod pertinet / Effrigo gis ad se
potius / Clare dicunt quidam
scribere / unde sine eos cloaca / quod
magis puto dicta a cuilo
greco unde quod pro inquino.
Clere quod dicitur polle / acle
os quod est gloria / Abolere id est
quod delere / unde abolitum et abolitio
Adoleo et percombureo et per
ob crescens accipitur / atque adul
tum dicitur peradolitum / Redolere
tum de bono odore / olere de ma
lo / Obsolere potest tum pro vi
lescere / et est quintum ab obsoleo
unde et locum dicitur obsoletum / pro ma
lum odore destitutum / Exolere
ob crescere tollere / Pollutas
quasi uel esse apud uel porro
et luctas / Auctoritas tum veterum
uetat hic uero pro premitto explan
tum / Ut decima parte hom
li pollucem / aforetasse eo /
quia premissi poetis pollent
Nam ser metrum sunt desu
pinis quod uero poteat dimi
di pro implicatus est alii plu
rium sunt in unum metrum /
Ubi tum deinceps met fuis
sent diuidenda / Que uero
metra pretacta sunt: solerti
patent perscrutatori / rque
subsequenda ad quam dictionis textum applicet.

Nunc per pretita scribent dictum sunt

Que pes per sex fit dicit per totum

Que sex pes per sex pes uel dicit quod addit

Quod i vi dimissus uenit ter vi vi

Nulla supina c̄dit / pt' placeo noceoq
Et valeo doleo taceo pateo / ꝯs passu
Dat patto / taceo tacit. sic ducit ꝯ cassu
Cetrou atq' reliq' ꝑitu serere supi
Distaghbas oleo cu dep ... / nam
hyt cui ad vi dimisas / hijsq letu ad
letu / puelle tps veteres posuere
Nos olet redolet ꝑui daq absq su
Topost ... eui formig ... atq
Spadole sit ꝑdie vt adultus
Va pactia dat vi dimisa sup
Sp tu / u ... doceo doctu / teneoq
Tentu / misceo mixtu / sedq torreo
Tesco dicit cesus ... sua ... / tostu
Cipe ... stomachia
... flue dicit abolitie ...
At ... tueo ... mane abs ... sup
... vi ... tu ... mom
Motu / ... tam tantu ... q sanctu
Pt' deffire fatuq catuq dede
ffuco cu paneo gaudeo ... sup
Pst dat ... sorps ... scrptu
Atq ... dat ... fugit ... wsu
Descit si dicit su / vide ... ꝑbe ...
Ns ... e ... gaudeo dauda supi
... ipssu dicit enpho ... sup tu
Sedeo ... ulla ... rida sup
Indulsi solet ... dulsi ad ... dultu
Xi dat ... pangeo ... auctu
... pollupi dat ... ullu
Postea metros ponit q ... gnorq q quia pfacta sunt obmittuntur in gutis / que ... dum declarata sunt legram in subsequentibus metris / ...
Va duo ... do sto / bus bit sede
Mordeo pedeo spondeo tondeo / tota bne
Petu dupt ... / st ... do poscot
Est pasco disco tedo pedo tado tedo

Et pario curro cum tollo iungito parco
Et tundo pedo tango pango cano pungo
Et fallo pello duplicant fiet quoque pendo
Horum compositum non fit duplicatio / preter
Sto posco disco do. preter quam iuncta cucurri
Sic quoque pungo facit / compositum tamen re
Neutrorum legitur variabis quam nata supinis
Nomina vel verba / veluti egito latitoque
Et parito / tacitus apparitor et taciturnus
Non tamen ipsorum debes usurpare supina
Que non accepit quibus lingua latina

De tertia coniugatione verborum.

In prima .a. antecedente unum invenitur aio / quod in quandam pro .i. loco consonantis habet duplicem. que recipiebat auctoritatis antiquissimis. aiio / in secunda non est persona tulit .i. vocalem necessario. quia consonans sequitur / ais ait. Itaque patet hic in tribus personis singularis / cum omnia in .o. desinentia / tertie vel quarte coniugationis / una sillaba minores habeat prima persona. Nam et tertia / ut facio facis facit / audio. dis. dit. Sed in hac prime persone penultima posicione producitur / Sed non secunda quibusdam vero / Sed non et tertia tertie / et sicut quidam videtur tertie est coniugationis. Licet preteritum in usu invenitur de eo / cum preteritum cum ait in 3. invenitur persona / debuit aio primo facere quod in usu non est. Similiter tamen ait quo quidem potest intelligi preterito / sed cum imperativus in secunda tantum reperiatur. quarte magis esse coniugationis ostenditur. Juvenalis. Ai nata est sponsa pregnans. vel ai vel nega. Capitulum.

Post hec progreditur ad tertiam coniugationem / et primo dicit de illis que desinunt in .ho. Sed ponit tantum aio dicens / cum .i. posita ante .o. consonans est in prima persona / et similiter in tertia pluralis aiunt / ait non dicit esse plus componitur preterito / Adultimum dicit non esse 3e coniugationis / sed plerique estimant / sed quarte / eo quod imperativus eius in vero tantum invenitur / ut apud Juvenalem dicentem Ai nata est sponsa pregnans / vel ai vel nega. Martialis chat littera tempit illa met. Aio format ais ait / et pluraliter aiunt aiebat / quod in .v. tamen de defectiuis sit posita. E quoque ante .e. in .io. Capitulum.

Unum .i. venio. meio. tertie coniugationis / in quo similiter .i. loco consonantis est. Juvenalis eam in similitudinem protulit in quinta satira ad effigiem non tamen meiere fas est. Persius. Pinge duos angues pueri sacer est locus extra meite. Quidam etiam meio meias dici putauerunt. Sed mingo quod dicitur ex quo preteritum in usu est minxi. Unde oratius in primo sermonum. Hunc perminxerunt calones. Ex quo similiter etiam in actu nasci supinum mictum. Oratius in primo

aio (margin, left column)

al. perminxere (interlinear)

al. minx (margin, right column)

himoim Chettor ait si quid mer
dis caput tamen albis cot
norp. Et in me veniat mictu
atque cacatum Unde est medi
tatiuum micturio / ut letum / leturio /
no. parturio pturio / esum esurio / Asu
pinis enim meditatiua solent fi
Demeio meis quoque / Comet
dit / quod hec in conterum / et est ter
defficiat ante in preterito / et in supino
Sit ut ibi quod mingo / . Metrum.

Tertia preteritum mosor atque supinum

Est / o fale vanis preteriens cleluit

Pro dictus solem bolabi ante

Utpote plus dicasisa inda suis dic sisis

Meio preterit nox catzat at supinum /

Sed mingo mixi cum mictu commodat illi
Ninxo quoque u ante te vimi Littera
in verno inquio / Quod plerique
etiam scriptores putant in usu non
esse Sed cetero ponit hec in sis
de Oratore Atteke et aucupari
uda oportebit inquio ut ea que
sunt frigidiora vitemus Nicod
Cui nos inquisti molestum non
est Nd in utrum designis / Quae
me ubi viderunt ubi sunt
pamphile inquiunt scriphi Nd
in quarto ad herennium / Quid
enim tibi vis aliquis inquiat
Ex quo apparet sim analogiam
inquid quoque debet dici Nd
adeundo in quinto An non aff
cam nepotes inquiet isti
mei fuerunt Nicod Unde
te nunc inquies indices que
admodum me plangeres propheus

iste tetarit Persius hic innuat
hic inquis veto quisquam
faxit oletum / Terencius quo
que in preterito eius inquies in ffor
mione posuit / Tu aut an
tiphone vidi abesse sit amitte
invitum eam inque / Ergo sim
analogiam tercie coniugacionis in
veniatur eius tota sed secundo vi Cu
pimus non abeo non inveni / nec
que solent abeo nasci / Comet
Addit quoque / quod unum invenitur
in do u ante te / ut inquo / e
aut tercie coniugacionis / quia terce
ret ponit imparatum eius ique
et sum tercia in verbo tota eius sed
declinatio ffere aut dupit / de
sine unde tercie coniugacionis sed hec in
an o in preterito / funa est in infe
turo / ut facio facia / Processo
quod in quis debent facere in
quinta. hemus frequentissime inquies
defficiat aut in supino / licet eum
preteritum sit in eum inquisivi
ista littera metrum multum ponit
continuabus / sed in cao. de defectis po
nit illas propter Inquio inquit
in quaint abinqua defectio ibi
vz / Ex inquid sequitur inquis et
In Cio a ante te mutat Littera
eam in e producta. Et abiecta
o productaque in faciunt preteritum
per se / ut facio feci / iacio ieci /
Ephesus que tota cum propositione qua
ibus in preterito mutat a in e in
preterito regulariter funat que est in sim
plicibus / ut effacio effeci / pficio
pfeci Nd aut dupi cum propos
itione que posita mutat a in i in
quasi sit cum alia parte componantur
fundat a / ut ~~facio~~ calefacio
. eci / tepefacio tepefeci / treme
facio. eci / stupefacio. eci / Abicio
quod abieci fiat Conicio gieci / in
icio inieci / picio pieci Subeun

ti est sim(ilite)r icio ici vt vigilig
in pi(n)o. Netum iam fedg (et) omnis
co(m)posite leges. Alia uo omnia
(que) an cio h(ab)entia tam(en) (pre)teri(tum) e(t) g
(con)ue(r)tunt (et) cio in epi / ut aspitio
aspexi / (con)spitio (con)sp(ex)i / illitio exi / pel
litio expi. Expi(n)t ellicio elicui
Lin(gua) g(raecus) aburbe (con)d(i)ta li(bro) v(o). Ad
colloq(ui)um vate ellicuit. Est
puto lo dictum elicui ne si
elexi diceremus / ut tamen (ut) p(ro)pt(er)
elactum fiet / (et) esset dubitatio. Sic
Pellicio quoq(ue) p(er)pellexi veteres
p(ro)tulerunt / Lin(gua) in laodamia
Aut uim que p(er) iam alia te
illo asiaticis ornatu affluens
aut sardianis de lidis fulgens
decore (et) t(ur)ba pellicuit. Ex
teren(tius) in phormione. Nos
nem p(er)plexos pellexit. mo
nos motes aur(e)i pollicens
Iubeunt etc. allicuit (et) polli
cuit. Piso in historiar(um) primo
Tum (con)g primo ultor(um) al
licuit animos. Publius varro
belli sequanici li(bro) ii(o). Deum
ubi pollicuit dulcis lenis
unda sapor(is). Supina (com)p(osi)t(orum)
quedam (que) a h(ab)ent an(te) cio fuit
aputi / io (con)u(er)sa in tum / ut fa
cio factu / iacio iactu. Nisi
enim vo sine (pro)ducta (pe)nul(tim)a sine an
(te)penul(tim)a sit. A. sua etc. in su(pin)o
quedam mute(n)t in (com)p(osi)to (pro)pt(er)
ut facio feci factu / iacio ie
ci iactum / capio cepi captu
ago egi actum / frango fre
gi fractum / tado tetadi ta
sum / (com)posit(io) (con)tra que (com)puta
mutant A in (E) ut facio in
ficio / capio incapio / et in supinis
A in E (con)ue(r)tunt / ut factu in
fectum / captu inceptu. Illa
uo (que) (com)ponuntur cum (pre)po(sitione) desine(n)te

tibi quedam mutat A in I (com)po(si)ti
in supino (et) uniusq(ue) (con)s(er)uant
eam / ut ago. (com)pingo (com)pactu
frango. infringo infregi i(n)fr(a)c
tum / tango. (con)tingo (con)tactu
Pango. in (com)pingo impactu. Ex
uo in (com)po(siti)s tenuant (com)po(s)itu(m) s(ecundu)m
(pro)posita re(gul)am / (com)pi in ctu
(con)u(er)te(n)s fatiunt supinum / ut
aspexi. ectu / illexi. illectum
Elicui uo elicitu fatiunt. Vnde
Lucanus in ix(o) Quis (et) elici
tum inssumq(ue) (com)pite repug
nant. Et Statius in iiii(to)
theb(aidos). tam permitis dure (que)
mortis limite manes elici
tos. Col. Comentum. p.

Agit aut postea de vbis desine(n)
tibus in io s(ecundu)m ordine(m) (con)su(e)
nandum in (com)positarum (et) primo
de illis (que) h(abe)nt e an(te) io. Est
aut re(gul)a / quomodo (con)i(ugatio) vba (ter)tie (con)i(ugationis)
desinem in eio / an a (pre)mutat
eam in e (pro)ducta / (et) abiectio
e fatiunt (com)po(si)tum (pre)t(er)it(um) / ut fa
cio feci / iacio ieci / Composita
quoq(ue) (com)po(s)ita lic(et) mutet in s(e)
s(e)n(ten)tia in (con)s(er)uat (ta)m re(gul)am
(com)po(s)iti / (que) e in simi(li)t(er) ut effi
cio effeci / abiecio abieci / (quia) tam
dicit quid (con)t(ra) ee / abs icio
icis / Cetera aut vba (ter)tie de
sinunt in cio (pre)dicte / mutant
eam in e / (et) cio in xi (et) sa(cien)t
(com)po(s)itum aspitio aspexi / (com)pter
to elicio / (que) fatit elicui. Ex
illis aut (que) h(abe)nt a an(te) cio
fuit sup(ra) aputi / io (con)u(er)sa i(n) tu
ut facio factu / iacio iactu
nisi (que) (con)tra (com)po(s)itio (que) in (com)pu(ta)
mutant a in I / in supina a
v(er)tunt in e / ut factu (con)fectu /
Cetera uo tenuant (com)po(s)itu(m) in (com)pi

in cti[m] faciunt supina / ut a-
spexi aspectu / Elicui uero fac
elicitu[m] ¶ · Metricus.

Dant b(us) g(eni)t(ivum) q(uod) finis icio facioq(ue)

Veni· bi feci· pieci· sic q(ue) refeci

Fruct(us) specio lacioq(ue) duplex / exi·

Det(ur) ut inspexi pellexi / sic tibi v(er)ri

Elicio fac(it) elicui / sic et elicitu(m) dat

Tu fac(it) alia factu iactu(m)q(ue) refectu

Ypectu aspectu pellectu q(ui) inuant

Spita quadamis(?) p(re)t(er)it(um) a multa r(e) a dat

Dat a supi· cu(m) v(er)b(is) sit i ordi(n)e sternd

Ut ago frago fac(i)o capio rado tago

Horu(m) g(eni)t(ivum) ab a fi sit n· ce· a supi(n)is

Sz da(tu)r e / sed pectu sive receptu

Sz fita do go fin(i)unt a gpot(...) / ut

Occasu(m) g(e)n(er)at(ur) singul(i) f(i)t u(m) q(uod) redactu

In dio desinens v(er)bu(m) in ¶ Litera
venio· fodio· di / r(egul)a ex eo gposita
ffodio· odi / effodio effodi / cu(m) re
ulam (...) p(re)t(er)it(um) (...) (...)
p(re)t(er)ita re am / (...) (...)
q(uod) si minuat(ur) (...) p(er)fe (...)
p(re)t(er)ito· p(re)t(er)iti (...) penultima

nisi (per) sincopa(m) vel apocopa(m) p(er)se
uerat(ur) / supinu(m) in sum facit ge
minata s / ut fodi fossum / Sta
e(st) v(er)ba que in di finiunt p(re)t(er)-
(per)fectu(m) / in sum faciunt supinu(m) ut
p(re)hendi p(re)hensum / momordi mor
sum / tetendi tensum / pandi pan
sum / defendi defensum / ascendi
ascensum / sedi sessum / excepto
dedi· quia p(er)me e(st) coniugacio(n)is
q(uod) in q(ui)a in sum fac(it) supinu(m)
r(egul)a ex eo composit(is) que in tiam tu
s(un)t coniuga(cionis) t(er)cie a p(er)en(n)i sim
plex supinu(m) in it(um) g(er)itu(r) / ut do
dedi datum / reddo reddidi red
ditum / p(er)do p(er)didi· tum / vendo
didi· tum / credo didi· tum / co
do condidi· tum ¶ · Commentum.
Rursus in dio t(er)mina(n)tia v(er)ba t(er)cie / fo
dio di / r(egul)a ex eo composita effo
dio effodi / faciunt aut sup(inum)
s geminata / ut fodio fossum
Omnia e(ni)m v(er)ba q(ue) in di fac(iunt)
p(re)t(er)ita / supina faciunt in sum
ut p(re)hendi p(re)hensum excepto de
di / quia nullum v(er)bu(m) p(er)me c(on)i(ugacionis)
facit sup(inu)m in sum / r(egul)a ex excepto
ab eo composit(is) ¶ · Metricus.

Dat fodio fodi fossum ¶ Litera
In dior quoq(ue) deponens i(n) sum
faciunt supinum / ut ordior or
sum / in exordior in exorsum· tu
Addit quoq(ue) q(uod) depo ¶ Comme-
ntum in dior faciunt supina
in sum / ut ordior orsum / ¶ He
tenus sunt ponit de deponentia
lib(us) r(egul)a quib(us) (per) coniugaciones
v(er)bor(um) / quantum ad p(re)t(er)ita et ad su-
pina / r(egul)a q(uod) uero h(ec) p(otes)t separ
sine magis distincte / eo loco suo
(in)f(erius) v(er)ba ponet / Cu(m) aut que p(ri)a

alio passu

¶

¶

lege cogit metum vetat ad
tiam quia per ... multa cum
sunt de componentalibus cum quibus
senciet totalis te potest metum
... per se concordare evident
Fugio similiter producta ... litera
antepenultima et ablata o optima
faciunt per ... ut fugio ...
confugio ... perfugio ... refu
gio ... Supinum o in tum con
vertunt faciunt ut fugio fugitum
confugio confugitum perfugio ...
refugio ita ... Cometum
Fugio autem ... producta
antepenultima et ablata optima o
faciunt preteritum ut fugio ...
Supina vero sunt aperti in
ta o in tum ut fugio tum

fugio ... fugi et fugitum ...
In pro ... mutat a in e
producta et abiecta o producta
... faciunt per ... ut rapio
rapi ... composita ... in
... mutat ... simplex
in ... preteritum manet
integrum ut intapio intepi
... sustapio ...
tum ... quam ... in pi
... in ... producta
preteritum ... preferatur
ut tepi ... inceptum
tum ... preterita ...
... preteritum ... preteritum
... preteritum ...
preteritum ... preteritum ...
... ad
... ademptum ...
raptum ... ... composita
... conceptum arripui ...
... vero ... simplex ...
vi ... et producunt ...
in preterito ut rapio rapui ...

rapui et composita preteritum ...
... ... Vetus
tissimi ...
... solebant ...
... vero ... dicimus ...
Lucretius Effuge ut alta
... ... cu
pivit ... Sapiens ...
... in ... supra
... rapio ... et composita
... composita ... surripui
... Nam surripui ...
... quod poe
tarum ut oratius ...
... me surripuerat
... felix ... Sapio
... sapui ... sapui quam
sapiui ... auctoritas ...
... sapui ...
... Christo sapui ... sa
... Aspro sapui et sapui
... dixerunt ... diomedes ...
... Nonius ... marcellus
... ponit
Sapivi ... sapui ...
... ego ...
sapui ... fullone ...
quinquatribus ... Terentius
similiter ... intelligo ...
... ... Caper
... in usu esse osten
dit Affranius in ...
simus ... sapui ...
... est ...
tum ... Plautus in ...
Vel ... sapuisset dormi
visset ... Recipio ... in
usu non est ... preteritum
Terentius ... in adelphis
... subiunctiui
... ... preteritum ...
... Cinerem ego ... illum

ac nō sop totꝰ mestibꝫ ꝑud
olfecissent. quod ille quecumque
caperet. Cupiui accupiui et
sapiui sunt supdicta analogi
am mutata ui in tum pret
cupitum et sapitum ¶ Comet
Ua quoque terie in pio desine
cia aucte ca/ mutat a cor
reptam in e pducta/ et abiec
ta o/ et pducta ... faciunt perf
ut capio cepi ... conta ab
eo mutent in perf a in ...
... manet in tercio
ut incapio incepi ... ac
cius tamen ... timancia
... in ui ... ac ...
... in tum/ ut cepi captum
... ptum/ ... emptum
Raptum quoque et eo ... pro
... supina ptum/ ut pro
tum correptum desinentia
in pio aucte eu/ o ... imt
in ui et pducta penultima fa
ciunt ... ut cupio cupiui
Nubi uero ... in ueni ...
... ut rapio ... et ...
composita/ ... dictu
est/ et ... sapio/ ... situ
in ueni ... sapui/ ... sa
piui ac sapii ... aut sup.
accupiui et sapiui mutata ui
in tum/ ut cupitum ac sapitum

Capio dat cepi dat ... captum/ ...

Et rapio rapui raptum/ sapio ... sa/

Uel sapui ... a sapii/ ...

Dat sapui sapitum/ ... sapitum

... ut sapitum ... sapitum

Piui ac cupii cupio fat ac cupitum

Sempsa ... similanda
Nutio ... in ueni ¶ litera
pario pepi ... tum
... quia ...
se ... partus ... par
te ... genus ... ter
tum ... terencius in Phorm
de ... pare ... pe
tate ... hac
simulat partire quo ...
tem absterreat ... ptum
... esse/ ... ptum
... ptum
... sequitur ...
meditativa ... Ept
... in ... ubi
... ut ... letum ... et leo
titum/ ... mutu ...
titum/ dictum dictu ... dictito/
... ptum ... pto ...
tatum ... in ... the ... pro
futurum addidit ... in hoste
uenat pariura malto.
Nutio quoque ... ¶ Comet
in ueni ut pario pepi et eo
composita/ ... est
ptum ... ptum ...
... in ... in supino/ ut re
ptum ... metricus

Dat pario pepi ... ptum ... sup.
Deponentia in ... ¶ litera
desinent ... quia
... declinare
... oriri orior oreris
et oriris/ morior moreris
et moriris/ ... in ...
... morit ...
... hoste/ ... in ...

Annalium. Sunt est ille dies
tum gloria maxima sese nobis
ostendit sine vinum sine
molitur. Terentius in Eunucho.
Visu emoriri omnes denique. Virgilius
in 2o eneidos. Telis nostrorum
obruimur oriturque miserrima ce
des. Lucillius in 2o. Contra de
anima potius est quicunque ad
oritur. Supina corporis ortum et ori
tum, quamvis oritus non ortu
rus inveniatur preteritum et futurum. Sed
preteritum ortus non oritus dicitur.
Oratius epistolarum libro 2o. Nil ori
turum alias nisi ortum tale
fatentes. Amorior quoque
notandum quod cum mortuus sit a
nalogia faciat preteritum et futurum
morituus facit participium ge
minata u. quod in nullo alio preterito
invenies. pro mortuus vel moi
tuus. quod proportio magis exige
bat. Comentum. p.

Deponentia in rior inveniuntur
duo, scilicet quasi posita compositis, orior
oreris vel oriris, morior mori
ris vel moreris, tam sunt tertie
coniugationis quam sunt quarte. Su
pina abolior est ortum, licet
dicatur olitus. Amorior cum
futurum preteritum in venia moritu
rum factum est preteritum et preteritum mor
tuus geminata u pro mortus
vel moltuus. quod magis esset re
gulare. Utimur constanter supra
moriturum tamen, quod ante auc
tor non recepit. litera.

In ctio desinens .p. Vi facit pre
teritum geminata s. quatio quas
si, quod teste Chariso in usu
non est. percutio percussi in
cutio incussi. Supina secundum
regulam nisi tenuantur pre
terito p. [illegible] sunt compositum. quassum.

Unde frequentativum quasso sas
Simulat percussum. incussum.
Nam nisi nisum et torsi to
stum vel tortum, gessi gestum
excipiuntur et que quarte
coniugationis nisi teneant preteritum
preteritum. fartio si tum, sartio
si tum, fulcio si tum, haurio
si stum. Si non autem sit posita.
sicut supra dictum est. p ptum facit
supinum. demo psi ptum. promo
prompsi promptum, nubo nupsi nu
ptum, scribo psi ptum. Comet.

Desinentia in ctio faciunt preteritum in
xi, geminata s ut quatio
quassi, quod non est in usu.
Intutio in ussi, et unde, compositum licet
in quatio scribatur. [illegible] sed cum
e, dicat eum remigiis
quoniam quatitur atque due vo
ces et sequentur, alia quorum
compositum. Infra sed et sonum
et nisi procedat b vel p
ut conspicio concupio. Supina
autem fiunt aptius predictis
mutata in s. Sum, ut concu
tio quasso sas. Metrum.

Terrens io dat si su by b gerado.

Ut [illegible] concussi concussum [illegible] v.
In scior deponens tantum litera
tae prima tertie coniugationis unum
i. vel potior. Virgilius in 3o
Eneidos. fas omne abrumpit
Polidorum obtruncat et auro
vi potitur. Sed sunt tertie coniugationis
reperiuntur. Persius. Lucillius
non in [illegible] deficit alma
terres ut plebes pae potitur.
Sed quarta coniugationis producit
penultimam preterit. similiter [illegible]

in Placido in o penetrat penitus
thalamosque potitus. Infinitum
tum ff hi. quartanam in Verrina
Cicero in iiio in Verrinarum re
rum potiri volunt. Ovidium in
item desinit penultima producta.
potitum est. Commentum
In Cicero viii in Verrina depo
nens potior/ tam tertie quam
quarte coniugacionis/ facit ad
supinum potitum penultima producta
In vo diuisas quatuor est. littera
ante conte desinens/ mutant
o in i/ ut acuo acui/ imbuo imbui/
induo indui/ diluo dilui/ annuo annui/
spuo spui/ sino sivi/ metuo me
tui/ arguo argui/ Virgilius in se
cundo quae talia fatur euria
lus. me nulla dies vincere
tam fortibus ausis dissimilem
arguerit. tum fortuna secunda aut
adversa cadat/ Idem in 4o va
redarguerit. Excipiuntur struo
xi sic fluo xi/ pluo plui
Livius in 1o Ab urbe condita/ et
in xxx et in xxxi/ lapidibus
pluisse et in xxxiio Sanguine
pluit/ Nam vngo vo in usus
quidam et Papirianus et Probus
tam vnxi quam vnxi dicunt
facere preteritum/ Charisius vero
vnxi tum et coquo al ut ab
coco coxi/ linquo liqui/ tingo
vel tinguo tinxi/ Hec tamen
non videntur in vo diuisas
terminare/ in quibus v. vim littere
amittat/ Unde in genus quid
sicut tinxi. tingtenoi. sicut
leam in go terminatorum. Dicuntur
que in guo finiunt. v du
sequitur in eo desinentium/
Dicitur i. vnguo et lingo lbo vnxi
linxi/ pungo lbo punxi. Et
linquo liqui/ Vt vinco vici/

Ningo quam ninxi vnde et nix pro
aduxi dexi/ atexi vox Virgilius
in iiio georgicorum Interea toto
non setius equore ninguit
Accius in Andromeda Cum nun
perint celestum mole nithi/ Ex
tinguo xi an sunt stinguo
in raro est vsu Virgilius in iiio
Eneidos Cum que extinxe
rimet sup ipa dedissem. pro
extinxissem protulit Cicero in
in arato Extinguuntur pro
vsus est quasi ab stinguo nascitur
dicunt neque tempestas perimet
neque longa vetustas/ in timet
Extinguuntur pro clara in florentia
celi Idem passiuum eius vi in
prognosticis protulit Vt cum
luna means hiperionis officit
orbi Extinguuntur radii caeca
caligine tecti. Illud quoque
sciendum quod in vi diuisas terminantia
preteritum primum cum soleat toi
pe penultima. tum vetustissi
mi veniuntur et produxisse eam
dem penultimam/ in his maxime
que apud in vo desinente di
uisas profitentur/ ut acuo
acui/ arguo argui/ annuo a
nui/ Ennius in annuit
sese mecum decernere ferro/ Supina
eorum. Preteriti in tum conuertunt
et producunt v penultima/ argui
argutum/ imbui imbutum/ indui
indutum/ annuo annutum/ in
nui innutum/ acui acutum. Unde
et participium argutus. i. conuictus Plau
tus in Pseudulo argutus
malorum facinorum/ et futurorum par
ticipium/ et derivatum compositum bo
argutor argutaris. Inve
nitur etiam compositum. argutiturus par
ticipium/ Salustius in 1o Histo
riarum Nuos adversus multa

ꝯ bitinia volentes ostendere flu-
sum argentum. Plautus etiam
in pseudulo Despectafanta et
quid argentum es. compunctus.
Expone tutu vel tuitu / quia v co-
posuit / vel quia non sonavit ... sup-
futum pi. i. tuitus / debet tui-
tum esse secundum / lucanum in nono.
Tuitura quod prestat miro mo-
les. Quando in preteritum non. debet tu-
tum dicta. penultima correpta. Virgilius
in v°. Nec in cretus dum
theatri ullum per circa bel
lum ... / Et vi hic p̄sumpto
pari vocalis in preterito pla-
tum. ... penitus / docent
que preterita sunt. quia habent v ante
sonasse / Aspuo et metuo et
pluo. sed in analogiam sputum
et metutum vel metuitum. sed
plutum aplumi ... / adiu-
tum ab adiuvi debent facere /
sed in usu ea non invenimus. Alia
non superdicte terminacionis. ... va. quo
terminant secundam preteriti in cui qui
tunt / ut stripui stu / ... metu /
liqui ... / Expone fluxu.
ut iam supradictum est. Conmet

d7 Verba in vo divisas desinentes
quacumque consonante ante / mutat
o in i / et faciunt preteritum / ut
acuo acui / struo strupsi / fluo
pi / pluo plui / et ... contra
Vinguo pi / coquo xi / linquo. liqui / tingo. xi / et stingo. xi
quod non est in usu / et simi-
lia / que auctor emendat / que
terminantur in vo divisas. Ex-
cipiunt non ... p. i. vi
divisas / sunt ... in tum
et producta v penultima / ut acui
acutum / Expone tutu / quia corripit
penultimam / quia probat ... et diru

tum / vel est ruitum / quia hic
et quia probat ruitus / Aspuo
autem et metuo et pluo debu-
erunt esse plutum et sputum
et metutum / vel metuitum sed non
sunt in usu. Cetera non in vo t
minata mutant o terminata secundam
preteriti in cui / ut strupsi strui /
liqui lictum / Expone fluxum

O veniens per quo volet sive puteus

Cessit in i / dat p. i. probet hic sive valeno

Dare sto vivo flus quod dat pi / pluo plumi

Fforet sive plui / ffat veni novi supi

Ut pluo complutussimo futurum / pluo plutum

Et tripe potes veniens ... calus ca.

Et plus dat pluxo sto stetit vinoque victum

Et ruitum ruo quia est rutum dat quia rutum

Et luo dat luitum sed quia dabo lutum
alias sed dat metuo clus nulli.

Dicens ablutum / metuo duo vel clus ... nil.

Cumque lavo post concordas dat lavo lotum

Ut pagit vel quando vetus sic o cominitate / dat

Quo vel quo migrat i. pi / et ... dado supra

Dic copi coctum coquo / spargo sparsi vinco vici

Ac vncti / sed rato licui licet / dare linquo

Capo / simul ideo ratione graue supin
Deponens in quor / mu ¶ litera
tant eam in cu. et assumentem
tum faciunt supinum / loquor lo cu-
tum sequor secutum / fruor ideo fruc
tum facit quod fruitum Ciceronis
in ortensio Et amenitate fru-
endo perfructus est Vlpiangus
ad sauium futuro fruiturus
dixit non fructurus. quo ter
tum oriturus / e tum ... orturus /
mortuum moriturus Hec enim
in pterito non habeant ... in futuro
habet / ¶ C ... comentum
Deponens in quor desinens mu
tant eam in cu / et assumme
ta tum faciunt supinum / ut lo
quor. tum / excepto fruor
qui facit fructum / vel ut alii
dicunt fruitum / proprie fruitus / quod est
in usu Nam hac litera metrus
qua licite duendi non potue
rat / in supino sua positus
est ¶ C litera ponit
Nam vo. v. loco consonantis posita.
in uerbis desinente penultima
o ex tua in i conuertunt / et fa
ciunt pteritum / ut soluo vi / vol
uo vi / caluo vi Vnde Sa
lustius in primo historiarum infantium
passim ptulit / Cum ille cal
uitatus. calui. per decipi Vo
cali uero na lo. ante vo in
pi gutit in pterito / ut vino
vici Supinum ... in tum gu
tentia faciunt. v mutato in vo

talem vedeunte / ut solui so
lutum / volui volutum Sic debet
esse calui calutum facere quod tamen
in usu non inuenio / et puto calup
nam oportet esse declinatum / vi
pi aut in pi tuuindem uero
in supinum seruat victum ¶ Com
desinens in vo / v loco consonantis
posita / uel penultima desinente /
in u optima conuertunt / et faciunt
pteritum / ut soluo vi Vocali uero
natura longa ante vo conuersa in pi
faciunt pteritum / ut viuo vixi
Hec uero excepto predicta faciunt
pteritum in vi / conuertunt vi in
tum / v / vedeunte in vocale
et faciunt supinum / ut solui solu
tum / Calui quoque debet fa
cere calutum / sed non est in usu
Nam tamen putat posse declinari
calumnia Hec uero de predictis
faciunt pteritum in pi / mutat pi in
ctum / ut vixi victum / ¶ litera
Verbo desinens va. vocali longa
ante bo in xpsi conuertens / faciunt
pteritum per psi / ut scribo scripsi
nubo nupsi / Quamquam enim
ante o in pteritis sese potest in-
ueniri / ut pscendebeo ipse.
Alia uero omnia o in i mutat
in pterito / ut bibo bibi / Cicero
in Verrinarum primo Nam iste uero
qua de se bona spem habuissi
mus de vobis malam opinio
nem animo imbibisti / Ouidius
in primo methamorphoseon Vbera que
biberant auidi lactantia na
ti / lambo qui lambi / Lucillius
in primo Rotundasque puer
qui lamberat ore platee
tas Similiter stabo stabi /
Nam Lucillius in primo Stabeat

ut potens quartus ternarius accubo cassis hoc tripertitum unum in cumbo bis Quod est in cumbo bas sicut conjugationi prime quia in cubui facit preteritum. Et omnia a cubo que potest sive prime sive tercie sunt quartus ut accumbo vel accubo bui incumbo vel incubo bui. Et inde quidam sumpserunt eorum i. cubo bas prime est conjugationis. Vetustissimi tamen ut hec et alia que ... faciunt supina ... in ... conjugationis. et similiter tria solebant declinare. Supina uero ... que tenuerunt preteritum. si in tum ... ut strepsi preteritum ... preteritum ... ubi tenuerunt ... assumunt tum ut bibitum cambitum accubui ... accubitum unde et cubitus dicitur. Et notandum quod ea omnia in si et ... preteritum ... tenuerunt supinum ... conjugationis ... hec ... vel in ... fuerint ... tum ... ut ... pressi pressum strepsi strepitum ... ... sumpsi sumptum In quibus supinis est ... euphonia in ... quam est in ... quidam ... asserere Postquam uero egit ... de illis tercie que habent in preterito ... ante o Agit de illis que in preterito habent ... ordine ... ab habentibus b ante o. Agit ergo Ua desinens in bo ... vocali loco ... ante bo ... in ... facit preteritum ut scribo psi. Greca uero tenendum ... bo mutat o in ... in preterito ut bibo bibi ... cepit in cubo bis ... bui et ceta que conjugationis quarta accubo ... Sive uero ... preteritum tenuerunt preteritum in psi mutata psi in ptum faciunt supinum ut scripsi scriptum ... uero tenuerunt preteritum in bi assumunt tum ut bibi bitum

Vocalis loca p... bo psi facit et ptum

... b p ponens ... euphonia ... mbo

Scaboque ... quinque dicto ...

Preteritum ... accubo ...

Accubui ... accubo vel accubo ...

Cetera bi facit ... bibo labo scaboque

dat ... bitu ... dat labo scabo ...

Ortaque ... volunt ... supina

Sed facit cubitum ... ut quod ... ...

Ambo desinens deponens ... litera mutat bor in psum et facit supinum ut labor lapsum nulla aut alia ... est ... b ... ante ... in preterito posite ... euphonia ... apud grecos quoque ... obseruatissimos ... est in supradictarum ... scriptura ut ΚΟΥΒΟ. ΗΚΡΙΨΑ. ΗΡΚΡΙΣΤΑΥ. ΛΙΒΟΦ. ΧΙΨΑ.

contempus contempsi r
ΗΛΙΠΤΑΝ ΤΑΥΒΑ ΤΗΡΑΥΑ.
P. r. cum geminata non inveniatur ante
si praeteritum per b scribunt, ut nubo
nupsi nuptum, scalpo scalpsi scal-
ptum, scribo scripsi scriptum. Excipiuntur
deponentia in bor, mutant bor in
psum et faciunt supinum, ut labor
lapsum. C. Q. ... literam praeteritum
N in eo non antecedente, abiecta n et o addi-
ta u geminata faciunt praeteritum. penultima
quoque producta, ut vinco vici,
convinco convici, linquo quoque
quod compositum vero habet tertiam liquit
facit praeteritum. abiecta n sed et
quoque docuius. S non antecedente
mutant sco in vi, quae sunt in-
choativa. Nulla enim habent
praeteritum perfectum, ut quiesco vi, pa-
sco vi, cresco vi, ascisco vi, co-
gnosco vi, vel consuetus sum.
Chasimus tamen etiam et consules po-
suisse tamen quae primae personae in vi ter-
minant, abiecta frequenter
in verbis proferendis et etiam per
sonas sincopam penultimae parti
syllabae. Et ab uno loco contra
in ea, ut amavi amavisti
vel amasti, amavit, amavi-
mus amavistis vel amastis, ama-
verunt vel amarunt. Nec non
nevi nevisti vel nesti, nevit,
nevimus nevistis vel nestis, neve-
runt vel nerunt. Non ante
addidimus adiecta, quam si a positi-
one sit vel consonans, sincopam
pati non potest, ut lavo lavi lavisti,
nemo dicit lasti pro lavisti, nec lastis
pro lavistis, nec laverunt. lavit
Similiter faveo favi favisti,
nemo dicit fasti, nec pro fovisti
fosti, nec pro solvisti solsti.
Si in verbis dacum auctoritate
fecisse in quadam contionum opinio

posicas hi habeat vel contemptum mo-
nes vi. visti. Et quos sinuosses
persimonisses posuit oratius
in primo sermonum: Quid homines
si tibi velles dispercia nisi su-
mosses omnibus non iste viximus
ille quo tu vere non Item
commovit pro commovit. Idem in ...
Orationum ponit consimilem. At ille
qui me commovit melius
non tangere clamo flebit ...
tum in verbis in sco desinentibus
vel apud vetustissimos. Omnes
prima persona in xi protulerunt te-
ste Capro: cognisco cognoscui.
Est autem cognisco caput in ...
Pompeius in Vacca vel Marsupio ait: Dum intro venit
accessi adprensum. Prehendi ma-
num in terra ut cubabat nuda
adeunt. Ut conquexi Nutum me-
reo conspiciunt. Excipitur praeterea
eundem tamen: compesco compescui,
dispesco dispescui, quod ponit Apu-
leius in dialogo qui est
de deo Socratis: Tum constitutam
la summa ab imis finibus tanta
in intercapedine fastigii dispes-
cant. Persistent. Excipiuntur
etiam disco didici, posco po-
posci, et aperio quanta, quae simi-
liter faciunt praeteritum. Et disco dedi-
dici, deposco depoposci. Voca-
li ubi non longa antecedente in eo
desinentia in xi sequuntur faciunt
praeteritum, ut duco duxi, dico
dixi. R antecedente vero in verbis
Parco, quod et peperci et parsi fa-
cit praeteritum. Lucanus in vii: Patrum
sed fessa senectus sanguinis
effudit iugulo flamine pepercit

Terentius in hecira heu me
infelicem hanccine ego vitam par
si perdere Nota pro tertia persona secundum
fert in preteriti teste capitulo si producit
tam in primo persona / et amittat o
finalem in 3 / nota uere Vnde actus
Cato cepius de vetulo / hostem
numinum uerit Lellius in primo
ierui cum ista fedus iniste lu
dimus tam etsi in preteriti prima
producat / Epicurus compellit et
ierit Sapina inter quedam tum
uarum preteritum in 3 in tu
gitutum / ut vici victum / quia
qui victum / caue quod sicut veram
etsi legi lectum et ex eo quam
relinqui ctum / delinqui ctum /
Nec mirum cum preteritum quia v posita
unum litteram amittat Nota de
simetum veram sequi / cave non
in vi suam pferunt preteritum ferre
tam mutant in tum et fata
mut supinum / requiem tum Vnde
preteritum futurum sit requietum Ci
cero contra metellum Nusquam corpus
operis non regetura Cresco
creui tum / ascisco asciui tum /
descisco desciui tum / lumen in
proprio Ab urbe condita de statu
ab romanis / Et nondum quod ab
choatiuus scisco quia Partium
vel scio huerunt preteritum / sin
retam non scita vel planum ordinem debent
eorum quoque preterita ascito et
descio esse Nosco nomen no
tum Similiter ex eo composita
ignosco vi tum / Terentius
in adelphis Ignotum est ta
cetum est / editum est Vnde et
preteritum futurum ignoturus / Cicero
in catone maiore Ignoturus
alter quam patrem alter quam tutorem
secutus esset Cato in v° olym

Quod tamen noto quiscumque quamque
mithi ignoturus est Quod
tamen quod veteres apud quosque hic de
natum protulerunt Agno
sco agnoscaturum / piso frugi in
prima annalium Quod omnes
delinquendis ignoscaturum affirma
bat Notandum tamen quod cogno
sco cognoui cognitum et ag
nosco vi tum / in frequenti
ore usu fuit / pro penultima
producta quia vetustissimum si
mabant analogiam sequentes
Nam cortam adhibeo / Vnde Iu
uenalis in primo Agnitus accipies
inter aptone vocali ipsos tuo
nigenas / lucanus in iii° Ca
lida in cognitus apis ergo
to atque ubicumque mithi flecte
te syrene Salustius Sedam
analogiam in historiarum iure
quia in tumulos ex plus vide
quoque agnoturum Pacu
uius sicut vero protulit
tibi oresti cognitam Agno
ta est prior / pasco pauj sicut
in supinis sed solum pastum
Compesco cui / dispesco cui / et
posco poposci / et disco didici /
apud ueteres faciunt supinum mu
tione o in i cortam et ad
dicione tum / posco positum /
compesco tum / disco discitum /
Vnde Apuleius preteritum futurum
protulit in phedrone de anima /
sit auditurus sit discitus quod
melius sit / hec omnia et sin
gula sit agere aut pati ut
paratur atque agunt Super
finimus preteritum preteritum faciunt su
pinum sicut supradicta regula /
dupsi ctum / dupsi ctum / pe
pa non in esse parsum fat

supinum. h(oc) in(superior) s(...) tumlantia vet(us)
verbi parsus p(re)t(eri)ti futuri parco
in lateransi parsurum p(re)t(eri)tu(m)
in(n)s by pastt/ limn in opu(s)
ab urbe condita Ne dum eos
capue parsuros eo dum(que) De
resco inchoatum est Nam po
stea cum senes inveniuntur
in vsu Accius in telefo Ja
iam stupido thessala pinno
pectora langwentique senectu(te) pa
(vipeibrea) Q(ua)q(ue) etas senet satis
hedum rem virin. ut te ara
arteam Nisenco et uo a senes
co fit p(re)t(eri)tum senui Salu
stius in p(ri)mo historiarum Nus
tum ira belli desenuisset
Nam eius p(re)t(eri)ti temporis opeco p(ro)
tulit. quamvis sit neutrale in
initio Quis quis etas senet
co corpe animus militiam e
rat / Nec mirum cum in alys
quoque plurimis eius coniug
vis/ inveniant(ur) veteres p(re)t(eri)ti
temporis p(re)t(eri)ta p(ro)ferentes/ ut pu
deo sis tenoratus/ placeo. atq(ue)/
meo multi/ pateo passus/ ca
reo cassus/ poto potus. p(ro)po
tatus/ titubo. atq(ue)/ iuro quo
que indatq(ue). tam i(n) actiua quam
in passiua inve(n)i(tur) sic Et h(ec)
quidem eius immobilia in usu
mansierunt. illa vero absolverunt/
discedo discessus/ h(oc) est q(ui)
discessit/ similiter incteo initiq(ue).
occado occasus/ s(ed) eorum usus
in lo(co) q(uod) scriptum est a nobis de
p(re)t(eri)to in verbis / ¶. Cometum.
Desinen(tia) i(n) co ante te. n/ r abiec
ta n/ co g(ra)ssa in p(re)t(eri)t(o)/ faciunt p(er)
p(ro)ducta penultima/ ut vinco
vici/ linquo/ ico q(ui) similem
dicit h(abe)re ti(n)tam q(ui) facit lici
abiecta n/ Que vero desinunt i(n)

co ante te. S/ mutant sco in vi.
ut cresco crevi/ nisi i(n)choati
sint/ que dum carent p(re)t(eri)tis
ex certo c(on)quinisco c(on)quexi/ in pesco
cui c(om)pesco scui/ disco didici/
posco poposci/ et ex certis q(ui)
c(om)ponuntur ex his Que vero
desinunt in co ante te vel. na(tura)
lo(ng)a/ co mutant in pi/ ut du
co duxi Vinci alit inveni(tur)
in co ante te. v. parco/ q(ue) fac(it)
p(re)t(eri)to et pepci et psi Nisico q(uo)q(ue)
inveni(tur) penulta cor(repta) in p(re)t(eri)to/
qua p(ro)ducta c(on)o mutata in
facit p(re)t(eri)tum ici Que tn co
p(re)dictis faciunt p(re)t(eri)t(o) i(n) ici/ Si mu
tant in tum et faciunt supi(num)
ut vici victum/ lequi eius fac(it)
lictum/ et ex eo q(ui) po(nit)a similiter
Que vero p(re)dictorum faciunt p(re)
t(eri)tum in vi mutata vi in tu/
faciunt supina/ ut novi notu(m)/
nisi q(uod) cognovi et agnovi/ fa
ciunt cognitum et agnitum Pa
ni vero s(er)vat s in supinis pa
stum Compesco quoque et posto
et disco aperti/ fac(iu)nt supina o
mutata in i cor(repta) q(uo)q(ue) pescitu(m)
poscitu(m) discitum/ Que aut(em)
ex p(re)dictis faciunt in xi p(re)t(eri)tum
mutant eam in ctum/ et fa
ciunt supina/ ut duxi ductu(m)/
pepci vero ad parsi. fac(it) parsum/

Vocal. lo(ng)a precedente co xi fa(cit) ictu(m)

Ut dico duco vico. fac(it) u(bi) s(e)q(ui)t(ur). vici

Et victu(m)/ s(ed) ico p(ro)p(ter) ici p(re)t(eri)t(um) dab(i)t ictu(m)

Pro dedit quod p(re)t(eri)tum pepcisse vero pepci

Et tibi op(or)t(et) p(re)p(ar)a sibi formo supi(num)

Sco fit vi sit. sit tum quando supinum

Ut cresco crevi cretum / sed dinoscere debes

Omnia verba quibus inceptio significatur

al[ias] incepto
i. conabilit[er]

Nescit preteritum verbum vetat atque supina

Et compesco disco compesco quoque posco

Discis dat compescui didici quoque poposci

Compesco dat vi / quamvis restat supinis

Glisco preterito privat caret atque supino

l. cognosco l. agnosco

Cum cognosco agnosco dat itum / vel agnitum

l. pg

Cognitum / hic pasco dat pavi / vel dat pastum
Deponencia in scor desinencia Quarta
in antepenultima quidem sillaba a vel i
vel e correptas habencia in etum
vel supinum. faciunt ut pacistor pactum.
proficiscor profectum / Comminiscor
Nota que a vel i correptas in antepenultima habeat. quia a prima est correptum fa
ciamus vetustissimi enim ex
pacto dicebant / Ceciliis i.
ius / Ennius precibus cum inde
ex pacto clamabat / Cecilius
vero sine analogia protulit in
imbrice / Michi sordi dormitu
suadet ut eam quippiam et
si ego ob dormiveris inter
ubi enim ex pacto Nanciscor
enim nactum facit absque n / ut
probat Capro et Pollioni a plinio

plag. sed et pangor pactum et
fingor fictum. et tangor tac
tum Quando tum quia sunt verba
que sunt in preterito preteriti
sive in supinis / ut angor etc
pungor etc / fungor functum
emungor etc / expungor etc.
etc / tingor tinctum / plangor
etc. angor anctum Que autem
sunt vel que in de preterito
tertio in repies Quod autem
corr. antepenultima pacistor et
nanciscor et proficiscor et ex
pergiscor et ex quidem sunt primitiis
composita prout dinosca Pacistor
depecistor proficiscor a facio.
expergiscor a pergo pergis / nan
ciscor vero ab anancio est quod
in usu fuit vetustissimis
Grecis sed ppe dinaram ...
desiderii quibus vatis ... re
tenenda Alia vero absque c
in tum faciunt supina / ut nascor
natum / ulciscor ultum / nascor
natum / obliviscor oblitum
Expa defeciscor. defessum
facit supinum et preterito preterito
defessus / ut Terentius in adel
phis / defessus sum am
bulando Quod in formacione
neque defeciscar usque adeo op
perior Nam ab eo quod est defi
cior defectus fit preterito preteriti
Expiscor autem ex duo est / quod
communis est precarum quod habeant
certa in tum tum vero in cum
faciunt supinum / Comminiscor co
mentum / Adipiscor adeptum
Nam aveniscor supinum vel
preterito preteriti vel futuri est in usu
non invenitur quamvis racio
sic quoque rementum quo co
mentum exigat dicit Comet

Deponentia in -or an/in superiorem a -l. vel -n. vel -r. et contracta similitudinem faciunt supina in -tum, ut pasco pastum, nanciscor nactum, abiecta est -n-. Unde fit ut habeat antepenultimam naturaliter brevem, licet per positionem producatur. Alia autem desinentia in -scor, habentia -o in antepenultima, vocales naturaliter longas faciunt supinum absque -s-, ut -ascor -atum, excepto defetiscor defessum, comminiscor commentum, adipiscor adeptum. Capitulum. Litera -d- praeteritum.

In -do desinentia si penultimam naturaliter habent longam, -d- mutantes in -s- faciunt praeteritum, ut ludo lusi, rado rasi, laedo laesi, rodo rosi, vado vasi, evado evasi, illido illisi, claudo clausi, includo inclusi, id est vetitum est claudo, unde et claudo, praecludo. Sallustius in primo historiarum: Clauditur ... Caelius in epistolis: An ubi vos sitis, ubi consilium claudat. Cedo cessi, geminavit -s- in compositis, ex quo Vergilius: Accessit Patres ... posuit in primo Aeneidos: Venit et ... accessit scopulos. Excepto cado cecidi. Lucanus in ... donec veteres casus cecidit. Pedo pepedi. Horatius in primo sermonum: Vin tu curtis Iudaeis oppedere? Nulla mihi inquam religio est. Idem in eodem: Nam displosa sonat quantum vesica pepedit. Abeo vel pedo. Pedo petitum ... Lucanus in ... credentia pessimum corpus terra tenet. Vergilius ex eo quarto Aeneidos: succedunt vento tumida ...

... ore tonanti. Statius expugnor deris: eius participium ... Statius post ... in primo Thebaidos: Summisque incidit astris. Cudo cudi, Dido mederis et Charisius a Phocam. Cursi cudi. Et videtur esse Vergilius prius protulisse in primo Aeneidos: ac primum silicis scintillam excudit Achates, suscepitque ignem foliis. Respondit eum tamen praeteritum quasi per praesens intelligi, quomodo suscepit, subiungit. Melius praeteritum intelligitur. Idem etiam in Aeneidos ... Gabat ... excudit ante ferendo et ... est felix. Vnde ... dicit ... illic aliquid cudamque ... frequentativum Terentius est ... eius frequentativum cursus cursas, ex quo contentus ... recurso recursas, et accurso et accursas, et excursus excursas. Ado vero quae sunt prima coniugationis composita tamen. Positione tamen sunt composita servant praeteritum praesentis duplicatam di-, quamvis in illo penultima ... habeat, ut do dedi, reddo reddidi, perdo perdidi, prodo prodidi, credo quoque ab eo quod ... quam eius do, et vendo vendidi, et condo composita abdo, et ex eo abscondo, Statius ... idem praeteritum praesentis servant: credidi, vendidi, condidi, abscondidi. Plautus in Carbonaria: ... aurum abscondidi. -n- vero ... -d- ... mutant in praeterito perfecto, et si ante -n- vel -l- vel -r- fuerit, amittunt -n-, ut fundo fudi, scindo scidi. Ne ... scidi perfecte ... quod ... esse

pertat Asmonius in arte qua
ad Constantium imperatorem scripsit [scribit]
Sed errat nam lucanus in sexto
dicit ponit Rima mare tellu
rem. subitus. aut obruit und
aut scidit et mediam fecit ꝫ
litteram tractus Oracius in viri
the.os Ora pectoraque rudis
scidit horrida vestem Idem in primo
Allo quoque scidit ipsa nono tarde
tenta eumenis / Marcialis
in primo epigramatum Vinglibetum
fateor bonum dedisti corvinus
heri. si nichil scidisti Sed assia
nus more antiquo dixit in
homine Satis forte paulo
viris scisciderit colubis. Nemo
sciadicorum in prandio non quoque ag
la ita ut predicant scisciderit
pectus nemo in testiculariam
inis quos scisciderit conscendam
atque abicia Ennius in annali
pa Cum saxum scisciderit et
videntur qui venabilius protulis
se / ne miserum sit cum Petitum
quam predixit quod rarissime in vo
ffindo quoque fidi facit lingua conda
fissi putauit Sed virgilius in quarto
Et mea adiussit liquefacta plu
bo diffidit. at multa porrecturum
ostendit harena / Oracius in
primo carminum dimersa opera
diffidit verbum protulit. vir ma
cedo. et subruit emulos / Certa
non servant ii / ut pando pandi
defendo. di / stando scandi / acce
do .di / Excipiunt duplicantia penultima
palem scilicet / ut pedo pepedi
tendo tetendi / tundo tutudi
Penultima apud illos correpta. Aliquando
aut est producta per supradicta
racionem et ne vincatur in compositis
aliis temporibus. scilicet ap preterita
Oracius in primo carminum correpte
protulit Quod regna tumidis
contudit indis / est enim contud
it columbis Idem in quarto Non
auspicatus contudit impetus
hostis Est enim dactilus contudit / Ut virgilius in viris Et
lapsa ancilia celo contudebat
Solent autem contra frequenter sumere
tempora / cado cecidi / cedo cedi /
penultima correpta. cedo cecidi / con
do condi penultima producta Vetus
tissimi tamen producebat
quam corripiebat supradicti vel
.l. tutudi penultima / Ennius in
primo inquit. O cives que me
fortuna fero sic contudit in
digno. bello confecit acerbo Enne
hic corripuit Idem in primo Ingen
tis forti dextera latus pandit hasta Idem in analibus. Vi
resque valentes contudit crebris
regnis / hic produxit pen
ultimam / Cado quoque cecidi
facit / nec est cadi dicitur / nomen
esse putetur / Composita tamen non dup
licant penultimam syllabam / ut expedio
di / extendo extendi / contun
do contundi / incido incidi / con
cido concidi / Excepitur addo isto
composita et adisto et posco / ut
reddo. didi / resto restiti / dedis
co dedidici / deposco depopos
ci / Notandum quod contra veteres prolata inveniuntur ab auctoribus
ut decurro decurri et decucurri / Ex
cipitur etiam dimido. quod primum di
mist facit / Supina illa quoque
que addo componuntur / mutant
o in i correptam / et assumunt tum /
ut reddo redditum / credo creditum /
perdo. ditum / Alia non omnia.
de in sum quidem faciunt / ut ludo
lusum / vado vasum / cedo

[al' ponit] [simplicia amittunt]

¶ Alteo quod superiora expeditum addo quoque ... non mutat ... penultima producit dicitur
vel ponitur excipit abscepit inter contra addo isto. composita excepit
eo quod penultima ducitur ... preterito excepto dimido quod dimisi facit non dicitur
...mus expedimiste addo componatur

tesum / defendo defensum / tun
do tunsum Virgilius in iiii°
georgicorum Contundit et tunsum gal
le admiscere saporem Idem in ii°
corpora dum pendit arator
Vomeris obtunsi dente cavat
arbore lintres Cudo quoque similiter
cusum Idem in eodem / lapidemque
revertens per cusum aut atre
massam picis urbe reportat
Cado quoque casum facit ca- in supi-
no producta Ovidius [?] cum [?]
sura sine praeterito producit
a penultima / Excipit dato
et statum et ratum et satum
Illud excipit scindo qui vult an-
do scissa. que amittit n
in preterito / amittunt eandem in su-
pino. et geminant S. sicut pe-
bremus in preterito / ut findo fidi
fissum Scindo scidi scissum
Sum producit Vnde quoque fin
do fidi fissum Composita
simplicium tenentur secuntur
ut infindo infidi infis
sum Cedo etiam cessum. et pa
do passum faciunt / excludimus
etiam apatior et apateo pas
sum dicamus / Vnde Virgilius
in ii° Eneidorum At pater Anchi
ses passis de littore palmis
Idem in ii° Crinibus Iliades passis
peplumque ferebant / Abeo quod est
pedo supinum in usu non est verum
Comedo quod est animalium
comesum et comestum Item
Cicero [?] Abditum
aliquando in parte pane quod sit to
tum collectum factum in pocio
esse celeus potius come
stum. quod epotum in venas
atque in omnes partes corporis pro
manaret Virgilius aut
ab eo quod est accedo. accesus

contulit in ix° Et postibus hesit
adversis Tendo protendo et te
tum et tensum facit / Virgilius
in vi° Audiit et si quem tellus
extenta plagarum quatuor
in medio dirimit plaga solis
iniqui Lucanus in i° Et varias
ignis tenuis dedit aere for
mas / Idem in i° Tensisque ru
dentibus arte Ostendo quoque
ab eo composita similiter facit
ostentum et ostensum / Lucanus
in ii° Ut scelus hoc sylle ce
desque ostensa placeret Agnosce
dus erat Apuleius in se
drone / et tam [?] oste
sur. et in mortalitate die [?]
turum Varro verum rusticarum
i° Ostensus [?] Idem Diuidens
in i° In salute ostenta Ca
to plinio Cesare ad [?]
ego me [?] ostensum / Osten
tum quoque inde [?] sit nomine
est [?] quod factum et dictum
et visum. ab ostendendo futura
dictum Strido et strideo tamen
quia [?] in venit / Virgi
lius in viii° Striduntque caver
nis stricture calibum. et forna
cibus ignis anhelat / Lucanus in
vi° Crinibus intentu [?] stridens
at umbra Iuvenalis in [?]
Nam strident ignes. in follibus
atque caminis Oratius sermo
num libro i° Stridere secreta di
visos aure susurros. [?]
[?] Statius non eandem pro
ducta contulit in vi° Hinc
stridet domi Idem in ix° Stridet
restricus tibiens [?] ad
ignes. [?] debet
sine analogia in do [?] do
desinentem / et [?] vel amplius

[illegible]

longa naturaliter. similiter in istis timarr
ut rado rasi / trudo trusi / ludo
lusi / rideo risi. Sed puto excipien-
dum cedo non esse in usu secundum
si. sed sedi / quia ut supinus dixi
inspice quoque comprobat Statius in A-
chilleide in aspectu luco stabere? sa
gitte / Accius in Alcestide Ca-
sta erat vetita? rursus in feriis
Cedo pro ita sidis facit / unde et
passivum sidor sidaris invenitur
lucanus in iii° Condentia pessum
corpora cessa tenent. Statius in
ii° Summisse incidit astris / et
preteritum in usu non est dubita-
tionis vel alienum est ta / debent
enim sensus esse / sed verum preterito sedeo
vel i sedi / cum supradicti quoque vero
preterito Edo verum anomalum
invenitur. edo es est vetus
tissime ergo est edo edis edit
dicebant. unde Plinius secunda Ore-
stis in Carbonaria / tibi sum vel
ti aput mensam astat / illeque
astat qui edit Nonius per enim
hec Iambis penultima sua longa
esse / ut intelligatur sunt / ne sit
seazon Plautus in lippo Nu-
chil morior nisi furem i alio
apibus qui pedit ab eum Cor-
vi enim penultima / Lucillius in iiii°
Qui edit se hic comedit me.
Quippe ergo ta esum ut supra
dictum est / quia essum usque
corrigit ut possit dici / Virgilius
in iiii° Et postibus hesit ad-
esis Et in iii° Ambesas
subigat malis consumere men-
sas / Cicero pro ... ab
ditum aliqua in parte panis
quam si totum colligit factum
in potiorem esset. Celerius po
anis comestum quam edo

tum i venalis. alibi i omnes
partes corporis pernarabet
Via 3a coniugationis / Et. Comet
in do / si habuerit penultima
naturaliter longa / do mutant in si / ut
ludo lusi / cedo cessi / quia genera
mutat O / Exceptis cedo cecidi /
pedo pepedi / et sedo cum suo
presertim non in venit / et cado quod
facit vocabulum cadi / licet
sint alios faciat cupi / et sedo
quod facit sedi Item uno compo
sita apposita et do / duplicant
di in preterito ut reddo reddi
dii uero anom do h[illegible] / o. mutat
in d et faciunt preteritum / et si aliquam
habuerint v vel n / amittunt
n / ut fundo fudi / scando sci
di Certa uno habeant n / ut pa
ndo pandi / Exceptis duplica
tam penultima syllabam / pendo
pependi / tendo tetendi / tu
ndo tutudi / Cado quod debent
facere cadi / o mutata in di / si
ne putaretur esse nomen / dicat
enim cadus cadi / facit ceci
di Illud quod addit composita a duplica
syllabas / non duplicat penultimas syllabas
Exceptis quae ab do / ut prodo pro
didi / vel asto ut resto restiti
vel adisto vel aposto / ut de
disco dedidici / reposco repo
posci Addit uno quod ex capite
est dimido / quod facit dimisi / hic
aut alii dicit quod posset esse ad
verbo ... et do / sunt quod ex capite
agit ado / quod omnia sunt 3e
pro hoc / duplicat statim in preterito
Alii uno dicunt esse quod potu
ad Posciscer / Et vido vidis / Virgilius
Statius hic vide ne facias
Coniunt enim ut imperati / quod

imperati

figura· cum ... pertra-
de ... pedu·

est vide Et sic ihic ocapit di
nido asupion ve/ mota q
debuit fieri ptitum dimid
mutata o m S Supina ueg
positorp ado si sunt tue qu
gate sunt muta om cor
repta / s assumta mym/ut id
di redditur Rusi go no o
cipit auctor diuido / q fat
diuisum / vide magf ce q
cado / vidis Pt ti dici / q
tue que faciunt p mi / supe
iat supes fate sup i sum
Nog lic est diuido dicat
ado q positum / no debuit o
cipi / ou faciat ptitu m si
Addit quoque / q va ze m do /
o cepit ado q posit / do mu
tant m sum / et faciunt sup
ut cedo cessum / Cado cccia
facit casum / pduct ti pea /
est cui re q nom sup
al ho ptita / pduct a pea /
o cepit datum satum sta
tu ratu Illud quoque do
dt / q u an do hucia / si a
mittunt u m ptito / amittat
eam m supinos / si sit pea
bicuns m pto / gemiat S
ut scindo scidi sassum / Sim
pducat hz vna S / m q ce
do et pando faciunt cessum
et passum / gemiata / s Scinda
em dicunt apando pansum
Vnde o pansis m tte ma
nib' ide ccarz / Cu dicat
auctor / q pando et patior
faciunt passum / Non eum
dicend est o pansis · sed
o passis Vedo aut sup
non hz Sz comedo facit ta
comessum quod comestum
Similit' tendo tensum te
tum / et q pam m ostendo S

milit' Strido zsundo defficit
m supinis / Addit vacfus u
esse anomalu edo es / q a
tiqui dicebant edo edis / pea
car vnde cocdo · dis Supina
aut eius deb esse esu ul
estum / quo mit raro vtimur

Si a si priorem pducta pit do / do

Do fit si fit su / ten vado vdoque plan

Caphite dupt cedo cado q scido

Sido pedo / dat actum o cedo cecidi

Cesu / dat ue cessi cessu / faciuntque

Cedo cudi / scido scidi / pedo pepedi

Nullu dat sedo / sz det sedeo sedi

Retuor hic callu potius tpe / sup

Ruamus q cudo pleat dac cusu

Sido sisus su / siu q t dac sueuit

Ndo q tra tue pdi gemiatum

Pteuit / pcita sua dado sup / Oz u

Abscondo dat di · cl idi / st su cl indas ·

N si do pcat · do fit di / di q fit sum [illegible]

Accedo scado ndy defedo pbat hec

hic p. dat q. al v pue n

het q pteritu n pdunt at supinu

Vt fundo fudi fusu / Cu fundo supi

Scindoqz dup tat b / q corpe pote

Ptiti / Tundo tutudi tusu qz fecit

Demit ite tedo pedo dup ra / pma

Ptiti / cep psum dat no supinu

Tendo te tesu dat vt ptu dae tetu

Dedo adhuc fedo / q vi fit absqz supi

Perdoqz di ul idi dat. dat plu presu

al sed componen a pansu
dat pado passu / q gt / sic heto

Nuc mado p desie supino

Collige ut a do sequente / cado simul

Dat cecidi casu / cado q lineat i di

al occasum fit occido solu
Absqz supio / occasu fit abscido p

facit
Dimido dimisi dimisu facit / Edoqz

Ex ptito sonus / esurqz supino

Decedo tu volunt facere cecestum

Erudo dat rudi neqt vti voce supi

Notande aut sunt i hys me
tris diuse regule ptis dedo
cedunt apud contatis
ip / qui ex diuse regule
meta tolundent / ut clare ap
paret Sed. Et. litera ps.

In Co. ante si non sunt a
regendo composita. go in sg
uterqz. faciunt pita pm
ut ungo unxi / spargo si / t
go tsi dicit tu i theo
lia no in pi qntunt go pu
ts. i faciunt sup dicta pte /
ut rego pi / cingo cinxi
ango anxi / tingo xi / pin
go pi / A regendo composita
quamuis in pti sincopam
e penult patiantur / tn in p
tito pfecto euphonie ca ea
sumant / ut porgo porrexi /
pergo perrexi / surgo surre
xi / nam porrigo. i cor
rigo. i arrigo / e in p gu
tencia. aptissime sumant.
subaudiendo ... in. non ... quitenon ...
sinq porcio sunt declina
cioz Et capitur frango
fregi / ago egi / lego legi /
quorum composita secuntur sim
plicia ut. confringo confregi /
pfringo pfregi / cogo co
egi / subigo subegi / cogo co
egi / plego plegi / velego
velegi / Et capitur cp hec compo
neglego neglexi. intel

lego intellexi. quod antiqui intelle
go proferebant / et diligo dilexi
Pango quoque pegi. et ex eo com
impingo impegi facit. Pacu
uius in chrise. Dillam pegi [in marg.: l. psylla]
leno in littore / lucan in v°
Sufficit ad fatum belli fauor
iste laborque fortune. qui te
nostris impegit arenis. Et
plerique tamen pango etiam pepigi
facit sicut charisius et papias /
Sed antiqui pago quoque dice
bant pactio. Cicero in s
adherennium. Pacta sunt
que legibus observanda sunt. hec
uid verum ubi pagunt in co
micio. aut in foro ad meridie
tam comitio. Oracioni pagunt /
Tango preterita p. tetigi facit
et pungo pupugi al. pupunxi Var
ro in primo [illegible] verum ut
habeant [illegible] qui vocantur
ΟΦΙΟΓΗΝΕΙC et in affrica psil
li [illegible] tu ab
[illegible] esse in stirpe aliquos
si amoueant ut pungat
colubra cum pupugerit. si de
stirpe sit vivit. si non sit moritur.
[illegible] Amota aspis cum pupu
gerit si non occidat [illegible]
psillorum esse stirpe [illegible]
[illegible] Quod de obscenio
stilo in [illegible] manum pupugerit
Compungo [illegible] et ex pupugi [illegible]
Et repungo repupugi et re
punxi / ut Caper vult. Cu
[above line: pungo [illegible] alii com[illegible] preterita]
ei qui nos pupugit talio
[illegible] vice [illegible] reddita oste
[illegible] repupugit [illegible]
non [illegible] vel [illegible]
[illegible] repupugi [illegible] Atti
go [illegible] non [illegible] primam
[illegible] contingo contigi / attingo

attigi [illegible] non [illegible] est [illegible]
[illegible] preteriti [illegible] / [illegible] non [illegible]
Ab ago et frango et lego composita
[illegible] p. / ut cogo
coegi / [illegible] / dego degi
abigo abegi / infringo infregi /
perfringo [illegible] / colligo [illegible] / relego
[illegible] / [illegible] non [illegible] le
[illegible] / quamuis ex pago [illegible]
[illegible] / et dego sincopa
et euphonie causa protulit. Et per
[illegible] ex [illegible]
[illegible] neglego [illegible] / diligo [illegible]
intelligo intellexi / Quamuis
[illegible] in [illegible] Audiam
[illegible] nostro neglegerit aucto
ritatem [illegible]
Supina [illegible] quando tamen
preteritum [illegible] sunt sup
dicta [illegible] / ut [illegible]
[illegible]
[illegible] Alia non [illegible] in ctu
[illegible] / ut rego rectum / in
go inctum / tingo tinctum / lego
lectum / pungo punctum / ago actum
Abiciunt [illegible] euphonie causa [illegible]
[illegible] a [illegible] / ut
frango fractum / pango pactum /
tango tactum / fingo fictum / pin
go pictum / stringo strictum / fingo
[illegible] que [illegible] [in marg.: [illegible] penultima]
n in supino. cingo cinctum / stringo
strictum / et tingo tinctum. et ex
[illegible] posita [illegible] / succingo succinc
tum / ex tingo extinctum. An
go quoque [illegible] n in
[above line: [illegible] a [illegible] penultima]
supino anctum. Nam et abago
actum fit. [illegible]
[illegible] preterierunt. Et
[illegible] in [illegible] positione integras
[illegible] sunt in supino [illegible]
quamuis [illegible] modis [illegible]
tur / ut rego rectum. Et pergo

simile e mutat hug ex f p q n o mutat
e porgo· prectum e porrectum
Ago actum/ cogo coactum/ ab
igo abactum tango tactum
contingo contactum frango· ctu
defringo defractu/ pango pac
tum/ impingo impactu/ Et pos
sunt hec consuetudine dici et
in plerisque fieri. Nec est perinc
tum et abiectum et defectu et
impictu dicemus/ alias spondeos
mutare putarentur/ Lucanus
in v° Impacte tesse fores
Omnia vero desinencia in Comectu
go/ ante r/ que quartum gos
sunt ut iungo iunxi/ unxi sunt ad
tendo gerunt que licet in preteritum pe
nultimam sincopam penultime/ ser
uant eam in preterito/ ut pergo per
rexi/ Excipiuntur eciam frango fre
gi ago egi/ lego legi et eius sta
in/ que sequuntur similiter etiam in preterito
ut neglego. xi intelligo xi/
diligo xi/ Pango quoque
cum facit pegi est pepigi
et pepigi/ cum facit panxi dicitur
est/ Excipiuntur preterita tango et
pungo pupugi/ quod cum facit
punxi et eius absque/ Iterum
in predictorum tinant preteritum in
si faciunt supinum/ Omnium Ceterum
omnia mutant go in ctu/ ut
lego lectum/ nisi e huiusmodi A
ad in penultimam/ abiciunt n in su
pino/ ut frango fractum/ sum
tango tactum/ preter cinctu et tinctu
eciam eius composita/ et preter ango an
tum/ quod facit ri res sed diceremus
actum putare ee ab ago
Illud quoque addit/ quod omnia in
go preteritum faciunt licet sunt in su
pino/ licet aliquo modo mutant
tur ut porrigo ctum/ metrum

Hoc dicit preteritum in meat in xi cum quos sequitur

// tectu
Ut iungo iunxi iunctu/ texi tego/
Sic rego quartum contracta sincopa tollit e sed
Surgo/ ad mittit s preteritum sed corrigo/ ff
Preteritum reddit e per xi/ etiam supinum
Ua cum quod t abolgie mige adigo
Preteritum in si go mutat· sicque supinum
Ut spargo sparsi sparsum/ mersi quoque mersum
Preteritum sed preteritum variam legem/
Pergo/ ago dat egi/ frango fregi/ lego legi
Et tango tetigi/ cum lego constat exi
Ceterum intelligo diligo neglego tuis
Hec per in mutat vocem supinum mutat
Pango pruones pepigi dicit/ pertado panxi
Cui sicque sunt/ reddit pingere pegi/ pupigi
Pungo quoque dat pupugi ledes/ mansit
Ubi hec pretera dicunt fore supinum
Fingo cum fixum facit opere/ figo quoque fixum
Hoc quoque notabis/ quam per pro sit a quod quartum//
// vel stet

N inc⁹ / fugit n pectu vidente sup^s

Ut frago fctu / pingo pictu / n pauc^s

hijs / ago glango cingo tigo ꝙ plago

dat dego dgi / ꝑuatiu voce supin

Plego ẽ elego le tenet / lego dt elgo li

Sr rago satago dt a / ſʒ dt ago elides ⁊

Sed
Sic nᵃ a dego nᵃ dz / ⁊ ago sol ⁊ ille
Urgor deponens mutat · Litera
cam in ctum ⁊ faciunt supinum
ut fungor functum / Comet
deponens i gor / mutant ea
in ctum ⁊ faciunt supinum /
ut fungor functum / Litera
Urho desinens mutant ho
pi ⁊ faciunt p̃ri p̃ri / ut ve
ho vepi / tho tepi Et sunt o
dicta regulam in pi tumam
ptctum pfectum pctu pfeunt
supinum / ut vectum tectum Com
desinens in ho mutat ho in
pi / ut veho vepi / ⁊ muta
pi in tum faciunt supinum / vepi
vectum / · · Metrice ·

Vab ho p̃ri fit pi sed tho trapi

fletum sup^s etu / y declat veho vectum
Nulo finientia pns Litera
plu mutant in ptito / ut alo
alui / colo colui / molo molui
consulo consului / occulo occului
Stacius in v^o thebais Raptaque
ꝑla parente occului / Comp^{ta}

Supina l / q si mutata incipiant
geminant pncipꝫ sraꝫ in ptito /
⁊ si no finent ubiqꝫ eand vo
lem / ut pello pepuli fallo fefelli /
Tollo tetuli / ꝓpus inc ⁊ usu
frequenti e sustuli / A tulo qꝫ
quod veteribus in usu fuit · tetuli di
cebat Nam positione tn no ge
minat pncipale siam / ut refello refelli
ꝯpello ꝯpuli / Alia no quoqꝫ
eundem tenuat o in u ꝯtinunt /
Ut vello velli / ſʒ ⁊ vulsi dicat
Percello qꝫ perculi / ⁊ ꝯcello
al ꝯcelleo ꝯculi / al ut
in ꝯcellui / quorum sunt no
sunt no est Psallo etiam psal
li facit ptita Cicero de sup
plicys Revellisti / atqꝫ in p
fundum abiecisti / Virgilius in bu
co Cum canere reges
ꝯplia Cinthyus aurem vellet
⁊ admonuit / Lucan in in⁹ Ca
storum sinus detexit vulserat
herbas / Id in vi^o Pensaqꝫ vi
scera nimbis · vulsit Id in ve
od Illa gene flore pume
vo corpe vulsit Id in v^o
Aulsitqꝫ manu telluqꝫ affi
xit arene / Lucan · abꝯcel
lo licꝫ in finitum / ptulit ꝯ
celle pre · cor / Cumbs orna
tum volunsti ꝯcelle rebus /
Cicero no in p̃o eplarum ad
filium Quas effice ⁊ elabora
ut ꝯcelleas / q est abꝯ
celleo ꝯcelles / ang ptita
debꝫ ꝯcellui ee / ut calleo
callui / sim ꝯparatioꝫ sic gnd
Id tn acces in v'rinis Expel
lit ptulit sim zam ginga
Crispinus Proteruellis / qui
ello gracia ceteris antecellit /
Expo qus debꝫ ꝯculi qꝫ esse

pcitum perfectum sicut percello per-
culi / Virgilius in v° Eneidorum
Perculit et fulva moribundum exte-
dit arena / Basius in v° liurorum
Caliope percussa sapienti psalle-
bat ore / Simplicia a tu gemin
excunt / que nascuntur ab una
l geminatis / ut occulo occultum / co-
lo cultum / consulo consultum / Que
non duplicant. perfectum ut fal-
lo falsum / pello pulsum vel-
lo vulsum / excello excelsum /
percello perculsum / Appello supinum
non legitur / Abalo vero et altus
quod alitus dicitur Cicero pro plancio
ubi altus est Similiter salustius
in Jugurtino / Etatem etate ac-
cipiti alitus [illegible] aut
caducis ex alitus invenitur
Attollo quoque deficit supino / sed
pro utitur sublatum / Volo quoque
anomalo. volui facit preteritum /
ex quo in preteritale nascitur
vultus / quod attolo cultus / et ex
eo occullo occultus / Comet.
Verba tamen in lo / faciunt preteritum
in lui / ut alo alui / Exceptis
duplicibus l / Que si ante in ca-
pite geminant preteritale sicut
ut pello pepuli / fallo fefelli /
tollo tetuli pro quo nec in
usu frequenti est sustuli / Cete-
ris quoque non geminant / Alia au-
tem duplicata l ante o / alia in qua
ablativus est in tertia ante a / [illegible]
tunt o in i / ut vello velli
vulsi enim non est regulare
Et ex hoc patet hec quod v. con-
sonans est ante a / Cum enim duplex
sit / alia ablativus est ante a
in recipiunt / subintelligitur ut vel-
lo velli / Similiter vello non
est ante a / Percello quoque

facit perculi / et excello et excel-
les excelui / vel ut alii dicunt
excellui / quorum supinum in usu
non est / Simplicia vero abstrac-
bus verbis l ex eunt in tum
ut colo cultum / A duplicibus
aut l nascentem / ex eunt in sum /
ut fallo falsum / pello pulsum
Psallo tamen non legitur supinum nec tol-
lo / nisi quod pro supino eius utimur
sublatum Similiter nec volo / [illegible]

Perfectum lo lui fit tum colui colo / Excipe

l duplicatum pro psallo / lui preteritum dat / felli

Pelloque tum fallo pepuli dat atque fe-

Tollo tamen horum repuli dat atque tetulli

Velloque dat velli vel vulsi / condoce usum

Sustulit attollo / percello perculit effert

Excoluit excello vel lui excelluit / atque

Percello dat perculit et percelluit / horum

Excelsum tamen perculsum dat quoque esse supinum

Sed de percello perculsum vera ponit

l simplex dat tum / probat hoc factum colo cultum

Tamen vel retinere dat alo / tamen quoque volo nil dat

l duplex dat sum / sit de vello et vulsum

Tollo, sublatum deest, sed mihi ut dicit psallo
In maior sillaba desinens. Ct. litera
si vocalis longa antecedat mo-
o in presenti geminata preferunt aliis facit
preteritum, ut sumo sumpsi, promo
prompsi, demo dempsi, como co-
mpsi. Hec autem presenti in tum gignentes
faciunt supina, ut sumo sumpsi
sumptum, promo prompsi pro-
mptum, demo dempsi demptum,
como compsi comptum. Alia vero
in maior desinens, pro vi divisas con-
venit in preterito, ut vomo vomui,
gemo gemui, fremo fremui, tre-
mo tremui. Excipitur emo emi
et promo prompsi. Et in vi quando divi-
sas terminantur, supina fiunt in
itum faciunt ... in itum
... quod ...
que ... nascentem
habent ... ut vomui vomitum,
gemui gemitum, fremui fremitum,
tremui tremitum. Emi vero emptum
facit, cum ... assumpsit p. quia non
potest ... sine p. in ...
euphonie ... ut sumptum co-
mptum promptum. Preteriti vero ...
in ... gignentes facit supina, ut pressi pres-
sum. Ct. Comentum. p h.
desinens in maior vocali antecedente
longa mutant o in presenti, ut
sumo sumpsi. Multa vero presenti
in preterito faciunt supinum, sum-
ptum. Tertia vero desinens in maior
faciunt ... pro vi divisas con-
venit ... et promo prompsi. Al-
ternantibus vero in vi divisas faciunt
supinum ... in itum
... ut vomui vomitum.
Emo vero facit emptum et pressi
pressum. Quod autem desumpse-
...

est. Hinc traxit metricus sua met.

Si mo preteritum longa vocali preit facit ante

Ut como compsi comptum, sed vi breviatis fit

Et fit itum, probet hoc vomo dabit vomui vomitum

Sed psi pressum premo, sit eo mi dat rempti
Nullo, quod mihi quod ante b. Ct. litera
pro vi divisas faciunt preteritum,
ut pono posui, et ab eo composita
suppono supposui, oppono opposui. Anti-
quitus tamen posivi protulisse ... re-
perimus. Plautus in Vidularia:
Ut apud sequestrum vidulum
posiuimus. Apuleius in Pro-
hermagore: et ... quem ...
... esse ... animadvertit
ante eum apposiverit. Gigno
genui, pro quo geno vetus-
tissimi protulisse inveniuntur, ...
... in Andabata: Sed quod tu
... genuit ... Cinge
... passivum Lucretius in
... protulit ... Tantomagis
... est ... posse
corpus durare ... Ata-
rendo ... quoque composita similiter
preteritum in vi divisas faciunt:
Succino succinui, occino occinui.
Quidam autem et occano occanui pro-
tulerunt, ut Salustius in primo his-
toriarum: Iussu Metelli cor-
nicines occanuerunt. Sed pro
occinui quoque ... putant posse
dici, cum sumptum cano cecini fa-
ciat, quod ... cado cecidi, in-
cido incidi, et tango tetigi, con-
tingo contigi, quod ante ... in presenti
geminata faciunt preteritum perfectum,
ut temno tempsi. Alia vero

omnia pri(n)ci(pi)a quinta p(er)ferunt p(re)t(er)itu(m)
ut sero seui / sino siui / cano cecini
Non so(lum) enim cu(m) este sit pro hoc
KIP· tty or kp y yo· sicut facit p(ro)p(ter)
s(ed) etiam cu(m) puncto accipi(tur) / Titi
nius in gemina Quid ut pre
uias ac nocte suspirare cerni
p(er)uidi / Plautus in Cistellaria
Cu(m) ego te amaui mea anti-
phila· et m(ihi) amica esse cerui· S(ed)
p(er)uidi· Operno et sp(er)ni facit·
et hinc liui / vel magis dice(n)te ea
admone(n)te lini· leui / Quod alios
q(uod) simi(liter) nascu(n)tur· q(uod) inusi(tatum) non
est / Ex quo deleo deleui / Vnde
et letum dicitur q(uod) delet vita(m)
Iuuenal in p(ri)mo· Nam quos plu
ra liuit vectura / dolia mu
sto / Terentius in Eautontu
merumenon / Releui dolia
omnia omnes serias / Vetustis
simi enim esse lini p(ro)tulisse i(n)
uenimus / ut Varro rer(um) ru
sticarum / Cum obliuerint vasa
Ouidius in vi· quod dimissos
fundam(en)t(is) p(ro)p(ter) / subbeta v(e)l rad
dita tum p(ro)ferunt(ur) / tor en
penult(im)a / ut posui positu(m) / gemui
itu(m) / Acanis en q(ua)rta Puntini
fuant in sup(ra) tundo(r) Can
tum eum et succetum dicu(n)t /
quamuis in ip(s)o vel a m(edi)o qu
tant ex eo gta / s(ed) a supino
itum p(ro) m(edi)o c cesserunt / succi
no succinui· ce(n)tu(m) / occino
occinui occe(n)tum / Tempus ab
temptu fa(ci)t / sic omnia i(n) p(er)
p(re)t(er)itu(m) ex eundia Nubi ab
eam desinen(tia)· mutant ea
i(n) tum s(ed) p(re)dicta ver(b)a / ut
sim situm / stu(er)u(n)i stratum / tan
tretum / sp(er)ui sp(re)tu(m) / Ergo
liui q(uod) vel lini litu(m) fa(ci)t
Vn(de) Virg(ilius) in m(edi)o georgicon

Et paribus lita corpa guttis
Salustius in Iugurtino Quod
gladium sanguine oblitu(m)
ostentabat / Et sciendum q(uod) ta
litu(m) quod s(upi)nu(m) ex itu(m) q(uod) tu
citu(m) saltem corripiu(n)t pe(n)ult(ima)s
q(uod) in aliis supinis q(uod) a p(re)t(er)itis
in vi t(er)minantibus nascuntur
non i(n)venit(ur) / ut amaui ama
tum / moui motu(m) / neui netum /
faui fautum / cupiui cupi
tum / muniui mu(n)itum / Caper ut
supositum· sic nequeo nequitus
corripit pe(n)ultima(m) / et vsus vbi
q(uod) ap(ro)bat Cicero p(ro) Cornelio
ceptum i(n) p(ro)cos q(uod) volebat
desitum e(ss)e p(ro)hinc qui decessit /
Certe q(uod) manifestissime ostendit
orator adesinor esse desitum
sic ex zasinor situs / Quod
aut penult(im)e supdictorum supinorum
corripiuntur / poetarum exempla doce
bunt / Virgilius aptior i(n) vi(i)o
Om(n)i(um) p(re)t(er)itos referat si Iuppit(er)
annos / Id in p(rim)o abolesos
morte obita· qualis fama
e volitare figuras Ouidius
in phastis Sol aditus quem
quereis ait· ne vana labo
res / Nupta iouis fr(atr)i· tria
regna tenet / Terentius in
echira Nam cu(m) co(m)p(re)ssa e
nata forma in tenebris
nosci non quita e Est et
quatinus / Damb(er)g / Lucanus
in vi(i)o / Hic situs e(st) magnus
placet hic fortuna sepulchrum
Id in eod(em) Illita tela dolo
net marte (vel matre) comus vnguine
Virgilius in m(edi)o georgicon / vt
p(re)dictum est / Et paribus lita
corpa guttis Notandum q(uod) posita
tam corripie(n)s q(uod) p(ro)ducens pe(n)ult(im)a(m)

no(ta) h(ic) p(re)t(er)ito nulla dicta vocis· a 2a i· ricos· la q(uar)ta gim(odi) i· no· nasci
s(ed) s(ecundu)m d(ic)tam originem non corripi non p(ro)duci in compositis· req(ui)re

inveniuntur Commentum.

Quia 3e coniugationis desinentia in -no pri sing. faciunt preteritum in -vi, ut sino sivi, exceptis desinentibus in -no habentibus o vel n, que in -vi diversas faciunt preteritum, ut pono posui, gigno genui. Quod (?) et gerunda accidendo, ut sancio (?) sanxi, et exceptis desinentibus in -no ante n que non geminant (?) preterito faciunt ..., ut temno tempsi. Supina autem attinentibus ibi diversas sunt, subtracta v et addita tum, ut posui positum. Composita vero attinendo servant eorum simplicia ... catum ... que cum dicitur ... et successum in g. Tempsi vero facit temptum. Crevi vero faciunt preteritum in vi sillabam. mutant eam in tum, ut sivi situm. Et vide quod dicitur supra, que nascuntur aptius ... attinentibus in vi, producunt preterita ... exceptis litum et situm et quitum et citum et satum, et que componuntur ex hiis. Commentum. metricus.

Quo dat vi dat ... que g ... ante o

Hoc tu ... gigno pono ... natam

Cu cano dat cecini catum ... accano

Dat cinui cetum ... transitiuo ... muant

M non ... psi ... ptumque dat ... utpote temo

Ceta vi faciunt ... sino sivi ... vo

Atque stevi ... sterno stravi stratum ... lino

Dat livi linivi lenique litumque supino

Cernoque crevi cum ... cretumque instruat

Ponitur ... presumit ... recupat

Sed hic advertendum est quod metricus dicit ... in supinis preteritis et supinis ... non ponit ... Hiis tamen quia transcripsi appositiones ad expositiones sine ... mea. Diligens lector poterit indagari sufficientia, ubi ... aliter ponit metricus, vel non ... ponit, aut alia ponit ... ... ad contrarium. Commentum. Aliter.

Mpo desinens ante ... vero in vemo ... rumpo, quod subtracta m et o in si ... preteritum facit preterita producta, tamen in sumpsi ... abeo rumpo rupi, abrumpo abrupi, corrumpo corrupi. Et vero breve penultima ... mutat o in psi diversas in preteritis, ut strepo strepui, obstrepo obstrepui. Et vero ... producta ... correpta ... faciunt preterita, ut scalpo scalpsi, sculpo sculpsi, carpo carpsi, repo repsi, serpo serpsi, sarpo sarpsi ... Sed ... longum ... reperitur ... Supina in pi ... fiunt mutata i in tum, ut rupi ruptum. ... separatas subtracta v et addita tum, ut strepui strepitum ... aut ... sicut supradicta ... ut scalpsi scalptum, sculpsi sculptum, carpsi carptum, repsi reptum. Commentum.

Verba desinencia in vo. ante ma/o g
ursa in R faciunt p'i / producit
penult. / ut rumpo rupi Sive
aut sunt e breue penultima
mutant eam in i dimpas / ut scrpo
scrpsi Sive aut sunt l aut u aut
e producta. ma. po / o g ursa in si
faciunt p'i / ut sculpo sculpsi /
carpo . psi / repo repsi / Serpia
aut aliinanantibus p'i i psi
mut / mutat R . in ptum / ut
rupi . ptum Ade simctibus m's
in vi dimpas / sunt subtrahit
vel addita tamen / ut scrpsi . tu /
Abscumptibus m's in psi / fuit .
muta psi in ptum / ut scalpsi
scalptu . metritus

Vo pretes e breuis vt. qui dat vi / dat itaque .

Vt scrpo dat scrpsi scrptu Oz po pretes m

Vt rupo rupi ruptu fact. maticeds . [rst]

Cetera pp fact ptu / scalpo pbt i d

Et sculpo carpo sppo repo q̄ repsi
In ro finita pui stam Et. litera
timant p'i / ut tero triui
quero quesiui / sero seui sem
vta sero / serae . asera addita
natum . serui facit Asero se
ri seui / tum q'ta q'i mutant
simt seoz pui . separatas pse
runt p'i / o in vi quis dese
ro pelinquo deserui / insero
pinsmitto / inserui Si eum de
arbore dicta insero inseui fact
p'i / insitus m's insitus v
psilius in bucol. Insere nunc
melibce piros pone ordi
ne vites Sed in ps theorpiton

Mutabaq; insita mala ferre
pirz Vetustissimi tum eciam
in simt serui ptulisse inve
niuntur pordinari consemi En
nius in precept / vbi videt a
vena lolium esse int triticum
se ligit . serimt . aufert . se
dulo . vbi opera addidit qua
to studio serimt Duas i ve
nitur supdicte tamen ba q
dupcat / O an R in prito
yero yessi / 2 uro vssi Vero
ro simt Serui vsi facit / sim
chdisin aut vis / q 2 usq
q pbat / lucinius macer p
thusos . Quos optuit anni
sa restitue / hyste eos reli
quias abverunt Publiq
in Auromutane cellas se
norz querri / Curro eciam
repetita pore sin cucurri
facit p'i / q in qposicione in
venitur aput quosdam auctorz
geruz pure sic fuans / aput
alios aut nunc / ut virgilius
in vino eneidorz / decure non
alia depte patetes tu sunt
tunt cum capos / lunig i . pp
aburbe qdita Roma cunq
proinum sunt decucurrerent
Sed in pp. Et si ferocius p
cucurrissent / Cato d. G. pis
nem / Video hac tempesta
te concurrisse omnes adu
sarios Terencius in eunucha
vna illarz / intra pere p
cucurrit / Cesar ad virgiliu
Ep cucurristi aneapoli Plau
tus in sticho Pcucurrit ut
nunciare nuncia op optabi
lem / Oppina corz quere de
vi s'am timant p'tum / un de

Vi in tu p[re]feruit[ur] s[e]m[per] sup[er]dic
tam ve[rbum] / tui tritu[m] / c[on]sui
tum Demi v[er]o s[e]m[per] analogia
setum debent fac[ere] / s[ed] d[i]c[i]t[ur] ta
veteres setum p[re]tetum dicte[s] /
s[ed] satum p[ro]ferre tradider[un]t
Et s[ci]endu[m] q[uod] in nullo alio sup[er]i
sine p[rim]o sine no[min]e p[ar]tiali R
p[er]a co[m]p[er]it[ur] / nisi in sup[ra]dicto
et in aliis reb[us] i[d est] sat[us] dat[us]
rat[us] stat[us] Rec[tor] q[ui] rat[us]
facit p[ri]m[us] / et puto. dic[it] ca[usa].
qu[ia] [illegible] ut teo trit[us] co[m]mi[nu]o q[uod] [illegible]
qua litus aliud s[ignifica]t / Et vet[er]es
preter[itum] dicebant Cano san
tus p[ro]sanciat[us] / et lasso p[ro]
lassat[us] / et lacer[o] p[ro] laceratus /
et potus p[ro] potat[us] / Difficile e[st]
i[n]venies e[t] [illegible] in A q[ui]di p[ro]
p[re]ter[itum] sine sup[ino] / nisi i[n] sup[ra]
dict[is] / Sup[er]positio v[er]o / A sup[ra]
dictor[um] sup[ini]s sine p[ri]or[um] in
n[ost]ro g[e]n[er]it[ur] co[n]ti[n]u[u]m / sat[us] insit[us]
obsit[us] v[er]gili[us] in p[ri]mo georg[icorum]
Mutataq[ue] insita mala fer[unt]
p[er]p[etuu]m Cicero in commentaria
Vt cu[m] obsitu[m] & continu[um] agro[rum]
vidisse[n]t Desui v[er]o desitum /
et insui insitum / et operui
opertum faciunt sup[in]a Cave
v[er]o duplicat S ante c[onsonantem] / mutat
s[ed] in tum in sup[in]o gessi. stu[m] /
ussi ustum / Duplica[n]cia a
r. an o in p[re]t[eri]to ro in sum q[uae]
alter[um] faciunt sup[inum] / ut curro cur
sum / v[er]ro v[er]sum / Et. Cometu[m]
Va tumay in ro / tumant p[re]t[eri]
tum i[n] vi s[in]e ab / ut tero trivi /
q[uo]d c[on]tra asero ser[o] / et s[ed] mutet
sim[ilia] [illegible] / p[ro]ferunt p[re]teritum
p[er] vi d[e]n[ique] pro / ut desero. s[er]vi /
et o[pp]o[si]to gero gessi / v[er]ro
u[er]ri / et v[er]ro v[er]si s[e]m[per] Calsiu[m]
al v[er]si s[e]m[per] Servium / Et co
cepto v[er]o curro / et q[uod] co[m]p[o]n[u]nt[ur]
ex his Supina v[er]o a[n]timan
tes i[n] vi s[ine] az p[er] / s[un]t mutata
v[er]sum / ut ten[d]o tritu[m] / nisi
q[uod] semi s[ed] pe a pe az co[n]tra
dicit[ur] eni[m] satu[m] p[ro] setu[m] Abeo
quoq[ue] q[ui] apo[s]to[lus] h[abe]t n[on] pa / ut
in situm et silia / Et vide q[uod] ta
in o[mn]i supino / q[ua] p[rim]o a[c]
p[ar]tiali no[m]i[n]e / p[ro]duc[itu]r a pe /
ut satum et ratu[m] et statu[m] et da
tum Deserui v[er]o et inserui
et operui / faciu[n]t desitu[m] et insi
tu[m] et opertum / Vssi v[er]o facit
ustum Cave v[er]o duplicant
r in p[re]t[eri]to an o / ro q[uae] u[er]sa i[n] s[e]
faciunt supina / ut uro ussum

Do dat vi dat tu / s[ed] dat tero q[ue] grossu[m]

Tu / c[on]sui c[on]situ[m] / s[ed] tu nisi

Vstu tu gessi gestu[m]. s[ed] v[e]l dat uro q[ue] gero q[ue]

Curro curri c[ur]su[m] d[a]t / uroq[ue] u[r]i

Vel ussi dat v[er]su[m] / d[e]t q[ue] tuli s[e]c[un]d[u]m latu[m]

Dat semi sev / datq[ue] satu[m] p[ro]ferre sup[er]tu

Co posui semi dabit v[e]l dat[ur] et situ[m] / ex. insitu[m].

Cu[m] sed q[uod] c[on]tra / semi sevi q[ue] satu[m] dat

Et situ / vari capiu[n]t p[re]ter[it]is Litera
In do desinen[ti]a o in [illegible] q[ui]d[e]m
assumunt vi et faciunt p[re]teritum
p[er] i[n] ut arcesso. sivi / Valuisti[us]

in primo historiarum Domitium proconsule ex citeriore hispania cum omnibus copiis quas paraverat accessiunt. Idem in ii° historiarum Argentum ultro accessiunt et citeriore prosterno accessiunt aliqui et alii / lacesso lacessivi dicit priscianus Et vir ut melius dicere lacessivi quam lacessi Participium eius passivum lacessitus Caper tamen lacessit dicit esse / ut facessit / et profert exemplum lucillii quo usus est in primo. Nam vetus et catho lacessisse appellat quo usus non erat ipse sibi. Sed potest lacessisse per sincopam esse prolatum vi syllabe / ut cupisse petisse dicimus pro cupivisse et petivisse. Salustius in iii° historiarum / diversa uti solet rebus fidi ter lacessiunt Idem in iiii° Tigrani legiones fidei in monte post tamen / lacessiunt / [lacessiverunt] facesso vero et capesso et viso que possumus desiderativa dicere. Significat enim facesso. desidero facere / et capesso. desidero capere / et viso. desidero videre / frequentativa enim esse non possunt cum prime coniugationis sunt / habent eadem formam diomedem et charisium. omnia in so quarte sunt faciunt preteritum preteritum / facesso facessivi / capesso capessivi / viso visi Similiter composita quesivi. Virgilius tamen quesivi dicit / Et melius. Quamvis Priscianus quoque eius i· quesivi facit preteritum. Salustius in i° historiarum. Curione quesivit. uti adolescentior pro suffragiis in tertia etati concederet mamerci / Cicero in divinatione Virgilius profecto

metue capiens re in recenti presidiis facessitis Iube tamen quendam codicibus facessiens Pinso pinsui facit preteritum. quod probat usus pomponi quo probat Neque molis molui / neque palatum pilis pinsui. Sed Supina eorum in. situm. desinunt / arcessitum / lacessitum / capessitum. Sed in vi desinentia regula. declina sepe in supinis dupex Pinso autem pistum debet esse unde pistor nomen valet / ut pastum pastor / ustum ustor / gestum gestor · Comentum.

Verba iii° modo desinentia quintus omnia in si / et assumunt vi faciunt preteritum / ut arcesso arcessivi Excepto facesso et capesso et viso et quesivi / que omnia in si faciunt preteritum / ut facessi capessi et visi et quesivi Priscianus tamen magis dixit regulariter quesivi / quamvis quesivi faciat quesivi / et excepto pinso. Supina autem eorum desinunt in situm / ut arcessitum capessitum / Pinso non facit pistum / Metricus

So sivi sitque dat / cum arcesso lacesso [i. excepto vide]

Quesivi sed fugiunt ista viso facesso capesso

Et pinsi dedit vi pistum quod / quod metheticus

In So. i. ante te. Litera

In verbis pretexto cum preteritum plerique pepigi excepto cum preteritum / Charisius pepigi protulerunt / Mecenas in octaviam

Depexisti capillum ne muncidus
existimareris / similiter necto nexui et
nexi. Virgilius in quinto / Et
paribus palmas amborum in-
nexuit armis. Salustius
in primo historiarum Nexuit
catherue nos / Lucillius in v^o
hic solus vigilat opinor et
cum id in versus facere est. tum
vetera nexit. Martius ait
hi qui nos nexisti vetera lecto
to / Flecto vero flexi facit /
et plecto pexi antique / Levius
in v^o Erotopegnion. Deli(c)iis
motha / pondum manum lasci-
viola ac tenellula capite
meo trepidans libens inso-
lito Pexi nunc. Nunc com-
plector et amplector dicimus
sed plector passivum esse teste
tius ostendit in philoromide /
Ego plectar pedibus / E brevem
ante .in to duo in verno de-
sinentia. Peto petivi / meto
messui / Cato in ii^o originum In
campo tiburti ubi hordeum
demessuit / Id in agricultura dicit
ubi hordeum . id etiam noster
Cassius hemina in ii^o annalium
In campo tiburte ubi horde-
um demessuerit / Et ante sed
duo in verno / Verto verti / sisto stiti /
Persius / cor iubet hoc enim enim
postquam destitit esse Meoni-
des quintus pavone ex pitago-
reo / Geminata vero t ante o verni.
mitto misi / Et in sto verni sisto.
cum pro ii^o est activa habet signi-
ficatum in simili^a. est in quo desisti-
tur vero absoluta et similiter
sto vero / que cum eo habet composita
ut resisto vel resto restiti / con-
sisto vel consto constiti / persisto et per

sto perstiti. Superiora eorum que
in xui vel in xi terminant preteri-
tum praeteritum faciunt / ut nexui vel
nexi nexum / pexui vel pexi
pexum / flexi flexum. Similiter
faciunt supinum que in ctor de-
sinunt deponentia. amplector
amplexum / Petivi vero secundum a-
nalogiam in vi terminantium
tertie pri^m. petitum facit. pe a
producta. Similiter messui mes-
sum. sic cesui cesum / misi
duplicantur ss. in supino / missum
Astiti enim supinum non in verni /
nec assisto ¶ Commentum
Verba desinentia in cto ante te
Quedam faciunt preteritum in xi
secundum alios in xi dumtaxat / ut
pecto xi vel xui / flecto tamen
facit tantum flexi / et similiter
que ex eo componuntur. Nube^re at duo
desinentia in to / e brevem ante te
ut peto tivi / et meto. Sim-
ul que componuntur ex his duobus
quoque in ver^m in sto ante te
rit / ut iuto ait / consterto stitui /
et ex his composita. Geminata vero t
in xcent^a verni mitto misi /
et que ex eo componuntur. Et verni
in sto sisto / quia est transitive
dicitur. Et assumit preteritum sta-
tui / quod autem est absolutum / assumit
steti / Supina vero terminantium
his in xui vel xi / exeunt in
xum ut nexui vel nexi ne-
xum / flexi flexum. Deponentia quoque
faciunt supina desinentia in tor
ante te et / ut amplector. pu-
Petivi quod petitum facit / pe a
producta / Itaque messui facit
messum / Misi quod missum. Asti-
ti vero in i verni supinum / sicut
nec assisto ¶ Metricus. ph. p^r dicunt

Pendere recto ptoque pui plr epi / pnn

De flecto plecto tm pi / contra qz dat /

Ueto fat uti usqz fat / absqz supino

Ueto tui / mitto dr mis. dr qz missu

Congeruldo sui fot meto / dr qz messu

Depeto petiui sine mgr plur petitu

Sisto ycets qtm statum dabit vl fat atz statutu

Sigunt stare steti reat / rn qz supi

Dat nepo tepoqz pm / nepo qz supi / dr

Dat nepu / tepo qz dr tertiu / sapoqz al multu vl

Deponem tor dep. Cf. litera
nem / nulla ante consonante / tor
msum gutunt / ut vtor vsum
nitor nisum Iube tm etia
nexum / Tepo duo inveniunt
o nvi g uterem in ptito / tepo.
tepui / et nepo nepis al nepas
nepui / Ouidius in vi. me. cy
luna qual plenum tenuata re
tepuit orbem Ugilius in v.
Nepante nodis seqz i sua me
bra plicante Idem in eod / et pa
lb palmas amborum innexuit
atque Uirgilius in v. decorato
re / Sit sunt qui fuit queq
agunt lemoribus pueri pres
na ipa retepuit linis Re
pabant multa inter se flexu

nodorum dubio Actius in dei
phebo Nos optimo ferro elepi
ng omnibus manicas nepsimus
Supma alterum ptum. alteru
pximum finiunt / teptum. ne
ptum Unde Ugilius in vi. Et
clupei non enarrabile teptu
Idem in v. Cum pung nodos
et vincula linea rupit Et
i nepa peduin malo pendebat
ab alto / Cf. Comentum p. h.
Deponem no intor desinem no
ante te conte / tor mutat
in sum / ut nitor nisu Iube
tm nixu Im po in veniunt
duo / cerno / quterem in vi dim
pas / faciunt pteritum / ut tepo
tepui / nepo nepis al nepas
nepui / Tepui no supinum fa
teptum / nepui nepum / Et de
hoc quarta con. satis dictum est /
nisi qr additionum fronte red
dendum est. Vocabla Plagio
pyphi / dicuntur homines venditores /
a dur plagiopyphi / Quasi
in fenetes acuta uulnera / a
plaga / et opi qr est acutum
Calefacio qnr est abusiuo
talc et fao / eodem mo tepla Abi
cio alta Sed tonte / debet di
ci / fi pt qrn aiacio Si ante
abicio g pona abico / qr e pen
tio / tue etc. Sed volen dz dici
abicio Idem qz de similibus dicendum
Pellicio id est qr decipio decipi
pellax. cf deceptor / et pella
cia deceptio Pellice tm est
blandiendo decipe Pango qr
facit pterito pepigi / id e qz pa
cisoor Cm aut pangi / id
est qr cano / Unde Pange lin
gua gloriosi plen ref / Cum iur

facit perfectum compegi / id est coniungere / vel
conglutinare. Unde compingo in-
compegi / compingo. Unde ossibus
et nervis compegisti me. Ascen-
do componitur ab ad et scando. Accen-
do enim ab ad et candeo. Amicio
ab am et iacio. Induere est ab in
et vo vis / quod non est in usu / sed
habetur per vna et vvidus. Indu-
cunt alij esse ab in et dorso / a-
lij a suo / iuncta s indu / additamen-
to quod est insuo insuis / sed hoc totum
falsum est. Est enim componitur ab in
et duo duis quod est solvere / sicut
in Paulo Atheniensi habetur. De
divinum inquit est / cum quis
sta unguibus solvitur quia duere
est solvere. Postea non alicuius
induitur et / plenus et compeditus
est / adoptandus / vel ut se totum
ad unctum praebeat. Unguo nomi-
cuius modi est. Ungui ab unguibus
formatur unguibetum / sed debetur
per qu. Unguis ab ungo dicitur unge-
tum / per g / sive v. Calvo vis
id est quod decipio. Stabo vim
est aquo stabies. Nere est
perquanda deductio fili de
lana ducere / Conquinisco id est
caput inclino / utrum autem sit
compositum / cum cito auctore hoc non ha-
beo. Compesco est a teneo et pe-
do et capio. Vel ut alij di-
cunt a pace. Similiter et dis-
pesco / quod ponitur pro disco. Profi-
ciscor a facio compositum est
ex per et quiscor cum ab ex per-
go / facit perfectum experrectum
sum. Ex pergefacio cum ab ex
pergiscor et facio / sicut quosdam /
ab ex per et go et facio componitur /
et facit perfectum expergefeci / sicut

expergiscor experrectus sum. Man-
cisa est quod sequitur defetiscor / non
a fateor / sed a fatiscor fatiscens
fessus sum componitur / quod est quasi affa-
tim quod est habunde et hisco. Co-
medo est a teneo et edo edis / sicut
antiquos cat. pe. Nidaco
modo male dicimus / edo es / Oste-
do est ab obs et tendo. Porrigo a
porro et rego. Pungo quod fa-
cit pupugi / id est quod punctum pono /
cum repungo facit / id est quod sti-
mulum addo. Pergo a per et re-
go. Prodigo a pro et ago / vel porro /
et est id quod facere prodigium / De-
go est ab de et ago / Abigo ex ab
et ago / et est abigere a se vel ab a-
porro agere. Surpere est aliquid
avellere surripiendo / quod dicitur sur-
pa re / quod alio nomine dicitur mar-
ra lacesso dicitur a lacio / Hec ha-
bita tripla metrum finalia duo-
met. cal. tertie coniugationis / que-
dam alia sunt verba in diversa sed
metra proscripta / · Sequitur ·

de quarta coniugatione verborum ·

Quarte coniugationis verba omnia
activa vel neutralia in io
desinunt / exceptis eo et queo et
vereo / et ex eis compositis / Amicio
et desinens duarum ex tertia
sunt sed simitia / n. dute / tio
pi supra facit perfectum ... /
ut vincio vinxi / sancio san-
xi vetustissimum tamen esset sanci-
vi vel sancivi praebebat / Pompo-
nius ... ad Chiasam. Sanc-
ciebat ... utile civitati ...
aut n ... fuerint / cio in si
iuncta / facit perfectum / ut far-
cio farsi / fartio farsi / raucio rau-
si / fulcio fulsi / Et probo plac.

al' pdun

quidam alii dicere ca. sulpi. p
tulerunt / Cicero in primo de
oratore Videsne inquit S. pau
lulum intrauisset complodi
Item Pangiste retulit in
oratione sua. Idem pro Cornelio
lo ii. Cum eis rebus urbe
italiamque referserunt. Idem
in thessalanatis / Et quia
uis etiam omnia referserunt
Alia uero omnia supradicte con
iugationis verba / re pe put
abiecta finali o et addita
ui faciunt preteritum perfectum / Que tamen
etiam subtracta u. contrahe et cor
ripe. in lig. proferre / ut scio sci
iui uel scii / et abeo composita
ut ascio asciui uel ascii. Ci
eo cis. quod et cio cies dicitur
ciui uel cii / et abeo composita
concio conciui uel concii / Au
dio audiui uel audii / mollio
molliui uel mollii / Munio mu
niui uel munii / Sepio sepiui uel
sepii / eo is iui uel ii / queo quiui
uel quii / Veneo ueniui
uel uenii / Solinus in collecta
neis / Statius in Achille / Ubi
nunc Eacides innouus monet.
qui anno quinto pugna in
gressus urbe fuerat. alau
dentibus intemptus / Primo
octauo. Olimpiade ho
mine / Salustius in
Catilinario Sed neque. Pro
neque impelli / Idem
in primo historiarum Sed neque se
parare aut in seruire peribis
querere / Sufficio suffiui uel
suffii / quidam autem
composita / tamen quia fio
inuenit. inuenit etiam declina

Vnde vigilius in iiii. georgicorum
At suffire thimo ceraseque
recidere inanes / Suffire di
xit sicut tetta. / i. tela declinatio
tamen simile eius fieri est.
Haurio hausi hausi
Hauri. tamen etiam hauiui uel
haurii. Varro in primo ad
Ciceronem / cum et idem hau
rierunt / Sepio sepsi / sen
tio sensi / Venio ueni / a
perio aperui / tamen uidetur aperio
compositum / Quod uetustis
simi non solum simpliciter tamen / sed
etiam sicut coniugatione declina
bant / Vnde Ennius / Que pa
rit scilicet genus perimus conde
coratum / Nam operio compo
situm ... staz ... Pacuuium
uel non ex usu / Composita
fuerint / in iii. conuertunt
in preterito / ut aperio aperui / coo
perio cooperui / Reperio non dup
licauit p. in preterito / Comperi
diminuta una syllaba reperi
reperi / simile est perim
agr... Sunt alia
que hic in pos. composita deponentia / ex
perior experior / quorum preterita per
partes compositi ostendunt / com
paratur ... / cum preteritum
partes et / Salio salui
uel salii / et salui Virgilius
in bucolicis / dulcis aque sa
liente sitim restinguere
riuo / Idem in ii. Geo
orgicorum / Mollibus in pratis
unctos saliere per utres In
quibus tamen uenitur eo
dicibus etiam saluere. Septimus /
Idem in primo Aeneidos / abiecit

tegina sub ipsis dissiliunt
Id in quito eneidos/ hanc
mora ysilue omnes feritan
rta clamor sidera/ lucanus
in ii° insiliunt solo nocitus
pondere puppim Statius in
in ix° thebaidos/ Expussi sa
lierunt cuspide dentes In
eos insilierunt vadis magis
fragore solutis aggeres Ovi
dius in p° ane? / Cum sepe
assiliunt defense menibus
urbes Id in iii° phastorum
Aflaura salisse petus. sa
luisse talones Quadriga
rius in vi° annalium/ Arto
rius thaurea scopos hume
ro sanciet atque ita resaliunt
Ambio ... ponit chaisus
et eius ptitum campsi/ et
Assotor karybo ... ua
agreeo esse ui/ Vnde et ea
pro campsas plebant ve
tustissimi dire Ennius in p°
levitatem campsant A ho
tius dicto in usu frequenti non
est/ quarte coniugationis esse
ostendo/ abunpatio in p°
tundente Sic enim probus/ de
dubiis perfecto. tetans. osten
dit nenium ptulisse Ann na
ta e sponsa pignans. uel ay.
al nega Accius in noe
rumbus ua te arbant
orta luce. parebant/ et in
hac quide sic solz/ Et est
usus in hic vo/ et pareo
hac sic tres pe/ aio ais
ait/ et in aio huius coniugatione
volo in venis/ Et et pe.
prime solus pro pduta/ que

pla Ibi loco tenet/ Vnde
tria quoque ptib. et solz ap.
fi simulit Id toute huius/ pro
ducit pe. Quod aut a
lius coripit/ sudit usus/ v
tilius in pirro eneid/ sic ait/
Et dicto citius tumida e
quora placat/ et Ennius Ay
nata e sponsa pignans. uel
ai. uel nega Illa inst torqua.
A iambis stare uo pt Iube
nunc tu tria pspna ptiti
ait/ quam ppma ai. aisti
ait/ que in usu nō sunt/ uo
neque psti neque plusquam pt
neque futuri subiuncti/ in hoc
uo d° in uerbo Ist i et fuit
...us ppfcto accipi Supina
pi quod timdanon sicut supra
dicta uerbum in tu os eut/
Vimpi vin ctum/ et sampi sanc
tum Sancium uo sancitum
Vnde lucretius Quod porto
regias sancitum quando quidem
optat I ipsi uo ptitu si
niem l al t duteh muttat
eam i tum in hac coniugatione
esfaciat super/ ut fulsi fal
tum/ fulsi fultum/ sarsi sar
tum/ Vnde sartores sar
tores eos eis gratia fercio
fertum/ referrio refertum/
Cicero in v° thusculanarum
tum iecore optimo farta
et saciata/ Alia uo in si de
sinent supradictam regulam s
uant. t. talem ipsi desi
nent/ ut sensi sensum/ tran
si transsum/ Vnde lucillius
in p° Rausuro traicius
qui caruma pdit honeste H

auro hausi haustum / dicitur ca a
sumpsit t. quamvis r aspiratione
differat Sepsi vero septum sine
corruptione in supradictis est posita
facit / veni ventum et aperui a
pertum facit / sed pario partum.
et omnia que eis composita. Advenio
adventum / convenio conventum /
comperio compertum / opperior oppertum /
a liquis notis omnia que tamen
vi quadam in .n. tendunt pro in
fectis / inventum faciunt. supinum
penultima producta. tamen in hac quarta
in aliis coniugationibus / ut audi
vi vel audii auditum / mu
nivi vel munii itum / Scivi vel
scii scitum / Arcessivi vel ar
cessii arcessitum / cupivi vel
cupii cupitum Excipitur in eo
desinencia et differentia aliarum con
iugationum / quod penultimam supini corripit
ut eo ivi vel ii itum / adeo
adivi vel adii aditum / Pereo
perivi vel perii peritum / Queo quivi
vel quii quitum Sino sivi vel
sii situm / Lino livi vel lii litum /
quod in rarissimo usu est / Cieo litum
quoque civi vel cii citum. cor
ripit penultimam Cieo vero actus est
quarte coniugationis est. producit
eam Pono quoque quod anti
quum posivi / infrequens autem
usu posui facit positum / corripit
penultimam in supradictis positum // veneo
quoque secundum analogiam / veni
tum debet facere supinum / pro
quo magis venum in usu est
Et supradicta omnia magis
auctoritate veterum comprobantur
sed iam semper ubique / Rursus
quod refectum in acordia / vagis

in viii. Qui in petitos resecat
si impetit annos Idem in viii.
Amphitrioniades armenta
aditumque pararet Idem in v^o abitu
Eneidos Munt hos. ne illos
additus cuncti penetrat
Idem in ii^o Morte obita quales
fama est volitare figuras
Ovidius in i^o Fastorum Dol
aditus que tristis ait. ne vana
labores Nupta Iovis fier
tua regis tui Idem in Heroi
dibus Terra que nobis in
ita est Cerealis Eleusis
Terrenique in ecclesia Dia cum
qua ipsa est ingrata forma in
tenebris nosce non quita e
Iuvenalis in viii^o / Nam toi
tus iam loquacior oblivius vel
si quis iam origines cum
tamen tenerum nomen Supera quod
infectum est ... corripitur
Idem quod probat / Virgilius in v^o
Eneidorum Ceteri penitus abies
... rape in ora terum
... in quarto / Tum livi
da pallens ora tulit vultu
subnube ... iam Cieo citum
corripit penultimam ut ... facit
Statius in iiii^o Thebaidos
At quem in ... Capaneus
... amore excitus.
e longa pridie indignatus
pate corda tumens Cieo
vero citus penultima producta / ut Vir
gilius in iii^o Eneidos At
genus e silvis Cyclopum
et montibus altis Excitum ru
it ad portus et litora complet
Sinon scitus et desinor de

situs sepulcra co(n)t(ra). Cicero p(ro)
cornelio in p(rimo). Ceptu(m) igit(ur)
reos qui agi volebat. de
situ (et) p(ro)hunc q(uod) decessit
Id in p(ri)mo rethoricorum / Et si
non h(ab)eo q(uo)d in p(ri)ncipio desitu(m)
e(ss)it. deinde tempus incipiet(ur). Id
est situs dic(itur) p(ro) neglectu(m)
Virgilius in vij°. Sed te victa
situ verique effeta senectus
Id in ij° georgicorum, mutata
q(uod) situ mala fit p(ri)or(um)
Id in s(e)c(un)do eorum. Et pall(entia)
lita corpora mutis. Ids aut
supinum dissi(labu)m in vi desinens
2e vel t(er)cie (con)iugac(ion)is / in sum
vel #76 penulti(mam) corripe(n)s /
quia sine dissi(labu)m sunt (con)iuncte
p(ro)ducit. ut scio scitum / sine
ultra duas silla(ba)s altius q(uam)
que p(ro)ducit / ut arcessitu(m)
situm / cupitum itum / nisi sunt a
dissilabis (con)tra / ut insitorium
illitum / lucanus in viij°. Illita
tela dolis nec marte co
minus usq(ue) ausa pati virtus
Virgilius in viij°. Cruatit in
gula (con)sue insita. nec deu(m) me
mor(um) parcat e(ius) morum. Si
milit(er) inpositum (et) (com)positum
Iuvenalis in p(ri)mo. Si te p(ro)
positi no(n) dum pudet / atq(ue)
eadem est mens / Virgilius
in ij°. Cuidorum impositis
aure dapibus. Preterea no
tandum / q(uod) a sepelio sepelivi
vel sepelii. sepultu(m) in fre
quentiore usu est supinum
antiquissimi e(nim) sepelitu(m) dice
bant / unde Cato In thermin(is)

mortuus est. sepelitus est
Salio q(uod) salivi vel salii sal
tum facit / unde Virgilius in
ij°. Cum fatalis equus sal
tu sup(er) ardua venit p(er)ga
ma / Id in v° At me
dias in(ter) cedes (con)sultat
amasum / Solent eni(m) freq(ue)n
tativa plerumq(ue) assumere
vel #90 p(ro)ducere(?) nasci Sal
lio sallitum facit / sallo sal
sum. unde vello vulsum Si
senna / Sic mea paludes
multi pisces. salliendorum ca
ranubus semicomistis come
ant / a sallio salliendorum dicit
non sallendorum Salustius
in v° histo(riarum) / Nec q(ui)s (con)iuncta
reliqua cadaverum ad diut(ur)
nitatem usus sallerent. Salle
rent dixit a sallo. no(n) a sal
lio Similit(er) lucillius in viij°
Salle muvenas mortem
in firgidaria fit. Unde etia(m)
p(ro)ia futurum sallitus. (et) salsus.
Livius Salliunt istec (et) mit
tam salem / Nummius (con)stet
sum multo sale salsum Sed
(com)paratium ex(cepto) sallitus (et) salsus.
Cornelius senecta in octa
de statu suo / Ad que salliti
polimiones afferebant(ur). Am
bro. Abeo (et) pereo / seo(?) iui invenit
pereum (et) in ij° / Itaq(ue) in eo q(ui)
dem desinentia reo (con)firmant
In #10 (et) in supino quippe p(ro)
ducta pena / ambitus. ambita.
ambitum. In nomine aut sine
vocabulo verbi. dic(itur) ea in eo. F
in ancipiti v(er)o (con)firmans. corripit
penultimam ambitus / Ut Ovidius

in primo Aeneidos iussit et am-
bire condere littora tire/ Lu-
canus in primo. letabisque ambi-
tu urbis annua venali re-
ferens certamina campo/ Et
naevius Octavius in utroque simi-
lem esse tenorem putavit
Sed velleius celer tandem ad Adria-
num imperatorem perscripsit de hoc
interrogatus docet et tenore sim-
plici nobis auctoritate ostendit
dictum/ quod in usu quoque ut am-
bitus confirmatur./ ¶ Commentum

Post prosequitur auctor de quarta
coniugatione/ et primo docet
quod omnia verba activa/ vel neutra
lia quarte desinunt in io/ ex-
ceptis eo et queo et veneo/ et que
sunt composita ex eis contra Priscianum quod vi-
detur voluisse/ veneo non esse com-
positum sicut ut circumciat. sed que
sunt composita prioris contra Donatum
de formatione preteriti quar-
te coniugationis verborum regularem.
Omnia verba quarte coniugationis
absque preterita producta/ abiecta ul-
tima O/ et addita vi/ faciunt
preteritum/ ut audio audis audivi
Exceptis desinentibus in cio/ exce-
dentibus autem duas sillabas/ ut fac-
tio civi/ et similibus/ preter condicio ga-
vi/ que sic habent in antecedentem
quia cio in si faciunt preteritum/
ut farcio farsi/ et excepto haurio
hausi/ sepio sepsi ~~sentio~~ sentio
sensi venio veni/ apio apui
quod est aptaris/ aquo quod potantes
fuerunt parata volentem pre-
terire sicut docet/ ut apio/ vel
sic sunt composita interpositione
ut coepio cio. quod faciunt in vi

in preterito/ ut apui coepui Repe-
rio non reperivi sed reperi/ Com-
perio quoque facit comperi/ et com-
puntur etiam/ salio saliui quod facit
saliui vel salij/ et contra absque/
ut desilio desilui/ et cambio
campsi habens cambium/ pro quo hoc
verbum cambivi. et ambio/ Supina
non terminantur in iui faciunt
preteritum/ quia iui in itum/ ut vin-
cio vinctum Que non faciunt
preteritum in si/ habentibus l vel r/ mutant
eam in tum in hac coniugatione/ ut
fulsi fultum/ farsi fartum Cetera
autem verba huius coniugationis tam-
en preteritum in si finitant in
uersum/ et faciunt supinum/ ut sen-
sum/ preter hausi. quod facit haustum
Sepsi vero facit septum/ et ve-
ni ventum/ et aperui apertum/ et re-
peri repertum/ et omnia composita hijs
contra Alia vero quarte/ quod preteri-
tum in vi quia in hijs terminantur/
faciunt supina in itum/ penultima
producta/ ut audivi auditum
Exceptis desinentibus in eo/ que cor-
ripiunt penultimam/ ut eo itum/
ades aditum/ preter veneo quod
debuit facere venitum/ sed hoc est
in usu venum Ambio quoque
quamvis legitur sicut absque vero/ quia tamen
desinit in io/ producit tamen penultimam
in supinis/ ut ambitum/ quia
auctoritate Prisciani et ambitus
probatur/ Ad similitudinem quarte
aliorum desinentium in io exceptio
quantum ad preterita/ sepelio sepe-
livi vel lij/ quod facit sepul-
tum/ vel salio salivi vel lij/ quod
facit saltum/ et signa sunt
composita hijs contra Illud quoque in textu sit/
quod omnia verba aliarum coniugationum
a quarta/ faciunt preteritum in vi sunt

ducta p̄ca supinu͂/ ut cupiu͂
cupituu͂/ p̄t dessca. Que p̄
ulaz supini co͂m̄t/ ut suu͂ situ͂/
z p̄t ties/ q facit titu͂ p̄cula
co͂s/ z o͂ceptis si qua 9 po͂mis
absq͂s/ Quod aut dictu͂ est
de p̄cul͂ꝰ supi͂s/ intellige de
his p̄t ep/ z de l· 9iuga͂de
sati͂ e dictu͂/ si. pcd͂ 9 po͂
tioꝝ addidelunt ¶ Vorak͂a ve
neo passiua hꝫ sṫz/ z 9 pon͂t
avem͂ z eo dantes eu͂ dite
bant hic venu͂/ hinc veni p̄
venali Vattire est vestes d
ruptas resuere Cambie est
aliquid p alio commutado dic͂
Vallis ab vallo. id. est salege
sive Ambio e q̄tu͂ ꝯ am/ zeo
is interposita b/ z de vo hec dups
se sufficiat ¶ Metricus.

Quarte p̄ns gat p̄sona secda
Veni quitus/ tunctus ꝰ ·l· sigꝫ receptas
Hic pbat audiui sciui hicqꝫ ab iui
Hys tu v dentꝫ licꝫ sibi cu͂ s͂ciu͂du͂
Ut diet͂ hic sciit audit/ aud͂iuit
Sed deui tussorit tu fac͂ꝰ supinu͂
Ut sciui sciuisset d͂t sepelie sepultu͂
Experire sunt fore induers amictu͂
Vt ho d͂t ab eo sp fit ibi h͂uiado
Sꝫ fac͂t ābitu͂ plac͂ꝰ vec͂ longiuꝫ
Non sic fo͂ruit· super dessca quorz
Est fed cio/ que si ꝑit u/ tio fit ꝑi
Vincio fit vinxi/ s͂t d͂t q͂ sancio saxi
Et tu z d͂t salciui sac͂dꝰ supina
Hic vinctu͂ sctuq͂ ab sancitu͂ fac͂t illud
Cu͂ tio ꝑuc͂t u/ tio fit si si q͂ tu fit
Dit farsi fartu͂ dat fartio/ fartio fars
Fartu͂/ si ult p̄lag ut d͂t fulcio fulsi
Ut sic deffirt a nato de fulgeo fulsi
Raucio dat rausi rausu͂/ d͂t sentio sensi
Amplis avec͂ veni vetuꝫꝫ tirant
Sentio d͂t sensi ssu͂ d͂t sepio sepsi
Septu͂/ sui tu͂ e z sepiui z sepire
Haurio dat si sto/ vel ab ꝑs tabio tapsu͂
Dat salio salui saltu͂/ sed d͂t salui
Post paiꝰ ꝑdit ꝑvi ꝑb͂t hic aꝑire
Sꝫ ꝑpit ꝑuꝰ supinꝰ ꝑ ꝑpit edit

Pertum / par comperit est / dat ea compertum /

Quamvis det sio situs / nati sit ipso /

Suffio suffivi dat suffitumque supinus.

Excepto quoque io cui gerat (al. creat) ambio plura

Ut prius testatur / vel ab orthographus habeatur

Cum vox ulla dat per quartam interpat b (vel interponat vel intrapat) /

Errat eo quod vult capere esse supino bi

Venum inquit eo / fit veneo preterito dabis

Venivi / cui dat usus non verba venum

Sic eo sumens vis fit reddita nobis

Quo preterita sua formet atque supina

Totum simul capitulum sine destructione est positum / quamvis bene littera posset in se dividi in multas partes pertissime propter commutationem et metrum hoc factum est / qui non sine magna difficultate et implicatione confusa dividi potuerunt. Post hoc sequitur metrum de deponentalibus / quorum maxime propter coniugationem preteritum utpote in tueri sunt aperta / Cum ergo nequaquam sine involutione hec verba propriis locis potuerunt prescribi simul in subscripta area sunt locata /

Nunc deponentis et quibus quoque panda

Preteritum / sed quod speciale sit (vel fit) atque supinum

Queritur or atque legitur per preterito format atque

Sic (vel ut) conatus conor / vereor veneatus

Post eor ejus itus dabit madidat vel r ...

Polliceor veritus meritus / sed et hic merui dat (alias adhuc)

Sed tu areor esse ratus dico / misereor misertus

Fateor fassus / confiteor sibi fessus

Dat tueor tutus / tuitum tuor et tuitus

Intueor cum contueor tuitus dat utrumque

Tutor est tue / cui plus tue dat ... ne

Compositum tueor vult (vel est) sed defectum sine super

Vel de pretio medeor dat sine supinis

Quas or ejus habeat leges / nunc omnia cum //

Et gradior gressus / patior passus / morior quoque

Mortuus / at orior ortus / potior quoque potitus

Hic ea tu tue quoque dicite verba fuerint

Quondam / ut orior morior tuus tue (i. fruitus)

Usus lex / vel orior qui dat ortum

Hisque supina dabo ortum moriturumque supinum

Illud hic plz olitus / ibi moitus

Insitiuo poteor dat q potiri /

Cela tu tue qua grte fas sit hic

Destruor opbt oli struct9 / uo fret9

Vsq oz / tu hnit sit9 dat · 2 situm9

Delique uet9 e / ß desit r lon · vt9

Delabor laps9 / ꝑ stor cor pressit iras (l' stor) (vira)

Nitat9 dat / nas nat9 / pfieq9 pfect9

Datqz pac pact9 / nanc nact9 / fas vle

Ulcus / nop pup oppitu9 fat / atqz

Oblinis oblit9 / conit9 conus. atqz

Defat atiq masit fess9 / ep ne co

Ne cor pfric9 / ß gtn tame eius

Deficer / appo dfess9 / vos tenuis nil

Nas tu at uat · dat abo futua fatus (l' et)

Dat fruct9 fugor / cist9 gror / vtor vs9

Dat nitor nix9 nis9 / plector qz plex9

Potit9 e fat it9 / molior illud

Mollit9 ybt / dz mess9 metior / atz

Dat pior petit9 / sit fit copt9 optus (prior) (i · sc · vz · expior · i · c · iterum) (sepitu)

Ordior ordit9 tela / bacz dat orsus (l' ubo)

¶ Subsequenta no met. quib9 pfluget diuisio vborp / tpt op toptu 2° mo up ppe fine qui est ¶ Verborp alia ad corp9 · a ad aiam · a ad vtrp9qz ec Prima no penit9 adificultate sit sputa no optuit ea · neqz i me diate seq9 · legi ca nobilis pap suaz / ß amoe breuit inetit9 aiumi intelect9 legent · unda ca mani9 phico situ matipam /

Iam p9 opleta bi pansate dicta

Phas cat / appoi u se diuiso tue

Vorp petet / bo situ · dig notau (l' situ) (als notatu)

Vorp queda sunt pla / quorp

Est vat9 valos pmis ade fines

Vt cato catas catat / Ce ue qz dicta

Aut i pla / persouis subeadi

Comoda voce tbi / neqz reto p da

Vt libz ire ui · t · ul d / curre ame (l' termin)

De al eo / ep sit actie / sit qz · vox

Passiue / vox passiue notificata

Aut pus / at q sit actie coligo phys

Tenet attendit[e] enet[e] relinquit r placat atque

Subnectit attinet appendit hijs adiunge dictum

Ista / lat[et] innat atque decet delectat oportet

Actum pat[et] iunge sibi plura /

Pemituit tedet miseret piget r pudet ista

Actis iungantur cum gtis // casu

Refert ac interest sit sepe locatus sit //

Sed si deus tamen ff fateris gerit

Absque mei nostrique tui vestrique suique

Cum dat eos ego tuique suique locis hec[um]

Dic fere possessiui dare per totum

Sticts test tedet miseretque cadebunt

Accedent in plura cuncta supinis

Sed placitum licitum delectatum libitumque

At misistu pro thesum solus fors

Rursum mancies sibi plura ultas

Dusat / que se qui substantia vendit

Vt sum 4 pestoli[s] sto fio esse vel existo

Dicta vbera h. puta vocor atque

Nuncupor appellor / dicorque vocorque

Sed que soli parata deo sunt ninguit

Fulminat atque tonat / lucet pluit atque dieset

Multaque pria que tria deleg effert

Nec sibi suppositum petit vtpote dicit

Designes illa an tale que petit actum

Stiaq se corpis / vt lauo pigro vlneo

Sordeo / se due veluti istis indum

Erudio maneo se absque per lego

Offendo brudico / sunt oportet semper acti

Decia / tran deta subigro / queque tunc

Vt. fa. doctum formosum sit bonum

Sunt laudatiua / se vituperatiua / laudo

Dico / vitupero replendo / se que dada

Artifficia / ceu phor medlor poetor

Sut detepti / pu fallo pellicio 3

Et q̄ pcellunt / ve' impo suadeo rogo / rego

Sut sbiecti / ut obedio fuio / sto3

Expatia / ceu luctor ēto loqr 3

Sut desideri · ve' appeto peto sector

Obtecta qz theo · sustento3 fuio

Impedio pbeo domo vita decreto3

Sut z adsocia / colo l adulor honoro

Sut suspecta / vor arbitr estio edo

Sequi3 volunt / studeo cupio volo tuo

Et i thereda · stipulor rogo qsulo tuo

Et funda sc / lacmor fuar z fles lugeo

Et clautati / ve' atteſſo voto elao

Nota mutempo / sc opsc paritia sc

Horreo formido meto fugio3 vere

Hortati sc / hortor stimulo moneo3

Sequi3 pratitivo go despicior obs̄ro h̄ps

Sut qsectio sicut / ve' audio cīno

Olfato video tango qz sētio gusto

Sequi3 qsotuta ceu sepao torqo pello

Sunt ptit vop una duob3 · i istis

Mulgeo mulceo mulsi / lugeo luceo luxi

Fulgeo fulcio fulsi / frigeo frigo qz frixi

Et pasco pasceo pavi / pador patior3

Passus / passia · vrar vtor3 usus

Pedo pedo pepedi / tondeo tondo totondi

Et au qo cetiōz ¶ij mēsit q̄ met decordine · ony pom · verbos · que no tā hic plene qua alibi magis tenditur / hic nacz pes ponit q debito or die ¶i po teio loco i ordine pom verbis / Sz i pmo li° magis pomit decordie pom ossa pdom libri i i° fna solet quer ca ordinis elem tora · quide · a · au · b · fit ¶ · m fra · ¶i est optime pq vmq po est / Et est · p · h · i tonto duis loca aliquab tab posunt / mul lib · tu omb fit / ¶t i tonto se zo a vis / vb · ceta de noie et fr ibid pos / ¶t i tonto suppi ·

maiorum/ qui est super primum et splicit ibidem
verbum. Sed in commento super primo autoris
que est de primo. Sed in commento super
primo autoris que est de prepositionibus
ubi pertinens de locatione in decli-
natione. Ordinat ergo post hoc sua
metra/ c. c. Metricus pro

Nobis evi nominis preposse parte
vaiatis   f. q̄ s̄ y i.
ab hic ne que turbet ordo   p̄s̄ ... ens
Neque perturbet ordo/ nimis ranq;
Donatus tuo stare modo/ prebere sines
Ordinis/ atque petens primos cunctus dabo parti
¶ Ea dux nomen et verbi primo locavit
Hinc sic illis ei summo perfecti habetur
Postea partes decimal aliis omnia
Vel sic his pre in bene posteriorem
Ergo sicut motu illius/ hyseos post
¶ Verbo cum silba quam nomen non esse
Sepe nostra prior actu/ sine patis q;
Nos sequitur/ nomen de iure priore
Possidet sedes/ sed verbum posteriore
¶ Amplius aduo et nasci/ sequia pes
Nomen evi capit post participatio
Post sua stat verbum quam mater filia/ plato

Et tertia casus quod dat sibi nomen/ habet
Habent ipse locum/ sed plures forte prius
Partes pullus que ei quod pos capere
Hic stat prius qui sbras iure
Post prima parte more quinimas/ habent
Effectu maiores tamen preneutres
¶ Dat cas post que de tertio nequiniq
al prima   r proptat
Primum locum tenet post propositum/ puta-
Digor/ hic quin nam declarat/ et quod   r que
Predictis propositionibus/ hinc paruiis vel
Appositi vel appositi/ fit dictus cumque
Casibus appositu/ in deffendens est partes
Parte quarta cedit cui nubet nulla
¶ Demique succedunt adverbia vi quod
Et adiectivis post partes nomen verbum
Et post propositionem stat adverbia parte
s. adverbia   quod ps anis   h y pracetu quam
Hic est quarto sedet in tertio mode
Propter adiectus parte pene locata
Una vale petit post utroque sterum
Stat pertinens loco quarto/ vel quod partes
Quare parte/ ut sit suppositarum
Vestra una/ prius ingredi principium

Primo tuo loco

Articulus
finitus — pronomen
infinitus — verus articulus, infinita nomina

Undecimus de participio.

[Q]ui tertio loco participium posuerunt. rectius fecisse videntur. Cum enim nomen et verbum primum et secundum tenuerunt locum, participium quod ex utroque nascitur, sequentem iure exigit. Situm est tamen, apud hos separatum est ab aliis partibus, quod etiam Tryphoni placet, quem Apollonius quoque maximus auctor artis grammaticae sequitur. Stoici enim quemadmodum articulum et pronomen unam partem orationis accipiebant, infinitum articulum vocantes, quem grammatici articulum, eique etiam adiungentes infinita nomina vel relativa, quod etiam Didymus facit tractans de latinitate. Finitum autem articulum dicebant id, quod nunc pronomen vocamus finitum, quod et vere solum pronomen est. Ergo Romani quoque artium scriptores Stoicorum sequentes maxime traditionem, pronomina finita dixerunt, infinita vero articulos nominant. Dicit enim super dicti philosophi participium aiebant appellationem esse reciprocam, id est ANTANAKLACTON PROCHGORIAN, hoc modo: legens est lector, et lector legens; cursor est currens, et currens cursor; amator est amans, et amans amator. Vel nomen verbale vel modum verbi casualem. Unde videntur mihi asseruisse inter verba etiam participia, quod videbant ea, quemadmodum ... nulla alia pars orationis ... sola ... participium ... nulla est quae non ... ex aliqua ... post ... imposita ... est declinativa aptatur omnibus enim partibus orationis quae ... declinativa vel in eandem non ...

quae sine differentia participii sunt accipiunt, et eandem habent declinationem et eandem accentum, vel in aliud, quia erat ei suppositum in prima naturali positione, unde est declinatum participium, similitudine casus, quia iam erat ante quam ex se ortum ei addebatur, ut patior, patimur. Similiter reperitur thalamus et thalamum nomina. Quintum enim accidit compositio ... ut est declinatio, ... vero similiter fatio et facesso, video et viso, verba sunt, ab eodem ... est ... male declinativa adverbia ... ab alio ad aliud assimilitudine nata sunt ante in prima positione veterum, ut pene, nempe. Hec enim ... orta sunt. Quintus enim accidit ... accidit ... et quod sunt est adverbia pronomina verba ... prima positione ... verba videntur Stoici ... fecisse

[E]xceptis duabus, coniunctione ... partibus orationis principalibus ... subsequentem ... ordine ostendit quod participium ... post nomen et verbum ... vero tertio loco ponit ... quarto ... ostendit ... et quod ... Donatus ...

Fyber ... quod ... declinativa ... apposite ... sententie ...

appdicet ptibus Ideo supponit tu
nullas affectates vel apponunt
vel ab aliis ptibus nisi auoie 2vo
tertiat ut nomins eius veru fi
net quod dicit pronomen Secundo dicit sit p
terminus quam ea in vestigio 2punctus
sub vtraque loco applicabunt
Illud aut dicit post dictum fuisse
an pronomen debeat dici pars orationis p
se et post pro eorum sentenciam qui
non putauit pronomen parte orationis p
se et eorum rationes Illam
vero sentenciam infugit postea pro
uedo rationes per apposite
Dicit itaque fuisse quosdam
quos Stoicos qui vellent
pronomen continuel sub nomine directos
appellatiuum nomen aliud non esse
directum ut lector aliud vero
pronomen ut legentis eo scilicet quod vere
ptat reflectivum eo quod directe
nomen est legens cum lector et
eiusdem dicebant itaque pronomen
esse nomen receptum Alii vero
Stoicorum quidem dicebant pronomen sub
uno continet appellatiues nomen ba
le vel modo casuale Putabant
ab pronomen esse uanum pronomen vi modo
pratum in flexionum Secundo dixit
Stoici articulum et pronomen una
parte orationis dicebant Ponentes eum
pronomen sub articulo dicebant articu
lum aliud finitum esse ut pronomen
aliud articulum infinitum ut eum
quem vero ut dicit articulum
Non tamen dicebant infinitum quia
articuli infinita apud grecos
fiunt relatiua sed apud nos relatiua
latina nomina ut qualis et quantus
Non aut putabant pronomen non
esse parte orationis per se quia omne pronomen
diuatum est quod nulla autem pars
orationis in vero habet Nomina enim
alia parte promo recepte sunt
primitiue speciei dictiones adque
forma et vel dictiones diuatiue

eam parti ordinis adaptantur Sed
eam per ordines continent Stoici
quodcumque modo diuatata id est qua
cumque forma diuatiua vel prote
vel possessiua vel alterius habeat sicut
in qua pars orationis diuatata vel ac
cipitur in eadem nominatione sine ma
nens dicit et eadem diffinitione sui
primitiui id est recipit eandem diffi
nitionem id est diffinitionem eiusdem partis
ordinis quam consimiliter primitivum ut
pars recipit hanc diffinitionem nominis
scilicet quod significat substantiam et qualitatem
et propriam diuatam similiter pro eo
et nomini adaptatur et hec scilicet di
uatiua diuisionem eandem ei id est
primitiuo quod est primitiuum et di
uatiuum Ponit alii sub eodem me
bro diuisionis ut tamen nomen
aliud primitiuum aliud appellatiuum sub
appellatiuo ponitur pars et primitiuus
alios diuatiuum sicut aut diuatiue
alii quam primitiuum in vero primitiuum
et diuatiuum id est appellatiuum ut tullius
tullianus et hec vero primitiuum diua
tiui alii eadem accidentia que primi
tiuis ut pars ex eo quod nomen
est habet accidentalis genus et
tamen et species et eadem habet primus
alios diuatiuum Omnis in qua
pars diuatiua vel habet quod diuersis
in eiusdem partis ordinis et cum
suo primitiuo vel accipitur transit
eius in aliud vero et alia pars
ordinis ut habet diuatiuum abo
nus transit in adverbium transit in ali
ud habet aut id quod ea ante
erat ei id est alii alii parti in quam
transit aliud suppositum id est aliqua
dictio supposita et sit in ipsa posi
tione in primitiue speciei ut pe
ne quod est primitiuum suppositum est
illi parti ordinis id est aduerbio ut
pro felicitudine vero et huius
quia habet aduerbium habet et cum illo primo

adv'io / refert' ad cam pte orop /
ut s3 sit z dicat' ad vnu Conti-
q3 eu bn sit / oppo q3 e advn /
totum hic fit bn · z in quidaz
libri no ht · ei' si hac trans al
alind q3 ea no erat suppont / z tc
sic leger' / at si dicet Dmatu
tupst · alind · i · t alia ptem
ordinis / q · i · si d' / ea an erat
suppta / i · t recta m ppa positoy
· i · sm aliqua pietate spei p
inutile / difficilis e ad mostra
libri Doctoz interserendo op po
sitione veterez dupt eam m
tpone / Illud quoqz vid / q3 · 9
dimisio / q est Dmne demat
ul manet i ead diffi"e cu
suo 9unitio / ul tupst i alind
de tone stoicoz e / ut sm aut
tore putada est fi' / si porq
sm stoicos / ppm eu no reti
net diffi oz vl aliquo q3 dclinat
net tupst i alind q3 sit ante
9ta — ¶ · ayettus ·

Ordie digesto reddat stilq / z q9 ordo

Est datq / as inste pdncat i or' p9

Qualz · pte ea voces 9uncialos

Tua demtas ou 9 tingt' repiur ('gnt)

Et mitq ppr / sit 9uniciale

Dz ss demat / stoic fuit inde

Nisi / q pse p9 ipm no qat esse

Nuo nois ad pte vi ve tolle nos

Ferip sine ui vale / mod ve

vi · flop ebile ptag · hc vocitabant
Sed tutsus phibet / Ex · litea
ea ee noi tpm duisoz assup
tio que fit in ppys tussigna
tionib; · ad similitudinc voz Dz
si genis dicat · q3 noi quoqz
valeat · ve' tpe sem / vudibz ·
q3 hc i test · i e ppa z noma
tpalia / q noi ea mch alind
sit mss ipm tpe psi / ut ang ·
mensi · dieb · meldieb · hodierng ·
9sting · nec · i ppys tussignatio
bus sunt ppia ub · actione
ul passoz aliqua m duis s'
tpe demostrat / no tps ipm pse ·
Et q · eos sequunt' cag · quos
i va op qq nascunt / z q voz
sonos hnt / z q · p vo pount /
quoz mch e sim nomis De
eu nome aqnocatqz vo natu
est · ul 9tm se' eam ul dtm si
gnate pqpa · / quid gti · Clar
Itatica · vocant / ut amicq
illius / speculator illius / audi
tor illius / victor illius / z dtm
ut amicq est illi / lector est illi /
speculator est illi / victor e illi /
Et no · q scom vm q greti ·
· Ypapktikon · vocat · solet ad
mgr hung cemor figure Dube
uenit tn pauca est abs se
quitia / ut dignq illa re / mat
tus virtute / Petimo figuate / ut
poos bella / Promo futura /
Prop eu loco · vicent posita ·
z illoz 9stuas suasse · Va aut
z ppia gtiu · ul dto · ul acto · ul
ablto solent associari / ut mi
sceor illius / missanus illius / p
to illi / pcanus illi / oro illius
vanus illius / carcs illo / cares illo /

Et actiaque plerque actiuum sequuntur
passiua non uel abl[atiu]o uel dat[iuo] figu
rate. genitiuo non admodum pauca ex
dictis. s[ed] hec amicit cum dict[ione] pos
itione uel g[ra]ece per ordinem sep
pelimus .i. CINTAZI. que ponere latine
conabimur. ergo si verba fuerunt
sunt (consequencia) p[artici]pia sunt Omnia amiss[is]
temporibus. casus quoque eosdem solent
exigere sequi attrahant. temporis
ut meam / ut amans illam p[artici]pia re /
tinuit ei illum dictionem amans aut
illius. nomen est / ut amator illius
Itaque a tempore amittit. et comparationem assum[unt] /
ut amantior. amantissimus / Acceptus
ab illo / participium. quia. et acceptior
ab illo / acceptus illi. nomen / ut ami
cus illi. Nomen tempore quod caret. et
comparationem assciscat / ut acceptior
acceptissimus. Et ea quod sunt
quomodo ostendit participium aliud esse quam
nomen ¶ ¶ . Comentum p.
Infringit non per ea premissa dic[itur]
sumam / et primo probat non nomen esse /
dicimus non esse verum. Nomen non est
quia participium cum tempore sit / nomen non sit
tempore terminatus cum quod nomina tempore significant
ut dies annus / non tamen cum tempore sed
per se tempore sine actione uel passione
Item sunt nomina in parte significa
tionibus .i. non habent diuersas termi
nationes. ad diuersa tempora designanda
ut alia sit terminatio sit / notandum
omnibus preterit[i] temporis. alia presenti. alia
futuri / sed in participiis / quorum que e
nim in us preteriti temporis sunt
ut legens / que a te presenti ut lectus
que i dus alias futuri. Ten[etur].
participium et p[artici]p[ium] exigit casum quem con
tinet verbum a quo venit. pro eo quod
neutrum genus nomen sine
casus etiam exigat verbum. et non
denotata ab eo / uel exigit geni
tiuum uel datiuum perfigurandam per se
.i. acquisitiue / ut audio illum di
ct auditor illius uel illi .n. adeo
utilitate. Pauca quoque non consti[tuunt]

cum ablatiuo ut dignus illa re. Pau
ca etiam cum actiuis figurate / ut
expositus bella. Nota quod figurate
est expositus pro loco participii / ac si
d[icere]t obiciens bella. Item tamen sic
fit. Hec quando nomen exigit actiuum
ut amo pedem / dequo latius de
constructione agendo tractabitur. Omnia opponant
quod dignor verbum et dignus nomen
denotatum ab eo / sequuntur eundem
casum. quia ablatiuum / dicitur. Hic fieri
per naturam dictionis / non exigi vi
cum dignor exigat actiuum
et ablatiuum / ut dignor te gloria / actiuum
exigat natura vi exigit / ablatiuum
non exigi vi per se sed est cum re
quod verbum deponens sub actiuum
tum secundum. exigit actiuum Omnis
quod per se regat ablatiuum gloria
dicimus dignor. Omnis non contra.
que dicimus. quia sic non est hic
verbum. quod regit ablatiuum. Et non re
i hoc solus ut asignanda / et
quod verbum exigit vi per se sed
casum dignus aut cum sit non
non exigit actiuum / quod verbum a quo
denotatur. exigat natura in exigit / et
est ditur quod inficit. actiua
sunt plerumque quod sequuntur actiuum / quod con
dicit / quod que ea sequuntur
genitiuum / ut abstinens vini / dicit
esse per natura constructio cum dictio fi
gurate / ut sensor terre .i. ante est
verbis in eodem loco de parum
strui cum ablatiuo / participium quod dicimus /
quod sensor exigit tibi Omnis quibus
dicimus. quia ablatiuus partium preponens /
sed ipsemet alibi dicit verbum
non preposicio regat ibi ablatiuum /
uel potius ei deseruiat / et quod de
hic / de preposicione tractatus explana
bimus ¶ ¶ Metricus .p.

Docet grammatica subtilis oratio preparans

Expressit q[uod] pron[omen] diu[er]sa figurat

Tpa / p[er] p[er]sonas voces vt ha / ex h[oc]

Casib[us] coniungit adiungit / q[uod] q[uod] [con]iuncta v[er]ba

Nudaq[ue] sim[u]l d[icitu]r ip[s]i s[er]uo v[er]bi

Et q[uia] p[ro]uo sol[um] i[n] simu[l] locat[ur]

Hec q[uia] no[m]i[n]e v[er]e tuta i[m]pugnat

Expellit p[ro]nomen de no[m]i[n]e iussit ·ca
v[er]bu[m] aut[em] id esse no[n] p[otes]t [contra] lite[ram].
cu[m] caq[ue] h[ab]eat [et] declinationes
[et] g[e]n[er]a adh[uc] n[on] fore[n]t. Nullu[m] eni[m]
v[er]bu[m] h[ab]et h[ab]ere p[otes]t. Itaq[ue] cu[m] [con]i[unctio]
que s[e]q[ui]a p[ro]hibet h[oc] ee no[n]
·i· t[em]p[or]a [et] p[er]sones / [et] no[m]i[n]is p[ro]p[ri]a
p[ro]hibent ee v[er]bu[m] ·i· g[e]n[er]a [et] ca[su]s /
quecu[m]q[ue] eni[m] p[ar]s o[ra]c[i]o[n]is h[abe]t
g[e]n[er]a aput grecos v[e]l latinos.
h[abe]t [et] ca[su]s / [et] [con]u[er]so h[abe]t ca[su]s h[abe]t [et]
g[e]n[er]a / q[ue] p[er]ti[n]e[n]t ad [con]i[unctio]n[em] (monoptota no[n] h[abe]nt g[e]n[er]a no[n] h[abe]nt ca[su]s) v[ari]a q[uod] voc[e] p[ro]d[i]c[er]e no[n] app[ro]p[r]iare f[ac]ta e[st] ex t[em]p[or]is
Unde no[n] p[otes]t app[e]llari no[m]i[n]e
[et] v[er]bo m[eri]to p[ro]nom[en] mediu[m] i[n]t[er] no-
me[n] [et] v[er]bu[m] / vnde v[er]bi h[ab]et h[abe]nt
e ei ag[itur] i[n] d[i]c[t]u[m] p[ro] [con]fina[m]
duar[um] p[ar]tiu[m] o[ra]c[i]o[n]is p[ri]ncipaliu[m] /
Nec p[ro]p[ter]ea p[ro]nom[en] no[n] ab aliqua
p[ro]p[ri]a vi s[ed] ab affinitate no[m]i[n]is
[et] v[er]bi noiatu[m] est / s[ed] et alie t[a]m[en] q[uam]
q[ue] p[ar]tes no[n] a s[ua] vi s[ed] ab ad
iu[n]ctio[n]e q[ua]da[m] h[abe]nt adu[er]bi[um] v[e]l v[er]
vocabulu[m] acceperunt. Pronom[en]
eni[m] d[icitu]r q[uia] p[ro] no[m]i[n]e po[n]itur / [et] ad-
v[er]bi[um] q[uia] v[er]bo adiungit[ur] / [et] p[re]posit[io]
q[uia] ca[su]s no[m]i[n]i q[ua]da[m] v[er]bo p[re]ponit[ur] /

[con]iunctio q[uia] [con]iungit ea / [et] i[n]ter-
iectio q[uia] h[abe]t i[n]t[er]iac[e]t. Unde e[st]
d[icen]d[u]m q[uod] si no[n] sit n[omen] [et] v[er]bu[m] / v[e]l
alia p[ar]s o[ra]c[i]o[n]is [con]stare pot[er]it [con]tra
q[uia] [con]bu[s]da[m] p[hilosoph]is placuit / q[ui]
[et] v[er]bu[m] sola[s] ee p[ar]tes o[ra]c[i]o[n]is
Cet[er]a v[er]o adminicula v[e]l i[n]te-
turas ea[rum] / q[ue]m[ad]mo[dum] nauiu[m] p[ar]tes
sunt tabule [et] trabes / Cet[er]a v[er]o
·i· stuppa [et] claui cera [et] s[imi]lia
vincula [et] [con]glutinatio[n]es p[ar]tiu[m]
sunt nauis. h[oc] [est] tabular[um]
[et] trabiu[m]. no[n] p[ar]tes nauis d[icu]n[tur].
Q[uod] e[st] obiciend[um] ad h[oc] / q[uia] cera
[et] stuppa no[n] ex ea[dem] [con]stant ma[teria]
ex q[ua] tabule [et] trabes. Coniunc-
tiones at [et] p[re]posit[i]o[n]es [et] s[imi]lia
ex ea[dem] sunt ma[teria] ex qua [et]
nome[n] [et] v[er]bu[m] [con]stat / h[oc] e[st] l[itte]ris
[et] sillabis. [et] accentib[us]. [et] i[n]tellectu
h[ab]ent itaq[ue] ho[m]i[n]ib[us] / [contra] Comet[ator]
i[n] d[i]ctis / ad p[ro]band[um] p[ro]nom[en] no[me]n
no[n] esse / p[ro]bat postea no[n]
esse v[er]bu[m] / q[ui]a p[er] ca[su]s [et] g[e]n[er]a
declina[tur] ut l[itte]ris ·ta·tu / q[uo]r[um]
nullu[m] v[er]bo [con]ue[n]it. Nud[um]
aut[em] i[n]ficit / s[ed] q[uia] quecu[m]q[ue] p[ar]s
o[ra]c[i]o[n]is h[abe]t g[e]n[er]a / h[abe]t [et] casus [et]
e[con]u[er]so. De p[ro]p[ri]is h[abe]ntib[us] ma[sculinum]
v[e]l fe[mininum] v[e]l neutru[m] v[e]l q[uo]d
i[n]tellig[itur] est. Alit[er] eni[m] h[abe]nt
v[er]ba g[e]n[er]a [et] no[n] casus / Mediu[m]
itaq[ue] p[ro]nom[en] i[n]t[er] nome[n] [et] v[er]bu[m]
v[er]bu[m] respectu illor[um] dicit[ur]
p[ro]nom[en] / sicut [et] cet[er]e p[ar]tes o[ra]c[i]o[n]is
sua n[omi]na / ex ei[s] q[ue] h[abe]nt ad
ea [con]t[ra]h[u]nt / ut p[re]positio ex eo q[uod] p[re]po-
nitur. p[ro]nom[en] adu[er]biu[m]. eo q[uod]
adiungit[ur] v[er]bo / s[ic] [et] i[n] ceteris / p[ro]
q[uod] quib[us]da[m] displicuit / cet[er]as
no[n] esse p[ar]tes o[ra]c[i]o[n]is / s[ed] que-
da[m] adminicula aut i[n]ctu-
ras p[ar]tiu[m] ·i· no[m]i[n]is [et] v[er]bi
Sicut [et] tabule [et] trabes

Sed h[oc] [contra] p[ro]p[ri]e et
d[i]c[itu]r p[ro] i[n]t[er]p[re]t[a]c[i]o[n]e naui[s] do
se p[ar]tib[us] [con]stare d[icitu]r
s[ed] t[antu]m d[i]c[itu]r no[n] p[er]
h[abe]nt [et] p[er] se [et] t[e]l
l[itte]ris. v[er]bu[m] [et] accentib[us].
[et] ta[men] de[...] [con]stitu-
t[ion]e vo[...] r[...]

cum sint partes navium / cera stuppa
et clavi non sunt partes earum / sed
sunt conglutinationes. Quia similitudinem
auctor reprehendit / cum non sunt
illa ex materia sicut naves pos-
sunt constitui / hec non quas di-
cebant non esse partes orationis sunt ex
qua partes orationis habent constare id est ex
literis syllabis accentu et sonis / sed et
cum nomen et verbum ut sunt partes ex
quibus sunt constructe ex literis / et suos
habeant accentus et intellectus. Cum
tum certe hec sua habeant / partes
orationis non esse dicuntur. Metrum

Reruptum omne causa ad formam nominis [illegible]

Assit / sunt quasi / sicut declinatio / quorum

Vel verbi vel verbum / vel penitus [illegible]

Exclusum / pronomen ipse facere partem

Exceptum / nomen quod reddit pronomen

Vna capitulum adverbia [illegible] et nomine partes
Itaque et pronomen probare. Et. litera
quod partes sunt orationis ostendit
Quid est enim aliud pars orationis /
nisi vox indicans mentis conceptum
id est cogitationem. Quecumque igitur vox
literata profertur significans aliquid / iure
pars orationis est dicenda. Quod si
non essent partes numquam loco
earum nomina ponerentur / cum loco
cere vel stuppe vel clavi tabula
fungi non potest. Invenimus enim
loco adverbiorum nomina ut verum. vel
tum. falso. quam. Et pronomen ponitur

loco illorum. Et loco quorum est nomen
vel pronomen. Quare ideo. Et ad-
verbium loco nominis / ut mane no-
vum. et pone tergum. et euge tuum.
et belle tuum. et aliis alterum. Quod si
quia pagine videntur constare
nomen et verbum. non sunt partes orationis dicen-
de / ergo nec partes corporis debemus
accipere nervos qui alligant
membra et articulos / quod penitus
videtur absurdum / Multo melius igitur
qui praepositiones et coniunctiones pro
nomine dicunt vel alias ante
hec appendices. Quod autem
pronomen nomine accipitur ad confirmande
nominis et verbi / nichil mirum cum
et verbum [illegible] notationes eorum
ab negatione nascentes / ut ne-
utrum [illegible] quod ut [illegible]
est / et infinitum verbum. quod proprie
non habet / Et q. Commentum.
Verum probat partes orationis esse / per
descriptionem partis orationis que est
vox mentis affectum id est dictans
vel conceptum / quod nos [illegible]
[illegible] / divisas descriptiones. id est pro-
ponendo similitudines illa non [illegible]
[illegible] quod hec [illegible] non
esse partes orationis / ac [illegible]
[illegible] orationis ponuntur / ut
adverbium [illegible] ut protesta / quod
[illegible] non fieret / si partes orationis
non essent. Quod autem pronomen
dicitur ad confirmandum se. accipi[illegible]
se [illegible] amissis partibus / af-
firmat non esse mirum / cum [illegible]
neutrum / datum sit abnegatione
amborum [illegible] Et q. litera.

Participium est pars orationis.
que pro verbo accipitur / ex quo
et declinatur naturaliter. genus [illegible]
[illegible] ad similitudinem nominis /
et accidentia verbo absque discretione
personarum et modorum / Et q. Commentum.

++ propter discretas voces nominis accidentium [illegible] attende [illegible]
ut peccat questio [illegible] non removet [illegible]

Pregrediet᷑ ergo p[ro]pter ea ad descript[i]o[n]e[m]
pro[n]o[mi]n[is] Est videndu[m] / q[uo]d pro[nome]n [tri]
bus modis [con]sideratur / sc[ilicet] s[ecundu]m forma[m]
s[ecundu]m h[oc] q[uod] s[ign]i[fi]c[a]t agentem vel pacie[n]
te[m] / vel in p[rese]nti vel in p[re]terito
vel in futuro / Considerat᷑ quoq[ue]
pro[nome]n s[ecundu]m rem et ra[ti]o[n]em nominis / ut
quod capit p[ar]te[m] auctorita[tis] · p[rese]nte[m]
alio considerat᷑ etia[m] s[ecundu]m tam[en] in
veritate de qua paulo p[ost] dicet᷑
Et cu[m] tot modis [con]sideret᷑ videt᷑
ut s[ecundu]m ta[men] ra[ti]o[n]em vera[ci]t[er] ab auc
tore describat᷑ / Aut enim pro[nome]n est
p[ar]s o[rati]o[n]is q[ue] pro [nomine] accipit᷑ · i · que re
p[er]ta est · ut pro [nomine] ponat᷑ / vel ubi
v[er]u[m] pon[i] no[n] poterat / vel ubi no[n]
adeo co[m]mode / s[ed] assignando p[ro]pter ea
? ... cu[m] ex plicabimus illa
no[n] que sequunt᷑ / sc[ilicet] ex quo de
na[tur]a na[tur]al[iter] e[ss]e s[ecundu]m hanc ex p[ro]p[ri]e
no[n] sunt de descript[i]o[n]e si potius q[uam]
pro[nomen] · quas auctor assignat
p[ro]p[ri]etates / ut tu et alii dicit / ut
omnia illa q[ue] sequunt᷑ de descript[i]o[n]e
esse dicant᷑ · hic no[ta] Pro[nome]n est
p[ar]s o[rati]o[n]is / p[ro]pter recipit lit[er]as et s[yllab]as /
s[ed] q[uia] hic s[un]t certe p[ar]tes ad
di[cti]o[n]em / que pro [nomine] accipit᷑ / et q[ui]a
v[er]u[m] ... p[ro] alio ponit᷑ / ut talo
p[ro] a[n]i[m]o vel a[n]i[m]o vel hi[n]c Subiungit
ex quo et declina[ti]o na[tur]al[iter] / q[ui]a
na[tur]a pro[nomen] fert ut no[n] possit e[ss]e
nisi a[n]i[m]o declinet᷑ / vel na[tur]alit[er] / q[uia]
na[tur]a[m] [et] [con]dic[i]o[n]em v[er]e ret[ine]t Dicat
enim s[e]c[un]d[u]m eius / et eius [con]tinet
ca[su]m / et q[ui]a v[er]u[m] ab alio de
natum p[ro] eo q[ue] p[er]s[onae] · ut as
suesco p[er] assueo Addit h[ic]
s[ecundu]m et ca[su]s similitudine[m] nominu[m] / et
accentu[m] a[n]i[m]o absq[ue] derivac[i]o[n]e
p[er]sonar[um] et modor[um] / ut totu[m] h[oc]
sit p[ri]ma d[e]c[lina]t[io] ¶ Metricus

Hec sunt · pro[nome]n variare iocunda

Accipit᷑ p[ro] [nomine] et declinat᷑ ab ip[s]o

Ut no[n] casibus [con]gruu[m] absq[ue] modis · et

P[er]sonis / s[ed] accentu certa v[er]bo / vel ubi

Pro[nome]n diffe[re]t accide[n]tib[us] p[ar]ticulis · illis

Quar[um] nulla ve[ni]t p[ro] [nomine] / s[ed] ex se p[er]se

Accipit᷑ v[er]u[m] p[ro] [nomine] / sicut a[n]i[m]o p[ro]

Deligo / diffe[re]t hic q[uia] declinat᷑ ab ip[s]o

Et ex [con]tingit p[ro] [nomine] p[ri]ncipali

Derivat[ur] seu p[ro]posito volo s[cilicet]

Hic diffe[re]t / qu[ia] cas[us] h[abe]t [con]g[ru]os / ac p[ro]

h[oc] q[uia] t[ame]n h[abe]t in[stituta] g[ener]a p[er]so[na]s pell[uc]et
no[n] aut[em] recept[u]m est pro[nomen] / Pr[e]terea
q[uia] no[min]i v[er]u[m] adiu[n]git᷑ · sed no[n] alit[er]
nisi sit v[er]u[m] cas[us] ei [con]p[er]sone ad
[con]iu[n]ct[i]o[n]e[m] s[ecundu]m q[ua]m [con]ficit᷑ v[er]u[m] / ut
facio ego bonu[m] · facis tu bonu[m] ·
facit ille bonu[s] Cu[m] i[n] flectas
no[men] a obl[iqu]is cas[ibus] v[er]u[m] adiu[n]git᷑
ei no[n] p[otes]t in [con]structione · i · AMH
TABATON · h[oc] e[st] in sua manens
p[er]sona / Na[m] AMETABATIKA
d[icitu]r [con]structio / q[ue] ab alia ad a
liam transeunt p[er]sona / in quib[us]
solent obl[iqu]i cas[us] adiungi v[er]bis /
ut misereor tui / moderat᷑ impera
tor militib[us] / Hic enim q[uia] ab
alia p[er]sona ad aliam transit

vi ssas / verum obliquis. Cum igitur intransitiva sunt quia non possunt obliqui casus his adiungi loco vel subiecti primum ut bonum hominem loquentem. Boni hominis loquentis verba audivi / bono homini loquenti dedi / bonum hominem loquentem audivi / bono homine loquente delectatus sum. Ubique enim primum loco vel intransitive accipitur. Utrisque quoque quod necesse intransitive adiungi / ut doctus loquens proficit et docte loquens proficit vel proficere. Sicut in primo ideo est in verbo ut adiungi proprie et sic vel proprie possit / nomina enim que proprie coniungi volunt absque verbo casum quibus sic adiungi proprie. Sic prima inventa sunt ut quod de est verbis in casibus que placeant coniuncta prima nominibus nec pronomen possessivum magis est utile primum sed est per naturam. Diversa vel aliter eius varia absque coniunctione adiungere non possunt / ut lego disco / vel docto disco non est dicendum. Sed lego et disco / vel doceo et disco. Nam hoc primum est tamen transitivorum quod in transitive. Primum autem si perfectus per aliquo verbo et adiunctivis eius verbis sine coniunctione proferens / ut legens disco pro lego et disco / et docte me disco pro doceo et disco. Ostendit postea. ¶ Commentum tamen in vero primo corporis que dicitur est secundum necessitas in obliquis / et commoditas in ratio. Unde in vero nam primo corporis in obliquis casibus certis aut constat / non potest attribui in tunc vere ut ipsa possunt / quod plerumque necesse erat fieri. Unde aut fit hic primum primi in tunc coniunctum obliquo casui nominis vel pronominis / ut interfector socii legentis / hic enim causa generis primi in tunc iungitur obliquo nominis

(margin: vel aut; above the line: aliter; vere; potes)

(margin: ¶ Ratio attende per primum et quintos exponitur sic ut consequenter aliquis nichil non ex quinto nisi sic exponi esse poterat / deinde et tale fuit tamen ad non nichil intellige emanasse ut statis disputatis / vel)

attribui actus legendi in tunc separati / ut possunt nominis facti vel preteritum socii. Opponitur / quod hic potest fieri sine obliquo primo / ut si quis diceret interfector socii qui legit. Sed quamvis actus legendi attribuatur hic in tunc verbi quod possunt designare / non tamen attribuitur ei ut proprium sed ut per naturam. Causa autem tertius in venatione primi in vero casu non poterant duo variis sonos corporis eius verbi simul sine coniunctione in proposita attribui / ut si dicitur legit et cantat / quod commodius fit per primum cum verbo coniunctum / ut socius legens cantat / vel legens disputo pro lego et disputo. Sed quod opponat / quod sine in proposita coniunctione coniuncta poterat hoc fieri / ut lego disputo. Dicendum quod positum in proposito coniunctio valet coniunctio / ¶ Metricus.

Ipsaque de constructa reperis per eos

Cum que nota fuit valens ut actio sive

Passio / iungi sine transitione valet

Obliquis / quod cum primum non ageret

Succedit hic post / et in fine

Cum quo obliquo sine transitione maneat

Namque verbo dicto sine transitione vel vero

Quod dicere vero verentes ante petens / sive

Pectas dos / nō vtor trāsitione

¶ Est q(uia) p(re)cedens ps vult h(?) / q(uia) ne(cesse)

Vni p(er)te duo va dag / n(on) stet qui

Nn me(dio) sta / vel qui(n)to // si cu(m) i(n)tret

Vos ipse // nō ē op(er)is illis

Vtpu(m) ple(t). z d(e)scat. d(e)scens leg(it) edo

¶ H(ec) q(uod) p(er) obo(s) est fit / sine sit vna

Seu vaic sit p(er)te / sit s(un)t vna

Stat rex z vicit / stat rex rota vicit

Ipsis vays fit ch(ristianis) p(u)n rex inh(ibet) z plebs

Obsequi(tur) / regi mandata vlg(us) obedit

¶ H(ic) pl(ur)al(ite)r p(er)ag(i)tur specialit(er) addit / est

Effectu(m) cause / puta sole nitere dies //

Esse dies ē effect(us) / h(ic) ca(usa) nitens sol

. H(ic) est s(ed) du(m) q(uia) vel q(uam) vero(n)edo

¶ Porro p(er)s v(er)b(orum) q(ui)t(ur) q(uia) casus

Augustus vero sine transitione fiunt

Quos alios cu(m) transitio fit
Construit aut nomina diuersa C(onstructio) int(ransitiua)
si ad vnum referant(ur). sine qui(n)t
ti(one) o(mn)ia p(er)fic(it) / nisi si adiectiua
geminentur / ut p(r)imus Eneas ma(r)
tus tullius tito. Si cu(m) dicas
primus z eneas / vel marcus
z tullius z tito / quasi dicatur ratio
d(e)c(la)r(ati)o. Actiua vero sine adiectiua
si geminabunt(ur) / recte est i(n)t(er)po
sitio(n)e / ut bonus z primus z iustus
z fortis eneas. Ita q(uod) z i(p)s(a) sibi
q(ui)uant sepe. egent coniu(n)ctio(n)e /
ut legit z scribit doctor / lo-
quitur z currens se. Dicet m(ul)to
d(i)c(tio)a q(uod) i(n)separabile sbam de(no)tant //
ut Scipio. Dicet app(ar)a
separabile(m) i. q(uali)tate vel q(ua)litatem
q(ue) dividi p(otes)t sbam i(n) dicat /
ut albus corporis h(ic) chamus e(st)
aure lap(is) no(n) ege(n)t coniu(n)ctione / Dum
se cu(m) sbe i(n) vno co(n)iu(n)gi no(n) p(otest) /
Itaq(ue) cu(m) dicta Publius corne-
lius scipio affricanus / no(n) egeo
coniu(n)ctio(n)e. Vna cu(m) h(ic) i(n) dico
esse o(mn)ib(us) sbam Similit(er) h(ic)
ē vel i(n)d(e) morle dapline ca
pax. cu(m) vna sbam sufficit / c(on)
nis m(ul)torum q(ui)es. no(n) egeo co(n)iu(n)
ctio(n)ib(us) que diuersas solent res
coniu(n)gere / Diuisa aut(em) sbe i(n) eode(m) ee
no(n) p(otes)t / Actiua aut(em) q(ue) sbe
iam aut supp(osi)te accidunt p(otes)t
ee diuisa i(n) eade(m) sba / ut si di
cam Marcus tullius cicero / quia
vna ē sba no(n) eget co(n)iu(n)ctio(n)ib(us) Si
aut(em) dicta Sapiens z eloquens. z fe-
lix cicero / diuisa sunt actiua i(n)
vna sba Itaq(ue) egent co(n)iu(n)ctio(n)e
Illud quoq(ue) admit(t)et / Co(n)s(truc)tio(n)e
Nepe si diuisa nomina de vno dicat(ur).

no oz in expone quod / nisi vero q sit
adiectum / ut prius uocabis / dicendo
e itaque. marcus tullius cicero. quod
non respondeo. Si eum duo adiecti
uel uno dicere velimus / q quod com
ponere al pueclum ut vo e albus
et cetera / vel sic ho. e albus. expono.
q puerto expositio ad valz q q
uerbo / et de ipsis q q idem dicam
serbam sunt. ut q no deant quod
st de uno dictum. hic in expositam /
ne diuise videantur sibi quod
si dicat tullius et cicero appositum non
nomina scriptibile scribam tam cum
de uno et eodem dicuntur simul / no deat
quod q in expositio hic / ne diui
sas res videantur quod / Si. q
dicit al et idole et mortale et /
videtur de alio et alio dicere / ut
q sunt quod dictum est / al so
uale mortale e. Unde aut dat
diuisas substantias in eodem non posse quod / no
is dictum e q q duabus scribere tria
si no possit / ut q anima et cor
pore hominis / si quam una no sit ee di
uise sibi / q videtur / si de una vo
lentes loqui / dicendo al et idole e.
Item cum quod diuisas res hic
nunc de alio et de alio videtur fi
locutio / et quod de uno solo. duobus
loqui volumus / oportet / ut una
sba diuise sibi intelligeretur.
quamvis dicere q sunt in
Hoc e al et idole magis ea
ornatus quam locutio / al vel p
pietate. Sequitur litera pb.
Illud quoque admonendum q que
admodum coniungitur adverbium verbo. sic
et pronomen mediante coniunctione. cum verbo
ponitur / ut hic legens delectat. vel
hic legit et delectat / Comentum
Illud quoque addit / q adverbium
additur pronomine. et verbo / ut hic legens
delectat / q si hic legit et de
lectat. q no d. / ut q stet q sit

pronomen poni pro Sequitur. litera
Et quando ab indicatiuo diuina
vos pronomina / pro parte eius et vi pronominis
omnes continet modos. hoc pacto ego
ponens doceo. pro ego pono et doceo /
utina ego ponens docerem. pro
utina ego ponerem et docerem / cum ego
ponens docerem. pro cum ego ponam
et doceam / ego ponens docere volo
pro ego ponere et docere volo / Eius pro
obtinet vim modorum cum verbo con
iunctum / Et id est q quamvis habeat cum
infinito quod ostendit infi
nita cum sit cum ab indicatiuo
nascitur per verbum accipiuntur modi /
Dico enim. scribo me et dico. pro scribo /
Doceo te imperatiuo. pro scribe Doceo me
optatiuo. pro utinam scribam Doceo me
volo tuum legere. pro tu scribam legere
volo mediante coniunctione. in aliis vero no
ce tam diuisas in verum sensus / cum
in multis aliis q duobus hic in
verbo ut cum nomen et adverbium pro
nomine. verbum et adverbium coniunctione.
Similiter in aliis plurimis hoc
inueniens / sed supra dictum est / Comentum
Illud etiam addit / q licet pronomen
deficit a ab indicatiuo / q pro loco
eius omnium modorum sit adiunctum
sed diuisorum verborum modorum / ut ego po
nens doceo / pro ego pono et doceo
Utina ego ponens docerem pro
utina ego ponerem et docerem /
similiter in ceteris / Unde et pronomen
magna hic cum infinitis con
iunctionis / q quamvis nascatur ab indica
tiuo ponitur accipitur modo Dico
enim nihil aliud est / nisi q me
scribere dico / Similiter scribe / id
est q impero te scribere / eodem modo
in ceteris accipe / Alexius. /

Hic q notes omnes q pronomines modos q

Regula vi / pronomen continet omnia / pro parte

Eius hirundo mori cum nigri / utpote scribes

Vel docto discere leges / utraque stabit ibi recte. //
Sequitur litera presens. Nostes
dicit quod ... [illegible] est ut cum utrumque sit
quidem sine quantitate consequenti deferri de
alio uno / ut legens docto, pro lego
et doceo / quod quam postea in constructione est
hoc est. [illegible] ipse manet audit pro
sona. Omnium non tamen participiorum adhe-
rent [illegible] / quod non solum significa-
tione conferuntur cum omnibus casibus
[illegible] / sed etiam ad alias transeunt
personas / ut docentes pueros, et doce-
ti iudicio. et docentem audio et illo
docente didici / Ergo utrumque et utrius
in constructione solent esse / ut legens
ego homo facio / pro lego ego homo
et facio / Et sic dicimus. o homo bene le-
gens facis id est o homo bene lege et
facis / Cetera non magis constructum sit
ut predictum est / ut bellantis hostis
[illegible] misereor / pro bellat hostis. et eius
misereor / imperanti homini obe-
dio / pro imperat homo et ei obedio /
docentem hominem audio, pro docet
homo et eum audio / lucente sole
video, pro lucet sol et video. Nam ipsa
interpretatio faciat id est katachrisis
dicta perficit / Tunc enim uti-
mur consuetudine temporum que
allopathia sunt / ut misereor mei
legentis pro eo quod legi / accuso
me legentem / fruor me lecte.
Et adeunt etiam in maxime ... [illegible]
quod ... [illegible] / ut sup-
dictum est misereor tui / misereor
tui id est video tibi / id est videns tibi /
accuso te / accusans te / dig-
nor te illa re / dignans te
illa re ¶ Commentum pro hac
Epilogat dictum breviter / quod predi-
cat dicta in venationibus ... [illegible]
Accidunt ... [illegible] / ¶ Litera
Agendus tamen sexus tempus

... [illegible] femininus. masculinum ut dat
femininum ut data. neutrum ut datum /
Commune tamen quam ut hic et hec
amans. Nam quando genera re-
presentant ... [illegible] in ... [illegible] ipsa pro
habet / Cum enim una quam genera masculi-
num ... [illegible] omnibus adiungit ... [illegible]
bus / ut legit vir / legit mulier /
legit mancipium / similis ... [illegible]
quod ... [illegible] eius generibus
associatur. Et si quando in us de-
sinat / quod fit in preterito tempore. quod est
... [illegible] in ... [illegible] / sine dubio est
tamen genera que ad formam nomi-
num adiectivorum. quod cum in duas desinunt
... [illegible] tamen sunt generis ... [illegible] /
Si vero in us finiant masculina
... [illegible] masculinorum ad ... [illegible] adiectivorum
... [illegible] femininis ... [illegible]
... [illegible] fit ... [illegible] preterito et futuro
tempore ... [illegible] ad formam ad-
iectivorum hec dicitur / tamen pene
... [illegible] nomina adiectivorum /
Accidentia ... [illegible] ... [illegible] vel ap-
pellativis volumus sunt Velut
illa ut bonus homo. sciens homo / Etiam
accidit et hic accidit / fortis sci-
pio. legens scipio. Nec nos
moveat. quod sit quam una quam ... [illegible]
admirari pertinet vel ad feminas
que videntur ... [illegible] / ut ... [illegible] vel
masculina sunt solum vel femina / ut
futuro nubo. futurus nubens /
... [illegible] illud admirari. hic ad fe-
minas pertinet solum / Et ... [illegible]
attendamus / quod adeo nata ... [illegible]
... [illegible] quod est tamen generis /
quod sine vituperationibus ... [illegible]
sive figurative licet maribus ap-
tum ... [illegible] vel ... [illegible]. feminis est
adiungere et ... [illegible] / utputa bo-
na anima futuit illa feminam /
... [illegible] bone anime viri. Ergo et bo-
na anima futuens feminam
gignit bonam animam / et bonum
corpus futuens gignit bonum.

Marginal notes: ... [illegible] · ... [illegible] ponitur · ... [illegible] · ... [illegible] · non ... [illegible] feminis ... [illegible]

Met viciosa facis opere ad[...]
teris et femina communi genere hic et h[ec]
p[ri]m[iti]v[um]. quod admarres plos vide
attine. Et contra vituperationis
causa possum dicere, ut Juvenalis
in p[ri]mo Nubit amicus et m[...]
cum viro. Et significante bonum mulie
rem amicum nubit vir. nuptura
est viro / ergo sunt dubia omnia p[rimitiv]a
vel in duas desinentia que sunt
tum communis generis / vel mob[i]le in
vos masculini / a feminini / vir ne[s]
ciendi / ¶ T. Commentum per hac littera
Et tunc sunt admiranda p[rimitiv]a acci
dencia Sunt autem sex / genus
casus figura numerus species / Cur autem
hec dicantur accidentia p[rimitiv]o et nulli
alii parti orationis / nisi huic et adverbiis
et pronominibus cum de illis accidentis
tum dicemus Omnia hec acci
dencia sunt quedam vocum proprietates
aut sunt vocum species
agentes de singulis declinabilibus
Cum autem ... debeat in
quo sibi sunt hec accidentia / possit
cum sola ... accidentia dicantur
... hanc opus emodatum
est / et primo dicit de genere / sed ...
... de quo licet multa dici
debeat / quia tamen eodem modo accidit
generis nomini et p[rimitiv]o / de genere autem
nominum supra ... tractandum
... / ideo supersedendum est
hic / ne videamur idem repetere ...
itaque quod et p[rimitiv]o accidit et genus
masculinum ut amatus / et femininum
ut data / et neutrum ut ama
tum / que quoque commune genus
ut hic et hec et hoc amandus
... autem accidit ei que dum
genus ... verba ... / ut hoc p[rimitiv]um
... p[rimitiv]um ... viri
... / omne est omne genus ... in
... / ideo ... p[rimitiv]um ...
... quibus associari / sive de
... ut leges / quod est que

tum genus ad modum adiectivorum in
us desinentium ut in fortis / sive est
tum genus mobile / ut amatus
ta tum Quod autem de p[rimitiv]a pe
ne hic vim adiectivorum / ideo dictum
est / quod licet adiaceat p[rimitiv]a sunt
tamen cum ... / quia non faciunt ad ...
... ut Met recipiunt ...
... quo ista Cum aut
... omnia verba et p[rimitiv]a omnibus
debent generibus associari / apponit quod
verba et corpus p[rimitiv]a / quod ad solos ma
res pertinet / ut futuis futues /
vel ad solas feminas / ut nubo
nubens / Sequitur ... dicit / quod verba
apta maribus licet feminis adiun
gere et equivoce / vel cum vituperatione
vel cum laude / Cum vituperatione
significante / ut amicus bone mulieris
nuptus est viro / ... hic bonus
amicus / et hec sit ... quod dicit ... amo
... / quia quod ... est ab ...
toti / vel equivoce / ... eandem ...
et pro dicere bona ... futuit ...
... feminam ... vir ... bona
... ¶ T. Metricus /

Primitivis accidit hinc perticipiis / atque figura /

Omne fit vel mas / a mulieribus fit vel ...

Et communis genus vim spalis ... / ... ens

Attineat / tamen ... dat participati

Nos dubites ... / cum possis dicere ...

... / et vita futuas / vel ... nubes

Bene significante bone ... in nuptis

... / ut vituperando nubit amicus

Lit[tera].

Tempora iuncta sunt presens et preteritum imperfectum, preteritum perfectum et plusquamperfectum, futurum ita [illegible] qua in futuro vel assimilatur cum optativorum. Commentum.

Dicens itaque de [illegible] preteritis, ante quam procedat ad casum que eciam [illegible] in tempore [illegible] vocis formacione. Illud enim prius docet de quo presens tempore et preteritum imperfectum iuncta sunt in [illegible] eadem vox [illegible] est presens et preteritum imperfectum ut legens. Eodem modo iuncta sunt preteritum perfectum et plusquamperfectum in [illegible] ut lectus. Quemadmodum habet tempora in futuro modo et optativo iuncta sunt. Nemo tamen putet quod hic agat de tempore hoc enim [illegible] factum est [illegible] eundem [illegible] patet. Litera.

Nascitur autem [illegible] presens et preteritum imperfectum a prima persona preteriti imperfecti in [illegible] coniugacione. Nec mirum prima persona honestior est ceteris. Ipsa enim sine illis esse potest, ille autem sine hac esse non possunt et ea illas sibi iungere potest, ille autem eam minime. Ego enim et tu et ille facimus [illegible] dicere tu aut ego facimus [illegible] ego et ille faciunt. Nemo [illegible] in [illegible] eneidos dimelium in effectu et pellibus [illegible]. Fit autem [illegible] mutacione [illegible] supradicti temporis et [illegible] .i. bam in ns ut amabam amans, docebam docens, legebam legens, faciebam faciens, nutriebam nutriens. Excepto in eo desinentibus quarte coniugacionis [illegible] aliorum verborum [illegible] bam producta. Quamvis tamen antiqui [illegible] vocalem facta [illegible] adeibam queibam [illegible] adiebam quebam. Quod eciam in [illegible] sepe solet fieri ut polibam [illegible] poliebam insigniebam [illegible] Licet tamen [illegible] ad perfectorum regulam nasci. Dicitur enim iens adi-

ens quiens poliens et seguiens habet tamen eadem [illegible] que abeo et eo desinentibus quarte [illegible] nascitur anomale [illegible] exeo perieo [illegible] sunt. Iens euntis, quiens queuntis dicit itaque [illegible]. Commentum.

Quod est tam presens quam preteritum imperfectum nascitur a prima persona preteriti imperfecti quia prima persona in ns ut amabam amans. Preterea [illegible] presens et preteritum imperfectum iuncta esse in [illegible] ut ibi relinquet [illegible] magis aptitudo forme quam [illegible]. Quod ideo factum estimo ut id [illegible] esse formacionis [illegible] ab eo quod [illegible] eandem [illegible] prima .i. bam quam [illegible] in ns fit [illegible] presentis temporis et preteriti imperfecti. Non dictum est. Quoniam aut [illegible] formacionis esse si formatur apud [illegible]. Quod si [illegible] multi [illegible] solucionum [illegible]. Non autem magis formatur [illegible] prima persona quam illa honestior est, cui ipsa [illegible] sedam [illegible] ut ego et tu et ille legimus. Nec [illegible] ab aliis. Dicimus enim [illegible] tu et ego facimus, sed ille et ego facimus. [illegible] aut sit [illegible] prima [illegible] sed non [illegible] manifestabitur. Cur presens et preteritum in preteritum magis iuncta sunt quam presens et preteritum [illegible] de [illegible] accidit. Enodabimus. Cum non [illegible] [illegible] forma [illegible] prima persona preteriti imperfecti quia bam in ns [illegible] tam [illegible] desinentem in eo [illegible] quedam alia [illegible] ut [illegible] sunt in preterito [illegible] bam ut adibam polibam. Quod si [illegible] fierent [illegible] presentis [illegible] quia bam in ns adiens poliens non adiens poliens diceretur. Subiungit [illegible] quod [illegible]

audiebam / ita quod dicta debent adiebam polebam / sed antiqui consueverunt et ponentes ali et adiecere adiebam polebam / faciuntes ei depre / per quam nos ponentes ... / dicunt adibam polibam / abstergis quoque debuerunt esse adiebam poleba sunt prima barbara sed ... / adiens poliens / illud quoque adiungit prima actio desinentis in eo veniens / declinant anomale ... / sunt eum ... eo / ut iens euntis / cum regulariter debet dici ientis / Metrum

Verbi primi pro per rigabit

Preteritum puto si probata vel bar vel at ... / fas

Donat / staba sit dicitur stans stabar quod dicitur /

¶ Expirat ... barbara ... / ... barbara sit

Verbi dicitur ... significatio ... futurum vero tempus prima sit ¶ littera sunt a verbis activis vel neutris vel deponentibus / fiunt ab ... supino addita rus / ut amatu amaturus / doctu docturus / lectu lecturus / audit audituras / statu staturus / locutu locuturus ¶ Comment

Prima quod futurum est / a verbis activis vel neutris vel deponentibus veniens / fiunt ab eodem supino addita rus ut datu daturus / statu turus / locutu rus. Metrum

Nota ... formare futurum

Vero ... subiungendo supino

Oc letu dicitur letus. veitu veiturus

Actionum quoque verbis ¶ littera quod in futuro tempore duo habet prima v. unum quod activum in rus / alterum vero passivum in dus / illud quod in rus desinit ... fit ... / hoc est a supino / ut amatu turus. osculatu turus / Passiva vero cuius temporis prima futurum / sunt a genitivo prima ... finali in dus ... / ut amandus amantis amandus / docens tis dus / legens tis dus / audiens tis dus / preteriens preteriuntis dus / ... ¶ Comment.

Verum vero que / duo habet prima / futurum tempus / primum in rus quod activum ... est et ab ultimo supino ... formatur / ut amaturus. Alterum vero ... quod nascitur a genitivo prima participii presentis temporis ... finali ... in dus / sicut passiva prima in dus activis verbis veniens / ut amantis ... in dus fit amandus ... ... quid est quod prima futurum tempus et passive ... / formantur a participio ... temporis et active ...

Quod quod istud activum est / illud passivum nichil impedit illud ab isto fieri / cum passivum ... actio ... nasci

Quod cum illud presentis temporis sit / hoc autem futurum / nichil impedit cum futurum habeat ... cum presenti ... / quod id ... istud in perfectum

Quia cum perfectum esset / ... presentis ... esset ... / per affinitatem ... / cum duo formantur prima passivum futurum temporis ... presentis prima ... ab alio / ... / ... in fine / ut in eo quod est amantis ... dus ...

Vos deponens fit primus ...

Meta

Na sit et mutetur i d ab adantis fiet aandus [vel sit aantis amandus]
preteritum non tempus preterita ¶ Litera
que in tus vel sus vel pus desinunt /
similiter assumpto optimo fiunt / addi
ta s et cor v / sinasitur ant ans
participia et quibus et deponentibus et ne
utropassiuis. et quibusdam neutris
¶ passiuis ut amatu amatus /
domitu domitus / doctu doctus / de
letu etus / visu visus / pexu pe
xus / auditu tus / ¶ Agentibus ut e
mdatu emdatus / osculatu oscu
latus ¶ Deponentibus ut fatur pfatu
pfatus / vcor vatu vatus ve
or vetu vitus / loquor locutu
tus / molior molitu tus ¶ Neutro
passiua gaudeo gauisus / factu tus /
Neutris non pauciores preteritum nasti
ut cenatu cenatus / pusu sus /
placitu tus / nuptu tus. Excipit [scilicet a deponentibus]
mortuus molior amo vror / tus
supinum cum secundum analogia mortu.
et hinc moriturus fati futuro
debeat. et preteritum mortuus / mortu
us vo mortuus fatur. ¶ Comet
preteritum quoque tempus preterita / fiunt ab
ulo supino addita s / et compunt per
et fiunt ans participia / ut amatu
amatus / et quibus ut emdatu tus /
et deponentibus ut pfor pfatu tus.
et neutropassiuis ut gauisu sus /
et apud aliis neutris ut ce
natu tus. Neutris eum sunt ac
tiuis significatione i. verum vo volez
plent hic vba passiua i. tera
prima / et preterita passiua preteritum
Cenam et dicimus ceno piscem /
dicitur quoque et pisces cenatus / et pisces
cenatus Sed non queat adque
et cenatus / quid tandem debeat /
in tempore vn op pedium Illud
tu sciendum / quibusque preterita neutris
veniens tusitus / non sum passiue
veniunt etc actiue i. verum ut
pisces cenatus e amo / et cenatus
sum pisces Juvenalis cum pa /

in isto accipitur actiue ¶ Meta

preteritum forte ab eo de compositis v.

Et subingeres [? iges] / ab adatu sit fiet aatus
Metea dubita vtrum ¶ Litera
potatu potatus et potaltus secundum
analogia. an potu potus potu
tus prsuitopatum melius dicatur /
que in usu autorum sunt / vigilis
ebrieta / hinc ipse potu veniet
preterita inuenta / ad in virgo georgicis
Cumque nos poti gauderent
ingeba fibus / lucanus in quarto
Demonia sic gelidi bruma pol
lente relinquunt potare te mile
genes Ex quo audit potus
quoque preteritum esse Nec minus eo
lauus et lauturus. planatus et lauaturus
in usu est Nam secundum terencius
lauatus et iturus debus psi / quasi
pius protulit lauatu in eunucho
Vix eloquuta e hoc foras sunt
ob eos prorumpunt se. abeunt la
uatum perstrepunt Vnde ouidius
in vij. phastorum Vestina ve
stalis quid eum vetat in
monei / sacra lauaturas mane
petebat aquas / Oriunt ortu or
tu. vel ortus / an situm situ vel
situs / Oratius in ijo epistolarum
Nil ortum alias nil ortum
tale faterer Marcium tu / vel
ptus / an petitum tu / vnde pe
titus / Erutum tu. vnde erutus /
an eruitu eruitu vnde eruitu
rus / lucanus in primo / Eruitur
quod sicut stat minus moles Cassu
cassu. vel cassus / an caritum tu
vnde caritus / Juuenalis in ijo
tolle dulce cogitat heredem cari
turus tanto magnos / vigilius
in ijo Eneidorum Demisse neci
nunc cassum lumine lugent /
Rinkaspida eu hec i. cassus
mater nome esse videtur / ut
Cassus in anomal quoque supradicte

regule formantur ut latum laturus
laturus / ferens ferentis ferendus /
esum esurus esus / edens edentis ededus.
Illud quoque queritur / Commentum
an magis dici debeat a pota
tum potaturus / an a potum potu
rus potius per sincopam. Sed illa re
quidem sunt / hec autem magis
sunt in usu. Ortum quod ortu di
cendum est. in probat ortus participium il
litus dicatur / et hic quidem de
quibusdam aliis dicitur / in quo penitus
nulla est difficultas. Metrum.

Hec tamen excipias quarte preteritorum

Non ita formantur / moliturus ac oriturus

Cum reliquis quorum forma ex presentibus an
Et similis / quibus sic deficiat / Litera
supina / deficiunt et participia tamen
futuri temporis in rus desinentia que
preteriti / que ex ipsis nascuntur. Et
in verbis in omnibus meditativis
et inchoativis in quibus deficiunt su
pina duo genera / In quibus defi
cientibus supradictorum que tempora defi
ciunt participia diversisse invenimus
supradicta supina in usu. ancu
tur sic quatuor vel tre. in vo
desinentibus / que in bi strixi dimisit fa
ciunt [illegible] / ut lectus. esu
rio. partus. horresco. talesco.
suesco. amasco. misesco. la
nasco. hisco. horreo. tepeo. e
geo. caleo. fueo. stupeo. lateo. ca
deo. nitteo. albeo renuo opuo
luo diversissime sicut dixi
in veniunt ex quibusdam huiusmodi
verbis. supina vel futuri temporis
participia / ut doleo dolitus / caleo
caliturus / Et sic in multa in ve
niuntur deficientia in aliis quo
que formis vel quibus verbis ta
supina que ex hiis nas
centia / ut vigeo spuo metuo
timeo medeor disco posco que

sco careo / C. C. Commentum
Illud quoque preregulam adiungit
quod sic deficiant supina / defi
ciunt que participia preteriti / et ea que
sunt futuri in rus desinentia
que et hec absolute nascuntur supinis.

Preterea si quae tollent verba supinis

Horum precipies in reor carere futuris

ł passiuus
Passivum quod preteritis caret spoliamus
Et in quocumque tempore. Litera.
defectiva sunt verba. et participia / ut a
bigo scando candeo mico vergo.
atteo. mando mandis. strideo.
granis apud veteres est quod
preterita in veniunt ferior quoque reve
reor quia preterita tempore non habent /
deficiunt et participio eiusdem temporis
Verum non habent preteritum futurum. nec
participia sed tamen preteritum acceptus. Si
mulit odi nova[ł antiquos] est / ex quo
posuit reposuit. nota / Plautus
in Amphitrione Inimicos semper
osa sum obtuerier Et verba
le tamen non opeo protulit. Idem P
lautus in Asinaria Madides
nichil in quiretem atque osole
propter fuere. Et meum meminens
levinus erotopegnion in te
meminens variis corde volu
tat / Etrima meum ta pre
quod preteriti nam hoc / quod odi / vide
cosus preteriti meminens
preterito ligat active Quam novi
preteritus nosco nostens facit / Omnia
impersonalia deficiunt in supinis
et participiis que ex supinis nascuntur /
ut pagit pudet Licianus quod
dam puditum posuerunt / ut
Plautus in Bachidibus / Neque mei
neque tui te in te puditum
est factum quod facis Tedet pe

Marginal notes: [illegible] verba; i. quod nosco facit nostens [illegible]; ł ce

intret liquet licet libet oportet que
que positum valde tepidi ad laborandum est
omnium. Prothesium in venitur. Et per
tens vnde penitentia, et libens
et licens vnde licentia et licitus
Virgilius in viis. Et licito tandem
sunt ferunt. Oracius licitum
sanctorum greges. Sancti quia
hec omnia in veteri auctorum dic
hilaria in usu veterum teste Cas.
Pigeo, tedeo, pudeo, peniteo, l.
queo, liceo, libeo, oporteo, quo modo
placeo, contingo, evenio, vaco, at
ado, attineo. mino delecto et nostra
tre persone in plurali vice funguntur.
Placet contingit evenit vacat at
adest attinet. Non tamen est si pro
ter deffectivum deffectit. Et verba illa
eum aperiens non ista ut alias na
sunt. Et. Comentum p. h.
Adiungit quoque, quod quorum queste
deffectiva verba et eorum participia,
ut odi quod in preteriti, quamvis
in presenti pateat tempus, quomodo tamen odi
licet sit preteritum, accipitur tamen pro
presenti. itaque osurus Vnde ex osurus
est et preterito et presenti pone
deinde tamen quamvis sit preteritum
quia et presenti accipitur. Facit memini
meminens. Cur autem nomen, quia
preterito ponitur. ut desinens.
inducat tu? prius eius sit non
sto. pre dubitari. Sed sciendum quod
duo participia sunt in hac littera non
mi, quorum alterum deffectum est.
de quo loquitur hic. alterum ante
prius est nosco quia facit noscens

Cuentes odi cepi sunt cepti tosus

Amen memines puis pertitus

Temporis legis subvocate iter in

Sunt tamen quedam participia quorum verba
nus deffectiva verba in usu ratio tamen
analogie quasi dicta per audet.
ut triumphatus erratus regnatus
laboratus creatus dictus. Virgilius in viis
Ille triumphata capitolia adal
to corintus. Idem in vi. Regnata
patria satiro quondam. Et in primo
Arte laborate vestes. Idem iiii.
Errata vetustissimum littora atque
menides carnes. Et felix ulixis.
Terencius in adelphis de esto
ea spatio. Sciendum enim participii vir
quoque eorum ut iam auctoritas
deffecerit. nec mirum hoc fieri
in participiis, cum in nominibus quoque
in veteri et in viis quedam diminu
tiva vel contracta, quorum primitiva
in usu non sunt, ut draco puel
la diminutiva, quod vi aprena nasti
Vt cum tener tenera tenella.
sit puer puera puella debent
dici. Sciendum tamen quia auctores
quorum maxime usus regnavit
non sunt usi, nec nos utimur.
licet inveniatur vetustissimum pro pu
lisse. et hec puera. Et hec
puer. Ocior quasi aboco. quia
in usu non est. licet agreco est
OKHWC i. velox. Offendo quasi
a fendo que positum, quia non est
latinum. sicut aspicio inspicio de
spicio suspicio conspicio respi
cio. a specio quod similiter in
usu non est. Similiter hic et
in pluribus aliis invenies. quorum glosa est
primitiva non sunt in usu. Comentum
Illud quoque dicit, quod participia que
dam dicit fieri secundum analogiam
licet verba eorum non sint in usu ut
triumphatus. ta. tum et regnatus
ta. tum. Et similia. Vnde virgilius
Regnata safiro. Non autem
dicit istorum verba deffectiva quia non
inveniuntur ut triumpho as
regno as. quia tamen ista sunt
participia passive forme non inveniuntur verba

corp passiva/tum phor et regnor
~~Tuo q̄s est op ista lit̄a i p te sipit mediat̄ precedi' met~~

Cu plus pp sit dicio sepe Metius

Que no c pp. / Ietz ista notal

Me velit h' error i structe dual

Sp h'm quib' subsor pp'

Noia formant q̄ pp'ia no sunt

Ut scutatus pceptatus galeatus

Spalys est veluti amuno grant

Mumatus / ocreatus / luphag fort

luphatus / poterunt tn h' est reputa

pp'ria / si cu tpe stent / et

Dec' eis vim gnant nolit ipa

Ut tunico tunicor tunicatus / flocz fror

frvatus / qui licuit ppq3 licebit
(vel florere puti)

Digitu pute no / pduce vim / lab

Augustasq3 latinisum dictae log' (vel sum)
Sunt h' q. cu forma Cf. litera
heant pp'iorp / tn carens tpe.
nomina esse ostenduntur / ut ga
leatus scutatus pilatus tunicatus

(ornatus gemis)
manuleatus caligatus barratus
paludatus penulatus togatus
pceptatus Abeatus ornatus braca
tus soleatus cstatus hastatus laca
tus stellatus litatus turritus dri
tus pellitus cornutus hastatus
hirsutus Quedā eni hunc
q' imitatur pp'orp forma obti
nent. i. n' atus desinen / q'
no tnc. i. n' etus & ul' i. vtus
tunicatus Sunt d' eadē i. ide
pp'ia armatus. ωπaycθηic.
doctus. oπaτac. Sanctus
οθηoc. acutus. οζγnh. sapi
ens. οφpωnωc. monitus
ογπθαι. indicatus. οkpιθηic.
armatura. ηoπaιπ. scriptura
ηγpaφιca. vsura. ηχpη
coαιη. littura. ηaπαλy. dic
tum. ιδαηχo. visum. τοopaη
legendus. oθπaτ. amandus
οφιληoc. Sic & plura. que
cu tpibus pp'ia sunt. absq3 hys
nomina / Cf. Comentum p. h.
Addit quoq3 q̄ h' forma pp'iorp
que / qua si tpe sint / non
sunt pp'ia ut galeatus scutatus
e' plura. / Et est nom' h'. q' op
ista est i pte lita. Et sit me
tgz i mediate precedens met
Illud quoq3 attende Cf. litera
q' cu anomiby nomina i vba
i ad vba i q' mer pleant p
denotaciones vl' q' poptiones
pfitasci ut abenea eneius
apre patisso / aclaro clare / a
qua i re quare. / i avus sic
nomina i vba i pp'ia i ad vba
ut alego lector i lectus. i le
gens. acio eni. Ab advys
nomina i adva vltra vltior
vltimus Apyes pp'ia non pnt
nasci. nec vba. s3 vl' nomina /
ut i. dulgens i. dulgentia.
vl' adva ut i. dulget. Cf. Comet

Adiungit est / qui apud nos nec pluralia
declinantur nec variantur / sed alia nomina
ut abindulgens indulgens / alia
aduerbia ut indulgenter Sed auctor quia
preteriit ad casum ad priora redeundo
redeamus vocabula Simpatos
dicitur quasi passio / et quasi pathos
con / et pathos quod est passio
Epaiton grecum est / et ut
nat quasi simplex quod patet
ubi debet dici epaicton / quia
est actione / apiactes quod est actio
cum quibus et actionem Sed Perisinthaseos
id est de quo ... metaba
ton id est transitiuorum a metabato
quod est transitum / kata ideopathian
id est propria passione / quia kata interpretatur
per / ydeopathian sui passio
alleopathian id est alterius passio
quod fit in transitiuis / ubi unus
agit et alius patitur Alleon enim grece
latine alterum dicitur / pathos passio
Ambigo idem est quod dubito / et quasi potest
ex ambi et ago agis / sed in preterito
et a mutat in i / uidetur preterito
odor est assatura carnium proueniens / dicitur est quasi odor
culine unde uides odos / Octis
apud antiquos dicebatur velox /
et quo quasi patri forum orator
et fit agitato ocros / Villica
tus dicitur quod villicum / Bata
fructus lauri est / unde dicitur
varius bacatus Comentum Litera dicta

Casus quoque pluralia per hec
aliqua nomina que sunt
in ipsis deficientia aliquo casu
nec mirum sunt enim ea quoque
imitantur adiectiva que nullo de
ficiunt casu siue sint mobilia
siue in duabus vocibus desinentia
Nunc enim deficiunt Propria sunt
ut Pallas dictio est impersonalis
Iter parte vicem et vite
thabi et thabo maria cera
nam frugi et nichili et mancipi

Tunc tamen non deficiunt aliquo
casu dico / sed possunt casu eadem voce
funguntur Credunt putant hec esse
ad figurationem magis prolata ut dici
tum est partitum et dictum quasi in dicta
esse videtur Ut si dicta corde
homo est in corde homines sed
est homini qui est in corde
cordi homini cordi homines et
possumus cum omnibus casibus figurate
intelligere dicitur / Sic frugi homo
id est qui frugi est id est utilis
Simili omnibus casibus adiungitur
figurate et est magis declinationis Sed
hec est dicere latinum vetamus

Post genera tamen / Comentum
tractat post declinationem et hec
sedem Primo ondit accidere pro
prie que nominibus / postea
declinat pluralia quia non que
ad casum pertinet post tractatum non
ante tractanda sunt Sed enim
sufficit de tractatu superius / dicit
itaque / quia sed adiectiva nomina
nullo casu deficiunt / itaque pluralia

Attendit ita propter diuisionem utriusque

Prima / pro adiectiuis similandis

Sed ea auis quite quinque et eo firmis

Participi / dat vetus iers / factis eunt
declinantur aut pluralia Litera plus
ad sextum et tertiam nomen in vis
desinentium vel in vis mobilium Ex
ceptis ut superius dictum est illis
si vastus auis quite quinque
in eo desinentibus quorum tertia
vocales uti / ie mutat in eu
Nect eunte / ciens quesitus
Credunt planus super eundo
abiendi dixit / pro abeundi in
Amphitrione Abiendi nunc tibi
est occasio est / Comentum

Addit etiam quod participia declinantur ad modum no-
minum desinentium in ns vel mobilium
desinentium in us. Dicit enim dicens
hic et haec et hoc in praesenti tempore, sicut hic
et haec et hoc legens etiam, et sicut albus al-
ba album, ita lectus lecta lectum. Excep-
tis illis quae sunt a verbis etc. quorum
genera in eius desinentibus, quorum quaedam
habent etiam praesens ut ... omnibus
generibus communis. C. T. litera.

l' ppe

Tempora participiis accidunt eadem
quae et verbis infinitis, id est praesens
quod est etiam praeteriti imperfecti, ut oscul-
ans osculans; praeteritum, quod est etiam
praeteriti plusquamperfecti, ut osculatu-
m esse vel fuisse, et osculatus; futurum,
ut osculatum iri et osculaturus. Co-
Agit subsequenter de tertio mentum.
accidente participii, id est de tempore,
de quo aliqua pauca dicenda sunt,
quia hic omnia in tractatu verbi pertractata
sunt, supposita esse indicabit.
Tractat autem hoc ordine: primo
primo docet quod tempora participiis acci-
dant, deinde quae quibus sufficiunt,
quot et cum temporibus apud nos par-
ticipia fiant. Dicit itaque quod
eadem tempora accidunt participiis quae
et verbis infinitis, hoc autem sic dicit: quod
sicut eadem vox in infinitivo est praesentis
temporis et praeteriti imperfecti, ut osculari,
ita eadem vox participii, ut osculans;
et sicut osculatum esse vel fuisse
est praeteriti perfecti et plusquam
perfecti, ita et osculatus; et sicut
futurum est osculatum iri, ita et os-
culaturus. C. T. Metrus.

Accedit (l' et) huic tempus vel pars participii

Supperfectum finit in ans vel in ens ...

Tibus vel ... finit ...

Plusquamperfecto ... futura fiat (l' sequantur)

Et sciendum quod non possunt omnia habere omnia tempora
in verbis. Nam cum quinque sint
species, id est activa, passiva, neutra,
communis, deponens, ab activis quidem
et neutris praesentis et futuri ve-
niunt participia, ut amans amatu-
rus. In quibus praeteritum deficit, lo-
co participii vocem verbi cum nominativo infinito.
Ut qui amavit ὁ φιλήσας. Quod
cum loco eius participii (l' circumstantiae et praeteriti parti-) accipere neces-
sitatem ... (l' et iam)
ubi participium deficit, nomen verbale
in finito nomine ... incertum
participii officio fungitur. Passivum praeteritum
et futurum habet, ut amatus
amandus, in praesenti autem deficit,
pro quo solent uti cum pronomine no-
stro articulari dicentes qui amatur ὁ
φιλούμενος. Ex quo
quoque ostenditur sine participio quod ea
nomina quae vi verbi obtinent. Quod
et hoc probatur: et illa pronomine ponunt
dicentes enim legens, qui legit,
et qui legit est legens, cena-
tus est qui cenavit, et qui cenavit
cenatus est. C. T. Comentum.

Addit quoque quod cum sint quinque
species verborum: activa, passiva, neutra,
deponens, communia, ab activo et
neutro sunt participia praesentis temporis
et futuri. Sed in activa specie semper
apud nos deficiunt participia prae-
teriti temporis, pro quibus utimur nomine
substantivo, et verbo praeteriti temporis, ut qui
amavit. Haec enim circumlocutione
utimur pro participio praeteriti temporis, quia
ut dictum est apud nos defi-
cit. Dicit autem circa, quod magis
utimur hac circumlocutione pro participio
quam alia. Dicendum est quod participium prae-
teriti temporis et activae speciei debent etiam
significare substantiam agentis et actionem
praeteritam, cum ergo dicimus qui a-
mavit, per qui substantiam intelligimus

Pamauit amor pteritu desiignis
tota itaque illa dilocutione
pfete ssi p'.; 9 pleng / verbu
quoque pa. facit ex se duo p'a /
alteru sz ptiti tpis ut amatg /
alteru futuri ut amadg / deficit
aut semp apud nos in p'o pu
t. tp ut qui ama / p qui namque
dam / pama pag intelligere
putem C. t. Metricus.

Orandus ptrapes i tpe ptito / non

Dent nentes ac actas / sit tu hoz

Suppleantu p'. / p um tpis / z qui /

Na vice ptiapibg dep'. dice passu

Ac inpa'o pus q3 deficit / ipi

Supple' vm pat tpis / z qui

Na ppartiape bu psos q3 latera
Illud quoque semd C. litera
q3 sepe. z puti ptito. z ptito p
puti. vtunt auctores necitatis
ca. cu defi'at z in oi desmen
in puti. z ino tundam ptito pup
tu p'.; q3 ee p' in p' sit
psh quamq3 vis ptiti ptiti et
plusqz pfcti cu fg' eoru den
tpm 9plete. quo va puti
tpis s adiungunt p'os pti
ti. p in sut / ut tenatg sum.
tenatg es. tenatg est / pce
nam. tenauisti. tenauit. Cc
go s dicam tenans fui / fuisti /
fuit / tenam tenauisti tenat
tenans pos fueram. ras. rat.
p tenauera. ras. rat pt ac
cipi. Itaque q3 de est latine lig

Be ua'. 9plet' mitatur vacide
multa tu i hys quoque. que i'a
ex igit dici. sine euphonie ca
deficiunt. sine q3 i usu no sunt
sicut z in alys ptib oronis. tu
Illud quoque adiungit / C. Come.
q3 auctores sepe puti ptito.
z ptito p puti vtunt. causa
utilitatis / q3 de p'os puto intelli
gend esse / eo q3 subdit aut
tor tu desineus i or u eu va
passiua deficit in puti n. in
p'o pup / z tenam in o n. va
actiue tunc e'. deficiunt i p
tito. i. in p'o ptiti tpis / Pom
tis pus p'.; z p'o ptiti / ut
apud virgiliu veniens marso
p montibg imber / h' eni veniens
pito accipi. / Et apud Statium /
Caligantes p caligati p'.; ac
ptiti pam puti / ut ostens
z pla / C. t. Metricus.

Et vice ptiti pus quoque locat'

Ptaligatos caligantes z p'ma

Ut caligantes abrupto plemitas
Auentis ut dixi ms se C. litera
ab actis dum tpm p'a veniunt /
Pup stans. futu staturus
Iube in' tu queda ex eis eciam
ptiti tpis / ut tenes tenatus /
pudes pusus / places placitg
nubo nupta / pates passus /
z apacior tu passus facit. as
suesco assuetus. q3 quedam
nomie esse magis vide'. sicut
quiesco quietus. Sunt etiam
inclitg. q3 est in pa'a sne m
paut / quippe ecc vm ipm
lucanus in v'o ptulit Rlete
intrant' aues bubone sinistro /
Statius ecc in octauo the
baidos Captiuus ecc inabe tebs

Cōmrato. Vgilius in ·iiiᵒ· georg
Aut qui mrato descendens dat
abhistro Addunt quidā etiā
acrato cassus / Itē si essē de
berit cassum facie fuit noyan
tur / q̄ Juuenal' i ᵐᵉ ptulit /
Tolle dulce cogitat heden
caitius turtre magno / ut
sup̄̄ meorating / Ergo cass
magis nōme ē sed cassus. Et ma
gine cū vanū fit / ut Cassa
fraude parat. Titubo quoq̄
titubatus facit / vgilius in vᵒ
Eneidos Vestigia p̄ssa tenent
tenuit titubata solo / Et i dicte
vbis uentris p̄ti ᵖᵗⁱᶜⁱᵖⁱᵃ i ve
vetustissimi ptulisse / ut de
stessi in titg obitg octasus po
tg senectus / q. Cometu.
Conuentus vt sed iam dictum ē
fuit duo ᵖᵗⁱᶜⁱᵖⁱᵃ / alterum presens
ut stans / alterum futur ut sta
turus Quedam tn̄ ueniūt in
verbis h̄nt ᵖᵗⁱᶜⁱᵖⁱᵃ ptiti tpis / ut
cerno cenatus / prandeo pransus
et plia. et pnta in illis qᵉ pᵒ
le ueutre quitur / q h̄nt ac
tum tristunt i ve no vo
lem / Ob hoc ipa h̄nt ba paᵘᵃ
dici si in p̄ tm̄ p̄sona / ut ce
no presociu / d̄r et similit pses
cenas. Si ergo queras cuius
gnīs est cena. Dicto vndu
tum. qui paᵘⁱ gnīs ē. in 3·
p̄sona Credo si quis magis
insistat. dicā placere passi
uᵉ esse / nec tn̄ sto q de
sinat i ot vemens abat
tuns vo. desinete uno / quia
ista rēᵃ dicūt tegit et pfect
i paᵘᵃ data ē / Cum ergo ce
natᵘ pan in p̄ in ventus
p̄sona · in est q in venit et ᵖᵗⁱᶜⁱᵖⁱᵐ
ptiti tpis et paᵘᵉ sonus ce
natus · ut pses cenatus est

ame Quod tn̄ est qm abs ne
utro est / pom et actiue / ut
cenatus sum .i. cenaui / Metans.

Aus d eus dcg actus i ruscs futu

At eas neutro / in sic parata suprad
Item alia uict / · c · c ·

hᵒ qz notes / q et aneut'rs quoq̄ cāt

Prapes / subtō ptito / qm̄ addi

Ouis ut paᵘᵃ velud vigilatus

Nudatus p̄mssg cenatus potus aratus
(potatus)

At laboratus status erratus titubatus

Flupg anhelatus desperatus i q̄etg

Regitus placatus obitus et q inupts
Neutropassiua q quest / q. litera
quoq̄ tm̄ tpm h̄nt ᵖᵗⁱᶜⁱᵖⁱᵃ / ut
gaudeo gaudens . ssg . sum /
audeo audens ausg . ausus sum /
soleo solens solitg solitus /
fio fiens factg . futurus . Ele
cta / ne si factus dicamus
similiter sit ᵖᵗⁱᶜⁱᵖⁱᵘᵐ / q venit a s[illegible]
vo / q vero actiua possidet
fio vi vnde asupms eius
nascit paᵘ ptiti ᵖᵗⁱᶜⁱᵖⁱᵐ et
futuri actiu . factu factu . fac
tg . vbg / Fido quoq̄ fidens f
fisus . sg · q. Comentum. p.
Venientis ad neutropassiuus
quoq̄ dt pse / q h̄nt ᵖᵗⁱᶜⁱᵖⁱᵃ ta
tum / ut gaudeo gaudens
pont et venientis ad ueut

passivus praeteritum, quia non sunt neutra, sed quae sunt alterius potestatis, quia cetera contra aut dicta sunt, nisi neutra passiva vel neutropassiva, sed deponentia antiquitus vel utrumque unum istorum dicuntur, sicut et non alterum, in textu. Sed opere pretium considerandum est videndum est, quod ait, scilicet quod in his facit praeteritum tempus futurum futurumque, contra dicere, ne sit dictum futurumque simile sit ei quod fit a simplicibus, quamvis futurus ex assumptione invenitur dictum, sed ipse auctor alibi dicit
participiis · futuris · declaratur

Neutropassivum neutralis in omnia dicitur. Accommunia vero quatuor. Littera: nascuntur praeterita participia sive praeteriti in perfecti, quae activa significatione secundum sensum, ut cenator cenaturus. ΟΜΑΒΑΛΗΝ ΛΗΧΗΝΝΟΕ. Conpetiti perfecti et plusquam perfecti quae generantur secundum sensum tam activa quam passiva, ut cenatus ΟΑΛΒΑΧΛΟ. Futurum vero activum in rus desinens, ut cenaturus, et unum passivum in dus, ut cenandus. Omnia tamen in dus desinentia praeterita eadem etiam non esse putant, cum a mittant tempore, ut amandus ΟΦΙΛΗ, legendus ΟΛΗΓΗΟ. Alia quam quatuor. Littera: Continent nascuntur praeterita, unum praesentis, ut cenans, quod activae tantum est significationis. Alterum vero praeteriti temporis, ut cenatus, quod tam activae quam passivae significationis est, ut cenatus a illis, ab illis. Tertium quod activae significationis tantum, ut cenaturus. Quartum significationis tantum passivae, ut cenandus. Tamen quibus non ponit quod abativo vel a passivo descendant, sed supra in textu formationes quod et secundum nomen Tancretius ante ponit ab eodem textu. Unde superius dicta sunt, in textu de activo et neutro sunt, de quibus hic sub in genere de passivo.

Praeteritum passivum teneret in duobus futura

Hic tamen praeteritum praeteritum plusquam perfectum
vacat
Et sicut probat hic de quibus
Neutrum deponens tantum in medio usum supra deus.

Commune quaterna

Unius participium capit in tribus duobus futura. A deponente tamen tempus. Littera: veniunt praeterita, praesentis vel praeteriti imperfecti, ut sequens; praeteriti perfecti vel plusquam perfecti, sequutus; futuri secuturus. Consulta tamen quae hinc contendit uter in verbis capiunt antiquissimos praeterita praeteriti temporis tam activa quam passiva significatione, ut meditor ΜΗΛΗΤΩ, meditatus ΜΗΛΗ. Terentius: immo meditata sunt mihi omnia in commoda. Amplior atque ΒΟΗΘΗΣΑΣ, similiter Amne amplexatus. Ovidius: amplector amplexatus ΗΗΡΙΚΙΑ. Petronius: Anima uno corpore cum professo. Tamen vero maleficiis scelera dei vocant compassus. Auxiliator auxiliatus ΒΟΗΘΗΣΑΣ. Varro: Tertium tio auxilio auxiliatus. A deponente tamen usus. Continentur sunt contra tantum unum praesentis, ut sequens, alterum praeteriti, ut sequutus, tertium futuri, ut secuturus.

Hic praeteritum perfectum tantum praeteritum plusquam perfectum

Dativus deponens recipit. Littera: Ex sciendum quod verbis quae plurimis quando non in usu deponentia sunt veteres sic quibus usi sunt

Regimen cū de vs tetanis docemus
Addit qz/ ep vit hodie/ C. Come
aput nos deponentibꝫ/ aput
antiquos fuisse qma/ r qꝫ pᵃ
cop vita tpis r .n. acti mo̍re
nimr hoc r .n. passima/ ut an
tiqꝫ amplicatꝫ sunt/ illum r
libello Omn̄ r qꝫ alia C. litera
Avs sunt q e anomala/ veteres
puti tpib. pᵃ psiebant. ens.
Vnde q ponit potes iā futu
rū magis asio vo nasti vi.
Vt cū asui ēē ēē. op striari. tn.
Addit ēē/ q avs sunt/ C. Come
psiebat pᵃ. puti ut ens. q
hic tpe pbum in multo vsu essꝫ/
non cū satis freqnt' eade vti
mur/ C. hat lia metri cept
illud metrū supius de anor
lis hiiterum Participij puls ca
pit ens. aliud qꝫ futurꝫ. C.
Secund ēē q pbꝫ non te
tat de hoc mt' accipia/ sed
tedo de tpe. suffi. totat de hoc
ut dt. p. h. r habebit in feig
metri cū distincte ponit ali
quot met sꝫ. C. Metrus.

[illegible] talibꝫ verbis [illegible]

Accidit hinc pti qꝫ sig̍io/ nomē

Oīmes agē vi/ de quo gnatur

applari

hec plꝫ actia dita ptia qꝫ. nec non

Depo. et at neutlis/ sꝫ q gnant

Vos qui valets/ qz cu notet actu

Communis vi. pūs ī vg qꝫ futurꝫ

hꝫ acti dat wt sig̍ificans semꝑ

Ny dꝫ paᵃ/ sꝫ sbi ptito sit

Communis/ vete qe signt vtꝫ qꝫ sbᵃ
Nūs pᵃ dorīdit C. litera
Nvtqꝫ. singulars ut cred.
plurales ut ceretes/ r so non
deffiunt casibꝫ. sic nec nūs de
fectiua qꝫ venies pᵃ. Comet.
Postqꝫ tpo pbꝫ egit de
tpe adiungit de nūs/ sꝫ
dello actute pᵃ Oz qlita/
cū hoc om nūm actuum me
moratione posuit/ q est q de se
no som no om nūm actuum/
sꝫ nec pꝫ. tetatum gstitut
Adq tudend est/ qz pᵃ a
sunt vis ghunt hones/ ut
tetando de tpibꝫ prior docu
it/ qz qua hoc vi/ q ad gt
fient pᵃ satis suffi. de sig
ficatibꝫ prior videba fecisse
doctina/ Noqꝫ de hoc no pt
misit prior/ sꝫ gunctum de
ea docuit Oz fortasse que/
quid est/ q pᵃ dita acti
de hoc/ tn nulli alij pti. com
actide dita/ nisi hinc. r ad
vis Oz puto. q hoc pᵃ q
non eius stu/ sꝫ modꝫ hndi
actie vl passine accipit. q
avs suo ghet/ q accidentale
pti esse patet Oꝫ. quos at
obiciat/ q alius modus ē
hndi nominibꝫ sbtie/ alius ad
iectiuē. io qꝫ hoc sunt at
adire nōi/ sciat/ q illi mōi
hndi. nōi sunt quasi sbales
Vnde a diuisas fant nōis
pecs/ sꝫ sbtiū r adiectiū nōi
Cut hoc qꝫ advis dita ac
cide/ loco suo q petent' di
tet/ Nunc aut adnūꝫ ptinet

pronunc tractatu requires
demus itaqꝫ nichil aliud dt
ꝑeg/ nisi qꝫ utrꝫ unus accidit
pro .i. simꝉ et plis/ quia in
incip nulla deffit pria. che.

A Accidentia unus potum. plurib; alt

Aptadis/ ut in hys ps vnqꝫ deffit i ta

F Figuras hnt. quas C litra
auis accipiunt/ ita ꝓpe ut
qua ꝯponi pra nisi ꝓus v
enis ꝯponat. Ergo vel sim
plicia sunt. vel dg̃ta. plerpqꝫ.
que gcl. παρασυνθετα vo
cant i. agēs ubi dinata/ ut
efficio efficiens. intelligo. ꝯfero/
Si cum ipa ꝓpe ꝯponant nisi
ꝓus ubi gt. tusmunt in nom
ninislant ecō si ꝯparentur
nocens innocens. sapiens insi
piens Simplicia cum corp put
et pria ee et nova Composita no
sine dno nova sunt hō aut
addiciung plerpqꝫ. qꝫ sunt ꝯ
que no fuant ꝯ pos vozp ꝯ
patine vude appaz ea ꝯpse
gta/ ut effringor effractus.
ꝯtingor ꝯtactus. ꝯplia indul
gens. amans. acceptus. si ꝯpa
rent nōi sunt/ ut in dulci
tior amatior acceptior. si
ꝯplia/ C. q. Comentum.

M Mgit aut post hc de ultio
M natura pro. ozp i. defigura/
de qua suffi in ter. denouine
dotnig hōgꝫ ne arguerem
superfluitatis. repetere suffi
cient iam dicta nolumus.
Tractat aut hic ordine pri
mo dog quas fi. as possit ha
bē pm ꝯfinadis/ pro ozp. que
esse ꝯposita/ de dog dinsi
tates comm/ quas possit
hre pti tpis pria am ve. pm

ea dog regularr cum forme
pria ptiti/ ꝯp quig vis heant
fieri dicit qo/ qꝫ pria accipi
unt fi. as aubis. ꝯr si a simꝉ vō
fiant simplicia sunt/ ut legens
Si aut gta sunt/ dg̃ta sunt ut
plegens Dicit qo qꝫ pm no
qua ꝓpe ꝯpom. in quo facile
videre velle/ qꝫ nullu pm ꝯs
gtu/ sꝫ omē simp vel dg̃tu/ qꝫ
verp esse no ꝯstimo Cꝫ dicit
pm inutqua ꝓpe posse ꝯpom
i. ita intelligi/ ꝓpe. sꝫ ꝯ. tu
Vt no piaceat ꝯ posicio vi
cung ꝯt pm. sine sit gtu sꝫ
dg̃tu Subiungit itaqꝫ: qꝫ pria
sumta sit vel gta Plerp qꝫ dt
pr i pria/ ꝯ no fuat ꝯ posici
ones vozp/ ut ꝯ tingo ꝯfacit
eam no ꝯ tinctꝯ. sꝫ ꝯtactꝯ Ge
nat itaqꝫ hīatura sum pm
tactus. no motura ꝯ posicio
sui vi. qꝫ eu sit. gtu dca dt
no dg̃tum/ C. ethericus. pro.

A Accidt ꝯsimp ac sumitta figura

Vel dg̃ta/ lego quippe legens ꝯuat.

Simꝉ/ ablego et legens dg̃te fit

Vtque gta ꝓs accipit ista fi. am

Quamvis ꝯpcl ꝓpe que videant

Vt platꝯ ꝯfractꝯ ꝯtactꝯ abactꝯ

Compositi que e velis ꝓdita ubi
Et hinc itim tpit alia met
lig ta no in toto. het videlig

Preterea pm ratione quatua

Fit nom / pdit p tpo fecit amadus

Si q3 t'dus capiat / ut doctor / d̄ peret

Ab° / cui no vi3. lit' ut pu amas

Si qpona cu vi3 fit sibi sup

Ht fa° appinis at i doctus ma̅i. Jm
Dedui3 quoq3 qsonātib3 ¶ T lite.
que an̄ us in pti tpis pp̄. ys.
Venit / quamis psingulas ti
tunctos cum de supinis tota
bam doctus. tu hic ocl qud.
q pheude ad in qōnum ee vide/
Omnia i pp̄.ia pti tpis al i
tus desinunt / ut amatus domi
tus aditus datus solitus cul
tus nuuitus qventus / al in ctus
ut sectus doctus lectus sanctus / ul
in ptus ut raptus captus sumptus/
al in stus ut qstus / al in sus
ut visus morsus lusus risus/
al in psus ut lapsus / al in xus
ut flexus pexus flexus/
Simat postea / ¶ T. Consentiunt
formas pp̄.orum tpis pti / qpa
pma est in tus / d̄qua hanc
tdit regl'a / ¶ Sequitur litera
Quotus desinunt omnia q p.i i vi
sam timdunt / iuncte vi in tus
ut amavi amatus / orani tus
adinui aditus / deleui deletus/
cupini tus / lacessiui tus / deani
tus / strani tus / mununi tus / adi
ui itus / audiui tus Exceptu dic
ta ta. a longa in an qutus/
laui lautus. fam fautus / ca
ui cautus. ue sl latus. fatus.
tatus. directus Alias sones
hic putaverunt / Et secundus

het omnia pt'ās pductas hnt.
tam i vts pti. q3 in pp̄. ys/
ex ceptis seui satus / z sim situs/
q in pp̄. ys pt'ās corripiunt / z li
vi ul lini litus. Reini quo
q3 ritus. lig reoipe zpducte
pt'am Abiui quoq3 ul abij
gta / ul qui ul qui. corripiunt
in pp̄.ys q am tus / ut aditus
obitus ptitus neqtus / Volui et
2 solutus z volui volutus. ab
ietta q. pducpcuiit ty v.
A no certam an tus in qi
tuor solis i veni pp̄. ys / du
bus pme qiuet / que dup
licant i pto pma sillam / d̄
di datus / z steti status / q pto
simile nomie est. vnde sup
statum De° quoq3 qniuga
tionis vini in veni. adpo
neni. reor ratus / z dare v
ui. d̄ quo h' duprima semp sa
tus / vnde vrgilius in 2° ge
orgicorum aurata q3 i sita ma
la. fere pcip Sepeliui sola
tionis. q sepultus fa / Antiq
tus z sepelitus dicebat / Et sa
liui salitus z salsus q pretea
nonda sunt a salini ul
salij saltus z saltus Ab ha
lo. las halaui halitus nom
pp̄ale nom halatus / Et a spi
ras. rani. spirus. similiter
nom pp̄ale fetus. no spiratus
fa. Quod aut halaui e
ab halo ostendit usus qu
uenalis in 2° Et cum bel
lorum pompa animam exhalas
set opimam pexhalauisset ¶ T.
tur Exercit' cu spirus ras. z alo
alas. spiraui z alaui fa / de spi / alo
rum vocabula q. h'eant spi / sanctus
tus z alitus Sic ne putes an
tiqua ee vbis / d̄q3 no sequi
demonstraturum rem. quo in

dicatus i. indicatus et dicatus i. dedicatus. Apavi pastus non patus. Ambio ambitus corripit penultimam quod non est mirum cum presens producat. Ovidius in primo Methamorphoseos Iussit et ambite circumdare littora terre. Omnia verba tendunt in vi. Commentum. Faciunt penultimam participii temporis in -itus ut amavi amatus et hec est intentione versus, exceptis verbis que a mutant in au ut lavi lautus, cavi cautus, favi fautus, et exceptis solvi solutus et volvi volutus et sepelivi sepultus et salivi sed quod facit saltus vel secundum quod facit salitus. Abalo quod alavi et spuo spuavi faciunt penultimam alitus et sputus que [illegible] placa [illegible] penultimis participii non da sunt [illegible] illa [illegible] essent in usu [illegible] reperirentur. Apavi quoque apavi pastus. De penultimis quod huius [illegible] tradit [illegible]. Omnia penultima participii [illegible] fiat apti [illegible] habent penultimam [illegible] tam ipsa quam et verba participii temporis [illegible] fuit. Exceptis sevi satus, sivi situs que in preteritis corripiunt penultimas. Preter ambitus quod producit penultimam cum sit [illegible] ambio [illegible]. Positus quoque composita sed quod dicebant antiqui posivi. Datus quoque et ratus et status corripiunt penultimas. sed et satus [illegible] illa habent [illegible] correpta [illegible] Item non licitum [illegible] est [illegible] aut [illegible] et certa, abiradunt quod ab isto loco [illegible] esse in [illegible] verbo [illegible] esse. **C. Litera.**

[illegible] correpta habent [illegible] que [illegible] in vi diminutas tendunt nisi sint ex participiis [illegible] diminutas [illegible] ut domui domitus, vetui vetitus, attonui attonitus, habui habitus, elicui elicitus, genui genitus, strepui strepitus

positus [illegible] quod quinque [illegible] (i. ablativi [illegible]) duo que [illegible] in vi [illegible] secui sectus et [illegible] Aneco quoque [illegible] necatus et nectus [illegible] Sed necatus [illegible] nectus [illegible] vi. perempty dicitur / glosa est

Illud quod [illegible] oratius ponit in epodo Non me lucrina iuverint conchilia magis verumbus aut scarus quos [illegible] intonata fluctibus hiems ad hoc vertat mare. Intonata dupliciter [illegible] Cum virgilius in [illegible] Eneidorum Attonitus magno [illegible] monitu [illegible] natus [illegible] oratius in [illegible] protulit. Auge [illegible] tui sit tui [illegible] [illegible] hoc [illegible] [illegible] nonus [illegible] honore virgilius in [illegible] flammas [illegible] et [illegible] olimpi. In [illegible] quoque [illegible] vi dimi[illegible] tendunt [illegible] penultimam in [illegible] habent. [illegible] docui doctus, tenui tentus, censui [illegible] [illegible] correptus, [illegible] Similiter [illegible] [illegible] forma [illegible] cautus, occinui occentus, accinui accentus [illegible] [illegible] faciat [illegible] Inxui [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] servi [illegible] [illegible] [illegible] aperio [illegible] tus, [illegible] [illegible] messui quoque messus [illegible] ut [illegible] Illud quoque addit. Commentum. [illegible] omnia penultima participii temporis [illegible] ab his [illegible] [illegible] in vi diminutas habent [illegible] correptam [illegible]

no[illegible] correptus pe[illegible] adeat corripi [illegible] de [illegible] in vi [illegible] [illegible]

tus / ut domui domitus. Verba que
sunt composita cum uo in mi syllabas
desinentibus preter tertie speciei per me
diam quartae secui sectus / et frixi frictus
et aneco necatus / et preter tertie speciei
sedeo docui doctus / tenui tentus /
censui censitus / et preter tertie speciei excre
rapui raptus et quartae speciei / et preter tertie
similiter quarte acuendo / que fa
ciunt preteritum absque u / ut accino
accentus. hic preteritum fit accinuit /
et preter tertie tumantibus preteritum in tui
vel xui / quod uo habet u in preterito
ut disserui dissertus / nexui nexus
messui que facit messus / et censui
census / ¶ · Sequitur literam
[Marginal note: i i tyte ... puti]
Syllabis uo desinentibus vi in itus con
uertunt in preterito ut colo colui
cultus / occulo lui tus / consulo lui
tus / alo alui altus et alitus
Unde excipe volo lui vultus fa
cit, vomo est speciale quod colui
cultus. Que quarte est demptis que
excipe o vi in u convertunt ¶ Comet
Que autem tumant preteritum in lui
convertunt vi in itus / ut colui
cultus / muta tus precedente o
in u / preter alo alui / quod facit uo
tus altus sed excipe alitus / ¶ litera
Que uo in preterito in uo desinunt
¶ communia preteriti in tus quarta fa
ciunt preterita ut pollus pollui
pollutus / acuo acui acutus / suo
sui sutus / tribuo tribui tus / calo
erui tus / et preterito per est Pecari incipit
Aput antiquiores tus excipe ab
hic genitivus producit peccare diruo.
dirui tus / ¶ · Comentum · p · h ·
Que uo tumant preteritum in uo
dimisas / communia preteriti con
uertit in tus / ut tribuo tus
Redo cui genitiva breue ¶ litera
habent an tus in preterito preteriti / ut
reddo redditus / credo creditus.
perdo perditus / prodo proditus / vendo ven
ditus. ¶ ¶ · Comentum ·

Illud quoque adiungit / quod composita
a do habent breue an tus / ut
reddo tus / ¶ · Sequitur literam
Victus facit preteritum preteriti passiua
que verba pro tus activorum
xi sunt / ut intellexi ctus / du
xi ctus / vexi ctus / anxi ctus /
texi ctus / pexi ctus / iunxi ctus /
excipe flexi quod flexus facit per
tinens ... i ei vel gui voli
lona ante desinens in preterito
ut feci factus / ieci iactus /
vici victus / reliqui relictus
Similiter in gi / ut legi lectus /
tetigi tactus / fregi fractus
Quarta forma preteritorum est ¶ Comet
preteriti temporis / quorum actiua uerba
faciunt preteritum in xi / desinunt in
ctus / ut duxi ductus / excipe ex
a flexi flexus / cursus verba fa
ciunt preteritum in ci vel qui / voli
lona ante / et que faciunt preteritum
in gi faciunt preteritum in ctus / ut fe
ci factus / reliqui relictus / egi
actus / ¶ · Sequitur litera
Mittus exeunt preterita preteriti pas
sima cum actiua cum pos tempus
in psi vel mpsi vel ausi termi
nantur / ut cepi captus. coe
pi coeptus / rupi ruptus / scalpsi scal
ptus / compsi comptus / sculp
si ptus / corrupsi ptus / dempsi
demptus / scripsi tus / nupsi nupta
Nuptus cum dativo solet nisi per
ironiam vel figuram dicatur / quasi
vetustissimi romanus nuptus
protulisse et veniant / quod uo
in usu non est / Emi emptus /
ademi ademptus / redemi re
demptus / rapui quoque raptus
facit et quod contra ut corripui reptus.
diripui direptus / ¶ Comentum ·
Tertia forma preteriti preteritorum est
in ptus / et est regula de preteritis
temporis / quorum uerba actiua faciunt

[Right margin note: ... nupt.]

pteritu in di vel psi vel ui / op
eunt in ptis ut cepi captus /
compsi comptus / emi emptus
Preterea qz rapui facit rap
tus / z op eo gta ut corripui
correptus / Cf. literam ps.
Induntur vnum i veni depo.nens
queror questus / z pascor pastor
pastus Cum a eiusdem forme
sleant abiecto o. nascor na
tus / nascor natus / obliuiscor
oblitus / paciscor pactus / nan
ciscor nactus / pficiscor pfec
tus / vlciscor vltus / op pgiscor
op perrectus / defetiscor solum
duplicat s in pto. defessus tu
Quarta itaque forma Cf. Come.
est in ctus / dicat itaqz op
vnum deponens i ve. / q tor
questus / z passiuum pastor pa
stus Cum alia eiusdem forme
i. desinencia scor abiciat s ut
nascor natus / pt defetiscor
qui gerundo s facit defessus /
Relinquitur ns in pdicto debe sub
intelligi mestus z pestus / scilicet
que a verbis veniunt quorum ma
xima pte sequenti ita in op
ceptione habebit Cf. literam.
X quoqz ante vnum i venio
mitur. atque in toptus Cf. Comet.
Illud quoqz addet / sz vnum i
venit mitis ante p / ut toxui
toxtus. Ita pit intellexit
mixtus psimile / z op eis gta
Induntur desinunt tria Cf. literam
que op vbis veniunt i si vel
in di sa pteritu acti timan
tibus. ussi sunt ado gta / de quibus
supius dixim9 vel gte cin
gaciones nulla pp9 i sus
timant / ut legi lessus / iussi iussus /
iussi iussus / mordeo momor
di morsus / pudeo. di. sus / tondeo
totondi tonsus / obsedeo ob
sedi obsessus / video. di. sus / fo
dio fodi fossus / tendo tetendi

tensus / tondo tutudi tonsus /
prehendo. di. sus / scindo scidi
scissus / findo fidi fissus / Excipiuntur
vssi vstus / torsi tortus z torsus
antique Atorreo quoque tostus
facit Sed in sus faciunt tria
in li vel ri vel in ti timant
pteritu attinozpt ut velli vel vol
si sus / fefelli falsus / repuli
pulsus / pculi pculsus Sufferro
fero sustuli anomalum e z sub
latus facit / decurri decursus / vri
vrsus / pti asus Excipitur pe
peri ptus dicte ea Pepere
parsus facit Quarte coniugacionis
in si vel ti ppin timantis intus
nos ante s facit ppia sar
cio farsi fartus / sarcio sarsi
sartus / fulcio fulsi fultus / hau
rio hausi haustus / reperio rep
peri tus / comperio ri tus Cf. Comet
Quinta forma ppior est in sus
Veniunt aut ab eo pteritu
acti in si timantibus vel in di
ussi sunt gta ado de quibus sup
dictum e / vel ussi sunt quarte
coniugaciones / que nullum ppin t
iminant in sus / ut legi lesus /
Vidi visus / Excipitur vssi vstus / gessi
gestus / torsi tortus / z atorreo
tostus Secundus vero que ra activorum
timant ptita in li vel ri / fa
ciunt ppin pti in sus / ut repu
li pulsus / vri vrsus Excep
to sustuli sublatus / qui tum a
nomalum e / z peperi ptus /
z vbis quarte coniugaciones / que
timant in ri faciunt ppin intus
r ante te / ut farsi fartus / co
peri compertus / Cf. literam.
Inpsus vnum a venio a depo
nenti / labor lapsus / Comet
Sexta forma est in psus / cuius
forme vnum i ve. ppin lapsus
z inde colapsus / Cf. literam ps.
Impone ita z venio passiua
nexus anexui / pexus apexui /

flexus aflexi. Similiter faciunt
preterita amplector, plexus, complector
complexus. Textus. ·Commentum·
Septima forma est in preteritis
quarta in verbum preterita nexus
pexus flexus. et que ex his
sunt composita. et amplexus. Textus. Littera.
Supradictas formas servant in
preterito participii quia et deponentia
que faciunt ex simili terminatione
passivorum diversa participia quod
faciant per singulas quinque coniugationes
preterita participia temporis mereor paciscor
habent participium preteriti ut merito dictum
est. Ceno atus. pudeo puditus. iuro
iuratus. careo cassus qui rarum
est. passus apateo. titubo
atus. placeo itus. quiesco quietus
Neutropassiva quoque sunt.
gaudeo gavisus. audeo ausus. soleo
itus. fio factus. fido fisus. Veterum
fassum est et ex aliis plurimis
neutris in verbum protulisse preterita
participia quod superius ondique ...
nunt in usu non sunt. Preterito
futurum activum vel neutrale a supino
fit. ut amatum rus. domitum
rus. doctum rus. flexum rus. fultum
rus. sanctum rus. Pleraque tamen neutrorum
secunde coniugationis in vi divisas
desinentia in preterito deficiunt
in supinis. ut horrui. rubui.
tepui. ferbui. semui. egui. frigui.
tiguì. diliui. stupui. et similia. Et quia supius dixi
quod verba activa et neutra carent
participio temporis preteriti. et passiva deficiunt
in preteritis instantis temporis
Sed pluribus substantivo nomine et
verbo utimur ut ΟΦΙΛΗCΑC quod
amavit. ΟΦΙΛΟΙΜΗΝΟC qui
amatur. Sciendum quod antiqui
in activis et neutris verbis
participiis temporis preteritis eorum instantis
temporis utebantur. ΟΗΡΧΟΜΗ.
veniens. dicentes. Similiter

perveniens sum. Similiter participia
temporis preteriti participio utebantur.
Ο ΠΑΡΑΤΙΓΟ. adveniens.
Virgilius in primo Georgicorum et veniens
maiorum motibus umbris. hic eum veniens. ΟΗΛ-
ΘΩΝ. hoc Terentius in
phormione. Offendi advenientes
qui eum volebam. et ut volebam.
collocata filia. hic eum
quoque adveniens ΠΑΡΑΧΗ-
ΘΑΙΗΝΟC. hoc Statius in
primo thebaidos. Et caligantes
abrupto sole mycenas. caligantes.
pro caligatas dixit.
Illud quoque addit. Textus. Commentum
quod etiam deponentia servant supra-
dictas formas in preterito participii
more verborum passivorum. quorum
terminantibus tempora sunt similia
Illud quoque adiungit quod pauca
neutra habent participia preteriti temporis
ut ceno cenatus. et quedam alia
que enumerat. et quoque neutro
passiva ut gaudeo gavisus
sum. audeo ausus sum. soleo
solitus sum. fio factus sum. fi-
do fisus sum. De preterito futuro
tam activis quam neutralis dicit
quia formatur ab ultimo supino
addita rus. ut amatum rus.
Addit quoque quod pleraque neutrorum
secunde coniugationis que terminant preteritum
in vi divisas deficiunt in su-
pinis. ideoque etiam in preterito quod formatur
ab eis. Pleraque autem dicunt.
preteritum dolui quod facit dolitum et do-
liturus. et valui valitum
valiturus et que ante dictum
ta sunt. Illud quoque addit quod
quia activa et neutra defici-
unt in preteritis participii temporis. et pas-
siva et quia etiam deponentia
in presentis participii utimur pluribus

sibi de nomine qui / et uos ut qui a
manibus · et qui amat · quod totum
supius de pedamine Addit
etiam quod antiqui in actibus / mentis
utebantur prius / postea tempore post
primo sunt ut Statius ta
ligatos pro aligatas posuit *la ro.*
¶ et secus portum in predictis pre
missis te sunt / nisi quia pa
rasinteton quod est coapara / que
de / et sin quod est tum / et theton
quod est positum et interpretatur de
oppositum Sintheton quod est /
de primo itaque hoc dixisse suf
ficiat / Epistola ultima littera
expositum metiori illa metri Etiam
ce primi predictis quoque locatur
etc. ita sunt / licet etiam supius
tacta sunt in illa vel principa
lia illud quoque secundum etc.
Et in ista littera tangit plus
illa metri. Notandum principes
in hoc primo etc. / hec etiam supius
sunt dicta Subsequentia uero
ta metri non tangit plus quam que
sunt / . metrice .

Versus de nentis et depo. (*nentibus*) in duus

Nota procedunt / que principia non sunt

Ut facunda secunda tacenda (*loquenda*) tacenda //

Duodecimus et tricesimus de casu

Pronomine est pars orationis
que pronomine proprio vinc
tum etiam accipitur / personas
et finitas recipit T. Comet.
Post hec autem agreditur
plus tractatum pronominis ad
cuius evidentiam primo videndum
erit quarto loco agat de pronomine
cum donatus statim post nomen agit
de pro deinde quod solicitanda est ra
tio inventionis pronominum Postea uero

quod inter nomen sit et distet et pronomen
nomen Adulterium quod ordine
tenet Videns pro donatus / quod non
de pronomine uero / quia sit solum que na
nulla por. propria hoc est / pu
tant quoque doctores consimiles pronomen /
quia solum sit debere poni uero Aut
tor tamen iste / quod solicitamus / quod prius
ca ut / ut postea demonstrabitur re
pertum est Quamvis autem ca pone
et suo tangito sic probabiliter
Item pronomen pronomen indicavit
Cum autem propter amore et uero quod
habet proprietates / nullas autem a
pronomine vel certis partibus contrahit
ideo statim post nomen et uerbum 2o lo
co debent poni / ut uerbum sui
nominis haberet / seu dicatur
primum / quam parte capimus addictas
partibus ordinis / id est proprietates pro
nomen itaque multo quanto ob
tinet locum cum ~~ullibi~~ prius predic *nisi*
tas causas poni debent ante
verbum ¶ Causa uero inventionis
pronominum in prima et secunda persona
fuit necessitas sententia uero co
moditas Nam cum omnia nomina
pre verbum erant tercie persone / non
poterant in tercie construi / cum
verbis prime et secunde persone Sed quia ne
cessitate quadam reperta sunt
pronomina in prima et secunda perso
/ ut essent casualia que cum
verbis in tercie potius construerentur
in prima et secunda persona Commo
ditas uero causa fuit inventionis
pronominum tercie persone Notandum enim
quod virgilius scripsit buccolica
posset repeti hoc nomen virgilius
et dici / ut virgilius scripsit eneida *Comodi.*
tamen sunt dicte / id scripsit eneida
ne de alio sed de eodem prius vide
tur fieri locutio Notandum
sunt quoque plures cause inventionis
pronominum / ut discretio demon
stratio relatio / que omnia se

quens totaliter docebit. Distat
aute int nomine et pronomine ipso
quod illud substantiam et qualitatem significat, istud
non substantiam sine qualitate. quam aut
quam meram substantiam nominant, ut
dicit Boecius. Hic aperius intelligant
vocibus est, quod substantia aput nos tri
bus modis accipitur. Uno modo dicitur
substantia a substando, et dicitur agrece ypo
stasis, ab ypo i. sub, et stasis. quod est
stans vel status. Unde ipsa qua at
tempus est primordialis materia dicitur
hoc nomine interpretatur substantia. Quia cum
formis omnibus substat, merito substantia
a substando nominatur. Quoniam aliud
tamen accipitur. Dicitur substantia a subsistendo
et dicitur agrece yposisis, i. sub
sistens, sicut quam accipiunt quedam
forme, sicut est humanitas. Tertio mo
do substantia, que subsistit quodam
fluxum materie quam informat.
Sicut ex artificialibus facile pos
sumus intelligere. Aliqua enim cera
imprimatur signo, in fluxum quodam con
fusione est, quia forma qualibet
per recipere. Cum non figura cera
imprimitur, et ab illo fluxu retinetur
quia etiam assumit forma, quam
non certificabatur, ut dum illa vero
forma recipere non posset alia
dicitur est inde substantia, ita a substan
do quam a subsistendo, et tunc dicitur
agrece vsia a nobis aut potius esse
cia, sicut quam accipitur dicitur quod post
to, i. vere quod una et forma constan
ti. Cum quod una constituit que subs
standi, quod forma aut subsiste
ndi. Proprie cum formis tamen accidenta
libus quam specialibus quod substantie pri
forma non determinatur quod est
distinctum, quod est verum ipsam sub
sistere. Cum autem dicitur non quod una
consistit et forma, dicitur tamen substantia tam
a substando quam a subsistendo,
sed cum proprietate substandi ita
quod una subsisteret. Unde cum

etiam accidentibus, ut ait gramaticus,
dicitur subiecta esse. Certum enim
quiddam est et a ceteris rebus
distinctum quam per formam subsisten
tem, ab ista quantum ab utroque ab
est. vsia, a nobis dicitur essentia
quam nec forma per se est, ut
materia, sed ut in vicem sibi cohe
rent. Ponomen vero significat substantiam
et qualitatem, i. significat rem ut for
mam subsistentem sive rem illam for
mam habeat ut homo, sive non, ut
albedo. Hoc enim nomen rem suam
ita discrete et determinate significat,
quam forma que ab aliis rebus
distinctam habeat, quamvis ex ea ali
quam habeat formam, quod forme non
est forma, ut philosophi manifes
tissime docent. Pronomine vero
substantiam significat sine qualitate, i. significat
rem ut subsistit, ut in primo
libro, primum supponitur dicit significare quod
non formam, sed rem forme vel
rem forme suppositam, sive for
me tamen non significat, et hoc est quod an
tiqui dicebant pronomen meram sub
stantiam significare, non quia in forme
et ab omni qualitate oponta significat, hoc
enim esset materiam primordialem
significare, sed quia rem sine substantia for
me, i. sine forme sit. Er
go dicitur, Virgilius scripsit buc
colica, et deinde adiungitur ille scripsit
et georgica. Hic pronomen idem
rem illam quam hoc nomen Vir
gilius adhuc refertur significat. Quod dif
fert quam nomen rem suam ut
formam subsistentem significat. pronomen
non rem eandem, sed non ut for
me substantem significat, et sine qualitate
quantum in ipsa voce est, designat.
Tractat autem hic ordinem, quo
debebit pronomen, de eius etiam
accidentibus pronominis, et illa exequitur
tur usque in fine. Dicit itaque
Pronomen est pars orationis etc.

q̄ quia ē que certis ptibus
addit. q̄ accipit̄ p ip̄s nomine
ꝛ quia q̄ app̄ua antonomasice [i. p excellencia]
ponunt̄ p ip̄s nominibꝫ/ ut urbs
p̄ roma / poeta p virgilio Sub
iungit · vnū autē ꝛ q̄ tot̄ q̄
ī finitis nominibꝫ q̄ꝛ pꝫ. ut ei
nom̄ ī finito qui / adiungit.
p̄ p̄nasq̄ finitas recipit Quod
non h̄ q̄ui / quandoq̄ cū quoꝫ po
nat̄ p̄noīe ip̄o q̄ ī llae / ut vir
gilius qui scripsit bucc̄ca / scripsit
eneida / ibi ē tam p̄ p̄sona q̄
ī llaron sit / pꝫ q̄ ī ordine in
finite accipi Nō q̄ finita sit
ꝛ p̄nomina uo rert̄. p̄sona Sed
querit̄ / cū dicit / nescio que hō
minē ī venit / ꝛ ē ul librꝫ absin
lit / an ē ē tam h̄ p̄sona sic Oꝫ
ē tam ut antiquis vid̄ꝛ ꝓ sit / q̄
ꝛ ignoret hominē / non quia q̄
nullā p̄ sonā pꝫ ibi signi / si
q̄ eand̄ refert p̄sona / quā
non p̄missum sit / ꝛ eandē
notat refer Querit̄ itē / cū
p̄noīe ip̄o dicit poni p̄nom /
cur ecī referat̄ ad app̄ ut
hō q̄ scripsit bucc̄ca. studuit ho
me / id studuit marcius Oꝫ di
cend / q̄ lic p̄nom refert̄ ad
nomē app̄ / non tn̄ ponit̄ p
eo Nec cū offi eius retinet /
videlic q̄ ē dice ouq̄ spēi vel
omq̄ q̄uibꝫ fiat loquelo ostēde /
p̄sta omq̄ p̄m velit app̄ ad
q̄ referat̄ restringere / ꝛ ad certa
quoddam p̄sona reduce Cum
eū dicit̄ / id hō qui scripsit buc
colica / ē tam eius p̄sona qui
buccolica scripsit vult p̄nom lic
ad app̄ referat̄ designare ·Me⁹

P ersonis / pꝫ ē ip̄o p̄nomine q̄uibꝫ
Que sibi ꝛ sitat p̄ās capiunt est

Item alia met q̄ tonito. sibicet · a
Singula posse puto pronomina acci
pere / ut cuius q̄ sp̄alia nosse
Aut sit ī certa p̄nomia querit̄ / est q̄
Ca tu / prima. q̄ q̄uibꝫ nota tu
Tue p̄sone sunt. vā q̄ tres h̄ncit
Personis ꝛ fueāt tpe necesse
Parte · qua sigiet̄ spā / tali
Submodulo / fit ut p̄mis q̄ q̄ia vbi.
Sic ē q̄ subp̄a p̄a sub ē q̄ s̄cda
Primis ī certa fuerit p̄noī. q̄ mop
Tercia p̄s bina q̄ sumpsit adinstar
Apt v. demitandi. tam fuit q̄ p̄s
Tercia p̄s. que noīe significat̄
Ca s̄cda fuit. q̄ certo significandi
Nua p̄ē neq̄ non h̄ neq̄ ūa de / p̄
hec p̄s / ut fiat certo dn̄ societ̄.
Mo / dans vi p̄pende significat̄

Significat demonstrative sive relative
Sic ego lego/ stat hic/ capos addit ea
¶ Tria tamen fuit. quia plures dicimus actus
Uni persone dantur/ quia sit replicato
Nomine persone/ actus non colligit unus
Subsumitur/ sic ut variatus ponitur res
Hinc quoque sit duo/ varii dicuntur anaforici
Uni persone/ tamen pluribus equivocatis
Ut gratos sinat anaphorico recitat anaphora
Sed si pronomen vice nominis in replicando
Ponatur/ totus persone stat eadem
Primo dari persone et uni privat collectum in v. h.
Ut gratos sinat anaphoricos recitat eadem
¶ Cum primum pronomen sepe locetur
Nomine proprio persone cum nomine pono
Dicimus hoc iuste dici pro secunda
Primaque testatur/ quando non in proprio stat
Tantum persona legi dicitur referatur
Atque/ bis quam plura insinuare

Comun clausa/ sit iuste dici illud
Pronomen accidunt persona species figura
Ordo persona genus forma numerus casus
Post declinationem/ ac ponit. Commentum
nominis/ eminat pronominis acci
dentia/ quorum quedam sunt
specie formes et quedam eorum proprie
tates sunt totaliter dicebat dum
aut plures quedam actu. Sicut
enim sola una res manens
diversis variatur accidentibus/ ut de
alba fiat nigra vel equus. Ita
quoque pronomen unum rebus
diversis terminationibus diversorum ge
nerum vel numerorum vel casuum va
riatur/ ut ille illa illud/ illius
illi illorum. Dicendus enim ge
nus et figura dicuntur accidere
pronominis/ non sunt accidentia
sed quedam dicta pronominis proprie accidentium tenent. Non in quendam/
in quo habeat esse ut in subiecto
Nec enim sunt in subiecto que
omnino non sunt accidentia. Sed
quasi ut actu accidentia. Pronomen
significat demonstratio vel relatio
non eminat. Sed dicas quod de
monstratio et relatio significatio pro
nominis sunt quasi substantia/ quia
per demonstrationem vel relationem non et
significationem etiam recepta sunt pronomini/
licet tamen dicat sicut omnia
accidentia pronominis. Neque prius fit
sola/ sic inquam illa. Vel fortassis
sic illa dicitur sola accidentia de
clinabilium quod ad dictionem pertinet
eorum in flexionem/ quia demonstratio

et ceteris predictis non convenit. Dicto non eminante inter pronomina accidit. Vel ideo quod antiquis videtur non eminat inter accidentia declinatio sed et cetera predicta. quia ultimum torum generale est ad omnia pronomina. Accidentia non partibus omnibus. quod auctor alibi dicit volunt esse generalia. Accidunt itaque sex pronomini. Species persona genus numerus figura casus. Metricus.

vel At
Hinc species persona genus numerusque figura

Et casus pronomini accidunt sex sunt

Species pronominum bipartita est. Glosa
Alia enim sunt primitiva, alia derivativa. Primitiva. ego mei tu tui sui. Derivativa. meus tuus suus. et primo quidem proprie primitivum est ego. et reliqua tamen sequentes. Secunde autem tu et eius obliqui. Tercie vero ille ipse iste hic is sui. quibus utuntur quomodo Latini. apud grecos. et ea quidem octo pronomina sunt primitiva vel simplicia. derivativa vero sunt vii. meus tuus suus noster et vester nostras vestras. In huiusmodi quedam pronominibus nulla sit controversia quia omnes fateantur ea esse pronomina. Glosa. Commentum P. H.
Ut ergo singula prosequatur primo tractat de specie. que ad cognitionem vocabuli pertinet ut dicit in tractatu de nomine. Tractat vero hoc ordine primo dividit speciem in primitiva et derivativa. Deinde ostendit que et quot pronomina sint primitiva. et quot derivativa. dicit vero postea de primitivis proprietates eorum assignando. Ad ultimum de derivativis suo loco suo declarabit. Unde dicit sic

species. et cetera que ad speciem pertinent pro tractatu nominis requirere. Octo igitur dicit primitiva pronomina ego. tu. sui. ille. ipse. iste. hic. is. Que omnia primitiva dicit vel simplicia non quantum ad figuram sed quantum ad speciem. Derivativa vero duplicem habent formam ut meus quod significat possessorem et possessum. Primitiva autem ut ego simplicem id est unam personam habent formam. similiter et cetera primitiva. Vel quod quantum ad speciem dicuntur simplicia. vel quia que apud grecos equipollent quemdam istorum sunt composita. Nostra addicamus illorum dicit esse simplicia. Septem quoque dicit derivativa. meus. tuus. suus. noster. vester. nostras. et vestras. Sed queritur id est utrum vel inter primitiva vel inter derivativa eminat. Quod vero pronomen vel ideo facit quia dubitatur accepit scilicet more suo. ut non complecta composita. Vel fortasse quia quedam pronomina reputaverit pronomina sunt quibus et abeo quis et deinde quod paroto Pavia s. vii. Concludit itaque quedam esse pronomina et cetera quod dicit. quis qualis et qualis aliquantus et cetera. que donatus putavit esse pronomina. Metricus.

Inde dividit species sub primicialis

Ista manent ego tu sui ille ipse iste hic is

Porro meus noster nostras vester tuus atque secto

Vestras atque suus derivativa tenemus
Unde colligitur primitiva quidem p. Glosa

et secunda singula habeant pronomina. Certum
enim non solum diverse indicat voces
Adque ridendusque [illegible] quod prima et secunda persona
non egent iis diversis vocibus, quia
semper presentes sunt, nisi in se demonstra
tive. Tertia vero persona modo demonstrativa
est, ut hic iste, modo relativa ut
is ipse, modo presens id est iuxta ut iste, modo
absens vel longe posita, ut ille.
Si enim super omnes alias partes ora
tionis finit personas pronomen, tertias
sine tertiarum quoque personarum diversa di
stincte praestitur quae plurimas habet diver
sitates. Unde non [illegible] [illegible]
personas et finitas Appolonius dicit,
cum nulla [illegible] eius tertia finiatur
persona, et profunde multitudinis sint ca
paces, quo et plures nomen
nisi adiungatur eis vel nomen vel
pronomen, cum prima et secunda persona eis non
egeat. Si enim dico scribo vel
scribis, in ipsa voce deffinitur etiam [vel non solum pronomen vel actu]
persona scribentis et cui dicitur. Cum dicatur
scribit, incertum est quis, donec ad
damus vel nomen vel pronomen. ¶ Comet.
Monet nos [illegible] quaestionem, quare
cum prima et secunda persona singula ha
beant pronomina, cum tertia persona
per vocum habeat diversitates. [illegible]
aut prima persona unum tamen pronomen
habet non quod plures voces non
sunt in pronomine prime persone, quia
[illegible] nulla alia formatur ut egomet
[illegible] me. Sed quia nulla
vox in [illegible] prime persone [illegible]
[illegible] in [illegible] ceteris
casibus, [illegible] cum [illegible] pro una
voce reputantur eo quod una ab
alia fit, ita ut idem profertur et
est [illegible] quod meum et mihi
quod de prima persona dictum est
illud idem de secunda dicendum est. Ut
omnem tamen auctor refelleret
obiectionem, non ait quod prima persona
et secunda singulas habeant voces
sed quia singula habeant pronomina

Quod non fortasse dicit, quia omnes
voces pronominis id est prime persone
licet diverse sunt, prima tamen sunt
pronomina [illegible] ad [illegible] [illegible] Sed
cum voces diversitas non facit
diversitatem pronominum, sed [illegible] [illegible]
varietas, cum diversitate vocum.
Non quod de vocabulis secunde persone dicendum est,
ut [illegible] [illegible] solummodo [illegible]
est, quod cum prima persona pronominum
et secunda non [illegible] demonstrationem, quod vocum
[illegible] [illegible] Cum enim pronomina
prime et secunde persone demonstrative semper
sint, et [illegible] presentem vel ut pre
sentem, ideo certa et definita est e
orum demonstratio, ut diversitates vo
cum non egeant. Non autem pro
nomina prime et secunde [illegible] [illegible]
ut presentem [illegible] quod [illegible] pronomen
tum [illegible] quoque ad ab
sentem [illegible] [illegible] ad presentem
ut tu [illegible] [illegible] duos [illegible]
[illegible] ad absentem cum loquebamur,
quasi ad presentem. Tertia vero persona
non solum [illegible] demonstrativa,
sed quaedam demonstrative sunt, alie
relative, modo presens ut iste, modo
absens ut ille, modo [illegible] [illegible]
modo longe posita. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tates [illegible] [illegible] [illegible]
reperte sunt vocum pro diversi
tates [illegible] minime, ne [illegible] una
vox pronominis [illegible] [illegible]
sentem, [illegible] in [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est, quod cum pronomina [illegible]
[illegible] id est sine qualitate [illegible]
[illegible] [illegible] una sufficere pro
nominis voce. Sed auctores [illegible]
attendentes quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] venirent pronomina,
[illegible] [illegible] in personis faceret
tum pronomen [illegible] [illegible] [illegible]
necessariam, ad tum [illegible] [illegible]

Dem zplna cognouit natura
pp ze pspue diuisitate Illud
quoqz videndum est/qz cu iste
zhec sint demratina/differut
tn/qm si iste pple acciperatur
rem oculis subiecta tn demo
strat/hic aut zeand z pt ea/
que pla vue animi ȝ capit
designat ¶ · ¶ Metrum.

Quiqueis pa ppna sa qz tn

Singula aut hent puoi/sz mltas

Ca teneat vocabulo· cu pt i illis

Pso· sem moq vng suffficiadi

demratiue put/suffit ipsis

Juncta vox/sz tria plurib i digz/ntu

Nec e demrarine e ifert· nd put

Impsue absolo pcul· hec qz cuncta pula

Si sigiran voce ȝfusio sensum

Tradit/pso qz suo· ps ista tarent

Est cuiq pnm finite cuncta note

Sic ifert is ipse sui/sz h ille al te

Demostrat oculis/demrat sepq te

hic animis/te vend/sz ille vesta

Juueniet alit tn hc psuisse poetas

h vir zta animi in vglio ipnis

Illeqz nd ff demrat· h ifendo

Iste ntd· signat qz sepe ppinqua

Ille ego eneas· h inpit i monebit

Sicqz net ipe ifert ff demtat ei du

Jpue sine sit al tre pragitur/ipe

hic epugnacon ut dr appositum

Na bg dicis· ego ipe ago/tu ipe agis· agit

Ipse pa pt pso za qz flecti

Recipte· tn qz sun p dat illud

Tria ptag ouis qs nd lig vnqz

Ifu· it recipce/nd dupis go/tu

plato ledt se/plato ledt eu/reqz tu

Ois dictus ei· dicas e/nd male pso

Tes hoste supas· pt e vlia/tu non

Intelligas quod si rectius dixisset primo et secunde
est prime quam secunde persone pronominis / Litera
et secunde et tertie. cum non egeant genera
et equalem habent etiam casum decli-
nationem infinitum quam in plurali numero / ut
ego mei vel mis michi me a me /
nos nostrum vel nostri nobis nos a nobis.
Similiter secunda. nam tertia que est omnibus
se ad se / non semper genera sed etiam numeros
confundit / nec mirum cum
relativa sit et ad antecedentis cognitionem
possumus ad quod quam vel cuius re-
feratur scire. quod facit in genere prime
et secunde persone ipsa demonstratio et presentia
utriusque. Illa non que distinguibile
genera etiam habent et equale per utra-
que numerum declinationem et casuum rationem / ut
ille iste ipse et reliqua nomina
Quod autem in prima / Comentum·
et secunda persona adeo certa sit demonstratio
ut diversis non egeant vocibus /
probat ex eo quod demonstratio certa vel re-
latio certa est / quarum certa pluralia pronomina
nec demonstrat genera / vel additione ar-
ticulari vel diversitate terminationum
nec consequenter declinetur / sed positive
ita ut una vox ab alia non inflec-
tatur / nec enim mei genitivus fit a
recto ego / nec michi fit a recto mei
Certa tamen demonstratio vel relatio
facit ut sit eadem tamen generum
terminatio absque confusione. Quod
enim in convenientibus generibus solet
facere / vel additio articularium
vel diversitas terminationum / hoc idem e-
tiam in ipsis operatur vel demonstratio
vel relatio / et reddit illud. Hoc
supplet quod sequens casuum opera-
tur in flexionibus. Cum enim dica-
mus ego et tu / quod certa illius
qui loquitur / vel eius ad quem
sermo dirigitur demonstratio sive
qualitate sive ad quod genus
sive masculinum sive femininum per-

tineat cognoscuntur. Itaque licet
mei non inflectatur ab ego / tamen primam
eius qui loquitur demonstrat. Idem
hic dicitur et similiter. Certa autem
tertie persone pronomina et voces
sunt que et egent genera et casus
qui dicuntur / ut ille illa illud.
illius illi. Quod mirum quoniam hec omnia
latius extenduntur / que omnia
etiam ut hic dicuntur attingant
demonstrandum est / quod illa certa pronomina sicut ego
tu sui dicuntur pluralia / quoniam additione
tamen personarum recepta sunt /
cum certa tertie persone pronomina per diversi-
tatem terminationum recepta sunt / sicut
iam demonstratum est. Non autem
necesse fuit ut sic consequenter haberent
pluralia pronomina declinationem sicut et nomina
quorum multitudo / per formationem quamquam
data sunt diversitate tanta est.
Ut si postremo consequenter non
declinarentur in infinita multitudine
confusione essent. Hoc quoque consequenter
habuerunt declinationem / ne minus con-
sentirent confusionem multitudine. Certa autem
et diffinita demonstratio tum presentia
palam persone sine relatione. Pauca
adeo comprobat esse pronomina
tum propria demonstratio. certa vel re-
latio fiat / quod in nominibus multitudo vo-
cum tollit. Hoc quoque non habuerunt
consequentem declinationem pluralia pronomina /
sed potius necesse fuit ut non habe-
rent. Cum enim pronominibus proprius
ponantur que tamen prime declinationis
sunt / tamen secunde / tamen tertie / ne ma-
gis uni nomini succedere deberet
quam alii / in factum est / ut e-
vitarent generum declinationem. Cum
non per diversas terminationes per propria nomina
ne ulla incurreret confusio certa
et diversis vocibus recepta sunt
pronomina / ut aut certa et absque
confusione tanta essent / in di-
versis terminationibus egeant genera

Quartem hucrunt declinacio. C. q. Chetricus p.

Quibus ita ca sepius pronomina pone

Cur enitatur declinari generalem

Legis est pronomine certa sine

Nomina volebat declinari positive

Hec deinde tribus casibus concipiuntur.

Assit q secunde pronomini quali

Tates in uno fuerant quod sumad

Nup poterunt recte repi sufficientes

Sufficientique mag ob(?) p positive

Deberet suum fuit ego recte quod deum

Nullum forles ob(?) consequenter

Hac ita requirit positive nomine flecti

Nequiret tunc tamen datur ista

Tandem vere secunda fuit nec ego

Prius nec absens ipse vel peculiare

vel distinat ut una

Casibus flexa vox est obtineat v.

Quia sive vox quibus foret in ca posita

Quam si proximas persone non sufficeret

Vocetem sola sola aequitates

Cum posuit pro mutat utique vel utrumque

Nunquam suppet recte vox nihil vetabat

Assimilatis positiones pronomine debebat

Quod no succedat sepius nominis vim

Nomine que venit possit accipienda

Prima cum sit ipsius vox vel nec umquam no

Lex vim dicitur non sit obnoxia legi

Sunt autem alia vox vel litem

demonstrativa alia relativa alia

et demonstrativa et relativa. Unde nobiles et ille sunt pronomine et pronomine

dem et se pronomine pronomine

Sed demonstrativa utraque et ut dictum est. Prius ostenditur persona

Sevius qui loquitur et illius ad

quem loquitur Tercie vero alie sunt

demonstrative ut hic iste alie

relative ut is sui alie vero

demonstrative vero relative ut il

le ipse ille demonstrativum Terenc

tius in eunucho Videri tu illa

thaidis relativum Virgilius in v.

Sic iupiter ille monebat ipse vero

vim non dat lex

si perseverat 3a persona et illum vergilius.
Ipse arduus altaque pulsat sidera. Cum uero cum aliis quam pronominibus iungatur, eorum accipit sensum, ut idem poeta in v°. Ipse ego paulisper pro te tua munera inibo. Est enim hic demonstratiuum, quia et ego cui adiungitur est demonstratiuum. Iubetur tamen sepissime absque aliis pronominibus prolatum, et tamen eorum sensum habet, quam cum eis subaudiuntur, ut Vergilius in iiº Eneidorum: Et que ipsa miserrima vidi. Quibus audit enim ego. quamuis verum ipsum prime persone .i. vidi: sed interpositum pronominum conceptio eius dem persone. ·tu· ¶ Comme.

Post hoc autem quam pronominibus sunt accidentia, dicendum est de speciebus, quia demonstratione aut relatione finiuntur. Dicat itaque quod pronomina alia sunt demonstratiua tamen, ut ego tu hic iste. Alia tamen relatiua, ut sui is. Alia demonstratiua simul et relatiua ut ille ipse. Est autem pronomen demonstratiuum, quod receptum est ad demonstrandum rem quam sit coram sui placacione, ut sit demonstracio pronominis, uel qua sit coram vi per locacionis siue per delectum certa putatur. Relatiuum uero pronomen est illud, quod receptum est ad significandum illud de quo precessit sermo uel cogitatio, quia id addicitur. Quod ad illum de quo quis cogitat facit sepe relationem, quo ad illum de quo sermo precesserat, ut sit pronominis relatio, uel per cognitionem certam quedam et quasi per recordationem repetita cogitatio, uel per manus dicte uel per cognitionem pronominis relationem recognitam. Si enim dicat Vergilius superscribens dein subiungas hanc sit recordata pronomine hoc designas de quo precesserat sermo, de eis adiungit fieri locucionem. Si queritur cur demonstratiuas pronomina semper faciat cognitionem, relatio uero secundam, dicendum est quod sibi in eodem coniunguntur pronomine, ut ille demonstratiuum est et relatiuum. quod id ut arbitror factum est, ut demonstratio primam qua facit cognitionem, uidelicet quod ducit relationem que facit secundam. Cum enim uero facit demonstratiua cognitione eius quoque facit pronomine relatiuum recognitionem. ¶ Illud quoque adiungit, quod pronomina tamen sunt demonstratiua, que tamen relatiua dicit ergo, quod pronomina prime et secunde persone demonstratiua sunt tamen, quia prima et secunda persona semper, ut presens sunt. Pronomina uero tercie persone alia dicit tamen demonstratiua esse ut hic et iste, alia tamen relatiua ut is et sui. Alia demonstratiua et relatiua ut ille et ipse. Tunc autem dicat ipse relatiuum esse, quando per se sine adiunctione primo prime et secunde persone ponitur, ita tamen ut cum tercia persona vi iungatur. Si enim dicas ego ipse uel tu ipse uel ipse scribo, ipse scribis, ipse scribit, ipse prime uel secunde persone est et demonstratiue ponitur. Semper enim ipse cum alio pronomine coniunctum eius recipit proprietatem, ut uel sit demonstratiuum uel relatiuum ad modum eius cui coniungitur. Si ergo queratur cum dicam ego ipse cum persone ibi sit ipse, dicunt plerique prima, intelligendo quod ibi prime persone est. Dicit tamen ad prime. Si obicitur eis, quod cum dicitur ego lego, uel ego Priscianus. figuratiua est locucio, quod fieri non posset si ipse uel Priscianus esset ibi prime persone dicunt tamen, quod ibi dicitur esse figura, quia dictio quod prima persona in uentione est

tum tercie persone| ubi sit prime vel secunde
sed quo genere dicitur| quod ipse et pronomen ipse
sit tercie persone Et rad
nota hec ... et prime
Nota quod precedentem metrum in magistro
parte sunt tracta ex ista litera et
maxime ab illo metro Quod
referunt id est ipse sui et usque
ad finem multa que dicuntur ad
hec de relatione et demonstratione
pronominum intextum et commento referat
se lector ubi visum fuit ad
originale/ Et cetera. litera.
Qui est aut inter demonstrationem et rela
tionem hec| quod demonstratio interroga
tioni reddita primam cognitionem
ostendit/ ut quis fecit. ego Rela
tio autem secundam cognitionem significat
Quis fecit. id est de quo iam diximus
Quare igitur hec| quia prima indi
cat cognitionem pronomen unde et prepositum
nominatur Relatio autem quod secundam
cognitionem significat subiungitur/ unde et sub
iunctum pronomen interpretatur/ quod re
dicit id est mediam primam cognitionem|
ut si dicam eneas filius fuit ve
neris. id est qui vicit turnum
Ipse est in 3ª persona ut dixi et
si pro adverticionem persone re
fertur iam cognite verte igitur
demonstrationem quam significat per ille et iste
pronomina. repetat memorie p
nomen quod est ipse non tam est
ille et iste refer ad pronomen
ipse quod prima enim cognitio
est per demonstrativa pronomina
sed non per relativa/ Et. Commentum.
Post hec assignat differentiam inter de
monstrationem et relationem| i. inter pronomi
na que demonstrativa sunt et
relativa| hanc scilicet| quod pronomina
ex vi demonstrationis primam faciunt
cognitionem| ex vi relationis secundam
Et est prima cognitio| cum pronomina
ita re sunt| quod ex vi prolationis
aut cognitionem de ea prestitisse/ ut

locucionem non designat| ut ipse
scribit Priscianus Secunda autem cognitio est
quando pronomen ex vi sue prolationis
de illa re quam significat sermone vel
cognitionem prestitisse designat| ut idem
scribit Georgius Quod autem de
monstrationem interrogationi redditam
dicit primam ostendere cognitionem| non ideo di
xit| quod demonstratio sine interrogatione
premissa cognitionem non faciat primam
sed ideo ut cum verum ex interrogatione
pateat esse dubia| que demonstra
tio pronominis subiuncto certificatur|
demonstrationem sine dubio primam
rei cognitionem intelligamus Et litera
Hoc id est pronomen i. ipse quidam
qui estimaverunt| quia
tribus adiungitur personis. ego ipse.
tu ipse. ille ipse non est tamen vel
significatione enim vel discretionis
vel similitudine. prime et secunde adiun
gitur Quod autem tercie est osten
ditur ex eo. quod dicimus. ego fecit/ tu
fecisti| ipse fecit Et quod tercie persone
in id transferri putant| quod maxime
interrogativis adiungitur. Per
Nunquam enim interrogante aliquo.
quis dixit. quis fecit. quis
audivit| dicimus. ipse. pro ego.
vel pro tu. si persona tercia persona
quedam est non sicut putaverunt.
quia est que per se sola accipitur ut
virgilius in usu Ipse vates contorto
subiugit. Vel istis iungitur Quod
hec quoque persone significancia inde
descripto profertur Nam cum pro
nomine accipi. quod semper est pro
nomine impleat| Unde prime et secunde
persone adiuncta pronominibus perfec
tione faciunt. ego scripsi| tu de
disti Nominibus autem non nisi
sunt verba substantiva vel verba| ut ipse
dictator| cicero sum Ipse nos o
mnibus verbis adiunctum perfectionem
significat ipse dedi. ipse dedisti. ipse

tum subiunctum annotat| quia cum in se ... non significat. tum
... in tot nomen subicitur. hec nomine ... participat

dedit. Ergo hec pronomina .i. ipse hyppo-
tagmatikon est. hec est in po-
sitiua uel subiectiua uocatur gre-
ce quod subiungit uel subiungitur
alteri pronomini. ¶ Comentum.

Illud quoque adiungit, quod quamuis
ipse referri possit et ad ille et ad
iste in prima constructione posita, tamen
e conuerso fieri non potest, ut iste et il-
le referri possint ad pronomen
ipse, ita scilicet ut post positum in
tercia persona constructionem faciant cum
eo, sicut potest ille referri, quam-
uis iste non possit ad illud
referri, eo quod demonstratiuum est.
tamen illud uidetur facile posse re-
ferri ad ipse postpositum relatiue,
ut si dicam Virgilius scrip-
sit bucolica, ipse georgica et ille ene-
idam. Licet hic modo dicat ille re-
ferri ad ipse de alio cum uidetur fieri
loquens pro ille, nisi ad demonstrationem
addatur, ut diceretur ille qui scrip-
sit eneidam, uel potest dici quod licet ipse
referri possit ad iste et ille demon-
stratiue posita, non tamen eadem
posita demonstratiue potest re-
ferri ad ipse. Quod si ita auc-
tor intellexit, nullum dubium quin
in utilitate apposuerit. Conti-
nuet autem duplicem errorem quorum-
dam habere circa hoc pronomen ipse;
alii enim dicebant hoc pronomen
ipse trium esse personarum quae
.i. est in uerbo ipsa tres personas
diffinite, ut sum et prime et secunde
et tercie persone. Alii uero putabant
ipse esse nomen quia per hoc
nomine non solus nominis plerisque, ut
apud Virgilium. Quamuis tamen hoc
possit uideri magis positum
esse discretiue uel maioris signi-
ficationis; et quia hic de pronomine
loquimur, quid de ipse anti-
qui senserint ostendamus.

Quidam ergo dixerunt ipse unum solum
pronomen esse sine prima siue se-
cunda siue tercia. Et sicut predicti
dicebant quod illud idem pronomen
est in uerbo ipsa tercie persone
significatiue, non adiungi prime
et secunde, ut ego ipse uel tu ipse.
Alii uero dicebant ipse esse tria
pronomina. Aliud enim putabant
esse ipse quod esset prime, aliud
quod secunde, aliud quod tercie. Dicebat
enim illud ipse esse inuentum
ut relatiuum sit, in qua pro-
sum eos receptum fuisse figu-
ratiue non dicebat illud ad-
iungi prime et secunde persone, tamen ter-
mini sue proprietatis relinquens
in uim prime persone uel secunde
transferat. Eodem modo ergo ipse
trium personarum non est quem-
admodum illud ipse quod prime ad-
iungitur persone penitus diuisum
est ab illo ipse quod secunde persone est
et ab illo quod relatiuum fit in tercia per-
sona. Contra obiectum hic fine
quidem tamen dupliciter precedent
respectus ad uocum diuersitates.
Ipse non in una eademque uoce tria
esse pronomina. Illud quoque ad-
debant, quod ipse iunctum prime uel
secunde persone dicitur, quod sine in-
teruentu pronominis alterius primis
et secundis personis uerborum adiungitur,
ut ipse lego, ipse legis, quod
nec ... facere potest, nec ille
nec alia dictio tercie. Sed puto quod
hoc facit discretio. Ideo enim discre-
tum est, ut per discretionis ex-
pressionem habeat adiungi uerbo prime
et secunde persone per se, quod si addi-
tum esset ego uel tu, quare
sicut a primo dictum est ipse ab
secundo dubio tercie est persone. Quod autem
tamen sit tercie persone probat auctor ergo

to q tre psone vi adiungi pt ut ipse facit Si no opponat a quod q ipse similiter iungit pse pme psone vi ut ipse facio sa at q nos loquitur hic dixe ms sic q pmo a retum est sic q non pt psz adiungi nisi tre psone vi Probat rursus aliter q ipse est tm tre psone quia iste z ille singl vocts tre pse ptt cupere m d i q supdicti pnomie a ipse z ipse ponitr pall tris psonis nmqz no pmis z scds q tu pz q tm pnissa a rogatoe quis facit nmqm ndebit ipse ego al tu sed tm ptria psona Secundo dicit m illo usu vgiliano ipse tandem conto manu subigat ipse pns sit z non nomen Probat sic no Nam cu accipitur p nomie i quibus accipiat psit nomie solus vm vi debere dici nom complet q sm est pnomie i sit solum sine qlit i sine q qualit Vel id dici ibi supple q sm e pnomie quia tn al maioris sufficientie al ostenionis pfert vm pui ee q vmo Secundo tm libri hnt q sm est nomie implet z tunc legenda est sic lra ut pbet q ipse no possit ee nom hic nec illud q est nom implet q sm e nois i sufficit nomie pretate q ipse illud no implet q sub sequitur mirabr si quid no est nomie Om qd sum hudim est pcod accipi p nomie z esse nomie Illus no assumtionis si ipse illud non implet pmittit tam hic no va pme z ise psone ad

uncta pnoib3 ic Cung sine hec est suma q cu va pme z se psoe adiungant pnoi bus ad pfecta gz facienda sum est nomib ut unicuique ei addant va pme z se psone i appm nomie no adda vo p me z se psone ad gstructioe pfect z sine pnomie eius psone nisi sint va sbta uel vtd quib m pma z sa psa lis adde nomia ut Typho vocor Typho sum Ponit dim assupoz hic ud Ipse no adiunctu dub vb singlz psoe ic q d. Nulla nomie adit vis pme z se psoe nisi sint sbta al vtd va Sed ipse no singlz psoe pt ad iungi ad pfect gstructoe ut ipse dedi ipse dedisti Secundo e dict Sz ipse no implet q sm est nois ipso ipse no est nomie Secundo cu debet gclu de gcludit pco pmis ghs q g lra mai m est dicit aut ipse epitamaticon i appositu quia tris pnoib3 appoiur ut e ipse tuipse Solet aut z alit p missa lra legi abeo loco q est Nam cu pnoie accipitur ic Sed hic no ut i illo usu vgili ano Ipse tandem conto ma nu subigat ut ipse pns sit po ibi ea sit sequitur Nam si accipitur psit nomie solus ut quibusdam vi qplet q sm est nois i sit tm illud non sit ud q pno dem in capt pbac Secundo q ipse no est non tu aut va pse z se z se que quibus pnoib3 adiungitur netiz tm nois ut sit vtba al sbta Sz ipse adiungi vtb sing lz psoe ipso no e no si po tius pui sic ia dictum est

Ex ista l[itte]ra i[n]cipit metricus illa / duo metra C. C. Metricus.

Ipse q[ue] n[on] rat[i]o[n]es subiungi[tur] h[oc] ut e[st] met

l[ege] signata

Ipse p[er] se ut aga[tur] s[ecundu]m maior

Sequitur ultimus textus.

Declinata p[ro]nomina septe[m] ce
dispo[n]u[n]t p[ri]ma p[er]sona decli[n]a
tur ta[m]/ a s[i]n[gulari] g[ene]re uni[us] meipse[m]
a plurali duo[rum] vel pl[ur]i[um]. noster
et v[est]ras. Secunda quoq[ue] ta[m]/ a si[ngulari]
uni[us]. tui tuus/ vn[de] t[er]c[i]a p[er]so[n]a
quo in p[ri]ncipio a plurali p[er]t
duo[rum]. v[e]l pl[ur]i[um]. u[est]r[u]m et v[est]ras. T[er]
tia n[on] p[er]sona uni[us]. sui. suus
Et quia p[ri]nc[i]p[iu]m tam[en] sui[s] g[e]n[e]r[e]
pluralis uni[us] est gn[ali]s. decli[n]a
t[ur] quoq[ue] i[n] t[ri]bus ex qua p[ar]
te possessoris p[er]sona s[i]t p[er]
g[ene]r[e] p[ri]nc[i]p[i]i ex quo nascitur.
Veru[m]q[ue] est uni[us] g[e]n[er]e/ ut suus
illius. et suus illoru[m] Q[ui]b[us]
eni[m] derivatis p[ro]nomi[ni]b[us] d[icuntur] i[n]
tell[igu]ntur p[er]so[n]e. i[n]t[r]i[n]sec[us] possessor[is]/
ex t[ri]n[s]ec[us] possessor[is]. Unde i[n]t[r]i[n]
sec[us] p[er]sone i[n] qui[bus] g[ene]r[e] p[ri]n[cipi]
tioru[m] s[e]c[un]d[u]m est i[n]telli
gu[n]t[ur] ex qui[bus] et derivant[ur]. q[ue]
fundunt g[e]n[er]a quod et p[ri]nc[i]p[i]a
cor[um]/ ex t[ri]n[s]ec[us] v[er]o distinguebat
ea. p[er] q[ui]b[us] n[on] co[n]i[u]ng[u]nt[ur] ad[ui]
[n]gu[n]t[ur]/ ut meus s[er]uus/ mea
ancilla/ meu[m] ma[n]cipiu[m] Di[ctu]s
n[on] i[n]t[r]i[n]sec[us] h[ic] i[n]telligi[tur] que
h[ab]et g[e]n[er]a p[ri]nc[i]pior[um] ex qui[bus]
deriua[n]t[ur]. Qua[m] aut[em] possessor[em]
derivat[iu]o[rum] ostendit. que ad
mod[um] i[n] p[ri]ncip[i]is Ex t[ri]n[s]ec[us]
n[on] t[ame]n distinguebat u[erum]
quo[rum] et g[e]n[er]a et cas[us] possessionu[m]
i[n] qui[bus] v[er]o cor[um] d[e]clina[tio] s[ig]nificat
nat mobiliu[m] no[m]i[n]u[m] ·tu·
Regit dem[onstrati]u[m] d[e]p[ri]ua[tiu]is ·Comen·

(marginal glosses: i[d est] ex p[ar]te possessoris. — i[d est] n[on] distinguunt — scient[ia] — possid[e]t i[d est] possessio/ — i[d est] ex possessionis parte — s[e]c[un]d[u]m d[ict]u[m])

de[clina]tiu[is] i[n] h[oc] ordine Unus po
nit nu[m]e[r]u[m] cor[um]/ postea ondit
a quib[us] de[r]ivent[ur]/ t[er]tio quid h[ab]e
ant s[e]c[un]d[u]m/ ut ex s[e]c[un]d[u]m se ondat e
or[um] d[e]clinationem ad p[ri]ncipia dicit
itaq[ue] p[ro]nomi[n]a d[e]ri[u]atiua vi[n]
esse. Et duor[um] uni[us] i[d est] meus
a s[i]n[gulari] g[ene]re mei p[ri]me p[er]so[n]e
forma[tur]/ duo n[on] i[d est] tu[us] et u[est]ras/
a g[ene]r[e] pl[ura]l[i] eius[dem] p[er]so[n]e/ s[ecundu]m n[ost]r[u]m
vel n[ost]r[i]. Et tu[u]s u[er]o formata
a g[ene]r[e] s[i]n[gulari] s[ecund]e p[er]so[n]e s[ecundu]m tui/ tor
n[ost]r[a]. eius p[er]s[on]a[m]/ q[ui]a n[on] facit s[e]
formari ante tu A g[ene]r[e] uni[us]
sive pluralis s[e]c[un]d[e] p[er]so[n]e s[ecundu]m v[est]r[u]m vel
v[est]ri/ formantur duo. ut[puta] possu[n]t
et v[est]ras q[uod] gentile s[unt] et v[est]ras. h[ec]
aut[em] duo s[ecundu]m n[ost]ras et v[est]ras
teasflops accentu dicunt p[er]fi[cere]
i[n] fi[n]e/ Integris eni[m] cor[um]
utebant[ur] antiqui n[ost]rat[is] et
v[est]rat[is]/ q[ui]a n[on] p[er]fi[ciun]t p[er] sinco
pam/ h[ec] aut[em] e[st] sincopa
tor[um] v[e]l a[po]copator[um]/
q[uia] s[e]c[un]d[u]m qua[m] volu[n]t ac
centu[m] i[n] fi[n]e/ s[e]c[un]d[u]m eand[em]
manet p[er] apocopa[m] et sinco
pa[m]/ s[ed] volu[n]t eni[m] illa i[n] sinco
pat[is] v[e]l apocopat[is] rema
[n]s[er]it. Secundo d[e]riuatiua e[st] p[er]
amasti a s[e]c[un]da. i[n] qui[bus] p[er]
sincopa[m] n[on] rema[n]et volu[n]t/
s[ed] qua d[i]c[un]t accentu[m] i[n] inte
gr[is]/ et ut ad p[ro]positu[m] redde
a[m]. a s[i]n[gulari] q[uod] est t[er]tie p[er]so[n]e for
tur su[us] poss[essiu]u[m]. De quo d[icit]
q[uod] i[n]trinsec[us] g[e]n[er]e est u[ni]u[er]s[o]
uni[us]. Secu[n]d[u]m rei evidentia
i[n] te[xt]u e[st]/ q[uod] de possessiu[o] pos
sessore s[unt] i[n]trinsec[us]/ possess[iue]
ex t[ri]nsec[us]. Secundo ut t[ame]n
colliquescat s[ecundu]m e[st]/ q[uod] pos
sessor d[icit]ur/ ante t[ame]n g[e]n[er]a
aliquid d[ebe]t esse. Possessio n[on]

quod aliquando dicitur esse / sive dubitative
fiunt sive quicquid aliud di
citur esse aliquando Insufficienter igitur
possessorem hic esse sive aliquando esse vel
esse dicitur. Insufficienter posses
sionem hic esse sive aliquid in stando
te aliquando sit possessio. Ut cum di
co meus designo aliquem meis
ut sit i. domus vel fundus vel equus /
vel quid aliud non detineo.
Nos ergo preter aliud possessivum / ita
pronomen detinendi sit possessor
detinente non sive possessorem
nichil aliud est / Possessive quod
sit aliquid meus ergo sit quod
possessive aliquando est sit possessi
ita quod non aliquando Insuffi
ciat quoque sint possessive et
possessorum i. fruente. i. sit quasi ac
est Tum cum dico meus possessi
to mei aliquem sed quid. non de
tineo / nisi vel equus vel fundus
vel aliquid huius aliud addito
Dicebant non antiqui / quod possessi
vum sit possessive in tercius /
i. principium quod est primam
sillabam / quod hoc est ergo primi
tivi. possessive sunt quecun-
que meus cum genitivo mei. Dice
bant ergo quod possessorum sit ex
tercio i. penultima sillabam.
Propterea differt a genitivo primitivi
cuius quod coniungitur cum voce eius
de quod est. etiam / possessorum detinen
dante / ut meus fundus / quod
non longe aliter intelligunt di
cunt ergo / quod possessivum sit possessi
vorum ex tercio i. ex se et ex sua
platione sive nullo ex tercio
adiuncto detinente / cum pos
sessivum possessorum sit ex tercio /
i. sive quod aliquid sibi ex ad
iungitur ex quo. ad detinendum quod
aliquid dicitur esse vel sit / Tum cum

dico meus. aliquando aliquid fundus. sed
pendet adhuc quantum ad possessi
onem pertinet. Exigit enim sibi quod
aliquid adiungi / exigit ad de
tinendum quid aliquando dicitur esse
vel sit. sed possessorum Patet ergo /
quod quando sunt quod possessorem
sit que est [illegible] numeri tam
ad singulare quam ad plurale numerum
potest referri / ut suus illius et suus
illorum Quamvis tamen hec quod quod non
valet nisi suus pro possessivis
dicatur. Sed quoniam hic in veni
in auctore dicimus sic intelligendum /
quod aut suus illius et suus illorum /
ut utrumque permittat aliquid sive
vel aliquando dicatur suus pluralis plu
ut inquit lex in his qui suus est
et dissolvit sui diligunt in sui
Nos parentes conservetur dicimus
quod eius / suus pluralis filius
vel illorum instruit etiam / quod suus
ad utrumque singularem vel pluralem rela
tivo dicitur. Quod autem ali
quis et tuus et suus in ter
cio componitur / nichil aliud
est quam una et eadem terminacione /
re tam masculini quam feminini gene
ris vel neutri sive possessive. Sed cum di
cat / vir / meus. suus. possessive
masculini generis sit / vox masculini inter
ficitur. Sed nulla est ut dicat
in tercio feminini / nulla tamen
ibi est quod fusio generis / nec est
quantum ad possessive aliquando
de una dicta faciat ibi de
fectum quibus / Capitulum decimum nonum.

Derivata pronominis duplex vel ...

Possessiva continet in tercio. hic ita dictum
est / nec vox imperfecta ponere / ratione

Dent possessivas genus et numeros geniti

Primitivales quos retinet semper subilla

Parte notat possessores / possessa autem

Hoc est in fine vocis numeros genus atque

Casus possessores dicunt variare per rem

Hinc quoque possessivas derivativum semper inhaeret

¶ Ergo sunt numeros intrinsecus habet utrosque

Primitivale sui numeros quem substat utrique
Queritur cur meas et vias ¶ Litera
applicabilitur numero derivantur ad
quod tradendum quod patriam seu gentem
sunt Patria autem vel gens unius
esse non potest. sed sit multorum possessio / tamquam
nostras dicimus. qui est autem gente
vel patria. quam multi possidemus.
hoc est tam mea quam meorum
civium / ¶ · Commentum · p·
Cum autem superius dupplicat / unum derivativa
esse pronomina / duo quoque gentilia
sive patria dicantur / scilicet
nostras et vestras / monet deinde horum /
cur pronomina possessiva dicuntur
tam a summo quam a plurali numero / cum
aliqua gentilia pronomina non
dicuntur a pronominibus singularis numeri nos
enim dicimus duabus vocibus / nostras et
vestras dicimus illud / ¶ Quare per quod
sunt forma et sonum a plurali numero de
bent formari / sed illud prius
ut iam dictum est ¶ Queritur est
aliqua pronomina cuius generis i. gen
tilia non dicuntur a singulari numero sed
ut essent gentilia / meas et tu
as / quemadmodum nostras et vestras. Ad quod
possent induci / quod meas et tu
as vel alia gentilia pronomina a
numero singulari non poterant dici /
hoc gentilium pronominum repugnante
Quod quidem diversi diversas dederunt
sententias / nos autem non curabimus eas
apponere. Nos ergo fuerunt qui di
xerunt / quod gentilia possessiva sunt
a possessione volentes sic hic ergo
eos / quod auctor dupplicat superius
pronominibus inquit derivativis pro
nominibus intelligunt duae species in
trinsecus possessivis / extrinsecus possessivis
pronominibus itaque inquit / quod nul
lum corpus capit / ergo dicimus quod ge
tilia pronomina / que in re deriva
tiva eumant / possessiva sunt / sed
quoniam ita recepta sunt / ut sicut
gentem / unum est quod gentilia di
cantur / et postea separantur hec ab
illis que simpliciter dicuntur pos
sessiva dicitur / haec gentilia
tres date sunt sine / quarum prima
est Qualiter gentilia pronomina sunt
et in trinsecus possessive / con
trinsecus non aliqua possessione
sed estimative cum enim dico no
stras de qua gente sit i. de no
stra significo / sed nichil certum quan
tum ad possessionem potest diffiniri /
nisi addam / Lotharingus vel civis / vel
aliquid tale / quod determinet / que
deriva gente duplum esse cum
enim dicitur civis nostras est /
id est ac si dicatur unus de
nostra gente i. a gente nostra pos
sidet · Gens enim possidet civi
tatem / ut totum suam partem
Ostendit ergo sed de gentilium
pronominibus / meas et tuas ge
tilia pronomina esse pote
rant Cum enim dicam / tuas me

as est | significabunt cum intrinsecus verum
possessionem. Et in intrinsecus scilicet assistere
quod mei genitivus sui primitivi | qui per-
tinet ad unam tantum personam in ge-
re | quod multarum est collectio perso-
narum | et ideo non potest nostras ge-
tivum in intrinsecus significare. Nota quod secun-
dum hanc sententiam de gentilium pronominum hoc |
non potest esse gentile pronomen
nostras | eadem quod idem vel vestras.
Sed huic sententiae videtur repugnare se-
quens pars litterae | quae dicit | quod patria
vel gentis unius esse non potest | sed est
multorum possessio. Dicunt itaque
alii | quod gentilia sive patria pro-
nomina sunt unum quodque de patria vel
de gente | ita quod unusquisque respectu a-
liorum gentem possideat. Suffi-
cit non gentem | ut ab uno quo-
que respectu aliorum possessam | ut si dicatur
Ciceronem nostras, id est unus ex nostra
gente | quam scilicet multi possidemus, id est
unus quisque nostrum. Vehementer at-
tamen auctoris littera huic sententiae concor-
dat | sicut putaverunt antiqui | quod
secundum hanc sententiam gentilia pronomina
quae respectu aliorum significaverunt pos-
sessorem cum intrinsecus | possessorum in-
trinsecus. Unde etc. dixerunt quod
dam | quia aliam habent significa-
tionem secundum possessorem et possessivum
quam certa. Modo hoc separavit
absque. Tunc enim dico Ciceronem
est nostras | Ciceronem possessorem
secundum praedictam sententiam significat | Modo quod pos-
sessorem significat cum intrinsecus. Sed in eis
resolvitur in genitivum primitivi | no-
stras id est unus nostrum id est de nostra
gente | sit gentem | quod dicit esse pos-
sessio. Itaque utrumque possessio secundum
hanc sententiam significat intrinsecus | tunc
sequens dixerit auctor | quod
in omnibus derivativis pronominibus
sunt duae personae | possessoris in-
trinsecus | possessionis cum intrinsecus |

Pronominibus in quibus dicit quod non quaeque
plurimus gentilia | aut id de istis
nectatis dicitur. Sed tamen quibus sub-
tilius inspiciat secundum praedictam sententiam
sunt gentilia pronomina possessorem
in intrinsecus | possessionem cum intrinsecus | sed
et de possessiva. Tunc enim dico no-
stras id est unus nostrum id est de nostra
gente | primitivi genitivus nostrum
in quo fit resolutio sit compositionis
in qualibet ut possidente | respectu
aliorum | quia illo certa sit gente
ut possessam | quod patet per illa
resolutionem | scilicet cum dico unus nostrum
id est de nostra gente | hic enim nostra secundum
significationem primitivi designat unumquem-
que ut possidentem gentem respectu a-
liorum. Quid enim est de gente no-
stra | nisi de gente nostra id est quam
quisque nostrum possidet respectu aliorum.
Sed in hanc sententiam nec nostras
gentile pronomen esse potuit | nec potest
assignari unumquemque | ita ut
unumquemlibet respectu aliorum gentem pos-
sidere designet. Genitivus enim primi-
tivi eius | id est mei ad unum tantum per-
sonam pertinet. Dicunt ergo alii |
quod gentilia pronomina talia habent significare |
scilicet verum possessionem agentem | verum
non gentem ut possidentem | et e converso
auctorem possessorem. Vide illos
multos possidentes ut gentem
designant. Tunc enim dico nostras |
et verum possessionem agentem designo |
licet quod sit illa res non determina-
ve | et gentem ut possidentem
significo | et ut auctorem possessa |
hic enim designo | quod nos omnes
possidemus eam. Secundum hoc nostras
non posset significare gentem | ut auctorem
possessam | ideo secundum hanc sententiam
quoque | quia non potest gentile
pronomen sine patrium esse | sic fue-
runt tamen qui dixerunt quod gen-
tilia pronomina non sunt posses-
siva | nec possessorem | nec possessionem significant

Nisi quod dicebant pertinet ad possessivis separatis. Et postea videtur huius contrarius esse cum dicat quod sit genitivum quod multorum est possessio ... quod superius dicerat in omnibus derivativis pronominibus duas intelligi personas una possessoris alteram possessionis. Sed dicendum quod dixit superius ...

... Comet[um] ... Assignat ...

Cur declinantur pronomina primitiva ...

A pluralibus ... quod multi plet ...

Quod nullum primitivum ...

Tria persona ...

Patet ... patitur ...

... Et ita ...

... Et alia ...

... [illegible]

vero adiungit consequitur, quod assumpcione
qualibet non adeat [?], deficit quan-
tum ad discretionem. Non dixit
quod vis prime vel secunde persone non
sermonem discretiuam, nisi sibi adda-
tur pronomen prime vel secunde vel tercie
persone utrisque unum, quod est discre-
cionem facit. Dicendo ego est, quod
pronomina prime et secunde persone
in eo tamen maxime recepta
sunt propter discretionem. Si enim eque
ponuntur vice earum personarum, vel
aliquid sequitur vel nichil. Quod
si aliquid sequitur ad illud tunc fit
discretio, ut ego lego, tu scribis.
Ego facit discretionem ad secundam
tantum personam que sequitur. Cum autem
nichil sequitur, tunc eque ad omnes
alias personas fit discretio,
ut si dicam: ego lego, valet
enim quantum si diceretur: nullus
alius quam ego. Obliqui vero casus
pronominum prime et secunde persone si sequitur
aliquid, ad illud faciunt discre-
tionem, ut da michi panem, illi autem
vinum. Ecce datiuus michi facit [?]
ad tertiam personam que sequitur
discretionem. Si vero nichil sequitur,
nullam faciunt discretionem obliqui
casus prime et secunde persone. Si enim
dicam: da michi panem, ecce in
hoc nullam facio discretionem. Litera.
Tercie igitur apud grecos. [?]
prima et secunda persona pronominum
que sine dubio demonstratiua
sunt articulis adiungi non
possunt. Tercie autem quia demonstratiua est,
nam autos quem dicunt re-
latiuo utuntur non demonstratiuo.
Cum igitur et articuli relatiui et pronomen
relatiuum habeant vim eiusdem
ad recognitionem ordinantur, recte. Er-
go illos sequi nos quoque
declinando pronomina non addi-
mus hiis articulos. Quidam enim ab
[?] quia tunc greci articulos pro

nominibus non preponant, nos pronomina
pronominibus preponere in declinatione. Adeo quod
demonstratiua hic et hec et hoc lo-
co articulorum accipiunt. Nam
in omni ordine pronomina sunt, nichil
enim aliud nisi autos, aute,
auto, sunt. Sed nec minus loco ar-
ticulorum ea nos accepisse in
declinatione cum apud grecos quoque
hiis vocibus et in articulis et in
pronominibus soleant uti, hos, he,
ho. Quibus apud nos
hic et hec et hoc nascuntur pronomina
articularia. Itaque quia illa
apud grecos aspirantur que
a vocali incipiunt, ea quoque apud
latinos et a vocali incipiunt et aspi-
rationem habent. Possessiuis plerumque
preponi articuli, sed adsequentes nomina
uerbalia intelliguntur: OC EMOC. ΔO-
YΛOC. i. O ΔOYΛOC MOY. Sic et
meus servus hic est, hic servus
meus. Commentum super hac litera.
Alia differentia [?] assignat, quia
nomina possessiua [?], quod hic et hec
et hoc non addunt primitiuis pro-
nominibus in declinatione ad discernenda genera
et casus et numeros, quia nominibus
nullam enim discretionem generum et ca-
sus et numerorum quam facerent
articularia, quia plerumque primitiuorum pro-
nominum demonstratio vel certa eorum re-
latio addunt etc., quod articularia
non addunt eis primitiuis pro-
nominibus in omnibus quoque tercia tamen nemo
enim dicit hic ego scribo, vel hic
tu scribis. Dicunt itaque, quod ar-
ticularia pronomina non possunt ad-
di apud nos pronominibus primi-
tiuis, sed possessiuis plerumque pre-
poni, in quo eorum ordo diver-
sitatis [?] articularia non preponuntur pos-
sessiuis nisi propter nomina sequentia, ut
hic meus servus, bene enim dicitur
sed articulare propter quod est hic ad
nomen sequens debet apponi intelligi.

Cum ergo hanc assignet dicam
contendat / permittit illud / quia
apud grecos nunquam preponitur
articulus pronominibus demonstratiue positis.
ut nec de competentia descendat
ad articularia pronomina / que loco ar
ticulorum in declinatione funguntur. Vide
quia cum omnibus articulis semper facit
apud grecos constructionem in quo
eo quod plerumque sunt relationis // In
ordine articulus non potest adiungi
pronominibus demonstratiue positis
que cum demonstratione plurimos faciunt
personam cognitionem. Cum uero in declinatione
quoque preponuntur quedam articularia /
ad distinguenda genera casus et nu
meros / quia totum complet pro
nomen demonstratiuum. Idcirco nec in de
clinatione preponuntur relatiuis
Obiicitur tamen ad ea que predicta
sunt / quia secundum in quo contrarie di
ci possit. hic ipse. cum dicat
quibusdam in locis quam / quia ipse appo
situm pronomini cum certis sine dubio
plurimum quia articularia nulli pri
mitiuo pronomini potest adiungi in
quo. Propterea dicunt plerique quod
non intendit auctor hic de
sententia nisi possessiua et pri
mitiua assignare / sed quandam
proprietatem demonstratiuorum pronominum
ponere / scilicet quod articularia non preponuntur
eis propter nec etiam in constructione //
et quoniam meus cum parte possessoris
demonstratiuum est / ne videretur
plurimum quod demonstratiuis pronominibus
preponi non possunt articularia
cum dicatur in quo contrarie hic meus
seruus / subiungit auctor / quod
non preponitur ei cum qua parte
demonstratiuum est / neque preponitur
hic ad meus ibi possessori /
sed potius possessione. Quod
autem non sunt pronomina prime
et secunde persone / eo quod sunt de
monstratiua / non potest articulus apud
grecos adiungi / Verum eo dixisse /
quod demonstratio personam faciat
cognitionem. Articulus uero quod relatiue
est semper Obiicitur quia quando uero
personam facit cognitionem quod sic propterea
dictum sit. eadem voce ei ad
iungi. Unde dicitur pronomen relatiuum
quod facit semper Utraque uero in quo contrarie
dicitur. Ut virgilius qui scripsit
bucolica scripsit georgica / Secundo
tamen in quo contrarie dicitur. Quod hic in quo contrarie
potest dici / quia non personam cogni
tionem et semper faciunt quando de
monstratiuum pronomen apud gre
cos uero ad iungitur articulus / sed de
est / quia demonstratio pronominum certa est
et finita. Similiter est et illorum
relatio Articulus uero infinita habet
relationem / quando talis et tantus.
apud nos. Cum autem ergo pro
nomina primitiua finita sint /
articuli uero infiniti habent magis
causa est / quare non possunt
adiungi. ¶ Sequitur litera

[illegible]

Et primitiuorum quidem inter se cum
verbis iungantur constructi sunt. ego
scribo. tu vides. ille facit. Pos
sessiua uero cum sint semper ut
meus scribit / tuus dicit. Cum e
adiunctis autem nominibus tercie sunt
persone absque uocatiuo Tunc uero
prime et secunde quando verbis sub
stantiuis vel vocatiuis coniunguntur
sic et cum possessiua ut meus est ar
mens dicere cognatus. tu
us sum filius. tuus uoca
re. tuus uocor seruus. tu
us uenit pueri ¶ Commentum
Illud quoque id est constituit / quod pos
sessiua pronomina sunt
semper. id est ad aliud tempore ve
lunt. id est exigunt verbum
adiungi ad constructionem quo / cum
uero primitiuorum sunt constructi
id est constructionem faciat quo / Logicus

sum nomen eius addatur. Illud
quoque adiungit, quod sicut nomina
tercie sunt persone, ita quoque
et possessiva, que cum eis sunt
constructa; et quamquam iungantur cum
verbis primis et verbis secunde et prepo-
situnt et nomina et pronomina in
prima et secunda persona, ut meus
es vel dicere amicus Terencius
sum vel vocor pro toto aut
dicat, ne quia dicitur meus
prima persona putaretur non esse
tercie. Similiter et tuus, eo quod
secunda dicitur persona, et antiqui
dixerunt quod meus et tuus per se
est et tercie. Si enim sunt possesso-
rem, secunde non sunt possessionem.
Hoc denique non dixerunt, quod tuus
et ceterae secunde persone et tercie nos
non dicimus, quod meus possessivum est
prime persone eo quod prima persona
sit possessore, nec tamen est
dictio prime persone sed solum re-
quod cum ceteris personis construitur
secundum se. Similiter dicimus, quod tuus
est possessivum secunde persone, nec tamen
est dictio sic persone sed tercie.
Et sciendum quod verum non est. Litera
Sed aliud pronomen nisi sede
persone, similiter ego, tu, vos et
prime possessivum, quod ad secundam tantum
sit persona. Nam possessio est
que vocatur ab ipso possessore
ad quam loquitur prima persona, ut
Terencius in Eunucho: Omnia
tu, Dorias, audi. Omnes chremes
Nos enim eodem pronomine. Ita
prima quidem secunda in sit sit.
Et prime quidem persone possessivum
ta ad secundam quia ad terciam tamen sit
persona. Secunde non ad primam nec
ad terciam, ut tuus sum. Tuus est
Ipsa enim sese possidet non potest.
Non nec prima. Terciam possessiva
necessario in duabus dictionibus tollitur
personis et sunt triplicia. Dicitur igitur

tamen sit ab secunda persona possessivum, necesse est
cum separatur ab ea, vel prime ad-
iungi vel tercie, que carent verbo
quod semper nisi prima et secunda in verum
persona. Prima enim vocat. Secunda
vocatur. Et. Comentum per hanc literam
Illud quoque addit, quod nullum
pronomen sed verum tantum nisi pri-
mitiva secunde persone, ut o tu et o vos,
et possessiva prime, ut o mi fili, quia
vocor, o meum mancipium. Neque vi-
detur aut cetera non potest habere
verum. Ego itaque verum habere non
potuit, quia sit receptum est, ut
prima se declarat persona. Tu omnis
verbis sit secunde persone relata
quoque pronomina ut sui, non possunt
habere verum, quia relativa semper
sunt facit cognita. Si verus prima
denuntiativa non tercie sit recep-
ta sunt, ut tercia despiciunt
sed directe persona. Nullus non verbis
tercie persone. Ideoque nec illa possunt
habere verum. Tu non quia secunde persone
est, non absque voce verum debuit
habere nullum aut possessivum secundum
quod possessore sit, habere potest verum.
Denique enim possessore sit, eo
non quo possessor pertinet primi-
tivi sit. Ideo non, quo certo
sit non potest verum secunde Hcius et
sit verum ut cuius est aliquis
Thrasonis, ut ad eam secundo di-
citur. Itaque nullum possessivum suum
quod possessore sit habere potest verum.
Non ergo poterit verum habere in
possessionibus quia sit ad ea
dirigitur secundo per verum possessivum,
ut o mi fili. Unde ergo, quod
sed nec prima persona possidet
prima, ita nec secundam potest possessi-
ve secunda. Si enim dicatur sum meus
possessivum prime, id significabit per
possessore, quod ego primitivum per-
sone sit possessione. Unde si

dicet tu es tuus id possideret
se ipm Quod omno caret rone
Nunq go dicet ego sum meus
nisi figuratiue dictu / vt sit
sensus / mee ptatis et no al
terius // Possessio itaq pme psone
pt ee uel scda p uel 3 / ut tu
lib es meus seruus // ille est
meus filius Nullu go possim
pt vere here nisi tu possessor
ut dictu e / qstat no / quare
pa psona possessio e pme //
l quis vtrius ptis est pme psone
Cum no e psona no possit pos
sidere scdam / ut dictu est / pos
sessio scde uel eit pma p
manens pma / uel tcia ma
nens tcia Sz vtrus pme pe
net tne psone pt esse / possm /
tu possessor no pt vere here /
sz qstat qma nec tu possessor
qstat itaq q vere here no
potuit et qr Qug no quam pt
poni relatiue et iste cogni
tione // Eo vere here no potuit
eius e i pt poni cognitione
Dici tu illo gnuo / q rebilit
posset dici // ore euadre fili
nisi usus defficeret Sz nolunt
hic ee deus / sum q sunt actu
pi possessores / no sunt q relatiue
ponit. Thaut suam de vtro ta
git metta in ca. de vtro ubi
ponet quod e pibg ibid tractat
Et queritur cur si pma / Cf. litera
no pt possidere pma nec scda
scdam / cur tcia possidet tcia
in quo ut audit multo du
sa que sunt pttam psonam
Vnde et varias voces hunt et lo
ca sicut docuus Randamus go
alia sit possidens et a q pos
sidet et in dusis psonis etu
stitutis intelligunt. tu pt
in tcia sunt ptratis in vero
in duisis Quod in pma et in
seda no pt / ut ipa heat et pos
sessiue vna et possessor // nisi fi
guratiue dicamus / meus sum et tu
us es. hoc est / mee ptatis et
tue // uel pricipes que tu aps
gretos qposita sunt. eiusmodi
tor. phoc. Hrcy. meus q
uncq sum Vt psius Vindic
ta pcqua meos aptosse recess
it // Terencius i formione
Ego meop plus sum meus
Nec nirzp. cur et tcia psona so
let figuratiue pme adiungi /
ut virgilius Ille ego qui qu
dam gtali modulatus auena
et carmē in m'to ppetinarp
Ego sum ille puer qsti
tui no foru in quo omnibus
equitas qtinet // Cf. Comet
Racius no in tsit / ay tcia
psona possidat tcia / tu ut
pma pma / nec sa scdam / q
rone no puenit / qma cu
puo pino designa pma
i. demaraone et pncialit
Ov. et 2 // pdo pma vna tm
esse dicat. Cu vna scda psone
repte sunt duise voces pro
nun in pma psona / sz vna
tm ut ego Similit et in 2
ut tu Vnde no nisi vna p
ma est / nec nisi vna scda
pdo nec pma possidet pmam
nisi se ipam possideret / nec
scda scdam Tcia vero duiss
modis fit / ut pdictu est / q
quis ppe posita ut iste /
quis longe posita ut ille /
quis absens quis pns vnd
et duise dur tcie psone
p q et duise voces pro
nun repte sunt ius p
p duisitate tciaz psonarum
Randemus go alia debeat
esse psona p possessor et a
possessionis qui duise sunt
tcie potuit tm vna tcia a

liarum terra possidet / ut ille est
suus seruus illius. Quod autem
aut possessore et possessorum in diuer
sis personis et casibus intelligi
[illegible] dictum est quia quoddam
sit casus de hoc possessiuis ad
hoc possessionibus / eo quod possessiuum
sit aliud a possessore / aliud a pos
sessione. Cum non dependeat / in de
riuatiuis et diuersis similiter ponit etiam
in eodem significatione / ut ille ego /
et id quod subiungit / et casus eius
ex positum est. Quod autem
subiungit significatione posse di
ci meus sum et tuus es vel a
liter potest ita intelligi / ut nomen
in fine in loquendo et constructione.
In loquendo loco / quia aliud significat
sit / quia tu tui meus institutum
sit. ut possessione sit et possessorum
In hoc quoque est eadem figura quia
non est ibi in [illegible] persona
possessor et vi / quod ex relatione
persona meus .i. mee proprietatis / non
enim est transitio in hec verba constructio
qui sequuntur. Nec non in ex
pressa vi et possessor / licet [illegible]
in prima nota ubi possessio aut quod
quod utrumque possessiuum sit primam
a possessione / nisi dicatur figura
tiue / sum meus / vel recipit in
quit / quod apud grecos consta
sunt .i. nisi dicamus ipsa pos
sessiua ut meus tuus pre
cipue .i. composita pronominibus
que poni debent in recipro
catione / ut emaitoy philo
sofi .i. meus amicus sum / e
maitoy namque integre est composita
ex pronominibus prime persone / fi
los amicus dicitur / seti id quod
sue vlla quo constructio que
est meus amicus sum / expel
let hunc recipere / sic ego a
mo me vide quod quod cum meus
prime ponitur cum prima persona
vi / ut sum meus et est significatione

mee proprietatis. Cum non ei adiungi
nomen / ut meus amicus sum et
sed sensum recipere / sicut amo
me dicunt et plerique quod
possessiuum ponitur ubi in recipit in
se quod ponitur pro eo significatione / quod
non ponitur recipere composita quod
sito quod in receptatione facie
da / quod est emaitoi / .i. mei phi
losofi .i. sum amicus. Vt quo mai
feste quod dicitur / est intelligatur. sunt
dum / quod greci habent / et sunt ea
nomina et constructa / in prima et secunda et tertia
persona. Omnibus non utuntur per
nostras tamen in tua quoque / pro obliquis
non in transitione sunt et retrans
tione. Cum pluraliter retransitionem
dicta / quod possessor in sua non agit
persona. Tantum possessiuis non quod non dici
tatem nostro utuntur in recti
pta quoque / et ubi possessor agit in
suam possessorum / ut ego video fi
lium mei hic eum greci ponunt
composita emaitoy / et quod utrumque
sum / nisi abusiue / pro aliis alia
legi .q. d. Constructio quoque meus sum /
possum dicere figuratiua / et pos
sum dicere per recipere .i. se
ex recipere pronominibus sunt constructa /
ut greci dicunt emaitoy philo
sofi .i. meus amicus sum / et
meus intransitiue recipere est
Vt si dicerem / mei amicus sum /
Et prime quidem / .i. i. Litera
possessiuum persone casus tam ad secundam
quam ad tertiam sic supradictum est
ut tu meus es. et ille meus
est. Hec quoque possessiuum tam
ad primam dici quam ad tertiam
Vt ego tuus sum. et ille tuus
est. Tertie non ad primam vel secundam
casus non potest nisi figuratiue
Vt suus illius sum. vel suus illius
es filius. Sed ad aliam tertiam suus
illius iste. vel suus istius ille.
Et attendendum quod quod sui plebis se ase.

Rarum nominis [illegible] pos[illegible] non [illegible] sed [illegible] vt a [illegible] in [illegible]

q est diminutiuum a deriuatis pocius ꝫ
pronomine pt esse relatiuum ut sum ca
fatit ille et iste et ipse et hic et is
sic suus. q a beo declinatur possessiuum
est autem tercie persone ut suus
istius illius ipsius huius eius
Illud quoque videndum est ꝗ. Comet
q ait tercia sc̄ nō posse tercie
adiungi uel adiungi nisi figura
tiue ut suus illius suum uel su
us illius eius filius. sed adiunctum
tercia. pt scꝫ sine fi.a tercie ut
suus est illius iste quia tercia hic
ergo fortasse quis obiciet quia hic
ungitur suus relatiuum cum pronomine
deriuatiuo iste. Rñ. quoque ponitur hic
figuratiue quemadmodum et in ceteris
exemplis supposit. Adhuc dicimus
q suus cat fi.a in hoc suus rela
tiuum et verum prime persone et scde
q est deriuatiuum. hic nō nō re
spicit ad primitiuum deriuatiuum iste quia pe
tenit ipse iungitur suus relatiuum
pronomen cum est vero tercie persone
q nō magis ad deriuatiuum pertinet
quam ad relatiuum. nec tamen estimo
q sit quando deriuatiuum et relatiuum
iungimenti est. ut iste et suus tum
dicitur iste est suus illius sed
faciat in hoc. c. c. Metrum.

Hoc quoque notes quam possessiuum suus apte

Persone sumit et iungit ...

Ut suus illius labor et sua cura sufficit

Nec possessiuis aliquid nō hic addi

Cum bi sunt teneat in se ...

Nam meus ipsius et tuus illius male ...

Est sequens illius propter illorum. Sed
Illud quoque sciendum ꝗ. Litera
q sui nō solum eautou uel
eou. sed etiam autou uel ou. sed
i. nō solum sed refertur ad tercia
persona cum ipsa in se agit per re
ciprocatione i. KATAΛANTA NAKA
ACTON uel YΔYOΠAΘIAN ut
ille sui misertus uel sibi prodest
uel se custodit. sed etiam cum ipsa
agit et sit alia in ipsam. i. eu
retlie dicitur ut Terentius in
Andria Orat iussit hera. sese
ameres. ut ad se venias. tum
Illud quoque addit ꝗ. Comen.
q suus ff refertur ad tercia personam
sine pronomine. per quorum pronomine
tercie persone. q apud grecos et
tripartium est. sine possessiua quod tu
sicut ponitur apud eos et re
tire Videndum est quod q emaytoy
et oy pronomina sunt tercie per
composita apud grecos in pri
mis secundarum. quam in sola recep
ta hoc retinentur. uel ubi pos
sessor agit in sua possessione et
nos similiter in eisdem quibus sui
ipse utimur. quam sic sunt recep
ta apud nos ut ipse virgilius
posuit generi heredem ut cum dicitur
Eos. misereri sui Mauricius. aytoy.
toy similiter sunt pronomina. apud
grecos cuius persone sunt tercie
Intus quos retinent in quibus
in Iustiniano. Obiectus nō corpus
in vetustatis. et nos similiter
retine ponimus sui. sicut ab ipsis
ne ut sic. rogat me ut mi
sereat sui. De tua tum hoc
ponit illud quod ff habere in tem
pore orare te. sed ames se ut
venias ad se. cum nō
tanda est vetustas nec meo

quod addit. Si autem scire velis si quis subtilius inspiciat duplex ibi posset reperiri nota. De diversis generibus scilicet et declinationibus, que ad id pronomen pertinent in hiis que a nobis supra libro quinto pertractata sunt, diligenter quere. Reddimus nunc autem quibus probare et quibusdam dictionibus grecis quas in precedenti tractatu auctor inseruit epitamaticon interpretatum appositum. Est autem illud pronomen appositum quod ei adiungitur ad quod vis redditur, ut ego ipse lego. Virgilius etiam ipse apponitur sicut ad ego, unde et quasi quoddam vinculum persone cum eo. Elitos interpretatur id est compositum quasi compositus articulo. Elitos pronomen quod valet quantum hic, nisi quod elitos est demonstrativum pronomen et relativum. Sed aut plurimum demonstrativum. Et dicitur elitos in masculino, elite in feminino, elito in neutro. Hos, he, hoc pronomina sunt apud grecos a quibus sumpta sunt voce et significatione hic, hec, hoc. Demos dicitur, ilos idem quod hic, inde hic deus. Est enim compositus articulus hic, hec, hoc in masculino, sed apud nos hic demos dicitur. Idolos simulacrum.

De persona pronominis 44

Persone pronominis sunt tres. Prima, secunda, tertia. Prima est ea persona que loquitur de se pronuntiat. Secunda est cum de ea ad quam directo sermone loquitur. Tertia est cum de ea que nec loquitur nec ad se directum accipit sermonem.

Comentum probat litteram

His itaque pertractatis secundum ordinem enumerationis accidentium. Post speciem tractat de persona et hic ordine primo dividit personam in primam et secundam et tertiam. Deinde ponit descriptiones earum, quarum refellendo falsas quasdam descriptiones. Tertio loco apponit quandam descriptionem persone in quo pariter ostendit quod persona quas posset capere. Et quomodo tenamus quo in tractatu vi pluralia de persona duplici, eadem similiter et cum quadam diversitate tertia tractabimus apponere ubi consequens erit dicendum quod persona secundum alterum significatum dicitur, secundum alterum prima dicitur, alia secunda, alia tertia. Tertio quod accidat pronomini et nomini ubi dicitur accidere. Postea queritur quare vero pronominum in prima et secunda et tertia persona. Racione ut illas acceptiones huius vocabuli persona que ad propositum pertinent expediamus. Hoc nomen persona primo dati sunt histrionibus in comediarum representationibus. Dicebatur autem histrio persona per contractum, histrio ante persona, dicebatur a personando. Solebat enim histriones diversas assumere larvas ut secundum qualitatem personarum vel ore applicabatur nunc feminile nunc masculinum, nunc alia et alia posset pronuntiare voce. Ita histrio persona dicebatur a personando. Et quia secundum dignitatem persone quam imitabat nunc alium deinde alium assumebat ornatum, translatum est hoc nomen persona ad dignitatem vel ad nobilitatem, et secundum hanc vocabulum prelatos ecclesie. Itaque personas. Quod evidens fiat si diligenter quid persona in arte grammatica accipiatur. Videtur quod preceptis duobus modis debet accipi persona in arte grammatica. Uno secundum modum significandi, altero modo secundum voce. Et persona secundum re dicitur suppositum loquens de se vel ad quem sermo loquitur de ipso vel de quo sermo loquitur.

similem

ya pronomina sive vi prima ea est placere nunc tertia persona loquens de se quod pronuntiat ut ego lego, secunda est de ea ut tu legis, tertia est de ea ut ille legit.

contra primam et secundam personam. i.
ut non notetur vel loquens de
se vel ad ipsam de ipsa. alia locu-
tione / persona non sit voce innotes-
cendi secundam est. forma vocis
vocitans rem loquentem de se vel
ad quam quis loquitur de ipsa. vel
de qua loquitur quis ex competenti-
am prime et secunde persone. Erit
itaque prima persona suppositum lo-
quens de se. sive forma vocis
vocitantis loquentem de se ut ego.
Secunda vero persona suppositum ad quam quis
loquitur de ipso. sive forma vocis vo-
citantis rem ad quam quis loquitur
de ipsa. ut tu. Tercia quoque persona
suppositum de quo quis loquitur / contra
primam et secundam personam / sive for-
ma vocis significans suppositum vocitans / ut
ille. Quod si hanc sententiam te-
nere velimus. dicemus quod de hac
duplici accepcione persone / intelligunt lo-
quentes auctores artis grammatice. Ne-
que enim suppositum nisi prima persona
est. sed secundum hoc quod designat se
ipsum loqui de se. quod esse non potest
nisi voce proferatur. qua vocitet
loquentem de se. Rursus forma vo-
cis non est prima persona nisi ex
eo quod vocitat suppositum loquens
de se. idem est de secunda persona et tercia
dicendum est. Non ergo suppositum persona
dicitur / nisi per formam vocis
nec forma vocis persona / nisi
per suppositum. Neque in terminis doctri-
na est sive dicatur prima persona
esse suppositum loquens de se. seu for-
ma vocis vocitans loquentem de se.
Eodem quoque modo de ceteris dicendum est.
Quamvis autem utrumque suppositum
loquens de se prima sit persona / quod
tamen dicitur prima persona quod loquitur
de se / loqui non de se verum. Secun-
da suppositio significat ... non
nisi ... prima persona ... dicitur

esse. Eademque ratione non in unam
secundam. Sed quod dicitur in omnibus
tercia designatur / non determinate
non relative / non absentis
non presentis vel prope posita / non
longe posita / in est quod dici-
tur tercias personas dicas esse.
Bene autem hic nomen persone ab
historicis ad artem grammaticam
transsumptum est / Cum et historie
persona dicatur appersonatus vel
suppositum de re / quadam similitudine
dicta itaque vel re cum moris
dicitur quodam comparat. Secunda quia
loquens de se vel aliquis ad ipsam
de ipsa / vel cum loquitur quis
de ipsa / quod est prima comparatione persona
Narratione non distantis dicatur
suppositum loquens de se. Prima persona /
Potest enim aliquis loqui de se
ut non ad alium loquatur. quod est
proprium secunde / nec de alio quod est
tercie / Est itaque prima persona
sine secunda et tercia esse / et propter
hoc dignior dicitur prima. Secunda
vero sine prima non potest esse.
Non enim erit secunda / nisi cum quis
loquatur ad ipsam / cum loqui
ad proprietatem prime pertineat /
potest tamen secunda sine tercia esse / potest
enim quis loqui ad alium de
ipso / quamvis non loquatur de
aliquo contra primam et secundam
personam / quod proprium est tercie accidentis
enim post primam / et ante
terciam ponitur / eo quod ultro de
secunda. Tercia que omnibus constat /
quod posterior distantis est
tercia / locatque tercia post primam
et secundam anticipatur. Vel for-
tasse ita. prius est loqui de
se. deinde ad alium de ipso / po-
stea ut de alio. Quod in para-
grapha unam fecit in flecti dicitur.

pne / ut legit aliquis dum non tcie
aliud sed ut aliquis legit hoc qz
iusto pma. illa pma. illa scda. illa
non tcia dicitur ¶ Accidit ergo
pnomini / ut si de supposito loqua
mur sit eius ptio tercia / nunc
quam tunc pnome pmo lo
co uti. si quis ptinet non e nisi
sim qui loquitur de se uel ad ali
um de ipso. uel de alio. ergo pma
et scam psona Ego aut vix
et sit supp' / qui 2ais sit pte
tate loquendi de se. sine ma
sim vem pnomis dicitur pso
scala Quod aut dixi de pa
hoc et de ceteris intelligi est
¶ Psona non sim voce quis est
vocis ptatis Bene enim p
leiqz videtur psona dim
esse in psona sim re z psa
nam sim voce. hic doctrina
ut pdipimg sit in differens
Et nos eciam moderni hanc sinam di
ligentissime sequi simg. qui
tota auctores lia ei admi
cimus vi 9 spare. hic iste
tatu de vo psona sola dup
ing voce ptate Nomi non
ad dicitur accidit psona / nec
ut ata eg eminat Cum in
ex forma vocis sue. non ma
sis vitat loquentem de se. sz
ad quem quis loquitur de ipso. sz
de quo loquitur. ergo ptate
pne et sic psone Sine enim
loquatur pratus de se / sine
quis loquatur ad eum de ipso
sine quis loquatur ergo tcia p
ma et scam psona. eque tm
sp dicit ei hic nomen sorte
hic nomen sto. zc. que cuiqz
enim ei dicit quid uel ipe vox
aut pne psone nulli qui est
nisi dum loquitur de se / ut

ego uel legis / nec scda alicui
nisi dum quis loquitur ad ip
sum. ut tu uel legis Nec
vox tcie tercius alicui nisi
dum quis loquitur de ipso ergo
ptate pne et sic psone / ut
ille uel legit ¶ Quare nomen
si quis subtilius inspiciat ex
forma sue vocis non magis ad
pma ptineat qua scam uel
tciam / sola vone 9 fusionis /
tcie psone adiudicatam e
in non qui tcia est ergo vox 9
fusa e cum ergo psona ex
forma vocis ptate dividitur /
9stat psona de accidentibus
nomini non esse / hic in pre
tanc dicitur. alii uoi acci
de Cum aut uoi tcie psone
sima pt cum pdicta adiu
dicata sunt non dant tasu
9struis cum pmis z scdis
possent vox psonis / ad 9
9plendum repta sunt pno
mina i pa z scda psone re
pta quoqz sunt i ordinibus
psonis / tum ppt discretione /
tum ppt cta z defunta de mo
stracione uel relacoz / quod nob
poterant noia facere / sic in
lia sim het manifestasse

Persone tres sunt. de pa tuqz scda

Prima ordo sut ola tcia tne

Absqz vtiis / quos ppt hec to scda
Quod tm aduertendi qz pbm non
tangit tm isto loco. qz me
tans 9 pbendit si magis in
sequens ¶ Sequitur litera
Nam si dicam pma e qz loqz

Solacia de qua antiqua differentes [illegible] sz [illegible] valis non valis
expedit psona [illegible] de [illegible] e qz loqz [illegible] vocis [illegible]
[illegible] idem z alias destruit

potest nichil de se loqui, sed de secunda et tertia potest dubitari. Similiter de secunda. si dicamus ad quam loquitur potest intelligi et ad primam et ad tertiam. Nam loquens ipsa pertinet non plus ad secundam sed etiam ad primam vel ad tertiam. De tertia quoque si dicamus de qua loquitur que invenit tamen personarum. Nam et de prima et de secunda et de tertia loquitur. Melius igitur Apollonius quem nos quantum potuimus sequi destinavimus. Positis earum diffinitionibus est usus. Enunciatum tamen in similiter una prima dicitur persona. ¶ Commentum.

Illud quoque addendum est quod loquens non confertur alium ut sit prima persona. Sed ponamus quod loquitur de se. Cum enim de illa persona non habeat loqui tamen nisi per quod vel haec prima persona dici non posset sine voce designante eam ut ipsa loquitur de se. Per hoc quod dicitur prima est que loquitur non potest distingui prima nisi quod addatur de se. Similiter loqui ad aliquem non confert esse secundam personam sed loqui ad eum potest intelligi ad primam id est hunc eius persone id est ad illum qui loquitur. Ut cum Dido loquitur ad se ipsam figurate dicens Dido mea impia fata tangunt te potest intelligi ad tertiam. Posset enim aliquis dicere ad se dicendo de ipso. Virgilius. Heu nulla fuit in ordine illa designatio. quia loqui ad aliquem non magis convenit secundam quam primam vel tertiam. Et hoc est quod dicit auctor. Nam loquens ipsa id est loquens ad aliquem et cetera. Non enim aliter valeret probatio. Ex his ergo confutat auctor falsas personarum quas quidam posuerunt descriptiones. ¶ Item

Nam in plurali concepcio facit aliarum personarum hec est secundarum vel tertiarum. Secundarum quidem quando ad ipsas presentes loquitur ut ego et vos facimus. Tertiarum vero quando ad alios loquitur id est ad secundam personam alios tamen vel presentes vel absentes adiungit ut ego et isti fecimus vel ego et illi fecimus. Vel tamen et utrasque sunt sibi adiungere ut ego et vos et illi facimus. Secunda vero tertiam concipit solam ut tu et ille vel vos et illi fecistis. Tertia vero tertiam concipit solam isti et illi fecerunt. Magis ergo in hoc ostenditur latitudo prime concepcio que omnibus adiungi potest. Obiciet postea ¶ Commentum.

Contra descriptionem prime persone superius posuerat. Cum enim dixisset prima est cum ipsa que loquitur de se pronunciat non videbatur in plurali numero convenire. Cum enim dicit quod loquimur non solum de se pronunciat sed de alio vel de aliis. Secundum enim concipit secundam et tertiam ut paulo post latius exponetur. Si enim dicat aliquis legimus id est ac si dicat ego et tu vel ego et ille vel ego et tu et ille legimus. Videtur tamen quod concludamus ille qui profert pluralem primum prime persone ut cum dicit nos quidamus in qua adiungat sibi secundam vel tertiam personam illud tamen pronomen plurale pronunciat quando loquitur de se et alios sibi adiungendo in eo actu vel passione. Neque illud pronomen est in plurali numero dicitur prime persone. Neque enim pronomina pluralis secunde vel tertie conceptione prime persone dixerunt ut aliquid

tertia dicta magis necesse est. Cum ergo
constructio per se cum aliquo verbo prime vel
cuiuslibet persone alia vel aliae
adiungit personalis in eodem actu vel
passione ut ego et tu legimus vel
ego et tu docemur. Concipit autem
prima personam secundam et tertiam. Cum enim
dicit legimus alia persona quam
per eam placatione loquente debet per
unitatem in eodem actu concurrat.
Neque secundam nisi vel tertiam. Non
enim est una. Sed non prima
non concipit sed solum tertiam.
Cum enim dicat vos legitis ex
prima persona loquens qui actu le
gendi loquendi tali verbo lo
quenti debet non accommodat sed
aliis ex parte prima. Unde fit ut
prima non possit concipere primam. Cer
tum dicit vos legitis secunda persona
aliam in eodem actu consociat.
Quod ergo secunda concipere primam non
potest nec nisi vel secunda est necesse
est ut tertia concipiat. Quid enim
est vos legitis nisi tu et ille vel
illi legitis. Tertia quoque nec
primam nec secundam concipit. Cum enim
dicit illi legunt tertia primam et
secundam loquentem qui tali loquendi
genere actu legendi nec sibi de
se loquenti nec ei ad quem de ipso
loquitur potest attribuere. Tertia itaque a
lia tertia solum potest concipere ut
illi legunt hic et ille et ille. Sed
queritur cum dicit ego et tu legimus
cum quo verbo construatur hic pronomen ego.
Ad quod dicimus quod cum verbo plurali le
gimus. Nec est vicium sed figura. Hec
enim habet diversorum numerorum constructionem
et communitatis verbum quod sed prima alia
in actu illius vi [illegible] comparat. Si
militer quoque dicimus quod tu pro
secunda persona construitur ibi figura
te cum legimus verbo prime persone fi
gure cuius ratio est quod prima ibi

concipit secundam id est eam sibi associat
in actu qui designatur per verbum prime
persone pluralem. Ut ergo vitetur pu
erorum vitium. Sed queritur quare
ps regit. tu tu dico legimus.
Quare. Prima secunda a prima in
actu vi illius accipitur. Vel ita
Prima sunt utriusque persone. tu
verbo plurali prime persone propter concordiam construitur.
Ne dicas ut plerique faciunt
ambo legimus. debet sic lego.
quod construatur cum ego et legis
cum cum tu. Sequitur litera.
Quod igitur quod multi sunt loque
tes dicunt nos fecimus non
est supradicto contrarium. Unus quisque
enim loquentium concipit et facit e
orum qui una secum loquuntur.
Quippe cum unus quisque per se
est totus qui si velit ceteros
indicare secum loquentes necessario
vel secunde vel tertie eos attribuit persone.
Illud quoque nota. Sequitur comment.
quod obicitur contra illud quod superat
prima concipere secundam et tertiam. Quod
enim contingit omnes qui in actu
attribui volumus sunt loquentes
dicunt nos facimus. Certum id est quod
unus quisque actum illum de
se ipso profiteatur non videatur pa
net secunda nec tertia concipere nunc
quod erit hic ei contrarium quod
dictum est de constructione. Sed in [illegible]
[illegible] hic erit contrarium tum omnes sunt
dicunt nos fecimus unus quisque
concipit alios una loquentes se
cum. Ita tamen quod vel eos concipit
vel secundas personas si ad illos
loquitur. Ut si dicat Nos fecimus
id est ego et tu. vel nos vel concipit
eas ut tertias si non loquatur
sed ad eos sed ad alios ut nos
fecimus id est ego vel iste vel iste.
Deinde tamen in pronominibus. Sequitur litera.
quando verbum contingit in quibus
diffiniunt persone. Sequitur commentum.

Attende. supradicatur qui [illegible] [illegible] persone [illegible] [illegible] [illegible] persone [illegible] [illegible] loquentes [illegible] dicunt nos fecimus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] persona [illegible] loquentes debet per unitatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loquentes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] persona

Illud quoque addit, quod cum tam in nominibus quam in verbis fiant conceptiones personarum, in earum distributione addere significationem primae et secundae personae necesse est per utramque pronomina, ut ego et tu legimus, vel relatione, ut ego et iste de quo loquebar fecimus. Hic ad illud: Cum enim necesse est ut utramque pronomen. ¶ Littera.

Et sciendum quod in prima et secunda persona nominatio demonstratione non nisi demonstratione egeat vel relatione. Nam plerumque nomen in eius loco ponimus, ut si Pompeius diceret ad Caesarem: ego et tu et Crassus teneamus rem publicam. Cum autem egeat demonstratione vel relatione tertiae personae pronomen, ut ego et tu et ille quem vides, vel ego et tu et is de quo dixi. Nam omne nomen tertiae est personae absque vocativo casu, sicut supra dictum est, nisi substantivo vel vocativo verbo coniungatur. Quando ipsa posito prima nominativo non adiacet sed aliquo loquitur, dicamus enim: Priscianus hic qui natus est vigilans. Nam praesentes prima enim et secunda [persona] nisi qualitate adiunctione nominis non egent, cum et substantiam et qualitatem suam ipse qui loquitur, quam eius ad quem prius [secunda persona] loquitur, videre, scire vel aspicere. Tertiae vero personae ideo convenienter adiungitur nomen, quia potest et abesse persona vel spatio et qualitas obscurari. Ista quoque pronomine quidem substantia propria, non minus etiam qualitate demonstratur, de qua saepe fit dubium in ea persona [tertia], ut Virgilius in VI: Quis est ille puer qui sic comitatur euntem? Cum igitur ignoratur propria eius qualitas, quaeritur nomen. Solam enim substantiam et non etiam qualitatem significant pronomina, quando est in comparatione vocis. ¶ Commentum.

Illud quoque addit, quod prima et secunda persona non egent additione nominis. Cum enim dicat ego lego, loquendo demonstrat, vel qui dicit tu vel legis, loquendo aspiciendo praesentia aliter, quod ipsa vi demonstrationis et vi praesentia videtur scire vel aspicere et substantiam suam et eius ad quem loquitur, et postea hoc tam sua quam eius ad quem loquitur. Unde quia pronomen pro sola substantia inventum est, nomen vero pro qualitate, pro qua inventum est nomen, ideo quoque non egent prima et secunda nominis adiunctione, sed tertia indiget, quia potest vel abesse persona et sic praesentia rei non certificabitur qualibet quoque tempore in his describitur, vel spatio eius qualitas obscuratur, quia adeo remota potest esse persona, ut licet non omnino sit absens, eminentia in corpore spatii obstaculo, id est qualitas cognosci non possit, quam declarat nomen. Necessaria est ergo nominis adiunctio. Aliter ... hoc totum posse intellegi: Quoque prima et secunda persona non egent adiunctione nominis, nisi significative sit. Quoque significative indigent, tamen quod vi praesentiae et demonstrationis ille qui loquitur videtur scire substantiam et qualitatem, opus est adiunctione nominis, si qualitatem velis declarare, ut ego Virgilius scribo. Tertiae non adiungitur, id est sine figura. Certa ... commutatur hinc non sine ratione sequens venerunt vi genere. De generibus pronominum.

Genera pronominum sunt quattuor: masculinum ut hic, femininum ut haec, neutrum ut hoc, commune ut nostras, vestras, trium ut ego, tu. ¶ Cum igitur omnia pronomina ut supra dictum

[Marginalia:]
Non irrationabiliter videtur autem quod omnia nomina sunt tertiae ... quia ea quae sunt ... a nullo possunt nominari nisi absente ... aliqua ... nomina ... possunt ... utique ab ... uti.

id est propter quas longe positus potest facile ... spatium cognosci ... vel proprietas vel qualitas ... id est ... longitudinis notitia diminuitur ... spatii potest ignorari.

id est quibus ignoratur

Solam enim substantiam causa compellendi confusionis sola ... hoc est ... cum qua sic eorum qualitates singularum denotantur ... quoniam ... quod in substantia non ... una ... nominibus ...

tamen sunt quedam alia omnia mo
bilia sunt · ut per maius feruida
conueniunt faciunt absque talibus primi
tiuis pronominibus tercie persone / ego et tu
in genere demonstrato ipsa · secundum genus
ondit / Et sui quod tu sit relatiuum
ut docuimus · tamen genus quia nunc
non vocis discrecione sed per rei
cognicione subiacet / relacio eius
est cognicionis antelate veritatis
Ut scibit virgilius ad laudem suam ro
gat te ille ut sui tu facias

Post hunc autem Comentum
tertiam de persona incipit tr
actare de genere et hic ordine pro
nominibus eiusmodi que prouide de m
ondit que prouida autem genus
dicant dicta / Tercio est possessiua
prouida esse que tamen genus in tri
bus · i · sermone possessore / vel mas
vel femininum vel neutrum / intrinsecus · i ·
secundum possessorem / Adiectiuum ondit que
dam respectiue possessionum
congenciatas eorum cum possessiuis pro no
minibus et dicatur / et quando eadem que
in tertiam nouimus dicta sunt
de genere · presens conueniunt / ideo
supersedendum esse decreuimus / Sed tertia
tractatu namque nouimus de genere sufficienter
exposuimus dicit itaque auctor
quod omnia pronomina mobilia sunt / et hoc
subintelligas / voce vel significacione / preter
tractas et verbas / que sola significacione mo
bilia sunt non est voce Omnia
itaque pronomina / mobilia sunt ut patet
preter talibus ego tu sui que sup
erius duobus quorum demonstracio
sola facit discrecionem generum / in
tercio autem sola relacio / Sed quia
relacio facit in sui pronomine
discrecione quorum / ideo sui genere
est omnium generis · Certum ·

Quamque capit genera primi / id est prohibeo

Hoc primi et maxima sola neutrum / dicit quod maxima

Et verbas que generis / sunt dicas ego tu
Quod si quis dicat Textus litera
autem genus etiam ubi tu sit relatiuum
tamen non est quod omnium generum tri
dimus quod Omnia sibi se apud non solum
relacio tamen que superius diximus · sed etiam
primis tenuatum singulorum casum
qui consimiles sunt pronomine eiusdem
hoc habent ut confundat genera Quod
etiam genera pertres personas pronominum
obliquos casuum sunt habent terminantes ·
qui et quibus sunt omnium in nominatiuo
~~illorum~~ · eorum · eorum · eorum · eorum ·
eorum · orum / earum · em · e · Sed nos
quoque illorum auctoritate / i plerisque
sequentes · pertres personas habemus p
ronomina similiter terminantes Posses
tamen · et omnis quia in genitiuo · mei ·
tui · sui / in datiuo · tibi · sibi / me · te · se /
et ame · ate · ase / Textus · Comentum ·
Videbitur quod is quoque cum etiam
habeat relacionem omnium generum de
beat esse Quod esse conuenit aut
tor / et soluit dicens / quod non per
relacionem fuit tamen / quare sui con
genere sit omnium generum Verum est
similitudo terminacionis cum obliquis
casibus prime et secunde persone
Dicunt enim genus prime et secunde
persone terminatur in genitiuo ~~primitiua~~ ut primitiuum
mei et tui / sic et genus sui / et
sicut datiuus prime et secunde persone
terminatur in i non ~~primitiua~~ ita primitiuum
datiuus in sibi Similiter autem accu
satiuus prime et secunde persone ter
minatur in e sicut me te / sic accu
satiuus tertie ut se Cum non
sui tanta habeat similitudinem
cum obliquis casibus prime et secunde
persone / illi non quibus sunt tu genera

tione quoque similitudinis secun
dum est / ut sui in eadem voce
que est trium generum. Quod
de pronomine is / hic relativum sit di
ci non potest. Vel dicendum / quod sui
receptum est ad discretionem tercie per
sone prime et secunde persone / sed ego
discretum est prime persone. quod secundam
et terciam / et quando tu quoque secunde discretum
est quod prime et tercie / quod discretio
composita est ex discretione singu
lorum casuum / qui similes sunt
... que recepta sunt ad discre
tionem aliarum personarum. quod secus ...
est / quod similes habeant casuum ter
minationes / et ... quod sic
mei et tui sunt quando tum
genitiva et sui ... non recep
tum est non ad discretionem tercie quod
prime et secunde persone / hic vero
... ab alia discernat ¶ Liber
Alia vero omnia. Capiunt ...
... sunt / ut ille illa illud
iste ista istud / ipse ipsa ipsum / hic
hec hoc / is ea id. Derivativa
quoque meus mea meum / tuus
tua tuum / suus sua suum / noster
nostra nostrum / vester vestra vestrum / Duo
tamen ... quando nostras et vestras
quoque perfecta erant nostratis et
vestratis. Unde tamen quod ... syllabe
syncopa facta est / manserunt ... ac
centus perfecti pronominis quod et in
aliis ... ut arpinas ar
pinatis / summas summatis / ...
... Plautus pellicete
i. quod syncopa ...
Atque ... quoque eorum ne
... nostrate vestrate / quod ...
... illorum quoque ... in ...
analogia vetustissimus pla
to esse / Cassius Hemina in
... annalium hos libros ... de
nostratis sapientes / Marcus Cato
Nulla ... vite mee suasione ...

se lenius arma nostratia fe...
Plautus in Sticho ergo orato
res ipsi summates viri summi
accumbent. ego infimatis
infimus. infimas ¶ Comet
Cetera vero pronomina ... com
tu sui ... sunt / et non mo
vent ... si omnia alia ...
... hec tamen mobilia sunt / Vide
tur / quod mobilitas que est nominum
alia pronominum / Mobilitas
autem nominum est illa que re
cepta est tamen nominum / et hic tamen
eam ipsa possessiva pronomina /
ab ipsis nominibus / ut meus mea
meum / Mobilitas vero pronominum
est alia / que recepta est ... pro
nomina / ut ille illa illud ...
... eam ... quedam
... pronominibus / ut alius a
lia aliud / Illud quoque vide
tur mobilitas ... declinan
tes pronomina / ... ille il
la illud / ... nec
... declinari possint / sicut
voluit donatus ¶ Libera
Necesse est autem omnia pronomi
na habere ... eadem voce
te ... in diversis ... termi
nationibus. Nomina pro
nomina ... rei ... certi
nominibus. que tamen in
masculinis et femininis. quando ne
utris ... quibus / que
in pronominibus quoque necesse est
ostendi seu demonstrari sine
relatione. ... tum cur hec
... pronomina prima et secunda
persona. ... hanc non
... mares aut feminas
... quoque sunt prime
et secunde persone ... confer
tur et ad quos dirigitur locutio

Ad quod dicitur, quod putat equum esse
hominem / in vero nomina neutra
sunt / ut in maioribus hoc baston hoc
erchelitomion / quod est ipse
minimus hic ylicterium doron
Possumus etiam ad res que
non habent naturam loquendi vel
audiendi personam formare .i.
ZOPOPEIA. prosopo-
peiam dare ad modum personas. et
si sunt neutri generis ut foro
mar. telo. ¶. Commentum.
Illud etiam addit / quod omnia pro-
nomina tam generis sunt / vel in v. termi-
nata in dativo / ideo significat ad hec
recepta sunt / ut possunt ....
nominibus ponantur / que ....
sunt masculini generis / ....
.... neutra ...... femininum
pronomina .... personas
habeant neutrum genus / ....
sine persona. semper enim
significat loquentem de se / nunc
quia autem loquitur nisi masculi-
nus vel femina / nec ad alias
res solemus dirigere sermonem / ut
pronomine secunde / semper dirigi-
tur ad quas nos loqui. ¶ Cum
equum questionis solutio est.
Quod in maioribus in vero est
sunt nomina neutra generis / ut hoc ba-
ston / et in secunda similiter / ut
hoc glicerium. Sunt autem
hec neutra sola terminatione
tantum / sed utraque sunt
femina. Unde respiciendo
superius ad hoc dicit hec gly-
cerium. Sunt igitur hec nomina
neutra voce / masculina vel femina
hoc. Est item alia solutio / quod
res que nullum sensum habent
per figuram illam que dicitur
prosopopeiam .i. transformatio
introducti loquentis de se / vel ut

ad imperium fiat loquens / quemadmo-
dum si loqui posset vel au-
dire / ut si mare vel celum loquens
de se prosopopeia dicat. ego /
vel aliquis dicat ad ipsum /
tu. ¶. Sequitur alia litera.
Illud quoque notandum / quod derivativa
pronomina que sunt vii / ut ..
ostendimus / meus tuus suus noster
vester nostras vestras. altius sunt
intrinseca generis. hoc est quod in
uno genere / in quo possessor
audit / et altius extrinsecus.
hoc est mobilis / in quo possessio
denotatur. Quod terminatione
consequenti declinatur / quo et nunc
sicut supra docuimus / quia
non qualitate ipsius posses-
sionis declararent / nisi ad
neutras nomine / ¶. Commentum.
Illud quoque addit / quod derivativa
pronomina / quia sunt tamen generis
in intrinseco .i. hominis possessorem /
que est se et / vi sive placito
stant posita / ut vii. enim
inceptum per dicte / suus meus
.i. suus mei / sive viri / sive
mulieris / sive mancipii / ergo
quantum ad possessore pertinet
possessiva pronomina tantum sunt
generis quia desinunt esse
quia extrinseca .i. in possessorum
quia sunt / et in quo aliqua
contra sibi adiungi exigunt.
adiunctis declinatur sunt autem
et tertio generis in possessione
pertinente diversitate / ut extrinse-
cus .i. pultima ¶. Litera.
Et sciendum quod in intrinseco ...lo
.. finguntur / extrinsecus
non magis appellatiui ....
simplicia in pronominibus derivatis
sed est in nominibus posses-
sivis / et que apposita declinatur.

infinite possunt intelligi possessivis
ouces (?) nisi adiectione nominis
cum determinatur / ut meus filius / te
lamonius natus / euandrius ensis
Et vide quod appellativa magis asciscunt
que quasi sunt consimilia / tamen et
possessiva pronomina quasi nomina
in genitivos primitivorum resolvuntur
Unde est cum meus filius / id est
mei filius / et euandrius ensis
id est euandri ensis ¶ Comest.
Aliud quoque notandum / quod possessiva
pronomina quantum ad possessorem per
tinet loco propriorum nominum acci
piuntur / quando cum est filius meus
id est filius mei et sortis vel pla
tonis / vel alterius cuiuscumque nomi
nis. Unde si ego dicas in
filius / id est ac si dicas / filius
mei catonis / vel filius mei vel
illorum. Nomen quantum ad possessam
rem pertinet / possessiva appella
tiva sunt / et sunt quasi Unde
nec cum propria sibi. quando sibi ad
iungant. vel asciscunt sibi no
mina appellativa Item cum dicat me
us. aliquid determinatur … tarpe
ia sua … Non magis est
… nomen appellativum sibi adiungi
Comune habent possessiva / ¶ Litera
pronomina cum possessivis nominibus /
quod in rectis possessio subauditur
quod bene intelliguntur per se
quod in genitivos primitivorum resol
vuntur simul cum possessione Non
quere. quod pronomina possessiva
omnium sunt quasi possessorum
~~nec non est ab appellativis deri~~
~~vata quamvis sunt multorum~~
~~quasi possessorum~~ / nomina vero
possessiva non omnium / hectoreus
cum ensis unius est proprium pos
sessoris Et nec non est ab
appellativis derivati / quamvis sit

multorum quasi possessorum no
men sit puta esse quasi. quo pro
nomina / ut sicut … ¶
Et quod nomina tunc intelligun
tur per se nisi adiungantur vel
sibi vel verbis Pronomina non
… et sic … per se
dubitatur unius possessoris in
nominibus possessivis que ab
appellativis derivantur / ut si dicat
thaurina vestigia / possunt
et unius et multorum intelligi ve
stigia thaurorum / In pronominibus
non non quia tam per singula
re quam per plurale … pos
tiones sunt. … sunt. tu
primitivum. id est sui quod est utriusque
numeri Possessiva nomina antecedent
tibi non solent adiungi / ut
hectoreus pater non dicitur. sic
non vel filius dicimus Pronomina
non adiunguntur / ut meus pater
Aliud quoque adiungit / Comest.
que nobis possessivis vel pro
nominibus … / quod sicut possessive
resolvuntur in genitivos primiti
vorum / ut filius meus. id est mei /
ensis euandrius. id est euandri
Aliud quoque sit per duas per
sonas. una possessoris de
finite / secunda alterum possessorum
infinite Ponit duas diffe
rentias inter possessiva pronomi
na et nomina / Quarum prima est /
quod possessiva omnium possessorum sunt
quasi. id est possessivorum pronomina
… quaelibet possessore de
signare Quasi cum posses
sor si dicat meus filius
vel equus / vel aliquid tale
si ipse possessor sit Nomina
vero possessiva non omnium pos
sessorum sunt quasi hectoreus
cum nulla sit possessore …

hectora Addit etiam aliam differentiam
scilicet quod possessiva nomina tertie per
sone a possessore sunt et pos
sessiua neutra pronomina quorum
plura quorum 2a quorum tertia p
possessore designat Tertiam
rursus addit differentiam quod de
est in possessivis nominibus que
a sapientibus dicuntur dubitat
nos possessor est an unus sit
possessor an plures Ut cum
dicitur thaumantis vestigia pos
sumus intelligi et unius thaumantis
et multorum Sic sunt possessivis
multos semper possessores de
signent ut nos et hominis insignis
vae dicitur dicat id est suis so
lus. sunt et in plurali numero. Et
aliquis huic loquitur de se solo
Quedam rursus possessiva
pronomina sic posita sunt ut
unum semper possessorem sicut
ut meus et tuus nisi quod sunt
et de uno et de pluribus, potest dici
possessoribus primus dicitur ad
que refertur Quartam item
assignat scilicet quod possessiva nomina
non solent adiungi maioribus
sed minoribus vel paribus Non enim
solet dici hectoreus pater sed
hectoreus filius vel similis Possessiva
vero pronomina maioribus
etiam solent adiungi ut meus
pater dicitur Cur autem hec non
convenit nisi fortasse dicat
aliquis quod possessiva pro
nomina meus tuus et similia quandam
plerumque ostendunt familiari
tate et dilectionem quod est
maioribus adiungi quod pos
sessivis nominibus non convenit
Non autem tamen ideo postea vel non
debent Sequitur de figura
Figura pronominum duplex est aut

cum simplicia sunt pronomina aut
composita Omnia simplicia sunt omnia
alia preter tria que componuntur
Una interpretata apud grecos
huius Autoc iste hic is tu
Postquam egit post Come.
Pergeneris per ordinem enume
rationis agit de figura et hic ordine
Sapienter dicit figuram certa p
nomina demum ostendit quod p
nomen cum quo habeat componi et
tres agit de hiis que addun
tur pronominibus pro syllabica ad
iectione Quarto loco dicit
dubitationem que quibusdam
habebatur an quod essent composita p
nomina an ad unam dictionem aut
figura et tres nomina sufficiunt
dictum est hec aut eodem modo
accidit pronominibus que supra
dicta sunt supponendum est
Primo itaque dicit quod omne pro
nomen simplex est vel compositum et dicitur
simplex cum de genere ... componitur
pronomen Sequitur litera
Componuntur igitur iste et hic
fecimus ut istic istec istoc
nominativo et cum ad vel id. quod sit
idemmet ex quo componitur
hoc est itidem Nominativo eius fe
eadem neutrum idem. Nam que
a maiore productum Virgilius
in iiii Idem ambas ferro
dolor atque eadem hora tulisset
Iuvenalis in primo Et tamen
ille Cum ferisset id caderet
subinde more Iuvenes
tunc postea geminus compositus
dicimus eum identidem in id
eundem vero ... obliqui deficiunt tamen
Addit quoque Comentum
Quod tria pronomina preter ea que...

f. quod per... ut est ... componuntur

gr... inde ... quod ... eadem facta ... inquit idem...

...

pronomen ille data sit vel talita ... eandem ... identidem in hoc fatum

Idem

sit iste hic is dicitur aut apud grecos hic ta valet pronominis. positum cum demonstratione valet quantum iste et hic. Relatiue positum valet is tum. Unde et hec ta pronomina una dictio apud grecos hec interpretatur. Ut autem dictum est pronomina tamquam quedam alia componuntur pro se ut ecum i. ecce eum. componuntur autem predicta pronomina sicut quedam corpora componuntur sibi i. simul cum alio, ut iste abiste et hic ister abista et hec istec abistud et hoc. Unde pronomine reputantur ista iste et iste. Is quoque componitur cum dicenda paragoge, ut tu dic id, quam in masculino producitur penultimam. Cum neutro corripit eandem, et est id quod item is. et semper quia is pro pronomina facit relatiuum, id facit etiam ut ungilicus scripsit bucolica, is georgica, id scripsit eneida. Illud quod addit quia idem in neutro componitur prope pronomina. ut idem, et deficit in obliquis casibus, tum non sit pronomine, ponitur per se semper pro aduerbio. similiter vel sepe. hec

Estque fu duplex, simplex et is, et id

Compositum, que is et demum componere stat

Hic ister ista istec componens abiste

Jungens hic hec hoc, vide litera. Et iterum quidem tamen masculini quam neutrum ex duobus est corruptum siue non actum tamen masculini quia feminini aptatur ei, in ii et d. ea euphonie ut eundem eandem. quia in aliis quam quod fieri solet propter eandem contemptum, ut quendam quandam quorundam quarundam, que tamen possunt per paragogem hic optima se. Illud quod adiungit, vide Comet.

Nomen tamen compositum constat. quia tamen

quia id ta masculini quia nec in rebus sunt ex duobus corporibus componitur similiter actus masculini vel femini dicit eum et eundem et eandem, vel per a si ponitur per Incertis eo componitur solet a nunc neutri sequente d, ut quendam quandam dicitur ante pleraque. que quendam est qui et dampnas, quam eum dicit quendam, quo condampnat uni ablative eo quod designat parti cularitate alii dicunt, quia componitur quia et demum, quemlibet est quam tamen uideri possit collatum adiectio, nisi quod pro se ponere uideretur. illud per compo sicut non casus. vide literam. super dictorum pronominum hic est eadem eius eos eadem eius eorum corporum componitur integro et corrupto. Veniunt. Itaque dicitur componitur per duas. in vel per terram unum pluralem masculinum quam dicitur et alios sumam plurales solum. in nominatiuo vel eidem. et uis vel eius. Nu ueniat in nominatiuo Datiuus implet, et adiunctos dat eius sine cunctis. Solet aut auctores est prime sine una si ponere per duas

Ut vigilans lychnis Et truncu
lia secu fata lyci · plycii et
ille urbem patavi patavii
Iuvenalis in iiii° Antoni gla
dios potuit contempnere si sic
pantonij · Commentum
Illud non advertit quod iste ta ma
sculinum quam neutrum omnes alios
tamen sic etiam singularis et actum
super compositos · quod intelligitur a cor
ruptos ut eius · Unde etiam
compositio pluralis vel vero eius regula
ut inde et ipsa · ita ut secundum
duo in Una tantum punctuatur
Similiter et in singulari recto plu
raliter ei et ij · et in dativo et ablativo
pluralibus eis vel ijs · et quod in
duo ij ponuntur · et vero punc
tuatur dicat quod · quod auctores
solent unam i ponere pro duabus
in prosodia · id est pro contractione vel
pro coniunctione duarum · quod sunt dicti
onum vel similia · hoc dimisso ad

Id quo poni flexio vendicat ista

dem ponens pro obliquo quos fortius eam

Nec tamen retorquat sed diuturna idem

Nec ipsum · neque de prodit id facundus

Has in plurali vero dissylabat ipsa

ffera sic eadem · sedit ipsa vel ipsa · eadem

quod sic ... pluralis dativo de ... sic ...

Nec premendo par · reliquisque parem dato

Hos vero sic ... legem
Servas tamen · quod hic ultima metro no
tanget pes · Sequitur altera
Iste vero et hic non componitur nisi per eos
tamen qui in e desinunt ab ipso da
tivo · i · prius actum ab singulari
gulare Plurale vero nullum
nisi prius venit qui est et
actus · nam et hic plus in plu
rali e secundum finale · ut hic istec
hec istec · hec istoc · hunc istunc
hanc istanc Terentius in eunu
chon tuum in eunucho Hecyra
one istanc quo illos quod · hoc
istoc · hac istac · hec istec · quod
semper singulare sed femini Crimdaz
tamen hec quoque Prometheus
plasmus fuit · magis quam
pro compositionem prius confirmat hic
nec afficitione sonant · quod
nec illuc illuc Quod ante
composita sonat · ostendunt adverbia
adhuc abhinc · Comment
Illud quoque advertit quod hic
componitur cum iste per eos tamen
qui desinunt in e · ab ipso
dativo hinc · quod non componitur sed
desinat in e · et prius quod non
componitur · quod non sicut e ipse De
inde nam omnes sunt duo
ius sine sic consonantes
sine vocalibus · debet fieri dictum
abiecta us · et una silba mi
nor est Ergo eum hanc sit
dissyllaba debet una silba vincere
et debet fieri ab illo quo ab
iecta us Cum quo in hanc sit
consonantes debuit dici

Rogat hoc per ... desinentes debent compo... per · hoc vis vo
ponis componere dici
ipsis apud illi a finali
littera · ab iste et hic quod
notat quod dative
non fit ... quod
ma littera notatur
hic non potest

Antiqui istec ipste · et istece
ipsa · et cetera hoc ... di
dicere pluralia ... mo
dum vero gaudent
... finalis e pro
lenit

hui(us)modi manente consonante
sicut erat etiam in graecis. quamvis
enim illa non naturaliter sit consonans
proferatur vocalis pro tenuitate
soni / quia in fine sillabe male
sonaret nisi consonans prae
valeret. Cum ergo in veniebat
interiectio hui ademus dictam
addita e dicto C / ut sit dicatur
huic / et est modi / quia illa non
valet est consonans licet volet
proferatur. Si obiciatur / quod non con
sonans cum alia consonante
sonare non potest / nisi interposita
vocali / videlicet hoc etiam v
si non cum consonante proferatur.
Si quis in huic licet non sit con
sonans quia tamen volet proferatur
tur potest pronuntiari / quamvis sit
adiuncta consonante. licet non in
compositione sit vocalis / Quamvis di
cimus. quod cum habeat naturaliter conte
sit tamen pro tenuitate soni proferatur
vocalis / dicimus etiam hoc consili
bus / nisi quod ei i veniretur i tiet
tio. in eadem persona litteratura
Addito dicendum ei dissillabam per
ante proferatur / ita etiam ut non di
catur hic vocale. Quamvis tamen
plerique qui dicant / quod i huius
dictus tamen sit non in vocale / licet i
gitur corpore sit consonans
quod sine nostro labore facile in
telligi potest. Cum ergo huic
valet non habet C / ideo non
vocatur non quam ponitur poetarum cum i te
Illud quoque videndum est / quod iste
et istoc et istoc / inmutata nostra sunt
tamen / quorum primum componitur
ab iste et hic. et secundum ab ista et
hec et tertium ab istud et hoc
Istunc et istanc accusativi / istac
et istoc ablativi / Istoc enim est
et utique neutrum et ablativus tamen mas-

quam neutri. Videtur etiam esse
accusativum neutri non istec vero neutri
pluralis est neutri / qui etiam sine
utriusque femini secundam tamen dicit
istic et hic. alia vero fieri per
compositionem / sed per metaplasmum
finis i. per tres sup compositiones / utroque
ue ergo quomodo est iste / mutetur
e in i non et addatur C / et videtur
quod metha dicitur trans / plas
ma formatio. unde componitur me
thaplasmus / Capitulum.

Quattorque suo damque istunc

Istac ac istoc sexto quoque dicimus istoc

Istec ac istoc neutro plurali istec

Nam alios vel declinamus in isto
nam egomet et cetera / Capitulum littera
quamvis adiungitur met. magis per
porrectionem vel assumptionem
quam greci vocant · ΗΠΥΚΤΑ
CIN · vel · ΠΑΡΑΓΟΓΗΝ · solet
proferri. Et prime quidem persone
omnibus adiunguntur casibus
egomet meimet mihimet me
met. Secunde vero persone obliquis
solis · tuimet tibimet / temet. Terti
ans in omnibus. Seu sibimet sep
tra et proprios latinus honores.
Recto autem id non additur ne
dubitationem faceret. cum etiam verum
intelligi possit. si dicamus
tumet. Itaque te breve per se
primet — vel addere solent
auctores. vel temet / lucre
tius in primo. Accipe praeterea
que corpora tute necesse est quod

Thesodus Tutemet a nobis iam quouis tempore vatum eximius. Ouide tute tati tibi tanta tiranne tulisti Alphimus Auitus in suo Excellentium. Seu tute malis hospite seu tute captiuos habes. Sunt ei dimetri iambici. Vide nec tamen in alio casu eandem te sillabe adiectionem recipies. Met non pluralis numeri casibus addi[tur] met aliquibus. Omnibus absque genitivo nobismet et vosmet et vobismet. Cicero de domo sua. Nobismet ipsis pontifficibus. Tertie quoque persone tripto[to] i. suimet et sibimet semet etc. · Comentum ·

Illud quoque addit vel adiungit quod egomet vel alia huiusmodi de huius posset videri quod sunt composita illa que composita non sunt sed potius est paranaces i. porrectio seu emissio assumenda quod est sillabica adiectio. Hec in tercia vero statim stans est. Vide quod in omnibus casibus pronominis persone additur met sed non tamen genitivo plurali et nominativo tu. Hec dicatur tumet videtur enim esse conpositum tumeo. Nec addi[tur] ei te sed brevis ut tutemet vel tute pro tutemet. Ad probandum quod tutemet habeat te breve dicit hunc versum Alphi i. Seu tute malis hospites etc. Quod autem tute habeat ibi breue te probat racione met quia illi versus sunt iambici dimetri. Iambus enim constat ex breui et longa. Duo enim iambi faciunt unum metrum. Tanta enim est pedibus illius tele

ritas quia unum metrum per se facere non potest. Et ideo illi versus sunt iambici dimetri, licet ibi quatuor iambos continere non possunt in pari loco ad tardandam iamborum velocitatem recipiunt plerumque spondeum que in ortho[graphia] autem conscripta sunt diligenter considerauimus. Vide ergo quod huiusmodi metrum non stare nisi tute habet te penultimam breue. Est enim primo loco spondeus. Seu tu. Dubitatur non iambus tercia et sic oportet quod illa te sit breuis. Similiter enim secundo versu qui est Seu tute captiuos habes. Unde eget est Seu tu et iambus te cap[tiuos].

Post emet pono perdas quasi absque

Pluralis genitivo tu tuimet recto

Tutemet et tute per differencias excipit

Per has dos met hunc non patitur

Utque suimet met perquirit magne tamen

Pte quoque absque · Litera ·

trium pronominum possessiuorum vero ablatiue. meapte tuapte suapte nrapte vrapte · Comentum ·

Illud quoque addit quod ablatiuum possessiuorum pronominum assumunt pte sillabicam adiectionem et hoc tamen in feminino genere meapte tuapte suapte nrapte vrapte. Et quid est quod dicit ablatiuos tamen possessiuorum assumere sed

pte. Cum illa sint quinque, sic ut dictum
est, que inequaliter a bonis pronomi-
nantur. Unde dicit primo possessivo re-
putat ea. Similiter tuus tua tuum
Vel tamen quando possessor dicitur, id est pos-
sessum quidem unius rei pro re ... aliquid eum
sive una sint, sive illud singu-
lare, istud plurale, sicut tuus tua tuum/

Affectos ablativos scilicet pte. meapte

Metuo nrapte vrapte tuapte suapte
Sicuti tamen egomet/ T. litera
cum pte addunt supradictis pro-
nominibus/ vel discretionis causa
vel proprie vel substancie/ ut Terencius
in Adelphis Egomet rapinam in-
telligere cum. ego. et non alius
Cicero pro Murena Quid quod
cum admonemur quasi tute nos ipsi
ita salutas. Tute dicit pro tu
ipse. pte autem non solum Mansurte
te utique producta. accentu esse ge-
minato ostendit vel ablativus/ cum
in prima ... complet sive persona/
ut meme. sese. Composita
cum ostendunt accentum penultime
... eam compositionem in hiis so-
lis casibus que veniunt. qui soli in
hiis obliquis supradictorum pronominum sunt
sunt incorporabilia. Suppleta ei ge-
minatio in aliis casibus fieri non potest
et sicut hic, ut ad ceterorum imi-
tationem faciunt/ ut veniant qui-
dam tamen adhibentes compositas
vel adiectionem/ dicunt aut ab
necgerint. Solent enim apud gre-
cos attici ΗΓΟΤΗ. ΗΑΙΟΥΤΗ.
pro eo quod ... et ... ad
... paragoge/ que paragoge
pro aliis casibus non veniunt. Η
ΜΑΥΤΟΥ. ΗΑΥΤΟΥ efficiant
nisi/ Et ... Comentum p. H.
Adiungit item ut predicte adiect

iones pulla ... sive ea ad
dicantur pronominibus/ sive ea di-
tionis pulsio/ ut ego met
feci. id est ego et nullus alius.
Plerique autem dictum est/ quia
apponitur esse ea substancie id est
ea maiorem signi. ut nos ego
possimus designare/ ut egomet
feci/ qui tante sum dignitatis
Quod autem de predictorum
nulli obliquo casui ea pronominum
addatur/ probat quia eo/ quia ut
accidit. Regnus magis videtur
Cum enim dicam tete in accu-
sativo compositio facta est/ per geminacionem/
et in ... quia utrumque te pro-
ducta est. Nominativus autem ... sicut
persona pro nominativo. Quod ante
met vel pte adiciunt quidam
dam casibus/ aliis autem non/ sed
in geminatione fiat in impossibilibus solis
casibus supradictorum pronominum et
non in aliis/ sed fieri/ adiun-
tacionem eorum/ qui paragoga-
tem soli quidam/ qui non est
eius dicto adiungunt te et pro-
te emaite/ ceteris non casibus
non addunt/ Similiter emau-
tou eautoi/ sunt pronomina com-
posita apud grecos/ istud
prime illud secunde persone/ et com-
posita in obliquis casibus/ sed nec habent
in recto/ et hic ut dicit emautou
eautoi/ efficiunt in recto id est in
compositione pronominum/ quorum et similia
eorum pronomina apud grecos
nec non habent/ Et cetera. Accentum.

Et meme tete sese probat esse scilicet

Compositus accentum pronomina designato

Quod non adplures casus geminacio transit. Lini

Ce quoque solebant ponere tam
vetustissimi addere articularibus ad
demonstrandum pronominibus. hec est ab aspi-
ratione in aspirantibus. ut hicce
huiusce hunce hancce hocce
Unde hocce quod duabus consonantibus
consequentibus solent poete producere
Ut virgilius in ix°. Eneidos hocce
erat alma parens. quod me per
tela per hostes eripis. Et sic in
antiquissimis codicibus invenitur
in. septimo/ quod et apud teren-
tium in Andria hoccine esse
credibile aut memorabile/ tunc
vero corripiendum producitur. In hiis casibus
frequenter additur ce. cum in s de-
sinunt euphonie causa/ ut huiusce
histe hasce. Unde et poe-
te. sed etiam oratores hiis utuntur
supradictis adiectionibus. Cicero
in primo in Verrinarum hosce ego
non tam milites acres
quam infitiatores lentos esse
arbitror. Inveni tamen etiam in
pluralem hisce proferentes an-
tiquos/ ut Terentius in Eunucho
hisce hoc munere arbitrantur
suam thaidem esse. Unde ergo
videntur euphonie causa s inter-
posuisse. Unde non solum illicce
unde illic quasi apocopa facta
in fine servat accentum. Te-
rentius in Andria. Illic est
huic rei caput. Illiusce ista
iste illucce istucce veteres
dicebant teste Papiriano
qui de orthographia hec ostendit
Terentius in Eutontumerumene
non Plautine [illegible] aliter
cum ista familia/ Commentum.
Illud quoque addit/ quod ce per ad-
iectionem sillabicam/ additur ar-
ticularibus pronominibus/ ut hic-
ce huiusce/ et cum hec sillaba ad-
dat hunc pronomini hic/ ut dicitur
hocce/ quoque subtrahi est per apo-
copam et remanet in ultima sillaba
scriptum est in precedentes sillabe/
ut servabat hoc non hocce/ et sic
producatur positione/ facta scilicet
scriptura non sonum sed Ostendit
pronomen hoc cum sit naturaliter breve/
ut hic (hocce) erat alma parens co-
Sunt tamen qui velint ibi scribere
hocce integre. sed falluntur/
Apud Terentium quoque invenitur
hoccine/ quod videtur esse compositum
ex hoc et ce et ne/ sed e mutatur
in i breve in compositione hec ut
Vox hocce constat ex illo pronomine
quod est hic/ et ex illa sillaba ce/ per ad-
iectionem sillabicam/ Si non ob-
ciatur illud quod dicebat/ hic et hec
et hoc. quod ponitur tamen ex hoc pronomine
iste/ illa non/ et intelligendum est ita/
quod cum illo sed quod ponitur tamen/ sed
in compositione alicuius sillabe/ ut
tamen concludit cum alio quod ponit
per sillabam in compositione. vel per se non
concludit nisi quod ponitur cum alio
pronomine. quod cum illo quod est iste
Sunt tamen qui dicunt/ quod to-
tum hic .i. cine/ additur ei pro-
nomini quod est hic/ et tamen non ce
additur ei/ sed etiam cine/ Il-
lud quoque addit/ quod vero sem-
per adicitur ce. sed interposita
s causa euphonie/ ut dicitur similiter a-
liquos in vero plurali hisce inter-
posita s/ Additur et ce adverbio
ut dicitur illicce/ et tunc est
accentus super penultima/ unde
facta ibi apocopa ultime sillabe
remanet in illic accentus
in fine/ sicut vero apocopatorum/
sed non vere apocopa. cum huius-
modi sillabe adiectiones deminuntur/
que adiectiones naturaliter non
sunt/ unde auctor absolute non di-
cit/ facta apocopa/ sed quasi
apocopa/ quamvis utamur
illic pro adverbio/ Ideo dicunt

pleonasmus / quia hec syllaba ce additur huic
vocabulo ille sed in tempore et causa emphasis
vel / et penultima syllaba ut nam mu-
tatur in i / ut dicitur illice Persius una
sunt vi. Pronominalis non ei necesse
est / ut qua adiectione habeat genus
habeat et numerum / vel certe omnibus ob-
liquis casibus. Sciendum autem quod in
diversis compositionibus usu illanc-
tine / videtur posse dici illac-
ce sic illincce / vel quia non tamen
assumit c. sed etiam ne / vel for-
tasse magis communiter / quia non dicitur
dicta illance licet veniat
illancine / T. Metricus pro.

Pluribus apocopis compositis sunt adiectae C

Dicitur hic vel hice vel hocce hace.
hec igitur hic est metrum / T. Littera
parte ce adiectas esse ipse se
sibi arguit qui nullum in
his separatim partem in veniunt. Similiter
enim quando dividitur / quia cum separatur
quamvis sit corruptum non tamen
hec eadem corrupta ab integritate
concordat / ut apparet ab apocopa pro
sta de et pars / Confirmatio atque
confirmatio ... et demum / Ergo e-
gomet tute suapte hunc te-
nuime dicenda sunt composita / quia
additio si separatur nichil significare
posset per se T. Comentum.
Quod autem egomet et huiusmodi
alia / non sunt composita / probatur per
eo / quia omne quod componitur etiam
corruptum in duas intelligi-
biles partes dividitur. Sed nec
parte et huiusmodi alia / nichil per se
dant intelligere / quare per hic
nulla est compositio. Metricus.

Hec per syllabam quinque adiectio / omnino

Vult in vocales dissolvi synaeresis

Cumque mutatur adiectio decepta / sic

Conde non est proprium sic posse dissolvi

Ergo composite non sunt dicta figure

Sed prolongant illis sicut paragoge

Que breviter composita sunt sicut composita adiciantur

Utile tales / epenthesis prendere aures T.
hec ulterius dico metrum. Audiunt
nunc pronominibus / que capiunt sylla-
bicas adiectiones / et ponuntur sepa-
ratim in metro in versibus subsequen-
tibus / Pro hoc dicit. Epenthesis prendere
aures. scilicet que sequuntur
licet per integre prosa pro verbum non sit
ordinantur. ut ipse ordinat.
Quedam ecum eccam. T. Littera
ellum ellam. eccos eccas. me-
cum. tecum. secum. nobiscum. vobiscum.
Pronomina sint composita in adverbia ad
quod dicendum / quia adverbia personas
sunt et numeros et casus non eodem habere
non possunt. Sunt enim quedam tamen per
sonas sed non / ut mecum secum et
confinitur. Quedam casus vi-
dentur habentes non habere / carent
autem personis / ut domi. domo.
domum. Quedam numeros. ut sed
bis. Omnia autem supradicta si-
mul. nisi in pronominibus et veli
non possunt. Sunt in sine dubio
pronomina. Dicendum autem non est in
dictione ecce et eccum quia ecce ad-
verbium licet tamen mares quam fe-
minas et unum et plures de-

invitanti dicere Ecceu aut non
nisi mascz. et vnu / et eccā non
nisi femiuz et vna · eccos et
eccas · non nisi plures Quod
est eum aliud eccu / nisi ecce
eum / eccā · nisi ecce eā / ec
cos · nisi ecce eos / eccas · nisi
ecce eas / ellu̇ · nisi ecce illum
Que omnia tā gā diusa · quia
casus hēt actos vtrusqz nu̅e
quos requirit vm · vide et aspice
et cue · quia sepe ꝑeclipsi solz
intelligi / Sequitur commentum.
Illud quoqz adiungit / quia sz
queritur / an eccu eccā ! ellu
ellam · mecū tecū secum no
biscū vobiscū sint ꝓnōi quia
ꝯpnunda visū est / an ad
va / sicut aly putabat Et priuꝰ
quod ꝓbat / quia eccu et eccā
et c̄ omnia vsqz adutecū / et c̄.
que secuntur · sunt ꝓnōia /
contra illos scilicet qui putabat
esse adu̇ia Probat aut̄ ꝓpo
sitū sic Nullū aduḿ sit
dicunt ꝑsonas numz et casū ·
sz eccu et c̄ · subeas voce ·
subeas vocē tātē dicunt sit
numz ꝑsona et casū Eccu enim
dz de vno et in tercia ꝑsona / et
est acti casus Eccos quoqz
dz de plurib; et in 3 ꝑsona / et
est acti casꝰ / Concludit eccu
et huiusmodi · nō sunt aduia / sz
ul aduia sunt ul ꝓnōia /
constat aut̄ quia nō sunt aduia
Restat aut̄ quia ꝓnōia
ffalsifficat dictū eorū sicut
qui dicebat / eccu et c̄ · esse ꝯ
ad vm quia eccos Quod ꝯpeo
ꝓbat / nullo · posse fieri / quia
tamen ecce sit ad vm demostra
tiuū · sig illud dicere · aliam ta

manere quam sendum · quia ipsum demo
stratiuū tū vnum quam plures
Eccu enim non dicimus / nisi de
mare vno / Eccā nisi de fe[mi]na
et vna Eccos et eccas nisi de
plurib; / illud ad demalib; / hoc
de femininis / Illud quoqz in [...]
ecce ad vm demostrandi / quod vi
demostrā et in ꝑtat implicat
vā · quem vtamur et demostratio
nib; / sz aspice cue et vide / et
similia / sz oīa actum req̇t
vide veriffice vz / quia tum illud
ad vm in quo sine vo debet
poni tū acto casu · quē illa
va que intelliguntur ipso req̇
uirunt · ut ecce illu / i · ecce
vide illu Vel ecce hoiez / i ·
ecce vide hoiez · ul cue · ul a
spice Quando tum in quo ecce tū alio
vo ponitur ut hic Ecce stop ve
nit nō oz actum adiungi / sz
nūm Quodqz sit ꝑ de sexu
ut ecce hō · et subito venit /
et aliud huiusmodi / Metricum

Eccez quia ꝓnob; / facit ellum

At ellam / nec non ellos ellas / sz et eccu

Ac eccā / non eccos / eccas exprimis

Que ꝓnōia non aduia sunt / nobis na

(ul talia)
Casus et gā sic ꝓnōia signant (ul signant)

Cōposite non sit ꝓnōa plura sic
Sed vide · quia hic vltimum metro ma
gis adutecū sua · quam ꝑsam tirsit /
Mecū aut̄ et tecum / Litera
secū · nobiscū · vobiscū per anacpo

ΦΗΝ cum pronomine compositio est. Unde et hec que sumunt composita cum .i. ablativo in utroque modo cum praepositionibus que ponuntur. Dicunt igitur pro te dicere pro .id est. et cum quibus. et quibus cum est. cum me et mecum. Nam antiquissimi viri pro dicebant. sed in plurali pronomine per cacemphaton ea solebat. Per ΑΝΑСΤΡΟΦΗΝ dicere nobiscum. Verum ubi itaque pro hoc reliquorum quoque pronominum a vobis similiter composite praepositione receperunt teste Plinius. qui hic in libro sermonis dubii cudit/ et Cicerone qui de oratore hic utitur. Vis. Nolumus cum me. et cum te dicere/ ne eadem composita tationi adiungendo esse cum nobis. sed potius mecum et tecum dicimus (ablativo) praeposita cum (posita) compositione/ que faciat obscenum assidue. Antiqui tamen absque observatione naturali ordine hoc protulisse dicuntur. Nulla tamen monosillaba compositio Anastrophen patitur. nisi ea et fortasse ideo en (scilicet nulla compositio admittit) cletici vice fungitur. quia enclitica monosillaba sunt. que ve ne. (i. nobiscum)

Nec mirum supradicta pronomina unum causa id est pati/ cum in aliis quibusdam structuris hec eadem sola quod habeant quasdam proprietates/ Et. Comentum.

Demetri teque tigelli que sequuntur dicit/ quod due partes sunt .i. composite prelata per Anastrophen cum ablativo pronominibus .i. preter rectum ordinem compositionum. Ana namque retro. strophe conversio dicitur. Rectus etenim ordo exigebat ut diceretur cum me. Sed quia si diceretur cum nobis. turpis et obscena esset prolatio/ hoc autem ideo. quia ut aiunt verum partes illius prolationis ad prodibenda vel ad prodenda

nullius pertinet. Itaque causa cacenfaton .i. obscene prolationis vitande/ facta est anastrophe/ ut diceretur nobiscum. Et quia hac voce fiebat ergo ut una esset omnium vocum facta est anastrophe in omnibus aliis/ ut diceretur mecum tecum. Eodemque modo de ceteris. Potest tamen dici fortasse quod in hoc obscenitas est/ quod cum tempus sonat ... si sint in diversis sillabis/ quamvis non ubique vitetur dicatur cum cum nobilibus. Illud quoque addet/ quod nulla monosillaba compositio patitur anastrophen/ nisi cum que fungitur fortasse vice enclitica .i. inclinativa .i. inclinat accentum precedentis super se/ cum dicitur nobiscum. et similia. Cum. Ultima itaque sillaba est propter accentus. Enclitica enim sunt inquit monosillaba/ ut ve ne et cetera

Nec mecum cum comparalibus pro (una) tenera

Debet/ si bene per anastrophen ordine ...

Quas .i. nobiscum dici cacenfaton est

Nam male ... religiosos putaris/ ut

Utque plures sillabas prolatio fiat

Et cum sit monosillaba cum/ par enclitica est

Cum sibi ... accentum vero pervenit

Inde est et refert/ Et. Litera

iste solent adiungi ... casui

lum · absque super dictis quos pro
nominibus · per quorum genitivos ab eis pe
nitus possessivorum, ut interest et refert
mea tua sua nostra vestra / Capitulum xxiii
Quod autem in vobis seu certa pro
nomina variantur Anastrophen
nichil mirum videri debet / cum mul
tas alias quedam proprietates sibi
de genitivis ipsorum ponunt cum verbis
in personalibus interest et refert
ab eis possessivorum mea tua sua
nostra vestra Cum enim dicatur in
terest impersonale vel refert id est ad
utilitatem est ei · vel ad ipsum pertinet
dicitur per alterum non genitivum · in
terest vel refert mea / ne scilicet
tamen interest mei / fiat dubitatio
an primitivi genitivus sit / an possessivi
ex quo de isto dupplici et de certis
ab eis quos primitivis iunctus te est
est / Capitulum l · Sequitur Litera
Cuia quamvis infinita possessivum nomen
supradictis vix genito primitivum
ponitur / Cicero in verrinis Ca
sideo sed potissimum dum dicitur
ei cuia interfuit · non ei cuia
nichil interfuit Cum gentile
non solum cuias sed et cuiatis
proferebant quin quere Plautus
in Penulo Quid sit cuiatis
Unde sit · ne parseris quid
cuiates estis · aut quo ex oppi
do / Pte quoque ea sola in
eorum ablativo assumere solent / me
apte tuapte suapte nostrapte
vestrapte / Capitulum li · Commentum ·
Cuia vero ablativo possessivi cuius que
est cuius cuia cuium / constituitur
cum predictis verbis interest et refert
Quod solis ablativis possessivorum
ab eis derivativorum / additur pte
pte per adiectionem sillabam / ut
meapte tuapte etc. / Capitulum lii
Hii sed que forte tangit / quia

fine sit cum pronomine / in compositione
aut plus dicatur valere ea
pars · que in fine sit · sciatis quod con
iunctiones et prepositiones et ad
verbia vim nominum vel pronomi
num sibi postpositorum · in compositione non
mutant / ut utique · quinque · qui
cumque · qualiscumque · totidem · idem ·
tantundem · Cum igitur solis
ab ablativis in usu inveniuntur · tan
tidem / Terencius in adelphis
Tantidem empta / quod quantus
vocatur pronominis pronomen · et signat
quantitatem que in pronomine
nimine esse potest / quod sbam so
lum ut sepe dupplicem significat
Est igitur nomen quod etiam
eius · tantus tanta tantillum
Usus tamen hic confinat Tantide
deponit empta · quantitate scilicet
precium dicimus Tantundem quod
nichil aliud est nisi relationem
et similitudinem quantitatis Quod
et si possit pro accipi · non
tamen est et pronomen esse Non
enim id quod per aliquod accipitur
omnino est quod eadem specie accipiendum
est / Capitulum li · Commentum super
Improbat dominum suum donatum / qui
putant mecum et tecum et tecta
adverbia composita esse · et habet ratione
Cum enim omnia nomina et verba
in fine composita maxima vi
dentur soleant / solent ei ea tum
cumque compositorum secum in eandem par
tem orationis trahere / ut quam
in pago vim in fine compositorum
est / et ipsa dictio composita vim
est Credimus in quia nomina
et verba hec soleant facere / coniunc
tiones tamen et prepositiones
et adverbia · licet a fine dictionis
sint composita · non mutant vi
dictionum in compositione sibi post pos

Vide aliud quod
sunt sub genere et
sexu /

positarum ut in se utrumque cum plu-
ribus. Si ergo me cum et ceteri com-
posita sunt / sed donato videtur
quasi coniunctiones ut dictum est
et prepositiones et adverbia non mutant
vim dictionum cum se postpositis
non trahunt eas secum in eandem
partem orationis. Quare mecum
et tecum et cetera / non sunt adverbia
nec coniunctiones / nec prepositiones / sed
constat quod alie partes non sunt /
quare non sunt composita. Et tamen
et aliter legi / ut sit rursus ad eam
partem obici. Cum enim dicitur cum
prepositio quedam est / sensus autem
in compositione maxima videtur hec / ut
dictum est / ergo videbitur quod me
cum et cetera debeant esse prepositio-
nes / unde quod · quia per donato videtur
quod huiusmodi utraque non faciunt con-
iunctiones vel prepositiones vel ad-
verbia / et si in fine compositi posita
· quod dicitur · non est hec in modo quare
non sunt adverbia / sed secunda est
alia. Et videtur quod hec per se
ponit tantundem hic · tantidem
in eisdem quod metipsum eadem de quibus
nominativi possunt ibi sed tantundem
neutrum dat tantidem genitivum. Secunda
Componuntur nomina / Et · litera
cum pronominibus ut huiusmodi eiusmodi
modi huiuscemodi / sed et apud gre-
cos. ΑΥΤΟΚΑΤΓΙΓ· ΝΗΤΟCΛΙ·
ΤΟ· ΛΙΔΑΚΤΟC· ΘΙΑΛΙΤΟC·
Et sunt omnia nomina eciam
que in fine (i. non solum in principio) pronomen habuerunt
cum et qualitate sunt pronomina
esse non possunt / Componuntur
etiam cum adverbiis pronomina / eccum
eccam eccos eccas ellum. Cum
prepositione etiam secundum donatum /
ut mecum tecum. Inveniuntur
per singulos quosdam casus ea
compositio quo et meme tete sese

cum nomina quoque supradic-
ta per graecos composita sunt solos. Eccum
enim casus separata per appositionem
corrigebat structura · eos in com-
positione servavere / quid est enim
eiusmodi · nisi modi eius / eccum
nisi ecce eum / mecum nisi cum
me / quod vetustissimi eciam in
usu · sicut supra dictum est / Comet
Illud quoque addit / quod et nomina
componuntur cum pronominibus / ut hu-
iusmodi et pronomina cum adverbiis / ut
eccum et similia / et videtur quod superius
dixit nomina componi cum pro-
nominibus / ut unum compositionibus
attribueret nominibus · i · ut vo-
ret composita in esse nomina / Cum
non eadem de causa dixit pronomina
componi cum adverbiis / ut similiter
doceat eciam huiusmodi composita esse
pronomina / Quod autem in tertio
omnia que in fine habent pronomina
esse nomina · non ideo dicit quod apud
nos sunt aliqua ex pronomine
et nomine composita / pronomine in fine
compositionis habentia / Sed quia
apud grecos quedam inveniuntur
talia. Illud quoque no-
tandum quod autem / quia quecumque
tamen corrigit vero per appositionem
eundem et per appositionem. Similiter
enim ecce adiungit sibi per appo-
sitionem ipse actum / ut ecce
illum / et quod subintelligitur
tunc vel videlicet / ita et per appositionem
additur ablativus secundum eos / sed qui
dicunt mecum et alia huiusmodi
esse composita / hec autem tamen ro-
non videtur necessaria / quia pro
sitio per appositionem non additur / nisi
accusativo vel ablativo / sed per compositionem
est ipso et omnibus aliis casibus /
ut in doctus indocti in
docto Metuus preterea literam

Nom̄e pnom̄ adv'ia · pla figuant

Hec dat gr̄a / sic cū pnomīe iūgis

Hec hinc et īde · sepe testant' et ecce

Cum pnom̄e gn̄a cū nomīe / semper

Sit nom̄e / reliqs iūctu par hetr

Cū ꝑmutet / a ꝯpleat / a iminuat ps

Prepositiva sui gn̄is significatū

Nec metra sustineat actus sibi tales

Cūa ꝯpesci pno; iūne negat

Pronom̄ pti ꝯpoi ꝯpositiue

Ephec · i · tca cū ꝯpibꝫ sibi · nolunt

Dici ꝯposita / si declinata voleunt

¶ Notandū est tamē q hic metrū intelligit mā̄ diuīca · qua nō hic loco · sz in cap̄o de ad'uio declinatis ... bus illa ptetat p'os / ut ibidem apparebit ¶ Seq. d̄ numero

Numerus pnoīibus accidit qui et nomīb; et v'bis et ptib; · i · sin'ris et pluralis Sola eni declina... put h'e ex eisd vocib; tā sin're q̄z plurale numerū · i · que sub ꝑsonas finitas siue infinitas cadere solent / siue quibus numi declinabiles · i · sin'tes et pluales inveniri nō put Itaqz sicut tamē v'bi ꝑsona q̄ dictū ē ca · tamē necario est nūo / ut i finita et in ꝑsonalia et gerūdia Principales igitur due ptes nomē et v'bū sc; loco corp fungunt'/ hic est ptīcipiū et pnomē · sup'dictos numeros ht'ut · i · decoe Alie aūt quatuor ptes · hoc est ꝑpositio quidē · adv'biū interiectio / decoe tarentes / nuos sup'dictos hr̄e nō put Quidam igit' adv'bia sunt q̄ nuorū / tamē nō op̄ead voce sin're et plurale sunt / nec ad ꝑsonas / vel ad sin'tes singulare · vel pluales plurale · quos supdicte ptes reddunt nuos Sed similit' vel vni vel plurib; ead adiungunt' siue sin're siue numi siue plis / ut semel facio · faciꝰ · facit faciq facitis faciunt / similit' bis / ter / quat' sepe Cū declinales ptes necario sibi adiuncte eosdē fuant nuos / ut facio nos / faciunt homines / faciunt scribentes · ecce omēs pluales Et itū / facio ego · facit ho · facit scribens / em vbiqz singularib; vtimur / ¶ Comentū · sup h · l ·

Post fiam agit demū hec ordine Pmo docz utrūqz numerū · i · sin're et plualem acci d' pnomini Deinde ne adv'bijs videret' nu's accid' / eo q q adv'ia · i · veniunt numalia / ut semel bis t' et similia / dat' dicens igit' nūerū tm̄ accidit declinabilib; et eum qui ad v'bijs fit' / ... loco ostendit

pronomina quedam in una et eadem
voce sunt esse numeri et pluralis / Secundo
autem sit numerus et ea que ad numerum
pertinent considerata pronominis
requiritis Cum ergo utrumque numerum
significat pronomen / dicat sola declina
bilia in eisdem vocibus id est in eadem
voce una utrumque numerum habere / et hec
secundum suas terminationes diversas / ut
hic homo et homines. erit et erunt
Addit quoque numeros declinabiles
id est qui declinantur dicere / et personis
voluntate / quod dicit / addit autem numeros
qui per adverbia fiunt Illos namque per
numeros dicat sine personis ideo et
quia cuiuscumque accidit pronomini et numerus
et casus / quod in coniungit / quia persona
vel est res loquens de se / vel
ad quam quis loquitur de ipsa / vel de
qua quis loquitur ipse. proprietate persone
vero est sic persona Res aut singularis /
vel una sit vel plures
Quare persona sine numero non
est et econverso. Res enim cadunt
sub uno / vel est res que loquitur /
vel ad quam quis loquitur / vel de qua
quis loquitur. Vide ergo / quomodo ad
hoc quod advenisset numerum persone ac
cidente / oporteret ut unum et idem
adverbium diversas haberet terminationes /
una quarum fieret pluralitate /
alia singularitate / quod quia
in adverbiis non invenitur / ideo non
habent numerum personalitate. Metricus.

Sicut in hiis numeris quos continet et nos
hos sicas quod in tamen de illa
metrica hos que personas non
habuerunt Et doctrina numerum in
tute tradebunt. ulterius concordant
cum ista littera. quamvis et ibi ta
men habent sensum suum summam que
est hec littera est aut communibus

declinabilibus utrumque scilicet in veniunt de
Et in eadem dispositionis Quas eo
cum numero in ultima parte acci
dentia posuimus etc. Et infra
Dibi aut se sociantur in vo
cum similibus quod etc. / Cf. litteram.
Cum igitur duo in pronomine qui
quidem in nomine sint numeri singularis
et pluralis Sunt tamen que pronomina
numero genera ut id. Dicimus enim
vir et id viri Sunt alia pro
nomina non solum numeri sed et de
ipsis quem genera / ut hec mulier /
et hec mancipia Possessiva au
tem quemadmodum ea duplices
sunt numeri. et intrinseci quidem
eumdemque qui eumdem continentur
extrinseci aut pertinentes for
sunt et pluralem meus mei. ut
nunc Unde suus quia et pluri
um eius utrumque est numeri quem
sic quoque intrinsecus utrumque
est numeri quem ea per singulare
qua pluralitate dicunt dicimus
enim suus illius et suus illorum
Illud est ad magis / Cf. Comet
quod in venitur quedam pronomina
utriusque numeri et diversorum generum
in una et eadem voce / ut hoc
quidem est singularis numeri et pluralis
et feminini generis et neutri. Addit quoque
quod possessiva possunt habere in eadem vo
ce utrumque numerum / ut alterum in
hoc significat intrinsecum enim id est
possessorem / eius numeri sunt / quod
et sua pertinentia / ut nostri. Sunt
possessive pluralis numeri. sicut
et nostri nostrorum quia plures vi
sunt / extrinsecum vero id est possessorum
possessoris. potest esse tamen singularis
qua pluralis numeri qualitate sue
terminationis / Cf. Hic incipit li
ber tredecimus intitulatur.

Casus quoque accidit pronominibus quemadmodum nominibus. Et prima quidem persona et tertia plus quam quinque casibus habere non possunt. Quippe cum vocativus in eis nullo modo possit convenire, qui proprius est secunde. Que plane vocativum solum casum habere potest, scilicet ad quam sermo rectus dirigitur. Unde nomina quoque et prima in vocativo casu secunde sunt persone sine dubio et fiunt contraque eos in appellatis nobis ipsa demum sese persone propriorum loco fungi videntur in eo casu, ut si dicam Iohannes, nemini alii possessio nisi eum ad quem loquor. Dicitur igitur illis pronominibus que tertie sunt persone, persone tantum vis est vocativi, ut transferat illas ad secundam personam, quod in pronomine quoque tertie persone hic deficiat casus vel ad aliam transferat personam nulla autem persona sic convertat earum personarum dicas quod pronomen. ¶ Comentum. p.

Declinatio autem pronominis tractat adultimum. Et hoc ordine primus ostendit que pronomina cuius persone, quot casus possunt habere, deinde consequenter singulas prosequitur. Et unde sit casus, et que ad casum pertineant in tractatu nominis expeditum est. Dicat ergo quod prime et tertie persone pronomina non possunt habere nisi casus quinque, quia scilicet carent vocativo. Pronomen vero prime persone sicut secunde persone habet casus nec tamen aliqua pronomina secundum diversas terminationes, sed secundum diversitates casuum predictorum dicitur et est preca quia nulla pronomina conveniunt pro

tota in quo vocabula eius que dicta sunt pronomen sex casus habent, sed nulla tamen contradictas Dicit et intelligit ibi pronomina idem esse per tota in sex diversas terminationes secundum sex casus habeant, quamvis quedam eorum sex dicant casus, sed non per sex diversis vocibus. ¶ Textus

Sicut nomen habet casus sic pronomen habet ista

Sed cum sint in nomine sex, pronominis tamen vocative

Est minor, excepto si vis ut meus atque tu

Nam pronomina que dicte prima persone

Et tertie sunt persone, desinunt carent hoc

Tu sed persone secunde convenit habere vocativum

Cum qua stat secunde persona secunda. ra

Prime quoque persone possessivum. Lite.

Quia plenum est secunde persone adiungitur persone sicut supradictum est, sed vocativum possessor qui est in prima persona que in subiecto habet tertium inter primum, sed possessor tamen est subiecto declinat vocativum quoque secundam assumit personam, cum dicam dirigitur Terencius in Andria Comicum Vel in Eunucho O mea tu, O mea Thais, meum savium, suavium. Vel in Adelphis O noster Demea. Alias quoque gentile eius, sed utrum et utrum alia nomina sed dicimus possessiva pronomina, quia se adiungi non possunt, carent vocativo. ¶ Comentum.

Addit quoque quod possessivum meus mea meum prime persone habeat vocativum, ut meus animus, et non o me et vide quod hec possessivum meus mea

menum / prima semper fit personam
possessoris / cum vterus non possit
esse prime persone / secundo vero per
possessoris · nec hoc · nec aliud
possessiuum habere potuit / Possunt eciam
quamvis sint que fit possessorie reppe
riuntur et in genitiuo simul / et non
in alium casum / ut meus filius
i. filius mei / Possessiua que possessoris
solius / vero habent / ad quamvis sumus
dirigentur / ut omni fili / o mea vxor /
o meum mancipium / Nostras quoque
in eadem voce continet casus et vero est /
Alia non pronomina possessiua tenet
vero / Cum enim tuus · tuam paragraph
possessore sit / Vterus aut ad
tuam dirigatur personam / nec sit
nisi in vna secunda / Nostro si di
catur · tue · eandem partem possessore
in possessione sint / Neque vnam et eandem
rem ipsam possideret · quod necesse
esse / Preterita / possessio secunde
persone semper est prima ad se tercia
Sin autem omne pronomen posses
sivum vel possessor vtraque habeat
vero / non potuit tuus vero
habere cum vterus nec prime possit
esse persone / nec tercie / Omnis
ante quamvis vero habere potu
it / deficit tamen in vsu / sicut
in hoc genere habetur / ranus ibidem
quod planatur / C · C · Metricum ·

Datur que ·

hic prime possessoris / nec significatur

Possessor / sit tamen vel possessiua persona

Adiectiuo possessio cui fiat apostropha / Sequitur alia Prisciani litera
Sunt igitur alia monoptota · ra

Ut istuc ecce eccos ellum me
cum tecum secum nobiscum vobiscum
Alia diptota / ut sui sibi se / mea
tuum sicut / nemo vero / Alia tetrap
tota ut tuus suus illud istud A
lia pentaptota · ut ille ipse iste A
ptota pronomina non in vero que
per personam in qua sola per casum
vero partitur · simile habet recto vero
Ut Virgilius in nono Eneidos nemo
protulit / Tuque puerorum tuus / te
tecum / Vero in Eunucho / Omnia
tu / Deinde / quod prime persone
habent / vterus / quod par secunde adiun
gi persone ut dictum est / non
in omnibus variantur casibus.
Addit autem / quod pronomen / C · Comet
alia sunt monoptota / i. vnius casus /
quamvis monos vnum / aptotos
casus · ut istuc ecce / Alia sunt
diptota · i. tres diuersos terminaciones
habentia / sicut in vero terminacione diuersos
casum habeant esse / Eodem quoque modo
quod pone / Tetraptota / Pentha
ptota · exaptota · Et est diptotum
ut sui / tetraptotum ut tuus
Penthaptotum ut ille / Nullum autem
vero venitur exaptotum / sicut nos sunt
exaptotum quod posuimus / Metricum

Porro monoptota sunt pronomina / quod probetur ecce

Diptota non sunt de se / tetraptota nostra

Ille quoque cum pluribus pentaptota / nec reperiri

Usque fore pronomen exaptota parte subiecta · ra
i. exaptoton
Nec in nominibus hic vero vel vocatiuus / C · Litera
nisi in his que nemo vel vocatiuus et genitiuus
i. hinc tum / sint quorundam
pronominum declinantur / Vnde
quidem decepti pronomina ea esse

putauerunt / ut unus unius, solus so-
lius, totus totius. Nam ullus, nullus,
alius, uterque hic est pro particulari ab-
negat particularem demonstrationem personarum /
Verus autem partem plerumque demonstra-
re personam / Textus. Commentum.

Nullum nec nomen nec pronomen
exceptis his pronominibus / que ter-
minant uel in us genitiuum uel in ius
ut solus / unius totius. et venerunt
enim apud antiquos uti eorum o-
mne o sole o tote. Ullus enim
quidem et nullus et alius uterque
hic non particulariter abneget par-
ticularem demonstrationem. Unde quasi / quod ullus
item sit ut absente. et quia eius
abnegatione ut ullus homo
faciat hoc i. non nisi unus Nul-
lus quoque et alius Abnega-
tiuum sunt / ut hodie legi ali-
ud quam virgilium i. non nisi vir-
gilium Verus non re sit semper
partem / et ponendo particularem demonstrationem
non abnegando / Neque illa
tamen non potuerit hic uenire / Notan-
dum est etiam quod in isto textu
tanguntur illa que superius
dicta sunt et multo [illegible] dicta tacerent.
Usque medium sedi uersus / Textus. Littera

Sunt tamen in pronominibus non
declinationis quaedam [?] primi-
genii in his primitiuorum personis
reperiuntur posteriores tamen Media uerius
prime persone diptongus est a secunde
tamen [illegible] deficiat Ut ego mei
uel mis / tu tui uel tis Sui quod
debuit esse secundum analogiam Sui
uel sis quia dubitationem tamen ne uel
esse putetur recusauerunt proferre
Nam ad grecorum imitationem hos genitiuos
primitiuorum duplicibus protulerunt pronominibus
Apud illos enim ἐμοῦ ΕΜΟΥ et
ΕΜΟΥC doricē / COY et COYC
et ΤΟΥ et ΤΟΥC dicere solent
In ΟΥC autem desinens genitiuus solet

apud nos in is finiri / ut ΔΗΜΟ-
CΘΕΝΟΥC demosthenis / ΗΡΜΟ-
ΓΕΝΟΙC hermogenis In ΟΥ
uero in i. ΠΡΙΑΜΟΥ priami, Κυ-
ροΥ cyri / sic ergo ΕΜΟΥ · COY ·
ΟΥ · mei tui sui / ΕΜΟΙC · COYC ·
ΓΟΥC · mis tis sis / Sed pro supra-
dicta causa tacitum est tamen hunc
tenuere genitiuos Ennius in x° An-
nalium ingens cura mis cum concordibus
equiperare · mis dixit pro mei
dicens in x sibi Nec minus me
aliquos uocales genitiuum et datiuum conuenire
cum nominibus et uerum quod similiter
desinentes genitiuum et datiuum tamen in prima
quam in quinta declinatione / Accusatiuus me te
se Ablatiuus similis est accusatiuo in singulari
numero. Textus. Commentum. Petri Helie.

Addit denique pronomen esse confor-
me [?] et (?) est prima declinatio / quod similiter
terminatur genitiuorum ceterorum casuum
in his primis personis principalium pro-
nominum / ut mei tui sui / in tertia
me te se. / et dicitur ista declinatio prima
quia tres persone principalium pro-
nominum qui tenentur in ipsa Sexum non
mouent dictorum pronominum dicit esse con-
tinua sunt terminatur in us / ut ille
illius / iste istius / et dicitur secunda / quia
quamquam pronomina sunt eius [illegible]
sunt primitiua · et omnia deriuata
sequuntur sunt deriuatiua // Tertia
uero dicitur esse eorum pronominum esse
que mobiliter declinantur / ut meus
mea meum / mei mee mei / quod
quia deriuatiua sunt / ideoque po-
steriora primitiuis · ideo inter [illegible] per pri-
ma et tertia dicuntur ponuntur // Quar-
ta quoque dicitur pronominum est / cuius genitiuus
singularis terminatur in as / ut nostras
nostratis · uestras uestratis / quod quia
declinantur accusatiuus / ideoque om-
nibus posteriora sunt / inter dictorum eorum

quarta ponitur ultima. Illud
quoque videtur quod derivativorum alia est no-
minalis, alia pronominalis, et est
nominalis que a nominibus derivativa ipsa
primo recepta sunt, ut albus al-
ba album. Albinus, albinas. Et
unde cum utraque translata est ad prono-
dicatum, meus mea meum, sic
albus alba bonum, et unitas etc., sic
albinas etc. Videtur ergo quod secunda
derivatio nominis est tertia derivatio pronominis,
tertia quoque nominis quarta est pronominis
derivatio. Cum ergo queritur cuius derivationis
est meus, oportet intelligi tertie derivationis pronominis,
nominis, ut per hec dictorum omnis excludatur
dubitatio. Albinus ad cuius
derivationis est, utraque tenendum est: quarte
derivationis pronominis. Pronominalis
rursus derivatio est, si in pronominibus
primo et tertia ipsa recepta sunt, ut
illa que gentium tribuuntur in ditus, que
cum etiam translata est ad quedam
nomina, ut unus una unum, unus
et filia. Unde quidam ut Donatus
putaverunt hec esse pronomina. Si ergo
queritur cuius derivationis est unus, tertie,
secunde derivationis pronominis est, et ut
de pronominibus prime derivationis comparativa
videtur, quod quia gentium apud grecos terminatur
in os, apud nos in us,
ut illi dicunt demosthenos
et nos demosthenius dicimus, et quod
apud eos in oy, apud nos in i,
isti enim dicunt Ilanoi et nos pa-
ni. Dic ergo illi dicunt emoy
vel emoys secundum consuetudinem
doctorum illorum grecorum, ita nos dicimus
mei vel meus, et secundum illi dicunt
soy vel soys, ita nos dicimus tui
vel tuis, et secundum illi hoy vel hoys,
ita nos dicere solemus sui vel
suis, si vetustatem videtur esse unum tacetur
a nobis. C. II. Metricus.

Sunt pronominibus scilicet propriae quatuor taliorum

Substat quod etiam predis dictaris perque
fit preparatis rapidis subsequentibus equis.
Obstes fratres, gratis vel nos adderes.
Itaque quippe albumque tanto est.
Tertia si primum das nisi tolle nos vel.
Ne vim fers tertia. Dic ego mei vel meus.
Chis dictasque tui vel tuis, tuisque sui scilicet.

Deinde ut et eius, tune te se legis da-
mnet dubium hic quoque agitur. C. Litera.
esse acceptum. Illi enim [illegible]
[illegible] [illegible] adieccione
preferentes, loco quo ac-
cipiunt, eumque quidem ipsi scriptum
esse casum existimaverunt.
Nec non etiam in nominibus plurimo
plurima in verum prolata [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Et cum propositione
[illegible] [illegible].
Unde romani scriptum eam assump-
serunt. Duplex nominativo enim prima
tertia persona in sui, tamen sui ipse
quibus est quando pluribus numeris prima
et secunda persona [illegible] coniunguntur, nos
vos, nostri vel nostri, vestri vel
vestri, nobis vobis, nos vos,
o nos o vos, a nobis a vobis.
Hec pronomina in illis tantum pronominum
quando possessorum propter intelligitur
Nec possessivis tantum inveniuntur. Nec non
etiam in possessivis quoque in possessoribus

M.

Gen. ponitur ... actum ... ratione loco ... genitivi ... nobis loco ... ablativi po.

i. depositis dicuntur

sunt / tamen vna prolatione pronunciantur
sine magna offensione / ut amo amas
amat Quod igitur habent nominum
casus et genera in fine ordinem / con
uersos vocum in principalibus syllabis / vi
tandae causa confusionis C. Comment
Illud quoque addidit / cum genitiui actiui eme
re se per quem nos dicimus me te
proferunt adiciendo eis tenus syllabam
Ponunt itaque genitiuum actiuum cum adiec
tione tenus i. emetenus loco genitiui po
siti pabuo / et dicunt huius actum
cum adiectione tenus esse proprium ca
sum / et hoc id faciunt in nominibus dicunt
enim vranotenus / ut oppo vranote i.
e celo vranos enim celum dicitur
Vnde constat / quod vranotenus quod est
actiuus nominis addita tenus ponitur
pabuo / Persarum et latinorum proprium non
inuenerunt / Ex vna parte istius
alterius recipit metrum illa metrum axe

Plurali nos vos / vtrumque vel dicto nostri

Vtrum vel veri / nos vos / repetasque

Os ac is pariter ponens in casibus ipsis

Tertia non sui sed se vno datiuo vtrumque al vtrum
Querit autem mei tui sui / C. Lit
nostri vel genitiuos possessiuorum et primi
tiuorum quod magis est Ad quod di
cendum / quod primitiuorum genitiuus omni
busque adiungi potest et numerum / ut mei
ager est / et mei agri constituta /
et mei agro dedi / et mei agrum
tolo Similiter mei agri / et mei
agrorum / et mei agris / et mei agros
dicimus Similiter tui agrum et tui
agros / sui agrum et sui agros
Nostri agrum et nostri agros Vestri
agrum et vestri agros Cum autem sint

Possessiua genitiuis adiungunt plus eis
etiam numerum / mei sum filius / tui sum
vester / sui sum cusstamen / nostri
sum frater vester sum soror Dicit
enim tamen in nominibus quoque hic est
similiter Nam primitiuorum genitiuis omnibus
casibus adiungi potest vel numerum / ut ta
lis ager agri agro agrum / agri
agrorum agris agros Possessiuis
vero similibus tamen adiungi casum et numerum /
ut tulliani agri / tullianum agrum /
tullianos agros Pronominibus autem
concordantibus hoc sciendum quod structura
vel ordinatio omnem dubitationem re
pellit Nulla enim alia re discer
nuntur ante tamen partes orationis quam
attributa eis / in genere / ad quam
constructio fit Nam in verbalibus voce
saepe similia / ut amator amator
tor orator et nomina sunt et
verba Similiter poete muse dici pos
sunt genitiui sunt et datiui Sed superiore igitur
dicuntur ante que attentissime
est in omnibus inspicienda / C. Comment
Cum quo proposuerat mei et tui
et sui / quae sunt tamen primitiuorum genitiui
quam possessiuorum ponunt subse
quenter genitiuos / quae dicta sunt ut
genitiuos illorum et istorum / Hoc dicit
idest quod genitiui primitiuorum cum
dictione singulari et casus vel nume
rum potest construi / ut mei ager
et mei agros / et mei agrum hu
dicimus Similiter mei vxor et mei man
cipium Casus autem possessiuorum per eadem
genera et casus et numeros congruunt
sibi adiungi / ut mei agri / mee
vxoris et mei mancipium Itaque
cum sunt genitiui primitiuorum / tum possessi
uorum genitiui dicuntur C. Metricalis

Cum sit vox eadem genitiui primitiualis

Et possessiui / quo distent querere / adiecto

Nam primitiui genitiui possessiuorum casu
veniunt sicut pronominibus

Est vero dandi casus principali

Cuius possessionis reliquus possessivus dicitur

Ecce mei res est hic est possessivus similiter

Atque mei puer tres hic possessivus dicitur

Tu puer ame possideris capiens res

Praeterea primi personae sunt genitivi

Vnde adiungitur eam quoque utpote bina

Tuo mei peto turba mei virgo genitivis

Alter vero fit alii iungi genitivo

Subiunxit haec nostri mei prima primi

Sed non forte per eclipsim pluralis ut de vos

Iste mei pueri nati possunt resolvendo

Vnde et illud cur [Grecorum littera]

cum apud Grecos tria personarum pronomina primitiva et in singulari numero habeant utrum ut ΗΜΩ ΣΦΙ et in plurali apud Latinos sui et in multis deficiat. Et pluralia separata non habent. Et existimo eam esse causam quod necesse erat vel cum appositione possessivi utrumque hic dicere quoniam pluralis erat alterius pronominis vel loco appositionis compositione. Et si dicere quod est genitivo

Ergo iure deficit ne dubitationem faceret. Sed et possessivum in genitivo personarum pluralis quoque qui est ΝΩΙΝ apud Grecos nihil differt. Vnde cum plurali apud Grecos o desinens commutat eam in i. ΛΑΤΙΝΟΙ latini sicut ΝΟΙ hi et quod ΛΑΤΙΝΩΝ latinorum sicut ΝΩΝ horum sicut ΛΑΤΙΝΟΙΣ latinis sicut ΝΟΙΣ his et quemadmodum ΛΑΤΙΝΟΥΣ latinos sicut ΝΟΥΣ hos. Feminina quoque ΛΑΤΙΝΑΙ latine sicut ΝΑΙ hae ΛΑΤΙΝΩΝ latinarum sicut ΝΩΝ harum ΛΑΤΙΝΑΣ latinas sicut ΝΑΣ has. Vnde appositionem quoque nostram quae est tam genitivi [illegible] nascuntur pronominibus hoc tamen [illegible] est quod tria personarum primitiva apud Grecos relativa est quod et sui de se apud eius ei [illegible] et hoc apud nos demonstrativa sunt per se et compositiva quibus relativus genitivus vero dicuntur. Necessarius igitur tria pronomina pro uno huius deficit sui et quibus habent unus dicit nostrum apud Grecos supradicti pronominis nominis in hoc tamen est in usu.

Illud quoque quaeritur cur cum tria personarum pronomina principalis apud Grecos habeat nominativum singularem et pluralem sicut habeat eius numerum pluralem dumtaxat singularem sui apud nos deficiat utrumque tamen similiter quod pluralis numerus eorum pronominum sui et quae casus vocativus habeat in utroque numero cum habeat personarum pronominibus pluralium quod si hic similiter utrum est sed etiam sicut nominis positivi apud Grecos horum vero utrum pluralis sunt. Sed si [sunt] sumeret hoc quod et apud Grecos positos sunt. Sed confusionem autem cum hic pluralis utrum est pronominis articularis nos Stoicus sic per appositionem quod est apud Grecos pronominum quod in multis fatimur ut primus

greco dicimus demus/ tunc pro hijs
greco dicimus si · que est comunis
ascriptum in terciis confusionem
Quod si posita sit passiva
contendo et ab sit dicimus ab
esse est confusio/ quia non tamen
aliud tale pronomen apud nos
sed ab eo ei ... hos itaque tamen
deficiat in singulari numero sint ...
... translatorem est/ ut pro hijs
... ut greci dicunt parmenonos
parmeni cum greci dicunt
utrum pluralem horum ... translator
... ut diceret hijs/ qui ...
ut pluribus ... pronominis
... aut hic sit ...
apud nos ... advertendum
... ad ... / dictum est a
... plurali horum/ qui relatus est
apud grecos/ ... / quod hec
vel pronomina tamen sine ... et h.
... pluralem numerum ... de
... sunt et sumpta ab eo greco
nomine/ vel ... voce vel ... /
ab illo ... quod est horum ...
horum sumpta est sine ... ante
... pluralem numerum ...
quia sunt qui dicant quod ...
et hec et hec sumpta sunt in singu-
lari numero/ ab eo quod est hos ...
... quod est hi/ sed tamen ... voce
non ... C. T. Metrinus·

Preterea causam habet duo tria verba

Quae ... vel vetuit ...

Cum ... in ... propria/ ...

... posse ... vocatur

Vel dubitatio/ ... possit

... alius vocis ... fuisset

Ipse pro grecis hijs studijs vice veri

Esse negat/ ubi cum sit pluribus hec hinc

Hinc quoque si mutetur ... [al quod] vel in paribus fit

Ut fiat si/ te genus si vetat illud/ fit

Nec pati pronomen ... ut parasiphenes

Utque sine nulla ... voce poni

Et paribus tamen vocis pluribus amisit

Nam si de greco fierent tunc essent
[singulari numero]

Pluralis paribus quam dat pluribus hic hinc
[alia vo-]
Propterea quod quia non/ C. T. litera
plurimum ... ... sed est ...
... sit ... quod nec a-
pud grecos hic utrum/ quia ipse
in se agere qui patitur pro hoc
pronomine ostenditur/ nec eget
recto casu quem ... in se
Postquam ... dicunt Comentu[m]
... posse hic ... lege tran-
slat in ... tamen super hic
magis ... reddit ...
... videndum/ quod ... in ...
pronomine et similia ... hic pro
nomina Cum pluribus non ...
... in ... ...
sunt translatore ... i. ... pos-
sessor non agit in sua possessio-
ne/ vel ... in ... ...
... in ... constructione/
... quidam ... ut i tamen ...
sit ... Quod non ...
... casum/ ... et composite

Ubi possessor agit in sua possessione ut Cor. vult hunc sui / hic genitivus non ponitur pro nominativo sed pro possessivo tum meo / nec tibi item possim uti meo. Cum genitivus sui sit receptum est apud grecos ut ipse vim compositi genitivi habeat / quo non utuntur greci. ut dictum est in quibusdam predictis / ad designandam rem / ut ibi non potest designari nisi per obliquum. Nominativo vero non habent sui apud nos neque ponitur tamen sui est retransitivum / sed in ipse / sed in illa quae non est opposito / sed tamen obliquo / Ut ille rogat me / ut eo misereatur sui / . Litera.

Obliquus mos est eorum que in us [i. adea pertinet] tendunt genitivos quorum dicti abiecta us vel os genitivorum solent proferri. ille illius illi / ipse ipsius ipsi / iste istius isti / [te, tius, ti]

Dativus eius ei / hic huius huic / Quod secundum assumpsit c ponimus casus similiter ablativos absque illis que in s desinunt / sicut est in genitivo singulari et dativo et accusativo pluralibus. Cum tamen frequenter et auctores solent addere ce sicut ut hunccce quo et pluralibus eisdem tendentibus consonantem / ut hisce hasce hosce. Quamvis reliquis et casibus vetustissimi addebant eandem ce syllabam / ut hicce hunccce hocce. Unde vocali que sequente ablata per sinalimpham [penultima] manentibus duabus c c / solebant producere hocc / Ut Virgilius in 2° Eneidos / hocc erat alma parens quod me per tela per hostes eripis. Sed scriptorum negligentia pretermisit unam c / et sicut quod accusativi singulares et genitivi plurales a m in n convertunt c consequente / ut hunc hanc horunc harunc. Genitivus et dativus supradicte declinationis in ius terminantium quamvis est tum communis / ut ille illius illi / et producunt penultimam in genitivo / quamvis tamen et poete eam corripiunt / absque uno alterius. Quod quando in duabus vincat syllabis penultima utrum

totius ita penultima. Reliqui non tamen sunt mobilium terminationes nomina declinantur / illum illam illud / ab illo ab illa ab illo. Nominativo pluralis / illi ille illa / illorum illarum illorum / illis illos illas / illa ab illis. Hec tota eiusdem forme. tam nomina quam pronomina. Et secundum quod in e quidem terminantur masculina mutatam e in a faciunt feminina / ut ille illa / ipse ipsa / iste ista. Dativus vero ea facit / quod plurimi literarum producte minuunt in femininis / masculinum enim absque feminino habet in capite / Rom.

Desolata autem declinatione pronomen quod postea componitur / nichil aliud dicatur / quam ante / nisi quod composito tiante in dativis fit dativus. ablata us / ut sit minor una syllaba qua genitivus. Unde huius. ablata us facit dativum huic / manente in natura consonante / licet vocalis preferatur. Et addatur ei c. addiectum etiam in ceteris de quo et ceteris similibus. paulo ante tractatum est. Ita pronominibus suffitur duplex / nisi propter dativum cui licet in sit natura consonans quia tamen vocalis preferatur / non potest poni in metro / Postea dictio in capitulis a vocali nisi sit sinalimpha / nec licet ponere pro dactillo. cum aut scilicet dico quod ~~putat~~ [ac]. dictis illius. licet natura sit consonans / preferatur tamen vocalis. Quoniam sequente vocali patitur sinalimpham in metro. Cetera opera eius que sunt in textu declinatione require / . Metrice.

Declinat quoque pronomen nominis [vel forma] secte

Ille ipse iste ta dat hinc ius genitivum

Aut ius / quoquam que reddat vel sublata dativos

Illorum finitos / sed unius breviores

Porro dicit hic hinc hunc. quod est sic recept.

Hinc quod assilet cum parte sic sequentes

Quos dat non continuat in sequente

Aut id ne per tractum putetur.

Quod licet adiungas hos gradus atque datos

Hinc datus est quod ei/tamen differentia vox est

Ei ne memoris vox signata putetur

Uerum adiectivis [v. at.] geminum ductis variamus

Ut doctus docta doctum/tamen neutrum

Rectus et accusativus fini nos sunt in d

Illud et istud et id/et conseruans ab. tenuat in e

Obliquos/post genitivum quosque ponens

Argumentum generis predictis talis hoc dat
Hic enim et hec abeant/ vi/ Cf. litera
.dat litera in tempore/cum aspiratio in principio
[aspiratur] uerum ponatur. quod et apud grecos
cos. ΚΑΙΤΟΙ et ΚΑΙΤΗ/ et hoc vel
hec. Quidam diversas habeant vo
ces/ab eo tamen in capite spiritu/
Horum neutrum hoc. quia et principio
pro et fine sonant/masculinum me
diam vocalem mutuit/ Cf. Com
Illud quoque dicit quod/liet et hec ab
ea litera videtur in tempore/eo quod

capiunt aspirationem/quod dicit pro eos
qui putaverunt aspirationem literam esse
Vindicat tamen ait ut ei sine non
putaretur genitive deveniunt ante
quod est hic/ quia principio et quod et fi
nem sonant/ eius cum masculino/mu
tuit mediam vocalem Sed quod et
quod dicit istud de illo neutro. quod est hic
[cum] assimilat femininum hec mutuit me
diam vocalem/ut eius masculinum hic facit
Sed ita intelligendum est Cum enim a
nto hic. factum esset femininum hec
mutavit e literam in e/et neutrum cum
hic et principium et fine/tamen hic
et hec/mutuit mediam vocalem sed/
et assumpsit aliam vocalem in me
dium assumpsisset femininum/Aliter
enim eadem vox femininum et neutrum esset
Illud est attendendum/ Cf. literam
quod cum ille illud/iste istud/ipse
id. faciant neutrum/ ipse solum
quod in ipsius in uerum auctoritatis
platum/neutrum in um desinens
facit Terentius in Andria ipsum
in davum quod in tum est eorum quod
plus dixit ipsum in eodem/ hic ipsum
utique hic ipsum michi proficit e
me videt Illa enim que quon
dam visa est ratio/non adeo fir
ma videtur/ideo ipsum facit neutrum
quia in us desinit masculinum/nam
alius cum in us tenetur. aliud
tamen neutrum facit Quod ne
et pluralia. similia sunt singularibus
femininis/ut illa. ea. hec/ Comet
Illud quoque addit/quod cum cetera
eiusdem declinationis tenuant neutrum in d/
ut istud illud. ipsum tenuatur. an
et voluerit quod hec idem in d
de/quod quia in masculino dicebatur
ipse secundum antiquos/ideo facit ne
utrum in um/sed alius a. um/ Quod
post quod ideo supplebat eum alius in
masculino tenuatur in us/ et tamen non
facit neutrum in um sed desinit
in d/facit enim aliud. Cheticus

Hec quod plus tacto est ipse dat ipsum

Nula quem dat quod fuit ipse vsu

Debilis est alius aliud quod particula oppositioni

Cui voce pari se vim debet hic / ¶ lini

Duplicatorum pronominum declinationem sequuntur nomina viii. Neutros quidem desinentia quamquam unus solus totus alius ullus. Quod tamen ab uno dinumerat plerisque esse videtur sed a vino villum et quod absque compositum nullus; in er duo uter alter et composita ex eis. Uterque alterutra neutra in is ut in is unum quis vel qui et que ex eo componuntur. Hec tamen ipsa in mobilium regulam non solebant apud vetustissimos terminare eorum genitivos et dativos ut Terentius in Andria Tam in eius tam nulli consilii / Nullius consilii. Idem in Eunucho Dum loquitur altera parte / Et in eunucho Vole in ridiculo fuit. Persius Et an animoi. Persius ejusmodi / Cicero pro Quinto Roscio Vereor enim an animoi est to sci Ne ita hunc videat suave ut tibi cum nos pepererim. Cum igitur nimirum frequentius supra dicta nomina sint in ius terminantium forma pronominum declinantur / in uno opere eius magis nomina declinationem secuntur neuter neutri neutro dicentes. Cum apud veteres etiam in ius sint sunt similiter in neutra desinentes vero. Cum dicit Plautus in Vidularia Dicentur reddibo. Domi tum res diiudicata erit. Hec igitur supradicte forme nomina ita declinant in unum facere neutrum unus unum / solus solum / totus totum / ullus ullum / uter utrum / alter alterum / duo tamen in id finiunt neutra quis quid / alius aliud ¶ Corn

Addit quoque / quod octo nomina sequuntur declinationem pronominum terminantium genitivum in ius. plus plures unus unus et cetera / que enumerat quecumque atque solebat mobilit declinare. Unus una unum unius et uni / uno et uno / ceterum est supra scriptum viz ibi Quinat scripsi.

Alio quoque antiquissimi / ¶ Literarum palmis protulerit / cuius genitivus in ius est in usu et dicebant quia sillaba vincit sum utrum et ceterum tamen par est sillabis si producit in penultima semper. Nec non est sine nomen si declinat sec. am in ii quoque i venit Marcellus de vestitu et de vehiculi Nam primum si et cum mihi obvios moret quos prius habui honos debitus. Ubi datum sit. Tum vi eos mutem. At alii modi sunt Crutius. Perversum esse alii modi postulare prorsum inter atque in ceteris fuisse / Cellius in primo Neque ipi eos alii modi esse atque annulat dupit unde possit alit id Crutius Nullius alicui rei nisi annuntie corpus tamen Ga. Cesar in abdicatione sporte. Uno eum ex cepto que alius modi atque omnis natura finxit suos quisque hic carbos / G. pro Faminus. Primo analium Cum tum vita quem tredecim didicimus multa. que in principiis bona videntur postio invenita et multa amplius alius modi atque ante visa essent / Sed quod est imp. femininum et quod genitivum quidem in ii protulerunt Cellius in primo Antequam Barcha periret / alii rei causa in affrum missus.

Illud quoque addit / ¶ Comitii

q antiqui ptulerit alis p alius. q
in quit ctur vaq est in usu
q is fortasse sit. q in tpe su
ius vtebant auctoritate hoc
gto aliq et loquimur sm usu tpis
sui. cap. Sequitur littera
Tercius est quos esse qs putauerit
vetustissimi sic apud grecos
Terencius in eunuchis hic
oculis vtrasque quisquid non videt
phedria vtrasque quisquid dixit
p quequid Plautus in vidularia
dic ut sit audes quis ea est q
ius duce vxore etc eius
casus tam sm tiam quod sa
de tenebant Unde nunc q
actus mam meam sm portos
tre pfert Eudinus feum
ut quem quam abus quoque
non sit in o et sit est in
aquo vel aqui et aqua vel aq
Vergilius in primo Ecce ex equalibus
vnam qui tu partiri curas
p qua cum Terencius in eunu
cho Eum cum tu parmeno
ne Actum quoque pluralem nomi
nativum in e sit est in eos qui
hic vel quos Actum est quos
quas vel ques ut Pacuuius
medios Cures sunt etc. Cato
Cumque romam reuenissent
Actum Theoptolemus Sed quos
dam nam dum et abum unc
quoque tam pis quam pluris
pferg ut quis vel quis Sciend
aut q qui cum p interrogatio
vel infinito et p nomine ponitur
tunc flectitur Quando aut pre
latiuo accipitur pro relatione non
positum geratur Similiter ob
loqui casus qualem accidentum re
dualem sonat cum sunt infinita
vel interrogatiua Cum non relatiua
accipitur pro relatiuo in loco geratur
pronominis Cap. Commentum
Docens etiam dicit q ipsi anti
qui fecerunt quis quis et q est

declinauit eius obos tunc sm
tum sm tam deci Unde et actus
mam tenuit in eius sm regula
tre ut quem et actus feum in
am sicut illa q fuit amas
sic deci Abus est tum tam
in o sm vaq sed quod in sm
tram tre dicebat quoque in
uis pli qui vel ques Seq
quoque ubi ecemus ommis dixit
q qui interrogatiue ponitur sonat
qualem uel actum et accu
tum debet sm q ut cognit qua
les ut actum qualis omnis ex posi
tum de orthographia eius cum non
relatiua sunt accipit pro eadem
in quit in lectione geratur
Dicunt ipsi q ut dicunt pro pro
qui non sunt nisi sic ex quinque le
gantur et legant et tunc debet acci
ut hic Eum tu veneris dico in
sta est salvabit hic cum qui de
bet acci ut non sit iusta sic tu
quo gestiunt tunc aut dicunt
relatiua esse in lectione et sunt
nisi sic ex quo gestiunt et et
debent sonari est pronomen sillabas
ut hic Eum iustus est salva
bit hic cum dicit sonat cum sit
nisi sic tu quo gestitur Potest
tamen dici fortasse q et dicuntur
pronomen relatiuum pro et sm seria
vnum relatiuo q positum est ad
q referantur et tunc debet acci
pronomen sillabas ut hic talis fuit
socrates qualis et plato tunc aut
dicit pronomen in loco sui et non p
mittit ad q referantur et tunc
debet sonari pronomen sillabas ut hic
qualis fuit socrates et plato Sed
hoc sua magis gsonat eius quod
de eodem in hoc dicitur premissa
non sua lic quando in hoc tota
posita est gsonat Hinc in hoc
loco nichil tetat dede illius
dictionis quos plinius curtis in
illis metris posuit Sonat flepius

pronomis vel. Acceptiones tamen
in fine illius dictionis quis
et qui, ac eorum obliquorum que magis
in primo modo ponuntur locum tenent.
Articulus scilicet notitiam supportorum
demonstrat. Et infra ponit nomen i. quis
quod est interrogativum. Item infra ubi
magister adpositum subdit. Et quis
nominativus quod est pro infinitu. Per qualem
conjunctus invenitur, et hoc in subsequentibus
metris immediate. Metrum.
i. in sermone

Quis conditur probatum sermone venire

Qui dicit mutatur infinite quod locatur

Estque nomen aliquis super hiis exposita teneto

Quis pro ille vir vocitatur interrogat quis

Quis fuerit cives proprius quis nominativus hospes

utrumque
Per qualem positam quis utrumque simpliciter locatur

Prospice quis placeat ceterum vel [illegible] at si

Armos cum labiis quis edat nota quis das

Cum quis et qui pro substantivo sociatum

Sive utrus vel proprium sequente

Nomine pronominatum visto plena

Sit et pronomen pronomine neris sequente

Cogita pro proprio dabitur visto nomen

Cum quis est typho vel quis typho vocatur

Rideas apte dicens hic iste vel ille

Quis sit quis est quis dicitur iste

Apte dicitur est typho typho vocatur

Est alius vero si quis sociatur eidem

Ridetur nomine vel pronomine vel qui gerendo
Quis legit hic vel homo vel quod mentzora leo
Qui quidem locatis infinite vel qui
i. fruct
Invertens fuit in istis celo ponitur
Statique relativum pro vero est quod bis dicit
Stat vicine quis arat quod ingenia sulcat

Quis obliquum quos quis vel quod gemine

Nam rectum potest utrumque tenere
Item per metra immediate supra scripta
infertur alia proprietas [illegible] dictionis inter-
rogativis nomen si vero est magis
ad rem quam prima modo spectantem
etc. sed primum est optime per versus po-
sitos immediate infra subinfertur.
Illud est primum quod est autem
de singularis dictionis pro tertio
quando interrogatur dictio duas per
dictionis plures concessivum in nomen
radicem etc. ut apparebit in subscriptis
metris. c. c.

Cur gere tu partes / adverbia nomen
Nomina dicuntur partes quia serviunt / servit et adque
Verbum / quia bene famulus habentur
Partes preparat nomen verbum que / quedam
Non bene sunt notitia / dictio in requiri
bref. Queritur et que non vox utilibus una
[al debet] Sufficiat partis / sed plura dicuntur utique
Hoc ideo fit / quia dictis partibus insunt
Plura que possunt dubitari / sicut quod dicunt
Queritur possit vox una que certa
Ergo que ... quod sit sola / vel quod
Non supplet / qualis formula / unde quot
Mensura ... atque ...
Cum ut ... stant
Affectus quod non istos ad verba ... serviunt
Cur ... ubi ... ... tibi
Queritur ... cum ... [vel quo] que dubitatur
... tanquam ... ... in ... ... in ... nomine ... solent ... fieri / ... non ...

Numquam ... proinde / non quod fiat
Questio ... causa
Ipse non ... / quem insinuatur
Tu sola / quod quod superadditur ipsi
Ergo non ... sua ... fiat
... non pati ... tu ... [vel ut] actu
Non ... semet ... quo querere posset
Sed ... adverbia tamquam
... / ... questio ... // quia
Quilibet ... / ... qui re ... //
Nomina [vel nam] voci subeunt ... adverbia desit
Porro notes ... quedam que possunt uti
Pote fere ... / ... quod ... illa
... ut ... [vel fortis] ... ca
Queritur in hoc non ... / Et lite.
cum omnibus dictis una silba ... sit
... / ut illius illi / istius isti / ipsius
ipsi / unius uni // ... / utrius utri //
alterius alteri / ... cuius
cui ... eius ei // ... sunt ...
... in ... // quia ... ... et ...
poetarum metris ... / ut Virgilius
in ... Eneidos Cuique ... leges
Dedimus ... nostra repulit ...

in primo georgicon. Hinc a stirpe pedes / themo protentus in octo / et ubique hic / sinat Iuvenalis tamen si raro bissillaba et maxime ei. dicitur causa / ne in trocheo esse putetur quia deinde / quoque tetrates [illegible] Unde / plus est dicitur et ab eius sinalimpha analogia / in datiuis [illegible] quorum sint / quod [illegible] sint in [illegible] et plus / in [illegible] desinens / patet hunc [illegible] / [illegible] eis. vel hiis / ut cum quibus / hunc / in quo [illegible] pradicatio dicitur [illegible] / atradet his / grammaticis et hiis plus / antiqui protulerunt / Plautus in [illegible] / [illegible] Ecce hercle vos pater / et poro pariter est hiis [illegible] / predictis autem ei et eis vero bissillabum / videt Iuvenalis in [illegible] Duplex / et adimechos dat eius fere omnibus / Statius quoque hunc ut predictis / protulisse in ui [illegible] lectis hunc do / no vexas dac mea nepotes. / Item [illegible] falsus hunc penas et / cornua semiere tre / Cum quoque / terencianus desillabis / verum ut cum / quoque e proximitas loci orini est / eius [illegible] ex duobus ionicis / a maiore et duobus trocheis / Item / [illegible] ordine fulgens cui dat non / sintopes (vel sompes) ¶ ..Comentum.

Illud quoque addit / quod quidam protulerunt dissillabum / ut ibi Neptunusque est proximitas loci orini / Cuiusque eum posuit tercium / quod plurimus inest. Est enim [illegible] sedatum ex duobus ionicis a maiore / et duobus trocheis. Unde [illegible] / quod si / dativum dicitur metrum a [illegible] in / [illegible] Ionicus autem alius est / a maiore / alius a minore / et est / Ionicus a maiori pes constans ex / duabus longis precedentibus et duabus / brevibus sequentibus et dicitur a maiori / quod maiores scilicet longe precedunt / Ionicus quoque a minori est pes constans / ex duabus brevibus / et duabus longis / et dicitur a minori / quia precedunt minores i. breves. Est et Item Ionicus / a maiori verum ut ibi cum ut / ultima scilicet parte dicitur paciatur / sinalimpham / ut et cum sit dissillabum et sit ultima ex brevibus / quod nature / est scilicet cum tercium est Secundus / Ionicus a maiori est quod / est posita ut [illegible] sequente est. paciatur / sinalimpham. tali loco. trocheus / est constans ex longa et brevi / similiter / ante eis. o. Et quod sequitur i. tercium / spondeus est. Sed nulla causa / est / quia in omni usu in dissillabis / est ultima. Aliud quoque usum / adiungit eiusdem poete et eius / metri Ex ordine fulgens cui / dat nomen sompes / Et est primus / Ionicus a maiore ex ordine Secundus / Ionicus est a maiori fulgens / cui / ita tamen ut cum sit dissillabum / et ex duabus brevibus Ceteros pedes / trocheos sine labore invenies ¶ ..Sequitur litera.

Terrens [illegible] est / quod / sequitur pona mobilia de [illegible] / ut meus mea meum / tuus tua tuum / suus sua suum / [illegible] / ut vita vitam [illegible] / quod meus cum sit relativum verum / debebat facere omee / euphonie / causa duas ee brevis in [illegible] longa / [illegible] / Terentius in adelphis / o / mi eschine omni [illegible] Item in / eunucho Heo parmeno mi nostri [illegible] autem maximum est verius / possessivum et non [illegible] dicitur pro / [illegible] / quod quidam vident / quod [illegible] possum fecundo / vel neuto adiungitur / cum quidam / [illegible] unus dixerunt / Quod / et [illegible] et celsus [illegible]. tu.

Dettia dicitur [illegible] ¶ Come. / Duchil aliud dicamus / quam / [illegible] / nisi quod cum dixerit meus vero fa

---

Diligenter pedes separa ut intelligas. Primus pes est [illegible] ionicus a maiori / qui constat duabus sillabis longis et duabus brevibus / quod hic [illegible] / [illegible] primus verum ut cum / et sit vii. et ut per sinalimpham / [illegible] corripitur [illegible] quia dissillabum est cum / quod quare est / proximi / [illegible] et per sinalimpham platus / Tercia [illegible] / in trocheos dissolvuntur hic [illegible] talis locus orini / sed corripitur / finale vi / Cum ultima sillaba omni metro quasi in / differenter accipitur /

te verum omne / duas ee breves. ut
in longam / ta in quint emphasi
dicitur omni in vtro quando aut pu
tauerint / q in esse genus al dex
primitus. platus psincopa Ille
quoq addit / q omnis verbis qui
est omni / volunt quod de utroque
numero / q vo tenens. Metrum.

Tertia dico sic proxima genus

Declinat ipsa casum nomen sibi format

Quod tamen pga / tuo q fine monet
Ecce meos tuus atque suus nostrumque vr.

Ecce meos ut tuus vestrosque suumque

Pta dat pga casum omnis / quam doctrina
puta

Absque vocative meus quod non fit meus mi

Et meus in compositum primi reperimus
Quartus modus est. Litera
qui sequitur. pomit casus
tre dicit / nomina / mea nostris /
q id in optima confluerunt sillaba.
q psincopam pfert / vetustissimi
eum silentium cum utrumque quoque pfe
bant / Commentum .v. h.
De quarta autem dicit et prius
dictum / q sum / sunt q nostras et
vrias confluxerunt accentum habet et
supra ultima sillabam ut vestras apo
copatorum aut sincopatorum / quam
in textu dicit orthographia dicimus Nostras
eum et vestras plebant esse in
textu / Metricus pro h.

Concordat genera cum tria vocis / verbis
l' velud

Duas et vtras inflectitur sic albas
l' gnas

Aut bis ipsa dabit genus / pro de dabit nest

Ergo par fuerat quondam textus genitivo
l' sincopato

l' sua det
Accentum dicit suadet genitivo sine. Litera
.O. non esse pronomen / nec articulum
multis modis ostendit. Nam compositum
sit utrius / Tu enim q est sic pone
eundem hic utrum et utrum / qui apud o
ut o tu / hic hec et hoc tunc sunt
pose que tacet vtro Non est
igitur pronomen / nec articulus vocativi
in dictione ponitur o. que est
tria est velamen qua articulus est
licet articulus romani ud habent sig
.ideo graeci. ΟΑΡΤΟC. q est articulus
positus cum pronomine / apud nos
tamen non q articulo et pronomine
g ponitur / quemadmodum apud graecos
sic q pronomine et adverbio ipse et dicimus
sunt quoq ΟΗΤΙΟ hoc in interpreta
tionis vide licet hic articulum sub
audiunt / sicut nomen apud
latinos / quo plurima quoque da
in venientur apud nos sunt tria / que
apud grecos gta sunt ut felix
ΗΤΙΧΗC / Danety ΑΡΟC / primus
ΗCΗΒΗC et alia mille / Non
tamen id sic graeca attendentes et
bene eam composita dicere / ut que
a graecis inveniuntur simplicia apud
illos apud nos composita / ut
in testis ΜΗΜΟΛΙCΜΗΝΟC / Precipue
ΜΟΡΟC / superfluus ΠΗΡΙΙΤΟC /
Sicut et multa alia Sunt duo
igitur o. adverbium est vocandi / vel
optandi / Est etiam interiectio quibus
tamen in textu intelligitur o. hic est verbum
et heus tuo eum dicimus heus
inveneris sic o inveneris / Itaque
omnibus verbis ponitur / ut o tu / quia
omnis tempore adverbium vocandi.
q nulli alii casui nisi vocativo

[illegible]

terminationi aduerbia possunt adiungi / sicut etiam uocatiua secunde persone ut venisti adhuc vigil. et pronomina. ut fecisti tu homo. Venisti tu tete / nisi cum obliquis vel verbis adiungatur sicut etiam verbis verbum / quod et in prima et in secunda persona / ut tu es doctus / ego sum prudens / sicut etiam ego vocor / tu vocaris Herodianus / Et cetera. **Comentum.**

Post hoc autem quidam putauerunt o nomen esse vel pronomen / alii vero putauerunt o esse articulum Remouet vtrumque / et primo quod non est vtique pronomen quoniam non est antotus / cum hoc vero etiam sit vtique casus / et assumat o / ut o tu / Nec est a pronomine hic et hec et hoc / quod quidem magis videtur / hic enim et hec et hoc caret vocatiuo. Hic enim recepta sunt ut in eis maneat persona Articulus quoque non potest o esse / quoniam o ponitur pro demonstratiue / articulus non relatiue Quidam enim eius in epistola obliquos / quod est gratia ex quod est prepositiuus articulus et pronomine latos / non tamen est articulus cum nec etiam quod articulus sit ei postpositus sicut pronomine / Vis et ad vnum demum / quam vero in epistola ostenditur / quod est ei postpositum subiunctio articulo et nomine infinito / tamen sicut est / nec ei postpositum quod articulus ut hostis / nec articulus est sed maior ostendit / cum de articulis in principio huius operis egimus Illud quoque dicit / quod multa sunt apud nos sine plurali / quod apud grecos sunt hec / ut scelus semper est / quod dicitur agios aliter. quod est ei postpositum quod est sine / et grece est tria / quam sine tria requiruntur / asoios apud grecos semper est / quod apud nos dicitur inceptus / et est ei postpositum quod et aptis / concludit per hoc cum o non sit pronomen / nec articulus /

est aduerbium vocandi. sic hem euidenti. Est etiam o aduerbium optandi / et est interiectio dolentis / Et o aduerbium vocandi per se vocatiuo casui / Et non aliis / sed secunde et tertie persone non adiunguntur aliis casibus nominatiuis vel verbis / nisi sint obliqua et verba Primus et secundus personis quibus etiam adiunguntur nomina / ut prudens sum / doctus sum vel es. ·xx·

Male igitur quidam / Et cetera.

Multos quidam personarum vero non putauerunt habere. Hec enim nomina que per se tertie sunt persone. tamen si cum subiectis verbis sint iuncta. possunt etiam prima et secunda fieri / ut Socrates sum / Socrates es / Socrates est / Socrates vocor / Socrates vocaris / Socrates vocatur / Et cetera non in pronominibus quoque quod maxime continent personas / at exemplum vero etiam in secunda persona. ego sum bonus. tu es bonus / ille est bonus / Non tamen nisi nominatiuus vel vocatiuus per se tertie sunt persone / sed quoniam carent obliquis vel verbis Nemo enim recte dicit. Apollonius ambulo. Aristophanes ambulas Pronomina enim prime et secunde persone maxime accipiuntur ut loco propriorum fungantur nominum / cum verbis earundem personarum / ut ego ambulo / tu ambulas / itaque loco tertie persone melius vel pronomina maxime si absit. ego facio. tu facis / Tullius facit / nisi vel presens sit et demonstratiue hic ipsum volentes dicimus hic vel iste. vel longe videatur et dicimus ille. vel si absit quem deinceps cognito relatiuo. vel dicentes. de quo iam nomina aliquid vel loquuti ante sumus / Cum igitur et demonstratione sit prima persona et secunda / hoc vel hac. ante nomina careat vtique / merito ad tertiam redditur

personarum. Verbis autem et verbo solo
is adiungitur verbo et pronomine constructo
persone intelligitur nominativus, quia videntur ipsa
hec verba vim demonstrativam habere, quia
ostendat certam substantiam, parvam personam
vel nominativo. In qua substantia demonstra-
trata non egent pronominibus
que demonstrationem substantie faciunt. Constructio
Subponit quoque quod et pronomina re-
petere sic intelligendum est. Adduntur
verbis nominibus, adiuncta etc. sola
persona, ut fecisti tu, non tamen dicit
quod hic primum tu nullius alterius casum
admonet, nisi consubiectum vel per
additionem substantie et verbi. Verbum enim
dicit tu vigilias legis, id facit
ac si diceret tu qui es et vocaris
vigilius legis. Verum autem quidam
dicebant tu esse tantum verbi pro-
prietatem, quam solam vim persone puta-
bant esse personarum verbi causa. Tu
non nisi sede cuiusque persone
ideo accepta ex proposito obtrac-
tione ostendunt tu esse nominativi casus
esse. Ut enim constructionis nominativi
substantia et verbis verbi sive persone ad-
iungitur, ut socius es, socius vocaris,
non tamen per dicturam illorum sive
persone verborum desinit esse nominativus.
Verbis licet nominativa iuncta sint sepe,
ibidem sunt nominativi. Nulla enim constructio
nominativi est cum tu sic sine pronomine verbo
iungitur, non sit nominativus. Composita quia
nominativi non poterant intrinse-
tive cum prima et secunda persona verborum
construi, recepta sunt pronomina
prime et secunde persone ad quas plenius con-
deceat eis, quales casus nominativi est.
Tertie autem nominativi substantie personis
verborum tertiarum et primis addantur
sive omni pronomine que in casu
sunt personis additione, in eo
quod substantiam verum prime et secunde persone
ipsam vero sit substantiam demonstrative
que prima secundus subiecta est

primum quoque verum casum sensus adiun-
git, a desiderat nominativi quod est fun-
datum est. Non autem in dicitur
additione pronominis ad nominativum, quoniam
tertium pronominum sit substantiam demons-
trative, et ita fiet superflua geminatio
substantie. Verum non vero, prima vero sit
nominativo, nam quoque sibi ad-
iungi desiderat quod vel substantiam at-
tribuat, sed non in dicitur additione
~~additione~~ pronominis ad nominativum, tamen ad
nominativum pronomine nichil prorsus
pertineat. Sed hec omnia exemplis
que in superiori tractatu descripta et
verba vi sex diximus, et magis
exemplis que in libro quinto scripsimus
manifesta sunt. Et literam ps.
Cum tamen omnia que coniunguntur
in diversis posita personis casua-
lia, sive disiunguntur seu copu-
lentur, eundem servant casum. Verum
hoc plus servatur ut possit dicens
cum vel per alterum donatus, et personas
et casus, et ego et ille, vel mea
vel tui, et mi et tibi, vel me vel
te, et a me et a te. Verbis autem
nisi in vera eadem quod propter conferantur
diversa nomina iungi non potest, ut
bone et caste et formose. Verum
cum alia persona sunt casum
habere non potest nisi sit, eos diversas
iungere personas non possunt.
Ceteris nisi casibus diversas per-
sonas iungi. Quippe cum in o-
bus illis inveniatur personis quo-
quod dicam et ego et ille et tu. Sed
dicendum est tamen, quoniam magis
dignoscitur in plurali numero quod pluralia
congruunt sint personarum. Ergo quando
dicitur ego et tu docti sumus, sic
dubius tamen intelligitur. Et quod pro-
nomina eisdem casibus adiunguntur
nominibus: ego vigilius, tu vigilius,
ille vigilius; mei vigilii, tui vi-
gilii, illius vigilii. Et quod adiun-
ctiones [?] intelligi redduntur. Quibus

+ reddit ad superiorem [?] ... copulet ... pronominis ... habet

ut sunt ... intelligitur ... prima ... tertiam ... personam

scripsit ego / quis scripsit tu / quis
scripsit ille. Et quidem hec vtrum hic
et vtrum hec / quidem aut nominatiuis ad-
iunctum vtrum vero eius in interrogatiua
nomina nec infinita nec abne-
gatiua nec distributiua vel impartitiua
nec relatiua. quoniam omnia carent de-
monstratione / vocales possidentes? Vt quis
vel qui / qualis talis / quotus tantus
alius nullus. alter alter. ut vterque /
singuli bini terni quotus et similia.
Nec prime et secunde persone pronomina
recta non nomina pronominis casus
esse si sunt appellatiua loco pronominum fun-
guntur. cum demonstratiuo ipsa diffi-
niunt suam personam propriam. et hec
in se vim 2 horum pronominum tu vtrum
Probat vtrum tu uti / ¶ Comet.
tus esse sit / omnia in quinque casibus
sic cum tam singulari in diuisa
descriptione. Et sibi possunt in composita
copulatiua vel disiunctiua coniungi
pro primo vtrum qui diuisas non pro
coniunge responsas / preterea quod secunde
persone est preparare / ut ego et tu / vel
ego vel tu / sic mei et tui vel
mei vel tui inuenietur. eodem quoque
et in ceteris obliquis / excepto vtrum
ut predictum est Sed cum dicimus ego
et tu et ille legimus coniungunt sibi
a. casualia in diuisas descriptione
pro. Similiter tu ibidem non est vti
tamquam potius vti cum eius tam
demonstrantur similiter Quoniam aut ab his
duo uti ego et ille diuisas aut
de his in ... prima et secunda
et tercia / non diuisas homines responsas /
ne decipiaris / ut quidam / qui
hanc legem putauerunt non esse
bona quia in obore et ocaste et so
formose ... dicitur de eadem
Quod male et falsum est Quod
eum impedit dicere / o sexto o presto
legere. Illud quoque quod pronomina
nominibus in eisdem casibus adiungitur

ut ego vigilans secure eius hec vtrum
tamen uti tamquam est / Ergo tu dici-
tur vigilans legis. necesse est tu subi-
vtrum esse ¶ Preterea adiunctiua interroga-
tiuos indicat non vti / si uti Sed
ad quis scripsit tu indicatiuo Certe
tu uti tamquam est / Quod autem aut
interrogatiua nomina ut quis / et in-
finita ut aliquis / et abnegatiua
ut nullus / et distributiua ut vterque /
que etiam dicuntur impartitiua / et relatiua
ut qualis. vtrum careat / manifestum
est / quoniam hec omnia carent demon-
stratione. sine qua vtrum esse non potest
et ut latius tantum astruatur ¶ Sed
vtrum quod demonstratione certe et diffi-
nitur / si quod interrogatiue dubitatur
sit Infinitum non in finite Certe
re nec vtrum potest hec ¶ De
abnegatiuis esse constat / quod au-
ferunt demonstrationem ei quem ab-
negant Nec vtrum non habet ¶
Distributiua quoque ad diuisas
videntur pertinere personas Cum
eum dicit vterque vestrum faciat. hic
idem est / at si dicat / tu et ille /
tu vtrum ad personam suam per-
tineat ¶ Preterea omne distributiuum
desinit. vtrum aut esse in plurali
aduerbium quidem redigit / Cum
eum dicit omnes homines / quamquam quin-
tos in uniuersis Certe et distribu-
erunt vtrum Ergo cum omnis
distributiuum est in persone dicitur / omnes
omnes quem ... per una / et hec
alia ¶ Relatiua non quam suam fa-
cit cognitionem. vtrum non habet per-
sonam / absque dubitatione esse per
tantum dicitur ¶ Sequitur litera.
Illud est sciendum quod omnia pro-
nomina apud latinos absoluta
sunt / et tam possessiua quam
subiunctiua. vel articulus
vel orthonomina / cum apud grecos

sunt quedam

sint quedam inclinativa ut μοι
MOYAIH· ego dico. dico ego / tu
dicis. dicis tu / ille dicat dicat ille
Absque autem dubio que cum aliis so-
ciari possunt. vel non semper discedo
ego dico / possimus accipere intelli-
gi. et cetera alia ¶ Comentum.
Addit quoque / quod pronomine ante ap-
positum est solitum. i. non facit
discretionem ut non fit. Dicit tamen a-
libi quod suppletum est dictum / ego le-
go sic addendo pronomen nisi velis
facere discretionem. Sed istud quod dicta
est / sic propter unum in ventionis
natura in pronominibus prime et secunde.
Quod autem absolute ponitur / dictum
est sic usum / quia quia plane est
intelligitur. ¶ ¶ litera prisciani
Solet tamen met addita plerumque
significantiam vel discretionem / quam ΔΙΑ-
ΣΤΟΛΗΝ dicunt greci. Egomet.
ego et non alius / met non excipere
ego. vel ego met ipse / ut Terentius
in Adelphis Egomet rapui. ipse
ego solui argentum / i. ego et nul-
lus alius ¶ ¶ Comentum.
Adiungit quoque / quod met sic addi-
ta pronominibus facit plerumque signi-
ficantiam. Cum autem dixit ple-
rumque / determinat cum autem discretionem
quam greci vocant diastolen. et
puto quod est a dia quod est duo et
thesis quod est positio / quia discretio
facit quasi positionem duorum [illegible]
[illegible] cum sic definita dicitur ut-
rumque quia et [illegible] possunt de adiec-
tione huius met. et subiunctione pronominis
Nec solum in personis nec in inligatio lo-
cum habeat de cuius tractatur constat sup-
secundum ¶ ¶ Sequitur litera prisciani
Qui nostri solum apud latinos re-
ciprocum fit in eadem tertia persona quod
et ANTANAKΛACTON vocant /
i. quod ipsa in se actum reflectit
persona / ut eadem sit et agens et pa-
tiens / quia ἀντὶ ΑΥΤΟΥ ΑΥΤΟΝ pro
sive compositi ΚΑΥΤΟΝ. simplex ΕΑΥΤΟΝ
ΕΑΥΤΟΝ et ΚΑΥΤΟΝ quod est pri-
me et secunde simplex non habemus / sed

personis simplicibus primitivis unum que tam
in reciprocatione quam in transitione po-
ni possunt / ut mei misereor / et mei
miseretur / sic tui misereris et tui mi-
seretur. Licet mirum cum apud grecos
quoque vetustissimum omnium fere
auctorem homerum simplicibus utitur pro compositis
Ut ·HAIHAYCOAIAY pro ·HAIAYTON (compositum)
Qui quoque tam CAYTOY quam
TOY sit quod ipse est relatum. Licet mirum
cum sit quoque apud homerum inve-
niatur simplex pro composito ut ΠΡΟΣ ΟΗ-
ΝΗΟΗΝ ΟΑΡΣΟΝΤΑ i. ad se
fugientem sequitur. ΑΥΤΟΥ pro CA-
ΥΤΟΥ dixit. Item autem id non
sit pronomen i. sui sibi se a se
quia necesse est quod ΤΑ ΚΑΥΤΟΝ
sit / tam actionem quam passionem
in eadem intelligi persona. Unde a-
liter igitur potest id proferri in quo
aliquid agitur nisi personis casus
Conveniunt cum ut ante actum pro-
ficientes adverbiis casibus sive in transitione
personarum intelligantur sive in una
eademque persona / Intransitive / ut A-
ristophanes Aristarchum docuit /
Ego te honoravi. tu me dixisti Et
persona quoque una vel in intelligitur
transitive et in adverbiis casibus / ut de
de se / honorari te. Verba quo-
que in eadem persona sic ad fit / ut se
nominis se docuit / docentes cum transi-
tio ad alteram fit partem. si ad ipsum
femininum recipit / Aiax se interfe-
cit / [illegible] cum interfecit ad ipsum a-
iacem [illegible]. Huiusmodi i-
[illegible] primitivorum pronomi-
num [illegible] / accidit una eademque voce
et transitiva demonstrare personam et re-
ciproca. Unde homerus quoque an-
tiquitatis auctor in simplicibus
sic pronominibus / et in transitivas ponit
ut dictum est personas et transitivas
Ut ·HAIHAY· COAIAY pro ·HAIAY-
TOHN. Unus cum et id loquitur /
HAIHAY ante et HCON transitive /
Aliter cognovit eum et aliter est cognitus
Postea vero iuniores addiderunt
composita pronomina / que transitivas

sicut personas omnium, ubi est sunt tristitiae. Itaque ydyossaethic composita, id est ipsas agentes easdem et patientes dixerunt, illas vero hoc est simplices allossaethic hoc est in alias partes facientes nominaverunt. Nos igitur qui in plerisque antiquitatem sequimur grecie, in pronominibus quoque secundum homericam auctoritatem simplicibus utimur et pro compositis, id est non semper cum in aliam personam agit, sed et ipsa in se. Virgilius, ut Virgilius in quarto: Cui me moritura deseris hospes. Terentius in Adelphis: Fratrem te apud illum deum. Item. Idem in Andria: Dico quid mihi me facias scio. Idem in Adelphis: Edepol sciri scire te ea molliter. ET. Comentum.

Post hec autem volens ostendere quare sui careat nominativo, premittit quod retransitivum est id est receptum est sic ut ponatur in intransitiva constructione ad designandam personam ut patitur. Hoc autem dicunt greci antanaclaston, quod est reflexio vel idiopathiam, quod est sua passio. Ponitur autem sui pro greco emautou sautou, est autem to autou emautou secunde persone, sauton secunde. Quia pluralis utuntur simpliciter nostri et tui. Caret autem sui caret nominativo, et quare. Verum quod positi emautou habeat, et que sunt receptas composita pronominum apud grecos et que simpliciorum in eas tertie paulo ante ea composuimus, ut non optat item repetere ea que diximus, et que sequuntur auctoris pertinent, in hoc loco nisi quod hoc dicat quod contra pronomina intransitivas personas sunt id est retransitive positas. Intransitiva namque nulla fit vera transitio sed potius quedam reflexio, et retransitivas quod in quibus posita pronomina vocant greci idiopathiam, quia ydiapatem sua passio dicatur. Constructiones vero transitivas in quibus simplicibus utuntur pronominibus vocant allopathos id est in aliud partes facientes. ET. Sequitur litera.

Retinent etiam sui mei pro emou et emautou, et tui pro sou et sautou accipiuntur, et tamen retransitive sunt, sui enim pro hou et eautou accipiatur non habeat nominativum, atque multa

sunt dicenda. Primum in loco accipiatur ut de dixerimus que est in prima et secunda persona apud grecos id est hyi. Ponitur sui nominativo esset dubitatio ad quem comparari sed enim hoy sui, et hyi sibi, et he se, sic nominativus hi, si diceret ea. Et in aliis enim dicitionibus quibusdam solent latini eoles sequentes vel in digamma vel in consonante accipi aspirationem, ut helene, semis, hera, ser, hesta, septe. Et fortasse eo opere per anastrophen factum est, vel aliud pronomine quod contra puto correlativum esse quod hy apud grecos dativo dem, quod hic ipsius id est hy, ut et ut ratus est, et apud grecos usus. Postremo quod intercessit sibi in pronomine vel uti hoc dicit sui sibi se ase sine retransitione sine retransitum, ut non intelligatur actus vel ab ipsa in se vel ab ipsa in aliam sunt vel ab alia in ipsam nisi possessivis vel adiunctis copulentur. Tunc enim agere solum non etiam pati sit, ut ille misera sui (?) et sibi silentem et se secutum et se ducentem. Ab ipsa in se, ut Terentius in Andria: Presens sibi esse inimicus videatur. Passiva enim quoque ab aliquo actu fuit. In aliam ab ea et in eandem ab alia, ut id in eadem: hanc fidem sibi me obsecravit qui se sciret non deserturum, ut daturum sibi ingenio ceteros ad structura utrum hic continuum ad tuisque non sit omnibus enim constructus vel vero adiungitur ad perfectum sensus, ut mei vel illius potior, vel per possessionem, ut mei seruo loquor. Alii vero tamen vel ad possessionem sed ad verba solum feruntur. Igitur sui per se vel adverbium per ponitur transitum id est sui passionem seruis vel retransitum, vel ad passionem ut sui seruo loquuntur, vel sui misereatur, vel rogat me videam ut sui misereor. Contrarium autem absolute quod alia, ut ego loquor, et tu loqueris, et ille loquitur. Cum enim sic diximus, necesse sit actum vel a semet ipsa in se, vel

aliam in eam intelligi/ nunc quando pt una uel reciproca uel transitiua in obliquis tamen uocib; aut obliq; uero admittere transitionem persone ad personam s; uel uo ipse uero demonstrantis/ ut ego te docui/ ille me psuit/ uel docui te/ pfuisti michi. Similiter reciprocationes/ ego michi psui/ tu tibi pfuisti/ ille pfuit sibi/ uel me accuso/ te uituperas. Nominatiuus enim pt positus transitionem non habet/ ut ego scripsi. Illud enim admittere personam intelligere. dicit pt esse uero eam est obliq; uo pot sit siue transitione uel reciprocatione admittere/ ut ego scribo/ mei autem scribo dicere non possumus/ ille facit. illius facit nemo dicit. Cum ergo sibi loquitur dicimus/ in uo loquitur uero intelligimus ille/ Cum sibi uo quamque uo/ ad eum tamen hic est dem qui est uerus apponitur. fieri autem transitiue inter nominatiuum aut simplicem pronomen et reciprocum et retransitiuum aliquem esse/ cum ΗΛΛΑΥΤΟΥ. quoque et ϹΑΥΤΟΥ. apud grecos et ΗΑΥΤΟΥ/ quicumque adiectiui/ hec est ad uero psentur/ reciproca sunt/ ut ΗΜΑΥΤΟΥ ΑΚΟΥΩ. ego met ipse me audio. Cetera autem ad possessiua admittere/ cum sit personarum transitiua/ sunt/ ut ΕΜΑΙΤΟΥ ΗΑΛΑΥΤΟΥ ΔΟΥΛΟΝ ΗΤΥΘΑ/ i. mei ipsius seruum. hoc autem i. sui sibi se apte esse persone primitiuum quantum illius personis quas ϹΥΝΖΥΓΑ Apollonius uocat/ probat est spatio. in qua se declinat pronomine ipse persone/ quo apud grecos ΕΑΥΟΥ ΕΟΥ/ ΕΑΙΕ ΕΕ ΗΕ. Sic est apud nos/ mei tui sui/ mi tibi sibi/ me te se/ a me a te a se. quod quae sui ad modum principium loco appositionis quam hic hic tertia apud grecos persona. Sed principalem pronomen tamen hoc autem quoque i. ut hic pronomine. non transitiuo non reciproco reciproco/ Homerus singulariter iam dictum est sequitur. quamquam tertia quoque pronominum/ non reciproca non transitiua retinet/ ut

ΔΗΙΤΗΡΟΝΑ. ΥΘΟΡΗΚΑ ΠΗΡΙΕΤΗ ΟΗϹ. ϹΙΝΗΔΙΝΗ. ΝΟΥΟΚΑϹΙΓ. ΝΗ ΤΟΙΟΙ/ dixit pro eo. eoi/ idest ΠΑΡ ΤΗΚΑϹΙΓ/ ΝΗΤΟ. ΘΡΑϹΙΑΝΔΟΗ. ϹΙΚΡΑΤΗΡΙϹΩ. pro ϹΑΙΤΟΙ/ idest ΟΥΝΗ ΚΑΡΑΟΥΧΩ. ΠΑΤΡΙΧΑΡΥ. ΒΟΛΙΕΝΟϹ. ΘΗΡΑΠΠΗΥΟ. ΝΑΝΤΙΤΟΥ. ΤΟΡΑΤΗ. ΡΙΑΥΤΟΥ/ idest ΤΟΝΚΑ ΝΗΡΡΥ/ ΥΑΝΤΟ. ΘΘ ΟΥΔΥΗΥ. ΟΥΝΟΧΟΝΥ. ΗΥΝΥΚΑ. ΛΑΕΟϹ. ΗΥΝΗΚΑ. ΟΥΟ. ΑΝΤΙΤΟΥ. ΤΟΥΚΑ ΛΑΟΥ. ϹΑΥΤΟΥ. Itaque apud nos quoque non pro ΤΟΥ. non pro ΤΗ ΟΥ. pt sui accipi/ similiter sibi pro ΤΟΥ et ΤΗΟΥ/ se pro ΤΗ. Et sciendum quod quamuis hic pronomina reciproca est eiusdem persone uero sit quod uenit tamen admittere/ ut sui uenit memini. sibi placet et manifestum quod quantum uero hic uero sit tamen. in aliqua/ Nam. ergo pronominis quoque singulariter hoc habet. hoc est ipse recurrens. ponas uerum/ et in eo uero eiusdem persone/ exempli. duo uero duo aut uero ipse/ ubi et actio et passio ouderit/ quamque non possunt. si obliq; et uero dicit ipse/ et re ... sed etiam in illis/ quae in transitione habet alteram personam/ Nam i. sui uero pt constructio/ De Commet.

Illam non questionem in pronomine/ tu mei legis ponatur personam quas Greci ΕΜΟΙ et pro ΕΜΑΙΤΟΥ/ quam tamen uero/ et similiter in tui ponatur pronominum/ ΟΥ et ΕΟΥ/ et pronominis posito quod non hec non ualeat ΣΑΙΤΟΥ. Cum mei et qua et tui. ponantur pronomina/ predicta/ et tamen habeant uero/ quod est quando sui non quam ponatur pronominum ΗΟΥ. quod hec uero ΕΑΙΤΟΥ quod non hec. careat uero quod quod primum uidetur/ quod similiter uero sit apud grecos hic/ ... loca transitiuae ut hic appositionem ponitur/ si quid sit fiet. dicitur. s/ quae est commune et sic fiet confuso ... quam ... in ab eodem pronomine fiet. Ipso posita s. appositio ... facta est tamen/ Nam autem ... Illud est ad ... quamquam ponitur. et hic ipse ad designandam

Pronomen quod patitur. Et tamen constructio
non fit nisi per verbum ut apud te
venio. Obsecrant me ut da
res hanc fidem. qui i. quo habet
fidem etc. cupit. ab. sanat me
non destruxisse i. ut destruxisse.
Cum enim quo sanat me facta est
transitio absoluta in me. sed admittit
non destruxisse i. ut non destruxis
se. facta est iterum ante in ipsam
pactum se designatum. Et quia non con
veniebat ut sibi haberet locum, cum
in nulla sua constructione intelligeret nisi
cum sui. ... ut possessor
agit in suam possessionem ad designan
dam cuius est possessio. Quia non ibi fit
nisi persona. Illud postea admit
tit. ut ego mei ... que
dixit nos supra iam ex possessivo.
Quod autem interponit omnem
... vel adiungit verbo ut potior
mei vel casum possessoris sive ut
mei sive loquor et quod aliquando
... semper redduntur ad rectum et
tunc ad possessores totum quod
hic interponit ut hic totum consta
ret ... Quod si ad unum refera
tur erit reciprocum ut iste misere
tur sui vel reciprocus ut rogat me ...
ut sui misereatur. Nunquam utroque
... sui non potest habere ... Quod
si sui ad possessionem reddatur fit transitio
a possessore in possessionem suam. ubi
... sui non potest habere ... ut sui
non loquor. nec quod aut sine ab
soluto vel in transitione cum ... possessor
et quam omnibus ... est. Quia
sui inter non habeat ... Cum su
prius dixi potior mei. sed
est. quia et potior illius rei et
illa re et illam rem dicitur. sed
frequentius tamen potior illa re.
Addit quoque quod in tertia persona et recta
... semper adiungitur obliquus ... i.
... vel ... adiunctum est ut
ego te vel me docui. vel in quo
... subintelligitur ut doceo me
vel te. Illud etiam admittit. quia
... sine obliquo non facit
transitionem ...

... eius non potest obliquus addi ...
transitionem vel reciprocationem. Quod
autem sui recipit possessivum et in illa
transitione in qua possessor agit
in suam possessionem sicut dicitur
sua ab auctore. Probat non esse
... quia apud grecos ita
ponitur et habeant ut dictum est
... grecum eorum
aut ... mei et tui reddi
... recipere ad rectum et ad possessivos
transitione quod si sui. Addit illa
... esse ... i. plu
... cuncta ... ipsa se
... Quod enim apud
grecos dicitur emoy coy hoy ut
... tam ... persona ...
inveniuntur in ... et quod
apud grecos dicitur ... hoc
itaque apud nos mei tui sui quia
sicut hic et omnis eius obliqui
ab eo. Quam legem transitionis ...
... sequntur pronomina possessiva.
Quod autem addit sui non accipi
... non ... ideo dictum
est quia primitivum recipit possessivum
... eorum. Quod tamen
libri habent eorum qui dicunt
aliud esse ... equipollens ei
positum non transitive. Quia sui potes
... intelligere in tertia constructione
sed cum accipit transitionem ut po
... Illud quoque
admittit quia ... quacumque
... oportet actionem
vel passionem intelligi. Et quia ...
... est verbum adiungi ... cum
... adque referatur quam
... si utrumque ...
eius pronomen quod est sui ad ...
... essent duo ...
ad designationem actionem et passionem
... in designatione agentis. alter in
designatione patientis. Quod tamen
... non potest ... sed ...
... Quod sui non ... utrum
Nichil ... tantummodo per
... pro illa ...
tate habet omnino ... que ea sunt

posita eius ibi licet modice tangat
ea prius. *Et. Sequitur litera*
Quis vero quibusdam pronomen esse
putatur quia declinatur ad simi-
litudinem quorundam pronominum quis
cuius cui sicut ille illius illi. Et
quia ponitur nomine ignoto nobis tamen
pro quo participium ponitur ut Quis
fecit. quis dixit. Unde videntes
adiungere nomen in tercio pronomine nec
pro vero vel appellativo Quis fecit
Virgilius. vel poeta. Et quia substantiam
sit sive aqua etiam qualitatem quod
est suum pronominis *Et. Commentum.*
Aliud quoque adiungit quod quidam
putaverunt quis esse pronomen
ut Donatus. tum quia declinatur
ad modum quorundam pronominum ipse
ipsius. ille illius. tum quia ponitur
pronomine quolibet nobis ignoto Agno-
rato eius nomine quecumque. quis
est. Vel aut dicto. quis legit
id est. at si dicerem. scilicet vero Socrates vel
plato vel aliquis aliorum. Unde
quia poni videtur pronomine. quis est
pronominis. putatum est esse pronomen
tum magis propterea. quia substantiam sine
etiam qualitate sit. forma autem
per distinguibilem et certificat Quis
non sit confundit rem dubitatam
indicat declarare sine qualitate vi-
sive substantiam. quia est proprium pronominis
Idcirco putatum est a quibusdam
esse pronomen *Et. Sequitur litera*
Addque dicendum. quod non similitu-
do declinacionis omnino coniungit vel disiungit
partes orationis inter se. sed vis ipsius
Nam et pronomina multa
declinacionem nominum sequuntur. Ut prima
declinacionis. meus. tuus. suus.
noster. vester. nostras. vestras. et rursus
nomina declinacionem sequuntur pronominum
Ut unus unius uni. solus solius
soli. totus totius toti. ullus ul-
lius ulli. nullus nullius nulli. alius
alius alii Cum ergo unus quia per
se simplex verbo. producit per se
Cum alterius. contra. quia duabus
vincit syllabis unum simul. semper cor-
ripit penultimam alter alterius alteri.

Neutro vero utitur. quia una superat syl-
labam in metris et producere et corripere
et que ex eis componuntur Quamvis sunt
quoque quidam eorum eiusdem declinacionis in-
ducti. pronomina esse putaverunt
Cum eius omnia hec. ad certum numerum
vel ad quantitatem referuntur. quo putat
esse pronomina. que omnia quantitate
infinitate tacent et loco propriorum que
sunt in dividua. Sed est nichil q-
ue vel quale finita. accipi soleat
Supradicta et cum qualem substantiam vel
quantitatem significant. neque loco propriorum sed
nominum accipiant. Sine dubio
nomina sunt appellativa Quia illa que
infinita sunt qualitate. qualis talis.
Quamvis cum infinita vel interrogativa ·q d nullomo
pronominibus accipiantur propriis. que in-
notacionem propriis proprie unus cuiusque
substancie. vel qualitatis vel quantitatis sunt · cum
Respondet itaque ad *Et. Commentum.*
singula. et primo quid ostendit. quod
quamvis quis ad modum quorundam
pronominum declinatur tamen non putandum est pronomen
tum multa pronomina declinantur modo nominum
ut meus mea meum. nostri mei mee
mei. sicut albus alba album. et nostras
tis. sicut arpinas tis. vel tum licet.
nomina. Sic licet dicantur nomina. aliqua
ta quoque nomina more pronominum
declinantur. ut unus unius. solus solius
et multa alia. sicut ille illius. que
tamen eodem errore declinacionis. quidam pu-
taverunt esse pronomina. sed errore
in quo est. Cum eius etiam numerum
sint ut unus solus vel alter alius
vel cum omnia numerum sint. vel consequuntur
quantitatem ut totus quotus tantus
Propterea non solum substantiam quod per
declinacionem dicentes pronomina. Similiter
non et talis infinita qualitate
sunt. que non sunt pronomina Quod
autem quis et alia huiusmodi in terciam
pronominibus ponuntur. nichil est. Cum
ignoratione. substantie vel qualitatis
vel quantitatis. que sunt et declinantur
propria nomina. designent ut quis
qualis quantus *Et. Sequitur litera*
Quis quoque quamvis substantiam sine qualitate

certa qualitate demonstrat / hoc tamen in
certum est in eo substantiam illam quam pro-
nomina significant / quod illa personalia et pro-
pria vim eorumque accipiunt substantia quod
demonstratione praesentium vel relatione ab-
sentium personarum intelligitur / hoc autem
generalem et infinitam substantiam / que perti-
net ad universarum rerum genera et species
[illegible] demonstrat / quod et unus
et quantitates in species qualitatis non-
numquam accipiuntur / sicut et infinita et
generalem substantiam / que est in hoc nomine
hoc est quis vel qui / et que ex eo
componuntur in hoc esse dicta qualitate /
habet igitur et qualitatem quam demon-
strat nomine / ut bonus et doctus intel-
ligens / pronomina accipiuntur loco
propriorum nominum / Itaque finitas exigunt
sibi personas quas nullum ex supra-
dictis praeter haec nominibus. Quid autem
sit in quo genere / quam omnia incorporea
sine dubio ab omnibus nomina ac-
cipi / utrique autem et alter et uter et plus
decorum causa pronomina esse putare /
Sunt autem in declinatione vel derivatione
quedam et equalibus conveniunt / ut quo
que quod / alius alia aliud / ni-
chil [illegible] / cum omnibus partibus orationis [illegible]
nulla dubitatio est. hic inveniatur
ut in nominibus supellex supellec-
tilis / hospes hospita / [illegible]
[illegible] in pronominibus ipse vel ipsus
ipsa ipsum / in verbis sum fui / fero
tuli / Illud quoque considerabant /
quod demonstrativa ipsa est pronomina / ut hic /
iste talis et tantus. sed falso dicta
ad vera quoque [illegible] demonstrativa
ut meus [illegible] / iste et nomina putat
esse demonstrativa / et pronomina / tamen
[illegible] demonstrationi que sunt
relativa / ut [illegible] / Et · Commentum

Praeterea et quoniam [illegible] substantiam
significant sine certa qualitate pronomi-
nalem [illegible] / eorumque substantiam de-
monstrative vel relative et definite
significant / ut sit ei qualitate infinitas
[illegible] non [illegible] est pronomen
Sunt autem tamen hic aliqui [illegible]
fuerunt quidam / qui [illegible] / [illegible]

[illegible] dictis illud generalissimum quod
[illegible] ad quaestionem facta [illegible]
dictionum possunt reddi. ut quis substantiam
qualis qualitatem et [illegible] substantiam
Quod quemadmodum potest fieri tamen [illegible]
quoniam color est in [illegible] / et redditur
albedo [illegible] / vel que magnitu-
do / et redditur [illegible] / et [illegible] /
dixerunt alii quod quis significat substantiam et
qualitatem / quod cum nomen additur
ut quis homo est. hic quis substantiam
et qualitatem significat quod homo [illegible] non in
[illegible] / ut quis [illegible]
[illegible] quis substantiam et qualitatem
significat nomen. quod ei redditur / Quod
si redditur pronomine significat et quoniam
substantiam et qualitatem [illegible] pro-
illud [illegible] qui dicat / quod significat
substantiam infinitam / [illegible] ei
[illegible] qualitate / [illegible] autem [illegible]
quod quis significat substantiam et qualitatem
infinita [illegible] forma subsiste-
tem [illegible] / quod [illegible] subsistens [illegible]
cum [illegible] / [illegible] subsistens
qua [illegible] / ut [illegible]
[illegible] dubitat ei [illegible] /
nisi quod tamen [illegible] / quis [illegible]
[illegible] adiuncto [illegible] / quod
subsistens [illegible] redditur [illegible]
quis [illegible] de [illegible]
[illegible] ubi [illegible]
[illegible] sufficienter [illegible] / et de
[illegible] que [illegible] in libro [illegible]
scripta sunt / [illegible] haec omnia
[illegible] colligitur itaque / ut ad
[illegible] redeam / quod quia pronomina
sibi finitas exigunt personas /
quod quis et cetera [illegible] non fa-
ciunt / ea non erunt putanda pro-
nomina [illegible] / [illegible]
est / quod [illegible] et [illegible] et alter [illegible]
dicere pronomina / cum sit [illegible]
[illegible] / quod omnia vocabula nominum
sunt nomina. Nominum autem vo-
cabula dicuntur / quoniam ipse res [illegible]
ut duo tam [illegible] / non ad [illegible]
[illegible] contra [illegible] autem quod
[illegible] obiciebat talis et tantus et tot

esse pronomina cum sint demonstrativa / et demonstratio sit pronominis propria sicud hoc esse falsum · quia et quedam adverbia sunt demonstrativa ut ecce / Et ista tota habetur sicud Remigius in quibusdam etc. usque ad finem post capitulum metrum talia metra. Metrum.

Quamquam relativum sit ab demonstratio pronomen
Vox adherens huic semper habes specialia que
Pronomen vel licet libri que tamen in hiis tangi
Nomina que pronominibus per proprietates
Dictas contra fuerint / pronomina quedam
Credita / sed que dicitur semper habes obiectio vox
Remigius cum quibus fuerant pronomina dicta
Prima sunt ratio quod ubi pronomina / sed quibus
Pronominis que integra vere pono
Alia / quod sola nulla contra
Sed nomen pronomina / sed quod pronomen
Tamen propria dicit pronominis ipsi
Ac alios septem esse pronomina dicta
At sola tamen que declinatur ut illa
Adque dicendum pronominis et quibus

Nos e pars primo cura super eas quippe
Quorum dicitur esse vere sum
Nomen esse fuerunt significare
Pronomen / quia pronomine significatur
Est sola propria cuilibet et specialis
Quibus vox esse vere nomen autem / vox
Quandoque fuerit vox / sola semper
Infinita per se nequit et generalis sed per
Ergo quod nequit esse pronomen vetat
Significatio / vox declinatio pro talis hoc
huic esse valet / cum significatio sola
Partes demonstrat / et obiectio est quibus hoc
Nomen / sed licet flectat pronominis ipsa
Nam quod absurdum sed est / ut non dubitat
Nomina sunt quibus natura dat aut
Quibus cum reliquis partibus pronomen
hoc ante tamen ut est / Et littera
ut demonstrationem nominum et pronominum /
quod idem demonstrat pronominis
solum ostenditur per se vel adverbia

lium pertinet quod dicitur quia non pronomen
non plurimum illorum que ostenduntur
sed quia illorum adque referuntur demon-
strativa sunt, ut talis puer apparet
qualis pater eius, et quod pronomina
demonstrativa in eodem genere inveniuntur ma-
nent qui demonstrantur. Pronomina non
demonstrativa possunt diversa ovidi-
tes addiversa referri, ut si aspicientes
mare dicamus talem esse nilum, cum sit
nilus maior, vel aut venit. Vel
si quis dicat statuam Herculis intuens
tanti fuerunt mei parentes quantus
iste Hercules, cum enim unum aspici-
at, plurali utitur. Sit unus Q. i. plurimis.
Ista sunt tamen nomina demonstrationes
presentium, que est in quantitate vel
qualitate, quia carent pronomina que
dubitatio est nomina magis hec esse
appellativa, quia pronomina. Itaque intue-
tantes quid est talis vel tantus
dicimus similis huic de quo loquimur,
ergo ei adiungimus scilicet qualitatem.
Nam hunc scilicet sit similis in qua-
litate. Tantus et talis pronomina
esse non possunt, neque pronominibus redduntur
sed nominibus, hec est quantus vel qualis.
Differt autem demonstratio nominum. ¶ Comment.
ab ea que est pronominum, quia pronomen
primum quod audit, et vel contra. Ta-
lis autem et id significat respectu alterius
demonstrat. Ut talis puer appa-
ret qualis pater eius. Ecce talis
facit hec demonstratio, id est ad puerum
quod ad patrem eius pertinet, pre-
terea ut pronomina eiusdem sunt con-
sunt cum eo qui demonstrat, sed non
nomina. Ut si videntes mare di-
camus talis est nilus, cum illud
venit, sit sit maius. Vel dicentes
statuam Achillis tanti fuerunt pare-
tes mei, cum illud sit unum et
hec plura. Et sic ergo talis et tantus
et tot similitudine quandam desig-
nant illud i. qualitate, sunt i. quanti-
tate, non est in qua dubium quin
hec habeant nomina esse. ¶ Litera
Ita autem sunt demonstrativa nomina
talis tantus tot. Et quod a pronomine

et nomine quo ponuntur, huius vel eius
tenor. Unde hoc quoque aliud
in tertio demonstrat i. scilicet, et a-
liud quod tertio intelligitur i. qualis,
qua ipse pronomen sunt adiunctio
nominis huius non sit. Quamvis tamen
quod talis tantus et tot sunt ad presentes
dicantur, et sic demonstrativa sunt.
Sed autem ad absentes relativa
vel redditiva sunt tamen, ut qualis
Hercules talis Theseus fuit.
Illud quoque addit. ¶ Comment.
quod tamen sunt nomina demonstrativa
talis tantus et tot et huiusmodi. Et quod
Theseus i. sicut prima sui partem
qua est hic, sic secundum, quod tuse
tamen non i. sicut ultima compositio-
nem partem qualitatem designat. Ita
quod nomine est in quantum et non
pronomine. Illud quoque addit quod
talis et tantus et tot si dicantur
ad absentes relativa sunt, i.
in se dicta, nisi quod sunt secundum ibi
cogitatus facienda demum ei dicitur
qualis Hercules talis Theseus
fuit, sic de absente dicitur, sicut
relativum qualis, qualiter talis
faciet ibi prima cogitatio i. qualis
quod ad ipsum refertur. Id quoque
quod una platea et se eiusdem prius
et secundam faciet cogitatio, quod necesse
esse, nisi illud dicamus quod
qualis dicitur ubi infinite vel re-
lative, et hic sit questionis talis
dicitur de absente, ut si sic talis
fuit Hercules i. qualis eius fue-
rit, et fuit Theseus. Constat autem
quod sic si dicatur ad presentem de-
monstrativum est, ut talis fuit so-
crates qualis ille est quem video,
et tunc sine dubio qualis rela-
tivum est. ¶ Sequitur litera
Illud quoque adnotandum quod in
vno omnia nomina eius capa-
cia possunt esse demonstrativa. Ita
quod in hoc solo finita videntur. Nam
huic personam. Nam i. aliis
casibus infinite sunt pronomine.

Pronomina redduntur pronominibus i. loco nominum ut si le(ctor?) [illegible] interrogat quibus [illegible]
et reddatur loco nominis que [illegible] si nisi sit iste ut si [illegible]
et hic [illegible] pronomen, nomina vero redditiva aliis redduntur nominibus, ut
si interroget quantus vel qualis, respondeatur tantus vel talis.

[Marginal notes, left margin:] [illegible] / Relativa [illegible] [illegible] / ap[illegible]

ratione / nisi cum subiectiuo vel verbis adiun-
guntur vt Clamat cum se habet sic
copulantur per se vt supra memora-
uimus / vt Prisciani sunt / Prisciani vnus
doctor / vtilis est / vtilis dicitur /
Omnia autem infinita vel relatiua
vel interrogatiua cum sint tercie dicuntur.
ad hanc tamen est cum adiungitur vna
in tragedia dicitur / non potest habere vo-
catiuos qui primi sunt sed Alius
quoque caret vocatiuo cum abnegacione
sit tamen persone quam sic dicimus cum
neque ego neque tu. sed alius / dicitur
quod tamen demonstratiue potest vtrum habere
non potest / quia nec pronomen habet ce-
tam est Non solum enim non
sunt personales. sed etiam abnegacione
... Certa quoque
i certam sit / quod est illud per qualitatem
et quod amplioribus plerumque dicitur quod
duobus Pronomina quod loco nominum
accipiuntur propriorum / vt Accius (?) scribit
et vetat. sed sit Omnes
vero dicta Accius scribit et veta-
tat alius / non eadem est persona Il-
lud quoque arguit hic non esse
pronomen quod ipse omnium potest subici
pronomini / vt ego ipse. tu ipse. ille
ipse. non tamen alius ipse dicimus /
Illud quoque adiungit / Commentum
pronominis vtrumque demonstratiuis est / quia
et alius quia abnegat primam
et secundam personam et nichil demon-
strat / vtrum habere non potest dicimus
nec ego nec tu sed alius / quia
tenentes ... aliquid quidem fac-
tum sit Vnde quia pronomina
certas faciunt personas / alius at
illas abnegat / conuincitur non esse
pronomen / tamen quia incertam
certam facit / que in certitudo est ei
pro qualitate / et preterea quod de plu-
ribus dicitur quam de duobus Rursus
pronomine relatiuo pro illo nomine
ponitur ad quod refertur / et eandem
cum eo personam facit Cum autem di-
cimus (?) scribit et alius vetat /
talia dicuntur persona preterea
ipse omni pronomini adiungitur

Sed alius ipse dicere non potest / quare
alius non est pronomen / Ex. littera
Alter quoque et vter / et que compositis
componuntur et ambo. vtrosque habere non
possunt / tamen vel pronominantur vel referuntur /
Demonstrant autem partitionem duorum personis /
Vter autem ad vnam dicitur personam /
itaque in his esse non potest que pro-
nuntur Demonstrandum est enim vt. nisi ego
vel tu / sine tu vel ille Similiter
alter compone. et opposite / vel te et illo demon-
strato ego in hoc disparium personarum
possit esse vterque. Verum (?) ad vnam
pertinet et solam hanc Relatiua
quoque cum demonstratiue careant / vtrum
habere non possunt / vt ambo vterque alter
vel Nullus et nullus cum semper
abnegatiue ... careant
vero / Ex. Comentum p. helie
Illud quoque addit / quod vter et alter et
composita ab his / quia distributiones
ad alias faciunt personas / vocatiuos habere
non possunt. cum vterque ad vnam velit
dicere personam. quia ad hanc demonstrand
cum est. vt / nisi ego vel tu / sine tu
et ille Similiter quoque dicimus / alter
compone et te vel illo Rursus am-
bo vterque et alter / cum sint rela-
tiua. i. in tercia dicta / non habent de-
monstrationem nec possunt habere / neque vtrosque
habere non possunt Vnde ergo / quod vt dicimus
conuenire ambo oportet Pratere. adiun-
gimus aliud dicimus / vt Petrus et
Plato Venerunt ad me / et ambo
recesserunt Vel ita Ambo iste
hoc vel illud faciunt / vt isti per ea
tencerem cogitationem faciat ad am-
bo / et hoc ad dicendum est deutique (?) et
alter Vnde dicitur. relatiua / non
sunt ... sed relatiua in tercia
dicta differunt itaque ambo et duo /
quia in tercia dicimus ambo sine tercia
duo. Nullus quoque differunt / vt
ambo coniungit duos innuat Il-
lus quoque et nullus quia cum
abnegatiue sint Vocatiuos non habent
Demonstratiuum in hoc eodem totaliter com-
planauimus et hec de pronomine dicta sufficiant /

Nunc residuum metri quod lite defectu omissum est sequitur. Et primo illa sunt tu sensus metris. Queritur quare potius dicta persone in pronomine vel ad participium quam quia ad finem / cum tamen dicatur propter affine dependeat. ipsi verbum sicut dicitur / quia pronomine quo quo ponitur loco nominis debuit assimilari primum nomini. Et quod debuit assimilari verbo in participio / et ita optimum sunt / quod verum illorum sicut tamen ad primum veniret ad participium. Et aliud ad finem quia non dignus est verbo / et finis dignior participio / eo quod omnia ordinantur ad finem / et tamen distant a fine / persona non a participio / quare sunt quod totum primum motiuum diluendum est quod recepta eadem debemus in loco attici accipi patet apud latinos / ubi modum infinitivi deridetur. Hec questio vero arbitror reticenda esse sicut quibus creat res / propter obscuritatem et arti metrum ne spoliata velut gratiudine hec mea. Versum est ut una cum omnibus subscriptis metris propter sensus facilius ea digerat et primo scribuntur illa metra.

Cur non personis datur in pronomine finis

Sed potius quam participio / cui ea locarunt (l. rent)

Personas sic si queritur / accipe causam (i. solutionem / vel l. causam)

Casibus ad nomen personis assimilari

Debent ad verbum pro se atque necesse (successive alterari)

Hec duo tecum participio / finemque vicissim

Hinc quod dignus est non / sed quod rei pars

Dignior est / tamen fine perlegit / cum (locum accepit)

Sic personas in parte vacante resedit

Hic auctor monet questionem et eam sic solvit / primo in suo loco sic ibi accipe causam / primo dicit / et quod si queritur cum dogma quare finis non sit datus personis in ipso pronomine potius quam participium / a quo tamen ipsa vero locauerunt suas personas in fine. Vel sic quo persona vero recepta in fine quare est persona pronomine non recepta in fine sed in participio. Cuius questionis solucio est ista quo ita est quod primum assimilatur pronomini per casum et verbo per personam / eo sunt ueniat ut hec duo accidentia debent esse in vice sua penes dignius non conveniens / si quod non est dignius verbo / et est in / quia dignior pars rei est finis / non tamen in parte distantur penes finem ut casus nominis persona autem in pronomine dicitur in participio dignius / et non dicitur in fine / ~~sicut enim persona tamen~~ ut persona vocis verbalis / si cum primum et casus / debent dari a fine vocis pro se / sunt in distinctione tamen confunditur ratio per se et equivoce [illegible] possumus solum hec questio quod in soluendo ea bene obmittitur ubi est intellectus plurimus. Item sequitur et alia metra cum suis sensibus que nec hic nec in uno loco hic videntur / et sunt hec

Omne relatum de precedente recordans

Infert noticiam / certam quam contulit ista (l. esse)

Sunt attendenda / quod vox precessit / ad quam

Apte respiciat subiuncta relatio / per quam

Apte relatum sequitur quod / sit et ipsis

Par genere numeris / casu vel impar esse statu (l. tamen)

Prevalet i tis / qua tam stat in eod
Hic auctor ponit nobilis ou
dens quasdam proprietates talium
relativorum tractat declaratis / et dividit
qua primo exequitur easdem proprietates
sed ponit impedimenta contra istas / secunda
ibi Sz repetitur in hijs etc / prima
adhuc in duas partes partes / quia
primo premittit naturam relativorum
secundo infert aliquas eorum proprietates
dicens Unde relativum aliud importat
sam notitiam etc. / et ita
nam ipsorum relativorum generis
proprietates sunt consequentiae prima
proprietas est ista / quod relativa
debet precedere alia dictio ad quam
relativum refertur. Secunda est ista
quod relativum cum suo antecedente debet
sive id. Tertia proprietas est ista
quod relativum debet concordare cum suo antecedente
in genere. Quarta proprietas est / quod
relativum cum suo antecedente debet concordare
numero / sed non est necessarium ut concordent
in casu / quia alius antecedens stat in uno
casu / et suum relativum in alio

pet. p. ... [illegible]

Sz repetitur in hijs quedam relativa ... [illegible]

Namque fit ut regat precedens voce sub apta

Virgini voce mea / ... [illegible] locavit

Tu mea scripta legis / qui sunt submota ad historiam
Ista est secunda pars in qua ...
auctor ponit impedimenta contra
proprietates relativorum et antecedentium /
et dividitur in tot partes quot sunt
iam dicte proprietates contra quas
dantur impedimenta Et primum im-
pedimentum datur contra primam proprietatem
quod est tale sit. Et litera. Unde
aliquid ipsa relativum invenitur precedere
contra iam dictas proprietates ita
quod iste proprietates non observantur / quia
aliquid fit quod ipsum antecedens non sit quod

ment proprie in sua voce. sed quod ut ...
fecit ... aliam vocem / in qua ...
... et sic voce mea / qua subsequitur
voce non quod ... ibi mea. et sic ...
ipsum relativum non refertur ad ipsum
antecedens ita quod posset postponi sed ad a-
liud in eo subintellectum / ut in hoc
exemplo Tu mea scripta legis
qui sunt submota ad historiam
... hic relativum qui non refertur ad hoc antecedens mea. sed ad aliud
in eo inclusum / ut sit sensus
Tu mea scripta legis. qui sunt sub
mota ad historiam id est tu legis mea
scripta / qui. scilicet ego sunt submota
ad historiam /

Hoc quod fit ... non est ... [illegible]

Et prelata ... que ista precedatur
Hic ponit secundum impedimentum contra
secundam proprietatem dicens Unde ...
quedam contingit sic / quod ipsum relativum
non refertur ... ad antecedens sub ...
voce / et hec ... / quia ... antecedens
non est ... / ut in hoc exemplo
... precede. quod ista ...
... hic relativum que non re-
fertur ... ad hoc antecedens ...
... est. quia ... antecedens ... ipso
non est ... /

Namque sive dolo sive precedente ... [illegible]

... ponit ... [illegible]

Ipsa petenda ... est / Sed magdale ... [illegible]

Hec dicebat seu ... [illegible]
Hic ponit tertium impedimentum
contra primam proprietatem dicens / et
aliud relativum ... in oratione sine suo
antecedente et hic ... dolo
... contra ... depict ...
pelliter ... concubina ... adul-
tera ... Ipsa petenda ... /
ubi ... hic relativum ipsa / et ...

gaudio
co[m]p[ar]it auc[tor] ad h[oc] relatum ip[s]a
cum dolore Maria magdalena
dixit O. substulisti eum dicato in
h[oc] relatum cum tanto doloris po[tes]t
sine arte[te] sed q[uod] no[n] h[abe]t auc[tor] ad
q[uod] referat dicat. Et h[ec] est tam im
pedimenta tangunt in 2a doctrinalis
p[ar]te p[ri]ma ibi. Sepe relatum s[cilicet]
Terminus relativus / 3.7 ibi. Diversus
positum / ¶ ¶ impedimenta relativorum

Est q[uod] no[n] q[ue]d sequitur ad q[ue]d p[ri]t / a[n]t[ecedens]
[id est] auc[tor]

Quod sit / q[ui]a p[ro]cens re[lativum] denot p[ro]p[ri]am
s[cilicet]

Atq[ue] re[lativum] [cum] p[ro]pria voce teretur

Ut toga vestis pauperis est. q[uod] detego mat
¶ Hic ponit impedimenta [contra] s[upradictam]
p[ro]p[ri]etate relati [con]sui auc[toris] / et d[ividitur]
in tot p[ar]tes quot sunt impedimenta /
p[ar]tes patebunt in p[ro]cessu l[itte]re / p[ri]mo
tamen dicit sic ¶ Quod aliquando contingit
h[oc] s[cilicet] q[uod] re[lativum] [con]sui auc[toris] no[n] s[i]t
eandem rem / et h[oc] q[uando] auc[tor] s[i]t rem
ad quam in positum e[st] / ¶ [et] q[uando]
relatum stat p[ro] sola voce sui auc[toris]
et non p[ro] s[ignifica]to / ut in exemplo toga
est vestis pauperis. que declina[tur]
detego tegis / in quo exemplo h[oc]
auc[tor] toga. s[cilicet] illam rem ad qua[m]
s[ignifica]dam est in positu / et h[oc] re[lativum]
que. non refert[ur] ad h[oc] auc[tor] to
ga p[ro] parte rei s[ignifica]te / p[ro] h[oc] auc[tor] to
ga / s[ed] solum p[ro] parte vocis ¶ ¶.

[id est] aliquando
27 Vel q[ui]a referens aliud not[at] a[n]tecedente
¶ Hic non loquendi [de]betur. q[ui]a a[n]t[ecedens] e[st] diversa equivoca. qu[ia] tunc auc[tor] stat p[ro] uno
eius s[ignifica]to. aliud p[ro] alio ut si dicatur canis latrat [et] ede q[ue] fulget i[n] astris.

Sicut manus que nos fecerunt sunt tu[ae] xp[ist]e

Corpus e[st] t[ua] xp[ist]e manus / s[ed] dextra nos
¶ Hic ponit s[ecundu]m impedimentum [con]t[ra]
s[upradictam] p[ro]p[ri]etate dicens ¶ Quod t[ame]n
contingit h[oc] / q[uod] ipsum relatum s[ignifica]t
aliud quid sui auc[toris] / et h[oc] q[uando]
auc[tor] est dictio [collectiva] / q[ui]a t[ame]n auc[tor]

stat p[ro] suo s[ignifica]to / et relatum stat p[ro]
alio s[ignifica]to sui auc[toris] / ut in exemplo
manus sunt t[uae] xp[ist]e que fecerunt
nos ¶ In quo exemplo h[oc] auc[tor]
manus. exponit dictio c[ollectiva] / stat p[ro]
manibus xp[ist]i que sunt t[uae] xp[ist]e
p[ro] in s[e]c[un]da [par]te ¶ Et h[oc] re[lativum]. que.
stat p[ro] alio s[ignifica]to auc[toris] / quia stat
p[ro] potestate divina que nos fecit

Hoc q[ue] fit inter q[ui]a re[lativum] no[n] [eandem] [rem] [cum] a[ntecedente] vo[ca]t 37

Cu[m] par ipse referendo rotatur / ut orbi

Femina q[uae] morte f[ecit]. vita dedit orbi

Est a[liquando] / h[ec] dicta rela[tio] simplex
¶ Hic ponit t[er]tium impedimentum
[con]tra s[upradictam] p[ro]p[ri]etate re[lativ]i [con]sui auc[toris]
dicens / ¶ Quod aliquando re[lativum] [con]sui
auc[toris] no[n] s[i]t eandem rem numero
s[ed] similem sibi in sp[eci]e / ut in ex[empl]o
femina fecit mortem orbi. que
dedit vitam orbi ¶ In quo ex[empl]o
h[oc] auc[tor] femina stat p[ro] Eva / et h[oc]
re[lativum] que stat p[ro] virgine maria
que s[u]nt p[ar]es / q[ui]a re[lativum] [et] auc[tor] no[n] stat
p[ro] eadem re in numero / s[ed] in sp[eci]e / et h[ec]
rela[tio] vocatur vo[cat]a rela[tio]
simplex / ¶ ¶ ¶
Applicat h[oc] de[tur] addere [id est] dicendo / Eodem q[uam] re[lativum] de[m]o[n]strat [e]t[c].

Sic eadem sp[eci]e res demo[n]strat[ur] / ut ortis

Hec viret h[er]ba meis / adam q[uae] [con]s[ur]git
s[ecundu]m de c[apitulo] i[n] canti te i[n] chana galilee s[upr]a mirabilia [con]ficit i[n] vi[n]u[m]

Te chr[ist]us i[n] chana dedit optima p[ri]me vina
¶ Hic auctor h[oc] id applicat ad
p[ro]p[ri]am demo[n]stra[ti]o[nem] dicens ¶ Quod
est sic demo[n]stra[tu]r aliq[ua]e res
que t[ame]n no[n] sunt ide[m] in nu[mer]o /
sed in sp[eci]e / ut si demo[n]strare[m]
h[er]bam i[n] manu mea. et dicere[m]
sic ¶ Hec h[er]ba crescit i[n] orto meo /
ubi p[er] h[oc] demo[n]stratu[m]. hec. demo[n]
stro herbam / no[n] t[ame]n de[m]o[n]strato q[ue] i[n]

herba crescat in orto meo / sed sibi similis in proprietate. Similiter hic exemplum declarari potest quod dicit in Johanne in conversione aque facta dedit, in Chana Galilee, ubi optima vina. Nam ipse Christus optima vina fundit / sed non similis in proprietate. C. q.

meditatione proprietas

Peccat cum agere quisque velatum / timeris

Res intellecta non vox expressa refertur.

pro Sicut *scilicet homines*

Ut ibi gentes omnes doceatis / eos

Tingatis lavacro / vel ibi Christe subipsa

pro vocamus

Ingentes homines / urbe Christe notamus

Hic auctor ponit impedimenta contra tertiam proprietatem velati et sui auctoris / et dicit quia primo facit hic / sed adiuvat proprietates velationis et sui auctoris. Primo dicit quod velamen et auctor eius aliquando disconveniunt in genere, ita quod velamen non refertur ad auctorem ut posse positum, sed ad unum aliud in eo intellectum / ut in exemplo Doceatis omnes gentes et tingatis eos lavacro baptismi, quo exemplo hic velamen eos non refertur ad hunc auctorem gentes / quia gentes est generis feminini / et eos masculini / sed refertur ad illam dictionem homines / quod intelligitur in illa dictione gentes. Exemplum aliud. Christe subipsa / in quo exemplo hic velamen ipsa / non refertur ad hunc auctorem Christe / quia Christe est generis neutri / et ipsa feminini / sed refertur ad hunc auctorem urbs / quod intelligitur in hoc nomine Christe / ut in exemplo *pro vocatur* *scilicet Christiani* Christe subipsa id est subipsa urbe que vocatur Christe. C. q.

quando

Peccat cum unus / velud hic / homines dicens

Sumpsit / eos magis masculi de subjectis

Hic auctor ponit quartum impedimentum contra quartam proprietatem dicens quod aliquando velamen cum suo auctore disconveniunt in numero / ut in exemplo mare et mulierem deus fecit et creat eos / in quo exemplo hic velamen eos cum suo auctore disconveniunt in numero / quia eos est numeri pluralis / mare vero et mulier sunt numeri singularis. C. q.

Personis etiam quisque velans peccat

tertie persone

tertium impedimentum

Ut bendicite aque / que super celos sunt domini.

Hic auctor ponit quandam proprietatem velati et auctoris dicens quod etiam quisque velamen cum suo auctore disconveniunt in persona / ut in exemplo Aque benedicite domino que super celos estis / in quo exemplo hic velamen que / disconveniunt in persona / in hoc / quia que est tertie persone / aque vero secunde persone. Ubi causam.

Est quod cum velamen casum fecerit

Conformat ei / qui potius dispar fecit / certe

Urbem quam statuo vestra est /

Hic ponit aliam proprietatem velationis et sui auctoris dicens quod aliquando contingit hic quod velamen et suus auctor ponuntur in simili casu / cum potius deberent poni in casu dissimili / utpote in hoc exemplo Urbem quam statuo vestra est / in quo exemplo tam hic velamen quam eius hic auctor urbem / ponuntur in simili casu / cum tamen melius esset ut ponerentur in casu dissimili / quia melius diceretur Urbs quam statuo vestra est quam quod dicitur Urbem quam statuo vestra est. C. q.

exemplum patet

Decet hec tollerari /

pro imitari

Sua dum nobis ostavimt. nos imitari

Hic ponit quandam persuasionem ad omnia iam dicta dicens quod auctores nobis ostenderunt iam dicta et nos

possumus ea admittere in arte, quia
non tamen debemus eas sequi, quia
impediunt regulas generales. T. T.

Sed sit fortasse relativum venit inter

Obliqua duo rapi quis/ qui rapuit// abre (i. abrahe)

Conformale licet adverbiorum genus/ veluti

Semen adoro quod est patris/ id est quod verbum primo
hic ponit notabile circa relativum neque
autem dicitur/ quod aliquando contingit
hoc, quod relativum ponitur inter duo nomina
substantiva diversorum generum/ et tamen potest
poni cum utroque illorum per conformationem in
genere/ ut in hoc exemplo ego adoro se(quod)
men abrahe quod est patris/ in quo
exemplo hoc relativum qui/ ponitur inter duo
nomina substantiva scilicet inter semen et patris/
que sunt diversorum generum/ et tamen
potest conformari utrique in genere/ exemplum primi
ego adoro semen abrahe quod est
patris/ exemplum secundi/ ego adoro semen
abrahe qui est patris/ et sic patet
quod relativum positum inter duo nomina
substantiva assimilari potest in genere utrique
substantivo diversi generis etc. Sequitur tractatus
de ceteris de prepositione: de prepositione

T. Quartusdecimus:

Quoniam de omnibus ut potui de-
clinabilibus supra disserui
i. de nomine verbo et participio et pronomine/
nunc ad indeclinabilia veniam/ que iure nunc
(p)ostrema posui/ Quia cum sine declinabilibus
sententiam complere non possunt/ illa autem
sine istis sepissime complent

Post tractatum de partibus declina-
bilibus tractatum quoque de inde-
clinabilibus aggreditur. Et hoc ordine
primo docet quare de indeclinabilibus
ultimo loco posuit dicta tractant eo scilicet
quod illa perfectam possunt complere
sententiam absque indeclinabilium adiunc-
tione quod ista sine declinabilibus
non possunt facere/ Videtur tamen dicendum
quod indeclinabilia non possunt perfectam
plenam sententiam sine declinabilibus

hic Quod si ita est/ obiectum
declinationis adiectus verbum mala. Et consi-
milibus/ que plena sunt et de-
terminata secundum posse Sed possumus
hic ad maiorem partem referre
ut sit sensus/ quod omnia declinabilia
sunt perfectam absque istis sententiam/ non
autem hec omnia plena sine
adiunctione declinabilium possunt hic. vel
dicamus quod nulla indeclinabilia plenam
per se sunt sententiam Adverbia namque
penitus nichil etiam sine verbo significant/ interiecti-
onum voces sive sunt/ sed tamen quod
sunt Quemadmodum adverbia declinata
sunt/ illa quidem voces sive sunt/
sed quod aliqui qui tamen sunt/ quod similes
contineant reminiscentias/ loquendo non est per se ple-
nam quod plene dicitur sententiam Arestis

Declinabilium digestis docuimus/ verba

Propter ingenii salubritatem adhuc radicabis

Accedit preterea/ quod declinatione non ipsius (i. prius)

Sunt quas primo posuerunt preposita loca-
tionaque cum verbis inmediate vel T. litera
declarantur prepositionem etiam indeclinabi-
libus grecorum doctissimum propositis
se/ et maxime Apollonius cuius
auctoritatem in omnibus sequendam existi- (ac si diceret Apollonius auctor prepositionem posuit primam inter indeclinabilia quia tanquam ... ad prepositionem)
matum/ ego quoque ab ea inci-
piam/ Nomen enim que prima
et cum o. verbum et cetera. Que causa
admonuit scilicet ut nomen preposita
verbum potest esse defendi Aliis in
cerentibus talem adiunctam
intra cum eis/ inferius dicamus
primum prodeat T. Comentum.

Ostendit postea de prepositione tractatus
esse de ceteris indeclinabilia/ propter rationem
hanc Volet enim propter intentionem prepositionem
locum prepositio recepta est propter nomen
quod est proprius casus/ ut declinat
in obliquis casibus Verbum nomen
dicitur adiacens esse sed denique quod
receptum est/ propter verbum quod postea est

Unde et adiacet verbo et dicitur adverbium quasi
adverbium id est verbo adiunctum. Itaque sicut
nomini preponitur verbum quod est adiacens
nomini, ita preposiciones preponi debent ad-
verbio quod est adiacens verbo. Quare
autem adverbio et coniunctioni debent preponi
sequencia cum de adverbio et coniunctione dicemus
debemus. ¶ Sequitur litera.
¶ Est igitur preposicio pars oracionis inde-
clinabilis que preponitur aliis partibus oracionis
vel apposicione vel composicione. Comment.
¶ Tractat in primo de preposicione et
describit preposicionem secundum autem dicit
contra preposiciones et coniunctiones gram-
maticos stoicorum qui unam
partem oracionis esse putaverunt hoc
quoque dat dicam contra preposiciones
et adverbia ut illam differencie du-
bitacionis ad optima et iste ra-
cionis preposiciones vel adverbia
dicantur dici. Quarto ibi dat
de accentu preposicionum regulas.
Deinde docet quasdam preposiciones
interpretatas ubi hanc exponet
plures esse apud nos preposicio-
nes quam apud grecos, et
tandem quare docet postea
diversas species preposicionum que
acto casui deserviunt tradendo
diversas species quas habent tam
apposicionem quam in composicione.
Deinde agit consequenter de illis que
deserviunt ablativo casui. Postea
de hiis que utrique casui serviunt
et construuntur. Ultimo agit de in-
separabilibus sed loco suo dicemus
statim. Circa initium sit in-
vencionis preposicionum dicitur
... adverbio docet preponi ostendens
dicit itaque quod preposicio est pars
oracionis id est una maneria dictionum
recepta propter unum aliquod principale
ministerium generis vel consignificatum quod ali-
bi invenitur hic operis satis dictum
est. Sed quod hic preponi cum om-
nibus aliis partibus quod est ad-
iungit indeclinabilis propter quod
a primis partibus quatuor diffe-
runt et communis hic cum que ei
cum ceteris indeclinabilibus
addit que preponitur id est debent preponi

aliis partibus oracionis. Quandoque enim
preposiciones quamvis non inveniuntur
prepositive naturaliter in casum congrue (?)
casus sunt preponi. Quod autem addit
vel apposicione vel composicione determina-
cio est quod preponantur vel apposita
quando retinent vim dictionis et de-
serviunt obliquo casui ut ad domum vel com-
posita ut addisco. Unde sciendum quod hec
descripcio data est secundum primam vocem id est
secundum hanc nominis preposicio et secundum
tamen in vencionis nisi secundum rationem nominis
addit quod preposiciones quamvis
apponuntur a poetis id est describentibus
metrice quandoque preponuntur postpositive
hic igitur quod ait quamvis apponuntur non
in composicione preposiciones non semper
preposite. Cum autem dicit pluresque
determinat cum ait vel sine metris
scribentes rarissime faciunt hanc
postposicionem nisi in cumque preposicio
preponitur postponitur mecum tecum
secum nobiscum vobiscum. Rarissime
tamen dicit quia tullius ... quod
de aliquibus postponit dicens quod de-
agitur et sequitur. ¶ Litera perlm (?)
¶ Est autem cum per apposicionem plurime
preposiciones preposite ponuntur poe-
tica plerumque auctoritate nam sine
metris scribentes rarissime hoc inve-
nies facere nisi in cum que solet quibus-
dam pronominibus apud omnes semper
postponi. Quando autem ordinem
mutant mutant etiam accentum nisi
differentia prohibeat. Quod etiam grecis
apud latinos preposicione vel grecis
si postponatur facere solet ut igitur
quem saltem. Preposite enim grave
omnibus sillabis postposite acu-
untur in principio. ¶ Comentum.
¶ Illud etiam adiungit quod quando preposici-
ones mutant ordinem id est quando post-
posite ponuntur et mutant accentum
nisi differencia prohibeat. Unde sciendum quod
preposiciones quamvis plurime accentum
accentum habent preposite in suis
casualibus vel grecis adsignificant
relatis quando quam preposiciones pro articulis sunt
ut cum domum vel domum ante hac
cum dicimus omnibus debet gravari sillabis.

ij preposite gravat omnibus sillabis postposite acuunt in prima et in medio ... tamen quod postposita in fine acuunt addicionem ...

Circa preposite quod sunt in fine acuuntur cum vero preposite casibus gravantur omnibus sillabis ut tecum acutum habet accentum in fine sicut habent ... propter differenciam nominis quod est cum servus.

quia si supponuntur prepositiones mu-
tant accentum, non enim inclinant
omnibus sillabis. Que fuerunt monstr-
ande? Ut cum que posita post
me te se nobis vobis parti encle-
ticam inclinacionem. Inclinat enim
super se accentum precedentis sillabe
ut mecum tecum, enim hec est super
penultimas. Et in quiescos que etiam
quod faciunt dictiones encletice ut que ve
Que non prepositiones postponantur et fue-
runt dissillabe secundum aliquos, nisi dictio
prohibeat ut apud Virgilium maria
omnia circum, sicut enim circum accentum
finalem, ne accentus nominis esse
putetur vel adverbii. Nec hec tamen ubique
accipimus. Quare enim prepositio non sit, licet
sit preposita, secundum veritatem sive usum
quando dictio impediat hec prohibeat
a primo simus. Quod sed sepe dicendum est
usus sequendus · analogia secunda
Addit quod quandoque vel prepositive ut
quum vel quis ut inferius · saltem, similiter
mutant accentum, quia preposite
inclinantur omnibus sillabis, postposite a
cuuntur in primo. Subiunctive vero
preposite non mutant accentum quando
iniunctive ponuntur. Nostri doctores
retinent, tamen est quidam consi-
milis / ¶ ·Metricus· pro h.l.

ibi et supponi i. vitij

Excipe vel appositive vel que dat conjunctio vim

Ut preponatur parti cui conjungatur
s. prepositioni   i. pertinet i. pertinet
i. a venit

Invenies tamen hanc anastropha per hec in

Postpones hac cum in que preponi requirunt

Quod fit in appositis sed mavult omnibus aptari

Tum tibi retineas, mecum te sine nota

Et sol. mecum secum, tecum vobiscum alti

Primitivum, tamen quod duas posterius ordo

Communissime locat, quando tenus vel

Ut alius preponi, sed quod me te

Se nobis ubique postponit ordo, complectum

Hijs addi quoque vel quamvis cum quamquam

hac uti quando cum quamquam etiam tradit ille

Quod advertendum est, quod non ita compositione
illa medietatis melius, scilicet tamen quod
duas cum hec in loco tangit apostrophe
sed magis incidentaliter ¶ ·litera

Sed hic intelligit inter prepositiones
et coniunctiones, quod coniunctiones pro-
posite nunquam componi possunt, nisi cum
declinabilibus hijs infinitis, ut si
nequa ¶ ·Commentum p. hec·

Assignat postea duas inter po-
sitiones coniunctiones, contra illos
qui putabant has esse unam
utriusque ordinis. Et primo assignat
hanc differentiam, scilicet quod coniunctiones
preposite nunquam possunt componi in
cum declinabilibus hijs infinitis
signa nequa. Vel illud dicit
quod prepositive non possunt componi
nisi cum declinabilibus, hic etiam
fallet, nisi si quando et similibus, sed
potius quod non possunt componi cum
alijs declinabilibus nisi cum illis in-
finitis que predicta sunt, ut si quam
et nequa. Et videtur quod maluit ita
poneret in quamquam dicendo in prepositione
corrumpitur, quando si quando et nequando,
ne forte quis negaret in illis non
fieri compositionem. Alterum non inter-
ber quam prestanti relinquitur
sed et in ullis declinabilibus
sicut componi. Et at dicit quod coniunc-
tiones prepositivas non possunt componi.

insi cum declinabilibus et fortasse
ideo dixit praepositivas quia etiam in
declinabilibus possunt componi praepositive
ut atque et sic et similia T. litera
Positiones vero quamvis intransitive
ponantur personarum separate vel personarum
positionem plurale, nequaquam coniungunt
duas substantias cum uno actu, sed e
contrario coniunctiones, ut ego et tu facimus
homo et equus ambulat. Vel duo
accidentia cum una substantia, ut scribit et
legit homo, vel iustus et fortis homo
Et ut hic unum plurimum ab plura,
non copulat pro duas casuales
dictiones vel duo adverbia cum uno
verbo, ut ego et tu facimus, doctus
et sapiens fuit Cicero, bene et splendide
eloquitur. Vel duo verba cum uno ca-
suali vel uno adverbio, ut vir docet
et docetur, recte scribit et legit. T. Comet
Addit quoque aliam differentiam quia
quamvis positiones ponantur in
transitione personarum vel quamvis negativa
obliquis casibus transitione faciantur
vel designantur, et hoc per appositionem
tamen non coniungit duas substantias cum
uno actu, vel eius quia fit coniunctio
Ut ego et tu legimus, scribit et legit
homo. Sed opponitur quod ista pro
cum duas substantias cum uno actu
copulat, ut cum dicitur Socrates cum
Platone disputat, actu dicitur non Plato
ni quod vi orationis attribuit sed transi-
tive, sed fortasse actu dicitur in utroque
intellegimus esse, quamvis tamen
in praedicta oratione pro duas
substantias concedatur cum uno actu co-
pulare, quod tamen non est eius
in ratione, non propterea dicimus
falsificate data verbi de praepositione
Et positiones quidem T. litera
an casuales tamen in compositione
quam in appositione ponuntur, coniunc-
tiones vero vel in appositione pro-
ni aliis partibus non possunt nec
supponi quidem, excepto que, ut
ubique, plerique, undique, utique.
Inquo tamen possumus addicere
magis vel declinationem que syllabe
quod et quoque solet fieri, facta.

accipe, quam coniunctionem esse, cum nec sensum
seram coniunctionis significat, nec legem
inclinationis in omnibus, ut undique
utique, derivativa aut per additionem
finalem alicuius syllabe apud Graecos
quoque solent inveniri, ut ΟΥΡΑ
ΝΟC ΟΥΡΑΝΟΤΗΝ ΗΖΟ ΗΖΟΤΗΝ
ΑΦΗΝΑΥ ΑΦΗΝΟΤΗΝ. Dic igitur
uter uterque, ubi ubique, unde un-
dique, plerus plerusque, quis quisque,
utrum utrumque. Sed nihil minus tamen
coniunctionem similem faciunt que addita, et cum
apud Graecos quoque de in eiusdem
modi fine additur nec tamen coniunctio
accipitur, ut ode ΤΟΥΔΗ ΤΟΔΗ
Illud quoque adiungit T. Comet
quod praepositiones praeponuntur casualibus
et compositae et appositae, coniunctiones
vero non praeponi possunt aliis partibus
in appositione, nec supponi, excepta que
habet eam supponi in compositione ut utique
Sed aut dicit non aliis partibus
quam coniunctionibus et praeponi et
et supponi per postea atque enim
Sed obiciatur siquidem, neque, quidquid.
dicimus quod quidem adverbium est et illa
quoque de adverbiis sunt composita, dicimus
quod quod coniunctio est, ideo dicimus
nullam dictionis appositionem et quod iterum
dicendum est coniunctionem non posse praeponi
vel supponi aliis partibus orationis ut quod
Sed opponatur nescio et nequeo, haec
sunt composita et constat quod ne est coniunctio
dicimus quod est adverbium est, et quod
ne adverbium non coniunctio, composita
sunt nescio et nequeo. Illud
quoque addit quod ubique et undique
et similia magis videntur dici appellata
adiectiva, quia quod debeat dici composita
ex que coniunctione sed quod in illis
bus cum nihil significat, unum sua
non servat, quod potest facere de in compositione
quod facit hoc in atque
nec in omnibus illis servat quod unum
encleticam, quamvis enim servet e-
am in ubique, non tamen in undique
et utique, quia tamen unum in omnibus
illis servaret sed composita ex illa
coniunctione fieret. Sicut ergo apud Grae-
cos

abutancy/ita q3 vtrq3 r ꝯsilia deti
natiua dicenda sunt p adiecti
onem Sed quia tam apud grecos
nichil sit vnde no vid' ꝯ grua
sili^do addit q3/q apud grecos ē
ess quid^s quedam sz. an. que po^r
p adiectioz in q̃dam dictioe no p
ꝯ positione/quamuis sit ꝯposita
quoq3 lig q3 sit alibi quid^s/in p
bisq3 tm r ꝯ sillaba. sillaba adiectio
est/ Et tm alibi p bis/q vtrq3 ꝯ
po̅m est/q ul sim aliorum similium
dixit/ul fortasse quia in vtrq3
quedam vetur^r vis quid^s ess. Sed
cum qt vtrq3 istorum le^t/imp q ite
rū le legit ¶ · Seq^a. litera
Sed reddamus additum quid
Sacionis r ꝯposicionis Coniuncta pro^r
ess cau(tu)tib3 casu p apposicione
solam tum q̃ pro p ꝯ posicioz
duntaxat pt illas ꝯponi Sed
aut ul vinus sillabe ꝯposicioes
ul duarum ul trium ¶ · Comet.
Illud esse addit/q quid^s ꝯponi^t
cauentibus casu p apposicione
solam/ꝯposicio no p ꝯ po̅·sola
Sed oppon^r/signi r neqssum q3
si r ne ꝯponit adeo. q tam
casu p ꝯ positioz v dicq3 no sim
solam apposicioz Sed dicit plei
q3 irregularie accipa^te/r no ꝯ po
sicionum Nos tm dicq3 illam ee
ꝯ posicionem Sed quia sepius di
xerat quidem no posse ꝯponi
aliis ptibus p ꝯ posicionem inde
relinquerat intell/q quid^s po
tat quid^m p ꝯ posicione ꝯponi
Ideo tum aut quidem ꝯponi ca
ventib3 casu p solam apposicioz/
non negat quidem ꝯponi quid^s
p ꝯ posicionem/sed volunt de
terminare/q3 cp eis q sepius di
xerat intellectum facile potuit
vel fortasse inter dixit ꝯpo
tacentib3 casu. p sola apposicioz/
non quia negaret ꝯponi pos
se aliis p ꝯ posicione. sed p appo
sicioz solam iungunt r ita p
apposicionem. q no p ꝯ posicionem
cū ꝯposicio eis possit ꝯponi

p solam ꝯ posicionem ¶ · Litera
Et ad v(er)ba quedam deriuatiua
prout esse/ꝯposiciones ub po
sitiue l. ꝯiunctiue sunt omnes
si sequimur grecorum auctoritatem
Itaq3 aduerbia q̃ infra inter in
trum sunt deriuatiua. magis ad
v(er)ba esse vident^r ꝯposita. q̃
ꝯposiciones Sunt enim hec ess
sine casualib3 vel adiungi/ut ē
intrancipo deo. tu extra. ego ē
assistio. tu infra. sic ess similia
Sciendum tm/q omnia adv(er)bia que
solent casibus adiungi romani
artium scriptores inter ꝯposiciones
posuerunt/quia sunt ꝯposita
casualium r ꝯiunguntur omnibus se
labis/ul quia interpre^t eorum a
pud grecos non ꝯposicionis. non
adeo vim obtinet/ut an ora
patrum hic ante ΤΟΠΠΡΟ. sit. q ē
pro q̃tra sit uo/ante leuces go
pascent^r in ethe ani/r an per
tatur amborum finib3 ꝯpul/hec an
ΤΟΠΠΡΟΤΗΡΟΝ sit/r est sine du
ad v(er)bium/simulit^r q̃tra/q̃ ΚΑΤΑ
sit/loco ꝯpo^s est accipiendum/
ut q̃tra q̃ racione metelli Sed
no. ΤΟΗΣΗΝΑΝΤΥCΑC. q ꝯpium
est eius sit/ad v(er)bium ē sine du
bio ut ego inhanc pte specto. tu
q̃tra Iuuenalis in s^o Stat q̃
trā q3 iubet Aduerbium quoq3
no ꝯposicioz ee putaunt/q3
pro. ΗΠΥ. pro ē q̃tra solet
aliter poni/ut terentinus · an
dria. Idq3 aduerbium te q̃tra fuis
se habes q̃tram q̃tum aut ΤΟΕ
ΝΑΝΤΥΟC sit/magis adv(er)bium vi
det^r/ut Terencius in Phor^de
Ex loco q̃ aduerbium constituta
cat quedam/Similiter quoq3 q̃
p ΚΑΤΑ et ΜΕΤΑ accipitur
loco ꝯposicionis est Saluster
in Iugurtino Similiter ea vti debitis
verbis/luctam in in^s. Secun
dat emathiam lus tanta de.
Post hec incipit ¶ Comet
Prisciam inter ꝯposiciones r ad
v(er)bia/et hanc assignat hanc/q

positiones plus quam tu sillabam non potest esse adverbia ergo sunt
plurimi ut alii. Illud quoque ad
dit quod adverbia non declinativa sunt
positiones non omnes sunt pluri
time secundum grecos. Quod si ita est
absque secundum eos videtur esse adverbium. Nisi
dicamus quod non declinatio secundum sillabam ad
iectio est. Probat deinde quod infra
capitulum et a hinc non sunt positio
nes sed adverbia que sine prepositione ad
iuncta verbis quod adverbiorum est. sine ca
sualibus dictionibus ut ego curro
in campo tu equitas. subintelligitur enim secundum
casuale dictione quod opponitur quod
cum dicitur ego curro in campo, de
signatur motio localis. Neque in pro
vide ingenda actio non absolute ut
dicitur curro in campo, non in campo et
sunt quidam qui compositionem talem articulis
sit intelligenda dicunt de quo. Ego cur
ro in campo id est ego eris id est campo
curro putantes tale esse quod
sed falluntur. Cum enim dico ego curro in
campo ubi curram significo. Quare cum
dicitur in campo adiacet verbo curro
adverbii adverbium non prepositio eris subin
tellecto sic ipsi intelligunt. Age ei
cum dicitur ego in campo. tu non
currens equitas. adversative hic non potest
accipi ergo equitas adiacet verbo quod est
curris. sic et habet ipsum secundum in campo quod
quod potest contraria recte est adiacere
at verbo curro. Ergo dicet aliquis
iuncte dicendum curro in campum ut
per motionem localem quam designat
iam prepositio actio iungatur, non ita est
enim dico ego curro in campo tu equitas
non quo. sed ubi curram designo.
Ideoque in prepositio in illa constructione
non localem motionem significat sed potius
permanentiam in loco non quod desig
net me stare et non moveri sed
quod significat in campo non ad campum
vel quod ante fieri essem. Quod
si contra campum essem si vel
lem ostendere me ad campum properare
re. dicerem utique ad campum cur
ro non in campum. Dicendum postea
quod contra et infra et cetera hinc ad

verbia que casibus obliquis desinunt
et hoc et aliter quod solent casibus
adiungi. Deponunt latinum similiter esse
esse prepositiones sed quia sunt pro
positiva casualium et quia illis
preposita inveniuntur omnibus sillabis quod e
sunt prepositiones ut ergo dominum quod aut
aut quia solent casibus adiungi
intelligendum est casibus diversis sonis
per pridie quod pluribus temporalibus adiungitur
ut pridie kalendas mai. Et
tamen a latinis id prepositio dicebatur
Dicebant itaque hinc adverbia latini
prepositiones esse per talis predictas
vel quia nunc interpretantur quod apud
grecos prepositiones. Nunc illud.
quod ad verbia. Quod cum dicit designat
non per hec magis adverbia debere di
ci quam prepositiones et contrarium
adversum attenuat. Cum enim dicitur
ante ora patrum id est coram parentibus
hic ante significat. Hoc quod hec pro
pro greca. Nam ergo quod pro significat ibi
ibi est articulus. Quod non dicam
Quam leves pastent in ethere cervi
tunt significat. pro proteron id est hoc
adverbium proteron quod idem significat quod antea
id est prius. Rursus tu dicat
contra constructione intelligitur ut sicut ad
versativa id est contrarietatem adversationis
et non loci. Tunc valet idem quod contra
pro greca contraria cum duo significat apud
grecos vel secundum ut contra mathem
vel contra ut ergo positum est. Cum non
dicitur ego spectans in hanc partem
tu contra ut contra secundum contrariam loci
positionem vel potius permanentiam
tem localem tunc valet tanto enim
habitet id est hoc adverbium tanto aut
ibi est articulus. Rursus cum
dicitur intentio idque adversum te
statim fuisse habeo contrarium ut
adversum significat quod apud aut ei
adversum te id est apud te tunc
valet quantum pro greca Cum
non significat adversum loci positionem
ut quod loco ergo adversum doctrina
erat quedam tunc valet quan
tum ad verbum grecum nantioc
Quo enim quod ei in libris ponuntur

·to/pro·

articulus est, ut saepe dictum est. Ad-
dit etiam quod sicut quando sunt citata vel me-
(vim) ta vim praepositionis optinet, cum ante
citata exinotum sit apud Graecos, sicut
quod sunt ut cymbr quod inepta, ut est
in illo Salustii Catilinario: si ea vitiis uter-
debitis, quod dicitur vellem in debet bene-
ficia applicata romano, quam in conside-
randa essent, sicut ea, id est ad simulati-
onem eorum que impendissent utervoter
vitiis debitis. Ameta quod accipitur
propter de. Item de. xiii. Dubitat sicut
ponitur si praecepta sit apud La-
tinum schemathia hic tanta de
id est praemathia. Sed quid sit tantum de-
sublata et pha, putas quod id quod in prae-
positionem est sicut lucta, quod in praepositione lucta,
id est sicut luctas dicitur, ut quidam
vident sine scientia, vel pronominis sit
accomodationem ad ea que sunt posita
vel dicitur ille. Sicut que dicitur. Il-
lud etiam videndum, quod cum ait quod sint
citata et meta loco praepositionis accipi
videntur inuenisse quod aliud etiam sit vel
et tunc non esset praepositio, quod tamen un-
quam reperimus dicimus quod
quid dicimus sic sedebat cetesiq
alias ille inepta, ita quoque posse
dicam sicut ut esset loco ad, unde quod
tamen intelligendum in praemis. Dicamus quod
non absolute esse dictum sint citata
vel meta, sed ut in unione quod utrum
quidem sicut citata vel meta, et quod vel hic
vel istud sit praepositio est, quod dicitur non tamen
in una illarum dictionum sicut etiam et in de.
Vel fortasse cum ait quod citata et
meta sint, relinquit intelligi quod alia
etiam sicut sunt in lingua id est quod Graecam ad
verbum sit, licet ea sint non ponat.

Attamen hunc praepositionis Commentum litera
accentum in fine tam apud Grae-
cos quam apud nos, quod tamen in
aliis lectionibus in hoc genere seruatur, nisi
praepositae praeferuntur, quod eolis quoque
quidam fugiat in fine accentum
in hac parte solent, similiter quos
imitatur sequentibus in hoc quod sequitur.
Cum non praepositae ponuntur more
accuto. Differentiae particula acuto proferuntur,
nisi aliud dicitur ut praepositionem
impediat, ut vigilamus in fine
dictis, Graeca omnia tamen sunt

maliam cum accusatiuo sunt, re si
particulam dicimus nomine vel
adverbium putetur esse. Tanta autem
praepositionis tenorum minor fuit ordi-
namentis quod in quibusdam praedi-
bus etiam euoletium vitae fungitur
quod sit hic, metum tetrum seculi sub-
cum verbum, designum in praepositione latinis
translatum est. Sed nunc in hac
parte ordinis romanos in fine
ponere accentus, quamuis sint
disyllabe, vel eolos quod consuetu-
dine suam id facere solent cum
admittitur, sed praepositio sequenti dictioni
coniuncta una pars ei ea efficitur,
quamuis pars praepositionis conseruat unum
accentum in quo conuertit. Sed
quod Donatus etiam in secunda arte de praepo-
sitione sic intellige consignat hic
dicens: Separatae praepositiones acu- (si ad loquelas, si significationem intellige, sin aliter, non dicuntur non nisi casualibus seruiunt)
untur, quando casualibus aut lo-
quelis id est verbis saepe coniun-
guntur, coniunctae sunt tamen temporum
non plenissime de his dogma-
ta que de accentibus scribit. Comment.

Satis itaque de his ut praepositiones
et inueniuntur et aduerbia, sicut que
dicuntur postea dicendum quandam regulas
de praepositionibus et primus dicit quod accentum acu-
tum habere debent praepositiones in fine,
quod de illis praepositionibus praedictis intelligendum est
non tamen accutus accentus in
genere quaeritur, quod secundum praepositiones
cum aliis dictionibus in generali alleg-
rate, quod ait, in legendo, nisi ita
iungantur ut praepositiones praeferantur.
Praepositiones enim praepositae sunt
casualibus ut circum domum, vel
genitiuo relato ad sua casualia ut
domum circum vel huius. Quaeritur post
postea. Postpositae non sunt mo-
re, sed acuto accentu proferuntur. De-
nique differentiae vel etiam ultimi particularum
accinunt, nisi ea duae ponantur
accentus in fine, ut apud Virgilium
Maria omnia circum. Dicit circum
ultima, ne nomine vel aduerbium
videatur debent enim esse praeposita
cum praepositionem, quae postpo-
sitis casualibus, sicut mecum tecum se-
cum nobis uobis, non datur, ut mecum

Necnon enim est super penultimam. Sed
contra hoc sunt eos qui putant esse species
contractas, volunt hoc comprobare, quod quia
consequendo propriales tamquam pronomines
dictus erat, hoc idem, ut in possessivis
hic plenissime. Sed hec statim
subiunget d. non esse impossibile, at
ceterum imitat ipsa ordinis modo
quia est factum ut pronomen postre
sitte quendam pronominibus, habeat
unum encleticum, id est inclinatum,
ut postea loco suo apte demonstra
bitur, quam nunc habent, si pro
nomen adiungit esse, quare pro
per prelata debent acui in fine,
non sit quia per pro mite, id est compor
tat et desiderat adherere et iungi
sequenti dictioni, quamque acuit
infine et suspendit. Donec habeat
in quo portat. Sed parte cui adiungi
concupiscit, quia per se sibi associat
continuit vel per se efficitur cum illa. Quod super
hoc et propter ea unitur est, quia
cum pro per prelata, inicte cat
sonabis, compositione cum adiungitur
constificatur. Nec adiuncta sequenti
dictioni acutum accentum in genere
quaerit, sed enim quod desiderabat nec
amplius dicit suspendi. Et id est
quod pro separata debet acui, pro ta
men, consonat predonatum, et sta
tim subiunget vaqum donatam
hoc consonat. Tamen dicit intercetera
hoc ibi continet. Quinque casibus
aut loquele unum sua sepe co
mutat et loquelas dicit, quae ut
pronomen et casum tamen desinit post
alia loquela, id est alia dictio, ut
cum dico, vado adversus palla
dem, unum aut appellat accen
tum. ¶ C. V. Sequitur: Licet

Et composite quidem tamen in recto quam
in obliquis casibus, abeo recto cum
flexis casibus in premittitur ut in
hoc doctus, hic docti, recto, genitivo, tertio. Com
posite autem non nisi cum actio
vel ablativo, ut in hoste, separata tamen
vocem per inpositione, ut induco, contorqueo,
pertuero. Tamen propter hoc composite
quidem sunt vocem faciunt, contra quibus
nascitur, ut inducens, contorquens,
pretereus. Et preterea prepositione

in accusativo et ablativo sunt nomina, ut in
amatem, prudente, pronominibus vero
prepositione sola componitur duobus
supradictis casibus obliquis, ut in
illum, de illo, et sibi componitur ut
ut inpetitum inpossibile. Licet non
est quando in verum componitur, si non
sonat unum sonum, ut ab abscon
dendo ut comitto, inertiam. Additio magis
putatur quam. Ergo appositio ablativi de ima
tu et adversum absque quod ab eo contra.
Quamvis ad unum, per prepositionem
ut per inde, subinde, deinceps, abhinc,
Ergo nomen quod et prepositione et pre
positione, pronomen non prepositioni
sola, alique quidam inveniuntur
scilicet nobiscum, vobiscum, quae esse vi
dentur. Propter perdinam, vel quam
compositorum vocem, vel prepositionem
. Ceteris autem partibus prepositionem compositi
one pro instanti loco esse quintus
accipi solet tales, ut prepedia
malicie nascitur, id est cum desidie. Et de
per nobis. Virgilius nimio de prelibi
te gentes inmadictos turunt. Et
in primo. Cuius obangenimi infausta
moderesque sinistros. ¶ Comptum.

Ponit autem decem alia que contra de prepo
sitionibus tenentur, sed quod composite verum
tamen iuncto quam in obliquis casibus
flexis abeo. ¶ Unde colligenimus
aliquid, quod uniquam pro composita cum ob
liquo catum, nisi compositio separata
at iuncto. Quod si ita est, nec hac
tenus nec in vite. Quid est contra,
cum accentu compositio non inflectatur.
Dicunt itaque aliqui invite esse
duas partes non unam. Similiter et hactenus.
Pronunciatur quo inque accentu vitem
acuto penultimo. Quamvis hactenus
pronunciatur duobus accentibus. Sed opponitur
eis quod tamen dicit adinvite, sicut habeant
sinam acuto accentu debet pronuncia
ri, ut non designetur pro una parte
vero pro non ad vero ponitur, et hoc
dicunt in hactenus debere fieri. Sunt
qui dicunt hactenus contrarium esse non quod
hac pronomine. Sed quod hac ad verbo,
et sic refellunt obiectionem propositam.
Sed opponitur tamen eis de invite.
Nobis autem non videtur quod auctoritate
posse haberi, propositionem non posse

pom cu obliquo / nisi q positio pre
ceat in eo Sed illud potius
qz postquam ppo in venit' q pota
cum eo. et cu obliquis cunstruit ut .i.
doctus indocti / quare cu in vicem
dictum esse gtm / vel pratice ppo
sitionum in eo hic ad et hactenus
dictum / nisi qz hec magis videtur
q pom op hat adv. Illud quoqz
addit / qz ppo interdum in ve cu vo
nis p compositione cu ppis no po
in ppositione sine voce siam op cing
nasta ..... dt / quia ppm no q
ponit' nisi precedat v eq q pot
ut indutus abindutus appositi
onem no ponit' ecc ppo poni /
ecc p compositione / ut impletus /
q ante cm ecc ut absqz dicat tam
qz ita absqz e pllata adiectio / qui
hec quattuor qz quoqz ... q posita
one ppo retinet vim suam i. si
gnificationem / ut in atqz ... bienniqz
no no retinet / divina pslla ad
iectione addi ecc adv p compo
sitione ut q ... loquitur dicens qz
predicat ecc in quo dt addi ppo
sitione ppo pr ... Vel quia
aliorum vocum dicat aut derivatione
qz ppm qtu ... regularit declina
ndum eo vet ... qz ppa ppo
nitur psi / ... ut op
ego ... Addit ecc / qz ppo so
let accipi pro genitiue ... tali
dya / ut p ... i. ... ubi
ga dicebat dya ... / ... in q
intiones apud nos ... i. vom
intur ... Ephat pom et comitatu
ipsa lig suppositis ... ut
utuntur tempore ... plura inet
li ... indiff ... pom
quam dedit ... tangat et
consunt illa · Chetricus exh. li

i. lemicom ingredit'

sans

Ista nos dupl ... pos imit / vos

Pre dictio subsistens appo. atqz

Casibus appo ... ppts qz sunt

Dedignans pti ... ...

Sit vis pn sit propriis pars

Casibus appo ... vendicat ipam

Ponis nos relig appo ... sibi mute

Iunct' pti / ... pti ppe ius

Sic cunctis pti hec pti ... adhet

Sic qz composita cu retus ... ipam

Associat licite ... ambulat omnis

Ut pat ... optoing ...

Et probinet ... pbat ... ipam

Hinc ecc q ... ... in absqz

Cu ... adiunctis ... / sicqz

l' apponenda

Hystanus · pos hec apponendo notum

Sunt aut apud nos ¶ Altera
multo plures quam apud g
recos Apud illos eni cu sint p
et octo compositiones / Quibus singu
le hnt siones / que q plent apud
nos multarum derivatione / ut ... ...
... et ... et erga et de et sup
... memorie ... / pos ¶ Comet
Illud quoqz addit qz multo plu
res apud nos sunt compositiones
quam apud grecos / ... tam
hant suppoint · qz tu apud
illos singule ... hent
... nos ad una quaqz illarum
... una ... compositionum
... singule compositiones ...

cplent derivatione .i. for multarum
ppositionum apud nos / ut pery
pari ponitur et super / ut que super locum
sz que est memorie .i. que sit mea
viam / ut ibi. Multa super priamo rogitans
.i. de priamo. **Metricus ex hac li**

Cum sint tot nobis grata tui. tea pp

Huic parti debent voces / cplet cum ille (propositionis) (scilicet grecorum)

Mutat loca multarum / cum posset eorum (i. earum propositionum) (demissionem)

Quelibet ad multa variari significata
Dinoscit. Papa. Papae **Aliter**
Et ppe et pt et pp. Nec solum id
sz est illud causa fit. ut sint aplio
res apud nos / que omnia ad verba
localia / que solent casualibus
preponi / sint prepositiones. ut posuerit
ut super duplex. terovenique eam
in eis quoque significantur / ut Pone
tribunal / adversum hostes / contra fortes /
et inimicos / infra tectum / supra
montem / extra muros / intra
urbem / ultra alpes / hinc citra orbem;
cum omnia greci adverbia dicunt esse.
quia et causa aliquando habent fortes / etiam
per se posita / que prepositiones hic
nolunt per se plate / adverbia necesse
habent / et pleraque eorum componi non
possunt cum aut prepositiones a-
pud illos. Et componi et apponi so-
lent. Contra. Hec que certissima
locorum habent fortes / est per se posita /
possunt apud latinos quoque sicut
casualibus proferri / que rarissime pa-
titur compositio / ut vigilans in mo
Crescitorum. Pone subit coniunx
felix prospera locorum / **Comentu**
Illud quoque adiungit / unde plu-
res apud nos sunt prepositiones /
quia ad verba localia que so-
lent preponi casualibus / putave-
runt latium esse prepositiones certe
more eorum sequuntur in eis .i. ad
verbis localibus / quia sic prepositi

casualibus coniunguntur ponuntur sillabas
vel omnibus sillabis / ut pone tribunal
adversus hostem et huiusmodi alia / que
omnia greci dicunt esse adverbia
tunc quia per se posita causa habent fortes
ut pone / que sit locum / cum prepositiones
plate per se in cete sint separabiles / cum
quia pleraque ad verba apud eos
non possunt componi / cum omnes apud
eos prepositiones componi soleant
et apponi / tamen quia cum hec po-
nuntur / et apud latinos sine casua-
libus / ut ibi. Pone subit coniunx /
que .i. ut post positionem ponatur
prepositio. sine casualibus / rarissime .i. nec
quam patitur prepositio. Semper enim vel
apponitur casualibus / ut vado ad dominum
vel subintellecto ut de postfetas
subintellectum est enim ut antiquus vi-
get existentem. Et quo pt hoc fieri /
ut si dicam / De ultra mare venit
Pompeius / ibi subintelligitur ex-
istentem. Quod cum esset dicere
de existente ultra mare venit
Pompeius / dicunt quod pleraque de
de postfetantes auctores / de post. verb (eum)
pt est composita et regit actum
Similiter desuboriens pede foras
viuus emanat. Dicit ibi desub.
vera pte esse composita / et que regit
nunc ablativum illum .s. pede. Similiter
si dicam desuper montem venio / dicit
desuper. vera pte composita esse / et
que regit actum casum. Quod
satis equidem videtur / cum quando in tec-
tatu preponis vel adverbiis nichil
de huiusmodi compositione invenitur.
Dicunt itaque alii / que de postfeta-
tes. post regit actum illum et que
de iure ponitur / ubi nullum casum
regit. Videntur deplibus dicte
dum dicunt esse pleraque / que post-
fetantes ponitur loco cuiusdam
ablativi / ut cum eo que est postfetantes
conservatur. desicut cum ablativo **Aliud**

Nunc quia sunt nobis tam multe prepositione

Cum pertinent eis adverbia multa locorum

Non fit gemi/ro sub h voc nob

Quasit/ quippe plet adv'a cab

Poni/retinet q̄ gnūe sed illa tenet

Reddiat vt p̄pa sibi p̄s h'et p̄posti

Nunem ut i apud latios ¶ Litu

in p̄pos tā cōtra obs'uationē gr'ecorum

q̄ ecce sunt h'ec/ quedā p̄positio

nes/ ut apud erga c'ta int' ¶t

q̄ q̄ uint q p̄ponunt/ ut h'ec p̄e.

Queda integra sepant/ ut q.

re. d. d. o. se/ ¶ Comentum p.

¶ Concludit itaq p̄ p̄posic. ca

apud nos in p̄pos c'eterorum ob

s'uat' cōtria/ sz q̄ q p̄positiones

apud nos cōtra h'nt s'/ q̄ de

s' eos qui int' r c'etera casua

lia adu'ia/ reperiat int' p̄pos/

r q̄ q̄ uiatq q p'o ut apud

c'tra abat/ r q̄ q̄ uinct sepa

ut d. dic/ h'ug'. aut obh'c tn

rectaut p̄positiones/ quia loco

p̄positionum p̄ui in p̄positione/ sed

insequent te. deutab. c. ¶ Metro

Vel est

Vs h'et ita p̄es nos sz cōtra g'es

Vt tal rep ord. eius e p̄maalis

Nos multas d'ictas h'ys auiamus

Sic abo p̄ op. vece/ abs int' r infra

Positaq mi cōtu sigt p̄es illos

Nos multas c'ta y'elinq subs'icipsiti

---

vel int'
Sic apud coua c'ta p̄es int' rerga

Et q̄ c'es aud q̄poni pacuit r

Et p̄st poni/ q̄ uic' voc'ab obstat

Quare p̄ste q̄ quedā no s't statua

Nulla p̄ro sz asp'iacoli ¶ Eta.

N'ec gr'ecos c'tūm c'alys

s'p p̄b'n oronis/ sunt q̄ h'eant

aspiratione/ sunt q̄ no h'eant/

ut h'ara h'eo h'ue h'er h'ut h'eu

Rarissime apud p̄sam scdetes

p̄ostea p̄ferunt p̄ositiones h'o

sillle uo c'cū apud poetas diffi

cale mutat ordinē/ ut apud te

rentium in Andr/ p̄ter. seq'uar

uisi. c'u. ¶a cū sola c'a apud

poetas cōtra apud reliquos

p̄ostea cum p̄nominibus ponitur

ut p̄dcom est h'ys/ mecum tecum

secum nobiscum vobiscum ¶ etiā

c'tū quocum quicum quacum quibus

cum medie q̄ ponitur/ ut q̄

de re quā obre quabobres. q̄

impte ¶ et non h'nt q̄dam

i. quo vel in
egregia c'itū cum adu'ios localibus

vel re
p̄lep'q p̄ros/ ut in. adloca

r inlocis/ a rab r e r op d'locis

Illud quoq dr/ q̄ n'a ¶ Comtu.

p̄ro sz asp'iacoli addit deinde

q̄ p̄ones in p̄sane valsime

p̄ostea ut z suppetīt h'uq

insillb'e ordinē difficillime

mutat/ excepta. c'u. que apud

quosd' p̄r p̄s quoq p̄ncimb/

ut mecū tecū secū nobcū

vobiscū/ p̄ter quoq p̄ p̄onitur

ut apud terentiu h. p̄t'sequar/

medie c'cū ponitur/ ut qua de

re qua obre/ que tn aquibus

putant ec gta/ q̄ nos h'ēmne

putamus dz d'ehc aliās/ Sāni q̄

h'ec d'et. q̄ mot supius posita

in illa d'eme. ¶ eh'c ita h'u' c'ere

hec tangunt et magis pro illa parte quam votam medietate metri alleros/ albeo vz passim Eunt duas posteriores sillabas/ et fera. salve in exemplis Consta est lra themunt illa duo metra. ¶ ¶ Metricus

Potero nec hoc sz pus nec quintas partes

Que reliquas unit/ ut heus heus hec hec heu ¶ Sequitur litera Nomen tamen q nulla alia pars [illegible] desunt apud latinos nisi nomina [illegible] que greca est et vir et [illegible] vel Terencius/ q similiter [illegible] addit quoque/ q nulla ¶ Comment pus desunt in pe apud latinos et nomina [illegible] et [illegible] et pap adverbium et valet [illegible] modo. Metricus pthac lra.

Sunt pus nulla [illegible]/ nisi [illegible]/ [illegible]

Non adverbia/ cum quibus [illegible] composita

Sunt que in compositione litera elisionem paciuntur/ ut [illegible] sequente vocali [illegible] [illegible] [illegible] tra pos. sequente vocali [illegible] pus [illegible] perfera [illegible] Que est sincopa passe sunt/ ut [illegible] ysuperera/ et infra [illegible] et [illegible] Nam antiqui [illegible] scribebant/ ut Cicero in [illegible] Tarinus [illegible] [illegible] sub [illegible] [illegible] tenuit [illegible] ut differunt magis ea [illegible] Nec [illegible] prepositiones sed [illegible] adverbia sunt ea [illegible] ¶ Comentum ph. li.

¶ Sunt etiam quedam que in compositione paciuntur elisionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Dicebant enim antiqui supera et infera et [illegible]

[illegible] nos dicimus super infra [illegible]

Oportet autem scire ¶ litera ph q greca [illegible] dicunt esse [illegible] [illegible] possunt sine aliis [illegible] possunt/ ut [illegible] est/ quales sunt pene apud nos quoque omnes [illegible]/ ut ad [illegible] [illegible] [illegible] ab abs [illegible] de [illegible] Nec non [illegible] differentia quedam [illegible] ante [illegible] apud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ut ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut Virgilius in [illegible] [illegible] Ante [illegible] supplex tua numina posco/ loco. ut [illegible] [illegible] adversa [illegible] gessant atque [illegible] tempori/ ut Salustius in primo historiarum Ad bellum persi macedonicum/ numero ad quadraginta milia/ In [illegible] quoque [illegible] est ut ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loquitur adverbium Similiter [illegible] [illegible] [illegible] Que [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] supra infra [illegible] [illegible] [illegible] alia [illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut dictum est [illegible] ut super [illegible] ΥΠΗΡΤΟΝΟΥ ΡΑΝΟΝ infra [illegible] ΥΠΟΤΗΓΗΝ.

Nec non [illegible] [illegible] [illegible] latinorum/ ut [illegible] [illegible] ¶ Comentum.

Illud quoque addit/ q [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] apud nos pene omnes [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] loco [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut ad [illegible] [illegible] [illegible] ut ante [illegible] [illegible] ut adversarium/ [illegible] ut ad bellum persi/ et [illegible] q [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

verificatis patenter. Ephesiologis tamen pre
colligi quod prepositio sit nomine et pronomine
hominibus quando est sit nunc ut ad limina
venit. Inpropositione quod non sit
in tuitione ut affirmat posita super
de quibus dicemus ad punctum vel ad a
liam venit ut aliquot attendit
Hinc non vere et indubitabiliter sunt
prepositiones/ inde cetera prepositiones sunt grece
non cetera sunt secundum cum sint non compositorum
inter ad via plerumque interponi debeat
ut supra et infra et hiis similia/ latini tamen
posuerunt inter prepositiones. Ple-
rumque autem dictum est/ quia inter cetera
loca hec sunt. Item tamen nunquam
sine casuali invenitur non concedit
auctor/ ut est sicut bene debeat
dici adverbium sed prepositio/ Sunt autem la
tini eas quasi esse de homo
prepositiones dupliciter/ ... corpus a
signat/ quia simul prepositio ponitur
casualibus/ plerumque dicitur eo quod sine
casualibus plerumque adiungi/ ut
ego ... ... contradictur
sub/ non putavit eas prepositio
nes/ quia ... ... prepositionem
... / et plerumque ponitur loco
prepositionum ... Verbi autem quod aut
plerumque/ quidam intendit ...
... corpus ... in ... quod
est quedam loco ... ...
ponitur/ quare non magis ...
dicit prepositiones quam ad via/ et
quia de hiis ... in hoc ...
... est/ ... est ... ...
... ... Quidam autem dupliciter/
intra ... et hiis alia/ que non
casualibus iunguntur nec non ...
sine casualibus ... prepositiones ...
adverbia. Alii autem dixerunt/ quod que ca
sualibus iunguntur ... prepositiones/
que autem ... sine casualibus ...
adverbia/ ut eas diceret ... ...
prepositiones ... alia vi adverbia/ ...
... est qui diceret hec tamen ...
adverbia. sed casualia/ sed que ...
... quedam casualibus/ quod pro
positiones/ ... non ... ad ...
... ... et
hanc et alias sub dubitatione
interferat ¶ Sequitur litera

¶ Videmus ... in aliis est partibus pre
sitione/ non tamen semper/ et nec omnes
ad eandem speciem pertinentes/ ut ne
adverbium dehortandi/ et ... pronome
positum. Quod tamen licet est
postponere/ ut hec ... et homo hic
nulla ... confusione/ ... a ...
... quia sine metro ... ...
Nunc igitur ... hec ... .i. prepositio/ ...
... quem ... possidet nomen
accepit ¶ Comentum p. He.
Item autem dupat ... in ...
tione ... / adiungit ...
... partibus in vero prepositio
nes. sed non omnes. ad eandem speciem
.i. ad eandem partem .s. pertinentes/ ut
ne semper proponitur quod est adverbium
dehortandi/ item ... / quia que
... supponitur. Similiter hec ...
... pronomine ut hic homo/ ... tamen
postponi absque ulla confusione
... quia in metro/ ut
homo hic Item quod ... non sine
ommoda confusione postponitur
semper cum ... ... / concludit ea
... prepone dicit. Quod autem
interposuit ... ... tan
tundem valet quantum super telum/
... cum ... est prepositio ...
qua ponitur supra/ ... arti ...
est ... casus ... ...
... nomen est/ et valet ...
telum ... interposuit ...
... valet quantum infra ...
... cum ... prepositio e
et valet quantum sub vel infra/ ...
articulus ... est/ ... ... articulus
casus est ... est
... ¶ Sequitur litera p.
Sepe rei desunt prepositiones ut
Virgilius in .i.° eneidos Una eu
rus nothusque ruunt. ... Et
prepositionibus ... / ut ... in .i.° enei
dos ... sola mei super astianactis
ymago ... ¶ Comet
Addit ... aliam ... ...
... sepe desunt ... / ut apud
Virgilium ponitur ... ruunt/
verba est ... desunt ...
ut apud ... / ponitur super ...
... in illo ... sola mea
super astianactis ymago ¶ litera
Sepe rei desunt prepositiones

Composite compositiones cum aliis par
tibus in illarum partium gradum/ ut
inclinus adverbia absque prepositione/ nam
in absque magis addicio est que sc.
ut diximus quam quam. ¶ Comet
Illud etiam addit/ quod compositiones que
que componuntur cum aliis partibus in earum
partem accedunt i. ut quasi dictio
sit eius partis cum illa dictione
cum composicio addita. Quod si ita
est in vitem non est quem Cum
vitem sit nomen cum vite si sit v
pro ordine sit adverbium Dicaulus
quod in earum parte incidunt/ quando
tamen quasi sepissime eius partis est/
cum additio cum qua ponitur composicio
per compositionem Variissime ergo vel
umquam non fiet pro absque cum
non per compositionem dicitur sed per addi
tionem quod sicut/ ipse supra dictum est.
Verba quia non semper sunt ¶ Ctra
vel vero/ non in compositione semper habet
positiones/ quod et ut non in Contra
Nunc non supra dubitat ¶ Comet
positiones addi vel per solam compos
tione/ reddit in ...em/ quia sic
in eo ...itur per ... ex ... / licet non
quantum adverbium nec quantum ad
...s/ sed quia his casibus utrique addit
composicio per appositionem Nos nec non
in quem illa pars casibus intelligi
tur ut supra diximus/ Sed obicitur/
quod in ... vel in ... personalibus
vero nullus intelligitur casus Dicimus nulla
obiectio est Nunquam cum compos
ico componitur cum infinitivo verbo/ vel in pl./
si fiat aliis prefectis/ nisi tamen dictioni
prefecte precedat compositio Certe non in
personalia non credo invenit compo.

Nec valet apponi verbo pro composita

Literam
Nam vero sensus in verbo se habent
Est quod pro loco contrarius ut dic
tum est accipitur/ tam apud grecos
quam apud nos/ et pro te/ hic est
tibi contra Sume cum loco talis con
tractionis accipitur. Quod contra contra
sit Virgilius in ij. eneidos Te ...
libice gentes nomadumque tiranni
odere Tirii non contra pa. sunt/ proponens
viri sine dubio defendit Id poeta e
ius. Sine padicipes athesium seu pro
amicum Similet ob loco talis ple
poni contra/ Virgilius in ix. Tum ob
auspicium infaustum moverique sinistros
Cum in compositione semper posicionis
habeat sensum/ ut id in vj. eneidos Mag
nas obeuncia terras. tot maria intra
dute te Nec non cum aliis contracta
sunt cum illis loco talis contractionis
accipitur/ ut qua obliquum per quamque Cicero
in primo inVectinarum Quid obiret ut
seper iam depi desteck ¶ Cometu.
Illud quoque addit/ quod pro compositio
ponitur loco dicta ipse talis contractionis
ut parte i. contra tum/ et hic ad se super
superavit/ nisi quod cum non declinatum
est cum loco contractionis ponetur/ hic non
illud declinat Cum aut pro ponitur
loco para/ quod est iuxta/ et hic verum prope/
ut athesinus/ seu prope amicta i. iuxta
amicta athesium Sed quid est quod dicit
ibi pro hic verum proponens sine dubio
cum et iuxta sensum nunc sit ad verbum plus
et ibi pro ponitur iuxta/ vel forte sit
considerat hoc/ qui iuxta putavit esse
compositione/ vel ponens para loco
est cum ibi ponitur pro. pro est apud
grecos/ quamvis iuxta adverbium sum
quod loco eius ponitur. Addit etiam/
quod ob ponitur pro tali contractione/ ut
ob auspicium Cum in positione non habet
verum sensum/ ut apud Virgilium Mag
nas obeuncia terras i. circuiens
contra vel circum Circum tamen adverbium est
vero veritate Sed grecos ponet
ibi compositione per qua ponitur ob. i.
in positione principali et per qua etiam
ponunt tamen legem sit adverbium Dicat
etiam/ quod ob contracta aliis partibus sicut
cum illis accipitur pro tali contractione/
ut totum hoc quam obiicem per prepositionem/
quod per contractione tali ponitur
sunt dicta pro compositione/ sine non/
quod puto verius esse ¶ Litera
Cum apud grecos separata compositio
nibus soleat casibus poni i. genitivo
dativo accusativo/ apud nos duobus solis
ponitur i. accusativo et ablativo/ nisi hele
nismo utatur auctoritas/ ut Virgi
lius in tercio georgicorum Et crurum te
nus a mento palearia pendent/
quod est usus sum grecos parables.
Vnamus apud grecos TOAXPIC.

q est terminus. non prepositio sed adverbium
ostendit. Itaque apud nos quoque
q tais ponitur. Id in n° georg
hactem denuo cultu crescera tela
Id in n° Eneidos Capulo tenus
abdidit ensem. ¶ Comentum.
Illud quoque addit / quod apud grecos prepositio
tio thus adiungitur casibus pappositis
vel genitivo dativo accusativo / apud nos autem
duobus vel accusativo ablativo / nisi autem inva
rantur aut poete hellenismo vel
more colum / qui prepositionem adiu
gunt genitivo / ut Virgilius simulit et
cap tenus armento palleam pe
dent et tenus aurum dupat. vtenus
elenismo vel more colum / vel tam
posuit pcasu genitivum pab.us / dicens
tenus aurum pterng annibus. Er
go queritur que pro eorum cap
tudbung tenus Tenne. Remate
nus sthunt ablativo casu / pquo po
nitur Vel ita. quia more colu
pro iungitur genitivo / dicit est quod tocapus
tenus interpretatio est tenus / adverbium
est apud grecos / non tamen id
tenus apud nos est adverbium sed
pro / quia utrique pappositioni cu
ius sine ablativo casu ponitur Videtur
tamen / quod to articulus est / apud ad
verbium apud grecos / Et ma go ad p
quo tenus hemus adverbium est apud
grecos et ad proprium est / quod tenus
tais apud nos ponitur. Metrum.

Vtrumque stat genitivo cap tenus ve genitivo

Cum greci iaceant ablativo / tatum vel tum ipse

Hac parte tenus genitivus atque dativus
(separans preponens)

Et quintus stat / nos tamen non duobus ra
(latini vel tamen non / scilicet ab accusativo et ablativo)

Nominatiuo non pappositis. ¶ Textus.
Nam addita pro personis manet
ablativus tamen. Illos autem nti pappositi
non recipiunt prepositiones / quia
perpetuam dant eloquacione vel non
transeunte ab una ad alia personam
Vt. Parit homo excelsus / scire

quia nti sunt nulla habent transitionem
Rectus vero et ablativus in transitum sunt
recipiunt separatas prepositiones Separa
te enim habet semper transitiones sunt Ita
quod va quoque quia semper adiuncta
ta sunt quantum ad intellectum
vel recto vel vtro / et quia va ta
tent casibus nisi non possunt pap
positioni adiungi proponi. Michael ei
tatens casu. Ipse tunc pt ee
Illud etiam addit / quod si pro Comentum
ponitur cum nto / et illa prepositiones sequnt
eius ablativum ut indoctum a te / tunc
non dicit hic eque sic. Illud etiam
addit / quod ntis non addunt preposi
tiones pappositi / et ipsi sunt transi
vel cp vi nti non sunt transiti / ut in
eam transit actus / sed intransitive in
geruntur cum vero Ille autem duorum
cp vi nti / quia cum dicit Plato do
cet a dio / nturus sit ve in qua tran
sit actus non cp vi. sed cp vi quasi
vi Quando tamen et ipsum vim do
cere incutiunt vel nto iungatur / tum
vtrumque adiiciunt parant pa
redditur Nti itaque intransiti
sunt / ut dicitur est / sed prepositiones
separate a pappositione plate ps
transitive sunt sive cp simplici sunt non
constructionem in qua ponuntur / cp i
gunt ee transitiua Vnde tona
bilet addunt accusativo et ablativo p
appositioni / qui transitivi sunt vel designi
nant in quem actus fit Sed quere
forte fortasse quid est quod prepositiones
apud nos soli accusativo et ablativo p
appositioni iungunt. cum genitivus et dativus
similiter sunt transitivi. presertimque cum
apud grecos eis prepositiones
addantur pappositioni Sed opinor
ta prenuntie hec fore apud grecos /
Nam cum careant ablativo coguntur
iungere prepositioni genitivo et dativo / ut quod plerat
rem ablativi in forme plati Sed
tamen adhuc in constructione est / cur pre
positiones apud nos pappositionem
genitivo vel dativo non possunt. vel non
debent adiungi / Sed puto ipsas gene
rum assignationibus genitivum et dativum
quodammodo amplificata quandam
rem prepositionum Verum enim est
logo dicta / nisi quod ratione sit ad

cas. Quid enim inficeret Dos, nisi quod commoneret semper eius afflictionem. Vel quid est. Iste equus est Deo sive adeptus. Et eius possessio pertinens. Quia quo hunc tamen vel suis scribis verum ipso et sunt implicata, non ad nominibus apposita alie possunt apponi per eas. Vel sic satis est, his tamen positiones per appositiones non posse adiungi. Non enim sine ratione ala tunc factum est, cum quam praeponens ut dictum est apponat casibus, possit esse. Quid aut commodius hoc esse posse possit, non impedis dicere quod cum ab aliis vel quorum habeat vel plurali occurrens sit. Quod ante adiungit his adverbis casu praemittendi tamen posset esse, appositionibus, per positiones unumquam ante dictum est, quae separate tamen sunt et per ea quae sunt transitiva, cum nullus tamen habeant. Quod huic appositioni videtur satis sufficisse, cum aliter ipse et opsina vis, nisi aliud sequi tantis tamen obliquis vel nisi sub intelligatur. Quod potest dici, quod praeposito fit verum vel ut ei vel eam vel ut abeat, quae omnia adverbia cum transitive pertinent, sic quod obiectum est, positiones ipse merito dicuntur transitivum. · **Metricus · pro ·**

Cumque est nunc etiam verbis appositum hoc est

vel praeposita

Ps hec appositarum transitivis semper

Profitur, verumque neque praeficiaciones

Perfici, quod vero sed magis ipsa

Sed quia quam cum primo licet esse capaces

Transitivis, obliquis per hec appositum ipsis. Et est est cum adiuvans quod praeciata est duo necesse semper. Vel hoc valet apponi est. Sic tangentibus. **Littera**

Praepositiones quae per defectionem verborum compositae tamen similes fiunt accentum regularem abacuto manet, ut Virgilius in octavo Eneidos. Quin sola mei super astra nactus imago. Et tenuit in fundo alto modesta, alio venusta, ut mihi supra. Et hic addit nunc Graecorum, Homerum. ΔΑΙΑ ΑΝΑCΤΙΤΟΥ · ΟΡΗ ΗΗΙC ΡΑΚΑΔΗΑΝΗΡΧΑΑ · ΗΠΗΑΗ ΘΗΟΥ · ΗΠΙΑΙΑΡΧC. Hec non etiam si compositae perficiantur. Ut Virgilius in nono decies impinguis latinitate pe nos hoc quod agrestis, Homerus. ΜΑΧΗ ΗΝΙΚΙΔΙ · ΑΝΗΙΚΗΩ · ΗΠΙΠΟΛΑ · ΑΗ ΜΟC · ΑΝΗΗΑ · ΠΟΚΚΑ · ΗΖΙΑΟΝΗ ·

Est tamen, quod postposita quoque servat. Quod cum sequatur redditur ad suppositum accentum vel abusive. Ut si dicam, Ytute per imperatoris vel in stacia inlegum. Quia aut in fine sit ipso sensus omnino similem fiat accentum lege abacuto incipit. Ut homines mille venerunt supra, nisi dictio prohibeat, sed dum est. Ut cum Virgilius in octavo Eneidos, Maria dicam, in fine acutum ne adverbium vel nomen esse putetur sed est apud quosdam dicta. **¶ · Comentum · p · h ·**

Illud quoque addit, quod ipso plata per defectionem verborum, cum quam eis licet componi fiunt similem regularem accentum. Possumus autem intelligere similem regulam, quae similiter data est de praepositionibus, ut sic praepositae servant tamen similibus, postpositae accentum in principio, nisi dictio prohibeat, ut supra docuimus, et quod ipse plate acuunt in fine vel similem hoc que dominum dictionis latinae data est in orthographia. Vel si sequamur antiquos similes regulae accentum non sunt dante nisi de acuto et circumflexo accentu — vel accentu — quodque similem regulam accentum dicunt, quotiens acutum vel circumflexum accentum habet dictio, sive sim regula Donati habeat similiter ut super, sive in fine ordinis ponatur. Bene est sim regula data.

Pro · per · non si acuuntur in fine non sequuntur ipsius regulam, et tamen similem habent quod acutum habet. Quod ipse invenit ea aut similem habet

abaciato cum metro q. d. Vult sic ga-
lerum quod acutum sic quoquomodo sine po-
nes videtur penale/ Et sciendum quod hanc
personam non in istis contrahat p. h. quia
illa cauda captatur non. Est tamen quando pre-
posita est et videtur/ quod per illa cauda te-
pitur. Est tamen quando metrum capit subscri-
bere/ sicut non in istis contrahit/ ut in-
centi/ sed maxime nititur ad hoc/
quod propositio addita sufficit ad actum
quod autem sic fiat parenthesim sicut
inquit metrum/ non tangit versus/ locum
tamen non videmus ubi magistro
modo possint poni/ quare subscrip-
ta sciens in metro ea concludit/ hoc
modo ¶ · Metrum, per hanc literam pot.

proponit

Separat appositio non raro parenthesis impar

Casibus associat aliis/ velud adversus aula

vel adiutori
Addomum nutum/ adductori famulatum

Adpirare desiderium adpare fructes

Sum tamen emendat quod qui sic sicut in fine Litera
Et si loco adverbiorum vel interiectionum
accipiantur simul et mutat accentum
sibi destinatum Terencius in eu-
nucho Pulcra credo munera
haudquaque sola/ Et lucanus in 3º.
Vistescia fata quibus fuit ille dies
marius quo menia victor hic
tamen quoque apud auctoribus fa-
ciunt Sicut enim prepositiones loco
adverbiorum/ sic et adverbia loco prepositionum
solent poni/ homerus. ΓΕΛΛΕΕΕ
ΑΕ·ΡΑΓΑ ΠΗΡΥΧΘΩΠΕΡΥ· pro
ΠΗΡΥΕ· prepositione posuit pro ad-
verbio Idem ΥΛΥΟΝΗΥΕΩ· pro ΗΥ
ΛΥΝΟΝ adverbium prepositione Mi-
chel igitur miror/ apud nos quod prepositiones
pro adverbiis/ vel adverbia pro prepo-
sitionibus inveni/ cum et loco nos-
tra soleant accipi/ Ut virgilius
Mane nouum sponte sua/ et Oracius

in 3º At tu pudet hostia nate ca-
teris tum mutis et egregie sanguibus
heinuchi primum aram et rite ne-
fasto libatum/ rite pro ritu posuit Com
Dicendum quod adiungit/ quod prepositiones po-
site loco adverbiorum vel interiectionum
simul mutat accentum/ ut apud Ter-
rencium Pulcra credo dona. Per-
cum dicit hic accentu non mutari/ et pro
loco valde adverbium Dicunt autem
qui dicunt Pulcra. Duas dictio-
nes esse quod si diceretur valde
pulcra Alii non dicunt unam preter
compositam esse/ sed dicunt nulla compo-
sitione perfecta accipi ut addat se
sim valde adverbium/ quod verius esse
videtur. Per et loco interiectionis
ponitur ut apud Lucanum Vistescia fa-
ta/ ac sibi docuit. Quod quo plerique
dicunt debere sibi cum aspiracione
ph. scilicet apocopa/ ab integra dictione
persica in nulla auctoritate inveni/
sed sic tamen/ quod pro ponitur pro interiec-
tione. Quod dicat non esse in
tandum/ cum grecum et prepositiones pro adverbiis
et econverso soleant ponere/ et nos etiam
adverbia loco nominum/ ut mane
nouum et sponte sua. et rite ne-
fasto pro ritu/ Nullus est dubius
adverbia ponitur pro nominibus/ quod patet
per additione nomina non adiec-
tivorum et pronominum dicat enim ma-
ne nouum et sponte sua. dicat tamen
aliquis/ quod sponte nomen est/ et
ponitur pro adverbio/ et sic dicit sim diuersis
diversorum sententiis ¶ · Sequitur litera
Prepositiones quidem tamen pro adverbiis quia
preiunguntur et verbis ut ordinum pro-
batur ex Oracio prepositionem inter coniunc-
tiones ponebat/ prepositiva coniunctionem
eam nominantes Cum coniunctio et
nominibus et verbis et omnibus ca deci-
nabilibus quam indeclinabilibus preappositionibus so-
leat adiungi. Licet semper preponatur sed
et subiungitur/ tamen apud poetas
quam apud sine metris scribentes
Prepositio non sicut sepe dictum est/ et
preponi debet/ cum ideo ordine pos-
teriori/ et ceteris partibus indeclinabilibus in
compositione non adiungitur ¶ · Com
Addit quod/ quod Oracio non licet pone-
bant prepositionem inter coniunctiones

appellantes ea posita quantitate
qua quantitas solet adiungi per
positionem tam nominibus quam ver-
bis tam declinabilibus quam inde-
clinabilibus ut Coccus et
ut loco suo ostendetur Indeclinabili-
bus ut a dorso et puluere legitur Et pro
utique et suppon unt tamen in pluribus quam
in multis Pro non ponunt uel per
uel ordine ponunt et verbis et inde-
clinabilibus non nisi per appositionem po-
separate ponentes uel acuto Et litera
uel alio adiungunt Composite
non tamen ante quam ceteris similibus
observat qui compositio nascuntur ante
Post hec explicat quod separat Come
quod ponentes per appositionem iungunt
acuto uel alio per appositionem tam
ante quam obliquis casibus facit ab
eo Et litera est quod eandem habent
tam in appositione quam in apposita
one ut in vado hoste et in hoste vado
Prout ergo cum est
est quod diuisam ut de te loquor
hoc est tui ea loquor de prima in
fra prima Est quod habundat silla-
bica adiectione est ea tamen nulla sit
adiectione ut emori et primori est
quod locale vim possident quasi
per ita ut veris et per et preter
ad grecia in Italia sum a Sici-
lia venio Et Commentum
Illud quoque adiungit quod ponentes
quoque retinent eandem tam
in appositione quam in appositione ut in
vado hoste et in hoste vado et hic
cum et ubi contra sit Alii habent diui-
sas positiones ut de te loquor et de te
tui et sit hic tamen de prima et infra
prima Est hic infra Quoque est
habundant ita in appositione hec
sit eciam sillabice adiectiones ut
inthil sensus habent adde ut e-
mori primori Quoque non locum de-
signat et hic adiectionem ut sit quod
et ubi et in et quod Et litera pro
Cum apud grecos pro posita
cum dictionibus aliis quibusdam
per eam habentibus acuta antepenulti-
mam facit et addit per aliquid
ut ΠΑΝΟΙΟΣ ΠΑΡΑΠΑΝΟΙΟΣ A-
put nos in vno ad vnum hoc solet

facit inde deinde et prius subinde
ne si quoque pro per appositionem ac-
cipitur an ad vnum quod fieri non licet
Addit postea aliam Et Comet
pro in precate et e longius sina Cur
apud grecos quod ponentes dissillabe
penultimam habentes acuta ut quando
positas per appositionem acuta sit ut ad
dat aliquid pro acutu accentum
de penultima transeunt in antepenultimam
Cum enim dicunt paralopos et alii
dicunt paralopios antepenultima acui-
tur cum per quam aparia greca pro
ne Cum ergo apud grecos pro
posita in multis dictionibus hoc facit apud
nos quoque pro hoc id facit in vno ad
verbo scilicet in hoc enim per se platu a
tunt per eam Quod si de uel pro
uel quibus positiones ei per appositionem
addantur acuitur antepenultima ut pre
in exemplum et deinde et ex pla Et hec sina
longius est littera non sit sed hic tamen
apud grecos pro quod tamen aliis quo
dam dictionibus habentibus per eam a-
cutum facit antepenultimam eam in a-
cuta ut quod deinde est eam referat
ad eos quod deinde est acuta non ad eos
quod deinde est penultimam velsi ma-
nus ita dicitur facit antepenultimam
eam in penultimam in sillabam penultime
in accentu ut sit penultima simplex e-
rat acuta ita quod in appositione
antepenultima sit acuta sic tamen
dico si ipsa pro addat aliquid per an-
cum hic neque apud grecos faciat
pro si inponunt grecum quod de hoc
apud nos solet hoc facere sed pro
in vno ad verbum sit tota que sequitur
Quare aut sit fiat subiungit ne
si quoque neque sed pro ut si dicitur
de in ponendo acutu accentum super
penultimam putetur pro per appositionem
an ad unum poni quod fieri non licet
Preter hoc ergo habet auctor inde-
terminatum Volunt plerique de longe
dici antepenultima acuta sed ne de per ap-
positionem habent ad unum longe inte-
ra esse videtur Deinde quoque in eius
ad verbum quod non sit tamen posita
one per eam tamen quandam alios
volunt obstendit ut esset debet di-
ci alunde antepenultima acuta Et
quod quod in plerisque eciam hic Est ergo

sup(er) h(oc) controversia non levis. Verum
testat(ur) h(oc) in uno adv(er)bio .in. solere
fieri. Contra p(re)d(ictum) v(idetur) s(ecundu)m auctore(m)
eundem esse delonge alonge ut pe-
nultima acutu(m) h(ab)eat accentum. Simi-
lit(er) et de aliis adv(er)biis que n(on) sunt
composita cum adv(er)bio, si fuerint tam(en)
cum alio adv(er)bio et p(re)positione composita.
Quod si ita est, dicendum est deinceps
abinde ut supra penultima sit accen-
tus acutus, quod contra quem usum
est. Unde cum acuere in his solent
antepenultima(m). Preterea in fine lib(ri)
qui est de accentibus habetur hoc ita [?] ita la
quod omnia adv(er)bia composita que appo-
sitionibus co(m)ponu(n)t(ur) sub uno accentu
pronunctianda sunt, ut deinde [?] com(m)u(niter) [?].
Similit(er) ergo dicendum est: delonge,
deinceps, ut acutum accentum h(ab)eat
penultima. Quid ergo dicendum est?
Dicimus quod nec omnibus que dic(untur) in
toto [?] de p(re)positione, nec omnibus que
in libro accentuum p(re)dicitur, ut in alium
de antepenultima dicat acuit [?] cum non
aut in libro accentuum omnia adv(er)bia
composita sub uno accentu pronunctian-
da, sed potius omnia adv(er)bia que
appositionibus co(m)ponunt(ur). Quod dicit
aut sub uno accentu, non est intelligendum
ut dicat sub uno .i. non sub pluribus,
hoc enim h(ab)z omnis dictio. Unde cum dicit
uno accentu reguntur [?], id est sub uno
accentu inveniunt(ur) .i. subeodem [?] et similis
.i. uno modo accentuandi .i. antepenul-
tima dicat acui, h(ab)e hec doctrinam.
Unde itaque aliud dicat debeat regu-
lariter ut accentum h(ab)eat penultima.
Si tamen usus terre in qua for-
te tibi legendum fuit, aliter h(ab)eat, se-
quere usum, nisi tante sis aucto-
ritatis ut pravum usum emendare
possis. Si enim obiciatur quod aliqui h(ab)ent ac-
centum acutum sup(er) antepenultimam,
sciat hec si ita dicitur, ad aliquid [?] sic
intelligit [?] p(re)d(ictum) de adv(er)biis plane demon-
strabitur. Decretis non quod cum ad-
v(er)biis et p(re)positionibus co(m)ponunt(ur), multi-
plice possunt h(ab)ere [?] pluraliter [?]
Fortasse cum in libro accentuum [?] p(re)positionibus
dicit de adv(er)biis pronunciandi [?] hoc solet
fieri, s(ecundu)m quorundam opiniones
dixit [?], aut in libro de accentibus
omnia v(er)ba [?] que co(m)ponunt(ur) cum p(re)po-
sitionibus sub uno accentu esse pronunt-

ciandas, s(ecundu)m aliorum opinionem, liber
tamen ille de accentibus a philosophis
peripateticis non h(ab)etur, dubitat(ur)
namque a quo factus sit. Ut ergo etiam
aliquid ponamus, illam regulam
accentuandi antepenultimam acute in ad-
v(er)biis que tam [?] non dicas observanda esse
regulariter, nisi tantum in compositione
adv(er)bii cum adv(er)bio et p(re)positione, s(ecundu)m [?] vero
auctorem sequi velimus, nec quod
in libro accentuum dicitur s(ecundu)m auctorem
illum dictum putamus, nec peripa-
teticos h(ab)emus. Videt(ur) ergo regu-
lariter ubi alonge delonge et si-
milia, ut sup(er) penultima pona(tur)
accentus. Analogia tamen ut se-
pe dictum est secunda est, usus vero
sequendus. Quam tamen regulam
in omnibus adv(er)biis quod observan-
dam dixit, p(re)terea auctoritatem
hec non solum [?] dicit enim quod p(re)po-
sitio solet hoc facere in uno .i. in una
parte .o. .i. adv(er)bio, scilicet deum [?] manifestum
est. Non ergo dicta solet hoc facere
in uno adv(er)bio, quod est in, sed hoc
solet facere in uno ~~ut~~ vt ibi pona(tur)
pronunctia [?] .i. in una parte .o., ut dic-
tum est, et que sit illa determinat
addendo adv(er)bio. Sed cum subiungat
in. dicitur plane innuisse quod in [marg. vi(detur)]
hoc solo adv(er)bio in fiant [?] paulo an- [marg. fi(eri) sole(t)]
tepenultimam [?]. Quod enim innuit, ratione
quam [?] auctor induxit. Illa equidem
probabilis est, et non necessaria. Si
enim necessaria esset, eadem ratione di-
cerem inductus, antepenultimam acutam,
quod omni ratione caret. **Se(quitur) litera.**
Se est quando significantie aliquid assignat p(re)-
positio, ut Virgilius in primo georgicorum: Nunc
quam imprudentibus obsint in-
ter est quando p(ro) negatione vel abnega-
tione sit, ut inpunis [?] et secures. Sed
que similiter h(ab)ent p(ro)p(r)ietatem, ut ab-
a. e. et que et localem possidet
sed p(ro) non ipsum [?] que separatim acci-
pi, ut quod in insidiis [?] alius hoc p(ro)-
curat [?] .i. insidiarum [?] aliis causa [?] sepa-
ratione quorumque [?], ut si dixi [?], sit ut
securis quoque [?] et ordine [?], ut Virgilius
in primo encidos [?]: Epingorgones [?]
alios infecta veneno [?] et loco ad-
vl [?] quod fungitur, ut separ [?] quod solum [?]
et p(er) se clude [?] et cetera [?] claudo. Secus [?]

contra quoque et omnia localia ut supe
rius memoravimus adverbia, que casibus so
lent adiungi, inter prepositiones posue
runt. Temporalia quoque et localia adver
biorum quedam inter prepositiones transfe
runtur et nomina, ut pridie kalen
das, et adversus vel adversum hostes,
subtracte quoque nominibus quibusdam
loco adverbiorum ea faciunt accipi, ut de
domo venio pro a domo venio, et domi
sum pro in domo, et domum eo pro ad domum.
Econtrario per se ponuntur prepositiones, ut
urbem venio pro ad urbem, et in urbe
sum pro in urbe. Adde autem plerumque
localem hunc super prepositiones, quod adverbia
quoque composita que localia nascuntur,
ut ex contra contrinsecus, sub subter,
in infra, intra inter. Videtur hic
ut dictum est quia loco prepositionum
sepe solent poni, cum casibus
adiunguntur, auctores scriptores inter
prepositiones numerant. Commentum.

Adiungit post hec quod pro assumuntur
ea significatione ut imprudentibus
puerilis videntibus, quod nisi hac dictas
ne abusive vero vehementer in
[illegible] etiam quoque [illegible] in
primis vel sine pietate et ordine ut
apud Gorgonicis allecto infesta ve
nenis. Ponitur etiam loco adverbii contra,
ut consul vel contra plurimum. Addit quod
subtracte nominibus faciunt ea pro ad
verbiis accipi, ut domo venio, hic
enim domo loco adverbii accipitur.
Quod si diceretur de domo venio,
tunc non esset, nec diceretur acceptum
pro adverbio. Ponitur etiam prepositio per se,
ut in urbe sum pro in urbe sum.
Cum igitur ut supra meo [illegible]
tamen in prepositione duobus
casibus adiungunt prepositiones, accu
sativo et ablativo, de singulis hoc discamus,
et primo de hiis quas accusativus sequitur.
Monosyllabe ut plerique latinorum
volunt sunt hec: ad, ob, per, post, ac
cus. Dissyllabe: apud, ante, citra,
circum, circa, contra, erga, extra, inter,
intra, infra, iuxta, prope, pone, ultra,
propter, preter, supra, usque, penes. Trisyllabe
circiter, adversum, versus. Quibus plerique
apud Grecos licet adverbia ponantur
ut sepe docuimus, quod etiam hec quoque
composite posite quod in prepositionibus ab

negant esse prepositiones proprie, et quod licet
tamen poetis quam oratoribus sine
reprehensione et preponere et postponere
eis casibus cum prepositiones dequam nu
dubitatur, nisi poetica auctoritas
postponere non solet. Et quod eorum plera
que quod poni non possunt, tamen prepositiones
omnes apud illos talem
vim habeant, ut et poni et separari
possint. Nostri non eo inter prepositiones
eas dictiones posuerunt, quia prepositive
sunt nisi litteras. Poetica
hec permutavit, et quantum preposite
quod pape sunt et ponitur. Sunt
autem plerique huiusmodi adverbia
localia, ut ex tus apud ante
contra etc., et reliqua similia. De sin
gulis igitur vi et sibe ut valeamus
disserere tenemus. Commentum.

Post declarat specialiter singulas ea
rumque prepositiones, quas tamen
in appositione quod in se habent, et spe
ciat de hoc capitulo que deserviunt accu
sativo, quas dividit in monosyllabas
dissyllabas et trisyllabas. Sunt autem inquit
monosyllabe, id est que sunt unius sillabe
ut plerique latinorum videtur, hee
sunt: ad, ob, per, post, ob, trans. Plerique
dicunt per, quod alii dicunt esse adver
bium casuale. Dissyllabe vero sunt a
pud, ante, citra, circa, circum, contra, inter,
intra, infra, iuxta, pone, prope, ultra,
propter, preter, supra, usque, penes. Trisyllabe
sunt circiter, adversum, versus, quarum
plerasque et separatim more Grecorum de
esse adverbia, et vertitur eorum ratio,
quas nos etiam satis supra exposuimus.
Plerasque autem dicit, quia ad
ob et per etc. more Grecorum, etiam
non sunt adverbia sed post et ante
et citra et circum et similia. Que ante
predictorum non possunt componi se
quod consequenter docebit. Metrum.

Predictas prepositiones non des utrasque

Postponi mos vetuit reposcere quod

Que nequeunt componi sunt alie que

Ad veniunt ins(ti)t q(uo)que sumque subeunt(que)

Ordine mos preteritis sunt quas sibi sibi

Creatus veditat / sunt quas sibi solus

Adverbs h(ic) / se(cundu)m sociant(ur) utraque

Actio sit prima locat(ionis) vocum

Harum pro una fuit / terminet sibi bina

Verbs post tria / mo(de)sta sunt ad ob sepa

Post ab trib(us) / dissi(mil)ia sunt ap(u)t ampl(ius) ut

Cum circa g(e)n(e)ra op(tim)e · int(er) int(ra) infra

Usque pedes sup(er) ins(tar) prope propter ultra

Post pene secus / dissi(mil)ia nos tenent(ur)

Erat adhuc · dicitur hic sociale sedem
Ad adiute & plurima composita sunt
nec sunt ingenio auctoris hic
sita · q(uae) continent(ur) sequentes suprascripto /
que non tangit hic / ed q(uae) non
sic continuavit. Sequi(tur) littera
Ad · tam in compositione / quam in ap
positione plerumque propinquitatem
sit / ut adeo ad eo advenio dicit
ad adtroya / prope troia / adurbe
prope urbe / ad balneas pallat
nas · hoc est iuxta balneas. Est etiam
talis / ut adquid hoc fecisti / hoc est
cum causa / et similitudinis / ut adco
modatum adequatum adsimilis ad
virgine significat etiam continue
tatem / ut adbellum in pugna est

pro
hoc est contra illum / & tali quoque
accipitur / ut Salustius in hystoria
Ad bellum perse macedonicum / hoc est
usque ad bellum persei / Et additionis
quoque / ut ad hec mala. Comment
Hoc sequitur itaque per ordinem enume
ratis singularibus generibus / dicat sic /
quod ad et appositum et compositum ...
quod sit propinquitate / ut adeo ad
troyam id est iuxta troyam / quoque sit
causam ut ad quid venisti hoc est quam
ob causam / quoque similitudinem / ut ac
comodatum / dicitur enim accomodata
id est equum et consimile / id est tali como
do per qualem comodata. Similiter
ad virgine dictum est · ad ...
...ste & planatum / quoque etiam
sit continuitate non locale sed affectionis
ut adbellum in pugna est / id est contra
illum / quoque non sit tempore ut ad
bellum persei macedonici / id est usque ad
bellum / quoque etiam sit additionis /
ut ad hec mala · id est preter hec ma
la / alia addita sunt pariter

vel tincta
Hic locus est malis parere propositus

Pone pedes adiuncta variat sua puncta

acti
Ordo sit / ut primi modis prius locentur

Ad tamen cum quod prope / propinquitate

Dat plerumque locum / vel prope / vel alius

Singulisque rei / ut adhibeas vel adscite

vel laudes
Ad vera adludes / adest adverbit assidue

Tibi cum non gerens partem / instat

Ca vel adiunge quoque sibi sociat ad

Ad natale venit / hostes ad bella premit

Ad pugille bellat / z adiungere mat[er] adigit

Ad q[uod] ad egesti / stelis adstelis apposuisti

Ad q[uod] h[ic] mete sibi significatum

Intendit vocem / velud agnus / stetq[ue] q[uod] adit

Digitum / mat[er] attrahit z alloquitur illud
Ob tam in appositione q[uam] Alu
in compositione in venitur. Sed q[uam]
p[er] appositionem ponitur vim obtinet
dya greci p[re]p[ositi]o[n]is / q[ue] p[ro]p[ri]e in co[m]
mutatione accipitur / ut virgilius in Ge[or]
gicis obambulantem infausti[s] moris
q[ue] sinistris / vel loco p[ro] vel ka
ta greci / cum accomodativa sit
intelligitur. Ut poeta in iij Geor
gicorum / Haut quaquam obviantem, i.
punitos kataciats. In appositione
vero p[re]p[ositi]o[n]e contra vel circum complet / contra
ut obviamus occurro appono obicio
circum vero / ut obambio obambulo.
Talis est ob / z apponi potest. Alu Come
z apponi. Sed quando sunt aliqui tam adno
dum p[re]p[ositi]o[n]is greci dia / que p[ro]p[ri]a
sua h[ic] mutatione accipitur. Unde et
dia ab auctore z a nobis p[ro]pe d[icitu]r
z in mutatio casualis. Alii sunt accomo
ditate / quando sit loco p[ro] vel cata g[rec]e
te ponitur / ut obviantem i. punito
i. in p[er] h[ec] q[uod] inveniunt / q[uod] greci dicunt
katanem i. h[ic] incitu[m] vel dignita
tem / h[ic] enim interpretatur zielum curam go
dicimus obviantem / ob sunt accomod[a]
tate i. q[uod] z sic[ut]. Ad h[ic] incitu
in appositione h[ec] sunt q[uod] q. vel circum /
contra ut obvius in quo sunt locale
ex ad p[er] p[re]p[ositi]one / circum ut obam
bulo / C T ∴ Aretinus p.

Appo[situ]m cum notat ob / vel obpietatem

Compositum stat p[ro] q[uod] vel obviq[ue] obsto

Vel p[ro] circum stat / ut obambulo / su[pra] q[uod] dat

Centum mit / inhyis / obtpat ob q[uod] secu[nt]
Per / z q[uod] ponitur z separatur / Alu Litera
est dya greca localem / ut virgilius
in iij Georgicorum / Camp[os] p[er] q[uod] dua[s] a
mote flumine arctos. z p[er] tempor
dyaphi · niani. Quam auctor / q[uod] omnia
localia p[ossu]nt eadem z t[em]p[or]alia esse / ut
p[er] medium corpus / z p[er] medium diem di
cimus. Sed non est aliis rebus
ad eandem significationem omnia localia
p[ossu]nt adiungi / ut p[er]mutare sic landa
biles in quo est locum laudibus / or
dit[ur] fuisse venis. Est et p[er] durandi
in quo vim obtinet πPOC greci /
que apud illos quoque iure inva
de accipitur. Ut p[er]sone προςτοιδι
oc. Virgilius in p[ri]mo p[re]terea p[er]q[ue] ui te ta
lem genuere parentes. Est et p[er]fec
tum plerumque in compositione / ut p[er]
ficio p[er]ardo p[er]senesco p[er]apio p[er]oro.
Ad urbem quoque vim obtinet q[uod] p[ro]al
de accipitur. Ut Terentius in Andria /
Per castor satis p[er]uit e natis pa
philo. Ab negatione q[uod] sit in compo[si]
tione / ut p[er]fidus p[er]iurus. Alu Comet
Per itaque componi z apponi potest. Sunt
aliqui dia greca / non sine q[uod] casual
est / sed sine q[uod] localis ut p[er]mu
por. Illud autem cum compositione sit
locum q[uod] p[er] medium tempor. Sic
est virgilius de Camp[os] p[er] q[uod] dua[s].
per ibi ponitur p[ro] dia z valet inter /
q[uod] sit et t[em]p[or]e si quasi locum / ut p[er]
medium diem vel p[er] annum fuit meum /
Dicat enim p[ro]bus q[uod] localia omnia pos
sint et t[em]p[or]alia esse / Addit etiam /
q[uod] omnia localia p[ossu]nt adiungi no
minibus aliarum rerum ad eandem significationem
i. ad eandem sententiam / sed q[uod] sed t[em]p[or]i quasi
loco adduntur / ita aliis rebus
quasi loco iunguntur / ut p[er]mutatem
sic laudabilem / in quo inquam i. in
quo vel ex quo virtus quasi locus
laudis fuisse ordit[ur] / q[uod] d[icit] z sic est
localis / Est et p[er] durandi ut p[er] nocte
Consistit quoque p[er]fectionem plerumque in compo[sitione].

ut pro i. pste eius Plerumque dicitur / quando quidem sit in compositione locum ut per tiret / quidem non ponitur loco valde ad verbum / ut apud terencium Perecastor scitus puer natus est e pamphilo nos cum sit pro. Juradi est / ut dicat dea pecastor i. per deum castorem / ut quid estimat / quo castor Juradi est Illud autem per quod ponitur dicitur et se adsit / ut dicta scitus i. valde satis / i. valde sapiens puer Quod si persitus fuit quoniam themes fuit quod auctor castor imposuit. iste ita fuit totus cum terencius metro scriptus est / quidam iste ple risque sunt in tota Dicunt quod qui dicunt perscitus ibi dicas perdes / quod non sunt peritus s. quasi valde agilis et sumendus / quod amodo pit le gi / et credo quod melius Constat etiam per abreviationem / ut perfide i. sine fide. · · Metricus. p.

Consulo tra prout / ac alias verbis

Pro pro trotes pro plus perses

Atque p. e int / ut per binas logos ante tos

P. rogat et mat. cum not / ut rogo pro

Hos qui te tale genuere / pro potente

Et pietate lucet homo et laudem

P. perfecte. p valde sunt et non

P lego pulet et perfidus hic maitant

Hic sigre vel / quod dicta localia prot

Sig sigre tempe / non alias verbis

maitas sit

sit pro dicta pro expositione patebit. Sed adiuterius est quod hec ulti ta metra quidem perstringet eius dem omnes propositiones que sunt circumstantiarum loci ille ete sunt sive circumstantia, et aliarum verbum et hoc etiam equus intelligitur ut patet per propositiones superdictas et ete patebit per propositiones infra dicendas. Sicut in loco nec prima necessarium tantum tangit ut patet diligenter intuenti. Exulitea Post et compositum et separatum est me ta greca propositio. Si non cum loco cum accipitur / si quod ordine magis sit / si ne loci sine temporis sine cuiuscumque alicuius rei / ut virgilius in quantum greci et pueri post mortem oppositum. Quamlibet dicas / pro multis temporis et pro pietate utilitas ponenda est loco etiam adverbium ponitur / ut Peter tius in philadelphis / pro faciet tum postea verbum in vi. Hec admi tans venerabile donum fatalis virge / longo pro tempore visum / quam quod pro est alias inquit non pro. Dellatur ophit posterum et postea Addit quoque / quod post est. Comet et componitur ut postponitur / et separatur est meta greca propositio / sed non cum loco tum accipitur / quod pro accipiunt / ut dicat pro accipiet loco tum / cum pro postea ad ubi est et non sit quod meta / si quod tum quod est propositio illud magis ee referendum quod pro sit meta / si tamen quod meta accipitur loco cum sepius inue nit hanc propositionem ponit apud ou dio pella / et sic est in sequenti hanc simul. pro non sit meta. Post propositionem meta quidem sit ordine locorum pro morte / quidem tempe ut pro mul tum tempe / quidem ordine alicuius rei ut pro pietate utilitas pone da est / quidem pro procul dubio tempo rali postea absque omni casu / sed ut postfaciat Quamlibet et de / longo post tempe visum / ponitur pro procul dubio quam quod inquit pro est / alias inquit non pro. Sequens vel in missa / quod quod procul dubio pro.

w Sed sunt partes corporis . . . antem subtus . . . sinistra quibus ante magis corporis . . . invenit apostica pro corporis cum aut sit pro corpus corrupti / quod vero hostium pro ianua pro prodi / et sic . . . ut / acipiti . . . postice nam quoque . . . oracius antica . . . postico falle clientum /

totum terencius metre est scriptum

post ingrediuntur ablativo / ut ibi longo post
iungitur quando / sed non quia tunc
componitur ablativus / sed quia cuius de quo
quidam dicunt determinat / ut cum dicitur
longo post et similia / hii enim aut quod
proprio est non posse ingredi adverbia / ut a
iunctum quod proprio est definire actum / ut
post mortem et similia. Sed cum imple
tis que loci veniunt post de adverbium
casuale / quod est quod quod pro est / sed hec
quod adverbium illud. Fortasse sunt de
los dicit / qui putat post et huiusmodi a
lia quod obliquis casibus iunguntur pro
nos propriis esse / sed sine illis ad
verbia. Vel cum dicitur quod proprio est in
telligi / id est quod hoc est officium prepositionis
quod est definire obliquo casui / lic
et hoc ad modum pronomen faciat quod
dam adverbia / officium tamen est pronominis.
Illud est dicit / quod apud dicuntur po
sticus et postica / et est latens in domibus
cum subalis que dicitur posti
cus / ut ibi / postico valle dicente
antella subtella / Nam quod anti
ca dicitur corrigia illa que ad pectus
equi est / postica vero illa est que
a posterioribus subcauda dicitur
ex auctoritate non habetur / sed potius
illa que ad pectus est / antella dicitur
que a posterioribus / subtella / et est de
natio ab ante et sub / sed potius compo
sicio ab ante et telon quod est longum
scilicet ante et sub et telon C. Metricus.

Pergit ordo loci / sed temporis alterius ne

Iungere cum rei signetur / ut oppositum post

Motem per ante / ultas stet post pueri te

Post sine casu stans / sed posito si ponitur

Tertia vult inter adverbia quod numeratur Li
tis / et quod ponitur et separatur et magis littera
localem esse / ut cis alpina / cis
gallia / et cis Rhenum. Possumus tamen
per translationem / et in tempore / et in aliis re
bus ea uti / ut cis definitum tempus
id est ultra definitum tempus / sed cis has
leges / ut ultra has leges / declinatur

comparatur ut C. Comentum p. h.
Cis quoque debet apponi et componi / et composita
sua locum sunt. Declinatur autem a cis fit citerior
Unde cum est cis alpina gallia / id est
que est inter nos et alpes / Unde iterum
est / cis Rhenum factum est hoc / id est inter
nos et Rhenum / id est comparat parte alpium
et Rheni que ultra nos est / Unde quoque cis
transfertur ad tempore designandum / ut cis de
finitum tempus fecit hoc / sed aliud / id est non
usque ad leges pervenit / Cis ergo tempori et
aliis rebus additur / sed magis convenit
quoniam loco / Possumus tamen alias res
ut locum sit / vel dictum est / quod locale
habeat sensus C. Metricus.

Cis tibi pretendit loca tempora res alias / ut

Cis Rhenum / cis definitum tempus horam

Cis has leges / hinc pars significando (dicitur) (i. sunt)

Est ante / sed inter dicitur / quod cum loca signet

Cis cum composita / ante quibus est sociata

Cis quod notabis et fluminibus magis aptatur

Ut cis Rhenum / cis alpes / reliquis magis aptantur

Ut cis Romam / et montes / mare / minus
Trans est et componitur et separatur C. Littera
ut transfero transveho transpadanum trans
tiberim. Est tamen quod in compositione
amittit n et s / ut traduco trado
traicio trano. Graeca quando dya graece
et vel περα vel υπερ loco sui
gitur / ut transveho διακομιζω / trans
do παραδιδωμι / transgredior υ
περβαινω / ut Salustius co
mune habitum transgressus / per super
gressus / περαν non sit quod est adverbium
apud grecos separata / ut transmare
περαν της θαλασσης C. Com.
Trans est quod componitur ut transveho /
et apponitur ut trans mare. Amittit ei

quamquam in compositione n et d ut traduco et vado, quia intransitio transitus fungitur loco dictionis componentis, et vicem localem habet. Secundo enim est transitio, nisi quia usque ad ulteriorem partem ultra se, licet quoque positione loco parata sit, quia secundum continentiam intransgredi, et est ponitur loco ipsius quod est super. Quando enim est transgressio quam habetur, nisi supergressio. Et nota quod enim hiis praepositionibus vel supra quando compositum est vado quia intransitio et transgreditur, ut trans sit locum, sed iuxta ea. In transitio manet sit ulteriore locum ita quia usque ad pervenit. Secundo est transitio, nisi quia ad ulteriorem locum veho, intrans manet sit quam transitus localis absens in alterius intransgredior, quia localem compositionem tamen vero de transmarina, quod sit locum situm quia ultimus. Ergo distinguibile, non enim sufficit dicere quod si unus modus sic distinguas, cum id videantur fere. Opposita quam trans ponitur loco pertinentia ad ubi, ut transmarina constat trans et quia ultra.

Transalpinat ut transmotae transitio sunt.

Et super, ut transgressio transitus hic virum.

Transmigrat maneat integrum, sublatio tamen.

Transtineas transeo traduce trado. Littera

Sciendum quia omnes istae praepositiones tamen actio quam absolute transmittendis et componi et separari possunt, excepta cum, quia quae tamen in compositione semper in venitur, praeposita eandem si habeat, quam cum ipso, ut comitatio. Nec scriptura tamen ultimum describit. Antiquitus cum pro cum scribebat. Et saepe tamen in, in, et n, in m, commutatur, solet, ut communis, imperator. Eundem tamen postea exstat quidam plagiarum absque pronominis componitur, cum ipso, ut mecum, tecum, secum, nobiscum, vobiscum. Aliis vero addes ecclesia vice fungi postposita, vi[ncere] ne se deinceps, a dictum ex vitetur

de quo tamen in pronomine latius disserendum est. Comentum.

Praeterea talis compositionibus praepositionum monstrat quae actio casum definiunt, dat eis quidam communitatem quae est indissolubilis compositionibus quae deserviunt absque quam quia suis locis monstratur. Praepositiones autem casum definientes, et apponuntur et componuntur, excepta cum, quia semper cum in compositione invenitur. Quia quocumque cum de vestigio in compositione tamen scribatur in compositione et eandem retinet sententiam, nisi quia u ultima consonans solet quam in m ut commune, quia est ex con et munio. Dicebatur enim hic munium hinc nuntii pro officio et in quoque solet praepositio compositionem quam in n, ut tantundem, quia et ex tantum et demum. Et quia quod a dicat auctor, quia pro eo vero tamen in compositione, ut hic eius utroque dat dictio quam accusativ atque utroque, licet dicatur quia contra praecepta non est, ideo quia ex duabus in gebilibus vel pluribus dictionibus sit, dicat compositio in quas quarta dictio possit separari, quam est ut venabilis, quia ex inseparabilibus compositionibus fiat compositio, quia a quo delicto. Infinitatem diligenter explicabimus. Illud quoque addit, quia cum praepositionibus compositionem, quosdam absque pronominis componitur, ut mecum tecum, sed melius est ut enclitice appositione vel appositione in talibus dicatur, ut saepe dictum est. Littera

Clarum enim magis adverbium est, tamen non localem habeat aliquam, sed quia plerique praepositiones possident et qualitatem demonstrant, quae in adverbiis in vero solet, et diminuit, quia nulla praepositio hic ut clanculum. Et ut est absque casu, ut bona aperte fecit, mala clam, et quia aperte quia absque ulla dubitatione adverbium est. Nichil minus tamen quia praepositiones casum tamen ulta ad verbia et maxime localia, et apte quae et apte nos solent tamen sibus praeponi, quare plerique invenit praepositiones esse dupliciter, sed semel quia adverbia quidem

[ab]sque casibus et cum casibus constru-
untur, ut contra. Cum etiam ponere eu-
ndem in utroque sunt secundum. Praepositio-
nes uero separatim secundum similitudinem casibus
adiunguntur, ut per quam praeponitur
casui, dicta sunt, quae aut adverbia esse
imitantur secundum, et praevalet accipitur. Commentum.
Nam ante ut inseparabiles propositiones
declarat nichil differre, ostendit quod ad
verbum dicat dictio, quia non sunt locum
quem plerumque praepositiones faciunt. Plero-
que autem dicit, aut propter inseparabiles,
aut quia quaedam etiam sunt praepositiones
quaedam tamen, scilicet vel aliquid aliud,
et quia etiam sunt qualitates, quod non pro-
positiones sed adverbia facere solent, et fa-
cere dum in clanculum, quod nulla pro-
facit, et potest construi sine obliquo, ut
mala facit clam, et quia eundem in
tercia apud grecos adverbium est,
praeponitur tamen obliquo casui, sicut multa
adverbia ut localia, ut etiam te fac-
tum est hoc. Et. Sequitur littera.

Bisyllabe sunt praepositiones quae
acuto adiunguntur secundum plerosque
artium scriptores haec: apud, circum, cir-
citer, erga, contra, inter, intra,
infra, iuxta, propter, pone, ultra, post,
supra, usque, penes. Commentum.

Post hoc agit de disyllabis praepositio-
nibus quae acuto inguntur secundum
plerosque, ut apud circum et aliae huius-
modi, que superius enumerate sunt.
Dicit plerosque dicit, propter eos qui huius-
modi esse adverbia casualia. Metrum.

Adiciat gentes sua ne polissima tam

Cure non dominum penam, sed dignum relatu

Apud, una sed secundum in loco. Littera.
ut apud unicum. Adiungitur
tamen et personis, ut apud anti-
quos, apud athenienses. Et hic pro-
[illegible] quam loci apud illos
denotat. Sed autem positio in proposito-
nem invenitur. Commentum.
Dicit, quod apud sit in loco, ut apud
mundiciam coniungitur et personis
i. nominibus personarum, ut apud athe-
nienses (quia non tam personas quam lo-

[Footnote, marked ⫛] Sed quedam propositiones apud latinos plures tamen bisyllabe
sunt trisyllabe acuto tamen servantur, sed de his tamen hic di-
citur, quae grecorum praepositionum [illegible] quas [illegible]
[illegible] praepositiones autumat.

tamen sunt. Unde et una de hoc secundum sensu
loco, unusquisque aut componitur. Et. Metrum.

Adeo [illegible] apud, ut apud villa [illegible]

Apud quod apud regem monstrat [illegible]
Ante et componitur et separatur. Littera. Graecos
ante ponens audiunt ΠΡΟ. Graeca lo-
calem uel temporalem, ut ante eo ΠΡΟ
ΠΟΡΥΟΙΑΛΑΙ, ante diem ΠΡΟΗΜΕΡΑΣ
ΤΟΥ. Iubentur et sine casu, in quo
loco adverbium accipitur. Significat
enim antea, quod et apud grecos ΠΡΟΤΕ-
ΡΟΝ, ut Virgilius in Bucolico:
Ante pererratis amborum finibus exul
Aut Ararim Parthus bibet aut Germa-
nia Tigrim. Derivatur ex hoc nomine
antiquus et antiqua et antiquum,
ex quo antiquamus. Et. Commentum.
Ante componitur et apponitur, vel sit lo-
cum ut ante eos, vel tempore ut ante annum,
et quod sit adiuncta per diversa vel
et ponitur pro antea adverbio, ut ante
pererratis amborum finibus exul
ante Ararim Parthus bibet aut Germa-
nia Tigrim. Ante pro antea, quod sic
dicit propterea, et derivatur ab ante
antiquus et antiquamus, ille, scilicet qui
res propter antiquitatem ignotas in
[illegible]. Et. Metrum.

Temporis est dum, sed dictus ante dies, sed
(circumstancia localem)

Nunc [illegible] locum signat, ut ante [illegible]

[illegible] dictus, abbas est ante priorem
(honor)

Sic signat honos, [illegible] comparat, sic dat
(i. [illegible] i. [illegible])

[illegible] ante alios [illegible]
(ordinatus) ([illegible])

Ordinat [illegible] ut petrum ante iohannem.

Contra, [illegible] componitur. Et. Littera.
Et [illegible] eandem sed [illegible]
tis [illegible] apud nos locum sit, sed

Venus quod praepositio fluminibus vel montium
nominibus fluminum vel montium ad
plerumque solet praeponi, reliquis non magis circa
ut circa Renum, circa alpes, circa padum,
circa sanie, circa cruorem, circa formam
et casus quibus declinantur circa, circa non
aliter accidit rem accusativo. Teste capio Ca
to de agra pascenda. Circa agrum
alligatum ad sacram circa, verumque eius
interpretatio apud grecos adverbium est
i. τοωδε vel ɥffiταɪαʊκα. ❡ Comentum.
Circa non componitur, sed localis, eandemque
sibi habet signi. Nam adnos
locum sunt, ut circa alpes i. circa ptes
adnos est, similiter circa, ut quod circa
solet plerumque praeponi montium nominibus
montium vel fluminum. Reliquis non
magis solet addi circa, ut circa
forum, circa amorem i. non usque ad
amorem. Plerumque autem dictum
est, quia circa quoque appellativis et cet.
quoque praepositio nominibus montium vel fluminum
praeponitur, sed raro, et acc. declinatur circa
agros circa alio accidit. Unde Cato
Circa agrum alligatum ad sacrum heri,
circa inquit i. vicinum alligatum i. de
notis. Adiungit etiam quod licet ad 20t
praepositiones alatinis ea putentur,
eius interpretatio earum apud grecos
adverbium est i. τοιαy sed hec quod cum
quod ut puto interpretatur circa. circata
aut quod circa interpretatur. Metaus phac
lita est supremus hiemis circa non satis
praepositiones dicas ❡ litera pri.
Circumque quod περι sunt, praepositio accipitur ta
in compositione quam in appositione,
ut circumferas περι φηρω circum mo
tus περιτοορος. Circum non perire περι
est derivatum. Adverbium est locale ut
Vergilius in nono. Annam vides tota
porta litore circum. Hoc hic nasatur
circa ο περιοορανιος. ❡ Comentum.
De circum quoque dicit, quod sunt ad quod
peri graeca, sed tamen quamquam peri ponitur
prius sic circum et cetera hic est, quia
peri et ponitur per se et in compositione et praepositio
multas est species apud grecos, ut est
ex forum. circa ~~hec~~ [xx] anos exempla
hec sunt in quibus circa ponitur pro
per posita in composita. Patet quod etiam
exemplis, quod circa et ad locum pertinent, ut
circum dicas, circa, xx annos ❡ litera

Circa quoque περι graeca sunt quod
prius accidit ut circa forum, circa te
pluvium, circa xxx annos et inque
compositiva componitur. Postposita eius
in veniuntur apud Vergilium post ab
lativum quo loco circumfert prolata in
libro. Ut in primo eneidos. Quo circa
capere ante dolis et cingere flamma.
Regina meditor est eius quod circa
compositionem eam subiungimus, sicut
cum circa dicimus, quod redonatus inter
arte docet, hoc vide, aut verbum pre
cedit ut circumfero, aut ad verbum ut
circumspicere, aut participium ut procedens,
aut genus ut absque, aut semper
sum ut cum circa, et hoc eius fit quod
αμφιπερι significare volumus,
ut hesiodus αμφιπερι κ φηνη
νιο σιδηρα ❡ Comentum.
Addit etiam quod circa in compositione ponitur
in compositione, si praeposita in verbum
componitur cum ablativo, ut quo circa, et
hoc verum talis ponitur hec dictio
circa. Subiungit quoque subiuncta circum
circa, et videtur quia quod fieri non potest, in
sequentibus cum sibi esset contrarius non
dicat, quod circa non componitur. Quod
aut cum circa dicat dicta, probat
auctoritate donati dicentis, quod praepositio aut
precedit verbum, ut circumfero, aut ad
verbum ut circumspicere, est cum circumspicere ad
verbum, aut participium ut procedens, aut
in compositione ut absque, aut se
paratum simpliciter facit relationem
quod dicit praepositio precedit compositione, ut circum
circa, non quia eandem sibi ipsi di
cat componi. Dicit autem postea quod
circum circa sunt ut quod apud grecos
αμφι · περι, quod valet ac si dice
tur circumcircumcirca. ❡ litera
Citat non, cum simul περι gre
cum sunt, cum prius accipitur ad
tempus tamen solum pertinet, ut circa
ter kalendas Januarias ❡ Comentum
Citra non sunt positum eius hoc
in loco de dissillabis praepositionibus agere
adiungit tamen de citra, que est
trissillaba, hoc autem non, quia et grece
praepositionis peri sunt retinet, de
qua supremus mentionem fecerat, et quia

‡ Cum de dissillabis tractatum se promiserit, nunc etiam propositum de citra
que trissillaba est disserit. Licet non, quia eius praepositionis sunt
rei mentionem paulo superius habuit dubitans ea circumcircum dicari.

cuius prepositionis meminerat, Hugwicio dicens accusativum casum declinari. De hac igitur hoc solum dicat, quod vocatur prepositio, accusativo preponitur; sed differt circa in eo quod circa ad solum tempus pertinet, ut circa kalendas Januarias. Metricus qui dividi non potuit, sunt hic ponuntur de acceptionibus circa. circa circiter in all metris C. T. · Metricus.

i. casualia locorum

Vult circum loca cum quinque sibi, circa
i. circa [illegible] pro designatione diversis locorum circa [illegible]

Tempus atque loca causam copulat ergo

Circiter ac plures tempus, prout circiter annos

Circum compositum verbis dimensio monstrat
i. aggregata posita

Non nisi preposita circa componitur, hoc in

Quo circa tamen circa potuit reperiri. Litera.
Circa est ΠΕΡΙ greca fit, sed contra affectum demonstrat, ut bonus est circa propinquos, que separata invenitur solum C. T. · Comentum
De erga quoque dicat, quod fit id quod peri, sed tamen peri designat affectum, et est similiter sine, quod erga tamen non nisi prosperum admittitur, quod bonus sine malus affectus in eas designatur, ut erga propinquos. Hec autem propositio nunquam componitur. C. T. Metricus
i. casualibus semper sibi offerens cantatur

Ast erga casus ponitur atque propinquus
Contra et separatur et componitur. Litera.
quando ΚΑΤΑ vel ΑΝΤΙ fit. Et tunc videtur prepositio, ut contra adulterum dico ΚΑΤΑ ΜΟΙΧΟΥ ΛΗΓΟ, contradico ΑΝΤΙΛΗΓΟ, controversia ΑΝΤΙΠΡΗCΙC. Cum non sine casu ponitur, ΤΟΝΖΗ ΝΑΤΙΑC indicatur, quod est adverbium, Juvenalis in primo: Stat contra starique iubet. Species declinatus contrarius. Contra non declina sub C. Comet sequente agit, quoque fit adversationem

sine malum affectum et tunc ponitur separata, ut contra adulterum dico, quoque fit repugnantia, et ponitur parata ut contradico, quoque fit positione localem sed adversam, ut apud Juvenalem: Stat contra starique iubet, et fit ΤΟΕΖΕΝΑΤΙΑ, quod apud grecos est adverbium. Et modo autem ponitur contra per se, ponitur sine casu, ut in proposito exemplo; declinatur ab eo contrarius, cum verbo in composicione componitur. C. T. ·· Metricus.

Contra prosperis damnosis, adversusque molestus. Litera.
Contra quoque, quod fit ΤΟΗΚΑΤΟC apud grecos adverbium est declinatum, a prepositione contra, tamen apud illos quam apud nos. Dicit autem non semper est adverbium sed est etiam prepositio et cetera, quia et sine casualibus vo adiungitur et propositum casualibus [illegible], ut prosperis. Utique duos anguis, prius factum est locum contra [illegible] Terrenus informe contra unam anticulam loco prepositionis accipitur contra, quoque nunquam dictionibus loco contra fungitur, ut contra legem, quia contra legem est, contra solum contra eumdem, contra [illegible], contra [illegible], quod [illegible] est. Et secundum quod contra in prepositione aliis iungitur partibus orationis. Species declinatur contrarius et contrarius C. T. · Comentum. p. h.
Contra non fit id quod [illegible] adverbium i. quod fit adverbium [illegible] to nam amandus est [illegible] aut declinatur ab eo, que prepositio tam apud nos quam grecos est. Tamen contra est adverbium dicitur esse apud nos, quia sine casualibus vo adiungitur, quod est proprium adverbium, ut apud prosperum contra [illegible]. Et propterea alatinus dicatur eo quod casualibus posita ponitur [illegible], quod [illegible] est prepositio, ut apud Terentium contra [illegible] anticula. Quod autem contra loco prepositionis ponitur dicit michi [illegible] vidi, cum contra prepositio [illegible] dum quod in verbo posita reperitur, ut consul i. contra solum. Declinatur autem ab eo contrarius et contrarius.

Contra meminit dicit, fit das locum, [illegible]

i. adq(ue) pt

Ite no(n) e(st) aliud/ sic p(er)t signifficasti

Psine po(n)i/ hic/ op(or)t(et) dampnum/ sine dapno
volens pappo(n)em teneri

Apponi paciens. utr(um)q(ue) q(uod) po(n)i(tur) op(or)t(et)

Sp(eci)e(m) sp(eci)e(m) dicit/ op(or)t(et) q(uia) s(e)plu(m)/ t(ame)n op(or)t(et) sp(eci)es
s(e)pt(em) · spa(tium)

Spu(m)l/ no(n) op(or)t(et) s(ed) q(uo)p(ro)s(i)t(i)o p(ro)p(ri)a(m) op(or)t(et) **Lm̄**
Int(er) quoq(ue) (et) (com)posita (et) apposita in-
venit(ur) ut int(er)minans intertapedo
int(er)vallum int(er)pres cu(m) simplex i-
pres in usu no(n) invenitur Int(er) ami-
cos/ int(er)minos/ h(oc) e(st) apud grecos
sine dubio adu(erbium) e(st) Signifficat e(n)i(m)
ΤΟΜΗΤΑΞΙ/ nec p(er) se cu(m) casualibus p(re)po(sitio)
apud nos/ (et) (con)u(er)sa q(uod) s(epe) e(st) p(re)pos(itio)
sed ea(m) u(er)bis p(ro)t(er) adiungi/ (et) p(re)cipue cum
sit si dica(m)/ tu dextrorsum e(st) sini-
strorsum/ ego u(er)o int(er)/ quo ante
a(d)u(er)b(ium) subaudi(tur) d(i)c(ti)o(n)a(rium)/ (et) ac(cusativ)o eti(am)/ (et) ablat(ivo)
(com)p(ar)a/ apud quoq(ue) p(re)p(ositio)/ (et) ap(ud) (grecos) p(re)po(sitio)
ab(latiuo) int(er) (con)f(e)ra(tur) Signifficat at
no(n) ΤΟΛΙΑ ut int(er)rumpit/ ΛΙΑΠΕC-
CHI int(er)minans/ ΛΙΑΚΤΟΡΟC/ int(er)-
tapedo/ ΛΙΑΚΟΡΗΜΑ/ int(er)vallum
ΛΙΑCΤΗΜΑ/ a(d)u(erbium) ΤΙΩΗΝ/ ut virgili(us)
in p(ri)mo (com)misq(ue) oculos int(er) se atq(ue)
ho(r)a tenebat/ int(er) se · ΗΝΗΑΙΤΟΙC
Iuxta loci ΤΟCΟΥΤΙΩ/ modo ΤΗΥΕΗ
ΤΑ ut int(er) reges/ (et) int(er) vicinos/
hic (er)go quoq(ue) admoneo q(uod) sepe
dixi/ o(mn)ia ea que s(upr)a dicta sunt
apud grecos/ sine dubio adu(erbi)a
sunt Apud latinos ea(m) int(er) p(re)po-
nere p(ro)p(ri)e ea s(e)pleru(m)q(ue)/ q(uia) sic
(con)iunctissime casualibus p(re)ponunt(ur)/
(et) (con)struunt(ur)/ q(uod) s(e)m(pe)r est p(re)po(sitio)nu(m)
(et) q(ui) int(er)pretat(ur) s(e)c(un)d(u)m ea(m) p(re)po(n)i q(uod)
tunc dum/ loco eas po(n)i/ ut int(er)-
nos ΤΟΛΙΑ nos ΤΟΗΝ ordinu(m) sic
Inter quoq(ue) (et) invenit(ur) ¶ **Come(n)tu(m)**
(com)po(sit)a ut intertapedo/ (et) apposita ut
int(er) amicos P(re)po(n)i(tur) ea(m) cu(m) u(er)bo
sine casuali/ ut tu dextrorsum
ille sinistrorsum · ego u(er)o int(er)/
Ind(e) vt velle/ q(uod) d(ic)at d(ic)a a(d)u(erbium)/

(con)u(er)sa ab(latiuo) Et no(n) int(er) quoq(ue)
d(ic)i/ (et) sic tunc locu(m) vel q(ua)n(do)
locu(m)/ (et) i(n) u(er)o et s(e)p(er) c(on)sueta/ ut
int(er)rumpit C(on)iu(n)cta s(un)t q(uod) apud
grecos ΤΟΗΝ/ h(oc) q(uod) e(st) / ut
apud virgiliu(m) Co(m)misq(ue) oculos
int(er) se atq(ue) ora tenebat/ (et) tunc
s(ecundu)m quosdam s(un)t vicissitudine
s(ecundu)m alios q(uod) melius e(st) locale
positione vel quasi localem In-
qua s(ecundu)m int(er) (et) p(ro)t(er) apponi ut in
p(re)posito exemplo i(n)signo q(uod) loca-
lem positio(ne) s(un)t/ (et) p(er) q(uod) po(n)i(tur)/ ut
in illo exemplo q(uod) sequit(ur) In-
terca loci/ q(uod) sub uno accentu
d(ebe)t p(ro)f(er)ri/ (et) valet quantum in eo
loci (et) s(un)t localem p(re)ponu(n)t(ur)/ (con)-
q(uod) s(un)t tometa i(d) h(oc) q(uod) e(st) mota/
(et) s(un)t locu(m)/ vel quasi locu(m)/ ut int(er)
int(er) vicinos/ ubiq(ue) (er)go int(er) loci
s(un)t/ s(ed) q(uo)q(ue) locale s(un)t d(ic)a(m) ut int(er)-
rumpit intro(ductio) intertapedo/ (con)-
q(uod) positione locale/ ut intea
loca. Alii locu(m)/ tu quada(m) c(on)ti(nuati)o(n)e/
(com)po(siti)o(n)e ut int(er) vicinos ¶ **litera**
Intea u(er)o/ q(uia) nu(m)q(ua)m p(re)ponit(ur)
casuali/ sine dubio ad u(er)bum ac-
cipit(ur) Verbo e(n)i(m) s(e)p(er) adiungit(ur)/ vel adu(er)bio
C(on)iunct(um) p(re)positio(n)e d(e)c(li)nat(ur) intea
ΤΟΗΝΙΧΝΙΟΝ ¶ · **Comentu(m).**
De intea u(er)o facit menc(ion)e(m)/ q(uia)
ab int(er) d(e)c(li)nat(ur)/ q(uod) d(ebe)t s(e)p(er) esse
ad u(er)bu(m)/ (et) (con)t(ra) l(itte)ra p(er) q(uam) q(uo)q(ue) In q(ui)b(us)-
da(m) tame(n) libris in ven(itur) c(on)iu(n)cta
p(re)positio(n)e/ nomen d(e)c(li)natu(m) intea.
s(ed) puto q(uod) ibi male scrib(itur) no(m)en
q(ui)bus tamen d(ic)at/ q(uod) h(oc) nomen
nomen u(er)sus e(st) ibi p(ro) vocabulo/
ut virgilius Polysq(ue) notas et
nomina mandat/ no(m)i(n)a i(d) q(uod) in
i(d) vocabula Alii u(er)o d(ic)u(n)t/ q(uod) ab
inter d(e)c(li)na(tur) no(m)en/ ut interior
denu(m) adiungit intea q(uod) d(icitu)r (et) in-
tea q(uod) est adu(erbium) d(e)c(li)na(tur) ea(m)
ab int(er) Sed istud falsu(m) est/ cu(m)
auctor d(ic)at i(n)seq(ue)ntib(us) ab int(er)
d(e)c(li)nari interior/ d(ebe)t (er)go esse l(itte)ra ee/ tal(ite)r
(con)iunct(a) p(re)po(siti)o(n)e d(e)c(li)na(tur) intea et
v(er)bi/ q(uod) int(er)minans est/ qui ab
uno ad aliu(m) minat(ur) Intertape-
do a(utem) p(ro)p(ri)e d(icitu)r illud/ q(uod) int(er) p(ar)ie(tes)

Intr(er)p(re)t(atio) q(uod) publ(ice) int(er) re-
ges (et) plebe(m) vel
qui int(er) fung(itur)
vice ag(ens) q(uas)i p(ro)
s(er)vat alio mo(do)

c(ontr)a

W vel ad u(er)bi(um) v(e)l n(o)m(en) ut i(n) t(ali)b(us) p(re)p(osi)to d(icitu)r s(ecundu)m q(uod) po(n)i(tur) d(ic)a(m) p(ro)
po(n)i d(e)b(e)t ita int(er) q(uod) est (com)p(ar)at(i)o ab int(er) no(n) dic(itu)r alii vt interior
interim intimus. licet paulo infra h(oc) ab int(er)/

i. intermittit. Dicunt tamen plerique
quod interregno sit distancia loci inter
vallum distancia temporis. Interrex quod
dicitur custos regni, sunt duos reges
i. qui uno rege mortuo custodit
regnum, donec rex alius succedat.
Intra quoque videtur abiectio esse. Extrin-
natum velud ab ex extra, et a sub
supra et subter, sic ab inter et intra
et sit ΤΟΝΤΟC quod est ad unum apud
grecos luitanum in v°. Intra castra
tenuit tentoria ductor, hinc ergo
uni est ΤΟCΚΤΟC i. extra. Extro
aut inter et intra declinatur ab inter
sed etiam interius et interior, que sine dubio
adverbia sunt, etiam apud nos. Sed in-
tus et intro casualibus mutantur
Sunt vero et inter frequentissime preponi-
extra casualibus preponuntur foris et
ad foras, nunc abiciuntur diminuti-
intrinsecus et intimus et introrsum
sed ab ex extrinsecus et extimus et extrorsum
Hec etiam abiciunt, intro intras
Intra vero cum sit ab hoc declinatu
sit ΤΟΝΤΟC i. hoc quod est ΕΝΤΟC quod
est ad unum apud grecos et hoc contra
forum ei quod est extra. Et videtur quod cum habeat
in declinatione inter et intra et intus
et intro, hec duo ultima mutantur
preponuntur casualibus. Quod cum inter
et intra que casualibus alii prepo-
nuntur quod extra sed foris et foras
non habeant casualibus preponi, de quo
indicat eo, quod plerumque habet forum
cum ex. Abiciunt vero diminutiva inte-
rius et intimus et introrsum.
Quorum primum et tertium adverbia sunt,
medium vero nomen. Ecce litera p.
Infra etiam ab hoc esse declinatum pu-
to et sit ΤΟΚΑΤΟ quod est apud grecos
ad unum. Id quoque ex supra-
dictis tabulis inter preponens recepit
ablativis, frequentissime enim pre-
ponitur casualibus. Et quam sepe
ciuis in eunuchis Ego te esse in-
fra omnes infimos puto, et ex
hoc declinatur inferius, velut a nup.
imperium, quod approbat caper. Vel in-
ferior, ut citer, exterior et infimus
et infior et infimus. Ecce Cometu
De infra vero dicat, quod declinatur ab
et sit tokato i. hoc quod catha apud gre-

cos, et quod dubitatio est de hoc cuius
quod est infra, et ut prae dicat poni
dum est primus quod infra sit locum
nisi quod quemadmodum localia preposita
libus accusativus, ita quod et infra temporalibus
plerique quod possunt infra paucos dies. In-
fra quoque quod est comparatur sit locum sicut
intra et citra, sed differunt, quum inter
contra sed forum ei quod est extra, hec enim lo-
calem sit exclusione. Inter autem e
contra localem sit inclusionem. Citra quoque
forum sed ei quod est ultra contra, hec ei
locum ex alia parte sit, citra vero locum
ex ea parte que ad nos est designat,
ut si dicas parte ultra secanam
est, sed citra. Infra vero contrarium
sed forum ei quod est supra, sed quum sit
ex cessum locale sit, vel quod locale,
ut si dicas dicimus super solem po-
situs est, Luna vero infra solem posita
est. Inquo supra locale sit excessu.
Infra vero econtrario designat. Unde
quoque et prae dicitur infra plerumque luna de-
scurrit, sed vero inter solem, eo quod se
latus corporis ambitu minime sit
inclusa. Vel si dicas sub homine
hoc fac, infra vero hominem est istud
age, hic enim super quod locale ex-
cessum sit, infra vero econtrario sicut
et apud statum inveni, sed vero civibus
infra tecta sunt animi. Ita
quod in citra usu habet. Abiciunt
et infra o inferior, de illo quo quod infra
ambitum loca atque continet. Prae de
inter autem et sunt incerta. Quod deinceps
unusquisque prae dicitur infra, quidam ab
usu inveniatur. Positum pro intra
Sed subtiliter quo inquirens, infra pro
culdubio quedam ordine localiter
prope, prae sit Deinde aut abiciunt
fra inferius vel infer, inde antiqui
quos et inferius et inferior et infimus
Ceterus ad omnes partes procedentes
licet pauca tamen comprehendens ap-
plicatur in illis meis. Ecce Metricus.

Postea tamen veniunt abiectio, inter et infra

Et intra, sed et hec tamen sunt adverbia sepe

Est adverbiis prepositio iuncta. licet / intus et intro

Nam requirit utrumque prepositionem casualis ipsa

Inter nos / et inter montes / et duo festa

Prepositio tempora loca sic inter mediabit

Maior inter quinarios sic comparat / inter

Dupliciter construit / vel inter se duo pugnat

Sciendum quod omnia adverbia locorum (littera)
que solent casibus preponi [illegible]
inter prepositiones quoque numerantur / quia
sepissime inveniuntur [illegible] ad
vel loco prepositionum accepta / vel loco cor-
prepositiones posite / ut intus viscera [illegible]
viscera et absque leside. propter lesionem /
et in adulterorum [illegible] pro adulterorum / et sub
[illegible] / Commune [illegible]
hac littera non ponitur. (littera)

Iuxta est quod [illegible] quod apud [illegible]
[illegible] sine dubio adverbium est / quando
loco [illegible] sine [illegible] quod est [illegible]
[illegible] Est autem [illegible]
et quando casum sequitur / inter prepo-
sitiones posuerunt. [illegible] vero
[illegible] adverbium id esse [illegible] estimat
ut Salustius in Catilinario / horum
ego vitam mortemque iuxta estimo

Iuxta quod sit [illegible] (Comment)
hoc quod est [illegible] apud grecos [illegible]
[illegible] voluisse iuxta adverbium esse
Sed qui ponitur [illegible] quod [illegible] est
prepositio / et iungitur cum obliquo casu
cui deservit / ut iuxta regem sedebat
id est [illegible] est [illegible] videtur
tamen poni pro equaliter / ut apud
Salustium horum ego vitam et mor-
tem iuxta estimo / iuxta id est
equaliter. Sed tamen [illegible] lo-
cum sit / id est [illegible] ac si diceret
Vitam mortemque eorum [illegible] pone-
da loco estimo. Nos reliquimus intel-
lectum / quod licet iuxta [illegible] casum / non
minus est adverbium si cum eo pos-
sit construi sine obliquo / ut [illegible]
longe sedebas [illegible] / ego iuxta /

Pridie quoque modo ponitur (Altera)
[illegible] adiungitur [illegible]
[illegible] Pridie kalendas Ianuarias
pridie kalendas nonas / pridie idus
[illegible] (Com)

Depridie [illegible] / quod modo ponitur
[illegible] / ut pridie kalendas Ianu-
arias [illegible] pridie [illegible] adver-
bium vel casuale / (Metricus)
[illegible]

Positiorum more pridie [illegible] sumit
pridie pridie

Ut pridie nonas / [illegible] idus sine kalendas

[illegible] est inter adverbia [illegible]
[illegible] sequuntur [illegible] metra
quod defectu [illegible] est omissum / [illegible]
[illegible] illa metra

Est [illegible] / [illegible] stat

[illegible] quoque non [illegible] sit [illegible]

Plantas [illegible] / [illegible] quoque [illegible] / ceu

[illegible] quod [illegible] sit [illegible]

Copulat [illegible] / [illegible] sit porta [illegible]

[illegible] / [illegible] porta [illegible]
Que sequuntur et alia [illegible] defectu [illegible]
illa [illegible] /

[illegible] / [illegible] / loca / tempora sine

[illegible] / [illegible]

Usque vates / usque per menses / usque senecta

Palatque syllaba prius / sed adsa in subdit alle

Monosyllabe positiones que ¶ Litera
tasin absolute finiunt duntaxat
sunt hec a. ab. abs. e. ex. de. pro. pr.
cum. Addunt etiam clam / quod apud
grecos adverbium est. Dixi autem
totam palam sine absque tenus
Grecorum enim in interpretationes a-
pud grecos adverbia sunt. Sed de-
mi sepissime / quod nec hiusmodi dic-
tiones quibusque preponuntur casibus
acto et absolute protinusque personarum
inter positiones accipiunt et construuntur
omnibus syllabis. Cum non velis iungere
et infinitive sunt / et qualem servat
accentum tonum / ut adverbia maneat.
Et tunc licet ea vel postponi vel sub-
poni. Ut lex acceto et ultra inde
facit / vel ultra cato fecit quod acceto.
Sine tamen et absque et tenus non
inveni nisi cum ablativo / et pro tempore.
Ut virgilius in nono eneidos haud
unquam iam dulce meorum te sine fe-
cit. Sine non est adverbiorum ut dixi
in tempore posse per se / et semper omnibus
casibus adiungi / ut non bonus homo ille
est / non bonum hominis officium facit /
non bono homini loquitur / et exprimit
quos casus / unquam non adverbia ca-
ulla tempore fieri videtur. At si dicas
coram cicerone dixit catilina /
vel absque consule egit pretor / tam
stacium sine dubio facio duarum
personarum i. ab alia ad aliam tran-
sito personam / quod sine e pronomis.
Hec igitur quoque vos quod pulit artium
scriptores latinos huiusmodi dic-
tiones / quamvis interpretationes
earum adverbia sunt apud grecos /
tamen inter positiones ponere apud
nos / quod casibus supradictis pro-
mittantur. Nec non et grecos preter sit
casibus vel adiungi etiam inter ad-
verbia ponunt. Quod tenus similiter
quoque de accentibus approbat et de-
tenus. Super positis. Apud vir-
gilium in primo eneidos multa super

priamo rogitans super hectore multa
Salustius vero in historiis ad virgilium
protulit / ubi multa nephanda ca-
super aurum atque [illegible] passi. Sed in eo
dicitur Salustius quoque loco propositionis
hoc sposte protulisse quod virgilius
in iii eneidos Sal. una super
radium opedia / ad vi in fine dau-
in hoc loco accepit. Id est desuper
est subiungit. Post pro. Virgilius
in iii georgicon. Post motem
oppositum. Id est in ii eneidos ad
verbium. Post in nos sibi pena co-
missa luetis / cum pro est / Virgilius
in i georgicon. Ante Iovem
nulli subigebant arva coloni.
Et in iiii eneidos adverbium. Ante
et trinacria lentandus remus in
unda / Supra pro. Virgilius in v.
eneidos olli ceruleus supra ca-
put constitit imber. Adverbium. Sa-
lustius in iugurtino planta sup-
terram / Contra pro apud virgilium
in viii contra neptunum et venerem
contraque minervam. Id est adverbium
in i georgicon. Contra non nulla
est oleis cultura. Pre pro. In
viii eneidos virgilius / et igne
relicti lucus pre ceteris amne
Adverbium. Terentius in andria / pre
adest cum alieno more vivendum
est michi. Ultra pro. Apud Sa-
lustium in iugurtino mauricque va-
num genus. Ut alia affere conten-
debant / antipodas ultra ethiopia
cultu persarum iustos et egregios a-
gere / Adverbium. Lego assidue. Nichil
ultra facies / Hec de consimilibus ut
supra dixi de accentibus tractans. ¶ ti

Post hec adgredior vobis ¶ Com.
ad positiones que sola abla-
tasini desinunt harum autem quod sunt
monosyllabe ut a. ab. abs. e. ex. pro.
pre. de. cum. et clam. / sin quodam
quod quidem magis et adverbium si-
cut sunt dissi. / ut tota palam
sine absque tenus Grecorum enim
ut additis eis fiat relatio interpre-
tationes apud grecos adverbia sit.
Hec quoque omnibus casibus desinunt
et protinusque personarum i. ut vocare tempus

adaliam personam / ut coram rege / hec omnia locutus sum / latini eas pro nos esse asserunt / Greci autem esse adverbia sine obliquis casibus ponuntur et intransitive adverbia absque prepositione tamen / quia sine et absque et cetera iunctis in versu sine ablativo et ut ostendatur fieri transitus ad alia personam / ut sine te ne vivam / hec enim transit factus de prima ad secundam / videtur itaque velle / quod sine et absque et cetera que apud latinos sunt prepositiones / licet et interpretationes earum sint adverbia apud grecos adverbia magis videntur intransitive et omnibus casibus indifferenter / ut non bonus homo est alle / non boni hominis officium hoc / non bono homini loquatur / Similiter omnibus modo adverbium nulla cogit fieri transitionem / At si dicta / coram ceteris ne locutus sum / transitionem inquit sine dubio factus d[illegible] per personam non quia actus tunc se tradatur de una persona in aliam / Sed quotiens fit de prima transit usque ad tertiam / Greci ergo coram et cetera dixere prepositiones que predicte sunt / casibus obliquis coniungantur / Plerique latinorum prepositiones eas esse dixerunt que autem completis sine casibus videntur posite adverbia / absque dubio adverbia quod est sine quibus casibus ponitur / Eius auctoritate probat Serpiam dicentis / quia semper est prepositio ut cum obliquo casui iungitur / Cum non potum vero et sine obliquo casu / dicit eandem dictionem esse adverbium / Quia est de simplicibus / Concludit itaque auctor iste plura exempla sub prepositionibus Serpium / Cum sint varia ab eo loco quo est Super prepositio apud virgilium in primo et usque ad locum illum / hec tenuissimus ut [illegible] Et quia in varia sunt auctores ¶ litera

Item nunc attentum sit ordinationem dictam facere prepositionis et adverbii quomodo casus habeant sillabas cum aliis quorundam partibus hic in versu / Ut pone vim et adverbium sine pro attendentia desinunt / Similiter vim quartus est / et nomen / Sine pro tenm. tenuo. talis. et vocalis quintus et nomen

Similiter quod aliis hic in versibus Com[entum]
Subiungit autem nunc non esse attentum vel ordinationem facere dictam pronominibus et adverbiis / quia sicut quod sunt prepositiones / et quantum omnibus sillabis coniungitur vel sine casibus / Subiungit itaque hic nunc non esse attentum est in aliis partibus sillabis hic in versu / quia sicut attentum vel ordinatio fecit dictum ut pone cum est adverbium attendit penultima / Sic sit prepositio quantum omnibus sillabis composita casualibus / ut pone domum / Similiter vim quod est quinta composita quinta / quod nomine est attendit penultimam / Itaque ergo in versu casuale / ut apud Virgilium Illic ego venimus i. ea illinos / et post tunc in nomine et attendit penultimam est etiam vocalis quintus que composita quinta ¶ Sequitur litera

Nunc singularum prepositionum vim casus ablativo iungimus / Sic et ab et abs et e et ex / eandem faciunt vim habent / Illas et locales et temporales et ordinales similiter inveniunt ¶ Comentum pe. hec

Deinde auctor progreditur ad ostendendam vim predictarum prepositionum / et primus dicit de monosillabis quod faciunt eandem vim habent / quia et loco et tempore et ordine equaliter fiunt Ayem

Ablative iunctas ne preferes prepositivas

Dissillaba pareas sit abs ab a post e c.

Ita pareas eque loca tempora et ordo nominatur

Dicas ex parte / a festo / ex tunc ab illo Glosa

Sed quia consonans sequitur / ab et e magis ponuntur in appositione / ut a domo cum te ¶ Comentum

Sed differunt / quia cum consonans sequitur ab et e ponunt prepositioni in appositione / ut a domo cum te Ayem

Sed differunt suos sunt euphonia locatum

Appo(sitio) quam magis a ponimus, ac e
r. ab opposito

Copula dum subest, ut aranibus, exigio(n)e
Ab non et obs· sepissime· c(on)[illegible] ¶ Litera
positione non s(u)b vocalibus sed c(on)-
sonantibus ut abigo ab ducto obs(or)to
ob(stare) [illegible] in appositione non vocali
quando sequente s(ed) / ut abello ob c(on)-
sonante raro [illegible] q(ui)a quando
re vocali sequente non p(ro)nuntiatur
Ab autem et obs cons(onan)tibus sequentibus
solent ut depi p(o)ni / si nulla
asperitas vocis p(ro)hibeat / ut virgilius
in ii° eneidos: [illegible] quo me dum
ut atque hom(inum) [illegible] ¶ Comentum
Ab non et obs p(ro)nuntiatur non solum vo-
calibus / sed etiam c(on)sonantibus / et hoc
quando d(ictum) est· superius· in syllabas
se cand(unt) [illegible] Et ab quando p(ro)-
vocali / ut abigo [illegible] obs abra-
go p(ro)nuntiatur quoque c(on)sonanti ut ab
ducto [illegible] et obs p(ro)nuntiatur voca-
li ut obstro / et p(ro)nuntiatur c(on)sonanti
ut [illegible] in appositione quoque
ab et obs p(ro)nuntiatur / sed hoc fit semper
sequente vocali / ut abello et obello /
consonante non sequente raro p(ro)-
nuntiatur [illegible] d(icitu)r quia [illegible] obs [illegible] /
c(on)s(onan)te p(ro)nuntiatur obs· c(on)s(onan)te sequente / [illegible]
autem s(unt) c(on)sonantes magis et frequen-
ter / solet p(o)ni an(te) c, s(ed) p(er) [illegible]
est. Sed et hec uniter p(ro)nuntiatur
sequente vocali. Illud quoque adver-
tendum / q(uod) ab et obs in c(om)positione [illegible]
p(ro)nuntiatur c(on)sonantibus / nisi asperitas
vocis p(ro)hibeat. Nam asperitas
vocis p(ro)hibet dicere / ab [illegible]
[illegible] hora. Ponitur autem [illegible]
[illegible] / ubi obs p(ro)ponitur ad q· ut apud
virgilium [illegible] quo me dum [illegible]

Ast ab et obs potius vocalibus an(te) locatur
sonum

Sic abundis obs [illegible] / tum asperitas
subpo(nitu)r · non [illegible]
non are

Si desit / c(on)sona substat eis / ve(lu)d obs [illegible] abire

¶ Abs tam in c(om)positione quam in appositio-
ne c(on)sonantibus solet p(re)poni ¶ Coment
de abs quod d(icitu)r / hoc tam in c(om)positione
quam in appositione p(ro)nuntiatur c(on)sonan-
tibus / ¶ C· Metricus.
[illegible] ite litera
[illegible]

Abs quoque c(on)s(ona)ta c· t· que pure p(ro)bant(ur)

v(e)l dat
Pandunt / abscedunt abscedit et abstinet id
Sed ab / [illegible] in c(om)positione ¶ Litera
p(ro)nuntiatur [illegible] / absque c vel q vel t / ut ab-
ducto affatur. Nam b in f est c(on)versa
ut aufero / in quo b in v c(on)verti-
tur [illegible] euphonie quod dicere [illegible] /
ne si affero dicamus / ab ad [illegible]
c(on)poni videatur. Abluo abnego
arripio / in quo b in r c(on)vertitur
Apporto / in quo b in p c(on)vertitur /
sicut et appello dicit [illegible] ne si ap-
porto et appello dicamus / ab ad c(on)tra
c(on)stituerent ¶ · Comentum p(ro)[illegible]
Sed ab in c(om)positione p(ro)nuntiatur [illegible]
[illegible] / absque c / vel q / vel t / et p(ro)nuntiatur
quando ab ad d / ut abducto. p(ro)nuntiatur
etiam ad f ut affatur. Quod [illegible]
videtur / quia hic f p(ro)nuntiatur ad f non
autem b / si [illegible] dicit p(o)ni b / quia
affatur est [illegible] obs ab / [illegible] b mu-
tetur in f / [illegible] etiam ponit hoc
[illegible] aufero in quo b mutatur [illegible]
v· non in f / [illegible] ne si
dicatur / mutatur b in f / videtur obs
ad c(on)poni· non obs ab. [illegible] b
p(ro)nuntiatur ad l / ut abluo. p(ro)nuntiatur
ad n ut abnego. p(ro)nuntiatur ad r
ut arripio / ubi b c(on)vertitur in r
Et [illegible] obs ab et rapio. p(ro)nuntiatur
etiam ad p ut apporto. Id quod
[illegible] porto. [illegible] autem in a-
sporto non c(on)vertitur b in p / ne si di-
cetur apporto / videtur ab ad in
obs ab / [illegible] in appello / [illegible]
obs ab / mutatur b in p / ne si dicatur
appello / videatur ab ad [illegible]. Est autem
appello [illegible] / [illegible] pello. Et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ab p(ro)nuntiatur ad a [illegible]
[illegible] Nam [illegible]
[illegible] ab p(ro)nuntiatur [illegible] / vel [illegible]
[illegible] ut abinito abiectus /

¶ [illegible] testante [illegible] quando [illegible] ab non p(ro)nuntiatur
hec [illegible] loco c(on)sonantium [illegible]
p(ro)nuntiatur vel [illegible] / [illegible]
[illegible] abinito abitq(ue) abhorreo [illegible]
attende /

abhorreo. Sed non est curandum. cum non negant ab eis preponi posse. vel eos fortasse tacent / quia tamen s preponitur illis / et videtur / quod in orthographia dupit f in asporto intemptum esse .i. temptum esse b / sed diversas sequentur hic rabi opiniones / ¶. Methrius

Post ab composita que possunt stare separatos

Abdicat abbreviat affatur et ablinit / atque

Abnegat abrogat abicit asportat .maii. tat

Nunc b fiat f s d v docet orthographia
Ab a vel v loco ponatur inter ¶. litteram
principibus / solet in compositione preponi
in a / ut amendo amendicus amens
anchelo ¶. Comentum petri helie
Addit etiam / quod a solet preponi in compositione dictionibus incipientibus ab m
vel v consonante / ut amo Sic enim habent
quidam libri Alii non habent amendo / quod
dicunt esse vitium / et declinant amendo
dis / habet autem id quod insanio / quod tamen
in usu vel auctoritate non memini me
invenisse Nam anchelo quod est compositum ab a et
velho / preponitur a v consonanti / Methrius

Bis si compositio preponitur vel ante a / velud amens

A v consonans quod avello vel anchelo preducit
Ante q in appositione abs ¶. litteram
absquolibet ante c non vel t in composi-
positione invenitur / ut abscedo ab
scondo abscido abstraho abstrudo
abstineo ¶. Cometum pe. he
Illud etiam adiungit / quod aliquando in appositione ponitur abs / ut absquolibet / in compositione non ponitur nisi ante c et t. ut ab
scondo abstrudo quod est ab abs et
trudo ¶. Methrius.
hic complexum

Post abs quod sit absquolibet hic maii tat
E et in appositione [illegible] ¶ litteram.

in venitur / ante b d g l m n r / et
ante s et v loco consonantium po
sitas / ut ebibo ebullio edo educo
egero elimino eludo emineo e
mito enarro enervo erodo e
ripio eruo evello evoco eicio ¶ Come.
de E vero dicit / quod tam in appositione tum
quam in compositione invenitur ante b.
ut ebibo / ab et d. ut educo / quod producit penultimam si dicatur educo educis /
corripit eam si dicatur educo as
quod est nutrire Ponitur tamen e ante
g ut egero / ante l ut elimino / ante
m ut emineo quod est amaneo /
ante n ut enervo quod est anervum ner
vis sedum r ut eruo sedum v et i consonantes
separatos / ut eruo eicio / Extra
te huius auctoritate / quod dicat di
ci Eicio non plus eicio / ut quidam
estimat Similiter quod dicit dif
ab/iuro et diiuro / ut sunt composita quia
tio nunc a in / Et videtur quod est p
posito preponi videtur preter ad b et
v in quod / certis non [illegible] ¶. litteram
s ad compositum [illegible] quibus non preponitur E
Reliquis non sequentibus ex preponitur
ex cubo excludo efficio effundo
effero / in quibus et similibus ex inf
convertitur euphonie causa / exhorreo
exhibeo et expello exsequor ex
spiro / que vocabulis absque .s. scri
buntur / ut deliras dominus ex esto
extendo vocalibus quoque sequentibus
tam in appositione quam in compo
sitione ponitur predictum ex.
ut exaro exigo exigo exoleto
exulceo expugnatum expandio Etcetera
quidam super dicta consimilem ut dictum
est usum habent frequentius ante
a et ab et abs vix passimus vel
abs. inveniuntur / ut amor avi
ro vel abello / accipio abello vel
absquolibet vel aufero ¶. Comet
Addit vero / quod consonantibus ceteris
ab et d c g l m n r s t v
consonantibus non preponitur e / sed
ex / ut excubo composita ex ad
c / effero composita cursus ex ad
f / ut [illegible] f exhorreo ubi ex
preponitur aspirationi expello
ubi ex preponitur ante p / expe
quitur ubi ex preponitur ante s / dicat

f. b. c. d. f.
h. l. m. n.
p. q. r. s. t.
t. v. locum
[illegible]

[illegible]

tum quam melius dicatur expergor sine e. scriptum in orthographia. Additum est ex pergiscor expando / in vero quoque composite cum que / alteri cum e dicitur / quia ex componitur vocalibus / et hoc ponit exempla addit item / quia cum prepositiones precedere / a ab abs e et ex verbum habet consimilem / unde quia a et ab et abs inguntur verbis passivis / vel ablativis / sicut est inguntur ablativis casibus qui redduntur passivis vel activis verbis / ut amor ab illo / accepto ab isto ablativa aut vero apparet ablacionem secundum / ut aufero aufers aspello / Commentum. Metricus. p.

ablacionem significabit

Vis pa ablatio que frequenter

Inveniunt abs · ab velud aut et ab illo
etiam
e est pro de abs etiam ut ab ablacione sit

diligor et doctor / absque aufero preter
¶ Item ad precedente literam de e et ex applicantur illa metra de e quoque proxima apposita. Commentum. Littera

Excitat valet arte nove repperi

Ebibit educat eicit eliat emicat

Enatat eripit eiat enotat Idem

Preuenio expellit / vel expurgat exhibere

Exprimit expellit exprimit et exhibet addo

Expavit exemptum exorbitat et exivit ex.
¶ E vero ab exfrequenter ita latinis / Littera in versibus / ut vigilius in octavo expellis celebrantur honos letique minores. Finale dicens / Commentum.
De e et ex dicatur / quod frequenter inveniuntur ita latinis / ita que est et ideo ponit ex et ex / quo prius manifestum est / Commentum. Metricus. prepositiones

Ex frequentem et ex sit tempus / at tum ista

alias de aliis significatibus constructionibus localis. condicatur ex ponit

Significat locum aliquis / vel rebus / comodat usus et aut in compositione vel privatum Littera est ut enervimus enodo / vel intentum ut enectum enatro eludo / vel per contraria accipitur ut educo eliminio ege lo ex gignosco in prepositio accipitur / ut expello expurgo expono explico exsecro exporto / aliquando privativum / ut explico expatro expedio extirpo aliquando intensivum vel perfectivum / ut exples expono efficio effundo extendo / Commentum.
E quoque in compositione positum vel sit privationem ut enodo / quod sine nodo / vel intensionem ut eludo / vel ponitur pro ex / ut educo · i · ex duco Similiter et ex in compositione / vel ponitur pro ex ut excludo / vel designat privationem ut explico / quod explicatur primo et remigueo / vel intensionem vel perfectionem ut expono efficio / Metricus ex hac li. trax.
valde velox

Ex privat intendit ut eneco / privat

Ut probat enervimus / et egero denotat ex

Atque modo palleo ex / significat utique torto
ex appono

Extirpo privat / expono plenum explico
¶ Denique aut abs quod et ab / absque / Littera nam quoque vim a sibi quintarius dum in ubique undique utique denique et in similibus. Ab ex quoque compositarum / Commentum.
aut ab abs absque non constructiones in compositione dicitur ponunturque ibi vim et sibi quintarius operetur / et retineat / sed in ubique et aliis que ponit quia sibi vim quintarius non sunt quantitas / sed postmodum et abusive dicitur ubique / sed quia dictis dicendum /
¶ De vero pluribus · ΤΙΘΑΡΟ · sit / Littera sed etiam · ΤΟ ΠΗΡΙ / memoriam / ut de pluribus ordinibus accipitur etiam pro · ΚΑΤΑ · locali in compositione ut deduco descendo detraho detero despicio derideo Est etiam intensivum / ut deprehendo dedo deprivo de

ordinat

pius deniuos deisto debito delego de
tro Et eciam puatum/ut deperitor de
mens desinit decetat/ Cf. Cometu
De/ prius quoque sit tapo .i. hoc quod apposite e
matiale/ut si dicas/hic anulus est
deauro/ quoque sit tepor .i. hoc quod peri/
et tunc memoratum est deptibus ·o·
quoque ponitur pro tota/ et tunc sit locum
ut descendo ·i· deorsum scando/ quoque
quod sit inferioz/ut depmo/ quoque pro
natiom/ut demens/ ·i· sine mente

De polet in dictione remoie localr/ut de

Italia/ signat materiam/ puta scedo

Delego/ primo dep° / de nichilo hic

De si apponas erit in dedicto locale

Privias in deinde/ interiorique discerns

De pro tor/ in ssia positum repit prior
Pro est quod local in venitur/ Cf. litera
tam in composicione quam in apposicio
ne. ut pro templo pro ara pro oculis Sa
lustius in Catilinario/ Quod in ma
turasset pro ara signum sceptus dare/
Pro ara dupit. pro an curiam/ pro eo pro
Venio Est eciam tpalis/ut pro vido
prospicio Terencius in continuo trime
non Tibi prospexi et stultitiae tue
pavimus/ sed hec huius abadivo pro
quorum affirmant Alii et corripitur/ et oia
simul pro corta huctia/ut profatus
prium Alii no adiunctaz in tercio
apud quos pro pro corripitur/
Nostros quoque in quorandam composicio
ne hoc fecisse dicunt loco ecs e
vel super accipitur/ut pminet pemi
net vel supereminet Et pro in
ante/ quod sepius quoque audiunt/ut pro
cliums procumbens prostratus prosubi
ens Et pad/ut proavus suus/ hoc
est ad suas vices Virgilius in v e

v incubant
neidoz Quinis instuat vib, atque
prosequitur viri/ hoc est ad suas vi
ces Hii quoque loco in venitur/ut pro te
stimonio dico/ hoc est/ in testimonio
Plerique tamen separata .tot sunt hp sit
ut pro milone proclodio Dicet no
ceciam in iniectionis loco por et con
flectitur/ut Salustius in Catilina
rio Prodeum atque hominum fidem/ Comet
Pro Qunilit et pro quoque sit locum
in appositiod ut pro templo/ cum composi
tione ut pro eo/ quoque sit tpe ut pro
spicio pro tinguo quod tu dicunt plerique
composita apud co quod in parcos corripitur
Pro. Qunilit et tota omnia in quibus
pro corripitur dicunt apud grecos/ut pro
funus/ quod est apud ceteros Ali
ius dicunt/ quod modo grecorum corripitur
pro pro apud nos in quibus dubium
Ponitur aut pro loco e vel super/
ut prominet, peminet vel
supeminet Pro aut pro ante/ut
prostratus q. an stetus/ et pad/ut pro
ribus suis ·i· adversus suas/ Pos
quoque pro in/ut pro testimonio hoc dupit/
hoc est in testimonio Et eciam tom
nen ·i· hoc quod pro/ut pro milone
locum e ·i· loco milonis Inquo
tamen pro meditatione poni vi
Ponitur quoque pro interiectione et con
flectitur/ut apud Salustium Prou
atque hominum fidem/ et pro admiratione

Pro tam not/ut plurimis/ vel pro tunc

Pro solidis septe/ si pro solidis not ante

Et pro vib, adverb not/ separatur

Prosonus/ut pro milone/ vice not ut pro

Prosule proficiet sinodalia iura decanus

Pros composita erit in precedo localis

Insinuat tpe ertrogo persicacoz

Pro·sup accipit·et puerhs pmoneoz

Compositum si tollitur·p·plet pral esse
Pre & pa propositionem et p q po· / Scriptura
invenitur. Sit aut iuo ad / ut terencius in eunucho / hic ego illum contempsi pre me / pro ad comparationem mei. Sed in eadem / hic iuo est. cum si accepit ludum iocumque dices fuisse illum alterum pre ut hunc tabiescere dabit / pro ad quem dabit / ac pro ab / ut terencius in eadem. Vt sit missa pre amore hunc excludit foras / pro ab amore. Et in andria pre studio dum ad efficacis corripis. pro ab studio / loco super est fungitur / ut predicto perfectus. Item non est pre valde in verbis / ut precelsus valde celsus / prevalidus valde validus. Preteo quoque avalde tamen dicitur. Pregestio valde gestio Oracius in primo carminum ludere tenui tu salicto pregestiens / Pro ante quoque accipitur / ut predico pre eo pfero pre pono pro nominatum / hinc etiam in versu. Ad pronominativa precepta remma rapinas Juvenal in versu. Nos pre natum times / videtur denatum qui hic esse pre / quod ascribitur subter / intertur / pro pre. ¶ Comentum·
Pre uo & appo componitur. Ponitur aut pro ad / ut apud terencium hic ego illum contempsi pre me. i. ad comparationem mei. Ponitur et pro ab / ut apud eundem terencium. Vt sit missa pre amore hunc excludit foras. Ponitur quoque pro super / ut predico. Item non est ponitur pro valde / ut precelsus. i. valde excelsus. Ponitur et pro ante / ut pre eo pre dico denatum pro. ¶ ¶ ¶ Metricus.

Pre etiam pre eus tam tempore nobilis

Vt plecuia pre se per timore

Plus nota iuncta / pre sum pro venctis ad prius

Corpat / ut supero peripo terena tueta

Ante nota sic & fides nova hudum

Sed dat conta notat inpregestio valde

Insperello locum / pronomine tantum siue sit tpe ratione / hic et adverbium pt esse. cum / ¶ Litera·
·TOOSSTH· sit / et propositio / quando CYN est copulativa / ut cum ducibus pugnaro / cum imperatore proficiscor / cum amico hito / Et per se plane appositionem invenitur. Item nunc / cum loco eius in compositione semper con ponatur / ut gero comgero gestis congestio. ¶ Comentum.p.h.
Cum uo et adverbium pt esse cum temporale e. et propositio cum sit ad quem sint / et est tunc copulativa / ut cum ducibus pugnaro. Non invenitur aut in compositione sua loco eius in compositione cum ponitur con. pro inseparabilis / ¶ Sequitur· litera·
Consensus / quod et con cum tunc mutat n in m cum b sequitur vel m vel p / tamen non continuit eam in sequentes consonantes / cum vel l vel r sequitur / ut combibo combureo imbuo communis immunis compello impello / colligo illido / corripio irrideo irritus / quamvis vero l et r sequentibus / plerumque hic scribentes sunt. Sed cum grecorum auctoritatem insolubus pene sequi plerumque / in hic quoque imitari debemus / ut. CYNBOY / ΛΗΥΟ·ΗΝΙΒΑΡΝΩ·CYΜΜΑΧΩ· ΗΝΙΜΗΝΟCYΜ·ΠΑΝΚΟ·ΗΝΠΑΝ ΚΟ·CYΛΛΗΓΩ·ΗΝΙΡΩ·CYΡΡΗΟ· ΗΡΡΟΜΑΥ· Vides enim in hiis duobus / propositiones. CYN· et·ΕΝ· mutare n in m / b vel m vel p sequentibus / l uero vel r / in eas quitte n / ¶ Comet
Mutat aut con in m / sequent in m / cum b vel m vel p sequitur / ut combibo imbuo communis immunis compello

impello Sequitur autem b. vel c. tunc b. mutat n in m ea ut colligo illedo / cor tripio irruo commeum comminutu sequitur l. r. sed raro / nec debet fieri. sed apud grecos sunt res que valent tum qui tum con tum / mutat n in m sequitur b. vel m vel p. Sequitur vero b. vel r. mu tant n apud grecos in eam Similiter quod et apud nos debet esse. Et litera tum pro quod / pronomen postponuntur pene tamen sunt prone. ut est · Et que est tue / encletica vice fungitur / ut bi dicitur et / mecum tecum secum nobiscum vobiscum Alias non propter prepositionem accusativus / ut quorum quacumque quamque quamque tu. Cometu Illud quod adiungit / quod cum pro prepositionem ab. adius pone tamen sunt et tue prope ut mecum tecum secum nobiscum vobiscum et pronomen vice encletice et clinat accentum suum super precedentem sillabam / sed eciam suum sinalet accentum preposita accentus / et quorum et similia sunt non habent accentum super precedentem sillabam ut mecum et vide / quod enclesis grece inclinacio dicitur latine Unde et dicitur coniunctio encletica · i · inclinativa / quia inclinat accentum sive precedentis super se et remittit suum super precedentem sillabam / C · q · metricus · p ·

Insertat cum ante et specialis

Cum pretulit / comedis taedet quod cum sociari

Cum notat hinc / velut cum milite pugnus

Vicina quod stat / ut cum iove integra fuit

Cum in titulo dant componi / pro con tum quam

Composita vero / ut compono conicio consto

Fungitur encletice vice cum pronomen quando

hec tamen prima suis subdigit cum / sum

Di. pretulit actum vero cuius quam ablacio non dicitur

Si subiungitur alius pro casibus additur

Non est encletica cuius et est acuenda tu

Clam ut dixi nunc apud Et lite. grecos adverbium est Apud nos dat is pro accusativus / quia et casualibus proponitur et cum accentu pronunciatur / ut clam ut mandas Nec clam est quam illic nec utrique res invalesc Et tamen est apud nos ad verbum ordinis / sed vero in ueritate inuenitur non ponemus casum / ut dicitur et neclam clam fieri in tantum sine parat secus amor Nec in simplici invenitur. Sed adiungitur non per ab. sed est acto teste donato / sed tamen est diminutivum quod in compone utique inuenitur est quadras est. sed / ut bene belle longe longule · sic quod clam clanculum Derivatur ab hoc est clandestinus et attende / quod ea quod sunt adverbia apud grecos / etiam aliquando possident suorum tum ponens specat eum variare

Verbum non dicitur / quod a Et Comet put grecos adverbium est quod dicat ab ipso apud latinos non ipso dicitur pro esse / quia desunt casualibus et cum proposita preterea more propositionis sunt apud Teutonicos nec clam tu est. Et tamen clam adverbium apud nos dicitur et ut cum vero in ueritate non deficiens casum / ut apud virgilium clam fieri in tantum super Nec unusquisque in verbum in compone / nec sed in ablativo / viret adiungit per acto / sed donato videtur / sit autem dicitur ut sic adverbium ab eo clanculum / tamquam diminutivum utique sed pro sunt Unde stat / quod vero tamen pronunciavit dictum non habeat apnitis reddit dat quandam dictum ad dictorum / quod que sunt ad verbum apud grecos / etiam aliquando habet suorum / que non ponentes esse / varias habet ponendo Unde vero constat

quod clam adverbium est, tamen etiam habeat
secundum Donatum aut quod qualiter singula / sing(ularia)
pleraque dicat, quod contra designat, quod fal
sum est. ¶ · Sequitur · litera
Coram est et palam apud grecos
adverbia sunt, que propter superdictas causas
nostri extra inter prepositiones assumpserunt
Sed michi videtur cum inter adverbia quoque
hec eadem pleraque ponat, quippe quod
sine casualibus verbis possunt adiungi, ad
verba ea dicta que preposita possunt
hec etiam casualium, ut Virgilius in quinto
Eneidos Coram quem queritis adsum. Ad
sum idem in eodem Postquam introgressi
et coram data copia fandi. Salu
stius in iugurthino historiarum Si michi
an adventum suum inter plebem
et patres convenisset, coram sed datum
tamen operam sed tamen secundum contra clam.
Semperque in appositione invenitur
si coram magis ad personas, palam
ad omnia pertinet accipitur. Terentius
in eunucho. Si fluvium a fictu co
tinuo palam est. ¶ Comentum
Coram quoque et palam quamvis
equipollentia eorum apud grecos
adverbia sunt, tamen quia deservi
unt ablativis casibus, alatis dicuntur
prepositiones. Sed tamen magis magis videtur
quod deceant adverbia casualia esse, cum
sine casibus verbis possunt adiungi, ut
Virgilius Coram que queritis adsum.
Et hic nunc parum mactat, quod
sibi de his videatur, que deserviunt
ablativis casibus, et sine eis solent
adiungi verbis, idest utrum prepositiones sibi vi
deantur vel adverbia, et plane confir
mat omnia huiusmodi adverbia esse
casualia. Reddit non quod coram sed
secundum significationem ei quod est clam, et nunc
significationem invenitur in compositione, di
fert autem a palam quod coram ad sin
gulares pertinet personas, ut co
ram rege. Palam non ad omnia
pertinet, nec enim palam rege
dicitur contrarie, sed palam omnibus.
Ponit exemplum ut apud terentium
Continuo palam est, idest manifestum omnibus,
ut sic huiusmodi resolutione adverbia pro
tunc dicantur. ¶ · Metricus

vel quas
Absque quod clam celat, coramque palamque

Coram presentat, res non palam sunt omnes Tex
Sine et absque apud grecos adverbia ¶ Li·
sunt, ut supra dictum est, que predicta lo
cant apud latinos prepositiones putantur, sunt
autem consimiles, scilicet que et negationem est ne
gativa, nec in compositione inveniuntur.
Sine ergo verum est imperativum sed accen
tu differt quod prepositionum, quia prone, preposita
enim significatione utraque sit, ut sine timore
Postposita per accentum acuit, ut Virgilius
primo Si sine pace tua atque invito nu
mine tenent. Idem in quarto georgicorum Te
sine nil altum mens inchoat. ¶ Come·
Sine autem et absque quamvis equipollentia tu
eis apud grecos adverbia sunt, apud
latinos tamen sunt prepositiones, et est utrumque
abnegationis, nec inveniuntur in compos
itione. Simplex est quoque, quod sinceris sit con
a sine et cera, sed sincerus a sine et carie
Sed si in tecto est, quod sine numquam est
inveniuntur integrum in compositione, tamen in
consimili nullomodo invenitur. Sine quoque
verum imperativum est, sed differt accentu,
quia tamen propositio est preposita significatione pro
ductis fit absque ut sine timore. Postposita
non acuit per accentum, ut te sine ¶ Liter
Absque quamquam dam contra appone abs, et con
iunctione videtur. Sed numquam con
iunctio in compositione vim suam amittit,
ut atque, neque, quamquam est quod ergo quia non a
mittit, scilicet syllaba magis adiecta
videtur. Est igitur ut in videtur declinatio
ab abs absque, quod abunde undique, u
bi ubique, ita itaque, uter utique, quis
quisque. Quicquid quamquam significatur nulla
remanet. Ostendimus tamen in supe
rioribus quod et contra solet addi. De·
sine aliqua significatione, ut ecce cor
de tode ¶ · Comentum pro hac l·
De absque quoque dicit quod dicitur ab abs
neque enim coniunctio, ut videtur plerisque,
quod numquam amittit vim suam
in compositione, sed sepe in ea operatur co
pulationem, ut in aliis exemplis, ubi
non vim suam amittit dicitur adiecto

sillaba dici ut in undique et similibus. sive am apud grecos, sive illa vi g unde addita sillaba. quamvis tamen quoque etiam apud grecos habeat esse [comentum]

Aut removendo pro sine vel absque

Est tamen sine preter vel vero absque labore
Tenus τοπικον est quod sine [litera]
dubio apud grecos adverbium est. Et quamvis pene semper postposita invenitur, tamen quia sine casuali non potest poni quo alia que quamvis sint adverbia, tamen hec ipsa cum casualibus iunguntur. prepositiones eam estimaverunt. hec quoque inter prepositiones connumerant. quia non solum ablativo sed etiam genitivo casui singulari modo genitivo adiungitur, ut in georgicon. Et crurum tenus a mento palearia pendent [Comentum]
Tenus non tamen integro apud grecos adverbium est. quamvis tamen apud latinos utrumque sine casualibus invenitur. inter prepositiones annumeratur. adiungitur autem non semper ablativo, verum etiam genitivo more grecorum. sed apud virgilium Crurum tenus est tenus crurum in quo tenus crurum. Si quis tamen quererit, que pars regit crurum, dicendum est tenus. quare, quia modo genitivo adiungitur genitivo. quamvis posset etiam alio reddi. quia genitivus positus est pro ablativo

Semper preposita quamvis tenus invenia[tur]

Ipsa tamen cum prepositivis combinatur

Erit quod utrumque sine casu inveniatur [vel reperiatur]
Restant quatuor prepositiones [litera]
que preactis [?] serviunt accusativo et ablativo. ponuntur in sub super subter [Comentum]
Postquam egit de illis prepositionibus que deserviunt ablativo casui. agit de illis que deserviunt utrique casui scilicet tam accusativo quam ablativo in quantum sunt autem quatuor in sub super subter. Sequitur litera
In grece enim ac vel kata est id est pro adlocum vel quod demonstrat accusativo iungitur. ut in urbem vado, vel in adulterum dicto. Invenitur tamen etiam pro ad. cum habet casum prepositum id est accusativo ut virgilius in quinto eneidos. Impellit inflatum pro adflatum, et lucanus in quarto. Inpuppi redire rates pro ad puppim. Cum vero pro en greca preposicione accipitur, apud nos ablativo servit, ut in italia, in urbe, in tempore.
In compositione cum otam dictiones quam prepositiones quamvis in appositione aliis casibus prima tima est ut indoctum inmisticus inutilis iniquus impunis infirmus invisibus [?] alio intentiva, ut impius incanus [?] inimicus inpingo intus im mitto incumbo in tero irruo [Comentum]
In grece quod est quod vel apud grecos id est cum adlocum hoc est motum adlocum, vel quod est idem quod kata, quod est quod preposita pro contra, et sic accusativo iungitur, ut in urbe vado, in ad alterum dicto. Inpius quoque ad locum est, in altero ponitur pro quod. Eum autem ponitur pro ad iungitur accusativo ut apud virgilium. Impellit inflatum quasi adflatum. Cum autem ponitur pro en greca prepositione, deservit ablativo casui id est ad localem permanentiam est. ut in italia in urbe. In compositione quoque aliquando privationem est, ut in iniustum, aliquando intensionem designat ut in impius. Quamvis autem auctor iste de in prepositione nichil aliud dicat, nos tamen ea que auctor labore ex diversis auctoritatibus collegimus adplenam lectoris utilitatem apponere non gravabimur. In prepositio est iungitur accusativo casui quando diminutatem vel intimatam [?] est infinitatem, ut ibi visio quam hic videt in dies longos est, et ibi In tempora longa iste prophetabat, et ibi Est mihi ter in longitudine dierum. In quam omnibus

[Marginal notes, left: ·rubrica· ... hijs]

diuturnitate designat / et tunc dicitur tempus motum. Iustum autem hic preter veniunt / ubi intimatur quod sit infinitate. Sunt similiter quandoque ad in sub audit usque tunc est subiungitur accusativo / ut qui odit animam suam in hoc mundo in vitam eternam id est usque in vitam eternam / et item Scio cui credidi et certus sum quia potens est depositum meum servare in illum diem / id est usque in illum diem. Similiter quandoque in pro in preposita. Et est designat accusativo casui / ut in hunc modum detendebat tota regione / id est in hunc modum / et item ait ad Ezechielem in hec verba / id est in hec verba. Similiter quandoque in pro preter / quod exigit accusativum ut ibi Aperite mihi portas iusticie / et ingressus in eas / id est preter eas. Similiter quandoque in pro contra / et est iungitur accusativo / quod ut opinor tunc fit cum liber quis ponitur ab aliquo dicitur / ut Dominus in Anathema Beda in Mattheum Ambrosius in Lucam Augustinus in Johannem / id est supra Johannem. Similiter quandoque in pro super ponitur / iungitur accusativo ut ibi Et super altare super celos Domine Nomen eius / et loquitur Pater in plebem suam / id est super eam. Similiter autem eo de loco motus fieri dicitur / tunc iungitur ablativo / ut Currunt in campo / sed in campo fit motio de campo ad alterum locum sed dicitur / sed discurrunt in eo sicut fieri. Item quandoque in ponitur vel ponitur pro in ablativo iungitur / et ponitur quod ponitur ut ibi Accepisti dona in hominibus / id est inter homines / et ibi sicut Videte tu in voluntatibus in apostolis. Unde vocabula est apostolis in apostolo quandoque inquit / id est inter quos Similiter in ponitur pro id est / ut ibi Pater commisisti me in manibus inimici / et Ego Iacob meum in sinum meum contulit / et tunc sinu meum / et tunc sicut Ego est beate in tribus tuis. Similiter quandoque in pro super ponitur frequenter iungitur ablativo / ut ibi Facta cogitacionem tuum in domo / et tunc Dei filium suum in talis / Unde sicut Ubi fuerunt Sicut scholas quos actio vepit / id est astus / id est super astra / verum tamen in pro posita pro super / plerumque iungitur accusativo / ut est depingitur. Similiter in pro ponitur / plerumque iungitur ablativo / ut ibi Multifariam multisque modis olim Deus loquens patribus in prophetis / id est per prophetas / quando cum positum pro per / plerumque iungitur accusativo quod ut est dictum est / quod fit quando pro localem tunc est sit / ut Aperite mihi portas iusticie ingressus in eas. Similiter alii ponitur in per ad / adiungitur ablativo / ut Dominus erit in latere tuo / id est ad latus tuum Beda et in posita pro ad quandoque est iungitur accusativo / ut impulit in latum / id est ad latum / quod fit quando localem motum sit. Similiter quandoque in ponitur pro coram / iungitur ablativo / ut ibi Veniet in conspectu tuo oratio mea / id est ad conspectum tuum / et hoc est mirabile in oculis nostris / id est ad oculos nostros. Et de in prepositione hec dixisse sufficiat. Metrum primo convenit ad omnes premittens prepositiones utique tamen determinatas prepositiones que indissolubilis colligat acceptione illius prepositionis in metris. Metricus hinc traxit.

Quatuor continet hec tria adoptat utrumque

Differentiae loci vel temporis alterius ve

Cuique verbo vel si motum significet
vel quod notum est

Actus signant / sed sine motu

Vero in usque proprio quingentesimo casus / vel iter
vel actu

Nomine / terre in perpetuum / vel plenum / tempus inde

Per ago timor / in spondeo late / adde ipse
vel ell
saepe
predicit
vel pro parte

Ob cause sicut hic motus / quod fit ablativo
prefixa post

Res preter alia verum / significata

scilicet ad ...

Pro summis est a certo composita

Dic si non ita sit gemino motu uideatur

Pro nobis sponte dabis ut leo trit magistris

Sub pedibus quandoque loca signante non prae

Stat uel it in aliqua silua non est pro

Ad uel in ... uenire uates uel ...

Ante ut infantes simul accipit ... ualuas

Pro patria ut ... intus

Per ... ut ... uiri ... aduenas

Sub ... tandem ... nocte infra

Si ... tamen ... tempore ... est

... uel ad ... frada ... iuuenes

... luce stetit ... annis

Sub ... nos ... dux ...

Rex summus regit ... dicatur

Sub pedibus ... significat non est

Super ... significat non ...

[illegible]

Ferulis ... uia modo ...

Sunt ... infra ... instituto

Canis ... ad ... nos ...

Sub stat ... significante locum non semet

Significat ut ... non ...

Sit uir medius sedet non ...

Intra ... non ... stat ut ...

... digitos ... uirtute ...

Sub ... dat ... ut ...

Dat non ... in ore

Sit non ... ut ...

Est ... ualet ...

Est ... uatibus ... locutus

... prophetas

Esse malignum ... sponte

Si ... ualde ... goliath

Sub ... prouat ...

i. non aptum — i. positum pro variante et in tempore est.

Sic inceptum in prouerbiis / sicut stat utroque li-

Sub quoque / cum ad locum sed postea

vel pante / vel pro per ponitur / actio adiungitur ut Virgilius in nono eneidos Postera sub ipsos intrant cuncti

bus Unde in primo georgicorum At si non fuerit tellus (secundo) fecunda sub ipsum arcturum

Unde in primo georgicorum Et sublustre ope- portat calathos / pari luce vel plenite

Unde poeta in sexto eneidos Erit atrox-

ipsius et subnocte cura recursat / pro

in nocte Et cum autem in loco sit / ablativo iungitur

ut Virgilius in viii° Arma sub aduersa

posuit radiantia quercu / Unde in vi. Erat

in obscura sola subnocte per umbram

Unde in eadem venale possessa noctem

sublustre maligna est ut Virgilius Cum

cum ponitur locales etiam in temporibus re-

bus similem habent cum Et nos cum

dicimus ad templum / sic dicimus / ad tempus ad

homines ad iustitiam Similiter subte

plurimum subdie sub iustitiam sub homines /

et sub templo subdie sub iustitia sub

homine / Et. Comentum pe he

Sub nomen cum sit ad locum et ponitur

pante vel per iungitur actio ponitur

ante pante / ut ibi / sublustre op-

portat calathos i. cum luce ponitur

quoque pro per / ut ibi Subnocte cu-

ra recursat i. per nocte Et cum aut

in loco sit sub ablativo iungitur ut ibi /

Arma sub adversa posuit quercu / Et

vide / quod cum ponitur locales / vel te

poribus vel rebus alijs iunguntur similem

habent vero quod Et nos cum dicimus sub

diem / ita quod sub iustitiam dicimus et sub

hominem / et quos subdie ita sub

templo sub iustitia sub homine Me9.

ad eam sunt locum vel tempus

Ablata vel ad tempus / vel res alias pertinet.

i. de loco — de tempore — de alijs rebus

Subitum / subnocte / sbunga sbdratu

Sz pres tps sub / re per / ut valz an

i. per

Sublustre veiat / subnocte cura recursat

l. de o. i. veniet — ut dictum est

Sub leges / i. sub hoc vnde / sub valz h' post

Sic quoque sub urbe / sub armis / sub lege / sub cardis

In compositione non / non locale vim Et litera

retinet / ut subeo suppono subitos su-

mitto subducto subtraho / Alio diminu-

tiua ut subrideo subtristis subfundo

Mutat b. in sequente consonantem / quando a c.

vel f. vel g. vel m vel p. incipiunt ea

parte quam adiungitur / ut succumbo succurro

sufficio suffero suggero summitto

summoneo supparo suppono / Comet

In compositione non sed vel localem significat /

ut subeo suppono / vel vim diminutivam

ut subrideo i. parum video / Mutat

autem b in sequentem consonantem / cum ea

quam adiungitur sub incipiunt a c / ut

succurro / vel f ut sufficio / vel a g ut

suggero / vel ab m ut summitto / vel

a p ut suppono / · Metricus pro

Subsit compositum est subductus localis

Nec in subdolus / at subtristis minuens est

Super et subter comitantes Et litera

habent ponentes et utrumque tam actio

quam ablativo iungitur Rursus tamen

tamen videntur ablativo significate adiungi /

quod post et ante et cum Virgilius

in vi° Ille admirans venerabile

donum fatalis virge longo post tempore vi-

sum Unde in sexto georgicorum Omnia quam

multo cum memor promissa repo-

nes Unde in nono eneidos Arma

vides toto superans littore cum Sic

in septo sedibus obrutus gemina

super arbore sidunt Et in secundo

frondes super viridi sunt nobis

mitia poma / Et in nono fferre in-

mat subter densa testudine casus

Quod si figuratiue accipimus in hac quoque
loco platas loco aduerbii uice et eas
accipe. quod propter casum et tamen quod cum ab
illo in ueniunt. Super tamen quod loco de po-
sitione dubio ab aduerbio inuenitur / ut multa super priamo
id est de hectore multa / ¶ · Comentum ·
De super aut et subter dicit / quod contrarie sunt
ponentes Constat aut quod locum significat
Iunguntur etiam tam accusatiuo quam ablatiuo / quan-
dam tamen uim figuratiue ablatiuo adiungi /
quod propter et ante / figuratiue aut de
quia ablatiuo iam iunguntur / uidentur non
recipe / sed loco ad uerbii uice eas acci-
pi / ut ibi / longo post tempore uisam Ita
quoque post et super cum ablatiuo / ut ibi
gemma super arbore sidit. Quamuis et
ibi / efficiunt super uidi · ubi super aduerbium po-
aduerbium uel prepositio in / ut alibi dicit / Cum
super ponitur pro de · pro uel dubio · inuenitur ablatiuo
ut ibi · multa super priamo rogitans ·
super hectore multa / ¶ · Mercurius ·

Sunt super et subter contraria / quatuor

Atque tum casu reperitur poni uero quod / dicunt

Ut super astra uolat uolucres / super arbore se- /
i · tran

Subter humum fodit / subter testudine stat

Motus si fiat / per de super accipitur / sen

Multa super priamo / sub urbe rogit / super hoste
apud antiquos — tunc sepe — super pomum superiud

Antiquis fuerat supra excelsa / de quo
modicis — fra — ablatiuo lue domino dominis

Nos apocopa super dat / et sincopa super / ¶ litera
Iubenitur tamen etiam uel admixta
uel recto prepositione / in quo sine dubio ad
uerbium esse ostendit / ut Uirgilius in

Ab accusatiuo super iactatos equore toto
cum pro / Sicut super mesti magnis dio
medis abiecte legati responsa ferunt
Iubenitur etiam inueniri uel pro / Comet
uti casu / et tunc sine dubio est
aduerbium / ut ibi sicut super mesti · i ·
ualde mesti ¶ · litera prisciani
In compositione quoque inuenitur ut
superfedes · superatimus · super uolo sup-
eminet superficies / ¶ · Comentu
Iubenitur etiam in compositione / ut super
sedeo / ¶ · Sequitur litera prisciani
Et super tamen et supra / a supera /
illud per apocopam / hoc per sincopam
facta sunt / sic enim antiqui fere
et protulerunt / et maxime autem in
poematibus suis / ut in dictis Cor-
ius dicitis scripsit · subter superaque reuo-
luens sese Vnde in eos sunt supra
duplices humeros affixa uidentur
Stella micans tali specie taliter nitore
Super declinata sunt · superus · superus
superum / ¶ · Comentum · pe
declinatur aut a supera quam antiqui
dicebant per apocopam / sic supra
per sincopam A super quam declinatur · superus
superus · superum · Si ergo a superus fit
superbus / uidentur mentiri / qui dicunt
hoc esse compositum a super et eo / in prepositio b /
et e mutata in i / Sed diuerse opinio-
nes possunt esse ¶ · litera prisciani
Sunt apud grecos omnes prepositiones
que sunt prime / ut probauimus com-
poni et apponi Apud latinos sunt
quedam que et componuntur et appo-
nuntur / ut ad · ob · per · a · ab · abs · de ·
e · ex · ante · tum · contra · inter · cis
in · sub · super · post · tunc · prope · pro-
pter / Sunt que numquam componuntur
ut apud et circa erga extra infra
inter intra pone · prope · secundum · ultra
supra / quorum pleraque aduerbia uim
sunt / ut antea ¶ · Comentum ·
Post hec uero epilogat breuiter
quedam / que de prepositionibus disputat /
ut dicat admixtabiles continuum
expediat / ¶ · Sequitur litera ·
Sunt que numquam apponuntur / ut
di · dis · re · se · am · con / hec enim semper

in composicione in venitur. Quas quamvis
cum ipse poni non possint separate
in contextu orationis, loco partes ora-
tionis dicta tamen vera non sunt, tamen
quia verum et sonum habent propositionum, cum in para-
compositione semper composite sunt, in
propositionibus gravantur. / Commentum.
Hee autem nunquam apponuntur sed semper
in compositione inveniuntur. Sunt autem
hee di. dis. re. se. an. con. Que quamvis
in contextu orationis per se poni
non possint, unde nec eas partes
putant esse vocandas, tamen quia in com-
positione addunt aliquid sensui et propositionum
vel ceteris propositionibus conveniunt. / Litera.
Et di quidem et dis eandem significationem habent, quod
[illegible] ab et abs. Sunt autem separate
ut divido diduco distraho dis[illegible]
quod apud grecos dya propositio facit. / Commentum.
Et di quidem et dis eandem habent significationem.
Sunt enim separative et separationem significant, quod
et dya propositio facit apud grecos. Metricus

in parte · s. propositionis · augmentum · distinguendo

Nec adeas eas disiunge que vetat usus

s. propositionum
syllabarum

Quarum tibi est pars [illegible] / [illegible]
propositionum · sunt separabiles · [illegible]

Quelibet istarum di. dis. se. separat [illegible]
[illegible]

Pandit diduco distraho scribo. / Litera.
Et sciendum quod et dis propositionibus quam sequitur
c vel f vel p vel s vel t vel n loco
consonantis, ut discumbo discutio dif-
fero diffido diffundo, in quibus s in
f convertitur euphonie causa. Displiceo dis-
puto dispendo dissicio, differo distra-
ho distribuo distorqueo disiectum disun-
go. / Commentum probat litera.
Sunt autem propositiones dis quam sequitur
c, ut discumbo, vel f, ut differo
in quo s mutatur in f, vel sequente
p, ut displiceo, vel s, ut dissero, vel
t, ut distraho, vel i consonante, ut disiec-
tus. / Litera priscianum.
Aliis vero quibuscumque consonantibus sequen-
tibus di proponitur, ut dimitto di-
ruo diduco digero diluo. / Et ubique

producitur di, excepto dirimo et disertus.
Lucanus in nono: dirimit tectoria grus
grex [illegible] in eadem. / Quod medius castris
tutam dirimebat cladem [illegible] in v.
Et non amisse dirimit suffragia ple-
bis. / Virgilius in v. eneidos. Tecta deo di-
pitis plena voce dirimit. Iuvenal
in nono. Didicit nam dives avarus tam
mirari tam laudare disertos. / Comment.
Quilibet vero aliis consonantibus sequentibus
proponitur di, ut dimitto diruo diduco
digero diluo, et ubique producitur di, excep-
to dirimo et disertus, in quibus corripitur
di. Et certe secundum hunc auctoritatem
quod disrumpo non deberet dici, dirumpo dicitur.
Quia dis proponitur sequente c vel f vel p
vel s vel t vel i consonante. Ceteris vero con-
sonantibus sequentibus proponitur di, et nunc se-
quente r debet proponi di. Nam non debet di-
ci disrumpo sed potius dirumpo. Et
videtur quod cum dirumpit aliis consonantibus sequen-
tibus proponi non negatur posse eas pro-
ni aliquando [illegible] loco quod non potest obi-
ci disertus, si proponitur di, vel dicamus
quod composito ex dis et sartum, si amittit
unam s, quod non videtur valere. Si dis vo-
lentem nam producta dicitur habere cum disertus
habeat di correpte. / Metricus probat

Et dis in hoc dicet [illegible], quam cum sequitur c

f p vel s vel t vel i consonans. Et dis habent

Sic discumbo diffundo dispuo, nec non

Dissero distraho disiungo. / Stat reliquis di.

Di tamen breviat dirimo pariter disertus.
Re videtur aretro paro pariter, pariter. / Litera.
factum, sicut et ipse sensus manifestat.
Ut respicio retro aspicio, recitor
retro [illegible], recedo retro cedo. Vel ex
hoc natum est adverbium, quod ab eo [illegible]
debere non dicat, quod vel factum. / Commentum.
est aretro pariter paro pariter, quod sensus pre

ondit ut retrospicio i. retro aspicio vel
ponitur aut declinatur retro/ sicut ab eo pos.
Se quoque prepositio composita propone / Et litera
separativa est/ ut sedulo separo seduco/
est et abnegativa/ ut securus/ Et corra
seorsum fit ad verbum adverbio/ ut a deor
sum/ et super sursum. Quidam tamen
se/ asseruit quod separacionem facit/ quidam
asserunt videtur perfectum Alii autem ma
gis ea videntur adverbio propone esse declina
ta Et .. Comettum
Dese quoque dicitur quod posita prepositio est separa
ut secubo i. deorsum cubo. Quandoque est
conjunctiva abnegacionis ut securus/ quasi sine
cura/ declinatur aut adverbio seorsum/ sed
a deorsum. Quidam tamen videtur
se sumpta asseruit quod facit separacionem
dividitur enim sit/ Alii autem asserunt
videtur Sed hec quidam magis vi
dentur adverbio declinata. c. Et metrum

Sedse.

Abnegat inde ... sedulo sine cura
... ... sine prepositione litera
sit/ ut amplector amputo ambio/
in quibus est additio b causa ...
... ... quod ... aput/ Et com
... ... ambio que
... ... sed b. interponitur Et litera
... ... loco ... ... dica
... ... te.
De ... quoque ... aliud dicitur Et Com
... quod loco ... propositione accipitur/
sicut ... ... Item
... ...
... ... duo
... ... potuit
separari/ velud apparet ... ... subscriptis

Quod re ... ... i. audet

... ... est ...
¶ Et hec de prepositionibus sufficiant dixisse/
nisi quod ... sequitur de ...
obscuriorum in hoc tractatu occurrentium ¶
Et de prepositione quidem ... est satis. ...

... ad quarundam ... ...
... positiones reddendum est. ... ...
Ubique ... ... est ...
... ...
... ...
non sit composita. sed ... ...
... declinata. Uranos grece
celum dicitur latine/ ... urania i. ce
lestis ... ... ad
... ...
i. ... celestis. ... ...
... ...
... grece inclinos dicitur latine/
... ...
... i. inclinabilis ... ...
... est ... ... acuto
... ... est ... ...
... ... dicitur super ... po
ni loco ... ... vt ...
... ... apponitur ...
i. ... ... est ... ...
... articulus ... ... celum
... ponit ... ... appon t
... ... est ...
sub ... ponit ... ...
... ... articulus est
... ...
positum ... ...
... ...
precedenti ... ...
... ... est ...
quia die illa ascendebat ...
... rome sacerdos/ ...
pulum ... ...
clamans ... kalo ... ...
pluralitate ... kalende ... tamen
enim velle ... ...
... ... ante.
... ... est ...
... ... est ... et
... ... illud
... ...
... ... ab ... ...
... est quasi ...
... aut ad distancia loca
lem ... ...
... distancia localis ... ...
... designat distancia temporis/
Sed ... ita sit/ ... ...
... ... alia ... ...

quo auctoritate non habens Intervenius est qui inter aliquos aliquid interveniat/ i. qui de uno ad alium mutiat aliquid Interrex ubi semper dictum est/ dicitur custos regum inter duos reges/ et est compositum a rege et inter Transportare est hic ad alium locum portare/ et est compositum ab trans et porto Aspellere quod est expellere/ et est compositum ab a et pello Abscedo est compositum ab abs et cedo/ et facit preteritum penultima producta abscessi Invenitur tamen abscidi preterita sed tunc est ab abscindo/ quod est compositum ab abs et scindo Abstrudo est compositum ab abs et trudo/ Sublimus et sublimus videtur esse altius mas. Cetera preterea que posita sunt usque ad compositum oletus quod est adultus/ et dicitur ab ab quod olesco/ quod est ab a et olesco/ sed in compositione mutatur eius species Abulterio vel dilatero/ dicitur ab ab et ulcus ulceris/ vel ut dicunt alii/ abulterio ras ab ab et ulcus quod non memini me legisse dicuntur autem ulcera apostemata/ que perse plena in nasi Unde dicitur caput compositum ulceratum ulceribus plenum/ est et in compositione ab ex dubitatio Quia enim fere vocalis post compositum/ ita in compositionem dam propter mutare consonantem ut videatur cohere per sequenti vocali/ ut comparandio Nugambus Dia autem preterea et quasi dimictum videtur psum suum hic/ ut compesco Ponatur enim cum precedenti et et distinctum ab sequenti Sed in hiis nichil aliud attendendum est/ nisi usum et euphoniam/ Constat enim quod in omnibus compositis ab compositum debet componi litteraliter cum precedenti e Ennius ver componitur abe et ningo et ponitur pro imbecilli Enodis est ab enodo das Extorris dicitur expulsus ab ex et terra Extorris dicitur demens/ et est ab ex et torde Expers est ab ex et pars tis trum/ quod modo non est in usu/ et poeticum ponitur/ ut compositum ere emergi/ et pendare/ ut marum mas habens compositum certas vel mutatas Expedio est ab ex et pedita/ quod est a pede et tapio Extorpo est ab ex et stirpe ponitur pro eradicere/ Denique

inquit est ex ad et imo et quod ponitur et quod Decero est ad et intro Dicitur et de compositione Separatio est quod percutie Sed non autem situne est quod valde intus Prochinus est quasi apud et (?) est enim proximus quasi antecedens Clinus autem dicitur quandam loci inclinationem Proanus est a pro et paul et anus Protinus est a pro et paul et tonnus Preruptus est mons/ et dicitur quasi abruptus Profiasco est a pro et facio Subeo est ab in et vo vis/ quod non est in usu/ et in compositione h. Coeo est a co et inuum Immunis est ab in et munus Cetera inanita sunt usque addimo/ quod est ad et emo/ interposita t. et mutata e in i/ Et c. Dio.

de adverbio

Quintus de adverbio.

Adverbium est pars orationis indeclinabilis cuius significatio verbis adicitur. Et c. Com.

Post hec aggreditur per de adverbio tractare/ Cur autem statim tractet de adverbio/ non est questio Sicut enim pronomen repertum est/ ut preiaceat omnibus casibus nominum/ ita quoque adverbium repertum est ut adiaceat verbo Sicut enim verbum post nomen/ ita adverbium quod propter verbum repertum est/ debent poni post pronomen que causa nominis inventa est Bene autem ponitur adverbium ante coniunctionem/ tum quod coniunctio reperta sit ad iungendas alias partes/ et hec iungere adverbia sicut ceteras partes/ ut et bene et docte legit Sed queritur/ que fuit causa inventionis adverbiorum dicendum/ quod ea que prima sunt determinatio/ Tractat autem hic ordine diffinit primo adverbium/ deinde dividit Multa enim contra adverbia attentatur et corrigunt ea Dicit ergo Adverbium est pars orationis/ Quia enim de declinabilibus dixit/ addit indeclinabilis/ et quia hoc quoque est ceteris indeclinabilibus/ adiungitur/ cuius significatio verbis adicitur/ i. adhuc sunt in vetustum/ ut verbis adicitur ita ut verbum supponit determinet/ Et c. Ceterum.

Alior pars et eius significatio verbis

Additur pars est indeclinabilis

Hoc enim perficit adverbium verbo additum quod adiectiva omnia apposita nominibus adiecta ut prudens homo prudenter agit, felix vir feliciter vivit ¶ Com.

Sicut enim adiectiva nomina habent se ad substantiva, ita quoque adverbia habent se ad verba et videtur quod cum dicat adiectiva nomina substantivis adiungi, negligenter dicit, nam adverbium verbis adiungi dixit quod hoc verbo adverbio non fecit. Tunc enim conveniret dicere. Vocum vocabulis adiungitur cum casum quidem similem servat. Adverbium non sit adiungitur ut nec genus nec numerum assumat et videtur idem quod ait apposita nominibus ad quod adiectiva sunt et adiectiva plerumque quod non definiunt substantivis. Sed hic fuit auctor non additum sed admaiorem opus huius operis scientie. Comparat enim in hoc loco adiectiva nomina adverbiis et substantiva nomina verbis que sunt fere sunt eis apposita vel quemadmodum actum ad patientem ¶ ¶ . Metricus.

Ipsa

Addita verbis perficit hoc quod nomini complet

Adiectiva sunt substantivis sociata

Utputa doctus homo docte legit ¶ Litera. fortasse

Sunt igitur quedam adverbia que omnibus convenire possunt temporibus, ut sapienter dico, sapienter dicebam, sapienter dixi, sapienter dixeram, sapienter dicam, recte facio, recte faciebam, recte feci, recte feceram, recte faciam. Sunt alia quorum separatim tempora sunt, necessario separatim eis coniungunt, ut hodie facio, heri feci, cras faciam, nunc intelligo, antea intellexi, postea intelligam, quamvis usus coniunxit in eis valeat. Addit non postea, quod adverbiorum ¶ Come.

quedam adiungunt verbis omnium temporum ut recte facio, recte faciebam etc. Alia non sunt adverbia que verbis diversorum temporum adiungunt, cum ipsa tempora separatim sunt, ut hodie cum sit

presentis, cum verbo presentis iungitur, heri cum sit preteriti, cum verbo preteriti tantum iungitur ut heri feci, cras cum sit futuri, verbo futuri tantum iungitur, ut cras faciam ¶ Litera

Sunt quedam que omnibus aptissime sociantur modis, ut diligenter curas, diligenter cura, utinam diligenter curares, cum diligenter cures, diligenter curare velis. ¶ Comentum.

Sunt item quedam adverbia que omnibus modis verborum iunguntur, ut diligenter curas, diligenter cura, utinam diligenter curares, cum diligenter curares, diligenter curare velis. ¶ Sequitur litera

Sunt quedam que non omnibus modis possunt coniungi, ut ne, cum est dehortativum in indicativo non adiungitur sed vel imperativo ut Virgilius in V Eneidos: Tu ne cede malis sed contra audentior ito, vel optativo, ut Terencius in Phormione: Quod utinam ne Phormioni id suadere in mentem incidisset. Aut subiunctivo ut idem in Adelphis: Ne dicam dolo aut infinito, ut Ciceronem in Verrinis: Ne dicam quod opus est quanta diminutione animi ¶ Com.

Similiter et ne cum dehortativum est non adiungitur indicativo sed imperativo ut Ne cede malis vel optativo, ut apud Terencium: Quod utinam ne Phormioni id suadere in mentem incidisset. Aut subiunctivo, ut apud eundem: Ne dolo dicam, aut infinito, ut Cicero: Ne dicam quod opus

Ne pergnoscere modis non coniungitur absque indicativo.

Utinam optativo adiungitur ¶ Litera

Lucanus in I: Utinam celique deis erebique liceret ¶ Comentum.

Utinam quoque adiungitur optativo, ut apud Lucanum: Utinam liceret ¶ Litera

Ni subiunctivo copulatur ut Terentius in Andria: Ni metuam patrem. Idem in Phormione: Ni res esset spe ostentata. Virgilius in I: Ni teneant cursus. Idem in I Eneidos: Ni faciant maria ac terras celumque

Margin notes:

¶ Adverbia que ... additum ... nomini ... adiectivis ... prudens

videtur omnibus ... alia ... tunc ad ... ut ne ... legere

sunt est hodie facio, hodie feci, hodie faciam

p[re]tendum / ¶ · Comentum p[er] h[oc]
Simulit[er] ne copulat[ur] subiunctiuo ut
apud Terencium Ne metua[s] p[ro] et
Sed et ne c[ontra]ri[u]m / q[uo]d est p[ro] ne[que] ¶ · Lit[er]a
accipiu[n]t[ur] / ut quidam plerique
posuerunt tales / quamuis p[ro] abne
gatiua ad[uer]bi[um] ea magis applicat
Quod aut[em] est ne p[ro] ne[que] poni
usus approbat Cicero in vectinarum
in[uecti]uo Ne dicam quid opus est ciuitati
diuinime[n]te animum Ne quoque p[ro] ne
accipit[ur] / p[ro] sup[ra]dictum Virgilium vsum on
dit Ne teneant oculos p[ro] ne te
neant Quod etiam Donatus in comento
eneidos affirmat dicens Ne p[ro] ne
sit [s. dicebant] veteres / ¶ · Comentum
Adiungit[ur] no[n] dicimus q[uod] legimus ne c[ontra]rie di
cit ex aduerso / tam ne c[ontra]rie quando
ponit[ur] p[ro] ne[que] / plerique ut quidam
tiones posuerunt tales Quod
aut[em] d[icit] tales / ad ne tam ut opi
nor referendum est Ne enim cum p[ro]
ne[que] accipit[ur] / ut copulatiua
c[on]putat[ur] Et videt[ur] q[uod] in his duobus
· ne c[ontra]rie / signum duplex vim secundum
dicit est indicium Nam ne p[ro] si
c[ontra]rie valens cum ne[que] accipit[ur]
p[ro] non Ne ergo copulatiuis c[on]iunctionibus c[ontra]rie
positum p[ro] ne[que] copulatiuis
c[on]iunctionibus c[on]iungit[ur] Copulatiue ante
negatiue ut aduerbia censent[ur] Unde
c[on]sequent[er] etiam adiungit[ur] / quamuis p[ro]
abnegatiua ad[uer]bi[um] ea magis
applicat / ¶ · litera priscianj
Non no[n] imperatiuo p[er]se adiungi no[n]
potest / nisi in c[on]positione ut noli Ap
tissime aut[em] indicatiuo sociat[ur] / ut
subiunctiuo / uel optatiuo Indicatiuo
ut Virgilius in ii[o] Eneidos Non t[ibi]
tindaridis facies inuisa lacene
Culpatus ve paris diuum inclemencia
diuum has euertit opes Subiunctiuo
ut Virgilius in v[o] Non nunc si lignis
centum sint / ora q[ue] centum / ferrea
vox / omnis scelerum c[on]prehendere
formas / omnia penarum p[er]currere nomina
possim Optatiuo / ut Virgilius
in i[o] Georgicorum Non illa quisquam
me nocte per altum ire neque a terra
moneat conuellere funem / ¶ Com[entum]
De non q[uod] dicit / q[uod] no[n] potest adiungi im
p[er]atiuo / nisi in c[on]positione ut noli Si
quis querat / opinor quod / quia non
c[on]structum est abnegatiuis / que c[ontra]ria affir
mationi Cum aut[em] imperatiuum nichil af
firmatiue uel negatiue sit / tamen est imperatiuo
non potest adiungi non ad[uer]bium Si oppo[nit]ur
q[uod] eadem r[ati]one non debet no[n] ad[uer]bium
optatiuo adiungi Sed hec est satis
vrgens hec obiectio Cum enim dicit
Utinam haberem centum libras / desiderat
se velle q[uod] optat / et sic quandammodo
quiddam affirmatiue implicat Adiungit[ur]
ergo non ad[uer]bium / uel indicatiuo / uel sub
iunctiuo uel optatiuo vero dequo omnibus
quasi ponit q[uod] p[er]se manifesta sunt Sed
tamen p[ro]ponit predicta tamen / no[n] ad[uer]
bium imperatiuo no[n] possit simpliciter adiun
gi / q[uod] dicimus q[uod] in c[on]positione imperatiuo
c[on]iungit[ur] / ut dicimus noli Sed opinor
q[uod] istud c[on]trarium quasi vim infiniti
obtinet Significat enim infinitum
aut[em] p[ro] certo imperatiuum no[n] recipit Si
quis no[n] c[on]uenienter possit ad
hibere plurarium / nulli p[re]iudico Metrum

No vero p[er]neget imperiali

Adiungit[ur] / in c[on]posito tamen noli ¶ Lit[er]a
Num q[uod] indicatiuo solum adiungit[ur] / ad q[uod]
p[er]tinet interrogatio / ut Terencius in
phormione Num quid meministi Et
in eodem Num quid subolet patri / Comentum
De Num q[uod] dicit / q[uod] indicatiuo iungit[ur]
h[oc] aut[em] eo Num enim interrogatiuum e[st]
Interrogatio aut[em] p[er]tinet ad illud q[uod]
affirmari uel negari potest Solum no[n] in
dicatiuum vero affirmatiue c[on]struit[ur] / p[ro] omnibus
patet / ¶ · litera pristiam
Et vero quod sine aduerbio p[er]fecta potest
habere s[ententi]am Aduerbium no[n] sine verbo p[er]fectum
q[uod] vim ibi possidet / no[n] h[abet] plenam
s[ententi]am Quamuis enim ab aliquis p[er]so
nis p[ro]ferant[ur] aduerbia / recte c[ontr]a uel
ad ante dicta ab alia p[er]sona v[er]ba re
fert Ut si quis me interrogauit / bonum
est superbia / respondeam non Uel per
eclipsim dici / ut si recitante aliquo
dicam bene diserte eloquent[er] / ubique ei

subaudit̃ dicẽs Qui multis est dicta Nemo
malus homo. qui pluribus suis subvenit
clientibus. subaudio. est / ¶. Comet
Illud quoque adiungit / quod verbum sine adverbio
perfecta habet s(ententi)a / adverbium non sine verbo vel
participio plena habet significationem Nemo quando
tamen dico bene, non statim adverbium quali
tate non plene et ultimate est / sed
cum adverbium quasi adiectivum est verbi / ideo quod
ipse verbi status adverbio pendet Quamvis
enim adverbia quoque aliqua videantur ad
verba posita. tamen adverbia ad dicta nocte
est referantur. Ut si quaeritur est bos
superbia / videlicet nomen / subintellige, est
bona Vel etiam adverbia per eclipsim di
citur si veritate aliquis dicat. bene
subintellige dicens. Omnia cum dico / nemo
malus homo / subaudi est Videtur itaque
velle auctorem / quod adverbium s(emper)
cum quo refertur adverbium Sed quoniam
dicitur / sed hoc fit avarus est / ut qui dé
fere reddatur adomnes. et non adverbium
Sed cum dicitur omnis fit / quam pauci sit
qui non sunt avari. Sed cum adversum
respondens / et ibi fit adverbium reddit
adverbium Quod cum est omnis fit est ava
rus / ac si dicatur Nullus est fere / qui
non est avarus Quod magistris observ
andis est constructionibus / ·Metricus·

Pensare nomen·

Sunt ab adiecto vi / quia significatione

Vel potest nisi cum vali significato

Unde vel adverbium vel participans sociat

Appetit / ut verum agunt p(er)d(e)re aggere

Sic tunc vere adverbia non sociata

Vis / hoc si per eclipsim scito / velud si

Casata dicas / sed dulcis atque disce

Deficit quoque catalis / si dicta non habeo aut
hoc par est. veluti res que non est homo curret
Sed scilicet hic per supplendo locatur
Iungitur quoque alios perficiat sermo / ¶. Litera
in verbum sine verbo vel participio adver
bia / ut Virgilius primo eneidos Rex
Vendit latinum. subaudi est Et sciendum
quod sicut dictum est / participiis quoque aptissime
adiungitur adverbia Quod cum est
aliud participium / nisi verbum casuale /
Ut hic lego / hic legens / sapienter
loquor / sapienter loquens Cuius
aliud verbum non subiungas idem fit
Sed hoc interest / quod participium non eget
quo ordinatione / verbum eget / ut hic legens
edisco / hic lego et edisco / sapienter
loquens doceo / sapienter loquor
et doceo / ¶. Comentum pro. h.
Illud quoque dicit / quod per hanc figuram
i. per eclipsim. multa conveniunt
adverbia sine verbo vel participiis / ut apud
Virgilium Rex vendit latinum / subau
ditur est. Bene autem adverbia participiis
adiunguntur licet illa vero sint
propria verborum cum verbum casuale est
quod ideo dicit / quia participium eundem actum
vel passionem designat / quemadmodum suum verbum
et cum tempore Sed differt / quia in
flectitur per casus admodum nominis
Sicut ergo recte dicitur hic lego / ita quoque
legens Quod si aliud verbum non
adiungas / tunc adverbium utrique non
redditur idem fit quod relatum ad
verbum Sed quod verbum non subiungitur
eget quinque interpositam / ut in primo
exemplo. hic lego et disco. Sed ac
subiungatur verbum participio / non eget ad
iunctione / ut hic legens disco.
Accidit autem adverbio species ¶ Litera
Et significatio, figura, / ¶ Comet
Post hec suo ordine posita
ponit accidentia adverbio Sunt at
tamen species significatio figura

dicuntur aut accidentaliter adverbia convenienter
ipsis / sicut que cum certis diversis
tempus hic consignificant / ¶ · litera prisci
Species primitiva et derivativa. Primitiva
quidem sunt que a se nascuntur / ut non ita
tam clam sepe / ¶ · · Comentum
Agit primo de specie / de qua dicendum est
hic / quod multa nominibus accidunt dictu etc.
Nota quod mechanice aliud hic de specie dicitur /
nisi quod adverbia quedam sunt primitiva / quedam
derivativa. Primitiva sunt que
nascuntur a se / id est non formantur
ab alio / ut non et similia · Textus

Accidit huic per species primitiva / nec non

derivativa / primaria nasci quoque

ut non clam / ¶ · Sequitur · literam
derivativa vero que ab aliis nascuntur
ut clanculum / sepius sepissime /
docte adocto / cominus a cominus / ductim
aductu / ¶ · · Comentum · primo · Hel·
derivativa vero sunt / que ab aliis
nascuntur / ut a clam clanculum et hic
alia / ¶ · Sequitur literam prisciani
derivativa igitur adverbia vel ab aliis
adverbiis derivantur / ut prope propius / et
ultra ultimus / vel alter alternus / vel a pro
nominibus ut tullius tulliane / latinus
latine / felix feliciter vel a verbis sive
participio vel participiali nomine / ut sentio sensim
sensim / sto status statim / singultio
singultus singultim / Oratius in primo
sermonum. Ut veni coram singul
tim pauca locutus / tectus tractim.
Virgilius in quarto georgicorum / tracti
quod susurrat. Vel a nomine et verbo /
ut apex et tempto · pedetemp
tim / vel a pronomine ut hic illic /
abhinc et illic / vel a prepositione / ut ex extra /
in intus / circum circiter / sub subter / ¶ Comentum
Addit postea / quod adverbia vel ab aliis
adverbiis derivantur / ut prope propius /
vel a nominibus / ut a tullius tullia
ne / quod tamen fit alio mediante. Nam
a tullius fit tullianus / et tum tulli
ane / vel derivatur a verbo sive participio vel

participiali nomine / Et videtur quod statim derivatur
a statu / quod est nomen participiale. Unde
quia statim penultima producta ponitur
in metro contra regulam facere videtur.
Quia enim quecumque a verbo sto stas deri
vantur corripiuntur. A contempto statum statu
· ta · tum et statim / habent enim regulam
longe retro dedit persius / Quare
est statim in metro participiali nomine a
verbo sto stas derivatum debet corripi · A ·
Sed quia in statio producta invenitur /
dicunt illam persius regulam de se
datam esse declinabilibus / ubi statim
penultima producta semper debet poni.
Illud item videtur / quod singultim fit a
verbo singultio / sed in metro participiali no
mine singultus. Unde auctor iste non
ponit et sunt nomina participialia hic nomen
Singultus singultus singultim / de
lud designans / quia a verbo fiat adverbium
mediante participiali nomine vel participio / vel
de communi ponit utrumque / ut diversas
designet opiniones / Quidam enim
disponunt hinc adverbia primo loco
formari a verbis. Alii vero a participiali
bus nominibus / vel participiis / et hic in sen
tentia quod ponit iterum est exemplum
Illud quoque videndum est / quod textus
derivatur a participio textus. Addit etiam / quod ad
verba quedam derivantur a nomine
et verbo / ut apex et tempto · pedetemp
tim / quod fit per compositionem. Quedam
item sunt a pronomine / ut hic adverbium
abhinc a pronomine. Sed nulla videtur
esse derivatio / cum eadem sit vox
prepositionis utriusque / sed non est prepositionis
eadem / quia hic adverbium pro pronomine ponitur
hic non pronomine sed prepositione semper
ponitur. Sed Quamvis insufficientes
modum pronomine hic ponat inde
ferunt / quod per auctoritatem non habent
sunt item adverbia a prepositionibus / ut ab
ex extra / quod sine dubio est adverbium /
id est formantur

Sepe derivativa trahunt.

Comparativus / an ne dat ortum nominativa / prout

A clam clanculum / ut vanus vero prope fit

vel pacient

Prinquo / ut proximus sic sit sapiunt /

vel parens

Psapinus / ut promone / hic tat hic hic

Pinte ps proposita / dicitur in se intus / extra

Epalys fuit adverbia / se sapienter

Vat sapiencia / actiui activus / sapiens apte
Est quia et nomen et tractatus / Glitea
diversorum tasium / quod advalem sus
cipiunt / loco ad verborum accipitur /
ut virgilius in vi eneidos Nunc
vos ignara magis vis potens fu
peri / nunc et dixit primus Dii
in vi eneidos Multa ille ethere
iactatus et alto Idem in viii eneidos
Nam prima sapis suspensam hanc
aspice rupem Idem in iiii georgicorum
Sublime volans Enim ibidem in vi
eneidos Una eurusque nothusque
ruunt Nomina grossa pro verbis
ponuntur / Ut virgilius in viii eneidos
hoc tunc ignipotens celo descendit
ab alto / hic dixit prohibet Idem in primo
Namque videbat uti bellantes per
gama circum / hac fugerent graii
premeret troyana iuventus / hac f
ugeret / ¶ Comentum petri helie
Illud est addit / quod nomina sub diversis
casibus pro verbis inveniuntur posi
ta / ut nunc et primus / multa
grossa quod nomen est / advaliter po
it apud virgilium multum ille et
iactatus et cetera Similiter et apud
eundem Primum ponitur advaliter
Nam primum sapis suspensam hanc
aspice rupem / et apud eundem Sub
lime volat id est sublimiter volat /
et una quod nomen est / ponitur ad
verbium est / ut ibi una eurus
nothusque ruunt Nomina etiam

ponuntur pro verbis / ut apud virgi
lium / hic tunc ignipotens et cetera
hic prohibet posuit Similiter
hac quod est pronomen poni advaliter
ut apud virgilium / hac fugerent
et cetera / ¶ Sequitur litera P[arvus]
Neque enim ea dubitantur adverbia esse
accipimus / sed nomina vel pronomina
esse dicimus / loco adverbiorum posita
pro diversis causis / pro variis in vi eneidos
dos virgilius Et fortis et vota fa
cimus latoque altaria donis / et in primo
georgicorum Sole recens orto
Pro tempore ut rome / Tertio plaga
rio Rome ne sit vel necne neve cum
fratribus Salustius in historiarum
primo / hac deum domi militieque
gestas quod possum Idem in historiarum
Itaque similiter egrotum tacite
tollegam post transgressus pro
deum Ut vesperi sorti turri
Terencius in Andria Quid ne e
go heri vidi adversus aufu ve
speri Virgilius in quarto georgicorum
Sunt quam ad terras tradit cu
stodia sorti Terencius in for
mione / Cui opera vita erat ru
ri fere se continebat Pacium ut
roma athenas Terencius in
Andria Erud tu athenas in soles
Pab... / ut virgilius in quinto forte
te subarguta consederat ilice dafnis
Idem in eodem / Alcinus directis
tamdat altina camene / Cum de
loco adverbiorum accipiuntur / manet
indubia licet inganiter non vel
pro vel pro proprio diversis casibus
ut sublime volans / sublime
volantis / sublime volanti Et
iam omnia declinas noia vim
adverbiorum recipiencia / vel non Come
Adiungit etiam / quod pro verbis poni ntu.
nomina advaliter / ut fortis et
vota facimus / ubi fore ponitur
pro verbis / et sole recens orto / re
cens pro recenter / Cyphum est pro verbo

nomina loco adverbiorum / ut Rome mi
litat, ... Tarenti. Deinque om
nibus exempla ponit / Dati quo
que casus ponuntur pro adverbiis / ut vespe
rui / deinque simpliciter exemplificat
... est / ut Roma Athenas / et
ablativi / ut forte alterius / ponuntur ad
verbialiter / deinque etiam ponit exempla
ut apud Virgilium altius ... dicitur
... altius ... i. altivatium
Et vide ... forte ablativus est a ...
forte / quod in raro usu est / illud
tamen dicit / quod cum nomina pro ad
verbiis ponuntur ... manent
... diversis casibus non ... i. non
variant casus / quia ... illa cum
quam adverbialiter ponuntur / ut sub
lime volans / sublime volantis
sublime volanti / Et etiam sub
eadem terminatione adverbialiter positum
sublime / diversis casibus ... in ...
... componitur ... nomi
loco adverbiorum positum / Metricus.

Noctes ... pars hec
i. fit ... ubi ... nomen positum loco adverbii ... positum pro adverbio

Cesserit / ... veteres orto / le... roe
... ubi ... positum loco adverbii ... de actu

Adoptas ... custodia / Roma
de ablativo

... ne forte Thebis ... vel Athenis
... nomina

... ipsa
i. ponuntur loco adverbiorum

Cas... adverbia supplet
Et primitiva quedam. Et. litera
Uniformia sunt / nec regulam
aliquam ... vel collatione
aliorum ... accipere / ut ... eu
hens ... nempe / Et. Comitu
Id quoque adiungit / quod adverbia pri
mitiva uniformia sunt. i. unam
... formam habent
quia non ab aliis sed a se nascuntur
... nullam inquit regulam
... vel collatione aliorum ...
accipere / q. d. quia non sunt aliis in
natura ... primitivis ... pri
mitivis adverbiis a se nascuntur / Ideo non
... naturaliter ... sine
manus ... collatione aliorum / Accipi
... Et. Seq. litera
Declinativa non que sub aliqua certa
... forma ... adhibi
ta collatione ... plerumque re
... accipere ... terminationum
Plerumque aut ... excepta
vel anomala / ut bene male du
rius / Ergo ... singulas terminationes
necessarium est ... inspicere
Declinativa non inquit / Et. Comitu
adverbia / ... sub aliqua certa ...
... in es / alia in e / alia in er / Et vi
de ... aliqua certa for
... in
eadem forma ... declinata
sub certa ... forma / collatione
i. ... naturaliter adhibita / Sicut
enim a docto fit docte / ... e ...
... pulcre / plerumque
... accipere ... i. ...
sive naturaliter / ... termina
tionum i. ... similes
... declinantur / Ple
rumque ... excepta
vel ... anomala / ut bene ma
le durius. Videte ergo / quod bene et
male vocat excepta / que ...
declinatorum ... ipse
... exceptum est durius ...
anomale ... declinatur / ut ... ipse
quibus convenies / Et. litera prisc.
... terminatum vel primitiva sunt
ut ita / quod ... habuit
... puta quoque ad
verbum esse ... Ideoque Persius
... puta. non
... est illud ... vectius
illud. Vel q ... ut ... interea
postea antea / que omnia producunt
... finalem / vel ablativi sunt nominum

qui pād ubys atapuntur / ut vnd. q.
neqna vama / ut virgilius in
eneados vna eurusque nothusque
que ruunt. creberque procellis Aff
dd in eod. Vna data pta tunc
tras blinc pflat. hd in eodem
neqna facie dolos medius ve otiu
re possit / Ca. Comentum.
Hoc senserunt itaque singulas ad ut b.
ex formas sm̄ diusas coniunctio
nes tamen mapit ubi pms atum
nantibus in A. Dicat itaque / q ad
vna in a tinag / ul sunt pmiss
ut ita / ul sunt g ta / ut pertea.
De adubis aut allo q est ita hoc
inponit / q pm plum hz A. tor
reptam / quamis quod oportet
Puta. ad ubum vero addam
vi impati dicunt psm coipuisse.
ut ibi / ssec puta non iustum
est vnde et pleique dicunt. ut puta
ppon esse ab adubis puta putas
Sed opinor q magis stat dicta
sillaba adiectio / velud in eo q est
quisputas / de quo tamen dubi
tatum est et controversia / quidam enim
dicunt ee duas ptes quis et
putas / et sub duis acutibus pmu
ciant eas / ponentes accentum
sup ultima syllabam eius q est pu
tas / estimantes putas ee ubum
ubi dicat in elbag. Quisputas
maior e in regno celorum hoc
aut estimat. # Vrum / qui
sup locum illum dt / vo intro
gatiuis usus est Putas itaque
q putas dicit vm in intrgatum
esse Quod fieri nequit / cum
nullo vm intrgatum ee posset
Si tamen contendat pertinacit / pu
tas esse vm volo in ducat.
cum quo vm istud in ea ordine
construat / et quo. tunc tine ul in
tusptine q nulla tenus inveni
et / nisi forte dicat aliquis sub
intelligi esse ut construat ita /
quis maior est in regno ce
lorum / ut putas. Multis enim ignno
rantibus aliqu mie dedi remedium

Sed error est in oppositione
qui ethimo defectu / nec aucto
ritate nec pbabilem possum
hic ronē ditium qo / q quo
putas vna ps est simplex / et e
putas sillaba adiectio / hoc sz
quisputas sub uno accentu debet
pnunciari sine pfir / et toti pea
Quod aut ait Jhoni / vo int
rogatiuo usus est / dehc toto q
est quisputas dixisse eum est
intē. Verum enim po ib. / no
pilla orationis pte / sed p quod
simod Si enim putas p ubo
ewangelista posuisset / no ita
dixisset quisputas maior e
etc. / sz potius quem putas
maiore esse Si tamen in ettia
tibi legendum est / que hunc usu
heat / ut quisputas p duabus
ptibus ponatur consilium meum est
ut usum ecclesie sequaris / iuxta
eius auctoritate / scs / in ead ecclesia /
ut primum emendare posses usu
Sicut enim iam dictum est / nec
insanos velle nisi sanare prec
quedam furoris est / Vt go ad
positum reuertar / de adubis q
positionis tinandibus in A / dt
auctor iste / q omnia pducit
finalem A. Si quis go pq
ea finali cor inveniat nec
est / duas ee ptes intelligat
Antea no finali cor no pt poi
tum due ptes ee negant /
Aliud quoque dt / q ab nom
tinandes in A ponunt pad
ubys / ut vna. qua. nequa / de
quibus ponit exempla que inuta
sunt dicit q in illo exemplo / ne
qua facie dolos aut Ocumd
e nequa positum ee quoque
docet aut regulariter que ppa
lorum nomina sub quo casu de
beat ad via ponit / de quo nos
q ad maiore euidentiam ple
nius quia ab auctore isto dictam
non gnabimus dicere / Ca. litera
Ad finem / q ppa tinatam nom

si pme vel sc̄e sunt decli/ ergo qd
tam p ad via in loco accipiunt/
ut rome sum vel tarenti Recto
ad locum cuicumque sunt decli/
ut roma eo vel tarentum vel
kartaginem vel athenas Ablatiuo
de loco vel per locum/ ut roma
veo. tarento transeo Si in tercie sit
ablatiuo/ tam in loco/ quam de loco/ vel
per locum/ ut karthagine sum/ ch
artagine venio/ chartagine
transeo Ps̄ ciliis augus. semper pluralibus
inveniuntur/ ut athenis sum/
athenis transeo/ athenis venio
Inveniuntur tamen et cum preposicionibus
nomina ciuitatum sepe plata/ et maxime
apud historicos liuius in viii
Ab urbe condita/ veneat et ab
lanuvio antioque ampliaa Sa
lustius in Catilinario Ita tum b
tuitus ab roma abeat Ps in
Iugurtino ad cirtam opidum ait consti
tuunt/ liuius in vii. Et fabius sup
plementum ab roma adducit
Ps in vii. Hinc autem ab roma pos
se capi pyreos Una via adve
serium ferebat Salustius in pro
historie ad olimpum atque phasse
lidam pyreos apud coricum
et apud lete oppidum. et repulsus
a lete opido Et apud ilerdam
cum multa opa fundata Item
Apud prestelocum Ps apud ter
Ap tuna ephodo/ plautus in asta
tore. Idem veni ephodo qua
est heri advectus filius Inve
tamen que etc app̄ua/ supradicta
regulam sequuntur/ ut aquileie/ militia/
milicia/ domi/ domum/ domo/ hu
mi/ humum/ humo/ ¶ Continuatio
Primo igitur videndum est/ quod omnia
ppria nomina apud latinos sunt
vel pme vel sc̄e vel tercie decli/ exceptis
duobus quinte declinacionis/ spes
spei et fides fidei dicunt itaque
tamen plerique/ fides fidis dice
dum esse quinte declinacionis/
sed usus ecclesie hec ea sed pdpi Sl
sed quoque videndum est/ quod non
locorum dicit hic/ non nacionum

nomina sed ciuitatum castellorum
vicorum villarum/ quod omnia tamen appel
lat auctor iste nomina ciuita
tum tum quod sunt ad via locorum
interrogata quatuor/ ubi quo qua
unde/ videndum est quod ppria locorum no
mina subquo casu loco adubi/ ad
quod istorum tamen debeat Omnia igitur
ppria locorum si pme vel sc̄e declina
tionis fuerint/ adubi sub gtō ca
su debent reddi/ ut ubi est cesar
Rome tarenti. Si non fuerint
plis numeri/ sub ablatiuo casu debent reddi/
ut ubi est plato. athenis Rur
sus si ppria nomina locorum tercie sunt
declinationis adubi sub ablatiuo sine ppo
sitione reddi debent/ ut ubi est il
le carthagine Rursus/ omnia
nomina ppria locorum cuiuscumque sunt
decli/ vel numeri/ adunde vel qua sub
ablatiuo sine preposicione reddi debent
ut unde venis/ vel qua pertransisti
roma venio/ roma pertransiui Simi
liter athenis tharento karthagine
Sunt autem quedam nomina ciuitatum
tum in quibus dubium subquo ca
su debeant reddi dubitatio est/ ut
Pictauis andegavis turonis au
relianis venio/ que omnia licet
plerique videantur esse tercie decli
tamen ut priscianus in hac arte
videtur/ debent in declia dici Solebat
enim antiqui dicere/ veni venorum/
et nos solum ablatiuum in usu reti
nuimus/ quo possumus tamen utimur
Subjungit igitur et eadem terminacione ad
omnia predicta adverbia/ debent huiusmodi
nomina reddi/ ut ubi est ille venis/
quo vadis/ venio vado Similiter
Pictauis aurelianis/ non venia
vel pictauum Rursus/ unde ve
nis/ venis venio/ qua pertransisti
venis pertransiui/ Sunt item quedam
loca/ que nominibus sanctorum qui
ibi celebrantur proprie nuncupan
tur/ ut sancti dionisius/ sancti quirici
tyrsone et dubitatio habetur Si

nota ppria locorum quedam sunt de
clinatos ad quodque
subacto sine
preposicione reddi
debent ut quo
vadis romam
tharantum car
thaginem a
thenas venis
sub siue etc.

quod ergo subtilius inspiciat adverbia predicta / omnia huiusmodi subiecto addita propone videri. Ut unde venis / de sancto dionisio subintelligitur cum ipsis et in aliis huiusmodi / vico vel villa vel castro / vel aliquid huiusmodi. Dic in kalendariis ad nonas festum beati Petri / in vincula / scilicet sancti petri / apostoli / subintellige festum / vel aliquid aliud consimile. Ita quoque / si queratur quo vadis / competenter videbitur / ad sancti dionisii / subintelligitur vicum vel alium actum huiusmodi / Ut tamen minus peritis satisfaciam dicam / quod quod secundus est nomen appellativum / Circa predicto exemplo proponitur contrarium. Quemcunque exigit ad verbum interrogatione positum addita sibi competenti prepositione competenter videri / ut quo vadis / ad sanctum dionisium / ubi est ille / apud sanctum dionisium / Archi. tamen videtur magis latine secundum supradictum modum videbitur. Illud quoque videndum est / quod sunt quedam propria nomina locorum ex nominibus appellativis et propriis nominibus composita / ut mons pessulanus / pons sarre et similia / de quibus quia multa dubitatio est quomodo cum queritur / tamen declarat de eis dici / Si cum pons sarre proprie dicatur de eo esse / sub ergo videbitur ad ubi Si ergo queratur ubi est ille / respondendum erit / pontis sarre / quod usus non habet / dicimus itaque / quod quando ex utraque parte fiat declinatio / ut mons pessulanus / montis pessulani dicendum est / quod hoc nomen integrum est tale declinetur / ex utroque scilicet Si vero tantum ex una parte fiat inflexio compositorum ut pons sarre / pontis sarre quod est tale / ex utroque proprie eo quod ex utroque in ae diptongon terminat genitivum / integrum vero in [illegible] Illud ergo in omnibus est proponitur nomen appellativum / videtur debere videri secundum eos tamen / quod ad via interrogativa exigit proposito preponitur

sibi competenti / ut queritur quo vadis videbitur ad montem pessulanum ad pontem sarre. Similiter ubi est ille / apud montem pessulanum / apud pontem sarre / unde venis / de monte pessulano / de ponte sarre / Rursus / qua transis per montem pessulanum / per pontem sarre / licet plerique videantur debere videri sine prepositionibus secundum regulas quas premisimus. Illud etiam videndum est quod tamen sunt appellativa que adsciscunt in se proprietatem ad predicta adverbia habeant in declinari / ut militie armi / domi humi mo / humi mi mo / ut si queras ubi est ille / respondendum est domi / quo vadis domum / unde venis / vel qua pertransibis / domo venio vel domo pertransibo. Et videtur / quod cum queritur ubi est ille / non potest responderi competenter domi mee / vel de domo eius qui interrogat vel interrogatur sed de quo queritur. Alioquin tamen debet ubi est ille / respondendum est / composita compositione / ut in domo regis et huiusmodi alia. Unde tullius / ad determinandum cuius domus dicatur addit pronomina / ut domi mee vel domi tue / vel domi sue. Unde si queritur ubi est ille / fretus auctoritate tullii / competenter potest videri domi mee / vel domi tue / vel domi sue / ut domi mee. Hoc totum prout ponatur adverbium. Et videtur / quod hoc nomen rus pretersimiliter servat structuram per adverbia / ut queritur / quo vadis secundum usum debeat videri / rus vado. Unde venis / rure venio. Illud quoque videndum est / quod militia appellabat antiquitus antonomasice ex expeditione romanam / licet etiam dominicalis quasdam in qua milites romani post expeditionem solebant manere et corpora balneis fovere in vernas et quod appellari huiusmodi nomine. Unde dicitur asilicia tiberii / quas tiberius construxit et instituit. Illud

etc. secundum est / quod nomina nacionum ad predicta adverbia non sine sunt pronominibus vndique derivantur / ut ubi est ille in Italia quo vadis in Italia et similia Illud quoque attendendum quod auctor iste loquitur de pronominibus nominibus locorum / sicut solebat etiam antiqui ponere / ut adcirca opidum et alia huiusmodi / denique plura ponit exempla Quereret uero fortasse aliquis / cur quedam pronomina locorum sub hoc casu iudicantur adverbia / cum alia sub ablativo ad eandem interrogacionem soleant reddi Sciendum quod casu facta adverbia / semper retinent formam ablativi Sed quia agrestes qui hoc utuntur pabulo quo carent / hec ut ipsa nomina locorum adverbialiter ponentes adverbialiter nominum / ad ipsorum gratiam similitudinem ponimus in eisdem hoc tamen pronominibus Ita aliis non utimur adverbiis casibus / sed cum quod conpicit ipsa similitudine hoc tamen videmus in prima et secunda forma dicere non in tercia / eo quod hoc prime tenetur in ac / hoc secunde in si / hoc vero tercie in is / Multa in venimus adverbia tamen ut in e vel in i / pauca vero in is Si quis autem eo modo solvere posset / solvat / aut relinquat cum impedio / Illud quoque videndum est / quod adverbia quod omnino veniunt hec tamen adverbia hic istic illic Ad quo autem ista huc illuc istuc Ad unde vero hinc istinc illinc Ad qua quoque hac istac illac / ¶ · · Sequitur litera p

In eciam correpta vel pronuncianda sunt ut pone pene / ex quo etiam aliud derivatur plautus in Mustellaria Ita mea consilia perirent penissime ne · pre · nempe · quippe · sepe · inde / et ex eo contra derivatur · subinde · perinde ex in · per · que omnia antepenultima sunt acuta / vel quia pariacionem sunt de ut quidam volunt · Unde firmiter et in venimus quam de virgilio in vii° Eneidos · Gorgoneis Alecto

infecta venenis Vel magis quod per posiciones separate inveniuntur / ut quod nunc esse oudantur / acutum in hiis assumpserunt accentum / Quo tamen sequitur Si autem adverbia tamen proponuntur quidem / ut sicque necquando Nam alii / dicta ab aliquanto quod eo simile sumitur videntur acuit antepenultimam Vel derivativa sunt / ut aperagro pegre Puniendo impune / abundo abunde / tanto · vel invito rite / ¶ · Comentum ·

Hiis itaque premittatur agit prius de adverbiis terminantibus in e secunda producta et terminantibus in e correpta / quorum quedam dicit esse pronunciata / que non derivata Pronunciata sunt / ut pone pene / a quo derivatum apud Plautum in venies penissime Ne quoque ponit inter adverbia pronunciata terminantibus in e correptam quod fit quod est adverbium interrogativum vel affirmativum / pro certe posita Quando cum ne est exhortativum prohibitivum · Iubet etiam ne prevaleat ut apud Terencium Unde et terminatur in e correpta / ex quo contra sunt derivata per subinde · perinde · exinde / que omnia sunt predicta contra antepenultimam sunt acuta de quo duplicem reddit racionem cum in re · quam et derivatum dicunt quidam quod sunt de pariacione / tamen secundum derivatur quam et derivatum Inde quoque retinuerunt naturale accentum / quam ante adiectione super prima · deest Alii vero dicunt / quod quot sunt contra ex pronominibus de sub per ex / in principio posicionis acutum in hiis acceperunt accentum ut ex acuto accentu ondantur ille proponens in quo posita redacte Posiciones enim separate tamen proponuntur sunt hoc nam Ut quod ille ondantur proponens redacte in quo posicione / sicut secundum sunt ne / tamen proponuntur per quo posicionem adverbia quam · ut sicque necquam · debet acutum accentum super prima sicut esse in hiis / per tamen predicta Aliquando autem non omnino acuit antepenultimam / ut quod in esse ondatur / sed tamen dicit ad aliquanto Ita enim affirmative pronunciat de / ut oppono

satis non possit discerni utrum corpori pinu-
tietur / nisi esset in accentu differentia. Itemque
aliquis inveniuntur ea differentia etiam in
legendo / de aliquibus non sunt sufficit ut sic habe-
nomine alio eorum dicatur quod pomi / pro-
ducat penultimam. Si non sit adverbio alio
et quibus quidem sit penultima o. sed in adverbio
Oracius tamen producat penultimam o in
sermonibus / Unde magis videtur producta
penultima o debere proferri / Derivativa vero
adverbia in e correpta terminantia debent esse /
ut a pagus pagre / a primo inprime
quod tamen fit a bene per syncopam. Similiter
ab abunde abunde / E. litera
Nomina quoque praedictis in e correpta
desinentia inveniuntur / ut Salustius in Ju-
gurtino. Certa haud facile comperta nar-
raverim. Virgilius in nono Eneidos.
Forte fuit iuxta tumulus quo cor-
nea summo virgulta. Idem in quinto E-
neidos. Sed sublime volans nu-
bi se miscent atre / quamvis facile
et sublime acta sunt / forte autem
ablativus sit est sponte sua / et mane
primo / nomina esse videntur quae
aliorum casuum / ut domi sue / Comet
Nomina vero desinentia in e / inveniuntur
praedictis posita / ut forte facile sub-
lime sponte et mane. Hec duo ostendit
esse nomina / quod aliorum casualium
(...) dicatur enim sponte sua / mane
primo / sed dicitur domi sue / et domi
ponitur adverbium. Quod tamen sponte
et mane nomina dicat / indicque sunt alios
videtur deprehensisse / cum dicat alibi ea
adverbia pronominibus posita / E. litera
Sunt etiam composita in e correpta
desinentia adverbia / ut e dicta / quoniam pro
inde / et primo impune / Virgilius
in secundo Georgicorum. Et saepe altius
ramos impune videbunt ut terre .i.
altius. Itemque pote quod compositum est ab adverbio
et nomine / pote enim a bene quod est potis
nascitur / hic et hec potis et hoc pote.
Unde Persius. Qui pote vis dic-
tam. ungatur tum tibi talue .i. quod
non possibile. Abeo autem quod est hic

et hec potis et hoc pote / fit comparativus
hic et hec potior / et hoc potius
et superlativus potissimus / quae quidem est
adverbia potius et potissime / Comen-
tum. Dequibus vero adverbiis in e correpta desi-
nentibus adiungit / ut quoniam et deni-
que. Unde primus Decius praedictus agit /
quam eum supremus dellis indupit
ea similitudinis fecit de utpote.
non dicit / quod compositum est ab ut adverbio
et pote nomine / quod naturaliter anima o
potest. Unde quia .s. pote nomine
et potens dupliciter cum potens quod
non possibilem / Litera prosequitur
In e producta terminantia non inveni-
untur nisi ne / sed derivativa a nominibus
secunde declinationis / quoque dicuntur in o desinentes
in e longam convertuntur / et faciunt ad-
verbia / ut hic clarus clare / optimus
optime / pulcer pulcre / affabilis
affabre / Cicero in utrius Mus. de-
num nullum qui ei paulo affa-
bre factus. hic sanus sane / ferus
fere. Excipiuntur male et bene / a bono et
malo in e brevem desinentia / Comet
Pertractatis itaque adverbiis
in e correptam desinentibus / agit
de adverbiis in e productam desinentibus /
dicit itaque terminantia in e producta
se non invenisse. Unde autem
plurimum terminantia sunt enim plurima
plurimum in e producta invenitur sed
ne dehortativum / ut apud Virgilium
Tu ne cede malis / Derivativa multa
sunt in e producta desinentia / que
formantur a dativis singularibus nominum secunde
declinationis / o conversa in e longam / ut hic
clarus et inde o conversa in e fit clare
ultima e producta / Excipiuntur no-
tatis correptis bene et male / Quae
licet fiat a bono et malo tamen
desinunt in e correptam / et hoc est quod
ista appetit superius correpta. Hec.
fadiths l. tunc. ad alios ortis hic formacio
Derivativa quoque procedit origo
nominibus
Ex dativis / formandi regula certa

dat adiunct[?] ita [illegible]

Fingi ast alia compre[hendere] verba nescat

Nudo dictis meis penitus nominis operi

Epolo[?] fit e / sic dabis adverbia dicere

Dedocto docte / decanto sic et caute
ancilli[?] [illegible]

Experis auspitio grata rapere / hunc [illegible]

Et male / quod dicte [illegible] sint obvia [illegible] fore

Nota quod de magno ligamus primo magne [illegible] vidit / quod non [illegible] singula ista tangit / que metrum [illegible] [illegible] propter aliud [illegible] [illegible] Nota quod de magno / quod [illegible] non tangit [illegible] / [illegible] Sequitur litera pro

Multa autem [illegible] nominibus in ipsa [illegible] dictis [illegible] [illegible] / ut falso consulto postumo sedulo auspitato auguriato manifesto privato perialo merito [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] haud auspitato hunc me attuli [illegible] [illegible] merito te amo [illegible] in eadem postumo si nullo alio pacto [illegible] / [illegible] privato non [illegible] / dicitur tamen et privatim [illegible] in [illegible] privatim et publice rape [illegible] Comentum.

Illud quoque addit / quod multa dictio non [illegible] [illegible] sub eadem [illegible] ponitur [illegible] / ut falso consulto et alia multa / de quibus [illegible] ponit exempla [illegible].

O quod multa tenent [illegible] / [illegible]

Provide / [illegible] cito grato mutuo facto

Postumo subito sero non crebro

Sedulo / privato ac privati / meritoque Et sepe [illegible] Litera [illegible] in adverbia [illegible] / ut cito sero [illegible] Iuvenalis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nobili [illegible] est / Virgilius [illegible] eneidos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Statius in [illegible] thebaidos [illegible] thalami [illegible] mortis sede [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Comentum p.

Sed sepe in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in adverbia [illegible] [illegible] / quod adverbialiter posita / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] necessario dicitur et necesse / sed necesse [illegible] [illegible] Comet[um] de necessario quoque dicit / quod valet [illegible] necesse Sed differunt / quod necesse [illegible] [illegible] [illegible] sibi necessario autem quodlibet [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] necesse est ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] magis videtur quod necesse est nomen [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia non [illegible] [illegible] [illegible] quo [illegible] est [illegible] [illegible] necesse est [illegible] / nisi necesse [illegible] quo [illegible] nomen esse dicamus Sed sunt dialetici quidam nimis simplices [illegible] [illegible] hoc totum [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] Sed dico / erit igitur [illegible] quod [illegible] nomen dictum / ut fiat [illegible] de dicto / [illegible] non est modalis [illegible] / Illam enim modale quod de necesse est [illegible] / [illegible] sic Aristoteles / [illegible] [illegible] / ut illa modalis [illegible] de dicto sed [illegible] / fiat [illegible] [illegible] utique modalis sit intellecta [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] si ut predictum est necesse non [illegible] indeclinabile dicitur [illegible].

Ac natans cum siccifficando rete esse
nare

Par est / sed potest hic sbtum sibi vim
nanus

Ut quiqz / cui posset quodlibet alli ¶
Item ad supradicta pro me liram / scz ab
ta aut ex supradictis nominibus in pa
tiuatione dicta radiubus accipiunt
ur / pertinet metra subscripta / ¶ ¶

O qz no pdut advia que minorp
i. q derivat anomalis inalis ordinalibus et zo p infra ur

Ordine pervenit / ut tras grto sedo
sublacet

Ultimus / cuctis hys sebent dum metra loca-
sia po adplacitu
p ultime genus

Ultra gens / illo derivatur eorum

Nec vetat accentum ī fine p̄ruas binali
Sunt tamen quedam specialiter. Item
declina(tio)ne / quorum nunc radiubus
accipiuntur / ut ultimum minimum / vim
et veto / primus et primo / Terentius in An
dria Primo hec pudice vita patre
ac duriter agebat Exod aut etiam
prime dicitur / Sudet terentius / qui ...
abeo in Andria protulit / Nam id arbi
tror adprime / in vita esse utile ut
nequid nimis / Minimum quoque pri
mus frequenter in verius / et parum prout
rum / Lucanus in v° Et quid minimum
parere Item hec Spa... adverbia duce
et durit / alargo large largiter Ab
humano humane et humaniter / ab inhuma
inhumane et inhumaniter / a fine fine
finiter Terentius in Andria / hec primo
pudice vitam pec. et ac duriter
agebat / Cicero in ix° Verinarum
dat illa ut metro non inhumaniter
Idem in primo phillippicarum Putate
aliquid moderate aut humane fac
turos Nam dum pub... in vi° ffluit

eum maiores nostri stabilita nostro
ma esse voluerunt Nam Pansa
nidem de Antiocho / ffecisti humaniter /
Inhumaniter et alia quinque tamen
no e utrisque Pomponius in Anto
rata / Ludit nimium insaniter /
pinsane Genuit quoque prene
Titinnius in Psellia Genuit hoc
ffinone anucta metu gtulit Nam
blanditer benigniter Plautus amiciter
avariter iracunditer severiter mestiter
equiter apriter / Novius festiviter /
Lucillius ampliter ignaviter / Var
ro probiter miniter nutriter Ennius
Protinus numiter ignaviter iracundi
ter superbiter temeriter pclariter torviter
duriter verecunditer misset pro
speriter / Dicitur etiam abunde ab abun
do et abundanter ab abundans Comet
Illud quoque adiungit / quod neutra
nominum hec dicta accipiuntur radu
bus / ut ultimum minimum parum p
parum / quod is dicit / quia in ad
uis parum per sincopam Parum enim
vete dicitur Ut quo vero breviter
tolligunt adverbia derivata anomalia
hec dicta sunt adto / o finali in e
longam gugia / Sparantur in quint
adverbia duce durit / alargo lar
ge largiter / ab humano humane huma
niter / ab inhumano ne ter / a fine f
initer Respicit aut hec ex cep
ad illa que desinunt in er / non
ad ea que desinunt in e Illa enim
equale hunc derivatio Nam enim a
nominibus hec dicta regulariter derivatur
desinentia in er / et hec sunt ea que
supra dicit anomala Potest
autem ex pla auctor de predictis ano
malis desinentibus in er / et de quibus
dam aliis / que ad utrumque usus /
ut insaniter seneiter Sunt et mul
ta alia que ponit similiter Il
lud quoque adiungit / quod abunde fit
ab abundo / sed habundanter ab ab
undo derivatur / si quis anoma
lum illud esse putaret / et ro

in exceptione anomalorum poneretur vellet. Et videtur quod superius dixit abunde tolle e / hic autem ponit illud inter ea que producunt e. Dicendum est ergo abunde quod ponit hic et quod producit e / a nomine abundus da decinatur. Illud quod quod tollitur e ab abundo fit sed per similitudinem quod dico non est nimis supradictis adverbia derivantur ... a ab abundo derivatur ... abunde et abundanter. Vel ideo fortasse iterum apposuit abunde / ut designaret quod adverbia ... derivata et producere licet et tollere ... licet ... magis ... est. Illud est videndum est / quod ... est quod ab et unde dat / ... aspiratione. Quia non derivatur ab hec ut plerisque videtur / sunt ... aspiratione. Sequitur litera

Sciendum tamen quod quedam adverbia non plene servant sensum / que in nominibus e ... derivantur / ut ferus fere / sanus sane / sensus sensim. Sed autem ... non plene / quia ... aliqua ... ut fere ... / que omnia tolle ferunt ... tum quatuor pedibus ... / fere ergo ... / eo quod celeribus omnia loca ... sunt. Sanus pro valide accipitur / ergo et sane pro valde / hoc quoque ... / quod a valido valde per ... per syncopam ... / Sensim paulatim / quia ea magis faciunt ... / que mora ... rite ... vel ritu / recte / ... recte / quia ... ... celeribus / ... quod ... Aliter quoque de ... nominibus ... e producunt / ut pridie hodie postridie meridie quod ... adverbio accipitur tunc sit nomen

Illud quoque addet. Comet

quod quedam adverbia sunt que non plene servant ... nominibus ... derivantur ... ut a ferus fere pro eo quod ... sane pro ... sensus sensim paulatim ... tamen hec adverbia sunt a predictis nominibus ... habent ... fere namque ... eo quod ... tolle ferunt et sunt magis celeritatis. Bene ergo fere ponitur pro ... vel ... quia celeribus omnia ... sunt. Similiter sane accipitur pro valide. Recte ergo sane pro valde ... ea magis faciunt sensim quod morantur et paulatim recedunt. Illud quod adiunget / quod adverbia ... ... e producunt e / ut pridie meridie / quod pro adverbio accipitur / licet sit nomen quod ... auctor apponit. Ad supradictas distinctiones duas applicantur metrum in illis metris. · Metrum ·

Rure / ... fiunt adverbia neutrum

Et multum nimium verum primum ... fit ...

Punctum et primo ... prime possumus / ...

Composito tamen adde ... tum ...

Non patet valde / tunc hic de sincopa valde

Validus in vetere servabit non tamen addet

Dulce ... ... nobis / atque

Fiunt ... largus ... adverbia / namque

Prorsum dat esse / ut fere ...

... ut plus licebat ... Era

Illud quoque ... ultime ... Ultime

adverbia/ sed pauca pronomina. ut
heri ubi ibi in dicat tamen et heri.
Numeralia in plus vero hoc. unde est/
heri/ quando fuit/ atque eadem vas dicit
epigrammis aliquid diracum in hoc sermone
Nam in quinta quarenti dictum heri/ il
luc deinceps ptale die ¶ Comentu
Agit preterea de adverbiis terminantibus
in e. et pauca dat de pronunciatione que de
sunt in e/ ut heri ubi ibi/ antiquitus
tamen dicebatur here pro heri ¶ litera
Alia vero nomina sunt loco adverbii po
sita pro genitivo pluraliumque/ ut domi. tharen
tini. lampsaci. tyri. ephesi. belli
livius in primo ab urbe condita/ duo ne
phanda facinora diversi in belli do
mique admiserunt. Nubeculus est pro ablativo
ut vesperi et sero quodque in andri
terentii ne ego heri vidi adversus aff
in vesperi Virgilius in georgicis in pro
Nunc quin adoptas tecum custodia
sorti/ sicut non est pro ablativo ut qui
pro quomodo vel unde/ ut terentius in an
dria Nam qui tibi istec incidit
suspicio/ qui est te noram Idem in eodem
Audivi et cetero vel multa quoniam sunt q
coniectura hac nunc facias/ est enim ab
latius aquo vel aqui ¶ Comentu
Nubeculus quoque nomina tamen sunt
pro adverbiis posita/ vel pro genitivo ut domi/
vel pro ablativo ut vesperi/ vel pro ablativo ut qui
pro quo vel unde. deinde omnibus ponit
exempla ¶ Sequitur litera
Illo pronomina quidem ut quando
temporale/ et pro eo quoniam sicut recessit
aliquando/ que accipe et hic acu
tam/ ne duo partes ut supra dictum
est/ diminutive esse putent. vel dicitur ta
vel nominatiua ubi acus tacetis Unde
dicat ultra citraque Cicero pro roscio
Postea homines cepit ultro citroque
non destiterunt Albinus quoque ut
ferunt ut citra ¶ Coment
In hoc in bene incentiva/ ut quando/
et pro eo quoniam sicut necesse/ que conc
ipiant accentum acutum ut dictum
est ¶ litera Sunt etiam composita
ut prorsus perfecto Alia vero nomina
sunt vel pronomina adverbia prolata/
ut falso multo sedulo cito sero.
Vero/ ultro vero ultroque/ livius in primo
ab urbe condita utroque spectatur unus
si Aeneas quo aliquo eo illo sunt
tam pro adverbiis accipiuntur/ in veniunt in
tibi composita o esse oradinis ¶ Comet
Nubeculus est denominativa in o/ ut ac
citus/ alibi intro Nubeculus est composita
ut prorsus apponere proprie vero sero stat/
et perfecto aqua facto nomine Nube
culus nomina in o adverbia prolata/
ut falso multo et similia Sed cum po
nuntur pro adverbiis/ recipiunt quoque o/
non dicit semper/ ut supra diximus diceti
mus/ sicut est vespertina ex me
tro in metris diximus in o separata
semper quoniam apparet quod ibi hoc ita
plene tanguntur hic non sunt
plenum tacta ¶ litera pris
Iubet pauca inbe denominativa
ut diu/ et pro eo quoniam interdiu/
et noctu noctu Nam astu non
est interiectio quid tarum/ terentius
in eunucho herum quid. at a a at.
an scit ille quid incepto faciet
an in aestu venit/ quod nisi esset
nomine pro separata ei non apponere
tur/ ¶ Comentu super hac li.
Illo quoniam in bene denominativa
i. denominativa ut diu a die/
et interdiu i. inter diem dies est/
quod est ablativo et diu ¶ litera
In ae diptongon/ nomina sunt
genitivi casus loco adverbii posita
ut rome cosse capue Salustius
in Iugurtino hic ubi rome co
pta sunt Idem in i historiarum Res
publica romana ab lepidoque capu
loque consulibus/ ac deinde domi ac
militie cogitatis ¶ Comentu
Nomina est in ae diptongon de
sinentia/ ponuntur pro adverbiis/ ut
rome militie ¶ litera psita
In hoc av. heu ei. oh. ah. fini
unt/ interiectiones sunt
quas quidem adverbiis coniungunt/ Ora
cius in carminibus/ heu hoc bache
pro. ...

vetiti menis trepidat metu ¶ Ced
tius in eunucho ad observas ne q
fecidis ut quod cum illo est Thraso
hoc ei Thraso hoc illud vides ut
sibi distor sit carnifex. Et in an
dria dictum ne eo q rogo. Ad
Virgilius in ix eneidos Et in quo
erat qui cum invitatis ab illo hec
toe. Et in eod heu fuge nate dea
teque his ait eripe flammis. ¶ Et
determinantibus in se ¶ Comet
av ev ei oh ah dicit quia interjecti
ones sunt sed quia eas quidam
adverbia ponit. Et hinc ponit exempla ¶ litera

In ac primitiva sunt ¶ litera
Istic donec quod est dominum an
tiquum dicebat ut plantis in cap
tivis. Auscultatur sales ergo me
mitti dominum ille hinc redierit.
Et derivativa pronominum illuc istic
huc illuc istuc hinc illinc istinc
hac istac illac. Et omnia vel in vel
positione producunt optima sillabam
excepto donec. Et in fine corripiun
tur. Si vocalem longam habuerint
natura composita que in veniuntur
ut adhuc abhinc dehinc ¶ Comet

Expediens itaque formis adverbiorum
secundum ordinem vocalium exequitur
quoque adverbiorum formas secundum ordinem
compositum primo ergo dicit quod in ve
niuntur in c desinentia ut sic et don.
Que antiquum dicebat donicum
quod non est in usu. Jubentur quoque derivativa
in c desinencia ut illic istic et
silicet et videlicet. Que omnia adverbia in c
desinencia producunt vel positione
optimam sillabam excepto donec.
Si vocalem habuerint longam tamen
flectuntur in fine donec ergo cum
vocalem natura corripiat. Dicunt preterea quod
decliniunt non sed desinunt et hinc
alias que producuntur positione cor
repta autem producta natura vocalem he
ant in ultimam hinc quoque putatum
quod in eis natura sit longa. Et vide
quod que et invenitur ut ad
hinc et silicet ¶ · litem pri·

·IX·

In i vel pauca inveniuntur semel
pol edepol. Vel est quomodo in
valde frequentius. Titius primum
vena vel mapi et bellum populo
romano cum rege antiocho ge
sisse ¶ · Comentum super h.
Transit itaque ad terminatam in i vel quia
aut in vel in ordine abecedarii
nulla inveniuntur consona terminalis
adverbia dicit ergo quod pauca inveniuntur
in i vel ut semel pol edepol. Et vel
quotiens que quoque valde ponitur ad
vim qualitatis reputanda est. ¶ litera

In am primitiva clam coram. De
rivativa vel composita nequicquam
nequaquam nequiquam. Preterea quam
que est scilicet vel compositum sine electio
nis adverbium accipitur. Virgilius in ix. | Electionis est si recta quoque ... cum ... rome ... quod ... amandum ... est
Quam facile accipitur sapo sacer ales
ab alto. Salustius. Quam pontum
dulcius quam certa. Terentius in
tra. Ex ... apud grecos quin
tio sit electiva. Bifariam etiam
et trifariam et omnifariam que sunt
a fando vel fendo et compositis dictio
nibus. ¶ · Comentum pro h. l.

Agit postea de adverbiis terminantibus
in am. Dicit igitur primitiva
desinencia in am ut clam coram. De
rivativa seu composita ut nequaquam
Preterea quam que est scilicet vel
compositum vel electionis adverbium accipitur
quomodolibet est ut apud Virgilium
Quam facile accipitur et est comparativum
est ut inde pontum dulcius est
quam certa. Dequam non est electio
est non ponit exemplum et ergo cum hinc
sepius est eius interpretatio apud
grecos quem electiva est. Itaque
exemplum et que electione ponitur inter
dequam invenies. Dicit etiam bifa
riam trifariam et omnifariam esse composita
a fendo vel secundum alios a fando ad
quorum scilicet constat debere dici a fa
do multifariam licet quoniam quod
est multifarius a vero regulariter
est posset dici multiphariam ¶

Metrum magis ex toto quam textu
sapit illa metrum ¶ Metricus·
inter formam scilicet nomine a specie simplici tali casu adverbii
Versus amultiphasis paribus [illegible] sensus an
tali casu scilicet nomine

Aut esse [illegible] obvius an paciae
Et vide quod tamen [illegible] versus [illegible]
in veteribus [illegible] in [illegible]
[illegible] ¶ Sequitur litera·

Item punctia item tamen [illegible]
itus ibi indideus identideus ci
tius. profecto undideus ne ameria[illegible]?
quod exinde videt
Addit vero postea quod punctia ad
verba in veteribus invenit ita tamen
quod ut ideus quod [illegible] declinatur est
ibi quod est [illegible] ibi declinatur undideus
quod sicut alios est alibi declinatur iden
tidem quod est [illegible] ¶ Sequitur litera

Item denominativa in ber [illegible] et va
lia sine [illegible] ut apte pro
amito vivitim/ avite vitassim/ ab
hostio hostiatim/ a statu statim/ a rap
tu raptim/ a saltu saltim/ a censu censim/
a stricto strictim/ a furto furtim/ a cen
su sensim/ a singulis singulatim/ vel sigillatim
ab affatu affatim/ vel magis a greco
ΑΦΑΤΟC i. abunde Unde et [illegible]
fa/ a privato privatim/ a paulo pau
latim/ a singultu singultim/ Oracius
in sermonibus/ Et verum cola singul
tim pauca locutus Persius a pre
stim/ a tectu tectim/ a carptu carptim/
a ductu ductim/ Plautus in gur
gulione Dum ductim. sed hec ab his
que prosequar ¶ Comentum·

Item quoque in bene[illegible] denominativa
i. a nominibus declinata/ ut apte
partim vel [illegible] i. a nomine [illegible] for
mata/ ut a saltu saltim Saltem
cum vero saltim quando adverbium est
dicimus quod saltim incedit i. sal
tando vel est valla/ ut pressim
et confestim/ et compressim pressim a pre
censio [illegible] dicitur cum dicitur pres
sim/ cum aliqua simul presserit
alius sensus intelligitur Vel declinatur

a presso [illegible]/ constituunt e denominatum
Confestim vero/ quod presso est cum prope
confestim ab eo/ vel a certo et statim
ut alias vel declinatur a confero
conferam ¶ Sequitur litera·

Item punctia pauca sunt
istim/ sursum/ versum/ et versus
Prorsum et prorsus declinativa
vel composita dextrorsum sinistrorsum
Oracius in primo sermonum Ille sini
strorsum. hic dextrorsum abiit
Unus utrique error Sed antiqui
etiam dextrovorsum dixerunt/ plau
tus in rudente Sed dextrovorsum
adversa est in malam crucem Rursum
deorsum orsum/ orientem versus/
occidente versum/ deorsum versum
Terencius in adelphis Sursum versus
or versum Plautus in captivis utrumque
or versum verum est ingenium menti
hec cum [illegible] ee videntur
tum sub uno accentu proferantur Ae
lius tamen dicens/ quod inclinat
sibi [illegible] poeta nomina Dicimus actutum
declinatum e ab actu i. celeritate
Virgilius in ix. Cum tela reddet
actutum primus circa adque inte
ger alibi ascanius Nomina quoque
loco adverbiorum in eadem terminatione
invenimus/ ut multum primum ni
mium parum paratum [illegible] in v
Et qua minimum parere distulimus/
vel multum et prium/ Cicero in le
ro cum facile valenti populo resi
stitur/ Si aut nichil imperat vi
us aut parum paratum ¶ Commet

Item quoque in veteribus puntina ut
istim sursum/ et declinativa vel
ceteri/ ut dextrorsum sinistrorsum/
que vel declinantur ab his et diminutiu
vel composita ex compositis nominibus et orsum
adverbiis Dicimus videntur adversa sicut
orientem versus/ occidentem versum
eo quod sub uno accentu proferuntur
Sed melius est dicere/ quod orientem
versus/ due partes sint/ et quod adverbium
post positum inclinet [illegible] suppositum

nomen Illud quod dicit / quod actiuum i. a to / deriuatur abactu / et quod nomina tunc in verbis adverbia ponta / ut ultimum / et hinc ibi ala ¶ litera

Inde pauca in verbis ut forsan forsitan non ¶ Comentum

Tractat autem post hoc de adverbiis terminantibus in us / que pauca sunt ut forsan forsitan ¶ litera

Inde primitiua sunt / et per quando comparatur accipitur / declinatiua non ancomitantur cum prima tunc declinationis veniunt inter ex comitia

Illud quod adiungit / quod in ¶ Comentum

verbum in primitiua in verbis sunt / et per quod comparatur accipitur tunc enim adverbium ad loco adverbium et verbum est anonimus cum prima sunt declinationes comitia inter comparationes quod ista est ¶ Sequitur litera

Sed si mens desinat in us / is quod in et quantum / ut sapiens sapienter prudens prudenter / indulgens indulgenter diligens diligenter Alia non assumunt dicto ter / per tercia vero / ut fortis forti fortiter / utilis li ter / felix a citer audax ci audacter sed per sincopam in usu est frequencior audacter / Tertius in formaçione magis multo audacter quam non legit lederet Salustius tamen in historia nostra audaciter protulit sine analogia / et Cicero pro posito vestro / multa scelerate multa audacter / multa improbe fecisti Exceptio facilis / quod per faciliter facile adverbium loco habet in usu Virgilius in prima tunc facile accepi saepe facere alteri ab alto difficilius ante difficulter facit / per difficulter / et ab omni omnes ¶ Comentum

Si in ens desinunt in us is / in ci quoque tercie in et / ut sapiens sapienter / Cetera non assumunt dicto ter per penultima vero / ut fortis fortiter / Excipiuntur facilis et difficilis quorum primum facile loco adverbiorum per faciliter. Secundum non facit difficulter per difficulter

Exceptio quod est omnis / quod facit omnes

¶ Sequitur metrum quod positum est ante eiusdem distinctionem de desinentibus in ter / ¶ ¶ · Metricus pro.

Tria nunc speciales regulari per alias dicit declinationes nominis formando

Ut sua legittimo veniant adverbia ritu

Et si comparativus sic in recto / tis genitiuum

Ut sunt / et sic per hoc ista creatur

Sic ab orvas fit olbant / et a sapiens sapienter

Terciones in secundis / similiter creacio fiet

Et si comparativus sic dum ter tenet genus

Sic solers et iners faciunt solerter inerter

Officis alios vertit positiua datiui

Sic a cortis / sit ter sibi consociatur

Ter bonus bene / velox velociter / acer

Acriter / hiis adde dies hunc per ipsum

Tendens terciis ut is habeat / ter in dicto

Liberat / et ter sibi generaliter addunt

Sed ita legibus hiis contraria / ita facit audax

Audacter / quod ei dat sincopa / dicens sicut

Difficilis / dicit et omnis hoc dicit / omnis

Preterea aliud et quatuor ¶ litera

nascuntur adverbia / ter et quatuor Obiter ei

compositum est ab ob. Similiter
paulisper tantisper parper quia sunt
Vetustissima tamen quam que supradicta
[illegible] preualuerunt Sed si quid sit
nouum veniens per aduerbia ut sublime
volans assumat. alii non recitant
ut pomponius et persius. Cum ista hec
et memore meminit per memorit
Alit quam alios quod est hic alius hunc alius
hunc alium per alius alius alii secundum supra
dicta analogiam praeferatur ¶ Comentum
Addit quoque quod ab his et quatuor na
scuntur aduerbia et quatuor obiter
quoque sunt composita ob et iter obiter duplex
hec inchoat id est dum erat in itinere su
bauditur et alia quatuor tunc in ex ut
paulisper tantisper parumper que sunt
quasi a parum et paulum et tum et per.
Et inde quod vetustissimum est preuale
runt quam que recentiora supradicta sic quasi
ita demonstrat auctor. Quod si sit
nouum veniens per aduerbia ut sublime
volans recipiantur alioquin recitat
de aduerbiis quoque aliter dicit quod regulariter
formatur a nomine quod secundum antiquos
hic alius hunc alius hunc alium per alius
alius alii dicebatur ¶ Litera.
Unas denominatiua in bemis ab ad
una cum ista alias ¶ Comentum
Post hec agit de aduerbiis denominatiuis
variando forma istam secundum p
recedentes vocales dicit ergo quod in
ueniuntur denominatiua id est a nominibus deriua
ta in as ut alias et his compositiua
cum ista ¶ Sequitur litera
Ies quoque producta sed hic ales
pleraque tamen a numeris nascuntur
id est a quinque usque ad mille ut semel
bis et quater quinquies septies
decies vicies tricies quinquies
millesies ¶ Comentum
Ies quoque inuenitur producta quedam
ut sed hic hercules et dicit quod
quod sed est vir comicum et defect
iuum et ponitur per aduerbio blandie
ts hercules non nomen est compo
situm per aduerbio. Puto tamen quod tu
dicatur sed hic vir comicum esse pro
vir persona Credo enim quod ad
vir blandientis est Pleraque au
tem a nominibus nascuntur a numeris
numeris ut quinque quinquies et de
usque ad mille Nam aduerbia que
a numeris infra quinque positi non termi
nantur in es ¶ Litera prisca
Ius contra nimis quod est nimium
dicimus satis quod est loco nominis
positum accusatiui atque etiam recipit
comparationem satius Telius in
eunuchus Terentius adigne sunt
iam talescere plus satis Lucanus in
primo Tum satis aduersis romana in
carmina dandas Iuuenal in
iii hoc satius quasi si dicas sub
audite vidi quod non vidisti satis
per melius ¶ Comentum. p.
Ius est contra inuenitur quedam
aduerbia ut nimis et satis quod etiam
in loco nominis positum accipitur
et facit comparatiuum satius Lucanus
non posuit satis pro nomine ut ibi
Tum satis aduersis et est satis idem
id est sufficiens Satius quoque posuit
Iuuenalis pro melius ut ibi hoc sa
tius et cetera posuit ibi satius pro
melius ¶ Sequitur litera
Ibus contra ponitur ethus et ethum per
intus et primum stans celitus
a celo stirpitus a stirpe funditus a fu
ndo virgilius in iii eneidos Stirps
et altius Inde rursum pro
dire celi crassum latebris Radicitus
a radicibus virgilius in iiii ene
idos Radicitus eruta pinus Car
dinalis diuinitus humanitus dicatur
tamen et diuine et humane et huma
nitus si diuinas sunt sed Nam
diuinitus a diuinis et humanitus ab
hominibus mutat diuine autem et huma
ne vel humanitus similiter diuinis et homi
nibus sunt Cuiusque quod communis loca
lia sunt Aduerbia quoque quod est
Certus est quomodo et nullus
quod pro nomine accipitur Centus

mandata libertatis sum dare hodie
tua opera. at nullus quod simulet
fors cum sit utuus accipi pro adverbio/
Virgilius in ps. fors et vota facit cu-
mulatos altaria donis. Idem in Buc-
co. fforte subarguta consederat
ilice daphnis. Idem in ii eneidos ffor
san et hec olim meminisse iuvabit
Et omnia comparatiua que non comparatiua
tiuorum sed veniunt/plura sunt/ut cla
rius prudentiusque ostendemus fatius..
Illud etiam adiungit/ Textus. Comet.
quod inveniuntur adverbia tamen in
us terreptiua/ et puntiua/ut per
tus. Intus/ et diminutiua/ut
stirpitus diuinitus humanitus/ Dicitur
etiam diuine et humane/sed differunt/
nam diuinitus et humanitus sunt a diis
et hominibus facta/ Diuine et humane
ad similitudinem deorum vel hominum. Ut cum
dicatur gabriel missus est diuinitus/
id est ac si dicatur/ gabriel missus est
a deo/ Et istud factum est humanitus
i. ab hominibus. Ut non dicatur gabriel
locutus est humane/id est ac si diceret/
locutus est ad similitudinem hominum. Nulla hec
non modo adverbiis quoque cum sit
utuus ponitur pro adverbio quod nullus
primus ut apud terentium/ libertatis
sum dare tua opera/at nullus quod
i. nunc. Quod nisi non dicit vidi
tum fors quod utuus est pro adverbio
quoque ponatur/ et omnia comparatiua que
simila sunt nominibus comparatiuis veniunt
sed adverbia in ve../ut clarius ocius
consilia. Textus. Sequitur litera
Totiens/totiens aliquot/ et quotiens
aliquot/ et multis multotiens/ et
aliquotiens abaliquot. Salustius
in historiarum primo neque deserens ali-
quotiens tractare/ Textus. Cometu.
Totiens quoque inveniuntur
adverbia/ut totiens et quotiens/
Male ergo dicunt qui totiens pro
capiunt dici et quotiens Textus. litera
Iunctim sat prorsus/ et duntaxat/
quod ab adverbiis comparatiuis et fors
sit et forsitan/ Oracius in ii sermo

Dissimile hoc illi est quia non
ut forsit honore inter nichil
predicatos erimus. Textus. Comentu
Iunctim est in veniunt adverbia/ut sat
et duntaxat/ i. tantummodo/ quod
componitur ex dum et taxat verbo/ quod est
vel estimare vel dicere vel licitari/ut
dictum est in orthographia. ffors sit etiam
dicitur pro fortasse. Textus. litera
In p vip mop pap/ quod est generale/
quod sit tantum. Textus. Comentu.
In p etiam desinunt adverbia quedam
ut vip pap/ quod est genus accu-
satiuum adverbii est quod tantum. Textus. litera
In ne et c mutantur etiam. Textus. Comet.
Quedam non desinunt in c/ut nunc
In d et s deinceps. Textus. litera.
Alia in d et s ut deinceps. Textus. Comentu.
Quod est compositum ab de et incepto. Textus. litera
Inveniuntur diverse adverbia forme
speciei derivata nominibus/ut
a forte forte forsan/ forsitan for-
sit fortasse fortassis/ Virgilius in
ps. ffors et vota facit cumulatos
altaria donis/ Idem in Bucco. fforte
subarguta consederat ilice daphnis
Idem in ii eneidos/ fforsan et hec olim
meminisse iuvabit. Idem in Bucco.
fforsitan illum aut herba captum
vidi. Idem in ps. Celo quod amici for-
tasse febat. Et fors quidem et for-
san et forsitan dubitatiua sunt. ffor-
te non eventum proportionalem/ quod
a fortuitus diminutiuo nomine fit
fortasse aut et fortassis proveniunt
quod adiungo quoque diuinitus
ΘΗΟΘΕΝ/ diuine ΘΗΙΟC/ Diuinitus
a fato fatuito ΜΟΥΡΟΘΗΝ et
fataliter ΜΟΥΡΟC. Ab omni omnino
ΠΑΝΤΗΛΩC/ Et omnifariam/ i. in
omnem partem vel corpus partem
Tradit postea quedam Textus. Com.
relam adverbiorum/ quod ab uno tu
nomine sunt derivata adverbia diversarum
formarum/ut ab nomine fors derivantur
forsitan et forte fortassis fortasse/
quod adiungo diuinitus diuine/ et
ponit grecum equipollens utrique/
Sic a fato fit fatuitu et fataliter/
quod simile fatis sunt/ et ab omni omnino

comparativum i. in omni parte vel ex omni
parte. Et vide quod fors et forsan dubitativa
sunt / fortassis et fortasse permanent.
Declinatio autem adverbiorum species est · litera
Deest enim positivus et superlativus
Praeterea diminutiva quod apud Graecos
non est, ex plerisque derivativa faci-
unt / ut clarius clarissime / clare clarissime /
felix felicius felicissime / feliciter
felicius felicissime / bonum bellum / bene
belle / plus plusculum / parum parumper /
longum longulum / longe longule /
Inveniuntur tamen pauca que comparativa a
nominibus non derivantur tamen habent compara-
tiva vel diminutiva / ut saepe saepius saepissime.
Antiqui tamen et sepior
et sepissimus protulisse inveniuntur
sed ultra ultimus ultime / et ultior ul-
timus. Non enim adverbia a nominibus
sed ab adverbiis huiusmodi nomina nascuntur /
supra supremus supreme / superior supremus /
citra citimus citime · citior citimus /
extra extimus extime · exterior extimus /
infra infimus infime / inferior in-
fimus / diu diutius diutissime / diu-
tior diutissimus / nuper nuperrimus
nuperrime. Antiqui dicebat nuperus nu-
perior nuperrimus. ¶ · Comentum ·

Illud quoque addit / quod adverbiorum
quedam sunt comparativa ut cla-
rius / alia superlativa ut claris-
sime / alia diminutiva ut longu-
le / quod non est apud Graecos / sed et
hi habent adverbia diminutiva.
Ad hoc enim plane pertinet illud quod
non ut apud Graecos. Et sunt
inquit plerisque derivativa / i. a no-
minibus derivata / quod exemplis
exequitur. Plerisque tamen dicit / quia
saepius eum non comparatur nomen
nec ab eo fit / neque enim sepior dici-
tur sepissimus apud antiquos
invenitur. Vel plerisque dicit /
quia quedam adverbia / que non fiunt
a nominibus / immo nomina ab ipsis
oriuntur sicut supra superior / et que-
dam alia / que ipse paulo post
subiunget ¶ · Sequitur · litera
Pauci quoque ocissime et ocius

ocissime / a quo ocior ocius ¶ Coment
¶ Et vide quod aut praeterea quod ocior et
a quo ocius quod est dicere comparativum
ocior et ocissimus apud Graecos sunt
habeant positivum / non ab adverbiis deri-
vantur. sed adverbia ocius et ocissime
ab eis nascuntur ¶ Et vide hic quod
hunc locum Priscianus videtur mentiri quia
ubi in tertio de superlativis in relatione
nominis in aliis in quibus non ocior
de positivo caret ocior atque ocissimus
Quia placuit ultra terminos / ut ante
patuit · ¶ · · Sequitur · literam
Satis quoque quia praefficiando ac-
cipitur quod supra diximus / non habet
comparativum satius. Attendendum igitur
quod non in verbo comparativa adverbia
nisi sunt adiuncta comparativis no-
minibus diminutiva tamen rarissima / ut
clam clanculum. Terentius in eu-
nucho Cum intellexi ad te
venis penitus omnem contebam clan-
culum ¶ Comentum pro hac litera
Satis quoque inducit ut desig-
net satius adverbium a satius no-
mine quodam derivari / Concludit
itaque ex appositis exemplis non te-
neri comparativa adverbia / nisi sunt
adiuncta nominibus comparativis / ita s.
ut derivantur ab illis nominibus
vel ea nomina ab ipsis / diminutiva
autem rarissime inveniuntur /
ita ut non sunt nominibus adiunc-
ta / ut clanculum quod est a clam / et
non est nomen adiunctum / Et hic
iterum habemus auctoritatem / quare
supra dixit / plerisque derivata
sunt ¶ Nullam literam de natura
adverbiorum species est ut et sequente
huiusque positam / applicantur
interpretationes. Sed non est in omni parte
sui habet sic · ametnus · pro · h · l ·
adiuncta

Sunt quibus oppositum non est positivus in usu
pauper et dives non est / dives non
i. desit est positivus
Ut haec / pauper dives vetus / atque
memor / sospes / locuples / hic adde

Intelligas sic hec adiectiva usus

Comparat et superat si positivum ve

Nomine hic plus quo declinatur ut est a

Doctus docte doctans atque sine flunt atque

Abellus belle et hoc plus parant sic

Nec anoibus vel sed nomina sepe

Prodit abeo ut nimpe sepe dinique

Et sat at ult sup qz tu religiose

Destrictus qualibus grant adverbia tu sit

Principalia deque sic dat noi ruo

Nam est dimi quod metra est talia pact

Nec sic e non ... dues fortem declinant aut anoinibus. Ultra ut sapiens sapienter a ... abelle illic ... doctens doctius ... indulgens et ... opposita sub ... Com

Illud quoque addit quod cum anoibus declinantur adverbia ut a sapiens sapienter ut a ... ut abelle ... cum avis ut a doctus doctius cum a ... ut ab indulgens indulgenter cum ... ut ... Adhanc ... hec ... tus illorum ... Ultra

Figure adverbiorum sunt tres simplex composita decomposita simplex ut ... hic composita ut ... adhuc decomposita que ... declinantur ut apotente potenter ... im

sciendit ab indocto indocte ab imprudente imprudenter hec tamen que ... hic adverbia etiam ... possunt esse ut docte indocte prudenter imprudenter nam ... tatis sine dubio decomposita est tum ... adverbio ... sed ... declinat. Commet

Post speciem tractat ... de figura hic ... attendens est ad ... fit ... que ad ... pertinet ... composita sunt ... est hic enim auctor ... de figura ... ad via que sunt ... ut ... ut inde ... decomposita ut amissitorie ... est ... missitore ... amisso ... de ... sic dicit ... adverbiis ... tamen magis videtur ... esse amissante ... ut dicta ... missitore ... sunt autem quedam que alio respectu sunt dicta composita ut si indocte dicatur fieri ab in et docte ... est si non declinari dicatur ab indocto ... decomposita dicendum est

Harteque est species composita ... sedo

Accidit hunc ... fugiens ...

Dimi ... quia primam

hinc alia ... adhuc ... Significat adverbiorum ... Ultra

Species ... sunt enim tria que ... significat ... ut ... ante ... sunt alia que ... ut ... post ... et ... multo ante ... ut ... dria ... dolores meatu amitta

accipiunt pendulum Idem in canton
tunc et numero Age modo hodie sic
ut ne unquam voles Idem in andria
Pertiens nunc in apud forum dixit
vxor tibi ducenda est pamphile
inquit Idem in eunucho Venit
cherea fecit ne ita quasi hodie quam
dudum modo / Accipitur continuato quo
fiunt Idem in eadem actu ait modo neque
Jubeant est ydumtapat Virgilius
in iiii^to eneidos Si modo quid meo
ras factum fortuna sequatur / A
lia futurorum ut tunc post hanc pen
die Alia quando diversorum temporum ut
olim dudum quondam Virgilius in libro
georgicorum de yrenis olim statio
tutissima nautis Infinite dixit /
Olim. Preterito. Claudianus in primo
Olim truncus eram ficul
nus inutile lignum / Futuro Virgi
lius in ii^o georgicorum Ut iam ob
servans possint cum vinea frondes
frigidus et silvis aquilo decussit
honorem iam tum acer curas
venientem extendit in annum ru
sticus Idem in v^o Quod tumidis
sum missum tundi olim fluctibus
futuri Idem in primo eneidos forsan
san et haec olim meminisse iuva
bit // Dudum preterito Terentius in an
dria Ergo dudum modo nihil veri
tus sum dare Dudum praesentis
temporis Virgilius in ii^o eneidos Iam
dudum sumite penas // Quondam
preterito Tullius in ii^o in verrinarum
fuerunt ista quondam in hac re publica
viri / Futuro / Virgilius in Bucolicis
Quondam tua dicere facta tempore erit
Idem in ii^o eneidos Quondam etiam
victis redit in precordia virtus /
instantis temporis preterit // Sunt
alii Tullius in primo in verrinarum
Ubi tandem alii Idem in ii^o Tandem
alii quarentes. Vel catillina / Cum
quoque sint ergo eo quarta sunt
alii fecere neque quae et infinita
sunt / et difficultatis acute ipse

l. presentis

runt / quod est absque quarta / quartum quod
subiungit dicens Capitulum Cometi.

Expeditis itaque illis que ad
significationes adverbiorum pertinent /
pertractat auctor iste tractatum accidentium /
id est figuram / et hoc ordine eliminat diui
sas species / et unam quamque il
larum pertractat Sed autem questione
utrum hic prius sequeretur debeat sig
nificatum vel modum significandi /
Quorum utrumque dicitur alia quod
oritur questio / Cuius solutio magis
dicatur accidens adverbii / quia ce
teris partibus orationis / cum una est
quam aliarum pertinens / secundum habeat gradum ad
verbum Primo ergo dicendum quod sicut
ut opinor sunt in loco dicta diversi
tas specierum Bene autem significatio
accidens dicitur adverbii / accidentia
namque partibus orationis dicuntur
convenientia ipsis secundum quod cum aliis
vel inter se conveniunt sicut con
structio Adverbia vero secundum diversas species
diversimode cum verbis sicut construi
Adverbium quod praesentis temporis ut heri
sicut / cum preterito vero construitur non
cum futuro vel presenti Non enim
dicitur heri lego vel legam / sed he
ri legi / adverbium quod futuri temporis con
significatum / ut cras / cum verbo fu
turi temporis construitur non cum preterito
vel presenti / Itaque secundum diversitatem
specierum variatur cum verbis constructio
adverbiorum Quod quia sic non con
fert ceteris partibus orationis / ideo non ceteris
specierum accidens dicitur / quemadmodum
adverbiis Si quis tamen posset
melius solvere nil impedio Sequitur
itaque prius de diversis ad
verborum speciebus secundum specierum diversitates
dicat ergo / quod adverbiorum alia sunt
temporalia / alia vero localia / postquam
species alias multas adiun
git Sed temporalium diversitatem prius
prosequitur Primo ergo dicendum est /
quod temporalium / alia communiter tempore sig
nificant / id est diversa tempora indifferenter

Alia discretie quod non discretie / alia significat preteritum tempore ut pridem / alia presens ut nunc Alia presens et preteritum non multo ante perfectum ut modo proprie ergo dicitur lego nec nisi inproprie nunc legi Sed et modo lego et modo legi proprie licet dici quibus differunt nunc et modo / Atque tamen et modo et nunc presumento ad verbum quod est aliud Unde et nunc quamvis non satis proprie iungitur cum preterito ut et alia Sunt item quedam alia quedam que futuro tempore stant ut tras Sunt et alia diversorum temporum quidem ut olim dudum quondam / et olim quidem preterito invenitur ut apud Oratium Olim truncus eram ficulnus Quandoque ut apud Virgilium Quod tumidis submersum tunditur olim fluctibus Pro futuro ut apud eundem fforsan et hec olim meminisse iuvabit Ita quoque et dudum et quondam ponuntur de quibus materia ponit auctor exempla Unde est exemplum gratia diversorum temporum sunt quidem ut aliqui sequentes Que omnia dicuntur infinita / quia particulam temporis adverbialiter designat et illam indeterminate Si ut dicta / olim facta ut particula futuri sed tempus futurum olim significato Cum autem predicta adverbia ampleant habeant accidentia / superius dictum est · Metricum ·

Accidit huic postremo significata pati

Diversas species retinens / adverbia namque

Nunc significat tempus / sicut ei variati

Sermone subeunt / modo preteriti / modo presentis

Interdumque futuri sic variantur et ista

Preteriti proprie dat nuper et antea pridem

Et nudius quartus / sed dat tunc plus

Nunc presenti modo / sed presens cum preterito / modo

Preterito / modo signabis / paulo notat ante

Hic infinite quoque locatur / ut iste

Vel modo vina / modo panes / et sepe locatur

Nunc infinite / presenti ut hic / ut capit ille

Et perdius tapat hic fugit modo reperi

Si modo quem mecum fortuna sequatur

Cras et postridie sunt temporis ista futuri

Sunt diversi quedam temporis / olim

Et dudum quondam / itemque cum hiis etiam istis

Presentis vel preteriti vel verba futuri

Quecumque / cum nunc preteriti temporis sociantur Quando autem interrogativum est · litera et relativum est et infinitum interrogativum / ut quando venisti Relativum / ut quando etiam invenies peccantem infinitum / quando veniam facias Accentu differunt / quando et nomina interrogativa / vel et relativa / Unde tamen est gravem et particula quando Virgilius in primo Eneidos quibus ad loca dimittere quando fuerat equos / quando dum patrem contraxerim Eneas hoc est credo / Habet faber enim quando hec te cura remordet / quando proprie hic accipitur

Addit quoque quasdam · Comment

Proprietates habeat quando est enim relativum / ut ibi Cum etiam invenis

spectum / ubi tunc subintelligitur ad quid. qui hic relativum est et infinitum ut quis venia fatias hic enim qui indeterminate particula futuri ... Vel dicatur quod qui ponitur et cetera ... ut queras dubius ... tamen distinctis ... relative ... infinite / quo ... relativa ... relativa ... Ita est quis ... est interrogativum ... relativum vel infinitum ponitur ... Illud quoque addit / ... ut apud virgilium ... reverteret / ... metricus

Qui tu ... tempora plene

Ambit / ... inbebis ... quo vocasti

Veni ... te dimittam ... inbebis

... queit ... puta ... inbebo

Est infinitum / veniam ... in ...

Estque relativum / veni et ... vocabar

Stat ... te ... reverteret

Distinguebat ... adverbia ... / at non

Credas ... singula / vel sub

hac specie vel sub relictis speciebus / ... his

... nosse ... nobiliora

Cuiusque modulos variando significandi

Singula que ... nominis esse locandi

Illaque dat indicis significata ... Alia localia ... vel ... loca ... ad locum / ut hic illuc ... ubi ... interrogativum ... ut si dicam / ubi est pamphillus Relativum ... ut virgilius in ... eneidos ... ubi ... iacet hector / ubi ingens sarpedon / ubi tot simois ... sub undis / ... ut oratius in ... sermonum ... interrogativum ... Relativum ... virgilius ... unde latium ... ut hinc illinc inde ... ut hac illac qua / ... quoque quia ... infinita ... relativum est ... / ... ...

Post hec aut pergredi ... Adverbia localia quorum quedam sunt ... quedam ... locorum ... / alia sunt ad locum ut hinc / alia in loco ut hic / ubi / ... est interrogativum ... relativum est ... ponitur ... / ut apud virgilium ... ubi ... / ... ubi ... refert ... Ita ... unde in interrogativum ... relativum ... / ut apud eundem virgilium ... latium / ubi subintelligitur inde ad quod refertur ... quedam localia / que sunt de loco / ut hinc illinc / quedam que per locum sunt ut hac illac / ... Nota ... in ... ... sunt declinata ... / ut patuit ... de ... .

Nunc tamen ex hoc ista licet aliquis
mente trahit / unde hic sunt positi
Quae sunt quaerentis loca significativa
Aut quaerentis aut demonstrantis significatum
ac si diceret dicendo adverbia quaerentia loca demonstrantia ... interrogativa ... responsiva
Demonstrantis sunt haec / videlicet et illa
in speciali relatum · ac si diceret relativa sunt ista
Quilibet in proprio sensu quaerentis ubi quo qua
Unde quoque via debet responso tenendi
Approbativa vel prepositiva nomini / montes
reputantur
Plurima vel ignotos significativa semper
cum propositione
Rudentes particula cum prepositiva
... fluminis
i. vado
Ut meo ad tiberim vel ad Italiam vel
Sunt quaedam ... post quae prepositivae ad alpes
Hac ad ubi quo qua ... adde ...
adequata
Urbibus aut villis prolata vel nominis clausis
... debent ... addere ... interrogativa
Mixtim praeferendum cum prepositivis
... differentia
Sed sua praeterea responso debent variari
Si quaeras per ubi / responso sit sit huiusmodi
Primae declinationis sive secundae
vel datiuo
At post nominibus / respondebis genitivo
Tertia si fuerit vel sit pluralia ...
His ablativos dabis / haec exempla teneto

Quaeris ubi rex est sit responso Romae
vel Et
Est vel Rothomagi / vel Athenis vel Babylone
i. in hoc casu
Si quaeris per quo / responde quarto
Si quaeras unde vel qua / dabo sexto
Sunt in militia ... at huius ... contra
... vel
Rure ... / ... assignanda
Per ... sine prepositiva
Quae videntur adverbia sic variantur
vel per ubi redde
Hic illic istic ... ubi / per ubi adde
redit
Huc illuc istuc quaerit ... adde
interrogat
Hac illac istac quaerit responso per qua
i. videntur
Hinc illinc istinc ... redditur adverbium
Item ad illam particulam textus
Interrogativa acuta ... habet ...
et infra / ... applicari illa ...
Unde quaerentis / ... ponitur
... relativae
Sunt atque relative / ... quo plagiare
Quo vero ... ibo / tu quo ... meat
Communis ut peregre sum / Glosa
peregre abeo / peregre advenio / peregre ... Simul ... pone ...
... ultra ... quae ...
casibus frequenter solent ... /
... adverbia ... esse putant / sed illa ... quae ...
... quae separata ... potest

sine casualibus proferri. Ut ego a. abs.
de. pro sub in et super. Adverbia vero quae
cum quibus solent casualibus, etiam per
eclipsin casualium, licet proferre, ut
pone sedebit quisque, ulterius, citra atque in-
tra est. Et quod adverbia praepositiones habent aliquando
etiam significationes. Positiones vero non
ut si dicam de te vel in te, nescio propter
quid. Strictius, sicut quidam cum aliis
dictionibus. Et enim dicta de partibus orationis alias
hic significationes, et ipsa dicta de loco in loco alia
Nam superiore enim ΤΩΠΗΡΙ, inferiore
ΤΙΒΑΠΟ, sunt. Et simul de uno. ΚΑΤΑΓΩ,
descendo. ΚΑΤΗΡΧΟΛΑΝ. Contra vero
et pone et supra indubitabiliter habent
loca significationes, et quod videntur magis ad-
verbia esse. ¶ Comentum petri h.

Sunt adverbia quae valia, quae quaedam locorum
habent significationes, ut peregre, quod quaedam sunt
in loco, ut peregre sum, quaedam ad
locum, ut peregre eo, id est in peregrinationem,
quaedam de loco, ut peregre advenio, id est pe-
regrinando de alio loco ad istum venio,
quaedam sunt per locum, ut peregre transeo.
Similiter pone et supra et huiusmodi alia
sunt quae, in quantum casibus iunguntur,
praepositiones videntur, putantur esse
praepositiones, licet procul dubio sint
adverbia. Et quod dicit diversae autem praepositio-
nes et adverbia habent significationes, illa particula
dicenda est propositio quae utique separata
a praepositionibus sine casualibus potest proferri,
ut ego et ego. Adverbia vero licet casuali-
bus adiungantur, ut ultra mare, pro
re domum, tamen omnia sunt sine casua-
libus possunt proferri, ut apud Virgilium, pro
re sedebit quisque ciborum. Similiter quod diffe-
runt, quod adverbia praepositionibus prolata etiam habent
significationes, ut ultra praepositio locum significat, praepositio autem
non, sed per diversas adiunctas diversas significationes
habent, scilicet aliud enim significat de ante di-
cto de partibus orationis, aliud significat de tabula, de loco in
locum. Superiore enim significat topeiri, id est quod
petri et est conveniunt. Inferiore significat
toapo, id est hic quod apud et est loci significativum.
Descendo, quod significat katō chomai,
id est hic quod apud graecos chomai. Item

Significant quidem hic peregre, prope, longe

Ut infra positionis supra est proferatur contra

Circa quod spectat ad motum quemque locale
Sunt quaedam verba localia significationes litera
hutta quae est ad locum, ut versum
istorsum, deorsum, sursum, sinistrorsum, dextrorsum. Similiter
adverbia videntur composita, et talia sunt
adverbia. Et talia adverbia, quae ipse aucto-
ribus videt esse composita, nisi dicamus
quod adverbium inclinat sibi supposita
nomina. Similiter inveniuntur in loco
pluribus in veniunt, quod vespere in tempore
est. Sanctis, quod plerique adverbia localia
pro temporalibus accipiuntur, ut Virgilius in
II. Eneidos. Inde thoro pater
Eneas sic orsus ab alto. Pro de
inde super, etiam primo, hic ubi
dicta tamen qua causa respexit mote.
ubi positum, et teneam in eunucho, hic
ego illum contempsi prae me, hic
ponuntur temporalia aut pro localibus
non accipitur, ut nunc, nuper, nuper,
postquam. ¶ Comentum super. h.

Illud quoque adiungit, quod sunt quaedam
adverbia ad locum tantum significativa, ut
dextrorsum et similia. Eodemque
modo aliorsum, aliorsus, secundum alios
adverbia sunt ad locum, quae adverbia
sunt esse videt auctoribus, quae scilicet
sibi ab auctoribus proferuntur, nisi il-
lud dicamus quod adverbium adverbiis post-
posita inclinat sibi supposita
nomina, quod alibi satis in hoc eodem
tractatu demonstratum est. Illud quoque
dicit, quod in hac sunt in loco cum pro
adverbio ponuntur, quando vespere in tempore
sunt. Et quod localia pro temporalibus ponun-
tur, ut in prolude, et ubi post
quam, et hic ponuntur, de quibus
duobus post plura. Temporalia vero pro
localibus numquam ponuntur. Item

Ut quis sit etiam quasi loca quaerit, eaque
significant adverbia prorsum.

Nostri Sussensium Xpistianorum sive Dorsum

At sinistrorsum libia uersus surpadde
Applicatur autem hoc inet (?) ampli
ate ad hanc literam. quia opus est
tunc rectorum qui est quo cognoscuntur
pertinere ad locum ¶ litera psi
Dehortatiuum est ne. hoc etiam accipit
pro neque / et ponitur pro non / et prevalde pro ne
quaquam / ut Cicero in iiii^to in Verrinarum
Ne dicam quod opus est. pro neque
opus est dicam Ponitur pro non / Terencius
in Adelphis Ne dicam dolo / id est
non dicam dolo pro valde / ut Vergilius
in Bucolicis Ne illam illum haud
nouit / cum tamen hoc incipit ¶ Com^m
Ponitur dictum tamen prenum aduerbiorum
.i. aduerbium dehortatiuum ut ne / quod
accipitur pro neque / et tunc est coniunctio copu
latiua. Et ponitur pro nondum / et tunc
est coniunctio talis Sciendum tamen quod
in his est significationibus si quis ab
negatione respiciat / potius ne de
hortatiuum esse / si dehortatiuum lar
ge accipiamus / ut supra habemus /
ubi dicit Sunt que non si
bus modis possunt adiungi / ut ne
quod dehortatiuum est / Ponitur etiam
ne pro valde / de quibus omnibus mani
festa ponuntur exempla / ¶ Metricus

Estque dehortatiuum ne / pro non ne sic uel hoc

Ne quoque pro neque stat / pro non de ipso probabo

Dum ipse sabagos / ne certe desunt uerum (i. neque)

Ne quoque valet / ut non / ut ne mala (i. utro)
Abnegatiuum est ¶ litera // fiant
ut non haud nequaquam minime
Sunt ergo aduerbia negatiua ¶ Comet
tiua vel abnegatiua .i. abne
gationem significantia / ut non haud / et
hiis similia. alia ¶ Metricus.
¶ Dictumque negatiua / velud haud neque nunc ¶ (Commentum)

Sciendum tamen quod etiam alie partes accipiuntur
pro aduerbiis diuersis sensibus. Et est quando
due ponuntur / ut nullus / nullatenus /
Addit quoque quod alie partes ¶ Comet
ponuntur pro aduerbiis diuersarum significationum. Et est
quando due ponuntur / ut nullomodo / nul
latenus videtur ergo voluisse / quod nul
la istarum sit coniuncta dictio Quod si ita
est non sub uno accentu debet proferri et
latenus Sciendum nec nullomodo / di
cunt ergo nullomodo duas esse partes /
et sub uno accentu debere proferri / ut notetur
pro una parte poni / licet quidam dicunt
de nullatenus Sunt etiam qui dicunt /
quod nullomodo pars est coniuncta Sed dicat
pro quibus duas poni pro una / non quod non
sit dictio una coniuncta / sed quia due
partes integre ibi inueniuntur auctori
tate liquet per quosdam / cum satis pro re
Quod / et aduerbia loco nominum ponuntur ¶ litera
sita in Verrinis / ut Virgilius in vi^o
pontesua Sunt et mane nouum
Et lucidum in i^o Tu satis aduenis ro
mana in Catilina dandus / et Salu
stius in Catilinario Satis eloquentie
sapientie parum ¶ Comentum
Illud quoque dicit / quod aduerbia in ve^m
loco nominum posita / ut apud Virgilium
Sponte sua Sunt mane nobis
Ubi mane aduerbium ponitur pro nomine
et satis etiam ponitur pro sufficiens / ut apud
Lucanum Tu satis aduenis rerum / sa
tis inquit .i. sufficiens Quod
autem illud Salustii apponit / satis
eloquentie rerum / et voluit ostendere
ubi satis ponitur aduerbialiter / et potius
quod satis etiam ponitur pro multum nomine
pro ut addit // Sapientie parum / quod est
tantum est ad multum ¶ litera ps.
¶ Confirmatiua ut profecto scilicet quippe.
videlicet nempe / Ut Persius Nempe
hoc assidue ¶ Comentum
Sunt etiam aduerbia confirmatiua .i. con
firmationem significantia ut profecto et similia
.Metricus.

Sunt confirmatiua profecto neque quippe
Sunt quoque partes plurimis ponuntur ¶ litera
nunc / ut quondam tum cum postest condiscit.

quo significet sententiam ut est in se firmative ut in adelphis terentius si sit attende ut rectius dicitur Et Commentum.
Dubie[ue] est due partes primo voc[atur] affirmatiua ut quidni quid non certum sicut quid si sit Et vide quod sicut sine interrogatione quidni non certum sicut quid si sit cum intero[gatione] ponitur sicut predicta aduerbia affirmatiua quod est etc Et ¶ litera prisci.
Iuratiua edepol castor medius fidius Et Commentum pe hel.
Addit etiam talium species aduerbiorum que appellantur iuratiua ut medius fidius quod est aduerbium iurandi Metrum.

Iuratiua quoque sit castor medius fidius sit tra
Per quoque ipso pr est pad E lite
vis accipi iurandi ut virgilius
in iiii[o] Perte per qui te tale ge
nuere parentes Sed tamen est affirma
tiuum est aduerbium ut terentius in anda
tra quoque parte nimium non lau
do Dicit quod quando per conuictu ca
sualis et cum attenu platum iura
tiuum est virgilius in bucco[lico] Per tua
carmina fugiant carmina capros
Illud quoque dicit quod per ipso Et Com
pad vis iurandi ponitur quod utique
sit cum casuali per ipso iuncta sit
ut apud virgilium Perte qui ta
lem etc eadem tamen ipso i per pad
vis ponitur affirma[ti]uo ut apud te
rentium Tu quoque parte primi
non laudo i ete nimium quod parte
facis non laudo ut per ponatur
pete De cuius volunt quidam
prepositiue accipiatur supplendum est cum
sequentium nimium Dicit est ponitur iura
tiue ut apud virgilium Per tua
carmina etc Et Sequitur litera
Optatiua utinam o si virgilius
in primo eneidos atque utinam
rex ipse nothos compulsus eodem affo
ret eneas Idem in virgilio o si
nunc se nobis ille aureus
arbore ramus ostendat nemore in
tanto etc autem o si sunt etiam quia
tiones tales et non est sicut tunc
ius aduerbium est Potest etiam prepositiue
accipi ut vidi ut prius et ponitur hoc
quando ponitur utinam subiungitur etiam ut
utinam ut oratius in se sermone
Dicit o rex iuppiter ut pereat po
situm rubigine ferrum Et pro utinam
Ut cum dicit est Et Cometu
Adiunget etiam aliud species aduerbia
que dicitur optatiua i. optione
ut desiderium signant ut utinam o si
quod ponitur pro aduerbio optandi ut
apud virgilium O si nunc se nobis os
dat etc quod dicit utinam se nobis ostendat
Illud quoque addit quod si et ut quandoque
tiones tales sunt Sed differunt
in hoc quod ut aduerbium quoque est si
tudinis et temporis ut vidi ut perii
i postquam vidi qualiter perii
Dicit itaque exemplo primum ut
ponitur pro aduerbio temporis postquam
Secundum ut pro aduerbio si[militudi]nis qualiter
Et dicit per se amatiue quod dicit multum
taliter perit qualiter ego si dicat et
quod o est i ut quando ponitur utinam
quod tamen quando posita aliter et nam sed
auctor per eos reputat ut et ut
sicut inuenit paulo post dicit
Vel aliter dicendum ut si est o
mediante apud quod ponitur utinam
Et vide quod ut ponitur pro utinam
ut apud oratium Iuppiter ut pereat
i utinam pereat Et Metrum.

Optatiuum quoque sit utinam si iungas et tra
Hortatiua eya age Et lite
Et nota quod videtur hoc ad
verbium est pluralem habere ut agite
ut virgilius in v[o] Ergo agite
o iuuenes tantarum in munere
laudum Et ¶ Commentum.
Illud quoque dicit quod aduerbia que
sunt hortatiua ut age quod vi
dentur pluralem habere sicut agite
Dicere autem videtur videri i non
tamen verum est ita sed quia agite

devo translatum est in adverbium / licet
ibi proprietate vi admittat et nomen
horum / sed usu exigente / pluribus
tamen adiungitur. Persius: at si unguis
proprius esset ibi. C. T. Metricus.

Hortativa notes eya modo age / eng[?]

Ergo agite homines plurale videtur hec et
remissiva sunt superioribus quoque C. Lita
ria / ut pedetemptim. sensim. pau
latim / C. T. Comentum. P.
Postea vero agit de remissivis adverbiis
que dicat hortativis esse contraria
quia abeat longe diversa sunt. Cum
enim hortativa motum animi exci
tare videantur. Remissiva econtra
quoddammodo sedat ut paulatim et
similia. Et videtur / quod remissiva et
intensiva que auctor iste post
paululum subiungit. Donatus
ut vi. plerisque sub quantitate comprehendit /
ut alii putant sub qualitate / sed
melius ut opinor sub quantitate.

Sunt remissiva sensim paulum pedetempti[m]
Qualitatis ut bene male C. Litra.
Quantitatis nimium parum / hec ante
plerisque nominibus adiectivis fiunt /
ut doctus docte / celsus celse /
maximus maxime / paulus pau
latim / nec non est aliquibus sine vi
ut cursim sectim mutatim. Textus
Post remissiva vero ponit C. Come.
adverbia quantitatis / quod est quasi genus
adverbiorum remissivorum et intensivorum
interponit de qualitate. ideo ut osten
dat remissiva et intensiva que
sub quantitate claudunt quedam qua
dam tamen qualitatis adverbiis hec proprieta
tem ... hanc quod et qualitativa
adverbia et quantitativa plerisque ab
adiectivis nominibus fiunt. Plerisque
vero dicit / quia et quedam fiunt a pronominibus
vel verbis / ut scitum a beo quod est sci
tus. Horum tamen videtur pt quod cum
adverbia qualitatis emineat quasi opposi[tum]

remissivis et intensivis adverbiis / posito
est de quantitate ... nimium parum / quorum
primum inter intensiva eminat. Post
ea eminat paulatim quod est penul
dubio remissivum. Quod potest dici / quod
nimium et parum / pertinent sub quantita
tem / nimium tamen sub quantitatis
intensione / parum vero econtra remissionis.
Nam itaque horum principale ponit aspe
ciano[?] sub quantitate. Nam hanc vero po.
paulatim et parum sub remissivo ad
verbio / nimium sub intensivo. Neque enim
potest dici / quod quantitate posuit auctor
iste ut genus / et quod subdividat ea
per adverbia remissivum et intensivum / quo
niam et remissiva quantitatis non posu
it / et longe postea interpositis pl
uribus aliis precedentibus adverbiorum intensi
va adverbia ponit / ne quis quanti
tate intensivorum genus credat. Preterea /
quantitate ponit que remissiva et
intensiva in eminentiore specie adverbiorum
... quam omnibus constat / quod quantitatem
remissivorum vel intensivorum genus
esse noluit. Sequitur metricus de hac
utraque specie sub qualitate et quantitate, licet et
dividi potuisset. bene bene / ... mi
nime tamen magis conuitatoris
sunt posita in subscriptis metris. Metricus.
i. sunt adverbia qualitatis

Qualia nota bene docte prudenter male prave
i. sunt adverbia quantitatis

Vult quantum multum nimium modicumque parumque
Dubitativa forsan forsitan C. Litra
fortassis et fortasse. fors forsit
Virgilius in primo: fors et vota facit cu
mulatque altaria donis. Idem in primo
Eneidos: forsan et hec olim me
minisse iuvabit / Terentius in Andria: for
tunam bona fortasse / Statius in primo
Thebaidos[?] dissimile hec illi est. quia
non ut forsit honore iunxere michi
invideat quivis ita te quoque amicum. Com.
Post quantitatem vero ponit dubita
tiva adverbia. i. dubitationis sunt
ut forsan et huiusmodi alia ... po.

fors et fortuito quia sunt primo loco
adverbia | sed qui ut superius dixit nomina
sunt pro adverbiis posita ¶ Metrum

Set dubitat fors fortassis fortassegis forte ¶
Congregativa loci sunt ¶ litera ¶ compar-
ativis quia | ut sunt una in eodem loco
et in eodem tempore | ut Virgilius in primo Omnes
hic sunt ingentes Etruscos | una cum
Tuscisque nothisque ruunt ¶ Comentum
Post hec ponit congregativa adverbia
que dicit loci esse quia | non quia
quidem tam localia sunt quam temporalia
Sed quia congregata simul in eodem loco vel
in eodem tempore sunt significativa | ut simul una
id est in eodem loco vel in eodem tempore ¶ Metrum

Congregat istorum quibus pariter simul una

Separativa loci quedam ponit ista ¶ litera
discretiva deorsum seorsum sursum segregatim
separatim secreto utrinque divisim
singulatim bifariam omnifariam
Addit etiam aliam speciem id est ¶ Coment
adverbia discretiva | hoc est discretionem
et separationem significantia | ut seorsum sigillatim
utrinque consilia [illegible] que po-
nit bifariam et omnifariam
que duo discretionem quandam
non discretionem sunt [illegible]
tamen hoc adverbium omnifariam diste-
rum esse videtur | adverbium quod nullo modo
vel [illegible] esse ponitur | quia sic om-
nifariam [illegible] quod est omnino ponitur
Et videlicet quod utrimque et adsunt quo
[illegible] | cum dicit utrimque vel in
eodem loco | vel in eodem tempore sed in duobus
aliquid fieri significat ¶ Metricus

Aut discretiva sigillatim seorsum et clam

Necte non utrique [illegible] sociantur

Una bifaria quod ponitur et seorsum

Retrorsum [illegible] prorsus seorsum
Similitudinis ut tamen est ¶ Litera
Velut veluti sic sicut sicuti ut
uti | Hec etiam quidem vim habent
talium quando in a vel [illegible]
comparationes Virgilius in
primo Capias ut digna Camille
prima [illegible] Pertinax
Illud [illegible] est | ut
inter omnes optimum maximum
factum esse videatur | ut cum hodier-
no die mane [illegible] meo iussu
[illegible] indices in eadem
[illegible] ducentur | eo ipso tempore [illegible]
statuentur ¶ Comentum p. h.
Adiungit et aliam speciem adverbiorum scilicet
adverbia similitudinis id est que similitudinem significant
Sunt tamen quedam ut uti | dicit non
quod hec id est ut et veluti habent etiam vim
comparationum talium | quando in a vel [illegible]
comparatio [illegible] est | et videlicet quod [illegible]
[illegible] comparatio [illegible] est | que tamen
manifestam ostendit | ut apud Vir-
gilium hec pretium veni capias
ut digna Camille prima | Ecce
ut ista comparatio tamen manifestam
ostendit | quamvis ille venire dicat |
si prima Camille | et prima comparativa
comparatione ponitur | Alia quoque comparatio
est | que licet tamen non ostendat vel non manifestam | quia
tamen cum subiunctis [illegible]
[illegible] | admodum illarum que mani-
festam ostendunt tamen talis etiam
vocatur | ut apud Ciceronem [illegible]
[illegible] in [illegible] vel prius est ut
inter vos factum esse videatur
[illegible] hic in loco tamen ostendit
non videtur et ponitur pro tempo-
ra comparatione | Metricus prosa

Hec etiam ut uti velut veluti [illegible]
Ordinativa sunt ut deinde ¶ Litera

mo pting postea pstea ¶ Exemplum
Ponit etiam et aliam adverbiorum speciem
i. adverbium ordinatum / quia ita dicit /
eo quod ordine scilicet ut deinde quinto
preterea. Metricus.
¶ Deinque
Postea quinto post ordinis adde deinque
Intentiva sunt / ut valde. Littera
nimium prorsus penitus omnino
Addit deinde intensivum / quia in ¶ Comentum
tensione quandam sunt / ut valde
prorsus omnino nimium / quia superius
sub quantitate posuit et dictum est quod
ex deinceps enim absurdum est ad
verbum quod sub diversis speciebus ob diversitatem
tatis ponere / ¶ Metricus. prosa.

Preterea sunt intensiva notanda

Omnino penitus valde nimium quod prorsus
Comparativa / ut magis minus. Littera
hoc. tamen adverbia qualitatis quantitatis
que comparatum sunt / ut minus quam
decens postulat / et minus stultus
vel deterior ¶ Comentum.
Post intensiva quoque subiungit
comparativa / eo quod et ipsa cum quadam
intensione stant / ut magis minus
deinde dicit / quia adiunctum postea
aliis quibusdam sunt quod comparatum quantum post
tum sunt / ut minus stultus dicitur prudentior
deterior. ¶ ¶ Metricus.

Comparativa magis et minus et sicut et vocetur
Superlativa magis maxime. Littera
minime optissime ¶ Comentum
Adiungit ad ...ea de superlativis
adverbiis / tamen sunt maxime mi
ne et plura et videlicet / quia maxime
superius quantitati subposuit / hoc
ante loco ... maxime ... di
dictionis quantitatis ... quod
de superlativum ... op
nec ... quia ... pluralis
... pertinet ad quantitatem ...

superlativum est / ¶ ¶ Metricus
(denotata; assimilando)
Orta ... superlativum ...
Et ... quod omnia que ab ... late
illius derivantur / illorum ... vel
qualitate equalem seu spaciem significat
ut apprime demostenes demoste
nice dicitur / tullius tulliane
Salustius salustiane derivatur ab
appellativis qualibet / atque corporali (corporalis specialis) /
equali equaliter / ab alio aliter /
agrie equaliter / ... specialiter / a latino
latine / ... / avaro viliter /
anilis muliebriter ¶ Comentum
E ... itaque species adverbiorum ...
... adiungit illa adverbiorum que
... quod omnia adverbia que a no
minibus derivantur significat illorum scilicet
... seu ... talem ...
dicat tamen / quod adverbia a nominibus
denotata significat illorum scilicet / seu ma
... dicte qualitate corporis equalem
... specialem / ut a demostenes / me
diante hic nomine demosteni
ta tamen / derivatur hic adverbium demo
stenice / et significat ... qualitatem il
lius / ut si dicatur / ille loquitur
demostenice i. ad modum demoste
nis / ita ... corporaliter ... nos
apparuit i. sub specie corporali. Metricus
(denotata propria)

Nominibus vel propriis adverbia nata
(vel assimilata)
Nobis ... sine quibus / assotiari / hoc
(et ... ; ... ; denotata)
Illius in sensu sunt de quo orta / probabo
(et adverbium; i. denotato ab hoc nomine demostenes mediate hic vel demoste nicus /)
In demostenice prope demostene nato

At in genere muliebre / anuliebre

¶ Dum dicit sile nos / at homo / est
... assimilari

Est dictum ad minus hinc ante ab

hinc an̄a lege sic hec differre probant
Et nota quod plerasque comparatiuis ·litera·
sunt deriuatis aliquot que non habent
deriuari aduerbia / ut ·OXIC· ocius oci
sime / habent tamen nomina ocior o
cissimus ·Comentum·p·
Illud etiam addit / quod aduerbia deriuatiua
plerasque sunt comparatiuis deriuatiuis
Non enim absque ab aliquo nomine positiuo
cum deriuatiuis deriuatur sicut aduerbium positiuum
Plerasque non dicit / quia aliter ab
alio et qualiter aequalissime media
te deriuatiuo nascitur / Et videlicet quod cum
ocius et ocissime deriuari dicantur
a greco nomine ocis / tamen habent nomina
latina a quibus deriuantur scilicet ocior et
ocissimus ¶ Sequitur metrum de eo scilicet
quod tribus modis veniunt aduerbia a
nominibus Cum iam illa quia hic in prosa
sic potest colligi ex litera / nullibi tamen
sunt / apparebat quod magis licite hic
in subscriptis metris intrat ·Metrum·

Annis nascuntur aduerbia numeralia
(interl.: uncis; diuiso s adiunctis numeralibus)

Sic bis ab octo simul fit sicque duobus
(interl.: inter; nomine)

Nam sex inque fit ab uno / bis quoque duobus

Cetera de numeris fiunt ablatiua ut ter
(interl.: tres atque quater a quatuor / ultimorum /)

A tribus / a quatuor quater / ultimorum // post illud

Quodlibet fiunt inde longa nomine //

Nec non et tot ites mittunt / quotiens totiens
Preterea quod apud grecos / ano ·litera·
male ΑΠΟΤΟΝΝΙC· aptos · aduerbia /
sic et apud nos inequaliter · ab uno
semel profertur a duobus quod preterea dicere

nos bis dicimus Cetera enim numerorum aduer
bia sicut faciunt aduerbia tres ter
quatuor quater Aliquis quoque usque ad
mille in es producta desinunt aduerbia /
ut quinquies sepies sexies / sic re
liqua ut est dictum est aliquot
non et tot in ens tendunt quotiens
eius et totiens Sunt igitur hec ad
uerbia numeralia ·Comentum·p·h·
Illud etiam adiungit / quod sicut apud gre
cos anomale deriuatur aduerbium apo
apotoieis i· ab hoc quod est eis / sic
et apud latinos ab uno semel in e
qualiter i uerbi Non enim quantum
aduerbium inde fit semel / sed quantum
ad suis diuiditur a duobus dicitur bis
anomale pro greco dis i· dis / vbi
enim greci dicunt dis et latini
dicunt bis Cetera aut numerorum aduer
bia sicut faciunt non uerbi aduerbia
sed ablatiui ter / quatuor quater Et vi
delicet quod aliquis usque ad mille desi
nunt aduerbia in es producta / ut quin
quies milies Aliquot aut et tot
deriuatiua tendunt in ens / ut
quotiens totiens et sunt aduerbia nu
meralia Et sic addit pro hoc supra ana
le aduerbium ¶ Hec litera vtitur in tract
mete in mediate sunt pro positio / com
metri pro permutacione pronunciatum / videlicet
·iij· Annis nascuntur etc ·litera·
Nube enim preterea apud nos aduerbia
diminutiua que apud grecos
non sunt / ut clam clanculum / bene
belle bellissime / ·Comentum·
Illud quoque addit / quod apud latinos
aduerbia inueniuntur diminutiua ut a clam
clanculum a bene belle / cum apud
grecos diminutiua non inueniuntur aduerbia

¶ Dant et que diminuunt / ut clancule belle 4::
Quod aut sunt nomina ·literam
sinonima et polionima sic inue
niuntur aduerbia vel in uerbo sunt mul
tas habentia voces vel in una voce
multas habentia significationes / ut ubi ·ΠΟΥ·
·ΠΑΙΟΠΟΥ· Significat quo quod quis /
et infinita sunt et interrogatiua
et relatiua Quod aut est prout ·

11 Non sic dicit liber quia quinque possessiua sunt nomina / et ab eis
aduerbia deriuari dicuntur · Deficit tamen in eius non ab omnibus
positiuis sed a priori deriuatis · deriuari plerasque corporis in eis ·
ut a demostene demostenicus / a demostenica demoste
nice / et sic de ceteris ·

::4 Ponit etiam metrum duo metra · que a pro pro necessario
comentum videtur perstringere sicut hec /
¶ Constant eius ecce · cum tunc quo quae
Heus vox / atque pheu solet risio reddi

tione tali invenit[ur] (tamen quod non
plenum pariunt temporalis sed est compa-
tione repletiva) ut Cicero in primo
invectivarum Quousque tandem abu-
tere Catilina patientia nostra ¶ Co[mmentum]
¶ Illud est advertendum quod sicut nomina sino-
nima et polionima ita quoque adverbia
sunt sinonima que dialetici ap-
pellant multivoca ista quod idem signi-
ficant ut ensis mucro gladius
¶ Polionima sunt ubi econtra que signi-
ficata habent ut casus quod in adverbiis
invenitur ut ubi ποῦ id est του καὶ ὅπου
id est ὅπου et est adverbium locale του etc
tunc adverbium locale et illud quod hoc
adverbium ὅπου et tunc est postquam
temporale et videtur quod καὶ interpretatur
et similiter habent diversas species quo-
rundam cum sint interrogativa relativa
infinita Preterea et quando potest
esse compositive tali (tamen quod) etc adverbium
temporale et est coniunctio completiva
ut Cicero etc ¶ ¶ · litera ps
O quoque diversas habet species est enim
adverbium vocandi ut Virgilius in primo
eneidos O regina novam cui con-
didit Iupiter urbem Est admirandi
ut Iuvenalis in primo O qualis fa-
cies et quali digna tabella Est in-
dignandi ut Cicero in primo invectivarum
O tempora o mores Est optandi ut Vir-
gilius in primo eneidos Adsis o tantum
et propius alias explanatur quoque invenimus
et tua numina sentes Est etiam non
sine lucis ¶ · Comentum super hoc
Similiter etc est adverbium vocandi
et admirandi ut ibi O qualis facies
etc Est etiam adverbium indignandi ut
apud Ciceronem O tempora o mores
Est etiam optandi ut Adsis o tantum
i[d est] utinam adsis Est item o nomen
littere et sic ponitur etc Et videtur quod
o admirandi et indignandi proprie
est interiectio sed adverbium et interiectio
tantam habent affinitatem ut si sit
species unum dicatur species alterius esse
¶ Invenimus quoque multa adverbia ¶ litera
in quibus diversas species in una
eademque voce quod est commune indi-
cis vocibus variarum significationum ut cum olim qui-
dem alias cito propere celeriter actutum

Iubemur etiam adverbia sinonima ¶ · Come[ntum]
que cum sint diversa voce sunt eius-
dem significationis ut quondam olim dudum
alias Similiter cito propere actutum
De ordine quoque adverbiorum ¶ litera
queritur utrum proponi an supponi
verbis aptius possint Et manifestum est
quod aptius quidem proponuntur quo ad-
iectiva nomina ut bonus homo bene a-
git fortis imperator fortiter pugnat
De ordine etiam adverbiorum illud ¶ Com[mentum]
advertendum quod adverbia magis debent propo-
ni verbis quam subponi quo adiecti-
va nomina substantivis hoc autem ideo fit
quia adiectiva substantivis adduntur ut ea
determinent De quo ergo substantivo predicetur
adiectivo ut si dicat homo albus
quia per dictiones singulas perficitur
intellectus necesse est ut auditor primo
intelligat hominem in sua quantitate
cui adiectivum apponatur Ne ergo la-
teat auditorem animum evagari inter
permittere adiectivum ut suspensus animus
auditoris substantivi admittione expec-
tet et ita demum rem substantivi cum sua
determinatione simul intelligat Unde vel ut
cum dicitur albus homo et hec eadem
ratio ut adverbia verbis preponi debeant
habenda est De quo tamen commo-
dius invenit non ei pre[ce]dere ¶

Communis sermo deinde quod complet ordo

Convenient verbis adverbia cum bene fecit

Sed nomini adiectiva preponimus bonus vir
licet tamen tamen hec qua ¶ litera
alia preposita perfectam compositis inseparabilibus
quidem omnibus ut non ne dum et cetera
temporalis nam quod adverbium est cum affirmatum
sit sed etiam vel cum prohibitionem ponitur
¶ Illud tamen sciendum est quod ad ¶ Com[mentum]
verba legitur etiam preposite perfecte composite
inseparabilibus que omnia debent preponi
ut non ne dum cum quod est temporale
quod ideo determinatur quia acceptum hic pro
esse Cetera quoque et per se semper
quod possunt adverbia hoc autem est tamen possit

prevalde / ut preterita quod dona refer. Alex. [vel preibet]

Nos tamen hijs alias eis prepostera ordo vetat.

[vel pres] Separabis adverbia que monstranda sunt / ut

Non tamen quando cum / nunc quoque per loca loca[ta] [vel tur]

Demonstrativa quasi interrogativa. Commentum littere.

Preponuntur verbis / ut en ecce cur quare qua
obliquus. Similiter hortativa et similitudinis
et vocandi et optandi / ut eya age quasi
ceu veluti heus o utinam / Terentius
O quam cum salute illius fiat velim ita
se defatigaverit / ut Virgilius in Bucolicis
Sit tua cum venias fugiat quamvis tam
possum in vinum. Non ita me refert et
magnus oratem impetit. Commentum.

Illud quasi sensus est quod demonstrativa ad
verbia / ut ecce / et interrogativa ut cur
quare / et hortativa ut age / et similitudinis ut
quasi / et vocandi ut heus / et optandi ut
utinam / hec omnia preponi solent verbis semper
Et videtur quod hic debet sic esse similitudinis / in dis
tendo illud Virgilii Sit tua cum vene
alis ref en supponitur dupliciter. sic. ece intra
dis ... sensus Velim eadem vero et
vocandi et similitudinis etc / quod pleg
consimilia semper indicantur facere. Metrum.

Et que demonstrant et querunt cuncta preibunt

Sicut en ecce / cur quare quo / iungere quod do:

His hortativa velud age / consimilat ut

Ceu veluti tanquam quasi / sic heus poce vocandi

At utinam nos quoque optativa preibunt

De interiectione littera.

Interiectionem greci inter adverbia
ponunt / quam hec quoque vel ad
iungitur verbis vel verba ei subaudiuntur.
ut si dicam / pape quid video / vel
etiam pape. pape. etiam si non addatur
miror. habet in se causa vim habet. Unde
verbis maxime fecerit romanorum ar
tium scriptores separatim hanc partem

Attende quod propter hoc dominus instituit quod greci adfirmant preterea
sive argumentando supponunt sic latini ad pre causam modo
suppleunt / Et quod greci pre se attendentes interiectionem verbis addi
derunt. quod latini supplicarunt interiectis. pre parte etiam asse
verunt / similiter aliud et non obstantibus adverbia adherent ut
eis verba subaudiri / quam interiectionem affectum vim quibus non
additur plenum in se continere /

ab adverbiis accipere / quia videtur affectum
habere in se vim. et plenarium motum ani
mi habet / etiam si non addatur verbum demon
strans. G. C. Commentum. P.

Post hec Priscianus adiungit de inter
iectione sic. autem preponunt eam
auctores generationi / quia interiectio
tanta habet cum adverbiis affinitate
ut greci eam inter adverbia posue
runt / et hoc ideo. quia interiectio habet
in se vim verbi. Interiectio enim sic
adverbium / vel adiungitur verbis / vel verba
ei subaudiuntur. Verbis adiungitur /
ut si dicam / pape miror quod video
Subaudiuntur ei verba / ut apud Teren
tium Pape hec superat ipsam tan
dem Et videtur quia interiectio habet habet
vim in se unde est. quod latini vera ratione
omnis pre se ab adverbio separandam
esse voluerunt / per se sine nullum
adverbium habet affectum vim adiungitur /
quod faciunt interiectiones Unde et
osanna / dicitur quasi salva obsecro
Osanna enim dicitur. sic osyanna / osy
ant id est quod salva / anna vero
ut Iohannes dicit interiectio est et est
obsecrantis Ideo quod verum obsecro
id est obsecro in illa inter interiectione /
et ne quis obponat. et quam sit quod
dector. subiungit auctor quod interiec
tione plenarium animi motum
habet motum hic in se id est ita habet in se af
fectum vim / ut etiam plene demon
stret habet motum animi. et si non ad
datur verbum Et videtur quod interiectiones
illis tamen verbis adiunguntur que affec
tum ipsorum habent / ut pape. tamen ad
iungitur vero consuetum admiratione
cuiusque est miror et huiusmodi alia
Sed queras / cur ei addatur tale v[erbum]
cum interiectio eius intellectu
habeat in se / credo quod admiratio vel vei
pressione hic fiat / C. Metricus.

Atque greci inter adverbia ponuntur inter

iectio / nam per se cupiunt adverbia iungi

Verbis / sic cupit hec / vel ipsa verba subaudit

b Dic cum presens / miror cum cum subaudis

a Dic cum presens [miror] vim sic ingerit ipsi

Nominat cum aceptoribus hec artis

Interiectio pars est per se / quam sine verbo

Sepius est / ipse cum sic perficit aliquando

Affectum ... *¶ T. ¶ litera.*

Interiectio tamen non solum sensum [interiectio significat non solum affectum designat sed etiam voces imitatur per se passiones animi quorum impulsu g[e]nerantur] que dicunt greci HANTAΓACMON sunt / sed etiam voces que cuiuslibet passionis animi pulsu per exclamationem intimantur *¶ Comentum*

Illud non secundum est / quod non solum interiectio sit ad placitum ut presens quam greci vocat seataemon / sed etiam illum affectum sunt voces non invente ad placitum sed naturaliter / que sunt per exclamationem intimantur concrete pulsu cuiuslibet passionis animi ut ha hei et similia *¶ metricus.*

Hec ea contemptio tondit

Fort / sed vis inbacet i tuna met

Passio / compelles sit per exclamando sepe habent igitur designat sonos / *Aliam* gaudii ut ewax / doloris ut ei Virgilius in primo eneidos Ei mi qualis erat quantum mutatus ab illo hectore / et o dolor atque decus magnum redditure parenti / Virgilius in x. et in bucolicis doloris Ipse te in nuda congelata relinquit ... in eodem A tibi ne teneras glacies secet aspera plantas Timoris / ut atat Terentius in eunucho Atat nil homo forum dolosus est / Admirationis ut idem in eodem / pape hec superat ipsam thaidem Vnde has ponit esse

illum illectatorum imitationes ut risus ha ha he et phi [digressiones] et hen heu hoe rat *¶ Comentum probat literam*

Et videtur quod interiectionum / alie sunt affectum gaudii ut ewax / alie doloris ut ei / alie timoris / alie admirationis ut pape / de quinque omnibus inancta ponit auctor exempla / hiis aut interiectionibus quamquam quidam grammatici illectatorum imitationes ut imitor risus est ha he / in digressionibus phi. Differunt aut a superdictis naturalibus quia ille nichil aliud sunt quam naturales soni illectati. Iste non non sunt naturales soni illectati sed imitationes illectatorum sonituum quamvis non sunt cum pronunciatione naturali / quamvis tamen illectati sunt sono ret sibi per / et non recte pars orationis non valeat esse vel dicta Grammatica quasdam illorum sonorum imitatoriis adinvenerunt / que sibi per earum interiectioni que una pars o. est sunt latinos quorum sub posuerunt *¶ Cephar literam metricus.*

Affectus varios est interiectio signans

Gaudet ewax / pape miratur / atat tremit / euge

Aplaudit / dolet ei / sed yo canit / heu flet

Indignatur vach / proh detestatur / at ad iram vel ya vocat

Ha notat / hem quod deprimit / ha ha ha ridet

Vult tamen quedam esse *¶ literam*

Dubie inter adverbia et interiectionem / ut o. quod indignationis sit / vel doloris / vel admirationis · interiectionem habet accentum / Secundo non vocandi est / vel optandi / ad verbum. Vult tamen esse nomine esse quinque litere / ut super dependimus / Auctor quorum cuius est et interiectio et nomine compositio ut assumo adinveni. Interiectio ut prudestrauit in bucolicis esse positum Nomine. quinque litere. Pro. quod ita presens est

quam interiectio/ possit ut virgilius
in vi. per plures obtestor per magestatem
te diuos/ et in v. post quos vir de-
prius tela pharetris/ interiectio ut
lucanus in iiii. post vicinasset in ur-
bem gallorum in plus arctorum sub
acta ¶ Commentum super hac
Illud etiam notandum est quod quia vocibus in
acceptionibus diuersas/ adiungas partes
orationis ponunt/ ut o. cum est in
dignatione vel dolore vel admiratione
interiectio est/ quando autem vocandi est
vel optandi. aduerbium cum autem
nomen est primus liber/ nomen est
Itaque o. potest esse pro interiectio et in
sit etiam et pro [illegible] pro est et interiec-
tio/ ut apud lucanum post venie-
bant in urbem/ sit enim pro loco
interiectionis autem ¶ Quod pro quid
apparet hic/ non pro [illegible] interiectio
ponitur/ [illegible] est dicunt tamen
quod pro [illegible] debent esse interiectio.
ut uaha/ [illegible] apocopa est ultima
o/ et dicitur per [illegible] ut appiaus [illegible]
pioni pendebat/ [illegible] compulla-
hunt auctoritate Illud uero quod [illegible]
pro sit/ est etiam interiectio/ quod auctori-
tate hoc in loco habemus ¶ Metrus

O et [illegible] sit tamen interiectio fiet

par
Mirans sive dolens [illegible] indignans/ [illegible]

Optans sive vocans aduerbia significabit
Optime tamen de affectibus ¶ Litera
eorum docuit donatus/ quod non sunt
certe quippe cum et abscondita vo-
ce i. non plane per ipsa proferantur
et passionis commoti qualiter confun-
dantur in eis affectus Alie tamen
quasi partes orationis singule/ vel plu-
res/ solent interiectiue proferri/ ut virgilius
in [illegible] circulos manibus
infans amissi unus obiit in-
fandum. pro interiectione protulit ¶ Com
Illud quoque addit/ quod affectus in-
terectionum incerti sunt/ [illegible] quod non potest
[illegible] dici [illegible]/ sicut autem dicto/ quia non

plana [illegible] ipsa voce proferuntur/
unde sine [illegible] affectus ani-
mi/ alio et alio affectu pronuntiatur
Vide ergo/ quod tamen interiectionum genera po-
sunt interiectiones sicut secundum adplacitum
trasunt/ et naturales que sunt sensu-
alitati/ et imitatorie/ Unde et
addit/ quod alie partes interiectiue
solent proferri/ singule/ ut infandum/
vel plures ut proh ffortuna Et vide quod
antiqui putauerunt ut deoruum
totum hoc sit interiectio Ubi
haec vita unde/ quod plus est/ licet
deo grates ffortasse in vera po-
interiectiue/ sed [illegible] dicitur proferre
deo gratias in actu ¶ Metrus

Nos sed affectus sat interiectio certos
. ut si dicto et quia sit ipsa vocalia commotum mentis

Quos confudit et abscondit quem mentis

Interiectiue partes alias reperimus

i. sicut
Proh/ vel i. fandum ¶ Litera prisciani
Hec tamen voces interiectionum pro-
mitiue sunt/ ut hec euax ei
hen en hoe ee/ et silia/ ¶ Comet
Illud quoque notandum est/ quod que vo-
ces hec interiectiones sunt. pro-
mitiue sunt semper/ ut hec euax
et alie similes Non autem ex [illegible]
diffinit partibus/ ut alias interiectiones partes o.
dicat dici [illegible] Sed magis inde
videtur [illegible] assentie/ qui dicunt
interiectiones non esse partes o. post sunt
enim interiectio naturalis sit/ aut adpla-
citum/ Si naturalis non est partes o. Si
non ad placitum/ et sunt aduerbia
hec [illegible] sine [illegible] posita [illegible]
per ordinem ¶ ¶ Metrus

Hee tamen/ primus
i. [illegible]
Iniecte/ voces sunt omnes primitiales

Nam hactenus una adverbiorum significatio et inflectionis e[st] digesta / nunc quorundam compositione subsequitur pot[est] contrahatur. Vocabula comenti p.

Sed iam ad positiones venit ut sedecim. Pedetemptim id est quasi paulatim / et est a pede et temptando. Suppine ab in et primo? Affabre quod est ab ad et faber / et affabre magis fabre arte. Unde dicitur afabre et pro prudente et sapienter. Necesse dicitur quasi non cessabile esse. Si magis ethimo[logi]a est quasi compositio. Pristo dicit apte esto. Prodie est a primo et die hodie ab hoc et die. Postridie dicunt plerique verum adverbium esse quasi post et ibi et die. Alii dicunt duas partes esse sed prius et die quasi est contrarium. Stadem quasi ista et demum. Indidem quasi in et demum. Identidem quasi idem et idem interposita t. Postim est compositum quasi post et statim. Confestim quasi con et festino vel statim. Dicunt tamen quidam / quod declinatur a festus festa festum. Deorsum a de et orsum adverbium / et de similibus similiter. Deorsum e contrario tamen compositum adoptiva retrorsum. Obiter quasi compositum est quasi ob et iter / et ponitur pro in via. Obiter dixit ei id est dum erat in itinere. Dodes dicitur ab antes. Sed ethimologia est non quasi positio. Nondiu antique id est quam modo dicitur. Quisquis dicitur annisante scilicet de qua hic nisans est / non nisi semper ut quidam dicunt. Nudiustertius componitur a nunc et die tertio. Peregre apud dicitur. Secus quasi ponitur aliquando sine et licet non sit. Infandum nomen compositum est ab in et fando / et ponitur pro interiectione. Nequaquam et nequaquam compositum potest dici determinata (?) pronomen quasi non re et quid et quasi. Potest tamen dici determinata ante quasi et neque non sed ultimum quod pertinet ad ultimum. Et intelligendum. Neutiquam non sine dubio compositum est a ne et uti et quam / q. e. q.

Sedecim[us] de coniunctione

Coniunctio est pars orationis indeclinabilis coniunctiva aliarum partium orationis / cum quibus consignificat, vim vel ordinationem demonstrat. Vim quando simul esse res aliquas significat / ut pius et fortis fuit Eneas. Ordinem quando consequentiam demonstrat rerum / ut si ambulat movetur. Sequitur enim ambulationem motus. Non tamen est motum omnino sequitur ambulatio / ut enim aliquis et sedens et accubans movetur. Ambulare tamen sine motu nemo potest. ¶ Comentum p. h.

Post omnes alias partes orationis hic ad ultimum de coniunctione tractat / ut est ordo quam in superioribus assignavimus. Quam recte determinavit presenti capitulo in variis coniunctionum hoc est / videlicet ut habemus qualiter vel duo casualia cum eodem verbo iunguntur possent, ut Socrates et Plato disputat / vel theologi et physici legunt / vel duo verba cum uno casuali / ut Plato legit et disputat / vel duo adverbia cum eodem verbo / ut ... et docte legunt. // Tractat autem hoc ordine. Primo describit coniunctionem / deinde enumerat accidentia ipsius / et unum quodque consequenter usque in finem. Dicit igitur coniunctio est pars orationis / et quia hoc commune est declinabilibus / subdit indeclinabilis / et quia hoc totum commune interiectioni et ceteris indeclinabilibus / addit coniunctiva aliarum partium orationis id est que recepta est ad hoc ut alias partes orationis coniungat. Sive coniungat sensum corporum / ut copulativa / sive disiungat ut coniunctio disiunctiva. Bene autem dixit aliarum / coniunctiones enim se ipsas non coniungunt / quod si quis opponat in hac oratione et hic et item sunt voces hae coniunctiones et coniunctis per et copulativam. Dicendum quod et coniunctio non in vi coniunctionum ibi ponitur / sed potius in vi nominum / quod ante auctor apponit / vim vel ordinem

¶ vim sive coniunctionis ... vel ... intelligere ... ponitur ...

v[e]l ordine / vel ordinationem ... quo ... vel ... pace ...

... quod ... vel ...

demonstrans / non est ut opinor de
corpore descriptionis / sed dumtaxat coniunctionis
Unam vero intelligit auctor copulantem
quae scilicet coniungit duas sententias tam uno
accidente vel equaliter / sive diversa acci-
dentia diversis sententiis / et ut absolvamus
dictam / quam vocat plerique omnium coniunc-
tionum prelati continuativam vel subconti-
nuativam. Ordine vero vocat quando que
si coniunctio denuntiat aliquarum rerum
operationem i.e. quod una res naturali ne-
cessitate consequitur aliam sicut est in
pluribus continuativis i.e. subcontinua-
tivis consideratur. Nam credo vult
certum esse. necesse contingit compositionem
ut si ambulat movetur / neque coniunctio
est si parvus tempus ponas quia
quod erit necessaria. sed ordo imperatur ¶

Pars indeclinabilis est coniunctio / partes

Coniungens alias constructas quibus / atque

Ordinatur perpetua vis aut ordo / quam tamen reddo

Esse sil. significat / et vi notet / ut probat atque

Hortetur edat Cesar / sed dicitur ordo notari

Cum notet quod res quedam ordine rem comitetur

Ut si lacte albet homo pallet / quem comitatur

Lac albore pallor / non est tamen ista necesse

Conversim scilicet / quod pallet homo neque lac albet

Accidunt igitur coniunctioni ¶ Litera
figura et species / quam alii plerique
nominant / que est in hoc coniunctione
Preterea ordo / figura simplex quidem / ut
at et sed Composita vero / atque etiam sed
enim / hec enim et alterum genere esse non
sciunt ¶ ¶ · Comentum ·
Accidunt autem coniunctioni tria / figura
species ordo Species autem dicitur hec quia

alii plerique nominant / que est in
hoc coniunctionum in eo quod sunt considerate
dicta. vero vel aliud dicentes hec / vel
quod denominantur reliquis despiciens Omnis
autem coniunctiones quae sunt simplices ut
at / alie vero composite ut atque etiam etiam
autem hec sunt coniunctiones per compositionem facta ::

Accidunt huic simplex ut et ast sed ideo ¶

Compositaque paratur etiam neque neque sed
Species sunt coniunctionis ¶ Litera ·
copulativa continuativa sub-
continuativa Adiunctiva / Causalis / Effec-
tiva Approbativa / Disiunctiva Sub-
disiunctiva / Disertiva / Ablativa /
Presumptiva / Adversativa / Abnegativa /
Collectiva vel rationalis / dubitativa
Completiva ¶ · Comentum ·
Agit preterea de secundo accidente i.e. de
specie Species autem appellat hic
diversitates coniunctionum secundum diversi-
tatem significationum / ¶ ¶ Vehetinus ·

Accidunt species in verbis pluribus ¶ Litera
Copulativa est que copulat
tam verba quam sensum / ut
et quod ac atque quidem quoque
quod neque nec / at ast sed autem /
vero quod pariter accidit hec enim copu-
lant cum conformare intellectum
Iubentem tamen multe tamen ex
supradictis que ex aliis coniunctionibus
diversis scilicet una eademque voce signi-
tes / sicut ipsius ordinibus / ut quod
Inde vero plurimum copulativa / vim etiam
completiva / ut Virgilius in primo eneidos
Alexandrumque aliumque Hectoremque
Priamumque Ac vero plurimum pro et / sed
etiam propterea accipitur / ut Virgilius in
iii eneidos / haud secus ac iussi
faciunt tectosque per herbam / tenuem
in formidine numquam est iniust
at modo paupertas hominum visa est
non si miserum sit atque Salustius in
Iugurtino Preterea tunc etiam vive
nobis cottidie castra movere.
at si hostes adesse vallo adesse satis
pro munimento simul atque teneamus

Photinum de re simili captam for
tuna atque usque sinum. Commentum
Species autem coniunctionum sunt multe
Quarum prima dicitur copulativa. Dicitur
autem copulativa vel illarum que
tam vim quam sensum copulat que
dicuntur addisiunctivarum remotionem
que quamvis vim copulent sensum tamen
disiungunt ut vel aut etc. Quas simi
les tamen quamvis sint disiuncti
tamen hoc ipso mutuo dicuntur coniunctiones
quia vim copulant ut Deus aut est sanctus
aut est eger. Tamen cum apponitur a.
Ponitur utrum aliud quam primam copulat
clausulam sequatur. Licet quantum
ad sensum ibi disiunctio fiat. Sunt
autem copulative ut at. que quam post
propterea. Quod non declinat auctor
quia quam potest esse adverbium similitudinis vel
coniunctio completiva. Ista enim non est
coniunctio copulativa. que patet dicitur
Quod non apponit. quia potest esse ab
latius nominis declinabilis aut de simili
bus copulativis dicit que copulat
intellectum cum confirmatione. Quod o
pinor non dicit quia sunt et alie co
pulative que prohibitione se
sum copulat ut nec et neque. Unde
ergo quod copulativa coniunctio alie
sunt affirmative ut et que et huiusmodi. Alie
sunt negative ut vel neque. Quare
enim quod dicimus sunt sine sine
ut Deus non recipit peccata. nec enim
respicit sine cum distinctione ut pec
cata non recipit peccata. nec enim dicitur quod
ei assumpserunt ut postea latius
docebitur. Item affirmative itum coniunc
tiones alie duas partes unius accidenti
vel cogitationis copulant. ut et
atque quoque. que post accusativum ut ac ast
Sed alie diversa accidentia diversis subiectis
distribuunt que et distributive dicuntur
ut quidam et consimiles. Hec ergo coniunc
tio et copulat diversas partes unius ac
cidenti vel cogitationis ut Deus et peccata be
nignus vel Deus bonus et docet. Quam
accipe dictionibus hec aut que
quidem. diversas partes diversis accidenti
bus copulant ut cum dico. Eneas
pius fuit achilles quidem fortis

et de consimilibus ut dicendum est. Illud etiam
dicit quod in versibus coniunctiones que vero
post diversa sunt ut quod Iubentur et
completiva ut apud virgilium Alta
quod ducunt et hic cum quod vel copulativa
ad sensum sed post vero tamen non est apponi
sit enim accidentia prima sunt et atque
deinde apta ponit. Metrum

Inter.

Quatuor est prima prima species que copulat eque
Deinde vero subsunt huic ast at ac et
Atque sed at que non quod quod addit hunc que per hunc
Copulat autem que quelibet harum
Sunt tamen completive aliquem fortasse locatum
Subvario varias speciebus coniungendo
Quas non hic scribere penitus coniunctiones edam
Copulat affirmans species nisi et atque
Abnegat et nec quoniam ut neque debiturque
Autem quod deviant at non sed aut
Item quod ista litera recipit illa metra
augendo tamen de suo ingenio

Sed de denique hunc vario sensu reperiri
Atque tamenque post est completiva post est
Copulat ulterior vel post est temporis eandem
Ocia nulla gerens studiis que salubribus istis
Deus est idest ut dat pelle quoque viriaque leonis
Quit et endiadis ve autem vimpeque canam

Nequam si stat / tunc vero fraudis famulatque delet

Stat diuturne / vel in sedibus tua (?) absque fine

Capitur inde (?) subiectis ... complanus
Hec copula lita stat nec fit pro tempore
metri subscripta quatuor inde Textus

Copulat at / quoque cum proprie stat / ut esti

Haut tamen at insignificant / si at stat / vt vos

Utimur parte fortia at sunt sic ... (?)

Hec sat atque / magis dicunt adiunctiva dico
Comitativa sunt / que Textus
comitationem aliquam rerum significant / ut
si cum ex comitativis sit fundo ... (?)
dicat sit talis est / Similiter sine sui sen /
tentiam comitativa sunt quando tales
Proprie autem comitativa sunt / que sunt ordines
prelati vel adsequentem / ut si stertit dor
mit / et si estuat pallet / et si febre re
patitur talet. Non enim quoque ordine
huius quando sine sunt ordo. Non enim
qui dormit omnino stertit / quod qui
stertit omnino dormit. Sic enim
qui pallet omnino estuat / quod qui
estuat omnino pallet. Neque qui talet
omnino febre repatitur / quod qui febri
repatitur omnino talet. Et hec quidem
comitativa qualitas est ordinatio. Et alia
rerum cum dubitatione aliqua. Et tamen
in pro sunt Textus · Comentum · p ·
Secunda non precedit comitatis ... dicitur comitativa
tiva / ad eius intelligentiam pau
lo altius inquirendum est. Videtur ergo / quod quecumque
non talis et magis tamen accipitur
quandoque magis quam accepta quoque
precedentis. Nam alia est comitativa / alia
subcomitativa / alia adiunctiva
alia effectiva / alia proprie talis et hec
est quam omnino comitativi talem di
ximus / Harum autem quoque precedentis dicuntur proprie
comitativa et subcomitativa que
utilitate retinent textus non in alia
que ab omni genere utilitatis absolute sunt

Vult ergo / quod comitative sunt que sunt
comitationem rerum id est rerum vel com
mari. Unde et comitative dicuntur /
sed quia comitatio interim sepe non
utilia / ut si dicas sic leges doctum
eris / subiunxit et quandoque / quod. Comi
tative ita sunt rerum vel comita
tivi / ut una res ab alia utilitate con
sequatur / ut si stertit dormit / et vi
dendum quod hec de speciebus comitativarum est
subcomitativis conveniunt videtur. Sed
quia minus determinatur. Sic ut diffe
rant sequentia manifestabunt. Il
lud vero addendum est / quod auctor
dicit scilicet quod ista comitativa sic rerum quandam
determinat / quod ei contra comitatio
sunt id est quod ei ... quare sic determi
neti postea addit. Cum enim sic
eam et nulla alia contra sunt com
mutatio / talis est comitatio / alia sunt contra
precedentis quod utilitate quandoque non sic ut si le
gas doctus eris. Similiter sic sine
seu comitativa tamen comitative
sunt quia tales non comitative
sunt / ut si dicas / sine sis margari
tha / sine iacinctus et lapis / et est
hec comitatio utilitatis de margarita
et iacincto ad lapidem. Subiunctive sic
comitative ponuntur / ut si dicam
Si sis est homo / si est vero / sic margari
tha ad lapidem est iacinctus. Et uno
tamen enim sic ista comitatio in ordine
ponitur / aliam non precessisse ordine
tamen sic subponitur. Tales autem
sunt / ut si dicas / seu legas seu
scribas doctus eris / hec enim nulla
utilitate quandoque sunt / sed sic determinat
tamen / Textus · Metricus · pro ·

Comitative sunt / que res comitantur

At sed prima notant / tamen ad sunt

Nos dubitat / sunt si sic seu tu sine locum

Si stertit dormit / tunc hic quoque non fit
Subcomitative ... tamen Textus ·

Marginal notes (left margin):

: predictis al
scripsit rei

I has comitativas
tales sed vero ...
Comitative vero ...
... Si lap
... et al. Sic
... et al. ... seu ...
... al est
sine hec sine in
hec esse ...

Bottom note:

Subcomitative vocantur eo quod comitativis opponuntur ut in
mansuetus · duplus subduplus · Bestialis subbestialis [illegible]

i. cum ambulat operatur motum

continuative ostendunt consequentiam cum certa veritate/ ut cum quia. Ut cum ambulat movetur/ quia simul semper tamen est. dicitur est verumptamen enim sit fieri ordine consequenti sequencium tamen causas. Et continuationes inter species tales posuerunt/ quomodo et adiunctivas et effectivas videtur voluisse. Et continuativis enim et subcontinuativis tionibus et adiunctionibus et effectionibus exempla ista ostendit reddi. Continuativa/ ut si ambulat movetur. Subcontinuativationis/ quia ambulat movetur. Adiunctionis/ ut moveatur ambulat. Effectionis movetur ambulat causale autem/ quod ut etiam Grecorum genera potentiis in formidine. Si e patrue culpa ut Antiphoni ipse admisit non tamen dico. ¶ Commentum.

Progreditur vero dehinc ad subcontinuativas/ et quia de speciebus continuativarum superius data subcontinuativis etiam conveniebat/ declinat quod ibi magis duplicat/ et est similis sive/ quod continuative sunt qualis sit ordo. et non vero i. que vere in illo ordine non sint/ ut una posita quod necessario alia sequatur. Significat dicens cum aliqua dubitatione tamen vero. quia certitudinem vero non affirmat. sed subdubitative conditionaliter uno posito aliud ostendit. Cum enim dicat/ si Socrates est homo Socrates est animal/ Socrates nec esse hominem nec esse animal constituit/ sed hac condicione dicit Socrates esse animal/ si ipse est homo. Itaque continuative ordinem vero sunt subdubitatione certe. Subcontinuative vero ostendunt consequentie i. convenientem et necessariam tamen continuative. i. rei continuate ad alteram non conditionalem/ sed cum certitudine veri quod continuative non faciebant. Tamen autem racionis dicit/ quia omne antecedens ante hoc quod autem est/ causa est consequentis. Sunt autem subcontinuative/ ut quoniam et quia/ ut si dicas/ quia ambulat movetur. hoc enim dicendo ponis ambulare/ et ita moveri/ sensus utrumque verumque sed i. ambulationem et motionem convenienti ordine/ ita scilicet quod ambulatio causa est ad quam motus sequitur ex necessitate.

Ut enim dicitur in arte logica subcontinuativas propositiones que continue quodam adhuc sunt/ ita etiam subcontinuative quodam continuativis adhuc inveniuntur. Ille enim conditionales et dubitative/ iste non propter dicte vero certam dicunt/ sicut iam expeditum est/ Addit etiam/ quod licet si et quia et quam continuative sunt et subcontinuative/ fuerunt tamen qui dicerent eas tales esse/ et posuerunt eas in species talium/ quomodo adiunctivas et effectivas. Quod ut plane intelligatur sciendum est/ quod adiunctive coniunctiones dicuntur que subiunctionem adiuncte/ vel causam finalem non iam esse. sed ut sit/ vel efficientem si sit. ad sequi vero ex necessitate ostenditur. Ut si dicam/ opere te ut sis sanus ut .s. ista coniunctio subiunctio vero in hac ordine adiungitur. et dicit operationem precedere ut sit sanitas. que finalis causa operacionis est. Ostendit rursus/ cum dicam. si legas doctus eris. hec coniunctio si adiuncta subiunctio vero ostendit causam efficientem i. lectionem vero iam esse/ sed si sit ostensum fore et lectum sequi vero ex necessitate. Effectiva coniunctio est illa que effectum predicatum adiuncta. tamen non necessario probare videtur/ ut lego nam doctus sum. Ecce ista coniunctio nam iuncta cum doctus. probat tamen se legisse/ sed non est necessarium/ quod quia aliquis doctus est si legerit/ et videtur quod de adiunctiva ponit hoc exemplum/ ut moveatur ambulat/ ubi manifestum est. Videtur enim hic esse necessitas/ si ambulat ut moveatur quod est contra predictam adiunctivam. Sed hoc dicebant antiqui/ quod motum sepe vocatur magis corporis agitatio/ qualis fieri solet ad sanitatis reparationem. Quod si tali motu accipiamus/ remota omni necessitate. Non enim necessarium est de illo qui ambulat ut moveatur i. magno motu agitetur/ vel si dicamus/ quod se fatigat

q in tali opposito ponatur adiunctiue in
quo sit necessitas nichil obest. hoc
etiam perpeditur quod non est quin necessario
in eo quod sunt adiunctiue facte neces-
sitatem licet plerumque ponuntur in opposito l. po
in quinque necessitas invenitur. De effec-
tiuis quoque ponit hic exemplum in versibus
Monetur ambulat cum Dolet ple-
rosque mouet quo ista coniunctio cum di-
citur quod effectiua est cum ambulat
cui ipsa adiungitur non effectum sed ca
motum videatur esse Sed quia motus non
est ambulationibus quo non aut est
signorum ea precepto sat est venabiliter
ambulo est dicta effectum quenda
monendi Et modo si opponatur de am-
bulacione admotum necessaria coniunctio ce.
quod contra effectuarum proprietate est
dictum quod licet ibi sit necessitas mi-
nime tamen quod vi effectiue coniunc-
tionis respiciendum est. sed hic sum
quod perfectum dudentur tamen suffi-
cientem ad effectiue coniunctionis proprieta-
tem attinet iuncti Et ut pla-
nius dicta quod de adiunctiuis supra
de effectiuis etiam videndum est. Il-
lud etiam videndum est quod ut potius que
ta coniunctione actiuum licet nulla deno-
tet tamen quamvis sit ipsa adiunc-
tiua cum est tamen ordinata ut si di-
tas navem dum contingit ut psalmum
navigare hic cum ut nullam vi-
ordinetur tamen Tale illud apud teren-
tium ut antipho in se admisset sce
Ubi ut nullam tamen vim ordinere
sed hic vero quia subiunctiuo modo
adiungitur quod adiunctiuarum est ita
ponitur ut adiunctiuis coniunctur. Qui-
dam tamen voluerunt ut priscianus
de terentio etc. Et dicit quod ut vero
potius quod ibi sit talis quod valet
coniunctionem quando sed pessima fiunt esse
ponendam putamus. Metricus

Subcontinuatiuas quas ea notatur.

Quam continue eis reperitur sed re esse

Tales non ambigitur quin quis sit statim

Ut quis per plectrum plus sit hic luce. dies est
Sunt et tales quales ipse non litera
ternoua perdest tibi lege Et hec
quamvis tantum cum perierint et he-
la nimbi Virgilius in quarto eneidos
Et quod abite desistere. Tales igitur
quas alii in una specie posuerunt
Apollonius per herodianum et quasi
species dividit quas supra ordinem
i. continuatiuas Subcontinua-
tiuas. causales Adiunctiuas Ef-
fectiuas Comentum p. hec
Adiungit aut et dicit coniunctione que
ipse talis dicatur que cause ef-
fectum vindicatum necessitatem probat
non necessario ut quin perdest et lege
ternam obiciem desistere. Metricus

Tales intrant tales non dicitur sed

Affundit sed quin ita coniunctis et nam

Nudeque namque puer sit doctus quod legi

¶ Effectiva probat quod effectum perimente

Tamen sic probos habuisse viros inclitos

Lactat et puerum locatur denique tum prebet

hic incepit potest noscas quod coniunctiones harum

Talis dicatur prius apud velle, satisque

Hiis vomis sunt hic non largius uti
Adiunctiue sunt que et litera
A verbis subiunctiuis adiungun-
tur si ut dum quando quam. Ytalia greca
tamen coniunctio hic Quint. eum quando
hispanis greca cum te. Ut si veias fac.

tur prosit tibi facio Vt virgilius
Multa quoque et bello passus
dum q(uod) det urbem inferretque deos
latio Similiter gratis ad libenter
faciat Et virgil(ius) in buc(oli)co Cum fa-
ciam vitulam pro frugibus ipse veni-
to Iuve(nalis) tamen oppositis que
sunt et tales et adiective ut op-
tato te ut sis sanus Sic docti sic le-
gas Et hec in(ter)est int(er) adiectivas
et ipse tales q(uia) hec cum do(ctrin)e ille cum
dubitacione proferuntur ¶ Coniuncti-
va vero q(uia) per hec omnia apte dead-
iectivus et ipse talibus et effectibus
a loco equus sue et p(er)it(er) constat
eum q(uod) incidunt et sic(ut) illius tace
ad auctor subponat deadiectivis
tamen satis sufficienter supra doctum
hic est dicat / quibus et adiectiva
quo(que) / quasi una quoque contra sit
Quod b(ene) determinat / cum duas p(ar)-
tes possemus intelligere quibus
Vel est potius contra accipi / sicut
supra dictum est Et Vom(?) aut
quare / ut sic dicas / da in detur quibus
libenter faciam q(uia) rogas Similiter
tamen adiectiva est quando ea contra
quoque intelligit(ur) Quod tamen bene dicit
quia cum ponit adverbium temporis esse dicit
et adiectiva est / ut apud virgiliu(m)
dum q(uod) det urbem / ubi dum pon(itur)
p(ro) ut / et vero / q(uia) in illo ex(empl)o virgilii
Cum faciam vitulam / non est ea ad
verbium temporale / sed est quoque posita p(ro)
si / Illud quoque ubi insinuat q(uia)
cum omnes adiective tam ondat
tamen alie plus / alie minus Quod
innuit Iuvenalis quedam oppositis
similes est tales i(d est) aperte tam
ondentes Similes aut dicit / q(uia)
licet tam sua apte sonent / venia
vel tamen adiective quia subiunc-
tivo adiunguntur modo / et quoque ille
sedem apte modo adeo tamen designat
Si enim dicam / si legas docti eris sic
apte doctus efficieris ca. doctrine et
ostenditur Sed cum dico / si venias
faciam / modo adeo apta tamen h(oc) hemi(?)

Ita si quoque aptam tam quoque modo
aptam sit cum aut et dum vero
aperte aptam tam designat q(uia)
licet sint adiective / et ideo tales q(uia)
modo dicantur / non tamen sunt de hiis
talibus que tam suam manifestet
Quod aut dicat quasdam adiec-
tivas et tales / ne quis putet de
lato et que ipse tales dicantur sub
dicit de hiis dicam in ceteris / hec scilicet q(uia)
ipse tales cum confirmacione prediccionem
proferuntur / adiective vero cum dubitacione
proferuntur ¶ Metricus

Sunt adiective (p(ro) ubi) vis quis semper optet (vel quoniam)

Assercione modo certo / dubitacione quoque fiunt

Vt / si quibus ut dum cum / rogo quis assis

Si veniat faciam / passus dum quod det urbe
Item preterea quod illa littera / precibus est op-
portunius de adverbio quantum ad hiis quidem
de temporalibus ibi vero / Quando aut in-
terrogativum et relativum est est litteras sic
metrica ¶ ¶

Sunt adverbia dum et cum nonnumquam temporis

Dispositatam / quando vendicat ipsa
Sed de hiis dum in veniendo ipsius tam
eandem determinacione de temporalibus Habet
modo que sequuntur scilicet

Vt postquam / s(ed) (pl(ura)) ne (sub) nonnis / adverbia complet

Itaque dicitur quoniam sequitur / quoque fiet

Vtpote est sicuti utinam reperi

Optandi est det / et impte locari
quantum adverbia accepcionem optaliva
si primum pro in quantitate maior
de adverbio optandi sunt hortative /
Alia aut que sequuntur est si modo ple

re conveniunt / aliqualiter tamen compte
ctur et coniuncto trahuntur de adiunc
tiuis / sed et nec magis alibi ponuntur
applicati / et sunt ta. ¶ ¶

Est quando coniungit et notat ut per se positum

Sed tenus adverbium [vel] quia iungitur apposite

Hic quoque si sibi [vel quia] casus conteneris erit [vel exit] ¶ litera
Inveniuntur tamen nomina vel pronomina
vel etiam pronomes vel adverbia que loco a
liud accipiuntur coniunctionum Pronomina ut
id eo Nomina qua causa / qua gratia /
quapropter / quidobrem / et quasobretes / ne
quoque quam INMAMA sit / coniunctio e
talis / ut virgilius in v eneados Sine
vtrapi portus aut dura ut inermia
possit Sivis semper antiqui subiectio
ne tutari Et non / aut quam et nec sunt
pro copulatiuis coniunctionibus Inveni
etiam ne pro neque / que copulatiua e
coniunctio Sed una cum negatione copu
lat duas res / quo et nec / lucanus
in primo Nec se roma ferens Cicero
in ius in vectiuarum Ne diu quod
opus est cum tanta diminutione animi
in Teletis in ennucho Nos eam
nec nunc quidem cum arcessor vel
tur / pre neque nunc / sic aut id est ne quibus
autem vel IPSANI sit / adverbium est ¶ Com
Illud quoque addit / quod nomina pro
nomina / vel pronomes / vel adverbia lo
co talium coniunctionum inveniuntur Pro
nomina ut ideo / quod alii dicunt composita
esse ab id et eo / pronominibus / et ob hoc
sensu volunt composita dixisse pro
nomina non pluraliter Alii dicunt
duo illa pronomina nec coniuncta
coniunctiones Composita Nomina quoque inve
niuntur pro coniunctione / ut qua
ca quapropter Sed vel unum vel plura
Est aut quapropter pro eadem composi
tum ex qua nomine et prope
Inde propter sit plurium quia nomina in
illa reddiderunt compositione dicuntur in
coniunctione pro omni / quod tamen non licet vel

tum pre dici Similiter dicitur de quam
obrem / quod alii dicunt compositum /
alii tres dictiones esse positas
pro una coniunctione Et videtur / quod nec con
sit synamay coniunctio est talis quod
ideo detinuerit / quia ne adverbium in
terrogatiuum potest esse Non autem
nec pro coniunctione causali / ut ibi a
put virgilium Sine vtrapi portus
ubi secundum quosdam ponitur ne pro
ut / secundum alios ponitur non Sed quam
quam eorum sit talis coniunctio admitti
est sic accepta Illud quoque addit /
quod nec ponitur pro neque Et videtur / quod ista
coniunctio scilicet neque negat illud cui
adiungitur / quod nec copulat illud
quod coniuncti negato / ut apud lu
canum Nec se roma ferens prius
sum erit Deicis fatorum erit ca
tenulis belli Nec se roma fe
rens id est et roma non ferens se fu
it ca Sic seclis fatorum et illud
quod negatur scilicet roma non ferens se
copulat Similiter de neque intel
ligere Ut apud terentium Neque
nec cum accersor etc / quasi dicat si non
accersiver non nisi / neque accer
sitis ibo Et videtur / quod cum nec vel
neque in ordine geminatur copula
tiuis prima posita nichil operatur
sed tamen signum est quod ¶ litera
Inveniuntur tamen etiam verba pro dispositiua
coniunctione cum adverbio / ut quamuis
pro quamquam / et pro si / quo et licet
et licebit / ut virgilius in primo de ea
equidem licet arma mi mortemque
minetur / pro quamquam minetur / lucanus
in viii Omnia maiorum vitamque bu
sta licebit et statues tumulos et con
tradice vetusta efundere suas vin
cens conpagibus urnas plus cinerum
hemoniae sulcos telluris arabit
Illud quoque dicit / quod verbum ¶ Comet
inveniuntur cum adverbio pro dispositiua
tiua coniunctione / ut quamuis
pro quamquam / verba inveniuntur cum
adverbio pro et quod pluresque disponunt quasi /

esse compositum Sed magis puto
eum dixisse verum cum adverbio quia
illa duo sunt integre ponunt
quando in compositione redacta ·Metrum·

Redicat ista verba quod nova sicut

Enacta componere quasi vacua sicut

Omat videlicet atque licebit

Ex ipsis modis suum ecce

Sic significat modus quomodo debet haberi

Tales sicut ne dicta in media possit

Dignus modo ut adverbia debet haberi ·l· locari

Sic ne confundatur modos de quarto ·Littera·
Et ipse tales sunt que tamen an
tecedente causativa id est propter ca
usam ante cedentes eveniretur sunt ut docti
sumus iam legi Virgilius in primo eneidos
Eole namque tibi divum pater atque homi
num rex et mulcere dedit fluctus et
tollere vento et hic tibi favor eum
quando hic te via removebit ·Com·
Differunt postea ipse tales et est sum
ma ipse tales sunt que sunt tam
antecedentem suam causam id est suos ef
fectus ut apud Virgilium Eole namque
tibi rex et subauditur mitte ventos
ad mare ~~contradicione~~ tentacione na
pater rex quo quod divum pater dedit e
olo tollere fluctus vento est ca
usa ut eolus ventos mittat effec
tivarum modo contrarium differentiam
modo ponit quia propter causam mutato
ordine verborum effectiva deprehenditur
Nam eum dicatur legi iam docti sumus
propter causam effectiva habet mutato or
dine et propter effectiva dicitur que
effectum ingerit ad rationem ut a

pud Virgilium favor eum quod id est quando
hic te cura ·l· causa removebit In hac
proposicione quod tales et qui modo Unde
dicitur eque ipse hic te cura removebit qui
quid narrabo erit constructio effectiva
Approbativa sunt que approbant rem ·Littera·
Ut Virgilius in primo Eque dein meli
ne depretor inquit Centaurus in forma
mode Sicca tortam quod ad vos vi
vi veniunt et tales per approbationem ut Vir
gilius in primo eneidos Dii si qua est
celo pietas que talia curat Idem in
primo Si quid usquam iusticie est Idem
in quinto eneidos Si concessa peto si dat
ea menia parce Et sciendum quod quando ap
probativa sunt indicativo modo iunguntur
Agit postea de approbativis ·Comment·
Sunt autem approbativa que approbant
rem tamen adiungunt ut equidem meli
ore equidem approbatum est Dicit etiam
quod tales illese que adiunctive sunt
ponuntur per approbationem ut apud Virgi
lium Dii si qua est celo pietas si quod
est inquit quod vera est Et vice versa quod
quando sunt adiunctive tales inveniuntur
magis ipse subiunctivo modo quoque tamen
et aliquis ut si sit homo est animal me
lius dicitur quia si est homo est ani
mal quod subiunctus est dubitatus Tamen
modo cum approbative sunt indicativo
modo sociantur ut si qua est celo pietas
etc. ·Metricus·

Deprecativa per prece quod per approbativa non habet rem

Approbat ·l· cum equidem melius hic deprecator hiis atque

Est ~~affirmativa~~ sociandam quidem sic et quoque locamus

Tales quociens et iungitur modus indicativo

Ut si iusta peto si dat ea menia parce ·l· quare ·l· dare
Diffinitive sunt que quando ·Littera·
dictiones coniungat sensu tamen dis
iungunt Et alterum quod re ex
altera vel non est sunt ut sive vel

aut ut uigilans inspecto dine ex
tra vie seu tempestatibus acti ut
ul dicitur est al nos Juuenalis iii
Aut dat aut accipe calcem ut uigi
lans iniquo crudos Aut aliquis
latet error equo ne credite theucri
Theod Aut hec in muros fabricata est
machina muros Et est que indi
catiue dicuntur et est que dubitatiue
Indicatiue ut aut lux est aut tene
bre Dubitatiue ut Aut prodest aut
non prodest dimictas querere ·Comm·
Ad disiunctiuis etiam agit subscrip
ter Disiunctiue autem sunt que cu
ra coniugant tamen res et sensu
disiungunt ut alterum esse alte
rum non esse concedunt ul dicitur ul nos
est et vide illud quod in virgilio super
rum Aut aliquis latet error
equo et cetera Hic enim secundum plac quibus
dam una disiunctiua intelligitur
auctor et est supplendum membrum
quod dicit aut verum est me nil scire quod
aliquis hic latet error Consequen
ti non ubi dicitur Aut hec in muros et cetera
alia intelligitur disiunctiua prelata al
terius membri suppletio Sed quia me
lius est quod duobus precedentibus una
debet fieri disiunctiua Addit etiam
quod hee disiunctiue alie indicatiue
sunt alie dubitatiue Indicatiue
nominat id est dicit contingit enim quod quando
disiunctiua ita in plenum et aptum
gerit sensum ut quod in a ordine pos
sit sciri quod membrorum primus dicitur
accipe ut aut lux est aut te
nebre Omnis enim hic oculos quod
ordine ipsa dicit quod membrorum primum
contende dicat tunc aut dicitur
Aut prodest dimictas querere quod non
dubitatiua est ibi aut quoniam quia
sepe prodest et sepe nocet dimictas
querere · ¶ ¶ · Metricus ·

Ut uel
Est disiuncti vocis quintus notanda
Sensum disiungit disiunctio per quod notatur

Altera res sit et altera non quoque sequitur
dimictas ita
Indicat res certa dubias quoque tunc queas
Sit ve uel an seu siue locat ut an tebisse
Aut lux est hic · dubius res altera constat
Aut partes lege an pisco [illegible] est
Subdisiunctiue sunt que ·Glosa·
voce disiunctiuarum utrumque tamen
esse fatentur ul sunt ut copulatiue
ul disiuncte Similiter ut Flebunt
in eunucho Vel rex semper magni
mas in gratis agebat · Item ergo
Ul in formoso Uel oculis concluditis
est ubi nos ulascat lotus
et Allexander siue paris parallo pa
der qui paris dicitur Similiter mars
siue mauors Gradiuus ul ma
spiter Uirsul et bellorum disiuncte
utrumque tamen esse fit ut tota die
ul lege iste ul cogitat Sit enim et
lege et cogitare · sed non simul utrum
que facere sed alius horis lege alius
cogitare Similiter remex ul ops pel
lit remum ul athleta cum simul pe
ne utrumque sit intelligo fit disiuncte
Alius est enim motus pellentis
alius trahentis Similiter fit dicam
ul tuetam in accomoda ul est
Pervolam subdisiunctiuum est vi
detur enim in altius petitione libe
t utrumque accipe Sed est hic est
disiunctiua esse Aliud est enim
alterum petere aliud utrumque Ergo
si dicam ul tuetam ul pervola
alterum ordo tunc non addam ul
est tuetam · ordo · ul una re vel
lege ul duabus quod est disiunctiua Subdi
tamen ul quintus est diminutiua
sicut ut lucas in versibus Ofelius fit te
ul sit tua pomina viderit ·Comm·
De subdisiunctiuis est adiungit Et

aut subdisiunctiue que cu vote he
aut disiunctiuarum vtrumque cor
tamen que gemitum ad vote vide
disiungere sunt esse vel simul i e eod
tpe vel discretiue i diuersis tpibus
ut aput terencium Vel vro in ec
q d aly in agebat contes vel certat
vl i vro est tertusus vel oculy ge
cludito te i usque adsertes me v
beta vel i est oculu go cludito e
ubi ultissat locy tertusus allo
vl paris ubi allo qui z paris de
discretiue aut sunt vtrumque de
subdisiunctiua gemitio ut to die le
iste vel cogitat no het dus simul
si nud het nuit illud et vice illud
q i stemop ospellit reuid vl att
het subdit auctor cu pene vtrum
simul sit intelligitur Illud go pene
mod proponi in ponit et aufert si
nul se esse charis eu vicissitudo
quedam assidua ospellendi z att
hendi intelli in eo q dicit stemop
tota die reuin ospellit vl att
het dum sit dicta vel tuntam in
accomoda vl est penula sub
intrat est q auctor o dulo vide
eu in peticione altiq zc q d ord
hec sinat vidit q alterum sanum pe
tat si si quis adueteriam igt
med respirat videbit me vtrum
si pete z libent accipe q d el
est subiuctiua qua vote disiuncti
vtrumque ee sit vt aut in proposito go
exemplo vl ee disiuncti gemitio
ut sit sensus vel tunica in acco
moda vl est penula tu tua
ca i altem tu vl vtrumque het aut
no pt esse simul ut z alterum
tu z utrumque accomodabit Illud
est addit q vl quod dimini
tic ponit ut aput lucanum o fers
si te vl sit tua roma videret
vl eu psaltem posuit Metrum

Subdisiunctiue disiunctiuarum b votes
Assumit vel disiungit sensus si utrumque

Esse volunt simul vl dicte dicto sit matis
Aut mauors pisul z bellis si sit vtrumque
Vtrumque in si dicto die legit iste
Tota vl pulsat significat vtrum q si hora
Diuersis discrete sebat vel legat iste
Et exhac lia z i mete procedit sz dis
iunctiue sunt trapit metricus illa metra
Aut vl disiungit ut sortes vl plato currit
Aut etia not ut virtute vl hectorea
Aut not et sit vl rex eget in contes vitit
Aut salte not ut vl pane quer exteti
Vtrum pg metra suppsipta metrum i a
metris duas ponit acceptiones s
gemitionis si quare aliquas de appro
batiuis vna etia de extimatis vno
z de adubio optandi insuper tu omis
sit tant pug seu comitator z sit h
Est si estimans si sit dorit et ac e si
Adiungens ut ursa si veneris se dubi but
Mesto si psit si venis ecce minat
Di petit ut nobis tamus si se offeat
Affirmat qs si puta si celo pie e aurei
Et totu negat vt fecissem si potuisse
Et qz no not ut irrani si requiesset
Disstiue vl electiue sunt que dulse lra
preposita aliqua exeis nos eligere
ondimus Vt diues ee volo quam paup
Terentius i andria Que inhoneste
volunt diuitias parare quam honeste
paup i pria viuere Est aut qua
et attius que infiniti nominis z aduer
silitudinis Vt terentius i phormione

Qua nunqz compatu e. put / Et dupli
catu pgmatone quoqz adūsatiua acta·
Vt vigilius in vo Eneid Quaqua·
ost superet quib hc neptune dedisti /
Idem in ijo Eneid / Quaqua animus
meminisse horret ¶ · Comentu

Dedisertiuus que et alio noīe elctiue
dicunt· agit pgea · hee sut aut
que dūs ppostis ondut nob aliquid
eligē exeis / vt dives volo ee· qua
paup / i· hoc· non illud ¶ est aut qua·
actiuus nomus infiniti / et adūbiu sili
tudinis / vt aput Terenciu Qua vtqz
compertu e / et ponit ibi qua p ut /
duplicatur etiā qua· zvredo q est
compositio pgemiatoz· et e· quaqum·
adūsatiua coniunctio / Metrus

Disiūtiua solet aut electiua vocari
Vltior pars / electio ppostaz / te paup
Pqua mutatur si tesp varia ·
Qua facit hoc / ut vl hō dives qm fo ·

Adūsatiue sūt / q adūsum conuen lita
enti sūt / vt tame· quamqm· q
uis / etsi· etiāsi / salte / hec etiā di
minutiua soz lz / ut vigilius in iij to
Eneid / Salte siqua mi dete su
scepta fuisset ante fugā soboles
Id in iio Eneid' / Magis adtqz magis
quaqua secreta parentis anchise
domus arboibz qz obtecta recessit·
clarescut sonitus Adūsum en conueni
enti sit / At quoqz p salte et vel· z
aut invenit / vigilius in vio / Si te
nulla mouet tante pietatis imago·
· at ramu hunc aperit· ramu qui ve
ste latebat agnoscas / Et si no vis
edisere · ul intelligē p salte intel
lige / Simil Si non facis debitum
reddis· at vbis age gratias· p salte
vbis ¶ Ne qz i eadē invenit sone /
Salustius in Catilinario · Quippe sede
res sapientu aimos fatigat / ne illi
corruptis moibz victorie tempora
ret / Invenit z i hac sone nc et neqz·
vt· nc vna hora auarus negligit
lucru / neqz pius iusticia / neqz vinum
assem pstat ille egenti / nec hic ab
negat petere aliquid prius q pt z ¶
Cederet

·Comet·

Post hec adiungit d' adūsatiuis / hec
aut sut q adūsum qūemēti sūt /
Verte aut d' qūemēti adūsarii /
nāqz z negare rem prius qcessā pu
le eet / Oz est· q ee rei qūemetis
prius qcesse· sepe abnegam· et qru
pō / vt si dicas / Tu es potencior me·
tu magis eet quens vt minas tu
as metuerē· tn minas tuas non
timeo / Sile e huic / q i vigilio d' /
Iā magis atqz magis zc· nam adma
gis z magis clarescē sonitus quens
eet· ut parentis domus Anchise· et
pinqua eet· z nudata arboibus·
Sut aut qūemēti ponit iste contrariu
z adūsum / sz q domus ia recessit /
zerat obtecta arboibz / Vel ita·
cuius domus parentis Anchise eet
rmota et obtecta arboibz / vnde
qūemēs vt nunq clarescēt sonitus /
tn iā magis z magis clarescut / qd
e sz contrariu rei q qūeniret Et
vide· salte q cu sit adūsatiua lz
z diminutiua soz / itaqz simul habz
vtrūqz vim / sz tn vt adūsatiua / p
solam diminucionem· dicat / vt sit si
ma / Cum salte adūsatiua e conue
nieti / lz solo respectu / q diminuit
convenienti· i· minus qm sit qūemēs
ponit / vt aput vigiliu / Salte si q
michi zc / q d· si te possem retinē
qūemēs eet mro amori / Tu aut
no possum· salte si soboles eet in
suscepta dete / q minus est / no adeo
fuit ferrem / Sile e id apud eum
vigiliu Si te nulla mouet etc·
Et sut vba Enee ad Caronte q· d·
Cum licite qpulsus adte veio / qūemēs
ut sola piete moueais Et si pce
pietas no vis moueri / salte pro hunc
rami moueais / q minus e qūemēs /
Ita em dicimus / minus qūemēs / plus
postulare qm quis debeat / sicut minus
postulare qm debeat / vt si amicus ro
gans dt Si no vis me iuuare cari
tate· salte iuua me precio / minus e
qūemēs e amicicie· iuuare precio qm
caritate / Illud qz addit· q· ne
invenit diminutioz sone / vt aput Sa
lustiu / ne illis corruptis moibz zc /
Et vide· q ne pudu po z p yronia
adūsat· q· d· res secunde / sapientu
aimos sapientu / z suppo p yroniam

needum ille etc. / Ac si yronice diceretur
tum animos corruptorum non fatigabit
q. d. Et res secunde animos sapientum
fatigant / poterant animos fatigare
corruptorum quam minus est. Illud autem
adiungit / quod nec et neque inveniuntur
in diminutiva forma / de quibus apta potest
esse / non tamen adversative sunt / sunt copu
lative et negative / et in mittit hic in
dictorum / quod copulative negative quoque
sunt cum diminucione / quamquam vero sine
diminutione / Metricus.

Adversativus adversum conveniunt
Promittit / certe tamen quamquam quamvis etiam si // etsi
Ut bene diligo te / quamvis odio teneas me
Minuunt adhuc saltem si crebrius eius
Significatio diminuit / puta si mea //
Non solum multa / saltem contentes age vis

Abnegative sunt apud grecos KHN. et AN. que latinis quando posse si (Littera)
eri rem ostendunt / si tamen aliqua im
pediri ne fiat / ut ETOYHCKYANH
ve ΔYNTONE et KAYKHN THO HCH
TYPIA MOCPIA MOIOTH JJAIΔEC.
Nos autem his quantitatibus subiunctivis uti
mur latinis in huiusmodi sensibus ut
fecissem si potuissem / et gaudeat pri
amus si audeat / Virgilius in xi. Tu
quoque nunc stares immanis truncus mari
bus esset par etas et idem si robur in
annis. stares. ECTHNHCAN. Comentum.
De abnegativis vero quantitatibus hic. Tu
subsequitur dicit / Et apud grecos ab
negative sunt / ut KHN et AN. nos
autem huius negativas quantitates non
habemus sed illis utimur latinis subiunctivis
in eadem forme ubi enim greci dicunt / KHN.
fecissem / nos dicimus fecissem si potuis
sem / Et vide quod hec species quantitatum cer
to non sit apud nos / preterea tamen ea posuit
in divisione / quam sequitur grecos hanc quanti
tatum divisionem faciebat / Metricus

Est grecis species abnegatio nomine adepta
Que vero iuncta sic re posse / sed et esse

Causam que tardat ut ne fiat significat / quo
in sensu / rara nos subiunctiva locamus.
Cum non sit nobis talis quantitas / sicut
hec fecissem si potuissem / gaudeat hic si
audeat / exultet bellans si vincere sperat

Collective sunt vel rationales. ergo. (Littera)
igitur. itaque. quando antepenultima
acuitur / quin alioquin. ymmo. utique /
atquin. Hec enim pellacionem colligunt /
superdictum / hoc est rationem confirmant / ut
Cicero pro viro ligario / habes igitur quod est
accusatori maxime optandum confiten
tem reum / Lucanus in viiº / Ergo
pari voto gessisti bella iuventus /
Invenitur tamen etiam per expletiva / ut Terentius
in Andria / quid tibi ne tibi ergo / Virgilius
in xº / Cui occidit una sarpedon mea
progenies / Terentius in Eunucho. atqui
ita opus est / Cicero pro ligario / itaque quo
me vertam nescio / dicuntur tamen col
lative quod propositis aliis inferuntur.
ut etenim catilinam cicero solus sapi
encia domuit / solus in servavit ci
cero patriam. / Comentum.

Collective sequuntur que et dicuntur ro
nales / quia pellacionem alicuius rei col
ligunt rationemque / ut ergo. et itaque. quando an
penultima acuitur / et differunt ideo.
quod nisi acuatur antepenultima due partes sunt.
Et vide id exemplum a Cicerone sumptum /
habes igitur etc. q. d. quia habes confiten
tem reum / ergo habes quod accusatori ma
xime optandum est / Sic lucanus ergo
pari voto etc. q. d. quia pompeius vinc
te pugnabas / et eo mortuo expugnare
recedis / ergo pari voto etc. Et vide
quod rationales quandoque inveniuntur expletiva /
ut apud Terentium / quid tibi ne tibi ergo
hec enim ergo quantum ad sensum / nichil
operatur. Similiter etiam expletive ponitur.
ut apud virgilium / Cui occidit una /

Sunt collective racionalesque vocate.

Ergo itaque ymmo igitur alioquin quin utique atqui.

Hys qr colligit sensus illatio/ quare

Et dici put illatiue/ rationem

Dates ad premissa/ ve ideo catilina

Solus prudenter domuit/ ideo sunt ergo

Solus suavi prie/ reliqz vo sit stet

Dubitatiue sunt q dubitacionem sunt
vt an. ne concepta. necne. vt
virgilius in iiijo Eneid/ Eloqr. litera
an silea. gemitus lacrimabilis ymo
Idem in iio Eneid. An phebi soror.
an nimpharum sanguinis vna Idem
in xjo. Iusticie ne prius mirer. belline
laborum/ frequentissime tamen hec eadem in-
terrogatiue sunt/ vt virgilius in iiijo E-
neid. Hectoris andromache pyr-
rin connubia seruas/ Idem in iio tanto
ne omine dignum duxisti/ Hec eadem
inveniuntur confirmatiua/ vt oratius
in iio sermonum/ Clarus erat fortis
iustus sapiens. ne etiam rex/ Idem in jo
operi studiorum qui ne putetis diffici-
le et mirum vobis quod phytum leonti
contigit/ Terencius in Andria Nunc
ne demum istud nunc mihi in mente incidit/
hec enim ne questio. nec interrogatiua nec du-
bitatiua sed confirmatiua est. vt virgilius
in jo/ Tanta ne me tenuit vincendi
nate voluptas/ vt prime hostili pa-
terer succumbere dextra/ Est enim ne
pro etiam. Sola hec apostrophum aput
latinos accipit/ Necne est pro an ac-
cipitur/ vt sit sensus In morte necne
prodest recte vivere/ C. T. Comentum

De dubitatiuis addit quedam. hec autem
sunt que dubitacionem sunt/ vt an. et
ne conceptum/ quod id est/ quia quando pro du-
negatiua est. vt ne facias/ Est autem
dicta hec inter aduerbia dubitatiua/ per quem
tamen dubitatiuas/ quia hec aliqua co-
niungit/ vt si dicas/ vide an sorte sit
sanguis an non/ Illa autem michil coniungit.
sed verbis tamen adiciuntur/ Et vide quod du-
bitatiue questiones frequentissime sunt
interrogatiue/ Interrogatiua tamen non est species
questionis/ sed accidens/ Nulla enim questio
ex .
omni questionis interrogatiua esse potest/ dicit
tamen quod in ipsa interrogatione copulat
vt tamen dicit. Est ne potera. sanguis. an
non est sanguis/ Quamuis pluriqz dicant.
ne quando interrogatiue ponitur. esse aduerbium
interrogandi/ quemadmodum eadem ne. quando
producta est. aduerbium prohibendi est/
quod satis congrue potest dici/ Illud quoque
addit/ quod ne confirmatiue posita coniunctio
aduerbium est/ de quo manifesta ponit
exempla/ Illud quoque dicit/ quod sola hec con-
iunctio. apostrophen accipit/ ut prius
rin videm/ hec enim sola que apostrophe
coniunctiua dicitur/ hec designat/ quod apoco-
patum est ad precedentem debeat ad
iungi dictionem Quid autem apostrophus
sit/ in orthographia dictum est/ Illud
quoque dicit/ quod necne. nomine acce-
ptiuis pro an non/ Et est tunc dubita-
tiua/ vt si dicas/ prodest querere an non/

Ac dubitatiue dubitare nouit/ sed prope

Depius inquirit. id agitur an nunc bene ne.

An dubitat/ vel eloqr an silea. sed prope

Inquirit/ vel an tanto sum omine dignus

Significat nunc. quantum si dupis anno

Post obitum/ nunc recte vixisse iuuabit

Completiue sunt hec. autem. vero. quidem.
equidem. quoque. enim. nam. litera
namqz. et fere quelibet quociens ornatus
causa vel metri. nulla significationis necessitate
ponuntur. hec nomine integrantur. Coment.

Sequitur vero de completiuis/ Sunt autem
completiue/ que orationem complent
et non sensum/ que et expletiue
dicuntur/ quando extra plenum sensum
orationis ponuntur Illis autem sublatis
integer manet sensus. Metrum.

Sunt completiue quibus non vis significandi

Immo vel ornatus vel metri causa locatur/ sic

Aut vero siquidem quoque namqz locantur enim nam

Omnes tamen hec inter alias species. litera
inveniuntur/ vt si dicat Eneas vo

et pius fuit / completiua est. quia et si
tollitur vero. integra sententia manet sicut
aut dicta / Eneas quidem pius fuit /
vlixes vero astutus / hic pro copulatiua
accipitur / quia vtriusque rei simul se
tentia fit cum substantia. Potest tamen
et distributiua dici / quia distribuit di
uersas res diuersis personis / Comple
tiua autem esse. etiam Salustius ondit
in Catilinario. Rex enim vero is de
mum michi vivere. et frui anima
videtur / hic enim ornatus causa. vero
adiuncta est. quamuis posset etiam appro
batiua esse / C. ¶ Comentum.

Et vide. quod iste eedem que copulatiue
sunt. ad alias species pertinet coniunctionum
plerumque / vt si dicas. Eneas vero pius
et fortis fuit / vlixes vero astutus / hic pro
copulatiua accipitur / vtriusque enim rei. i.
vtriusque accidentis / sententia cum ipsa
substantia fiat / i. et pietate designat
in enea. et astucia in vlixe. Quasi
cum pius attribuitur sit pietas Enee /
coniunctio sequens coniunctiue. et copulatiue
facit intelligi in vlixe ¶ potest tamen di
ci et distributiua / quia diuersas res
diuersis distribuit personis / i. designat de
nelix diuersa distribui ¶ Vide ergo diui
sione quam hic ponit / Et copulatiua
coniunctio. alia simpliciter / alia cum dist
ributione copulat / vt in primo exemplo / Rex
enim vero is demum et cetera. accipiatur vero copu
latiue sicut auctori videtur / potest
tamen approbatiua videri / si enim vero vna
dictio intelligatur /. ¶. Metricus.

Est tamen has in premissis speciebus haberi
Dum non completiue sed fundo locantur.
Lectio finita completiue solet ante.
Est completiua vero. tum sic reperitur.
Eneas vero fortis fuit et pius / hic na
Si demas vero. sensus manet integer / at si
Dicis / est asper lupus / agnus vero modestus
Copulat hic et distribuit ¶. litera

Similiter virgilius in xij°. Equidem merui
nec deprecor inquit / potest et sensus
sine equidem stare / si dixisset Ego
merui / nec deprecor / sed siue metri causa
siue ornatus. addidit equidem. Vij nec in
tulit. autem vel vero subiunctiuas eius.
vel tamen. quia ipsa quoque. sepissime completiua
inueniuntur / vt Stacius in xij° Me
miseram vinces / prius hec tamen arma
uxore est expire domi ¶ Sciendum est
tamen. quod quidam equidem coniunctionem / compositam
esse existimant. ab ego et quidem. sed er
rant / simplex enim est / Et hoc maxime
ex ipsa quoque constructione omnibus pos
sumus intelligere / nam. equidem facio.
equidem facis. equidem facit. dicimus / Et
potest equidem. et ad primam / et ad secundam / et ad
tertiam transferri personam / quod minime fieret /
si esset compositum / ex ego. et quidem / nec
enim dicat / Ego quidem facis. ego quidem facit /
sed ego quidem facio tantummodo / ad primam personam /
Et vsus etiam auctorum hoc approbat / quod
equidem composita ego subiungitur / vt Salu
stius in Catilinario / Equidem ego sic exi
stimo patres conscripti omnibus temptatus.
Si esset enim composita equidem. ex ego. et quidem.
minime ei subiungeretur ego ¶ Quoque.
quando pro etiam. vel pro et accipitur / copulatiua
est / vt virgilius in vij°. Tu quoque litoribus
nostris Eneya nutrix / Cum autem pro
vacua ponitur. completiua est. vt virgi
lius in primo Eneidos / Multa quoque et
bello passus. dum conderet vrbem. non
egeret enim ea sensus. si dixisset Multa
et bello passus / nisi quod quidam exi
stimat / quod pro adverbio similitudinis ac
cipiatur. quomodo item /. Comentum

Illud quoque dicit / quod equidem expletiue
ponitur / vt in primo exemplo / Equidem merui. et cetera / quod
inde potest / quia non subiungitur ei / autem. vel
vero. vel tamen / quod solet subiungi / cum equidem
sit distinctiue accipi / de quibus etiam dicit /
quod expletiue solet etiam inveniri / Et
putauerunt quidam / quod equidem esset compositum / ab
ego. et quidem. quod id dicit auctor non posse fieri /
quia equidem potest coniungi cum verbo prime et secunde
et tertie persone / quod non possit fieri / si esset compositum
ab ego. et quidem / quia non esset congruum dicere.
Ego quidem facit / vel ego quidem facis.

Est et equidem dictio simplex illud quod addit quod quoque copulativa ponitur pro et et est expletiva. Deinde quorum manifesta ponit exempla, ut tam etiam pro ad verbio similitudinis accipi. Mettrus.

Dic equidem meriti, sic complet et approbat una

Aut equidem componi credentes habeo. sed

Errat, cum partes equidem verbo sociatur

Personales numero subinde, simul quod una

Clausula coniungat. equidem reprimendo ergo

Ut si dicatur, equidem bene sic ego credo

Omnibus hiis ego compones [v. m.] pars esse negatur

Auctor et hic geludit, quod simplex equidem sit.

Item ex eadem littera trapit illud semidivine

tria,

Complet. quoque, sicut Urbem.

Multaque et bello passus dum conderet

Enim quoque cum sit causalis copulativa sicut, ut Cole pudiciciam. hec enim littera fundamentum est omnium animi virtutum. Invenitur etiam completiva. quod .ΔΗ. sicut greca coniunctione, ut progeniem. sed enim troiano sanguine duci audierat, Virgilius in primo Eneidos dicit. Invenitur eadem etiam pro affirmativa, ut Terentius in Andria, Enim vero Dave nichil loci est segnicie neque con cordie, et maxime positiva hanc habet sonorum, ut idem in Adelphis. Enim vero sinat.

Sumitur nam, quod circumflexe. quod ΤΟΓΑΡ, quod .ΔΗ. grecum completiva vel affirmativa sit, ut Virgilius in iiii Georgicis nam quibus te mecum confidentissime vatis. ΟΟC ΑΗ. hic repletive vim habet, Item in vo, heu quia nam tanti cinxerunt ethera nimbi. Item in primo Eneidos, Rex cole namque tibi divum pater atque hominum rex etc. hic causalis est coniunctio. Illud etiam dicit, quod enim cum. Comitum

sit causalis. proprie sit ΤΟΓΑΡ. i. copulativa sicut idem quod hec coniunctio greca. ΓΑΡ. ut ibi, Cole pudiciciam. hec enim fundamentum est omnium virtutum. Invenitur et expletive. quod sit. ΑΝ. greca coniunctio.

Sit et nam aliquando sit. ΓΑΡ. aliquando expletiva vel affirmativa. Non autem dicit, vel affirmativa, quia ubicumque est expletiva. potest intelligi et ea affirmativa, Ergo enim et nam ponuntur et causaliter, et expletive, et affirmative, quod evidentissimis ostendit auctor exemplis. Metricus.

Cum dico sed et enim, complere facit enim si

Duxero, nam quibus erit finis, nam complet, idque.

namque facit, felix namque es sacra maria

Ordo attende dictis coniunctionibus, qui communis est omnibus pene dictionibus. littera Quedam enim naturaliter preponuntur, ut preposiciones casualibus, et adverbia plerumque verbis, et interrogativis vel infinitivis relativa subiunguntur vel redditiva nomina vel adverbia, et adiectiva nomina preponuntur substantivis, ut sapiens homo. et tamquam equus, Est tamen quod auctoribus hiis preposterre utitur, Sic igitur coniunctiones plerumque [sub]monstrant preponi. quod supponi possunt, Comitum

Executis itaque ceteris accidentibus coniunctionis, adultimum agit de ordine, qui quibus pene omnibus est dictionibus. Pene autem dixit est. quod sunt quedam dictiones que licet primum habeant ordinem, tamen nullus eis respectu ordinis habetur, ut si dicas, homo legit, vel legit homo, indiscrete habetur, nec aliqua vis in ordine ibi consideratur, Vel. pene dictum est propter interiectiones, que nullum certum habent ordinem. Dicit itaque primum, quod dictiones quedam preponuntur naturaliter, ut preposiciones casualibus, naturaliter autem dicit, quod invenitur preposicio postposita. ut nobiscum, sed hoc non habet ex natura et vi preposicionis, Et et adverbia plerumque, quia preponuntur verbis. ut non. quod numquam postponitur verbo cui additur, plerumque autem dictum est quia sunt adverbia que licet postponere suis verbis, ut lego bene, Interrogativis vero vel infinitis subiunguntur relativa. vel redditiva nomina vel adverbia, Sed hic opus est distinguere. Interrogativis vel infinitis.

nominibus / subiungunt relatiua vel reddi
tiua nomina / Vt si queratur quantus fuit
hercules · tantus thezeus / In primo enim
exemplo · tantus · redditiue ponitur / in 2º re
latiue / non quia causam ibi faciat
comparationem / sed relatiue ibi ponitur /
quia ibi dicitur in respectu ad aliquid ·
quod supra diffiniuimus / Similiter interro
gatiuis vel infinitis aduerbiis / sub
iunguntur relatiua vel redditiua ad
uerbia / vt si queratur / Quantum potuit
studeat tantum / vt si dicas / quantum pote
rit ille / tantum iste / ibi enim redditiue
dicitur tantum · sed aut relatiue / Additiua
quoque nomina debent proponi substantiuis
nominibus / quod · quare fiat / supra diximus / Metrum

Postreme partes istius uocibus ordo
Dicitur accidere / quamuis coniunctio pene
Omnibus subiecto desiderat ordine poni
Esse suos tamen preuiam sunt / omnis
Prepositiua / sunt prestat adiectiua libris
Nomina que quiret ac infinita subibunt
Hinc sibi relatiua subiunguntur / penitus
Additiua / quibus pro substantiua coherent
¶ Hec tamen auctorum quoque liceat transfert
¶ Encletice tres sunt / quod inclinando prioris
Depermit accentum vocisque sonique ~~ne~~ ve ^videlicet
¶ Que tamen hec triplici variatur ordine / que
Preponi / que subiungi semper adoptat
Et quedam poni possunt communiter
¶ Nisi quod prima duo metrum Encletice · et · de
primit / magis tanguntur in litera sequenti /
Sunt tamen quedam · que · litera
Semper proponuntur / vt · at · ast · aut · ac ·
vel nec · neque / si · quando · quatinus · sin · seu ·
siue · nisi / Alie que semper subponuntur / vt que ·
ve · ne · que et enim encletice sunt / quidem ·
quoque · autem · vero · que tamen antiqui etiam
solebat proponere / Alie pene omnes in
diuerse et proponi et subponi possunt / vt ~~ergo~~
et · atque · poetice postponuntur / alias non /
vt virgilius in 1º eneidos / Suspiciens alta
luna et sic voce precatur / Oratius
in primo sermonum / Cum me hortaretur
parce frugaliter atque · viuerem vti contentus ·
eorum michi ipse parasset / Et equidem
saltem · tamen · quamquam · quamuis · quoniam autem ·
quam · quatinus · nam · enim · itaque · quin · quapropter ·
igitur · ergo · quin / ¶ Commentum
Habent in coniunctiones etiam suum or
dinem / quedam enim semper proponuntur /
vt · at · ast · ac · aut · vel · nec · neque · si · quando ·
quatinus · sin · seu · siue · nisi / Sed videtur
sin preposita esse · quia semper necesse est
proponatur aliquid adhuc / ut sin coniunctione
ponatur / ut sin sortes est homo · est animatus /
Sin est lapis · est non animatus / Vnde tamen
quod sin semper ei proponitur cui coniungitur / ideo dicitur
preposita / Itaque dicendum decetteris · que
prepositiue dicuntur / si postponi alii videantur /
Sunt autem alie · que semper postponuntur /
vt · que · ve · ne · quas tamen antiqui so
lebant proponere / Hee autem dicuntur
encletice / id est inclinatiue / Et quare /
satis sufficienter in prelibatis locis diximus /
et quidem · quoque · autem / Alie autem pene
omnes predictis · indiuerse et proponi et post
poni possunt / pene autem dictum est · quia
iste due coniunctiones · et · sed · et atque · non
possunt postponi / nisi poeta auctore / Vt
virgilius Suspiciens alta luna et ·
voce precatur / Equidem autem · et saltem
et huiusmodi alias / licet proponere et postpone
tam poetis · quam scribentibus prosayce / Metrum
Ordo ¶ Positiuus habet voces tequa coniunctiones tres ·
Quatinus · ac · ast · aut · at · vel · nec · si neque · siue
Quin · sin · seu · neue · nisi / ¶ Sed subiunctiua octo
Vero · quidem · que · ve · ne · quoque · enim · etiam · postulat ·
¶ Has preter / pene poni queunt omnes
Post / ut proponantur vel subiciantur
Pene puta dictum / quod tamen metrum versus
Post verbum posuisse duas reperitur · et · atque

//atq

Ut veniet feret et · dona ix paredut//
Et sciend · q plerq questiones · Litera
sibi opposite inveniuntur / quomodo
oppositiones · diversas i una sunt eadem
q voce questiones / i multis 2 ordinibus ·
Hoc quoque no e pretermittend / q q
uestiones / oppositive sibi inveniunt
ta eiusd ptatis cu sint / q alti /
Ut Cicero in pronosticis / At aut te
mique cadent lumine pharne / Vigi
lius in viii° atq equid centrp me
mini si dona venire / Idem in ix°
nam neq erat astror ignes · n
lucidus ethera sidera polus ob
stuo / Sed mubila celo · 2c Comet
Et vide · q queda questiones i vna
2 eadem voce sunt diversas questiones / vt
sup in multis ordinibus / Illud quoq
videnda e · q questiones sibi inveni
untur opponi / tam eiusd ptatis · q
diverse / Sunt aut eiusd ptatis / vt
ast ast · 2 aut / quia vtraq copu
latiua est / hec aut · i · equid ap
batiua est / Quomo aut questoes
sibi inveniatur opponi / eudentis
simis ondit psciang exemplis ·
Et labori quid pridem incepto ·
et hic demu finem imponimus ·

Et sibi oppositas · aut eiusd specie
Alterius ve · potes questiuas reperire
At equid centrp memini si dona venie
Na neq erat astro ignes · n lucid9//
Sidera polo · h i virgilio reppini //ethra

~~Explicit fundu Gramatice~~

~~Que petrus helie parat accipe
dona sophye · Scribe dij · lege
di · si vis vrbanus haberi · 2c~~

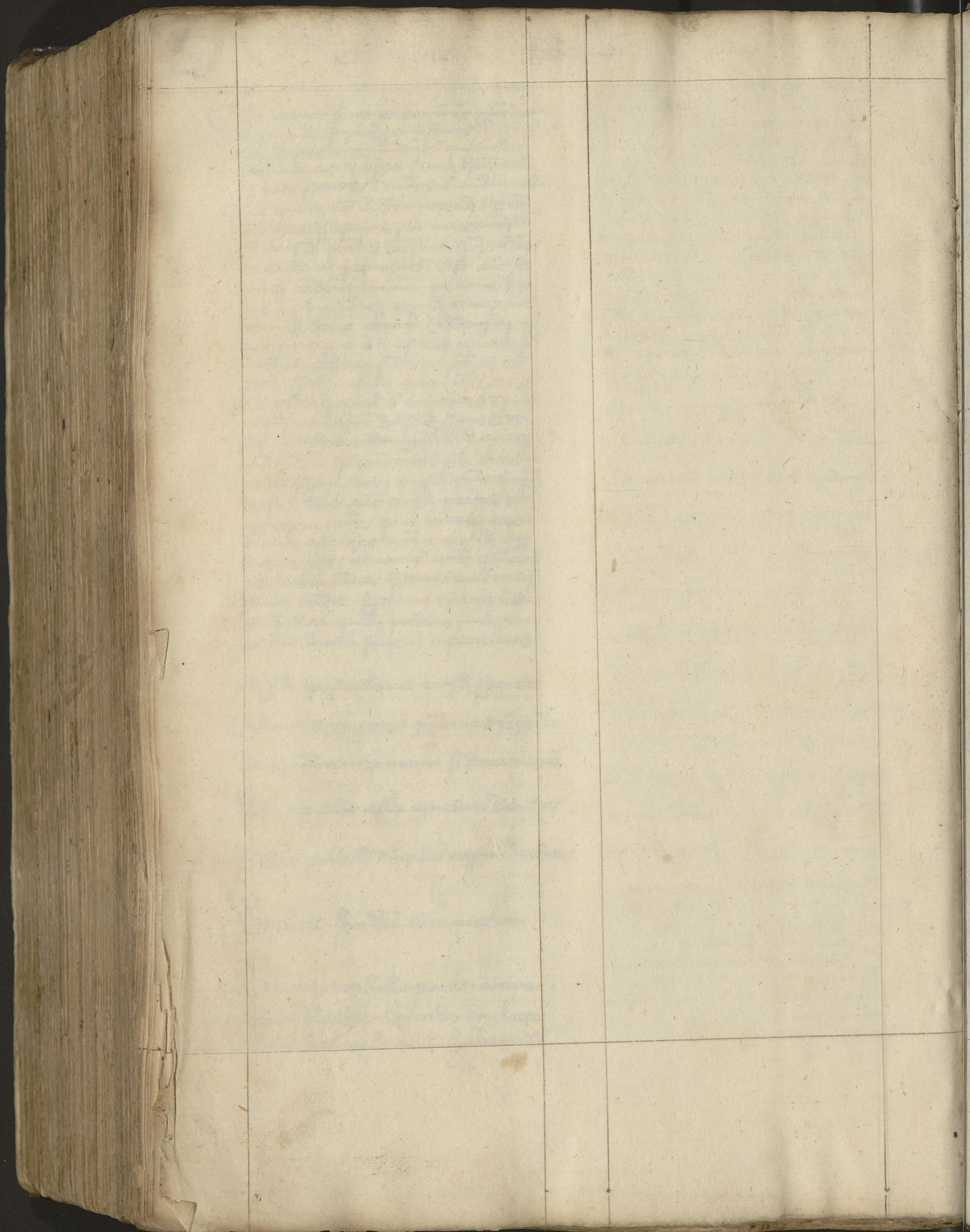

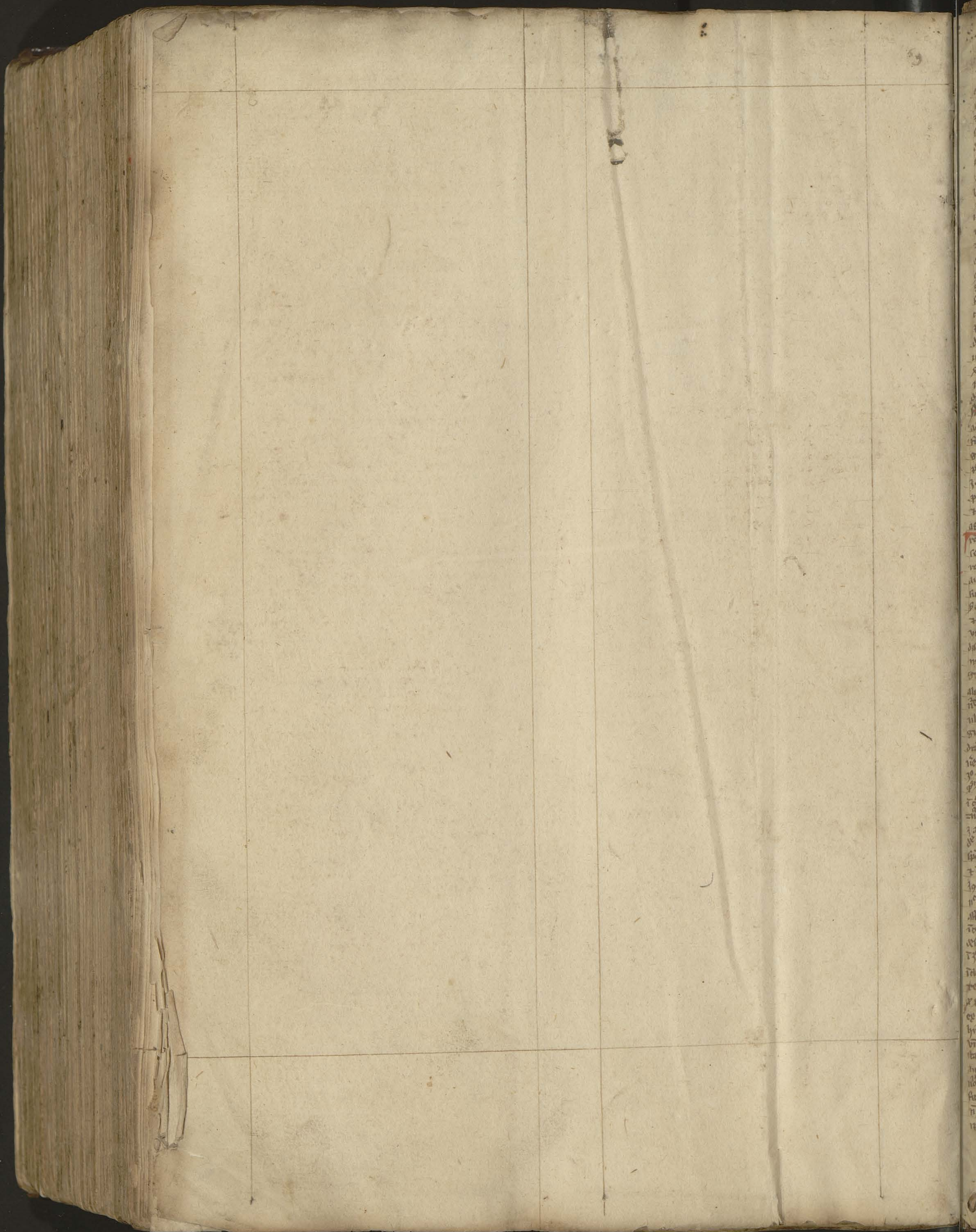

[illegible]

[illegible]

Distribuit ... [illegible]

de videre audire ...

[illegible]

de ... xxx ...

[illegible]